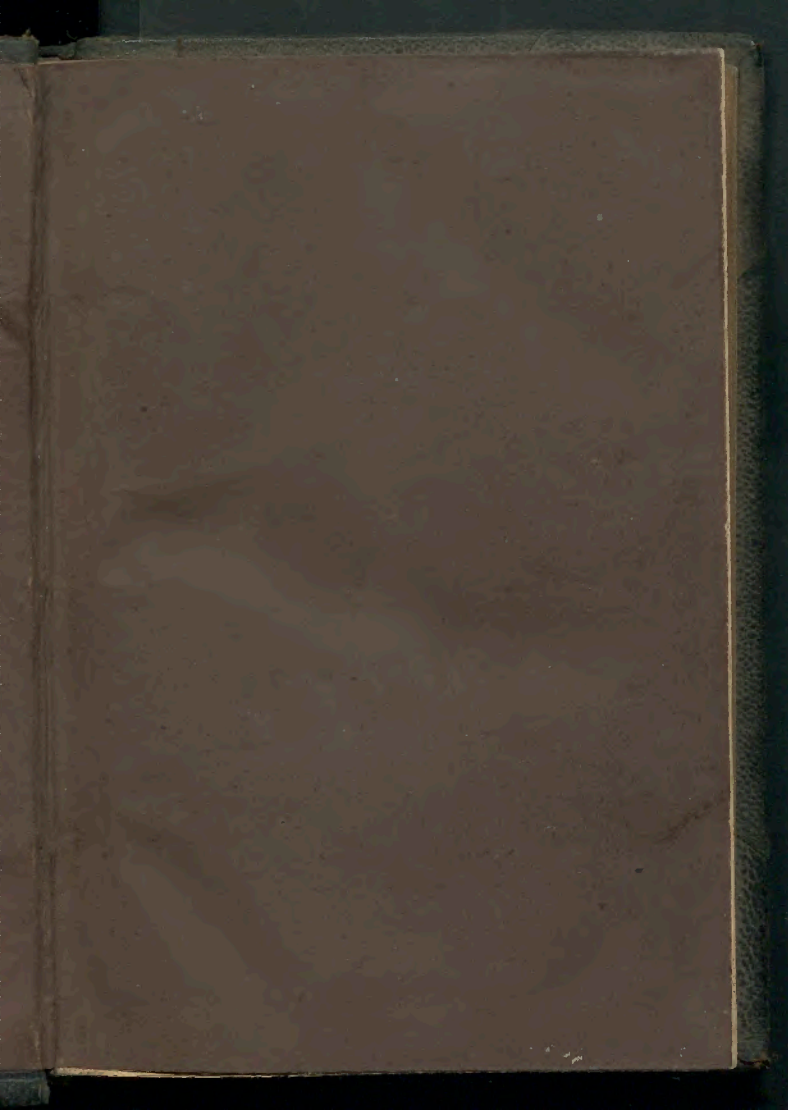
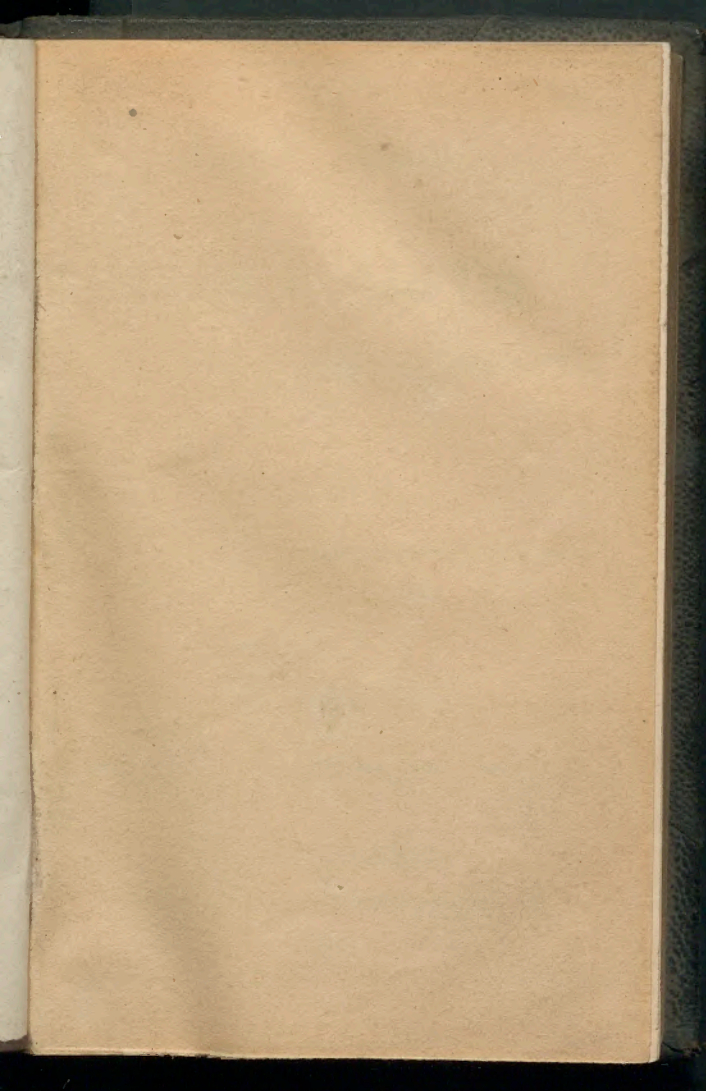

189

ms 189

ՄԱՀՏ Ը ՃԵՏԻՏ

Ե Ա՛Ն Ի

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԵՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԵՆ ՊԻԹ ԹԵՐՃԻԻՄԷ

ՄԷՍԱՐԻՖԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՊԱՅՊԸԼ ՇԻՐԳԵԹԻ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ

ԹԵՍՎԻՅԷ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ

ՄԷ՛ՐԻՖԻ Ի ՄԵՐԻՖԻ ՆԱԿԻՖԻ Ի ԳԵԼԵԼԵԼԻՆԻ ԲԱԽԱՆԻՅԷ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՅՅԱՋԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ.

1877

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

1850

ՖԻԶՐԻՍԹ

	Սահեֆէ
Ինճիլ, Մաթթանըն թահրերի իւզըէ	4
„ Մարգօսըն „ „	101
„ Լուգանըն „ „	161
„ Եռահաննանըն „ „	270
Ա՛մալ ի Բուսուլ	331
ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ	
Բօմալըլարա րէսալէսի	403
Գօրընթօսլըլարա 1 րէսալէսի	497
„ 2 „	538
Ղալաթիալըլարա „	595
Էֆսուսլըլարա „	580
Ֆիլիփփիլիէրէ „	594
Գօլօսսիլիէրէ	604
Սէլանիլիլիէրէ 1 „	614
„ 2 „	623
Թիմօթէօսա 1 „	628
„ 2 „	639
Թիթօսա „	647
Ֆիլիմօնա „	652
Դպրանիլիէրէ „	654
Եա՛գուպ Բէսուլըն 'ուսմալի րէսալէսի	686
Պէտրոս „ 1 „ „	697
„ „ 2 „ „	709
Եռահաննա „ 1 „ „	716
„ „ 2 „ „	727
„ „ 3 „ „	728
Եէհուտա „ „ „	730
Վահի ի Եռահաննա	733

ԻՆՃԻԼ

ՄԱԹԹԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս քրիստոս, իպնի Տառետ, իպնի Ապրահամն նէսէպինին քիթապը տըր :
- 2 Ապրահամ իսհագը թէվլիտ էյլէտի . վէ իսհագ Եա'գուպը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եա'գուպ Եէհուտայը վէ տնըն գարնտաշարընը թէվլիտ էյլէտի .
- 3 Վէ Եէհուտա թամարտան Ֆարէս իլէ Զարահը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ֆարէս Հասրունը թէվլիտ էյլէտի . վէ Հասրուն Արամը թէվլիտ էյլէտի . Վէ Արամ 'Ամինատապը թէվլիտ էյլէտի . վէ 'Ամինատապ Նահշոնը թէվլիտ էյլէտի . վէ Նահշոն Սալմոնը թէվլիտ էյլէտի . Վէ Սալմոն Բահապտան Պո'աղը թէվլիտ էյլէտի . վէ Պո'աղ Բա'ութտան 'Օպիտի թէվլիտ էյլէտի . վէ 'Օպիտ Եէսուէյի թէվլիտ էյլէտի .
- 6 Վէ Եէսուէ Տառետ մէլիյի թէվլիտ էյլէտի . վէ Տառետ մէլիք Ուրիյանըն վէվճէսինտէն Սիւլէյմանը թէվլիտ էյլէտի . Վէ Սիւլէյման Բէհոպը'ամը թէվլիտ էյլէտի . վէ Բէհոպը'ամ Ապիյայը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ապիյա Ասայը թէվլիտ էյլէտի . Վէ Ասա Եէհոշաֆաթը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եէհոշաֆաթ Եօրամը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եօրամ 'Ուղլիյայը թէվլիտ էյլէտի . Վէ 'Ուղլիյա Եօթամը թէվլիտ էյլէտի . վէ Եօթամ Ահաղը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ա-

- 10 հազ Հիզգիյայը թեվլիտ էյլէտի . վէ Հիզգիյա
 Մանասայը թեվլիտ էյլէտի . վէ Մանասա Ամօնը
 թեվլիտ էյլէտի . վէ Ամօն Եօշիյայը թեվլիտ էյլէ-
 11 լէտի . վէ Եօշիյա Պապէլ ճիլասը զէմաննտա Եէ-
 քօնիյայը վէ անըն գարնտաշարընը թեվլիտ էյլէ-
 12 տի . վէ Պապէլ ճիլասընտան սօնկրա Եէքօնիյա
 Շա'ալթիյէլի թեվլիտ էյլէտի . վէ Շա'ալթիյէլ Զէ-
 13 բուպապէլի թեվլիտ էյլէտի . վէ Զէբուպապէլ Ա-
 պիհուտը թեվլիտ էյլէտի . վէ Ապիհուտ Ելիյագի-
 մի թեվլիտ էյլէտի . վէ Ելիյագիմ 'Ազուրը թեվ-
 14 լիտ էյլէտի . վէ 'Ազուր Սատուգը թեվլիտ էյլէ-
 տի . վէ Սատուգ Ախիմի թեվլիտ էյլէտի . վէ Ա-
 15 խիմ Ելիյուտի թեվլիտ էյլէտի . վէ Ելիյուտ Ելի'ա-
 զարը թեվլիտ էյլէտի . վէ Ելի'ազար Մաթթանը
 թեվլիտ էյլէտի . վէ Մաթթան Եա'գուպը թեվլիտ
 16 էյլէտի . վէ Եա'գուպ Սէրեէմին զէվճի Եուսուֆը
 թեվլիտ էյլէտի . վէ Սէրեգուսէտէն Քրիստոս տէնի-
 17 լէն Յիսուս թեվլիլիտ էթտի . Իմտի էնսալըն ճիւմ-
 լէսի Ապրահամտան Տաուտա գատար օն տէօրթ
 նէսլ , վէ Տաուտտան Պապէլ ճիլասընտաէլին օն
 տէօրթ նէսլ , վէ Պապէլ ճիլասընտան Քրիստոսա-
 տէք օն տէօրթ նէսլ տիր :
 18 վէ Յիսուս Քրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
 իւզրէ օլտու , Եա'նի վալիտէսի Մէրեէմ Եուսու-
 ֆա նիչանը իքէն , իճթիմա'լէրինտէն էվլէլ , Բուհ
 19 իւլ Գուտտտան համիլէ պուլունտու : Իմտի անըն
 զէվճի Եուսուֆ սալիհ օլտըղընտան վէ անը բիւս-
 վայ ի 'ալէմ էթմէք իթէմէտիյինտէն , անը կիզլի-
 20 ճէ թաթլիգ էթմէք նիյէթինտէ իտի : Ամմա պու-
 նու տիւշիւնիւր իքէն , իշթէ Բապպըն մէլէյի բիւ-

- յոտա անա կեօրիւնիւպ՝ ԷՅ ԵՈՒՍՈՒՓ Իպն ի Տա-
ուա , զէվճէն Մերեկմի գապուլ էթմէյէ գօրգմա ,
զիրա անըն ըահմինտէ մէվճուտ օլան՝ Բուհ իւլ
- 21 Գուստտան տըր : Վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ ,
վէ անա Յիսուս թէսմիյէ էտէսին , զիրա Օ գապմը-
նը կիւնահլտընտան խէլաս էտէճէք տիր՝ տէտի :
- 22 Իմտի պուսուկ ճիւմէսի Բապպ թարաֆընտան փէյ-
- 23 Ղամպէր վասըթասըյլէ , իշթէ պաքիրէ համիլէ
օլուպ պիր օղուլ տօղուրաճագ տըր , վէ անա
'Իմմանուէլ (քի թերճիւմէ օլունսա՝ Ալլահ պիլիմ
իլէ տէմէք տիր) թէսմիյէ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլտմըն իթմամ օլունմասը իշիւն
- 24 վագը՝ օլուտ : Իմտի ԵՈՒՍՈՒՓ ույգուտան ույան-
արգատ , Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթտիյի
- 25 Էմրէ իմթիսպէն՝ զէվճէսինի գապուլ էյլէտի : Վէ
մերգումէյի՝ իւք օղընը տօղուրընճայէտէք պիլմէլ
խաի : վէ օլ Իմմանուէլ Յիսուս թէսմիյէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Յիսուս Հերօտէս մէլիյին էյամընտա Եէհու-
տիյէնին Պէյթլէհէմ շէհրինտէ տօղտըղը զէման ,
իշթէ շարգ թարաֆընտան Եերուշալէմէ հիւքէմա
- 2 կէլիպ՝ Եէհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլիյի նէօրէ-
տէ տիր , զիրա շարգատ անըն երլտըղընը կեօրտիւք
- 3 վէ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէտիլէր : Վէ
Հերօտէս մէլիք պուսուկ իշիթտիլէտէ , քէնտիսի վէ
անըն իլէ պերապէր պիւթիւն Եերուշալէմ տաիսի
- 4 միւլթարիպ օլուտ : Վէ ճիւմէ պաշ քէահինլէր
իլէ գապմըն 'ուլէմասընը ճէմ՝ էտիպ անլէրտէն

- Քրիստոսըն ներէտէ տօղաճաղընը խթիֆսար էյ-
 5 լէտի : Անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝ Եհհուտի-
 յէնին Պէյթլէհէմ շէհրինտէ րօղմօթ , զիրա փէյ-
 ղամպէր վասըթասըյլէ պէյլէ եաղըլմըշ տըր , եա՝
 6 նի՝ էյ Եհհուտանըն տիյարը Պէյթլէհէմ , Եհհու-
 տա ումէրասը տրասընտա սէն տախի ասլա քիւ-
 չիւք տէյիլսին , զիրա դավմըմ Իսրայէլի կիւտէճէք
 7 պիր էմիր սէնտէն զուհուր էտէճէք տիր : Օլ զէ-
 ման Հերօտէս հիւքէմայը կիզլիճէ չաղըրըպ՝ եըլա-
 ղըն նէ զէման կէօրիւնտիւյիւնիւ անլէրտէն թահ-
 8 դիգ էթտի . Վէ կիտինիզ , մա՛սումա տաիր տիգ-
 դաթլէ մա՛լիւմաթ ալըպ , անը պուլտըղընըզ զէ-
 ման պանա խապէր վէրինիզ , թաքի պէն տախի կի-
 տիպ անա սէճտէ գըլայըմ՝ տէյէրէք , անլէրի Պէյթ-
 9 լէհէմէ կէօնտէրտի . Անլէր տախի մէլիյի տինկլէյիպ
 կիթտիլէր . վէ իշթէ շարգտա կէօրտիւքլէրի եըլ-
 տըզ՝ վարըպ մա՛սումըն պուլտընտըղը եէրին իւզէ-
 10 րինտէ տուրուճըյատէկին էօնլէրինճէ կիթտի : Վէ
 եըլտըզը կէօրտիւքլէրինտէ , զիյատէսիյլէ մէսրուր
 11 օլտուլար : Վէ էվէ կիրիպ՝ մա՛սումը վալիտէսի
 Մէրէհէմ իլէ պուլտուլար , վէ տիւշիւպ անա սէճ-
 տէ գըլալար , վէ խաղինէլէրինի աչըպ ոնա , հէ-
 տիյէ օլարագ , ալթուն վէ քիւնլիւք վէ միւրը ի
 12 սաֆի թագտիմ էթտիլէր : Վէ Հերօտէսին նէզ-
 տինէ 'ալտէթ էթմէմէլէրի անլէրէ ըիյատէ վահի
 օլտընմաղլէ , քէնտի տիյարլարընա տիկէր պիր եօլ-
 տան 'ապիմէթ էթտիլէր :
 13 Վէ անլէրին 'ազիմէթինտէն սօնիրա , իշթէ
 Բապպըն մէլէյի ըիյատէ Եուսուֆա կէօրիւնիւպ՝
 Գալգ , մա՛սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մըսրա ֆի-

- բար էլլէ , վէ պէն սանա սէջլէյինճէյէտէկին օրա-
տա գաւ , զիրա Հերօտէս մա'սումը հէլաք էթմէք
- 14 իչինն արայտճագ աըր՝ տէտի : Օլ տաիի գալգըպ
կէճէլէյին մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ Մըսրա
- 15 կիթտի . վէ Հերօտէսին վէֆաթընա տէկին օրա-
տա գալտը . թաքի՝ Օշլըմը Մըսրտան չաղըր-
տըմ՝ տէյիւ , փէյղամպէր վասըթասըյլէ Բապպ
Թարաֆընտան պույուրըլան քէլամ իթմամ օլու-
նա :
- 16 Օլ զէման Հերօտէս հիւքէմա Թարաֆընտան իս-
թիհլա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ , զայէթլէ զա-
զապնաք օլտու . վէ հիւքէմատան թահգիդ էթ-
տիյի զէմանա կէօրէ Պէյթլէհէմ իլէ քեաֆֆէ ի
սինօրլարընտա , իքի եաշընտան աշաղը պուլընան
- 17 ճիւմէ չօճուգլարը գաթլ էթտիրտի : Օլ զէման՝
Բամատա պիր սէտա՝ եա'նի ֆէրեատ վէ աղլայըշ
- 18 վէ զիյատէ ֆիղան իշիտիլտի . Բահէլ էվլաաընա
աղլայըպ նամէվճուտ օլտըգլարը իչինն թէսէլի գա-
պուլ էթմէղ իտի՝ տէյիւ էրէմիա փէյղամպէրին
սէջլէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու :
- 19 վէ Հերօտէսին վէֆաթընտան սօնկրա , իշթէ
Բապպըն մէլէյի Մըսրտա Եսուսուֆա բիւյատէ կէօ-
- 20 բիննիւպ՝ Գալգ , մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ իս-
րայէլ տիյարընա կիթ , զիրա մա'սումըն ճանընա
- 21 սու ի գաստ էտէնլէր ֆէվթ օլտուլար՝ տէտի : Օլ
տաիի գալգըպ վէ մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝
- 22 իսրայէլ տիյարընա կէլտի : Լաքին Եհհուտիյէտէ
Արքէլայօսըն՝ քէնտի փէտէրի Հերօտէսին եէրինէ
մէլք օլտըղընը իշիթմէլէ , օրայա կիթմէյէ գօրգ-
տու , վէ բիւյատէ քէնտինէ վահի օլունմաղլէ ճէ-

- 23 լիւ սէմթէրինէ կիթտի . վէ կելիպ Նազարէթ տէ-
նիէն չէհրտէ սաքին օլտու . քի Նազարէթ լի տէ-
նիէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպերլէր վասըթասըյլէ
սէօյէնիէն քէլամ իթմամ օլունա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա ,
Թէվպէ էյլէյինիզ , զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ
2 եագլաշմըշ տըր տէյիպ , Եէհուաիյէ պերրիյէսինտէ
3 վա՛ղ էտէրէք զուհուր էյլէտի : Զիրա՝ Բապպըն եօ-
լընը հազըրլայընըզ , անըն թարիզլէրինի տօղուլ-
տընըզ՝ Գէյէհէ , պերրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝
տէյիւ Իշա՛նա փէյղամպերին վասըթասըյլէ իսպար
4 օլունան զաթ պու տըր : Պու Եուհաննա տաիի
տէվէ թիւյիւնտէն լիպաս կիյմիշ , վէ պէլինէ գա-
յըշ գուշանմըշ օլուպ , թա՛ամը տաիի չէքիրկէլէր
5 իլէ եապան պալը իտի : Ոլ զէման Եէրուշալիմ վէ
պիւթիւն Եէհուաիյէ հէմ իրտանըն քեաֆֆէ ի
6 ճիվարընըն էհալիսի անըն եանընա չըգըպ , կիւնա-
լարընը իգըար էտէրէք , իրտանտա անըն եէտիլէ
7 վաֆթիզ օլունուրլար ըտը : Վէ ֆէրիսիլէր իլէ սա-
տուգիլէրտէն նիչէլէրինին քէնտի վաֆթիզլինէ կէլ-
տիքլէրինի կէօրտիւքտէ , անլէրէ տէտի քի , Է՛յ
էնկէրէք նէպի , կէլէճէք զազապտան գաշմաղլըզ
8 սիզէ քի՞մ էօյրէթտի . իմաի թէվպէյէ լոյըգ մէյ-
9 վէ հուսուլէ կէթիրինիզ , Վէ Փէտէրիմիզ Ապրահամ
տըր տէմէքլիյի քէնտի քէնտինիզէ տիւշինմէյինիզ ,
զիրա սիզէ տէրիմ քի՛ Ալլահ Ապրահամա շու թաշ-
լարտան պիլէ էվլատ հուսուլէ կէթիրմէյէ գատիր

- 10 ար : Վէ հէմ տէ շիմտի պալթա պղտճլարըն
քեօքիւնիւն եանընա գօնուլմուշ տըր . իմտի էյի
մէյվէ վերմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթը .
- 11 լըր : Պէն սիգի թէվպէ իշիւն սու իլէ վաֆթիդ է-
տերիմ , սամա պէնտէն սօնկրա կէլէն պէնտէն
գուարէթլի տիր , անըն ոյրագ գապլարընը պէլէ թա-
շմաղա լայըգ տէյիլ իմ . օ սիդի Բուհ իւլ Գուտո
- 12 վէ աթէշ իլէ վաֆթիդ էտէճէք տիր . Եապասը
տախի էլինտէ օլուպ քէնտի խարմանընը պիթ թէ-
մամ սավուրարագ՝ պուղտայընը տէր անպար էյլէ-
յիպ , սամանը սէջիւնմէվ աթէշ իլէ իհրագ էտէ-
ճէք տիր :
- 13 Օլ զէման Յիսուս Եուհաննանըն եէտի իլէ վաֆ-
թիդ օլունմագ իւղըն՝ ճէլիլտէն իրտանա անըն
- 14 նէղտինէ կէլտի : Լաքին Եուհաննա՝ Պէն սէնին
կէտինլէ վաֆթիդ օլունմաղա միւհթաճ օլտըղմ
հալտէ սէն պոնսմը կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք , անը մէն՝
- 15 էթմէքտէ իքէն , Յիսուս տախի ճէվապընտա անա՝
Շիմտի պրագ , չիւնքի հէր հագգը պէյլէ եէրինէ
կէթիրմէմիդ կէրէք տիր՝ տէտի . օլ զէման անը
- 16 պրագտը : Վէ Յիսուս վաֆթիդ օլունտըգտան
սօնկրա տէր՝ագապ սուտան չըգտը , վէ իշթէ անա
սէմավաթ աշըլտը , վէ Բուհուլլահը՝ կէյէրճին կի-
պի էնէրէք քէնտինին իւղէրինէ կէլի՝ կէօրտիւ :
- 17 Վէ իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ պու տըր , անտէն
ըաղի իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի :

- 1 Օլ զէման Յիսուս շէյթան թարաֆընտան թէճրիւ-
պէ օլունմագ իւղըն՝ Բուհըն սէվկիլէ պէրիյէյէ

- 2 կիթտի . վէ գըրդ կիւն գըրդ կէճէ օրուճ թու-
թուպ՝ սօնկրա աճըգտը :
- 3 վէ թէճրիւպէ էտիճի անըն եանընա կելիպ՝
Էյէր Իպնուլլահ Խէն , պու թաշլարըն էքմէք օլ-
- 4 մասընը էմր էյլէ՝ տէտի : Օ տախի ճէվապէն՝ Ին-
սան եալընըղ էքմէք իլէ եաշամաղ , անճագ Ալլա-
հըն աղղընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամ իլէ
եւլը՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր , տէտի :
- 5 Օլ զէման շէյթան անը շէհր ի մուգոտտէսէ
կէօթիւրիւպ՝ հէյ քէլին պուրճընըն իւզէրինտէ տուր-
- 6 տուրարագ , անա՝ Էյէր Իպնուլլահ Խէն , քէնտի-
նի աշաղըյա աթ , զիրա՝ քէնտի մէլա՝ իքէսինէ սէ-
նին հազգընտա էմր էտէճէք տիր , վէ այաղընը
թաշա չարփմամուգ իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ
գալարըրաճագլար՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր , տէտի :
- 7 Յիսուս անա , քէզալիք՝ Ալլահըն օլան Բապպը թէճ-
րիւպէ էթմէյէսին՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր , տէտի :
- 8 Թէքրար շէյթան անը զայէթ եիւքսէք պիր տա-
ղա կէօթիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմսլի-
- 9 քի իլէ անլէրին շանընը կէօթէրէրէք , Անա՝ Էյէր
տիւշիւպ պանա սէճտէ գըլտրսան , պուշլարըն ճիւմ-
- 10 լէսինի սանա վէրիրիմ՝ տէտի : Օլ զէման Յիսուս
անա՝ Արտըմա չէքիւ , էյ շէյթան , զիրա Ալլահըն
օլան Բապպա սէճտէ գըլտըն , վէ եալընըղ անա
Իպատէթ էտէսին՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 11 Օլ զէման շէյթան անը թէրք էթտի , վէ իշթէ
մէլէքլէր կելիպ անա իըտմէթ էթտիլէր :
- 12 Իմտի Յիսուս Եուհաննանըն էլէ վէրիլախյինի ի-
շիթտիքտէ , ճէլիլ թարաֆընա ՝ աղիմէթ էյլէտի :
- 13 վէ Նազարէթի թէրքլէ՝ կիտիպ Զէպուլօն իլէ

- Նէֆթալիմ սինօրլարընտա , վէ տէնիզ քէնարըն-
 14 տա պուլունան ֆէֆրնահումտա աաքին օլտու . թա
 15 քի իշա'նա փէյղամպէր վասըթասըյէ , իրտանըն
 էօթէ թարաֆընտա , տէնիզ եօլընտա պուլունան
 Զէպուլօն տիյարը վէ Նէֆթալիմ տիյարը եա' .
 16 նի թա'իֆէլէրին ճէլիլի , Զուլմէթտէ օթուրան
 դավմ' նուր ի 'ազիմ կէօրտիւ , վէ էօլիւմ տիյարը
 վէ կէօլկէսինտէ օթուրանլարա նուր տօղտու' պու-
 17 յուրըլան քէլում իթմում օլունա : Օլ զէմանտան
 Յիսուս վա'զ էտիպ վէ' թէվպէ էտինիզ , զիրա մէ-
 լէքիւթ իւս սէմավաթ եազլաշմըշ տըր' տէմէյէ
 պաշլատը :
 18 Վէ Յիսուս ճէլիլ տէնիզի քէնարընտա կէզէր
 իքէն , իքի գարնտաշ' եա'նի Պետրոս տէնիլէն Սիմ-
 'օն իլէ գարնտաշը Անտրասը , տէնիզէ աղ
 աթմագտա իքէն , կէօրտիւ , չիւնքի անլէր պալըգ
 19 ավճըսը խտիլէր . Վէ անլէրէ' Արալմճա կէլինիզ վէ
 20 սիզի ինսան ավճըսը էտէճէյիմ' տէտի : Անլէր տա-
 խի տէր'ազապ աղլարը պրաղըպ անըն արաընճա
 21 կիթտիլէր : Վէ օրատան իլէրի կիտիպ' փէտէրլէրի
 Զէպէտի իլէ պէրապէր գայըգտա աղլարընը թա'-
 միր էթմէքտէ պուլունան տիկէր իքի գարնտաշը ,
 եա'նի Զէպէտի օղլու Եա'գուպ իլէ գարնտաշը Եու-
 22 հաննայը կէօրիւպ , անլէրի տախի չաղըրաը : Վէ
 պուլնլար հէման գայըղը վէ փէտէրլէրինի թէրքլէ'
 անըն արաընճա կիթտիլէր :
 23 Վէ Յիսուս սինաղօղլարընտա թա'լիմ , վէ մէ-
 լէքիւթ իւն միւթտէսինի թէպչիր էտիպ , խալգ ա-
 րասընտա պուլունան հէր նէվ' մարազ վէ հէր ճինս
 զա'իֆլիյի տէֆ' էտէրէք' պիւթիւն ճէլիլի տէվօ

- 24 էլէր իտի : Վէ անըն շէօհրէթի Սիւրիանըն հէր պիր թարաֆընա շայը՝ օլմասըլէ , ճիւմէ՝ իլլէթ-լիլէրի՝ եանի էնվա՝ ի մարաղա վէ աղըրլարա միւպ-թէլա օլանլարը , վէ ճիննլիլէր իլէ սար՝ալըլարը վէ քէօթրիւմլէրի անըն նէզտինէ կէթիրտիլէր , օլ
- 25 տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Վէ ճէլիւ իլէ Տէգա-փօլխտէն , վէ Եէրուշալիմ իլէ Եէհուտիլէտէն , վէ Իրտանըն էօթէ թարաֆընտան ճէմա՛աթ քէսիրէ անըն արտընճա կիթտիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ ճէմա՛աթը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը . վէ օ-
- 2 թուրտըղընտա շայիրտլէրի եանընա կէլտիլէր . Վէ աղըղնը աչըպ անլէրէ թա՛լիմ էտէրէք տէտի քի ,
- 3 Նէ միւպարէք տիր բուհճա ֆազիր օլանլար , զիրա
- 4 մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլէրին տիր : Նէ միւ-պարէք տիր հազին օլանլար , զիրա անլէր թէսէլ-
- 5 լի պուլաճագլար տըր : Նէ միւպարէք տիր հալիմ-լէր , զիրա անլէր զէմինի թէվլէրրիւս էտէճէքլէր
- 6 տիր : Նէ միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սուսա-
- 7 յանլար , զիրա անլէր տցուրուլաճագլար տըր : Նէ միւպարէք տիր մէրհամէթլիլէր , զիրա անլէր մէր-
- 8 համէթէ մազհար օլաճագլար տըր : Նէ միւպարէք տիր գալպի փաք օլանլար , զիրա անլէր Ալլահը
- 9 կէօրէճէքլէր տիր : Նէ միւպարէք տիր սուհէ էտի-ճիլէր , զիրա անլէրէ էվլատ Ռւլլահ թէսմիլէ օլու-
- 10 նաճագ տըր : Նէ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիլլէ թէ՛ատտի կէօրէնլէր , զիրա մէլէքիւթ իւս սէմա-
- 11 վաթ անլէրին տիր . Պէնիմ սէպէպիմէ սիզէ սիթէմ

- էտիպ թէ՛ատտի էթտիքլէրի վէ եալան եերէ 'ա-
 լէյհինիլտէ հէր կէօնէ ֆէնա սեօղ սէյլէտիքլէրի
 12 զէման , նէ միւպարէք սինիլ : Մէսրուր վէ շատ օ-
 լունը , զիրա սէմավաթտա էճրինիլ չօդ տըր :
 չիւնքի սիղտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէրէ պէյլէ
 թէ՛ատտի էթտիլէր :
- 13 Սիզ եերին թուզը սընըղ , լաքին թուզ թաթ-
 սըղ օլտըղը թագտիրտէ՝ նէ՞ իլէ թուզլանտճագ
 տըր . արթըգ տըշարըյա աթըլըպ տտէմլէրին ա-
 յապլարը ալթընտա պասըլմագտան մա՛տա պիր շէ-
 14 յէ եարամաղ : Սիզ տիւնեաննն նուրը սընըղ .
 տաղ իւզէրինտէ վագը՝ պիր շէհր կիզլէնէմէղ :
- 15 Վէ չիրաղը եագըպ քիլէ ալթընա գօմաղլար ,
 ամմա շէմ՛տան իւզէրինէ գօրլար , վէ խանէտէ պու-
 16 լունանլարըն ճիւմլէսինէ զիյա վէրիր : Պու վէճլէ
 նուրընըղ ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա վէրսին , թա
 քի սիզին տ՛մալ ը հասէնէնիղի կէօրիւպ սէմավաթ-
 տա օլան փէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր :
- 17 Պէն շէրի՛աթը եա փէյղամպէրլէրի իպթալ էթ-
 մէք իչիւն կէլտիմ զաննէթմէյինիլ . անլէրի իպթալ
 18 իչիւն տէյիլ , անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ : Զի-
 րա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի , Եէր իլէ կէօք
 զա՛իլ օլմատըգճա՝ շէրի՛աթըն ճիւմլէսի իթմամ օ-
 լունճըյատէկին՝ անտէն պիր հարֆ եա պիր նօդթա
 19 զա՛իլ օլմայաճագ տըր : Իմտի հէր քիմ պու էն
 քիւչիւք էմրլէրին պիրինի նագղ էտիպ տէ , ատէմ-
 լէրէ էյլէ թա՛լիմ էտէրսէ , մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք տիր . ամմա հէր
 քիմ՝ ա՛միլ օլուպ տա թա՛լիմ էտէրսէ , մէլէքիւթ
 20 իւս սէմավաթտա պէյիւք տէնիլէճէք տիր : Զիրա

- սիզէ տերիմ քի , էյեր ուլահընըզ 'ուլէմա վէ
 Ֆերիսիլէրին սալահընա թէֆէվվիւք էթմէզսէ մէ-
 լէքիւթ իւս սէմաւլաթա աւլա կիրմէյէճէքսինիզ ,
- 21 Միւթէգատտիմինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին , վէ հեր
 քիմ գաթլ էտէրսէ հիւքմէ միւսթահադգ օլաճագ
- 22 տըր՝ տէնիլաիյինի իշիթտինիզ , Ֆագաթ պէն սի-
 ղէ տերիմ քի , Հեր քիմ գարնտաշընա պիլա սէ-
 պէպ զազապ էտէրսէ , հիւքմէ միւսթահադգ օլուր .
 վէ հեր քիմ քէնտի գարնտաշընա Բագա տէրսէ ,
 միլլէթ մէճլիսինին հիւքմիւնէ միւսթահադգ օլուր .
 վէ հեր քիմ Ահմադ տէրսէ , ճէհէննէմ աթէշինէ
- 23 միւսթահադգ օլուր , Իմտի թագաթիմէնի մէզպահա
 կէթիրտիյինտէ՝ օրատա գարնտաշընին սէնին 'ա-
 լէհինտէ պիր շէյի օլտըզը խաթըրնա կէլիրսէ ,
- 24 թագաթիմէնի օրատա մէզպահըն էօնիւնտէ պրագ ,
 վէ կիտիպ էվվէլա գարնտաշըն իլէ պարըշ , անտէն
- 25 սօնկրա կէլիպ թագաթիմէնի թագաթիմ էյէ : Խաս-
 մին իլէ պէրապէր եօլտա իքէն՝ թէզ տնըն իլէ սուլհ
 օլ , քի խաւմին սէնի գատըյա , գատը տաթի սէ-
 նի մէ՛մուրէ թէսլիմ էտիպ զընտանա իլգա օլուն-
- 26 մոյասըն . Հագիգաթէն ստնա տերիմ քի , սօն
 մանկըրը էտա էթմէյինճէ՝ օրատա չըգմոյաճագսըն :
- 27 [Միւթէգատտիմինէ] Զինա էթմէյէսին տէնիլ-
 28 տիյինի իշիթտինիզ , Ֆագաթ պէն սիզէ տերիմ
 քի , Հեր քիմ նիսատաթն պիրինէ շէհվէթ իլէ պա-
 գարսա , գալպինտէ տնըն իլէ զինա էթմիշ օլուր :
- 29 Իմտի սաղ կէօզիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-
 սա , անը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ , զիրա
 ա՛ղանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէսէ-
 տինին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա խսյըրը

- 30 տըր : Վէ էյէր սաղ էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ
օլուրսա , անը քէսիպ քէնտինտէն տէֆ' էթ , ղի-
րա ա'ղտնտան պիրինին զայ' օլմասը պիւթիւն
ճէսէտինին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա
- 31 խայրը տըր : Հէր քիմ գէվճէսինի թաթլիգ էտէր-
սէ , անա թալագնամէ վէրսին' տէնիլմիշ տիր :
- 32 Ֆադաթ պէն սիղէ տէրիմ քի , հէր քիմ զինա-
տան զայրի պիր սէպէպէ մէպնի գէվճէսինի թաթ-
լիգ էտէրսէ , անա զինա էթտիրիր , վէ հէր քիմ
միւթալլագայը թէղէվիւճ էտէրսէ , զինա էթմիշ
օլուր :
- 33 Եինէ միւթէգատտիմինէ' Եալան եէրէ եէմին
էթմէյէսին , իլլա եէմին իլէ վա'տ էթտիյինի Բապ-
- 34 պա էտա էտէսին' տէնիլտիյինի իշիթտինիլ , Ֆա-
գաթ պէն սիղէ տէրիմ քի , Ալլա եէմին էթմէյէ-
սինիլ . նէ սէմա հադգը իշիւն , զիրա Ալլահըն
- 35 թախթը տըր . հէ տէ զէմին հադգը իշիւն , զիրա
անըն այագլարընըն պատամաղը տըր . նէ Եէրուշա-
լիմ հադգը իշիւն , զիրա Մէլիք ի 'ազիմին շէհրի
- 36 տիր . հէ տէ պաշըն հադգը իշիւն եէմին էտէսին ,
զիրա պիր գըլը ագ Եախստ գարա էյլէմէյէ գատիր
- 37 տէյիլսին : Լաքին սէօզիւնիւզ էվլէթ' էվլէթ ,
խայր' խայր օլլուն . պաւնլարտան զիյատէսի շէ-
րիրտէն տիր :
- 38 Կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ' տէնիլտիյինի իշիթ-
- 39 տինիլ : Ֆադաթ պէն սիղէ տէրիմ քի , Քէմիլյէ
գարըլը տուրմայասը'ըլ . Լաքին հէր քիմ սէնին սաղ
Եանաղընա վուրուրսա , անա օլ պիրինի տէ չէվիր :
- 40 Վէ սէնինլէ տա'վա էտիպ' էնթարինի ալմագ իս-
- 41 թէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրագ : Վէ սէնի պիր միլ

- կիթմէյէ իճպար էտէն քիմսէ իլէ իքի Ֆւ կիթ :
- 42 Սէնտէն տիլէյէնէ վէր , վէ սէնտէն էօտիւնճ աւ-
մազ իսթէյէնտէն եիւզ չէվիւրմէ :
- 43 Գօնշընը սէվէսին վէ տիւշմէ ինէ պուզղ էտէ-
44 սին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ , Ֆապթ պէն սի-
ղէ տէրիմ քի , Տիւշմէնլէրինիղի սէվինիզ , սիղէ
պէտտոււ'ա էտէնլէրէ խոյր տու'ա էյլէյինիզ , սիղէ
պուզղ էտէնլէրէ էյլէք էտինիզ , վէ սիղի ինճիտէն-
լէր հէմ սիղէ թէ'ատտի էտէնլէր իչիւն տու'ա է-
45 տինիզ , Թա քի սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիղին
էվլատը օլասընըղ . զիրա քէնտի կիւնէշինի ֆէնա-
լար իլէ էյիլէրին իւղէրինէ տօղտըրըր , հէմ սալիհ
վէ ֆապթ քիմսէյէրին իւղէրինէ եաղմուր եաղաւ-
46 րըր : Զիրա սիղի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ , նէ՞ էճրի-
նիզ օլուր . կէօմրիւքճիւլէր տախի հէման էյլէ
47 էթմէզլէ'ր մի : Վէ էյէր եաղնըղ գարնտաշարը-
նըղա սէլամ վէրիւսէնիզ , զիյատէ նէ՞ էթմիշ օլուր-
սընըղ . կէօմրիւքճիւլէր տախի էյլէ էթմէզլէ'ր մի :
48 Իմտի սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիզ քեամիլ օլ-
տըղը կիպի՝ սիղ տախի քեամիլ օլունըղ :

ՊԱՊ 6

- 1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն , սատազանըղը ան-
լէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն իհթիրաղ էտինիզ .
եօգսա սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիղին 'ինտինտէ
2 էճրինիզ օլմազ : Իմտի սատազա վէրտիյինտէ ,
միւրա'իլէրին՝ սինաղօղլարտա վէ սօգաղլարտա ,
ատէմլէր թարաֆընտան մէտհ օլունմազ իչիւն էթ-
տիքլէրի կիպի , էօնիւնճէ պօրու չալմոյատըն . հա-

- գիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի , անլէր էճրլէրինի ալ-
- 3 մըշլար տըր : Ամմա սէն սատագա վէրտիյինտէ՝
- 4 սօլ էլին սաղ էլինին էթտիյինի պիլմէսին , թաքի
սատագան կիզլիտէ օլա , վէ կիզլիտէ կէօրէն փէ-
տէրին սանա 'ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր :
- 5 Վէ տու'ա էթտիյինտէ , միւրա'իլէր կիպի օլ-
մայասըն , զիրա անլէր ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն՝
սինազօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա տուրուպ
տու'ա էթմէյի սէվլէրլէր . հադիգաթէն սիղէ տէ-
- 6 բիմ՝ քի անլէր էճրլէրինի ալմըշլար տըր : Ամմա
սէն տու'ա էթտիյինտէ , խալվէթինէ կիր վէ գա-
փունը գափայըպ կիզլիտէ օլան փէտէրինէ տու'ա
էյլէ , վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին սանա 'ալէնէն
- 7 միւքեաֆաթ էտէճէք տիր : Վէ տու'ա էթտիյի-
նիզտէ փութփէրէսթլէր կիպի պիհաւտէ եէրէ սէօզ
չօղլթմայընըզ զիրա անլէր չօգ սէօյլէտիքլէրի իչիւն
- 8 միւթէճապ օլաճադլարընը զանն էտէրլէր . Որզ
անլէրէ միւշապիհ օլմայասընըզ , զիրա փէտէրինիզ
միւհթաճ օլաըզընըզ շէյլէրի՝ սիզ քէնտիսինտէն
- 9 թալէպ էթմէղտէն էվլէլ պիլիր : Իմտի սիզ պու
մինվալ իւզլէ տու'ա էտինիզ :

- Էյ սէմավաթտա օլան փէտէրիմիզ , իսմին մու-
- 10 գատտէս օլոււն . Մէլէքիւթիւն կէլին . իրատէ-
թին սէմավաթտա օլտըղը կիպի , եէր իւզէրինտէ
- 11 տախի իճրա օլոււսըն . Եէլմի էքմէյիմիզի պիզէ
- 12 պու կիւն վէր . Վէ պիզէ՝ 'սուշլու օլանլարա պա-
շլարտըղմըզ միսիյիւ , պիզիմ՝ քաուշլարըղը պա-
- 13 ղըշլա . Վէ պիզի իղլայէ կէթիւրմէ , լաքին պիզի

շերիրտէն գուրթար, զիրա մէլէքիւթ վէ գուտրէթ
վէ 'իզգէթ իլէլ էպէտ սէնին տիր: Ամին:

- 14 Զիրա տտէմլէրէ սուչլարընը պաղըչլատըղընը
թագտիրտէ, սէմնվի փէտէրինիզ տախի սիզէ պա-
15 ղըչլայաճագ տըր: Ամնա տտէմլէրէ սուչլարընը
պաղըչլամատըղընը սուրէթտէ, փէտէրինիզ տա-
խի սիզին սուչլարընըղը պաղըչլամայաճագ տըր:
16 ! Վէ օրուճ թուլթարընըղը զէմնն, միւրա'իլէր
կիպի մահզունն եիւզիւ օլմայընըղ, զիրա անլէր օրուճ
թուլթարըլարընը ատէմլէրէ կէօսթէրմէք իչիւն եիւզ-
լէրինի պօղարլար. հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի,
17 անլէր էճրլէրինի տլմըչլար տըր: Ամնա սէն օրուճ
թուլթար իքէն՝ պաշընը եաղլայըպ եիւզիւնիւ եըյ-
18 դա. Շէօյլէ քի օրուճ թուլթարընը տտէմլէրէ տէ-
կիլ՝ անճագ կիզլիտէ օլտն փէտէրինն կէօսթէրէսին.
վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրին ստնա ['ալէնէն] միւ-
քէաֆաթ էտէճէք տիր:
19 Քէնտինիզ իչիւն եէր իւզէրինտէ խազինէլէր
ճէմ' էթմէյինիզ. օրատա կիւվէ վէ փաս պօղար, վէ
20 խըրըղլար տիվարը տէլիպ սիրգաթ էտէրլէր: Ամ-
մա քէնտինիզ իչիւն սէմատա խազինէլէր ճէմ' է-
տինիզ. օրատանէ կիւվէ վէ նէ փաս պօղար, նէ տէ
21 խըրըղլար տիվարը տէլիպ սիրգաթ էտէրլէր: Զի-
րա խազինէնիզ հէր նէրէտէ իսէ, գալլինիզ տա-
22 խի օրատա օլաճագ տըր. Ճէսէտին չիրաղը կէօղ
տիր. իմտի էյէր կէօղիւն սաֆ իսէ՝ պիւթիւն ճէ-
23 սէտին միւնէվվէր օլուր: Լաքին կէօղիւն ֆէնտ օլ-
տըղը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտին գարանլըգ օլուր.
Իմտի սէնտէ օլան նուր գարանլըգ իսէ, օլ դա-
24 րանլըգ նէ՝ գատար օլաճագ տըր: Հիչ պիր քիմսէ

իբրի էֆէնտիյէ գուլլըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր . զիրա եա պիրինէ պուզղ էտիպ՝ տիկէրինի սէվէճէք տիր , ետխաա պիրինէ միւլազիմէթ էտիպ՝ տիկէրինի թաճգիր էտէճէք տիր . հէմ Ալլահա վէ հէմ տէ մուլէ գուլլըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ սիւնիլ :

- 25 Պինտէն 'ալէյհ սիզէ տէրիմ քի , Հոյաթընըլ իչիւն նէ եէյէճէյինիզի վէ նէ իչէճէյինիզի , վէ հէմ տախի ճէսէտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի էնտիշէ էթմէյինիլ . հոյաթ թա'ամաան՝ վէ ճէսէտ էլպիսէ .
- 26 տէն էվլա տէյիլ մի տիր : Հալա գուշլարընա պագընըլ , զիրա նէ էքերլէր , նէ պիշերլէր վէ նէ տէր անպար էտերլէր , վէ սէմավի փէտէրինիզ անլէրի պէտէր . սիզ անլէրտէն էֆղալ տէյիլ մի սինիլ :
- 27 վէ սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ՝ 'պոյունա պիր
- 28 արշըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր : Էլպիսէ իչիւն տախի նի՞չիւն էնտիշէ էտէրսինիլ . սահրանըն զամպազլարընա տիգգաթ էտինիլ , նիճէ պէցիւրլէր .
- 29 նէ չալըշըրլար , նէ իփլիք պիւքերլէր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի , Սիւլէյման պիլէ ճիւմլէ տարոթըլ իլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի :
- 30 Պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն ֆուրունա աթըլան սահրա օթընը Ալլահ պէցլէ կիյինտիրտիյի հալտէ , սիզի տահա զիյատէ կիյինտիրմէ՞զ մի , էյ
- 31 իմանը նօգսան օլանլար : Իմտի նէ եէյէճէյիլ վէ նէ իչէճէյիլ վէ նէ կիյէճէյիլ՝ տէյերէք , էնտիշէ
- 32 էթմէյինիլ , Զիւնքի պուշլարըն ճիւմլէսի թա'իֆէլէրին մաթլուպը տըր , զիրա սէմավի փէտէրինիլ

- պուշկարըն ճիւղէսինէ միւհթաճ օլտըղընըղը պիլիր :
- 33 Լաքին էվվէլա Ալուհըն մէլէքիւթիւնիւ վէ անըն
աալահընը թալէպ էյլէյիսիզ , վէ պուշկարըն ճիւմ :
- 34 Լէսի տախի սիզէ իհսան օլունաճագ տըր : Խմտի
եարըն իչիւն էնտիչէ էթմէյինիզ , զիրա եարընքի
կիւն քէնտի շէյլէրի իչիւն էնտիչէ էտէճէք տիր .
հէր կիւնէ քէնտի տէրտի քէտֆի տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիզ , թաքի հիւքմ օլունմայատը .
- 2 նըզ Զիրա էթտիյինիզ հիւքմ իլէ սիզ տախի հիւքմ
օլունաճագսընըզ , վէ էօլչտիւյիւնիւզ էօլչէք իլէ
- 3 սիզէ էօլչիւլէճէք տիր : Վէ նի՞չիւն գարնտաշընըն
կէօղիւնտէքի չէօփէ պագըպ աա՝ քէնտի կէօղիւնտէ
- 4 օլան մերթէյէ տիգգաթ էթմէղսին : Եախստ քէն-
տի կէօղիւնտէ մերթէք պուլունտըղը հալտէ , գա-
րընտաշընա՝ կէլ , կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգարայըմ՝
- 5 նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին : Էյ միւրա՛ն , էվվէլա մէր-
թէյի քէնտի կէօղիւնտէն չըգար , վէ պա՛տէհու
գարնտաշընըն կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգարմագ իչիւն
էյիճէ կէօրէճէքսին :
- 6 Մուգատտէս նէսնէյի քէլպլէրէ վէրմէյինիզ , վէ
ինճուլէրինիզի խընզիրլէրին էօնիւնէ աթմայընըզ ,
օլմայա քի անլէրի այագլարը իլէ չիյնէյէլէր , վէ
տէօնիւպ սիզի երրթալար :
- 7 Թալէպ էտիլիլ՝ սիզէ վէրիլէճէք տիր . արայընըլ՝
պուլաճագսընըզ . գափույը չալընըլ՝ վէ սիզէ աչը-
- 8 լաճագ տըր : Զիրա հէր թալէպ էտէն ալըր , վէ
արայան պուլուր , վէ գափույը չալանա ալըլա-

- 9 ճագ ալը : Աճեպա սիզտէն հա՞նկը տտէմ պուլու-
նուր քի՛ ողլու քէնտիսինտէն էքմէք թալէպ էթ-
- 10 տիյի հալտէ , անա թաշ վէրէ . վէ պալըգ թալէպ
- 11 էթտիյի հալտէ անա երլան վէրէ : Իմտի էյեր սիզ
եարամաղ իքէն՝ էվլատընըպա էյի 'աթիյէլէր վէր-
մէյի պիլիքսէնիզ , սէմավաթաս օլան ֆէտէրինիզ
նէ՛ գատար զիյատէ՛ քէնտինտէն թալէպ էտէնլէ-
րէ նի՛մէթլէր վէրէճէք տիր :
- 12 Իմտի տտէմէրին սիզէ հէր նէ մու՛ամէլէ էթմէ-
լէրինի իսթէրսէնիզ , սիզ տախի անլէրէ էօյլէ է-
տինիզ , զիրա շէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէր պուն-
տան 'իպարէթ տիր :
- 13 Տար գափուտան կիրինիզ , զիրա հէլաքէ կէօ-
թիւրէն գափու կէնիշ՝ վէ եօլ վասի՛ տիր , վէ ան-
- 14 տէն կիրէնլէր չօգ ալը : Զիրա հայաթա կէօթիւ-
րէն գափու տար՝ վէ եօլ էնսիզ տիր , վէ անը
պուլանլար աղ ալը :
- 15 Քեաղիպ փէյղամպէրլէրտէն իհթիրաղ էյլէյի-
նիզ . անլէր սիզէ գօյուն լիպարյլէ կլիլիլ , ամմա
- 16 պաթընէն գափըճը գուրտ տըրլար : Անլէրի մէյվէ-
լէրինտէն թանըյաճագսընըլ . տիքէնլէրտէն իւ-
զիւմ՝ ետ տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվշիրիլի՞ր
- 17 մի , Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիր , վէ
- 18 ֆէնա աղաճ ֆէնա մէյվէ վէրիր : Էյի աղաճ ֆէ-
նա մէյվէ վէրէմէզ , ֆէնա աղաճ տախի էյի մէյվէ
- 19 վէրէմէզ , Էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսի-
- 20 լիպ աթէշէ աթըլըր : Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն
թանըյաճագսընըլ :
- 21 Պանա Եա՛ րապպ , եա՛ րապպ՝ տէյէն հէր
քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէճէք տէյիլ

- տիր , անճադ սեմավաթտա օլան փետերիմին իրա-
- 22 տեթինի ֆի'լէ կեթիրէն Կէրէր : Օլ կիւնաէ պանա
 չօդ քիմա'լէր՝ Եա՛ րապպ , եա՛ րապպ , սէնին
 իսմինլէ փէյլամպերլիք Է՞թմէտիք մի , վէ սէնին իս-
 մինլէ ճիննլէր չըգա՞րմատըգ մը , վէ սէնին իսմինլէ
 չօդ միւ՛ճիզլէր իճրա Է՞թմէտիք մի՝ տէյէճէքլէր
- 23 տիր : Պէն տախի օլ ղէման անլէրէ՝ Սիզի աօլա
 թանըմատըմ՝ պէնիմ՝ եանըմտան կիտինիզ , էյ
 ֆըսդ իշլէյէնլէր՝ տէյիւ 'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ :
- 24 Իմտի պու սէօլլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆի'-
 լէ կեթիրէնի՝ քէնտի խանէսինի գոյա իւզէրինտէ
 պինա էտէն 'ազիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էտէրիմ :
- 25 Վէ եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէր կէլիպ վէ բիւզկեար-
 լար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփաղլարընտա , գոյա
 իւզէրինտէ թէէսիս օլունտըղը սէպէպտէն եըգըմա-
- 26 տը : Վէ պու սէօլլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆի'-
 լէ կեթիրմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գու՛մ իւզէրին-
 տէ պինա էտէն ահմադ պիր ատէմէ թէշպիհ օլու-
- 27 նուր : Վէ եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէր կէլիպ վէ
 բիւզկեարլար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփաղլարընտա
 եըգըլտը , վէ անըն եըգըմատը 'ազիմ իտի :
- 28 Վէ վադը՝ օլտու քի՝ Յիսուս՝ պու սէօլլէրի՝
 թէքմիլ էթտիյի ղէման , խաղգ անըն թա՛լիմինէ
- 29 հէյրան գաղտըլտը : Զիրա անլէրէ՝ 'ալէմա կիպի
 տէյիլ , անճադ հիւքիւմէթ ոտհիպի կիպի թա՛լիմ
 էտէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա խալլի
 2 ճէմա՛աթ կիթտի : Վէ իշթէ պիր ճիւզամը կէլիպ ,

- Եւ՝ Բապպ, էյեր իսթերսէն՝ պէնի թաթհիր էթ-
մէյէ գատիր սին՝ տէյերէք, անա սէճտէ էյէտի :
- 3 Վէ Յիսուս՝ իսթերիմ, թասիր օլ տէյերէք, էլի-
նի ուղատըպ անա սոգունտու. օլ տախի տէր'ա-
- 4 գապ ճիւղամընտան թասիր օլտու : Վէ Յիսուս
անա՝ Սագըն, քիմէյէ սէյլէմէյէսին, լաքին կի-
տիպ քէնտինի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէ-
հաակթ օլմագ իչիւն՝ Մուսանըն էմը էյէտիյի
թագաիմէյի թագաիմ էյլէ տէտի :
- 5 Վէ [Յիսուս] Քէֆրնահումա կիրտիյինտէ, եա-
նընա պիր եիւղ պաշը կէլտի, վէ բիճա էտէրէք,
- 6 Եւ՝ Բապպ, խըտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ՝ զիյատէսիյլէ էզիյէթ շէքմէքտէ տիր՝ տէ-
- 7 տի : Յիսուս տախի անա՝ Պէն կէլիր, անա շիֆա
- 8 վէրրիւմ՝ տէտի : Եիւղ պաշը իսէ ճէվապլնտա,
Եւ՝ Բապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէքլիյի-
նէ պէն լայըգ տէյիլիմ, անճագ պիր սէօզ սէօյլէ,
- 9 խըտմէթքեարըմ շիֆա պուլուր : Զիրա պէն թահթը
հիւքիւմէթտէ պուլունմնշ պիր տտէմ օլուպ,
պէնիմ տէ թահթը իտարէմտէ 'ասքէր պուլուն-
մողլէ, պիրինէ՝ կիթ, տէտիյիմտէ՝ կիտէր, վէ տի-
կէրինէ՝ կէլ, ԴէԴէյէԴէ՝ կէլիր, վէ գուլմա՝ Շու-
- 10 նու եափ, ԴէԴէյէԴէ, եափար՝ տէտի : Յիսուս տա-
խի պաշա իշիթտիյինտէ՝ թէ'աճճիւպ էտէրէք ար-
տընճա կէլէնլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
պէնի Խարայէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլմա-
- 11 աըմ : Վէ սիզէ տէրիմ քի՝ շարգտան վէ զարպ-
տան չօգ քիմսէլէր կէլիպ, Ապրահամ վէ Իսհագ
վէ Եւ'գուպ իլէ պերապէր մէլէքիւթ իւս սէմավաթ-
- 12 տա սօֆրատա օթուրաճագլար տըր. Ամմա էվլատը

- մէլէքիւթ զուլմէթ ի խարիճէյէ աթըրաճագ տըր .
 օրատա աղլայըլ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ
 13 տըր՝ տէտի : Պա՛տէհու Յիսուս եիւզ պաշըյա՝
 կիթ , վէ սանա ինան:որդընա կէօրէ օլսուն՝ տէտի .
 վէ օլ սա՛տթ խըտմէթքեարը շիֆա պուտու :
- 14 Վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կելիպ , անըն
 գայըն վալիտէսինի հիւմմայա թութուլմուշ վէ
 15 եաթմըշ կէօրտիւյիւնտէ , Անըն էլինէ տօգուշ .
 մաղլէ՝ հիւմմասը զա՛իլ օլտու . օլ տախի գալղըպ
 անլէրէ խըտմէթ էյլէտի :
- 16 Վէ ախշամ օլտըգտա՝ նէգտինէ չօգ մէճնուշ
 քիմէլէր կէթիրիլտի , օլ տախի բուհլարը քէլամ
 իլէ չըգարըպ ճիւմլէ ՚իլլէթլի օլանլարա շիֆա վէր .
 17 տի . Թաքի իշա՛եա փէյղամպէր վաօթմասըյլէ , Օ
 խասթալըղլարըմըղը ալտը վէ մարաղլարըմըղը եիւք .
 լէնտի՝ տէյիւ , պույուրըլան քէլամ՝ իթմամ օ-
 լունա :
- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա խայլի ճէմա՛տթ կէօր-
 մէքլէ , օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմր էթտի :
- 19 Վէ ՚ուլէմատան պիրի եաղլաշըպ անա , Եա՛ մու-
 ՛ալլիմ , հէր նէրէյէ կիտէրսէն՝ պէն արտընճա կէ-
 20 լիրիմ՝ տէմէսի իւզէրինէ , Յիսուս անա՝ Թիլքիլէ-
 րին ինլէրի վէ հավա գուշլարընըն եուվալարը վար
 տըր , լաքին իպն իւլ ինսանըն քէնտի պաշընը գօ .
- 21 յաճագ եէրի եօգ տըր՝ տէտի : Վէ շայիրտլէրին-
 տէն պուլունան տիկէր պիրի սնա , Էֆէնտի , պա-
 նա իզն վէր , էվլէլա կիտիպ փէտէրիմի տէֆն էտէ-
- 22 յիմ՝ տէտի : Ամմա Յիսուս անա , Արաըմճա կէլ ,
 պրագ մէյթլէր քէնտի մէյթլէրինի տէֆն էթսին-
 լէր , տէտի :

- 23 Վէ գայըղա կիրտիյինտէ՝ շայիրտլէրի տախի ա-
- 24 նըն արտընծա կիրտիլէր : Վէ իշթէ տէնիզտէ օլ
տէրէճէ շէտիտ ֆուրթուհա զուհուր էթաի քի՝
գայըգ տալըալար իլէ էօրթիւլիւր իտի , քէնտի-
- 25 սի իսէ ույուհագտա իտի : Վէ շայիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ՝ էֆէնտի , պիզի գուրթար , հէլոք
- 26 օլույօրըղ՝ տէյերէք , անը ույանտըրտըլար : Օլ տա-
խի անլէրէ՝ էյ իմանը նօգտան օլանլար , նի՞չիւն
գօրգապ սընըղ՝ տէտի . օլ ղէման գալգըպ՝ բիւզ-
կեարլար իլէ տէնիզի ազարլատը , վէ ղայէթ լի-
- 27 մանլըգ օլտու : Վէ օլ տտէմլէր՝ Պու նա՞սըլ քիմէ
տիր քի՝ հէմ՝ բիւզկեարլար վէ հէմ՝ տէ տէնիզ անա
իթա՛աթ էտէր՝ տէյերէք թէ՛աճծիւպ էթտիլէր :
- 28 Վէ էօթէ թարաֆա ճերճէսիլէրին տիյարընա
կէլտիյինտէ , մէզարլարտան չըգմըշ իքի մէճնուհն
անը գարշըլտար , վէ ղայէթ ազղըն օլմալարը ճի-
հէթիյլէ օլ էօլտան քիմէնին կէչմէսի միւմքին
- 29 տէյիլ իտի : Վէ իշթէ , եա Յիսուս իպնուլահ ,
պիզիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար , պուրայա վադ-
թընտան էվվէլ պիզէ ՛աղա՞պ էթմէք իշիւն մի կէլ-
- 30 տին , տէյերէք՝ ֆերեատ էթտիլէր : Վէ անլէրտէն
իրագտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ
- 31 վար իտի : Վէ ճիննլէր անա եալվարըպ՝ էյեր պիզի
իւրաճ էտէրսէն , պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիր-
- 32 մէյէ իղն վէր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ կիտինիղ ,
տէտիքտէ , չըգըպ՝ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրտիլէր .
վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ ուչըուհտան
- 33 տէնիզէ աթըլըպ՝ սուլարտա թէլէֆ օլտու : Վէ
անլէրէ օթլատանլար ֆիրար իլէ շէհրէ վարըպ , ճիւմ-
լէ վուգու՛աթը վէ մէճնուհնլարըն քէյֆիյէթինի

34 նադլ էթտիէր : Վէ իշթէ պիւթիւն շէհր եհ-լէ-
 Յիսուսը գարշըլամաղա չըգըպ , անը կէօրտիւքլէ-
 ըինտէ՝ հուսուտլարընտան չըգմասընը ըրճա էթ-
 տիւէր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ դայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչերէք ,
- 2 քէնտի շէհրինէ կէլտի : Վէ իշթէ անա տէօշէքտէ
 եաթար պիր քէօթըիւմ կէթիրտիւէր . վէ Յիսուս
 անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ , քէօթըիւմէ՝ Օղլըմ ,
 ճէսարէթլէն , կիւնաշլարըն սանա 'աֆվ օլունտու՝
- 3 տէտի : Վէ իշթէ 'ուլէմատան պա'զըլտըր քէնտի
 քէնտիլէրինէ՝ Պու ստէմ քիւֆրէտիյօր՝ տէտիլէր :
- 4 Վէ Յիսուս անլէրին էֆքեարընը պիւմէքլէ՝ տէտի
 քի՝ Նի՞չիւն գալպլէրինիզտէ ֆէնա շէյլէր տիւշիւ-
- 5 նիւյօրսընըլ : Չիւնքի հա՞նկըսը գօլըյ տըր , կիւ-
 նաշլարըն 'աֆվ օլունտու տէմէսի մի , եօխսա՝
- 6 Գալգ վէ կէզ տէմէսի մի : Ամա իպն իւլ ինսա-
 նըն՝ եէր իւզէրինտէ կիւնաշլար 'աֆվ էթմէյէ
 հիւքիւմէթի վար իտիյինի պիւմէնիզ իշիւն , (օլ
 ղէման քէօթըիւմէ ,) Գալգ , տէօշէյինի գալտըրըպ
- 7 խանէնէ կիթ՝ տէտի : Օլ տախի գալգըպ խանէսինէ
- 8 կիթտի : Վէ խալգ պա՞նա կէօրմէքլէ թէ 'աճճիւպ
 էտիպ , ատէմլէրէ պէյլէ գուտրէթ վէրէն Ալլահա
 համա էյլէտիլէր :
- 9 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէչէր իքէն կէօմրիւք
 մահէլինտէ օթուրուր Մաթթա նամ պիր ատէմ
 կէօրտիւքտէ , անա՝ Արարմճա կէլ տէտի . օլ տախի
- 10 գալգըպ անըն արարմճա կիթտի : Վէ վազը՝ օլտու

- քի՝ խանէտէ սօֆրայա օթուրտըղընտա , իշթէ չօգ
կէօրիւքծիւէր վէ կիւնահքեարլար կելիպ՝ Յիսուս
վէ անըն շայիրտլէրի իլէ պերապէր սօֆրայա օթուր-
- 11 տըլար : Վէ ֆերիսիւէր պահա- կէօրմէքլէ՝ անըն
շայիրտլէրինէ՝ Սիզին մու'ալլիմինիզ նի'չիւն կէօմ-
րիւքծիւէր վէ կիւնահքեարլար իլէ թա'ամ իաիյօր՝
- 12 տէտիւէր : Յիսուս տախի պահա- իշիթտիքտէ , ան-
լէրէ՝ Սաղ օլտնլար տէյիլ , անճագ 'իլէթլի օլան-
- 13 ար հէքիմէ միւհթաճ տըր : Իմտի կիտիպ՝ Գուր-
պան տէյիլ , մերհամէթ իսթէրիմ՝ քէլտմընըն
մա'նաօրըն էջրէնինիզ , զիրա սալիհլէրի տէյիլ՝
ֆագաթ կիւնահքեարլարը թէօլպէյէ տա'վէթ էթ-
մէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
- 14 Ու զէման Եուհաննանըն շայիրտլէրի անըն եա-
նընա կելիպ՝ Նի'չիւն պիզ վէ ֆերիսիւէր չօգ օրուճ
թու[թաղըղմըզ հալտէ , սէնին շայիրտլէրին թու[թ-
- 15 մաղլար՝ տէտիւէր : Յիսուս տախի անլէրէ խիթա-
պէն՝ Տիւյիւնծիւլէրին՝ կիւվէյի եանլարընտա պու-
լունտըգճա , հազին օլմալարը միւմքիօն մի տիր .
տամա կիւվէյինին անլէրտէն տընտճաղը կիւնլէր
կելիւր , վէ օլ զէման օրուճ թու[թաճագլար տըր :
- 16 Վէ հիչ պիր քիմսէ եէնի չուխա փարչասընը էքի
լիպտասա եամա գօմաղ , զիրա լիպասըն թա'միրի
իչիւն գօնա-լա եւմա՝ անտէն գօփարմաղլէ երթըրը
- 17 տահա ֆէնա օլուր : Վէ եէնի շէրապը էքի թու-
լումլարա գօմաղլար , եօգսա թուլումլար երթըրըպ
շէրապ տէօքիւլիւր վէ թուլումլար տախի թէլէֆ
օլուր . լաքին եէնի շէրապը եէնի թուլումլարա
գօրլար , վէ իքիտի տէ մահֆուզ օլուր՝ տէտի :
- 18 Պու նէսնէլէրի անլէրէ սէջլէմէքտէ իքէն , իշթէ

- պիր րէ՛իս կէլիպ անա սէճաէ էտէրէք՝ Գըզըմ՝ էլ
 ան վէֆաթ էթմիշ տիր , լաքին սէն կէլիպ անըն
 իւզէրինէ էլինի վազ՝ էյլէ , վէ հայաթ պուլաճագ
 19 տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի գալգազ՝ շայիրտէրի
 իլէ պերապէր անըն արտընճա կիթտի :
- 20 Վէ իշթէ օն իքի սէնէտէն պերու նէզֆի տէմէ
 միւպթէլա օլան պիր գարը՝ արգասընտան եազլա-
- 21 շըպ լիպասընըն էթէյինէ տօգունտու , Զիրա քէն-
 տի քէնտինէ՝ Անճագ լիպասընա տօգունսամ , խէ-
- 22 լաս պուլուրըմ՝ տէր իտի : Վէ Յիսուս տէօնիւպ
 անը կէօրտիւքտէ՝ Ճէսարէթլէն , էյ գըզըմ , իմա-
 նըն սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի . գարը տախի օլ
 աս՝աթ խէլաս պուլտու :
- 23 Վէ Յիսուս օլ րէ՛իսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյ-
 գէնէր իլէ վէլվէէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ ,
- 24 Անէրէ՝ Ձէքիլինիլ , զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի , ան-
- 25 ճագ ույույօր՝ տէտի . վէ անա կիւլտիւէր : Իմաի
 խալգ չըգարըլտըգտա , քէնտիսի իշէրի կիրիպ՝ գը-
- 26 զըն էլինի թուլթտու , օլ տախի գալգաթը : Վէ պու-
 վագը՝անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր թարաֆընա
 շայը՝ օլտու :
- 27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն , արտըն-
 ճա իքի ա՛մա կէլիպ՝ Եա՛ Իպնի Տաուտ , պիղէ
 մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրեատ էտէրլէր իտի :
- 28 Վէ էվէ կիրաիյինաէ , օլ ա՛մալար անըն նէզտինէ
 կէլտիլէր . Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պունու էթմէյէ
 գատիր օլտըղըմա ինանը՝մըսընըզ՝ տէմէքլէ , անլէր
- 29 անա՝ Պէլի , եա՛ Բապպ , տէտիլէր : Օլ զէման
 կէօզլէրինէ տօգունուպ , Սիղէ իմանընըզա կէօրէ
- 30 օլտուն՝ տէտի : Վէ անլէրին կէօզլէրի աչըլտը . վէ

- 31 Գիտուս անլերէ՝ Սաղընըն , քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիւ
էքիտէն թէնպիհ էյլէտի : Անլեր իսէ չըգըպ՝ պիւ-
թիւնն ու տիյարտա խապերիննի նէշը էթտիլեր :
- 32 Վէ անլեր չըգար իքէն , իշթէ եանընա տիւթիլ
33 վէ մէճնուս պիր տտէմ կէթիրտիլեր : Վէ ճինն
իխրաճ օլուստըգտա , օլ տիւթիլ սէջլէտի , վէ խալգ
թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ իսրայէլտէ հիչ պիր վաղըթ
34 պէջլէ շէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլեր : Ֆաղաթ
Ֆէրիսիլեր՝ ճիննլերինն ըէ՛խի վասըթասըյլէ ճինն-
լերի իխրաճ էտէր՝ տէտիլեր :
- 35 Վէ Գիտուս անլերինն սինաղողլարընտա թա՛լիմ
իլէ պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա՛ղ էտէրէք , վէ
խալգտա հէր նէվ՝ մարաղ վէ հէր տիւրլիւ խաս-
թալըղը տէֆ՝ էտէրէք , ճիւմլէ շէհըլերի վէ քէյ-
36 լերի տօլաղըր իտի : Վէ խալգը կէօրմէքլէ անլերէ
թէրասհիւմ էթտի , զիրա չօպանը օլմայան գօյուն-
37 լար կիպի եօրղուն վէ փէրիշան իտիլեր : Օլ զէման
շայիրտլերինն խիթտպէն , կէրչի հաստտ չօգ՝ ամմա
38 ՛ամէլէ աղ սըր : Իմաի հաստտըն Սահիպինէ , քէն-
տի հաստտընա ՛ամէլէ կէօնտէրսին՝ տէյիւ նիյաղ
էտինիլ , տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օն իքի շայիրտիննի եանընա չաղըրըպ , նափաք
րուհլար իւզէրինէ՝ անլերի իխրաճ էթմէյէ , վէ հէր
նէվ՝ մարաղ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըղը տէֆ՝ էթ-
մէյէ , անլերէ գուարէթ վէրտի :
- 2 Վէ օն իքի ըէսուլըն իամլերի պուշլար տըր , եա՛-
նի պիրինճիսի Պեարոո թէսմիյէ օլուսան Սիմ՛օն

- 3 Իլէ գարնատաշը Անտրառօս , Զէպէտի օղլու Եա'գուպ
 Իլէ գարնատաշը Եուհաննա , Ֆիլիպպօս վէ Պարթօ-
 լոմաօս , Թօմա վէ կէօմրիւքճիւ Մաթթա , Հէլֆի
 օղլու Եա'գուպ վէ Թաթէօս լազըպլը Լէպպաօս ,
- 4 Գանալի Սիմ'օն վէ անը ելէ վէրէն Իսխարիօթի
 Եէհուտա :
- 5 Յիսուս պու օն իբիլէրի կէօնտէրիպ՝ անլէրէ Թէն-
 պիհէտէրէք տէտի քի , Թա'իֆէլէրին եօլընա կիթ.
 մէյինիզ վէ Սամարիալըլարըն պիւր շէհրինէ կիրմէյի-
- 6 նիզ . Պիթ Թէրճիհէ պէյթ ի Իւրայէլին զայ' օլմուշ
- 7 գօյուշլարընա վարընը , Վէ վարտըղընըլտա մէլէ-
 քիւթ իւս սէմալաթ եազլաշմըշ տըր՝ տէյերէք , վա'զ
- 8 էտինիզ , Խաթալարա շիֆա վէրինիզ , ճիւղալըլարը
 Թաթհիր էտինիզ , [էօլիւլէրի տիրիլտինիզ ,] ճիննլէ-
 րի իխրաճ էտինիզ . մէճճանէն ալտընը , մէճճա-
- 9 նէն վէրինիզ , Քէմէրլէրինիզտէ նէ ալթուշ վէ նէ
- 10 կիւմիւշ վէ նէ պազըր , Վէ եօլ իչիւն նէ տա-
 ղարճըզ վէ նէ իբի էնթարի վէ նէ սյազ գապլարը
 վէ նէ 'ասա Թէտարիք էտինիզ , զիրա իշճի քէնաի
- 11 Թա'ամընա լըյըզ տըր , Վէ հանիլը շէհրէ վէ եա
 քէօյէ կիրէրսէնիզ , անտէ քիմ' լըյըզ օլտըղընը
 սուալ էտիպ , չըգընճայա տէկին օրատա գալընըզ ,
- 12 Վէ խանէյէ կիրտիյինիզտէ՝ անա սէլամ վէրինիզ ,
- 13 Վէ էյէր օլ խանէ լըյըզ իսէ , սէլամընըլ անըն
 իւզէրինէ կէլին . վէ էյէր լըյըզ տէյիլ իսէ , սէ-
- 14 լամընըլ սիզէ՝ ըրճ'աթ էյլէօին , Վէ սիզի հէր
 քիմ' գապուլ էթմէյիպ՝ սէօզլէրինիզի տինլլէմէզ-
 սէ , օլ խանէտէն եախօտ օլ շէհրաէն չըգալըղընըլտա՝
- 15 այազլարընըղըն Թօզընը սիլքինիզ , Հազիգաթէն
 սիզէ տէրիմ' քի բուզի ճէզատա Սատում վէ Ղա .

մօրա տիյարընըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն
օլուր :

- 16 Իշթէ պէն սիզի գոյունլար կիպի գուրտլար ա-
րասընա կեօնտերիրիմ . Իմտի երլանլար կիպի 'ագիլ'
- 17 վէ կեյերճինլէր կիպի սատէտիլ օլունըղ : Լաքին ա-
տէմլէրտէն սագընըն . զիրա սիզի միլլէթ մէճլիսլէ-
րինէ թէսլիմ էտիպ' սինաղօղլարընտա տէջէճէքլէր
- 18 տիր : Շէմ տախի պէնիմ իշիւն' անլէրէ վէ թա'ի-
ֆէլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ հաքիմլէր վէ մէլիք-
- 19 լէր հուզուրընա ճէլպ օլունաճագսընըղ : Իմտի սիզի
թէսլիմ էթտիքլէրի զէման' Նասըլ վէ նէ սեյլէյէ-
լիմ' տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիզ . չիւնքի նէ սեյլէյէ-
- 20 ճէյինիզ սիզէ օլ սա'աթտա վէրիլէճէք տիր : Զիրա
սեյլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ , ամմա սիզտէ սեյ-
- 21 լէյէն' փէտէրինիզին բուհու տըր : Վէ գարնտաշ
գարնտաշը' վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ է-
տէճէք . վէ էվլատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալգըշըպ'
- 22 անլէրի էօլտիւրէճէքլէր տիր : Վէ Իսմիմ իշիւն
ճիւմլէ թարաֆընտան պուղղ օլունաճագսընըղ .
լաքին քիմ քի նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ է-
- 23 տէրսէ , օ խէլաս պուլաճագ տըր : Վէ սիզէ պիր
շէհրտէ թէ'ատտի էթտիքլէրի զէման' տիկէրինէ
ֆիրար էտինիզ , զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի'
Իպն իւլ ինսան կէլինճէյէտէք Իօրայէլ շէհրէրինին
- 24 տէվրինի թէքմիլ էթմէյէճէքլինիզ : Շայիրտ մու'ալէ
- 25 լիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ Ֆա'իգ տէյիլ տիր : Շա-
յիրտէ մու'ալլիմի կիպի' վէ գուլա էֆէնտիսի կիպի
օլմագ քիֆայէթ էտէր . Խանէ սահպինէ Պա'ալղէ-
պուլ տէտիքլէրի հալտէ , անըն խանէօի խաղընա նէ'
- 26 գատար զէյատէ Դէյէճէլէր Դէր : Իմտի անլէրտէն

- 27 գորգմայրնըղ, զիրա քեշֆ օլունմայաճագ մախֆի՝ վէ
 պիլինմէյեճէք կիզլի պիր շէյ եօգ տըր : Սիզէ գա-
 րանլըգտա տէտիյիմի այտընլըգտա սէօյլէյինիզ, վէ
 գաւլաղընըզա սէօյլէնիլէնի տամլար իւզերինտէ ի'լան
 28 էտինիզ : Վէ ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայըպ՝
 ճէսէտի էօլտիւրէնլէրտէն գորգմայրնըղ . լաքին հէմ
 ճանը հէմ ճէսէտի ճէհէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գա-
 29 տիր օլանտան գորգունըղ : Իքի սերչէ պիր փուլա սա-
 թըլմա՞ղմը . վէ անլէրտէն պիրի փէտէրինիզլին իզնի
 30 օլմագսըղըն եէրէ տիւշմէզ : Սիզին խաւ պաշընըղըն
 31 գըլլարընըն ճիւմէսի սայըլը տըր : Անըն իչիւն
 գորգմայրնըղ . սիզ չօգ սերչէլէրտէն էֆզալ սընըղ :
 32 Իմտի հէր քիմ առէմլէրին հուզուրընտա պէնի
 իգրար էտէրսէ , պէն տախի սէմովաթտա օլան
 33 փէտէրիմին հուզուրընտա անը իգրար էտէրիմ : Վէ
 հէր քիմ առէմլէրին հուզուրընտա պէնի ինքիար
 էտէրսէ , պէն տախի սէմովաթտա օլան փէտէրի-
 34 մին հուզուրընտա անը ինքիար էտէրիմ : Զէմինէ
 սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն էթմէյինիզ . սէ-
 լամէթ տէյիլ՝ լաքին գըլըճ կէթիրմէյէ կէլտիմ :
 35 Զիրա առէմի փէտէրինտէն՝ վէ գըղը վալիտէսինտէն
 վէ կէլինի գայըն վալիտէսինտէն այըրմաղա կէլտիմ :
 36 Վէ առէմին տիւշմէնլէրի քէնտի խանէսի խալգըն .
 37 տան օլաճագ տըր : ֓էտէրի վէ եա վալիտէյի պէն-
 տէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր , վէ
 օղլու վէ եա գըղը պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա
 38 լայըգ տէյիլ տիր : Վէ խաչընը սըլպ աւտըմճա
 39 կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր . Հայաթընը
 պուլան՝ անը զայ՝ էտէճէք , վէ պէնիմ իչիւն հա-
 40 յաթընը զայ՝ էպէն՝ անը պուլաճագ տըր : Սիզի

գապուլ էտէն պէնի գապուլ էթմիշ օլուր , վէ
պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իրոտլ էտէնի գապուլ
41 էթմիշ օլուր : Փէյղամպէր սըֆաթըյլէ պիր փէյ-
ղամպէրի գապուլ էտէն՝ փէյղամպէր էճրինի ալա-
ճագ , վէ սալիհ սըֆաթըյլէ պիր սալիհի գապուլ
42 էտէն՝ սալիհ էճրինի ալաճագ տըր : Վէ հէր քիմ
պու քիւլիւքլէրին պիրինէ շայիրտ սըֆաթըյլէ եա-
լընըզ պիր քեասէ սօղուգ սու իչիրիրտէ , հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ քի օլ քիմսէ էճրինտէն առ-
լա մահրում օլմայաճագ տըր :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ Յիսուս օն իքի շայիրտինէ ի'թա ի էվամիրի
թէմամ էթտիքտէ , շէհրէրինտէ վա'զ վէ թա'լիմ
էթմէք իւզըրէ օրատան 'ազիմէթ էթտի :
- 2 Վէ Եուհաննա զընտանտա ֆրիստոսըն ա'մու-
լինի իշիթմէքլէ , Օլ կէլէճէք քիմէսնէ սէ'ն մի սին ,
եօխտտ տիկեր պիր քիմէսնէյէ' մի միւնթաղըր օ-
- 3 լալըմ՝ տէմէք իչիւն , Բէնտի շայիրտլէրինտէն իքի-
- 4 սինի անըն նէզտինէ կէօնտէրտի : Վէ Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Վիտիպ իշիթտիյինիզ վէ կէօրտիւ-
յիւնիւզ շէյլէրի Եուհաննայա նագլ էտինիզ :
- 5 Քէօրլէր կէօրիւպ՝ թօփալլար եիւրիւր , Ճիւզամլը-
լար թաթշիր օլունուպ՝ սաղըրլար իշիտիր , էօլիւ-
լէր գըյամ էտիպ՝ ֆուգարայա պէշարէթ թէպշիր
- 6 օլունուր : Վէ պէնիմ հադգըմտա սիւրշմէյէն նէ'
միւպարէք տիր՝ տէտի :
- 7 Վէ անլէր կիթտիքտէ , Յիսուս Եուհաննա հագ-
զընտա խալդտ սէօյլէմէյէ պաշլատը . Պէրրիյէյէ նէ'

- «էյր էթմէյէ չըգտընըլ , բիւզկեարտան սալլանան
 8 պիր գումը՛ շ մը , Լաքին նե՞ կեօրմէյէ չըգտընըլ ,
 վարիֆ էսվապ կիյինմիշ պիր ասե՞մ մի . իշթէ զա-
 բիֆ կիյէնլէր մէլէքլէրին խանէլէրինստէ պուլունուր-
 9 լար : Լաքին նե՞ կեօրմէյէ չըգտընըլ , պիր փէյ-
 զամպէ՞ր մի . պէլի՛ սիղէ տէրիմ՝ քի փէյզամպէր-
 10 տէն տէ տաճա պէոյիւք տիր : Զիրա՛ իշթէ պէն
 «էնտէն իլէրի , եօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճագ
 օլան մաւիպիրիմի իրսալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ հապ-
 11 գընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր : Հագիգա-
 թէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ Նիսատան թէվէլլէւտ էտէն-
 լէր պէյնինտէ վաֆթիղ էտիճի Եուհաննատան
 պէոյիւք քիմէ զուհուր էթմէմիշ տիր . Լաքին մէ-
 լէքիւթ իւս սեմավաթաա էն քիւչիպիւ անտէն
 12 պէոյիւք տիր : Վէ վաֆթիղ էտիճի Եուհաննանըն
 կիւնլէրինտէն շիմիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սեմավաթ
 ճէպը օլընուր , վէ ճէպպարլար անը զապթ էտէր-
 13 լէր : Զիրա ճիւմլէ փէյզամպէրլէր վէ շէրի՛աթ Եու-
 14 հաննայա տէկին փէյզամպէրլէք էթտիլէր : Վէ էյեր
 գապուլ էթմէք իսթէրսէնիղ՝ կէլէճէք էլլիյա պու-
 15 տըր : Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին : (16) Ամ-
 մա պու նէսլի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ . չարշուլար-
 17 տա օթուրուպ , արգատաշարընա՛ Սիղէ տիւտիւք
 չալտըդ , ամմա բագա էթմէտինիղ , սիղէ Ֆիղան
 էթտիք , ամմա տէոյիւնմէտինիղ՝ տէյիւ չաղըրան
 18 չօճուգլարա միւշապիհ տիր : Զիրա Եուհաննա կէլ-
 տի , նէ եէր՝ նէ իչէր , վէ Անտէ ճինն վար՝ տէր-
 19 լէր : Իպն իւլ ինսան կէլտի , հէմ եէր՝ հէմ իչէր ,
 վէ իշթէ պօղազընա թապի՛ վէ մէյիւօր պիր աստէմ ,
 կէօմրիւք ճիլէրին վէ կիւնասքեարլարըն տօսթը

տըր՝ տերէր . ֆուգաթ հիքմէթ քէնտի եվլատը
թարաֆընտան թատըգ օլունտու :

20 Օլ զէման միւ՛ծիգէլէրինն եքտերիսի իճրա գը-
լնտըղը շէհրէրէ՛ թէվպէ եթմէտիքլէրի իչին

21 թա՛ղիր եթմէյէ պաշլատը : Վա՛յ սանա , էյ ֆո-
րաղին , վա՛յ սանա , էյ Պէյթապտա , զիրա սիգ-
տէ իճրա գըլնան միւ՛ծիգէլէր Սուր վէ Սայտատա
իճրա գըլնմըշ օլտայտը , չօգտան չուլ վէ քիւլ

22 իլէ թէվպէ եթմիշ օլուրլար ըտը : Ամմա սիգէ տէ-
րիմ քի՛ ըուղի ճէզատա Սուր վէ Սայտանըն հալի

23 սիգինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր : Վէ սէն , էյ
կէօյէտէք եիւճէլէնէն ֆէֆրնահում , ճէհէննէմէ-
տէք էնտիրիլէճէքսին , զիրա սէնտէ իճրա գըլնան
միւ՛ծիգէլէր Սատուճտա իճրա գըլնմըշ օլտայտը ,

24 պու կիւնէ գատար պադի գալըր իտի : Ամմա սիգէ
տէրիմ քի՛ ըուղ ի ճէզատա Սատում տիյարընըն
հալի սէնինքինտէն էհվէն օլաճագ տըր :

25 Օլ զէման Յիսուս ճէվապ էտիպ տէտի քի , էյ
սէմա վէ զէմինին Սահիպի ֆէտէր , սանա շիւքը
էտէրիմ քի պու նէսնէլէրի յալիմէր վէ յարիֆէր-
տէն իխֆա էտիպ՝ անլէրի մա՛սուճտար իղհար էյ-

26 լէտին , Պէլի , էյ ֆէտէր , զիրա ինտինտէ պէօյլէ
27 խօշ կէօրիւնտիւ : Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա
թէսլիմ օլունտու . վէ Օղլու ֆէտէրտէն զայրի քիմ-

ոէ թանըմաղ . ֆէտէրի տտիի Օղլտան՝ վէ Օղլն
անը իղհար եթմէսինի միւրատ էյլէտիյի քիմսէտէն
28 զայրիսի թանըմաղ : էյ ճիւմլէ եօրղուն վէ եիւք-
լիւլէր , պանա կէլինիղ , պէն տտիի սիգէ բահաթ վէ-

29 ըրիւմ : Պոյունտըրըղմը իւզէրինիգէ ալընըղ , վէ պէն-
տէն էյրէնինիղ , չիւնքի հալիմ վէ գալպէն միւթէ-

- վազը՝ իմ, վէ ճանլարընըզա բահաթ պուլուրսընը ,
 30 Զիրա պոյունտըրըզմ աւան՝ վէ եիւքիւմ խաֆիֆ
 տիր :

ՊԱՊ 12

- 1 Օլ ղէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին տրասընտան
 կէշէյօր իտի : վէ շայիրտէրի տճրգմաղէ՝ պաշադ-
 2 լարը գօփարարադ եէմէյէ պաշլատըլտր : վէ ֆէրի-
 սիլէր պաշա- կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ իշթէ շայիրտ-
 լէրին սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլմայան
 3 շէյի իշլէյօրլար՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ խի-
 թապէն , Տաուտըն քէնտիսիյլէ պէրապէր պու-
 լունանլար իլէ՝ տճրգտըղը ղէման նէ՝ եափտըղընը
 4 օգո՞ւմատընը մը . Նասըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ
 եէմէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսիյլէ պէրապէր օլան-
 լարա տէյիլ , անճադ եալընըղ քեահինլէրէ հէլալ
 5 օլան հուզուր էքմէքլէրինի եէտի : Եախօտ սէպթ
 կիւնլէրինտէ քեահինլէրին հէյքէլտէ սէպթի պօ-
 ղուպ՝ սուչսըղ օլտըգլարընը շէրի՝աթտա օգո՞ւ-
 6 մատընըղ մը : Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ պուրատա
 7 հէյքէլտէն ա՛ղամ օլան վար տըր : վէ էյէր՝
 Գուրպան տէյիլ , մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամընըն
 մա՛նասընը պիլտէ իտինիղ , սուչսըղլարը հիւքմ
 8 էթմէղ իտինիղ . Զիրա իպն իւլ ինսան եէվմ ի
 սէպթին [տախի] Սահիպի տիր :
 9 վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինաղօղընա
 10 կիրտիքտէ , իշթէ օրատա էլի գուրուամուշ պիր տ-
 տէմ՝ պուլունմաղէ՝ անը միւթթէհիմ չըգարմադ
 մէրամըյլէ , Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէ-

- 11 Լա՞ւ մը տըր՝ տէյիւ անա սուալ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրէ խիթապէն՝ Սիզտէն քի՞մ վար տըր քի պիր գօյունը օլուպ տա՝ սէպթ կիւնիւնտէ չօւ գուրա տիւշտիւյիւ հալտէ , անը թուլթուպ չըգար-
- 12 մայա : Իմտի առէմ գօյունտան նէ՞ գատար էֆ զալ տըր . պինսէն 'ալէյհ սէպթ կիւնիւնտէ խայր
- 13 իշէմէք հէլալ տըր՝ տէտի : Օլ զէման օլ առէմէ՝ Էլինի ուզաթ՝ տէտի . օլ տախի ուզաթտը , վէ
- 14 տիկերի կիպի սաղ օլտու : Ամա ֆերիտիլէր չըգըպ՝ անը նիճէ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն 'ալէյհինտէ մէշվէրէթ էթտիլէր :
- 15 Վէ Յիսուս պիւմէքլէ՝ օրատան չէքիլտի . վէ անըն արտընճա խայլի ճէմա՝աթ կիտէրէք , ան-
- 16 լէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտի : Վէ քէնտիսինի շայը՝ էթմէմլէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյլէ-
- 17 տի . Թա քի իշա՛եա փէյղամպեր վասըթասըյլէ
- 18 իսպար օլունան քէլամ իթմամ օլունա , Եա՛նի իշթէ ինթիխապ էթտիյիմ գուլըմ՝ ճանըմըն բա- զի օլտըղը սէվկիւլիւմ . Բուհըմը անըն իւզէրինէ վալ՝ էտէճէյիմ , վէ թա՛իֆէլէրէ շէրի՛աթ իսպար
- 19 էտէճէք տիր . Միւնազա՛ա վէ նիտա էթմէյէճէք տիր , անըն սէտասընը մէյտանլարտա քիմնէ իշիթ-
- 20 մէյէճէք տիր : Թա շէրի՛աթը միւզաֆֆէր էտին- ճէյէտէք՝ էզիլմիշ գամըչը գըրմայաճագ , վէ թիւ-
- 21 թէն ֆիթիլի սէօնտիւրմէյէճէք տիր : Թա՛իֆէլէր տախի անըն իսմինէ իւմիտ էտէճէքլէր տիր :
- 22 Օլ զէման Եանընա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճ- նուն կէթիրիլտի . օլ տախի անա շիֆա վէրտի , շէյլէ քի օլ քէօր վէ տիլսիզ սէյլէտի վէ կէօր-
- 23 տիւ : Վէ ճիւմլէ խալգ հայրան օլուպ՝ 'Աճէպա

- 24 Իպն ի Տառուտ պո՞ւ մը տըր՝ տերէր իտի : Ամմա
 ֆերիսիէր պո՞ւն իշիթտիքէրինտէ , Պու քիմնէ
 ճիննլէրի անճադ ճիննլէրին րէ՛խի Պա՛տլգէպու-
 25 վասըթասըյէ իխրաճ էտիյօր՝ տէտիէր : Վէ Յի-
 տուս էֆքեարլարընը պիլմէքլէ , տնլէրէ տէտի քի՛
 քէնտի 'տլէյճինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հեր
 հիւքիւմէթ խարապ օլուր , վէ քէնտի 'տլէյճինէ
 մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան հեր շէհր եա խանէ
 26 պագի գալամազ : Վէ էյէր շէյթան շէյթանը
 իխրաճ էտէրսէ , քէնտի 'տլէյճինէ մուխալէֆէթ
 իւզրէ օլտըղընտան՝ հիւքիւմէթի նա՞օրլ պագի
 27 գալա պիլի : Վէ էյէր պէն ճիննլէրի Պա՛տլգէպու-
 վասըթասըյէ իխրաճ էտէրսէմ , սիզին օղուլլարը-
 նըզ քիմի՞ն վասըթասըյէ իխրաճ էտէրլէր . պու-
 նուն իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճադ
 28 տըր : Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհուլլահ վասըթա-
 սըյէ իխրաճ էթտիյիմ հալտէ՝ մէլէքիւթ Ուլլահ
 29 սիզէ վասըլ օլմաշ տըր : Եսխօտ պիր քիմնէ գուվէ
 վէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն էշեա-
 սընը եաղմա էթմէյէ նա՞օրլ գատիր օլտպիլի ,
 մէյէր օլ գուվլէթլի ատէմի էվլէլա պաղլայըպ՝
 30 պա՛տէհու անըն խանէսինի եաղմա էտէ : Պէնիմ
 իլէ օլմույան պանա զըտտ տըր , վէ պէնիմ իլէ ճէմ՝
 31 էթմէյէն տաղըտըր : Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՛
 շէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ օլունուր ,
 ֆադայթ Բուհա օլան քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ
 32 օլունմազ : Վէ հէր քիմ՝ Իպն իւլ ինսան 'տլէյ-
 ճինէ պիր սէօզ սէղլէրսէ՝ անա 'աֆվ օլունուր ,
 լաքին հէր քիմ՝ Բուհ իւլ Գուտտ 'տլէյճինէ սէղ-
 լէրսէ , անա կերէք տիւնէտտա՝ կերէք տիւնէթտէ

- 33 'աֆվ օլունմաղ : Եախօտ աղաճը էյի վէ մէյվէ-
սինի էյի էտինիզ, եախօտ աղաճը ֆէնա վէ մէյվէ-
սինի ֆէնա էտինիզ, զիրա աղաճ մէյվէսինտէն մա'.
- 34 Լիւմ տըր : Էյ էնկերէք նէսլի, սիզ քէօթիւ իքէն
խայրը նէսնէլէր նա'օրլ սէջլէյէ պիլիւրսինիզ, զիրա
- 35 աղըզ գալպին ֆաղլասընտան սէջլէր : Էյի տտէմ
գալպինին էյի խազինէսինտէն էյի շէյլէր չըգա-
րըր, վէ քէօթիւ ատէմ քէօթիւ խազինէտէն քէօ-
- 36 թիւ շէյլէր չըգարըր : Լաքին սիզէ աերիմ քի' ա-
տէմլէր սէջլէտիլլէրի հէր պաթըլ սէօզ իչիւն
- 37 բուզ ի ճէղատա հիսապ վէրէճէլլէր տիր : Զիրա
սէն քէնտի սէօզլէրինտէն թէպրիյէ օլունաճագսըն,
վէ քէնտի սէօզլէրինտէն մահքիւմ օլաճագսըն :
- 38 Օլ գէման 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլլէրտէն պա'ղըլարը
ճէվապ վէրիպ, Եա մոլ'ալլիւմ, սէնտէն պիր 'ա-
- 39 լամէթ կէօրմէք իսթէրիզ' աէտիլլէր : Օլ տախի ճէ-
վապընտա, անլէրէ տէտի քի' ֆէօթիւ վէ զինա-
քէտըր նէսլ 'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա'
Եունուս փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր
- 40 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր : Զիրա Եունուս իւչ
կիւն' իւչ կէճէ տաա պալըզընըն դարնընտա օլտըզը
կիպի' Իպն իւլ ինսան տախի իւչ կիւն' իւչ կէճէ
- 41 գէմինին պաթնընտա օլաճագ տըր : Նինիվէ ատէմ-
լէրի բուլէ ճէղատա պուլ նէսլ իլէ գալգըպ' 'ալէյ-
հինէ հիւքմ' էտէճէք տիր, չիւնքի անլէր Եունու-
սըն վա'ղըյլէ թէվպէյէ կէլտիլլէր. վէ իշթէ պու-
րատա Եունուստուն տահա պէջիյիւ վար տըր :
- 42 Ճէնուպ մէլիքէսի բուլէ ճէղատա պուլ նէսլ իլէ
գալգըպ' 'ալէյհինէ հիւքմ' էտէճէք տիր, չիւնքի
Սիւլէյմանըն հիքմէթինի տինկլէմէք իւզրէ գէ-

մինին նիհայեթլերինտէն կէտի . վէ իշթէ պուրա-
տա Սիւլէ յմանտան տահա պեղիւյիւ վար տըր :

43 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը ղէման՝
դօրագ եերլէրտէն կէչէրէք բահաթ արար , ամնա

44 պուլամաղ : Օլ վաղըթ՝ Զըգտըղըմ խանէմէ 'ավ-
տէթ էտէյիմ' տէր . վէ կէլտիյինտէ աւ պօշ վէ

45 սիւփրիւլմիւշ վէ միւղէյյէն պուլմաղլէ , Աիտիպ՝
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տի-
կէր եէտի բուհ ալըր , վէ տնլէր կիրիպ՝ օրատա սա-
քին օլուրլար , վէ օլ ատէմին 'աղըպէթի իպթի .
տասընտան պէտթէր օլուր . պու քէօթիւ նէսլէ
տախի պէյլէ օլաճագ տըր :

46 Վէ օ տահա խալգա սէյլէմէքտէ իքէն՝ իշթէ
վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի տնընլէ սէյլէչմէք իս-

47 թէյէրէք , խարիճտէ տուրույօրլար իտի : Վէ պիր
քիմնէ անա՝ իշթէ վալիտէն իլէ պիրատէրլէրին սէ-
նինլէ սէյլէչմէք արզուսըյլէ խարիճտէ տուրու-

48 յօրլար՝ տէտի : Օլ տախի սէյլէյէնէ ճէվապէն՝
Վալիտէմ քի՞մ տիր , վէ պիրատէրլէրիմ քիմլէ՞ր

49 տիր՝ տէտի : Վէ էլինի շայիրալէրինէ տօղրու ու-

50 զատըպ՝ իշթէ վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ . Զիրա
հէր քիմ սէմալաթտա օլան փէտէրիմին իրատէ-
թինի իճրա իտէր իսէ , պիրատէրիմ վէ հէմշիրէմ
վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիլ

2 քէնարընտա օթուրտու : Վէ եանընա խալլի ճէմա-
'աթ ճէմ' օլմաղլէ՝ քէնտիսի գայըլա կիրիպ օթուր-

- տրգտա , պիւթիւն ճէմա'տթ սահիլտէ տուրույօր
- 3 իտի : Վէ թէմսիլէր իլէ չօդ շէյլէր սեյլէյիպ' ան-
- լէրէ տէտի քի , իշթէ պիր էքինճի էքին էքմէյէ
- 4 չըդտը : Վէ էքէր իքէն՝ պա'ղըսը եօլ քէնարընա
- 5 տիւշմէքլէ՝ գուշար կելիպ անլէրի եէտիլէր : Վէ
- պա'ղըսը չօդ թօփրաղը օլմայան թաշըդ մահալլէրէ
- տիւշիւպ , թօփրաղըն տէրինիյի օլմատըղընտան
- 6 թէզ պիթտի , Ֆադաթ կիւնէշ տօղտըդտա՝ եա-
- 7 Նըպ , քէօքիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէ
- պա'ղըսը տիքէնլէր արտաընա տիւշմէքլէ , տիքէնլէր
- 8 չըդըպ անը պօղտուլար : Վէ պա'ղըսը էյի թօփ-
- րաղա տիւշիւպ՝ քիմի եիւղ վէ քիմի ալթմըշ վէ
- 9 քիմի օթուղ դաթ մահսուլ վէրտի : իշիտիր գու-
- լադլարը օլան իշիթսին :
- 10 Վէ շսյիրտլէրի եանընա կելիպ , անա՝ Նի^օչիւն
- 11 անլէրէ թէմսիլէր իլէ սեյլէրսին՝ տէտիլէր : Օլ
- տախի ճէվապընտա , անլէրէ՝ Զիւնքի մէլէքիւթ
- իւս սէմալտթըն էսրարընա վադըժ օլմադ սիղէ վէ-
- 12 ըիլմիշ տիր , ամմա անլէրէ վէրիլմէմիշ տիր : Զիրա
- քիմին վար իօէ , անա վէրիլէճէք վէ իզտիյատ
- պուլաճադ տըր . ամմա քիմին եօլ իսէ , էլինտէ
- 13 օլանը պիլէ անտէն ալընաճադ տըր : Պունուն իչիւն
- անլէրէ թէմսիլէր իլէ սեյլէրիմ՝ ղիրա կէօրիւր
- իքէն կէօրմէզլէր , վէ իշիտիր իքէն իշիթմէզլէր ,
- 14 հէմ տախի անկլամազլար : Վէ անլէրին հադգընտա՝
- իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիզ , ամմա անկլամայաճադ-
- օընըզ , վէ պադարադ պադաճադսընըզ , ամմա կէօր-
- 15 մէյէճէքսինիզ . Զիրա պու գալմըն գալպի զալիզ
- օլուպ , գուլադլարըյլէ աղըրճա իշիտիրէր , վէ
- կէօզլէրինի տախի գափատըլար , օլմայա քի կէօզ-

- լերիյէ կեօրիւս՝ վէ գուլագլարըյլէ իշիտերէք ,
 գալպէն Ֆէհմ իլէ րիւճու՝ էտէլէր , պէն աախի
 անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյիւ իշա՛նանըն վահի
- 16 իլէ պոյոււրաղը իթմամ օլունմուշ տըր : Լա-
 քին սիզին կեօղլէրինիզ միւպարէք տիր , չիւնքի
 կեօրիւրլէր , վէ գուլագլարընըլ տախի Քապարէ+
- 17 րիւ , չիւնքի իշիտիրլէր : Զիրա հագիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի՝ չօգ փէյղամպերլէր վէ սալիհլէր սիզին
 կեօրտիւյլւնիւզիւ կեօրմէյէ արզու էտիպ տէ կեօր-
 մէտիլէր , վէ սիզին իշիթտիլինիզի իշիթմէյէ արւա-
 երիւ րիւ իշիթմէտիլէր :
- 18 Իմաի սիզ էքինճի թէմսիլինի տինկլէյինիզ :
- 19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիլինտէ
 անկլամաղսա , օլ շէրիր կէլիպ գալպինտէ էքիլմիշ
 օլանը գափաւր . եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլան պու
- 20 տըր : Վէ թաշլըգ մահալլէրտէ էքիլէն շօլ քիմսէ
 տիր քի՝ քէլամը իշիտիպ հէման անը սիւրուր իլէ
- 21 գապուլ էտէր . Ամմա քէնտինտէ քէօք օլմատը-
 ղընտան՝ ազ վագըթ տայանըպ , քէլամտան տօ-
 լայը թագեիգ եա թէ՛ատտի վուգու՝ պուլունճա՝
- 22 տէրհալ սիւրչէր : Վէ տիքէնլէր արասընտա էքի-
 լէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլամը իշիտիր , լաքին
 պու տիւնեանըն էնտիշէսի վէ զէնկինլիյին հիլէսի
- 23 քէլամը պօղար , օլ տախի մահաուլըզ օլուր : Վէ
 էյի թօփրագտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլա-
 մը իշիտիպ անկլար . օլ տախի մահաուլտար օլուպ՝
 քիմի եիւզ , քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ
 վէրիր՝ տէտի :
- 24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ իրատ էտիպ տէտի
 քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ քէնտի թարլասընտա

- 25 էյի թօխում էքէն պիր ատէմէ պէնկզէր : Վէ ատէմ-
լէր ույուր իքէն՝ անըն տիւշմէնի կելիպ , պուղտայ
- 26 արասընա տելիճէ էքիպ կիթտի : Վէ էքէն պիթիպ
պաշադ վէրտիյինտէ , տելիճէ տախի կէօրիւնտիւ :
- 27 Վէ խանէ սահիպինն գուլարը եանընա կելիպ ա-
նա՝ էֆէնտիմ , սէն թարլանտա էյի թօխում է՞ք-
մէտին մի , իմտի տելիճէ նէ՞րէտէն հասըլ օլտու՝
- 28 տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պունու պիր տիւշմէն
էթմիշ տիր՝ տէտի . գուլարը տախի անա՝ էջլէ
խսէ իսթէ՞րմիսին , կիտիպ անը տէվչիրէլիմ՝ տէտի-
- 29 լէր : Օլ տախի՝ խայր , օլմայտ քի տէլիճէյի թօփլար
իքէն անըն իլէ պէրապէր պուղտայը տախի գօփարա-
- 30 սընըզ : Պրագընըզ , վագթ ի հասատա տէկին իքիսի
պէրապէր պէօյիւսիւն , վէ վագթ ի հասատա օրագ-
ճըլարա՝ էվվէլա տէլիճէյի թօփլայըզ , անը եագմագ
իչիւն տէմէտ տէմէտ պաղտայընըզ , ամմա պուղտայը
ամպարըմա ճէմ՝ էտինիզ , տէյէճէյիմ՝ տէտի :
- 31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տահա իրատ էտիպ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ պիր ատէմին
ալըզ թարլասընտա էքտիյի խարտալ տանէսինէ
- 32 պէնկզէր . Ճիւմլէ թօխումլարտան էն քիւչիւյիւ
խսէ տէ , պէօյիւտիւյիւ ղէման ճէմի՝ի սէպղէվաթ-
տան պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր , շէօյլէ քի հավա
գուշարը կելիպ անըն տալլարընա գօնարլար :
- 33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տահա սէօյլէտի .
Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ պիր գարը՝ ճիւմլէսի մա-
յալանընճայատէք , իւչ էօյլէք ուն իչինէ ալըպ՝
կիղլէտիյի մայայա պէնկզէր :
- 34 Յիսուս պունլարըն ճիւմլէսինի խալգա թէմնիլէր
իլէ սէօյլէտի , վէ անլէրէ թէմնիլսիզ սէօյլէմէզ

- 35 իտի . թա քի՝ Աղղըմը թէմսիլէր իլէ աչըպ , տիւն .
եանըն թէսիսինտէն պերու մախֆի օլան շէյլէրի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպեր վասըթա-
սըյլէ պուշուրըլան քելամ իթմամ օլունա :
- 36 Օլ զէման Յիսուս ճէմա'աթը պրաղըպ՝ խանէյէ
կէլտի . վէ շայիրտլէրի եանընա կէլիպ , թարլանըն
տէլիճէ թէմսիլինի պիղէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէր :
- 37 Օլ տախի ճէվապընտա անլէրէ տէտի քի՝ էյի
38 թօխումը էքէն իպն իւլ ինսան տըր . վէ թարլա
տիւնեա տըր . էյի թօխում տախի մէլէքիւթին
39 էվլատը , վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տըր . Անը էքէն
տիւշմէն՝ շէյթան տըր , հասատ տախի տիւնեանըն
40 ախըրը , վէ օրագճըլար մէլէքլէր տիր : իմտի տէլիճէ
տէվլիրիլիպ աթէշտէ եագըլտըղը կիպի , պու տիւն .
41 եանըն ախըրընտա տախի էօյլէ օլաճագ տըր : իպն
իւլ ինսան մէլա'իքէսինի կէօնտէրէճէք տիր , վէ
անլէր ճիւմլէ թէօքէզլէրի վէ Ֆըոգ իշէյիճիլէրի
42 մէլէքիւթինտէն թօփլայըպ , Անլէրի աթէշ քիւլ-
խանընա աթաճագլար տըր . օրատա աղլայըշ վէ
43 տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր : Օլ զէման սա-
լիշէր Փէտէրլէրինին մէլէքիւթինտէ կիւնէշ կիպի
զիյա վէրէճէքլէր տիր . իշիտիր գուլագլարը օլան
իշիթսին ,
44 Եինէ մէլիւքիւթ իւս սէմավաթ թարլատա կիղ-
լէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնկղէր քի պիր ատէմ
ոնը պուլուպ կիղլէր , վէ սիւրուրինտէն վարըպ՝ հէր
նէսի վար իսէ ֆիւրուլթ էտէրէք , օլ թարլայը
իշիթիրա էտէր :
45 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ կիւղէլ ինճուլէր
46 արայան պիր պաղիրկեանա պէնկղէր . Մէրգում

զիգըյմէթ պիր ինճու պուլտըղընտա , վարըպ հեր
նէսի վար իսէ ֆիւրուխթ էտիպ՝ անը իշթիրա
էթտի :

47 Երնէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ՝ տէնիղէ աթըլըպ
48 հեր ճինստէն ճէմ՝ էտէն պիր աղա պէնկղէր . վէ
տօլտըգտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար , վէ օթու-
րուպ էյիլէրի գապլարա ճէմ՝ իլէ ֆէնասընը աթ-
49 տըլար : Տիւննանըն ախըրընտա էջլէ օլաճագ տըր .
մէլէքլէր չըգըպ սալիհէրին արասընտան ֆասըգ-
50 լարը պըրարագ , Անլէրի աթէշ քիւլխանընա ա-
թաճագլար տըր . օրատա աղլայըշ վէ տիշ գը-
ճըրտամուը օլաճագ տըր :

51 Յիսուս անլէրէ՝ Պու նէսնէլէրին ճիւմէսինի անկ-
լատընը՞զ մը՝ տէտի . անա՝ Պէլի , Էֆէնտի , տէ-
52 տիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պունուն իչիւն մէլէ-
քիւթ իւս սէմավաթ խուսուսընտա միւթէ՝այլիմ
օլան հեր քեաթիպ՝ խազինէսինտէն եէնի վէ էպքի
շէյլէր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմնէյէ պէնկ-
ղէր՝ տէտի :

53 Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս Պու թէմսիլլէրի պի-
54 թիրտիքտէն սօնկրա , օրատան հարաքէթլէ՝ ֆէնտի
վաթանընա կէլտիքաէ , սինաղօղլարընտա անլէրէ
թա՛լիմ էտէր իտի . շէջլէ քի անլէր հայրան օլուպ՝
Պու հիքմէթ վէ միւլճիգէլէր պունա նէ՞րէտէն տիր :

55 Պու ատէմ տիւլկէրին օղլու տէյի՞լ մի . վալիտէ-
սինէ Մէրեէմ վէ պիրատէրլէրինէ Եա՛գուպ վէ Եօ-
56 սա վէ Սիմ՝օն վէ Եէհուտա տէմէղլէ՞ր մի . վէ
ճիւմէ հէմիլէլէրի էանըմըզտա տէյի՞լ մի . իմտի
անա պունուն ճիւմէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյերէք ,

57 Անըն հագգընտա սիւրչէրլէր իտի . ֆագաթ Յիսուս

անլէրէ՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտոն վէ
քէնտի խանէսինտէն զայրի եհրտէ ի'թիպարսըզ
58 տէյիլ տիր՝ տէտի : Վէ օրատա անլէրին իմանսըզ
լըզլարը սէպէպիյլէ չօդ միւ'ծիզաթ իծրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 **Օ**Լ զէման րէ''իս ի րուպ' օլան Հերօտէս Յիսուսըն
- 2 շէօհրէթինի իշիթմէքլէ , քէնտի խտտէմէսինէ՝ Պու
տատմ վաֆթիդ էտիծի Եուհաննա աըր . էօլիւ-
լէրտէն գըյամ էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպտէն
անըն վաթըթաօըյլէ միւ'ծիզէլէր իծրա օլունույօր՝
տէտի :
- 3 Չիւնքի Հերօտէս , պիրատէրի Ֆիլիպպօսըն զէվ-
ճէսի Հերօտիա սէպէպինտէն , Եուհաննայը թու-
թուպ վէ պաղլայըպ զընտանա իլգա էթմիշ իտի :
- [4 Ջիրա Եուհաննա անա՝ Պունու ալմադ սանա հէ-
5 լալ տէյիլ տիր՝ տէր իտի : Վէ անը դաթլ էթ-
մէք իսթէր իտի իսէ տէ , խալգ անը փէյղամպէր
մադամընտա թութաղգլէրի իշիւն անլէրտէն գօր-
6 դար ըտը : Վէ Հերօտէսին եէվմի վէլտտէթի ղիյա-
ֆէթինտէ՝ Հերօտիանըն գըզը օրթատա բադս էթ-
7 տի . Վէ Հերօտէսին խօշունա կէլմէքլէ՝ հէրնէ տի-
լէրսէ անա վէրմէքլիյի եէմին իլէ վա'տ էյլէտի :
- 8 Գըզ տախի վալիտէօի թարաֆընտան թէշվիդ օ-
լունմաղլէ՝ Պանա պուրատա պիր թէփսի իւզէրին-
տէ վաֆթիդ էտիծի Եուհաննանըն պաշընը վէր՝
9 տէտի : Իմտի մէլիք միւքէտտէր օլտու իսէ տէ՝
եէմինլէրի վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրան-
10 լար սէպէպինտէն վէրիլմէսինի էմը էյլէտի : Վէ

կէօնտէրիպ՝ զընտանտա Եռւհաննանըն պաշընը քէս-

41 տիրտի : Վէ անըն պաշը պիր թէփսի իւղէրինտէ կէ-

թիրիլիպ գըզա վէրիլտիքտէ , օլ տախի վալիտէսինէ

42 կէօթիւրտիւ : Վէ շայիրտլէրի կէլիպ ճէսէտինի
գալտըրարագ տէֆն էթտիլէր , վէ վարըպ Յիսուսա
խապէր վէրտիլէր :

43 Յիսուս տախի պահսս իշիթտիլինտէ՝ օրատան
գալըգ իլէ պէեապան պիր մահալէ թէնհաճա՝ ա-
ղիմէթ էթտի , վէ ճէմա՝աթ իշիթմէքլէ՝ շէհըլէր-
տէն եպյա անըն արտընճա կիթտի :

44 Վէ [Յիսուս] չըգալըգտա՝ խալի ճէմա՝աթ կէօր-
մէքլէ , անլէրէ թէրահհիւմ էթտիլինտէն խաս-
թալարընա շիֆա վէրտի :

45 Վէ ախշամ՝ օլտըգտա շայիրտլէրի եանընա կէ-
լիպ , Պուրտաը պէեապան մահալ տըր՝ վէ շիմտի
վազըթ կէչմիշ տիր՝ ճէմա՝աթը սալը վէր , քէոյլէ-
րէ վարըպ քէնտիլէրինէ թա՝ամ սաթըն ալսըն-

46 լար՝ տէտիլէր : Լաքին Յիսուս անլէրէ՝ Կիթմէլէրինէ
հաճէթ եօգ տըր , սիզ անլէրէ թա՝ամ վէրինիզ՝

47 տէտի : Անլէր տախի անա՝ Պէշ էքմէք իլէ իքի
պալըգտան մա՝տա պուրատա պիր շէյիմիզ եօգ

48 տըր՝ տէտիլէր : Օլ տախի՝ Անլէրի պուրայա պանա

49 կէթիրինիզ՝ տէտի : Վէ ճէմա՝աթըն օթլար իւղէրի-
նէ օթուրմալարընը էմր էթտիքտէն սօնկրա , պէշ
էքմէք իլէ իքի պալըզը ալըպ՝ սէմայէ տօղրու նա-
զար էտէրէք , պէրէքէթ տու՝ասը օգոյլըպ էքմէք-
լէրի փարէլէտի , վէ շայիրտլէրէ վէրիպ , շայիրտլէր

20 տէ ճէմա՝աթա վէրքէլէր : Ճիւմլէսի տախի եէյիպ
տօյտուլար , վէ փարչալարըն ֆաղլասընը , օն իքի

21 քիւլֆէ տօլուսը օլարագ , գալտըրտըլար : Վէ նի-

սա իլէ չօճուզլարտան մա'տա եէյէնլէր պէշ պին
գատար առէմ' իտի :

- 22 Վէ տէր 'ադապ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա'աթը
սալը վէրինճէյէտէկին շայիրալէրինէ՝ գայըզա կի-
րիպ քէնտինտէն էվլէլ գարշը թարաֆա կէշմէլէրի
23 իչիւն իպրամ էթտի : Քէնտիսի տախի ճէմա'աթը
սալը վէրտիքտէն սօնկրա՝ եալընըզա տու'ա էթ-
մէք իչիւն տաղա չըգտը . վէ ախշամ օլտըգտա՝
24 օրատա եալընըզ իտի : Ամմա գայըգ հէման տէ-
նիզ օրթասընտա օլուպ , բիւզկեար տախի մուխա-
լիֆ օլմաղլէ , տալղալարտան սալլանըյօր իտի :
- 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ Յիսուս
տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք , անլէրէ տօղրու
26 կէլտի : Շայիրալէր տախի անը տէնիզ իւզէրինտէ
եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւզթարիպ օլուպ ,
Խէյալ տըր՝ տէյէրէք , գօրգուլարընտան ֆէրեատ
27 էթտիլէր : Յիսուս իսէ տէր 'ադապ անլէրէ սէյլէ-
յիպ՝ ճէսարէթլէնինիզ , պէն իմ , գօրգմայընը՝ տէ-
28 տի : Վէ Պետրոս անա ճէվապէն , Եա Բապպ , է-
յէր սէն իսէն , պանա էմր էյլէ , սուլար իւզէրին-
29 տէ եանընա կէլէյիմ՝ տէտի : Վէ անըն՝ կէլ տէ-
մէսի իւզէրինէ՝ Պետրոս գայըգտան էնիպ , Յի-
սուսըն եանընա կիթմէք իչիւն , սուլար իւզէրին-
30 տէ եիւրիւտիւ : Լաքին բիւզկեարը շէտիտ կէօր-
մէքլէ՝ գօրգուպ պաթմաղա պաշլատըգտա , Եա
Բապպ , պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի :
31 Յիսուս տախի տէր'ադապ էլինի ուզատըպ՝ անը
թութտու , վէ անա՝ էյ իմանը նօգսան , նի՞չիւն
32 շիւպհէ էթտին՝ տէտի : Վէ անլէր գայըզա կի-
33 բինճէ բիւզկեար սաքին օլտու : Վէ գայըգտա օ-

լանլար կելիպ՝ Ծիւ հագիդէ սէն իպնուլլահ սըն
տէյերէք՝ անա սէճտէ էթտիլեր :

- 34 Վէ գարշը թարաֆա կէչիպ՝ ճէննէսարէթ տիյա-
35 ընա կէլտիլեր : Վէ օլ մահալին ատէմլէրի անը թա-
նըտըգտա , պիւթիւն էթրաֆա ատէմ կէօնտէրիպ
36 ճիւմլէ 'իլլէթլի օլանլարը անա կէթիրտիլեր : Վէ
եալընըլ լիպասընըն էթէյինէ սօգունալար տէյիւ
անտէն ըիճա էթտիլեր . վէ սօգունանլարըն քեաֆ-
ֆէսի շիֆա պուլտուլար :

ՊԱՊ 15

- 1 Օլ զէման Եերուշալիմտէն օլան 'ուլէմա իլէ ֆերի-
2 սիլէր Յիսուսըն եանընա կելիպ , Նի՞չիւն սէնին
շալիրտլերին միւթէգատտիմինին ըիվայէթինէ մու-
խալիֆ հարէքէթ էտիյօրլար , զիրա էքմէք ելյէ-
ճէքլէրի էսնտտա ելլէրինի երյգամաղլար՝ տէտիլեր :
3 Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Նի՞չիւն սիզ տէ ըիվայէ-
թինիլ սէպէպիլլէ Ալլահըն էմրինէ մուղայիր հա-
4 ըէքէթ էտիյօրսընըլ : Զիրա Ալլահ՝ փէտէրինէ վէ
5 վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ . Հէմ տախի՝ փէտէրինէ
վէ եա վալիտէսինէ շէթմ էյլէյէն՝ մութլադա
6 գաթլ օլունսու՝ տէյիւ պույուրտու : Ամմա սիզ
հէր քիմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝ թարաֆըմ
տան ֆա'իտէ կէօրէճէյին շէյ վազֆ օլմուշ տըր՝
տերու , վէ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ հիւրմէթ
էթմէզսէ տախի օլ-ը՝ տէրսինիլ . վէ սիզին ըիվա-
յէթինիլ սէպէպիլլէ Ալլահըն էմրինի իպթալ
7 էթտինիլ : Էյ միւրա'իլէր , իշա'եա սիզին հագգը-
8 նըղտա՝ Պու գալմ [պանա աղըլ իլէ եաղլաշըպ ,]

- պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր , ֆազաթ գալպլէ-
 9 րի պէնտէն փէք ուզադ տըր : Հէմ ինսան թէնպի-
 հաթը օլան թա'լիմաթը էջրէթմէքլէ' պանա պի-
 հուտէ եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր' տէյիւ վահի իլէ
 կիւղէլճէ տէմիշ տիր , տէտի :
 10 Վէ ճէմա'աթը եանընա չաղըրըպ անլէրէ' Տինկ-
 11 լէյինիզ վէ անկլայընիզ , Աղըզա կիրէն շէյ տտէմի
 նափաք էթմէզ , լաքին տտէմի նափաք էտէն աղ-
 ղընտան չըգան տըր' տէտի :
 12 Օլ ղէման շայիրտլէրի եանընա կէլիպ , անա'
 Ծերիսիլէր պու սէօղիւ իշիթալիքլէրինտէ կիւճէն-
 13 տիքլէրինի պիլի'րմիսին' տէտիլէր : Օլ տախի ճէ-
 վապ վէրիպ , Սէմավի փէտէրիմին տիքմէտլյի հէր
 14 ֆիտան քէօքտէն սէօքիւլէճէք տիր : Անլէրի պրա-
 գընըզ , քէօրլէրին քէօր գըլաղուղլէրի տիր . վէ
 էյէր քէօր քէօրէ գըլաղուղլըզ էտէրսէ , իքիսի տէ
 15 չուգուրա տիւլէր' տէտի : Վէ Պետրոս անա ճէ-
 վապէն' Պու թէմսիլի պիղէ թէֆսիր էյլէ' տէտի :
 16 Յիսուս աախի' Հալա սի'զ տէ մի-ֆէհմսիզ սինիզ .
 17 Տահա անկլամա'զ մը սընըզ քի աղըզա կիրէն շէյ
 18 դարնա կիրիպ թաշրայա չըգարըլըր : Ամմա ա-
 ղըղտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր էթմէլէ-
 19 րիլէ , պուշլար տտէմի նափաք էտէր : Զիրա
 գալպտէն էֆքեարը ֆասիտէ վէ դաթլ վէ ղլնա վէ
 ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ շէհատէթ վէ
 20 քիւֆըր սիւտուր էտէր : Ատէմի նափաք էտէն շէյ-
 լէր' պուշլար տըր , ամմա եըյդանմամըշ էլլէր ի-
 լէ թա'ամ էթմէք տտէմի նափաք էթմէզ' տէտի :
 21 Վէ Յիսուս օրատան չըգըպ' Սուր վէ Սայտա
 22 սէմթլէրինէ 'աղիմէթ էյլէտի : Վէ իշթէ օլ թա-

- րաճարտան պիր Գէն'անը գարը կելիպ , անա՝
 Եա Բապպ Իպն Ի Տաուտ , պանա մերհամէթ էյլէ,
 գըղըմ՝ ճիննտէն 'ազապ ը շէտիտ չէքիյոր՝ տէյերէք
 23 Ֆերեատ էյլէտի : Օ Իսէ անա հիչ պիր ճէվապ
 վերմէմէքէ , շայիրալէրի եանընա կելիպ , Արաբմըղ-
 ճա Ֆերեատ էտիյոր . անը սալը վէր՝ տէյիւ անա
 24 ըիճա էյլէտիլէր : Վէ օ ճէվապընտա՝ Պէն պէյթ Ի
 Խորայէլին զայ՝ օլմուշ գոյունլարընտան զայրիսինէ
 25 իրսուլ օլունմատըմ տէտի : Լաքին մերգումէ կե-
 լիպ՝ անա սէճտէ էտէրէք , Եա Բապպ , պանա իմ-
 26 տատ էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի ճէվապընտա՝ Չօճուգ-
 լարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ էյի
 27 տէյիւ տիր՝ տէտի : Լաքին մերգումէ՝ Պէլի , եա
 Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տախի սահիպլէրինին
 սօֆրասընտան տիւչէն գըրընթըլարտան եէրլէր՝ տէ-
 28 տի : Օլ զէմուն Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյ խա-
 թուն , իմանըն չօգ տըր , սանա իսթէտիյին կիպի
 օլտուն՝ տէտի . վէ գըղը օլ սա՛աթ շիֆա պուլտու :
 29 Վէ Յիսուս օրատան հարէքէթլէ՝ Ճէլիւ աէնի-
 զինին քէնարընա կելտի , վէ տազա չըղըպ օրատա
 30 օթուրտու : Վէ եանընա խոյլի ճէմա՛աթ կելիպ՝
 անլէր իլէ պերապէր թօփալլար վէ քէօրլէր վէ տիւ-
 սիզլէր վէ սագաթլար իլէ սա՛իր նիչէ քիմնէլէր
 պուլունմաղէ անլէրի Յիսուսըն այագլարընա պրագ-
 31 տըլար , օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի , Շէյլէ
 քի ճէմա՛աթ տիւսիզլէրին սէօյլէտիյինի վէ սա-
 գաթլարըն սաղալտըղընը վէ թօփալլարըն եիւրիւ-
 տիւյիւնիւ վէ քէօրլէրին կէօրտիւյիւնիւ միւշահէ-
 տէ էթտիքլէրինտէ թէ՛աճճիւպ էտիպ , Խորայէլին
 Սլլահընա համտ էթտիլէր :

- 32 Վէ ցիսուս շայիրտէրինի եանընա չաղըրըպ՝ ճեմա'աթա աճըրըմ, զիրա շիմտի իւչ կիւն տիր եաւնըմտա պուլունըյօրլար, վէ եէյէճէք շէյլէրի եօդ տըր. վէ անլէրի աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ, օլմայա
- 33 քի եօլտա թագաթլարը քէսիլէ՝ տէտի: Վէ շաշիրտէրի անա՝ Չէօլտէ պիզ պէօյլէ պիր ճէմա'աթը տօյուրաճագ գատար էքմէք նէօրէտէն պուլալըմ՝ տէտիլէր: ցիսուս տախի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ վար՝ տէտիյինտէ, անլէր տախի՝ Եէտի է+է+ վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըզ Լա՞ր՝ տէտիլէր:
- 35 Վէ ճէմա'աթըն եէրէ օթուրմալարընը եմը էթտիք-
- 36 տէն սօնիրա, Օլ եէտի էքմէք իլէ պալըզլարը ալըպ՝ թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ շայիրտէ-
- 37 րինէ, շայիրտէր տախի ճէմա'աթա վէրտիլէր: Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյտուլար, վէ փարչալարըն ֆաղլաւընտան եէտի զէնպիլ տօլուսը գալտըրտըլար:
- 38 Վէ նիսա իլէ չօճուզլարտան մա'տա եէյէնլէր տէօրթ պին տտէմ իտի:
- 39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօնիրա՝ գայըղա պինիպ Մէճտէլ հուտուտընա կէլտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ ֆէրիտիլէր իլէ սատուզիլէր եանընա կէլիպ՝ անը թէճրիւպէ իչիւն քէնտիլէրէ սէմատան պիր
- 2 'ալլամէթ կէօթէրմէսինի թալէպ էթտիլէր: Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն, Ախշամ օլտըգտա՝ Հա-
- 3 վա կիւզէլ օլաճագ, զիրա կէօք գըղըլ տըր. Վէ սապաղլայըն՝ Պու կիւն հավա պօզուզ օլաճագ, զիրա կէօք փուս օլուպ գըղարմըլ տըր՝ տէրսինիզ:

- ԵՅ միւրա՛իւեր, կեօք եիւզիւնիւ թէմեիզ էթմեսի-
 նի պիլիւսինիզ, վէ վազըթլարըն 'ալամէթլերինի
 4 Բեմեպէ գատիր տէյի՞լ մի սինիզ, Գէօթիւ վէ
 զինաքեար նէսլ 'ալամէթ արար, վէ տնա՝ Եւնուս
 փէյլամպերին 'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ
 վերիլմէյէճէք տիր՝ տէտի. վէ անլերի պրաղըպ
 կիթտի.
- 5 Վէ շայիրտլերի գարշը թարաֆա կէտիբլերինտէ,
 6 էքմէք ալմասընը ունութմուշլար իտի: Վէ Յիսուս
 անլերէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիզ վէ Ֆերիսիլեր իլէ սա-
 տուգիլերին մայասընտան իճթիրաղ էտինիզ՝ տէտի:
- 7 Անլեր տախի՝ Էքմէք ալմատըղըմըլ իչիւն տըր՝
 տէյերէք, մէյանէլերինտէ թէֆէքքիւր էտերլեր
 8 իտի: Յիսուս պոնս պիլմէյիլէ անլերէ խիթապէն,
 ԵՅ իմանը նօգսան օլանլար, նի՞չիւն մէյանէնիզտէ
 էքմէք ալմատըղընըզտան տօլայը թէֆէքքիւր էտի-
- 9 յօրսընըլ: Պէշ պին քիշինին պէշ էքմէյինի՝ վէ
 10 գաշ քիւֆէ գալտըրտըղընըլ, Վէ տէօրթ պին
 քիշինին եէտի էքմէյինի՝ վէ գաշ զէմպիլ գալ-
 տըրտըղընըլ տաճա ֆէճմ էթմէյիպ՝ տէր խաթր
 11 էթմէ՞զ մի սինիզ: Ֆերիսիլեր իլէ սատուգիլերին
 մայասընտան իճթիրաղ էթմէք իչիւն սիզէ սէյլէ-
 տիյիմ սէօզ՝ էքմէք հազգընտա օլմատըղընը նա՞սըլ
- 12 ֆէճմ էթմէյօրսընըլ տէտի: Օլ զէման էքմէք մայասը
 հազգընտա տէյիլ՝ անճագ ֆերիսիլեր իլէ սատու-
 գիլերին թա՛լիմինտէն իճթիրաղ էթմէք իչիւն պու-
 յուրտըղընը անկլատըլար:
- 13 Վէ Յիսուս Գայսերիյէ ի Ֆիլիպպօս սէմթլերինէ
 վարտըղընտա, շայիրտլերինէ՝ Ատէմլերին տէտիք-
 լերինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէ-

- 14 յիւ սուտլ էլէտի: Անլէր տախի՝ Պա՛ղըլարը վաֆ-
թիզ էտիճի Եււհաննա, վէ տիկերլէրի էլիյա, վէ
սա՛իրլէրի՝ Երէմիա ետխօտ պաշգա փէղղամպերլէր-
- 15 տէն պիրի սին Դէյօրլը՝ տէտիլէր: Անլէրէ՝ Եա սի-
- 16 ղին տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի: Վէ
Սիմ՝օն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ Իպնուլլահ
- 17 Իլ հայյ սըն՝ տէտի: Վէ Յիսուս անա ճէվապէն,
Էյ Սիմ՝օն Իպն Ի Եււնուս, միւպարէք սին, զիրա
պաշտօն սանա թէն վէ գան տէյիլ՝ անճադ սէմա-
- 18 վաթտա օլան փէտէրիմ իլհամ էթտի՝ տէտի: Պէն
տախի սանա տէրիմ քի՝ Սէն Պետրոս սըն, վէ քի-
լիսէմի պու գայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ, վէ
ճէհէննէմ գափուլարը անըն իւզէրինէ զալիպ օլ-
- 19 մայաճադ տըր: Վէ սանա մէլէքիւթ իւս սէմավա-
թըն անտխթարլարընը վէրէճէյիմ, վէ եէր իւզէ-
րինտէ հէր նէ պաղլար իսէն, սէմավաթտա պաղ-
լանմըշ օլաճադ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօ-
զէր իսէն, սէմավաթտա չէօզիւլմիւշ օլաճադ տըր՝
- 20 տէտի: Օլ զէման շայիրտլէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս]
Քրիստոս իտիյինի քիմնէյէ սէյլէմէմէլէրինի էմը
էթտի:
- 21 Օլ վագըթտան սօնիրա Յիսուս՝ Եերուշալիմէ կիթ-
մէք, վէ իսթիարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ՝ Եւ-
լէմա թարաֆընտան չօդ էլէմ չէքիպ գաթլ օլուն-
մադ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք
իտիյինի շայիրտլէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը:
- 22 Վէ Պետրոս անը պիր թարաֆա տըպ՝ Հաշա, եա
Բապպ, պու սանա ոսլա վադը՝ օլմասըն տէյերէք՝
- 23 անը թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատըղընտա, Օլ տախի
տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արտըմա չէքիլ, էյ չէյթան,

պանա թէօքեզ սին, զիրա Սւլաճա 'ա'իտ օլան
շէյլէրէ տէյիւ, անճադ տտէմլէրէ 'ա'իտ օլան շէյ-
լէրէ սարֆը եֆքեար էտէրսին՝ տէտի:

- 24 Օլ զէման Յիսուս շայիրալէրինէ տէտի քի՝ էյէր
պիր քիմսէ արարմճա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի
նէֆս էտէրէք խաշընը եիւքլէնիպ՝ արարմ սըրա
25 կէլսին: Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գու-
թարմադ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր
քիմ պէնիմ իչիւն քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ,
26 անը պուլաճադ տըր: Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն
տիւննայը գաղանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զայ՝ էտէր-
սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր: Եախօտ ատէմ քէնտի
27 ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր: Զիրա իպն իւլ ին-
սան քէնտի մէլա՝իքէսի իլէ ֆէտէրինին ճէլալինտէ
կէլէճէք, վէ օլ զէման հէր քէսէ 'ամէլինէ կէօրէ միւ-
28 քէաֆաթ էտէճէք տիր: Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ
քի, Պուրուտա հաղըր օլանլարտան պա՝ղըլարը վար
քի՝ իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէ քիւթինտէ կէլտիյի-
նի կէօրմէյինճէ՝ էօլիւմ թաթմայաճադլար տըր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթըր կիւնտէն սօնկրա, Յիսուս Պէտրոս վէ Եա՝-
գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննայը պէրապէր ոլըպ՝
անլէրի թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւզէրինէ կէօ-
2 թիւրտիւ: Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէտտիւլ
էտիպ, եիւղիւ կիւնէշ կիպի զիյատար՝ վէ էլպիսէսի
3 նուր կիպի պէյաղ օլտու: Վէ իշթէ Մուսա իլէ
4 Էլիյա անըն իլէ սէօյլէշէրէք անլէրէ կէօրիւնտիւ: Վէ
Պէտրոս Յիսուսա խիթապէն, Եա Րապպ, պիղիմ սու-

- րատա պուլունմամըդ էյի տիր . էյեր իսթէրսէն՝ պի-
 րի սէնին , վէ պիրի Մուսա , վէ պիրի տախի էլիյա
 իչիւն , պուրատա իւչ խոյմէ եափալըմ՝ տէտի :
 5 Օ տահա սեյլէր իքէն , իշթէ պիր միւնէվլէր պու-
 լութ անլէրի կէօլկէսի ալթընա ալըպ , իշթէ պու-
 լութտան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ պու տըր , անտէն
 րազի իմ , պունու տինկէյիսիզ՝ տէյիւ պիր սէտա
 6 կէլտի : Վէ շայիրտլէրի իշիտինճէ , եիւզ իւսթիւ
 7 տիւշիւպ՝ զայէթլէ գօրգաուլար : Վէ Յիսուս եազլա-
 շըպ անլէրէ տօգունարապ , Գալգընըզ , գօրգմայը-
 8 նըզ՝ տէտի : Անլէր տախի կէօզլէրինի գալաըրտըզլա-
 րընտա Յիսուստան պաշգա քիմնէյի կէօրմէտիլէր :
 9 Վէ տաղտան էներլէր իքէն , Յիսուս անլէրէ՝ թա
 իպն իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ՝ էտինճէյէ-
 տէք , պու կէօրտիյինիզի քիմնէյէ սեյլէմէյինիզ՝
 10 տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ շայիրտլէրի անա ,
 Եա՝ նի՞չիւն 'ուլէմա՝ էվվէլա էլիա կէլմէք կերէք
 11 տիր , տերլէր՝ տէյիւ սուալ էյլէտիքլէրինտէ , Յի-
 սուս ճէվապընտա անլէրէ՝ կերչի էլիյա էվվէլա կէ-
 12 լիպ հեր շէյի թանղիմ՝ էտէր : Լաքին սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ էլիյա ֆիլվազը՝ կէլմիշ տիր , վէ անը
 թանըմսըպ՝ հազգընտա հեր իսթէտիքլէրի շէյի
 եափտըլար . քէզալէք իպն իւլ ինսան տախի ան-
 13 լէրին թարաֆընտան էլէմ չէքէճէք տիր՝ տէտի : Օլ
 զէման շայիրտլէրի՝ քէնտիլէրէ վտֆթիզ էտիճի
 Եուհաննա հազգընտա սեյլէտիյինի անկլատըլար :
 14 Վէ խալգըն եանընա կէլաիքլէրինտէ , պիր ա-
 տէմ անըն նէզտինէ կէլիպ՝ էօնիւնտէ տիզ չէօ-
 քերէք , Եա Բապպ , օղլըմա մերհամէթ էյլէ , զի-
 րա սար՝ալը օլուպ փէք չօդ էլէմ չէքեր , չիւնքի

- 15 չօգ տէֆ'ա աթէշէ վէ չօգ տէֆ'ա սուշա տիւշէր :
 16 շիֆա վէրէմէտիւէր՝ տէտի : Վէ Յիսուս տախի ճէ-
 վապ վէրիպ՝ Էյ իմանսըզ վէ 'աքսի նէսլ, նէ՞ վազ-
 թա գատար սիզին իլէ օլայրմ, նէ՞ վազթա գա-
 տար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պուրայա պու-
 17 նա կէթիւրինիզ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճիննի թա'զիւր
 էթտիքտէ, անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ ոա'աթ
 18 շիֆա պուլտու : Օլ զէման շայիրալէր թէնհաճա
 Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝ Պիզ նի՞չիւն անը չըգա-
 19 ըամատըգ՝ տէտիւէր : Յիսուս տախի անլէրէ՝ իմանսըզ-
 լըզընըզ իչիւն տիր, զիրա հագիգաթէն սիզէ տէ-
 ըիմ՝ քի՝ Էյէր խարտալ տանէսի գատար իմանը-
 նըզ օլուրոա, պու տաղա՝ Պուրատան էօթէյէ նազլ
 էթ՝ տէրսէնիզ, նագլ էտէճէք տիր, վէ սիվէ հիչ
 20 պիր շէյ զայր ի միւմքին օլմայաճագ տըր : Ամմո
 տու'ա վէ օրուճտան զայրի էօլ իլէ պու մագուէ
 չըգմազ՝ տէտի :
 21 Վէ Ճէլիւտէ տօլաշըրլար իքէն, Յիսուս տնլէրէ՝
 իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլունուպ,
 22 Անը գաթլ էտէճէքլէր տիր, վէ իւչիւնճիւ կիւն
 գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիյլէ, անլէր զայէթ-
 լէ միւքէտտէր օլտուլար :
 23 Վէ Քէֆրնահուճա կէլտիքլէրինտէ, իքի տիր-
 հէմ լէրի թահսիլ էտէնլէր Պետրոսըն եանընա
 կէլիպ Մու'ալիմինիզ իքի տիրհէմլիյի վէրմէ՞զ մի՝
 24 տէտիլէր : օլ տախի՝ Վէրիր՝ տէտի : Վէ խանէյէ
 կիրտիքտէ, Յիսուս անը գարշըլոյրպ՝ Էյ Սիմ'օն,
 նէ՞ զանն էտէրսին. միւլուք ի վէմին բէամ եախօտ
 վէրկիյի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար, էվլատընտա՞ն մը

- 25 եօխսա պաշգալարընտա՞ն մը՝ տէտի : Պետրոս ա-
նա Պաշգալարընտան՝ տէտի : Յիսուս տախի անա՝
26 Էյլէ՝ իսէ էվլատ մու'աթ տըր : Լաքին անլէրէ
մուճիպ ի մա'սէրէթ օլմամագ իչիւն՝ տէնիղէ կի-
տիպ պիր օլթա աթ , վէ իւք չըգոն պալըղը թու-
թուպ՝ աղղընը աչտըղընաա , պիր տէօրթ տիրհէմ-
լիք պուլուրսըն , անը ալըպ՝ անլէրէ պէնիմ՝ վէ սէ-
նին իչիւն վէր՝ տէտի :

ՊԱՊ 18

- 1 Օլղէման շայիրտէրի Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝
Մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա էն պէյիւք քի՞մ
2 տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի եանընա պիր չօ-
ճուգ չաղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտու-
3 ռուպ , Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ Էյէր տէօ-
նիւպ չօճուգլար կիպի օլմաղսանըղ , մէլէքիւթ իւս
4 սէմավաթա ապա կիրմէյէճէքսինիղ՝ տէտի : Իմտի
հէր քիմ պու չօճուգ կիպի միւթէվաղը՝ օլուրսա ,
5 մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա էն պէյիւք օ տըր : Վէ
հէր քիմ պէյլէ պիր չօճուղը պէնիմ իսմիմ
իչիւն գապուլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օ-
6 լուր : Վէ պանա իման էտէն պու քիւչիւքլէրաէն
պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւրսէ , պօյնընա պիր
տէյիրմէն թաշը տսըլըպ՝ տէնիղին տիպինէ զարգ
էտիլմէսի քէնտինէ խսցըլը տըր :
7 Թէօքէղլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայա , զիրա
թէօքէղլէրին կէլմէսի լաղըմ տըր , տամա վա՛յ թէօ-
8 քէղին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ : Իմտի էյէր
էլին եա այաղըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա ,

- անը քէտիպ քէնտինտէն տէֆ' էթ . հայաթա թօ-
 փալ եա սագաթ կիրմէն' իքի էլին եա իքի այա-
 ղըն օլուպ' էպէտի տթէշէ աթըլմագտան սանա
 9 խայրը տըր : Վէ էյեր կէօղիւն սէնին սիւրչմէնէ
 սէպէպ օլուրսա , անը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆ'
 էթ . հայաթա թէք կէօղիւ կիրմէն' իքի կէօղիւն
 օլուպ ճէհէննէմ աթէշինէ աթըլմագտան սանա
 խայրը տըր :
- 10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն
 իհթիրազ էտինիզ , ղիրա սիղէ տէրիմ քի' անլէ-
 րին մէլէքլէրի սէմալաթտա օլան փէտէրիմին եիւ .
- 11 զիւնիւ սէմալաթտա տաիմա կէօրիւրլէր : Զիրա
 իպն իւլ ինսան զայ' օլանը խէլաս էթմէյէ կէլտի :
- 12 Սիզէ նա'սըլ կէօրիւնիւր . էյեր պիր առէմին եիւզ
 գօյունը օլուպ' անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըրսա , օլ
 առէմ' տօգստն տօգուղը տաղլարտա պրաղըպ տա ,
- 13 վարըպ' եօլու շաշըրանը արամա'զմը : Վէ էյեր անը
 պուլաճագ օլուրսա , հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի'
 եօլու շաշըրմամը տօգստն տօգուզ իչիւն սէլին .
- 14 Բէյն'Բէն ղիյատէ անըն իչիւն սէվինիր : Քէզալիք
 սէմալաթտա օլան փէտէրինիզին հուզուրնտա պու
 քիւչիւքլէրտէն պիրինին զայ' օլմասընա բիզա եօգ
 սըր :
- 15 Եյեր պիրատէրին սանա գարըլ պիր խաթա է-
 տէրսէ , կիտիպ անը իքինիզին պէյնինտէ թէնհաճա
 թա'ղիր էյլէ . էյեր սէնի տինկլէրսէ , պիրատէրինի
- 16 գազանմըլ օլուրսըն : Վէ էյեր տինկլէմէզսէ , իքի
 եա իւչ շահիտին աղղընտան հէր սէօղիւն սրպու-
 թի իչիւն , քէնտին իլէ պէրապէր պիր եաթօտ իքի
- 17 քիշի տահա ալ : Վէ էյեր անլէրի տինկլէմէզսէ ,

քիլիսէյէ սէօյլէ . վէ էյէր քիլիսէյի տախի տինկ .
լէմէղսէ , անը փութ փէրէսթ վէ կէօմրիւ քճիւ կիպի
'աատ էյլէ :

- 18 Ֆիհլագիգէ սիղէ տերիմ քի՝ Եեր իւզէրին .
տէ հէր նէ պաղլարսանըզ , սէմատա պաղլանմըշ
օլաճագ , վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէրսէ .
- 19 նիզ . սէմատա չէօզիւլմիւշ օլաճագ տըր : Եինէ սի .
ղէ տերիմ քի՝ Սիզտէն իքի քիշի եէր իւզէրինտէ
հէր հանկը շէյի տիլէմէք իչիւն իթթիֆագ էտէր .
լէրսէ , անլէրէ սէմավաթտա օլան ֆէտէրիմ թա .
- 20 բաֆընտան իհսան օլընաճագ տըր : Զիրա իքի եա
իւչ քիշի պէնիմ իսմիմ իլէ հէր նէրէտէ ճէմ՝
օլուրլար իսէ , պէն օրատա անլէրին արասընտա իմ ,
- 21 Օլ զէման Պետրոս անըն ետնընա կէլիպ , Եա
Բապպ , դա՞չ տէֆ'ա պիրատէրիմ պանա խաթա
էտէրսէ՝ անը 'աֆիլ էտէյիմ , եէտի՞ տէֆ'այա դա .
- 22 տար մը՝ տէտի : Յիսուս անա տէտի քի՝ Սանա
եէտի տէֆ'այատէք տէյիլ , լաքին եէթմիշ քէրրէ
- 23 եէտիյէ գատար՝ տէրիմ : Անըն իչիւն մէլէքիւթ իւս
սէմավաթ պիր մէլիյէ թէշպիհ օլընմոնշ տըր քի՝
- 24 գուլլարը իլէ մուհասէպէ էթմէք իսթէտի : Վէ մու .
հասէպէյէ պաշլատըգտա , ետնընա օն պին թալանթ
- 25 պօրճլու պիր քիմնէ կէթիրտիլէր . Անըն էտայա
գուտրէթի օլմատըղընտան , էֆէնտիսի անըն իլէ
ղէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիլ ճիւմլէ էմվալի
սաթըլըպ՝ պօրճ . էտա օլընմասընը էմր էյլէտի :
- 26 Պուռնուռ իւզէրինէ օլ գուլ եէրէ գափանըպ , Է .
ֆէնտիմ , պանա միւսա'ատէ էյլէ , ստնա քէաֆ .
ֆէսինի էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա ըէճա էյլէտի :
- 27 Վէ օլ գուլըն էֆէնտիսի անա թէրահհիւմ էտէ .

- րէք անը սալը վէրիպ պօրճընը տախի պաղըշլատը :
- 28 Ամնա օլ գուլ չըգըպ՝ քէնտինէ եիւղ տինտը պօրճ-
լու օլտն պիր գափու եօլտաշընը պուլտու , վէ անը
պօղաղընտան թուլթուպ՝ Պանա պօրճընը էտա էյլէ՝
- 29 տէմէսի իւղէրինէ , Անըն գափու եօլտաշը պաղընա
տիւշիւպ՝ Պանա միւսա՛տտէ էյլէ , սանա [քեաֆ-
ֆէտինի] էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա ըիճա էյլէտի :
- 30 Լաբին օ բաղի օլմամաղլէ վարըպ՝ պօրճընը
էտա էտինճէյէտէկին անը մաճպէսէ իլգա էթտի :
- 31 Վէ պու ատէմին գափու եօլտաշլարը վուգու ՚ի
հալի կէօրտիւքլէրինտէ , զայէթլէ միւքէտաէր օլ-
մաղլէ , վարըպ էֆէնտիւէրինէ ճիւմլէ վուգու՛աթը
- 32 իֆատէ էթտիլէր : Օլ զէման էֆէնտիսի անը չա-
ղըրըպ , անա՝ է՛յ շէրիր գուլ , պանա եալվարտը-
ղըն իչիւն օլ պօրճըն ճիւմլէսինի սանա պաղըշլա-
- 33 տըմ՝ Պէն սանա մէրհամէթ էյլէտիլիմ կիպի ,
սէն տախի գափու եօլտաշընա մէրհամէթ էթմէլի
- 34 տէյի՞լ մի իտին՝ տէտի : Վէ էֆէնտիսի զաղապա
կէլիպ՝ պիւթիւն պօրճընը էտա էտինճէյէտէկին ,
- 35 անը իշքէնճէ էտիճիլէր : Թէսլիմ էթտի : Քէզա-
լիք հէր պիրինիլ պիրատէրլէրինիլէ սուշլարընը
գալպինիլտէն պաղըշլամատընըլ հալտէ , սէմավի
ֆէտէրիմ տախի սիլէ էօյլէ էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօղլէրի իթ-
մամ էթտիքտէն օօնկրա , ճէլիլտէն հարէքէթլէ
Խրտանըն էօթէ թարաֆընտաքի Եհհուտիլէ սինօր-
- 2 լարընա կէլտի : Վէ խայլի ճէմա՛աթ անըն արտըն-

- ճա կիթաիբլէրինտէ՝ օրատա անլերէ շիֆա վէրտի ,
 3 Վէ ֆերիսիլէր անը թէճրիւպէ եթմէք իչիւն եա-
 նընա կէրիպ , անա՝ Ատէմէ հեր սէպէպէ պինա՞էն
 զէվճէսինի թաթլիգ եթմէք ճա՞ի՞ղ մի՝ տէտիլէր ,
 4 Օլ տախի անլերէ ճէվապէն՝ Իպթիտատէ խալգ էտէն
 5 անլերի երքէք վէ տիշի խալգ եթտիլինի , Վէ պու-
 սէպէպէն ատէմ՝ փէտէրինի վէ վալիտէսինի թերք
 էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարագ , իքիսի եէք
 վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիւ պույուրորդընը օգո՞ւ-
 6 մատընը մը . Պինա՞էն՝ ալէյհ արթըգ իքի տէյիլ՝
 լաքին եէք վիւճուտ տիրլէր . իմաի Ալլահն բապթ
 7 եթտիլինի ինսան այըրմասըն՝ տէաի , Անլէր տախի
 անա՝ Եա՝ նի՞չիւն Մուսա թալազնամէ վէրիլէրէք
 8 թաթլիգ եթմէքլիյի թէնպիհ եթտի՝ տէտիլէր , Օլ
 տախի անլերէ՝ Մուսա սիզին զըլզէթ ի գալպինիլ
 սէպէպիլլէ սիզէ զէվճէլէրինիզի թաթլիգ եթմէյէ
 իզն վէրտի , ամմա իպթիտատէ պէօյլէ տէյիլ իտի ,
 9 Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ զէվճէսինի
 զինատան զայրի պիր սէպէպ իլէ թաթլիգ էտիպ
 տէ , պաշգասընը թէզէվիլիւճ էտէրու , զինա էտէր .
 քէզալիք միւթալլագայը թէզէվիլիւճ էտէն զինա է-
 10 տէր : Շոյիրտլէրի տախի անա՝ Էյէր զէվճ իլէ զէվճէ
 պէյնինտէ հալ պէօյլէ իսէ , թէզէվիլիւճ խայրը
 11 տէյիլ տիր՝ տէտիլէր , Լաքին օ անլերէ խիթապէն՝
 Պու քէլամը ճիւմէսի տէյիլ , անճագ քէնտիլէրէ
 12 հիտայէթ օլունանլար գապուլ էտէ պիլիր : Զիրա
 անա բահմինտէն պա՛ղը խատըմ՝ տօղմուշ օլանլար
 վար տըր , վէ ատէմէր թարաֆընտան խատըմ՝ գը-
 լընմըշ խատըմլար տախի վար տըր . վէ մէլէքիլթ
 իւս սէմուլաթ իչիւն քէնտի քէնտիլէրինի խատըմ

էթմիշ օլանլար վար արը . գապուլ էթմէյէ իգթի-
տարը օլան գապուլ էթսին՝ տէտի :

13 Օլ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գոյուպ տու՝ա
էթսին տէյիւ եսնընա քիւչիւք չօծուգլար կէթի-
րիլի . շայիրալէրի իսէ անլէրի աղարաւարլար :

14 Ամմա Յիսուս՝ Չօծուգլարը գոյ վէրինիլ , վէ անլէրի
պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիլ , զիրա մէլէքիւթ

15 իւս սէմաւլաթ պու մադուլէլէրին տիր՝ տէտի . վէ
էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ գօտըգտան սօնկրա՝
օրատան կիթտի :

16 վէ իշթէ պիր քիմսէ ետնընա կէլիպ , անա՝ էյ
մու՝ալլիմ ի քէրիմ , հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՝իլ

17 օլմագ իչիւն պէն նէ՞ խայր իշէյէյիմ՝ տէտի . Օլ
տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն .

պիրտէն՝ եա՝նի Ալլահտան շայրի քէրիմ եօգ տըր .
ամմա էյէր հայաթա նա՝իլ օլմագ իսթէր իսէն ,

18 էվամիրի հըֆլ էյլէ՝ տէտի : Օ անա՝ Հա՞նկըլարընը
տէտիքտէ , Յիսուս՝ Պուշլարը եա՝նի Գաթլ էթ-

մէյէսին , Չինա էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէսին ,

19 Եալան շէհատէթ էթմէյէսին , Փէտէրինէ վէ վա-
լիտէնէ հիւրմէթ էտէսին , վէ Գօնշընը քէնտին կի-

20 պի սէվէսին՝ տէտի : Օլ նէվճիվան անա՝ Պուշլա-
րըն ճիւմլէսինի սէպալէթիմտէն պէրու հըֆլ էյ-

21 լէտիմ . տահա նէ՞ նօգսանըմ վար՝ տէտի : Յիսուս
անա՝ էյէր քեամիլ օլմագ իսթէրսէն , կիտիպ մա-

մէլէյինի սաթըպ ֆուգարայա վէր , վէ սէմատա
խաղինէյէ մուլիք օլաճագսըն . վէ կէլ պանա թա-

22 պի՝ օլ՝ տէտի : վէ օլ նէվճիվան պու սէօղիւ
իշիթտիքտէ , միւքէտտէր օլարապ՝ կիթտի , զիրա
չօգ մալի վար իտի :

- 23 Վէ Յիսուս շայիրտէրինէ՝ Հագիգաթէն սիլէ տէրիմ քի՝ Զէնկին քիմնէ մէլէքիւթ իւս սէմաւլաւ .
- 24 Թա կիւճ իլէ կիրէր , Վէ եհնէ սիզէ տէրիմ քի՝ Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա գօլայ տըր՝ տէ .
- 25 աի : Շայիրտէրի տախի պահա՝ իշիթտիքտէ , զա . յէթլէ հէյրան օլուպ՝ Էյլէ իսէ քի՞մ խէլաս օլա
- 26 պիլիւր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ նազար է . տիպ՝ Պու շէյ ինսան 'ինտինտէ զայր ի միւմքին տիր , լաքին 'ինտ Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի :
- 27 Օլ զէման Պետրոս անա ճէվտպէն՝ Իշթէ պիզ հէր շէյի Թէրք էտիպ՝ սանա Թապի՝ օլտուգ , իմ .
- 28 աի նէյէ մալիք օլուրըզ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ան . լէրէ հէվալընա՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզ պոնա Թապի՝ օլանլար Թէքվին ի ճէտիտտէ , Իպն իւլ ինսան քէնտի ճէլալի Թախթընտա օթուր . տըրը զէման , սիզ տախի օն իքի Թախթ իւզէրինտէ օթուրուպ Խորայէլին օն իքի սըպթընա հիւքմ էտէ .
- 29 ճէքսինիզ : Վէ հէր քիմ խանէլէր եա պիրատէր . լէր եա հէմշիրէլէր եա փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա Թարլալարը պէնիմ իամիմ իշիւն Թէրք էթմիշ օլուրսա , եիւզ գաթընը ալաճագ , հէմ հայաթը էպէտիյէյէ վարիս օլաճագ տըր :
- 30 Լաքին չօդ մուգատտէմ քիմէանէլէր՝ մուլախիէր , վէ մուլախիէրլէր մուգատտէմ օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 20

1 Զիրա մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթ՝ պաղընա 'ամէլէ

- ԹուԹմագ իչիւն 'ալ էս սապոհ չըգան խանէ սա-
 2 հիպի պիր տտէմէ միւշապիհ տիր : Վէ 'ամէլէ իլէ
 կիւնտէ պիրէր տինարա գալլ էտիպ' անլէրի պա-
 3 զընա կէօնտէրտի : Վէ սա'աթ իւչ բատտէլէրին-
 տէ չըգըպ' չարշուտա պաշգա պօշ տուրանլար տա-
 4 խի կէօրտիւքտէ , Անլէրէ' Սիզ տախի պաղա կի-
 տինիզ , վէ հագգ նէ խսէ սիզէ վէրիրիմ' տէմէսի
 5 իւզէրինէ , Անլէր տախի կիթտիլէր . սա'աթ ուլթը
 վէ տօգուզ բատտէլէրինտէ եինէ չըգըպ' պու մին-
 6 վալ իւզրէ էյլէտի : Վէ սա'աթ օն պիր բատտէ-
 լէրինտէ չըգըպ' տիկէր պօշ տուրանլար պուլուպ ,
 անլէրէ' Նի^օչիւն պուրատա պիւթիւն կիւն պօշ
 7 տուրույօրսընըլ' տէտի : Անլէր տախի անա' Պիզի
 քիմսէ իւճրէթ իլէ ԹուԹմատըղ իչիւն' տէտիք-
 լէրինտէ , անլէրէ' Սիզ տախի պաղա կիտինիզ , վէ
 8 հագգ նէ խսէ ալաճագսընըլ' տէտի : Վէ ախշամ'
 օլտըգտա , պաղ սահիպի քէնտի քէթիւտասընա'
 'Ամէլէյի չաղըր , վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշլտյըպ
 էվլէլքիլէրէ վարընճայատէք , իւճրէթլէրինի վէր'
 9 տէտի : Վէ սա'աթ օն պիր բատտէլէրինտէ Բա-
 10 Բա-Լալար կէլիպ' պիրէր տինար ալտըլար : Վէ
 էվլէլքիլէր կէլտիքտէ' զիյատէ ալաճաղըզ զան-
 նընտա իտիլէր խսէ տէ , անլէր տախի պիրէր տի-
 11 նար ալտըլար : Վէ ալտըգլարընտա , խանէ սա-
 12 հիպինէ գարշը սէյլէնէրէք , Պու սօնկրաքիլէր
 պիր սա'աթ իչլէտիլէր , վէ անլէրի' պիզ կիւնիւն
 զահմէթ վէ հարարէթինի չէքմիշ օլանլարա միւ-
 13 սալի ԹուԹտըն' տէմէլէրիլէ , Օ տախի ճէվա-
 պընտա , անլէրին պիրինէ' Տօսթըմ' , սանա զատը
 էթմէյօրըմ' . սէն պէնիմ' իլէ պիր տինարա գալլ

- 14 Էթմէտին մի . Հադգընը ալ , կիթ . պէն պու
 սոնկրաքինէ սանա վերոյնի գատար վերմէք իսթէ-
 15 րիմ : Մալիմ իլէ իսթէտիյիմի էթմէք պանա ճա-
 'իզ տէյի'Լ մի . եօխսա պէն քերիմ օլարղըմ իչիւն
 16 սէնին կէօզիւն քէօթի'Լ մի տիր' տէտի : Պէյլէճէ
 մուախսէր քիմսէլէր մուգատտէմ , վէ մուգատտէմ
 էր մուախսէր օլաճադ տըր , զիրա տա'վէթլէլէր
 չօդ , ամմա ինթի'իտպ օլունանլար ազ տըր' տէ-
 տի :
 17 Վէ Յիսուս Երուշալիմէ չըգար իքէն , էսնա իրաճ-
 տէ օն իքի շայիրտինի թէնճայէ ալըպ , անլէրէ
 18 խիթապէն' իշթէ Երուշալիմէ չըգայօրըզ , վէ իպն
 իւլ ինսոն պաշ քեաճինլէր իլէ 'ուլէմանըն էլլէրի-
 նէ թէպիմ' օլունուպ , անլէր գաթլինէ ճիւքմ' է .
 19 տէճէքլէր տիր . Վէ անը իսթիճլա էտիպ գամջը
 իլէ տէյմէք վէ խաչա կերմէք իւղրէ , թա'իֆէլէրէ
 թէպիմ' էտէճէքլէր տիր . օլ տաթի իւչիւնճիւ
 կիւնաէ գըյամ' էտէճէք տիր' տէտի :
 20 Օլ զէման Զէպէտի օղուլլարընըն վալիտէ'ի օ-
 ղուլլարը իլէ պերապէր եանընա կէլիպ' սէճտէ էտէ-
 21 րէք , անտէն պիր լութֆ տիլէտի : Օլ տաթի ա-
 նա' Նէ' իսթէրսին տէտիքտէ , մէրգումէ անա'
 Մէլէքիւթիւնաէ պու իքի օղուլլարըմըն պիրի սա-
 ղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուրմալարընըն էմր
 22 էյլէ' տէտի : Վէ Յիսուս ճէվապէն' Նէ տիլէտի-
 յինիղի պիլմէզսինիզ . պէնիմ իչէճէյիմ' քեսսէտէն
 իչմէյէ' վէ պէնիմ վաֆթիղ օլունաճաղըմ' վաֆ-
 թիղ իլէ վաֆթիղ օլունամաղա միւքթէտի'օր մի
 սինիզ' տէտիքտէ , Մուգթէտիրիղ' տէտիլէր :
 23 Օլ տաթի անլէրէ' կերչի քեսսէմտէն իչէճէքսինիզ ,

- վէ պէնիմ վաթիւղ օլունաճաղըմ վաթիւղ իլէ
վաթիւղ օլունաճաղընը . ամմա սաղըմտա վէ սօ-
լըմտա օթուրմաղը իհսան էթմէք՝ պանա բաճի
տէյիլ տիր , անճագ փէտերիմ թարաֆընտան քիմ-
լէր իչիւն հաղըրլանմը իսէ , աւելիէ Վերէլէճէ + Դէր՝
21 տէտի : Վէ Դիէր օն շայիրէր պանա իշիթ-
23 տիրտէ , օլ իքի գարնտաշա կիւճէնտիլէր : Լա-
քին Յիսուս անլէրի եանընտ չաղըրըպ՝ Թա՛իֆէլէ-
րին հիւքիւմտալարը անլէրին իւղէրինէ թէսալ-
լիւթ էտիպ , պէոյիւքլէրի անլէրին , իւղէրինէ
26 իճրա ի հիւքիւմէթ էթտիքլէրինի պիլիրսինիլ : Ամ-
մա պէյնինիլտէ պէոյլէ օլմասըն , անճագ արանըզ-
տա պէոյիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընը օլ-
27 սուն . Վէ պէյնինիլտէ պիրինճի օլմագ իսթէյէն
28 գուլընը օլսուն . Նիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէն-
տինէ խըտմէթ օլունմագ իչիւն տէյիլ , անճագ
խըտմէթ էթմէք վէ ճանընը չօգ քիմէսնէլէր պէ-
տէլինէ Ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
29 Վէ Էրիհատան չըգարլար իքէն՝ , անըն ար-
30 տընճա խալլի ճէմա՛աթ կիթտի : Վէ իշիթէ եօլ
քէնարընտա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչ-
տիյինի իշիթտիրտէ՝ Եա՛րապպ՝ իպն ի Տաուտ ,
պիղէ մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտիլէր :
31 Վէ ճէմա՛աթ անլէրի սիւքիւթ էթմէլէրի իչիւն
թա՛ղիր էթտի իսէ տէ , անլէր՝ Եա՛րապպ՝ իպն ի
Տաուտ , պիղէ մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տահա զի-
32 յատէ ֆէրեատ էտէրլէր իտի : Վէ Յիսուս տուրուպ
անլէրի չաղըրտը , վէ Նէ՞ իսթէրսինիլ քի սիղէ
33 եափայըմ՝ տէտիրտէ , Անա՛ Եա՛րապպ , կէօղէրի-
34 միզ աչըլըն՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս թէրասհիւմ

էտիպ՝ անլերին կեօղէրինէ տօգունտու, վէ տէր'ա.
գապ կեօղէրի աչըլըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Եբրուշալիմէ եազլաշըպ՝ Զէյթուն տաղընըն
գուրպինտէ Պէյթֆաճիյէ կելտիքլէրինտէ , Յիսուս
- 2 իքի շայիրտ կէօնտերիպ , Անլէրէ՝ Գարշընըղտաքի
քեցյէ կիտինիզ , վէ տէրհալ պաղը պիր մերքէպ վէ
եանընտա պիր սըփա պուլուրաընըզ . չէօղիւպ պանա
- 3 կէթիրինիզ , վէ էյէր պիր քիման սիզէ պիր շէյ
սէցլէրսէ , Պունլար Էֆէնտիյէ յաղըմ տըր՝ տէյէ-
սինիզ . վէ Ֆիզ հալ անլէրի կէօնտերէճէք տիր՝
- 4 տէտի : վէ պունուն ճիւմէսի փէյղամպէր վասը-
5 թասըյլէ . Սիօն գըղընա տէյինիզ քի՝ Իշթէ Մէլիյին
հալիմ օլարադ , վէ մերքէպէ , պէլի մերքէպ եալ-
ըսը սըփայա բաքիպէն սանա կէլիյօր՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլամըն իթմամը իչիւն վագը՝ օլ
- 6 տու : վէ շայիրտլէր վարըպ՝ Յիսուսըն քէնտի-
7 լէրէ պույուրտըղը կիպի հարէքէթլէ . Մէրքէպի
վէ սըփայը կէթիրիպ , իւզէրլէրինէ էլպիսէլէրինի
գօտըզլարընտա , օլ տախի իւզէրլէրինէ պինտի :
- 8 Վէ փէք չօգ խալդ տախի քէնտի էլպիսէլէրինի եօ-
լա սերտիլէր . վէ ղայրիլէրի աղաճլարտան տալլար
- 9 քէսիպ , եօլա տէօշէյերէք , Էօնտէն կիտէն վէ ար-
գատան կէլէն խալդ՝ Իպն ի Տաուտա Օսաննա , Բապ-
պըն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլտուն , եիւճէլէրտէ
Օսաննա՝ տէյերէք նիտա էտէրլէր իտի :
- 10 Վէ Եբրուշալիմէ կիրտիյինտէ , Պու քի՞մ տիր՝
- 11 տէյերէք պիւթիւն շէհը թահրիք օլընտու : Խալդ

տախի Պու ճելիլտէ վուգը՝ Նաղարէթտէն օլան
Յիսուս փեյղամպեր տիր՝ տէտիլէր :

42 Վէ Յիսուս Ալահըն հէյքէլնէ կիրիպ, հէյքէլ
տէ ճիւմէ ախլ ու ի՛թա էտէնլէրի իխրաճ էտէ-
րէք, սարրաֆլարըն փիշթախթալարընը, վէ կէօ-
յէրճին սաթըլարըն իսքէմէլէրինի ալթ իւսթ էթ-

43 տի, վէ անլէրէ՝ իսանէմ իպաստէթխանէ թէսմի-
յէ օլուհաճագ տըր՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր, ֆագաթ
սիղ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիլ՝ տէտի :

44 Վէ հէյքէլտէ եանընա ա՛մալար վէ թօփալլար

45 կէտիլէր, օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Լսքին
պաշ քետհինլէր իլէ ՚ուլէմա անըն իճրա էյլէտլի
միւ՛ճիղաթը վէ չօճուգլարըն հէյքէլտէ՝ իպն ի Տա-
ուտա Օսաննա տէյիւ նիտա էթտիլէրինի կէօր-

46 տիւքէրինտէ, փէք կիւճլէրինէ կէլէրէք, Անա՝
Պունլարըն նէ սէջլէտիլինի իշիտի՛օրմըսըն՝ տէ-
տիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՛սումլար
իլէ մէմէ էմէնլէրին՝ աղղընտան համտը թէքմիլ էթ-
տին՝ քէլամընը հիչ պիր վագըթ օգո՛ւմատընըլ մը
տէտի :

47 Վէ անլէրի պրագտը վէ շէհրին խարիճինէ
Պէյթ՛անիսյա չըգըպ օրատա պէյթիւթէթ էթտի :

48 Վէ սապահլայըն շէհրէ ՚ավտէթ էտէր իքէն ա-

49 ճըգտը : Վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղաճը
կէօրիւպ եանընա վարաղղընտա՝ անտէ եափրագ-
տան մա՛տա պիր շէյ պուլմամաղլէ, անա՝ Պունտան
սճկրա էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասըն՝ տէտի . վէ

20 ինճիր աղաճը տէր ՚ագապ գուրուտու : Վէ շա-
յիրտլէրի պունու կէօրիւնճէ թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ ին-
ճիր աղաճը նա՞սըլ տէր ՚ագապ գուրուտու՝ տէ-

- 21 տիբլէրինտէ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ էյէր իմանընըզ օլուպ տա, շիւպհէ էթմէզսէնիզ, տէյիլ եալընըզ պու ինճիր աղաճընա վագը՝ օլանը իճրա էտէճէքսինիզ, անճագ շու տաղա պիլէ՝ Գալգ քէնտինի տէնիգէ իլգա էթ՝ տէսէնիզ,
- 22 վագը՝ օլաճագ տըր, վէ տու՛ատա իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ, ալաճագսընըզ՝ տէտի:
- 23 վէ հէքէլէ կէլիպ, թա՛լիմի էսնասընտա եանընա պաշ քեաճինլէր իլէ դավմըն իսթիյարլարը կէլէրէք՝ Պունլարընէ՞ սէլաճիյէթ իլէ իճրա էաիյօրսըն, վէ պու սէլաճիյէթի սանա քի՞մ վէրտի՝ տէտիլէր:
- 24 վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տաիի սիգէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ՝ էյէր անը պանա սէյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլաճիյէթ իլէ իճրա էյ-
- 25 լէտիյիմի սիգէ սէյլէրիմ. Եուհաննանըն վաֆթիգի նէ՞րէտէն իտի. սէմատա՞ն մը եօխա ինսանտա՞ն մը
- 26 իտի՝ տէտի: Անլէր տաիի՝ Էյէր Սէմատան տէսէք, պիգէ՝ Նի՛շիւն անա իմոն էթմէտինիզ տէյէճէք, վէ էյէր՝ ինսանտան տէսէք, խալգտան գօրգարըզ, ղիրա ճիւմլէսի Եուհաննայը փէյղամպէր մագա. մընտա թութար՝ տէյիւ քէնտի քէնտիլէրինէ թէ-
- 27 ֆէքքիւր էտիպ, Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր. օլ տաիի անլէրէ՝ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլաճիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիգէ սէյլէմէմ՝
- 28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ. պիր ատէմին իքի էվլատը վար ըտը. վէ պիրինճիսիննէանընա կէլիպ՝
- 29 Օղլըմ՝ կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՝ տէտի: վէ օ ճէվապ վէրիպ՝ իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ, սօնկ-
- 30 բա փիշիման օլուպ կիթտի: վէ իքինճիսիննէ եանընա կէլիպ՝ օլ մինվալ իւզրէ սէյլէտի. վէ օ ճէ-

- վապ վերիպ՝ փէք էյի , էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ ,
- 31 կիթմէտի : Իքիսինտէն հա՞նկըսը փէտէրինին միւ-
րտառնը իճրա էյլէտի՝ տէտի . սնա՝ Պիրինճիսի
տէտիլէր . Յիսուս տախի անլէրէ՝ Հազիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆասիշէլէր
Աւլահըն մէլէքիւթինէ սիզտէն էվիլէ կիրէրլէր :
- 32 Զիրա Եուհաննա սիզէ սալահ թարիգինտէ կէլտի ,
ամմա անա ինանմատընըլ . կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆա-
հիշէլէր իսէ սնա ինանտըլար . վէ սիզ պաշա-
կէօրտիւյիւնիւզտէ , անա ինանմադ իչիւն , սօնկրա
նատիմ՝ օլմատընըլ :
- 33 Տիկէր պիր թէմսիլ տինկէյինիլ . Խանէ սահիպի
պիր աաէմ վար իտի քի՝ պաղ տիքիպ տնըն էթ-
րաֆընը չիթ իլէ իհաթա էթտի , վէ իչինտէ պիր
մա՛սէրէ գաղտը , վէ գուլլէ պինա էթտի , վէ տնը
պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի :
- 34 Վէ մահսուլ վազթը եաղլաշտըգտա գուլլարընը ,
մահսուլը ախլ էթմէք իւզրէ , պաղճըլարա կէօն-
- 35 տէրտի : Վէ պաղճըլար գուլլարընը թուլթուպ՝
քիմինի տէօյտիւլէր , վէ քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ
- 36 քիմինի տախի թաշլատըլար : Թէքրար էվիլէքիլէր-
տէն զիյատէ տիկէր գուլլար կէօնտէրտի , վէ ան-
լէրէ տէ օլ մինվալ իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէտիլէր :
- 37 'Ագըպէթ՝ Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք ,
- 38 տնլէրէ քէնտի օղլընը կէօնտէրտի : Ամմա պաղ-
ճըլար օղլընը կէօրիւնճէ , մապէյնլէրինտէ՝ Պու-
վարիս տիր , կէլինիլ անը էօլտիւրիւպ միրասընը
- 39 զապթ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ տնը թուլթուպ՝
- 40 պաղտան իխրաճ էտէրէք , էօլտիւրտիւլէր : Իմտի
պաղ սահիպի կէլտիյի զէման , օլ պաղճըլարա նէ՞

- 41 Ետփաճագ տըր՝ տետի : Անա՝ Օլ քեօթիւլէրի
 հէյպէթլիւ թարղ իլէ հէլաք էտիպ , պաղըն մահ
 սուլընը մէվսիմինտէ վէրէճէք օլսն տխէր պաղըրլա-
 42 րա թէպիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի
 անլէրէ խիթապէն՝ Ետփուճըլէրին բէտտ էթտիք-
 լէրի թաշ քեօշէ թաշը օլտու . պու՝ Բապպ թա-
 րաֆընտան օլուպ , կեօղլէրիմիղ էօնիւնտէ 'աճայըպ
 տըր՝ Էէլ-էնէ պիր վագըթ քիթապլարտա օգո՞ւմս-
 43 տընըղ մը : Պուսուս իչիւն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ մէ-
 լէքիւթ Ուլլահ 'իզտէն ալընըպ՝ մահասուլընը կէթիւրէն
 44 պիր իւմմէթէ վէրիլէճէք տիր : Վէ պու թաշ իւզէ-
 րինէ տիւշէն փարէլէնէճէք տիր , օլ տախի քիմին
 իւզէրինէ տիւշէրսէ , անը էգէճէք տիր՝ տետի :
 45 Վէ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն թէմ
 սիլլէրինի իշիթտիքլէրինտէ , քէնտիլէրինին հագ-
 46 գընտա սէօյլէտիլինի անկլատըլար՝ Վէ անը թութ-
 մաղա գաստ էթտիլէր իտէ տէ , խալգատան դօրգ-
 տուլար . զիրա անը փէյղամպէր մագամընտա թու-
 թարլար իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ թէքրար թէմսիլ-
 2 լէր իլէ սէօյլէյէրէք , տետի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէ-
 մավաթ՝ օղընա տիւլիւն էտէն պիր մէլլիյէ միւ-
 3 շապիհ տիր : Վէ գուլլարընը՝ տա՝վէթլիլէրի տիւ-
 յիւնէ չաղըրմագ իչիւն կէօնտէրտի . անլէր տախի
 4 կէլմէք իսթէմէտիլէր : Թէքրար տիկէր գուլլար կէօն-
 տէրիպ , Տա՝վէթլիլէրէ՝ իշթէ թա՝ամըմը հաղըրլա-
 տըմ , սըղըրլարըմ վէ պէսլի տավարլարըմ պօղտի-

- լանաբը , վէ հեր շէյ հազըր տըր , տիւյիւնէ կէլին՝
 5 տէյինիզ , տէտի : Ամմա անլէր վազիֆէ էտինմէյիպ՝
 քիմի քէնտի թարլաւընա վէ քիմի թիճարէթինէ
 6 կիթտի : Պագիլէրի տախի անըն գուլլարընը թու-
 7 թուպ հագարէթ էտերէք , էօլտիւրտիւլէր : Վէ
 մէլիք պահառ իշիտինճէ , զաղէպէ կէլմէքլէ , 'ապէ-
 րինի սէվզ էտիպ՝ օլ գաթիլլէրի հէլսք էթտի , վէ
 8 շէհրլէրինի եաղտը : Օլ զէման գուլլարընա՝ Վա-
 դը'ա տիւյիւն հազըր տըր , ամմա տա'վէթլիլէր
 9 լայրգ տէյիլ իտի : շէման եօլ ազղարընա վարըպ ,
 պուլտըղընըզըն ճիւմլէսինի տիւյիւնէ տա'վէթ է-
 10 տինիզ՝ տէտի : Օլ գուլլար տախի էօլլարա չըզըպ՝
 կերէք քէօթիւ , կերէք էյի , պուլտըզլարընըն ճիւմ-
 լէսինի ճէմ՝ էթտիլէր . վէ տիւյիւն մահալէ 'տա'-
 11 վէթլիլէր իլէ տօլաու : Վէ մէլիք տա'վէթլիլէրի
 կէօրմէյէ կիրտէքտէ՝ օրատա տիւյիւն լիպասը կի-
 12 յինմէմիշ պիր տտէմ կէօրմէքլէ , Անա՝ էյ տօս-
 թըմ՝ , իւզէրինտէ տիւյիւն լիպասը օլմատրղը հալ-
 տէ , նա'օրլ պուրսյա կիրտին՝ տէմէսի իւզէրինէ ,
 13 օլ ատէմին նուլթըր թուլթուլաու : Օլ զէման մէ-
 լիք խըտմէթճիլէրէ տէտի քի՝ Պուռնուն այաղլա-
 րընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ , վէ գալտըրըպ զու-
 մէթ իխարիճէյէ չըգարընըզ . օրատա աղլսյըշ վէ
 14 տիշ գըճըրտամասը օլաճադ տըր : Զիրա տա'-
 վէթ օլունանլար չօդ , ամմա ինթիխապ օլունան-
 լար աղ տըր :
 15 Օլ զէման ֆերիտիլէր վարըպ՝ անը քէլամ իլէ
 նաօրլ տուզաղա տիւշիւրէլէր տէյիւ մէշվէրէթ է-

- 16 տերեք , Հերօտէսիւէր իւէ պերօպեր քէնտի շա-
յիրտէրինի անա կէօնտերիպ՝ Եա մու'ալլիմ՝, սէնին
հագգ օլուպ՝ Ալլահն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ
թա'լիմ էթտիյինի վէ քիմնէյի վաղիֆէ էտինմէ-
տիյինի պիլիւրիզ . զերա ատէմէրին խաթորնը սայ-
17 մաղաքն . Իմտի պիզէ սէյլէ , սանա նի՞ճէ կէօրիւ-
նիւր , Գայսերէ վերկի վերմէք ճա'ի՞զ մի , եօխա
18 տէյի՞Ն մի տիւ՝ տէտիւէր : Վէ Յիսուս անլէրին
հիլէլէրինի անկլայըպ՝ Էյ միււրա'իւէր , պէնի նի՞չիւն
19 թէճրիւպէ էտիյօրսընըզ , Պանա վերկինին սիքքէ-
սինի կէօթէրինիզ՝ տէտի : Վէ անա պիր տինար
20 կէթիրտիւէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պու թապիր վէ
21 եազը քիմի՞ն տիւ՝ տէտիյինտէ , Գայսերին տիր՝
տէտիւէր . օլ զէման անլէրէ՝ Էյլէ իսէ Գայսերէ
'ա'իտ օլանը Գայսերէ՝ վէ Ալլահա 'ա'իտ օլանը Ալ-
22 լահա էտա էյլէյինիզ՝ տէտի : Վէ պուսու իշիթ-
տիքլէրինտէ՝ թէ'աճճիւպ էտերէք , անը թէրք է-
տիպ կիթտիւէր :
- 23 Գըյամէթ եօգտըր՝ տէյէն սատուգիլէր օլ կիւն-
տէ անըն եանընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտերէք ,
24 Եա մու'ալլիմ՝, Մուսա՝ Էյէր պիր քիմնէ պիլա
վէլէտ վէֆաթ էտերսէ , անըն զէվճէսինի գարնտա-
շը ալըպ , գարնտաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝
25 տէտի : Պիզտէ տախի եէտի գարնտաշ պուլունըպ՝
պիրինճիսի էվլէնտիքտէն՝ սօնկրա զիւրրիյէթի օլ-
մայարագ , վէֆաթ էտիպ զէվճէսինի գարնտաշընա
26 պրագտը : Քէզալիք իքինճի վէ իւչիւնճիւսիւ տա-
27 խի՝ թա եէտինճիսինէտէք պէյլէ օլտու : Վէ ճիւմ-
լէսինտէն սօնկրա օլ զէվճէ տախի վէֆաթ էթտի
28 Իմտի գըյամէթտէ , օլ եէտիտէն հա՞նկլունըն

- զէ՛վճէսի օլուր , չիւնքի ճիւմէսինէն մէնքուհէսի
 29 օլաու՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
 ֆիթապլարը վէ Ալլահն գուտրէթինի պիլմէտի-
 30 յինիզտէն զէլալէթտէ սինիզ . Զիրա գըյամէթտէ
 նէ թէզէվիլիւճ էտէրլէր , նէ տէ թէզվիճ օլունուր-
 31 ար , անճաղ Ալլահն սէմատէքի մէլա՛իքէսի կիպի
 Ալլահ թարաֆընտան սիզէ՛ Պէն Ապրահամն Աւ-
 32 լահն վէ իսհագըն Ալլահն վէ Եա՛գուպըն Ալլահն
 իմ՝ պուշուրըլան քէլամը օգո՞ւմատընը մը . Աւ-
 33 լահ մէվթանըն տէյիլ , անճաղ հայաթտա օլանլա-
 լըն Ալլահն տըր՝ տէտի : Վէ խալզ պոստոն իշիթ-
 34 տիքտէ՝ անըն թա՛լիմինտէն հէյրան օլտուլար :
 35 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
 էթտիրտիյինի իշիթտիքլէրինտէ , պիր եէրէ ճէմ՝
 36 օլտուլար : Վէ անլէրտէն պիրի , էրպապը շէրի՛աթ-
 տան օլուպ՝ անը թէճրիւպէ իշիւն , Եա մու՛ալլիմ ,
 37 յիւ սու՛ալ էթտի : Յիսուս տախի անա՝ Ալլահն
 օլան Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն
 38 ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն սէվէսին : Պիւ-
 39 ըինճի վէ պէզիւք էմը պու տըր : Վէ իքինճիսի
 պունա միւշապիհ տիր , Էա՛նի Գօնշընը քէնտին
 40 կիպի սէվէսին : Պիւ ճիւմէ շէրի՛աթ վէ փէյզամ-
 պէրլէր պու իքի էմիէ միւթէ՛ալլըդ տըր՝ տէտի :
 41 Վէ ֆէրիսիլէր ճէմ՝ օլտըզլարընտա Յիսուս ան-
 42 լէրէ՝ Քրիստոս հագգընտա զաննընըլ նէ՞ տիր ,
 քիմի՞ն օղլու տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի . անլէր
 43 տախի սնա՝ Տաուտըն՝ տէտիլէր : Օլ տախի ան-
 լէրէ՛ Էջլէ իսէ Տաուտ նա՞սըլ անա Բուհ իլէ Բապպ

- 44 Թէամիյէ էտիպ , Բապպ Բապպըմա՝ Թա պէն սէնին
տիւշէնէրինի այսգլարընա պասամագ դօյունճայաւ
45 տէք սաղըմտա օթուր՝ պուլուրտու , տէր : Իմտի
Տաուտ անա Բապպ Թէամիյէ էտէրսէ , նա՞րը անըն
46 օղլու օլուր՝ տէտի : Վէ քիմսէ անա պիր սէօզ ճէ-
վապ վէրէմէտի . վէ օլ կիւնտէն սօնկրա արթըգ անա
պիր քիմսէ սու՞ալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէտի :

ՊԱՊ 23

- 1 Օլ զէման Յիսուս խալլա վէ քէնտի շայիրտէրինէ
2 խիթապէն տէտի քի՝ Ուլէմա վէ ֆէրիսիէր Մու-
3 սանըն քիւրսիւսիւնտէ օթուրուրլար : Իմտի սիզէ՝
Հըֆղ էտինիզ՝ տէտիքլէրինին ճիւմլէսինի հըֆղ ու-
իճրա էյլէյինիզ , ամմա անլէրին՝ ամէլլէրի կիպի իճրա
էթմէյինիզ չիւնքի սէյլէրլէր , ամմա իճրա էթմէզլէր :
4 Զիրա աղըր վէ Թաշընմասը միւշքիլ էիւքլէր պաղլա-
յըպ տտէմլէրին օմուզլարընա գօրլար իսէ տէ , անլէ-
5 ըի փարմագլարը իլէ Թէփրէթմէք խթմէզլէր : Վէ
ճիւմլէ՝ ՝ամէլլէրինի տտէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն
իճրա էտիպ՝ համայիլլէրինի կէնիշլէտիրլէր , վէ էլ-
6 պիսէլլէրինին էթէքլէրինի պէյիւտիւրլէր : Զիյա-
ֆէթլէրտէ տախի պաշ սէտիրլէրի , վէ սինաղօղլար-
տա պաշ քիւրսիլէրի՝ վէ փաղարլարտա սէլամլարը ,
7 Վէ տտէմլէր Թարաֆընտան Բապպի , Բապպի Թէս-
8 միյէ օլունմագլըզ սէվէրլէր : Սիզ իսէ՝ Բապպի
Թէամիյէ օլունմայասընը , զիրա սիզին միւտէրրիսի-
նիզ պիր՝ եա՞նի ֆրիստուս տըր , վէ ճիւմլէնիզ
9 պիրատէրլէր սինիզ : Վէ եէր իւզլէրինտէ Իփէյե
ֆէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ . զիրա ֆէտէրինիզ պիր

- 40 օլուպ՝ օլ տախի սէմովաթտա տըր : Վէ միւտեր-
րիպէր թէսմիյէ օլունմայասընըզ . զիրա սիզին Միւ-
- 41 տէրրիսինիզ պիր՝ եա՛նի Քրիստոս տըր : Վէ սիզին էն
- 42 պէօյիւյիւնիւզ խըտմէթքեարընըզ օլտուն : Վէ հէր
քիմ՝ քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ , ալչազլանըր , վէ
հէր քիմ՝ քի քէնտինի ալչազլատըրոս , եիւքսէլիր :
- 43 Լաքին Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆէ-
րիսիլէր , զիրա տաէմէրին էօնիւնճէ մէլէքիւթ իւս
սէմովաթը գափարսընըզ . չիւնքի սիզ կիրմէզսինիզ ,
կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտէն մէն՝ էտէրսի-
- 44 նիզ : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆէրիսի-
լէր , զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօս-
թերիշ իչիւն ուղուն տու՛ա էտէրսինիզ . պու էճլ
տէն տահա շէտիտ ՚ազապա տիւչար օլաճագսընըզ :
- 45 Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր ,
զիրա պիր աոէմի իմանա կէթիրմէք իչիւն պահը
ու պերրի աօլաշըրսընըզ , վէ իմանա կէլտիյինտէ ,
տնը քէնտինիզտէն իքի գաթ զիյաոտէ հէլ ի ճէհէն-
- 46 նէմ գըլարսընըզ : Վա՛յ սիզէ , Պիրի հէլքէլ հագգը
իչիւն եէմին էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր , ամմա
հէլքէլին ալթունը հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ ,
- 47 պօրճլու օլուր՝ տէյէն քէօր գըլաղուղլար : Էյ ահ-
մագլար վէ քէօրլէր . զիրա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր ,
ալթո՞ւն մը , եօխսա ալթունը թագտիս էտէն
- 48 հէլքէլ մի : Վէ՛ Պիրի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին
էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր , ամմա տնըն իւզէ-
րինտէ օլան թագտիմէ հագգը իչիւն եէմին էտէր-
- 49 սէ , պօրճլու տըր՝ րէր-նէկ : Էյ ահմագլար վէ
քէօրլէր . զիրա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր , թագտի-
մէ՞ մի , եօխսա թագտիմէ յի թագտիս էտէն մէզ-

- 20 պահ մը : իմտի մեզպահ հազար իշխան եեմին է-
տէն՝ անըն , վէ իւզէրինտէ օլան ճիւղէ նէմնէլէ-
- 21 րին հազար իշխան եեմին էթմիշ օլուր : Վէ հէյթէլ
հազար իշխան եեմին էտէն՝ անըն , վէ անտէ սաթին
- 22 օլանըն հազար իշխան եեմին էթմիշ օլուր : Վէ ռէմա
հազար իշխան եեմին էտէն՝ Ալլահըն թախթը վէ
իւզէրինտէ օթուրանըն հազար իշխան եեմին էթմիշ
- 23 օլուր : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր ,
զիրա նա՛նա՛՝ վէ անիսօն իլէ քիմիօնըն 'իւշրիւնիւ
վէրիբսինիզ , ամմա շէրի՛աթըն տահա մուհիմմ օ-
լան շէյլէրինի՛ եա՛նի հազարանիլէթ վէ մէրհամէթ
վէ իմանը թէրք էթտինիզ . պուսլարը էթմէլի՛ վէ
- 24 անլէրի պրազմամալը իտինիզ , էյ սիվրի սինէյի
- 25 սիւզիւպ տէվէյի եուտան քէօր գըլաղուզլար : Վա՛յ
սիզէ , էյ միւրաի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զիրա
քեասէնին վէ չանաղըն տըշընը թէմիլլէրսինիզ ,
լաթին անլէրին իշի գուլմ վէ ֆըսգ իլէ տօլու տըր :
- 26 էյ քէօր ֆէրիսի , էվվէլա քեասէնին վէ չանաղըն
իշինի թէմիլլէ , քի անլէրին տըշը տախի թէմիլլ
- 27 օլա : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրի-
սիլէր , զիրա սիզ տըշարտան կիւզէլ կէօրիւնիւպ՝
իշէրիտէն էօլիւ քէմիլլէրի վէ հէր միւրտարլըզ իլէ
տօլու օլան պատանալը գապըլարա պէնդէրսինիզ :
- 28 ֆէզլալէք սիզ տախի ատէմլէրէ զահիրէն սալիհ
կէօրիւնիւր սինիզ , ամմա պաթընէն միւրա՛իլիք վէ
- 29 ֆըուգ իլէ տօլու սընըզ : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի
'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զիրա փէյզամպէրլէրին թիւր-
պէլէրինի պինա էտիպ՝ սալիհլէրին գապըլարընը
- 30 թէգէին էտէրսինիզ . Վէ՛ էյեր էճտատըմըզըն կիւն-
լէրինտէ օլմուշ օլսայըտըզ , անլէր իլէ պէրապէր

- 31 փէյղամօլերէրին գանճնա կիրմէղ իտիք՝ տէրսինիղ ։
 32 Պաւ վէճճ իլէ՝ փէյղամօլերէրին գաթիլէրինին
 33 Եվլատը օլտըղընըգա քէնտինիղ շէհատէթ էտէր-
 34 սինիղ ։ Սիղ տախի էճտատընըղըն էօլէյինի տօլ-
 35 տօլընըղ ։ Էյ էըլմնլար ։ Էյ էնկէրէք նէպի , ճէ-
 36 հէննէմ 'աղապընտան նա՞օրլ գաչա պիլիւսինիղ ։
 37 Իշթէ տնըն իչիւն պէն սիղէ փէյղամօլերէր իլէ
 38 հիւքէմա վէ 'ուլէմա իրսալ էտէրիմ , վէ անլէրտէն
 39 պա'ղըսընը գաթլ էտիպ խաչա կէրէճէքսինիղ ,
 40 վէ անլէրտէն պա'ղըսընը սինաղօղարընըգտա տէօ-
 41 յիւայ՝ շէհրտէն շէհրէ գօվաճադսընըղ . Թա քի սա-
 42 լիճ Հապիլին գանճնտան հէյքէլ իլէ մէզպահ արա-
 43 սընտա գաթլ էթտիյինիղ Զաքարեա իպն ի Պա-
 44 րախեանըն գանճնա տէկին եէր իւզէրինտէ տէօ-
 45 քիւլէն սիւլէհանըն գանճնըն քեաֆֆէսի սիղին իւ-
 46 շէրինիղէ կէլէ , Հադիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ պուճ-
 47 լարըն ճիւմլէսի պու նէսլ իւզէրինէ կէլէճէք տիր ։
 48 Էյ փէյղամօլերէրի գաթլ էտէն վէ սանա կէօն-
 49 տէրիլէնլէրի Թաշլայան Նէրուշալիմ , Նէրուշալիմ ,
 50 դա՛չ տէֆ'ա սէնին Եվլատընը , Թափուգ քէն-
 51 տի փիլիճէրինի գանատլարընըն ալթընա Թօփլա-
 52 տըղը կիպի՝ Թօփլամաղ իսթէտիմ , վէ սիղ իսթէ-
 53 մէտինիղ , Իշթէ խանէհիղ սիղէ վիւան պրաղըլըր .
 54 Զիւրա սիղէ տէրիմ քի՝ պուճտան սօնկրա սիղ ,
 55 Բապպըն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյին-
 56 ճէյէտէք , պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիղ ։

1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն չըդըպ կիտէր իքէն , շա՛

- յիրտլերի անա հէյքէլին պինալարընը կէօթէրմէք
 2 Իւզըէ եանընա կէլտիլէր : Յիսուս տախի տնէրէ՝
 Պունլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զմիսինիլ . հազիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի , պուրասա երգըլմուտըգ պի-
 րի պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ գալմայաճագ
 տըր՝ տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուռն տաղընըն իւզէրինտէ օթուրուր
 իքէն , շայիրտլերի թէնհաճէ եանընա կէլիպ՝ Պու-
 շէյքէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղընը , վէ սէ-
 նին կէլիչինին վէ տիւնեանըն ախըրընըն 'ալամէթի
- 4 նէ օլաճաղընը պիզէ սէջլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս տա-
 խի անլերէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սաղընընըլ , սիզի
- 5 պիր քիմնէ իզլալ էթմէսին . Զիրա չօգ քիմնէլէր
 Մէսիհ պէն իմ տէյերէք՝ պէնիմ իսմիմ իլէ կէլիպ ,
- 6 չօգ քիմնէլէրի իզլալ էտէճէքլէր : Սիզ աէ ճէնքլէր
 վէ ճէնք թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիլ , սաղընը-
 նըլ միւզթարիպ օլմայաթընըլ , չէնքի պունլարըն
 ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմագ կէրէք տիր , լաքին տահա
- 7 նիհայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ 'ա-
 լէյհինէ , վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ
 գալգըլըպ՝ չօգ եերլէրաէ գըթըլըգ վէ թա'ուն իլէ
- 8 զէլզէլէլէր օլաճագ տըր : Ամմա պունլարըն ճիւմլէ-
- 9 սի էլէմլէրին իպթիտասը տըր : Օլ զէման սիզի
 մուղայագայա կիրիֆթար էտիպ , սիզի էօլտիւրէ-
 ճէքլէր . վէ իսմիմ իշիւն ճիւմլէ միլլէթլէր թարա-
- 10 ֆընտան պուղղ օլունաճագսընըլ : Վէ օլ զէման
 չօգ քիմնէլէր սիւրչէճէքլէր , վէ պիրի պիրինի էլէ
- 11 վէրիպ՝ եէքտիկէրինէ պուղղ էտէճէքլէր տիր , վէ
 չօգ քէտղիպ փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝ նիչէ
- 12 քիմնէլէրի իզլալ էտէճէքլէր տիր : Վէ Ֆըսգ իզտի-

- յատ պուլաճաղը էճլտէն , չօգ քիմսէլէրին մու-
- 13 հապպէթի պուրուտէթ քէսպ էտէճէք տիր : Ամմա
- 14 նիհայէթէ տէկին սապր էտէն խէլաս պուլուր : Վէ
- մէլէքիւթին պու պէշարէթի պիւթիւն տիւննատա ,
- ճիւմէ միլլէթլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ , վա'զ
- օլունաճագ . վէ օլ զէման նիհայէթ կէլէճէք տիր :
- 15 Իմտի Տանիէլ փէյղամպէրին վասըթսօը իլէ
- իխպար օլունան խարապիյէթ մէքրուհէսինին
- մուգատտէս մէքէանտա տուրարղընը կէօրտիյիւ-
- 16 նիւզտէ , (օգույան անկլասըն .) Օլ զէման Եէհու-
- 17 տիյէտէ օլտնլար տաղլարա գաշըպ' Տամտա օլան'
- 18 քէնտի էվլնտէն պիր շէյ ալմաղա էնմէօին . Վէ
- թարլատա օլան տաթի էլպիսէսինի ալմագ իչիւն
- 19 կէրի տէօնմէսին : Լաքին վա'յ օլ կիւնլէրտէ հա-
- 20 միլէ վէ էմգիլի օլտնլարա : Վէ ֆիրարընըզ գըշ-
- տա եա սէպթ կիւնիւնտէ օլմասըն տէյիւ տու'ա
- 21 էտինիզ , Զիրա տիւննտնըն իպթիտասընտոն շիմտի-
- յէտէկին միսլի վուգու' պուլմամըշ վէ ալլա պուլ-
- մայաճագ շէտիտ մուգայագա օլ զէման օլաճագ
- 22 տըր : Վէ էյէր օլ էյամ գըսալմասայտը հիշ
- պիր պէշէր գուրթուլմուղ իտի . ամմա միւնթա-
- 23 խասլար իչիւն օլ էյամ գըսալաճագ տըր : Օլ
- զէման էյէր պիր քիմսէ սիզէ' իշթէ ֆրիստոս շու-
- րատա եա պուրատա տըր' տէրսէ , ինանմայասը-
- 24 նըզ : Զիրա քեաղիպ մէսիհլէր վէ քեազիպ փէյ-
- ղամպէրլէր գուհուր էտիպ' պէօյիւք 'ալամէթլէր վէ
- միւ'ճիզլէր կէօսթէրէճէքլէր , շէյլէ քի միւմքին
- օլտա , միւնթախապլարը պիլէ իզալ էտէճէքլէր
- 25 տիր : Իշթէ սիզէ էվլէլա խապէր վէրիյօրըմ :
- 26 Իմտի սիզէ' իշթէ չէօլտէ տիր' տէրլէրսէ , չըգմա

- յասընըղ . իշթէ խալվէթլէրտէ՝ Դերլէրտէ , ինտն .
 27 մայասընըղ : Զիրա շիմէք շարգտան չըգըպ տա
 դարպա գատար կէօրիւնտիւյիւ կիպի , իպն իւլ
 28 ինսանըն կէլիշի տախի պէոյլէ օլաճագ տըր : Զիրա
 լաշէնին պուլունտըղը եէրէ գարթալլար ճէմ՝
 օլուրլար :
- 29 Վէ օլ կիւնլէրին մուզայագասընը միւթէ՝ադգըպ
 կիւնէշ գարարըպ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէ-
 ճէք , վէ երլտըղլար կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին
- 30 գուվիլէթլէրի սարսըլաճագ տըր : Վէ պա՝տէհու
 իպն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէմատա կէօրիւնիւպ՝
 օլ զէման զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօյիւնէ-
 ճէք , վէ իպն իւլ ինսանը կէօյիւն պուլութլարը
 իւզէրլինտէ , գուտրէթ վէ ճէլալէթ ը 'ազիմէ իլէ
- 31 կէլիւր կէօրէճէքլէր տիր : Օլ տախի մէլա՝իքէսինի
 սուրըն 'ազիմ՝ սէտասը իլէ կէօնտէրէճէք , վէ ան-
 լէր անըն մունթախապլարընը տէօթ ըիւզկեարտան ,
 կէօքլէրին պիր ուճունտան տիկէր ուճունատէք
 ճէմ՝ էտէճէքլէր տիր :
- 32 ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ . տալ-
 լարը եումուշայըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըղը
 վադըթ , եազըն եագըն օլտըղընը անկլարսընըղ :
- 33 Քէզալիք սիզ տախի պունլարըն ճիւմլէսինի կէօր-
 տիւյիւնիւզտէ , եագըն , պէլի գափուլտրտա օլտը-
- 34 ղը մա՝լիւմիւնիւզ օլսուն : Ֆիլ հագիգէ սիզէ տէ-
 րիմ՝ քի՝ պունլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմայընճա
- 35 պու նէսլ զէվալ պուլմայաճագ տըր : կէօք վէ եէր
 զա՝իլ օլուր , լաքին պէնիմ սէօղլէրիմ ապա զա՝իլ
 օլմայաճագ տըր :
- 36 Ամմա օլ կիւն վէ սա՝աթ հագգընտա եալընըղ

- 37 քէտէրտէն մա'տա պիր քիմէնին , վէ հաթթա
 սէմալաթտա օլան մէլա'իքէնին տախի մա'իւմաթը
 38 Զիրա թուֆանտան էվլէլ օլան կիւնէրտէ , թա
 հուհըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ իչ-
 տիքէրի , վէ թէգէվվիւճ էտիպ թէգվիճ էյլէտիք-
 39 լէրի , վէ թուֆան կէլիպ ճիւմէսինի կէօթիւրիւն-
 ճէյէ տէկին պիւմէտիքէրի յիսիլիւ , իպն իւլ ին-
 40 սանըն զուհուրը տախի էյլէ օլաճագ տըր : Օլ
 գէման թարլատա իքի քիչի պուլունարագ պիրի
 41 ալընը՝ վէ տիկէրի պրաղըլըր : Տէյիրմէն չէքէն
 իքի գարընըն պիրի ալընըր՝ վէ տիկէրի պրաղըլըր :
 42 Իմտի ույանըգ տուրընըլ , զիրա Էֆէնտինիդին
 43 հանիլը սա'աթտա կէլէճէյինի պիւմէզսինիլ , Ամա
 մա'իւմիւնիւլ օլըուն քի էյէր խանէ սահիպի խըր-
 սըզըն հանիլը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիւմէյիտի ,
 ույանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ գոյվէրմէզ
 44 իտի : Պունուն իչիւն սիլ տէ հաղըր օլընըլ , զիրա
 մունթագըր օլմատըղընըլ սա'աթտա իպն իւլ ին-
 45 սան կէլիլ : Իմտի էֆէնտիսի թարաֆընտան էթ-
 պա'ը իւղէրինէ , վագթընճա թա'ամլարընր վէրմէյէ
 նասպ օլընան շօլ սաարգ վէ 'ագիլ գուլ քի'մ
 46 տիր : Նէ' միւպարէք տիր օլ գուլ քի' էֆէնտիսի
 47 կէլալիյիտէ , անը պու հարէքէթտէ պուլուր : Ֆիլ
 հագիգէ սիգէ տէրիմ քի անը ճիւմէ մամէլէյի իւ-
 48 զէրինէ նաղըր նասպ էտէճէք տիր : Ամա էյէր օլ
 քէօթիւ գուլ քէնտի գալպինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլ-
 49 մէսինի թէ'խիր էտիյօր՝ տէյիպ տէ , Գափու եօլ-
 տաշարընա վուրմաղա , վէ սէրիսշար իլէ եէյիպ

- 50 իշմէյէ պաշարսա , ՕԼ գուլնն էֆէնտիսի անըն
մունթաղըր օլմաարղը կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա .
51 'աթտա կէլէրէք , Անը իքի շագգ էտիպ' նասիպի-
նի միւրա'իլէր իլէ պերապէր գոյաճագ տըր . օրատա
աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 23

- 1 ՕԼ զէման մէլէքիւթ իւս սէմավաթ քէնտի գաշ-
տիլլէրինի ալըպ' կիւվէյիյի իսթիգալլէ չըգան օն
2 նէֆէր պաքիրէյէ միւշապիճ օլըւր : Վէ անլէրտէն
3 պէշի 'ագիլէ վէ պէշի սէֆիճէ իտի . Վէ սէֆիճէ
օլանլար գանտիլլէրինի ալտըգլարլնտա' պերապէր
4 եաղ ալմատըլար : Լաքին 'ագիլէ օլանլար գան-
տիլլէրի իլէ պերապէր գապլարլնտա եաղ ալտըլար :
5 Վէ կիւվէյի թէ'սիւր էթմէքլէ , ճիւմլէսինն ույ-
6 գուսը կէլիպ' ույուտուլար : Վէ կէճէ եարըսըն-
տա' իշթէ կիւվէյի կէլիյօր , անը իսթիգապլէ չը-
7 գընըզ' տէյիւ պիր նիտա օլմասը իւղէրինէ , ՕԼ պա-
քիրէլէրին ճիւմլէսի գալգըպ' գանտիլլէրինի սօ .
8 նաթարլար : Վէ սէֆիճէլէր 'ագիլէլէրէ' Պիղէ եա-
ղընըղտան վէրինիզ , զիրա գանտիլլէրիմիզ սէօյիւ-
9 նիւյօր' տէտիլէր : 'Ագիլէլէր տախի ճէվապէն' Օլ-
մայա քի պիղէ ճէմ սիղէ եէթիշմէյէ . տաճա էյի
տիր քի' սաթըճըլարա վարըպ քէնտինիզ իշիւն
10 ալասընըզ' տէտիլէր : Անլէր տախի սաթըն ալմա-
ղա կիթմէքտէ իքէն , կիւվէյի կէլտի . ճաղըր օլան
գըղլար տախի անըն իլէ պերապէր աիւյիւնէ կիր-
11 տիքլէրի կիպի գափու գափանտը : Պա'տէճու օլ
պիր պաքիրէլէր տախի կէլիպ' Էֆէնտի , էֆէնտի ,

- 12 պիղէ աջ՝ տէտիլէր՝ ՕԼ տախի ճէվապ վէրիպ՝ Հա-
գիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ սիգի թանըմամ՝ տէ-
13 տի : Իմտի ուշանըգ տուրընըգ, զիրա [Իպն իւլ ին-
սանըն կէլէճէյի] կիւնիւ վէ սա՛աթը պիլմէգսինիդ :
14 Զիրա Գէլէի-Բ Ի- Գէմալ-Բ՝ զուրպէթէ կիթմէք
իւզրէ իքէն , քէնտի գուլարընը չաղըրըպ՝ էմվա-
լինի անլէրէ թէսլիմ էտէն պիր ատէմէ պէնզէր :
15 Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիլիյէթինէ կէօրէ ,
քիմինէ պէշ , քիմինէ իքի , քիմինէ տէ պիր թա-
16 լանթ վէրիպ՝ տէր հալ զուրպէթէ կիթտի : Վէ
պէշ թալանթը ալան՝ վորըպ անլէր իլէ թիճա-
րէթ էաէրէք , պէշ թալանթ տահա գազանտը :
17 Պու մինվալ իւզրէ , իքիյի ալա տախի իքի տահա
18 գազանտը : Ամմա պիրի ալան վարըպ Էէրի գազա-
19 րադ , էֆէնտիսինին ագչէսինի կիղլէտի : Վէ խոյ-
լի գէմանտան սօնկրա օլ գուլարըն էֆէնտիսի
20 կէլիպ՝ անլէր իլէ հիսապ կէօրտիւ : Վէ պէշ թա-
լանթը ալան կէլիպ պէշ թալանթ տահա կէթիւրէ-
րէք , Էֆէնտիմ , պանա պէշ թալանթ թէսլիմ
էթտին , իշթէ անլէրին իւզէրինէ պէշ թալանթ
21 տահա գազանտըմ՝ տէտի : Էֆէնտիսի տախի անա՝
Աֆէրին , էյի վէ սատըգ գուլ , աղ նէսնէլէրտէ
սատըգ պուլունտըն , սէնի չօգ նէսնէլէր իւզէրինէ
նաղըր նասպ էտէճէյիմ . էֆէնտինին շէնլիյինէ
22 տախիլ օլ տէտի : Վէ իքի թալանթը ալան տախի
կէլիպ՝ Էֆէնտիմ , պանա իքի թալանթ թէսլիմ
էթտին , իշթէ անլէրին իւզէրինէ իքի թալանթ
23 տահա գազանտըմ՝ տէտի : Էֆէնտիսի անա՝ Աֆէ-
րին , էյի վէ սատըգ գուլ , աղ նէսնէլէրտէ սա-
տըգ պուլունտըն , սէնի չօգ նէսնէլէր իւզէրինէ

- նազըր նասպ էտէճէյիմ . էֆէնտինին շէնլիյինէ
 24 տախիլ օլ տէտի : Վէ պիր թալանթը ալան տա-
 խի կէլիպ՝ էֆէնտիմ , սէնին էքմէտիյին եերտէն
 պիչէր , վէ սաչմատըղըն եերտէն տէվչիրբի սէրթ
 25 պիր ատէմ իտիյինի պիլմէյիլէ : Գօրգաթըղման
 վարըպ՝ սէնին թալանթընը եերտէ կիզլէտիմ : Իշ-
 26 թէ մալինի ալ տէտի : Էֆէնտիսի տախի անա ճէ-
 վապէն տէտի քի՝ էյ քէօթիւ վէ թէնպէլ գուլ ,
 պէնիմ էքմէտիյիմ եերտէն պիչիպ՝ սաչմատըղմ
 27 եերտէն տէվչիրտիյիմի պիլտիյին հալտէ , Սանա
 վաճիպ օլան՝ ադչէմի սարրաֆլարա վէրմէք իտի ,
 պէն տախի 'ալտէթիմտէ մալիմի ֆա'իզի իլէ ալըր
 28 իտիմ : Իմտի անտէն թալանթը ալըպ՝ օն թա-
 29 լանթը օլանա վէրինիզ : Զիրա հէր քիմին վար իսէ ,
 անա վէրիլիպ՝ իզտիյատ պուլաճագ տըր , ամմա
 քիմին եօղ իսէ , էլինտէ օլանը պիլէ անտէն ալը-
 30 նաճագ տըր : Վէ օլ ֆա'իտէսիզ գուլը վուլմէթ :
 խարիճէյէ չըգարընըզ . օրատա աղլապըշ վէ տի
 գըճըրտամասը օլաճագ տըր :
 31 Վէ իպն իւլ ինսան ճէմի'ի [մուգատտէս] մէլա'ի-
 քէ իլէ պերսպէր՝ քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիյի ղէ-
 ման , ճէլալինին թախթը իւզէրինտէ օթուրաճագ
 32 տըր . Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուրընտա
 ճէմ՝ օլընարագ , չօպան գօյուլնլարը քէչիլէրտէն
 ալըրտըղը կիպի , անլէրի պիրի պիրինտէն ալըրըպ՝
 33 Գօյուլնլարը սաղընտա , վէ քէչիլէրի սօլընտա
 տուրտուրաճագ տըր :
 34 Օլ ղէման Մէլիք սաղընտա օլանլարա խիթա-
 պէն՝ կէլինիզ , էյ փէտէրիմին միւպարէքլէրի , տիւն-
 եանըն թէ'սիսինտէն պէրու սիզին իչիւն հազըր-

- 35 Լոնմըշ մէլէքիւթիւ թէվէրրիւս էտինիզ . Զիրա ա-
ծրգտըմ , պանա թա'ամ վէրտինիզ . սուսատըմ ,
պանա սու վէրտինիզ . զարիպ իտիմ , պէնի էվէ
- 36 գապուլ էթտինիզ . Զըփլագ իտիմ , պէնի կիյին-
տիրտինիզ . խասթա օլտոււմ , պէնի զիյարէթ էթ-
տինիզ . հապստա իտիմ , եանըմա կէլտինիզ տէյէ-
- 37 ճէք տիր : Օլ զէման սալիհէր անա՝ Եա Բապպ ,
սէնի նէ՞ զէման աճ կէօրիւպ՝ պէսլէտիք . ետխօտ
- 38 սուսամըշ կէօրիւպ՝ սու վէրտիք . վէ նէ՞ զէման
սէնի զարիպ կէօրիւպ՝ էվէ գապուլ էթտիք , եա
- 39 չըփլագ կէօրիւպ՝ կիյինտիրտիք . վէ նէ՞ զէման սէ-
նի խասթա եա հապստա կէօրիւպ՝ եանըմա կէլ-
- 40 տիք՝ տէյիւ ճէվապ վէրէճէքլէր տիր : Մէլէք տա-
իի անյէրէ ճէվապէն՝ Ֆիլ հագիգէ սիղէ տէրիմ
քի՝ մատէմ քի պու էն էտնա գարնտաշարըմըն
պիրինէ էթտինիզ , պանա էթմիշ օլտընըզ՝ տէյէ-
ճէք տիր :
- 41 Օլ զէման սօլընտա օլանլարա տախի , Էյ մէլ-
'ունլէր , շէյթան իլէ անըն մէլա'իքէսինէ հազր-
լանմըշ շօլ էպէտի աթէշէ հուզուրըմտան կիտինիզ .
- 42 Զիրա աճրգտըմ , պանա թա'ամ վէրմէտինիզ . սու-
- 43 սատըմ , պանա սու վէրմէտինիզ . Ղարիպ իտիմ ,
պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիզ . չըփլագ իտիմ ,
պէնի կիյինտիրմէտինիզ . խասթա վէ հապստա ի-
տիմ , պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ տէյիւ պույու-
- 44 րաճագ տըր : Օլ զէման անլէր տախի անա ճէվա-
պէն՝ Եա Բապպ , սէնի նէ՞ զէման աճ եա սուսա-
մըշ եա զարիպ եա չըփլագ եա խասթա եա հապս-
տա կէօրտիւք տէ , սանա խըտմէթ էթմէտիք՝ տէյէ-
- 45 ճէքլէր տիր : Օլ զէման անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Հա-

գիգաթէն սիգէ տերիմ քի՝ մատէմ քի պու Լն
էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիզ , պանա տախի
էթմէմիշ օլտընըզ՝ աէյէճէք տիր :

46 Վէ պուշլար 'ազապ ը էպէտիյէ , վէ սալիհէթ
հայաթ ը էպէտիյէյէ կիտէճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 26

1 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրին ճիւմլէսինի թէքմիլ
2 էթտիքտէն սօնկրա , շայիրտլէրինէ՝ իքի կիւնտէն
սօնկրա ֆըս՝ պայրամը օլաճաղընը պիլիւսինիզ .
վէ իպն իւլ ինսան տախի սալպ օլունմագ իչիւն
թէսլիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի :

3 Օլ զէման պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա իլէ գապ
մըն իսթիյարլարը Գայաֆա նամ քեահին ի ա'զա .

4 մըն գօնաղընա ճէմ՝ օլուպ , Յիսուսը հիլէ իլէ
թութուպ՝ գաթլ էթմէյի միւշալէրէ էթտիլէ :

5 Լաքին՝ իսպգ արասընտա վէլվէլէ օլմամագ իչիւն ,
պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր :

6 Վէ Յիսուս Պէյթ'անիատա , ճիւղամը Սիմ'օնըն

7 խանէսինտէ պուլունտըղընտա , Սնըն եանընա պիր
շիլէ զիգըյմէթ խօշ ըաիհալը եաղ իլէ պիր գարը
կէլիպ՝ Օ սօֆրատա օթուրուր իքէն , անըն պաշընա

8 տէգըտիւ . Շայիրտլէրի տախի պաշա կէօրտիւք .

9 տէ , տարըլըպ՝ Պու իսրաֆ նի՞չիւն օլուն . Զիրա
պու եաղ չօգ պահայա սաթըլըպ ֆագիրլէրէ վէրի .

10 լէ պիլիւր իտի՝ տէտիլէր : Ամմա Յիսուս պաշա անկ-
լամաղլէ անլէրէ տէտի քի՝ Նի՞չիւն խաթուշը պի-
հուղուր էաիյօրսընըզ . չիւնքի հաղըմտա կիւզէլ

11 պիր իշ իշլէտի . Զիրա ֆագիրլէր տա'իմա սիզըն

- իլէ պերապեր պուլունուր, ամմա պէն տոմիմ սիգին
 12 իլէ պերապեր պուլունմամ: Ձիրա պու խաթուն պու
 եաղը վիւճուտիմին իւզերինէ տէօքտիւ իսէ, պէնիմ
 13 տէֆնիմ իչիւն էյլէտի: Հագիգաթէն սիգէ տերիմ
 քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնեանըն հէր նէրէ-
 սինտէ իլան օլունուրսա, պու խաթունըն էթտիյի
 տախի թէգքեարը իչիւն բիվայէթ օլունաճագ տըր:
 14 Օլ զէման օն իքիլէրտէն պիրի՝ Իսխարիօթի Եէ-
 հուտա նամ քիմէնէ պաշ քեահինլէրին եանընա
 15 վարըպ՝ Անը սիգէ թէսլիմ էթմէքիլիմ իչիւն պանա
 նէ՞ վէրիսինիզ՝ տէտի: անլէր տախի անա օթուզ
 16 գըթ՝ա կիւմիւլ վա՝ա էթտիլէր: Վէ օլ զէմանտան
 սօնիրա անը ելէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի:
 17 Վէ ֆէթիր պոյրամընըն պիրինճի կիւնիւն-
 տէ շայիրտլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ, անա՝
 Սէնին իչիւն ֆըսը թա՝ամընը նէ՞րէտէ հաղըր էթ-
 18 մէմիլի իսթէրսին՝ տէտիլէր: Օլ տախի՝ Շէհրէ կի-
 տիպ ֆիլան քիմէյէ, Մու՝ալլիմ՝ Վաթըմ եա-
 դըն տըր, ֆըսը շայիրտլէրիմ իլէ պերապեր սէնին
 եանընտա էտէճէյիմ տէյօր՝ տէյինիզ, տէտի:
 19 Շայիրտլէրի տախի Յիսուսըն քէնտիլէրինէ էմը
 էթտիյի կիպի հարէքէթլէ՝ ֆըսը հաղըրլատըլար:
 20 Վէ ախշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պերապեր
 21 սօֆրոյա օթուրտու: Վէ անլէր թա՝ամ էտէր
 իքէն՝ Հագիգաթէն սիգէ տերիմ քի՝ սիգտէն պի-
 22 րի պէնի ելէ վէրէճէք տիր՝ տէտի: Անլէր իսէ զի-
 յատէսիյլէ միւքէտտէր օլուպ՝ անլէրտէն հէր պիրի
 անա՝ Էֆէնտի, պէ՞ն մի իմ տէմէյէ պաշլատը:
 23 Օ տախի ճէվապ վէրիպ՝ Էլինի սահանա պէնիմ իլէ
 պերապեր պաթըրան՝ հէման օ պէնի ելէ վէրէճէք:

- 24 Վագր՝ա Իպն իւլ ինսան քէնտի հագգընտա եա-
ղըմբշ օլտըղը իւզրէ կիտէր , ամմա վա՛յ օլ ատէ-
մէ քի՛ անըն եէտիյլէ Իպն իւլ ինսան էլէ վէրի-
լիւր . օլ ատէմ տօղմամբշ օլտա իտի , քէնտինէ
- 25 Խայըրը օլուր իտի՛ տէտի : Վէ անը էլէ վէրէն Եւ-
հուտա ճէվապէն , Եա մու՛ալլիմ , պէ՞ն մի իմ՝ տէ-
տիյինտէ , անա՛ Սէյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի :
- 26 Վէ անլէր Թա՛ամ էտէր իքէն , Յիսուս եքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛ասը օդուտըգտան սօնկրա փա-
րէլէտի , վէ շայիրտլէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ , եէյինիզ ,
- 27 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քէասէյի
ալըպ՝ շիւքը Էթտիքտէն սօնկրա՝ անլէրէ վէրիպ՝
- 28 տէտի քի՛ ճիւմլէնիզ պուստան իչինիզ . Զիրա պու
պէնիմ դանըմ , եա՛նի կիւնահլար ՛աֆվ օլունմադ
իւզրէ , չօգ քիմսէլէր իչիւն տէօքիւլէն ՛ահտը ճէ-
- 29 տիտին ֆա՛ռ տըր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի՛ շիմ
տէն սօնկրա , Թա անը Փէտէրիմին մէլէքիւթ ինտէ
սիզին իլէ Թազէ օլարադ իչէճէյիմ կիւնէտէկին՝
արթըգ տսմանըն պու մահսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝
- 30 տէտի : Պա՛տէհու իլահի օդույուպ՝ Զէյթուլն տու-
ղընա չըգտըլար :
- 31 Օլ գէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՛ Պու կէճէ
ճիւմլէնիզ պէնիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ ,
ղիրա՛ Զօպանը վուրաճաղըմ , վէ սիւրիւնիւն դօ-
յունլարը տաղըլաճադ տըր՝ տէյիւ եազըլմբշ տըր .
- 32 Ամմա պէն գըյամ Էթտիքտէն սօնկրա , սիզտէն
- 33 Էվվէլ ճէլիլէ կիտէճէյիմ : Վէ Պետրոս անա ճէվա-
պէն՝ Էյէր ճիւմլէսի սէնին հագգընտա սիւրչսէլէր
- 34 պիլէ , պէն ասլա սիւրչմէյէճէյիմ՝ տէտի : Յիսուս ա-
նա՛ Հագիդաթէն սանա տէրիմ քի՛ պու կէճէ խօրօս

էօթմէղտէն եվիլէլ, սէն պէնի իւչ քերրէ ինքեար
 35 էտէճէքսին՝ տէտի : Պետրոս անա՝ էյէր պանա
 սէնին իլէ էօլմէք լաղըմ կէլսէ պիլէ, սէնի աօլա
 ինքեար էթմէմ՝ տէտի . քէզալիք շայիրտէրին
 ճիւմէսի պուռու տէտիլէր :

36 Օլ զէման Յիսուս անլէր իլէ պերապէր ճէթսէ-
 մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիքտէ, շայիրտէ-
 րինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տու՝ա էտինճէյէտէք՝ սիզ

37 պուրատա օթուրընը՝ տէտի : Վէ Պետրոս իլէ
 Զէպէտինին իբի օղլընը պերապէր ալըպ՝ միւքէտ-

38 տէր վէ մահզուն օլմաղա պաշլատը : Օլ վագըթ
 անլէրէ՝ Ճանըմ էօլլւմ տէրէճէսինտէ փէք միւ-
 քէտտէր տիր . պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ պէ-

39 րապէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի : Վէ պիր աղ ի-
 լէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւզէրինէ գափանտը, վէ,
 էյ ֆէտէրիմ, էյէր միւմէին իսէ՝ պու քեասէ
 պէնտէն կէչսին . լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի
 տէյիլ, անճագ սէնին է-Քէրէյին կիպի օլսուն՝ տէ-

40 յիւ տու՝ա էյլէտի : Վէ շայիրտէրին եանընա կէ-
 լիպ՝ անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսա խի-
 թապէն՝ Պէօյլէճէ, պիր սա՝աթ պէնիմ իլէ ույա-

41 նըգ տուրա՞մատընը մը : Իղվայէ տիւշմէմէք իչիւն
 ույանըգ տուրուպ՝ տու՝ա էյլէյինիլ . վագը՝ա բուճ

42 ճագըր, ամմա թէն զա՝իֆ տիր՝ տէտի : Թէքրար
 իքինճի տէֆ՝ա վարըպ՝ էյ ֆէտէրիմ, պէն պու
 քեասէյի իչմէքսիղին, պէնտէն կէչմէսի միւմէին
 տէյիլ իսէ, սէնին իրատէթին օլսուն՝ տէյիւ տու՝ա

43 էյլէտի : Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ույգուտա պուլ-

44 տու, գիրա կէօզլէրի աղըրլաշմըշ իտի : Վէ անլէրի
 պրաղըպ թէքրար կիթտի, վէ իւչիւնճիւ տէֆ՝ա

- 45 Հէման օլ քէլամը սէօյլէյերէք տու'ա էյէտի : Օլ
զէման շայիրաւէրինէ կէլիւ անլերէ տէտի քի՝ Ար-
թըգ ույուլուպ իսթիրաճաթ էտինիլ . իշթէ սա'աթ
եազլաշտը , վէ իպն իւլ ինսան կիւնաճքետրլարն
- 46 էլինէ թէսլիմ՝ օլունույօր : Գալգընըլ , կիտէլիմ .
իշթէ պէնի էլէ վերէն եազլաշտը :
- 47 Վէ օ տաճա սէօյլէր իքէն , իշթէ օն իքիլէրտէն
պիրի օլան Եէհուտա՝ պաշ քեաճինլէր վէ գաւմըն
իսթիյարլարը թարաֆընտան գըլըճը վէ սօփալը
վաֆիր խալդ անըն իլէ պերապէր օլարագ՝ կէլաթի
- 48 Վէ անը էլէ վերէն անլերէ իշարէթ վերիպ՝ Գիմի
էօփերսէմ՝ օ տըր , անը թուլթունըլ՝ տէմիշ իտի :
- 49 Վէ տեր 'ազապ Յիսուսա եազլաշպ՝ Սէլամըն 'ա .
- 50 Լէյք , Բապպի , տէյերէք անը էօփտիւ : Յիսուս
տախի անա՝ Տօսթըմ , նէ՞ իշիւն կէլտին՝ տէտի :
Օլ զէման անլէր եանաշպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզէ .
- 51 րինէ սալարագ , անը թուլթուլար : Վէ իշթէ
Յիսուս իլէ պերապէր պուլունանլարտան պիրի էլի .
նի ուզատըլ՝ գըլըճընը չէքտի , վէ քեաճինի ա՝
զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը քէստի :
- 52 Օլ զէման Յիսուս անա տէտի քի՝ Գըլըճընը եերի .
նէ կէրի գօ , զիրա գըլըճ թուլթանլարն ճիւմլէսի
- 53 գըլըճ իլէ հէլաք օլուր : Եօգոս պէն փէտէրիմէ
շիմտի րիճա էթմէյէ դատիր տէյի՞լ մի իմ զանն
էտերսին , օլ տախի պանա օն իքի ալոյտան զիյա .
- 54 տէ մէլա'իքէ եէթիշտիրիր : Լաքին պէօյլէ օլմագ
վաճիպ տիր պույուրան Գիթապլար նա՞սըլ իթ-
մամ՝ օլունա պիլիր :
- 55 Օլ սա'աթտա Յիսուս խալդա տէտի քի՝ Հարա .
մի՞ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի , պէնի թուլթմագ

- իչիւն գըլըճը վէ սօփալը չըգտընըզ . պէն հէր կիւն
հէյքէլտէ եանընըդտա օթուրուպ՝ թա'լիմ էտէր
- 56 իտիմ, վէ պէնի թութմաաընըզ . Լաբին պունուն
ճիւմէսի փէյզամպերէրին քիթապլարը իթմամ
օլունմագ իչիւն վտգը՝ օլտու : ՕԼ զէման շայիրա-
լէրին ճիւմէսի անը պրադըպ գաշտըլար :
- 57 Վէ Զիսուսը թութանլար անը քեահին ի ա'զամ
Գայաֆանըն նէզտինէ կէօթիւրտիւլէր , օրատա
տախի 'ուլէմա իլէ իիթիյարլար ճէմ՝ օլմուշ իտի :
- 58 Վէ Պետրոս ուզադտան , քեահին ի ա'զամըն հապ-
լտօննատէք անըն արտընճա կիթտի . վէ իչէրի կի-
րիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն , խըտմէթքեարլար
- 59 իլէ պերապէր օթուրտու : Վէ պաշ քեահինլէր
իլէ իիթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի
Յիսուսըն գաթլի իչիւն , 'ալէյհինէ եալան շէհա-
- 60 տէթ արատըլար իսէ տէ , պուլամատըլար . Վէ
չօգ եալանճը շահիտէր կէլտիլէր իսէ տէ , եինէ
պուլամատըլար . նիհայէթ իւլ էմը իքի եալանճը
- 61 շահիտ կէլիպ՝ Պու քիմնէ Ալլահըն հէյքէլլինի եր-
գըպ՝ անը իւչ կիւնտէ պինա էթմէյէ գատիր իմ՝
- 62 տէտի , տէտիլէր : Քեահին ի ա'զամ տախի գալ-
գըպ անա՝ Հիչ ճէվապ վէրմէ՞զմիսին , պունլար սէ-
նին 'ալէյհինէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի :
- 63 Ամմա Զիսուս սիւքիւթ իւզըէ տուրմաղլէ քեահին
ի ա'զամ անա խիթապէն՝ Ալլահ էլ հոյյ հագգը ի-
չիւն սանա եէմին վէրիւրիմ, սէն Մէսիհ Իպնուլլա՞հ
- 64 մը սըն , պիզէ սէօյլէ՝ տէտի : Զիսուս անա՝ Սէյ-
լէտիյին կիպի տիւր . հէմ սիզէ տէրիմ քի , Շիմ
տէն սօնկրա , Իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սա-
ղընտա օթուրուր , վէ կէօյիւն պուլուլթլարը իւզէ-

- 65 րինտէ կելիր՝ կէօրէճէքօինիզ . տէտի : Պուռնուն իւ-
ղերինէ քեաճին ի ա՛ղամ քէնտի էլպիսէսինի երը .
թըպ , Պաւստէ՛ք իւլֆը էթտի , տըթըգ պիզէ շա-
ճիտէր նէ՞ լաղըմ . իշթէ շիմտի քիւֆրիւնիւ ի-
- 66 շիթտինիզ . Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝ տէտի . սն-
լէր տախի ճէվապ վէրիպ՝ էօլիւմէ միւթաճազգ
- 67 տըր՝ տէտիլէր : Օլ զէման անըն եիւզիւնէ թիւ-
քիւրիւպ՝ անա եուլմուգ վուրտուլար . պա՛ղըլարը
- 68 տա սիլլէ վուրուպ՝ էյ Գրիստոս , պիզէ փէյլամ-
պերլիք էյլէ , սանա վուրան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր :
- 69 Վէ Պետրոս տըշարըտա ճալուտա օթուրըր
իքէն , եանընա պիր ճարիյէ կելիպ՝ Սէն տախի ճէ-
- 70 լիլի Յիսուս իլէ պերապեր իտին՝ տէտի . Լաքին
օ ճիւմլէսինին հուզուրընտա , Սէնին նէ սէյլէտի-
- 71 յինի պիլմէմ՝ տէյերէք ինքեար էյլէտի : Վէ գա-
փույա չըգտըղընտա , սնը տիկէր պիր Գրիյէ կէօ-
րիւպ՝ օրատա օլանլարա՝ Պու տախի Նաղարէթլի
- 72 Յիսուս իլէ պերապեր իտի՝ տէտի : Օլ տախի՝ Պէն
օլ ատէմի թանըմամ՝ տէյերէք եէմին իլէ թէքըար
- 73 ինքեար էթտի : Վէ պիր աղ սօնկրա օրատա տու-
րանլար եանաղըպ , Պետրոսա՝ Սաճիճէն սէն տախի
անլէրտէն օին , չիւնքի սէյլէյիշին տախի սէնի պէ-
- 74 յան էտիյօր՝ տէտիլէր : Օլ զէման Պետրոս՝ Օլ ա-
տէմի թանըմամ՝ տէյերէք , պէտ տուա՛յ վէ եէմին
էթմէյէ պաշլատը . վէ անիտէ խօրօս էօթտիւ :
- 75 Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէզ-
տէն էվլէլ պէնի իւչ քերրէ ինքեար էտէճէքսին՝
տէտիյի սէօղիւ խաթըրնա կէթիւրմէյիլէ , տըշա-
րըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ ստպոհ օլունճա, ճիւմէ պաշ քեահինլեր
իլէ դավմըն իխթիյարլարը Յիսուսը դաթլ էթմէք
- 2 իչիւն, 'ալէյհնտէ միւշավերէ էթտիլեր: Վէ անը
պաղտըպ փօնթօղը փիլթօս նամ վալիյէ կէօ-
թիւրէրէք թէսլիմ էթտիլեր:
- 3 Օլ զէման անը էլէ վերէն Նէհուտա անըն մոհ-
քիւմ օլտըղընը կէօրաիւքտէ, փէշիման օլմաղլէ,
օթուղ գըթ'ա կիւմիւշիւ պաշ քեահինլեր իլէ
- 4 իխթիյարլարա կերի վերիպ՝ Սուշըզ դան էլէ վեր-
մէյիլէ կիւնահ իշլէտիմ՝ տէտի. անլեր տախի՝
- 5 Պիղէ նէ°. սէն տիւշիւն՝ տէտիլեր: Վէ օ՝ ազչէյի
հէյքէլին իչինտէ եէրէ աթըպ՝ կիթտի, վէ վարըպ
- 6 քէնտիսինի աստը: Վէ պաշ քեահինլեր ազչէյի
ալըպ՝ Անը հէյքէլին խաղինէսինէ դամագ ճա՛իլ
տէյիլ տիր, չիւնքի դան պոհասը տըր՝ տէտիլեր:
- 7 Վէ միւշավերէ էթտիքտէն սօնկրա, զարիպլերէ մէ-
զարըզ օլմագ իւզրէ, անըն իլէ չէօմլէքճինին թար-
- 8 լասընը սաթըն ալտըլար: Պունուն իչիւն պու-
կիւնէտէկին օլ թարլայա Գան թարլասը տէնիլիլ:
- 9 Օլ զէման Էրէմիյա փէյղամպեր վտարթասըյլէ,
Վէ պոհասը թա'նին էտիլիշ՝ եա'նի պէնի իս-
րայէլտէն պա՛ղըլարընըն պոհա թա'նին էթտիքլերի
զաթըն գըյմէթի օլան օթուղ գըթ'ա կիւմիւշիւ
- 10 ալըպ՝ Անլերի Բապպըն պանա էմը էթտիյի կիպի
չէօմլէքճինին թարլասը իչիւն վերտիլեր՝ տէյիւ
պույուրըլան քէլամ իթմամ օլունտու:
- 11 Վէ Յիսուս վալինին հուզուրընտա տուրաղը

- հալտէ , վալի անա՝ Եհնուտիւրին մէլիյի սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ սուսլ էթտի . Յիսուս տախի անա՝
- 12 Սէյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի : Վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ իսթիյարլար թարաֆընտան իթթիհամ
- 13 օլընտըգտա , հիչ ճէվապ վերմէտի : Օլ զէման
փիլաթօս անա՝ Սէնին 'ալէյհինէ նէ՞ գատար
շէյլէր շէհատէթ էթտիքլէրինի իշի՞թմէյօր-
- 14 մըսըն՝ տէտի : Վէ անա հիչ պիր սէօզ պիլէ ճէ-
վապ վերմէտիյինտէն , վալի զայէթլէ թէ՛աճ-
ճիւպ էթտի :
- 15 Լաքին պայրամտա խալգըն իսթէտիյի պիր մահ-
պուսը սալը վէրմէք վալինին 'ատէթի օլմաղլէ ,
- 16 Օլ զէման Պարապպաս նամ մէշհուր պիր մահ-
17 պուպէրի պուլընարադ , Անլէր ճէմ՝ օլտըզլարըն-
տա , փիլաթօս անլէրէ՝ Սիլին իշիւն հա՞նկըսընը
սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ , Պարապպասը՞ մը ,
եօխաս Քրիստոս տէնիլէն Յիսուսը՞ մը՝ տէտի :
- 18 Զիրա անը հասէտտէն նաշի թէսլիմ էթտիքլէրինի
պիլիր իտի :
- 19 Վէ մէհքէմէտէ օթուրուր իքէն , զէվճէսի անա
Խալէր կէօնտէրիպ՝ Օլ սալիհ քիմսէ իլէ սէնին ի-
շին օլմասըն , զիրա պու կիւն ըրէյատա անըն իշիւն
չօգ զահմէթ չէքտիմ՝ տէտի :
- 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարլար Պա-
րապպասը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլաք էթմէք
- 21 իշիւն խալգը իդնա՝ էթտիլէր : Վէ վալի անլէրէ
իսթապէն՝ Իքիսինտէն հա՞նկըսընը սիզլին իշիւն սա-
լը վէրմէմի իսթէրսինիզ՝ տէտիքտէ , անլէր՝ Պա-
- 22 րապպասը՝ տէտիլէր : փիլաթօս անլէրէ՝ Եա Քրիս-
տոս տէնիլէն Յիսուսը նէ՞ եափայըմ՝ տէտիքտէ ,

- 23 ճիւմկեօր անա՝ Սալպ օլունսըն՝ տէտիւէր : Վալի
տախի՝ Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իշէմիշ տիւր՝ տէմէսի
իւզէրինէ , անլէր Սալպ օլունսուն՝ տէյիւ տաշա
- 24 զիյատէ նիտա էտէրլէր իտի : Վէ Փիլաթօս՝ Փա՛ի-
տէ հասըլ օլմայըպ՝ անճադ տաշա զիյատէ վէվէլէ
օլտըղընը կէօրմէքլէ սու ալըպ՝ խալզըն էօնիւնտէ
էլլէրինի եըյգոյարադ , Պու սալիհին գանընտան
- 25 պէն պէրի իմ . սիզ տիւշիւնիւնիւզ՝ տէտի : Վէ
պիւթիւն գալմ՝ Անըն գանը պիզիմ իւզէրիմիզէ
վէ էվլատըղըն իւզէրինէ օլսուն՝ տէյիւ ճէվապ
- 26 վէրտիւէր : Օլ զէման անլէրէ Պարապպասը սալը
վէրտի . լաքին Յիսուսը տէջտիւքտէն սօնկրա ,
սալպ օլունմադ իշիւն թէսլիմ էթտի :
- 27 Օլ վտգըթ վալինին՝ տաքէրլէրի Յիսուսու սէրոյա
ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ անըն իւզէրինէ ճէմ՝
- 28 էթտիւէր . Վէ անը սոյուպ՝ անա գըրմըզը պիր
- 29 խիլաթ կիյտիրտիւէր : Վէ տիքէնլէրտէն պիր թաճ
էօրիւպ պաշընա , վէ պիր գամըշ տախի սաղ է-
լինէ գօտուլար . վէ էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ՝ Սէլա-
մըն՝ ալէյք , էյ Եէհուտիւլէրին մէլիյի , տէյէրէք
- 30 անը իթիհզա էթտիւէր : Վէ իւզէրինէ թիւքիւ-
տիւքտէն սօնկրա , գամըշը ալըպ պաշընա վուրտու-
- 31 լար , Վէ անը իթիհզա էթտիքտէն սօնկրա , խիլ-
աթը իւզէրինտէն չըգարըպ՝ անա քէնտի էլպիսէ-
սինի կիյտիրէրէք , խաշա կէրմէք իշիւն կէօթիւ-
տիւէր :
- 32 Վէ տըշարըյա չըգարլար իքէն , Սիմ'օն նամ
Գիրինէլի պիր ատէմէ թէոատիւֆ էթմէլէրիյլէ ,
պունու՝ անըն խաշընը թաշըմադա իճպար էթտիւէր :
- 33 Վէ ճիւլճիւթէ Էա'նի գաֆա մաշալի տէնիլէն

- 34 եերէ կէտիքէրինտէ , Անա իշմէք իշիւն էօտ իլէ
գարըշմըշ սիրքէ վերտիլէր . վէ օ թաթընճա իշմէք
- 35 իսթէմէտի : վէ անը խաչա կերտիքտէն սօնկրա ,
էլլիսէսինի, գուր'ա աթարագ, թագսիմ էթտիլէր ,
թա քի փէյղամպերին' էլլիսէմի արալարընտա թագ-
սիմ էտիպ , դաֆթանըմ իւղէրինէ գուր'ա աթ-
տըլար' տէյիւ պույուրտըղը քէլամ իթմամ օլու-
- 36 նա : վէ օրատա օթուրուպ անը կէօղէտիրլէր իտի :
- 37 վէ պաշը իւղէրինէ՝ ՊՈՒ ԵԵՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷ-
ԼԻՅԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏԸՐ' Եաղըլը ճիւրմ' Եաֆթասընը
- 38 գօտուլար : ՕԼ զէման անըն իլէ պերապեր , պիրի
սաղընտա վէ տիկէրի սօլընտա , իքի հարամի սալպ
օլունտու :
- 39 վէ Եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալլայըպ'
40 անա քիւֆը Էտերէք , ԷՅ Հէյքէլի Եըգըպ իւչ
կիւնտէ պինա Էտէն , քէնտինի գուրթար . Էյէր
սէն Իպնուլլահ իսէն խաչտան էն՝ տերլէր իտի :
- 41 Քէզալէք պաշ քէտհինլէր տախի 'ուլէմա վէ իս-
- 42 թիյարլար իլէ իսթիհլա Էտերէք՝ Պաշգալարընը
գուրթարտը , քէնտինի գուրթարմաղա գատիր տէ-
յիւ տիր . Էյէր Իսրայէլին մէլէյի իսէ , շիմտի խաչ-
- 43 տան էնսին , վէ անա իման Էտերիզ : Ալլահա թէ-
վէքքիւլ էթտի , Էյէր անտէն րազի իսէ , շիմտի անը
խէլաս էթսին , զիրա՝ Պէն Իպնուլլահ իմ' տէտի ,
- 44 տէտիլէր : Անըն իլէ պերապեր սալպ օլունտան հա-
րամիլէր տախի պու սուրէթլէ անա շէթմ' Էտեր-
լէր իտի :
- 45 վէ սա'աթ ալթըտան սա'աթ տօգուզա գա-
տար , պիւթիւն Եէրին իւղէրինտէ գարանըգ օլ-
- 46 տու : վէ սա'աթ տօգուզ րատտէլէրինտէ Յիսուս

- պիւլէնտ ավազ իլէ ֆերեատ էտերէք՝ էլէ, էլէ,
 լամա սապաթթանի, եա'նի է՛յ Ալլահըմ, է՛յ Ալ-
 47 լահըմ, պէնի նի՞չիւն թէրք էթտին՝ տէտի : Վէ
 օրատա տուրանլարլն պա'ղըսը պաշտաւ իշիթտիքտէ՝
 48 Պու ատէմ էլիյ'յը չաղըըյօր՝ տէտիլէր : Վէ տէր
 'ադապ անլէրտէն պիւրի սէյիրիթտի, վէ պիր սիւն-
 կէր ալըպ սիրքէ իլէ տօլտուրարագ, պիր գամըշա
 49 թագըպ անա իշիրտի : Տիկերլէր տախի՝ Պրագ, պա-
 գալըմ էլիյա անը գուրթարմաղա կէլլ'ը մի՝ տէ-
 տիլէր :
 50 Վէ Յիսուս թէքրուր պիւլէնտ ավազ իլէ ֆեր-
 51 եատ էտիպ՝ թէսլիմ ի ըուհ էյլէտի, Վէ իշթէ հէյ-
 քէլին փերտէսի եօգարըտան աշաղըյա գատար երը-
 թըլըպ իքի փարէ օլտու, վէ եէր թիթրէյիպ գայալար
 52 շագգ օլունտըլար : Վէ գապըլար տախի ալըլըպ՝
 ույուսմուշ օլան նիչէ մուգատտէսլէրին ճէսէտլէրի
 53 գըյամ էթտի : Վէ անըն գըյամընտան սօնկրա
 գապըլարտան չըդըպ՝ մուգատտէս շէհրէ կիրէրէք,
 չօգ քիմսէլէրէ կէօրիւնտիլէր :
 54 Վէ եիւզ պաշը վէ անըն իլէ պերապէր Յիսու-
 սը կէօլէտէնլէր զէլգէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի
 կէօրիւնճէ, շայէթլէ գօրգուպ՝ Հագիգաթէն պու
 իպնուլահ էտի՝ տէտիլէր :
 55 Վէ ճէլիլտէն Յիսուսըն արտընճա, անա խըտ-
 մէթ էտերէք, կէլմիշ օլան չօգ գարըլար օրատա
 56 պուլունուպ՝ ուզագտան պագայօրլար իտի Անլէրին
 արասընտա Մէճտէլի Մէրեէմ, վէ Եա'գուպ իլէ
 Եօսանըն վալիտէսի Մէրեէմ, վէ Ձէպէտի օղուլա-
 րընըն վալիտէսի պուլունուր իտի :
 57 Վէ ախշամ օլտըգտա, Յիսուսա շայիրտ օլան

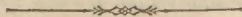
- Արիմաթիայը Եռասուֆ նամընտա պիր զէնկին ա.
 58 տէմ կելիպ՝ փիլաթօսըն եանընա կիտէրէք, Յի-
 սուօըն Ճէսէտինի թալէպ էյլէտի. ոլ զէման փի.
 59 լաթօս Ճէսէտին փիրիլմէտինի էմր էթտի. վէ Եռ-
 սուֆ Ճէսէտի տլըպ՝ անը թէմիզ քէթէն պէզլնէ
 60 սորտը. վէ անը գալատա քէստիրմիշ օլտըղը
 քէնտինին եէնի գապրընա վազ՝ էյլէտի. վէ գապ.
 րըն գափուսընա պիր պէոյիւք թաշ եռւվարլայըպ՝
 61 կիթտի. վէ Մէճտէլի Մէրեէմ իլէ ոլ պիր Մէր.
 եէմ օրատա պուլընուպ՝ գապրըն գարշըսընտա
 օթսըրույօրլար իտի.
 62 վէ էրթէօի կիւնիւ՝ ետ'նի թէտարիք կիւնիւ.
 նիւն ֆերտասը պաշ քեռհինլէր իյէ ֆերիսիլէր փի.
 63 լաթօսըն եանընա Ճէմ՝ օլուպ. էյ էֆէնտի. ոլ
 իզլալ էտիծի սաղ իքէն. իւշ կիւնտէն սօնկրա
 գըյամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթըրմըղա կելիյօր.
 64 իմտի իւշիւնճիւ կիւնէտէք գապրըն կէօզէտիլմէտի.
 նի էմր էյլէ օլմայա քի շայիրտլէրի կէճէլէյին կէ.
 լիպ՝ անը սըրգաթ էտէրէք՝ խալգա՝ Լմվաթտան
 գըյամ էթտի՝ տէյէլէր. վէ սօնկրաքի զէլալթ
 65 էվիլէլքինտէն պէտթէր օլուր՝ տէս իլէր. փիլաթօս
 անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիզ վար տըր. կիտիպ պիլտիյի.
 66 նիզ կիպի մուհաֆաղա էյլէլինիզ՝ տէտի. Անլէր
 տախի կիտիպ թաշը միւհըլէյէրէք, գապրը պէք.
 ճիլէր իլէ մուհաֆաղա էյլէտիլէր.

ՊԱՊ 28

1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընտա, հաֆթանըն
 էլէ կիւնիւ շաֆադ սէօքէր իքէն, Մէճտէլի Մէր-

- եւմ իլէ օլ պիր Մերեւմ գապրը կէօրմէյէ կէլտի-
 2 լէր : Վէ իշթէ շէտիտ պիր զէլզէլէ օլտու : զիրա
 րապպըն մէլէյի կէօքտէն էնտի , վէ կէլիպ գափու-
 տան թաշը եռ վարլայարագ , անըն իւզէրինէ
 3 օթուրտու : Վէ շէհրէսի շիհէք կիպի՝ վէ լիպտօր
 4 գար կիպի պէյալ իտի : Վէ պէքծիլէր տնտէն գօրգ-
 տըզլարընան՝ թիթրէյիպ էօլիւ կիպի օլտուլար :
 5 Մէլէք տախի գարըլարա խիթապէն՝ Սիզ գօրգմա-
 յընըզ : զիրա սալպ օլունան Յիսուսը արատըզընըզ
 6 պիլիրիմ՝ Պուրտտա տէյիլ տիր , զիրա տէտիյի
 կիպի գըյամ էթտի : կէլինիզ , րապպըն եաթմաըզ
 7 մահալի կէօրիւնիւզ : Վէ թէզ կիտիպ շայիրալէրինէ՝
 էմվաթտան գըյամ էթմիշ տիր՝ վէ իշթէ սիզտէն
 էվվէլ ճէլիլէ վարաճագ , անը օրատա կէօրէճէք-
 8 սինիզ՝ տէյինիզ : իշթէ սիզէ սէզլէտիմ՝ տէտի : Ան-
 լէր տախի գօրգուպ վէ 'ազիմ սիւրուր իլէ տէր
 'ազապ գապրտան չըզըպ անըն շայիրալէրինէ խա-
 պէր վէրմէյէ գօշտուլար :
 9 Վէ շայիրալէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն ,
 իշթէ Յիսուս գարշլարընա չըզըպ՝ Սէլամըն 'ալէյ-
 քիւմ՝ տէտի : անլէր տախի եագըն կէլիպ այագ-
 10 լարընա սարըլարագ , անա սէճտէ գըլտըլար : Օլ
 զէման Յիսուս անլէրէ՝ Գօրգմայընըզ : կիտիպ պի-
 րատէրլէրիմէ , ճէլիլէ կիթսինլէր , վէ պէնի օրատա
 կէօրէճէքլէր տիր տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի :
 11 Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն , իշթէ պէքծիլէրտէն
 պա'զըլարը շէհրէ կէլիպ՝ վուզու'աթըն ճիւմլէսինի
 12 պաշ քեահինլէրէ նազլ էթտիլէր : Անլէր տախի
 իթիյարլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշալէրէ էթտիքտէն
 13 սօնկրա , 'ապքէրլէրէ վաֆիր ագչէ վէրիպ՝ Պիզ

- ույուր իքէն , անըն շայիրտէրի կեճէլէյին կելիպ՝
 14 անը որըգաթ էթտիլէր՝ տէյինիզ : Վէ էյեր վաի
 թարաֆընտան իշիտիլէճէք օլուրսա, պիզ անը իգ-
 15 նա՝ էտիպ՝ սիզի էմին գըլարըզ՝ տէտիլէր : Անէր
 տաիսի ադչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտըգլարը թա՛լի-
 մաթա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու քէլամ
 թա պու կիւնէտէք Եէհուտիլէր պէյնինտէ շայր՝
 օլմուշ տըր :
- 16 Վէ օն պիր շայիրտէր ճէլէլէ, Յիսուսըն անէրէ
 17 էմը էթտիլի տաղա վարտըլար : Վէ անը կէօրիւն.
 ճէ՝ անա սէճաէ գըլտըլար . լաքին պա՛ղըսը շիւպհէ
 18 էթտիլէր : Վէ Յիսուս եանլարընա կելիպ՝ անէրէ
 խիթապէն տէտի քի՝ Սէմատա վէ զէմինտէ ճիւմէ
 19 հիւքիւմէթ պանա վէրիտի : Իմտի կիտինիզ , ճիւմէ
 միլլէթլէրի շայիրա գըլընըզ , վէ անէրի փէտէր վէ
 Իպն վէ Բուհ իւլ Գուտսըն իսմինէ վաֆթիզ էտի.
 20 Նիզ . Վէ սիզէ էմը էթտիլիմ շէյլէրին ճիւմէսինի
 հըֆզ էթմէքլէյի անլէրէ թա՛լիմ էտինիզ . վէ իշթէ
 տիւնեանըն նիհայէթինէ տէկին պէն տաիմ էլ
 էվգաթ սիզին իլէ պէրապէր իմ . Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԳՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 4

- 1 Իսկուլաս Յիսուս Գրիստոսըն Ինճիլինին իպթի.
- 2 տասը տըր : Փէյզամպերլէրտէ՝ Իշթէ պէն եօլը-
- նը էօնիւնճէ հազըրլայսաճագ օլան մուխպիրիմի
- 3 սէնին էօնիւնտէն իրսալ էտէճէյիմ. վէ Բապպըն
- եօլընը հազըրլայընըլ , Թարիգլէրինի տօղրուլաընըլ՝
- տէյերէք պերրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ
- 4 Թահրիր օլունտըղը իւղրէ , Եուհաննա պերրիյէտէ
- վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնասլարըն 'աֆվը իշիւն թէվպէ
- 5 վաֆթիզինի ի'լան էտէր իտի : վէ պիւթիւն Եէ-
- հուտիյէ տիյարը վէ Եերուշալիմ էհալիսի չըգըպ՝
- անըն նէզտինէ կիթտիլէր , վէ ճիւմլէսի կիւնաս-
- լարընը իգրար իլէ՝ իրտան ըրմաղընտա , անըն եէ-
- 6 տիլէ վաֆթիզ օլունուրլար իտի : վէ Եուհաննա
- տէվէ թիւյիւ կիլինմիշ , վէ պէլինէ գայըշ գու-
- շանմըշ օլուպ՝ չէքիբիլէր վէ եապան պալը եէր
- 7 իտի : վէ վա'ղ էտէրէք՝ Պէնտէն սօնկրա տահա
- գուտրէթիսի կէլէյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն ոյադ-
- գապլարընըն թասմասընը չէօղմէյէ լայըգ տէյիլ իմ :
- 8 Պէն սիզի սու իլէ վաֆթիզ էթտիմ , ամմա օ սիզի
- Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ էտէճէք տիր՝ տէր
- իտի :

- 9 Վէ վազը՝ օլտու քի օլ կիւնլէրտէ, Յիսուս ճէլիլէ տէ վազը՝ Նազարէթ տէն կէլիլ՝ Իրատնտա Եուհանն.
- 10 նանըն եէտիլլէ վաֆթիլ օլունտու, Վէ սուտան չըգտըղը անտէ կէօքլէր շազգ օլուպ՝ Բուհըն կէօ. Երեմիս կիպի քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի
- 11 կէօրտիւ, Վէ՝ Բազի օլտըղըմ սէվկիւլիւ Օղլըմ սէն սին՝ տէյիւ սէմալտթտան պիր սէտու կէլտի:
- 12 Վէ տէր՝ ագապ Բուհ տնը պէրրիլլէյէ սէվզ էթտի:
- 13 Վէ շէյթան թարաֆընտան թէճրիւպէ օլունա. բազ, գըրգ կիւն օրատու պէրրիլլէտէ գալար, վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝ մէլա՛իքէ անա խըտմէթ էտէր իտի:
- 14 Վէ Եուհաննա էլէ վերիլաիքտէն սօնկրա, Յի.
- 15 սուս ճէլիլէ կէլիլ՝ Վազըթ թէմամ՝ օլտու, վէ Աւլահըն մէլէքէլթիւ եազլաշմըշ աըր. թէվպէ էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիլ՝ տէյերէք, մէլէքիւթ. Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛ղ էտէր իտի:
- 16 Վէ ճէլիլ տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն, Սիմ՝օն իլէ գարնտաշը Անարաօը, տէնիզէ աղ աթտըգլարը վազըթտա, կէօրտիւ. վիրա պալըգ
- 17 ալճըսը իտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմա կէլինիլ, վէ սիզի ինսան ալճըսը էտէյիմ՝ տէտի:
- 18 Անլէր տախի տէր՝ ագապ աղլարընը պրաղըպ՝ անըն
- 19 արտընճա կիթտիլէր: Վէ օրատան պիր ազ իլէ. բի կիտիպ՝ Զէպէտի օղլու Եա՛գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննայը կէօրտիւ. պուշլար տախի գայըգ.
- 20 տա աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր: Վէ տէր հալ անլէրի չաղըրտը. անլէր տախի փէտէրլէ. բի Զէպէտիլի իշճիլէր իլէ պէրապէր գայըգտա պրաղըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր:

- 21 Վէ Գէֆրնաճումա կիրտիէր . քէնտիսի տախի
տէր 'ադապ սէպթ կիւնիւ սինաղոգա կիտիպ թա-
- 22 լիմ էտէր իտի . Անէր տախի թա'լիմինէ հէյ-
րան օլտուլար , զիրա անէրէ հիւլէմա կիպի տէ-
յիլ , անճադ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ
- 23 էտէր իտի : Վէ սինաղոգարընտա նափաք բուհ-
լու պիր տաէմ պուլունուպ , պու տախի պաղբա-
- 24 բադ՝ Պրադ , սէնին պիղիմ իլէ նէ՞ իշին վար ,
էյ Նաղարէթլի Բիսուս , պիղի հէլաք էթմէք ի-
շիւն մի կէլտին . սէնին քիմ իտիյինի պիլիբիմ ,
- 25 սէն Ալլահըն Մուգատտէսի սին՝ տէտի : Վէ Բի-
սուս անը աղարլայըպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ անաէն
- 26 չըգ՝ տէտի : Իմտի օլ նափաք բուհ անը սարսըպ
- 27 'աղիմ սէտա իլէ պաղբըրադ՝ անտէն չըգտըլ Վէ
ճիւմէսի հէյրան օլտուլար , շէյլէ քի պիրի պի-
րինէ սու'ալ էտիպ՝ Պու նէ՞ տիր , պու եէնի թա'-
լիմ նէ՞ օլա . չիւնքի նափաք բուհլարա պիլէ
հիւքիւմէթ իլէ էմր էտէր , վէ տնա իթա'աթ է-
- 28 տիյօրլար՝ տէրէր իտի : Վէ անըն շէօհրէթի տէր
հալ ճէլիլին պիւթիւն էթրաֆընա շալը՝ օլտու :
- 29 Վէ անլէր սինաղոգտան չըգտըլարը կիպի , Եա՝
գուպ վէ Եուհաննա իլէ պերապէր , Սիմ'օն վէ Ան-
- 30 տրասօըն խանէսինէ կիթտիլէր : Վէ Սիմ'օնըն
գայն վալիտէսի հիւմնայա թու թուլմըշ եաթայօր
իտի . վէ տէր հալ մերգումէնին հալինի տնա իֆա-
- 31 տէ էթտիլէր : Օլ տախի եանընա վարըպ՝ անը էլին-
տէն թութարադ , գալտըրտը . վէ օլ սա'աթ հիւմ-
մասը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտի :
- 32 Վէ ախշամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա , ճիւմլէ
- 33 'իլլէթլիէր իլէ մէճնունլարը անա կէթիրտիլէր : Վէ

- պիւթիւն շէճը եհալէի՝ գափուներն Էօնիւնտէ ճէմ՝
- 34 օլմուշ իտի : Վէ էնվա՝ ի էմրազա միւպթէլա օլմուշ չօդ 'իլէթլի քիմսէլէրէ շիֆա վէրիպ՝ չօդ ճիննէր տախի իխրաճ էյլէտի . վէ ճիննէրի սէոյլէթմէզ իտի , զիրա տնը թանըյօրլար ըտը :
- 35 Վէ 'ալ էս սապաճ փէք էրքէն գալգարագ , չըգրպ պիր եապան մաճալէ կիթտի , վէ օրատա տու'ա էթ .
- 36 տի : Վէ Սիմ'օն վէ անըն իլէ պէրապէր պուլու-
- 37 նանլար արտընճա կիտիպ՝ Անը պուլտըզլարընտա ,
- 38 անա՝ Հէր քէս սէնի արսյօր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Եագըն օլան գառապալարա կիտէլիմ՝ քի՝ օրատա տախի վա'ղ էտէյիմ , զիրա պէն պուլնու-
- 39 իչիւն խուրուճ էթտիմ՝ տէտի : Վէ պիւթիւն ճէլիլտէ սինաղօղլարընտա վա'ղ էտէր վէ ճիննէրի իխրաճ էյլէր իտի :
- 40 Վէ եանընա պիր ճիւզամլը կէլիպ եալվարարագ վէ տիղ չէօքէրէք , անա՝ Լյէր իսթէրսէն , պէնի
- 41 թաթճիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Յիսուս տախի թէրաճճիւմ էթմէքլէ , էլինի ուզատըպ անա տօգուլտը , վէ անա՝ իսթէրիմ , թաճիր օլ՝ տէ-
- 42 տի : Վէ պէոյլէ պույուրտըղընտա , ճէման ճիւզամ 'իլէթի անտէն տէֆ՝ օլարագ՝ թաճիր օլ-
- 43 տու : Վէ անա էքիտէն թէնպիճ պիրլէ՝ ֆիլ ճալ
- 44 անը տըշարը չըգարըպ , անա՝ Սադըն քիմսէյէ պիր շէյ սէոյլէմէյէսին . լտքին կիտիպ քէնտինի քէաճինէ կէօսթէր . վէ անլէրէ շէճատէթ օլմագ իւզրէ , թաթճիրին իչիւն , Մուսանըն պույուրտը-
- 45 ղը շէյլէրի թագտիմ էյլէ՝ տէտի : Ամմա օ չըգարըղը կիպի , պու նէսնէյի զիյատէսիլէ պէյան վէ ի'լան էթմէյէ պաշլատը , շէոյլէ քի Յիսուս ար-

Թըգ պիր շէհրէ 'ալէնէն կիրէմէյիպ' անճագ խա-
րիճոտէ եապան մահալլէրտէ գալլըր իտի, վէ հէր
Թարաֆտան անա կէլիրլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաշ կիւնաէն ոսնկրա Յիւսէփ Թէքրար
- 2 Քէֆընահումա կիրտի. վէ պիր խանէտէ օլտը-
տըղը իշխտիլմէքլէ, տէր հալ գափուռն էթրա-
ֆընա սըղմազ տէրէճէտէ, չօգ քիմնէլէր ճէմ'
- 3 օլտու. վէ անլէրէ քէլամը սէյլէր իտի: վէ
տէօրթ քիշինին էիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթ-
- 4 ըիւմիւ կէթիրէրէք՝ եանընա կէլտիլէր: վէ գա-
լապալըգ սէպէպիլլէ անա եագլաշամատըգլալըն-
տան, անըն պուլունտըղը մահալին տամընը սէօ-
քիւպ պիր տէլիք աշտըգտան ոսնկրա, քէօթըիւ-
- 5 միւն եաթտըղը եաթաղը էնտիրտիլէր: Յիսուս
տախի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթըիւմէ
Օղլըմ, կիւնահալըն սանա 'ալֆ օլունտու՝ տէ-
- 6 տի: վէ օրատա 'ուլէմատան պա'գըսը օթուր-
- 7 մուշ պուլունմաղլէ՝ Նի՞շիւն պու քիմնէ պէյլէ
քիւֆը էտիյօր. եալընըզ Ալլահտան ղայրի՝ կիւ-
նահալըր 'աֆվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէյիւ
- 8 տէրուշլէրինտէ Թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի: վէ
տէր հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրիննէ պէյլէ Թէ-
ֆէքքիւր էթտիքլէրինի ըուհընտա պիլմէքլէ, ան-
լէրէ տէտի քի՝ Նի՞շիւն տէրուշլէրինիլտէ պու
- 9 շէյլէրի Թէֆէքքիւր էտիյօրսընըզ: Հա՞նկըսը
գօլսյ տըր, քէօթըիւմէ՝ կիւնահալըրն սանա
'աֆվ օլունտու՝ տէմէսի՞մի, էօխսա՝ Գալգ եա-

- 10 Թաղընը գալարը վէ կէզ՝ տէմէսի մի : Լաքին իպն
իւլ ինտանըն եէր իւզէրինտէ կրննաճլար 'աֆվ
էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյինի պիլէսինիզ տէ.
- 11 յիւ , քէօթրիւմէ՝ Սանա տէրիմ քի՝ գալգ եա.
- 12 Թաղընը գալարը վէ էվինէ կիթ՝ տէտի : Օլ տա.
իս տէր 'ադապ գալգալը , վէ եաթաղընը գալարը
ըզ ճիւմլէսինին էօնիւնտէ չըգալը . շէշլէ քի
ճիւմլէսի հէյրան օլուպ՝ Ալլահա համա էտէրէք ,
Ալլա պէջլէ պիր շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր :
- 13 Վէ Յիւսէթքրար տէնիզ քէնարընա չըգըզ
ճիւմլէ խալգ եանընա կէլմէքլէ , անլէրէ թալիմ
- 14 էտէր իտի : Վէ կէչէր իքէն , Հալֆա օղու Լա.
վիյի պիր կէօմրիւք մահալինտէ օթուրուր կէօ.
րիւպ , անա՝ Արտրմճա կէլ՝ տէտի . օլ տաիսի
- 15 գալգըզ անըն արտընճա կիթտի : Վէ վաղը՝ օլ.
տու քի՝ պուռու խանէսինտէ սօֆրատա օթուր.
տըղընտա , Յիսուս վէ շայիրալէրի իլէ պէրապէր
չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար տաիսի
սօֆրայա օթուրտուլար . վիրա քէսրէթ իւզրէ տը.
- 16 տընճա կիտէրլէր իտի : Վէ 'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր
անըն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ պէ.
րապէր թա'ամ՝ էթտիյինի կէօրմէքլէ , շայիրալէ.
րինէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահքեարլար
- 17 իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս
պուռու իշիթտիքտէ , անլէրէ՝ շէքիմէ սաղ օլան.
լար տէյիլ , անճագ 'իլլէթլի օլանլար միւհթաճ
տըր . պէն սալիհլէրի տէյիլ , ամմա կիւնահ.
քեարլարը [թէվպէյէ] տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝
տէտի :
- 18 Վէ Եուհաննանըն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրալէրի

- օրուճ թու թարլար իտի . վէ կելիպ անա՝ Երուհան-
 նանըն վէ ֆերիսիլէրին շայիրալէրի օրուճ թու թ-
 ալլարը հալտէ , սէնին շայիրալէրին նի՞ջիւն օ-
 19 րուճ թու թմաղլար՝ տէտիլէր , Յիսուս տախի ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Տիւլիւնճիւլէր , կիւվէյի եանլա-
 րընտա պուլընտըգճա , օրուճ թու թա պիլիլըէ՞ր
 մի . կիւվէյի քէնտիլէրի իլէ պերապէր պուլուն-
 20 տըգճա , օրուճ թու թամաղլար , Լաքին կիւվէյի-
 նին անլերտէն ալընաճաղը կիւնլէր կելիլ , վէ օլ
 վաղըթ , օլ կիւնլէրտէ օրուճ թու թաճաղլար
 21 տըր , Պիր քիմսէ եէնի չուգա փարչասընը էսքի
 լիպաս իւզէրինէ եամա տիքմէղ , եօխաս օլ եէնի
 եամա էսքիտէն Էալա գօփարմաղլէ , երրթըղը
 22 պէտթէր օլուր , Վէ պիր քիմսէ եէնի շերապը
 էսքի թուլուվարա գօմաղ , եօխաս եէնի շերապ
 թուլուվարը երրթար , վէ շերապ տէօքիւլիւր ,
 թուլուվար տախի թէլէֆ օլուր . լաքին եէնի
 շերապ եէնի թուլուվարա գօնըլմագ կերէք տիր ,
 23 Վէ վաղը՝ օլտու քի սէպթ կիւնիւ էքին տրա-
 սընտան կէչտիլինտէ , շայիրալէրի եիւրիւր իքէն՝
 24 պաշագլարը գօփարմաղա պաշատըլար , Ֆերիսիլէր
 տախի անա՝ Պադ , սէպթ կիւնիւ նէ եափայօրլար .
 25 պու ճա՛իղ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Օլ տախի ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Տաուտըն միւհթաճ օլուպ՝ քէն-
 տիսի վէ պերապէր պուլընտընլար տճըդաղըղը ղէման ,
 նէ եափաղընը հիչ պիր վաղըթ օդո՞ւմատընըղ մը .
 26 Նէ վէճճէլէ քեահին ի ա՛ղամ Սպիաթարըն վաղ-
 թընտա պէյթ Ուլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեահինլէր-
 տէն ղայրի քիմսէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էք-
 մէքլէրինի եէտի , վէ հէմ պերապէրինճէ օլանլա-

- 27 րա տախի վերտի : Վէ անլերէ՝ ինսան եկվմ ի սէպթ իչիւն տէյիւ, անճագ եկվմ ի սէպթ ինսան
28 իչիւն օլտու . իմտի իպն իւլ ինսան եկվմ ի սէպ-
թին տախի սահիպի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղոգա կիրտի . վէ օրատա էլի գու-
2 ռումուշ պիր ատէմ վար իտի : Անլեր տախի անը
իթթիհամ էթմէք իւզրէ , պունա սէպթ կիւնիւն-
3 տէ շիֆա վէրի՞ր մի տէյիւ կեօղէտիրէր իտի : Յ
իսէ , էլի գուրումուշ ատէմէ՝ Գալգ օրթատա
4 Գուր՝ տէտիքտէն սօնկրա , Անլերէ խիթապէն՝
Սէպթ կիւնիւնտէ խա՞յր իշլէմէք մի , եօխսա շէրր
իշլէմէք մի , թախլիս ի նէ՞ֆա մի , եօխսա գաթլ ի
նէֆա մի հէլալ տըր՝ տէտի . անլեր տախի սիւ-
5 քիւթ էթտիլէր : Վէ գալպլէրինին զըլլէթինէ
թէ՛սսիւֆ էտէրէք , էթրաֆընտա պուլլունանլարա
զաղապ իլէ պագարգտան սօնկրա , օլ ատէմէ՝ Է-
լինի ուզաթ՝ տէտի . օլ տախի ուզաթտը , վէ էլի
6 [տիկէրի կիպի] սաղ օլտու : Ֆէրիսիլէր տախի տէր
հալ տըշարը չըզըպ՝ անը նէ վէճհէ հէլաք էտէլէր
տէյիւ Հէրօտէսիլէր իլէ 'ալէյհինտէ միւշապէրէ
էթտիլէր :
7 Յիսուս իսէ շայիրտլէրի իլէ տէնիզ սահիլինէ չէ-
8 քիլիպ , ճէլիւտէն վէ Եհհուտիյէտէն Վէ Եհրուշա-
լիմտէն վէ Էտօմտան վէ իրաանըն էօթէ թաբա-
ֆընտան վաֆիր խալգ արաընճա կիթտի . վէ Սուր
իլէ Սոյտա ճիվարընտան պուլլունան վաֆիր խալգ
իճրա էյլէտիյի շէյլէրի իշիթմէքլէ՝ Եանընա կէլ-

- 9 տիւր : Վէ գալապալըդ սէպէպիյէ , քէնտինի
 թաղեիդ էթմէսինէր տէյիւ , եանընտա պիր գա-
- 10 յըղըն պէքէմէսինի շայիրտէրինէ էմր էթտի : Զի-
 րա չօդ քիմսէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլտըղը ճիհէթլէ ,
 ճիւմլէ տէրտլի օլանլար անա տօգունմագ իչիւն
- 11 իւզէրինէ տիւշէրլէր իտի : Նափաք բուճլար տախի
 անը կէօրտիւքտէ՝ այաղընա տիւշիւպ պաղըրարագ ,
- 12 Սէն իպնուլլահ սըն՝ տէրլէր իտի : Վէ քէնտիսինի
 շոյը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյ-
 լէտի :
- 13 Վէ տաղա չըգըպ իսթէտիյի քիմսէլէրի չաղըր-
- 14 տըղընտա՝ եանընա կէլտիլէր : Վէ քէնտիսիյլէ պէ-
 րապեր պուլունմալարը իչիւն , վէ էմրաղը տէֆ՝ վէ
- 15 ճիննլէրի իխրաճէթմէյէ գուտրէթլէրի օլարագ , Ան-
 լէրի վա՛ղ էթմէյէ կէօնտերմէք իչիւն օն իքի քի-
- 16 շի , Եա՛նի Պետրոս թէլդիպ էյլէտիյի Սիմ՛օնը ,
- 17 Վէ Պօանէրճէս , Եա՛նի Եըլտըրըմ՝ օղուլլարը թէլ-
 գիպ էյլէտիյի Զէպէտի օղուլլարը Եա՛գուպ իլէ
- 18 գարնտաշը Եուհաննայը , Անտրասօսը վէ Ֆիլիպ-
 պօսը վէ Պարթօլէմասօսը վէ Մաթթայը վէ Թօմայը
 վէ Հալֆա օղու Եա՛գուպը վէ Թատէօսը վէ Գա-
- 19 նովի Սիմ՛օնը , Վէ քէնտինի ելէ վէրէն իսխա-
 րիօթի Եէհոուտայը թա՛եին էյլէտի :
- 20 Վէ պիր խանէյէ կէլտիլէր . վէ եինէ խալդ օլ-
 տէրէճէ ճէմ՝ օլտու քի էքմէք եէմէյէ պիլէ վա-
- 21 գըթլարը Եօղ իտի : Վէ ագրապասը պունու ի-
 շիթտիքտէ , անը թութմաղա չըգըլլար . զիրա՝
- 22 ՝Ագլընա խալէլ կէլմիշ տիր՝ տէրլէր իտի : Վէ
 Եերուշալիմտէն Էնէն ՝ուլէմա՝ Անտէ Պա՛ալգէպուլ
 վար , վէ հէմ՝ ճիննլէրին ըէ՛իսի վասըթասըյլէ

- 23 Ճիննէրի իբրաճ էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ տնէրի
եանընա չաղըրըպ՝ տնէրէ թէմսիլէր իլէ սէյլէտի
քի՝ Շէյթան շէյթանը նա՞օրլ իբրաճ էտէ պիլիբ :
- 24 Վէ էյէր պիլ Տիւքիւմէթ քէնտի 'տէյհինտէ
մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա , օլ Տիւքիւ-
- 25 մէթ պագի օլամազ : Վէ էյէր պիլ խանէ քէնտի
'տէյհինտէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա ,
- 26 օլ խանէ պագի գալամազ : Վէ էյէր շէյթան
քէնտի 'տէյհինէ գալգըջպ՝ մուխալէֆէթ իւզրէ
պուլունուրսա , պագի օլամայըպ՝ տնըն նիհայէթի
- 27 կէլմիշ տիր , Հիշ քիմէ գուվվէթլի պիլ տտէմին
խանէսինէ կիրիպ՝ տնըն էշետսընը եաղմու էթմէյէ
գատիր օլամազ , մէյէր էվվէլա օլ գուվվէթլի ա-
տէմի պաղլայըպ՝ պա՛տէհու տնըն խանէսինի եաղ-
- 28 մու էտէ : Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ Վէնի ա-
տէմէ ճէմի՝ ի կիւնաշլտր իլէ էթտիքլէրի քիւֆրլէր
- 29 'տֆվ օլունուր . Ամմա հէր քիմ Րուհ իւլ Գուու-
սա քիւֆր էտէրսէ , իլ էլ էպէտ 'տֆվ օլունմա-
յըպ՝ անճագ 'աղապը էպէտիյէ միւսթահագդ օ-
- 30 լուր : Զիւնքի տնէր՝ Անտէ նափաք րուհ վար՝
տէմիշլէր իտի :
- 31 Պա՛տէհու վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ
տըշարըտա տուրարագ , տնը չաղըրմաղա աքէմ
- 32 կէսնտէրտիլէր : Խալգ տախի տնըն էթրաֆընտա
օթուրուր իքէն , տնա՝ իշթէ վալիտէն վէ պիրա-
տէրլէրին տըշարըտա սէնի իւթէյօրլար՝ տէտիլէր :
- 33 Օլ տախի տնէրէ ճէվապէն՝ Վալիտէմ եախօտ
- 34 պիրատէրլէրիմ քիմէ՞ր ալր՝ աւաի : Վէ էթրա-
ֆընտա օթուրանլարա պագըպ՝ իշթէ վալիտէմ վէ
- 35 պիրատէրլէրիմ . Զիրա հէր քիմ Ալլահըն իրատէ-

թինն իճրա էտերսէ , պիրատերիմ վէ հեմշիրէմ
վէ վալիտէմ օ արը՝ տէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ եինն տէնիզ քէնարընտա թա՛լիմ էթմէյէ
պաշլատը . վէ եանընա խայլի ճէմա՛աթ ճէմ՝ օլ-
մաղլէ , քէնտիսի տէնիզ իւղէրինտէ գայլըա կի-
րիպ օթուրտու . պիւթիւն ճէմա՛աթ տախի տէնիզ
- 2 քէնարընտա գարատա խտի : Վէ թէմսիլէր իլէ
անլէրէ չօգ շէյլէր թա՛լիմ էտիպ , թա՛լիմինտէ
- 3 անլէրէ տէտի քի՝ Տինկէյինիզ . իշթէ էքինճի էքին
- 4 էքմէյէ չըգտը : Վէ վազը՝ օլտու քի էքէր իքէն՝
պա՛ղըսը եօլ քէնարընա տիւշմէքլէ , [հա՛վա] գուշ-
- 5 լարը կէլիպ անը եէտի : Վէ պա՛ղըսը չօգ թօփրաղը
օլմայան թաշլըղա տիւշիւպ՝ թօփրաղըն տէրինլիյի
- 6 օլմատըղընտան թէզ պիթտի իոէ տէ , Աիւնէշ
տօղտըգտա եանտը , վէ քէօքիւ օլմատըղընտան
- 7 գուրուտու : Վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր արատընա
տիւշմէքլէ , տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըղլարը
- 8 իշիւն մահսուլ վէրմէտի : Վէ պա՛ղըսը էյի թօփ-
րաղա տիւշմէքլէ , չըգըպ պէօյիւտիւքտէ՝ պաշադ՝
վէրէրէք քիմի օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի
- 9 տախի եիւղ գաթ մահսուլ կէթիրտի : Վէ անլէ-
րէ՝ իշիտիր գուլադլարը օլտն իշիթտին՝ տէտի :
- 10 Վէ եալընըլ գալտըղընտա , օն իքիլէր իլէ պէ-
րապէր եանընտա օլտնլար պու թէմսիլէ տա իր ան-
- 11 տէն իսթիֆտար էթտիլէր : Վ տախի անլէրէ տէ-
տի քի՝ Մէլէքիւթիւլլահճըն սըրընա վազըֆ օլմագ
սիզէ իհսան օլլանմուշ տըր , ամմա օլ խարիճտէ

- 12 օլանլարա հեր շէյ թէմսիլաթ իլէ սէօյլէնիլիր . թա
քի պագարագ պագալար վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշի-
տերէք իշիտէլէր վէ անկլամայալար . օլմայա քի ըիւ-
ճու՝ էտէլէր տէ կիւնահլարը 'աֆվ օլունա :
- 13 վէ անլերէ տէտի քի՝ Պու թէմսիլի անկլամայօր-
մըսընըղ , էյլէ իսէ ճիւմլէ թէմսիլլէրի նա՞սըլ
- 14 ֆէհմ էտէճէքսինիղ : Էքինճի քէլամը էքեր :
- 15 վէ եօլ քէնարընտա օլուպ՝ քէնտիլլէրէ քէլամ
էքիլմիշ օլանլար շունլար տըր քի՝ իշիթաթիլլէրի
անտէ , շէյթան կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օլան
- 16 քէլամը գալտըրըր : վէ քէզալիք թաշըգտա էքի-
լէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իշիթաթիլլէրի ան.
- 17 տէ , անը սիւրուր իլէ գապուլ էտէրլէր . Ամմա
քէնտիլլէրինտէ քէօք օլմատըղընտան՝ աղ վագըթ
տայանըպ , պա՛տէհու քէլամտան տօլոյը թաղէիդ
ու թէա՛տտի վուգու՝ պուլունճա՝ հէման սիւրչէր-
- 18 լէր : վէ տիքէնլէր արասընտա էքիլէնլէր շունլար
- 19 տըր քի՝ քէլամը իշիթաթիլլէրին տօնկրա , Պու տիւն.
եանըն էնտիշէլլէրի վէ զէնկինլիլին հիլէսի վէ ղայ-
րի նէսնէլլէրին արզուսը արայա կիրիպ՝ քէլամը
- 20 պօղտըգլարը իշիւն մահսուլսըղ օլուր : վէ էյի
եերտէ էքիլլէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իշիտիպ
գապուլ էտէրլէր , վէ քիմի օթուղ վէ քիմի ալթ-
մըշ վէ քիմի տախի էիւղ գաթ մահսուլ վէ-
րիլլէր :
- 21 վէ անլերէ տէտի քի՝ Չիրաղ քիլէ եախօտ եա-
թա՞գ ալթընա գօնուլմագ իշիւն մի կէթիրիլիր .
շէմ՛տան իւլլէրինէ գօնուլմագ իշիւն տէյի՞լ մի :
- 22 Զիրա աշիքետար օլմայաճագ կիզլի պիր նէսնէ եօդ
տըր , վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք մախֆի պիր նէսնէ

- 23 Եօզ տըր : Էյէր պիրինին իշիտիր գուլագլարը վար
իսէ՝ իշիթսին :
- 24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ իշիթտիյինիզ շէյէ տիգ-
գաթ էտինիզ . էօլտիյիւնիւզ էօլչէք իլէ սիզէ էօլ-
չիւլէճէք տիր , վէ սիզ իշիտէնլէրէ զամմ օլունա-
- 25 Ճագ տըր : Զիրա քիմին վար իսէ՝ անա վէրիլէճէք ,
վէ քիմին էօզ իսէ , էլինտէ օլանը տախի անտէն
ալընաճագ տըր :
- 26 Վէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլաշ պէյլէ տիր ,
- 27 կէյա պիր ատէմ թօխումը եէրէ աթար . Վէ
կէճէ վէ կիւնտիւզ ույուլուպ՝ գալգար , վէ թօ-
խում անըն պիլմէտիյի սուրէթտէ պիթէր վէ պէօ-
- 28 յիւր : Զիրա եէր քէնտիլիյինտէն էվվէլա օթը ,
սօնկրա պաշաղը , վէ տաշա սօնկրա պաշագտա
- 29 միւքէմմէլ պուղտայը հուսուլա կէթիրիր . Վէ
մաշսուլ քէմալէ էրտիյի կիպի օրաղը սալար , զի-
րա հասատ վադթը եէթիշմիշ տիր :
- 30 Վէ տէտի քի՝ Ալաշըն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ՞ թէշ-
պիհ էտէլիմ , եախօտ անը նէ՞ միսալ իլէ թէմսիլ
- 31 էտէլիմ : Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր քի՝ եէրէ
էքիլտիքտէ , եէր իւզէրինտէ օլան թօխումլարըն
- 32 ճիւմլէսինտէն քիւչիւք տիր . Ամա էքիլտիյինտէ
պիթիպ՝ ճէմի՝ ի սէպզէվաթ տան պէյիւք օլուր , վէ
պէյիւք տալար սալար , շէյլէ քի անըն կէօլկէսի
ալթընտա հավա գուշարը գօնա պիլիլլէր :
- 33 Իմտի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գաաիր օլտըգլարընա
կէօրէ , պունուն կիպի չօգ թէմսիլլէր իլէ քէլամը
- 34 սէյլէր իտի : Վէ անլէրէ թէմսիլսիզ սէյլէմէզ
իտի , լաքին թէնհատէ շայիրտլէրինէ ճիւմլէսին
թէֆսիր էտէր իտի :

- 35 Վէ օլ կիւն ախշամ օլտըգտա , անլերէ՝ Գարշը
 36 Թարաֆա կէշէլիմ՝ տէտի : Անլեր տախի ճէմա՛տ .
 Թը պրաղըպ՝ անը գայըգտա պուլունտըղը հալ
 իւղրէ տաղլար . վէ անընլէ պերապեր սա՛ր ուֆագ
 37 Գայըգլար տախի վար իտի : Վէ պիր շէտիտ պօրա
 զուհուր էթմէքլէ , տաղլար գայըղա հիւճու՛մ
 38 էթտիլէր , շէշլէ քի հէման տօլմագտա իտի : Վէ
 քէնտիտի գըչ Թարաֆտա օլուպ՝ պաշը տլթընտա
 եիւղ եատըղը օլարագ ույույօր իտի . վէ անը
 ույանտըրըպ անա՛ Եա Մու՛տլիմ , հէլաք օլույօ .
 39 րըղ , վաղիֆէ էտի՞նմէյօր մը սըն՝ տէտիլէր : Օլ
 տախի գալգըպ բիւզկետը տղարլատը , վէ տէնիզէ
 Սուս , բահաթ օլ՝ տէյինճէ , բիւզկետար սաքին
 40 օլուպ ՝աղիմ լիմանլըգ օլտու : Վէ անլերէ , Նի՞ .
 չիւն պէշլէ գօրգագ սընըղ . Նի՞չիւն իմանընըղ
 41 եօգ տըր՝ տէտի : Անլեր տախի զիյատէտիյլէ խալֆ
 էտիպ , պիրի պիրինէ՝ ՝Սճէպա պու քի՞մ՝ տիր քի՛
 հէմ՝ բիւզկետար վէ հէմ՝ տէնիզ անա իթա՛տթ է .
 տիյօրլար՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ տէնիզին գարշը Թարաֆընա ճատարանիլէ .
 2 րին տիյարընա կէտիլէր : Վէ Գայըգտան չըգտըղը
 կիպի , նափաք բուհլու պիր ատէմ՝ գապըլտրաան
 3 անա գարը կէլտի Պու տախի գապըլտրաան մէս .
 քէն Թութուպ՝ անը քիմսէ զինճիրլէր իլէ պիլէ պաղ .
 4 լայամտը . Չիւնքի չօգ տէֆա՛ս պուգաղուլար վէ
 զինճիրլէր իլէ պաղլանտը իսէ տէ , զինճիրլէրի գըրար
 վէ պուգաղուլարը փարէլէր իտի . վէ քիմսէ անը

- 5 զապթ էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի : վէ տա'իմա
կէճէ վէ կիւնտիւղ տաղլարտա վէ գապլարտա
պաղըրըպ' քէնտինի թաշար իլէ մէճրուհէ տէր
6 իտի : վէ Յիսուսը ուղագտան կէօրաիւքտէ , սէ.
7 յիրտիպ անա սէճտէ էյլէտի . վէ պիւլէնտաժաղ
իլէ ֆէրեստա էտիպ' Պէնիմլէ սէնին նէ՞ իշին վար ,
էյ Յիսուս իպնուլլահ իլ միւթա'ալ . սանա
Ալլահ հագգը իշիւն անտ վէրիրիմ' քի' պէնի 'ա-
8 զապ էթմէյէօին' տէտի : Զիրա տնա' էյ նափաք
9 բուհ , պու տաէմտէն չըգ' տէմիշ իտի : վէ անա'
իսմին նէ՞ տիր' տէյիլ սու'ալ էթտիքտէ , իսմիմ'
10 Ալայ տըր , զիրա չօգ ըզ' տէտի : վէ քէնտիլէ-
րինի օլ տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէօինի ան-
11 տէն զիյտտէսիյլէ բիճա էտէրլէր իտի : վէ օրա-
տա տաղլն եանընտա օթլանըր պիր պէշիւք աօ-
12 նուղ սիւրիւսիւ պուլունուպ , ճինէրին ճիւմլէ-
սի' Պիզի տօնուղլարա եօլա քի անէրէ կիրէլիմ'
13 տէյէրէք , անտէն բիճա էթտիլէր : վէ Յիսուս
անլէրէ տէր 'ազապ իզն վէրմէքլէ , նափաք բուհ-
լար չըգըպ' տօնուղլարա կիրտիլէր , վէ օլ սիւրիւ-
թագրիպէն իքի պին գատար օլարագ , ուչրումտան
քէնտիլէրինի տէնիզէ աթըպ' տէնիզտէ պօղուլըր-
14 լար : վէ տօնուղլարը օթլատանլար գաջըպ' շէհրտէ
վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէրտիքլէրինտէ , էհ-լէ
15 տախի վագը' օլանը կէօրմէյէ չըգտըլար : վէ Յի-
սուսն եանընա կէլէրէք , տէրունինտէ ալայ պու-
լունտան մէճնունը կիլինմիշ վէ 'աղըլլանմիշ օ-
16 թուրուր կէօրմէլէրիլէ' գօրգաուլար : վէ միւ-
շահէտէ էթմիշ օլանլար մէճնունա վագը' օլանը
վէ տօնուղլարըն քէյֆիյէթինի անլէրէ հիքեսայէ

- 17 էթտիլէր : Անլէր տախի քէնտի հուտուտլարընտան
 18 կիթմէսինի անա բիճա էթմէյէ պաշլատըլար : Վէ
 գայըղա կիրտիյինտէ , մուգատտէմա մէճնուռն պու-
 լունան ատէմ անընլէ պէրապէր պուլունմագլըղընը
 19 եալվարտը : Ամմա Յիսուս անը պրագմատը , ֆա-
 գաթ՝ էվլինէ էհլ ու 'այալընա վարըպ՝ անլէրէ
 Բապպըն սանա ճիւմլէ էթտիյինի , վէ սանա մէր-
 20 համէթ էյլէտիյինի նագլ էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի
 կիտիպ՝ Յիսուսըն քէնտինէ ճիւմլէ էթտիյինի Տէ-
 գափօլիտտէ նիտա էթմէյէ պաշլայըպ՝ ճիւմլէսի
 տախի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր :
 21 Վէ Յիսուս գայըգ իլէ եինէ գարըը թարաֆա
 կէչտիքտէ , եանընա խայլի ճէմա՛տթ ճէմ՝ օլուպ՝
 քէնտիսի տէնիզ քէնտընաա պուլունմասըյլէ ,
 22 իշթէ սինաղօղ ըէ՛իսլէրինտէն Եայրօս նամ պիր
 քիմէ կէլտի , վէ անը կէօրիւնճէ , պագլարընա
 23 գափանըպ՝ Անա չօգ եալվարարագ , Գըղճըղազըմ
 սօն նէֆէստէ տիր . իէլաս պուլմասը իչիւն կէլիպ՝
 անըն իւղէրինէ էլլէրինի վաղ՝ էյլէ վէ եաշայաճագ
 24 տըր՝ տէտի : Օլ տախի անըն իլէ կիթտի , վէ տը-
 տընճա խայլի ճէմա՛տթ կիտիպ՝ անը թագէիգ է-
 սէրլէր իտի :
 25 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէգֆ ի տէմէ միւպ-
 26 թէլա օլմուշ պիր գարը , Չօգ հէքիմլէրտէն խայլի
 զաճմէթ չէքմիշ վէ քեաֆֆէ ի էմվալընը սարֆ
 էթմիշ իքէն , պիր ֆա՛իտէ կէօրմէյէրէք՝ պիլ՛աքս
 27 տահա ֆէնա օլմաղլէ , Յիսուսըն խապէրինի ուլ-
 տըգտա , գաղապալըղըն իչինտէ անըն սըգասընտան
 28 կէլիպ՝ լիպասընա տօգուռնտու : Զիրա՝ Լիպասընա
 պիլէ տօգուռնսում իէլաս պուլաճաղըմ՝ տէր իտի :

- 29 Վէ տէր 'ազապ անըն գանընըն աղմասը քէսիւիպ ,
քէնտի վիւճուտինտէ 'իլլէթինտէն խէլաս պուււ-
- 30 տըղընը հիսս էյլէտի : Վէ անիտէ Յիսուս քէնտի-
սինտէն սատըր օլան գուվլէթի տէրուինտէ հիսս
էթմէքլէ , ճէմա'աթա տէօնիւպ' Էսվապըմա քի'մ'
- 31 տօգոււնտու' տէտի : Շայիրտլէրի տախի' ճէմա'ա-
թըն սէնի թաղելք էթտիյինի կէօրիւյօր իքէն , Պա-
- 32 նա քի'մ' տօգոււնտու մը տէրսին' տէտիլէր : Վէ
պոււնու էթմիշ օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆա պա-
- 33 գար իքէն , Գարը տախի քէնտինէ վազը' օլանը
պիւմէքլէ , գօրգարապ վէ թիթրէյէրէք կէլիպ' անըն
հուղուրընտա եէրէ գափանտը , վէ անա հադիգա-
- 34 թը հալի թէմամէն սէջլէտի : Օ տախի անա' Գը-
զըմ' , իմանըն սէնի գուրթարտը . սէլամէթլէ կիթ,
վէ 'իլլէթինտէն խէլաս օլ' տէտի :
- 35 Օ տահա սէջլէր իքէն , սինաղօղ ըէ'իսինին խա-
նէսինտէն ատէմլէր կէլիպ' Գըզըն վէֆաթ էթտի ,
արթըգ մու'ալլիմէ նի'չիւն զահմէթ վէրիսին' տէ-
- 36 տիլէր : Լաքին Յիսուս սէջլէնիլէն սէօղիւ իշիթ-
տիյի կիպի , սինաղօղ ըէ'իսինէ' Գօրգմա , անճադ
- 37 իման էյլէ' տէտի : Վէ Պետրոս իլէ Եա'գուպ վէ
Եա'գուպըն գարընտաշը Եուհաննատան մա'տա
քիմսէնին քէնտիսիյլէ պէրապէր կիթմէսինէ իզն
- 38 վէրմէյիպ , Սինաղօղ ըէ'իսինին խանէսինէ կիրիպ'
վէլվէլէյի վէ չօգ աղլայըպ ֆիղան էտէնլէրի կէօր-
- 39 տիւ : Վէ իչէրի կիրիպ անլէրէ' Նի'չիւն վէլվէլէ
էտիպ աղլայօրսընըղ . չօճուգ վէֆաթ էթմէտի ,
անճադ ուլյօյօր' տէմէսիյլէ , անը իսթիհզա էթ-
- 40 տիլէր : Օ իսէ ճիւմլէսինի տըշարը չըգարըպ' չօ-
ճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիսիյլէ

- պէրապէր օլանխարը ալարադ , չօճուղըն եաթարղը
 41 եէրէ կիրտի : Վէ չօճուղըն էլինի թութուպ անա՝
 Տալիթա գուսի՝ տէտի , քի թէրծիւմէն , էՅ
 42 գըղ , սանա գալգ տէրիմ՝ տէմէք տիր : Վէ գըղ
 տէր՝ադապ գալգաը վէ կէզտի , զիրա օն իքի եա-
 շընտա իտի . վէ անլէր քէմալ ի տէրէճէտէ միւ-
 43 թէհայլի օլտուլար : Վէ անլէրէ՝ Պուշու պիր քիմ՝
 սէնին պիլմէսին՝ տէյիպ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի .
 պա՝տէհու գըղա թա՝ամ վէրիլմէսինի էմը էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի ,
 2 շայիրալէրի տախի արտընճա կէլտիլէր : Վէ սէպթ
 կիւնիւ օլտըգտա , սինաղոդտա թա՝լիմ՝ էթմէյէ
 պաշլատը , վէ նիչէ քիմսէլէր իշիթտիքլէրինաէ հայ-
 րան գալարադ՝ Պու նէսնէլէր պուշա նէ՞րէտէն
 կէլիյօր , վէ պու քէնտիսինէ վէրիլմիշ օլան հիք-
 մէթ նէ՞ տիր , քի անըն եէտիլէ պէյլէ միւ՝ծի-
 3 զէլէր իճրա օլուշույօր : Պու՝ Մէրեէմին օղլու վէ
 Եա՛գուպ վէ Եուսա վէ Եէհուտա վէ Սիմ՝օնըն
 պիրատէրի շօլ տիւլկէր տէյի՞լ մի . վէ հէմշիրէ-
 լէրի պուրատա եանըմըզտա տէյիլլէ՞ր մի՝ տէյէ-
 4 րէք , անըն հազգընտա սիւրչէրլէր իտի : Յիսուս
 տախի անլէրէ տէտի քի՝ Պիր փէյլամպէր քէնտի
 վաթանընտան վէ ազրապատը արտընտան վէքէն-
 տի խանէսինտէն զայրի Եէրտէ ի՛թիպարսըղ տէյիլ
 5 տիր , Վէ օրատա պիր գաշ խաթթալարըն իւզէրի-
 նէ էլլէրինի վազ՝ էտիպ շիֆա վէրտիյինտէն զայրի
 6 պիր միւ՝ծիղէ իճրա էտէմէտի : Վէ իմանըղըզ-

լարընա թէ՛ աճճիւս էտէր իտի . վէ թա՛լիմ էտէ-
րէք , եթրաֆտա պուլունան քէջլէրի տօլաշըր
իտի :

7 Վէ օն իքիլէրի Կանընա չաղըրըս անլէրի իքիլէր
իքիլէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը . վէ անլէրէ նափաք
8 բուհլար իւզէրինէ գուարէթ վէրիս , Եօլ իչիւն , նէ
տաղարճըգ վէ նէ էքմէք վէ նէ քէմէրտէ ագչէ ,
9 Անճադ չարըգ պաղլանըս՝ իքի էնթարի կէյինմէ-
յէրէք , պիր 'տաւտան մա'տա պիր շէյ տլմամա-

10 լարընը թէնպիհ էյլէտի : Վէ անլէրէ տէտի քի՝
շէր հանկը խանէյէ կիրէրոէնիզ , օլ մահալտէն
11 չըգընճայատէկին՝ օրատա գալլընըզ , Վէ սիզի հէր
քիմ գապուլ էթմէյիս տինկլէմէզ իսէ , օրատան
չըգալընըզտա , անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ
սայաղլարընըզըն ալթընտաքի թօզը սիլքինիզ , ֆիլ
հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ բուզի ճէղատա Սա-
տոււմ վէ Ղամօրանըն հալի օլ շէհրին հալինտէն
էհվէն օլուր :

12 Անլէր տախի չըգըս՝ թէվպէ էթմէլէրի իչիւն
13 վա'զ էտէրլէր իտի : Վէ չօգ ճիննլէր իխրաճ է-
տիս , Եաղ սիւրէրէք՝ չօգ խասթալարա շիֆա վէ-
րիրլէր իտի :

14 Վէ անըն իսմի շէօհրէթ պուլուս , Հէրօտէս մէ-
լիք տախի իչիթմէքլէ՝ Վաֆիթիզ էտիճի Եուհաննա
էմվլթտան գըյում էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպ-
տէն անըն վառըթաւըյլէ միւ՛ճիզիլէր իճրա օլու-

15 նույօր՝ տէտի , Վէ տիկերլէր՝ Ելիյա տըր՝ աէյիս ,
աիկերլէր տախի՝ Պիր փէյղամպէր Եախօտ փէյ-

16 Ղամպէրլէրտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր իտի : Ամ-

մա Հերօտէս պուշու իշխութիւնէ , Պու՝ պաշընը քէստիրտիյիմ՝ Եուհաննա տըր . էմվաթտան գը-յամ էթմիշ տիր՝ տէտի :

- 17 Զիրա Հերօտէս քէնտիսի պիրատերի Ֆիլիպպօսըն գէվճէսի Հերօտիայը թէգէվվիւճ էթմիշ օլմաղլէ , անըն սէպէպինտէն ադէմ կէօնտերիպ՝ Եուհաննայը
- 18 Թուլթմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի : Զիրա Եուհաննա Հերօտէսէ՝ Պիրատերինին գէվճէսինի
- 19 ալմազ սանա ճա՛խղ տէյիլ տիր՝ տէմիշ իտի : Վէ Հերօտիա անա քին Թուլթուպ՝ անը գաթլ էթտիրմէք արզուսընտա իտի իսէ տէ , մուգթէտիր
- 20 տէյիլ իտի : Զիւնքի Հերօտէս Եուհաննանըն սալիհ վէ մուգատտէս պիր տտէմ օլտըղընը պիլմէքլէ անտէն գօրգարագ՝ անը կէօգէտիր իտի . վէ անը տինկլէմէքլէ չօգ շէյլէր իճրա էտէր իտի , վէ անը իս-
- 21 Թէքլէ տիկնլէր իտի : Վէ պիր միւնտսիպ կիւն կէլ տիքտէ , եա՛նի Հերօտէս քէնտի եէվմ ի վէլատէթինտէ , պէյիւք մէմուրլարընա վէ պին պաշըլարը իլէ
- 22 Ճէլիլին ա՛յանընա պիր զիյաֆէթ վէրտիյինտէ , իշպու Հերօտիանըն գըզը կիրիպ ըագս էթմէքլէ՝ Հերօտէսին վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն խօշունա կէլէրէք , մէլէք գըզա՝ Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն թալէպ էյլէ , սանա վէրիրիմ՝ տէտի :
- 23 Վէ՝ Պէնտէն հէր նէ թալէպ էտէրսէն , մէմալիքիմին նըսֆընա գատար սունա վէրիրիմ՝ տէյիլ անա եէ-
- 24 մին էթտի : Մէզպուրէ տախի չըզըպ վալիտէսինէ Նէ՞ թալէպ էտէյիմ՝ տէտիքտէ , Վաֆթիզ էտի-
- 25 ճի Եուհաննանըն պաշընը՝ տէտի : Վէ գըզ 'ալ էլ 'աճէլէ մէլէյին հուզուրընա կիրիպ՝ Շիմտի պանա թէփսի իւզէրինտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննանըն

- պաշնը վերմենիզի իսթերիմ՝ տէյիւ թալէպ էյ-
 26 լէտի : Վէ մէլիք զէյառտէսիյլէ միւքէտտէր օլտու
 իսէ տէ , եէմինլէրի վէ սօֆրտաա պերապէր օթու-
 րանլար սէպէպինտէն , անը րէտտ էթմէք իսթէ-
 27 մէտի : Վէ մէլիք տէր՝ ազապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝
 28 անըն պաշնըն կէթիրիլմէսինի էմը էյլէտի : Օ տա-
 խի վարըպ զընտանտա պաշնը քէսիպ , պիր թէփ-
 րի իւզէրինտէ կէթիրէրէք գըզա վէրտի , գըզ տա-
 29 խի վալիտէսինէ վէրտի : Վէ անըն շայիրտլէրի
 պոռնու իշիթտիքտէ , կէլտիլէր վէ ճէսէտինի գալ-
 տըրըպ պիր դապրա վազ՝ էյլէտիլէր :
 30 Վէ րէսուլլէր ցիսուսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ՝ ա-
 նա իծրա վէ թա՛լիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմլէ-
 31 սինի նազլ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Սիզ
 քէնտինիզ թէնհաճէ պիր պէեապան մահալէ կէ-
 լիպ՝ պիր ազ իսթիրահաթ էտինիզ՝ տէտի . զիրա
 կէլիպ կիտէնլէր չօգ օլմաղլէ՝ թա՛ամ էթմէյէ
 32 պիլէ վագըթլարը եօղ իտի : Վէ թէնհաճէ պիր
 պէեապան մահալէ գայըգ իլէ ՝աղիմէթ էթտիլէր :
 33 Վէ [ճէմա՛աթ] անլէրի կիտէր լիքէն կէօրտիւ , վէ
 չօգ քիմսէլէր անը թանըմաղլէ , ճիւմլէ շէհրլէրտէն
 օրսպա եայան սէյիրտիպ՝ անլէրտէն էվլէլ եէթի-
 34 շէրէք , անըն եանընա ճէմ՝ օլտուլար : Վէ ցիսուս
 չըգըպ՝ խայլի ճէմա՛աթ կէօրտիւ , վէ չօպանսըզ
 գոյունլար կիպի օլտըզլարը իշիւն անլէրէ թէ-
 րահհիւմ էտէրէք , չօգ շէյլէր թա՛լիմ էթմէյէ
 պաշնար :
 35 Վէ արթըգ վագըթ կէլմիշ օլմաղլէ , շայիրտլէ-
 րի անըն եանընա կէլիպ՝ Պա՛րազ պիր պէեապան
 36 մահալ տըր , վէ արթըգ վագըթ կէլմիշ տիր . Ան-

- Լէրի սալը վէր , էթրաֆտաքի չիֆթլէրլէրէ վէ քէոյ-
 Լէրէ վարըպ' քէնտիլէրինէ էքմէք տլընլար . զիրա
 37 եէյէճէքլէրի եօգ տըր' տէտիլէր : Օլ տախի անլէ-
 րէ ճէվտպէն՝ Պուշլարա սիզ թա'ամ վէրինիզ՝ տէ-
 տի . վէ անա՝ կիտիպ իքի եիւզ տինտըզ էքմէք
 սաթըն ալըպ անլէրէ թա'ամ վէրէլի՞մ մի՝ տէտի .
 38 Լէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Գա՞չ էքմէյինիզ վար ,
 կիտիպ պագընըզ՝ տէմէսի իւզէրինէ , անլէր պագ-
 տըզտան սօնկրա՝ Պէշ է+է+ վէ իքի պալըզ վար՝
 39 տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւ-
 ղէրինէ պէօլիւք պէօլիւք օթուրթմալարընը էմր
 40 էյլէտի : Անլէր աախի եիւզէր վէ էլլիշէր , թագըմ
 41 թագըմ օթուրտուլար : Վէ պէշ էքմէք իլէ իքի
 պալըզը ալըպ՝ սէմոյա տօղրու պագարագ պէրէ .
 քէթ տու'աօը օգուտու , վէ էքմէքլէրի փարէ-
 լէտիքտէն սօնկրա էւլէն էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ ,
 շայիրտլէրինէ վէրտի . վէ իքի պալըզը տախի ճիւմ .
 42 Լէ'ինէ թագսիմ էյլէտի : Վէ ճիւմլէսի եէյիպ
 43 աօյտուլար : Վէ փարչալարը օն իքի քիւլֆէ տօ-
 լուր օլարագ , պալըզլարտան տախի գալտըրտը-
 44 լար : Վէ պու էքմէքլէրտէն եէյէնլէր պէշ պին
 գատար տաէմ իտի :
 45 Վէ տէր 'ազապ շայիրտլէրինէ իպրամ էթտի
 քի՝ քէնտիսի ճէմա'աթը սալը վէրինճէյէտէք , ան-
 Լէր գոյըզա կիրիպ՝ էվլէլճէ գարշը թարաֆա ,
 46 Պէյթսայտայա տօղրու կիտէլէր : Քէնտիսի տախի
 անլէրի սալը վէրտիքտէն սօնկրա , տու'ա էթմէք
 47 իւզրէ տաղա կիթտի : Վէ ախշամ օլտըզտա , գա-
 յըզ տէնիզին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գա-
 48 րատա եալընըզ իտի : Վէ ըիւզկէար մուխալիֆ

- օլմաղլէ , քիւրէք չէքերէք՝ զասէթտէ օլտազլա-
 րընը կէօրիւպ , կէճէնին աէօրտիւնճիւ նէվլէթի
 գարարլարընտա տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիյէրէք
 եանլարընա կէլտի , վէ անլէրի կէչմէք իսթէր իտի :
 49 Անլէր տախի անը տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւր
 կէօրտիւքլէրինտէ , պիր խէյալ ալըր զանն էտէ-
 50 րէք՝ Ֆէրեաա էյլէտիլէր : Զիրա ճիւմլէսի անը
 կէօրիւպ՝ միւզլթարիպ օլտուլար . օլ տախի անիտէ
 անլէր իլէ սէյլէշիպ , անլէրէ՝ ճէսարէթլէնինիզ .
 51 պէն իմ , գօրգմայընը՝ տէտի : Վէ գայըղա եանլա-
 րընա չըգտըգտա , բիւզկետար սաքին օլտու . անլէր
 տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ զայէ միւթէ-
 52 հայյիր օլուպ՝ թէ՛ աճճիւպ էտէրլէր իտի : Զիրա
 օլ էքմէքլէրին քէյֆիյէթինի ֆէհմ էթմէմիլլէր
 իտի , չիւնքի գալպլէրի գալիզ օլմուշ իտի :
 53 Վէ գարշը թարաֆա կէչիպ՝ ճէննէսարէթ տի-
 54 յարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար : Վէ անլէր
 գայըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ ալը թանըտըլար .
 55 Վէ ճիվար պուլունան ճիւմլէ մահալլէրէ սէյիր-
 տիպ՝ իլլէթլիլէրի եաթաղար իւզէրինտէ թա-
 շըյարադ , հեր նէրէտէ պուլունատըլընը իշլիթտիլէր
 56 իտէ՝ օլ մահալլէ կէթիրմէյէ պաշտաղըլար : Վէ
 հեր տախիլ օլտըղը քէյյ եա շէհր եա չիֆթիլքտէ ,
 խասթաղարը մէյտանլարա գոյուպ՝ պարի լիպասը-
 նըն էթէյինէ տօգուշաղար տէյիւ անտէն բիճա
 էտէրլէր իտի . անա ճիւմլէ տօգուշանլար տախի
 շիֆա պուլըլըլար իտի .

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ֆերիսիէր իլէ 'ուլէմատան պա'ղըլարը Եերու-
շալիմտէն կէլմիշ օլուպ' անըն եանընա ճէմ' օլտու-
- 2 լար : Վէ շայիրտլէրինտէն պա'ղըլարընըն նափաք
եա'նի երյգանմամըշ էլլէր իլէ էքմէք եէտիքլէրինի
- 3 կէօրմէքլէ, անլէրի թագպիհ էթտիլէր : Զիրա ֆերի-
սիլէր վէ ճիւմլէ Եէհուտիլէր միւթէգատտիմին ըի-
- 4 ճէ երյգամատըգճա' եէմէք եէմէղլէր : Վէ չարը-
տան Կէլրիլէրնրէ, երյգանմատըգճա եէմէք եէ-
- մէղլէր . վէ հըֆղ էթմէք իւզրէ գապուլ էթտիք-
լէրի սա'իր չօգ շէյլէր , քեասէլէր վէ պարտագլար
- 5 վէ պագըր գապլար վէ եաթագլար երյգամալարը
վար տըր : Պա'տէհու ֆերիսիլէր իլէ 'ուլէմա անա
- 6 Նի'չիւն սէնին շայիրտլէրին միւթէգատտիմինին
ըիվայէթի միւճիպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ' երյ-
- գանմամըշ էլլէր իլէ եերլէր' տէյիւ սուլալ էթ-
- 7 տիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի' Ոիզ
միւրա'իլէր հագգընտա մէթուր օլտըղը իւզրէ :
- 8 Պու գալմ' պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր , ֆա-
- գաթ գալպլէրի պէնտէն փէք ուզագ տըր . Վէ
- ինսան թէնպիհաթը օլտն թա'լիմաթը էյրէթմէք-
լէ , պանա պիհուտէ եերէ 'իպատէթ էտէրլէր' տէ-
- 9 յիւ իշա'եա վահի իլէ էյի սէյլէմիշ տիր : Զիրա
- Ալլահըն էմրինի թէրքլէ , ինսան ըիվայէթինի'
եա'նի պարտագլար վէ քեասէլէր երյգամատընը
- հըֆղ էտիպ' պուշլարտան պաշգա չօգ շէյլէր
- տախի էտէրսինիլ : Վէ անլէրէ տէտի քի' ըիվայէ-

- Թինիզի Թուլթմագ իշխան Ալլահն էմիրինի նէ՝
- 10 կիւղէլ բէտտ էտէրսինիզ : Զիրա Մուսա՝ փէտէ-
րինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ , հէմ տէ փէ-
տէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ էտէն մուլթլագա
- 11 գաթլ օլունսուն՝ տէտի : Ամմա սիզ տէրսինիզ
քի՝ Լյէր պիր ատէմ՝ փէտէրինէ եա վալիտէսի-
նէ , Թարաֆրմտան սանա ֆա՛խտէ օլաճագ շէյ
- 12 գուրպան եա՛նի վագֆ օլունմըշ տըր՝ տէրսէ , Օլ
վագըթ անը տըթըգ փէտէրի եա վալիտէի իշխան
- 13 պիր շէյ էթմէյէ պրագմագսընըզ , Վէ Թա՛լիմ էթ-
տիյինիզ ըիվայէթինիզ իլէ Ալլահն քէլսմընը
ֆէսի էտէրէք , պունուն կիպի չօգ շէյլէր էաէր-
սինիզ :
- 14 Վէ պիւթիւն ճէմտ՛աթը հանընա չաղըրըպ , ան-
լէրէ տէտի քի՝ Ճիւմլէնիզ պէնի տինկլէյիպանկլա-
- 15 յընըզ : Ինսանըն տըշարըսընտան իշէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտէպիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր , ան-
ճագ ինսանը նափաք էտէնլէր իշէրիսինտէն չըգան
- 16 շէյլէր տիր : Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին :
- 17 Վէ ճէմտ՛աթտան շէթլէի խանէյէ կիրտիյինտէ ,
շայիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իսթիֆսար էյլէ-
- 18 տիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէօյլէ ֆէհմ-
սիզ սինիզ . անկլամա՞զ մը սընըզ քի՝ տըշարըտան
ինսանըն իշէրիսինէ կիրէն հիշ պիր շէյ անը նափաք
- 19 էտէմէզ . Զիրա գալպինէ տէյիլ , ամմա անըն գար-
նընա կիրէր , վէ ճիւմլէ Թա՛ամլարը թէմիզլէյէ-
- 20 ըէք , խալլայ չըգար՝ տէտի : Վէ տախի՝ Ինսանը
- 21 նափաք էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր . Զիրա
տէրունտէն՝ Էա՛նի ատէմլէրին գալպինտէն էֆ-
- 22 քէարը ֆասիտէ վէ զինա վէ ֆահշ վէ գաթլ , Վէ

- սրբաթ վէ թամա՝ վէ ֆրսգ վէ հիլէ վէ ֆիւճուր
 վէ սու ի նաղար վէ քիւֆր վէ զուրուր վէ խա.
 23 պասեթ չըգար : Պու ֆէնալըլարըն ճիւմլսի տէ.
 բունտէն չըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
 24 Վէ օրատան գալգըպ՝ Սուր վէ Սայտա հուտու.
 տընա կիթտի : վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմէյէ
 մա՛լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ կիզէնէմէ.
 25 տի : Զիրա նափաք բուհլու գըզը օլան պիր գարը
 տնըն հագգընտա խապէր ալարագ՝ կէլիպ սյագ.
 26 լարընա գափանտը : Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք
 թա՛իֆէսինտէն Եունանիյէ օլուպ , գըզընտան ճիննի
 27 իխրաճ էթմէսինի անտէն բիճա էյլէտի : Ամա
 ցիսուս անա՛ Պրագ , էվլէլա էվլատ աօյսուէն , զի.
 բա էվլատըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ
 28 էյի տէյիլ տիր՝ տէտի : Մէրգումէ տախի անա
 ճէվուպէն՝ Պէլի , եա Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր
 տախի սօֆրանըն ալթընտա , էվլատըն գըրընթըլա
 29 ընտան եէրլէր՝ տէտի : Օլ տախի անա՛ Պու սէօզ
 իչիւն կիթ , ճինն սէնին գըզընտան չըգմըլ տըր՝
 30 տէալիքտէ , Մէրգումէ խանէսինէ վարտըգտա , ճինն
 չըգմըլ վէ գըզը տէօշէքտէ եաթմըլ պուլտու :
 31 Վէ եինէ Սուր վէ Սայտա հուտուտընտան չը.
 գըպ՝ Տէգապօլիս հուտուտընըն արասընտան ճէ.
 32 լիլ տէնիզինէ կէլաի : Վէ սաղըր վէ փէլթէք պիր
 քիմէսնէյի կէթիրիպ՝ իւզէրինէ էլինի վազ՝ էյլէմէ.
 33 սինի անտէն բիճա էյլէտիլէր : Օլ տախի անը ճէ.
 մա՛աթ իչինտէն թէնհայէ չէքիպ , փարմագլարընը
 անըն գուլագլարընա վազ՝ իլէ՝ թիւքիւրիւպ տի.
 34 լինէ տօգոււտու : Վէ սէմայա տօգրու նաղար իլէ
 ահ էտիպ , անա՛ Էֆֆաթա , եա՛նի աչըլ՝ տէտի :

- 35 Վէ տէրհալ անըն գուլաղլարը աշըլըպ վէ տիլինին
 36 պաղը չէօղիւլիւպ՝ տօղրու թէքէլլիւմ էթտի : Վէ
 անլէրէ պուշու քիմնէյէ սէյլէմէմէլէրինի թէն-
 պիհ էթտի . ամմա անլէրէ հէր նէ գաաար թէն-
 պիհ էթտի իսէ տէ , օլ գաաար զիյատէ նէշը է .
 37 տէրլէր իտի . Վէ ֆէվգ էլ զայէ հայրան գալըպ՝
 շէր շէյի էյի էյլէտի , հէմ՝ սաղբըլարը իշիթտիլըր
 հէմ՝ տէ տիլիլլէրի սէյլէտիլը՝ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Օլ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլունուպ՝ եէ-
 յէճէքլէրի օլմասըղընտան , Յիսուս շայիրտլէրինի
 2 եանընա չաղբըրպ՝ անլէրէ տէտի քի՝ Պու ճէմա'ա-
 թա աճըրըմ , շիւնքի շիմաի իւչ կիւն տիր . եա-
 նըմա պուլունույօրլար վէ եէյէճէքլէրի եօգ տըր :
 3 Վէ էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սալը վէրիրէմ ,
 եօլտա թագաթլարը քէտիլը . զիրա պա'գլարը
 4 ուղոգտան կէլտիլէր : Վէ շայիրտլէրի անա ճէ-
 վապէն՝ Պուշլարը պուրատա , չէօլտէ պիր քիմնէ
 5 էքմէք իլէ նա'ըլ տօյուրա պիլիր՝ տէտիլէր , Վէ
 անլէրէ՝ Կա'չ էքմէյինիլ վար՝ տէյիւ ոս'ալ էթ-
 6 տիյինտէ . անլէր՝ Ետտի տանէ՝ տէտիլէր , Վէ ճէ-
 մա'աթըն եէր իւզէրինտէ օթաւըմա'ընը էմր էթ-
 տի , վէ օլ եէտի էքմէյի ալըպ՝ թէշէքքիւր էթ-
 տի , վէ փարէլէյիպ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզլէ շա-
 յիրտլէրինէ վէրտի . անլէր տաիի ճէմա'աթըն էօ-
 7 նիւնէ գօտուլար : Վէ պիր գա'չ քիւշիւք պաղըգ-
 լարը օլմաղլէ , պէրէքէթ տաւ'տար օգոյուպ Պուշ-
 8 լարը տա էօնլէրինէ գօյուշըլ՝ տէտի : Վէ եէյիպ

- տօյտուլար, վէ փարչալարըն ֆաղաւորնտան եւտի
 9 զէնպիւր գալտըրտըլար : Եւյէնէր տախի տէօրթ
 10 պին գատար իտի . վէ անլէրի սալը վէրտի : Վէ
 տէր 'ադապ շայիրտլէրի իլէ գայըղա պինիպ' Տալ-
 մանուլթա թարաֆընա կիթտի :
- 11 Վէ Ֆէրիսիլէր չըգըպ' անը թէճրիւպէ իչիւն ,
 քէնտիսինտէն սէմատան պիր 'սլամէթ թալէպ է .
 տէրէք , անըն իլէ միւպաճէտէ էթմէյէ պաշլատը-
- 12 լար : Վէ տէրուէնիտէն աճ չէքիպ' Պու նէսլ նի^ո .
 չիւն 'ալամէթ թալէպ էտէր . հազիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի' պու նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէ-
- 13 ճէք տիր' տէտի : Վէ անլէրի պրաղըպ' եինէ գա .
 յըղա կիրմէքլէ , գարչը թարաֆա կէչտի :
- 14 Վէ էքմէք ալմասընը ունուլթմուշլար ըտը . գա .
 յըգտա տախի եանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշ-
- 15 գա եօղ իտի : Վէ անլէրէ' Պագընըղ , Ֆէրիսիլէրին
 մայասընտան վէ շէրօտէսին մայասընտան իճթի-
- 16 ըաղ էտինիզ' տէյիւ թէնպիճ էյլէտի : Վէ պիրի
 պիրի իլէ սէյլէչիպ' էքմէյիմիզ օլմատըղը իչիւն
- 17 տիր' տէտիլէր : Վէ Յիսուս պունու պիլմէքլէ ան .
 լէրէ տէտի քի' Նի^ոչիւն էքմէյինիզ օլմատըղը ի-
 չիւն սէյլէչիքսինիզ . տահա ֆէճմ էթմէ^ոզ մի սի-
- 18 նիզ , վէ իտրաք էթմէզմիսինիզ . գալպինիզ տա .
 հա զալի^ոզ միտիր : Կէօղլէրինիզ վար իքէն կէօր-
 մէ^ոզ մի սինիզ , վէ գուլազլարընըղ վար իքէն
 իչիլթմէ^ոզ մի սինիզ , խաթըրընըղա տախի կէ-
- 19 թիրմէ^ոզ մի սինիզ : Օլ պէշ պին ատէմէ պէշ
 էքմէյի փարէլէյիպ' թէվզի' էյլէտիլիմտէ , գա^ոչ
 քիւֆէ տօլըւսու ալմա փարչա գալտըրտընըղ .
- 20 անա' Օն իքի' տէտիլէր : Վէ օլ տէօրթ պին քի-

- չիյե եւտի եւհեյե իեւէէ՝ եյլեդիյեդե , դա՞ջ զէն-
պիլ տօլուսը իարչտ գալարըրաընըղ . անլէր տե՝
- 21 Եւտի՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Նի՞չիւն իտրաք եթ-
մէզ սինիզ՝ տէտի :
- 22 Վէ Պէյթոայտայա կէլտի . վէ պիր ա՛մա եանը-
նա կէթիլիպ՝ անա տօգոււնմասընը րիճա եթտիլէր :
- 23 Օլ տախի ա՛մայը ելինտէն թութուպ՝ քեյտէն
տըշարը չըգարտը . վէ կեօզլէրինէ թիւքիւրիւպ՝ էլ-
լէրինի անըն իւզէրինէ վազ՝ եթմէքլէ , անա՝ Պիր
- 24 շէյ կեօրիւյօրմըօըն՝ տէյիւ սու՛ալ եթտի : Օլ տա-
խի նազար էտիպ՝ Աղաճլարա պէնկզեր ատէմլէրի
- 25 եիւրիւր կեօրիւյօրմ՝ տէտի : Պա՛տէհու ելլէրինի
թէքրար անըն կեօզլէրի իւզէրինէ գոյուպ՝ պագ-
տըրտը . օլ տախի իֆադաթ պուլուպ՝ հեր շէյի
- 26 աշիքեարէ կեօրտիւ : Վէ՝ Գեջե կիրիպ քեյտէ
քիմնէյե սեյլէմէյեսին՝ տէյերէք , անը խանէսինէ
կեօնտերտի :
- 27 Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Գայսերիյե ի Յիլիպ-
պօս քեյլէրինէ կիտիպ՝ եօլտա շայիրտլէրինէ՝ Ատէմ-
լէրին տէտիքլէրինէ կեօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէյիւ սու-
- 28 ալ եթտի : Անլէր տախի՝ Վաֆթիզ էտիճի Եու-
հանա , վէ պա՛ղըլարը՝ Էլիյա , վէ պա՛ղըլարը տա-
խի փէյղամպէրլէրտէն պիրի սին՝ Դեյըլուր տէյիւ ճէ-
- 29 վտպ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Եա սիզին տէտիյինիզէ
կեօրէ պէն քի՞մ իմ՝ տէտի . Պետրոս տախի անա
- 30 ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ սին՝ տէտի : Վէ անլէրէ՝ Հագ-
գըմտա քիմնէյե պիր շէյ սեյլէմէյինիզ՝ տէյիւ էքի-
տէն թէնպիհ էյլէտի :
- 31 Վէ Իպն իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքիպ՝ իիթի-
յարլար իլէ պաշ քեհահինլէր վէ՝ ուլէմա թարա-

- Ֆրնտան ընտտ օլունուպ՝ գաթլ օլունմագ , վէ իւչ
կիւնտէն սօնկրա գըյամ էթմէյէ պաշլատը : վէ պու սէօ-
- 32 անլէրէ թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը : վէ պու սէօ-
զիւ աշէքետարէ սէջլէտի . վէ Պետրոս անը պիր թա-
- 33 բաֆա ալըպ՝ թա'զիր էթմէյէ պաշլատը : Օլ տա-
խի տէօնիւպ՝ շայիրալէրինէ պագաղգտա , Պետրոսա
թա'զիր էտէրէք՝ Արտըմա չէքիլ , էյ շէյթան , զի-
րա Ալլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տէյիլ , անճագ ա-
տէմլէրէ 'ա'իտ օլան շէյլէրէ սարֆ ը էֆքետր էտէր-
սին՝ տէտի :
- 34 վէ ճէմա'աթը շայիրալէրի իլէ պերապեր եանընա
չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ շէր քիմ'արտըմճա կէլմէք
իսթէրսէ , թէրք ի նէֆա էտէրէք՝ խաչընը եիւքէ-
- 35 նիպ արտըմ սըրա կէլին : Զիրա հէր քիմ ճանընը
գուրթարմագ իսթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք , վէ հէր
քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ իչիւն զայ՝
- 36 էտէրսէ , անը գուրթարաճագ տըր : Զիրա պիր ա-
տէմ պիւթիւն տիւննայը գաղանըպ տա , քէնտի
- 37 ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իսթիֆատէ էտէր : Եա-
խօտ ատէմ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր :
- 38 Զիրա հէր քիմ պու զինտքետր վէ կիւնահքետր
նէսլ իչինտէ՝ պէնտէն վէ սէօզլէրիմտէն տօլայը
ութանըրսա , իպն իւլ ինսան տախի մուգաստտէս
մէլա՝իքէսիլլէ քէնտի փէտէրինին ճէլայլինտէ կէլտի-
- 39 յի զէման՝ անտէն տօլայը ութանաճագ տըր : վէ
անլէրէ՝ չագիդգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ պուրատա
հաղըր օլանլարտան պա'ղըսը վար տըր քի՝ մէլէքիւթ
Ուլլահն գուտրէթլէ կէլտիյինի կէօրմէյինճէ էօ-
լիւմ ապլա թաթմայաճագ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ ալթը կիւն սօնկրա ցիսուս Պետրոս իլէ Եա՛-
 գուպ վէ Եուհաննայը պերապէր ալըպ՝ անլէրի եա-
 լընը վէ թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւզերինէ
 2 կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլերինտէ սուրէթի թէպետ-
 3 տիւլ էտիպ, Էլպիսէսի փարլադ՝ եէր իւզերինտէ
 հիչ պիր գասսարըն պէյաղ էտէմէյէճէյի տէրէճէ-
 4 տէ՝ հէման դար կիպի զայէթ պէյաղ օլտու : Վէ
 անլէրէ Մուսա իլէ Էլիյա կէօրիւնիւպ՝ ցիսուս իլէ
 5 սէյլէշիլար իտի : Վէ Պետրոս ցիսուսա խիթապէն՝
 Բապպի, պիզէ պաւրատա պուլունմագ էյի տիր՝
 վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մուսա վէ պիրի տէ Էլի-
 6 յա իչիւն իւչ խայմէ եափալըմ՝ տէտի : Զիւնքի
 զիյատէսիյլէ խափժ էթմիշ օլմալարը իլէ, նէ սէյ-
 7 լէյէճէյիի պիլմէտի : Վէ պիր պուլութ անլէրի
 կէօրկէսի ալթընա ալըպ, պուլութտան՝ Սէվկիւլիւ
 օղլըմ պու տըր, պունու տինկլէյինիզ տէյէն պիր
 8 սէտա կէլտի : Վէ հէման անլէր էթրաֆա պազըպ՝
 եալընը ցիսուստան մա՛տա եանլարընտա արթըգ
 9 քիմնէյի կէօրմէտիլէր : Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն,
 Իպն իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ էտինճէյէ-
 տէք, կէօրտիւքլէրինի քիմնէյէ նաղլ էթմէմէլէ-
 10 րինի անլէրէ թէնպիհ էթտի : Վէ պու սէօզիւ
 պէյնլէրինտէ սաղալըպ՝ էմվաթտան գըյամ էթ-
 մէք նէ տէմէք օլտըղընը միւպահէսէ էտէրլէր իտի :
 11 Վէ՝ Ուլէմա նի՞չիւն, Էվվէլա Էլիյա կէլմէք կէրէք
 12 տիր, տէրլէր՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օլ
 տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Կէրէի Էլիյա էվվէլա կէ-

- լիս՝ հէր շէյի թանգիմ էտէր, վէ իպն իւլ ինսան
հագգընտա՝ չօգ էլէմ չէքիպ հագարէթ կէօրէճէք
13 տիր՝ տէյիւ եաղըլմը տըր. Պէն իսէ սիզէ տէրիմ
քի՝ էլիյա կէլմիշ տիր, վէ անըն հագգընտա մէս-
թուր օլտըղը իւզըէ, անա հէր իսթէտիքլէրի շէյի
եափտըլար՝ տէտի :
- 14 Վէ շայիրալէրին եանընա կէլտիյինտէ, անլէրին
էթրաֆընտա խայլի ճէմա՛աթ՝ վէ անլէր իլէ միւ-
- 15 պահէսէ էթմէքտէ օլան ՛ուլէմայը կէօրտիւ : Վէ
պիւթիւն ճէմա՛աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի, միւ-
թէհայլիւր օլուպ՝ եանընա սէյիրտէրէք, անը սէլամ-
- 16 լատըլար : Օլ տախի ՛ուլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՞ մու-
պահէսէ էտիյօրսընը՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէտի իւ-
- 17 զէրինէ, ճէմա՛աթտան պիր ատէմ՝ ճէվապ վէրիպ՝
Եա Մու՛ալլիմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ, անաէ
- 18 պիր տիւլիզ բուհ օղմաղլէ՝ Հէր նէրէտէ թութար-
սա, անը եէրէ չարփար. օլ տախի քէօփիւրիւպ
տիշէրինի գըճըրտատըր վէ գուրուր. վէ՛ Անը իխրաճ
էտինիզ՝ տէյիւ շայիրալէրինէ սէյլէտիմ իսէ տէ,
- 19 միւգթէտիր օլմատըլար՝ տէտի : Օլ տախի անլէրէ
ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանսըղ նէսլ, նէ՞ վագթա
գատար սիզին իլէ պէրապէր օլսըլմ. նէ՞ վագթա
գատար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պանա կէ-
- 20 թիրինիզ՝ տէտի : Վէ եանընա կէթիրտիքլէրինտէ,
անը կէօրտիւյիւ կիպի բուհ անը սարստը. օլ տա-
խի եէրէ տիւշիւպ՝ աղղը քէօփիւրէրէք եուվարլան-
- 21 տը : Վէ Յէ՛ պուռնուռն նէ զէմանտէն պէրու անա
վագը՝ օլտըղընը փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիքտէ,
- 22 օլ տախի՝ Սէպավէթինտէն պէրու. Վէ անը հէ-
լաք էթմէք իւզըէ չօգ տէֆ՛ա աթէշէ վէ սույա

- աթմբշ տըր . լաքին էյէր պիր շէյ եափա պիլիւր ի-
սէն , պիզէ թէրաճճիւմ էտիպ իմաաա էյլէ՝ տէտի :
- 23 Յիսուս տախի անա՝ իման էտէ պիլիւր իսէն , իման
24 էտէնէ ճէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Վէ անիտէ
չօծուղըն փէտերի կէօղ եաշը տէօքերէք Ֆերեսաա
էտիպ՝ իման էտէրիմ , եա Բապպ , իմանսըզըղըմա
25 իմաաա էյլէ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճէմա՝աթըն սէ-
յիրտիպ ճէմ՝ օլտըղընը կէօրտիւքտէ , նափաքրու-
ճը ազարլայըպ , անա՝ էյ տիլսիղ վէ սաղըր բուճ ,
պէն սանա էմր էտէրիմ , պունտան չըգ վէ պիր
26 տաճա կիրմէ՝ տէտի : Բաճ տախի պաղըրարագ վէ
անը շիտտէթլէ սարսարագ չըգտը . օլ տախի մէ-
յիթ կիպի օլտու , շէյլէ քի չնղլարը՝ Յէվթ օլ
27 մուշ տըր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անը էլինտէն
28 թութուպ գալտըրմասըյլա՝ գալգտը : Վէ խանէ-
յէ կիրտիյինտէ , շայիրտլէրի՝ Պիղ անը նի՞չիւն
իխրաճ էթմէյէ միւգթէտիր օլմատըգ՝ տէյիւ ան-
29 տէն թէնճաճէ սու՝ալ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝
Պու մադուլէնին՝ տու՝ա վէ օրուճտան զայրի պիր
վէճճլէ իխրաճը միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի :
- 30 Վէ օրատան չըգըպ՝ ճէլիլտէն կէչէրլէր իքէն ,
պիր քիմէնին վազըֆ օլմասընը իսթէմէզ իտի :
- 31 Զիրա շայիրտլէրինէ թա՝լիմ էտիպ , անլէրէ՝ իպն
իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլունուպ՝ անը
գաթլ էտէճէքլէր , վէ գաթլ օլունորգտան ոճնի-
րա իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէ-
32 տի : Ամմա անլէր պու սէօղիւ անկլամայըպ՝ անտէն
իսթիֆաար էթմէյէ տախի գօրգտըլար :
- 33 Վէ ֆէֆրնաճումա կէլտի . վէ խոնէտէ իքէն
անլէրէ՝ Եօլտա պիրիպիրինիզ իլէ նէ՞ միւպաճէսէ

- 34 էթաինիդ՝ տէյիւ սու՛տլ էթտի : Անլէր տախի սիւքիւթ էթտիլէր . զիրա՛ Պէշիւք քիմ տիր՝ տէյիւ եօլտա պիրի պիրի իլէ միւպահէսէ էթմիլէր
- 35 իտի : Օլ տախի օթուրուպ , օն իքիլէրի չաղըրլպ՝ անլէրէ՛ էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ իսթէրսէ , ճիւմլէսինին մու՛տխիւերի վէ ճիւմլէսինին խըտ-
- 36 մէթքետրը օլտուն՝ տէտի : Վէ պիր չօճուգ ալըպ օրթալարընտա տուրտըրտը , վէ անը գուճաղընա
- 37 ալըպ , անլէրէ՛ Հէր քիմ պէշլէ չօճուգլարտան պիրինի պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օլուր . վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ , պէնի տէյիլ՝ ֆադաթ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր՝ տէտի :
- 38 Վէ Եուհաննա անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա Մու՛տլլիմ , արտմըզճա կէլմէյէրէք , սէնին իսմինլէ ճիննլէրի իխրաճ էտէն պիր քիմսէ կէօրտիւք , վէ արտըմըճա կէլմէտիյէնտէն մէն՝ էթտիք՝ տէտի : Յիսուս իսէ տէտի քի՛ Անը մէն՝ էթմէյինիդ , զիրա իսմիմլէ միւ՛ճիդէ իճրա էտիպ տէ , ֆիլ հալ պէնիմ
- 40 հաղգըմոա ֆէնա սէշլէյէ պիլէն եօգ տըր : Զիւնքի պիղէ մուխալիֆ օլմայան պիղիմ թարաֆըմըզ-
- 41 տան տըր : Զիրա ֆրիսաոսա միւթէ՛ալլըգ օլտըղընըզտան՝ հէր քիմ սիղէ պէնիմ իսմիմ իչիւն պիր քետսէ սալ իչիրիրսէ , հաղիգաթէն սիղէ տէրիմ
- 42 քի՛ էճրինի աւլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր : Վէ պանա ինանան քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ սիւրչտիւրիւրսէ , պոյնընա պիր տէյիրմէն թաշը ասըլըպ՝ տէնիղէ աթըլմասը քէնտինէ տահա խայրը
- 43 տըր : Վէ էյէր էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրպա , անը քէս . հայաթա պագաթ կիրմէք՝ իքի

էլին օլուպ ճէհէննէմէ , օլ սէօյիւնմէղ աթէշէ
 44 կիրմէքտէն սանա խայրլը տըր . Օրատա անլէրին
 45 գուրտը հօլմէղ վէ աթէշի սէօյիւնմէղ : Վէ էյեր
 տյաղըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա , անը
 քէս . հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի պյաղըն օ-
 լուպ ճէհէննէմէ , օլ սէօյիւնմէղ աթէշէ աթըլ-
 46 մագտան սանա խայրլը տըր . Օրատա անլէրին
 47 գուրտը հօլմէղ վէ աթէշի սէօյիւնմէղ : Վէ էյեր
 կէօղիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա , անը
 չըգար . մէլէքիւթ Ուլլահա թէք կէօղիւ կիրմէք՝
 իքի կէօղիւն օլուպ ճէհէննէմ՝ աթէշինէ աթըլմագ-
 48 տան սանա խայրլը տըր . Օրատա անլէրին գուրտը
 49 հօլմէղ վէ աթէշի սէօյիւնմէղ : Զիրա հէր քէս ա-
 թէշ իլէ թուղտանաճագ , վէ հէր գուրպան թուղ
 50 իլէ թուղտանաճագ տըր : թուղ էյի աիւր , ամմա
 թուղ թաթսըղ օլուրսա , անը նէ՞ իլէ թէրպիյէ
 էտէճէքսինիլ . քէնտիլէրինիղտէ թուղընըղ օլուպ՝
 պիրի պիրինիլ իլէ միւսալէմէթ իւղրէ օլունըղ :

ՊԱՊ 10

1 Վէ օրատան գալգըպ՝ իրտանըն գարշը թորա-
 ֆընտան , Եէհուտիյէ հուտուտընա կէլտի . վէ
 խալգ թէքրար անըն եանընա ճէմ՝ օլտըգտա ,
 քէնտի 'ատէթի իւղրէ եինէ անլէրէ թա՛լիմ էտէր
 իտի :
 2 Վէ Ֆէրիսիլէր եանընա կէլիպ՝ անը թէճրիւպէ
 էտէրէք՝ Զէվճէսինի թաթլիգ էթմէք ատէմէ ճա՛ի՞ղ
 3 մի՛ տէյիւ անտէն սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տաիի ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Մուսա սիղէ նէ՞ էմը էյլէտի՛ տէ-

- 4 տի : Վէ անլեր՝ Մուսա թալազնամէ եաղըպ թաթ-
 5 լիգ էթմէյէ իզն վերտի՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու էմրի զըլզէթ ի գալպինիզ
 6 սէպէպիյլէ եաղտը . Ամմա իպթիտա ի խըլդաթտա
 7 Ալլահ անլէրի երքէք վէ տիշի խալգ էթտի : Պու
 սէպէպտէն տտէմ՝ փէտէրինի վէ վալիտէսինի թէրք
 8 էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարադ , իքիսի եէք
 վիւճուտ օլաճագլար : Պինտէն 'ալէյճ արթըգ իքի
 9 տէյիլ , լաքին եէք վիւճուտ տիրէր : Իմտի Ալլա-
 հըն բապթ էյլէտիյինի ինսան ալըրմասըն՝ տէտի :
 10 Վէ խանէտէ շայիրտլէրի եինէ պու նէսնէյի ան-
 11 տէն իսթիֆասար էթտիլէր : Օլ տախի՝ Հէր քիմ՝
 զէվճէսինի թաթլիգ էտիպ՝ տիկէրինի թէզէվիւճ
 12 էտէրսէ , անըն 'ալէյճինէ զինա էտէր : Քէզալիք
 պիր գարը գօճասընը թաթլիգ էտիպ՝ տիկէրինէ
 թէզվիճ օլունըրսա , զինա էտէր :
 13 Վէ անլէրէ տօգոււնմասը իչիւն եանընա քիւ-
 չիւք չօճուգլար կէթիրտիլէր . շայիրտլէրի իսէ կէ-
 14 թիրէնլէրի ազարլատըլար : Վէ Յիսուս պունու
 կէօրտիւքտէ կիւճէնիպ՝ անլէրէ խիթապէն՝ Պրա-
 գընըզ , չօճուգլար եանըմա կէլինլէր , վէ անլէրի
 մէն՝ էթմէյինիզ , զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մա-
 15 գուլէլէրին տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝
 մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ՝ քիւչիւք չօճուգ կի-
 պի գապուլէ էթմէզսէ՝ անա տալա կիրմէյէճէք տիր
 16 տէտի : Վէ անլէրի գուճաղընա ալըպ , իւզէրլէրինէ
 էլլէրինի գօյարագ՝ անլէրէ խայր տու'ա էյլէտի :
 17 Վէ եօլա չըգարըղընտա , պիր քիմնէ եանընա
 սէյիրտիպ՝ հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ . վէ անա՝
 էյ Մու'ալլիմ ի քէրիմ , հայաթը եպէտիյէյէ վա-

- քիս օլմագ իջիւն նէ՞ եափայլմ' տէյիւ սու'ալ էյ-
 48 լէտի : Յիսուս տախի անա՝ Նի՞ջիւն պանա քե-
 րիմ տէյօրսըն . պիրտէն՝ եա՛նի Ալլահտան զայրի
 49 քերիմ եօգ տըր : Էվամիրի պիլիրսին . Զինա էթ-
 մէյէսին , Գաթլ էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէ-
 սին , Եալան շէհատէթ էթմէյէսին , Ղատր էթ-
 մէյէսին , Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ՝
 20 տէտի : Օլ տախի անա ճէվապէն՝ Էյ մու'ալլիմ ,
 պունլարըն ճիւմլէսինի սէպափէթիմտէն պերու հըֆզ
 21 էյլէտիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա պագըպ անը
 սէվտի , վէ անա խիթապէն՝ Պիր նօգսանըն վար ,
 կիտիպ՝ մամէլէյինի սաթըպ ֆուգարսյա վէր , վէ
 սէմատա խազնէյէ մալիք օլուրսըն . վէ խաչը եիւք-
 22 լէնիպ կէլ , պանա թապի՝ օլ՝ տէտի : Օլ տախի
 պու սէօզտէն զամնաք օլտու , վէ միւքէտտէր օլա-
 23 բագ կիթտի , չիւնքի չօգ մալի վար խտի : Յիսուս
 տախի էթրաֆընա պագըպ , շայիրտլէրինէ՝ Մալ-
 տար քիմսէլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՞ կիւճ իլէ
 24 կիրէրլէր՝ տէտի : Շայիրտլէրի իսէ անըն սէօզլէրի-
 նէ հսյրսն գալմալարըլէ , Յիսուս թէքրար ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Էյ չօճուգլարըմ , մալէ իթիմատ
 էտէնլէրին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի նէ՞ կիւճ
 25 տիր . Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն ,
 տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէի տահա գօլսյ
 26 տըր՝ տէտի : Վէ անլէր զիյատէսիյլէ հսյրսն օ-
 լուպ , մապէյնլէրինտէ՝ Էյլէ իսէ քի՞մ խէլաս պու-
 27 լա պիլիբ՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ պագըպ՝
 ինսան ինտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր , լաքին
 Ալլահըն ինտինտէ տէյիլ տիր . զիրա ինտ Ալլահ
 28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Պետրոս անա՝ Իշթէ

- պիղ հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտուգ
 29 տէմէյէ պաշլատը : Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հա-
 գիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՝ պէնիմ իչիւն վէ պե-
 շարէթ իչիւն խանէ եա պիրատէր եա հէմշիրէ եա
 փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թար-
 30 լալարը թէրք էթմիշ օլուպ տա , Շիմտի պու զէ-
 մանտէ թէ՛ատտիլէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ
 զիյատէ՝ խանէ վէ պիրատէր վէ հէմշիրէ վէ վա-
 լիտէ վէ էվլատ վէ թարլալարա , վէ տիրէթտէ
 հայաթը էպէտիյէյէ նա՞իլ օլմայաճագ պիր քիմնէ
 31 եօգ տըր : Լաքին չօգ մուգատտէմ՝ քիմնէլէր
 մու՛ախիէր՝ վէ մու՛ախիէրլէր մուգատտէմ՝ օլաճագ
 տըր՝ տէտի :
 32 Վէ անլէր Երուշալիմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա ի-
 քէն , Յիսուս էօնլէրինճէ կիտէր իտի , վէ անլէր
 հայրան գալարագ , արտընճա կիտէր իքէն գօր-
 գարլար իտի . վէ եինէ օն իքիլէրի եանընա ուլըպ՝
 անլէրէ քէնտինէ օլաճագ վուգու՛աթը սէյլէմէյէ
 33 պաշլատը . Եա՛նի , իշթէ պիղ Երուշալիմէ չըգայօ-
 րըղ . վէ Իպն իւլ ինսան պաշլ քեահինլէր իլէ
 ՛ուլէմայա թէսլիմ՝ օլունաճագ , անլէր տախի անըն
 գաթիլնէ հիւքմ էտիպ՝ անը թա՛իֆէլէրին էլինէ
 34 թէսլիմ էտէճէքլէր . Պուշլար տախի անը իս-
 թիհզա էտիպ՝ գամլը իլէ տէյէրէք իւզէրինէ
 թիւքիւրէճէքլէր , վէ անը գաթլ էտէճէքլէր տիր .
 օլ տախի իւչիւնճիւ կիւնիւ գըլյամ էտէճէք տիր՝
 ԴէԴէ :
 35 Վէ Զէպէտի օղուլարը Եա՛գուպ իլէ Եուհան-
 նա եանընա կէլիպ՝ Եա մու՛ալլիմ , թալէպ էտէ-
 ճէյիմիղ նէսնէյի պիղէ իճրա էթմէնի իսթէրիզ՝

- 36 տէտիւէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Սիղէ նէ՝ իճրա էթ-
- 37 մէմի իսթէրսինիզ՝ տէտի : Անլէր տախի անա՝ ճէ-
լալինտէ պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա
- 38 օթուրմագլըղը պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիւէր : Վէ
Յիսուս անլէրէ՝ Նէ թալէպ էթտիյինիզի պիլմէզսի-
նիզ . պէնիմ իչէճէյիմ քեսսէտէն իչմէյէ , վէ
վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օ-
- 39 լունմաղա միւգթէտի՞ր մի սինիզ՝ տէտիքտէ , Միւգ-
թէտիր իզ՝ տէտիւէր : Յիսուս իսէ անլէրէ՝ կէրչի
պէնիմ իչէճէյիմ քեսսէտէն իչէճէքսինիզ , վէ
պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆ-
- 40 թիզ օլունաճագսընըզ . լաքին սաղըմտա վէ սօ-
լըմտա օթուրմագլըղը իհսան էթմէք պանա բաճի
օլմայըպ , անճագ քիմլէր իչիւն հաղըրլունմըլ իսէ
- 41 ալլէրէ վէրէլէր՝ տէտի : Վէ Դիլէ օն շայէրլէր
պունու իշիթտիքտէ , Եա՛գուպ վէ Եուհաննայա
- 42 կիւճէնմէյէ պաշտարըլուր : Ամմա Յիսուս անլէրի
շաղըրըպ , թա՛իֆէլէրին հիւքմաարըլարը 'ատտ օ-
լունունլար անլէրին իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ ,
պէօյիւքլէրի տախի անլէրին իւզէրինէ իճրա ի հիւ-
- 43 քիւմէթ էթտիքլէր'նի պիլիր'ինիզ . Ամմա աբա-
նըզտա պէօյլէ օլմասըն , լաքին պէյնինիզտէ պէօ-
- 44 յիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքէտարընըզ , Վէ
սիզտէն պիրինճի օլմագ իսթիյէն՝ ճիւմէսինին գու-
- 45 լը օլուն : Ջիրա իպն իւլ ինսան տախի քէնտի-
նէ խըտմէթ օլունմագ իչիւն տէյիլ , անճագ
խըտմէթ էթմէք , վէ նէֆսինի չօգ քիմնէլէրին պէ-
տէլնէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
- 46 Վէ Էրիսայա կէլիպ քէնտիսի՝ շայիւտլէրի իլէ
պիր խայլի ճէմա'աթ տախի պէրապէր օլարագ ,

- Իրիխտան չգար իբէն , Տիմէօս օղլու Պարտիմէօս
նամընտա պիր ա'մա եօլ քէնարընտա օթուրուպ ,
- 47 տիլէնիյօր իտի : Վէ Նազարէթլի Յիսուս օլտըղը-
նը իշիթաիքտէ , Եա Յիսուս իպն ի Տաուտ , պա-
նա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ Ֆերեատ էթմէյէ պաշ-
- 48 լատը : Վէ սիւքիւթ էթմէսի իշիւն նիչէ քիմսէ-
լէր անը ազարլատը իսէ տէ , օ տահա զիյատէ ,
Եա իպն ի Տաուտ , պանա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ
- 49 Ֆերեատ էտէր իտի : Վէ Յիսուս սուրուպ՝ չաղ-
րըմասընը էմը էյլէտի . վէ ա'մայը չաղըրըպ անա՝
ճէսարէթլէն , գալգ , սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր :
- 50 Օլ տաիի 'ապասընը աթարագ գալլըպ՝ Յիսու-
- 51 սըն Եանընտ կէլտի : Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝
Նէ՞ իսթէրսին քի սանա Եափսըմ՝ տէմէսի իւ-
զէրինէ , ա'մա անա՝ Բապպօնի , կէօղլէրիմ աջըլ-
- 52 սըն՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝ Կիթ , իմանըն սէնի
իէլաս էթտի՝ տէտիքտէ , անըն կէօղլէրի տէր հալ
աչըլըպ՝ Եօլտա Յիսուսըն արտը սըրա կիթտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եերուշալիմէ Եագլաշարագ , Զէյթուն տաղը-
նըն գուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Պէյթ'ան-
Եայա Եագըն կէլտիքլէրինտէ , շայիբալէրինտէն ի-
- 2 քիսինի կէօնտէրիպ , Անլէրէ խիթապէն՝ Գարշընըղ-
տաքի քէօյէ կիտինիզ , վէ իշինէ կիրտիյինիզ կիպի ,
իւզէրինէ հիչ պիր քիմսէ պինմէմիշ , պաղլը պիր
- 3 սըրիսիպուլուրսընըզ . անը չէօղիւպ կէթիրինիզ , Վէ
էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու էթտիյինիզ Նէ՞ տիր՝
տէրսէ , Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ տէյինիզ . օլ տաիի

- անը հէման պուրայա կէօնտէրէճէք տիր՝ տէտի :
- 4 Անլէր տախի կիտիպ՝ սըփայը տըշարըտա գափուռնն
էանընտա եօլ իւզէրինտէ պաղլը պուլուպ չէօզտիւ-
- 5 լէր : Վէ օրատա տուրանլարըն պա՛ղըսը անլէրէ՝
Սըփայը չէօզիւպ նէ՞ եափըյօրսընը՝ տէտիլէր :
- 6 Անլէր տախի Յիսուսըն էմը էթտիյի կիպի անլէրէ
7 սէյլէմէլէրիյլէ՝ անլէրի պրագտըլար : Վէ սըփայը
Յիսուսա կէթիրիպ , անըն իւզէրինէ էլպիսէլէրինի
- 8 գօտրգլարընտա՝ անըն իւզէրինէ պինտի : Զօգ քիմ
սէլէր տախի էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր . վէ պա՛-
- 9 յէրէք , էօնտէն կիտէնլէր վէ արտտան կէլէնլէր՝
Օսաննա , Բապպըն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլ-
- 10 սուն : [Բապպըն իսմի իլէ] կէլէն փէտէրիմիզ Տա-
ուսըն մէլէքիւթիւ միւպարէք օլսուն . էիւճէլէր-
- 11 տէ Օսաննա՝ տէյերէք նիտա էտէրլէր իտի : Վէ
Յիսուս Եէրուշալիմէ կէլիպ հէյ.քէլէ կիրտի . վէ էթ-
- րաֆընտա հէր շէյէ նազար գըլըպ , արթըգ վագըթ
կէճ օլմաղլէ , օն էքիլէր իլէ պէրապէր Պէյթ'ան-
- եայա չըգտը :
- 12 Վէ էրթէսի կիւն Պէյթ'անեատան չըգտըզլա-
- 13 րընտա աճըգտը : Վէ ուզագտան իւզէրինտէ եափ-
րաղը պուլընտան պիր ինճիր աղսճը կէօրմէյիլէ , Ան-
- տէ պիր նէսնէ պուլուրմըյըմ տէյիւ , անըն եա-
նընա կիթտիքտէ , եափրագլարտան մա'տա պիր
- նէսնէ պուլմատը , զիրա ինճիր վագթը տէյիլ իտի :
- 14 Վէ [Յիսուս] անա խիթապէն՝ Պուստան պէյլէ է-
պէտէն պիր քիմսէ սէնտէն մէյվէ եէմէսին՝ տէտի .
շայիրտլէրի տախի պուսու իշիթտիլէր :
- 15 Վէ Եէրուշալիմէ կէլտիքլէրինտէ , Յիսուս հէյ-

- քելէ կիրիպ՝ հէյքելտէ ախզ ու 'իթա էտէնլէրի
 իխրաճ էթմէյէ պաշատը , վէ սարաաֆլարըն փիշ-
 թախթալարընը , վէ կեօյերճին սաթանլարըն՝ իսքէմ
- 16 լէլէրինի ալթ իւսթ էթտի : Վէ պիր քիմսէնին
 հէյքելտէն պիր դապ կէչիրմէսինի պրագմազ իտի :
- 17 Վէ թա'լիմ էտէրէք տնլէրէ՝ խանէմ ճիւմլէ միլ-
 լէթլէր իչիւն 'իպատէթխանէ թէսմիյէ օլունաճագ
 տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի'լ մի , ֆադաթ սիզ
- 18 անը հարամիլէր մաղարտսը էթտինիզ՝ տէտի : Վէ
 'ուլէմս իլէ պաշ քեահինլէր պունու իշիթմէլէրիյէ,
 անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար իտի . չիւն-
 քի անտէն գորգարլար ըտը , ղիրա պիւթիւն ճէ-
 մա'աթ անըն թա'լիմինտէն հայրան օլմուշ իտի :
- 19 Վէ ագշամ օլտըգտա շէհրտէն տըշարը չըգաը :
- 20 Վէ սապահայլըն ինճիր սղաճընըն եանընտան կէ-
 չէր իքէն , անը քէօքիւնտէն գուրուսուշ կէօրտիւ-
- 21 լէր : Վէ Պետրոս թէղէքքիւր էտէրէք անա՝ Էյ
 Մու'ալլիմ , պադ լա'նէթ էթտիյին ինճիր աղաճը
- 22 գուրուսուշ տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի տնլէրէ
 ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլտուն :
- 23 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ պու
 տաղա խիթապէն՝ Գալդ քէնտինի տէնիզէ իլգա էթ
 տէյիպ տէ՝ դալպինտէ շիւպհէ էթմէյէրէք , ան-
 ճագ տէտիյի շէյլէրին վազը՝ օլաճաղընա իման է-
 տէրսէ , տէտիյի հէր նէ իսէ անա վազը՝ օլաճագ
- 24 տըր : Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տաւա իլէ
 տիլէտիլինիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա ի'թիգաա
- 25 էտինիզ , վէ սիզէ օլաճագ տըր : Վէ տու'սյա տուր-
 տըղընըզտա՝ էյէր պիր քիմսէ 'ալէյհինտէ պիր շէ-
 յինիզ վար իսէ , 'աֆվ էտինիզ , թա քի սէմաւաթ-

- տա օլան փետերինիզ տախի սիղին սուչլարընըը
- 26 սիղէ 'աֆվ էտէ : Ամնա էյեր սիղ 'աֆվ էթմէզ-
սէնիզ , սէմավաթտա օլան փետերինիզ տախի սի-
ղին սուչլարընըը 'աֆվ էթմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 27 վէ էինէ Երուշալէմէ կէլտիքլէրինտէ , քէնախի
հէյքէլտէ կէզէր իքէն , պաշ քէահինլէր իլէ 'ու-
- 28 լէմա վէ իխթիյարլար եանընա կէլիպ , Անա՝ Պուռ-
լարը նէ՞ սէլահիյէթ իլէ իճրա էտիյօրսըն , վէ
պուռլարը էթմէք սէլահիյէթինի սանա քի՞մ վէր-
- 29 տի՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Պէն տախի սիղէ պիր շէյ սու՛ալ էտէյիմ . պանա
ճէվապընը վէրտիյինիզ հալտէ , պէն տախի պու-
- 30 շէյլէրի նէ սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիղէ
սէյլէրիմ . Եուհաննանըն վաֆթիզի սէմա՞տան մր,
եօգսա ինսանտան մը իտի . պանա ճէվապ վէրինիզ՝
- 31 տէտի : Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէք-
քիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ էյեր Սէմատան տէ-
սէք , Ես նիչի՞ւն անա ինսանտանընը՝ տէյէճէք :
- 32 վէ էյեր ինսանտան տէսէք . . . գազմտան գօր-
գարլար իտի . զիրա ճիւմլէսի Եուհաննանըն ֆիլ-
հադիզէ փէյղամպէր օլտըզը ի՛թիգատընտա իտի-
- 33 լէր : Օլ վազըթ Յիսուսա՝ ճէվապէն՝ Պիլէյիզ՝
տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն
տախի պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ իլէ իճրա էթ-
տիյիմի սիղէ սէյլէմէմ՝ տէտի :

¶ **Վ**է անլէրէ թէմսիլաթ իլէ սէյլէմէյէ պաշլատը .
Պիր ատէմ պաղ տիքիպ էթրաֆընը չիթ իլէ իհա-

- Թէ էթտի , վէ պիր մա'սէրէ գաղըպ' գուլլէ պինա
 էթտի , վէ անը պաղծըլարա Թէսիմ էտիպ' ղու-
 2 պէթէ կիթտի : Վէ մէվսիմինաէ , պաղծըլարտան
 պաղըն մաճուլընտան ախղ էթմէք իւզրէ , պաղ-
 3 ճըլարա պիր գուլ կէօնտէրտի : Ամմա անլէր անը
 4 ԹուԹուպ տէյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր : Վէ եի-
 նէ անլէրէ պաշգա պիր գուլ կէօնտէրտի . անը
 տախի Թաշլայըպ պաշընը Եարալայարապ՝ ճագա-
 5 ռէԹլէ կէօնտէրտիլէր . Վէ Թէքրար պաշգաւընը
 կէօնտէրտի , անը տախի գաթլ էթտիլէր . վէ տա-
 ճա նիչէ քիմսէլէր Կէօրէրէ Էն Էն , պա'պըլարընը
 տէյտիւլէր վէ պա'ղըլարընը գաթլ էթտիլէր :
 6 Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու տախի պուլունմաղլէ ,
 Օղլըմա Տիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք , ճիւմլէսին-
 տէն սօնկրա անը տախի Եանլարընա կէօնտէրտի :
 7 Լաքին օլ պաղծըլար պիրի պիրինէ՝ Պու վարիս տիր ,
 կէլինիզ՝ անը Էօլտիւրէլիմ , վէ միրաս պիզիմ օ-
 8 լուր՝ տէտիլէր : Վէ անը ԹուԹուպ Էօլտիւրտիւ-
 9 լէր վէ պաղտան տըշարը աթտըլար : Իմտի պաղ
 սաճիպի նէ՞ Եափաճագ տըր . կէլիպ օլ պաղծըլարը
 Տէլաք էտէճէք , վէ պաղը ղայրի քիմսէլէրէ վէրէ-
 10 ճէք տիր : Եափըճըլարըն ըտտ էթտիլէրի Թաշ
 11 քէօշէ Թաշը օլտու . Պու Բապպ Թարաֆընտան
 օլտու , վէ կէօղլէրիմիզ Էօնիւնտէ 'աճայըպ տըր՝
 տէյիւ մուճարրէր օլանը օգո՞ւմաաընըզ մը :
 12 Վէ պու Թէմսիլի քէնտիլէր ճագընտա սէյլէ-
 տիլինի անկլամալարըյլէ՝ անը ԹուԹմաղա Փուր-
 սաթ արատըլար իսէ տէ , ճէմա'աթտան գօրգ-
 տըզլարընտան , անը պրաղըպ կիթտիլէր :
 13 Վէ անը քէլամ իլէ ԹուԹմագ իւզրէ , Եանը-

- նա ֆերիսիէր իլէ Հերօտէսիւրաւէն պա՛ղըլարընը
 14 կէօնտէրտիւրէր : Անլէր տախի կէլիպ սնա՛մ է՝
 մու՛ալլիմ՝, աէնին հագգ օլուպ՝ քիմսէյի վաղիֆէ
 էտինմէտիյինի պիլիբիզ . զիրա ստէմլէրին խաթըրը-
 նը սայմայըպ՝ Ալլահըն թարիգինի հագիգաթ իւզ-
 րէ թա՛լլիմ էտէրսին . Գայսէրէ վէրկի վէրմէք
 ճա՛իզ մի , եօգսա տէյիլ մի , վէրէլլի՞մ մի , եօգ-
 15 սա վէրմէյէլլիմ մի տէտիլէր : Օլ տախի անլէրին
 միւրա՛իլիյինի պիլմէքլէ , անլէրէ՛ Պէնի նի՞չիւն
 թէճըրլւպէ էտիյօրսընըզ . պանա պիր տինար կէ-
 16 թիրինիզ կէօրէյիմ՝ տէտի : Անլէր տախի կէթիր-
 տիլէր . վէ անլէրէ՛ Պու սուրէթ վէ եազը քիմի՞ն
 17 տիր՝ տէտիյինտէ , Գայսէրին տէտիլէր : Վէ Յի-
 սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Գայսէրէ 'ա՛իտ օլանը Գայ-
 սէրէ՛ վէ Ալլահա 'ա՛իտ օլանը Ալլահա էտա էտի-
 նիզ՝ տէտի . վէ անա թէ՛աճճիւպ էթտիլէր :
 18 Վէ գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր
 19 եանընա կէլիպ՝ անա սու՛ալ էտէրէք , է՝՝ մու՛ալ-
 լիմ , Մուսա պիզէ՛ էյէր պիր քիմսէնին դարնտա-
 շը պիլա վէլէտ վէֆաթ էտէրէք , ղէվճէսինի թէրք
 էտէրսէ , դարնտաշը անըն ղէվճէսինի ալըպ քէն-
 տի դարնտաշընա ղիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէ-
 20 յիւ եազտը : Իմտի եէտի դարնտաշ վար իտի .
 պիրինճիսի պիր ղէվճէ ալը վէ ղիւրրիյէթ պրազ-
 21 մայարազ վէֆաթ էյլէտի : Իքինճիսի տախի մէզ-
 պուրէյի ալըպ՝ ղիւրրիյէթ պրազմայարազ վէֆաթ
 22 էյլէտի . քէզալէք իւչիւնճիւսիւ պէօյլէ օլուս : Պա-
 սալէլէ եէտիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ՝ ղիւր-
 րիյէթ պրազմաարլար . ճիւմլէսինտէն սօնկրա օլ
 23 ղէվճէ տախի վէֆաթ էթտի : Իմտի գըյամէթտէ ,

- գըյամ էթտիբլէրի զէման , անլէրտէն հա՞նկըսը-
նըն զէվճէսի օլաճագ . չիւնքի եէտիոհինն տախի
24 մէնքուհէսի օլտու՝ տէտիբլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Զէլալէթինիզ Քիթապլարը վէ Ալլահըն
գուտրէթինի պիլմէտիյինիզտէն աէյի՞՛Լ մի տիր :
25 Զիրա էմվաթտան գըյամ էթտիբլէրինտէ նէ
թէզէվվիւճ էտէրլէր՝ նէ աէ թէզվիճ օլունուր-
լար . անճագ սէմալաթտա օլան մէլա՞իքէ կիպի
26 տիրլէր : Ամմա էմվաթըն գըյամը խուսուոընտու՝
Մուսանըն քիթապընտա , չալը ֆըգըրտընտա Ալ-
լահըն անա սէյլէյիպ . Պէն Ապրահամըն Ալլահը
վէ իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը իմ՝
27 տէտիյինի օգո՞ւմատընըզ մը : Ալլահ էմվաթըն
Ալլահը օլմայըպ՝ հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր-
պու ճիհէթլէ սիզ զէյատէսիլէ զէլալէթտէ սինիզ
տէտի :
- 28 Վէ ՛ուլէմատտան պիրի կէլիպ անլէրին միւպահէ-
սէսինի իշիտէրէք , անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվապ վէր-
տիյինի կէօրմէքլէ , անա՝ Ճիւմլէ էվաժիրին պիրին .
29 Ճիսի հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Վէ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ Ճիւմլէ էվաժիրին պիրինճիսի
պա՞րը . Էյ իսրայէլ , տինկլէ , Ալլահմըզ Բապպ՝
30 Բապպ ը վոհիտ տիր . Վէ Ալլահըն օլան Բապպը
պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ
պիւթիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվվէթինտէն
31 սէվէսին . պիրինճի էմր պու տըր : Վէ պուճա միւ-
մասիլ իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնչընը քէնտին
կիպի սէվէսին . պուճարտան պէյիւք տիկէր պիր
32 էմր եօգ տըր՝ տէտի : Վէ օլ ՛ալիմ անա՝ Լիւղէլ-
էյ մու՛ալլիմ , հագիգաթ իւզըէ սէյլէտին . զիրա

- 33 Ալլահս պիր տիր, վէ անտէն զայրի եօգ տըր: Վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւթիւն 'ազըլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ պիւթիւն գուվլէթտէն սէվմէք՝ վէ դօնջըյը քէնտի կիպի սէվմէք ճիւմլէ մուհրաթտան վէ զէպաիհտէն էվլա տըր՝ տէտի:
- 34 Յիսուս տախի անըն 'ադիլանէ ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքլէ, Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէն ուզադ տէյիլ սին՝ տէտի: Վէ անա արթըգ պիր քիմանէ սու'ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի:
- 35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ՝ էտէր իքէն ճէվապ էտիպ՝ 'Ուլէմա նա'սըլ Մէսիհ Տաուտըն օղլու տըր՝
- 36 տէրլէր: Զիրա Տաուտ քէնտիսի Բուհ իւլ Գուտս իլէ տէտի քի՝ Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի սյադլարընա պասամագ էտինճէյէ:
- 37 տէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու: Իմտի Տաուտ քէնտիսի անա Բապպ տէտիյի հալտէ, նա'սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի: Վէ ճէմա'աթ ը քէսիրէ իսթէք իլէ անը տինկլէր իտի:
- 38 Վէ անլէրէ թա'լիմինտէ՝ Կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզ:
- 39 մէյի վէ չարշըլարտա սէլամլար, Վէ սինազօղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ պաշ սէ:
- 40 տիրլէր իսթէյէն 'ուլէմաւտան սագընընըզ: Անլէր տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տու'ալար էտէրլէր: անլէր տահա շէտիտ 'ազապա տիւշար օլաճագ տըր՝ տէտի:
- 41 Վէ Յիսուս խազինէնին գարշըսընտա օթուրուպ՝ ճէմա'աթըն խազինէյէ նէ վէճհէ սոգհէ աթտըզլարընա նազար էտիյօր իտի: Վէ չօգ զէնկինլէր չօգ
- 42 աթտըլար: Վէ պիր Ֆագիր տուլ գարը կէլիպ
- 43 պիր մանկըր դըյմէթինտէ իքի փուլ աթտը: Վէ

շայիրտլերինի չաղըրըպ անէրէ՝ Հագիգաթէն սիղէ
տէրիմ քի՝ պու ֆագիր տուլ գարը խաղինէյէ
44 աթանլարըն ճիւմէսինտէն զիյատէ աթար . Զիրա
ճիւմէսի քէնտիլերին ֆաղլասընտան աթարլար .
պու գարը իսէ քէնտի եօգլըղընտան , հէր նէսի
վար իսէ , պիւթիւն նաֆագասընը աթար՝ տէտի :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն , շայիրտ-
լերինտէն պիրի անա՝ էյ Մու'ալլիմ , պագ , նա՝
սըլ թաշլար վէ նա՝սըլ պինալար տըր՝ տէտի :
- 2 Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէյիւք պինա-
լարը կէօրի՞յօրմըն , երգըլմատըգ պիրի պիրի իւ-
զերինտէ հիչ պիր թաշ գալմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարընտա
օթուրտըղընտա , Պետրոս իլէ Ես'գուպ վէ Եու-
հաննա վէ Անտրասոս անա թէնհաճէ իսթիֆասար է-
- 4 տիպ՝ Պու շէյլերին նէ զէման վուգու՝ պուլաճա-
ղընը , վէ ճիւմէ պու նէսնէլերին իթմամ օլունա-
ճաղը վագթըն 'ալամէթինի պիղէ սէյլէ՝ տէտիլեր :
- 5 Յիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անէրէ տէտի
- 6 քի՝ Սագընընըղ , սիղի քիմնէ իղլալ էթմէսին : Զի-
րա չօգ քիմնէլեր Մե'էհ պէն իմ՝ տէյերէք , պէ-
նիմ իսիմ իլէ կէլիպ չօգ քիմնէլերի իղլալ էտէ-
- 7 ճէքլեր : Վէ ճէնքլեր իլէ ճէնք թէվաթուրլարը ի-
շիթտիյինիղ վագըթ , միւզթարիպ օլմայասընըղ .
զիրա պունլար վուգու՝ պուլմագ կէրէք տիր , լա-
- 8 քին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ
միլլէթ 'ալէյհինէ , վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ա-

- լէյճինէ գալգըջըպ՝ նիչէ մահալէրտէ զէլդէլէր օ-
լաճագ, վէ գըթըգ իւն իսթիլալար օլաճագ .
- 9 պոռնլար էլէմէրին իպթիտասը տըր : Սիզ տախի
սագըննըզ, զիրա սիզի միլլէթ մէճլիսլէրինէ թէս-
լիմ էտէճէքլէր . վէ սինազօղլարտա տէջիւլիւպ
պէնիմ իչիւն վալիլէր վէ մէլիքլէր հաւզուրընա , առ-
լէրէ շէհառէթ օլմաք իւզրէ ճէլպ օլունաճադսը-
- 10 նըզ , վէ էվիլա պէշարէթ ճիւմէ միլլէթլէրէ վա՛ղ
- 11 օլունմագ կերէք տիր : վէ սիզի թէսլիմ էթմէք
իչիւն կէօթիւրտիւքլէրի վագըթ , էվիլէճէ էնտիչէ
էտիպ տէ , Նէ սէջլէյէլիմ տէյիւ տիւշիւնմէյինիզ ,
լաքլին օլ սա՛տթտա սիզէ նէ վէրիլիրուէ անը սէջ-
լէյինիզ . զիրա սէջլէյէնլէր սիզ տէյիլ սինիզ , առ-
- 12 ճագ Րուհ իւլ Գուտա տըր : Իմաի գարնատաշ գա-
րնտաշը , վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ է-
տէճէք , վէ էվլատ վալիտէյն իւզէրինէ գալգըպ՝
- 13 անլէրի գաթլ էտէճէքլէր : վէ իսմիմ իչիւն ճիւմ-
լէ թարաֆընտան պուզղ օլունաճագսլնըզ , ամմա
նիհայէթէ տէկին սապը էտէն խէլաս պուլուր ,
- 14 վէ Տանիւլ փէյլամպէրին վոսըթասըյլէ իս-
պար օլունան խարապիյէթ մէքրուհէսինին ճա՛իզ
օլմայան եերտէ տուրաղընը կէօրտիւլիւնիւզտէ ,
(օգույան անկլասըն ,) օլ զէման լէհոտիյէտէ օ-
- 15 լանլար տաղլարա գաչըպ՝ Տամտա օլան՝ խանէյէ
էնմէսին , վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմադա իչէրի
- 16 կիրմէսին : Թարլատա օլան տախի լիպտընը ալմա-
- 17 զա կերի տէօնմէսին : վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ հա-
- 18 միլլէ վէ էմգիլիլ օլանլարա : վէ ֆիրաընըզ գըշա
- 19 թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու՛ա էտինիզ . Զիրա
Ալլահըն խալգ էյլէտիյի խիլգաթըն իպթիտասըն .

- տան պու անէտէք միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ
ասլա պուլմայաճագ շէտիտ մուզայագաօ օլ կիւն-
- 20 լէրտէ օլաճագ տըր : Վէ էյէր Բապպ օլ էյամը
գըսալթմասայըտը , հիչ պիր պէշէր գուրթուլմազ
իտի . լաքին ինթիխապ էթտիյի միւնթախապլար
- 21 իչիւն օլ էյամը գըսալթմըշ տըր : Վէ օլ գէման
էյէր պիր քիմնէ սիզէ՝ իշթէ Մէսիճ պուրատա ,
եախօտ իշթէ օրատա տըր՝ տէրտէ , ինանմոյասը-
- 22 նըզ : Զիրա քեազիպ մէսիճլէր վէ քեազիպ փէյ-
ղամպէրլէր զուհուր էտիպ , միւմքին օլա՝ միւն-
թախապլարը պիլէ իզլալ իչիւն 'ալամէթլէր վէ
- 23 միւ՝ճիզէլէր իծրա էտէճէքլէր : Ամմա սիզ սազը-
նընըզ , իշթէ սիզէ ճիւմլէսինի էվվէլախապէր վէրի-
յօրըմ :
- 24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագատան սօնկ-
րա կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը վէրմէ-
- 25 յէճէք տիր : Վէ կէօքտէքի երլտըզլար աիւշիւպ՝
սէմալթատա օլսն գուվվէթլէր սարսըլաճագ տըր :
- 26 Վէ օլ գէման իպն իւլ ինտանը պուլլութլարտա 'ա-
զիմ՝ գուվվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիւր կէօրէճէքլէր
- 27 տիր : Օլ գէման մէլաի՝քէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի
միւնթախապլարընը տէօրթ ըիւզկեսարտան , եերին
ուճընտան թա կէօյիւն ուճընտաէք ճէմ՝ էտէ-
- 28 ճէք տիր : Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ .
անըն տապլարը եուլմշոյըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշ-
լատըղը վագըթ , եազըն եագըն օլտըղընը անկ-
- 29 լարսընըզ : Քեզալիք սիզ տախի պուլլարըն վու-
գու՝ պուլտըղընը կէօրաիւյիւնիզտէ , եագըն հէման
- 30 գափուլարտա օլտըղը մա՝լիւմիւնիզ օլա : Հագի-
գալթէն սիզէ տէրիմ քի պուլլարըն ճիւմլէսի վու-

- գու՝ պուլմայրնճա պուլ նէսլ կէշմէյէճէք տիր :
- 31 կէօք իլէ եէր զա՛խլ օլուր , ամմա պէնիմ սէօղլէ-
- 32 ըիմ ապլա զա՛խլ օլմայաճադ տըր : Ամմա օլ կիւն
վէ սա՛ւաթ հազգընտա փէտէրտէն մա՛տա պիր
քիմնէնին վէ սէմատա օլան մէլա՛իքէնին վէ հաթ-
- 33 թա Օղլըն տախի մալիւ՛մաթը եօգ տըր : Սազը-
նընըզ , ույանըզ տուրուպ տու՛ա էտինիզ . զիրա օլ
- 34 վազթըն նէ զէման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Նիճէ
քի զուրպէթէ կիտէն պիր ատէմ խանէսինի պրա-
ղարազ , գուլլարընա իտարէ ի ումուրընը , վէ հէր
քէսէ քէնտի իշինի թախսիս էտիպ՝ դափուճըյա
- 35 տախի ույանըզ տուրումսընը թէնպիհ էտէր . իմտի
ույանըզ տուրուընը . զիրա խանէ սահիպինին նէ
զէման՝ ազշամ եա կէճէ եարըսը եա խօրօս էօթ-
տիւլիւնտէ եա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզի-
- 36 նիզ : Օլմայա քի անարզըն կէլիպ սիզի ույգուտա
- 37 պուլա : Վէ սիլէ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի ճիւմլէյէ
սէօյլէրիմ , Ույանըզ տուրուընը :

- 1 Վէ ֆըսհ վէ ֆէթիր պայր-էն էքի կիւն սօնկրա
վուգու՝ պուլմադ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեսհինլէր ի-
լէ 'ուլէմա ոնը հիլէ իլէ թութուպ գաթլ էթմէյէ
- 2 ֆուրսաթ արարլար իտի : Ֆագաթ՝ իալզ պէյնին-
տէ վէլվէլէ օլմամադ իչիւն պայրամտա օլմասըն՝
տէտիլէր :
- 3 Վէ Յիւս- Պէյթ՝անեատա , ճիւզամը Սիմ՝օնըն
խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն , էլին-
տէ պիր շիշէ զիգըյմէթ խալիս նարտին եաղը օ-

- լարագ պիր դարը կէտի , վէ շիշէյի գըրըպ՝ անըն
 4 պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պա՛ղը քիմէլէր
 տէրունէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եաղ նի՞չիւն իս.
 5 րաֆ օլունտու . Զիրա պու եաղ իւչ եիւզ տի.
 նարտան զիյատէյէ սաթըլըպ գըյմէթի ֆագերլէ-
 6 եթտիլէր : Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըզ , նի՞չիւն ա-
 նը պիհուզուր էտիյօրսընըզ . պանա կիւզէլ պիր
 7 իշ իշէտի : Զիրա ֆագերլէր տաիմա սիզին իլէ
 պերապեր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիզ վազըթ ան-
 8 լէրէ էյիլիք էտէ պիլիքսինիզ . ամմա պէն տա՛իմա սի-
 9 զին իլէ պերապեր տէյիլ իմ : Մէրգումէ էլինտէն
 կէտիյինի իծրա իլէ՝ ճէսէտիմի տէֆն օլունմասը ի-
 9 չիւն էյվլէճէ մէսհ էթտի : Հագգիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ՝ քի՛ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնէանըն հէր
 նէրէսինտէ վա՛ղ օլունուրսա , պու խաթունըն էթ-
 տիյի տախի թէզքեարը իչիւն ըիվայէթ օլունաճագ
 տըր՝ տէտի :
- 10 Վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան իսխարիօթի Եէ-
 հուտա պաշ քեահինլէրէ անը թէսլիմ՝ էթմէք
 11 իւզրէ եանլարընա կիթտի : Անլէր տախի պունու
 իշիթտիքտէ , սէվինէրէք անա ազչէ վէրմէյի վա՛տ
 էթտիլէր . օլ տախի անը թէսլիմ՝ էթմէյէ ույղուն
 պիր վազըթ արար ըտը :
- 12 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ , եա՛-
 նի ֆըսհ գուրպանընը զէպհ էթտիլէրէրի զէման ,
 շայիրտէրի անա՝ Ֆըսհ թա՛ամընը եէմէք իչիւն
 նէ՞րէտէ իսթէրսին քի կիտիպ սանա հազըրլայա-
 13 լըմ՝ տէտիլէր : Վէ շայիրտէրինտէն իքիսինի կէօն-
 տերիպ անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ , վէ պիր տէսթի սու

- կէօթիւրէն պիր տտէմ սիզէ րասթ կէլէճէք . ա-
- 14 նըն արտընճա կիտիպ՝ Ներէյէ կիրէրսէ , խսնէ սա-
- հիպինէ տէյինիզ քի՝ Մուլալլիմ՝ Շայիրալէրիմ
- իլէ պերապէր Ֆըսհը եէյէճէյիմ օտա նէօրէտէ
- 15 տիր՝ տէյօր : Օլ տախի սիզէ տէօշէնմիշ , հազըր ,
- պիր պէոյիւք ֆէվզանի օտա կէօթէրէճէք . պիզէ
- 16 օրատա հազըր էտինիզ՝ տէտի : Վէ շայիրալէրի չը-
- գըպ շէհրէ կիթտիքլէրինտէ , անըն քէնտիլէրէ տէ-
- տիյի կիպի պուլմաղլէ Ֆըսհը հազըրլատըլար :
- 17 Օլ տախի ազշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
- 18 րապէր կէլտի : Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
- թա՝ամ էտէր իքէն , Յիսուս՝ Հադիգաթէն սիզէ
- տէրիմ քի՝ սիզաէն պիրի եա՛նի պէնիմ իլէ թա-
- 19 ՛ամ էտէն՝ պէնի էլլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր
- տախի միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր անա՝
- Պէօն մի իմ , վէ պաշգասը՝ Պէօն մի իմ՝ տէմէյէ
- 20 պաշլատըլար : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Օն ի-
- քիլէրտէն պիրի , եա՛նի պէնիմ իլէ սահանա էլէնէ
- 21 պաթըրա՛ն տըր . Վազը՛ա իպն իւլ ինսան քէն-
- տի հազգընտա եազըլմըշ օլտըղը իւզրէ կիտէր .
- լաքին վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն եէտիլլէ իպն
- իւլ ինսան էլէ վէրիլիլ . օլ ատէմ տօղմամըշ օլ-
- սայրտը , քէնտիսինէ խայրլը օլուր իտի՝ տէտի :
- 22 Վէ անլէր թա՝ամ էտէր իքէն՝ Յիսուս էքմէք
- ալտը վէ պերէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօնկրա
- փարէլէտի , վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ , [եէյինիզ ,]
- 23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քետաէյի
- ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօնկրա , անլէրէ վէրտի .
- 24 ճիւմլէսի տախի անտէն իչտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Պու
- պէնիմ գանըմ , եա՛նի չօդ քիմսէլէր իչիւն տէօ-

- 25 քիւլէն եէնի 'ահտըն գաւառը : Հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ թա անը Ալլահըն մէլէքիւթինտէ
թազէ օլարադ իչէճէյիմ կիւնէտէկին , արթըգ սու-
- 26 մանըն մահառընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի : Պա՝
տէհու անլէր իլահի օգուլուպ՝ Զէյթուն տաղընա
չըգտըլար :
- 27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ճիւմլէնիզ պու կէճէ պէ-
նիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ, զիրա՝ Զօպանը
վուրաճաղըմ, վէ գօյուռըլար տաղըլաճագ տըր՝ տէ-
- 28 յիւ եազըլմըշ տըր : Լաքին պէն գըյամ էթտիք-
տէն սօնկրա սիզտէն էվվէլ ճէլիլէ կիտէճէյիմ՝
- 29 տէտի : Վէ Պետրոս անա՝ Էյէր ճիւմլէսի սիւրչ-
30 սէլէր պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ա-
նա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ պու կիւն ,
հէման պու կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն
էվվէլ , սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
- 31 տէտի : Օլ տախի՝ Էյէր պանա սէնին իլէ պէրա-
պէր էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ , սէնի ապա ինքեար
էթմէմ՝ տէյէրէք թէքիտ էյլէտի . քէզալիք ճիւմ-
լէսի տախի պէյլէ տէտիլէր :
- 32 Վէ Գեթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիքլէրին-
տէ , շայիրտէրինէ՝ Պէն տու՝ա էտինճէյէտէկին
- 33 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի : Վէ Պետրոս վէ
Եա՛գուպ իլէ Եուհաննայը պէրապէր ալըպ՝ միւ-
- 34 թէհալլիր վէ մահառըն օլմաղա պաշատը : Վէ ան-
լէրէ՝ Ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր տիր-
- 35 պուրատա գալըպ՝ ույանըգ տուրուռըզ՝ տէտի : Վէ
պիր ազ իլէրի վարըպ եէրէ գափանտը . վէ էյէր
միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչին
- 36 տէյիւ տու՝ա էտէրէք տէտի քի՝ Ապպա , փէտէր,

- սէնին ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր . պու քեա-
սէյի պէնտէն կէշիր , լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ
37 տէյիլ՝ անճագ սէնին իմէդէն օլուսն : Վէ կէլիպ
անլէրի ուղուտա պուլմաղլէ , Պէտրոսա՝ էյ Սիմ-
'օն , ույո՞ւյօրմըսըն . պիր սա'աթ ույանըգ տու-
38 բոմաւորն մը : իղվայէ տիւշմէմէք իչիւն ույանըգ
տուրուպ տու'ա էտինիզ . վագը'ա բուհ հազըր ,
39 ամմա թէն զա'իֆ տիր՝ տէտի : Վէ թէքրար կի-
տիպ՝ հէման օլ սէօղիւ սէօլլէյերէք տու'ա էյլէ-
40 տի : Վէ 'ալմէթ էտիպ՝ եինէ անլէրի ուղուտա
պուլտու , զիրա կէօղլէրի աղըրլաշմըշ իտի , վէ ա-
41 նա նէ ճէվապ վէրէճէրլէրինի պիլմէզլէր իտի : Վէ
իւչիւնճիւ քերրէ կէլիպ անլէրէ՝ Արթըգ ույու-
յուպ իսթիրահաթ էտինիզ . քիֆայէթ էտէր ,
սա'աթ կէլտի . իշթէ իպն իւլ ինսան կիւնահ-
42 քեարլարն էլինէ թէսլիմ՝ օլուսույօր : Գալգընըզ ,
կիտէլիմ . իշթէ պէնի էլէ վէրէն եագլաշոր՝ տէտի :
43 Վէ օ տահա սէօլլէր իքէն : տէր 'ագապ՝ օն իքի-
լէրտէն պիրի օլան Եէհուտա , պաշ քեահինլէր ի-
լէ 'ուլէմա՝ վէ իսթիյարլար թարաֆընտան՝ գըլըճ-
լը վէ սօփալը վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլա-
44 բագ . կէլտի : Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ
վէրիպ , Գիմի էօփէր իսէմ՝ օ տըր , անը թուլթուսըզ
45 վէ տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիզ՝ տէմիշ իտի : Վէ
կէլտիյինտէ անա հէման եագլաշըպ՝ Բապպի , Բապ-
46 պի՝ տէյերէք անը էօփտիւ : Անլէր տախի անըն իւ-
47 զէրինէ էլլէրինի սալըպ թուլթուլար : Վէ հազըր
պուլունանլարտան պիրի գըլըճընը չէքիպ վէ քեա-
հին ի ա'զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը
48 քէտտի : Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէնի թուլթ-

- մագ իչիւն հարամի՞ իւզերինէ կէլեր կիպի մի գը-
 49 լըճը վէ սօփալը չըգտընըզ : Հէր կիւն հէյթէլտէ
 թա՛լիմ էտէրէք եռնրնըզտա պուլունուր իտիմ,
 վէ պէնի թուլթամտընըզ. ամմա քիթապլար իթ-
 50 մամ օլունմագ կերէք տիր՝ տէտի : Օլ վագըթ
 51 ճիւմէսի անը պրաղըպ գաչտըլար : Վէ անըն արտը
 սըրա չըփլագ ճէսէտի իւզերինէ քէթէն պէզի ու-
 րընմըշ պիր Նէվճիվան կիտիյօր իքէն , երկիթէր
 52 անը թուլթաուլար : Օլ տախի քէթէն պէզինի պրա-
 ղըպ անլէրտէն չըփլագ գաչտը :
- 53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛ղամըն հուզուրնա
 կէօթիւրտիւլէր . վէ պունուն եանընա ճիւմլէ պաշ
 քեահինլէր իլէ իսթիյարլար վէ 'ուլէմա ճէմ' օլ-
 54 տուլար : Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛ղա-
 մըն հավլըսընըն իչէրիսինէտէք անըն արտընճա
 կիտիպ խըտմէթքեարլար իլէ պէրապէր օթուրա-
 55 րագ աթէշ եանընտա ըսընըյօր իտի : Վէ պաշ
 քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսու-
 սըն գաթլի իչիւն 'ալէյհինէ շէհատէթ արատը-
 56 լար իսէ տէ , պուլամտըլար : Զիրա անըն 'ալէյ-
 հինտէ նիչէ քիմնէլէր եալան շէհատէթ էթտիլէր
 իսէ տէ , շէհատէթլէրի պիրի պիրինէ մուվաֆըզ
 57 տէյիլ իտի : Վէ պա՛ղըտըրը գալգըպ 'ալէյհինտէ
 58 եալան շէհատէթ էտէրէք , Պու առէմին՝ ել իլէ
 եափըլմըշ շու հէյթէլի եըգըպ , իւչ կիւնտէ՝ ել իլէ
 եափըլմամըշ պիր ղայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէ-
 59 տիյինի իչիթտիք՝ տէտիլէր : Վէ պու վէճլէ տախի
 շէհատէթլէրի պիրիպիրինէ մուվաֆըզ տէյիլ իտի :
 60 Վէ քեահին ի ա՛գամ օրթատա սյաղա գալգըպ ,
 Յիսուսա՝ Հիւ պիր ճէվապ վէրմէ՞զմիսին . պունլար

- սէնին՝ 'ալէյ չինտէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրէւր՝ տէյիւ
 61 սու՛ալ էթտի : ՕԼ տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ չիչ
 պիր ճէվապ վէրմէմէսիյէ, քեահին ի ա՛ղամ թէք-
 62 րար՝ Մէսիճ իպն իւԼ Միւպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ
 իպն իւԼ ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթուրուր,
 վէ կէօյիւն պուլութլարը իլէ կէլըր կէօրէճէքսինիլ՝
 63 տէտի : Իմտի քեահին ի ա՛ղամ քէնտի էսվապընը
 64 երըթըպ՝ Արթըգ պիզէ շահիտլէր նէ՞ լազըմ՝ Գիւֆ-
 րիւնիւ իշիթտինիլ . սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝
 տէտի . անլէրին ճիւմէսի տախի՝ Էօլիւմէ միւս-
 թահազգ տըր՝ տէյիւ անը չիւքմ էթտիլէր :
 65 Վէ պա՛ղըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ ,
 վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եումրուգ վուրարադ,
 Գէյղամպերիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշաաղլար . խըտ-
 մէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրաուլար :
 66 Վէ Պետրոս աշաղըտա հա՛վըտա իքէն , քեա-
 67 չին ի ա՛ղամըն ճարիյէլէրինտէն պիրի կէլիպ՝ Պետ-
 րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ , անա պագըպ՝ Սէն
 տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ պերապեր իտին՝
 68 տէտի : Լաքին օ՝ Նէ սէօյէտիյինի պիլմէմ՝ վէ
 անկլամամ՝ տէյէրէք , ինքեար էթտի . վէ տըշա-
 69 րըյա տէհիլզէ չըգտըգտա՝ խօրօս էօթտիւ : Վէ
 ճարիյէ եինէ անը կէօրմէքլէ , օրատա տուրանլա-
 70 րա՝ Պու անլէրտէն տիր՝ տէմէյէ պաշաաղ : ՕԼ
 տախի Թէքրար ինքեար էթտի . Վէ պիր միւտ-
 տէթ սօնկրա , եինէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝
 Սահիճէն անլէրտէն սին , ղիւրա ճէլլիլլէ սին վէ
 71 սէօյէյիշին պէնկզէյօր՝ տէտիլէր : Օ իսէ՝ Պու տէ-
 տիյինիլ ատէմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէա տու՛ա

72 վէ եէմին եթմէյէ պաշլատը : վէ իքինճի քերրէ խօրօս էօթտիւ . վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս իքի քերրէ էօթմէզտէն սէն պէնի իւչ քերրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօղիւ խաթրընա կէ- թիրմէքլէ , աղլամաղա պաշլատը :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սապաճ օլտըղը կիպի , պաշ քեաճինլէր՝ իս- թիյարլար վէ 'ուլէմա իլէ վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ- լիսի միւշապէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղլատըղտան սօնկրա կէօթիւրիւպ փիլաթօսա թէսլիմ էթտիլէր :
- 2 Վէ փիլաթօս անա՝ Եէհուաիլէրին մէլիյի սէ՞ն մի տին՝ տէյիւ սու՞ալ էթտի . օլ տախի տնա ճէվա .
- 3 պէն՝ Սէօյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի : Վէ պաշ քեաճինլէր տը չօգ շէյլէրտէն տօլայը իթթիհամ՝
- 4 էթտիքլէրինտէ , Եինէ փիլաթօս տնա սու՞ալ էտէ- րէք՝ Հիչ պիր ճէվապ վէրմէ՞ղմիսին . պապ , 'ալէյ- ճինտէ նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝
- 5 տէտի : Վէ Յիսուս արթըգ հիչ պիր ճէվապ վէր- մէմէքլէ՝ փիլաթօս թէ՛աճճիւպ էթտի :
- 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիքլէրի
- 7 պիր մաճպուսը սալը վէրիյօր իտի : Վէ իսթիլալ էանասընտա ֆի՛լի գաթլտէ պուլուհուպ՝ ֆիթնէ էնկիզ րէֆիգլէրի իլէ պերապէր մաճպուս օլան Պա-
- 8 րապպաս նամ՝ պիր քիմնէ վար իտի : Վէ խալգ պաղըրըյ՝ քէնտիլէրէ օլան 'ատէթինին իրօսսընտա
- 9 պուլուհումասընը թալէպ էթմէյէ պաշլատը : Վէ փի- լաթօս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիգին իչիւն Եէհուաիլէ- րին մէլիյինի սալը վէրմէմի իսթէ՞րմիսինիլ՝ տէտի :

- 10 Զիրա պաշ քեահինդերին անը հասէտտէն նաշի
 11 Թէսլիմ՝ էթտիբլէրինի պիլիւր իտի : Լաքին պաշ
 քեահինդեր անըն եերինէ քէնտիլէրի իչիւն Պա-
 12 ռապպաօր սալը վերմէքլիլինի Խալէպ երեւէ Խալէ
 13 Խալգը Թահրիք էթտիլէր : Վէ ֆիլաթօս Թէքրար
 անլէրէ ճէվապէն՝ Էօյլէ իսէ Եէհուտիլէրին մէլիլի
 տէտիլինիլ քիմսէյէ նէ՞ Եափմագլըղըմը իսթէրսի-
 14 Թէքրար նիտա էթտիլէր : Լաքին ֆիլաթօս անլէրէ՝
 Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէտի իսէ տէ ,
 անլէր՝ Անը սալպ էթ՝ տէյերէք, աահա զիյատէ նի-
 15 տա էյլէտիլէր : Վէ ֆիլաթօս Խալգը խօշնուտ էթ-
 մէք իսթէմէքլէ , անլէր իչիւն Պարապպաօր սալը
 վէրտի , վէ Յիսուսը տէօյտիւքտէն սօնկրա՝ սալպ
 օլունմուգ իչիւն Թէսլիմ՝ էթտի :
 16 Վէ 'ապէրլէր անը տիվան մահալի օլան հավլը
 իչէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիլիւ ճէմ՝
 17 էթտիլէր : Վէ անը էրղաւանի խիլ'աթ կիյտիրտի-
 լէր , վէ տիքէնտէն պիր Թաճ էօրիւպ պաշընա գօ-
 18 տուլար : Վէ Սէլամըն 'ալէյք , էյ Եէհուտիլէրին
 մէլիլի , Դէյէրէէ՝ անը սէլամլամաղա պաշլատըլար :
 19 Վէ գամըշ իլէ անըն պաշընա վուրուպ՝ իւզէրինէ
 Թիւքիւրիւրլէր , վէ տիլ չէօքիւպ անա Թէմէննա
 20 էտէրլէր իտի : Վէ անը իսթիհզա էթտիքտէն սօնկ-
 րո , իւզէրինտէն էրղաւանի խիլ'աթը չըգարըպ՝
 անա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիրտիլէր , վէ խաշա
 կերմէք իչիւն տըշարըյա կէօթիւրտիւլէր :
 21 Վէ Իօքէնտէր իլէ Բուֆօսըն փէտէրի Սիմ'օն
 նամընտա Գիրէնէլի պիր քիմսէ Թարլատտն կէլիպ
 կէչէր իքէն , պունու անըն խաշընը Թաշըմաղա իճ-

- 22 պար էթտիլեր : Վէ Գաֆա եէրի թերծիւմէ օլու-
նան Գօլգօթա նամ մահայէ անը կէօթիւրտիւք-
23 լէրինտէ , Անա իշմէյէ միւրը ի սաֆի իլէ դարըշմըշ
24 շէրապ վէրաիլէր , ամմա դապուլ կէթմէտի : Վէ
անը խաչա կերտիքտէն սօնկրա , հէր քէսին հիսսէ-
սի Դաւիթ օլմագ իւզրէ գուր'ա ալթարագ էլպիսէ .
25 սինի թագսիմ էթտիլէր : Վէ անը խաչա կերտիք-
26 լէրի վագըթ սա'աթ իւչ իտի : Վէ անըն ծիւրմ
եաֆթաւը՝ ԵԷՀՈՒՑԻԼԷՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ տէյիւ իւ-
27 վէրինտէ եազըլմըշ իտի : Վէ պիրի սաղընտա վէ
պիրի սօլընտա անըն իլէ պէրապէր իքի հարամի խա-
28 չա կերտիլէր : Վէ՝ Միւծրիմէր սըրաւընտա 'ատտ
օլունտու՝ տէյիւ մուհարրէր օլան իթմամ օլունտու :
29 Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալլայըպ'
անա քիւֆը էտէրէք , Վա'յ , հէյքէլի երգըպ իւչ
30 կիւնտէ պինա էտէն , Գէնտինի գուրթար վէ խաչ
31 տան էն՝ տէրլէր իտի : Քէզալիք պաշ քեահինլէր
իլէ 'սւլէմա քէնտի պէյնլէրինտէ իսթիհզա էտէ-
րէք , Պաշգալարընը գուրթարտը , քէնտիսինի գուր-
32 թարմաղա դատիր տէյիւ տիր : Իւրայէլին մէլիյի
Մէսիհ շիմտի խաչտան էնսին , պիզ տախի կէօրիւպ
ինանալմա՝ տէրլէր իտի : Անըն իլէ պէրապէր սալպ
օլունանլար տախի անա շէթմ էտէրլէր իտի :
33 Վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ , թա սա'աթ
տօգուզա դատար պիւթիւն եէրին իւզէրինտէ գա-
34 ռանլըգ օլտու : Վէ սա'աթ տօգուզտա Յիսուս
պիւլէնտ ալտալ իլէ Ֆէրեատ էտէպ՝ Էլօի , Էլօի ,
լամա սապագթանի , եա'նի թերծիւմէ օլունտագ-
տա , Էյ Ալլահմ , էյ Ալլահմ , պէնի նի՞չիւն թէրք
35 էթտին՝ տէտի : Վէ օրատա տուրանլարըն պա'ղըսը

- պաշտօն իշխեալքստէ, իշխէ Երեւայը Հաղարըյօր՝
 36 տէտիւնէր : Վէ պիրի սէյիւրտիպ՝ սիրքէ ին պիր սիւն-
 կէր տօլտուրտու, վէ պիր գամըշա թագըպ՝ Պրա-
 գըն, պագալըմ Երեւայ անը հնտիրմէյէ կէլի՞ր մի՝
 տէյէրէք, անա իշիրտի :
- 37 Վէ ցիսուս պիւլէնտ ափազ իլէ ֆէրեատ էտիպ՝
 38 թէսլիմ ի բուհ էթտի : Վէ հէյքէլին փէրտէսի եօ-
 գարըտան աշաղըյա գատար երթըլըպ իքի շագգ
 39 օլտու : Վէ գարըսընտա տուրան եիւզ պաշը անըն
 պէոյլէ ֆէրեատ էտիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտիյինի
 կէօրտիւյիւնտէ, Հագիգալթէն պու ատէմ Իպնուլ-
 40 լահ իտի՝ տէտի : Վէ ուլագատան նազար էտէն նիս-
 վան տախի պուլունուպ, պէյնլէրինտէ Մէճտէլի
 Մէրեհմ վէ քիւչիւք Եա՛գուպ իլէ Եուստանըն վալի-
 41 տէոի Մէրեհմ վէ Սալոմի տախի վար իտի : Գէն-
 տիսի ճէլիլտէ իքէն տախի մէրգուսէլէր անըն ար-
 տընճա կիտիպ՝ անա խըտմէթ էտէրլէր իտի : վէ ա-
 նըն իլէ պէրապէր Եէրուշալիմէ չըգմըշ օլտն պաշգա
 չօգ նիսվան տախի վար իտի :
- 42 Վէ ագշամ օլտըգտա, թէտարիք եա՛նի սէպթ-
 43 տէն էվիլ օլտն կիւն օլմաղլէ, Ա՛գա ի շուրաւտան
 օլուպ միւլթէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա մունթա-
 զըր պուլունան Արիմաթիալը Եուսուֆ կէլիպ՝ ճէ-
 սուրէթ իլէ փիլաթօսըն եանընա կիրէրէք, ցիսու-
 44 սըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի : Վէ փիլաթօս անըն
 վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ՛աճճիւպլէ եիւզ պա-
 շէյը Հաղարըպ՝ Չօգտա՞ն մը վէֆտթ էթտի՝ տէյիւ
 45 անա սու՛ուլ էթտի : Վէ եիւզ պաշըտան լւ-գա՛ն՝ է
 հալէ անկլամաղլէ, ճէսէտի Եուսուֆէ պաղըշլաւը
 46 Օլ տախի քէթէն պէզի սաթըն ալտարագ, ճէսէտ

էնտիրիպ' անը ու պեղէ սարտը, վէ գայատա ցու-
մուշ պիր գապրա վազ' էտիպ' գապրըն գափուսը-
47 նա պիր թաշ եուվարլատը : վէ Մէճտէրի Մէր-
եէմ իլէ Երուսանըն Էւլէրէ-ի Մէրեէմ անըն վազ'
օլունտըղը եէրէ պագայօրլար իտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէշտիքտէն սօնկրա , Մէճտէ-
րի Մէրեէմ վէ Եա'գուպըն Էւլէրէ-ի Մէրեէմ իլէ
Սալօմի կէլիպ անա սիւրմէք իւզրէ , պահարլար
- 2 սաթըն ալմըշ օլմալարըյլէ , Հաֆթանըն իւք կիւ-
նիւ , սապահլայըն կիւնէշ տօղար իքէն գապրա
- 3 կէլտիլէր : վէ պիրի պիրինէ' Գապրըն գափուսըն
տան թաշը պիզէ քի'մ եուվարլայաճադ տըր' տէ.
- 4 յօրլար իտի : (վէ պագադգլարընտա թաշը եու-
վարլանմըշ կէօրտիւլէր .) զիրա փէք պէջիւք իտի :
- 5 վէ գապրա կիրտիքլէրինտէ , պէյազ լիպաս կիյին-
միշ , սաղ թարաֆտա օթուրուր պիր նէվճիվան
- 6 կէօրմէլէրիյլէ , միւթէհայյիր օլմալար : Օլ տա-
խի անլէրէ' Միւթէհայյիր օլմալընը . սիզ սալպ
օլունմուշ հազարէթլի Յիսուսը արայօրսընը , գը-
յամ էթտի , պուրտտա տէյիլ տիր , իշթէ ա-
- 7 նը վազ' էթտիքլէրի եէր . Լաքին սիզ կիտիպ , ա-
նըն շայիրտլէրի իլէ Պետրոսա' Օ սիզտէն էվլէլ
ճէլիլէ վարաճադ , սիզէ տէտիյի կիպի անը օրատա
- 8 կէօրէճէքսինիզ' տէյինիզ , տէտի : վէ [սէրի'էն]
գապրտան չըգըպ գաշտըլար : վէ քէնտիլէրինի
թիթրէմէ վէ հայրէթ ալմաղլէ , գօրգուլարընտան
հիշ պիր քիմնէյէ պիր շէյ սէջլէմէտիլէր :

- 9 Վէ Եւանջիլիս հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ , սապահայըն գըյամ էթտիքտէն սօնկրա , էվվէլա տերունինտէն եւտի ճինն իւրաճ էթմիշ օլտըղը
- 40 Մէճտէլի Մէրեէմէ կէօրիւնտիւ : Մէրգուճէ տախի կիտիպ՝ մուգտատէմա անըն իլէ պերապեր օլանլարա , եաս չէքիպ ողլտմագտա օլտըղլարը հալաէ խապեր
- 41 վէրտի : Անլէր իսէ անըն տիրի օլուպ՝ պունա կէօրիւնտիւյիւնիւ իշիթտիքլէրինտէ , ինանմատըլար :
- 42 Վէ պունտան սօնկրա անլէրին իքիսինէ , պիր քէօյէ եւրիւյերէք կիտէրլէր իքէն , պաշգա հի-
- 43 յէթտէ կէօրիւնտիւ : Անլէր տախի վարըպ՝ սա՝ իրլէրէ խապեր վէրտիլէր իսէ տէ , պունլարա տախի ինանմատըլար :
- 44 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրլար իքէն կէօրիւնիւպ , գըյամ էթմիշ օլտըղընը կէօրէնլէրէ ինանմատըլարընտան տօլայը , իմաննըղըգլարը վէ գալլէրինին զըլլէթի իչիւն անլէրի թէվպիս էյլէտի :
- 45 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կի-
- 46 տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛ղէաինիզ , իման կէթիբիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս պուլաճագ , վէ իման էթմէլէն ՝ալէյհինէ հիւքմ՝ օլունաճագ տըր :
- 47 Վէ իման էտէնլէր իլէ շու ՝ալամէթլէր պերապեր պուլունաճագ . եա՛նի պէնիմ իսմիմ իլէ ճիննլէր իիւրաճ էտէճէքլէր , եէնի լիսանլար սէօլլէյէճէքլէր .
- 48 Երլանլար թուլթաճագլար , վէ միւհլէք շէյ իչսէլէր տախի սպա անլէրէ զարար վէրմէյէճէք . խասթալար իւզէրինէ էլլէրինի գօյաճագլար , անլէր տախի շիֆա պուլաճագ տըր :
- 49 Իմտի Բապպ անլէրէ սէօլլէտիքտէն սօնկրա , սէ-

մայա ըէֆ' օլունուպ' Ալլահնն սաղընտա ճիւղու
 29 էթտի : Անէր տախի չըգրպ հէր Կէրտէ վա'զ է-
 տերէր իտի , Բապպ տախի անէր իէ 'ամիլ օլուպ'
 պէրապէր պուլունան 'ալամէթէր վասըթասըյլէ
 քէլամը իսպաթ էտէր իտի : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ԼՈՒԳԱՆԸՆ ԹՄՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԻ

Պ Ա Պ 1

- 1 Էյ ֆաղիլէթի թէօֆիլու , իպթիտտէն կեօզէրի
 իէ կեօրէնէրին վէ քէլամըն խտտէմէսի օլանլարըն'
- 2 Մէյանէմիգտէ եադինէն միւսէյլէմ օլան նէսնէրի
 պիզէ նազլ էթմիշ օլտըգլարընա կեօրէ' Նիշէ քիմ'
- 3 սէլէր անէրին 'ալէթ թէրթիպ թէ'լիֆինէ միւպաշէ
 ըէթ էյլէմիշ օլտըգլարը ճիհէթլէ , պէն տախի էն
 էվլէլինտէն հէր շէյի քէմալ ի տիգգաթլէ թէհար-
- 4 ըի էթտիյիմտէն , Սանա թա'լիմ' օլունան շէյլէրին
 հադիգաթընը պիլմէքլիյին իչիւն , սանա ճիւմլէսին
 սըրասըյլէ եազմագ պանա միւնասիպ կեօրիւնտիւ :
- 5 Եհսուտիյէ մէլիյի Հէրօտէսին էյամընտա , Ա-
 պիա նէվլէթինտէն' Զաքարեա նամընտա պիր
 քեահին պուլունուպ , զէվճէսի տախի Հարուն
 գըղլարընտան օլտրագ , իսմի Էլիսապէթ իտի :
- 6 Էքիսի տախի Ալլահնն հուզուրընտա սալիհ Գ-

- լուպ՝ Բապպըն ծիւմլէ եվամիր ու ահաբամընն պի-
 7 լա գուսուր իճրասընտա պուլլընուրլար իտի : Վէ
 էլիսապէթ 'ադիր օլտըղընտան էվլասլարը օլմա-
 8 յըպ , իբիսի տէ խայլի եաշլը իտիէր : Վէ վագը'
 օլտու քի՝ մէրգուլմ՝ քէնտի նէվպէթի սըրասընտա ,
 Ալլահըն հուղուրընտա քէհանէթ խըտմէթինի իճրա
 9 էտէր իբէն , քէհանէթ 'առէթի իւղըն Բապպըն
 հէլքէլինէ կիրիպ՝ պուխուր եազմագ գուր՝ասը քէն-
 10 տինէ տիւշտիւ : Վէ գազմըն պիւթիւն ճէմա՝աթը
 տախի պուխուր վագթընտա խարիճտէ տու՝ա էթ-
 11 մէքտէ իբէն , Բապպըն մէլէյի պուխուր մէզպահը-
 12 նըն սաղընտա տուրուպ՝ անա կէօրիւնտիւ : Վէ
 Զաքարեա անը կէօրիւնճէ միւղթարիպ օլուպ՝ քէն-
 13 տիսինէ գօրգու կէլտի : Վէ մէլէք անա՝ Գօրգմա ,
 էյ Զաքարեա , զիրա նիյաղըն գապուլ օլունմաղլէ
 զէվճէն էլիսապէթտէն սէնին պիր օղլըն օլաճագ ,
 14 վէ անա Եուհաննա թէսմիյէ էտէճէք սին : Վէ սա-
 նա սիւրուր վէ շատլըգ օլուպ՝ անըն վէլասէթին-
 15 տէն չօգ քիմնէլէր մէսըուր օլաճագ տըր : Զիրա
 Բապպըն հուղուրընտա պէզիւք օլուպ՝ ապրա շէ-
 րապ վէ միւսքիր իշմէյէճէք . վէ հէման վալթտէսի-
 նին բահմիստէն Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմլու օլա-
 16 ճագ տըր : Վէ պէնի իսրայէլտէն չօգ քիմնէլէրի՝
 քէնտիլէրին Ալլահը օլան Բապպա ըիւճու՝ էթտի-
 17 ըիպ՝ Փէտէրլէրին գալլլէրինի էվլատա , վէ 'ասի-
 լէրի սալիհլէրին 'ազլընտ տէօնտէրիպ՝ Բապպա
 հաղըրլանմըշ պիր գալմ՝ թէհիյէ էթմէք իւղըն ,
 էլլիսանըն րուհը վէ գուտրէթիյէ անըն էօնիւն-
 18 ճէ կիտէճէք սիր՝ տէտի : Զաքարեա տախի մէլէ-
 յէ՝ Պունու նէտէօն պիլէյիմ՝ զիրա պէն իխթիյար

- իմ, զէվճէմ տախի խայլը եաշը տըր՝ տէտի :
- 19 Վէ մէլէք անա ճէվապէն՝ Պէն Ալլահըն հուզուրըն-
տա տուրան ձեպրաիլ իմ, վէ սանա սէօյլէյիպ՝
պու շէյլէրի թէպշիր էթմէյէ իրսալ օլունտըմ :
- 20 Վէ իշլթէ սէն վադթընտա իթմամ օլունաճագ
սէօզլէրիմէ ինանմատըղըն իչիւն, պունլարըն վու-
գու՝ պուլտճագը կիւնէ տէկին տիլիզ օլուպ՝ սէօյ-
21 լէմէյէ միւգթէտիր օլմայաճագըն՝ տէտի : Վէ
գաովմ Զաքարեայը պէքլէմէքտէ օլուպ՝ հէյքէլտէ
22 թէ՛տխիւրինէ թէ՛տճճիւպ էտիյօրլար իտի : Օլ
տախի տըշարըյա չըգտըգտա, անլէրէ սէօյլէմէյէ
միւգթէտիր օլմատըղընտան, հէյքէլտէ պիր բույա
կէօրմիւշ օլտըղընը անկատըլար : օլ տախի ան-
լէրէ իշարէթ իլէ թէֆհիմ էտէրէք՝ տիլիզ գալտը :
- 23 Վէ վագը՝ օլտու քի՝ խըտմէթինին կիւնլէրի
24 թէմամ օլմաղլէ, քէնտի խանէսինէ կիթտի : Վէ
օլ կիւնլէրտէն սօնկրա, զէվճէսի էլիսապէթ համի-
- 25 լէ օլուպ՝ Բապպ պէյն էննաա 'այըպըմը գալտըրմագ
իչիւն, պանա հիւսն ի նազար գըլտըղը էյամաա
պէօյլէ էյլէտի՝ տէյերէք, քէնտինի պէշայ կիզլէտի :
- 26 Վէ ալթընճը այտա մէլէք ձեպրաիլ Ալլահ թա-
րաֆընտան, ձէլիլտէ վագը՝ Նազարէթ նամ պիր
- 27 շէհրէ, Տաուտ խանէտանընտան Եուսուֆ իսմինտէ
պիր ատէմէ նիշանլը օլան պիր պաքիրէնին նէզ-
տինէ կէօնտէրիլտի . վէ օլ պաքիրէնին իսմի
- 28 Մէրիէմ իտի : Վէ մէլէք մէրգուճէնին նէզտինէ
կէլիպ՝ Սէլամըն 'ալէյք, էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ
պաթիլէ, Բապպ սէնին իլէ տիր . սէն նիսա պէյ-
- 29 նինտէ միւպարէք սին՝ տէտի : Օ իսէ Բէլէյի կէօր-
տիւքտէ, քէլամընտան միւգթարիպ օլուպ՝ Պու նա՞-

- սրբ անլամ՝ օլտ՝ տէյիւ թէֆէքքիւր էտէր իքէն ,
 30 Մէլէք անա՝ Գօրգամա , էյ Մերեէմ՝ զիրա Ալլահն
 31 'ինտինտէ լուծֆ պուլտուն : Վէ իշթէ համիլէ օ-
 լուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագսըն , վէ անա ֆիսուս
 32 թէսմիյէ էտէոին : Օ պէջիւք օլուպ՝ անա իպն
 իւլ Միւթա՝ուլ տէնիլէճէք , վէ Բապպ Ալլահ անա
 33 փէտէրի Տաուտըն թախթընը վէրէճէք տիր : Վէ
 պէյթ ի Եա՛դուպըն իւզէրինէ իլ էլ էպէտ հիւքիւ-
 մէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթիւնին նիհայէթի օլմայա-
 34 ճագ տըր՝ տէտի : Մերեէմ՝ իսէ մէլէյէ՝ Պու նա՞-
 ռլ օլա պիլէր , չիւնքի պիր էրի պիլմէմ՝ տէտի :
 35 Մէլէք տախի անա ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ Բուհ
 իւլ Գուտա կէլիպ՝ Միւթա՝ալըն գուարէթի սանա
 կէօլկէ օլաճագ , պու էճլտէն սէնտէն թէվէլլիւտ
 էտէճէք մուգատտէս զաթա տախի իպնուլլահ տէ-
 36 նիլէճէք տիր : Վէ իշթէ գարիպէն իլիսապէթ տա-
 խի իխթիյարըղընտա պիր օղուս համիլէ օլուպ՝ պու
 37 ալ օլ 'ազիր տէնիլէնին ալթընճը այը տըր . Զիրա
 'ինտ Ալլահ հիշ պիր շէյ զայրի միւմքին տէյիլ
 38 լիր՝ տէտի : Վէ Մերեէմ՝ իշթէ Բապպըն ճարիյէ-
 սի , պանա սէօզիւնէ կէօրէ օլտուն՝ տէմէսիյլէ , մե-
 լէք անըն նէզտինտէն կիթտի :
 39 Վէ Մերեէմ՝ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՝ 'ալ էլ 'աճէլէ
 տաղլար ճիվորընա , Եէհուտա շէհրինէ կիտիպ՝
 40 Զաքարեանըն խանէսինէ կիրէրէք , իլիսապէթէ սէ-
 41 լամ վէրտի : Վէ իլիսապէթ Մերեէմին սէլամընը
 իշիթտիյի կիպի , չօճուգ անըն րահմինտէ սըլքա-
 տը վէ իլիսապէթ Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմու օ-
 42 լուպ՝ Պիւլէնտ ավաղ իլէ չաղըրտադ տէտի քի՝
 Սէն պէյն էն նիսա միւպարէք սին , վէ սէնին րահ-

- 43 մինին մահաւելը միւսպարէք տիր : Վէ պու պոնսո
նէ՛րէտէն օլտու քի՛ Բապպըմըն վաղիտէսի եանըմա
44 կէլէ : Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի գուլտղըմա տէյ-
տիյի կիպի : Զօճուգ րահմիմտէ շասլըգտան սըչրա-
45 տը : Վէ նէ՛ միւսպարէք տիր իման կէթիրմիշ օլան ,
զիրա Բապպ թարաֆընտան անա սէյլէնիէն շէյլէր
46 իթմամ օլունահագ տըր : Մէրեէմ տախի՛ Զանըմ
47 Բապպա թա՛ղիմ էտիպ՝ Բուհըմ Խէլապքեսարմ
48 օլան Ալլահտա շատման օլտու : Զիրա ճարիյէսինին
էտնա հալինէ նաղար գըլտը , վէ իշթէ շիմտէն
սօնկրա ճիւմլէ նէսլէր պոնսո՛ Նէ՛ միւսպարէք տէ-
49 յէճէլլէր տիր : Զի-նքի Գոտիր պոնսա պէյիւք
շէյլէր էյլէտի , Անըն իւմի տախի գուտտուս տըր :
50 Վէ մերհամէթի նէսլտէն նէսլէ քէնտինտէն գօր-
51 գանլարըն իւզէրինտէ տիր : Քէնտի պաղուսըյէ
գուտրէթ իպրազ էյլէտի : միւթէքէպպիրլէրի
գալլէրինին էֆքեսարընտա փէրիշան էյլէտի :
52 Գուտրէթ սահիպլէրինի թախթլարընտան էնտիրիպ՝
53 էտնալարը եիւճէլլէթտի : Աճ օլանլարը նի՛մէթլէր
54 իլէ տօյուրուպ՝ զէնկինլէրի պօշ կէօնտէրտի : Էճ.
տատըմըղա սէյլէտիյի իւզըն՝ Ապրահամ իլէ անըն
զիւրրիյէթինէ իւ էլ էպէտ օլան մերհամէթի թէ-
55 զէքքիւր էտիպ , Գուլը Խորայլէ իմտատ էյլէտի՛
տէտի :
56 Վէ Մէրեէմ անըն եանընտա իւչ այ գալտրգ-
տան սօնկրա , քէնտի խանէսինէ 'ալտէթ էյլէտի :
57 Վէ էլլեսապէթին միւտտէթ ի վազ՝ը համլի թէ-
58 մամ օլտըգտա , պիր օղուլ տօղուրտու : Վէ գօն-
շըլարը իլէ ագրապասը Բապպըն անա 'աղիմ մեր-
համէթ էյլէտիյինի իշթտիքլէրինտէ անըն իլէ պէ-
րապէր սէվինիրլէր իտի :

- 59 Վէ վազը՝ օլտու քի սէքիզինճի կիւնսէ մա՛սու-
մը խաթն էթմէյէ կէլիպ , ա՛նա փէտերինն իսմի ի-
- 60 լէ Զաքարեա թէսմիյէ էթտիլէր : Լաքին վախտէ-
սի ճէվապ վէրիպ՝ խոյր , ա՛նճազ Եուհաննա թէս-
- 61 միյէ օլունաճազ տըր՝ տէտի : Անլէր տախի մէր-
գումէյէ՝ Ագրապանտա պու իսմ իլէ միւսէմմա պիր
- 62 քիմնէ եօգ տըր՝ տէտիլէր : Վէ՝ Նէ՞ իսմ իլէ թէս-
միյէ օլունմասընը իսթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ
- 63 փէտերինտէն սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տախի պիր
լէվլա իսթէյիպ՝ իսմի Եուհաննա տըր՝ տէյիւ եաղ-
- 64 տըզնտա , ճիւմլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր : Վէ
հէման աղզը վէ տիլի աշըլըպ՝ Ալլահա համո էտէ-
- 65 բէք թէքէլլիւմ էյլէտի : Վէ էթրաֆտա թէմէք-
քիւն էտէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշիւպ՝ պու
նէսնէլէրին քեաֆֆէսի Եէհաւտիյէնին պիւթիւն
- 66 տաղիսթանընտա շայը՝ օլտրապ , իշիտէնլէրին ճիւմ-
լէսի՝ Աճէպա պու մա՛սում Նէ՞ օլաճազ տըր՝ տէ-
յերէք , Է-Գ-Է-Է խաթրլարընտա հըֆզ էթտիլէր .
վէ Բապպըն էլի ա՛նըն իլէ իտի :
- 67 Փէտերի Զաքարեա տախի Բուհ իւլ Գուտա իլէ
մէմլու օլուպ իլհամ իլէ սէջլէյերէք , տէտի քի՝
- 68 իսրայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլտուն , չիւն-
քի գալմընը զէյարէթ էտիպ՝ ա՛նը ֆիտիյէ իլէ խէ-
- 69 լաս էյլէտի : Վէ դատիմաէն պերու մուգատտէս
փէղամպէրլէրինին աղզըյլէ սէջլէտիյի իւզրէ ,
- 70 Տի շմէնլէրիմիլտէն վէ պիզէ պիլ ճիւմլէ պուզզ
- 71 էտէնլէրին էլինտէն խէլաս օլմազ իւզրէ , Գուլը
հաուտըն խանէտանընտա պիզիմ իշիւն *խէլասը

*Ես-ն . խէլաս պուշնուղը

- 72 'աղիմ'՝ իզհար էյլէտի . Թա քի էճտաարմըղա մեր-
 73 համէթ էտիպ' քէնտի մոգատտէս 'ահարնը, Ես'-
 նի տիւղմէնլէրիմիզին էլինտէն գուրթուլմուշ օլա-
 74 րագ, ['էօմըրիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ ֆէնտի
 հուզուրընտա, մոգատտէսլիք վէ սալահ իլէ պի-
 ւա խալֆ քէնտինէ 'իպտտէթ էթմէմիզի իհսան
 75 էյլէմէք իչիւն՝ փէտէրիմիզ Ապրահամա էթտիյի
 76 եէմինի խաթրա կէթիւրէ, Սէն տախի, էյ մա'սոււմ,
 Միւթա'ալըն փէյղամպէրի թէսմիյէ օլունահագսըն,
 77 Զիրա սէն զուլմէթլէ զըլլ ք մէվթտէ օթուրանլա-
 րա զիյա վէրմէք՝ վէ ալագլարմըղը թարիֆ ի սէ-
 ւամէթէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալահըմըզն շէֆգաթ
 ու մէրհամէթինտէն նաշի տօղան կէնէլ էիւճէլէր.
 78 տէն զիյարէթիմիզ իչիւն կէլմէքլէ, Գալմընա
 կիւնահլարըն 'աֆլըյլէ օլան խէլաար ի'լամ էթմէք
 79 իչիւն, Բապպըն էօլարընը հազըրլամագ իւզրէ ա-
 նըն էօնիւնտէն կիտէճէք սին .
 80 Վէ մա'սոււմ պէօյիւյիւպ Բուհտա գուվլէթլէ-
 նիր, վէ Խըրայէլէ եէվմ' ի զուհուրընա տէկին
 չէօլէրտէ տուրուր իտի .

ՊԱՊ 2

- 1 Օլ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնէանըն թահրի ի
 նուֆուսը իչիւն՝ Գայսէր Ավղուսթօս թարաֆըն.
 2 տան ֆէրմանըն սիւտուրը վագը՝ օլտու . Պու իլք
 3 թահրի Գիրինիօս Սուրիա վալիսի իքէն օլտու . Վէ
 ճիւմլէսի թահրի օլունմագ իչիւն, հէր քէս քէն-
 տի շէհրինէ կիտէր իտի .
 4 Իմտի Եուսուֆ տախի Տաուարն պէյթ վէ նէս

լինտէն օլմաղլէ , համիլէ օլան նիշանլըսը Մէրեհմ
5 իլէ պերապեր թահրիր օլունմագ իշիւն , ճէլիլտէն
Նաղարեթ շէհրինտէն Եհհուտիյէյէ , Պէյթլէհէմ
տէնիլէն Տաուտըն շէհրինէ չըգտը :

6 Վէ վադը՝ օլտու քի անլէր օրատա իքէն , մէր-
գումէնին միւտտէթ ի վաղ՝ը համիլ թէմամ օլտըգ-

7 տա , իլք օղլընը տօղըւրտու , վէ անը գունտագ-
լայըպ՝ քէնտիլէրէ խանտա եէր օլմամաղլէ , եէմ-
լէքտէ եաթըրտը :

8 Վէ օլ ճիվարտա օվտաա գալըպ սիւրիւլէրինի

9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար ըտը . Վէ իշթէ
Բապպըն՝ մէլէյի իւղէրլէրինէ էնիպ՝ էթրաֆլարըն-

10 տա Բապպըն ճէլալի զէյա վէրմէքլէ , զէյատէսիյլէ
խավֆ էյլէտիլէր : Վէ մէլէք անլէրէ՝ խավֆ էթմէ-

11 յինիզ , զիրա իշթէ պիւթիւն դավմա վուգու՝ պու-
լաճագ պիր սիւրուր ը 'ազիմի սիգէ թէպչիր էտէ-

12 ըիմ . Չիւնքի սիգէ պու կիւն Տաուտըն շէհրինտէ
Մէսիհ վէ Բապպ օլան խէլապքեար տօղմուշ տըր :

13 Վէ գունտագլանմըլ վէ եէմլէքտէ եաթար պիր
մա'սում պուլմանըզ սիգէ նիշան օլաճագ տըր՝ տէ-

14 տի : Վէ անորղըն մէլէք իլէ պերապեր ճիւնուտ ի
սէմափլիյէնին պիր ճիւմհիւրիւ հազըր պուլունուպ ,

15 Ալլահա սէնա էտէրէք՝ Էն եիւճէլէրտէ Ալլահա
համտ , եէր իւղէրինտէ սէլամէթ , ատէմլէրտէ
հիւսն ի ըիվա՝ տէտիլէր :

16 Վէ մէլէքլէր եանլարրնտան սէմայա չըգտըգլա-
րընտա , օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմտի Պէյթ-
լէհէմէ գատար վարըպ , Բապպըն պիգէ պիլտիրտի-

17 յի պու վադը՝այը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ 'ալ
էլ 'աճէլէ կիտիպ՝ Մէրեհմ իլէ Եուսուֆը վէ եէմ-

- 47 լիքտէ ետթան մա'սումը պուտըլար : Վէ կեօր-
տիւքտէն սօնկրա , պու մա'սումըն հազգընտա
քէնտիլէրէ սեօյէնիլէն շէյի էթրաֆա նէշը էթ-
48 տիլէր : Վէ իշիտէնլէրին ճիւմէնի չօպանլարըն քէն-
տիլէրէ սեօյլէտիլէրի շէյլէրէ թէ'աճճիւպ էթտի-
49 լէր : Մէրեէմ տախի պու նէսնէլէրին ճիւմէնի
գալլինտէ թէֆէքքիւր էտէրէք հըֆը էտէր իտի :
20 Վէ չօպանլար՝ քէնտիլէրինէ սեօյլէնիլտիլի վէճճլէ ,
իշիտիպ կեօրտիւքլէրի ճիւմէն շէյլէրտէն տօլայը
Ալլահա համտ ու սէնա էտէրէք 'ափտէթ էթտիլէր :
21 Վէ մա'սումըն խիթանը իշիւն սէքիլ կիւն թէ-
մամ օլտըգտա , օ տահա աւա բահմինտէ մէվճուա
օլմագտան էվլէլ մէլէք թարաֆընտան թէսմիյէ
օլունտըղը իւղրէ Յիսուս թէսմիյէ օլունտու :
22 Վէ Մուսանըն շէրի'աթը միւճիպինճէ անլէրին
էյամ ը թաթհիւրի թէմամ օլտըգտա , հէր իլք
տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատտէս տէնի-
23 լէ՝ տէյիւ , Բապպըն շէրի'աթընտա մուհարրէր օլ-
տըղը իւղրէ մա'սումը Բապպա թագտիմ էթմէք ,
24 Վէ Բապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գումրու ետ-
խօտ իքի կէօյէրճին ետվըուօը պույուրըլտըղը իւղ-
րէ , գուրպան 'արղ էթմէք իշիւն՝ անը Եէրուշա-
լէմէ չըգարտըլար :
25 Վէ իշթէ Եէրուշալէմտէ Սիմ'օն իամինտէ սալիհ
վէ միւթթաղի պիր ատէմ պուլունուպ՝ իսրայէլին
թէսիլիսինէ միւնթաղիր օլարադ , Բուհ իւլ Գուտս
26 անըն իւղէրինտէ իտի : Վէ Բապպըն Մէսիհինի
կէօրմէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Բուհ իւլ Գուտս
թարաֆընտան քէնտիսինէ վահի օլունմուշ իտի :
27 Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ իգթիլաւորնը հազգընտա

- իճրա եթմէք իւզրէ՝ վալիտէյնի մո'սում՝ Յիսուսը
 իչերի կէթիրտիքլերինտէ , մէղքիւր տախի Բուհըն
 28 տէլալէթիլէ հէյքէլէ կէլիպ՝ Անը գուճաղընա ա-
 29 լարագ՝ Ալլահ համտ էտիպ , իյա Բապպ , շիմտի
 սէնին քէլամընա կէօրէ գուլընը սէլամէթլէ սալը
 30 վէրիրսին . Զիրա կէօղլէրիմ պիլ ճիւմէ միլլէթլէր
 31 հուզուրընտա , Թա'իֆէլէրին Թէնվիրի իչիւն նուր՝
 32 վէ գամլըն իսրայէլէ շան օլմագ իւզրէ՝ Հաղըլլա-
 տըղըն խէլասընը կէօրաիւլէր՝ տէտի :
 33 Վէ վալիտէսի իլէ Եուսուֆ անըն հագգընտա
 սէօլլէնիլէն շէյլէրէ Թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի :
 34 Սիմ'օն տախի անլէրէ խալր տու'ա էտիպ , անըն
 վալիտէսի Մերեէմէ տէտի քի՝ իշթէ պու մա'աւա՝
 իսրայէլտէ չօդ քիմսէլէրին տիւշմէսի վէ գալլամասը
 իչիւն վէ 'ալէյհինտէ սէօլլէնիլէճէք պիր 'ալլամէթ
 35 օլմագ իւզրէ վագ՝ օլլանմուշ տըր : (Վէ սէնին
 քէնտի ճանընա տախի պիր գըլըճ կէչէճէք .) Թա
 քի չօդ գալլլէրին էֆքեարը քէշֆ օլլանա :
 36 Վէ Աշէր սըպթընտան՝ Ֆանուէլին գըզը Հոննա
 նամ՝ պիր նէպիլէ վար իտի , մէրգուճէ խալի եաշլը
 օլլապ՝ պէքեարէթի վագթընտան ետի երլ գօճա
 37 իլէ եաշամիշ օլլապ՝ Թագրիպէն սէքսէն տէօրթ սէ-
 նէտէն պէրու տուլ գալարագ , կէճէ կիւնտիւզ օ-
 բուճ վէ տու'ա իլէ 'իպատէթ էտէրէք , հէյքէլտէն
 38 այրըլմաղ իտի : Օլ տախի օ սա'աթտա հաղըր
 պուլունուպ՝ Բապպա համտ էտէրէք , Եերուշալիմ
 տէ խէլասա Ֆիւնթաղըր օլանլարըն ճիւմլէսինէ ա-
 նըն հագգընտա սէօլլէր իտի :
 39 Անլէր տախի Բապպըն շէրի'աթը միւճիպինճէ
 ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն սօնկ-

- րա, ճէլիլէ, քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ 'ալտէթ
 40 էթտիլէր : Մա'սուամ տախի պէօյիւյիւպ վէ Բուհ-
 տա գուզվէթլէնէրէք՝ վէ Տէքմէթ իլէ մէմլու օլա-
 րադ : Ալահըն լուծֆը անըն իւղէրինտէ իտի :
 41 Վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ ֆըսզ պայրամըն-
 42 տա, Եէրուշալիմէ կիտէրլէր իտի : Վէ Գիւսսն օն ի-
 քի եաշընտա իքէն, անլէր պայրամըն 'ատէթի իւզ-
 43 րէ Եէրուշալիմէ չըգըպ՝ Եյամընը թէմամ էտիպ
 'ալտէթ էթտիլէրինտէ, չօճուգ Գիսուս Եէրուշա-
 լիմտէ դալտը . վէ Եուսուֆ իլէ վալիտէօի պուշու
 44 պիլմէյէրէք, Եօլտաշլար արասընտա տըր զաննըյլէ
 պիր կիւնլիւք եօլ կիթմիշլէր իքէն, անը ադրապա
 իլէ աշնալարընըն տրասընտա՝ տրատըլտըր իսէ տէ,
 45 Պուլմամաղլէ, անը արայարադ Եէրուշալիմէ տէօն-
 46 տիւլէր : Վէ իւշ կիւնտէն սօնկրա, անը հէյքէլ-
 տէ մու'ալլիմէր տրասընտա օթուրմագտա, վէ ան-
 լէրի տինկլէյիպ անլէրէ սու'ալլար իրատ էթմէքտէ
 47 պուլտըլար : Վէ անը իշիտէնլէրին ճիւմլէսի տա-
 խի տիրայէթինէ վէ Ճէվապլարընա հայրէթտէ գա-
 48 լըրլար ըտը : Վէ անը կէօրտիւքլէրինտէ միւթէ-
 հույիւր օլուպ, վալիտէսի անա՝ Եյ օղուլ, պիզէ նի-
 չիւն պէօյլէ էթտին . իշթէ փէտէրին վէ պէն էլէմ՝
 49 չէքէրէք, սէնի արայօր իտիք՝ տէտի : Թլ տախի
 անլէրէ՝ Պէնի նի՞չիւն արայօր թտինիզ . Փէտէրիմին
 պէյթինտէ պուլունմագլըղըմ վաճիպ իտիյինի պիլ-
 50 մէ՞զ մի թտինիզ՝ տէտի : Վէ անլէր քէնտիլէրէ
 51 սէօյլէտիյի սէօզիւ ֆէհմ էթմէտիլէր : Թլ տախի
 անլէր իլէ պէրապէր էնիպ Նազարէթէ կէլտի, վէ
 անլէրէ իթա'աթ էտէր իտի . վալիտէսի տախի պու-
 սէօզլէրին ճիւմլէսինի դալլինտէ հըֆլ էտէր իտի :

52 Վէ ցիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահն
վէ ինսանն հիւսն ի նազարնտա քեսպ ի թէրագ-
գը էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ թիպարիս Գայսէրին սալթանաթընըն օն
պէշինճի սէնէսինտէ , փօնթօպը փիլաթօս Եհհու-
տիյէ վալիսի , վէ Հերօտէս ճէլիլին րէ'իս ի րուպ'ը ,
վէ գօրնտաշը Ֆիլիպպօս իթուրիյա իլէ Թրախօնի-
թիս տիյարընըն րէ'իս ի րուպ'ը , վէ Լիւստնիաս
- 2 Ապիլիննին րէ'իս ի րուպ'ը , Վէ Հաննա իլէ Գա-
յաֆանըն քէհանէթ ի 'ուզմալարը էսնտընտա'
պերրիյէտէ Զաքարեանըն օղլու Եուհաննայա Աւ-
- 3 Լահըն քէլամը կէլտի : Օլ տտիի իրտան ճիվարըն-
տա վազը' ճիւմլէ մահայլէրէ կէլիպ' կիւնահլարըն
'աֆիլ իչիւն թէվպէ վաֆթիզինի վա'զ էտէր իտի .
- 4 Նիթէքիմ' իշա'եա փէյղամպէրին քէլամարընըն
քիթապընտա' Բապպըն Եօլընը հազըրլայըպ , թա-
- 5 րիզլէրինի տօղըուլընըզ . Հէր տէրէ տօլուպ' հէր
տաղ վէ թէփէ ալչագլանարագ , էյրիլէր տօղըու'
- 6 վէ սարփ Եօլար տիւզ օլաճագ տըր : Վէ քեսաֆ-
ֆէ ի պէշէր Ալլահն խէլաաընը կէօրէճէք տիր' տէ-
յէրէք , պերրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը' տէյիւ
թահրիր օլունմուշ տըր :
- 7 Իմտի քէնտի ետիլլէ վաֆթիզ օլընմաղա չը-
գըպ կէլէն ճէմա'տթլարա' էյ էնկէրէք նէսլի , կէ-
լէճէք զաղապտուն գալմագլըղը ռիզէ քիմ' կէօս-
- 8 թէրտի : Իմտի թէվպէյէ Լայըգ սէմէրէ հուսուլա
կէթիլիլնիզ , վէ քէնտի քէնտինիզէ' փէտէրիմիզ

- Ապրահամ տըր՝ տէմէյէ պաշլամայընըղ, զիրա սիղէ տէրիմ՝ քի՝ Ալլահ 'Ապրահամա շու թաշլարտան րէւե
- 9 էվլատ վիւճուտէ կէթիրմէյէ գտտիր տիր : Հէմ տախի հալա պալթա աղաճլարըն քեօքիւնիւն ետա- նընա գօսուլմուշ տըր : Իմտի էյի մէյվէ վէրմէյէն
- 10 հէր աղաճ քէսիւիպ՝ աթէշէ աթըլըր՝ տէր իտի : Ճէմա՝աթ տախի՝ Պու սուրէթտէ պիղ նէ՞ իշլէյէլիմ՝
- 11 տէյիւ անտէն սու՝ալ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէվապընտա , Իքի էնթարիսի օլան՝ պիրիսինի օլ- մայանա վէրսին , Թա՝ամը օլան տախի պէջլէ էյլէ-
- 12 սին՝ տէտի : Վէ վաֆթիիզ օլունմագ իւզրէ կէօմ բիւքճիւլէր տախի կէյիպ , անա՝ Էյ մու՝ալլիմ ,
- 13 նէ՞ իշլէյէլիմ՝ տէտիքլէրինին իւզէրինէ , Սիղէ էմր օլունանտան զիյատէ պիր շէյ թալէպ էթմէ-
- 14 յինիզ՝ տէտի : 'Աքէրլէր տախի՝ Պիղ տէ նէ՞ իշլէ- յէլիմ՝ տէյիւ անա սօրտուլար : վէ անլէրէ՝ ֆիմնէյէ զուլմ էթմէյինիզ , վէ իֆթիրա պիրլէ զաւոր էթ- մէյինիզ , վէ 'իւլիւֆէնիզէ դանա՝աթ էյլէյինիզ՝ տէտի :
- 15 Վէ գալմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմլէտի Եուհան- նանըն հագգընտա՝ 'Աճէպա ֆրիւտոս պո՞ւ մը տըր տէյիւ գալպլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր Իքէն ,
- 16 Եուհաննա ճիւմլէսինէ ճէվապէն՝ Կերչի պէն սիղի սու իլէ վաֆթիիզ էտիյօրըմ , ամմա պէնտէն տահա գուտրէթի օլան կէյիյօր , քի պէն անըն պագ գապլարընըն թաամասընը չէօզմէյէ լայրգ տէյիլ իմ . օ սիղի Բուհ իւլ գուտս վէ աթէշ իլէ վաֆ-
- 17 թիզ էտէճէք տիր : Եապասը տախի էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը պիթ թէմամ սալուրարագ , պուղտայը անպարընա ճէմ՝ էտիպ՝ սամանը իւէ

- 18 սեյցիւնմեղ աթէշէ եադաճագ տըր՝ տէտի : Պէշյ-
լէճէ տահա զոյրի նիչէ շէյլէր գավմա նուսիհաթ
էտիպ՝ թէպշիր էտէր իտի :
- 19 Վէրէ՛իս ի բուպ՝ Հէրօտէս՝ գարնտաշը [Յիլիպո-
սըն] զէվճէսի Հէրօտիաստն վէ Հէրօտէսին էթմիշ
օլտըղը պիլ ճիւմլէ ֆէնալըգլարտան աօլտյը Եռ-
- 20 հաննա թարաֆընտան թագպիհ էտիլմէքլէ , ճիւմ-
լէսինին իւզէրինէ անը մահպէսէ իլգա էթմէքլէյի
տախի ՚իւսվէ էթտի :
- 21 Վէ ճէմի՝ խալգ վաֆթիզ օլունալըը սըրտաա՝
Յիսուս տախի վաֆթիզ օլունուպ տու՛ա էտէր ի-
- 22 քէն , կէօք աչըլըպ՝ Բուհ իւլ Գուտս անըն իւզէ-
րինէ հի՛յէթ ի ճիսմիյէ իլէ կէյէրճին կիպի նաղիլ
օլտու , վէ կէօքտէն՝ Սէվիլիւլիւ օղլըմ սէն սին ,
սէնտէն բաղի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վուգու՝ պուլ-
տու :
- 23 Վէ Յիսուս քէնտիսի թագրիպէն օթուզ եաշընա
կիրմէյէ պաշլատը , վէ զանն օլունալըղնա կէօրէ
- 24 իպն ի Եուսուֆ , իպն ի ՚Լլի , իպն ի Մաթաաթ , իպն ի
Լավի , իպն ի Մէլքի , իպն ի Եաննա , իպն ի Եուսուֆ ,
- 25 իպն ի Մաթաթեա , իպն ի ՚Ամօս , իպն ի Նահում՝ ,
- 26 իպն ի Հէսլի , իպն ի Նաճճայ , իպն ի Մահաա , իպն ի
Մաթաթեա , իպն ի Շիմ՝ի , իպն ի Եուսուֆ , իպն ի
- 27 Եէհուտա , իպն ի Եուհաննա , իպն ի Բիսա , իպն ի
- 28 Ջէրուպապէլ , ի պնի Շա՛ալթիէլ , իպն ի Նէրի , իպն ի
Մէլքի , իպն ի Ատաի իպն ի Գօսամ , իպն ի Էլմօտամ՝ ,
- 29 իպն ի Էր , իպն ի Եուսա , իպն ի Էլի՛աղար , իպն ի
- 30 Եօրիմ՝ , իպն ի Մաթաաթ , իպն ի Լավի , իպն ի Սիմ-
՝օն , իպն ի Եէհուտա , իպն ի Եուսուֆ , իպն ի Եօնան ,
- 31 իպն ի Էլեադիմ՝ , իպն ի Մէլիյա , իպն ի Մայնան , իպն ի

- 32 Մաթթաթա , իպն ի Նաթան , իպն ի Տաուուտ , իպն ի
Եէսսի , իպն ի 'Պպիտ , իպն ի Պո'աղ , իպն ի Սալմոն ,
33 իպն ի ՆաՏՀոն , իպն ի 'Ամինատապ , իպն ի Արամ ,
34 իպն ի Հէսրոն , իպն ի Ֆարէս , իպն ի ԵէՏուտա , իպն ի
Եա'գուպ , իպն ի ԻսՏադ , իպն ի ԱպրաՏամ , իպն ի
35 ԹարաՏ , իպն ի ՆաՏօր , իպն ի Սարուխ , իպն ի Բա'ու ,
36 իպն ի Ֆալէճ , իպն ի 'Ապիր , իպն ի ՇալաՏ , իպն ի
37 Գէյնան , իպն ի Արֆախշատ , իպն ի Շէմ , իպն ի ՆուՏ ,
իպն ի Լամէք , իպն ի Մաթուշալախ , իպն ի Ախնօխ ,
38 իպն ի Եարէտ , իպն ի ՄաՏլալէ , իպն ի Գայնան ,
իպն ի Էնօշ , իպն ի Շէթ , իպն ի Ատէմ , իպն ի ԱլլաՏիտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Ալէ Յիսուս ԲուՏ իւլ Գուտս իլէ մէմու օլարադ ,
իրտանտան 'ալտէթ էտիպ' ԲուՏն սէվգիլէ պեր-
2 րիէյէ կիթտի . Ալէ շէյթան թարաֆընտան գըրգ
կիւն թէճրիւպէ օլունարադ , օլ կիւնլէրտէ Տիւ
պիր շէյ եէմէտի : վէ միւտտէթ ի մեղքիւրէ թէ-
մամընտա , ՆիՏայէթ աճըգուր :
3 Ալէ շէյթան անա' էյէր իպնուլլաՏ իսէն , շու
4 թաշըն էքմէք օլմարընը էմր էյլէ' տէտի : Յիսուս
տախի անա ճէվապէն' ինսան եալընըդ էքմէք իլէ
եաշամաղ , անճագ ԱլլաՏըն Տէր պիր քէլամը իլէ
Եալը' տէյիւ եաղըլմըշ տըր' տէտի :
5 Ալէ շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըգարըպ'
ան ի վաՏիտտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալքի-
6 նի կէօթէրտի : Ալէ շէյթան անա' ճիւմլէ պու
Տիւքիւմլէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէրէյիմ ,
զիրա պանա թէսլիմ օլունմըշ տըր , պէն տախի

- 7 քիմէ իսթէրսէմ՝ վէրիրիմ : Իմտի էյէր սէն պանա
սէճտէ գըլար իսէն , ճիւմէսի սէնին օլտուն՝ տէտի :
- 8 Վէ ցիսուս անա ճէվապէն՝ [Արտըմա շէքիլ , էյ շէյ-
թան , զիրա] Ալլահնն օլան Բապպա սէճտէ գըլա-
սըն , վէ եալընըզ անա 'իպատէթ էտէսին՝ տէյիւ
եազըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 9 Վէ տնը Եերուշալիմէ կէօթիւրիւպ՝ հէյքէլին
պուրճընըն իւզէրինտէ տուրտուրարագ , անա՝ Է-
յէր Էպնուլահ իսէն , քէնտինի պուրտաան աշաղը
- 10 աթ . Զիրա՝ Սէնի հըֆզ էթմէք իւզրէ՝ սէնին հագ-
գընտա քէնտի մէլա՝իքէսինէ թէնպիհ էտէճէք .
- 11 Վէ տնէր տաիսի , սյաղըն թաշա չարփամմասը ի-
չիւն , սէնի էլլէրի իւզէրինտէ գալտըրաճագլար՝
- 12 տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի : Վէ ցիսուս անա
ճէվապէն՝ Ալլահնն օլան Բապպը թէճրիւպէ էթ-
- 13 մէյէսին՝ Դէյի- սէոյլէնիլմիշ տիր՝ տէտի : Վէ շէյ-
թան ճիւմէլէ թէճրիւպէլէրի թէմամ՝ էթտիքտէն
սօնկրա , պիր միւտտէթ անտէն սյորըտը :
- 14 Վէ ցիսուս Բուհնն գուվէթիլլէ ճէլիլէ 'ալ-
տէթ էտիպ՝ էթրաֆտա օլան պիլ ճիւմէլ մահալլէրէ
- 15 շէօհրէթի շայը՝ օլտու : Վէ քէնտիսի անլէրին սինա-
ղօղլարընտա թա՝լիմ էտիպ՝ ճիւմէլէ թարաֆընտան
թա՝ղիմ օլունուր իտի :
- 16 Վէ փերվէրտէ օլտըղը Նազարէթէ կէլիպ , 'տտէ-
թի իւզրէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կիրիպ՝ օ-
- 17 գուճաղա գալգաը : Վէ անա իշա՝նա փէյղամպէ-
րին քիթապը վէրիլտի . օլ տաիսի քիթապը աչ-
- 18 տըգտա՝ Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր . չիւն քի
պէնի՝ Ֆուգարոյա պէշարէթի թէպշիր էթմէք ի-
չիւն մէս չէտիպ , գալպի միւնքէսիր օլանլարա շի-

- Փա վերմէք, վէ էսիրլէրէ՝ հիւրրիյէթի, վէ ա՛մաւէ-
 րէ կէօղլէրինն աջըմասընը ի՛լան էթմէք, վէ զուլ՛
 ալթընտա եզիլէնէրի ազատըգ իլէ սալը վէրմէք,
 19 վէ Բապպըն մագպուլ սէնէսինն ի՛լան էթմէք ի-
 շիւն իրսալ էյլէտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլան մահա-
 20 լի պուլտու : վէ քիթապը գափայըպ՝ խըտմէթ ճիյէ
 վէրէրէք, օթուրտու . վէ սինաղօղտա պուլունան-
 լարըն ճիւմլէսինն նաղարը տիգգալթը անըն իւղէ-
 21 րինտէ իտի : Օլ տախի անլէրէ՝ Պու թահրիրաթ,
 պու կիւն գուլաղլարընը իշիթտիյի հալտէ, իթ-
 22 մամ օլընմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլատը : վէ ճիւմ-
 լէսի անա շէհատէթ էտիպ՝ անըն աղզընտուն սա-
 տըր օլան լաթիֆ քէլամլարա թէ՛աճճիւպ էտէ-
 րէք՝ Պու Եուսուֆըն օղլու աէյի՞լ մի տիր՝ տէրլէր
 23 իտի : Օլ տախի անլէրէ՝ Էլպէթթէ սիգ պանա՝ Էյ
 հէքիմ, քէնտինէ շիֆա վէր՝ թէմսիլինն սէօյլէյէ-
 ճէքսինիզ, ֆէֆրնահուամտա վուգու՝ պուլարզընը
 իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պուրտտա քէնտի վաթա-
 24 նընտա տախի իճրա էյլէ՝ Դէյէհէ+ Էնիւ, տէտի : վէ
 հագիգալթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Հիչ պիր փէյղամ-
 պէր քէնտի վաթանընտա մագպուլ տէյիլ տիր :
 25 վէ հագիգալթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Էլիյանըն կիւն-
 լէրինտէ կէօք իւչ երլ վէ ալթը այ գափանմաղլէ,
 պիւթիւն եէրտէ 'ազիմ գըթլըգ վագը՝ օլտըզը գէ-
 ման, խորայէլտէ չօգ տուլ գարըլար վար իտի իսէ
 26 տէ, Էլիյա Սայտայա թապի՝ Սարէփթատա օլան
 պիր տուլ գարըտան մա՛տա անլէրինն հիչ պիրիսինէ
 27 կէսնտէրիմէտի : վէ Էլիշա՝ փէյղամպէրին գէմա-
 նընտա, խորայէլտէ չօգ ճիւղամլըլար վար իտի իսէ
 տէ, Սիւրեաննի Նա՛մանտան զայրի անլէրտէն պիրի

- 28 Թաթհիր օլունմատը՝ տէտի : Վէ սինաղօղտա
պուլընանլարըն ճիւմլէսի պունու իշիթտիբտէ ,
- 29 փիւր զազապ օլարադ՝ Գալգաբլար վէ անը շէհր-
աէն իխրաճ էտիպ , անը աշաղը աթմագ իւզ-
րէ շէհրլէրինին պինա օլունտըղը տաղըն ուչրու-
- 30 մընա կէօթիւրտիւլէր : Օ իսէ արալարընտան կէ-
չիպ կիթտի :
- 31 Վէ ձէլլիտէ վազը՝ Գէֆրնահոլմ շէհրինէ էնիպ՝
սէպթ կիւնլէրինտէ անլէրէ Թա'լիմ էտէր իքէն ,
- 32 Գէլամը հիւքմլիւ օլտըղընտան՝ Թա'լիմինէ հայ-
33 րան գալըրլար իտի : Վէ սինաղօղտա , տէրունին-
տէ նափաք ճինն բուհու օլան պիր ատէմ պուլու-
- 34 նուպ՝ պիւլէնտ ալտը իլէ պաղըրարադ՝ Պրադ , սէ-
նին պիղիմ իլէ նէ՞ իշին վար , էյ Նազարէթլի
Յիսուս , պիղի հէլա՞ք էթմէք իշիւն մի կէլտին .
սէնին քիմ իտիլինի պիլիրիմ , Ալլահն մուգատ-
- 35 տէսի սին՝ տէտի : Վէ Յիսուս անը ազարլայըպ՝
Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըդ՝ տէմէսի իւզէրինէ ,
ճինն անը օրթայա աթըպ՝ պիր զարար վէրմէքսի-
- 36 զին անտէն չըդտը : Վէ ճիւմլէսինէ հայրէթ կէլէ-
րէք , Պու նէ՞ քէլամ տըր քի՝ նափաք բուհլարա
հիւքիւթմէթ վէ գուտրէթ իլէ էմը էթմէսիլլէ չը-
գարլար՝ տէյերէք պէյնլէրինտէ սէյլէշիրլէր իտի :
- 37 Վէ անըն շէօհրէթի պիւթիւն ճիվար օլան մահալ-
լէրէ շայը՝ օլտու :
- 38 Վէ սինաղօղտան գալգըպ՝ Սիմ'օնըն խանէսինէ
կիրտի . վէ Սիմ'օնըն գայն վալիտէսի շէտիա հիււմ-
մայա ԹուԹուլմուշ օլմուրլլէ՝ անլէր տախի մէր-
- 39 գումէ իշիւն անա բիճա էթտիլէր . Օլ տախի իւ-
ղէրինէ տուբուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա , անտէն

հիմա տէֆ' օլտու . մերգումէ տախի տէր 'ադապ
գալգըպ' անլէրէ խըտմէթ էթտի :

- 40 Վէ կիւնէշ պաթտըգտա , հէր քիմին էմրազ ը
միւխթէլիֆէյէ կիրիֆթար օլմուշ խասթասը վար ի-
սէ' նէզտինէ կէթիրտի , օլ տախի հէր պիրինին իւ-
գէրինէ էլլէրինի գոյարագ անլէրէ շիֆա վերտի :
- 41 Վէ չագ քիմնէլէրտէն ճիննլէր տախի չըգըպ' պա-
ղըրարագ' Սէն Մէսիհ իպնուլլահ սըն' տէրլէր իտի .
վէ անլէրի ազարլոյըպ սէյլէմէյէ պրագմազ իտի ,
զիրա քէնտինին Մէսիհ իտիյինի պիլլըրլէր իտի :
- 42 Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա , չըգըպ պէնոպտն պիր
մահալէ կիթտի . վէ խալգ անը աըոյարագ' թա
եանընա կէլիպ' քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իշիւն
- 43 անա իպրամ էթտիլլէր իսէ տէ , Անլէրէ Ալլահն
մէլէքիւթինի սա'իր շէհրլէրտէ տախի թէպշիր
էթմէքիլիմ կերէք տիր , զիրա պուշուշ իշիւն իր-
- 44 սալ օլընտըմ' տէտի . Վէ ձէլիլին սինազօղլարըն-
տա վա'զ էտէր իտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ վագը' օլտու քի խալգ Ալլահն քէլամընը
տինկլէմէք իշիւն անա իզտիհամ վէրմէքլէ , քէն-
տիսի ձէննէսարէթ կէօլիւնիւն քէնարընտա տուրտը-
- 2 ղը սըրատա , կէօլիւն քէնարընտա իքի գոյըգ տուր-
տըղընը կէօրտիւ . պալըգճըլար իսէ չըգմըշ օլուպ'
- 3 աղլարընը եըյգոյօրլար իտի : Վէ գայըգլարտան
պիրինէ' եա'նի Սիմ'օնըն Գալիլէա կիրիպ , գա-
րատան պիր ազ աշըլմասընը անտէն թալէպ էտէ-
րէք , օթուրուպ' գայըգտան խալգա թա'լիմ էյլէտի :

- 4 Վէ քելամտան ֆարիդ օլտրգտա , Սիմ'օնա՝
 էնկինէ աչքլըպ աղլարընըդ ալ իչիւն աթընը՝ տէ-
 5 տի : Սիմ'օն տախի անա ճէվապէն՝ Եա Մու'ալլիմ ,
 պիւթիւն կէճէ չալըշտըդ իսէ տէ , պիր շէյ թու-
 թամատըդ . լաքին սէնին սէօղիւն իլէ աղը աթա-
 6 յըմ՝ տէտի : Վէ պուշու եափտըգլարընտա՝ քիւլ-
 լիյէթլի պալըգ չէվիրտիէր . վէ աղլարը երրթըլ-
 7 մաղէ , կէլիպ քէնտիլէրինէ եարտըմ էթմէլէրի
 իչիւն , տիկեր գայըգտա օլան օրթագլարընա իշա-
 րէթ էթտիլէր . անլէր տախի կէլիպ՝ գայըգլարըն
 իքիսինի պաթմադ տէրէճէսինէ տէք տօլտուրտըլար :
 8 Վէ Սիմ'օն Պետրոս պուշու կէօրմէքլէ , Յիսուսըն
 տիգլէրինէ տիւչիւպ՝ Եա Բապպ , պէնտէն սյըրլ ,
 9 զիրա պէն կիւնասքեար ատէմիմ՝ տէտի : Զիրա
 պալըգլարըն ալլանըշընտան տօլայը՝ օ վէ պէրապէ-
 10 րինճէ օլանլարըն ճիւմլէսի , Վէ Սիմ'օնըն օրթագ-
 լարը՝ Զէպէտինին օղուլլարը Եա՝գուպ իլէ Եուհան-
 նա տախի հայրէթէ տիւշտիլէր . Յիսուս տախի
 Սիմ'օնա՝ Գօրգմա , պուշտան պէոյլէ ինսան ավճըսը
 11 օլաճագ սըն՝ տէտի : Վէ գայըգլարը գարայա չէք-
 տիքտէն սօնկրա , հէր շէյի պրաղըպ տնըն արտը
 սըրա կիթտիլէր :
 12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ իքէն , իշթէ
 ճիւզամ իլէ տօլու պիր ատէմ պուլուշուպ՝ Յիսուսը
 կէօրտիւյիւ կիպի , եիւղիւ գոյուշ գափանըպ անա
 եալվարարագ , Եա Բապպ , էյէր իսթէր իսէն պէնի
 13 թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Օլ տախի
 էլինի ուղատըպ անա տօգուշարագ , իսթէրիմ ,
 թահիր օլ՝ տէտի , վէ տէր 'ազապ ճիւզամը տէֆ՝
 14 օլտու : Վէ անա՝ Քիմնէյէ սէօյլէմէ , լաքին կիտիպ՝

- քէնտինի քեահինէ կեօսթէր , վէ անլէրէ շէհատէթ
 օլմագ իւզրէ , թաթհիրին իչիւն Մուստնըն պու-
 յուրտըզ վէճճլէ թագափմէյի թագափմ էյլէ՝ տէ-
 15 յիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ անըն շէօհրէթի զիյու-
 տէ շայը՝ օլուպ՝ աւը տինկլէմէք վէ թարափընտան
 խասթալըզլարընտան շիֆա պուլմագ իչիւն չօդ
 16 խալզ ճէմ՝ օլուր իտի : Քէնտիսի իսէ չէօլլէրէ չէ-
 քիլիպ՝ տու՝ա էտէր իտի :
- 17 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի թա՛լիմ էթ-
 մէքտէ իքէն , Ներուշալիմ իլէ Նէհուտիյէ վէ
 ճէլիլին հէր պիր քէյիւնտէն կէլմիշ օլան ֆէրի-
 սիլէր վէ էրպապը շէրի՛աթ օթուրըյօրլար իտի . վէ
 անլէրէ շիֆա վէրմէք իչիւն Բապպըն գուտրէթի
 18 հազըր իտի : Վէ իշթէ պա՛ղը քիմնէլէր տէօշէք
 իւզլէրինտէ քէօթրիւմ՝ պիր ատէմ՝ կէթիրէրէք ,
 անը իչէրի կէթիրիպ՝ հուզուրընա դօմաղա ֆուրուսթ
 19 արատըլար իսէ տէ , Քէսրէթ ի խալզ սէպէպիլյէ
 անը իչէրի կէթիրմէյէ եօլ պուլամամաղլէ , տամա
 չըզըպ՝ քէրէմիտլէրին արասընտան անը տէօշէյի
 իլէ պէրապէր օրթայա , Յիսուսըն հուզուրընա էն-
- 20 տիրտիլէր : Օլ տախի անլէրին իմանըն կէօրմէքլէ ,
 անա՝ էյ ատէմ , կիւնահլարըն սանա ՛աֆլ օլուն-
- 21 տու՝ տէտի : Վէ ՛ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆր
 սէյլէյէն քի՛մ տիր . եալընըզ Ալլահտան զայրի
 կիւնահլար ՛աֆլ էթմէյէ քի՛մ գատիր տիր՝ տէ-
 յէրէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշատըզլարընտա ,
- 22 Յիսուս տախի անլէրին էֆքէարընը պիլմէքլէ , ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Գալպլէրինիզտէ նէ՞ թէֆէքքիւր
- 23 էտիյօր սընըզ : Հա՞նկըսը գօլայ տըր , կիւնահլարըն
 անա ՛աֆլ օլունտու՝ տէմէսի՞մի , եօգսա Գալզ

- 24 վէ կէզ՝ տէմէսի մի : Ամմա իպն իւլ ինսանըն եէր
իւզէրինտէ կիւննահար 'աֆվ էթմէյէ գուարէթի
վար իտիյինի պիլէսինիզ տէյիւ , քէօթրիւմէ՝ Սա-
նա տէրիմ , Գալգ տէօշէյինի գալտըր վէ էվինէ
- 25 կիթ՝ տէտի : Օլ տախի հէման անլէրին հուզու-
րընտա գալգըպ՝ իւզէրինտէ եաթաըզը շէյի գալ-
տըրտը , վէ Ալլահա համա էտէրէք էվինէ կիթտի :
- 26 Վէ ճիւմէսի միւթէհայլիւր օլուպ՝ Ալլահա համա
էտիպ գօրգու իլէ մէմլու օլարագ , Պու կիւն 'ա-
ճայիպ շէյլէր կէօրտիւք՝ տէտիլէր :
- 27 Վէ պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ տըշարըյա չըզըպ ,
Լալի նամընտա պիր կէօմրիւքճիւյիւ պիր կէօմրիւք
մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիյլէ , անա՝ Արաբմ-
- 28 ճա կէլ՝ տէտի : Օլ տախի հէր շէյի թէրք էտէրէք ,
- 29 դալգըպ արտընճա կիթտի : Վէ Լալի քէնտի խա-
նէսինտէ անա պէօյիւք պիր զիյաֆէթ էտիպ՝ անլէր
իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան կէօմրիւքճիւլէր-
- 30 տէն վէ սա՛իրլէրտէն վաֆիր խալգ վար իտի : Վէ
'ուլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր անըն շայիրտլէրինէ
սէօլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւնահ-
քեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէրսինիզ՝ տէտիլէր :
- 31 Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Հէքիմէ սաղ օլան-
լար տէյիլ , անճագ 'իլլէթլի օլանլար միւհթաճ
- 32 տըր : Սալիհէրի տէյիլ , անճագ կիւնահքեարլարը
թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կլտիմ՝ տէտի :
- 33 Ալլէր տախի անա՝ Նի՞չիւն Եուհաննանըն վէ
ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի չօգ տէֆ՝ա օրուճ թութուպ
տու՛ալար էթտիլէրի հալտէ , սէնին շայիրտլէ-
- 34 րին եէյիպ իչէրլէր՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Տիւ-
յիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օլտըգ-

- 35 ճա , օրուճ թուլթաւորա պիլի՞ր մի սինիզ : Լաքին
կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիւր ,
վէ օլ զէման , օլ կիւնլէրտէ օրուճ թուլթաւադ .
- 36 լար տըր՝ տէտի : Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ տախի
սէօյլէտի , եա՛նի Հիչ պիր քիմնէ եէնի լիպաս եա-
մասընը էսքի լիպասա գօմազ , եօգսա օ հէմ էս-
քիսինի երըթար վէ հէմ եէնիտէն օլան եամա էս-
- 37 քիյէ եազըշմազ : Վէ հիչ պիր քիմնէ էսքի թու-
լուլմարա եէնի շէրապ գօմազ . եօգսա եէնի շէրապ
թուլլուլմարը երըթըպ՝ տէօքիւլիւր , հէմ թուլլուլմ-
- 38 լար տախի թէլէֆ օլուր : Լաքին եէնի շէրապը եէ-
նի թուլլուլմարա գօմազ կերէք տիր . վէ իքիսի
- 39 տախի մահֆուզ դալըր : Վէ հիչ պիր քիմնէ էս-
քիյի իշտիքտէն սօնկրա , ֆիլ հալ եէնիսինի իս-
թէմէզ , զիրա՝ Էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր :

ՊԱՊ 6

- 1 Վ է վազը՝ օլտու քի իքինճի պիրինճի սէպթ կիւ-
նիւնտէ , Յիւսէն էքինլէր արասընտան կէշտիյինտէ ,
շայիրալէրի պաշազլարը գօփարըպ՝ էլլէրի իլէ օղա-
- 2 լայարազ եէյօրլար ըտը : Վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛-
ղըլարը անլէրէ՝ Նի՞չիւն սէպթ կիւնիւ իլլէմէսի
- 3 ճա՛իզ օլմայանը իլլէյօրսընըզ՝ տէտիլէր : Վէ Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Տաուտըն կերէք քէնտիսի
վէ կերէք պէրապէրինճէ օլանլար աճըգտըը զէման
- 4 նէ էթտիյինի օգո՞ւմատընըվը . Նասըլ պէյթ Ուլ-
լահա կիրիպ՝ քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի
հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի ալըպ եէտի ,
վէ եանընտա պուլունանլարա տախի վէրտի՝ տէտի

- 5 Վէ անկէրէ՝ իպն իւլ ինսան եէվմի սէպթին տախի
Սահիպի տիր՝ տէտի :
- 6 Վէ տիկէր պիր սէպթ կիւնիւնտէ տախի օինա-
ղօղա կիրիպ՝ Թա՛լիմ՝ էտէր իքէն , օրատա սաղ էլի
- 7 գուրու պիր ատէմ՝ պուլունմաղլէ , Պւէմա իլէ
ֆէրիսիլէր անը իթիհամա վէսիլէ պուլմագ իլիւն
սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի՞ր մի՝ տէյիւ անը կէօ-
- 8 գէտիրլէր իտի : Ամմա քէնտիսի անկէրին էֆքետարը-
նը պիլմէրլէ , էլի գուրումնուշ օլան ատէմէ , Գալգ-
օրթատա տուր՝ տէմէսիլլէ , օլ տախի գալգըպ
- 9 տուրտու : Պա՛տէհու Յիսուս անկէրէ , Սէպթ կիւ-
նիւնտէ հա՞նկըսը , խա՞յր իշլէմէք մի , եօգսա շէրր
իշլէմէք մի , Թախլի՞սի նէֆա մի , եօգսա գաթլի ի
նէֆա մի հէլալ աըր , սիղէ սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի :
- 10 Վէ էթրաֆընտա պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ պա-
գըպ՝ անա Էլինի ուղաթ՝ տէմէսիլլէ , օլ տախի
էջլէ էյլէտիքտէ՝ էլէ օլ պիրի կիպի սաղ օլտու :
- 11 Վէ անկէր զիյատէսիլլէ զազապնաք օլարագ , Յի-
սուսա նէ՞ էտէլիմ՝ տէյիւ պէյնլէրինտէ սէջլէշիր-
լէր իտի :
- 12 Վէ օլ կիւնկէրտէ՝ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա
չըգաը . վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛ա էտէ-
- 13 ըէք կէչիրտի : Վէ սապահ օլարգտա , քէնտի շա-
յիրտէրինի եանընա չաղըրըպ՝ անկէրտէն օն իքի
- 14 քիմէ , Եա՛նի Պետրոս թէսմիյէ էթտիյի Սիմ՛օն
իլէ գարնտաշը Անտրաս , վէ Եա՛գուպ իլէ Եու-
- 15 հաննա , վէ Ֆիլիպպօս իլէ Պարթօլէմասօս , Վէ
Մաթթա իլէ Թօմա , վէ Հալֆա օղու Եա՛գուպ
- 16 իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմ՛օն , Վէ Եա՛գուպըն
Էաթնալ Եէհուտա իլէ խային օլան Իսխարիօթի

- Ե՛հ հուտայլը ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ ըէսու
 17 թէսմիյէ էյլէտի : Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր աիւզ
 եէրտէ տուրտու , վէ շայիրտլէրինին ճէմա'աթը ի-
 լէ , պիւթիւն Ե՛հ հուտիյէտէն վէ Երուշալիմտէն
 18 վէ Սուր իլէ Սայտաննն սահիլինտէն , Անը տինկ-
 լէմէք վէ մա'րաղլարընտան շիֆա պուլմագ իւզրէ ,
 գալմտան վաֆիր խալգ՝ վէ նափաք բուհլարտան
 'աղապ չէքէնլէր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար ի-
 19 աի : Վէ պիւթիւն խալգ անա տագուհմագ իսթէր-
 լէր իտի , չիւնքի անտէն գուվլէթ չըգըպ՝ ճիւմլէ-
 սինէ շիֆա վէրիր իտի :
- 20 Օլ տախի շայիրտլէրինէ նաղար գըլարագ , տէ-
 տի քի՝ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ , էյ ֆագիրէր ,
 21 զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր : Սիզ նէ միւ-
 պարէք սինիզ , էյ շիմտի աճըգանլար , զիրա տո-
 յաճագ սընըզ , Սիզ նէ միւպարէք սինիզ , էյ շիմտի
 22 աղապանլար , զիրա կիւլէճէք սինիզ , իպն իւլ ին-
 սան իչիւն տտէմլէր սիզէ պուղլ էթտիքլէրի վէ
 սիզի թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի , վէ իսմի-
 նիզի քէօթիւ կիպի չըգարտըգլարը զէման , նէ
 23 միւպարէք սինիզ : Օլ կիւնտէ սէվինիպ սըչըայընըզ ,
 չիւնքի իշթէ սէմատա էճրինիզ չօգ տըր . զիրա
 էճատալարը փէյղամպլէրլէրէ պու վէճհ իւզրէ է-
 24 տէրլէր իտի : Լաքին վայ սիզէ , էյ զէնկինլէր , զի-
 25 րա թէսէլլինիզի ալտընըզ , Վայ սիզէ , էյ թօգ
 օլանլար , զիրա աճըգաճագ սընըզ . վայ սիզէ , էյ
 շիմտի կիւլէնլէր , զիրա հապին օլուպ աղապաճագ
 26 սընըզ , [ձիւմլէ] տտէմլէր սիզին հագգընըզտա խայր
 սէյլէտիքլէրի զէման , վայ սիզէ . զիրա անլէրին
 էճատալար քեազիպ փէյղամպլէրլէրէ պու վէճհ իւզրէ
 էտէրլէր իտի :

- 27 Ամնա, էյ տինկլէյէնլէր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-
մէնլէրինիդի սէվէնիզ, սիզէ պուզղ էտէնլէրէ էյիլիք
- 28 էտինիզ, Սիզէ պէտ տու՛ա էտէնլէրէ խայր տու՛ա
էյլէյինիզ, վէ սիզի ինճիտէնլէր իշիւն տու՛ա էյէ-
- 29 յինիզ, Սէնին պէր եանաղընա վուրանա օլ պիրինի
տէ տուն. վէ ճիւպպէնի ալանը էնթարինի Եւֆրատն
- 30 մէն՝ էթմէ, Վէ սէնտէն հէր տիլէյէնէ վէր. վէ
սէնին մալիէնի ալանտան աշ իսթիրտաա էթմէ,
- 31 Վէ ատէմլէրին սիզէ նէ մու՛ամէլէ էթմէլէրինի իս-
- 32 թէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էոյլէ էտինիզ, Վէ
էյէր սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ, նէ՞ Փազիլէթի-
- 33 լէրինի սէվէնլէրի սէվէրլէր, Վէ էյէր սիզէ էյիլիք
էտէնլէրէ էյիլիք էտէրսէնիզ, նէ՞ Փազիլէթիլէնիզ
օլուր. զիրա կիւնասքեարլար տախի քէնտի-
- 34 շէյի էտէրլէր, Վէ էյէր պէտէլինի ալմաղը իւմիտ
է/թախիլիզ քիմսէլէրէ էօտիւնճ վլրիրսէնիզ, նէ՞
Փազիլէթիլիզ օլուր. զիրա կիւնասքեարլար տա-
խի կիւնասքեարլարա, մուգապիլիէնի կէրի ալմագ-
- 35 իւզրէ, էօտիւնճ վլրիրլէր: Ամնա տիւշմէնլէլինի-
զի սէվիպ՝ էյլիք էտինիզ, վէ հիշ պիր պէտէլ իւ-
միտ էթմէյէրէք էօտիւնճ վլրինիզ, վէ էճրինիզ
չոդ օլուպ՝ Միւթա՛ալըն օղուլլարը օլաճագ սընըզ.
զիրա օ՝ նանքէօրլէրէ վէ քէթիւլէրէ ին՛ամ էտի-
- 36 ճի տիր: Իմտի Փէտէրինիզ մէրհամէթլի օլտըզ
- 37 միտիլլէ սիզ տախի մէրհամէթլի օլընըզ, Հիւքմ՝
էթմէյինիզ՝ վէ սիզէ հիւքմ՝ օլընմոյաճագ. քիմսէ-
նին՝ ալէյհինէ հիւքմ՝ էթմէյինիզ՝ վէ սիզին՝ ալէյհի-
նիզտէ հիւքմ՝ օլընմոյաճագ. 'աֆիլ էյլէյինիզ,
- 38 վէ սիզէ՝ աֆիլ օլընմոյաճագ: Վլէրինիզ, վէ սիզէ վէ-

րիւնճէք տիր . պասըլմըշ հէմ սիւքինմիշ վէ թաշգըն
էյի էօլէքլէ գուճաղընըզա վէրէճէքլէր . զիրա սի-
ղէ հէման էօլչտիւյիւնիւզ էօլչէք իլէ էօլչիւլէճէք
տիր :

39 վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէտի . Ա՛մա ա՛մայա
գըլաղըւզլըգ էտէ պիլի՞ր մի . իքիսի տէ չուգուրա

40 տիւշմէ՞զ մի : Շայիրտ մու՛ալլիմինտէն էֆզալ տէ-
յիլ տիր . լաքին հէր քեամիլ պուլունան շայէր
մու՛ալլիմի կիպի օլուր :

41 վէ նիչլի՞ւն գարնտաշընըն կէօղիւնտէ պուլու-
նան չէօփէ պագըպ տէ՝ քէնտի կէօղիւնտէ օլան

42 մերթէյէ տիգգալթ էթմէգսին : Ծախօտսւն քէնտի
կէօղիւնտէ պուլունան մերթէյի կէօրմէյիպ տէ , գա-
րնտաշընա՝ էյ գարնտաշ , պրագ , կէօղիւնտէքի
չէօփիւ չըգարայըմ՝ նա՞սըլ տէյէ պիլիւսին : էյ
միւրա՛ի , էվվէլա քէնտի կէօղիւնտէն մերթէյի չը-
գար , վէ օլ վագըլթ գարնտաշընըն կէօղիւնտէ պու-
լունան չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէճէք

43 սին : Զիրա ֆէնա մէյվէ վէրիր էյի աղաճ եօգ
տըր . վէ էյի մէյվէ վէրիր ֆէնա աղաճ եօգ տըր :

44 Զիրա հէր պիր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլի-
նիր . չիւնքի տիքէնլէրաէն ինճիր տէվչիրմէզլէր ,

45 վէ չալլատան իւզիւմ գօփարմազլար : էյի տաէմ
գալպինին էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ չըգարըր .
վէ քէօթիւ տաէմ գալպինին քէօթիւ խաղինէսին-
տէն քէօթիւ շէյ չըգարըր . զիրա աղղը գալպին
ֆաղլաարնտան սէօյլէր :

46 վէ նի՞չիւն պանա՝ էֆէնտի , էֆէնտի , չաղը-
րըպ տա՝ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզ սինիզ :

47 Պանա կէլիպ՝ սէօզլէրիմի տինկէյերէք , իճրա էտէ-

նին քիմէ միւշապի՜հ իտիյինի սիզէ կէօսթերէյիմ :
 48 Տերին գազըպ թէմէլի գայա իւզէրինէ գօյարագ ,
 խանէ պինա էտէն պիր տտէմէ միւշապի՜հ տիր . վէ
 սուլար ճօշորգտա , սէլ օլ խանէյէ հիւճոււմ էթ-
 տիքտէ՝ գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլընտըղընաան ,
 49 անը սարսմաղա գատիր օլմատը : Ամմա տինկէյիպ
 տէ իճրա էթմէյէն ատէմ՝ թօփրագ իւզէրինտէ
 թէմէլիզ խանէ պինա էտէն տտէմէ միւշապի՜հ տիր .
 վէ անա սէլ հիւճոււմ էթտիյի կիպի տիւշտիւ ,
 վէ օլ խանէնին խարապիյէթի 'ազիմ օլտու՝ տէտի :

ՊԱՊ 7

1 Վ է ճիւմէ սէօզէրինի , գալմ տինկէր իքէն ,
 թէմամ էթտիքտէն սօնկրա՝ ֆէֆրնահուսմ կիրտի :
 2 Վ է պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւլիւ պիր գուլը
 3 խասթա օլարագ էօլմէք իւզրէ իտի : Վ է Յիսու-
 սըն խապէրինի ալմաղլէ , կէլիպ գուլընա շիֆա
 վէրմէսինի բիճա էթմէք իւզրէ , եանընա Եէհու-
 4 տիլէրին պա՛զը իսթիյարլարընը կէօնտէրտի : Վ է
 անլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ՝ զիյտտէսիյլէ եալ-
 վարարագ , Պու իհսանը էտէճէյին զաթ լայրգ
 5 տըր . Զիրա միլլէթիմիզի սէվէր , վէ սինաղօղըմըզը
 6 օ պինա էթմիշ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի ան-
 լէր իլէ պերապէր կիտէր իքէն , հէման խանէյէ
 եագլաշորղընտա , եիւզ պաշը անըն եանընա տօսթ-
 լար կէօնտէրիպ՝ Եա Բապպ , զահմէթ չէքմէ , զիրա
 տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէքիլիյինէ պէն լայրգ
 7 տէյիլ իմ : Պու սէպէպտէն եանընա կէլմէյէ քէն-
 տիմի լայրգ կէօրմէտիմ , ֆագաթ պիր սէօզ սէյ-

- 8 Ընէ, վէ խըտմէթքեարըմ շիֆա պուլուր . Զիրա պէն տախի թահճի ը հիւքիւմէթտէ պիր տտէմ օլուպ՝ պէնիւմ տէ թահճի ը իտարէմտէ 'տաքէր պուլուն . մաղլէ, պիրինէ՝ Կիթ տէտիյիմտէ կիտէր՝ վէ տի . կէրինէ՝ Կէլ Գեդէիֆէ կէլիր . վէ գուլըմա՝ Դունու
- 9 ետփ՝ Գեդէիֆէ ետփար, տէտի : Վէ Յիսուս պու . նու իշիթտիքտէ, անա թէ'աճճիւպ էթտի . վէ տէօնիւպ աբաբ սըրա կէլէն խալգա՝ Սիլէ տէրիմ քի՝ Պէնի իսրայէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլ
- 10 մատըմ՝ տէտի : Վէ կէօնտէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'տվտէթ էտիպ, խասթա օլմուշ օլան գուլը սա . ղալմըշ պուլտուլար :
- 11 Վէ էրթէսի կիւն Յիսուս Նային Նամ պիր շէհրէ կիտէր իքէն, շայիրտէրինտէն չօգ քիմնէլէր իլէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար իտի
- 12 Վէ շէհրին գափուսընա եազլաշարգտա, իշթէ անասընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիւ աբշա . բըյա կէօթիւրիւլիյօր իտի . մէրգումէ տախի տուլ իտի . վէ անըն իլէ պէրապէր շէհրտէն չօգ խալգ
- 13 վար իտի : Վէ Բապպ մէրգումէյի կէօրտիւյիւնտէ,
- 14 անա թէրահճիւմ էտիպ, Աղլամա՝ տէտի : Վէ եանաջըպ թապուլտա տօգունունճա, անը կէօթիւ . լէնլէր տուրտուլար . ոլ տախի, Էյ Նէվճիվան,
- 15 սանա Գալգ տէյօրըմ՝ տէյինճէ, Էօլիւ գալգըպ օթուրտու վէ սէօյլէմէյէ պաշլատը, վէ Յիսուս ա .
- 16 նը վալիտէսինէ թէպիւմ էյլէտի : Ճիւմէսինին իւ . ղէրինէ տախի խավիթ կէլիպ՝ Ալլահա համա էտէ . բէք, Արամըզտա պիր պէջիւք փէյղամպէր զուհուր էթմիշ՝ վէ Ալլահ քէնտի գավմընը ղիյարէթ էյլէ
- 17 միշ տիր՝ տէտիլէր : Վէ անըն հազգընտա պու

խապեր պիւթիւն Եւհուտիյէտէ վէ ճէմի՝ ի էթրաֆ
մահալէրտէ շոյը՝ օլտու :

- 18 Վէ Եուհաննայա քէնտի շոյիրտլէրի պու շէյի
19 բին ճիւմէսինի նադլ էթմէլէրիյէ , Եուհաննա
շոյիրտլէրինտէն իքի քիշի չաղըրըպ՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին , Եօգսա տիկէր պիր քիմսէյէ՞
մի միւնթաղըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն Յիսուսըն եա
20 նընա կէօնտէրտի : Օլ ատէմլէր տախի տնըն եա
նընա կէլիպ : Վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա՝ Օլ կէ
լէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին , Եօգսա տիկէր պիր քիմ
սէյէ՞ մի միւնթաղըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն պիզի
21 սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր : Վէ Տէման օլ սա՛ալէ
նիչէ քիմսէլէրի մարաղլարը իլէ տէրալէրինտէն վէ
շէրիր բուշլարտան խէլաս էտիպ՝ չօգ ա՛մալարա
22 պասար իհասն էթտի : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվա
պէն՝ Կիտինիզ , Եուհաննայա կէօրտիյիւնիւզ վէ
իչիթտիյինիւզ շէյիբի , եա՛նի ա՛մալարըն կէօրտիւ
յիւնիւ , թօփալլարըն էիւրիւտիյիւնիւ , ճիւզտմը
լարըն թաթհիր օլունտըղընը , սաղըրլարըն իչիթ
տիյինի , մէվթանըն դըյամ էթտիյինի , ֆուգա
րայա պէշարէթին թէպշիր օլընտըղընը նադլ էտի
23 նիզ . Վէ պէնիմ հագգըմտա սիւրչմէյէն նէ միւ
պարէք տիր՝ տէտի :
- 24 Վէ Եուհաննանըն կէօնտէրտիյի ատէմլէր կիթ
տիքտէն սօնկրա , Եուհաննայա տա՛իր խալդա սէոյ
լէմէյէ պաշտոյըպ՝ Պէրրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չըգ
տընըզ , բիւզկէարտան սալլանան պիր գամը՞շ մը ,
25 Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ , զարիֆ էլպիսէ
կիյինմիշ պիր ատէ՞մ մի . իչթէ զիյնէթլի լիպտա
Ենիէ՛պ՝ զէվգ ու սէֆատա օլանլար փատիշա՛ս սէ-

- 26 Բայլարընտա պուլունըրլար : Լաքին նե՞ կեօրմէյէ չըդտընըզ , պիր փէյղամպէ՞ր մի . պէլի , սիզէ տէրիմ՝ քի փէյղամպէրտէն տէ տաճա պէջիւք տիր :
- 27 Իշթէ պէն սէնին եօլընը եօնիւնձէ հազըրլայաճագ մուխպիրիմի սէնտէն իլէրի իրաալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ հագգընտա եազըլմիշ օլտն զաթ պու տըր :
- 28 Զիրա սիզէ տէրիմ՝ քի՞ Նիստտան թէվէլլիւտ էտէնլէր պէյնինտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննատան պէջիւք պիր փէյղամպէր եօգ տըր . լաքին մէլէքիւթ Ուլաճտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէջիւք տիր՝ տէտի :
- 29 Վէ պիւթիւն դապմ իլէ կեօմրիւքճիւլէր պունու իշիթտիքտէ , Եուհաննանըն վաֆթիզիլ իլէ վաֆթիզ օլունմուշ օլմաղլէ *Ալլահը թա՛ղիզ էթտիլէր :
- 30 Ամմա ֆերիսիլէր վէ էրպապը շէրի՛աթտան օլանլար անըն եէտիյլէ վաֆթիզ օլունմամըշ օլմաղլէ , Ալլահըն միւրատընը քէնտի յալէյճէրինէ օլաբագ , րէտտ էթտիլէր :
- 31 [Վէ Բապպ տէտի քի] Իմտի պու նէսլին տտէմլէրինի քիմէ՞ թէշպիճ էտէյիմ , վէ քիմէ՞ միւշա .
- 32 պիճ տիրլէր : Զարշուլարտա օթուրուպ՝ Սիզէ տիւտիւք չալարգ , ամմա րագս էթմէտինիզ . սիզէ ֆիլդուն էթտիք , ամմա աղլամտտընը՝ տէյիւ պիրի
- 33 պիրինէ չազըրտն չօճուգլարա միւշապիճ տիր , Զիրա վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա կէլտի՝ նէ եէր նէ
- 34 իշէր , վէ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ , Իպն Իւլինսան կէլտի՝ հէմ եէր հէմ իշէր , վէ՝ Իշթէ պօղազընա թապի՝ վէ մէյիսօր պիր ատէմ , կեօմրիւք

* Եւն . Ալլահ հագգ վէրտիլէր :

- ճիւղերին վէ կիւնահաքեարլարն տօթու տըր՝ տէր-
- 35 սինիլ : Ֆագաթ հիքմէթ պիլ ճիւղէ քէնտի էվ-
լատը թարաֆընտան թաստըդ օլունտու :
- 36 Վէ ֆէրիսիլէրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պէրապէր
թա'ամ էթմէսինի անտէն ըրճա էթմէքլէ , ֆէրի-
- 37 սինին խանէսինէ կիրիպ' սօֆրոյա օթուրտու : Վէ
իլթէ օլ շէհրտէ կիւնահաքեար պիր գարը պուլու-
նուպ , անըն՝ ֆէրիսինին խանէսինտէ սօֆրասս օ-
- թուրտըղըն խապէրինի ալտըգտա , պիր շիշէ խօշ
- 38 ռա'իհալը եաղ կէթիւրտի . Վէ արգատան այագլա-
րը եանընտա տուրուպ' աղլայարագ , այագլարընը
կեօղ եաշլարը իլէ ըսլաթմաղա պաշլատը , վէ ա-
- յագլարընը պաշլընըն սաշը իլէ սիլիպ' էօփէրէք ,
- 39 խօշ ռա'իհալը եաղ իլէ եաղլատը : Վէ անը տա'
վէթ էտէն ֆէրիսի պունու կէօրտիւքտէ , քէնտի
քէնտինէ սէօյլէյիպ' էյէր պու քիմնէ փէյղամպէր
օլտոյըտը , քէնտինէ տօգունան գարընըն քիմ վէ
նէ մագուլէ օլտըղընը պիլիւր իտի , զիրա կիւնահ-
- 40 քեար տըր՝ տէտի : Վէ ցիսուս անա ճէվապէն՝ էյ
Սիմ'օն , սանա պիր սէօյլէյէճէյիմ վար՝ տէտի .
- 41 օլ տախի , Ես մու'ալլիմ , սէօյլէ՝ տէտի : Պիր
տա'ինին իքի մէտեուըն օլուպ' պիրինին պէշ եիւզ
- 42 վէ տիկէրինին էլլի տինար տէյնի վար իտի . Վէ
անլէրին թէտիյէ էթմէյէ պիր շէյլէրի օլմամուղէ ,
իքիսինէ տախի պաղըշլատը . պու սուրէթտէ ան-
- լէրտէն հա'նկըսը անը տահա գիյատէ սէվէճէք տիր ,
- 43 սէօյլէ՝ ԴէԴի : Սիմ'օն տախի ճէվապէն՝ Զանն է-
տէրիմ օլ տահա գիյատէ պաղըշլատըղը քիմնէ՝
տէտի . օլ տախի անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝
- 44 տէտի : Վէ գարըշլա տօղրու տէօնիւպ , Սիմ'օնա

տէտի քի՝ Պու դարբը կէօրի՞ւյօր մը ո՞րն . պէն սէ-
նին խանէնէ կիրտիմ, այագլարըմ իչիւն սու վէր-
մէտին, պու իսէ այագլարըմը կէօզ եաշլարը իլէ
45 ըսլատըպ, [պաշընըն] սաշը իլէ սիլտի : Սէն պէնի
էօփմէտին, պու իսէ պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու
46 այագլարըմը էօփմէքտէն ֆարիղ օլմատը : Սէն պա-
շըմը գէյթ եաղը իլէ եաղլամատըն, պու իսէ այագ-
47 լարըմը խօշ ըա՞իհալը եաղ իլէ եաղլատը : Պինա՞էն
'ալէյհ սանա տէրիմ քի՝ կիւնահլարը չօգ օլաղը
հալտէ 'աֆիլ օլունտու, զիրա չօգ սէվտի . լաքին
48 աղ 'աֆիլ օլունտան քիմսէ աղ սէվէր : Վէ մերգու-
49 մէյէ՝ կիւնահլարըն 'աֆիլ օլունտու տէտի : Վէ պէ-
րապէր ոօֆրատա օթուրանլար քէնտի քէնտիլէրի-
նէ՝ կիւնահլար տախի 'աֆիլ էտէն պու քի՞մ աիլ՝
50 տէմէյէ պաշլատըլար : Օլ տախի դարբյա՝ իմանըն
սէնի իսէլաա էթտի, սէլամէթ իլէ կիթ՝ տէտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի պունտան սօնկրա Յիւս-
շէհրաէն շէհրէ վէ քէօյտէն քէօյէ կէչիպ՝ մէլէքիւթ
- 2 Ուլլահը վա՛ղ ու թէպշիր էտէր իտի : Վէ օն իքի-
լէր իլէ՝ շէրիր ըուհլար վէ մարաղլարտան շիֆա
պուլմուշ պա՛ղը դարբլար, եա՛նի քէնտինտէն եէ-
տի ճինն չըգմըշ օլան Մէճտէլի տէնիլէն Մէրեհմ,
3 Վէ Հէրօտէսին քէթիլիւտաուր խուզանըն զէվճէօի
Եուաննա վէ Սուսաննա վէ սա՛իլ իչէ դարբլար անըն
իլէ պէրապէր պուլունուպ, անա մերգումէլէր քէն-
տի մալլէրի իլէ խըտմէթ տախի էտէրլէր իտի :
4 Վէ նիչէ շէհրլէրտէն վաֆիր խալգ ճէմ՝ օլաւ

- անրն էանրնա կէտիբլէրինտէ , թէմսիլ իլէ տէտի
 5 քի՝ Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգտը ,
 վէ էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը եօլ քէնարընա տիւշտիւ .
 վէ չիյնէնմէքլէ՝ հաւա գուշսարը անը եէտիլէր :
 6 Վէ պա՛ղըսը գոյա իւզէրինէ տիւշիւպ՝ բութու-
 պէթի օլմատըղընտան պիթտիյի կիպի գուրուտու :
 7 Վէ պա՛ղըսը տիքէնլէր արասընա տիւշմէքլէ , տի-
 8 քէնլէր պէրապէր պիթիպ անը պօղտուլար : Վէ
 պա՛ղըսը էյի թօփրագ իւզէրինէ տիւշմէքլէ , պի-
 թիպ եիւզ գաթ մահաուլ վէրտի . պուշլարը սէջ-
 լէր իքէն՝ իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթսին՝ տէ-
 յիւ նիտա էթտի :
 9 Վէ շայիրալէրի՝ Սճէպա պու թէմսիլ նէ՞ տէ-
 10 մէք տիր՝ տէյիւ անտէն սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տա-
 խի տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահն էարարընա վա-
 դըֆ օլմագ սիզէ վէրիմիշ տիր , ամա շայիրիլէրէ
 թէմսիլթ իլէ «էօլէնլէր . թա քի պագար իքէն
 կէօրմէյէլէր , վէ իշիտիր իքէն անկլամոյալար :
 11 թէմսիլ պու տըր . թօխում Սլլահն քէլամը
 12 տըր : Վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմսէլէր
 տիր քի՝ իշիթտիքտէն սօնկրա , իման էտէրէք խէ-
 լա օլմատընլար տէյիւ շէյթան կէլիպ՝ անլէրին
 13 գալպլէրինտէն քէլամը գալտըրըր : Վէ գոյա իւ-
 զէրինաէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիք-
 լէրինտէ քէլամը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր իսէ
 տէ , քէնտիլէրտէ քէօք օլմատըղընտան , պիր միւտ-
 տէթ իման էտիպ՝ թէճրիւպէ վագթընտա կէրի չէ-
 14 քիլիլէր : Վէ տիքէնլէր արասընա տիւշէնլէր օլ
 քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքտէն սօնկրա կիթտիքճէ
 էնտիշէլէր իլէ զէնկինլիք վէ՛ հօմրիւն զէվգ ու սէ-

- Ֆալարընա պօղըւլարագ մահասուլ եէթիշտիրմէղլէր :
- 15 Վէ էյի եէրտէ օլանլար օլ քիմնէլէր տիր քի՝ քէ-
լամը էյի վէ սաֆի գալպ իլէ տինկէյիպ հըֆլ է-
տէրէք , սապր իլէ մահասուլ վէրիրլէր :
- 16 Վէ պիր քիմնէ չըրողը եագտըգտան սօնկրա՝ ա-
նը պիր գապ իլէ էօրթմէզ , եախօտ եաթագ ալթը-
նա գօմաղ . ամմա իչէրի կէլէնլէր ըջըզը կէօրսիւն-
- 17 լէր տէյիւ շէմ՝տան իւղէրինէ գօր : Զիրա աշի-
քեաւ օլմայաճագ կիզլի պիր նէնէ եօգ տըր . վէ
պիլինիպ մէյտանա կէլվէյէճէք մախֆի պիր նէմնէ
- 18 եօգ տըր : իմաի նէ վէճճ իլէ տինկէտիյինիզէ
տիգգաթ էտինիզ . զիրա քիմին վօր իսէ , անա
վէրիլէճէք տիր . վէ քիմին եօգ իսէ , օլ վար զանն
օլունան տախի քէնտինտէն ալընաճագ տըր :
- 19 Վէ վալիտէօի իլէ պիրատէրլէրին կէլիպ՝ քէսրէթ ի
- 20 խալգ սէպէպիլլէ եանընա վարամատըլար , վէ ա-
նա՝ Վալիտէն իլէ պիրատէրլէրին սէնի կէօրմէք
իսթէմէքլէ , տըշարըտա աուրույօրլար՝ տէյէրէք
- 21 խապէր վէրիլտի : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝
վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ Ալլահն քէլամը-
նը տինկէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի շայիրտլէրի իլէ
պէրապէր պիր գալըղա պինիպ , անլէրէ՝ կէօլիւն
գարըթ թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքտէ , աչըլտը-
- 23 լար : Վէ կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ուլգույա վար-
աը . վէ կէօլ իւղէրինէ պիր պօրա էնմէքլէ , հօւլէ
- 24 տօլմագտա՝ վէ քէնտիլէր թէհլէքէտէ իտիլէր : Վէ
եանընա կէլիպ անը ույանտըրարագ , եա Մու՛ալ-
լիմ , եա Մու՛ալլիմ , հէլաք օլույօրըլ՝ տէտիլէր .
օլ տախի գալգըպ՝ ըիւզկեարը վէ սուլուն տալըա-

- լարենը աղարկատեղատա , սաքին օլմալարըյլէ լի-
- 25 մանլըգ օլտու : Վէ տնէրէ՝ իմանընըգ նէ՞րէտէ
տիր՝ տէտի . անլէր տախի գօրգուպ թէ՛ ածծիւպ
էտէրէք պիրի պիրինէ՝ Սճէպա պու քի՞մ տիր քի
րիւզկէարլարա վէ սույա տախի էմը էթմէսիյլէ ,
անա իթա՛տթ էտէրլէր՝ տէտիլէր :
- 26 Վէ գայըգ իլէ ձէլիլին գարըընտա վազը՝ ձէ-
- 27 տարանիլէրին տիյարընա վարարլար : Վէ սահիլէ
չըգտըգտա՝ օլ շէհրտէն , խայլը զէմանտան պերու
տէրուենտէ ճիննլէր պուլունմաղլէ էսվապ կիյմէ-
յիպ՝ էվաէ տէյիլ , անճոգ գապըլարտա օթուրան
- 28 պիր տաէմ՝ անա րասթ կէլաի : Վէ քիսուսը կէօր-
տիւքտէ , ֆէրեատ էտէրէք էօնիւնէ տիւշտիւ .
վէ պիւլէնտ ավազ իլէ՝ Եա Յիսուս իպնուլլահ իլ
միւթա՛տլ , պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար . սա-
նա էտվարըըմ՝ քի պանա 'ազապ էթմէյէսին՝ տէ-
- 29 տի : Զիրա նափաք բուհա՝ օլ ատէմաէն չըգմու-
սընը էմը էթմիշ իտի . չիւնքի տնը խայլի վազըթ-
տան պերու զապթ էթմիշ օլմաղլէ , օլ ատէմ
զինճիրլէր վէ պուգազըլար իլէ պաղլը օլտրապ՝
մահֆուղ օլուր իտի իսէ տէ , պաղլարը գըրըպ
ճինն թարաֆընտան չէօլլէրէ սէվգ օլսանուր իտի :
- 30 Վէ Յիսուս անա՝ Սէնին իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ
սու՛տլ էթտիքտէ , Ալոյ տըր՝ տէտի . զիրա տէ-
- 31 բունինէ չօգ ճիննլէր կիրմիշ իտի , Վէ քէնտիլէրէ
հալիլէյէ կիթմէյի էմը էթմէմէսինի անտէն ըիճա
- 32 էտէրլէր իտի : Վէ օրատա , տաղտա օթլանըր վա-
ֆիր պիր տօնուղ սիւրիւսիւ պուլընմաղլէ , անլէ-
րին իշինէ կիրմէլէրինէ իզն վէրմէսինի անտէն ըի-
- 33 ճա էթմէլէրի իւզէրինէ՝ իզն վէրտի : Վէ ճիննլէր

- օլ տատեմաէն չըգըպ տօնազլարա կերմէքէ , օլ սիւ-
 րիւ ուչըումմաան աշաղը քէնտիւրիւնի կէօլէ աթըպ՝
 34 պօղըւլտու : Վէ աւլէրի օթլատանլար պու վադը'այը
 կէօրտիւքտէ , գաչըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթիւքէրտէ
 35 խապէր վէրտիւր : Էհ-ւէ տախի վադը'այը կէօր-
 մէյէ չըգըպ՝ Յիսուսըն եանընա կէլէրէք , տէրու-
 նինտէն ճիննէր չըգմըշ օլան ատէմի՝ կիյինմիշ վէ
 'ադըլունմըշ օլարագ Յիսուսըն պագլարը եանըն.
 36 տա օթուրուր պուլմաղլէ գօրդարլար : Վէ Է-
 քէ'յը միւշահէտէ էթմիշ օլանլար տախի մէճնու-
 նըն նասըլ խելաս պուլտըղընը անլէրէ նագլ էթ-
 37 տիւր : Վէ ճէտարանիւրին ճիվար պուլունան մա-
 հալէրինին պիւ ճիւմլէ էհալիսի գիյատէսիյլէ խալֆ
 էթմիշ օլմալարը իլէ , եանլարընտան կիթմէսինի
 անտէն բիճա էթտիւր : օլ տախի գայըղա կիրիպ
 38 'ավտէթ էյլէտի : Վէ տէրուսինտէն ճիննէր չըգ-
 մըշ օլան ատէմ պէրապէր պուլունմագլըղընը ան,
 տէն բիճա էյլէտի իտէ տէ , Յիսուս անը սալը վէ-
 39 բիպ , Էվինէ տէօն՝ վէ Սլլահըն սանա էթտիյի
 շէյլէրի նագլ էյլէ՝ տէտի . օլ տախի կիտիպ՝ պիւ-
 թիւն շէհրտէ Յիսուսըն քէնտինէ էթտիյինի ի-
 ւան էտէր իտի :
 40 Վէ Յիսուս 'ավտէթ էթտիւքտէ՝ խալդ անը գա-
 պուլ էթտի , զիւրա ճիւմլէսի անա միւնթաղիւր ի-
 41 տի : Վէ իշթէ սինաղօղ ըէ'իտի օլան Եաիրօս իս-
 մինտէ պիւր ատէմ կէլիպ՝ Յիսուսըն պագլարընա
 գափանարագ , խանէսինէ կէլէսինի բիճա էյլէտի :
 42 Ձիւրա թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիւրիճէք պիւր
 գըզը օլուպ՝ մէզքիւրէ էօլմէք իւզըն իտի . օլ տա-
 խի կիտէր իքէն խալգ անը թագիւրգ էտիյօր իտի :

- 43 Վէ օն իբի սէնէտէն պերու նէղֆի տէմէ միւս-
թէլա օլարադ, պիւթիւն մալինի հէքիմէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ, հիշ պիրինտէն շիֆա պուլամա-
- 44 միշ պիր գարը՝ Արգատան ետգլաշըպ՝ լիպասընն
էթէյինէ տօգոււնտու, վէ ֆիլ հալ նէղֆի տէմի
- 45 քէսիլտի: Վէ Յիսուս՝ Պանա տօգոււնան քի՞մ
տիր՝ տէտիյինտէ, ճիւմլէսի ինքեար էթմէյիւէ,
Պետրոս վէ անըն իլէ պերապէր օլանլար՝ Եա Մու՛ալ
լիմ, գալապալըգ սէնի պասըպ թապէիգ էտէր ի-
քէն՝ Պանա տօգոււնան քի՞մ տիր՝ տէյօր մը սըն,
- 46 տէտիլէր: Ամմա Յիսուս՝ Պանա պիր քիմսէ տօ-
գոււնաւ, զիրա պէնտէն գուլվէթ սատըր օլալըլ-
- 47 նը անկլատըմ՝ տէտի: Իմտի գարը կիզլէնէմէտի-
յինի կէօրտիւքտէ, թիթրէյերէք կէլիպ՝ հուզու-
րընա տիւշիւպ, պիւթիւն խալըրն էօնիւնտէ անա
նէ սէպէպտէն տօգոււնարըլընը՝ վէ նասըլ անիտէ շի-
- 48 ֆա պուլտըլընը նազլ էթտի: Օլ տախի մէղքիւ-
րէյէ՝ Ճէսարէթլէն, գըզըմ, իմանըն սէնի խէլաս էյ-
լէտի, սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի:
- 49 Օ տահա սէօյլէր իքէն՝ սինաղօզ րէ՛իսինին խա-
նէսինտէն պիր տաէմ՝ կէլիպ, անա՝ Գրզըն վէֆաթ
- 50 էթտի, մու՛ալլիմէ զահմէթ վէրմէ՝ տէտի: Վէ Յի-
սուս պոււնու իշիթտիքտէ, անա ճէվապէն՝ Գօրդմա,
- 51 անճագ իման էյլէ, օ խէլաս պուլուր՝ տէտի: Վէ
խանէյէ կիրաիքտէ, Պետրոս իլէ Եա՛գուպ վէ Եու-
հաննատան, վէ գըզըն փէտէրի իլէ վալիտէսինտէն
- 52 մա՛տա քիմսէյի իշէրի կիրմէյէ պրագմատը: Վէ
ճիւմլէսի գըզ իշիւն աղլալըպ տէօյիւնմէքտէ իքէն՝
Աղլամպընըլ, վէֆաթ էթմէտի, անճագ ույույօր՝
- 53 տէտի: Վէ անլէր վէֆաթ էթմիշ օլալըլընը գիլ-

- 54 մէքէ, անը իսթիհզա էթտիլէր : Լաքին ճիւմէսի-
նի տըշարըյա չըգարըպ՝ մէզքիւրէնին էլինի թու-
55 թուպ, էյ գըզ, գալդ՝ տէյիւ չաղըրտը : Վէ անըն
բուհու-րիւճու՝ էթմէքիւ, անիտէ պաղա գալդ-
տը : վէ Յիւսն տնա եէմէք վէրիլմէսինի էմը էթտի :
56 Վէ մէզքիւրէնին վալիտէյնի հայրան օլտուլար,
օլ տախի՝ Պու վաղը՝այը քիմէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝
տէյիւ անլէրէ թէնպիհ էթտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շայիրտինի պիր եերէ ճէմ՝ էտիպ՝
անլէրէ ճիւմէ ճիննլէր իւզէրինէ, վէ մարաղլարըն
2 տէֆի իչիւն գուվվէթ վէ գուարէթ վէրէրէք : Ան-
լէրի մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ էտիպ՝ խաթտարա
3 շիֆա վերմէյէ կէօնտերտի, Վէ անլէրէ Եօլ իչիւն
պիր շէյ ալմայընըզ : նէ տէյնէք, նէ տաղարծըգ, նէ
էքմէք, նէ ագչէ, նէ տէ իքիչէր էնթարինիզ օլ
4 սոււն : Վէ հէր հանկը էվէ կիրէրսէնիզ, օրատա
5 գալըպ՝ օրատան չըգընըզ : Վէ սիզի հէր քիմ գա-
պուլ էթմէզ իսէ, օլ շէհրտէն չըգարընըզտա,
'ալէյհէրինէ շէհատէթ օլմագ իչիւն, պաղլարընըզ-
6 տան թօղը պիլէ սիլքինիզ՝ տէտի : Անլէրտախի չըգըպ՝
հէր եէրտէ պէշարէթի թէպշիր էտէրէք, վէ Խաթա-
լա շիֆա վէրէրէք, քէօյտէն քէօյէ կէչէրլէր իտի :
7 Վէ րէ՛իս ի բուպ՝ օլան շէրօտէս անըն եէտիլլէ
իծրա օլունան շէյլէրին ճիւմէսինի իշիթալիքտէ,
շիւպհէ էթտի : զիրա պա՛ղը քիմէյէր՝ Եուհաննա
8 էմվլաթտան գըյամ՝ էթմիշ տիր, Վէ պա՛ղըլարը
էլիյա զուհուր էթմիշ տիր, պա՛ղըլարը տախի՝ Գա-

- տիմ փեղաճապէրէրտէն պիրի դըյամ էթմիշ տիր՝
 9 տէրէր իտի : Վէ Հէրօտէս՝ Պէն Եռւհաննանըն
 պաշընը քէստիրտիմ, վէ պու քիմնէ քի՞մ տիր
 քի՞ պէն անըն հազգընտա պէոյլէ շէյլէր իշիտիյօ-
 ըրմ՝ տէյերէք, անը կէօրմէք իսթէր իտի :
- 10 Վէ ըհսուլէր ֆիւսս 'աւլտէթ էտիպ՝ իճրա էթ-
 տիքլէրի ճիւմէ շէյլէրի անա հիքէայէ էթտիլէր .
 օլ տախի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճէ Պէյթսայտա
 տէնիլէն շէհրին պիր պէտապան մահալինէ չէքիլտի :
- 11 Խալլգ տախի պունու պիլմէքլէ անըն արտը սրբա
 կիթտիլէր . վէ անլէրի դապուլ էտիպ անլէրէ մէ-
 լէքիւթ Ուլլահ հազգընտա քէլամ էտէրէք, շի-
 ֆայա միւհթաճ օլտնլարա շիֆա վէրիւր իտի :
- 12 Վէ կիւն ղէվալ պուլմաղա պաշլտաղատա՝ օն ի-
 քիլէր անըն եանընա կէլիպ՝ Խալլգը սալը վէր քի՞
 էթրաֆտա պուլունան քէոյլէր իլէ չիֆթիքլէրէ
 վարըպ գօնալար, վէ եէյէճէք պուլլար, գիրա
- 13 պուրատա պէտապան եէրտէ իզ՝ տէտիլէր : Օլ տա-
 խի՝ Սիզ անլէրէ թա'ամ վէրինիզ՝ տէտի . անլէր
 տախի՝ Պիղիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգտան ղի-
 յատէ պիր շէյիմիզ եօգ տըր, մէյէր կիտիպ՝ պու
 գաւմըն ճիւմէսինէ եէյէճէք սոթըն ալալմ՝ տէ-
- 14 տիլէր : Զիրա պէշ պին դատար պտէմ վար իտի .
 օլ տախի շայիրտլէրինէ՝ Անլէրի էլլիշէր էլլիշէր
 օլարագ, պէօլիւք պէօլիւք օթուրտընը՝ տէտի :
- 15 Վէ անլէր էոյլէ էտիպ՝ ճիւմէսինի օթուրթտուլար :
- 16 Վէ քէնախի պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝
 սէմայա տօղըու նաղար էտէրէք, իւզէրլէրինէ պէ-
 ըքէթ տու'աղը օգուտու, վէ փարէլէյիպ՝ Խալլգըն
- 17 էօնիւնէ գօմագ իւզրէ՝ շայիրտլէրինէ վէրտի : Վէ

Ճիւմէսի եէյիպ տոյտուլար . վէ օն իքի քիւֆէ տօ-
լուսը ֆաղլա փարչա օլարաֆ՝ գալալըրըտը :

- 18 Վէ քէնտիսի եալընըղճա տու'ա էտէր իքէն ,
շայիրուլէրի տէ պերապէր պուլունտըղլարը հալտէ ,
Խալգըն տէտիյինէ կէօրէ պէն քի'մ իմ' տէյիւ
19 անլէրէ սու'ալ էյլէտի : Անլէր տախի ճէվապէն՝
Պ'ւլըւր Վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա , վէ սա'իր-
լէր՝ էլէյա , տիկերլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամպէր-
լէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր Դէյօրլը՝ տէտի-
20 լէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Եա սիզին տէտիյինիղէ
կէօրէ պէն քի'մ իմ' տէտի . վէ Պետրոս ճէվապէն՝
21 Սէն Ալլահն Մէսիհի սին՝ տէտի : Օլ տախի ան-
լէրէ՝ Պուսու քիմսէյէ սէյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ էքի-
22 տէն թէնպիհ էտիպ՝ Իպն իւլ ինսան չօդ էլէմ
չէքմէք՝ վէ իիթիյարլար իլէ պաշ քեսհինլէր վէ
'ուլէմա թարաֆընտան ըէտտ էտիլիպ գաթլ օ-
լունմաֆ՝ վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք
կէրէք տիր՝ տէտի :
- 23 Վէ ճիւմէսինէ՝ Էյէր պիր քիմսէ արտըմճա կէլ-
մէք իսթէրսէ , թէրք ի նէֆս էտէրէք , խաչըն հէր
24 կիւն գալտըրըպ՝ արտըմ սըրա կէլսին : Զիրա հէր
քիմ ճանընը գուրթարմաֆ իսթէրսէ , անը զայ՝
էտէճէք . վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն զայ՝
25 էտէրսէ , անը գուրթարաճաֆ տըր : Զիւնքի պիր
ստէմ պիւթիւն տիւնեսայը գաղանըպ տա՝ քէնտիինի
զայ՝ էախօտ զիյանա կիրիֆթար էտէրսէ , նէ' իւ-
26 թիֆատէ էտէր : Զիրա հէր քիմ պէնտէն վէ պէ-
նիմ սէօղլէրիմտէն տօլայը ութանըրսա , Իպն իւլ
ինսան տախի քէնտիսինին վէ ֆէտէրին վէ մու-
գատտէս մէլա'իքէնին ճէլալի իլէ կէլալի զէման ,

- 27 անտէն տօլայր ութանաճագ տըր : Վէ հագիգտ-
թէն սիգէ տէրիմ քի՝ պուրատա հազըր օլանլար-
տան պա՛ղըսը վար քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը կէօրիւն-
ճէյէտէք տալա էօրիւմ՝ թաթմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 28 Վէ պու քէլամտան թագրիպէն սէքիզ կիւն սօնկ-
բա , Պետրոս իլէ Եուհաննա վէ Եա՛գուպը պերա-
պէր ալլա՛ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգտը :
- 29 Վէ քէնտիսի տու՛ա էտէր իքէն , երկզինիւն հի-
յէթի թէպէտտիւլ էտէրէք , էլպիսէսի պէյաղ վէ
- 30 փարլագ օլտու : Վէ իշթէ իքի ատէմ՝ Եա՛նի Մու-
- 31 սա վէ Լիլյա անըն իլէ սէյլէշիրէր իտի : Պաւնլար
ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ Եէրուշալիմտէ վուգու՛ պու-
լաճագ ինթիգալը հագգընատ սէյլէյօրլար իտի :
- 32 Վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պերապէր պուլունանլարը
ույգու պաամըլ օլմաղլէ , ույանարգլարընտա՝ անըն
ճէլալինի վէ պերապէր տուրան իքի ատէմի կէօր-
- 33 տիւլէր : Վէ անլէր անտէն այրըմագ իւզրէ իքէն ,
Պետրոս , նէ սէյլէտիյինի պիլմէյէրէք , Յիսուսա՛
Եա Մու՛ալլիմ՝ , պուրատա պուլունմաղըղըմըզ էյի
տիր . վէ պիրի սէնին՝ պիրի տէ Մուսա վէ պիրի
տէ Լիլյա իչիւն օլարագ , իւչ խայմէ եափալըմ՝
- 34 տէտի : Վէ օ պուհու սէյլէմէքտէ իքէն , պիր
պուլութ կէլիպ՝ անլէրի կէօրկէսի ալթընա ալտը ,
վէ անլէր պուլութա կիրտիքլէրինտէ , լայիբուէր
- 35 գօրգտուլար : Վէ պուլութատան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ՝
պու տըր , անը տինկլէյինիզ՝ տէյէն պիր սէտա կէլ-
- 36 տի : Վէ պու սէտա օլտըգտա , Յիսուս եալընըզ
պուլունտու : Անլէր տախի սիւքիւթ էտիպ՝ կէօր-
տիւքլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ քիմսէյէ պիր
շէյ խապէր վէրմէտիլէր :

- 37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ, խոյ-
 38 լի ճէմա'աթ անը գարշըլայըպ, իշթէ ճէմա'աթտան
 պիր ատէմ ֆերեատ էտէրէք, Եա մու'ալլիմ, սա-
 նա եալվարըրմ, օղլըմա նազար գըլ, գիրա պիր
 39 թանէմ տիր . Վէ իշթէ տնը պիր բուհ թութուպ
 անսըլըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւրտէրէք՝ սարողպ
 40 էզտիքտէն սոնկրա կիւճ իլէ պըրըլըր . Վէ տնը իս-
 րաճ էթմէլէրինի սէնին շոյիրտլէրինտէն ըիճա էթ-
 41 տիմ իսէ տէ, միւգթէտիր օլմատըլար՝ տէտի : Վէ
 Յիսուս ճէվլապ վէրիպ՝ Եյ իմանսըզ վէ թէրս նէսլ,
 նէ՞ վազթա գատար սիզին եանընըզտա օլուպ՝ սի-
 զէ թէհամիւլ էտէյիմ . օղլընը պուրայա կէ-
 42 թիր՝ տէտի : Վէ օ տահա եանընա կէլըր իքէն ,
 ճինն անը եէրէ չարփըպ, շիտտէթլէ սարսար . Ամ-
 մա Յիսուս նափաք բուհու ազարլոյարագ , չօճու-
 ղա շիֆա վէրիպ՝ անը փտէրինէ թէսլիմ էթտի :
 43 Վէ ճիւմէտի Ալլաճըն 'ազամէթինէ միւթէհոյյիր
 օլտուլար :

- Վէ ճիւմէսի Յիսուսըն էթտիյի շէլէրին
 քեաֆֆէսինէ թէ'աճճիւպտէ իքէն , շոյիրտլէրինէ՝
 44 Սիզ պու սէօզլէրի գուլագլարընըզա գոյուըզ , զի-
 րա իպն իւլ ինստն ատէմլէրինէ էլինէ թէսլիմ օլու-
 45 նաճագ տըր՝ տէտի : Անէր տուիսի պու սէօզիւ
 անկրամատըլար , վէ ֆէհմ էթմէմլէրի իշիւն տն-
 լէրտէն կիզլէնմիշ իտի . վէ պու սէօզիւ անաէն իս-
 թիֆսար էթմէյէ գօրգտուլար :
 46 Վէ քէնտիլէրտէն հա՞նկըսը պէյիւք օլաճաղը
 47 միւպահէսիսի մէյանէլէրինէ կիրմիշ իտի : Յիսուս
 տաիս գալպլէրինին էֆքեարընը պիւմէքէ , պիր չօ-
 48 ճուգ ալըպ քէնտի եանընտա տուրտուրտու : Վէ

անկերէ՛ Հէր քիմ՝ պու չօճուղը պէնիմ՝ իսմիմ ի-
չիւն գապուլ էտերսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օ-
լուր , վէ հէր քիմ՝ պէնի գապուլ էտերսէ , պէնի
իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր . զիրա ճիւմ-
լէնիզտէն էն քիւչիւք պուլունան՝ պէյիւք օլաճագ
տըր՝ տէտի :

49 Վէ Եուհաննա ճէվապ էտիպ՝ Եա Մու՛ալիմ ,
սէնին իսմին իլէ ճիննէրի իիւրաճ էտէն պիր քիմ-
սէ կէօրտիւք , վէ պիղիմ իլէ պէրապէր «նի» ա-
տընճա կելմէտիյի իչիւն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի :

50 Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ , զիրա
պիղէ մուխալիֆ օլմիյան պիղիմ թարաֆըմըզտան
տըր՝ տէտի :

51 Վէ վագբ՝ օլտու քի՛ տնըն՝ ուրուճընըն կիւնլէ-
րի թէմամ՝ օլմագ իւզրէ իքէն , Եերուշալիմէ կիթ-

52 մէյէ գափիէն եիւզ թութուպ՝ Էօնիւնտէն խապէր-
ճիլէր կէօնտէրտի . անյէր տախի կիտիպ անա թէ-
տարիք կէօրմէք իւզրէ Սամարիայրլարըն պիր քէօ-

53 յիւնէ կիրտիլէր : Վէ Եերուշալիմէ միւթէվէճճիհ

54 օլտըղնտան , անը գապուլ էթմէտիլէր : Վէ ա-
նըն շայիրտէրի Եա՛գուպ իլէ Եուհաննա պունու
իէօրտիւքտէ , Եա Րապպ , իաթէ՞ր մի սին քի՛ հէ-
ման Էլիյանըն էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ է-
նիպ անլէրի թէլէֆ էթմէսինի էմը էտէլիմ՝ տէ-

55 տիլէր : Յլ տախի տէօնիւպ անլէրի թա՛ղիր էտէ-
րէք , Սիզ նէ՛ մագուլէ բուհատան օլտըղնըզը պիւ-

56 մէզինիզ . Զիրա իպն իւլ ինսան տաէմլէրին ճան-
լարընք հէլաք տէյիլ , անճագ խէլաս էթմէք իչիւն
կէլտի՛ տէտի . պա՛տէհու տիկէր պիր քէօյէ կիթ-
տիլէր :

- 57 Վէ եօտա կիտերէր իքէն , պիրի անա՝ Էֆէն-
տի , հէր նէրէյէ կիտեր իսէն , արաւն սրա կէլի-
58 ըրմ՝ տէտի : Յիսուս տախի անա՝ Թիլքիլէրին ին-
լէրի , վէ հապա գուշարընըն եուվալարը վար , լա-
քին իպն իւլ ինսանըն պաշընը գոյաճագ եէրի եօգ
տըր՝ տէտի :
- 59 Վէ պիր դայրիսինէ՝ Արաւմ սրա կէլ՝ տէտի՝
օլ տախի՝ Էֆէնտի , պանա իզն վէր , էվվէլա կի-
60 տիպ փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտի : Յիսուս
տախի անա՝ Պրագ , մէյթէր քէնտի մէյթէրինի
տէֆն էթսինէր , սէն իսէ կիտիպ՝ մէլէքիւթ Ուլ
լահը վա՛ղ էյլէ՝ տէտի :
- 61 Վէ տիկէր պիր քիմէսնէ տախի՝ Էֆէնտի , սէ-
նին արաւն սրա կէլէրիմ , լաքին էվվէլա պանա
իզն վէր , էհլի պէյթիմ իլէ վէտա՝ էտէյիմ՝ տէ-
62 տի : Ամա Յիսուս անա՝ Էլինի սապան իւզէրինէ
գոյուպ տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմնէ մէլէ-
քիւթ Ուլլահա միւնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա , Բապպ տիկէր եէթ-
միշ քիմնէ տահա թա՛եին էտիպ՝ վարաճողը հէր
շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքիլէր
2 իքիլէր կէօնտէրտի : Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Ֆիլ
հագիգէ հասաա չօգ , ամմա իշճիլէր աղ տըր . իմ-
տի հասաա Սահիպինէ՝ քէնտի հասաաւնա իշճիլէր
3 կէօնտէրմէսի իչիւն նիյաղ էտինիղ , կիտինիղ , իշթէ
պէն սիղի գուզըլար կիպի գուրտլար արաւընա
4 կէօնտէրիյօրըմ , ֆիսէ եա տաղարճըգ եախօա

- այադ գոսպարը թաշմայրենը , վէ եօլտա պիր քիմ
 5 սէյէ սէլամ վէրմէյինիզ , վէ հէր հանկը խանէյէ
 կիրէրսէնիզ , էվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ օլտուն՝
 6 տէյինիզ . վէ էյէր օրատա սէլամա միւսթահադդ
 քիմսէ վար խէ , սէլամընըզ անըն իւզէրինտէ դա-
 լաճագ տըր . եօդ իսէ՝ սիզէ բիւճու՝ էտէճէք տիր :
 7 վէ օլ խանէտէ դալըպ՝ պուլունան շէյլէրինտէն
 եէյիպ իչինիզ , զիրա իշճի քէնտի իւճրէթինէ միւս-
 թահադդ տըր . խանէտէն խանէյէնագլ էթմէյինիզ :
 8 վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ , անլէր տաիրի սիզի
 դապուլ էթտիրէրի հալտէ , էօնիւնիւզէ գօնուլան
 9 շէյլէրի եէյինիզ . վէ իչինտէ պուլունան խաթթա-
 լարա շիֆա վէրիպ , անլէրէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սի-
 10 զէ եագլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ , վէ հէր հանկը շէհրէ
 կիրէրսէնիզ , սիզի դապուլ էթմէտիրէրի հալտէ ,
 11 ճատտէլէրինէ չըզպ՝ Սիզին շէհրինիզտէն պիզէ
 եափըշան թօղը պիլէ սիզէ սիլքերիզ . լաքին պու-
 նու պիլինիզ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ եագլաշմըշ
 12 տըր՝ տէյինիզ : Սիզէ տէրիմ քի՝ օլ կիւնտէ Սա-
 աուվըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլաճագ
 13 տըր : վայ սանա , էյ ֆօրաղին , վայ սանա , էյ
 Պէյթապտա . զիրա էյէր սիզտէ իճրա դըլընան
 միւճիզէլէր Սուր վէ Սայատաա օլմուշ օլապտը ,
 չօդտուն չուլ վէ քիւլտէ օթուրուպ՝ թէվպէ է-
 14 տէրլէր իտի : լաքին բուզ ի ճէզատա Սուր վէ Սայ-
 տանըն հալի սիզին հալինիզտէն էհվէն օլաճագ
 15 տըր : վէ սէն , թա կէշյէտէք էիւճէլէնմիշ օլտն
 ֆէֆրնահում , ճէհէննէմէ դասար էնտիրիլէճէք-
 16 սին : Սիզի տինկլէյէն պէնի տինկլէմիշ օլուր , վէ
 սիզի բէտտ էտէն պէնի բէտտ էթմիշ օլուր , վէ

պէնի բէտտ էտէն պէնի իրսալ էտէնի բէտտ էթ-
միշ օլուր :

- 17 Վէ օլ եէթմիշէր սիւրուր իլէ 'ալտէթ էտիպ'
Ես Բապպ , ճիննէր պիլէ սէնին իսմին իլէ պիղէ
18 իթա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր : Օլ տաիի անլէրէ՝
Շէյթանըն սէմատան երլտըրըմ՝ կիպի տիւշտիյիւ-
19 նիւ կէօրտիւմ : Իշթէ սիղէ երլտնլար իլէ 'ագրէպ-
լէր իւղէրինէ , վէ տիւշմէնին ճէմի՝ ի գուվլէթի իւ-
ղէրինէ պտամաղա գուտրէթ վէրիբիմ . վէ սիղէ հիչ
20 պիր շէյ զարար վերմէյէճէք տիր : Ամմա պունա
եա'նի ճիննլէրին սիղէ իթա'աթ էթտիքլէրինէ սէ-
վինմէյինիղ , լաքին իսմլէրինիղին սէմալլաթտա գայտ
օլունտըղընա սէվինինիղ՝ տէտի :
- 21 Օլ սա'աթ ցիսուս բուհընտա մէթրուր օլուպ՝ Էյ
սէմա վէ ղէմինին Բապպլ փէտէր , սանա շիւքր Է-
տէրիմ քի պու նէսնէլէրի 'ալիմլէր իլէ 'արիֆլէր-
տէն խաֆի թուլթուպ՝ անլէրի մա'սումլարա իղհար
էյլէտին . պէլի , էյ փէտէր , զիրա 'ինտինտէ պէյ-
22 լէ խօշ կէօրիւնտիւ : Փէտէրիմտէն հէր շէյ պա-
նա թէսլիմ օլունտու . վէ Օղլըն քիմ իտիյինի
փէտէրտէն ղայրի քիմաէ պիլմէյիպ՝ փէտէրին քիմ
իտիյինի Օղլտան վէ Օղլըն անը իղհար էթմէ-
սինի միւրատ էթտիյի քիմաէտէն ղայրիսի պիլմէզ
տէտի :
- 23 Վէ շայիրտլէրէ տէօնիւպ , Նէ միւպարէք տիր
24 կէօրտիւյիւնիւղ շէյլէրի կէօրէն կէօղլէր . Ձիրա
սիղէ տէրիմ քի՝ չոգ փէյղամպէրլէր իլէ մէլէքլէր
կէօրտիւյիւնիւղ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր , լա-
քին կէօրմէտիլէր . վէ իշիթտիյինիղ շէյլէրի իշիթ-
մէք էթիթիլէր , լաքին իշիթմէտիլէր՝ տէյիւ թէն-
հաճէ սէյլէտի :

- 25 Վէ իշթէ երպապը շէրի'աթտան պիրի գալգըպ' անը թէճրիւպէ էթմէք իւզըէ , Եամու'ալլիմ' , հա-
յաթը եպէտիյէյէ վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափա-
- 26 յըմ' տէտի : Օլ տախի տնա' Շէրի'աթտա նէ՞
- 27 եալըլմըշ աըր . նա'ըլ օգուրսըն' տէտի : Օլ տա-
խի ճէվապ վէրիպ , Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն
գալպինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
գուվէթիւնտէն վէ պիւթիւն 'ազլընտան , գօնը-
- 28 նը տախի քէնտին կիպի սէվէտին' տէտի : Օլ տա-
խի անա' Տօղրու ճէվապ վէրտին , պունու իճրա
- 29 էյլէ վէ եաշայաճագսըն' տէտի : Օ իսէ քէնտինի
թէպրիր էթմէք իսթէմէքլէ , Յիսուսա' Եա գօն-
- 30 շըմ' քի՞մ' տիր' տէտի : Վէ Յիսուս ճէվապէն
տէտի քի' Պիր առէմ Եէրուշալիմտէն Լըրիհայա է-
նէր իքէն , հարամիլէր էլինէ տիւշտիւ . վէ անլէր
անը սօյուպ' եարալատրգտան սօնկրա , եարը էօլ-
- 31 միւշ պրաղըպ կիթտիլէր : Վէ իթթիֆագէ օլ եօլ-
տան պիր քեահին էնէր իքէն , անը կէօրտիւքտէ՝
- 32 օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի : փէզալիք օլ
մահապէ պիր Լափիլի տախի կէլմէքլէ , վարըպ' անը
կէօրիւնճէ օլ պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի :
- 33 Լաքին պիր Սամարիալը եօլա կիտէր իքէն , պու-
լունարղը եէրէ կէիպ' անը կէօրտիւքտէ թէրահ-
- 34 հիւմ էթտի . վէ եանընա կէլիպ' եարալարընա
զէյթ եաղը իէ շէրապ տէգքէրէք անլէրի սարտը ,
վէ անը քէնտի հօյվանընա պինտիրէրէք , պիր խա-
- 35 նա կէօթիւրիւպ անա մուգալլէտ օլտու : Վէ էր-
թէսի կիւն եօլա կիթմէք իւզըէ իքէն , իքի տինար
շըգարըպ խանճըյա վէրէրէք՝ Պունա մուգալլէտ
օլ , վէ ղէյատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն , պէն թէք-

- 36 բար կէլտիյիմոտէ սանա էտա էտերիմ՝ տէտի : Իմ
տի սանա պու իւչտէն հա՞նկըսը հարամիլէրին է-
- 37 լինէ տիւշէնին գօնշըսը օլմնւշ կէօրիւնիւր : Օլ
տախի՝ Անա մէրհամէթ էտէն՝ տէտի : Յիսուս տա-
խի տնա՝ իրիթ , սէն տէ պէօյլէ եափ՝ տէտի :
- 38 Վէ անլէր եօլտա կիտէր իքէն , քէնտիսի պիր
քէօյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ՝ պիր գարը անը խանէ-
- 39 սինէ գապուլ էթտի : Վէ պուռնուն Մէրեէմ իս-
մինսէ պիր հէմշիրէսի օլուպ , մէրգուսէ Յիսուսըն
սյադլարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը տինկէյօր
- 40 իտի : Մարթա իսէ , չօգ խըտմէթտէն տօլայը թէ-
լաշտա պուլունմաղլէ , եանընա կէլիպ՝ Էֆէնտի ,
հէմշիրէմ պէնի եալընըզ խըտմէթ էթմէյէ պրագ-
տըղընը վազիֆէ էտինմէ՞զ մի սին . իմտի անա սէօյ-
- 41 լէ , պանա եարտըմ էթսին՝ տէտի : Վէ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Էյ Մարթա , էյ Մարթա , չօգ
շէյլէր իչիւն էնտիշէ էտիպ՝ պիհսւզուր օլուրսն :
- 42 Լաքին լազըմ օլան շէյ պիր տիր , վէ Մէրեէմ
քէնտինտէն ալընմայաճագ օլ էյի հիսսէյի ին-
թիխապ էթմիշ տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ պիր մահալտէ օլուպ տու՝ա
էթմէքտէ իքէն , Ֆարիղ օլտըղընտա , շայիրտէ-
րինսէն պիրի անա՝ Եա Բապպ , Եուհաննա քէնտի
շայիրտէրինէ թա՛լիմ՝ էյլէտիյի կիպի , սէն տախի
- 2 պիզէ տու՝ա էթմէյի թա՛լիմ էյլէ՝ տէտի : Օլ տա-
խի անլէրէ՝ Տու՝ա էթտիյինիղ զէման , Էյ սէմու-
վաթտա օլան փէտէրիմիզ , իսմըն մուգաուտէս օլ-

- սուն . մէլէքիւթին կելսին . իրատեթին սէմատա
 օլտըղը կիպի եեր իւղէրինտէ տախի իճրա օլուն .
 3 սուն . Եւվմի էքմէյիմիղի կիւն պէ կիւն պիղէ վէր .
 4 Վէ կիւնաճլարըմըղը պիղէ պաղըշա , չիւնքի պիղ
 տախի պիղէ հեր պօրճը օլանա պաղըշարըղ . վէ
 պիղի իղվայա կէթիրմէ , լաքին պիղի շէրիրտէն
 գուրթար՝ տէյինիղ , տէտի :
 5 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմիօն պիր տօս .
 Թը օլուր տա , կէճէ եարըսընտա նէզտինէ վա-
 րըպ՝ Տօսթըմ , պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր .
 6 Զիրա պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլիպ՝ անըն
 էօնիւնէ գոյաճագ պիր շէյիմ եօդ տըր՝ տէսին
 7 տէ , Օլ տախի իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զաճ-
 մէթ վէրմէ . արթըգ գափու գափանմըշ , չօճուգ-
 լարըմ տախի պէնիմ իլէ եաթագտա տըր , գալ-
 8 դըպ՝ սանա վէրէմէմ՝ տէսին . Սիղէ տէրիմ քի՝
 տօսթու օլտըղը իչիւն գալգըպ սանա վէրմէղ իսէ
 տէ , եինէ անըն Թաճիղի սէպէպիյլէ գալգըպ ա-
 9 նա լաղըմ օլտըղը գատար վէրէճէք տիր : Պէն տա-
 խի սիղէ տէրիմ քի՝ Տիլէյինիղ , սիղէ վէրիլէճէք .
 արայընըղ , պուլաճագսընըղ . գափույը չալընըղ ,
 10 սիղէ աչըլաճագ տըր : Զիրա հեր տիլէյէն տըր , վէ
 արայան պուլուր , վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
 11 տըր : Վէ սիզտէն հաօնկը փէտէր վար քի օղու-
 էքմէք տիլէտիյինտէ՝ անա Թաշ վէրէ . եաթօտ
 պալըգ րէլէրիյնրէ՝ անա ալըղ եերինէ երլան վէ-
 12 րէ . Վէ եաթօտ եուլմուրթա տիլէտիյինտէ՝ անա
 13 'ադըէպ վէրէ : Իմտի սիղ քէօթիւ օլտըղընըղ հալ-
 տէ , էվլատընըղա էյի 'աթիյէ վէրմէյի պիլիը իսէ-
 նիղ , սէմալի փէտէր քէնտինտէն տիլէյէնլէրէ նէ

- դատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտսը վերեճէք տիր :
- 14 Վէ տիւրիզ պիր ճինն իխրաճ էթտիյնտէ , ճինն
չըգտըգտան սօնկրա տիւրիզ քիմսէ սէօյլէտի , խալգ
- 15 տախի թէ'աճճիւպէթտիլէր : Ամմա անլէրտէն պա' -
զըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին րէ'իսի Պա'ալղէպուլ
- 16 վաաթթաաըյլէ իխրաճ էտիյօր՝ տէտիլէր : Պա'զըլա -
ըը տախի թէճրիւպէ իչիւն , սէմուտան պիր 'ալա -
- 17 մէթ անտէն թալէպ էթտիլէր : Օլ տախի անլէրին
էֆքէսըըըը պիլմէքլէ , անլէրէ տէտի քի՝ ֆէնտի
'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզըրէ օլտն հէր հիւքիւմէթ
խարապ օլուր . վէ քէնտի 'ալէյհինէ մա'խալէֆէթ
- 18 է-ւրէ պուլլունան խանէ երգըըը : Վէ էյէր շէյթտն
քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզըրէ օլմուշ իսէ ,
անլն մէլէքիւթիւ նա'ըլ պազի գալաճագ տըր .
չիւնքի պէնիմ հագգըմտա ճիննլէրի՝ Պա'ալղէպուլ
- 19 վաաթթաաըյլէ իխրաճ էտիյօր՝ տէյօրօընը , Վէ է -
յէր պէն ճիննլէրի Պա'ալղէպուլ վաաթթաաըյլէ իխ -
րաճ էտիյօրօամ , սիզին օղուլլարընը քիմի^օ վաաթ -
թաաըյլէ իխրաճ էտէրլէր . պունուն իչիւն սիզին
- 20 հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճագ տըր : Լաքին էյէր
պէն ճիննլէրի Սլահն փաթմաղըյլէ իխրաճ էտէր -
ոէմ , էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլահ սիզէ վաաթլ օլ -
- 21 մուշ տըր : Գուլվէթլի վէ սիլահլանմըլ պիր քիմսէ
քէնտի գօնաղընը պէքէտիյի ղէման , էչեսսը սէլա -
- 22 մէթտէ օլուր : Ամմա անտէն գուլվէթլիսի անլն իւ -
զէրինէ կէլիպ անա ղալէպէ էտէրսէ , ի'թիմատ էթ -
տիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ալըպ՝ անլն էաղմաաընը
- 23 թագսիմ էտէր : Պէնիմ իլէ օլմույան պունա ղըտտ
տըր . վէ պէնիմ իլէ տէվչիրմէյէն տաղըտըր :
- 24 Նափաք բուհ պիր առէմտէն չըգտըղը ղէման՝

- դօրագ երբեք տէն կէջիպ բաճաթ արար , վէ պու-
 լամատընտա՝ Զրգարըմ էվիմէ տէնէյիմ՝ տէր :
- 25 վէ կէլտիյինտէ առ սիւփրիւլիւշ վէ միւղէյին
 26 պուլմաղէ , կիտիպ պերապերինճէ քէնտիսինտէն
 տաճա քէթիւ ետաի տիկեր բուճ ալըր , վէ կիւրիպ
 օրատտ ստքին օլուրլար . վէ օլ տտէմին 'ազըպէթի
 իպթիտաւրնտան պէտթեր օլուր :
- 27 վէ օ պուշու սէյլէր իքէն , խալգտան պիր գա-
 րը պիւլէնտ տվաղ իլէ տնա՝ Նէ մութլու սէնի հա-
- 28 միլ օլան բաճմէ վէ էմտիյին մէմէլէրէ՝ տէտի : Օլ
 տտիի՝ Տաճա զիյատէ նէ մութլու Ալլաճըն քէլա-
 մընը տինկէյիպ հըֆղ էտէնլէրէ՝ տէտի :
- 29 վէ խալգ քէորէթլէ առ էառնա ճէմ՝ օլտրգտա ,
 քէլամէ աղաղ իլէ՝ Պու նէ՛լ շէրիր օլտըրնտան
 'ալամէթ թալէպ էտէր , տմա տնա Եունուս փէյ-
 Ղամպերին 'ալամէթինտէն զոյրի պիր 'ալամէթ վէ-
- 30 ըրլմէյէճէք տիր : Զիրա Եունուս Նինիվէ էհալիինէ
 'ալամէթ օլտըրը կիպի , իպն իւլ ինտան տաիի պու-
- 31 նէսլէ էոյլէ օլտճագ արր : Ճէնուպ մէլիքէսի բալ է
 ճէզատա պու նէսլին տտէմլէրի իլէ պերապեր գալ-
 գըպ՝ 'ալէյճէրինէ հիւքմ էտէճէք տիր . շիւնքի
 մերգումէ Սիւլէյմանըն հիքմէթինի տինկէմէք իւզը՝
 զէմինին միւնթէհալարընտան կէլտի . վէ իշթէ պու
 մաճալտէ Սիւլէյմանտան տաճա պէյիւլիւ վար :
- 32 Նինիվէ տտէմլէրի բալ է ճէզատա պու նէսլ իլէ
 գալլըպ՝ 'ալէյճինէ հիւքմ էտէճէք տիր . շիւնքի
 տնլէր Եունուսըն վա՛ղը իլէ թէվպէյէ կէլտիլէր .
 վէ իշթէ պուրատա Եունուստան տաճա պէյիւ-
 լիւ վար :
- 33 Պիր քիմսէ չըրաղը եագըպ՝ կիզլիյէ եաիօտ քի-

- Է ալթընա տէյիլ՝ անճագ իչերի կիրէնլերին բշրղը
 34 կէօրմէլերի իչիւն շէմ'տան իւզէրինէ գօր : Ճէսէ-
 տին չըրաղը կէօղ տիր . իմտի էյէր կէօզիւն սաֆ
 իսէ , պիւթիւն ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր ,
 լաքին էյէր ֆէնա իսէ , ճէսէտին տախի գարան-
 35 լըգ օլուր : Իմտի սագըն , սէնտէ օլան նուր գա-
 36 րանլըգ օլմայա : Վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտին միւ-
 նէվվէր օլուպ' հիչ պիր գարանլըգ Թարաֆը եօգ
 իսէ , չըրաղըն քէնտի զիյասը իլէ սէնի թէնվիր
 գըլաղը միսիլիւ , քէսաֆֆէսի միւնէվվէր օլուր՝
 տէտի :
 37 Վէ օ սէօլէր իքէն , պիր ֆերիսի քէնտիսի իլէ
 պէրապէր Թա'ամ էթմէսինի անտէն բիճա էթ-
 38 մէքէ , կիրիպ սօֆրույա օթուրտու : Օլ ֆերիսի
 տախի Թա'ամտան էվվէլ անըն եըյգանմատըղընը
 39 կէօրաիւքտէ թէ'աճճիւպ էթտի : Բապպ տախի ա-
 նա տէտի քի' Հալա սիզ , ֆերիսիլէր , քէասէնին
 վէ թէփսինին տըղընը թէմիզլէրսինիզ , ամմա իչի-
 40 նիզ զուլմ վէ ֆըսգ իլէ տօլու տըր : Էյ 'ագըլէ
 սըզլար , տըղընը եափան իչինի տախի եափմատը
 41 մը : Լաքին պուլունան շէյլէրտէն ոատաղա վէրի-
 42 նիզ , վէ իշթէ սիզէ հէր շէյ փաք օլուր : Ամմա վա՛յ
 սիզէ , էյ ֆերիսիլէր , զիրա նա'նէ' իլէ սէտէֆ օ-
 թունըն վէ հէր նէվ՝ սէպզէնին 'իւշրիւնիւ վէրիւ-
 սինիզ , ամմա հագգը վէ Ալլահն մուհապպէթինի
 իհմալ էտէրսինիզ . պուշլարը իճրա էթմէլի , տն-
 43 լերի տախի պրազմամալը իտինիզ : Վա՛յ սիզէ , էյ
 ֆերիսիլէր , զիրա սինաղօղլարտա պաշ քիւրսիւյիւ
 44 վէ չարշուլարտա սէլամլանմաղը սէվէրսինիզ : Վա՛յ
 սիզէ , էյ միւրա'ի 'ուլէմա իլէ ֆերիսիլէր , զիրա ա-

տէմէր պիւմէյերեք՝ իւզերլէրինտէ կէզտիքլէրի պէ-
լի օլմայան գապըլար միսիլիւ սինիզ :

- 45 Վէ էրպապը շէրի'աթտան պիրի անա ճէվապէն՝
Եա մու'ալլիմ, պուշլարը սէջլէմէքլէ պիզէ տախի
46 շէթմ' էտիյօրսըն՝ տէտի : Օլ տախի տէտի քի՝
Վա'յ սիզէ տախի , էյ էրպապը շէրի'աթ , զիրա
առէմէրէ թաշմասը միւշքիլ եիւքլէր եիւքլէ-
տիպ՝ քէնտինիզ փարմագլարընըզն պիրի իլէ օլ
47 եիւքլէրէ տօգուշմագլարընըզ , Վա'յ սիզէ , զիրա էճ-
տառընըզն գաթլ էթտիքլէրի փէյղամպէրլէրին
48 թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ : Վէ պէջլէճէ էճ-
տառընըզն 'ամէլլէրինէ շէհատէթ էտէրէք ըիզա վէ-
րիրսինիզ . զիրա անլէր գաթլ էթտիլէր , սիզ տա-
49 խի թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ : Պուշուշն ի-
չիւն Ալլահըն հիքմէթի տախի տէտի քի՝ Անլէրէ
փէյղամպէրլէր վէ ըէսուլլէր կէօնտէրէճէյիմ , վէ
անլէրտէն պա'ղըսընը գաթլ էտիպ՝ պա'ղըսընա
50 թէ'ատտի էտէճէքլէր . Թա քի տիւնեանըն թէ'-
սիսինտէն պերու ճիւմլէ փէյղամպէրլէրին տէգքիւլ-
51 միւշ օլան գանը , Հապիլին գանընտան թա մէղպահ
իլէ հէյքէլին արասընտա գաթլ օլունան Զաքար-
եանըն գանընատէք , պու նէսլտէն թալէպ օլունա .
պէլի , սիզէ տէրիմ՝ քի՝ պու նէսլտէն թալէպ օլու-
52 նաճագ տըր : Վա'յ սիզէ , էյ էրպապը շէրի'աթ ,
զիրա 'իլմին անաթարընը գալարըրտընըզ , քէնտի-
նիզ կիրմէյիպ՝ կիրէնլէրի տախի մէն՝ էթտինիզ :
53 Վէ անլէրէ պու նէսնէլէրի սէջլէր իքէն , 'ուլէմա
վէ ֆերիսիլէր ֆուրսաթ պէքլէյիպ՝ իթթիհամը ի-
չիւն աղընտան պիր շէյ գափմաղա չալըմագտու օ-
54 լարապ , Հիտտէթլէնիպ ղայէթլէ չօգ շէյլէր հադ-
գընտա աղընը սրամաղա պաշլատըլար :

ՊԱՊ 12

- 1 Պալ էսնտտէ, պիրի պիրինի պասար տերէճէտէ օն
պիրէրճէ խալգ ճէմ, օլմաղլէ, շոյիրտլէրինէ քէ-
լումա աղաղ իլէ՝ էվվէլա քէնտինիզի ֆէրիսիլէրին
մոյասընտան՝ եա'նի միւրա'իլիքտէն սազընըրզ :
- 2 Քէշֆ օլունմոյաճագ մախֆի, վէ պիլէնմէյէճէք կիզլի
3 պիր շէյ եօգ տըր : Անըն իշիւն գարանըգտա հէր տէ-
տիլինիզ շէյ այտընըգտա իշիտիլիպ' խալվէթլէրտէ
գուլաղա սէջլէտիլինիզ շէյ տամլարտա նիտա օ-
- 4 լունաճագ տըր : Լաքին, էյ տօսթլարմ, սիզէ տէ-
րիմ քի՝ ճէսէտի էօլտիւրիւպ' անտէն սօնկրա զի-
յատէ պիր շէյ եափմաղա միւզթէտիր օլմոյան
- 5 քիմնէլէրտէն գօրգմոյընըզ, Լաքին քիմնէն գօրգա-
ճաղընըզ սիզէ կէօսթէրէյիմ. էօլտիւրտիւքտէն
սօնկրա ճէհէննէմէ աթմաղա գուտրէթի օլանտան
գօրգընըզ. պէլի, սիզէ տէրիմ քի՝ անտէն գօրգը-
- 6 նըզ, Պէշ սերչէ իքի փուլա սաթըլմա՞զ մը, անլէր-
տէն պիրի պիլէ Ալլահըն 'ինտինտէ ունուտըլ'ըշ
- 7 տէյիլ տիր : Լաքին սիզէն պաշընըզըն գըլլարընըն
ճիւմլէսի պիլէ սայըլը տըր. իմտի գօրգմոյընըզ, սիզ
- 8 չօգ սերչէլէրտէն էֆզալ սընըզ : Վէ սիզէ տէրիմ
քի՝ Հէր քիմ ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի իգրար
էտէրսէ, իպն իւլ ինսան տախի անը Ալլահըն մէլա-
- 9 'իքէսինին հուզուրընտա իգրար էտէճէք տիր : Լա-
քին ատէմլէրին հուզուրընտա պէնի ինքեար էտէն՝
Ալլահըն մէլա'իքէսինին հուզուրընտա ինքեար օլու-
- 10 նաճագ տըր : Վէ հէր քիմ իպն իւլ ինսանըն 'ա-
լէյհինէ պիր սէօզ սէջլէրսէ, անա 'աֆլ օլունուր :

- ամմա Բուհ իւլ Գուտա 'տէյհինէ քիւֆր էտէնէ
 41 'աֆվ օլունմաղ, վէ սիզի սինաղողլարա վէ րէ'իս-
 լէր իլէ հիւքմարլար հուզուրնա ճէլլ էթտիլէ-
 րի վագըթ, նասըլ եախօտ նէ' ճէվապ վէրէիմ,
 42 եա նէ' սէօյլէյէլիմ տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիլ, Զի-
 րո Բուհ իւլ Գուտա 'իզէ' սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան
 նէսնէլէրի օլ սա'տթ էօյրէտէճէք տիր' տէտի:
 43 վէ խաղատան պիրի սնա' Եա մու'տլլիմ, գարն-
 տաշլմա սէօյլէ, միւրասը պէնիմ իլէ թագսիմ էթ-
 44 սին' տէտի, Օլ տախի աճա' էյ տաէմ, իւզէրի-
 նիզէ քի'մ պէնի գատը եա գաստամ թա'եին էթտի'
 45 տէտի: վէ տնէրէ' Պագընըզ վէ թամա'տան սագը-
 նընըզ, զիրա պիր քիմսէնին 'եօմիւ մումլէյինին
 46 քէսրէթ պուլմալընա մէնութ տէյիլ տիր' տէտի: վէ
 տնէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ տէտի քի' Պիր զէն-
 կին առտէմին թաբլասը չօգ մահսուլ վէրմիշ օլմաղ-
 47 լէ, Օ քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ' Նէ' եափա-
 յըմ, զիրա մահսուլարըմը ճէմ' էտէճէք եէրիմ եօգ
 48 տըր' տէտի: Պա'տէհու' Շէօյլէ եափայըմ, սնպար-
 ւորըմը երզըպ' տահա պէօյիւքլէրինի պինա էտէ-
 49 ճէմ' էտիպ, Ճանըմա, էյ ճան, չօգ սնէլէր ի-
 չիւն ճէմ' օլունմուշչօգ էմվալըն վար տըր. խթի-
 րահաթ էյլէ, եէ, իչ, սէֆա սիւր' տէյիլիմ, տէտի:
 20 Ամմա Ալլահ տնա' էյ 'ագըլըզ, պու կէճէ սէն-
 տէն ճանընը թալէպ էտէճէքլէր, վէ թէտարիք էթ-
 21 տիյին շէյլէր քիմի'ն օլաճագ' տէտի: Նէֆսի ի-
 չիւն խաղինէ երզըպ' 'ինա Ալլահ զէնկին օլմայան
 պէօյլէ տիր:
 22 վէ շույրտլէրինէ խիթապէն' Պու սէպէպէ մէպ-

- նի սիգէ տէրիմ քի՝ հայաթընըդ իչիւն նէ եէյէ-
 ճէյինիզի , վէ վիւճուտընըդ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի
 23 էնտիշէ էթմէյինիզ , Հայաթ թա՛ամաան վէ վիւճուտ
 24 լիպաստան էվլա տըր : ԳուզզուՆլարա նազար էտի-
 նիզ . նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր , վէ անլէրին նէ քի-
 լէրի վէ նէ անպարը վար , եինէ Ալլահ անլէրի պէսլէր :
 25 սիզ գուշլարտան նէ գատար էֆզալ սընըդ : Վէ
 սիզաէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ , քէնտի պոյընա
 26 պիր արշըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր , իմտի էյեր
 էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր տէյիլ իսէնիզ , պա-
 գի շէյլէր հադգընտա նի՞չիւն էնտիշէ էտէրսինիզ :
 27 Զանպագլարա նազար էտինիզ , նիճէ պէյիւրլէր .
 նէ չալըջըրլար , նէ տէ իփլիք պիւքէրլէր , լաքին սիլէ
 տէրիմ քի՝ Սիւլէյման պիլէ ճիւմլէ տարաթըլէ
 28 անլէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իաի : Վէ
 պու կիւն մէվճուտ օլըպի՛ եարըն ֆուրուհա աթը-
 լան սահրա օթընը Ալլահ պէջլէ կիյինտիրաիյի
 հալտէ , սիզի տահա զիյատէ ֆիէնֆէրֆէ՞զ ֆ , էյ ի-
 29 մանը նոգսան օլանլար : Վէ սիզ նէ եէյէճէյինիզի
 եախօտ նէ իչէճէյինիզի արամոյընըդ վէ վէսվէսէտէ
 30 օլմայընըդ , Զիրա պու շէյլէրին ճիւմլէսինի տիւնեա-
 նըն իւմմէթլէրի արար . վէ սիզին ֆէտէրլինիզ պուն-
 31 լարա միւհթաճ օլտըղընըդ պիլիր : Լաքին մէլէքիւթ
 Ռլահը արայընըդ , վէ պուշլարըն ճիւմլէսի տախի
 32 սիգէ իհսոն օլունահադ տըր : Էյ քիւչիւք սիւրիւ ,
 գօրգմա , զիրա սիգէ մէլէքիւթիւ վէրմէք ֆէտէրլինի-
 33 զին հիւսն ի րիզապը տըր : Վէ մամէէյինիզի սա-
 թըպի՛ սատագա վէրինիզ . քէնտիլէրինիզէ էսքիմէզ
 քիսէլէր , աիւքէնմէզ խազինէ սէմավթտա թէտա-
 րիք էյլէյինիզ . օրատա խըրսըզ եազլաշամազ վէ

- 34 կիւմէ պողամաղ , Զիրա խաղինէնիզ ներէտէ իսէ ,
 35 գալպինիզ տէ օրատա օլաճագ տըր : Պէլէրինիզ
 գուշանմըլ օլարագ , չիրաղընըլ եանար պուլուն-
 36 սուն , Սիզ տախի էֆէնտիլէրինին տիւլիւնտէն 'ալ-
 տէթիլէ կէլիպ' տագգ ի պապ էլէտիլինտէ , տէր
 հալ անա գափու աչմագ իչիւն միւնթագըր պու-
 37 լունան ատէմէրէ միւշապիհ օլունըլ : Նէ միւպա-
 րէք տիր' էֆէնտիլէրի կէլտիլի զէման ուլտնըգ
 պուլտըր գուլար . հագիգաթէն սիղէ տէրիմ' քի'
 քէնտիսի գուշանըպ' անլէրի սօֆրայա օթուրտա-
 38 ճագ , վէ կէչիպ անլէրէ խըտմէթ էտէճէք տիր : Վէ
 էյէր իրինճի նէվլէթտէ կէլիրսէ , եախօտ իւչիւն-
 ճիւ նէվլէթտէ կէլիպ' պէյլէ պուլուրսա , օլ դուլ-
 39 լար նէ միւպարէք տիր : Ամմա մա'լիւմինիլ օլ-
 սուն քի էյէր էվ սահիպի խըրըղըն սա'աթ գաչ-
 տա կէլէճէյինի պիլսէ իտի , ուլտնըգ տուրուպ քէն-
 40 տի էվլինի տէլտիրմէզ իտի : Իմտի սիզ տախի հա-
 զըր օլունըլ , զիրա զանն էթմէտիլինիլ սա'աթտա
 Իպն իւլ ինսան կէլիր :
 41 Վէ Պետրոս անա' Եա Բապպ , պու թէմսիլի պիւ-
 զէ' մի' եօգսա ճիւմէյէ մի տախի սէյլէյօրսըն' տէ-
 42 տի : Վէ Բապպ տէտի քի' Իմտի էֆէնտինին քէն-
 տի խըտմէթքեալարը իւզէրինէ , թա'եկնլէրինի
 վագթընտա վէրմէք իչիւն նասպ էտէճէյի շօլ սա-
 43 ալգ վէ 'ադիլ քէթիլուտա քի'մ' տիր : Էֆէնտի-
 սի կէլտիլի զէման , պէյլէ էթմէքտէ պուլտըր
 44 գուլ նէ միւպարէք տիր : Հագիգաթէն սիղէ տէ-
 րիմ' քի' ճէմի' ի մամէլէյի իւզէրինէ անը նասպ է-
 45 տէճէք տիր : Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի գալպին-
 տէ' Էֆէնտիմ կէլմէսինի թէ'խիր էտիյօր' տէյիպ

- տէ խըտմէթքեարլար իլէ ճարիյէլէրի տէյմէյէ , վէ
 46 եէյիպ իչմէյէ վէ սերիսօշ օլմաղա պաշլարսա , Օլ
 գուլըն եֆէնտիսի անըն մէմուլ էթմէտիյի կիւն-
 տէ վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլէրէք , անը իքի
 շաղգ էտիպ' նասիպինի խոյինլէր իլէ թա'նին էտէ-
 47 ճէք տիր , Վէ եֆէնտիսինին իրասէթինի պիլիպ տէ
 թէտարիք կէօրմէյէն վէ իրասէթինէ կէօրէ հարէ-
 48 քէթ էթմէյէն դուլ չօգ տէյիւլէճէք տիր , Ամմա
 պիլմէյէրէք տէյիւլմէյէ միւսթահաղգ հարէքէթ-
 տէ պուլընանն աղ տէյիւլէճէք տիր , վէ հէր քիմէ
 չօգ վէրիլիշ իսէ , անտէն չօգ թալէպ օլընաճաղ ,
 վէ քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլիշ իսէ , անտէն զիյա-
 տէ թալէպ օլընուր ,
 49 Պէն եէրէ աթէշ պրազմաղա կէլտիմ , վէ էյէր
 50 հալա թուլթուլմուշ իսէ , նէ՞ իսթէրիմ , Ամմա
 պէնիմ վաֆթիզ օլընաճաղգ պիր վաֆթիզիմ վար ,
 վէ թէմամ օլընաճաղատէկին նէ գատար սրգըլըրմ ,
 51 Եէրէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլտիմ զանն էտէրսի-
 նիզ . սիզէ տէրիմ քի՞ խոյր , իլլա մուխալէֆէթ ,
 52 Զիրա պուշտան սոնկրա՝ պիր խանէտէ օլան պէշ
 քիշի մուխալէֆէթ էտիպ , իւչիւ իքիսի՝ վէ իքիսի
 53 իւչիւ 'ալէհինտէ պուլընաճաղգ տըր . ֆէտէր օղուլ
 վէ օղուլ փտէր 'ալէյհինտէ , վալիտէ գրզ՝ վէ
 դըղ վալիտէ 'ալէյհինտէ , գայն վալիտէ կէլինի՝ վէ
 կէլին գայն վալիտէսի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ իւզ-
 րէ պուլընաճաղգ տըր ,
 54 Վէ հէմ տէ խալգա՝ Ղարպ թարաֆընտան պու-
 լուլթըն զուհուրընը կէօրտիյիւնիւղտէ՝ Եազմուր
 55 կէլիյօր՝ տէրսինիզ , վէ պէյլէ օլուր , Վէ լոտոս
 էստիյինի կէօրտիյիւնիւղտէ՝ Սըճաղ օլաճաղ՝ տէր-

- 56 սինիզ, վէ վազը՝ օլուր, Էյ միւրա՛խէր, զէմին վէ
սէմանըն եիւզիւնիւ թէմեիզ էթմէքլիյինի պիլիրսի-
նիզ տէ, պու վազթը նի՞ճէ թէմեիզ էթմէզ սինիզ :
- 57 վէ նի՞շիւն քէնտիլիյինիզտէն տախի հազզը թէմ-
58 եիզ էթմէզսինիզ, Իմտի խասմին իլէ հապիմէ կիթ-
տիյին զէման, եօլտա տնտէն դուրթուլմաղա ճէհտ
էյլէ, օլմայա քի սէնի գաաըյա սիւրիւքլէյիպ՝
գաաը սէնի մէ՛մուրա թէսլիմ էտէ, մէ՛մուր տախի
59 սէնի զընտանա իլգա էտէ, Սաւա տէրիմ քի՝ սօն
փուլու տախի էտա էթմէյինճէ, օրատան տալա
չըգմայաճագսըն՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ վազըթ պա՛զը քիմնէլէր հազըր պուլու-
նուպ՝ փիլաթօս գանլարընը քէնտի զէպի՛նէլէրի իլէ
գարըշաըրաըզը ճէլիլլիլէրին հազզընտա անա խապեր
- 2 վերտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ ճէլիլ-
լիլէր պէյլէ շէյլէրէ միւպթէլա օլաըգլարը իշիւն
ճիւմլէ ճէլիլիլէրտէն զիյատէ կիւնաչքեսա՞ր մը իտի-
- 3 լէր՝ զանն էտէրսինիզ . Սիզէ տէրիմ քի՝ խայր ,
լաքին էյեր թէվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էյլէ
- 4 հէլաք օլաճագսընը , Եախօտ Սիլօամտաքի գուլլէ
իւզէրլէրինէ տիւշմէքլէ էօլաիւրտիւյիւ օլ օն սէ-
քիզ քիմնէ՝ Եերուշալիմաէ սադին օլան պիլ ճիւմլէ
ատէմլէրտէն զիյատէ գապահաթլը՞ մը իտիլէր՝
- 5 զանն էտէրսինիզ , Սիզէ տէրիմ քի՝ խայր , ամմա
էյեր թէվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիզ էյլէ հէլաք
օլաճագսընը՝ տէտի :
- 6 Պու թէմնիլի տախի սէյլէտի . Պիր քիմնէնին

- քէնտի պաղընտտ տիբիւմիշ պիր ինճիր աղտճը օլ-
մաղէ, անտէ մէյվէ արամաղա կէտի իսէ տէ՝ պու-
7 մատը : Վէ պաղսլանա՝ իշթէ իւչ սէնէ տիր՝ պու-
ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իսէմ՝
տէ, պուլամայօրմ. անը քէս, նի^օչիւն կէրի տէ
8 պաթթալ էտէ՝ տէտի : Օլ տախի անա ճէվապէն՝
Էյ էֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրագ, թա
9 քի՝ էթրաֆընը դաղըպ կիւպրէ գօյայրմ : Վէ էյէր
մէյվէ վէրիրսէ՝ Խօշ, Եօգ իսէ՝ անտէն սօնկրա անը
քէսէճէքսին՝ տէտի :
- 40 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղօղլարէն պիրինտէ թտ՝.
41 Լիմ էտէր իքէն, իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու
ղա՝ֆ ըուհընա՝ միւզթէլա օլմաղէ, պիւքիւ-
միւշ օլուպ՝ քէնտիսինի ապա տօղրուլթմաղա
42 միւզթէտիր օլմայան պիր դարը վար իտի : Յիսուս
տախի անը կէօրտիւքտէ, Եռնա չաղըրըպ անա՝
Էյ խաթուշ, զա՝իֆլիյինտէն գուրթուլտըն՝ տէ-
43 յէրէք, Էլէրինի անըն իւզէրինէ գօտըգտա,
մէզքիւրէ տէր՝ագապ տօղրուլուպ՝ Ալահա համա
44 էյլէտի : Վէ սինաղօղ ըէ՝իտի Յիսուսըն սէպթ կիւ-
նիւնտէ շիֆա վէրտիյի իշիւն տարըլարագ, խալգա
խիթապէն՝ իշ իշլէմէսի ճա՝իզ օլան ալթը կիւն
վար. իմտի սէպթ կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ
45 կիւնէրտէ կէլիպ շիֆա պուլունըլ՝ տէտի : Իմտի
րապպ անա ճէվապէն՝ Էյ միւրա՝ի, սիզին հէր պի-
րինիզ սէպթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ եա մէրքէպինի
Եէմլիքտէն չէօղիւպ սուվարմաղա կէօթիւրմէ՞զ մի
46 Պու իսէ Ապրահամ գըզը իքէն՝ իշթէ շէյթան անը
օն սէքիզ սէնէտէն պէրու պաղլամըլ օլմաղէ,
սէպթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօղիւլմէսի ճալիլ

- 47 տէյի՞Ն մի խտի՛ տէտի՛ : Վէ պուռու սէյլէտիյին-
տէ՛ , ահա ի՛թիրազ էտէյլէրին ճիւմէսի խէճիլ օ-
լուպ՝ պիւթիւն խալդ տախի եէտիյլէ իճրա գըլը-
նան պիլ ճիւմէ ա՛մաւը ճէլիլէտէն տօլայը սէվի-
նիրլէր իտի՛ :
- 48 Օլ տախի՛ Մէլէքիւթ Ուլլահ նէյէ՞ միւշապիճ
49 տիր , վէ ահը նէյէ՞ թէշպիճ էտէյիւմ : Պիր խար-
տալ աանէսինէ միւշապիճ տիր քի պիր տտէմ ա-
նը ալըպ քէնտի պաղչէսինէ էքմէսիյլէ , պիթիպ
պէցիւք աղաճ օլտու , վէ հավա գուշարը անըն
տալարընա գօնարար իտի՛ տէտի՛ :
- 20 Եինէ՛ Մէլէքիւթ Ուլլահը նէյէ՞ թէշպիճ էտէյիւմ :
21 Մայայտ միւշապիճ տիր քի՛ պուռու պիր դարը ա-
լըպ թա ճիւմէտի մայալանընճայտ տէկին , իւչ էօլ-
չէք ուն իչինէ կիզլէտի՛ տէտի՛ :
- 22 Վէ շէհրլէր իլէ քէյլէրի տօլաշըպ թա՛լիւմ էտէ-
23 րէք , Եէրուշալիմէ տօղրսւ կիթմէքտէ իքէն , Պիր
քիմնէ տնա՛ Էֆէնտի , 'աճէպա խէլտա պուլանլար
ա՞ղ մը տըր՝ տէտի՛ . օլ տախի անլէրէ տէտի՛ քի՛
- 24 Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյինիզ . զիրա սի-
զէ տէրիւմ քի՛ չօդ քիմնէլէր կիրմէք իսթէյէճէքլէր ,
25 աւմա գատիր օլմայաճազլար տըր : Էվ սահիպի
գալգըպ գափույը գափաարդտան սօնկրա , սիզ
խարիճտէ տուրուպ վէ գափույը չալմազա պաշա-
յըպ՝ Էֆէնտի , Էֆէնտի , պիզէ աչ՝ տէյէճէքսի-
նիզ . վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիզին քիւմ վէ նէրէտէն
26 օլտըղընըղը պիլմէմ՝ տէյէճէք տիր : Օլ զէման՝ Պիզ
սէնին հազուրընտա եէյիպ իչտիք , սէն տախի եօլ-
լարըմըղտա թա՛լիւմ էթտին՝ տէմէյէ պաշայաճադ-
27 ոընըզ . Օլ տախի՛ Սիզէ տէրիւմ քի՛ սիզին քիւմ վէ

- նէրէտէն օլտըղընըդ պիլմէմ. պէնտէն ուզագ օլու-
նըլ, էյ ճիւմլէ հագգսըղըդ իշլէյէնլէր՝ տէյէճէք
28 տիր : Ապրահամ վէ իսհագ վէ Եսա'գուլ իլէ ճիւմլէ
փէյղամպէրլէրի մէլէքիւթ Ուլաստա, վէ քէնտինի-
ղի խարիճէ ամթըմըշ կէօրտիւյիւնիղտէ, օրատա աղ-
29 լայըշ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր : Վէ
շարգ իլէ զարպտան, վէ շէմալ իլէ ճէնուպտան կէ-
լիպ՝ մէլէքիւթ Ուլաստա սօֆրատա օթուրաճագ-
30 լար տըր : Վէ իշթէ մուգատտէմ՝ օլաճագ մու'սի-
խէրլէր վար, վէ մու'տիխէր օլաճագ մուգատտալմէր
վար տըր :
- 31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պա'զըսը եանընա կէ-
լիպ անա՝ Պուրտտան չըգըպ կիթ, զիրա Հէրօտէս
32 սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլլը : Ոլ տախի
անլէրէ տէտի քի՝ վարըպ օլ թիլքիյէ տէյիլիղ քի՝
իշթէ պու կիւն վէ եարըն ճիւնլէր իխրաճ էտիպ՝
շիֆալար վէրիլիմ, վէ իւշիւնճիսինտէ թէմամ օ-
33 լուրըմ : Լաքին պտնա պու կիւն իլէ եարըն վէ էր-
թէսի կէ- կէղմէք կէրէք տիր . զիրա Եէրուշալիմ
տէն աըշարը պիր փէյղամպէրին հէլաք օլմասը
- 34 միւմքին տէյիլ տիր : Եյ փէյղամպէրլէրի գաթլ
էտէն՝ վէ սանա կէօնտէրիլէնլէրի թաշլայտն Եէրու-
շալիմ, Եէրուշալիմ, գաշ տէֆա սէնին էվտաընը
թավուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանաալարընըն ալ
թընա Խօլաշալէ կիպի, թօփլամագ իսթէտիմ,
35 ամմա սիղ իսթէմէտինիղ : Իշթէ սիղէ խանէնիղ
[վիրան] պրաղըրը . հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝
սիղ՝ Բապպըն իամի իլէ կէլէն միւպարէք օլտուն՝
տէյէճէյիլիղ վազըթ կէլինճէյէտէք, պէնի կէօր-
մէյէճէքսինիղ :

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնաւ ֆերիսիւրին միւ'թէպէ.
բանընտան պիւրինին խանէօինէ թա'ամ էթմէք իւզ.
րէ կէլտիյինաւ, անլէք անը կէօզէթմէքաւ իտի.
- 2 լէր: Վէ իշթէ էօնիւնաւ իսթիսգալը պիւր տտէմ
- 3 վար իտի: Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ' երպապը շէ.
րի'աթ իլէ ֆերիսիւրէրէ սէյլէյերէք, Սէպթ կիւ.
- 4 նիւնաւ շիֆա վէրմէք ճաի'զ մի տիւր' տէտի, Վէ
անլէք սիւքիւթ էթտիքլէրինաւ, անը թութուպ
- 5 շիֆա վէրէրէք օտը վէրտի: Վէ անլէրէ ճէվապ
էտիպ' իիզաւն քի'մ քէնտի մէրքէպի վէ եա էօ.
քիւզիւ գոյոյոյա տիւշտիւքտէ, սէպթ կիւնիւ
տիւր' տէյերէք, անը տէր հալ չըգարմազ' տէտի:
- 6 Վէ անտ պու շէյլէրէ ճէվապ վէրմէյէ գատիւր օլ.
մատըլար:
- 7 Վէ տա'վէթ օլունանլարն պաշ սէտիւրէրի սէչ.
տիքլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրէ պիւր թէմնիլ սէյլէ.
- 8 յիպ' Պիւր քիմնէ թաքաֆընտուն տիւյիւնէ տա'.
վէթ օլունաըզընտա, պաշ սէտիւրտէ օթուրմա,
օլմոյա քի ոէնաւն միւ'թէպէր պիւր տա'վէթլիսի
- 9 օլմաղէ, Սէնի վէ անը տա'վէթ էտէն կէլիպ, սա.
նտ խիթապէն' Պունա եէր վէր' տէտիքտէ, օլ զէ.
ման խիճլէթլէ աշաղըքի եէրի թութմաղա պաշ.
- 10 լոյտալն: Ամմա տա'վէթ օլունաըզըն զէման վա.
րըպ աշաղըքի մահալտէ օթուր, քի սէնի տա'վէթ
էտէն քիմնէ կէլտիյինաւ սանա' Տօթթմ', տահա
եօգարը պոյոյուր' տէյէ. օլ զէման սօֆրատա սէ.
նին իլէ պէրապէր օթուրանլարն հազուրընտա սա.

- 11 նա շերեֆ օլուր : Զիրա հեր քիմ քի քէնտինի
 եիւքտէլաիրսէ ալչադլանըր , վէ հեր քիմ քի քէն-
 տինի ալչադլատըրսա եիւքտէլիր՝ տէտի :
 12 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ Էյ-
 լէ եա ադշամ՝ թա՛տմը էթտիյինտէ , տաթլարընը
 եա դարնտաշլարընը եալստ թէ՛ալլուգալթընը եա
 զէնկին գօնշուարընը տա՛վէթ էթմէ . օլմայա քի
 ոնլէր տախի պիլ մուգապէլէ սէնի տա՛վէթ էթ-
 13 մէլէրիյէ՝ սանա միւքեաֆաթ օլա : Լաքին զիյա-
 ֆէթ էթտիյին զէման , ֆադիրլէր վէ սագաթլար
 14 վէ թօփալար վէ ա՛մալարը տա՛վէթ էյլէ . Վէ
 միւպարէք օլուրսըն , զիրա անլէրին սանա միւ-
 քեաֆաթ էթմէյէ իդթիտարը եօգ տըր , չիւնքի
 սանա ստիլհէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ է-
 տիլէճէք տիր :
 15 Վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլարտան պիրի
 պոռնու իշիթտիրտէ , անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա
 16 եքմէք եէյէն նէ միւպարէք տիր՝ տէտի : Օլ տախի
 տնա տէտի քի՝ Պիր աաէմ պէյիւք պիր զիյա-
 ֆէթ թէրթիպ էտիպ՝ նիչէ քիմսէլէրի տա՛վէթ էյ-
 17 լէտի : Վէ ադշամ՝ թա՛տմը վադթընտա , տա՛-
 վէթ օլունանլարա՝ Կէլինիզ , զիրա շիմտի հեր շէյ
 հազըր տըր՝ տէմէք իւզլէ գուլընը կէօնտէրտի :
 18 Վէ ճիւմլէսի պիրտէն ՚եօզր տիլէմէյէ պաշլայըլ
 էվվէլքիտի անա՝ Պիր թարլա սաթուռն ալտըմ , կի-
 տիպ անը կէօրմէքլիյիմ իճապ էտէր . բիճա էտէ-
 19 բիմ , պէնի մա՛ղուր թուլթ՝ տէտի : Վէ տիկէր
 պիրի՝ Պէշ չիֆթ էօքիւզ սաթըն ալտըմ , վէ ան-
 լէրի թէճրիւպէ էթմէյէ կիտիյօրըմ . սանա բիճա
 20 էտէրիմ , պէնի մա՛ղուր թուլթ՝ տէտի : Վէ տիկէր

- պիրի՝ Պէն ԹէէՏՏիււ Էթտիմ՝. պու սէպէպէ մէպ-
 21 նի կէլէմէմ՝ տէտի : Վէ օլ գուլ կէլիպ՝ Էֆէնտի-
 սինէ պու շէյլէրի խապէր վէրտի : օլ զէման խա-
 նէ սաՏիպի զազէպէ կէլիպ , գուլընա՝ Սէրի՛Ան
 շէՏրին ճատտէլէրի իլէ սօգազլարընա չըգըպ՝ Ֆու-
 գարա վէ սագաթ վէ Թօփալ վէ ա՛մալարը պու-
 22 ռայա իշէրի կէթի՛ր՝ տէտի : Գուլ տախի , Էֆէն-
 տիմ , էմրին իւզրէ իճրա օլընտը , վէ տաՏա Էէր
 23 վար՝ տէտի : Վէ Էֆէնտիսի գուլա՝ Եօլլարա վէ
 չիթլէրին Էանընա չըգըպ՝ իշէրի կէլմէյէ իպրամ
 24 էյլէ , Թաքի խանէմ տօլա : Զիրա սիզէ տէրիմ
 քի՛ օլ տա՛վէթ օլընտն առէմլէրտէն Տիչ պիրի
 Թա՛ամլմտան Թաթմոյաճագ աըր՝ տէտի :
 25 Վէ անըն իլէ պերապէր վաֆիր խալզ կիթմէքտէ
 26 իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ խիթապէն՝ Էյէր պիր քիմ
 սէ պանա կէլիպ տէ քէնտի փէտէրինէ , վէ վալի-
 տէսինէ , վէ զէվճէսինէ , վէ Էվլատընա , վէ պիրա-
 տէրլէրինէ , վէ Տէմշիրէլէրինէ , Տէմ տախի քէնտի
 ճանընա պիլէ պուզղ Էթմէզ իսէ , պէնիմ շայիր-
 27 տիմ օլամազ : Վէ Տէր քիմ խաչընը Թաշըյըպ՝
 աըտըմ օըրա կէլմէզսէ , պէնիմ շայիրտիմ օլամազ :
 28 Զիրա սիզտէն քի՛մ պիր գուլլէ պինա Էթմէք իս-
 Թէտիյինտէ , Թէքմիլ Էթմէյէ լազըմ օլանը վա՞ր
 մը տէյիւ Էվլէլա օթուրուպ մաարաֆը Տիսապ Էթ-
 29 մէզ . Օլմոյա քի՛ Թէմէլ պրագաղդտան սօնկրա
 Թէքմիլ Էթմէյէ գատիր օլմամազլէ , ճիւմլէ կէօ-
 30 ընլէր անը իսթիՏզլա Էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պու ա-
 տէմ պինա Էթմէյէ պաշլատը , Ֆագաթ Թէքմիլ
 31 Էթմէյէ գատիր օլմատը՝ տէյլէր , Եախօտ Տա՞նկը
 փատիշահ տիկէր փատիշահ իլէ մուՏարէպէյէ կիթ-

- մէք իւզրէ իբէն , օթուրուպ էվվէլա՝ իւզերիմէ
 երբմի պին նէֆէր իլէ կէլէնէ դարշը օն պին իլէ
 32 չըգա պիլի՞րմիլիմ՝ տէյիւ մէշվէրէթ էթմէղ : Եօգ-
 սա օ տաճա ուղադտա իբէն , էլլէլէր կէօնտէրիպ՝
 33 միւսալէհէ թապէպ էտէր : Իմաի պէջլէճէ սիզտէն
 հէր քիմ՝ ճէմի՛ի մամէլէլինտէն վազ կէշմէզսէ , պէ-
 34 նիմ շայիրաիմ օլամազ : Թուզ էյի տիր , ամմա
 թուզ թաթսըղլանըրսա՝ նէ՞ իլէ թէրպիլէ օլու-
 35 նաճագ : Օ՝ նէ թօփրաղա , նէ տէ կիւպրէյէ եա-
 բար . աճը տըշուրըյա տթարլար . իշիտիր գուլագ-
 արը օլան իշիթսին՝ տէտի :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ ճիւմէ կէօմրիւքճիւլէր իլէ կիւնաճքետարլար
 անը տինկլէմէք իւզրէ՝ եանընա թէգարրուպ էտէր-
 2 լէր իբէն , Ֆերիսիլէր իլէ 'ուլէմա՝ Պու քիմնէ կիւ-
 նաճքետարլարը գապուլ էտիպ՝ անլէր իլէ թա՛ամ
 էտիյօր՝ տէյէրէք սէջլէնիլլէր իտի :
 3 Օլ տաիի անլէրէ շու թէմսիլի սէջլէյիպ տէտի
 4 քի՝ Սիզտէն հա՞նկը ատէմ եիւզ գոյունը օլուպ
 տա անլէրտէն պիլինի զա՛իպ էթտիյինտէ , տօգ-
 սան տօգուզընը չէօլտէ պրաղըպ՝ օլ զա՛իպ օլանը
 5 պուլունճայա տէկին անըն տարնճա կիթմէզ : Վէ
 անը պուլարգտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզերինէ դօ-
 6 յարագ , խանէյէ կէլիպ՝ վէ տօթլարը իլէ գօնշը-
 արընը եանընա չաղըրըպ , անլէրէ՝ Ղա՛իպ օլմուշ
 գոյունըմը պուլարղըմ իշիւն պէնիմ իլէ մէսրուր
 7 օլընըվ՝ տէր : Սիզէ տէրիմ քի քէզալիք թէվպէ է-
 տէն պիր կիւնաճքետար իշիւն սէմաւա օլան մէսէր-

- րէթ՝ թէ վպէյէ միւհթաճ օլմոյտն տօգստն տօգուզ
սալիհ իչիւն օլան մէսէրրէթտէն զիյատէ օլուր :
- 8 Ետիօտ հա՞նկը գարընըն օն տիրհէմ Կ-Գ-Է-
օլուպ տա , պիր տիրհէմինի զա՞րպ էթտիքաէ , չի-
րաղ ետգըպ՝ խանէյի սիւփիւրէրէք անը պուլուն-
- 9 ճոյատէք տիգգաթլէ արամազ , վէ պուլորզընտա ,
տօսթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ՝ Ղա՞րպ էթ-
տիյիմ տիրհէմի պուլորզըմ իչիւն պէնիմ իլէ մե-
- 10 րուր օլընըզ՝ տէր : Սիգէ տէրիմ քի քէզալլէք թէ վ-
պէ էտէն պիր կիւնաչքէար իչիւն Ալլահըն մէլա՞ի-
քէսի հուզուրընտա մէսէրրէթ օլուր :
- 11 Վէ եինէ տէտի քի՝ Պիր ասէմին իքի օղլու
- 12 պուլունուպ , քիւչիւյիւ փէտէրինէ՝ Էյ փէտէր ,
մալտէն պանա իսապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝ տէ-
տի . օլ տալի տնլէրէ էմիլլընը թաղսիմ էյլէտի :
- 13 Վէ չօդ կիւն կէչմէքսիզին՝ քիւչիւք օղլու հէր
շէյի տէվշիւրիպ՝ պիր ուզադ տիյարա կիթտի . վէ
օրատա սէֆիհանէ եաշայարադ մալինի թէլէֆ էթ-
- 14 տի : Վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնկրա , օլ
տիյարաա շէտիտ գըթլըդ զուհուր էթմէքլէ , զա-
- 15 րուրէթ չէքմէյէ պաշլատը : Վէ վարըպ օ տիյարըն
էհալիսինտէն պիրինէ ինթիսապ էթմէքլէ , օլ տա-
իւն անը տնուզլար օթլաթմադ իչիւն , քէնտի
- 16 չիֆթլիյինէ կէօնտէրտի : Վէ տօնուզլարըն եէտիք-
լէրի խարնուպլարտան գարնընը տօյուրմաղա արզու
էտէր իտի իսէ տէ , անա քիման վէրմէզ իտի ,
- 17 Ամնա քէնտինէ կէլիպ տէտի քի՝ փէտէրիմին գաչ
ըրզալարընըն էքմէքլէրի արթար պիլէ , պէն իսէ
- 18 աճըգատան հէլաք օլույօրըմ , Գալլըպ փէտէրիմէ
վարսըմ , վէ անա՝ Էյ փէտէր , սէմայա վէ սէնին

- 19 հուզուրընտա կիւնահ իշլէտիմ. Աթըդ սէնին օղ-
 լըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըր-
 20 զատարընըն պիրի կիպի թութ՝ տէյէյիմ : Վէ
 գալդըպ՝ փէտէրինէ կէլտի . ամմա տահա ուզադ
 իքէն , փէտէրի տնը կէօրիւպ թէրահհիւմ էթտի ,
 վէ սէյիրտիպ պոյնուհա սարըլարագ , տնը էօփտիւ :
 21 Վէ օղլու տնա՝ էյ փէտէր , սէմայա վէ սէնին
 հուզուրընտա կիւնահ իշլէտիմ , վէ աթըդ սէնին
 22 օղլըն տէնիլմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի : Փէ-
 տէրի տախի գուլարընա խիթապէն՝ էն ա՛լա խիլ-
 'տթը չըգարըպ՝ անա կիյտիրինիդ , վէ տնըն էլինէ
 եիւզիւք վէ այագլարընա այագ գապլարը վէրինիդ .
 23 Վէ պէսլի օլոն պուզաղըյը կէթիրիպ պօղազլայըն
 24 տա եէյիպ շաա օլալըմ : Զիրա պու օղլըմ ֆէվթ
 օլմուշ իտի , տիրիլտի . զա՛իպ օլմուշ իտի , պու-
 լընտը՝ տէտի . վէ շաա օլմաղա պաշլատըլար :
 25 Վէ տնըն պէօյիւք օղլու թարլատա պուլունմաղլէ՝
 կէլիպ խանէյէ եաղլաշտըղընտա , բագա իլէ չալը
 26 սէտասընը իշլիթտի : Վէ ուշագլարըն պիրինի չա-
 ղըրըպ՝ Պուսլար նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի :
 27 Օլ տախի տնա՝ Գարնտաշըն կէլտի . վէ փէտէրին
 տնը սաղ սալիմ պուլարըղը իշիւն , պէսլի պուզա-
 28 ղըյը պօղաղլատը՝ տէտի : Օլ տախի կիւճէնիպ՝
 իշէրի կիրմէք խթէմէտիյի էճիլտէն , փէտէրի տը-
 29 շարըյա չըգըպ՝ անա բիճա էթտի : Օլ տախի փէ-
 տէրինէ ճէվապէն՝ իշթէ պուճա սէնէտէն պէրու
 սանա խըտմէթ էտիյօրըմ , վէ պիր վագըթ սէնին
 էմրինէ մուխալէֆէթ էթմէտիմ , վէ պիր քէրբէ
 տօթլարըմ իլէ շաա օլմագ իշիւն պանա պիր օղ-
 30 լագ պիլէ վէրմէտին : Ամմա սէնին էմվալընը ֆա-

- հեշէլէր իլէ եէյէն պու օղլըն կէլտիյի զէման ,
 31 անա պէյլի պուզաղլըյը պօղաղլատըն՝ տէտի : Օլ
 տախի անա տէտի քի՝ Էյ օղլըլ , սէն տա՛րմա պէ-
 նիմ իլէ պէրապէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն ճիւմլէտի
 32 սէնին տիր : Ամմա շատ ու մէսրուր օլմագ վաճիպ
 իտի . զիրա պու գարնտաշըն ֆէվթ օլմուշ իտի ,
 տիրիլտի , հէմ՝ զա՛իպ օլմուշ իտի , պուլունտու :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնկին տտէմին
 պիր քէթխիւտասը վար իտի . վէ պունուսն 'ալէյ-
 հինտէ՝ Սէնին էմվալընը թէլէֆ էտիյօր՝ տէյիւ ա-
 2 նա չիքեայէթ օլունտը . Օլ տախի ա՛ր չաղըրըպ՝
 Սէնին հագգընտա պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր . քէթ-
 խիւտալըղընն հիսապընը վէր , զիրա արթըգ քէթ-
 3 խիւտա օլամագսըն՝ տէտի : Քէթխիւտա տախի
 քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ եափայլմ , չիւն-
 քի էֆէնտիմ քէթխիւտալըղր պէնտէն ալըյօր .
 գաղմաղա գատիր տէյիլ իմ , տիլէնմէյէ ութանը-
 4 ըմ , Նէ եափաճաղըմը պիլերիմ , քի քէթխիւտա-
 լըգտան 'աղլ օլունտըղմ զէման պէնի խանէլէ-
 5 րինէ գապուլ էտէլէր : Վէ էֆէնտիսինէ մէտեուսն
 օլանլարը պիրէր պիրէր չաղըրըպ , էվլէլքինէ՝ Էֆէն-
 6 տիմէ նէ՞ գատար տէյնին վար՝ տէտի : Վէ օ՝ Եիւզ
 *ճէրրէ զէյթուսն եաղը՝ տէտիքտէ , օլ տախի անա՝
 թէմէսիյինի ալ , վէ օթուրուպ սէրի՛կն էլլի եաղ՝
 7 տէտի : Պա՛տէհու տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ գատար

*Պիր ճէրրէ օն սէքիզ՝ եախօտ եիրմի օգգա :

- տէյնին վար՝ տէտի . օլ տախի՝ Եիւզ *քօր պուզ-
տայ՝ տէտիքտէ , տնա՝ Թէմէսիյինի ալ , սէքսէն
8 եազ՝ տէտի : Վէ էֆէնտիսի նահագգ քէթիւ-
տայը 'ագիլանէ հարէքէթ էթտիյի իչիւն մէտճ էյ-
լէտի . զիրա պու տիւնեանըն օղուլարը քէնտի
նէսլէրինտէ էհլի նուրտուն զիյատէ 'ագիլ տիրլէր :
9 Պէն տախի սիզէ տէրիմ՝ քի՝ ֆէնտինիզէ ֆասիտ
մալտէն տօսթլար գաղանընը քի՝ միւհթամ օլտը-
ղընը զէման սիզի էպէտի մէքէնլէրէ գապուլ էտէ .
10 լէր : Էն ճիւղի շէյտէ սատըգ օլան՝ չօգտա տախի
սատըգ օլուր՝ . վէ էն ճիւղի շէյտէ նահագգ օլան
11 չօգտա տախի նահագգ օլուր : Իմտի ֆասիտ մալտէ
սատըգ օլմատըղընը հալտէ , հագիգի օլանը սիզէ
12 քի՞մ ինանաճագ տըր , Վէ տիւրին նէսնէսինտէ սա-
տըգ օլմատըղընը հալտէ , սիզինքինի սիզէ քի՞մ
13 վէրիւր : Հիչ պիր խըտմէթքէտը իքի էֆէնտիյէ գուլ-
լըգ էտէմէզ , զիրա եա պիրինէ պուզղ էտիպ՝ տի-
կէրինի սէվէճէք տիր , եախօտ պիրինէ միւլագէմէթ
վէ տիկէրինի Թահգիր էտէճէք տիր . Ալլահա հէմ
մալէ գուլլըգ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ ,
14 Վէ ֆէրիսիլէր մալիէրէսթ օլարագ , պունուն
ճիւմլէսինի իչիթմէքլէ , անը իսթիհզա էթտիլէր :
15 Օլ տախի տնլէրէ տէտի քի՝ Սիղ տտէմլէրին հու-
ղուրընտա քէնտիլէրինի Թէպրիր էտէն քիմնէլէր սի-
նիզ . տմմա Ալլահ գալպլէրինիզի պիլիր . զիրա նա
պէյնինտէ ալա օլան շէյ 'ինտ Ալլահ մէքրուհ տըր :
16 Շէրի՛աթ իլէ փէյղամպլէրլէր Եուհաննայա գատար
օլուպ՝ օլ վագըթտան պերու մէլէքիւթ Ուլլահ Թէպ-

*Պիր Ժօր Եիւզ սէքսէն՝ եախօտ իքի Եիւզ օգդա :

- 17 շիր օլունուր , վէ հէր քէս անա ճէհտ իլէ կիրէր : Շէ-
րի'աթտան պիր նօգթա տիւշմէտէն իսէ , սէմա իլէ
- 18 զէմինին զա'իլ օլմասը տահա գօլայ տըր : Հէր քիմ
քի քէնաի զէվճէսինի թաթլիգ էտի'պ' զայրիսինի
թէգէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր , վէ հէր քիմ քի
մութալլագայը թէգէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր :
- 19 Էրզաւանի իլէ զարիֆ գուճաշ կիլինիպ' հէր կիւն
իհթիշամ իլէ սէֆա սիւրէն պիր զէնկին տաէմ վար
- 20 իտի : Վէ անըն գափուսընտա , չըպանլար իլէ տօ-
լու օլարագ , պրաղըմըշ Լա'ղար նամընտա պիր
- 21 ֆագիր պուլունուպ , Զէնկինին սօֆրասընտան տիւ-
շէն գրընթըլարտան տօյմագլըղը արզու էտէր իտի .
վէ քէօփէքլէր տախի կէլիպ' անըն չըպանլարընը
- 22 եալարլար իտի : Վէ օլ ֆագիրին վէֆաթը վու-
գու՝ պուլմաղլէ , մէլէրլէր վասըթասըլէ Ապրահա-
մըն գուճաղընա կէօթիւրիւլաիւ . վէ զէնկին տախի
- 23 վէֆաթ էթմէքլէ տէֆն օլունտը : Վէ ճէհէննէմ
տէ 'աղապտա իքէն , նաղար էտիպ' ուզագտան
Ապրահամը վէ անըն գուճաղընտա Լա'ղարը կէօր-
- 24 տիւ : Վէ ֆէրետտ էտիպ' Ես Ապրահամ փէտէր ,
պանա մէրհամէթ էյլէ , վէ Լա'ղարը կէօնտէր քի՝
փարմաղընըն ուճընը սուլա պաթըրըպ' տիլիմի սէ-
րինլէթսին , զիրա պու 'ալէվտէ 'աղապ չէքիյօ-
- 25 ըրմ՝ տէտի : Ապրահամ տախի՝ Էյ օղուլ , սէն
'էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի , Լա'ղար տախի քէզա-
լիք քէօթիւ շէյլէրի ալարղընը խաթըրնա կէթիր .
վէ շիմոի օ միւթէսէլլի օլուպ , սէն 'աղապ չէքի-
- 26 յօրսըն . Հէմ պուճուճն ճիւմլէսինտէն մա'տա , սի-
զին իլէ պիղիմ արամըզտա պէօյիւք պիր կիրտապ
սապիթ գըլընմըշ տըր , շէյլէ քի պուրատան սիզէ

- կեչմէք իսթէյէնէր գաւոր օլմայալոր , վէ օրա-
տան պիղէ կէլէ+ ի-թէյէնէր կեչմէյէլէր՝ տէտի :
27 Օլ տախի՝ Էյլէ իսէ , էյ փէտէր , սէնտէն տիլէ-
րիմ , անը փէտէրիմին խանէսինէ կէօնտէրէսին .
28 Զիրա պէշ գարնտաշըմ վար . Թա քի անլէրին տա-
խի պու 'աղապ մահալինէ կէլմէմէլէրի իջիւն անլէ-
29 րէ շէհատէթէտէ՝ տէտի : Ապրահամ տախի անո՝
Մուսա իլէ փէյղամպէրլէրի վար , անլէրի տինկլէ-
30 սինլէր՝ տէտի : Օլ տախի՝ խայր , էյ Ապրահամ
փէտէր . լաքին էյէր ա՛ղլէրէ էմվաթտան պիրի կի-
31 աէրսէ , թէվպէ էտէրլէր՝ տէտի : Օլ տախի անո՝
Էյէր Մուսա իլէ փէյղամպէրլէրի տինկլէմէզլէրսէ ,
էմվաթտան պիրի գըյամ՝ էթսէ տախի , իլըամ՝ օ-
լընմայաճաղար՝ տէտի :

Պ Ա Պ 17

- 1 Վէ շայիրտլէրինէ խիթապէն՝ Թէօքէզլէրին կէլ-
մէմէսի միւմքին տէյիլ տիր . ամմա վա՛յ կէլմէլէ-
2 րինէ սէպէպ օլանա . Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի
սիւրչտիւրմէքտէն իսէ , պօյնու՛նա պիր *տէյիրմէն
թաշը աօրլըպ՝ տէնիղէ աթըլմիսը անա տահա էյի
3 տիր : Քէնաինիղի սաղընընըզ . էյէր գարնտաշըն սէ-
նին 'ալէյհինտէ խաթա էտէրսէ , անը Թա՛ղիր էյ-
լէ , վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ , անա 'աֆվ էյլէ .
4 Վէ էյէր սէնին 'ալէյհինտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քէրրէ , Թէվպէ էտէ-
րիմ՝ տէյէրէք սանա ըիւճու՛լ էտէրսէ , անա ա՛ֆվ
էտէսին՝ տէտի :

* Եւս . մէրքէպ տէյիրմէնի

- 5 Վէ բեռուլէր Բաղդա՛ւ իմանըմը թէգիտ էյ-
 6 լէ՛ տէտիլէր : Բաղդ տախի՛ էյէր խաբատալ տա-
 նէսի գատար իմանըմը օլսայըտը , պու ճիւմմէզ
 աղաճընա՛ Քէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիզ իշինէ տի-
 քիլ՝ տէտիլինիզ կիպի , սիզէ իթա՛աթ էտէր իտի :
 7 Վէ սիլտէն քի՞մ վար քի՛ չիֆթ սիւրէն եա
 սիւրիւ կիւտէն գուլը օլուպ տա՛ թարլատան կէլ-
 տիլի կիպի՛ կէչիպ սօֆրայա օթուր՝ տէյէճէք տիր-
 8 Լաքին անա՛ թա՛ամըմը հազըրլա , վէ գուշանըպ՝
 պէն նէյիպ իշինճէյէտէք , պանա խըտմէթ էյլէ ,
 անտէն սօնկրա սէն տէ՛ նէյիպ իշէրսին՝ տէմէ՞զ
 9 յի , Վճէպա օլ գուլա , պույուրըլան շէյլէրի իճ-
 րա էթտիյի իշին միւթէշէքքիք օլո՞ւր մը . զանն
 10 էթմէմ՝ Քէզալիք սիզէ տախի ճիւմմէ պույուրըլան
 շէյլէրի եափտըղըմը վազըթ , Ֆա՛իտէսիզ գուլադ
 րզ , զիւրա իճրտար պիզէ ֆարզ օլանը եափտըգ՝
 տէյինիզ , տէտի :
 11 Վէ քէնտիսի՛ Նէրուշալիմէ կիտէր իքէն , Սամո-
 րիա իլէ ճէլիլին օրթատընտան կէշմէսի վազը՝ օլ-
 12 տու : Վէ պիւր քէօյէ կիրէր իքէն , անըն գարշըր-
 նա օն նէֆէր ճիւղամը առէմ՝ չըզըպ՝ ուզադտան
 13 աուրարապ , պիւլէնա ավաղ իլէ , Նա մու՛ալլիմ՝
 14 Յիսուս , պիզէ մէքհամէթ էյլէ՛ տէտիլէր : Օլ տա-
 խի անլէրի կէօրտիւքտէ՛ վարըպ քէնտինիզի քեա-
 հինլէրէ կէօթէրինիզ՝ տէտի . վէ անլէր կիտէր իքէն ,
 15 թահիր օլուլար : Վէ անլէրտէն պիրի շիֆա պուլ-
 տըղըմը կէօրտիւքտէ , պիւլէնա տվաղ իլէ Ալա՛հա
 16 համտ էտէրէք ըիւճու՛ էթտի , Վէ անըն պաղլու-
 րընա գափանըպ՝ անա թէշէքքիւր էյլէտի . պու տու-
 17 իր Սամարիալը իտի : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ Օն

- քիչի թաթ հիր օլո՞ւնմատը մը , տօղ ուզը նէ՞րէտէ
 18 տիր . Պու էճնէպիտէն զայրի՝ Ալլահա համա էթմէ .
 19 յէ բիւճու՝ էտէնէր պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի : Վէ
 անա՝ Գալգ կիթ , իմանըն սէնի խէլուս էլէտի՝
 տէտի :
- 20 Վէ ֆէրիսիւր թարաֆընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
 նէ՞ վաղըթ կէլէճէյի սու՛ալ օլուհմաղլէ , անլէրէ
 ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զահիրէտէ
 21 կէլմէղ . Վէ իշթէ պուրատա , ես իշթէ օրատա՝
 տէմէյէճէքէր , զիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին
 իշինիզտէ տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ շայիրտլերինէ տէտի քի՝ իպն իւլ ինսանըն
 կիւնլերինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյինիլ՝
 23 ամմա կէօրմէյէճէյինիլ կիւնլէր կէլէճէքէր : Վէ
 սիզէ՝ իշթէ պուրատա , ես իշթէ օրատա՝ տէյէճէք .
 24 լէր տիր . կիթմէյինիլ վէ թապի՝ օլմայքըզ . Զիրա
 շիմէք թահթ էս սէմա պիր թարաֆտան լէմ՝ան է-
 տիպ՝ թահթ էս սէմա օլ պիր թարաֆտա զիյա վեր-
 տիյի միսիլլէ , իպն իւլ ինսան ատիսի քէնտի
 25 կիւնիւնտէ պէոյլէ օլաճադ տըր : Ամմա էվվէլու
 անըն չօդ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսլ թարաֆընտան
 26 բէտտ օլուհմասը լազըմ տըր : Վէ Նուհըն կիւնլէ-
 րինտէ օլտըզ կիպի , իպն իւլ ինսանըն կիւնլէրին-
 27 տէ տախի էօյլէ օլաճադ աքր : Զէնէ Նուհ սէֆի-
 նէյէ կիրիպ՝ թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խաղը ճէլաք
 էլլէտիյի կիւնէ տէկին , եէյիպ իշէրէք վէ թէզէվ-
 28 վիւճ էտիպ թէզվիճ օլուհուրլար խտի , ֆէզլիք
 Լուծըն կիւնլէրինտէ տախի օլտըզ կիպի , եէյիպ
 իշէրէր խտի , ախլ ու ի՛թա էտէրլէր խտի , էքեր-
 29 լէր վէ պինա էտէրլէր խտի . Ամմա Լուծ Սատուճ

- տան չըդտըղը կիւնտէ սեմատուն աթէշ իլէ քիպ-
- 30 րիթ եաղըպ' ճիւմլէսինի հէլաք Լթտի : Իպն իւլ
ինտանըն զուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի պէյլէ
- 31 օլաճադ տըր : Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամտա օլուպ
տա՝ էշտաը խանէտէ օլուրտա , անլէրի ալմազա
էնմէսին . քէզալիք թարլատա օլան կէրիյէ տէճն .
- 32 մէսին : Լութըն զէվճէսինի խաթընըզա կէթի-
- 33 րինիզ , Հէր քիմ ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ ,
անը զայ' էտէճէք , վէ հէր քիմ անը զայ' էտէր-
- 34 սէ , իհէա էտէճէք տիր : Սիզէ տէրիմ քի՝ Օլ կէ-
ճէտէ պիր եաթագտա իքի քիշի պուլունուպ , պի-
- 35 րի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր : Իքի
գարը պիրլիքտէ տէյիրմէն չէքմէքտէ պուլունուպ ,
պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր .
- 36 Թարլատա իքի քիշի պուլունուպ , պիրի ալընաճագ
- 37 վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր : Վէ անա ճէվապէն՝
Եա Բապպ , նէ՞րէտէ՝ տէալիէր : Օլ տախի անլէրէ՝
Լաշէ նէրէտէ իսէ , գարթալար օրայա ճէմ՝ օլուր՝
տէտի :

ՊԱՊ 18

- 4 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օտանմամագ կէրէք ի-
- տիյինէ տա՛իր տախի անլէրէ պիր թէմսիլ սէյլէ-
- 2 յիպ տէտի քի՝ Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգմազ
վէ ինտանա րի՛այէթ էթմէզ պիր գատը վար իտի :
- 3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գարը պուլունմաղլէ ,
եանընա կիտիպ՝ խաամիմտէն հագգըմը իհգազ էլլէ՝
- 4 տէր իտի : Օլ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի ի-
սէ տէ , պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ է-

- 5 յերջի Ալլահտան գորդմազ վէ ինսոնա րի'այէթ
 6 տէյիմ, տա'իմա կելիպ պէնի թասսոի' էթմէսին Վէ
 7 տինկէյինիզ, իմաի Ալլահ կէճէ կիւնտիւզ քէնտի-
 8 յէճէք մի: Սիղէ տերիմ քի՝ թէզ հազգլարընը
 9 իհգազ էտէճէք տիր: Լաքին իպն իւլ ինսան կէլ-
 10 տիյինտէ՝ 'աճէպա եէր իւղէրինտէ իման պուլա-
 11 ճա՞գ մը:
 12 Վէ սալիհ իղ՝ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիպ՝
 13 շալլըիլէրի թահգիր էտէն պա'ղը քիմնէլէրէ տախի
 14 շու թէմսիլի սէօյլէտի: Իքի առէմ՝ տու'ա էթմէյէ
 15 հէլքէլէ չըգաը: պիրի ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմ՝
 16 ըիւքճի իտի: Ֆէրիսի տուրուպ՝ քէնաի քէնաինէ
 17 պու վէճճլէ տու'ա էյլէտի: Եա Ալլահ, օանս շիւքր
 18 էտէրիմ քի պէն սա'իր տաէմլէր կիպի գափըճը,
 19 նահագդ վէ զինաքեար վէ եսիստ շու կէօմրիւք-
 20 ճի կիպի տախի տէյիլ իմ: Հաֆթաաա իքի քէր-
 21 րէ օրուճ թուրուպ՝ քեաֆֆէ ի իրա տըմլին 'իւշրի-
 22 նի վէրրիմ: Կէօմրիւքճի իսէ ուղադտան տու-
 23 րուպ՝ կէօղլէրինի պիլէ կէօյէ գալարմազ իսթէ-
 24 մէ զիտի: ամմա կէօքսիւնէ վուրուպ՝ Եա Ալլահ,
 25 պէն կիւնահքեարա մաղֆէրէթ գըլ՝ տէտի: Սիղէ
 26 տերիմ քի՝ օլ պիլընտէն իսէ պու՝ թէպրիբ օլըն-
 27 մըլ օլարազ իսանէսինէ էնտի: զիբա հէր քիմ քի
 28 քէնտինի եիւքսէլտիրսէ, ալլազլանաճազ, վէ հէր
 29 քիմ քի քէնտինի ալլազլաաըրսա, եիւքսէլէճէք տիր:

- 15 Վէ անլերէ տօգուհմասը իջիւն եանընա մա'սուժ
լար տախի կէթիրտիլէր . շոյիրտէրի իսէ պուհու
16 կէօրմէքլէ՝ անլերի թա'ղիր էթտիլէր : Ամնա Յի-
սուս անլերի եանընա չաղըրըպ' Պրադընը, չօծուդ-
լար եանըմա կէլիինլէր , վէ անլերի մէն՝ էթմէյինիզ ,
զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մադուլէլերին տիր :
17 Հագիդաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը
հէր քիմ չօծուդ կիպի գապուլ էթմէլսէ , անա
տալա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի :
18 Վէ պիր րէ'իս՝ ԵՅ մաւ'ալլիմ ի քէրիմ , հայաթը
էպէտիլէյէ վարիս օլմագ իջիւն նէ՞ եափայըմ՝ տէ-
19 յիւ անա սու'ալ էյլէտի : Վէ Յիսուս անա , Նի՞-
ջիւն պանա քէրիմ աէյօրսըն . պիրտէն՝ եա'նի Աւ
20 լահատն զոյրի քէրիմ եօգ տըր : Եվամիրի պիլի-
սին . Զինա էթմէյէսին , Գաթլ էթմէյէսին , Սըր-
դաթ էթմէյէսին , Խալան շէհատէթ էթմէյէսին ,
Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էտէսին՝ տէտի :
21 Օլ տախի՝ Պուհլարըն ճիւմլէսինի սէպալէթիմտէն
22 պէրու հըֆը էյլէտիմ՝ տէտի : Յիսուս պուհու ի-
շիթտիքտէ , անա՝ Տահա պիր նօգսանըն վար .
քեաֆֆէ ի մամէլէյինի սաթըպ' ֆուգարայա թէվ-
ղի՝ էյլէ , վէ սէմատա խաղինէյէ մալիք օլուրւն .
23 վէ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի : Վէ օ պուհու
իշիտինճէ միւքէտտէր օլտու , զիրա զոյլէթ զէնկին
24 իտի : Վէ Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընը կէօր-
տիւքտէ , Զէնկինլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ կիւճ-
25 լէ կիրէրլէր . Զիրա զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա
կիրմէսինտէն տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչ-
26 մէսի տահա գօլայ տըր՝ տէտի : Վէ իշիտէնլէր՝
27 Էօյլէ իսէ քի՞մ ինլաս օլա պիլի՝ տէտիլէր : Օլ

- տախի՝ ինստն ինտինտէ միւմքին օլմայան շէյէր
- 28 ինտ Ուլլաս միւմքին տիր՝ տէտի : Վէ Պետրոս՝ իշթէ
պիղ հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտրգ՝
- 29 տէտի : Օլ տախի անլէրէ՝ Հագիգաթէն սիղէ տէ-
րիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլաս իշիւն խանէ եա վալի-
տէյն եա գարնտաշար եա զէվճէ եա էվլատր թէրք
- 30 էթմիշ օլուպ՝ Պու զէմանտէ չօգ գաթընա վէ ախ-
րէթտէ հայաթ ը էպէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ հիշ
պիր քիմնէ եօգ տըր՝ տէտի :
- 31 Վէ օն իքիլէրի եանընա տըպ անլէրէ՝ իշթէ Եե-
րուշալիմէ չըգայօրըղ, վէ խան իւլ ինստն հագգըն-
տա փէղղամպէրէր վատըթատըյէ մուհարէր օլան
- 32 շէյէրին ճիւմէսի իթմամ օլունաճագ տըր : Զիրա
թա՛իֆէլէրէ թէպիմ օլունարագ՝ իսթիհզա վէ շէթմ
- 33 օլունուպ , իւզէրինէ թիւքիւլէճէք տիր : Վէ անը
գամշը իլէ տէօյտիւքտէն սօնկրա գաթլ էտէճէք-
լէր . օլ տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք
- 34 տիր՝ տէտի : Անլէր իսէ պու շէյէրին հիշ պիրինի
ֆէհմ էթմէտիլէր , վէ պու սէօղ անլէրտէն մախ-
ֆի օլմաղլէ , սէօյլէնիլէն շէյլէրի իտրաք էթմէղլէր
իտի :
- 35 Վէ վագը՝ օլտու քի էրիհայա եագլաշտըղընտա,
եօլ քէնարընտա պիր ա՛մա օթուրուպ աիլէնիյօր
- 36 իտի : Վէ խալգըն կէշտիյինի իշիթմէքլէ , Պու նէ՞
- 37 տիր՝ տէյիւ սու՞ալ էյլէմէսի իւզէրինէ , անա՛ Նա-
զարէթլի Յիուու կէշիյօր՝ տէյիւ խապեր վէրտիլէր :
- 38 Օլ տախի՝ Եա Յիսուս՝ իպն ի Տաուտ , պանս՝ մեր-
- 39 համէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրետա էյլէտի : Վէ էօնտէ
կիտէնլէր սիւքիւթ էթմէսի իշիւն անը թա՛ղիր էյ-
լէտիլէր իսէ տէ , տահա զէյտտէ՝ Եա իպն ի Տաուտ ,

պահնա մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էտէր իտի :
 40 Վէ ցիսուս տուրուպ՝ քէնտի եանընա կէթիբիլմէ-
 41 սինի էմր էթտի . վէ օ եադլաշտըղընտա . Սանա նէ՞
 եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ անտէն սու՞ալ էթտի .
 յինտէ , օլ տախի՝ Եա Բապպ , կէօզլէրիմ աչըւ-
 42 սըն՝ տէտի : ցիսուս տախի անա՝ Աչըլսըն , իմանըն
 43 սէնի խէլաս էթտի՝ տէտի : Վէ տէր հալ կէօզլէրի
 աչըլտը , վէ Ալլահա համա էտէրէք՝ տնըն տարը
 սըրա կիթտի . Ճիւմլէ խալգ տախի պունու կէօր-
 մէքլէ՝ Ալլահա համա էթտիլէր :

ՊԱՊ 19

1 Վէ էրիհայա կիրիպ՝ իչինտէն կէչէր իքէն . () Իշ-
 թէ Զաքքա իսմինտէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ գէնկին
 3 պիր տտէմ պուլունուպ՝ ցիսուսըն քիմ օլտըղընը
 կէօրմէք իսթէտի իսէտէ , պյըլ գըսաս օլտըղընտան
 4 քէօրմէթ ինաս սէպէպիյլէ գատիր օլմատը , Վէ ի-
 լէրի սէյիրտիպ՝ անը կէօրմէք իչիւն պիր ճիւմմէլ
 5 աղաճընա չըգալ . զիրա օրատան կէչէճէք իտի . ցի-
 սուս տախի օլ մահալէ կէլտիքտէ , Եօգարը պա-
 դպ անը կէօրմէքլէ , անա՝ Էյ Զաքքա , սէրի՛ն
 աշաղը էն , զիրա պու կիւն սէնին խոնէնտէ գալ-
 6 մագլըղըմ լաղըմ աըր՝ տէտի : Օլ տախի սէրի՛ն
 7 աշաղը էնիպ՝ սիւրուր իլէ անը գապուլ էթտի : Վէ
 ճիւմլէսի պունու կէօրտիւքտէ , Կիւնահքեար պիր
 տաէմին խոնէսինէ միւսափիր օլմադ իչիւն կիրտի՝
 8 տէյիւ սէյլէնտիլէր , Վէ Զաքքա տուրուպ , Բապ-
 պա՝ Էֆէնտի , իշթէ մալմին նըսֆընը ֆուգարայա
 վէրիլմ , վէ քիմէ իֆթիրա իլէ զատը էթտիմ իսէ ,

- 9 տէօրԹ միպլնի էտա էտերիմ՝ տէտի : Վէ Յի-
սուս անա՝ Պու կիւն պու խանէյէ խելաս կելտի :
- 40 չիւնքի պու տախի Ապրահամ՝ օղու տըր : Զիրա
իպն իւլ ինսան զայ՝ օլանը արայըպ խելասէթմէյէ
կելտի՝ տէտի :
- 41 Վէ անէր պու շէյլէրի իշիթմէքտէ իքէն , քէն-
տիսի Եէրուշալիմէ եազըն օլտըզը , անլեր տախի մէ-
լէքիւթ Ուլլահ Ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյինի զանն
էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար պիւ թէմսիլ սէյլէյիպ՝
- 42 տէտի քի , Պիւր սսըլգատէ պիւ հիւքմտարլըդ սէ-
լահէթինի ալըպ 'ալտէթ էթմէք իւզըն , ու
- 43 զազ պիւր տիյարա հին ի 'ազիմէթինտէ , Օն նէֆէր
պէնտէտինի չաղըրըպ՝ անլերէ օն մընա վէրէրէք , Պէ-
նիմ 'ալտէթիմէ տէկին թիճարէթ էյլէյինիլ՝ տէ-
- 44 տի : Ամմա անըն հէմշէհրիլէրի անա պուզզ էթմէք-
լէ , Պունուն իւզէրիմիղէ հիւքմտար օլմասընը իսթէ-
մէյիզ՝ տէմէք իչիւն արտընճա վէքիլէր կէօնտէր .-
- 45 աիլէր : Վէ վազը՝ օլտու քի հիւքմտարլըդ սէլա-
հէյէթինի ալըպ 'ալտէթ էթտիյինտէ , քիմին նէ
թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իչիւն՝ ազչէյի վէր-
միշ օլտըզը պէնտէլէրինին քէնտի նէզաինէ չաղըրը-
- 46 մասընը էմր էթտի : Վէ պիւրինճիսի եազլաշըպ՝ Լ-
ֆէնտիմ , սէնին մընան օն մընա գազանտը՝ տէտի :
- 47 Օլ տախի անա՝ Աֆէրին , էյի պէնտէ , էն ճիւղի
շէյտէ սատըգ պուլունտըզըն իչիւն՝ օն շէհրին իւ-
- 48 գէրինէ հիւքիւմէթին օլտուն՝ տէտի : Վէ իքին-
ճիսի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ , սէնին մընան պէշ մընա
- 49 գազանտը՝ տէտի : Վէ պունա տախի՝ Սէնին
տէ պէշ շէհրին իւզէրինէ հէ-+թ-+թիւն օլտուն՝ տէ-
- 20 տի : Վէ աիկէր պիւրի կէլիպ՝ Էֆէնտիմ , էյլթէ

- պիր մէնտիլ իչինտէ հըֆղ էյլէտիյիմ սէնին մը-
- 21 նան : Զիրա սերթ պիր ատէմ՝ օլադղըն իչիւն , սէն-
տէն դօրգադըմ . սէն դօմատըղըն շէյի սյըբսըն , վէ
- 22 էքմէտիյինի պիչէրսին՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ էյ
եարամազ պէնտէ , սէնի քէնտի ազղընտոն հիւքմ
էտէրիմ . սէն պէնիմ դօմատըղըմ շէյի սյըպ՝ էք-
մէտիյիմի պիչէն սերթ պիր ատէմ իտիյիմի պիլիր
- 23 իքէն , Նի՞չիւն պէնիմ ագչէմի սարրաֆլարա վէր-
մէտին , պէն տախի կէլտիյիմտէ՝ անը ֆա՞իզիյլէ
- 24 թահսիլ էտէր իտիմ՝ տէտի : Վէ օրատա հա-
զըր պուլուհաննլարա՝ Անտէն մընայը ալըպ օն մը-
- 25 նաւը օլանա վէրինիզ՝ տէտի , (վէ անա՝ էյ
26 էֆէնտի , անըն օն մընաւը վար՝ տէտիլէր ,) Զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմին վար իսէ , անա վէրի-
լիր , վէ քիմին եօզ իսէ , օլանը տախի քէնտիսին-
- 27 տէն սլընաճագ տըր : Ամմա իւզէրլէրինէ հիւքմ-
տար օլմամը իտթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պուլայա
կէթիրիպ՝ հուզուրըմտա գաթլ էտինիզ՝ ԴէԴէ :
- 28 Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօնկրա ,
Եհրուշալիմէ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ իքէն ,
- 29 Վազը՝ օլտու քի Զէյթուէն Դաղը սէնիլէն տաղըն
դուրպինտէ վազը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Պէյթ՝անիայա
եադլաշարգտա , շայիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէ-
- 30 րիպ տէտի քի՝ Գարշըտաքի քէօյէ կիտինիզ , վէ իչի-
նէ կիրտիյինիզ կիպի , իւզէրինէ տալա պիր ատէմ
պինմէմիշ պաղը պիր սըփա պուլուրսընըզ . անը
- 31 չէօզիւպ կէթիրինիզ : Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ՝
Նի՞չիւն չէօզիյօրսընըզ՝ տէյիւ սու՞ալ էտէրուէ , անա
պէյլէ սէյլէյինիզ , եա՞նի էֆէնտիյէ լաղըմ տըր՝
- 32 ԴէյէԴէԴէ : Կէօնտէրիլէնլէր տախի կիտիպ՝ քէնտի-

- 33 Լէրէ տէտիյի կիպի պուլաուլը . վէ սըփայը չէօ-
զերլէր իքէն , սահիպլէրի անլէրէ՝ Սըփայը նի՛չիւն
- 34 չէօզիյօրսընըզ՝ տէտիլէր : Անլէր տախի՝ Էֆէնտիյէ
35 Լաղըմ տըս՝ տէտիլէր : վէ անը Յիսուսըն նէզտի-
նէ կէթիլիւյ՝ քէնտի էլպիսէլէրինի սըփանըն իւզէ-
- 36 րինէ աթարագ , Քիսուսը պինտիրտիլէր : վէ օ
կիտեր իքէն , էլպիսէլէրինի եօլա տէօշէրլէր իտի :
- 37 վէ հէման Զէյթուռն տաղընըն էնիշինէ եազլաշաը-
ղընտա , շայիրտլէրին պիւթիւն ճէմա՛ւաթը կէօր-
տիւքլէրի միւ՛ճիզաթըն ճիւմլէսի իչիւն մէսրուր օ-
լարագ , պիւլէնտ ափազ իլէ Ալլահա համա Կթ-
- 38 մէյէ պաշլայըպ՝ Բապպըն իսմի իյէ կէլէն Մէլէք միւ-
պարէք օլուռն . սէմատա սէլամէթ վէ էն երիճէլէր-
- 39 տէ համա օլուռն՝ տէրլէր իտի : վէ խալդ իչինտէն
պա՛ղը ֆէրիսիլէր անա՛ Եսմու՛ալլիմ , շայիրտլէրի-
- 40 նի թա՛ղիւ էյլէ՛ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Սիղէ տէրիմ քի՛ էյլէր պուշլար սիւքիւթ
էտէրլէրսէ , թաշլար նիտա էտէճէքլէր՝ տէտի :
- 41 վէ եազլաշաըզտա , շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ-
- 42 զերինէ աղսպըպ՝ Քեա՛շքի սէն տախի , պարի սէ-
նին պու կիւնիւնտէ սէլամէթինէ միւթէ՛ալլըզ օլան
շէյլէրի պիլէյիտին . շիմտի կէօզլէրինտէն նիհան
- 43 օլտու , Զիրա իւզէրինէ կիւնլէր կէլէճէք քի՛ տիւշ-
մէնլէրին մէթէրիս չէքիպ՝ սէնի իհաթէ էտէրէք :
- 44 հէր թարաֆտան թաղէիդ էտէճէքլէր տիր : վէ
սէնի , հէմ տէրուռնիտէ օլան էվլատընը խաք իլէ
եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իւզէրինտէ պիր թաշ
պրազմնյաճազլար տըր . չիւնքի զէյարէթլինին վադ-
թընը պիլմէտին՝ տէտի :
- 45 վէ հէյքէլէ կիլիւյ՝ իչինտէ ախլ ու ի՛թա էտէնը

- 46 լէրի իխրաճ էթմէյէ պաշլատը . վէ անլէրէ՝ խա-
նէմ 'իպատէթխանէ տիր՝ տէյիւ եաղըլմը իբէն ,
սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիլ՝ տէտի :
47 վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իտի լա-
քին պաշ քեասհինլէր վէ 'ուլէմա իլէ գալմըն ըէ-
'իսլէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ աբարլար իտի
48 իտէ տէ , էտէճէք պիր շէյ պուլմաղլար իտի . զիրա
պիւթիւն խալգ անը տինկլէմէյէ փէք մուգայյէտ
իտի :

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի օլ կիւնլէրին պիրինտէ Ռէս-
հէյքէլտէ խալգա թա'լիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպ-
շիր էտէր իբէն , պաշ քեասհինլէր վէ 'ուլէմա իլէ
իսթիյարլար պիրլէքտէ իւզէրինէ կէլիպ , տնա խի-
2 թապէն՝ Պուսլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էթ-
տիյինի , եախօտ պու սէլահիյէթի սանա վէրէն
3 քիմ՝ իտիյինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր : վէ անլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սու'ալ էտէ-
4 յիմ . Եուհաննանըն վաֆթիզի սէմատա՞ն մը , եօգ-
սա ինսանտան մի իտի , պանա սէօյլէյինիլ՝ տէտի :
5 Անլէր տախի պիրի պիրի իլէ միւզաքէրէ էտիպ՝ է-
յէր սէմատան տէսէք , Եա նի՞չիւն անա ինանմա-
6 տընըլ՝ տէյէճէք տիր . վէ էյէր ինսանտան տէսէք ,
պիւթիւն խալգ պիզի թաշլար . զիրա Եուհաննա-
նըն փէյղամպէր օլտըղընա գանմըշլար աբը՝ տէտի-
7 լէր : վէ՝ Նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիլ ճէվապընը
8 վէրտիլէր : վէ Յիսուս անլէրէ՝ Պէն տախի պուս-
լարը նէ սէլահիյէթլէ եափտըղմը սիզէ սէօյլէմէմ՝

- 9 տէտի: Վէ գալմա պու թէմսիլի սեջլէմէյէ պաշա-
տը . Պիր ատէմ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղծըլա-
րա թէսլիմ էաէրէք խայլի զէման զուրպէթէ կիթ-
10 տի: Վէ պաղըն մահսուլընտան վերմէլէրի իչլէն ,
մէվսիմինտէ պաղծըլարա պիր գուլ կէօնտէրտի .
ամմա պաղծըլար անը տէջիւպ՝ պօշ կէօնտէրտի-
11 լէր : Վէ թէքրար տիկէր պիր գուլ կէօնտէրտի .
ամմա պուշու տախի տէջիւպ՝ հագարէթ էթտիք-
12 տէն սօնկրա պօշ կէօնտէրտիլէր : Վէ թէքրար իւ-
չիւնճիւ օլարագ պիրինի տահա կէօնտէրտի . ամմա
13 անը տախի եարալայըպ տըշարը աթտըլար : Վէ
պաղ սահիպի՝ Նէ՞ եափայըմ . սեվկիւլիւ օղլըմը
կէօնտէրէյիմ՝ պէլլի անը կէօրտիւքլէրինտէ անա
14 հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէտի : Պաղծըլար իսէ անը
կէօրտիւքլէրինտէ , պիրի պիրի իլէ սեջլէշիպ՝ Պու
վարիս տիր , միրասըն պիզէ գալմասը իչլէն , կէլինիզ
15 անը էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ անը պաղտան
իւրաճ էտիպ էօլտիւրտիւլէր . իմտի պաղ սահիպ
16 անլէրէ Նէ՞ եափաճագ տըր : Ալլիպ պու պաղծըլարը
հէլաք էտէճէք , վէ պաղը զայրիլէրէ վէրէճէք տիր՝
դէդի . վէ անլէր իշիթտիքլէրինտէ , Հա՛շա՝ տէտի .
17 լէր : Վէ անլէրէ նաղար էտիպ՝ իմտի Եափուճը-
լարըն ըտտ էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու՝
18 տէյիւ մուհարրէր օլան Նէ՞ տիր , Հէր քիմ օլ
թաշ իւղէրինէ տիւշէրսէ՝ փարէլէնէճէք , վէ օ քի-
մին իւղէրինէ տիւշէրսէ՝ անը էզէճէք տիր՝ տէտի :
19 Վէ պաշ քեահինլէր իլէ ՚ուլէմա պու թէմսիլի
քէնտիլէրինին հագզընտա սեջլէտիյինի անկլամա-
լարըլէ , օլ սա՛աթ անը տէրտէսթ էթմէյէ ֆուր-
սաթ արատըլար իսէ տէ , գալմտան գօրգտուլար :

- 20 Վէ անը կեօղէյիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վալինին եւ-
տինէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ , անը պիր սէօղ իլէ
տիւշիւրմէք իլիւն , սուլէհա սուրէթ ինտէ օլան ճա-
- 21 սուսլար կէօնտէրտիլէր : Վէ անա սու'ալ էտիպ՝
Էյ մու'ալլիմ , պիլիբիղ քի տօղրու սէօլէյիպ՝
թա'լիմ էտէրսին , վէ խաթրա պագմայրպ՝ Ալլա-
հըն թարիգինի հադիգաթ իւզրէ թա'լիմ էտէրսին .
- 22 Պիղէ՝ Գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճա'իզ մի , եօխսա
23 տէյիլ մի՝ տէտիլէր : Օլ տախի հիլէլէրինի ֆէհմ
էթմէքլէ , անլէրէ՝ Պէնի նի՞չիւն թէճրիւպէ էտիւ-
- 24 յօրսընըղ . Պանա պիր տինար կէօթէրինիղ . անտէ
օլան սուրէթ իլէ Էազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիքտէ ,
- 25 Գայսէրին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ՝
իմտի Գայսէրէ 'ա'իտ օլանը Գայսէրէ , վէ Ալլահա
- 26 'ա'իտ օլանը Ալլահա էտա էտինիղ՝ տէտի : Վէ ան-
լէր գաւմըն հուզուրընտա ոնը սէօղ իլէ թութ-
մաղա գատիր օլմայրպ՝ անըն ճէվապընա թէ'աճ-
ճիւպ էտէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր :
- 27 Վէ զըյամէթի ինքեար էտէն ոատուզիլէրտէն
պա'ղըր անըն Էանընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտէ-
- 28 րէք , Էյ մու'ալլիմ , Մուսա պիղէ՝ Էյէր պիր քիմ-
սէնին գարնտաշը պիլա վէլէտ վէֆաթ էտէրսէ ,
ղէվճէսինի գարնտաշը պըպ՝ գարնտաշընա զիւրբի-
- 29 յէթ փէյտա էթսին՝ տէյիւ Էազմըլ տըր : Իմտի
Էէտի գարնտաշ վար իտի , վէ պիրինճիսի պիր գա-
- 30 րը ալըպ՝ պիլա վէլէտ վէֆաթ էթաի : Վէ օլ գա-
րըյը իքինճիսի ալըպ՝ պու տախի պիլա վէլէտ վէ-
- 31 ֆաթ էթտի : Վէ իւշիւնճիւսիւ , վէ հաքէղա եւ-
տիսի տէ անը ալըպ՝ էվատ պրադմայարադ վէֆաթ
- 32 էթտիլէր : Վէ ճիւմլէսինտէն սօնիլա , գարը տա-

- 33 խի վէ ֆաթ էթտի : Իմտի գըյամէթտէ , անլերտէն
 չափնկըսընն զէվճէսի օլուր . չիւնքի եէտիսինին
- 34 մէնքուհէսի օլտու՝ տէտիլէր : Յիտու տախի անլէ-
 րէ ճէվապէն տէտի քի՝ Պու տիւնեանն էվլատը
- 35 թէգէվիւն էտիպ թէգվիճ օլունուրլար : Ամմա օլ
 տիւնեայա , վէ գըյամէթ իւլ էմվաթա նա՛իլ օլ-
 մաղա լայըգ ի՛թիպար օլունանլար նէ թէգէվիւն
- 36 էտէրլէր՝ նէ տէ թէգվիճ օլունուրլար . Ջիրա աը-
 թըգ վէֆաթ էտէմէղլէր . չիւնքի մէլա՛իքէ իլէ միւ-
 սավի օլուպ էվլատ Ռւլա՛ս տըրլար , մատէմ՝ քի
- 37 էհլ ի գըյամէթ տիրլէր : Ամմա Մուսա տախի՝ չա-
 լը ֆըգրատընտա , Բապպա՝ Ապրահամըն Ալլահը վէ
 Խահագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը՝ տէմէսիյ-
 լէ էմվաթըն գըյամ՝ էտէճէյինի պէյան էթմիշ
- 38 տիր : Ալլահ իսէ էմվաթըն տէյիլ , ամմա հայաթ-
 տա օլանլարըն Ալլահը տըր . զիրա ճիւմէսի անա
- 39 տիրի տիրլէր : Վէ ՚ուլէմատան պա՛ղըսը ճէվապ
 վէրիպ՝ Եա մու՛սլլիմ՝ կիւղէլ տէյլէտին՝ տէտիլէր :
- 40 Վէ արթըգ անա պիր շէյ սու՛ալ էթմէյէ ճէսա-
 րէթ էտէմէտիլէր :
- 41 Վէ անլէրէ՝ Մէսիհ նա՞օրլ Տաուտըն օղու
- 42 տըր՝ տէրլէր . Տաուտ քէնտիսի Մէզամիր քիթա-
- 43 պընտա , Բապպ Բապպըմա՝ Պէն սէնին աիւշմէնէ-
 րինի սյաղլարընա պասամուգ էտինճէյէտէք սաղըմ-
- 44 տա օթուր՝ պույուրտու : Իմաի Տաուտ անա Բապպ
 թէսմիյէ էտէր իսէ , նա՞օրլ անըն օղու տըր՝ տէտի :
- 45 Վէ պիւթիւն գալմ իշիտիր իքէն , շայիրալէ-
- 46 րինէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպիսէ իլէ կէղմէք իսթէյէն
 վէ չարշուլարտա սէլամլանմաղը վէ սինաղօղլարտա
 պաշ քիւրսիլէր վէ զէյաֆէթլէրտէ պաշ տէտիրլէրի

47 Եւ վէն 'ուլէմատան սագընընդ : Անէր տուլ գարը-
լարըն եվէրինի եէյիպ' կեօթերիշ իջիւն ուրըւն
տուլար էտերէր . անէր տաճա շէտիա 'ազապա
տիւջար օլաճագլար արը :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ նազար էտիպ զէնկինէրին խաղինէյէ հէտի-
- 2 յէրինի աթարգլարըն կեօրտիւ : Վէ օրայա ֆա-
- 3 խի կեօրիւպ' Հադիգաթէն սիդէ տէրիմ' քի' պու-
- 4 ֆագիր տուլ գարը ճիւմէսինտէն զիյատէ աթար :
- 5 Զիրա պունլարըն ճիւմէսի Ալլահա մախսուս օլան
հէտիյէ սանարդընա ֆաղլարընտան աթարլար .
պու գարը իսէ եօղլուղընտան պիւթիւն նաֆագա-
սընը աթար' տէտի :
- 6 Վէ պա'զըլարըն հէյքէլին հագգընտա' կիւզէլ
թաշլար վէ վագըֆլար իլէ միւզէյէն տիր' տէտիք-
- 7 լերինտէ , Օլ տախի' Պու կեօրտիւյիւնիւզ շէյլէր-
տէն եղղըմտադ պիրի պիր իւզէրինտէ հիշ պիր
թաշ գալմայաճաղը կիւնէր կէլէճէք տիր' տէտի :
- 8 Իմտի անա սու'ալ էտիպ' Եա Մու'ալլիմ' պու շէյ-
լէր նէ՞ զէման վուգու' պուլաճագ , վէ պու շէյլէ-
րին վագը' օլաճաղը զէմանըն 'ալամէթի նէ՞ տիր' :
- 9 Տ տէտիլէր , Օլ տախի' Սագընընդ' իղալ օլանմայա-
սընըզ . զիրա չօգ քիմէլէր իսմիմ' իլէ կէլիպ' Մե-
նէ պէն իմ' , վէ՞ Վագըթ եագլաշմըշ արը' տէյէ-
- 10 ճէքլէր . իմտի անլէրէ թապի' օլմայընըզ , Վէ ճէնք-
լէր իլէ ինթիլալ խապերլէրինի իշիթտիյինիդտէ
խալֆի եթմէյինիլ . զիրա պունլար էվվէլա վագը'

- օլմագ կերեք տիր . ամմա նիհայեթ տեր 'ազամ
 10 կելմեղ' տէտի : ՕԼ զէման անէրէ տէտի քի'
 Միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւ-
 11 քիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըլլայ' Նիչէ մահալլէրտէ
 շէտիա զէլզէլլէր իլէ գըթըլլայր վէ թա'ուըլլայ
 օլուպ' սէմատան հէյպէթլի շէյլէր վէ պէյիւք 'ա.
 12 լամէթլէր օլաճագ տըր : Ամմա պուընլարըն ճիւմէ-
 սինաէն էվվէլ , սիպի տէրտէսթ էտիպ' սինաղօղլարա
 վէ հապսարա թէսլիմ' էտէրէք' թէ'ատտի էտէճէք-
 լէր , վէ պէնիմ' իսմիմ' իչիւն մէլիքլէր իլէ վալիլէր
 13 հուզուրընա ճէլպ օլուընաճագսընըլ , Պու իսէ սիզլն
 14 իչիւն շէհաաէթ իէրինէ կէչէճէք տիր , իմտի խաթ-
 ընըլտա օլուըն քի' վէրէճէյինիլ ճէվապը էվվէլլէ
 15 թէֆէքքիւր էթմէյէսինիլ : Զիրա պէն սիզէ աղըլ
 վէ հիքմէթ վէրէճէյիմ' քի' պիլ ճիւմէ սիզէ մու-
 խալիֆ օլանլար անը ճէրհ վէ մուգալվէմէթէ միւգ-
 16 թէտիր օլմայա : Վէ վալիտէյն իլէ գարնաուշար
 վէ ագրապա վէ տօսթլար թարաֆընտան տախի
 էլէ վէրիլէճէքսինիլ , վէ սիզտէն պա'ղըլարընըր գաթլ
 17 էտէճէքլէր . Վէ պէնիմ' իսմիմ' իչիւն ճիւմէ թա-
 18 րաֆընտան պուզլ օլուընաճագսընըլ : Լաքին պա-
 19 շընըլտան պիր գըլ զայ' օլմայաճագ տըր : Ճանլա-
 ընըլը սապընըլ իլէ գաղանաճագսընըլ :
 20 Լաքին Եէրուշալիմի օրտուլար իլէ իհաթէ օլուըն-
 մուշ կէօրտիւլիւնիւղտէ , օլ զէման անըն խարա-
 21 պիյէթինին էաղըն օլտըղընը պիլէսինիլ , ՕԼ զէման
 Եէհուտիյէտէ օլանլար տաղլարա գաշըպ' անըն
 վասաթընտա պուլուընանլար տըշարը չըգսընլար ,
 վէ ճիւարլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէ-
 22 սինլէր : Զիրա ճիւմէ մուհարրէր օլան նէսնէլէրին

- իմ մամը իշխեն, պունլար ինթիգամ կիւնէրի տիր.
 23 Ամնա վայ օլ կիւնէրատ համիլէ վէ էմիլիքի օլան-
 ւարա. զիրա եերին իւզէրինտէ պէցիւք մուսիպլթ
 24 վէ պու գաւմա զազապ օլաճադ տըր : Վէ գըլըճ
 աղզընա տիւշէճէքէր, վէ ճիւմլէ միլէթէր իշինէ
 էսիր կէթիւրիւէճէքէր. վէ թա'իֆէլէրին վագըթ-
 ւարը թէմամ օլունճայատէք՝ Եերուշալիմ թա'իֆէլէր
 25 թարաֆընտան փայիմալ օլաճադ : Վէ կիւնէշ իէ
 այ վէ երլարզլարտա 'ալամէթէր օլաճադ. վէ եերին
 իւզէրինտէ թա'իֆէլէրին հայրէթ իլէ իզթիրապը
 26 օլուպ՝ տէնիզ վէ տալլաւար սէտա վէրէրէք, Ա-
 տէմլէր դօրգուտան վէ տիւնէտնըն իւզէրինէ կէլէ-
 ճէք շէյլէրէ միւնթազիր օլմագտան պայըլաճազլար
 տըր. զիրա սէմալաթըն գուվլէթէրի սարսըլաճադ.
 27 տըր : Վէ օլ գէման իպն իւլ ինսանը պուլըթտա
 գուտրէթ վէ 'ազիմ՝ ճէլալ իլէ կէլէր կէօրէճէքէր
 28 տիր : Վէ պու շէյլէր վագը՝ օլմազա պաշայընճա՝,
 պաշլարընըղը գալտըրըպ եօգարըյա պագընըզ, զի-
 րա իւլաթընըզ եագլաշըյօր :
 29 Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ սէյլէտի. ինճիր ա-
 30 զաճընա վէ ճիւմլէ ազաճլարա պագընըզ. Ֆիլի'լէն-
 տիքլէրի գէման, պագըպ՝ արթըզ եագըն եագըն
 31 օլարղընը քէնտիլիյինիզտէն անկլարաթընըզ : Քէզա-
 լիք սիզ տախի պունլարըն վագը՝ օլարղընը կէօր-
 տիւյիւնիւզ գէման մէլէքիւթ Ուլլահն թէգար-
 32 րիւպ էթտիյի մա'լիւմիւնիւզ օլա : Հագիպաթէն
 սիզէ տէրիմ քի՝ ճիւմլէսի վագը՝ օլմայընճա պու-
 33 նէսլ գէվալ պուլմայաճադ տըր : Սէմա վէ գէմին
 զա'իլ օլուր, ամնա սէօզլէրիմ սալա զա'իլ օլմազ :
 34 Վէ քէնտիլէրինիզի սագընընըզ, գալլէրինիլ սէք-

- խօշըդ վէ պէքրիլիք վէ տիւնեէվի էնտիշէլէր իլէ
աղբըլաշըպ' օլ կիւն իւղէրինիզէ անսըզըն եէթիշ-
35 մէսին . Զիրա պիւթիւն եէր իւղէրինտէ սաքին
օլանլարըն ճիւմլէտի իւղէրինէ քէմէտ կիպի կէլէ-
36 ճէք տիր : Իմտի սիղ պիլ ճիւմլէ պու վաղը' օլա-
ճագ շէյլէրտէն գուրթուլուպ' Իպն իւլ ինսանըն
հուզուրընտա տուրմաղա լոյըդ օլմագ իշիւն , հէր
վաղըթ տու'ա էտէրէք ույանըդ տուրընըլ :
37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտէ թա'լիմ էտիպ' կէճէ-
լէրի չըգըպ' Զէյթուն Դաշ տէնիլէն տաղտա պէյ-
38 թիւթէթ էտէր իտի : Վէ սապաշլարը էրքէն պիւ-
թիւն գալմ ա'ը տինկէմէք իշիւն հէյքէլտէ եա-
նընա կէլիւրէր իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ ֆըս հէնիլէն ֆէթիր պոյրամը թէգար-
2 ռուպ էթտիքտէ , Պաշ քեաշինլէր իլէ 'ուլէմա անը
հէլաք էթմէք իշիւն պիր վէսիլէ աբոյօրլար իտի .
ղիրա գալմաան դօրդարլար ըսը :
3 Վէ շէյթան օն իքիլէրտէն մա'տուտ օլուն Իս-
խարիթի միւլագգըպ եէհուսանըն տէրունինէ կիր-
4 մէքլէ , Օլ տախի կիտիպ' պաշ քեաշինլէր վէ
պաշ մուհաֆըզլար իլէ անլէրէ նէ վէճլէ անը թէս-
5 լիմ էտէճէյինէ տա'իր սէջլէշտի : Անլէր տախի սէ-
վինէրէք , անա ագչէ վէրմէյի թէ'աշհիւտ էթտի-
6 լէր : Օլ տախի վա'տ էտիպ' անը քէնտիլէրինէ ,
խալգ թէճէմիւլ' էթմէքսիղին թէ'լիմ էթմէյէ
ֆուրտաթ աբար իտի :
7 Վէ ֆըս գուրպանընը զէպհ էթմէսի լաղըմ'

- 8 օլան եկվմ' ի ֆեթիր կելտիքտե , Պեսարոս իլէ Եու-
հաննայը կեօնտերիպ' կիտինիզ , պիզէ ֆըսհը հա-
9 զըրլայընըզ տա եէյէլիմ' տէտի : Անլէր տախի ա-
նա' Նեօրէտէ իսթերսին հազըր էաէլիմ' տէտիլէր :
- 10 Օլ տախի տնլէրէ' իշթէ շէհրէ կիրտիյինիզտէ պիր
տէսթի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ' սիզէ բասթ կէ-
լէճէք տիր . անըն կիրէճէյի էվէ արտը սըրա կի-
11 բիպ , Օլ էվին սահիպինէ տէյինիզ քի' Մու'ալլիմ'
սանա' Շայիրայէրիմ' իլէ պերապէր ֆըսհը եէյէճէ-
12 յիմ' օտա նեօրէտէ տիր' տէյօր : Վէ օ սիզէ
տէօշէնմիշ ֆէվզանի պիր օտա կէօթէրէճէք տիր .
- 13 օրատա հազըրլայընըզ' տէտի . Վէ անլէր տախի վա-
րլպ' քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմաղէ , ֆըսհը
հազըրլատըլար :
- 14 Վէ վագթը կելտիքտէ' քէնտիսի օն իքի ըէսուլ
15 իլէ պերապէր «ֆրայա օթուրտու : Վէ անլէրէ'
Պէն էլէմ' չէքմէզտէն էվիլէ . պու ֆըսհը սիզին իլէ
16 պերապէր էէմէքլիյի զայէթլէ արզուլատըմ' Զիրա
սիզէ տէրիմ' քի' մէլէքիւթ Ուլլահատա իթմում' օ-
լունճայատէք , արթըզ անտէն եէմէյէճէյիմ' տէ-
17 տի : Վէ քետէյի ալըպ շիւքր էթտիքտէն սօնկրա'
18 Պունու ալըպ պէյնինիզտէ թագօիմ' էտինիզ . Զի-
րա սիզէ տէրիմ' քի' մէլէքիւթ Ուլլահ կէլլինճէ-
յէ տէկին , ամանըն մահսուլընտան իշմէյէճէյիմ'
տէտի :
- 19 Վէ էքմէք ալըպ շիւքր էթտիքտէն սօնկրա փա-
րէլէտի , վէ' Պու սիզին իշիւն վէրիլէն պէնիմ' ճէ-
սէտիմ'տիր . պունու պէնիմ' ղէքրիմ' իշիւն էյլէյինիզ'
20 տէյէրէք անլէրէ վէրտի : Քէզալէք ոգշամ' թա'ա-
մընտան սօնկրա , քետաէյի տախի ալըպ' Պու քեա-

սէ սիզին իչիւն տեօքիւէն գտնւմ իլէ օլան ահամը
ճէտիտ տիր՝ տէտի :

21 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
22 պէրապէր սօֆրանըն իւղէրինտէ տիր : Վէ վագըա
Խպն իւլ ինսան թագաիր օլունտըզը իւղէն կիտեր .
լաքին վայ էլէ վէրիւմէսինէ վատրթա օլան աաէմէ՝

23 Դէրի : Անլէր տախի 'աճէպա քէնտիլէրինտէն հա՞ն.
կըրը պունու էտէճէք տիր՝ տէյիւ պիրի պիրինէ
սու՞ալ էթմէյէ պաշտաւար :

24 Վէ անլէրտէն հանկըսը պէյիւք ի՛թիպոր օլու-
նաճաղընա տա՞իր արաւարընտա միւճատէլէ տախի

25 վագը՝ օլմուշ խաի : Օլ տախի անլէրէ խիթապէն՝
Միլլէթլէրին մէլէքլէրի անլէրին իւղէրինէ թէսալ-
լիւթ էտիպ՝ իճրա ի հիւքիւմթ էտէնլէրէ վէլի ի

26 նի՛մէթ տէնիլլի . Ամմա սիզ պէյլէ օլմայընը . պէյ-
նինիզտէ պէյիւք օլան՝ էն քիւչիւք կիպի , վէ բէ-

27 'իս օլան՝ խըամէթ էտէն կիպի օլունն : Զիրա հա՞ն.
կըսը պէյիւք տիր , սօֆրատա օթուրա՞ն մը , եօգ-
սա խըամէթ էտէն մի . սօֆրատա օթուրան տէյի՞լ
մի . պէն իսէ սիզին արանըզտա խըամէթ էտէն կի-

28 պի իմ : Վէ սիզ թէճրիւպէլէրիմտէ պէնիմ իլէ

29 պէրապէր թէհամիւլ էտէն քիմէլէր սինիլ : Վէ
փէտէրիմ պոնա մէլէքիւթ թէ՛ահհիւտ էթտիլի

30 կիպի , պէն տէ սիզէ թէ՛ահհիւտ էտէրիմ . թա քի
մէլէքիւթիմտէ սօֆրամտան եէյիպ իչէսինիլ , վէ
թախթլար իւղէրինտէ օթուրուպ՝ Խորայէլին օն իքի
սըպթընա հիւքմ էտէսինիլ տէտի :

31 Վէ Բապպ՝ Էյ Սիմ'օն , էյ Սիմ'օն , իշթէ շէյ-

32 թան սիզի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի . Վէ
պէն իմանըն զա՞իլ օլմասըն՝ տէյիւ սէնին իչիւն

- տու'ա էթտիմ'. սէն տախի ըրւճու' էթտիյինտէ ,
- 33 գարնտաշարընը սապիթ էյլէ' տէաի : Օ իսէ անա' Եա Բապպ , սէնին իլէ կերէք հապաա' կերէք էօ .
- 34 լիւմէ կիթմէյէ հաղըրըմ' տէտի : Օլ տախի' Եյ Պետրոս , սանա տէրիմ' քի' սէն պէնի թանըտըղընը իւչ քերրէ ինքեար էթմէտիքճէ , պու կիւն խօրօս էօթմէյէճէք տիր' տէտի :
- 35 Վէ անլէրէ' Սիդի քիսէնիզ վէ տաղարճըղընըզ վէ այագ գապընըզ օլմայարագ կէօնտէրտիյիմտէ , պիր շէյէ իհթիյաճընըզ օլտո'ւ մը' տէմէտի իւղէրինէ , տնլէր տախի' Խայր , օլմատը' տէտիլէր :
- 36 Պա'տէհու անլէրէ' Լաքին շիմաի հէր քիմին քիսէսի եախօտ տաղարճըղը վար իսէ , ալըն . վէ հէր քիմին գըլըճը եօղ իսէ , լիպասընը սաթըպ' իշթիլընա էթսին : Զիրա սիղէ տէրիմ' քի' Վէ միւճըրիմ' լէր արասընտա 'տատ օլունտու' տէյիւ մուհարրէր օլուն պու քէլամ' տահա պէնտէ իթմամ' օլունմադ կերէք տիր . չիւնքի պէնիմ' հագգըմտա օլուն շէյլէրին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր' տէտի : Վէ անլէր' Եա Բապպ , իշթէ պուրատա իքի գըլըճ վար' տէտիլէր . օլ տախի անլէրէ' քիւսֆի տիր' տէտի :
- 39 Վէ չըղըպ 'ատէթի իւղրէ Զէյթունա տաղընա վարտը . շայիրտլէրի տախի անըն արտընճա կիթտիլէր : Վէ օլ եէրէ վասըլ օլըրգտա , անլէրէ' իղվայա տիւշմէմէնիզ իչիւն տու'ա էտէնիզ' տէտի :
- 41 Վէ անլէրտէն պիր թաշ աթըմը գատար չէքիլտի , վէ տիզ չէօքիւպ , Եյ փէտէր , էյէր իսթէրսէն' պու քեաուէյի պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ' իրատէթիմ' տէյիլ , անճագ սէնինքի օլտուն' տէյիւ տու'ա էյլէտի : Վէ անա սէմաւան պիր

- մէլէք կէօրիւնիւպ՝ անը գուվիլէթլէնտրիւր իտի :
- 44 Վէ իղթիրապը 'ազիմտէ պուլունուպ՝ քէմալ ի կէր-
մի իլէ տու'ա էտէրէք , թէրի եէրին իւզէրինէ
- 45 տիւշէն իրի գան տամաշարը կիպի իտի : Վէ տու-
'ատան գալգըպ շայիրտլէրինին եանընա կէտիքտէ ,
- 46 անլէրի քէտէրտէն ույումուշ պուտու : Վէ ան-
լէրէ՝ Նի՞չիւն ույույօրսընըզ . իղվայա տիւշմէ-
նիղ իչիւն գալգըպ տու'ա էտինիզ՝ տէտի :
- 47 Վէ օ տաշա սէջլէր իքէն , իշթէ պիր գալա .
պալըզ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Եէհուտանամ՝
քիմէանէ էօնլէրինճէ կէլէրէք , Յիսուսը էօփմէք
- 48 իչիւն եանընա կէտի : Վէ Յիսուս անա՝ Էյ Եէ-
հուտա , Իպն իւլ ինսանը էօփմէ՞քլէ մի էլէ վէ-
- 49 բիրսին՝ տէտի : Վէ էթրաֆընտա օլանլար նէ վու-
գու՝ պուլաճաղընը անկլատըզլարընտա , անա՝ Եա
- 50 Րապպ , գըլըճլէ վուրալը՞մ մը՝ տէտիլէր : Վէ ան-
լէրտէն պիրի քէաշին ի ա՛ղամըն պէնտէսինէ վու-
- 51 բուպ , անըն սաղ գուլաղընը քէօտի : Վէ Յիսուս
ճէվապ էտիպ՝ Պու գատար 'քէաֆի տիր՝ տէյրէք :
- 52 գուլաղընա տօգունուպ՝ անա շիֆա վէրտի : Վէ
Յիսուս քէնտի իւզէրինէ կէլէն պաշ քէաշինլէր
իլէ հէյքէլին պաշ մուհաֆըզլարընա վէ իխթիյար-
լարա խիթապէն՝ Հարամի՞ իւզէրինէ կիտէր կիպի
- 53 մի գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ : Պէն հէր կիւն
սիղին իլէ պէրապէր հէյքէլտէ իքէն , պէնիմ իւ-
զէրիմէ էլ ուզաթմատընըզ . տմմա պու սիղին սա-
'աթընըզ վէ զուլմէթին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտի :
- 54 Վէ անը թուլթուպ կէօթիւրտիւլէր , վէ քէա-

- հին ի տղամբն խանէսինէ իտխալ էթտիւէր . Պետ-
րոս տախի իրագտան արտը սըրա կիտիյօր իտի :
- 55 Վէ հաւլընն օթասընտա աթէշ եագըպ՝ պիր-
լիքտ օթուրտըգլարընտա , Պետրոս տախի արա-
- 56 լարընտա օթուրտու : Վէ պիր ճարիյէ անը աթէ-
շին եանընտա օթուրուր կէօրմէքլէ , անա տիգ-
գաթլէ պագըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պերապեր ի-
- 57 տի՝ տէտի : Օ իսէ , էյ գարը , պէն անը թանը-
- 58 մամ՝ տէյիւ անը ինքեար էթտի : Վէ պիր ազ-
սօնկրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի ան-
լէրտէն սին՝ տէտիյինտէ , Պետրոս՝ էյ ատէմ՝
- 59 տէյիլիմ՝ տէտի : Վէ թագրիպէն պիր սա՛աթ-
միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմնէ թէ՛քիտ էտիպ՝
Ֆիլ հագիգէ պու տախի անըն իլէ պերապեր իտի ,
- 60 չիւնքի ճէլլիլ տիր՝ տէտի : Ամմա Պետրոս՝ էյ
ատէմ՝ նէ սէյլէտիյինի պիլմէմ՝ տէտի . վէ տէր
'ագապ քէնտիսի տահա սէյլէր իքէն , խօրօս էօթ-
- 61 տիւ : Վէ Բապպ տէօնիւպ Պետրոսա պագտը . վէ
Պետրոս Բապպըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէզտէն էվ-
վէլ , սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝
- 62 տէտիյի սէօզիւ խաթըննա կէթիրտի : Վէ Պետ-
րոս տըշարըյա չըգըպ՝ աճը աճը աղլատը :
- 63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն ատէմլէր անը իսթիհա
- 64 էտէրէք՝ տէյէրլէր իտի : Վէ պաշընը էօրթիւպ
էիւզիւնէ վուրարագ , անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի փէյղամպերլիք էյլէ՝ տէր-
- 65 լէր իտի : Վէ քիւֆը էտէրէք , 'ալէյհինտէ տա-
հա նիչէ շէյլէր սէյլէրլէր իտի :
- 66 Վէ կիւնտիւզ՝ օլտըգտա , միլլէթ իսթիյարա-
րը իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա ճէմ՝ օլուպ՝

անը քենտիւէրին միլէթ մէջըսինէ կեօթիւրիւսի
 67 Մէսիհ սեփն մի սին, պիղէ սեյլէ տէտիւր . օլ
 տախի անէրէ՝ Էյէր սիղէ սեյլէսէմ, հիչ ինան.
 68 մաղ սընըղ . Վէ էյէր սու՛ալ էթսէմ տախի՝ նէ
 69 ճէվապ վէրիւր, նէ տէ սալը վէրիւրսինիղ : Պուռտան
 պէյլէ Իպն իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլահըն սա.
 70 զընաա օթուրաճագ տըր՝ տէտի : Վէ ճիւմլէսի՝
 Էյլէ իսէ սէն Իպնուլլահ՞մը սըն՝ տէտիւր . օլ
 71 տախի անէրէ՝ Տէտիյինիղ կիպի իմ՝ տէտի : Վէ
 անէր՝ Արթըգ պիղէ շէհատէթ նէ՞ լաղըմ տըր .
 զիւրա քենտիւմիղ անըն աղղընտան իշիթտիք՝ տէ.
 տիւր :

ՊԱՊ 23

1 Վէ անէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գալգըպ անը
 2 փիլաթօսա կեօթիւրտիւր : Վէ անը իթթիհամ
 էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պուռու միլէթի աղտըրմագ.
 տա, վէ՞ Պէն Մէսիհ մէլիք իմ տէյերէք՝ Գայսէ-
 րէ խարաճ վերմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտուգ՝
 3 տէտիւր : Վէ փիլաթօս անա՝ Եհսուտիւրին մէ-
 լլիս սէփն մի սին՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտիքտէ, օլ
 տախի անա ճէվապէն՝ Սէյլէտիյին կիպի տիւր՝
 4 տէտի : Վէ փիլաթօս պաշլ քեհահինլէր իլէ խալդա՝
 Պուռ ատէմտէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմոյօրըմ՝ տէ-
 5 տի : Ամմա անլէր իսքար էտերէք՝ ճէլիտէն պաշ-
 լայըպ թա պուրայա գատար, պիւթիւն Եհսու-
 տիյէտէ թա՛լիմ իլէ գալմը թահրիք էտիյօր՝ տէ-
 6 տիւր : Վէ փիլաթօս ճէլիլ լաֆընը իշիթմէրէ,
 0Լ ատէմ ճէլիլի՞ մի տիւր՝ տէյիւ սու՛ալ էտիպ՝

- 7 Հերօտէսին տա՛րէի ի հիւքիւմէթինտէն օլտըղընը
անկլատըգտա , Հերօտէս օլ կիւնկերտէ Եերուշա-
լիմաէ պուլունարղը ճիհէթլէ՝ անը նեղտինէ կեօն-
տերտի :
- 8 Վէ Հերօտէս Յիսուսը կեօրտիւքտէ , զիյատէ-
սիյլէ մէսրուր օլտու , զիրա անըն հազգընտա
չօգ շէյլէր իշիթտիյի իչիւն՝ անը խոյլի զէման-
տան պերու կեօրմէք իսթէյէրէք , անըն եէտիյլէ
իճրա օլունան պիր 'ալամէթ միւշահէտէ էթմէք
- 9 Իւմիտինտէ իտի : Վէ անա չօգ սեօղլէր իլէ սու՛ալ
- 10 էթտի իսէ տէ , պիր ճէվապ վէրմէտի : Վէ պաշ
քեահինլէր իլէ 'ուլէմա տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ
- 11 իթթիհամ էտերլէր իտի : Հերօտէս տախի 'աս-
քերլէրի իլէ պերապէր անը թահգիր վէ իսթիհզա
էթտիքտէն սօնկրա , անա փարլազ պիր լիպաս
- 12 կիյտիրիպ՝ փիլաթօսա կերի կեօնտերտի : Վէ օլ
կիւնտէ փիլաթօս իլէ Հերօտէս պիրի պիրի իլէ
տօսթ օլտուլար , զիրա մուգատտէմա տրալարըն-
տա 'ատապլէթ վար իտի :
- 13 Վէ փիլաթօս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛իյլեր իլէ
գավմը պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ , անլէրէ խիթապէն՝
- 14 Պու ատէմի խալզը աղտըրըյօր՝ տէյիւ պանա կէ-
թիրտինիզ . վէ իշթէ պէն սիզին հուղուրընըգտա
թէֆթիշ էտիպ՝ պու ատէմին 'ալէյհինտէ իշթի-
քեա էթտիյինիզ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ՝ անտէ պուլ-
- 15 մատըմ . Նէ տէ Հերօտէս պաշտա . զիրա սիզի տ-
նըն նեղտինէ կեօնտերտիմ իսէ տէ , իշթէ անըն
եէտիյլէ գաթլէ միւսթահազգ պիր շէյ ետփըմա-
- 16 մըշ տըր : Պու էճլտէն անը թէ՛տիպ էթտիքտէն
- 17 սօնկրա սալը վէրէյիմ՝ տէտի : Վէ հէր պոյրտմտա

- անլերէ պիր քիմնէ սալը վերմէքլէյի լազըմ՝ իտի :
- 18 Վէ ճիւմէսի պիրտէն՝ Պունու գալտորը վէ Պա-
րապպասը պիրզէ սալը վէր՝ տէյիւ պաղըրորըլար :
- 19 Պու քիմնէ տախի շէհրտէ վուգու՝ պուլմուշ
պիր իխթիլալ վէ գաթլ իչիւն հապսա իլգա օ-
- 20 լունմըշ իտի : Իմտի փիլաթօս Զիսուսը սալը վեր-
մէք իսթէմէքլէ՝ թէքրար քէլամ իրտաէյլէտի իտէ
- 21 տէ : Անլեր՝ Սալպ էյլէ : անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ
- 22 պաղըրըրըլար ըտը : Օլ տախի իւչիւնճիւ տէֆ՝ա
օլարագ անլերէ՝ Եա պու ատէմ Նէ՞ քէօթիւլիւք
իչլէտի , անտէ գաթլի մուճիպ պիր ճիւրմ պուլ-
- մատըղըմ ճիհէթլէ , անը թէ՛տիպ էթտիքտէն
- 23 սօնկրա սալը վէրէյիմ՝ տէտի : Ամմա անլեր 'ազիմ
սէտալար իլէ մուսըրանէ անըն սալպ օլունմալընը
թալէպ էտէրլէր իտի . վէ անլերին վէ պաշ քէա-
- 24 հինլերին սէտալարը զալիպ կէլմէքլէ , փիլաթօս
- 25 մաթլուպլարընըն իճրալընա հիւքմ էթտի . Շէյլէ
քի իխթիլալ վէ գաթլ իչիւն մոհպուս պուլու-
նուպ թալէպ էթտիքլէրի քիմնէյի անլերէ սալը
- վէրտի , վէ Յիսուսը անլերին միւրատընա թէսլիմ
էթտի :
- 26 Անլեր տախի անը կէօթիւրիւր իքէն , թարլա-
տան կէլէն Սիմ՝օն նամընտա Գիբլինէլի պիր քիմ
սէյի թութուպ , խաշը Յիսուսըն արտը սըրա կէօ-
- 27 թիւրմէք իչիւն անըն իւզէրինէ դօտուլար : Վէ
կերէք խալգտան վէ կերէք անըն իչիւն աղլայլպ
տէյիւնէն գարըլարտան պիր պէյիւք ճէմա՛աթ
- 28 արտը սըրա կիտէր իքէն , Յիսուս մէրգումէլէրէ
թէվէճճիւհ էտիպ , Եյ Եէրուշալիմ գըղլարը պէ-
նիմ իչիւն աղլամայընըզ , անճագ քէնտինիլ իլէ

- 29 Եվստորնը իշիւն աղւսյընըզ , Զիրա իշթէ՝ Նէ մուծուլ 'ադիրլերէ վէ տողուրմամբշ բահմլերէ , վէ էմգիրմէմիշ մէմէլէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէլիյօր .
- 30 Օլ զէման տաղլարա՝ իւզէրիմիզէ տիւշիւնիւզ , վէ պոյըրլարա՝ Պիզի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ պաշլայա .
- 31 Ճաղլար : Զիրա էյէր եաշ աղաճա պու շէյլէրի է-տէրլէրսէ , գուրույա նէ՞ օլաճագ տըր՝ տէտի :
- 32 Վէ անըն իլէ պերապեր գաթլ օլունմագ իւզրէ ,
- 33 տիկեր իքի միւճրիմ կէօթիւրիւլտիւ : Վէ Գաֆա տէնիլէն մահալէ կէլաիքլէրինտէ , օրատա անը վէ պիրի սողընտա վէ օլ պիրի սօլընտա օլարագ՝ օլ
- 34 միւճրիմլէրի խաշա կէրտիլէր : Յիսուս տախի՝ Էյ Փէտէր , անլէրի 'աֆիլ էյլէ , զիրա նէ եափաղզլա-րընը պիլմէզլէր՝ տէտի : Վէ էլպիսէսինի՝ գուր'ա
- 35 աթարագ թագսիմ էթաիլէր : Խալգ տախի տու-րուպ սէյր էտէրէք , անլէր իլէ պերապեր բէ՛իսլէր տախի աշ իսթիհզա էաիպ՝ Ղայրիլէրինի գուր-թարտը , էյէր Ալլահըն միւնթէխապը օլան Մէ-սիհ իսէ , քէնտի քէնտինի գուրթարըն՝ տէրլէր
- 36 իտի : Վէ 'ազբէրլէր տախի եագլաշըպ՝ անա սիր-
- 37 քէ տունարագ , Էյէր Եէհուտիլէրին մէլլիյի սէն ի-սէն , քէնտինի գուրթար՝ տէյիւ անը իսթիհզա
- 38 էտէրլէր իտի : Վէ անըն իւզէրինտէ Եունանի վէ Լաթինի վէ 'իպրանի հարֆլարը իլէ՝ ՊՈՒ ԵԵՀՈՒ-ՏԻԼԻՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ ՏԻՐ տէյիւ եազըլը պիր եաֆ-թա վար իտի :
- 39 Վէ ասըմբշ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆր էաիպ՝ Էյէր սէն Մէսիհ իսէն , քէնտինի վէ պիզի
- 40 գուրթար՝ տէտի : Վէ տիկերի ճէվապ վէրիպ անը թէքտիր էտէրէք՝ Սէն հէման օլ մահքիւմիյէթ

- ալթընտա իքէն, Ալլահտան դօրգմա՞ղ մը սըն օ
- 41 Վէ պիղ հադգ իւղըէ մահիւմէ, զիրա ա՛մալըմը-
ղըն ճէզասընը չէքիյօրըղ. ամմա պու ատէմ՝ եօլ-
- 42 սուղ պիր հարէքէթտէ պուլունմատը՝ տէտի օ Վէ
Յիսուսա խիթապէն՝ եա Բապպ, մէլէքիւթիւնտէ
կէլտիյին վադըթ պէնի թէգէքքիւր էյլէ՝ տէտի օ
- 43 Յիսուս տախի անա՝ Հադիգաթէն սանա տէրիմ՝
քի՝ պու կիւն պէնիմ իլէ պէրապէր ճէննէթտէ օ.
լաճագ սըն՝ տէտի օ
- 44 Վէ սա՛աթ ալթը րտտտէլէրինտէ օլուպ՝ սա՛աթ
տօգուղատէք պիւթիւն եերին իւղէրինտէ դարան.
- 45 ըդ օլուպ՝ Կիւնէշ գարարտը, վէ հէքէլին փերտէ.
- 46 սի օրթասընտան երրթըտը օ Վէ Յիսուս պիւլէնտ
ավաղ իլէ ֆերեատ էտիպ՝ էյ ֆէտեր, բուհըմը
սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի օ. վէ պու.
նու փէյլէյիպ թէսլիմ ի բուհ էթտի օ
- 47 Վէ եիւղ պաշը վաղը՛այը կէօրտիւքտէ, Ալլա-
հա համտ էտիպ՝ Հադիգաթէն պու ատէմ՝ սալիհ
- 48 իտի՝ տէտի օ Վէ պուհու թամաշա իչիւն ճէմ՝ օ.
լան պիլ ճիւմլէ խալգ վադը՝ օլան նէսնէլէրի կէօր-
մէքլէ, կէօրպէրինի տէյէրէք ՛ալուէթ էթտիլէր օ
- 49 Վէ ճիւմլէ աշինալէրի վէ ճէլիլտէն անըն արտը
սըրա կէլէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք, ու-
ղադտան տուրույօրլար ըտը օ
- 50 Վէ իշթէ եհհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
- 51 ըինտէն օլուպ՝ շուրա ա՛ղասընտան, Վէ ֆէ-
մէշվէրէթ վէ ֆի՛լլէրինէ բիղա վէրմէյիշ օլան եու-
սուֆ իսմինտէ սալիհ վէ ՛ատիլ վէ մէլէքիւթ Ուլ-
- 52 լահա միւնթաղըր պիր ատէմ՝ Փիլաթօսըն եանը-
նա կիտիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի օ

- 53 Վէ անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէղինէ սարտը , վէ
անը դայատա օյուլմուշ վէ հիչ պիր վադըթ քիմնէ
54 գօնուլմամըշ պիր գապը իչինէ գօտու : Վէ օլ կիւն
թէտարեք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ կիւնիւ տախի
եազլաշըյօր իտի :
55 Վէ ձէլիլտէն անըն իլէ պերապեր կէլէն գարը-
լար արտը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն ճէսէտի-
56 նին նաուը գօնուլտըղընը կէօրտիւլէր : Վէ տէօ-
նիւպ պահարլար վէ խօշ ըստիհալը եազլար հաղըր-
լայըպ՝ էմը միւլճիպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ իսթի-
րահաթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 24

- 4 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ 'ալ էս սահար
հաղըրլատըզլարը պահարլարը կէթիրիպ՝ գապըս
կէլտիլէր . վէ անլէր իլէ պերապեր օստիլէր տախի
2 վար իտի : Վէ թաշը գապըտան եուվարլանմըշ
3 պուլուպ՝ իչէրիյէ կիրտիքլէրինտէ՝ Բապպ Յիսու-
4 սըն ճէսէտինի պուլմատըլար : Վէ վադը՝ օլտու-
քի անլէր պուլտան տօլսյը հայրէթտէ իքէն , իշ-
թէ եանլարընտա նուրանի էլպիսէլի իքի ատէմ
5 տուրտու . Մերգուլմէլէր տախի զիյատէսիյլէ գօր-
գուպ էիւզլէրինի եերէ էյմէքտէ իքէն , անլէրէ տէ-
տիլէր քի՝ Նի՞չիւն հայաթտա օլտըն էմվաթ ա-
6 բասընտա արայօրսընըզ . Պուրատա տէյիլ տիր ,
ամմա գըլամ էթտի . քէնտիսի տահա ձէլիլտէ
7 իքէն , Սիզէ՝ իպն իւլ ինսան կիւնահքետը ատէմ-
լէր էլինէ թէպլիմ օլուլուպ՝ սալպ օլուլմագ վէ իւ-
չիւնճիւ կիւնիւ գըլամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ

- 8 նասըլ սեօյլետիյինի խաթըրնըզա կեթիբինիզ, Ան-
 9 լէր տախի սեօզլէրինի խաթրա կեթիբաիլէր, Վէ
 դապրտան տէօնիւպ՝ պու շէյլէրին ճիւմլէսինի օն
 պիրլէրէ վէ սա՛իրլէրին ճիւմլէսինէ նագլէթտիլէր,
 10 Վէ պու շէյլէրի րէսուլլէրէ սեօյլէյէնլէր Մէճտէլի
 Մէրէեմ՝ իլէ Եուսննա վէ Եա՛գուպլն աւուլ Մէր-
 եէմ՝ վէ անլէր իլէ պերապէր տիկէր դարըլար իտի,
 11 Վէ մերգուլէրին սեօզլէրի անլէրին ՚ինտինտէ
 պօշ լազըրտը կիպի կէօրիւնմէքլէ, անլէրէ ինսն-
 12 մատըլար, Ամմա Պետրոս գալգըպ՝ գապրա սե-
 յիրթտի, վէ էյիլիպ քէֆինին եալընըզ տուրտը-
 ղընը կէօրմէսիյլէ, վազը՝ օլան շէյէ քէնտի քէնտի-
 նէ թէ՛տճիւպ էտէրէք կիթտի,
 13 Վէ իշթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիմէսնէ
 Եէրուշալիմտէն ալթմըշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ վա-
 գը՝ Էմմաուս նամ պիր քէյէ կիթմէքտէ իքէն,
 14 Ճիւմլէ պու վուգու՛աթըն հազգընտա պիրի պիրի
 15 իլէ սեօյլէշիյօրլար իտի, Վէ վազը՝ օլտու քի ան-
 լէր սեօյլէշիպ միւպասէսէ էտէր իքէն, Յիսուս
 պիրզաթ եազըն կէլիպ՝ պերապէր կիտիյօր իտի,
 16 Վէ կէօզլէրի թուլթուլմըշ օլմաղլէ, անը թանը-
 17 յամատըլար, Վէ անլէրէ՝ Սիզ եիւրիւր իքէն մոհ-
 ղուն օլարագ, պիրի պիրինիզ իլէ շու սեօյլէշտի-
 18 յինիզ սեօզլէր նէ՞ տիր՝ տէտի, Վէ անլէրտէն
 պիրի օլտն Քլէօփաոս նամընտա քիմսէ անա ճէվա-
 պէն՝ Եէրուշալիմտէ պու կիւնլէրտէ վուգու՛ պուլլան
 շէյլէրտէն խապէրտար օլմատըգ միւսաֆիր եալը-
 19 նըզ սէ՞ն մի գալտըն՝ տէտի, Վէ անլէրէ՝ Հա՞նլը
 շէյլէր՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր տախի անա տէ-
 տիլէր քի՝ Ալլահըն վէ պիւթիւն գալմըն ՚ինտինտէ

- 'ամէլտէ վէ քելամտա գուվվէթլի պիր փէյղամպէր
 օլան Նազարէթլի Զիսուսն հագգընտա վուգու՝
 20 պուլտն շէյլէր . Վէ պաշ քեահինլէր իլէ բէ'իպէ-
 րիմիզ անը գաթլէ հիւքմ' օլունմագ իշիւն թէսլիմ'
 21 էտիպ' սալպ էթտիլէր . Պիզ իսէ Խարայէլի խելաս
 էտէճէք օ ալըր' տէյիւ իւմիտ էտիյօր իտիք . Փա-
 դաթ պու ճիւմլէտէն մա'տա , պու շէյլէր վագըր'
 22 օլալը պու կիւն իւշիւնճիւ կիւն տիր , շէմ տախի
 պիզտէն պո'ղը գարըլար 'ալ էս սահար գապրա
 23 վարըպ' անըն ճէսէտինի'պուլմայուպ տա , Հայաթ-
 տա օլտըղընը ինպար էտէն մէլէքլէր զուհուրընը
 կէօրտիւք' տէմէլէրիլէ կէլիպ պիզի հայրէթտէ
 24 պրագալըլար : Վէ պիլիմ' իլէ պերապէր օլանլարտան
 պո'ղըսը գապրա վարըպ' հէման գարըլարըն տէ-
 տիքլէրի կիպի պուլտուլար իսէ տէ , քէնտիսինի
 25 կէօրմէտիլէր : Օլ տախի տնլէրէ' Էյ Ֆէհմիզ վէ
 փէյղամպէրլէրին պիլ ճիւմլէ սէյլէտիքլէրինէ ի-
 26 նանմագտա գալպի զուլիզ օլանլար , Քրիստոսըն
 պու շէյլէրի չէքիպ' քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կէ-
 27 ռէք տէյի'լ մի իտի' տէտի : Վէ Մուսատան' վէ
 ճիւմլէ փէյղամպէրլէրտէն պաշլայըպ' ճէմի' իքիթապ-
 28 արտա քէնտինին հագգընտա պուլունան շէյլէրի
 տնլէրէ թէֆսիր էյլէտի : Վէ վարաճաղարը քէյլէ
 էագլաշարըղարընտա , քէնտիսի տահա իլէրի կիտէր
 29 կիպի կէօթէրաի : Անլէր տախի անա իպրամ' էտիպ'
 Պիզիմ' իլէ դալ , զիրա ագշամ իւթիւ օլուպ' կիւն
 զէվալ պուլմագտա տըր' տէտիլէր . օլ տախի անլէր
 30 իլէ պերապէր գալմագ իշիւն իշէրի կիրտի : Վէ վագըր'
 օլտու քի' օ անլէր իլէ սօֆրատա օթուրտըղընտա ,
 էքմէյի ալըպ պէրէքէթ տու'ասը օգուտըգտան սօնկ-

- 31 րա՝ փարէլէյիպ անլէրէ վերտիքտէ , Անլէրին կեօզ
լէրի աչըլըպ՝ անը թանըտըլար , օ իսէ անլէրտէն
- 32 նիհան օլտու : Վէ պիրի պիրինէ՝ Էսնա ի րահտէ
քէնտիսի պիզէ սէյլէր վէ քիթապլարը թէֆտիւր է-
տէր իքէն , գալլիմիզ տէրունիմիզտէ եանմա՞զ մը
իտի՝ տէտիլէր :
- 33 Վէ օլ սա՛տթ գալգըպ՝ Եէրուշալիմէ 'ալտէթ
էտէրէք , օն պիրլէր իլէ ըէֆիգլէրինի ճէմ՝ օլմուշ
- 34 պուլտուլար . Անլէր տախի՝ Հագիգաթէն Բապպ
գըլյամ էթմիշ տիր , վէ Սիմ՝օնա կէօրիւնտիւ՝
- 35 տէյօրլար իտի : Պուշլար տախի էսնա ի րահտէ օ-
լան վուգուլաթը՝ վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէն-
տիլէրինէ նասըլ մա՛լիւմ օլտըղընը նագլ էթ-
տիլէր :
- 36 Վէ անլէր պու շէյլէրի սէյլէր իքէն , Յիսուս
պիզ զաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Սէլամըն
- 37 'ալէյքիւմ՝ տէտի : Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ ,
- 38 պիր րուհ կէօրտիւքլէրի զաննընտա իտիլէր : Վէ
անլէրէ խիթապէն՝ Նի՞չիւն միւղթարիպ օլտընըլ ,
վէ նի՞չիւն գալլլէրինիզտէ էֆքեար զուհուր էտի-
- 39 յօր : Էլլէրիմէ վէ այագլարըմա պագընըլ քի պիզ
զաթ պէն իմ . պէնի լէմն էտիպ պագընըլ , զիրա
րուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր , նիճէ քի
- 40 պէնտէ վար իտիյինի կէօրիւյօրընը՝ տէտի : Վէ
պուհու սէյլէյիպ՝ անլէրէ էլլէրի իլէ այագլարընը
- 41 կէօսթէրտի : Անլէր տախի սիւրուրլարընտան հէ-
նուզ ինանմայըպ՝ թէ՛աճծիւպ էթմէքտէ իքէն՝
անլէրէ՝ Պուրատա պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէ-
- 42 տի : Վէ անլէր անա պիր փարչա փիշմիշ պալըք
- 43 վէ պիր միգտար կէօմէճ պալը վէրտիլէր : Վէ ա-

- 44 լըպ էօնէրինտէ եւտի : Պա'տէհու անլէրէ խիթա-
պէն՝ Տահա սիղին իլէ պէրապէր իքէն , պէնլմ'
հազգըմտա Մուսանըն թէվրաթընտա վէ փէյղամ-
պէրլէրտէ վէ մէզլամիրտէ ճիւմլէ մուհարրէր օլան
շէյլէր իթմամ օլունմագ կէրէք տիր՝ տէյիւ սիզէ
45 սէյլէտիյիմ սէօզլէր պունլար տըր՝ տէտի : Օլ զէ-
ման քիթապլարը անկլամագ իչիւն զիհնէրինի աշ-
46 տը : Վէ անլէրէ խիթապէն՝ Պէյլէ եազըլմըշ տըր ,
վէ փրիտտոսա պէյլէ էլէմ չէքիպ՝ իւչիւնճիւ կիւնիւ
47 էմլթաթտան գըյամ էթմէք , Վէ Եերուշալիմէն
պաշանարագ , ճիւմլէ թա'իֆէլէրէ անըն իսմինտէ
թէվպէ վէ կիւնահլար 'աֆիլը վա'ղ օլունմագ կէրէք
48 իտի : Վէ սիղ պու շէյլէրին շահիտլէրի սինիղ ,
49 Վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ Փէտէրիմին վա'տընը
կէօնտէրիրիմ՝ . սիղ իսէ եօգարլտան գուվլէթ իլէ
միւթէլէպպիս օլունճայա տէկին Եերուշալիմ շէհ-
րինտէ իգամէթ էտինիղ՝ տէտի :
- 50 Վէ անլէրի թա Պէյթ'անիայա գատար տըշարը
չըգարըպ , էլլէրինի գալտըրարագ՝ անլէրէ խայր
51 տու'ա էյլէտի : Վէ վագը՝ օլտու քի անլէրէ խայր
տու'ա էտէր իքէն , անլէրտէն պըրըլպ՝ սէմայա 'ու-
52 բուճ էյլէտի : Վէ անլէր անա սէճտէ գըրլպ՝ քէ-
մալի սիւրուր իլէ Եերուշալիմէ 'ալտէթ էթտիլէր .
53 Վէ տա'իմ էլ էվգաթ հէյքէլաէ Ալլահա համտ ու
սէնա էթմէքտէ իտիլէր : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ԵՈՒՀԱՆՆԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Քեզամ իպթիտատե մէվճուտ իտի , վէ ֆեզամ
Ալլահըն նեզտինտե իտի , վէ ֆեզամ Ալլահ իտի :
2 Պու ֆեզամ իպթիտատե Ալլահըն նեզտինտե իտի :
3 Հեր շէյ անըն վաարթաարլէ վիւճուտե կէտի , վէ
վիւճուտե կէլմիշ օլունլարտան անարզ պիր շէյ վիւ-
4 ճուտե կէլմէտի : Հայաթ անտե իտի . հայաթ տա-
5 խի տտեմէրին նուրը իտի : Վէ նուր զուլմէթտե
զիյա վէրիր , զուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէզ
իտի :
6 Ալլահ թարաֆընտան իրսաւ օլունմըշ՝ Եուհան-
7 նա իսմինտե պիր տտեմ վար իտի : Իշպու տտեմ
շէհատէթ իչիւն կէլտի՝ թա քի նուրըն հազգըն-
տա շէհատէթ էթմէսիլլէ , ճէմի՝ ի նաա անըն վաար-
8 թաարլէ իմանա կէլէլէր : Քէնտիսի օլ նուր օլ-
մալլապ , անճազ նուրըն հազգընտա շէհատէթ էթ-
մէք իչիւն իտի :
9 Տիւնեայա *կէլէն հեր պիր տտեմի թէնվիր էտէն
10 նուրը հազգիգի օ իտի : Տիւնեատա իտի , տիւնեա
տախի անըն վաարթաարլէ վիւճուտե կէտի իսէ
11 տէ , տիւնեա անը թանըմատը , ֆէնտինինքինէ
կէտի , վէ քէնտինինքիլէր անը գապուււ էթմէտի .

*Եւթօթ՝ կէլէրէք .

- 12 Էր : Ամնա հէր քիմ անը դասպուլ էթտի իոէ ,
անլերէ՝ եա՞նի իսմինէ իման էտէնլերէ էվլատ Ուլ-
- 13 Լահ օլմագլլըա սէլահիյէթ վէրտի : Պուսնլարըն թէ-
վէլլիւտիւ տախի նէ գանտուն վէ նէ թէն իրատէ-
թինտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն , անճագ
- 14 Ալլահտան իտի : Վէ ֆէլամ թէն օլուպ՝ 'ինայէթ
վէ հագիգաթ իլէ մէմլու օլարագ , արամըղտա
սաքին օլտու . պիզ տախի անըն ճէլալինի ֆէտէրին
իպն ի վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք :
- 15 Եուհաննա անըն հագգընտա շէհատէթ էտիպ նի-
տա էտէրէք , տէտի քի՝ Պէնտէն սօնկրա կէլիպ ,
պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիյիմ զաթ պու-
- 16 տըր , չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի : Վէ տ-
նըն ֆաղլընտան պիզ ճիւմլէմիզ 'ինայէթ իւզէրի-
- 17 նէ 'ինայէթէ նա՛իլ օլտըգ : Զիրա շէրի՛աթ Մուսա-
նըն վասըթասըյլէ վէրիլտի , ա՞մա՝ 'ինայէթ իլէ հա-
գիգաթ Յիսուս ֆրիստուս վասըթասըյլէ օլտու :
- 18 Ալլահը տալա պիր քիմնէ կէօրմէմիշ տիր . ա՞նգ
ֆէտէրին գուճաղլընտա օլան իպն ի վահիտ քէնտի-
սի ա՞նգ պէյան էյլէտի :
- 19 Վէ Եէհուտիլէր Եէրուշալիմտէն Եուհաննայա՝
Սէն քի՛մ սին՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէք իւզրէ , քեա-
հինլեր իլէ Լավիլիլէր կէօնտէրտիլլէրի զէման , ա-
- 20 նըն շէհատէթի պու տըր . Եա՞նի իգրար էտիպ ին-
քետր էթմէյերէք , Պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ
- 21 իզրար էթտի : Վէ անա՝ Էօյլէ իոէ նէ՞ , սէն Էլիյա՞
մը սըն՝ տէյիւ սու՛ալ էթտիլլէրինտէ , օլ տախի՝
Տէյիլ իմ՝ տէտի . Սէն շօլ փէյղամպէ՞ր մի սին՝
- 22 ԴէԴէԷլլէրինԴէ , իսայր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Օլ վա-
դըթ անա՝ Սէն քի՛մ սին . ա՞նգլէ քի պիզի կէօնտէ-

- րէնլէրէ ճէվապ վէրելիմ. քէնտի հազգընտա նէ՞
 23 տէրսին՝ տէտիլէր : Պէն, Իշա՛եա փէյղամպէրին տէ-
 տիյի կիպի, Բապպըն եօլընը աօղըռւլտընըզ՝ տէյիւ
 24 պէրրիյէտէ նիտա էտէնին ավաղը իմ՝ տէտի : Վէ
 25 օլ կէօնտէրիլէնլէր Ֆէրիսիլէրտէն իտիլէր. Վէ ա-
 նա սու՛ալ էտիպ՝ Էյյլէ իսէ սէն Մէսիհ Էախօտ Է-
 լիյա եա օլ փէյղամպէր օլմնաւրղըն հալտէ, նի՞.
 26 չիւն վաֆթիղ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Եռւհաննա
 անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն սու իլէ վաֆթիղ էտէրիմ,
 ամմա սիլին տրանըգտա պիլմէտիյինիղ պիր քիմնէ
 27 տուրույօր. Պէնտէն սօնկրո կէլիպ՝ պանա թէգատ-
 տիւմ էտէն օ տըր, պէն տախի անըն այագ գապը-
 նըն թաամաւսընը չէօղմէյէ Լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտի :
 28 Պու շէյլէր իրտանըն էօթէ թարաֆընտա, Եռւհան-
 նանըն վաֆթիղ էթմէքտէ օլտըղը Պէյթ՝ապարա
 նամ մահալտէ վազը՝ օլտու :
 29 Էրթէսի կիւն Եռւհաննա քէնտինէ Յիսուսըն
 կէլտիյինի կէօրտիւքտէ՝ իշթէ տիւնեանըն կիւնա-
 30 հընը րէֆ՝ էտէն Ալլահըն Գուղուսը. Պէնտէն
 սօնկրա պիր տտէմ կէլիյօր՝ պէնտէն մուգատտէմ
 իտիյինտէն պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյէրէք,
 31 հազգընտա սէյլէտիյիմ զաթ պու տըր : Պէն տա-
 խի անը պիլմէղ իտիւմ. ամմա անըն պէնի Իսրայիլէ
 իղհար օլունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիղ էտէ-
 32 րէք կէլտիմ՝ տէտի : Վէ Եռւհաննա շէհատէթ
 էտէրէք՝ Բուհըն սէմատան կէյէրճին կիպի էնիպ,
 անըն իւղէրինտէ թէգարրիւր էթտիյինի կէօր-
 33 տիւմ. Վէ պէն անը պիլմէղ իտիւմ. Լաքին պէնի սու
 իլէ վաֆթիղ էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝
 Բուհըն քիմին իւղէրինէ էնիպ թէգարրիւր էթտի-

- յինն կեօրիւբտէն , Բուհ հււ Գուտս իլէ վաֆթիզ
 34 էտէն օտըր՝ տէտի : Պէն տախի կեօրիւպ՝ Իպնու-
 լահ պու տըր տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի :
- 35 Էրթէտի կիւն եինէ Եուհաննա քէնտի շայիրալէ-
 րինտէն իբի քիշի իլէ տուրույօր իբէն , Յիսուսա
 36 կեզմէքտէ օլտըզ ճալտէ պագարագ՝ Իշթէ Ալա-
 37 ճըն Գուզուսը՝ տէտի : Վէ օլ իբի շայիրտ անըն
 սէյլէտիյինի իշիթմէլէրիլէ , Յիսուսըն արարնճա
 38 կիթտիլէր : Վէ Յիսուս տէօնիւպ արարնճա կէլտիք-
 լէրինի կեօրիւբտէ , անլէրէ՝ Նէ՞ արայօրսընը՝
 տէտի . վէ անա՝ Բապպի , (քի պու թէրճիւմէ օ-
 լունարագ , Մու՛ալլիմ տէմէք տիր ,) Նէ՞րէտէ ի-
 39 դամէթ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր . Անլէրէ՝ կէլիպ պա-
 գընըզ տէտիքտէ , կէլտիլէր , վէ նէրէտէ իգամէթ
 էթտիյինի կեօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա դալտըլար .
 40 վէ սա՛աթ օն բատտէլէրինտէ իտի : Վէ Եուհան-
 նատոն իշիտիպ՝ Յիսուսըն արար սըրա կիտէն իբի
 քիշիտէն պիրի Սիմ՛օն Պետրոսըն դարնտաշը Անտ-
 41 բօս օլուպ , Էվվէլա քէնտի դարնտաշը Սիմ՛օնը
 պուլուպ անա՝ Մէսիհի , (քի թէրճիւմէսի Քրիս-
 42 տօս տըր ,) պուլտըգ՝ տէտի . Վէ անը Յիսուսըն
 նէզտինէ կէթիրտի . Յիսուս տախի անա պագըպ՝
 Սէն Եունուսըն օլու Սիմ՛օն սըն . սէն Քէֆաս ,
 (քի թէրճիւմէսի Պետրօս տըր ,) թէսմիյէ օլունաճագ
 սըն՝ տէտի :
- 43 Էրթէտի կիւն , Յիսուս ճէլիլէ ՛ազիմէթ էթմէք
 իսթէտիյինտէ , Ֆիլիպպօսը պուլուպ անա՝ Արարմ՛
 44 սըրա կէլ՝ տէտի : Ֆիլիպպօս տախի՝ Անարաօս իլէ
 45 Պետրոսըն շէհրի Պէյթսայտատան իտի : Ֆիլիպ-
 պօս Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մուսանըն թէվ-

րաթտա , փէղաժպէրէրին տախի հազգընտա ետզ-
 տըզլարը վաթը՝ եւ'ի Նազարէթտէն օլան Յիսուս
 46 իպն ի Եւստուֆը պուլտըգ՝ տէտի : Վէ Նաթա-
 նայէլ անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հասըլ
 օլմասը միւմքի'ն մի տիր՝ տէտի . Ֆիլիպպօս անա՝
 47 կէլ տէ պագ տէտի : Յիսուս Նաթանայէլի քէնտի
 եանընա կէլիր իքէն կէօրիւպ , անըն հազգընտա՝
 իշթէ տէրուհինտէ հիլէ պուլուհմայան հազգաթ-
 48 տէ պիր իսրայէլի՝ տէտի : Նաթանայէլ անա՝ Պէ-
 նի նէ'րէտէն թանըյօրսըն՝ տէտի : Յիսուս անա
 Ճէվապէն՝ Ֆիլիպպօս սէնի չաղըրմաղտան էվվէլ ,
 սէն ինճիր աղաճընըն ալթընտա իքէն , սէնի կէօր-
 49 տիւմ՝ տէտի : Նաթանայէլ անա Ճէվապէն՝ լապ-
 պի , սէն իպնուլլաճ սըն , սէն իսրայէլին Մէլէյի
 50 սին՝ տէտի : Յիսուս տախի անա Ճէվապէն , Սանա՝
 ինճիր աղաճընըն ալթընտա իքէն սէնի կէօրտիւմ՝
 տէտիյի'մ իչիւն մի ինտըյօրսըն . պուլուրտան
 51 տաճա ա'ղիմ շէյլէր կէօրէճէքսին՝ տէտի : Վէ ա-
 նա՝ Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
 շիմտէն սօնկրա սէմանըն աչըլտըղընը , վէ իպն իւլ
 ինուան իւզէրինէ Ալլաճըն մէլա՝ իքէսինին էնիպ չըգ-
 տըզլարընը կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւչիւհնճիւ կիւնտէ ճէլիլին Գանա շէհրինտէ
 տիւյիւն օլուպ՝ Յիսուսըն վալիտէսի օրատա իտի :
- 2 Վէ Յիսուս իլէ շայիրալէրի տախի տիւյիւնէ տա՝
- 3 վէթ օլուհտու : Վէ շէրապ էքսիլմէքէ , Յիսուսըն
- 4 վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝ տէտի : Յի-

- սուս անա՝ էյ խաթուն , սէնին պէնիմ իլէ նէ՞ ի-
 3 շին վար . վազթըմ տաճա կէլմէտի՝ տէտի : Վա-
 լիտէսի խըամէթճիլէրէ՝ Սիզէ հէր նէ տէրսէ եա-
 6 փընըզ՝ տէտի : Վէ Եէհուտիլէրին թաթհիրի
 'ատէթինճէ օրատա գօնուլմըշ , հէր պիրի ի-
 քիշէր եա իւշէր մէտրէ ալըր , ալթը 'ատէտ թաշ
 7 քիւփ պուլունմաղլէ , Յիսուս անլէրէ՝ Քիւփլէրի
 սու իլէ տօլտուրընը՝ տէտի . վէ անլէրի աղըզ-
 8 լարընա գատար տօլտըրտըլար : Վէ անլէրէ՝ Շիմ-
 տի չըգարըպ զիյաֆէթ ըէ՛խինէ կէօթիւրիւնըզ՝
 9 տէմէսիլէ կէօթիւրտիւլէր : Վէ զիյաֆէթ ըէ-
 'խի շէրապա թէպտիլ օլունան սուլու թաթըն-
 ճա , (օ իսէ նէրէտէն օլտըղընը պիլմէզ , ամմա սու-
 յու չէքէն խըտմէթճիլէր պիլիլէր իտի ,) զիյա-
 10 ֆէթ ըէ՛խի՝ կիւմէյիյի չաղըրըպ , Անա՝ Հէր քես
 էվիլէտ ա՛լա շէրապը , վէ զիյատէ իշիտիյինտէ
 էանասընը չըգարըր . սէն իսէ ա՛լա շէրապը շիմտի-
 11 յէտէք սագլատըն՝ տէտի : Յիսուս ճէլիլին Գանա
 շէհիլնտէ իշպու իպթիտա ի միւ՛ճիզաթը իճրա էյ-
 լէյիպ՝ քէնտի ճէլալինի իզհար էթտի , շայիրտլէրի
 տախի անա իման էթտիլէր :
 12 Պա՛տէհու քէնտիսի իլէ վալիտէսի վէ գարնտաշ-
 լարը վէ շայիրտլէրի Քէֆրնահումա էնիպ՝ օրատա
 անճագ պիր գաշ կիւն գալտըլար :
 13 Վէ Եէհուտիլէրին ֆըսհ աշըմէ եադըն օլմաղլէ ,
 14 Յիսուս Եէրուշալիմէ չըգար : Վէ հէյքէլտէ օղըր
 վէ գօյուն վէ կէօյերճին սաթանլարը՝ վէ սարբաֆ-
 15 լարը օթուրուր պուլուպ , իփլէրտէն պիր գամշը
 եափարագ , ճիւմէօինի գօյուն վէ սղըրըլար իլէ
 պէրապէր հէյքէլտէն իխրաճ էյլէտի . վէ սարբաֆ-

լարն ագչէսինի տեօքիւպ՝ փիշթ ախթալարնը ալթ
 16 իւթ էթաի : Վէ կեօյէրճին սաթանլարա՝ Պուռլա-
 րը պուրատան գալարընըղ : Փէտէրիմին խանէսինի
 17 թիճարէթ խանէ էթմէյինիղ՝ տէտի : Շայիրտէրի
 տախի՝ Սէնին խանէնին զայրէթի պէնի էքլ էյլէտի՝
 տէյիւ մուհարրէր օլարղընը խաթըրլարնա կէթիւ-
 տիլէր :

18 Իմտի Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիղէ նէ՞ 'ա-
 լամէթ կէօսթէրիւսին քի պու շէյլէրի էտէրսին՝
 19 տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի
 երղընըղ, վէ անը իւչ կիւնտէ իգամէ էտէրիմ՝ տէ-
 20 տի : Պուռուս իւղէրինէ Եէհուտիլէր՝ Պու հէյքէլ
 գըրդ ալթը սէնէտէ եափըմագտա օլուպ, սէն անը
 21 իւչ կիւնտէ՞ մի իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր : Օ
 իսէ քէնտի ճէսէտինին հէյքէլի հազղընտա սէյ-
 22 լէյօր իտի : Իմտի էմվաթտուն գըյամ էթտիյի զէ-
 ման, անըն շայիրտէրի պուռու [քէնտիլէրինէ] սէյ-
 լէտիլինի խաթըրլարնա կէթիւրիպ՝ քիթապա վէ
 Յիսուսըն սէյլէտիլի քէլամա ինանտըլար :

23 Վէ ֆըս պայրամընտա Եէրուշալէմտէ իքէն, չօդ
 քիմանլէր իճրա էթտիլի միւ՛ճիզլաթընը միւշահէտէ
 24 էթմէլէրիլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտիլէր : Ամմա
 Յիսուս ճիւմլէսինի պիլտիլի, վէ ինանըն հադ-
 գընտա հիչ պիր քիմէսնէնին շէհատէթինէ միւհ-
 թա՛ օլմատըղ ճիհէթլէ, քէնտինի անլէրէ ինան-
 25 մաղ իտի : Զիրա քէնտիսի ինանըն տէրուսինտէ
 նէ օլարղընը պիլլի իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ ֆերիսիէրտէն օլուպ Եէհուտիլէրին պիր րէ-
 'իսի Նիգօտիմօս իսմինտէ պիր ատէմ՝ վար իտի .
- 2 Մերգուժ կէճէլէյին Յիսուսըն եանընա կէլիպ ա-
 նա՝ Բապպի , Ալլահ թարաֆընտան կէլմիշ պիր
 մու'ալլիմ իտիյինի պիլիբիզ . զերա հիշ պիր քիմ-
 սէ , Ալլահ անըն իլէ օլմատըգճա , պու սէնին էթ-
- 3 տիյին միւ'ծիգաթը իճրա էտէմէզ՝ տէտի : Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ Հազիգաթէն , հազիգաթէն սանա
 տէրիմ քի՝ պիր քիմսէ եէնիտէն տողմայընճա ,
- 4 Ալլահըն մէլէքիւթինի կէօրէմէզ՝ տէտի : Նիգօ-
 տիմօս անա՝ Պիր ատէմ իիթիյար իքէն նա՞ըլ
 տողա պիլիբ . թէքրար վալիտէսինին բահմինէ կիրիպ
- 5 տողա պիլիբ՝ մի՝ տէտի : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հա-
 զիգաթէն , հազիգաթէն սիվէ տէրիմ քի՝ էյէր պիր
 քիմսէ սուտան վէ Բուհտան տողմազաս , Ալլահըն
- 6 մէլէքիւթինէ կիրէմէզ : Թէնտէն տողան թէն տիր ,
- 7 վէ Բուհտան տողան՝ բուհ տըր : Սանա , Եէնիտէն
 տողմանըզ լաղըմ տըր՝ տէտիյիմէ թէ'աճճիւպ էթ-
- 8 մէ : Բիւզկետար իսթէտիյի եէրտէ էսէր , վէ անըն
 սէսինի իշիտիրսին , լաքին նէրէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ
 կիթտիյինի պիլմէզսին . Բուհտան տողմուշ օլան
- 9 հէր քիմսէ պէօյլէ տիր : Նիգօտիմօս անա ճէվապէն՝
- 40 Պու շէյլէր նա՞ըլ օլա պիլիբ՝ տէտի : Յիսուս անա
 ճէվապէն՝ Սէն Խարայէլին պիր մու'ալլիմի իքէն՝ պու
- 41 շէյլէրի պիլմէզ մի սին : Հազիգաթէն , հազի-
 գաթէն սանա տէրիմ քի՝ պիլ պիլտիյիմիզի սէօյ-
 լէր , վէ կէօրտիյիւմիւզէ շէհատէթ էտէրիզ , վէ

- 12 շէհատեթիմիզի գապուլ էթմէզսինիզ : Էյէր սիզէ
զէմինի շէյլէրի սէյլէտիյիմտէ ինանմազսանըզ , սէ-
մալի շէյլէրի սիզէ սէյլէսէմ՝ նա՞սըլ ինանաճազ-
- 13 սընըզ : Վէ սէմայա հիչ պիր քիմնէ չըգմամըշ ,
անճագ սէմատան նիւզուլ էտէն Իպն իւլ ինսան
- 14 քի սէմատա տըր . Վէ Մուսա պերրիյէտէ եըլանը
հիւքսէյէ գալտըրտըզը միսիլլիւ , Իպն իւլ ինսան
- 15 պէյլէ հիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիր , Թա
քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ , անճագ
- 16 հոյաթ ը էպէտիյէյէ մալիք օլա : Զիրա Ալլահ
տիւնեայը պու գատար սէվտի քի՝ քէնտի Իպն ի
վահիտինի վէրտի , Թա քի անա հէր իման էտէն
հէլաք օլմայըպ , անճագ հոյաթ ը էպէտիյէյէ մա-
- 17 լիք օլա : Զիւնքի Ալլահ քէնտի Օշլընը տիւնեանըն
հիւքմիւ իչիւն տէյիլ , անճագ տիւնեա սնըն վա-
սըլթասըլէ խէլաս պուլմուսը իչիւն տիւնեայա կէմն-
- 18 տէրտի : Անա իման էտէն հիւքմ՝ օլոււմուզ , ամմա
իման էթմէյէն հալա մահքիւմ տիր . զիրա Ալլա-
հըն Իպն ի վահիտինին իամինէ իման էթմէմիշ տիր :
- 19 Վէ հիւքմ՝ պու տըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլաի .
վէ ատէմէր , 'ամէլլէրի շէրիր օլտըզը սէպէպտէն ,
- 20 զուլմէթի նուրտան տահա զիյատէ սէվաիէր : Զի-
րա հէր քէթիւլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իբրահ է-
տէր , վէ 'ամէլլէրի մէյտանա գօնուլմուուզ իչիւն
- 21 նուրա կէլմէզ : Ամմա հագգը իշլէյէն ատէմ՝ 'ամէլ-
լէրի Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իտիյի աշիքեսար օլսուն
տէյիւ նուրա կէլիր :
- 22 Պա'տէհու Յիսուս շոյիրտլէրի իլէ պերապէր
Եհհուտիյէ տիյարընա կէլիպ , անլէր իլէ օրոտա
- 23 մէքս էտէրէք , վաֆթիզ էտէր իտի : Վէ Սալիմին

- գուրպինտէ վագը՝ Արինօնտա չօգ սուլար պուլուն-
տըղնտան , Եուհաննա տախի օրատա վաֆթիզ
էտէր խաի . վէ Խուֆ կէլիպ վաֆթիզ օլունուրար
- 24 Խաի : Զիւնքի Եուհաննա տահա մահպէսէ իլգա
օլունամարշ խաի :
- 25 Օլ զէման Եուհաննանըն շայիրտլէրի իլէ Ե-
հուտիլէրին պէյնինտէ Թաթհիր խուսուսընտամիւ-
- 26 պահէսէ վագը՝ օլմաղլէ , Եուհաննանըն նէզտինէ
կէլիպ անա՝ Եա մու՛ալլիմ , Իրտանըն էօթէ Թա-
րաֆընտա սէնին իլէ պերապէր պուլունմուշ վէ
հադգընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղըն քիմնէ իշթէ
վաֆթիզ էտիյօր , վէ հէր քէս անըն եանընա կի-
- 27 տիյօր՝ տէտիլէր : Եուհաննա ճէվապէն տէտի քի՝
Պիր ատէմ՝ քէնաինէ սէմատան վէրիլմէտիքճէ ,
- 28 հիչ պիր շէյ ալմաղա դատիր տէյիլ տիր : Սիզ
քէնտինիզ պէնիմ հադգըմտա՝ Պէն Քրիստոս տէ-
յիլ իմ , անճադ անըն էօնիւնճէ իրաւ օլունտըմ՝
- 29 տէտիլիմէ շէհատէթ էտէրոինիզ : Կէլին քիմին իսէ ,
կիւվէյի օ տըր . ամմա կիւվէյինին տօսթը հազըր
պուլունսւպ կիւվէյի իշիթտիլինտէ , անըն սէ-
տատընտան զիյատէսիլլէ մէսրուր օլուր . իմաի պէ-
- 30 նիմ պու սիւրուրըմ թէմամ օլմուշ տըր : Անա
պէօյիւմէք , պանա իսէ քիւչիւլմէք կէրէք տիր :
- 31 Եօգարըտան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա՛լա տըր . զէմին-
տէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝ զէմինտէն պահա էտէր .
- 32 սէմատան կէլէն ճիւմլէտէն ա՛լա օլարագ , Հէման
կէօրիւպ իշիթտիլին նէսնէլէրէ շէհատէթ էտէր , վէ
շէհատէթինի հիչ պիր քիմնէ դապուլ էթմէզ :
- 33 Անըն շէհատէթինի դապուլ էտէն՝ Ալլահըն հադգ
- 34 Խաիլինի Թէմհիր էթմիշ օլուր : Զիրա Ալլահըն իր-

սուլ էլլէտիյի քիմնէ Ալլահն սէօղէրինի սէյ-
լէր , չիւնքի Ալլահն առ Բուհու էօլլէլ իլէ վէրմէղ ,
35 փէտէր Օղլու սէվէր , վէ հեր շէյի անըն եէտինէ
36 Թէսլիմ էթմիշ տիր : Օղլա իման էտէն՝ հայաթ ք
էպէտիյէյէ մնլիք տիր . ամմա Օղլա իթա'աթ էթ-
մէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք , վէ լաքին զաղապ
Ուլլահ անըն իւղէրինաէ գալլըր :

ՊԱՊ 4

1 Իմտի Յիսուսըն Եուհաննատան զէյատէ շայիրա-
լէր փէյտա էտիպ՝ վաֆթիղ էթտիյի ֆէրիսիլէրին
մէսմու'ի օլտղընը Բապպ պիլտիյինաէ , (վազը'ա
պիղղաթ Յիսուս տէյիլ , անճագ շայիրալէրի վաֆ-
3 Թիղ էտէր իտի ,) Եէհուտիյէյի Թէրք էտիպ Թէք-
4 րար ճէլիլ Թարաֆընա 'ազիմէթ էլլէտի : Վէ Սա-
5 մարիա իչինտէն կէչմէսի իճապ էթմէքլէ , Եա'գու-
պըն քէնտի օղլու Եուսուֆա վէրտիյի արազի գուր-
պինտէ՝ Սամարիատա վագը՝ Սիխար նամ պիր շէհ-
6 րէ կէլտի : Վէ օրատա Եա'գուպըն պիր գույուսը
վար իտի . իմտի Յիսուս Եօլճուլըգտան նաշի Եօ-
րուլմըշ պուլունմասը հասէպիլլէ , սա'աթ ալթը
գարարլարընտա գույունըն Եանընտա օթուրտղը
7 հալտէ , Սամարիատան պիր գարը սու չէքմէյէ կէ-
լիպ , Յիսուս անա՝ Պանա առ վէր , իչէյիմ՝ տէ-
8 տի : Չիւնքի շայիրալէրի եէյէճէք սաթուռն ալմագ
9 իւղըն շէհրէ կիթմիշլէր իտի : Օլ Սամարիալը գա-
րը տաիի անա՝ Սէն Եէհուտի՝ պէն տէ Սամարիալը
պիր գարը իքէն , նասըլ պէնտէն սու իսթէյօրըն՝
տէտի , զիրա Եէհուտիլէր Սամարիալըլար իլէ

- 40 Իխթիլաթ էթմէղլէր: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր Ալլահն 'տիխյէսինի վէ՝ Պանա սու վէր՝ տէյիւ սու նա սէջլէյէնին քիմ՝ իտիյինի պիլսէյիտին , սէն անտէն իսթէր իտին , ու տախի սանա տիրի սու
- 41 վէրիւ իտի՝ տէտի : Գարը անա՝ Էֆէնտիմ , սէնին սու չէքէճէք գապըն եօգ տըր , գույու տախի տէրին տիր . իմտի ու տիրի սույու նէօրէտէն
- 42 ալըրսըն . Սէն՝ պիղէ պու գույույը վէրիւ , անտէն քէնտիսի վէ օղուլարը վէ տափարլարը իչմիշ օլան փէտէրիմիղ Եա'գուպտան պէօյիւք մի սին՝ տէտի :
- 43 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պու սուտան հէր իչէն եինէ սուսար . ամմա հէր քիմ՝ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան իչէրսէ , իւ էլ էպէտ սուսա-
- 44 մազ . Ամմա անա վէրէճէյիմ սու տէրուհինտէ հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն գայնայան սու փուշտըր
- 45 օլաճագ տըր՝ տէտի : Գարը անա՝ Էֆէնտիմ , օ սույու պանա վէր քի սուսամայայըմ՝ վէ պուրայա
- 46 սու չէքմէյէ կէլմէյէյիմ՝ տէտի : Յիսուս անա՝
- 47 Կիթ գօճանը չաղըր վէ պուրայա կէլ՝ տէտի : Գարը տախի՝ Գօճամ եօգ տըր տէյիւ ճէվապ վէրտի : Յիսուս անա՝ Գօճամ եօգ՝ տէտիյինտէ սօղրու
- 48 սէջլէտին : Զիրա պէշ գօճայա վարտըն , վէ շիմտի սէնին իլէ օլան քիմսէ գօճան տէյիւ տիր . պուշտա
- 49 կերչէք սէջլէտին՝ տէտի : Գարը անա՝ Էյ էֆէնտիմ , կէօրիյօրըմ՝ քի սէն պիր փէյղամպէր սին :
- 20 Էճտատըմըզ պու տաղտա սէճտէ գըլըլար , վէ սիղ՝ Սէճտէ գըլմագ լազըմ օլան մահալ Եէրուշա-
- 21 լիմտէ տիր՝ տէրսինիզ , տէտի : Յիսուս անա՝ Էյ խաթուն , պանա ինան . սա'աթ կէլիյօր քի՝ փէտէրէ նէ պու տաղտա , նէ տէ Եէրուշալիմտէ սէճ

- 22 տէ գըլաճագօրնըզ : Սիղ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ
գըլարօրնըզ, պիղ պիլտիյիմիզէ սէճտէ գըլարըզ .
- 23 զիրա խէլաս Եէհուտիլէրտէն տիր : Լաքին սա'աթ
կէլիր վէ հալա հազըր տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճտէ
գըլանլար փէտէրէ բուհ վէ հազիգաթ իլէ սէճտէ
գըլաճագլար . զիրա փէտէր տախի քէնաինն պէջլէ
- 24 սէճտէ գըլանլար իսթէր : Ալլահ բուհ տըր , վէ
անա սէճտէ գըլանլար բուհ վէ հազիգաթ իլէ սէճ-
- 25 տէ գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի : Դարը անա՝ ֆրիս-
տոս թէսմիյէ օլունան Մէսիհ կէլէճէյինի պիլլիրիմ ,
օ կէլտիյի զէման պիզէ հէր շէյի իխպար էտէճէք
- 26 տիր՝ տէտի : Յիսուս անա՝ Պէն քի սէնին իլէ քէ-
- 27 լամ էտիյօրըմ , օ իմ՝ տէտի : Ղէ պու սըրատա
շայիրտլէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սէջլէշտիյինն թէ-
'աճէիւպ էթտիլէր իսէ տէ , հիչ պիրի՝ Նէ՞ տրա-
յօրըն, վէ եախօտ՝ Անըն իլէ Նէ՞ սէջլէշիյօրըն՝
տէմէտի :
- 28 Օլ վազըթ գարը տէսթիսինի պրաղըպ շէհրէ
- 29 վարտը , վէ էհայլիյէ՝ կէլինիզ , էթտիյիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի պանա սէջլէյէն պիր տտէմ՝ կէօրիւ-
- 30 նիւզ . 'աճէպա Մէսիհ պո՞ւ մը տըր՝ տէտի : Ան-
լէր տախի շէհրտէն չըզըպ՝ անըն եանընա կէլիյօր-
լար իտի :
- 31 Պու տրաղը գայիրտլէրի անա՝ Եա Մու'ալլիմ ,
- 32 թա'ամ էյլէ՝ տէյիւ ըիճա էթտիլէր : Օլ տախի
անլէրէ՝ Սիզին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք թա-
- 33 'ամըմ վար՝ տէտի . իմաի շայիրտլէրի պիրի պիրի-
նէ՝ 'Աճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիւմի՞շ
- 34 մի՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ
թա'ամըմ՝ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի իճրա՝

- 35 վէ աննն իշինի իթմամ՝ էթմէք տիր : Սիղ՝ Հաստտ
վագթը կէմէսինէ տաճա տէօթ այ վար տըր՝ տէ-
մէ՞զմիսինիլ . իշթէ սիղէ տէրիմ՝ քի՝ կէօղէրինիղի
աչըպ՝ թարլալարու պագընըզ . զիրա հալա հաստտ
- 36 իչիւն պէյաղլանմըշ տըրլար : Վէ պիչէն իւճըթ
ալըպ հայտթ ը էպէտիյէյէ մահաուլ ճէմ՝ էտեր .
թա քի հէմ էքէն հէմ տէ պիչէն պերապեր սէվի-
- 37 նէլէր , Զիրա՝ Պիրի էքէր , տիկերի պիչէր՝ քէլամը
38 պուստա հագգ տըր : Պէն սիղի էմէք չէքմէտիյի-
նիզ շէյի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ . պաշգալար էմէք
չէքիպ՝ սիղ անլէրին էմէյինէ տախիլ օլտընըզ :
- 39 Վէ՝ էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի պանա սէոյ-
լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն դարըննն սէօղիւ իչիւն ,
օլ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անա իման էթտի-
- 40 լէր : Վէ Սամարիալըլար աննն նէզտինէ կէլիպ՝
եանլարնտա դալմասընը անտէն ըիճա էթմէլէրի
- 41 իւզէրինէ , օրատա իքի կիւն դալտըր : Վէ աննն
քէլամը իչիւն տաճա չօգ քիմսէլէր իման էտիպ ,
- 42 Գարըյա խիթապէն՝ ինանմամըզ արթըգ սէնին
սէօղիւնէ մէպնի տէյիլ տիր . զիրա պիզ քէնտի-
միզ իշիթտիք վէ տիւնեաննն խէլադքեարը Մէսիհ
հագիգաթէն պու իտիյինի պիլիրիզ՝ տէտիլէր :
- 43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնկրա օրատան չըզըպ
44 ճէլիլէ կիթտի : Զիրա Յիսուս քէնտիտի՝ Պիր փէյ-
զամպէրին քէնտի վաթաննտա ի՛թիպարը եօգ
- 45 տըր տէյիւ շէհատէթ էթտի : Վէ ճէլիլէ կէլաի-
յինտէ , ճէլիլիլէր պայրամ վագթը Երուշալիմտէ
պիլ ճիւմլէ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալարըյ-
լէ , անը դապուլ էթտիլէր . զիրա քէնտիլէր տա-
խի պայրամ իչիւն կիթտիլէր :

- 46 Իմոի Յիսուս սուշու շէրապա թէպտիլ էթտիյի ձէլիլտէ վազը՝ Գանայա թէքրար կէլտիյինտէ, օրատա ասըլզատէ պիր տաէմ՝ վար իտի քի օղլու
- 47 Քէֆրնաճուստա խաթա իտի : Պու զաթ՝ Յիսուս սըն Եէճուտիյէտէն ձէլիլէ կէլտիյինի իշիթտիքտէ Եանընա վարտը, վէ Էնիպ օղլընա շիֆա վէրմէտինի անտէն ըիճա էյլէտի : զէրա էօլմէք իւզրէ
- 48 Իտի : Օլ վազըթ Յիսուս անա՝ 'Ալամէթլէր վէ միւ' : Ճիզէլէր կէօրմէյինճէ իման էթմէյէճէքսինիզ՝ տէ
- 49 տի : Օլ ասըլզատէ անա՝ Էյ էֆէնտի, չօճըղմ՝
- 50 էօլմէզտէն էվվէլ Էն՝ տէտի : Յիսուս անա՝ կիթ, օղլըն չայաթ պուլտու՝ տէտի : վէ օլ տաէմ Յիսուսըն քէնտինէ տէտիյի քէլամա իման էտիպ
- 51 կիթտի : Վէ օ տաճա Էնէր իքէն, դուլլարը քէնտինի դարշըլայըպ, Չօճըղըն չայաթ պուլտու՝
- 52 տէյերէք սնա խապեր վէրտիլէր : Անլէրտէն սա՛աթ դաշտա իֆադաթ պուլտըղընը սու՛ալ էթմէսիյլէ : Տիւն սա՛աթ Եէտիտէ չիւմմասը տէֆ՝ օլտու՝ տէ
- 53 տիլէր : Օլ վազըթ փէտէրի Յիսուսըն քէնտինէ՝ Օղլըն չայաթ պուլտու՝ տէտիյի սա՛աթտա օլտըղընը տնկլատը : վէ քէնտիսի պիւլթիւն Էճ ի պէյ
- 54 թի իլէ պէրապեր իման էթտի : Յիսուս Եէճուտիյէտէն ձէլիլէ կէլտիքտէն սօնլրա, իճրա էյլէտիյի իքինճի յիւ՛ճիզէ պուլ տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պա՛տէճու Եէճուտիլէրին՝ պոյրամը օլուպ, Յիսուս
- 2 Եէրուշալիմէ չըգարը : Վէ Եէրուշալիմտէ, Գօյուն Գա՛լիլէ գուրպինտէ 'իպրանիճէ Պէյթճաստա տէ

- նիլէն պիր հաժուղ օլուպ՝ սննն պէշ էյվանը վար
 3 իտի : Անէրտէ ա՛մա վէ թօփալ վէ ա՛լալ գու-
 ռումնաշ օլտն փէք չօդ խասթալար սուլուն թահ-
 րիքինէ միւնթաղիր օլարադ եաթայօրլար իտի :
 4 Զիրա վադըթ վադըթ հաժուղա պիր մէլէք էնիպ՝
 սուլու թահրիք էտէր իտի . իմտի սու թահրիք օ-
 լունարգտան սօնկրա էն էվիլէ էնէն քիմնէ հեր նէ
 5 'իլլէթի վար իսէ , շիֆա պուլլար իտի : Վէ օրա-
 տա օթուղ սէքիղ սէնէտէն պերու խասթա օլտն
 6 պիր տաէմ վար իտի : Յիսուս տնը եաթմըշ օլար-
 զը հալտէ կէօրիւպ , չօդ գէմանտան պերու պէյլէ
 օլտըղընը պիլմէքլէ , ա՛նա՝ Սըհհաթ պուլմադ իս-
 7 թէ՞ր մի սին՝ տէտի : Խասթա ա՛նա՝ Էֆէնսիմ ,
 սու թահրիք օլունարգտա պէնի հաժուղա դօյաճադ
 առէմիմ օլմարըղընտան , պէն կիթմէքտէ իքէն՝
 պէնտէն էվիլէլ պաշդապը էնէր՝ ճէվապընը վերտի :
 8 Յիսուս տնա՝ Գալգ , եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝
 9 տէտի : Օլ տաէմ տաիի ֆիլհալ սըհհաթ պուլ-
 տու , վէ եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւտիւ . վէ օլ
 10 կիւն սէպթ կիւնիւ իտի : Պունուն իչիւն Եէհու-
 տիլէր շիֆա պուլան քիմնէյէ՝ Սէպթ կիւնիւ տիր ,
 սանա եաթաղը գալտըրմադ հէլտլ տէյիլ տիր՝
 11 տէտիլէր : Օլ տաիի անլէրէ՝ Պանա շիֆա վէրէն
 քիմնէ քէնտիսի պանա՝ Եաթաղընը գալտըրըպ եիւ-
 12 րիւ՝ տէտի ճէվապընը վերտի : Իմտի ա՛նա , Սանա՝
 Եաթաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէյէն առէմ՝ քի՞մ
 13 տիր տէյիւ սու՛ալ էթտիլէր : Շիֆա պուլան քիմ
 սէ իսէ սննն քիմ իտիյինի պիլմէղ իտի . զիրա
 Յիսուս օլ մահալտէ քէսրէթ ի՛նա սէպէպիլէ պիր
 14 թարաֆա չէքիլմիշ իտի : Պա՛տէհու Յիսուս տնը

- հայրէկոտ պուլուպ, անա՛ իշթե սըհհաթ պուլ-
տուն . արթըդ կիւնա՛հ իշլէմէ, օլմայա քի սանա
13 տա՛հա ֆէնա պիր շէյ վազը՝ օլա՛ տէտի : Օլ տաեմ
վարըպ Եէհուտիլէրէ քէնտինէ շիֆա վէրէն Յիսուս
Խտիլինի խապէր վէրտի :
- 16 Վէ պու սէպէպտէն Եէհուտիլէր Յիսուսա թէ-
'աւտտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթ-
17 աիլի իշիւն գաթլինի արարլար խտի : Ամմո Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ ֆէտէրիմ շիմտիլէտէք իշ-
18 լէյօր, պէն տախի իշլէյօրըմ՝ տէտի : Պու սէպէպէ
մէպիի Եէհուտիլէր անըն գաթլինի տա՛հա զիյատէ
արատըլար, զիրա սէպթի նազզ էյլէտիքտէն մո՛ւ-
տա, Ալլա՛հ ֆէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք, քէնտինի
19 Ալլա՛հա միւսափ զըլար խտի : Իմտի Յիսուս անլէ-
րէ ճէվապէն տէտի քի՝ Հազիգաթէն, հազիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ ֆէտէրէն պիր շէյ էթտիլի-
նի կէօրմէտիքճէ, Ողուլ քէնտիլիլինտէն պիր շէյ
էտէմէլ, զիրա օ նէ էտէրուէ, Օղուլ տախի հէման
20 անը էտէր : Զիւնքի ֆէտէր Օղուլ սէվէր . վէ քէն-
տի էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմլէսինի անա կէօթէրիւր .
վէ սիզին թէ՛ աճճիւպ էթմէնիզ իշիւն անա պուն-
լարտան տա՛հա պէօյիւք՝ ամէյլէր կէօթէրէճէք տիր
21 Զիրա ֆէտէր էմվաթը իգամէ վէ իհեա էթտիլի մի-
սիլիւ, Օղուլ տախի պէօյլէճէ իսթէտիլի քիմնէլէրի
22 իհեա էտէր : Զիրա ֆէտէր հիչ պիր քիմնէյի հիւքմ
էթմէլ, ամմա պիւթիւն հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ
23 էթմիշ տիր . Թա քի ճիւմլէսի ֆէտէրէ իհթիրամ
էթտիլէրի միսիլլա, Օղլա տախի իհթիրամ էտէ-
լէր . Օղլա իհթիրամ էթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն
24 ֆէտէրէ իհթիրամ էթմէմիշ օլուր : Հազիգաթէն,

- հազիգաթէն , սիզէ տէրիմ քի՛ պէնիմ քէլամըմը
տինկլէյիպ, պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմնէ
հայաթ ը էպէտիյէյէ մալէք օլուր վէ մահքիւմիյէթէ
տիւչար օլմազ , ֆադաթ մէվթտէն հայաթա ինթի-
- 25 գալ էթմիշ տիր : Հազիգաթէն , հազիգաթէն , սիզէ
տէրիմ քի վադըթ կէլիյօր , վէ հալա հազըր տըր քի՛
էմլաթ իպնուլլահն ռազընըր իշիտիպ՝ իշիտէնլէր
- 26 տախի տիրիլէճէքլէր տիր : Զիրա փէտէր քէնտի
զաթընտա հայաթա մալիք օլտըզը միսիլլա , Ողլա
տախի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա մալիք
- 27 օլմազըզը վէրմիշ տիր : Վէ տտէմ օղլու օլտըզը
իչիւն , հիւքմ էթմէյէ տախի անա սէլահէյէթ
- 28 վէրմիշ տիր : Պունա թէ՛տճիւպ էթմէյինիլ . զիրա
վադըթ կէլիյօր քի գապըլարտա օլտնլարըն ճիւմէ-
- 29 սի անըն ավազընըր իշիտէճէքլէր . Վէ խայր իշէյէն-
լէր գըյաթէթ իւլ հայաթա , շէրըր իշէյէնլէր իսէ
- 30 գըյաթէթ ի մահքիւմիյէթէ չըգաճադլար տըր : Պէն
քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէմէմ . իշիթտիյիմէ կէօ-
րէ հիւքմ էտէրիմ . պէնիմ հիւքմիւմ տախի հազգ
տըր , զիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ , անճադ
պէնի իրսալ էտէն [փէտէրին] իրատէթինի արարըմ :
- 31 Ելէր պէն քէնտի հազգըմտա շէհատէթ էտէրիւմ ,
32 շէհատէթիմ հազգ տէյիլ տիր : Պէնիմ հազգըմ-
տա շէհատէթ էտէն՝ պաշգասը տըր . վէ պէնիմ
հազգըմտա էթտիյի շէհատէթ հազգ օլտըզընըր պի-
- 33 լիրիմ : Սիզ Եուհաննանըն նէզտինէ աբէյլէր կէօն-
տէրտինիլ , օլ տախի հազիգաթէ շէհատէթ էյ .
- 34 էտի : Պէն իսէ ինստն թտրաֆընտան շէհատէթ
ալմամ , անճադ խէլաս պուլմանըլ իչիւն պուլ շէյ-
- 35 լէրի սէօյլէյօրըմ : Օ Էանտըր վէ զիյատար չըրազ

- իտի , վէ սիղ պիր միւտտէթ անըն զիյաւընտա
 36 շատ օլմագ իսթէտինիզ : Ամմա պէնիմ՝ Եուհան-
 նանըն շէհատէթինտէն պէյիւք շէհատէթիմ վար .
 զիրա իթմամ էթմէք իւզրէ փէտէրին պանա վէր-
 տիյի ա՛մալ , հէման պու իշլէտիյիմ ա՛մալ փէ-
 տէրին պէնի իրսալ էթտիյինէ հագգըմտա շէհա-
 37 տէթ էտէր : Վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէր քէն .
 տիտի տախի հագգըմտա շէհատէթ էթմիշ տիր .
 սիղ հիշ պիր վագըթ անըն սէտաւընը իշիթմէտի-
 38 նիզ , վէ հիյէթինի կէօրմէտինիզ : Վէ քէլամը տա-
 խի սիզտէ դա՛րիմ տէյիլ տիր , չիւնքի սիղ անըն
 39 իրսալ էթտիյի քիմնէյէ իման էթմէյօրսընըզ : Քի-
 թապլարը թէթէպպիւ՝ էտինիզ . զիրա անլէր իլէ
 հոյաթը էպէտիյէյէ մալիք օլուրըզ զանն էտէր-
 սինիզ , վէ պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէն անլէր
 40 տիր : Վէ սիղ հոյաթա մալիք օլմագ իչիւն պանա
 41 կէլմէք իսթէմէյօրսընըզ : Ատէմլէրտէն ՚իզզէթ ալ
 42 մամ : Լաքին սիզի պիլիւրիմ քի տէրուռնինիզտէ
 43 Ալլահ մուհապպէթի եօգ տըր : Պէն փէտէրին իս-
 մի իլէ կէլտիմ , վէ պէնի գապուլ էթմէյօրսընըզ .
 էյէր տիկէր պիր քիմնէ քէնտի իտի իլէ կէլիւրտէ ,
 44 անը գապուլ էտէրսինիզ : Սիզ պիրի պիրինիզտէն
 ՚իզզէթ ալլա՝ եալընըզ Ալլահտան կէլէն ՚իզզէթի
 45 արամաղ իքէն , նա՞սըլ իման էտէպիլիւրսինիզ , փէ-
 տէրէ՝ սիզի պէն իթթիհամ էտէճէյիմ՝ զանն էթ-
 մէյինիզ . սիզի իթթիհամ էտէն վար տըր , օ տա
 46 սիզին ի՛թիմտա էթտիյինիզ Մուսա տըր : Զիրա
 էյէր Մուսայա ինանմըշ օլտայըտընըզ , պտնա ինա-
 նըր իտինիզ . զիրա օ պէնիմ հագգըմտա եազտը :
 47 Ամմա անըն քիթապլարընտ ինանմատըղընըզ հալ-
 տէ , պէնիմ սէօյլէրիմէ նա՞սըլ ինանմագ սընըզ՝

- 1 Պատէհու Յիսուս ճելիլ տէնիզի եանի Թէպերիյէ
- 2 Դէնիլիսին էօթէ Թարաֆընա 'ազիմէթ էտիպ, խաս-
- Թալարտա կէօթէրտիյի 'ալամէթէրի կէօրտիւքէրի
- 3 Իչիւն, ուրտը որրա վաֆիր խալգ կիտեր իտի : Վէ
- Յիսուս տաղա չքքըպ՝ շայիրտէրի իչէ պերապէք
- 4 զրատա օթուրտու : Եէհուտիլէրին Փըս պայրամը
- տախի եազըն իտի :
- 5 Իմտի Յիսուս նազար էտիպ՝ էտնընա վաֆիր
- խալգ կէլտիյինի կէօրտիւքտէ , Ֆիլիպպոսա՝ Պուս-
- լարըն եէմէլէրի իչիւն նէրէտէն էքմէք սափըն ա-
- 6 լալըմ՝ տէտի : Պուսու տախի անը Թէճրիւպէ իչիւն
- սէյլէտի . զքա քէնտիտի նէ էտէճէյինի պիլիւ
- 7 իտի : Ֆիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պուսլարըն հէք
- պիրի ազ պիր շէյ եէմէտի իչիւն , իքի եիւզ տի-
- 8 նարլըք էքմէք քիֆայէթ էթմէպ՝ տէտի : Շայիրտ-
- լէրինտէն պիրի՝ Սիմ'օն Պետրոսըն գարնտաշը Անտ-
- 9 րաս անա տէտի քի՝ Պուրատա պէշ արփա էքմէ-
- յի իչէ իքի պալըղը պուլունան պիր չօճուգ վար ,
- լաքին պու գատար քիշիյէ պունլար նէ՞ օլուր :
- 10 Ամա Յիսուս՝ Ատէմլէրի օթուրտընը՝ տէտի . վէ
- օլ մահալտէ չօք օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր
- Թազրիպէն պէշ պին քիշի օլարագ , օթուրտու-
- 11 լար : Վէ Յիսուս էքմէքլէրի ալըպ՝ շիւքը էթ-
- տիքտէն սօնկրա , շայիրտէրէ , վէ շայիրտէր տա-
- խի օթուրտանլարա Թէվզի՝ էտիպ, քէզալիք պալըգ-
- 12 լարտան իսթէտիլէրի գատար լէրիլէր : Վէ տոյ-
- ալըլարընտա , շայիրտէրինէ իսթապէն՝ Ֆազլա

- գալան փարչալարը թօփլայնըդ , պիր շէյ զայ' օլմա-
 13 սըն' տէմէսի իւզէրինէ , Անդէր տախի տէվչիրիպ'
 օլ պէշ արփա էքմէյինտէն եէյէնլէրտէն արթան
 փարչալար իլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրալար ,
 14 Աէ օլ տտէմլէր ցիսուսըն իճրա էթտիյի 'ալա-
 մէթի կէօրմէքլէ' Ծիլ Հազիգէ տիւնեայա կէլէճէք
 15 շօլ փէյղամպէր պու տըր' տէտիլէր , ցիսուս տա-
 խի անլէրին' մէլէք էթմէք իչիւն կէլիպ քէնտինի
 ճէպրէն կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէսիլէ , թէքրար
 16 եալնըղճա տաղա չէքիլաի : Աէ ազշամ օլտըգ-
 17 տա , շայիրալէրի սաշիլէ էնտիլէր . Աէ գայըղա
 կիրիպ' տէնիղին էօթէ թարաֆընա , ֆէֆընահաճմա
 կիտիյօրլար իտի . վէ գարանլըգ պամմըլ օլուգ'
 18 ցիսուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի . Տէնիլ
 տախի շէտիտ պիր բիւզկեար էսմէսինտէն թէլա-
 19 թիւմ էթմէքտէ իտի : Իմտի անդէր քիւրէք չէքէ-
 րէք , եիրմի պէշ վէ եա օթուզ օգ աթըմը գատար
 կիթաիքլէրինտէ , ցիսուսը տէնիղին իւզէրինտէ
 եիւրիւյերէք գայըղըն եանընա կէլիր կէօրիւպ' գօրգ-
 20 տուլար : Օլ տախի անլէրէ' Պէն իմ , գօրգմայը-
 21 նըղ' տէտի : Օլ զէման սէվինէրէք անը գայըղա
 ալտըլար . վէ տէր 'ազապ գայըգ կիտէճէքլէրի եէ-
 րէ վասըլ օլտու :
 22 Էրթէսի կիւն , տէնիղին էօթէ թարաֆընա
 տուրան խալդ օրտտա անըն շայիրալէրինին պինմիշ
 օլտըգլարը պիր գայըգտան զայրի օլմատըղընը , վէ
 ցիսուսըն' շայիրալէրի իլէ պէրապէր գայըղա կիր-
 մէմիշ' անճազ շայիրալէրինին եալնըղ' կիթմիշ
 23 օլտըգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ . (Հալ պու քի
 րապպ' շիւքր էթտիքտէն սօնկրա , էքմէք եէտիք-

- էրի մահալէ ետզն թեպէրիյէտէն պաշգա գայլգ-
- 21 ւար կէլտի .) Իմտի խալգ Յիսուսն վէ շայիրտէրի-
նին օրատա օլմատըղնը կէօրտիւքլէրինտէ , քէն-
տիլէր տաիի գայլգլարա պինիպ՝ Յիսուսը արայա-
- 23 րագ , ֆէֆրնահումա կէլտիլէր : Վէ անը տէնիզին
էօթէ թարաֆընտա պուլուպ , անա՝ Եա մու՛ալլիմ ,
- 26 պուլայա նէ՞ վագըթ կէլտին՝ տէտիլէր , Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ՝ քի՝ ալամէթլէր կէօրտիւյինիզ իչիւն տէ-
յիլ , անճագ օլ էքմէքլէրտէն եէյիպ տօյտըղնըզ
- 27 իչիւն պէնի արպօրսընըզ : Ֆրնի օլան թա՛ամա
տէյիլ , անճագ Իպն իւլ ինսանն սիզէ վէրէճէյի
հայաթը էպէտիյէ իչիւն պագի գալան թա՛ամա
սայ՝ էտինիզ . զիրա ֆէտէր Ալլահ անը թէմհիր
- 28 էթմիշ տիր՝ տէտի : Օլ զէման անա՝ Ալլահն ա՛-
մալընը իծրա էթմէք իչիւն նէ՞ էտէլիմ՝ տէտիլէր :
- 29 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահն ա՛մէլի պու տըր
քի՝ անըն իրսալ էթտիյի քիմնէյէ իման էտէսինիզ՝
- 30 տէտի : Իմտի անա՝ Եա սէն , պիղիմ՝ կէօրիւպ սա-
նա իման էթմէքլիյիմիզ իչիւն , նէ՞՝ ալամէթ կէօս-
- 31 թէրիւսին . նէ՞ իշլէրսին . Էճտատըմըզ պէրիւյէտէ
մէննի եէտիլէր , նիթէքիմ՝ Անլէրէ եէմէյէ սէմա-
տան էքմէք վէրտի՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր՝ տէտի-
- 32 լէր : Յիսուս տաիի անլէրէ՝ Հագիգաթէն , հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ սէմատան օլան էքմէյի
սիզէ Մուսա վէրմէտի . լաքին սէմատան օլան հա-
- 33 գիգի էքմէյի սիզէ ֆէտէրիմ՝ վէրիւր : Զիրա Ալլա-
հն էքմէյի սէմատան նաղիլ օլուպ տիւննայա հա-
- 34 յաթ վէրէն տիր՝ տէտի : Իմտի անա՝ Եա Բապպ ,
- 35 պիզէ պու էքմէյի տա՛իմա վէր՝ տէտիլէր : Յիսուս

- տախի տնէրէ տէտի քի՝ Ալ հայաթ էքմէյի պէն
իմ. պանա կէլէն ոսլա ածըգմայածագ , վէ պա-
նա իման էտէն ոսլա սոռսամայածագ տըր :
- 36 Լաքլին սիգէ տէտիմ քի՝ պէնի հէմ կէօրտիւ-
- 37 նիւզ , հէմ տէ իման էթմէյօրսընըզ : փէտէրին
պիւ ճիւմլէ պանա վէրտիյի պանա կէլիւ . վէ
- 38 պանա կէլէնի ասլա տըշտըրը աթմամ : Ջիրա քէն-
տի իրատէթիմի տէյիւ , տնծագ պէնի իրսու էտէ-
նին իրատէթինի իճրա էթմէք իւզըէ սէմատան
- 39 նիւզըւլ էթտիմ : Վէ պէնի իրսու էտէն փէտէրին
իրատէթի պու տըր քի՝ պիւ ճիւմլէ պանա վէրտի-
յինտէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէյիպ , տնծագ անը
- 40 եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա էտէյիմ : Վէ պէնի իր-
սալ էտէնին իրատէթի պու տըր քի՝ Յղու կէօրիւպ
անա իման էտէն հէր պիր քիմէսնէ հայաթ ը էպէ-
տիյէյէ մալիք օլա , պէն տախի անը եէվմ իւլ
ախիրտէ իհեա էտէյիմ :
- 41 Պուռուռն իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝ Սէմատան էնէն
էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչիւն անըն հազգընտա
- 42 սէյլէնէրէք , Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Եռուսէֆ
տէյիլ՝ մի քի պիզ անըն փէտէրի իլէ վալիտէսինի
պիլիւրիզ . պու հալտէ նա՝սըլ՝ Սէմատան նիւզըւլ
- 43 էթտիմ՝ տէյօր , տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
- 44 վապէն տէտի քի՝ Պէյնինիզտէ սէյլէնմէյինիզ . Պէ-
նի իրսալ էտէն փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր քիմսէ
պանա կէլէմէզ , պէն տախի անը եէվմ իւլ ախիր-
- 45 տէ իհեա էտէնմէյիմ : Ճիւմլէսի Ալլահ թարաֆըն-
տան թա՛լիմ օլուհմուշ օլաճագլար՝ տէյիւ փէյ-
ղամպէրլէրտէ մուհարրէր տիր . պուռա պինա՛էն
- 46 փէտէրտէն հէր իչիտիպ էյրէնէն պանա կէլիւ : Տէ-

- յիւ լքի պիր քիմսէ փետերի կէօրմիւշ տիր , իլլա
Ալլահ թարաֆընտան օլան զաթ փետերի կէօրմիւշ
47 տիր : Հազիզաթէն , հազիզաթէն սիզէ տերիմ քի
պանա իման էտէն հայաթ ը էպետիյէյէ մալիք տիր :
48 Հայաթ էքմէյի պէն իմ : (19) էճտատընըզ պերրի-
50 յէտէ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր : Սէմատան
նաղիլ օլան էքմէք պու տըր , թա քի անտէն պիր
51 քիմէսնէ եէյիպ տէ վէֆաթ էթմէյէ : Սէմատան
նիւզուլ էտիպ հայյ օլան էքմէք պէն իմ . էյէր
պիր քիմսէ պու էքմէքտէն եերսէ , իլ էլ էպետ
հաշայաճադ տըր . վէ պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք
տիւնէանըն հայաթը իչիւն վերէճէյիմ թէնիմ
տիր :
52 իմաի Եէհուտիլէր՝ Պու ատէմ նէ՞ վէճէլէ թէ-
նինի եէմէմիզ իչիւն վերէ պիլիւ՝ տէյիւ պէյնլէ-
53 ընտէ մու'արազա էթտիլէր : Յիսուս տախի անլէ-
րէ տէտի քի՝ Հազիզաթէն , հազիզաթէն սիզէ
տերիմ քի էյէր իպի իւլ ինսանըն թէնինի եէմէ-
յիպ գանըն իչմէզսէնիզ , քէնտինիզտէ հայաթ օլ
54 մազ : Պէնիմ թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն՝ հայաթ ը
էպետիյէյէ մալիք տիր , պէն տախի անլ եէվմ իւլ
55 տիւրտէ իհեա էտէճէյիմ : Զիրա թէնիմ հազի-
զաթէն թա'ամ տըր , վէ գանըմ հազիզաթէն
56 շուրպ տըր : Թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն պէնտէ ,
57 պէն տախի անտէ սաքին օլուրըմ , Հայյ օլան փե-
տէր պէնի իրսալ էտիպ , պէն տախի փետերին սե-
պէպիլլէ հայաթտա օլտըղըմ միսիլլիւ , պէնի եէ-
յէն տախի պէնիմ սէպէպիմլէ հայաթտա օլաճադ
58 տըր : Սէմատան նաղիլ օլան էքմէք պու տըր . էճ-
տատընըզ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէրի կիպի

տէյիւ տիր . պու եքմէյի եւյէն իւ էլ էպէտ հա-
յաթտա օլաճադ տըր :

59 Պու շէյլէրի ֆէֆրնահումաւ թա'լիմ' էտէրէք ,
սինաղողտա սէջլէտի :

60 Վէ շայիրալէրինտէն նիչէլէրի պունու իշիթտիք-
լէրինտէ , Պու սէօզ աղըր տըր , պունու քիմ'

61 տինկլէյէ պիլիւր' տէտիլէր : Վէ Յիսուս շայիրալէ-
րինին պունուն իւզլէրինէ սէջլէնտիքլէրինի քէնտի
տէրունինտէ պիլմէքլէ , տնէրէ խիթապէն' Սիզի

62 պու շէյ սիւրչալիւրի'ւյօր մը . էյէր իպն իւլ ին-
սանըն մուգաատէմա օլտըղը մահալէ 'ուրուճ էթ-

63 տիյինի կէօրիւրսէնիզ . . . Իհեա էտէն Բուհ տըր,
թէն հիչ պիր Փա'իտէ էթմէզ . պէնիմ' սիզէ սէջ-

64 լէտիյիմ' սէօզլէր բուհ , վէ հայաթ տըր : Լաբին
սիգտէն պա'զը ինանմայան քիմէլէր վար տըր' տէ-
տի . չիւնքի Յիսուս ինանմայանլար քիմէլէր օլտը-
ղընը' վէ քէնտինի էլէ վէրէճէք օլան քիմ' իտի-

65 յինի իպթիտատէն պիլիւր իտի : Վէ տախի , Պու-
նուն իշիւն սիզէ' հիչ քիմնէ փէտէրիմ' թարա-
ֆըրտան քէնտինէ վէրիլմէտիքճէ պանա կէլէմէզ'
տէյիւ սէջլէտիմ' , տէտի :

66 Պունուն իւզլէրինէ շայիրալէրինտէն նիչէլէրի կէ-
րի չէքիլիպ' արթըզ անըն իլէ պէրապէր կէզմիզլէր

67 իտի : Իմաի Յիսուս օն իքիլէրէ' Սի'զ տախի մի

68 կիթմէք իսթէրսինիզ' տէտի : Սիմ'օն Պետրոս անա
ճէվապէն' Եա Բապպ , քիմէ' կիտէլիմ' , հայաթը

69 էպէտիյէ սէօզլէրի սէնտէ տիր : Պիզ տախի իման
էտիպ , իպնուլլահ [իւ հայյ] Մէսիհ սէն իտիյինի

70 պիլտիք' տէտի : Յիսուս անլէրէ խիթապէն' Պէն
սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ է'թմէտիմ' մի , վէ սիզ

71 տէն պիրի շէյթան տըր տէտի : Վէ պուշու Սիմ'օն
օղլու Իսխարիօթի Եէհուտա հագգընտա սէյլէր ի-
տի . զիրա պու քիմէսնէ օն իբլէրտէն պիրի իքէն'
անը էլէ վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Յիսուս ձէլիլտէ կէ-
զէր իտի , զիրա Եէհուտիլէր գաթլինէ գաստ էթ-
տիքլէրի իչիւն , Եէհուտիլէտէ կէզմէք իսթէմզ
իտի :
- 2 Վէ Եէհուտիլէրին խայմէ պայրամը ետգըն օլ-
- 3 մաղլէ , Գարնտաշլարը անա՝ Շայիրտլէրինին տախի
իշլէտիլին 'ամէլլէրի կէօրմէլէրի իչիւն պուրատան
- 4 չըգըպ՝ Եէհուտիլէյէ կիթ . Ջիրա հիչ պիր քիմնէ
քէնտիսի աշիքեար օլմագ իսթէր իքէն , կիլլիճէ
պիր շէյ իշլէմէզ . էյէր պուշլարը իշլէրսէն , քէն-
- 5 տինի տիւնիայա իզհար էյլէ՝ տէտիլէր : Ջիրա
- 6 գարնտաշլարը պիլէ անա իման էթմէլլէր իտի : Վէ
Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վազթըմ տահա
կէլմէտի , Փագաթ սիզին վագթընը տա'իմա հա-
- 7 զըր տըր : Տիւնեա սիզէ պուղզ էտէմէզ , ամմա պա-
նա պուղզ էտէր . չիւնքի պէն անըն հագգընտա՝
տ'մալընըն Փասիտ օլտըզընա շէհատէթ էտէրիմ :
- 8 Սիզ պու պայրամա չըգընըզ . պէն պու պայրամա
[տահա] չըգմամ . զիրա պէնիմ վագթըմ տահա
- 9 թէմամ օլմամը տըր : Վէ անլէրէ պու շէյլէրի
- 10 սէյլէյիպ՝ ձէլիլտէ գալտը : Ամմա գարնտաշլարը
չըգտըգտան սօնկրա , օլ զէման քէնտիսի տախի
աշիքեար օլմայարագ , կիլլիճէ կիպի պայրամա չըգտը :

- 41 Եէհուտիւէր տախի անը պայրամտա տրոյրպ,
 42 Նէօրէտէ տիր՝ տէրէր իտի : Վէ անըն հազգընտա
 խալգըն արասընտա չօգ գիւ ու գալ վաղը՝ օլա-
 րադ, պաղըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ, տիկէրէրի
 տէ՝ խայր, անճագ խալգը իզլալ էտիյօր՝ տէրէր
 43 իտի : Ամմա Եէհուտիւէրին գօրգուսընտան նաշի
 պիր քիմնէ 'ալէնէն անըն լազըրտըսընը էթմէզ իտի :
 44 Վէ արթըզ պայրամին նըսթը օլտըդտա, Յիսուս
 45 հէյբէլէ չըզըպ թա'լիմ էտէր իտի : Վէ Եէհուտի-
 լէր թէ'աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմնէ միւթէ'ալլիմ
 տէյիլ իբէն, քիթապլարը նա'սըլ պիլիբ՝ տէտիլէր :
 46 Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէնիմ թա'լիմիմ
 քէնտիմին տէյիլ, անճագ պէնի իրաւ էտէնին
 47 տիր : Էյէր պիր քիմնէ անըն իրատէթինի իճրա
 էթմէք իսթէրսէ, պու թա'լիմ Ալլահտա'ն մը օլ-
 տըղընը՝ վէ եախօտ պէն քէնտիլիյիմտէն մի սէյ.
 48 լէտիյիմի պիլէճէք տիր : Քէնտիլիյինտէն սէյլէյէն
 քէնտի 'իզզէթինի արար. տամա քէնտինի իրաւ
 էտէնին 'իզզէթինի արայան հազգ տըր, վէ անտէ
 49 հազգսըզըզ հօգ տըր : Մուսա սիզէ շէրի'աթը վէօ-
 մէտի մի, վէ սիզտէն հիչ քիմնէ շէրի'աթը իճրա
 էթմէզ. նի'չիւն գաթլիմի արայօրսընըզ՝ տէտի :
 20 Խալզ տախի՝ Մէճնուսն օըն, սէնին գաթլինի քիօմ
 21 արայօր՝ տէյիլ ճէվապ վէրտիլէր : Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պիր իշ իշլէտիմ, վէ ճիւմլէնիզ թէ'աճ.
 22 ճիւպ էտիյօրսընըզ : Մուսա սիզէ խիթանը վէրտի,
 (պու տախի Մուսատան տէյիլ տիր, անճագ էճ-
 տատտան տըր,) վէ սիզ սէպթ կիւնիւ ատէմ
 23 խաթն էտէրսինիզ : Էյէր Մուսանըն շէրի'աթը
 նազզ օլունմամագ իչիւն՝ սէպթ կիւնիւ ատէմ

- խաթն օլունուրսո , սէպթ զիւնիւ պիր տտէմէ
 քեամիլէն սըհհաթ վէրտիյիմ իչիւն պանա տարը-
 24 լըօր մը սընըղ : Սուրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ
 էթմէյինիղ , անճագ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէ-
 յինիղ տէտի :
- 25 Օլ զէման Եէրուշալիմիւրտէն պա'զըլարը տէրլէր իտի
 քի' Գաթլինի տրատըզլարը պու տէյիլ մի տիր . վէ
 26 իշթէ 'ալէնէն սէզլէյօր , վէ անա հիչ պիր շէյ տէ-
 մէյօրլար . 'աճէպա րէ'իսլէր պունուն հագիգաթէն
 Մէսիհ իտիյինի եագինէն պիլտիլէ՞ր մի Լաքին պիղ
 27 պունուն նէրէտէն օլտըղընը պիլիւրիղ . ամմա Մէսիհ
 կէլտիյի զէման նէրէտէն օլտըղընը քիմսէ պիլմէղ :
- 28 վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն , նի-
 տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիւրսինիղ , վէ հէմ տէ
 նէրէտէն օլտըղըմը պիլիւրսինիղ . վէ պէն քէնտիլի-
 յիմտէն կէլմէտիմ , ֆագաթ պէնի իրսալ էտէն
 29 հագգ տըր՝ քի սիղ անը պիլմէզսինիղ : Պէն անը
 պիլիւրիմ , զիւրա պէն անտէն իմ , վէ հէմ պէնի օ
 30 իրսալ էյլէտի՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ անը
 թուլթմաղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ , հիչ պիր
 քիմսէ անա էլ ուզաթմատը , չիւնքի անըն վագ-
 31 թը տուհա կէլմէմիշ իտի : վէ խալգտան նիչէլէրի
 անա իման էտիպ , Մէսիհ կէլտիյի զէման՝ պու-
 նուն իճրա էթտիյի միւ'ճիղաթտան զիյատէ՞ մի
 էտէճէք՝ տէտիլէր :
- 32 Յէրիսիլէր խալգըն անըն հագգընտա պու միսիլ-
 լիւ գիլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝ ֆէրիսիլէր ի-
 լէ պաշ քեահինլէր անը թուլթմագ իւզըէ մէ'մուր-
- 33 լար կէօնտէրտիլէր : վէ Յիսուս [անլէրէ] Տահա
 պիր աղ միւտտէթ սիղին իլէ պէրապէր իմ , պա'-

- 34 տէ՛հու պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ: Սիղ պէնի
արայըպ տա պուլամայաճագաքնըղ. վէ պէնիմ պու-
- 35 լունտըղըմ եերէ սիղ կէլէմէզսինիզ՝ տէտի: Պու-
նուն իւզէրինէ Եէհուտիլէր պիրի պիրինէ՝ Պու նէ՞-
րէյէ կիտէճէք տիր քի պիղ քէնտինի պուլմայա-
ճաղըղ. 'տճէպա Եունանիլէր իչինէ տաղըլմըլ օ-
լանլարա կիտիպ տէ, Եունանիլէրէ՞ մի թա'լիմ է-
- 36 տէճէք: Պէնի արայըպ տա պուլամայաճագաքնըղ,
վէ պէնիմ պուլունտըղըմ եերէ սիղ կէլէմէզսինիզ՝
տէտիյի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր:
- 37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէօյիւք կիւնիւնտէ Յի-
սուս տուրուպ նիտա էտէրէք, Էյէր պիր քիմնէ
- 38 սուսամըլ իսէ, պանա կէլիպ իչսին: Հէր քիմ քի
պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պույուրտըղ
վէճճլէ պաթնընտան տիրի սու ըրմագլարը ճէրետն
- 39 էտէճէք տիր՝ տէտի: Պունու տախի քէնտինէ ի-
ման էտէնիլէրին ալտճագլարը Բուհըն հագգընտա
սէյլէտի. զիրա Յիսուս հէնուզ իճլալ օլունմատը-
տըղը իչիւն, Բուհ իւլ Գուտս տահա Վէրիւիւ տէ-
- 40 յիլ իտի: Խալգտան նիչէլէրի պու սէօղիւ իշիթ-
տիքլէրինտէ՝ Յիլ հագիզէ պու օլ փէյղամպեր
- 41 տիր՝ տէտիլէր: Պաշգալարը՝ Պու Մէսիհ տիր՝ տէ-
տիլէր. զայրիլէրի իսէ՝ Եա, Մէսիհ Ճէրիլտէ՞ն մի
- 42 կէլիր. Մէսիհ Տաուտըն նէսլինտէն վէ Տաուտըն
օլտըղը Պէյթլէհէմ նամ քէյտէն կէլիր՝ տէյիւ-
- 43 քիթապ պույուրմա՞ղ մը՝ տէտիլէր: Պէյլէճէ ա-
նըն հագգընտա խալզ պէյնինտէ իխթիլաֆ վու-
- 44 դու՝ պուլտու: Վէ անլէրտէն պա'զըսը անը թութ-
մազ իսթէտիլէր իսէ տէ, հիչ քիմնէ անա էլ ու-
- զալթմատը:

45 Վէ մէ'մուրլար պաշ քեահինէր իլէ ֆերիսիւրին
 46 եանընա կէլալքլէրինտէ , անլէրէ՝ Նի'չիւն անը կէ-
 47 թիւմէտինիլ՝ տէտիլէր : Մէ'մուրլար ճէվապէն՝ Պու-
 48 ատէմ կիպի ասլա պիր քիմնէ սէջլէմէմիշ տիր՝
 49 տէտիլէր : Վէ պունսւն իւղէրինէ ֆերիսիլէր տիլէ-
 50 րէ ճէվապէն՝ Սի'զ տէ մի ալտանտընըզ . Ռէ'իսլէր-
 51 տէն եախօտ ֆերիսիլէրտէն պիր քիմնէ անա իման
 52 էթտի' մի . Ամմա շէրի'աթը պիլմէյէն պու խալդ
 53 մէլ'ուն տըր՝ տէտիլէր : Կէճէլէյին անըն եանընա
 54 կէլմիշ օլտն Նիգօտիմօս անլէրտէն պիրի օլմաղլէ ,
 55 անլէրէ՝ 'Աճէպա պիղիմ շէրի'աթըմըզ պիր ատէմի
 56 էվվէլա տինկլէյիպ նէ էթտիյինի անկլամայընճա ,
 57 հիւքմ էտէ'օր մի՝ տէտի . Պունա ճէվապէն՝ Սէ'ն
 58 տէ մի ճէլիլտէն սին . Թահգիդ էյլէ վէ պադ քի
 59 ճէլիլտէն փէյղամպէր զուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէ-
 60 տիլէր : Վէ հէր քէս քէնաի էվինէ կիթտի :

ՊԱՊ 8

1 Վէ Յիսուս Զէյթուն տաղընա կիթտի : (2) Վէ
 2 'ալ էս սահար թէքրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւթիւն
 3 գալմ եանընա կէլմէքտէ օլարադ , օթուրուպ ան-
 4 լէրէ թա'լիմ էտէր իտի : Վէ 'ուլէմա իլէ ֆերի-
 5 սիլէր զինատա թութուլմըշ պիր գարը անըն եա-
 6 նընա կէթիւրիպ՝ օրթատա տուրտուրարադ , Անա՝
 7 Ես մու'ալլիմ , պու գարը իրթիքեապը զինա ֆի՝
 8 լինտէ թութուլտու : Վէ Մուսա շէրի'աթտա պի-
 9 ղէ պէջլէ քիմնէլէրին րէճմ օլունմասընը էմր էթ-
 10 տի . սէն նէ' տէրսին՝ տէտիլէր : Իթթիհամընա
 11 Դէ'իլէ պուլմադ իւզընէ , անը թէճրիւպէ իչիւն

- պունուս սեյլէտիլէր . լաքին՝ Յիսուս էյիլիպ՝ փար-
- 7 մաղը իլէ եէրէ եաղը եաղար իտի : Վէ անա մու-
- սըրրանէ սու՛ալ էթմէլէրիլէ, տողրուլուպ անլէրէ՝
- Սիզտէն հանկըսը պիկիւնաս իսէ , անըն իւղէրինէ
- 8 էվիլէլա թաղը օ աթսըն՝ տէտի : Վէ եինէ էյիլիպ
- 9 եէրէ եաղը եաղար իտի : Վէ պունուս իշիթտիլէ-
- րինատէ , զամիրլէրինտէն իլզամ օլունարագ , իսթի-
- յարլարտան պաշլսյըպ էն սօնկրաքիլէրէ վարընճա-
- յատէք , պիրէր պիրէր չըգտըլար . վէ Յիսուս եա-
- լընըզ գալտը . գարը տախի օրթատա տուրույօր
- 10 իտի : Վէ Յիսուս տողրուլուպ գարըտան մա՛տա
- պիր քիմնէյի կէօրմէմէլէ , անա՝ Էյ գարը , օլ
- միւտտա՛լիլէրին նէ՞րէտէ տիր , հիչ պիրի ՛ալէյհի-
- 11 նէ հիւքմ է՞թմէտի մի՝ տէտի : Օլ տախի՝ Հիչ
- պիրի , Էֆէնտի , տէմէսիլէ , Յիսուս անա՝ Պէն
- տախի ՛ալէյհիլէ հիւքմ էթմէմ . կիթ , արթըզ
- կիւնաս իշլէմէ՝ տէտի :
- 12 Վէ եինէ Յիսուս անլէրէ իսթապէն՝ Պէն տիւն-
- եանըն նուրու իմ . պանա թապի՝ օլան՝ զուլմէթտէ
- եիւրիւմէյիպ , անճագ նուրը հայաթա մալիք օլա-
- 13 ճագ տըր՝ տէտի : Ֆէրիսիլէր տախի անա՝ Սէն քէն-
- տի հագգընտա շէհատէթ էտէրսին , սէնին շէհա-
- 14 տէթին հագգ ալէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէ-
- րէ ճէվապէն՝ Հէր նէ գատար պէն քէնտի հագգըմ՝
- տա շէհատէթ էտէրսէմ տէ , շէհատէթիմ հագգ
- տըր , զէրա նէրէտէն կէլտիլիմի վէ նէրէյէ կիտէճէ-
- յիմի պիլիւրիմ . սիզ իսէ նէրէտէն կէլտիլիմի եա
- 15 նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ : Սիզ ճիսմանիճէ
- հիւքմ էտէրսինիզ . պէն հիչ քիմնէյի հիւքմ էթ-
- 16 մէմ : Վէ էյէր պէն հիւքմ էթմէմ տէ , պէնիմ

- հիւքծիւմ հազգ տըր . զիրաւ եալընըզ տէյիլ իմ .
ամմա պէն վէ պէնի իրաալ էտէն փէտէր պէրպէրէլ :
- 47 Վէ էքի աստմին չէհատէթի հազգ օլտըղը չէրի'ա .
48 թընըզտա տախի մուհարրէր տիր : Պէն քէնտի հազ-
գըմա չէհատէթ էտէրիմ , պէնի իրաալ էտէն փէ-
տէր տախի պէնիմ հազգըմա չէհատէթ էտէր :
- 49 տէտի : Ու վազըթ տնա՝ փէտէրին նէ՞րէտէ տիր՝
տէտիլէր . Յիսուս՝ նէ՛ պէնի , նէ՛ տէ փէտէրիմի պի-
լիրսինիզ . էյէր պէնի պիլաէ իտինիզ , փէտէրիմի
տախի պիլիր իտինիզ՝ տէյիլ ճէվապ վէրտի :
- 20 Յիսուս պու սեօզլէրի հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր ի-
քէն՝ խազինէտէ սէջլէտի . վէ աճը հիչ քիմնէ
թուլթմատը , զիրաւ վազթը տահա կէլմէմիշ իտի :
- 21 Պա'տէհու Յիսուս թէքրտը անէրէ խիթապէն՝
Պէն կիտէրիմ , վէ պէնի արայըպ տա կիւնահընըզ-
տա էօլէճէքսինիզ . պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ .
- 22 կէլմէզսինիզ՝ տէտի : Պուռնու իւզէրինէ Եհնու-
աիլէր՝ 'Աճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիլաճէ՞ք մի
տէր քի՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլմէզսի-
- 23 նիզ տէյօր՝ տէտիլէր : Ու տախի անէրէ՝ Սիզ ա-
շաղըտան սընըզ , պէն էօգարըտան իմ . գիզ պու
տիւնէատան սընըզ , պէն պու տիւնէատան տէյիլ
- 24 իմ : Պու էճլտէն սիզէ՝ կիւնահարընըզտա էօլէ-
ճէքսինիզ՝ տէտիմ . զիրաւ էյէր պէն իտիլիմէ ինան-
մազսանըզ , կիւնահարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէ-
- 25 տի : Պուռնու իւզէրինէ տնա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէ-
տիլէր . Յիսուս տախի անէրէ տէտի քի՝ Էվվէլտէն
- 26 պէրու հէման սիզէ սէջլէտիլիմ զամթ իմ : Սիզին
հազգընըզտա սէջլէմէյէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ
չէյիլիմ վար . լաքին պէնի իրաալ էտէն հազգ

- տըր . վէ պէն տիւնեայտ անտէն իշխտիյիմ՝ շէյ-
- 27 լէրի սեյլէրիմ . Անլէր՝ քէնտիլէրինէ փէտէր հագ-
գընտտ սեյլէտիյինի անկլամատըլար :
- 28 Վէ ցիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իպն իւլ ինսանը
եիւքսէյէ գալտըրտըղընըլտա , պէն իտիյիմի վէ
քէնտիլիյիմտէն հիչ պիւր շէյ էթմէյիպ , լաքին
փէտէրիմին պանա թա՛լիմ էթտիյի իւզըէ՝ պու-
- 29 շէյլէրի սեյլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ , վէ պէնի
իրաւ էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիւր . փէտէր
պէնի եալընըզ պրագմտը , չիւնքի պէն տա՛րմա
անըն ըիզատը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի :
- 30 Պու շէյլէրի սեյլէր իքէն՝ չօգ քիմսէլէր անա
- 31 իման էթտիլէր . Օլ վագըթ ցիսուս քէնտիլէ իման
էտէն Եէհուտիլէրէ խիթապէն՝ Էյէր սիզ պէնիմ
քէլամըմտա գալըրտանըզ , ֆիլ հագիգէ շայիրալէ-
- 32 ըիմ օլուպ՝ Հագիգաթը պիլէճէքսինիզ , հագիգաթ
- 33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիւր՝ տէտի : Անա՝
Պիլ Ապրահամ զիւրիյէթի իզ , վէ հիչ պիւր վագըթ
քիմսէյէ գուլըզ էթմէտիք . սէն նա՞սըլ՝ Ազատ
օլաճագսընըզ՝ տէյօրսըն տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր .
- 34 ցիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն , հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ կիւնահ իլլէրսէ ,
- 35 կիւնահըն գուլու տըր : Գուլ տախի խանէտէ իլ
էլ էպէտ պագի գալմայըպ՝ օղուլ իլ էլ էպէտ
- 36 գալըր : իմտի էյէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ ,
- 37 ֆիլ վագը՝ ազատ օլաճագսընըզ , Ապրահամ զիւր-
րիյէթի օլտըղընըզ պիլիրիմ . տամա գաթլիմի ա-
րայօրսընըզ , չիւնքի քէլամըմ տէրուսինիզտէ եէր
- 38 թուլթմայօր . Պէն փէտէրիմին նէգտինտէ կէօրտիւ-
յիւմիւ սեյլէրիմ , սիզ տախի վէտէրինիզ եա-

- նքնտա կեօրտիւշիւնիւզ շէյլերի եափարսընը՝ տե-
 39 տի : Անա ճէվապէն՝ Պիղիմ փէտերիմիզ Ապրա-
 համ տըր՝ տէտիլէր . Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝
 Ապրահամըն էվլատը օլտայլտընը , Ապրահամըն 'ա-
 40 մէլլէրի իլէ 'ամիլ օլուր իտինիզ . Ֆագաթ շիմտի
 պէնիմ՝ եա'նի Ալլահ թարաֆընտան իշիթտիլիմ՝
 հագիգաթը սիգէ սէջլէյէն պիր ատէմին գաթլինի
 41 տըյօրսընը . Ապրահամ պուշու եափմատը : Սիզ
 փէտերինիլին 'ամէլլէրի իլէ 'ամիլ օլուրսընը . իմ
 տի անա՝ Պիզ վէլէտ ի զինա տէյիլ իզ , պիղիմ պիր
 Փէտերիմիզ վար , օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր :
 42 Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Էյէր Ալլահ Փէ-
 տերինիզ օլտայլտը՝ պէնի սէվլէր իտինիզ , չիւնքի
 պէն Ալլահտան խուրուճ էտիպ կէլտիմ . զիրա քէն-
 տիլիյիմտէն կէլմէտիմ , լաքին պէնի օ իրսալ էթ-
 43 տի : Նի՞չիւն պէնիմ սէօպիւմիւ անկլամայօրսընը .
 44 չիւնքի պէնիմ քէլամըմը տինկլէյմէզօլինիզ : Սիզ
 պապանը շէյթանտան սընը , վէ պապանըզըն
 շէսվէթլէրինի Ֆի'յէ կէթիրմէք իսթէրսինիզ . օ
 իպթիտատէն պերու գաթիլ իտի , վէ հագիգաթ-
 տա սէպաթ էթմէտի , զիրա անտէ հագիգաթ եօգ-
 տըր . եալան սէջլէտիլի վագըթ քէնտի շէյլէրին-
 տէն սէջլէր , զիրա եալանճը վէ եալան պապասը
 45 տըր : Ամա պէն հագիգաթը սէջլէտիլիմ իշիւն
 46 պանա ինանմազընը : Սիզտէն քի՞մ իւզէրիմտէ
 կիւնտահ իսպաթ էտէ պիլիր . վէ հագիգաթը սէգյ-
 47 լէյօր իսէմ , Նի՞չիւն պանա ինանմազընը : Ալլահ-
 տան օլան՝ Ալլահըն քէլամարընը տինկէր . սիզ
 48 Ալլահտան օլմատըզընըտան տինկլէմէզսինիզ . Եէ-
 հուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սանա Սամարիալը վէ

- մէծնուն տէտիյիմիլ տօգրու տէյի՞լ մի՞ տէտիլէր :
- 49 Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն մէծնուն տէյիլ իմ, լաքին
Փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիլ իսէ պէնի թահ
- 50 գիր էտիյօրսընըլ : Վէ պէն քէնտի 'իզլէթիմի ա
- 51 բամամ. ալ արայըլ հիւքմ էտէն վար տըր : Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիլէ տէրիմ քի՞ հյէր
պիր քիմսէ պէնիմ քէլամբմէ հըֆլ էտէրսէ, իլ
- 52 էլ էպէտ էօրիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէտի : Օլ
վադըթ Եէհուտիլէր անա՝ Մէծնուն օլտըզըն շիմ
տի պիլիլիլ. Ապրահամ վէ փէյլամպէրլէր վէֆաթ
էթտիլէր, վէ սէն՝ Էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէ-
լամբմէ հըֆլ էտէրսէ, իլ էլ էպէտ էօրիւմ թաթ.
- 53 մայաճադ՝ տէյօրսըն : Աէն միւթվէֆա փէտէրի.
միլ Ապրահամտան պէզի՞ք մի պին. փէյլամպէր-
լէր տաթի վէֆաթ էթտիլէր. սէն քէնտիինի քի՞մ
- 54 'աաա էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝
Էյէր պէն քէնտիմի թա'զիլ էտէրսէմ, 'իզլէթիմ
պիր շէյ տէյիլ տիր. պէնի թա'զիլ էտէն՝ Փէտէ-
րիմ տիր, քի սիլ անըն հագգընտա Ալլահըմբը
- 55 տըր՝ տէյօրսընըլ. Վէ անը թանըմազսընըլ, ամմա
պէն անը պիլիլիմ. վէ անը պիլմէմ՝ տէսէմ, սիլին
կիպի եալանճը օլտըքմ. լաքին անը պիլիլիմ վէ
- 56 անըն քէլամբմէ հըֆլ էտէրիմ : Փէտէրինիլ Ապ-
րահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արզուքէշ օ-
- 57 լուա՝ կէօրտիւ վէ մէսրուր օլտու : Վէ Եէհու-
տիլէր անա՝ Տահա էլլի եաշընտա տէյիլ իրէն,
- 58 Ապրահամը տաթի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր : Յիսուս
անլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիլէ տէրիմ
քի՞ Ապրահամ մէվճուս օլմազտան ադտէմ պէն
- 59 մէվճուս իմ՝ տէտի : Օլ վադըթ իւզլէրինէ աթմազ

իւզրէ թաշար գալորտըլար . Յիսուս իսէ կիղէն-
տի , վէ արալարընտան կէչէրէք , հէյքէլտէն չըդըպ
պէօյլէճէ կիթտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէչէր իքէն , անատան տօղմա քէօր ողիւր ա-
- 2 տէմ կէօրտիւ : Շայիրալէրի տախի անա՝ Եա Մոու-
'ալլիմ , պուճուճ քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի
եօգսա վալիտէյնինի՞ն մի կիւնաճ իշլէմէսի սէպէպ
- 3 օլտու՝ աէյէրէք սու՝ալ էթտիլէր : Յիսուս ճէվա-
պէն՝ Նէ անըն վէ նէ տէ վալիտէյնինին կիւնաճ
իշլէմէսի , Փագաթ Ալլասըն իշլէրի անտէ պէյան
- 4 օլունմասը իշիւն օլտու : Կիւնտիւզ օլտըգճա պէնի
իրալ էտէնին իշլէրինի իշլէմէքլիյիմ լազըմ տըր-
կէճէ կէլըր քի՝ օլ գէման պիր քիման իշ իշլէյէ-
- 5 մէզ : Պէն տիւնեատա պուլընտըգճա , տիւնեա-
- 6 նըն նուրը իմ՝ տէտի : Պաւ շէյլէրի տէտիքտէ ,
եէրէ թիւքիւրիւպ՝ թիւքրիւք իլէ պալլըգ եափտը ,
վէ պալլըզը քէօրիւն կէօղլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ ,
- 7 անա՝ Կիթ , Սիլօճա հալուզընտա (քի իրալ օլուն-
մուշ տէմէք տիր) երյգան՝ տէտի . օլ տախի կի-
տիպ երյգանտը , վէ կէօրիւր օլտըզը հալտէ կէլտի :
- 8 Պուճուճ իւզէրինէ գօնշլարը վէ անըն քէօր իտի-
յինի էվվէլտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէնճի-
- 9 լիք էտէն պու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր : Պա՛ղըլարը՝
Պու տըր , վէ պա՛ղըլարը՝ Անա պէնգէր՝ տէտիլէր .
- 10 քէնտիսի՝ Պէն իմ՝ տէտի : Օլ վագըթ անա՝ Սէնին
- 11 կէօղլէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէտիլէր : Օ ճէվալ վէ-
րիպ՝ Յիսուս տէնիլէն պիր ատէմ պալլըգ եափըպ

- կեօղէրիմէ սիւրտիւ , վէ պանա՝ Սիւօհա հափուզը-
նա կիտիպ երյգան՝ տէտի , պէն տախի կիտիպ
երյգանտըղմաա կեօղէրիմ՝ կէօրիւր օլտու՝ տէտի :
12 Անէր տախի անտ՝ Օլ ատէմ նէ՞րէտէ տիր՝ տէ-
տիլէր . Պիլմէմ՝ տէտի :
- 13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 Թիւրտիւլէր : Յիսուսըն պալչըղը եափըպ անըն
15 կեօղէրինի աչտըղը զէման սէպթ կիւնիւ իտի : Վէ
երինէ ֆէրիսիլէր՝ կեօղէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէյիւ
անա սու՛ալ էթտիլէր : օլ տախի անլէրէ՝ կեօղ-
լէրիմէ պալչըգ գօտու , երյգանտըմ տա կէօրիւ-
16 յօրըմ՝ տէմէսի իւղէրինէ , Ֆէրիսիլէրաէն պա՛ղըա-
ըը տէտիլէր քի՝ Պու ատէմ Ալահտան տէյիլ տիր ,
չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ բի՛ոյէթ էթմէղ . պաշգա-
լար՝ կիւնաճըեար ատէմ՝ պէյլէ միւ՛ճիզաթ նա՞-
սըլ իճրա էտէ պիլիւր՝ տէտիլէր . պէյլէճէ արուա-
17 ընտա իխթիլաֆ օլտու : Թէքրար քէօրէ՝ Սէնին
կեօղէրինի աչտըղընտան տօլայը անըն հագգընտա
նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր . օլ տախի՝ փէյղամպէր տիր՝
18 տէտի : Լաքին Եէհուտիլէր կեօղէրի աչըլտըն վա-
լիտէյնինի չաղըրընճոյա դատար , անըն քէօր օլուպ
19 տա կեօղէրի աչըլտըղընա ինանմայարագ , Անլէրէ
սու՛ալ իէ՝ Սիզին օլ քէօր տօղտու՝ տէտիյինիզ
օղընըզ պո՞ւ մը տըր . շիմտի եա նա՞սըլ կէօրիւ-
20 յօր՝ տէտիլէր : Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվա-
պէն՝ Պու պիզիմ օղըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը
21 պիլիւրիզ . Ֆազաթ շիմտի նասըլ կէօրալիւյիւնիւ
պիլմէյիզ . եախօտ անըն կեօղէրինի քիմ աչտըղը-
նը պիզ պիլմէյիզ . քէնտիսի պալիղ տիր , անա
սու՛ալ էտինիզ , քէնտի հագգընտա քէնտիսի սէյ-

- 22 Լէսին՝ տէտիլէր : Անքն վալիտէյնի Եէհուտիլէրտէն
գորգարգլարը իշխան պէտլէ սէտլէտիլէր . զիրա Եէ-
հուտիլէր՝ էյէր պիր քիմնէ անքն Մէսիհ օլարղընը
իգրար էտէրսէ , ճէմա՝տթտան իխրաճ օլունմասը
իշխան ագտէմճէ պիլ իթթիֆադ գարար գըմըշլար
- 23 Իտի : Պու սէպէպտէն վալիտէյնի՝ ֆէնտիսի պալիղ
24 տիր , անա սու՝ալ էտինիղ՝ տէտիլէր : Պա՝տէհու
մուգատտէմա քէօր օլան տտէմի թէքար չաղըրըպ ,
անա՝ Ալլահա համա էյլէ , պիլ օլ ատէմին կիւնահ-
- 25 քէար իտիյնի պիլիբիղ՝ տէտիլէր : Օլ տաիի ճէվապ
վէրիպ՝ Կիւնահ քէար . օլըպ օլմաարղընը պիլմէմ ,
պիր շէյ պիլիբիմ՝ քի՝ պէն քէօր իտիմ , շիմաի կէօ-
- 26 բիւյօրըմ՝ տէտի : Վէ եինէ անա՝ խիթապէն՝ Սանա
27 նէ՞ ետիտը . կէօղլէրինի նա՞սըլ աչալ՝ տէտիլէր : Օ
իսէ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ շիմաի սէտլէտիմ վէ
իշիթմէտինիղ , նի՞շիւն թէքար իշիթմէք իսթէյօր-
սընըղ . 'տճէպպ սի՞ղ տէ մի անա շայիրտ օլմագ իս-
- 28 թէրսինիղ՝ տէտի : Պունլար անա շէթմ էտիպ՝ Ա-
նքն շայիրտի սէն սին , պիլ իսէ Մուսանքն շայիր-
- 29 տի իղ : Պիղ Ալլահն Մուսայա սէտլէտիյնի պի-
լիբիղ , ամմա պունուն՝ նէրէտէն օլարղընը պիլմէ-
- 30 յիղ՝ տէտիլէր : Օլ ատէմ անլէրէ ճէվապէն՝ Պու
'աճայիպ պիր շէյ տիր . օ պէնիմ կէօղլէրիմի աչ-
մըլ իքէն , սիղ անքն նէրէտէն օլարղընը պիլմէգսի-
- 31 նիղ : Վէ պիլիբիղ քի՝ Ալլահ կիւնահ քէարլարը
տինկլէմէղ , անճագ պիր քիմնէ միւթթագի օլըպ
տա՝ անքն իրտաէթինի իճրա էտէրսէ , անը տինկ-
- 32 լէր : Պիր քիմնէնին՝ անատան տօղմա քէօրլան
կէօղլէրինի աչաղը եղէլտէն պէրու իշիտիլմէտի :
- 33 Էյէր պու քիմնէ Ալլահտան օլմասայլար , պիր շէյ

- 34 Ետեմէզ իտի՝ տէտի : Անա ճէվապէն՝ Սէն քիււ-
լիյէն կիւնասլարտա տօզմըշ իքէն , սէն մի պիգէ
Թալիմ էտէրսին՝ տէյերէք , անը Թարտ էթտիլէր , ա-
35 Նը պուլուպ՝ Սէն Իպնուլասա իման էտէ՞ր մի սին՝
36 տէտի : ՕԼ տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի , քի՞մ տիլ
37 քի՝ անա իման էտէյիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ա-
նա՝ Հէմ անը կէօրտիւն , Հէմ տէ սէնին իլէ տօյ-
38 լէշէն օ տըր՝ տէտի : ՕԼ տախի՝ իման էտէրիմ
39 եա Բապպ , տէյերէք՝ անա սէճտէ էյլէտի : Վէ Յի-
սուս՝ Պէն Տիւքմ իշիւն պու տիւնեայա կէլտիմ ,
Թա քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր , վէ կէօրէնլէր քէօր
40 օլալար՝ տէտի : Վէ եանընտա պուլունան ֆէրի-
տիլէրտէն պա՛զըսը պու շէյլէրի իշլիթտիքլէրինտէ ,
անա՝ 'Աճէպա պի՞զ տախի մի քէօր իզ՝ տէտիլէր :
41 Յիսուս անլէրէ՝ Էյէր քէօր օլտայրտընրզ կիւնա-
հընըզ օլմալ իտի . տմմա շէմտի՝ կէօրիւյօրըզ
տէրսինիզ , անըն իշիւն կիւնասընըզ պագի տիլ՝
տէտի :

ՊԱՊ 10

- 4 Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ գօ-
յունլարըն աղլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տի-
կէր մահալտէն կիրէն՝ խըրօրզ վէ հարամի տիլ :
2 Ամմա գափուտան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանը տըր :
3 Պունա տախի գափուճը աչար , վէ գօյունլար ա-
նըն սէտատընը տինկլէր . օլ տախի քէնտի գօյուն-
լարընը իսմլէրիլէ չաղըրըպ՝ անլէրի տըշարը չը-
4 գարըր : Վէ քէնտի գօյունլարընը չըգարտըրը դէ-

- ման՝ էօնլերինճէ կիտիպ , գոյունլար տախի անըն
սէտասընը թանըտըգլարը ճիհէթլէ , արտընճա կի-
5 տերլեր : Ամմա եապանճընըն արտընճա կիթմէյիպ՝
անտէն գաչարլար . զիրա եապանճըլարըն սէտասը-
նը թանըմուղլար :
- 6 Յիսուս անլերէ պու թէմսիլի սէօյլէտի իսէ տէ ,
անլեր քէնտիլլերինէ սէօյլէտիլի շէյլէրին նէ տէմէք
7 օլաըղընը ֆէհմ էթմէտիլլեր : Վէ Յիսուս թէքրար
անլերէ՝ Հադիգաթէն , հադիգաթէն սիզէ տերիմ՝
8 քի՝ գոյունլարըն գափուսը պէն իմ : Պէնտէն էյլ-
վէլ կէլէնլերին ճիւմլէսի խըրսըզ վէ հարամի տիր-
9 լեր . ամմա գոյունլար անլերի տինկլէմէտիլլեր : Գա-
փու պէն իմ . էյեր պիր քիմսէ պէնտէն կիրէրսէ ,
խէլաս օլուր , վէ կիրիպ չըգարագ՝ մեր՝ա պուլուր :
10 Խըրսըզ չալմագ վէ էօլտիւրմէք վէ լօյլէֆ էթմէք-
տէն զայրի պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ . պէն հայա-
թա մուլիք օլմալարը , հաթթու զիյատէսիլլէ մա-
11 լիք օլմալարը իչիւն կէլտիմ : Էյի չօպան պէն իմ .
էյի չօպան գոյունլարըն էօլընա ճանընը՝ ֆէտու է-
12 տեր : Լաքին գոյունլար քէնտի մալի օլմայըպ՝ չօ-
պան օլմայան պիր իւճըէթլի քիմսէ գուրտըն կէլ-
տիլինի կէօրտիւքտէ , գոյունլարը պրաղըպ գաչար .
13 գուրտ տախի գոյունլարը գափըպ տաղըտըր : Իւճ-
ըէթլի գաչար , չիւնքի իւճըէթլի տիր , վէ գոյուն-
14 լարը վաղըֆէ էտինմէզ : Էյի չօպան պէն իմ , վէ
պէնիմքիլլերի թանըրըմ , պէնիմքիլլեր տախի պէնի
15 թանըրլար : Փէտէր պէնի թանըտըղը միսիլլիւ ,
պէն տէ ֆէտէրի թանըրըմ , վէ գոյունլարըն էօլը-
16 նա ճանըմը ֆէտա էտէրիմ : Վէ պէնիմ պու աղըլ-
տան օլմայան պաղգա գոյունլարըմ վար տըր . ան-

- լէրի տախի կէթիրմէքլիյիմ կերէք տիր . վէ պէնիմ
սէտամը տինկլէյէճէքլէր , վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր
- 17 չօպան օլաճագ տըր : Թէքրար ալմադ իւզդէ ճանը
մը ֆէտա եթտիյիմ իչիւն՝ ֆէտեր պէնի սէվէր :
- 18 Անը պէնտէն քիմնէ ալմաղ , ֆագաթ պէն քէնտի-
լիյիմտէն ֆէտա էտէրիմ . անը ֆէտա եթմէյէ
գուտրէթիմ վար , վէ թէքրար ալմաղա գուտրէ-
թիմ վար . պու էմըի ֆէտէրիմտէն ախղ էյլէտիմ
տէտի :
- 19 Վէ եինէ պու սէօզլէրին սէպէպինտէն Իէհուտիլէր
- 20 պէյնինտէ իխթիլաֆ վաղը՝ օլտու : Վէ անլէրտէն
նիչէլէրի՝ Սէճնուլն վէ տիվանէ տիր , անը նի՞չիւն
- 21 տինկլէյօրսընը՝ տերլէր իտի՝ Տիկերլէր իտէ՝ Պուշլար
մէճնուլն սէօզլէրի տէյիլ տիր . ճինն քէօրլէրին կէօզ-
լէրինի ալմաղա միւզթէտի՞ր մի տիր՝ տերլէր իտի :
- 22 Վէ Եէրուշալիմտէ հէյէլէն թագտիս պայրամը
- 23 օլտու , վէ գըշ իտի : Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սիւ-
- 24 լէյմանըն էյվանընտա կէզէր իքէն , Եէհուտիլէր
անը իհաթէ էտերէք , տէտիլէր քի՝ ճանըմըզ նէ՞
վագթա գատար մու՛ալլագտա պրագըյօրսըն . էյէր
- 25 Մէսիհ սէն իսէն , պիղէ աշիքետարէ սէցլէ : Յիսուս
անլէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ սէցլէտիմ , լաքին ինան
մոյօրսընը . ֆէտէրիմին իսմի իլէ իճրա էյլէտիյիմ
'ամէլլէր պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էտերլէր :
- 26 Լաքին սիզ ինանմազսընը . զիրա սիղէ տէտիյիմ
- 27 կիպի՝ պէնիմ գոյուշլարմտան տէյիլ սինիզ , Պէ-
նիմ գոյուշլարմ սէտամը տինկլէրլէր , պէն տա-
խի անլէրի թանըրմ , վէ պէնիմ արտըմճա կէթը-
- 28 լէր : Վէ պէն անլէրէ հայաթ քէպէտիյէ վէրիւրիմ ,
վէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայաճագլար տըր , վէ

- անլերի պէնիմ էլիմտէն քիմնէ գափմայաճագ տըր :
- 29 Անլերի պանա վէրէն փէտերիմ ճիւմլէտէն պէյիւք տիր , վէ փէտերիմին էլինտէն քիմնէ գափմադա
- 30 գատիր տէյիլ տիր : Պէն վէ փէտեր պիր իղ՝ տէտի :
- 31 Օլ վագըթ Եէհուտիլէր անը թաշլամագ իւզըէ
- 32 երնէ թաշլար գալարարարար : Յիսուս անլերէ ճէվապէն՝ Սիղէ փէտերիմ թարաֆընտան նիչէ էյի 'ամէլլէր կէօթէրտիմ , անլերին հաճկըսը իչիւն
- 33 պէնի թաշլայօրսընը՝ տէտի : Եէհուտիլէր անա ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ , անճագ քիւֆը իչիւն , վէ սէն ինսան իքէն քէնտինի Ալահ մագամընա գօտըղըն իչիւն թաշլարըլ՝ տէ-
- 34 տիլէր : Յիսուս անլերէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէրիտ-թընըղտա՝ Պէն , Սիղ իլաշլար սընըղ տէտիմ՝ տէ-
- 35 յիւ մուհարրէր տէյիլ մի : Էյէր Ալահըն քէլամընըն վարիտ օլտըղը քիմնէլէրէ իլաշլար տէտի
- 36 իսէ , (վէ քիթապըն նէսիսի մուհալ տըր ,) փէտերին թագաթիս էտիպ տիւնեայա իրսալ էյլէտիյի զաթա , իպնուլահ իմ՝ տէտիյի իչիւն օիղ՝ ֆիւֆը
- 37 էտէյօրսըն՝ տէրմիսինիղ : Էյէր փէտերիմին 'ամէլլէրինի իճրա էթմէղնէմ , պանա ինանմայընը :
- 38 Ամմա էյէր իճրա էտէրնէմ , պանա ինանմագսունըղ , օլ 'ամէլլէրէ ինանընըղ , թա քի՝ փէտեր պէնտէ՝ պէն տաթի անտէ իտիյիմի ֆէհմէմ էտիպ՝ իման էտէսինիղ :
- 39 Պուռուս իւզլերինէ թէքրար անը թութմագ իս-
- 40 թէտիլէր իսէ տէ , էլլէրինտէն գուրթուլաու . վէ երնէ իրտանըն էօթէ թարաֆընտա , Եուհաննանըն մուգատտէմա վաֆթ իղէթտիյի մահալէ կիտիպօրա-
- 41 տա իգամէթ էյլէտի : վէ նիչէ քիմնէլէր եանընա

կէլէպ՝ Ծիւ վադը՝ Եռահաննա հիչ պիր միւճիդէ
 իճրա էթմէտի, լաքին Եռահաննան պուհուն հագ-
 գընտա ճիւմլէ սեջլէտիյի հագգ իմիշ՝ տէտիլէր :
 42 Վէ օրատա նիչէլէր անա իման էթտիլէր :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Մէրեէմ իլէ հէմշիրէսի Մարթանըն քեցիւ
 Պէյթ'անիա Էհ-Են-Էտէն՝ Լա'զար նաթընտա պիր
- 2 քիմնէ խաթթա իտի : Վէ գարընտաշը Լա'զար խա-
 թա օլան Մէրեէմ Բապպը Խօշ րա'իհալը եաղ իլէ
 մէսհ էտիպ՝ պապլարընը սաչլարը իլէ սիլմիշ օլան
- 3 խաթուռ իտի : Իմտի հէմշիրէլէրի՝ Եա Բապպ, իշթէ
 սէվտիյին քիմնէ խաթթա տըր՝ տէյիւ անա խապէր
- 4 կէօնտէրտիլէր : Վէ Յիսուս պուհուռ իշիթտիքտէ,
 Պու Էօլիւմ խաթթալըղը օլմայըպ, տնճագ Իպն-
 ուլլահ անըն վասթթասըյլէ թէմճիտ օլուհմագ
- 5 իւղրէ, Ալլահըն մէճտի իչիւն տիր՝ տէտի : Վէ
 Յիսուս Մարթայը վէ հէմշիրէսի իլէ Լա'զարը սէվէր
- 6 իտի : Վէ անըն խաթթա օլտըղընը իշիթտիյինտէ,
 պուլուհտըղը մահալտէ իքի կիւն տահա մէքս է-
- 7 տիպ, Պա'տէհուռ շայիրտլէրինէ՝ Եինէ Եհհուտիյէյէ
- 8 կիտէլիմ՝ տէտի : Շայիրտլէրի անա՝ Եա Մու'ալլիմ,
 Եհհուտիլէր սէնի շիմտի թաշամաղա գաստ էտի-
- 9 յօրլար իտի, Եինէ օրպա՝ մը կիտէրսին՝ տէտիլէր :
- 10 3 Յիսուս ճէվապէն՝ Կիւնիւն օն իքի սա'աթը Եօգ
 մը. էյէր պիր քիմնէ կիւնտիւղ կէզէրսէ՝ սիւրը-
- 40 մէզ. զիրա պու տիւնեանըն նուրընը կէօրիւր : Ամ-
 մա էյէր պիր քիմնէ կէճէլէյին կէզէրսէ՝ սիւրէր :
- 44 զիրա քէնտինտէ նուր Եօգ տըր՝ տէտի : Պու շէյլէ-

- րի սեջլէտիքտէն սօնկրա անլէրէ՝ Տօթըմբզ Լա-
 դար ույումըշ տըր , ամմա պէն անը ույանտըրմա-
 12 զա կիտիյօրըմ՝ տէտի : Շայիրալէրի տախի՝ Եա
 րապպ , էյէր ույումըշ իսէ շիֆա պուլուր՝ տէտի-
 13 լէր : Լաքին Յիսուս վէֆաթը հազգընտա սեջլէ-
 միշ , ամմա անլէր ույդու ույումանսընտան պահս
 14 էտիյօր զաննընտա իտիլէր : Օլ զէման Յիսուս ան-
 լէրէ աշիքեսարէ օլարադ՝ Լա՛դար վէֆաթ էթմիշ
 15 տիր . վէ օրատա պուլունմատըղմա սիզին իչիւն
 սէվնիրիմ՝ քի՝ իման էտէսինիլ . ֆադաթ եանընտ
 16 կիտէլիմ՝ տէտի : Իքիզ տէնիլէն թօմա ըէֆիքի
 պուլունան շայիրալէրէ՝ Պիզ տախի կիտիպ անըն
 իլէ պերապէր վէֆաթ էտէլիմ՝ տէտի :
 17 վէ Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն պէ-
 րու գապրտա եաթար պուլտու :
 18 վէ Պէյթ՝անիա Եէրուշալիմէ եազըն , եա՛նի թադ-
 19 րիպէն օն պէշ օդ աթըմը մէսաֆէտէ օլուպ , Եէ-
 հուտիլէրտէն չօդ քիմնէլէր գարնտաշարընտան
 տօլայը թա՛ղէյէ իչիւն՝ Մարթա իլէ Մէրէէմին
 20 նէզտինէ կէլիշլէր իտի : Իմտի Մարթա՝ Յիսուս
 կէլիյօր տէլիւ իշիթտիքտէ , անը իսթիզպալէ չըգ-
 21 տը . Մէրէէմ իսէ խանէտէ օթուրույօր իտի : Օլ
 վադըթ Մարթա Յիսուսա՝ Եա րապպ , էյէր սէն
 պուրատա օլսայըտըն , գարնտաշըմ՝ վէֆաթ էթմէզ
 22 իտի . Լաքին շիմտի պիլէ Ալլահտան հէր նէ տի-
 լէրսէն , Ալլահըն սանա վէրէճէյինի պիլիրիմ՝ տէ-
 23 տի : Յիսուս անա՝ Գարնտաշըն դըյամ էտէճէք
 24 տիր՝ տէտի : Մարթա անա՝ Պիլիրիմ՝ քի՝ եէվմ
 իւլ ախիրտէ , գըյամէթտէ դըյամ էտէճէք տիր՝
 25 տէտի : Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ հայաթ պէն

- իւմ. պանա իման էտէն ֆէվթ օլտա պիլէ, հայաթ.
 26 տա օլաճագ տըր. վէ հէր հայաթտա օլուպ պա.
 նա իման էտէն իլ էլ էպէտ ֆէվթ օլմայաճագ
 27 տըր. պուճա ինանը՝ մը քըն՝ տէտի: Անա՝ Պէլի,
 եա Բապպ, պէն սէնին տիւնեոյա կէլէճէք օլնն
 Մէսիհ իպնուլլահ իտիյինէ իման էթտիմ՝ տէտի:
 28 Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա, կիտիպ
 հէմշիրէսի Մէրեհմի կիզլիճէ չաղըրարագ, Մուլլ-
 29 լիմ կէլտի, վէ սէնի իսթէյօր՝ տէտի: Մէրգուճէ
 իշիթտիյի կիպի, 'ալ էլ 'աճէլէ գալգըպ անըն
 30 եանընա կէլտի: Յիսուս իսէ տահա քէօյէ կէլմէմիշ
 օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինէ իսթիգպալէ չըգտըրը
 31 մահալտէ իտի: Խանէտէ Մէրեհմ իլէ պէրապէր
 օլուպ՝ անա թա՛ղիյէ էտէն Եհճուտիլէր իսէ մեր.
 գուճէնին 'ալ էլ 'աճէլէ գալգըպ տըշարը չըգտը-
 ղընը կէօրտիւքլէրինտէ, Աղլամագ իշիւն գապրտ
 կիտիյօր՝ տէյերէք, անըն արտը սըրա կիթտիլէր:
 32 Մէրեհմ տախի Յիսուսըն պուլուճտըղը մահալէ
 կէլիպ անը կէօրտիւքտէ, սյագլարընա գափանա-
 րագ, անա՝ Եա Բապպ, էյեր սէն պուլուտա օլտա-
 յլտըն, գարնտաշըմ վէֆաթ էթմէղ իտի՝ տէտի:
 33 Վէ Յիսուս անըն աղլատըղընը վէ պէրապէր կէլէն
 Եհճուտիլէրին աղլատըղլարընը կէօրտիւքտէ, տէ.
 34 բուճինտէն տհ չէքիպ միւզլթարիպ օլարագ, Անը
 նէ՛րէյէ գօտընըվ՝ տէտի. անա՝ Էֆէնտի, կէլ տէ
 35 պոգ՝ տէտիլէր: Յիսուս աղլատը: (36) Պուճուճն
 իւզէրինէ Եհճուտիլէր՝ Պագընըղ, անը նէ տէրէճէ
 37 սէվէր իմիշ՝ տէտիլէր: Պա՛ղըլարը իսէ՝ Ա՛մանըն
 կէօզլէրինի տչան պու զաթ պուճուճն վէֆաթ էթ-
 մէմէսի իշիւն պիր շէյ եափա՞մագ մը իտի՝ տէտի:

- 38 Լէր : Վէ Յիսուս եինէ տերունինտէն ահ չէքէ-
րէք , դապրաւ կէլտի . պու աախի պիր մաղարա օ .
- 39 Լուպ՝ իւզէրինէ պիր թաշ գօնուլմըշ իաի , Յիսուս՝
թաշը գալարըրնըլ տէտի . միւթէվէֆֆանըն հէմշի-
րէտի Մարթա անա՝ Եա Բապպ , շիմախյէ գառար
թէ՛աֆֆիւն էթմիշ տիր , զիրա տէօրթ կիւնլիւք
- 40 տիր՝ տէտի : Յիսուս անա խիթապէն՝ Սանա՝ Էյէր
իման էտէրսէն , Ալաւհըն ճէլպինի կէօրէճէքսին՝
- 41 տէ՞մէտիմ՝ մի , տէտի : Իմտի [մէյթին եաթտըղը
եէրտէն] թաշը գալարըրտըլար . Յիսուս տախի . եօ .
գառըյա նաղար էտէրէք տէտի քի՝ Էյ Փէտէր ,
պէնի իսթիճապէթ էթտիյին իչիւն սանա շիւքր է .
- 42 տէրիմ . Վէ պէնի տա՛իմա իսթիճապէթ էյլէտիյինի
պէն պիլիր իտիմ . Լսքին պէնի սէն իրսալ էյլէտի-
յինէ ինսմալարը իչիւն՝ էթրաֆըմտա տուրան
- 43 իալգ . սէպէպինտէն սէյլէտիմ : Վէ պու շէյլէրի
սէյլէտիքտէն սսնկրա , պիւլէնտ ավազ իլէ՝ Էյ
- 44 Լա՛գար , տըշտըր չըգ՝ տէյիւ նիտա էյլէտի : Վէ
միւթէվէֆֆա այադլարը իլէ էլլէրի քէֆին իլէ պաղ-
լը , վէ եիւղիւ մէնտիլ իլէ սարըլմըշ օլարադ չըգտը .
Յիսուս անլէրէ՝ Պաղարընը չէօզիւպ պրազընըզ ,
կիթսին՝ տէտի :
- 45 Օլ գէման Մերեէմին նէզտինէ կէլէն Եէհուտի-
լէրտէն նիչէլէրի [Յիսուսըն] էթտիյի շէյլէրի միւ .
- 46 շահէտէ էթմէլէրիլլէ անա իման էթտիլէր : Ամմա
պա՛գըլարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթտիյի
շէյլէրի աւլէրէ նազլ էթտիլէր :
- 47 Պուհուոն իւզէրինէ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրի-
սիլէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ հափայօ .
րըզ , զիրա պու աաթմ՝ չօգ միւ՛ճիղաթ իճրա էտի .

- 48 յօր : Էյեր անը պէջլէ պրագասդ՝ անա հեր քէս
իման էտէճէք , Բօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ եերի.
միզի վէ հէմ միլլէթիմիզի գալտրրաճագլար՝ տէտի.
- 49 Էր : Վէ Գայաֆա նամ քիմսէ՝ անլերաէն պիրի օլա.
րագ՝ օլ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ օլտըղը հալտէ ,
- 50 անլերէ՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէգսինիզ . Վէ հէմ
տախի պիլմէթիւն միլլէթին հէլտը օլմամասը իչիւն,
գալմ՝ եօլընա պիր տաէմին էօլմէսի պիզէ ֆա՛խտէ.
- 51 լի օլտըղընը տիւշիւնմէյօսինիզ՝ տէտի : Վէ պունու
քէնտիլիյինտէն սէօյլէմէտի . ֆագաթ օլ սէնէտէ
քեահին ի ա՛ղամ օլտըղը հալտէ , միլլէթ իչիւն
- 52 Յիսուսըն էօլէճէյինի , Վէ եալընըզ օլ միլլէթ ի.
չիւն տէյիլ , տնճագ տաղըլմըշ օլան էվլատ Ուլ
լաճը պիր եերէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն էօլէճէյինի վաճի
իլէ իխպար էյլէտի :
- 53 Վէ օլ կիւնտէն սօնկրա անըն գաթլինէ մէշվէ.
- 54 րէթ էթտիլէր : Պունուն իչիւն Յիսուս Եհհուտի.
լէրին արասընտա արթըզ 'ալէնէն կէզմէյիպ՝ օրա.
տան պերրիյէյէ եագըն պիր մահալէ , եա՛նի իֆ.
րաիմ՝ նամ շէհրէ վարըպ՝ շայիրտլէրի իլէ պերա.
պեր օրատա իգամէթ էթտի :
- 55 Վէ Եհհուտիլէրին ֆըսճը թէգարրիւպ էթմէքէ՝
օլ ճիվարտէն չօգ քիմսէլէր քէնտիլէրինի թաթհիլ
- 56 իչիւն ֆըսհտան էվվէլ Եհրուշալիմէ չըգալտըր : Վէ
Յիսուսը արայարագ , հէյքէլտէ տուրուպ պիրի
պիրինէ՝ Սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր , 'աճէպա պայ.
- 57 րամո կէ՞լմէյէճէք մի՝ տերլէր իտի : Վէ պաշ քեա.
հինլէր իլէ ֆերիսիլէր անը թութմագ իչիւն , պիր
քիմսէ էյեր անըն ներէտէ օլտըղընը պիլլերուէ , խա.
պեր վէրսին՝ տէյիլ էմր էթմիշլէր իտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ ցիսուս ֆրոֆտան ալթը կիւն էվիէլ, Պէյթ-
'անիայա, եա'նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա՝ քէն-
տիսիինն էմվաթտան իհեա էթտիյի Լա'զարըն
- 2 պուլընտըղը մահալէ կէլտի. Վէ անա օրատա պիբ
զէյաֆէթ էթտիլէր, վէ Մարթա խըտմէթ էտիպ'
Լա'զար տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆրատա օ-
- 3 Թուրանլարտան պիրի իտի : Վէ Մէրեէմ պիր լիտ-
րա զիգըյմէթ խալիս նարտին եաղը ալըպ' ցիսու-
սըն պաղլարընա սիւրէրէք, քէնտի սաչլարը իլէ
պաղլարընը սիլտի. խանէ տախի եաղըն բա'հիսար
- 4 իլէ տօլտու : Օլ վազըթ շոյիրալէրինտէն պիրի'
եա'նի անը էլէ վէրէճէք օլան Սիմ'օն օղլու իս-
- 5 խարիօթի Եէհոուտա՝ Պու եաղ նի'չիւն իւչ եիւղ
տինտրա սաթըլըպ ֆուգարայա վէրիլմէտի՝ տէտի :
- 6 Պունու տախի ֆուգարայը դալըրտըղը իչիւն տէ-
յիլ, անճադ խըրսըղ օլուպ՝ վէ քիսէ քէնտինտէ
պուլընարագ, իչինէ դօնուլանը Թաշըտըղը իչիւն՝
- 7 տէտի : Պունուն իւզէրինէ ցիսուս՝ Անը պրագ,
տէֆն օլունաճաղըմ՝ կիւն իչիւն սաղլամըշ տըր :
- 8 Զիրա ֆուգարա տա'իմա սիզին իլէ պէրապէր պու-
լընուպ, պէն տա'իմա սիզին իլէ պէրապէր տէյիլ
իմ՝ տէտի :
- 9 Իմտի Եէհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրատա
օլտըղընը տույմաղէ, եալընըղ ցիսուս իչիւն տէ-
յիլ, անճագ էմվաթտան իհեա էթտիյի Լա'զարը
- 10 տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր : Պաշ քեահինլէր
իսէ Լա'զարըն տախի գաթլի իչիւն մէշվէրէթ էթ-

- 11 տիւրէր : Չիւնքի անըն սեպեպիլյէ Եեհուտիւրտէն
 չօգ քիմեկէր կիտիպ՝ Յիսուսա իման էտերլէր իտի
 12 Էրթէսի կիւն պայրամ՝ իչիւն կէլմիշ օլան վաֆիր
 խալգ Յիսուսըն Եերուշալէմէ կէլմէքտէ օլտըղընը ի-
 13 շիթմէլէրիլյէ , Խուրմա տալարը ալարագ , անը
 իսթիգպալէ չըգըպ՝ Օսաննա , Բապպըն իսմիլյէ
 կէլէն Խորայէլէն Մէլիյի միւպարէք օլուռն՝ տէյիւ
 14 Նիտա էտերլէր իտի : Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք
 15 մէքէպ պուլուպ՝ անա րաքիպ օլտու . Նիթէքիմ ,
 Էյ Սիօն գըզը , գօրգմա , իշթէ Մէլիյին մէքէպ
 սըփասընա րաքիպ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիւ մուհար-
 16 բէր տիր : Լաքին անըն շայիրտլէրի պուռնու էվիլա
 անկլամտըլար իսէ տէ , Յիսուս իճլալ օլուռտըգ-
 տան սօնկրա , օլ գէման պու շէյլէրին անըն հազ-
 գընտա մուհարրէր օլտըղընը , վէ քէնտիլէրինին ա-
 նա պու շէյլէրի էթաիքլէրինի խաթրլարընա կէ-
 17 թիրտիլէր : Վէ անըն իլէ պերապէր պուլուռնան
 խալգ՝ Լա՛գարը գապրտան չաղըրըպ էմվաթտան
 18 Իհէա էթաիյինէ շէհատէթ էտերլէր իտի : Պու սէ-
 պէպտէն անըն պու միւ՛ճիղէյի իճրա էյլէմիշ իտի-
 յինի իշիթմիշ օլմալարըլյէ , խալգ անը խաթիգ-
 19 պալէ չըգտը : Օլ վադըթ Փէրիսիլէր պիրի պիրինէ՝
 Հիչ պիր Փա՛րաէ էթմէտիլինիղի կէօրի՛ւյօրմըը-
 նըզ . իշթէ 'ալէմ՝ արտը սըրա կիթտի՝ տէտիլէր :
 20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար արա-
 21 սընտա պա՛գը Եուռնանիլէր վար իտի : Պուռլար ճէ-
 լիլին Պէյթսայտա լէհրինտէն օլան Ֆիլիպպօսըն
 էանընա կէլիպ անա՝ Էֆէնտի , Յիսուսը կէօրմէք
 22 իսթէրիզ՝ տէյիւ ըիճա էթտիլէր : Ֆիլիպպօս կէլիպ
 Անտրաօսա սէօյլէտի , վէ Անտրաօս իլէ Ֆիլիպպօս

- 23 տախի ցիսսուսս սեջլէտիլէր : Վէ ցիսուսս անլէրէ
 ճէվապէն տէտի քի՝ իպն իւլ ինսանն իճլսլ օլու-
- 24 նաճաղը սա'աթ կէլտի : Հագիգաթէն , հագիգա-
 թէն սիղէ տէրիմ քի , պուղտայ տանէսի եերէ
 տիւշլիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալընըլ գալըր , սամս էօ-
- 25 լիւրսէ՝ չօգ մահսուլ վէրիւր : Քէնտի ճանընը սէվէն՝
 անը զայ՝ էտէճէք տիւր , վէ պու տիւնեսատս քէն-
 տի ճանընա պուղղ էտէն՝ անը հայաթը էպէտիյէ
- 26 իչիւն հըֆլ էտէճէք տիւր : Էյէր պիւր քիմնէ պա-
 նա խըտմէթ էտէրսէ , արարմճա կէլսին , վէ պէն
 նէրէտէ իսէմ , խըտմէթ քէարըմ տախի օրատա օ-
- 27 տէրսէ , փէտէր անը միւշէրրէֆ գըլար : Շիմտի ճա-
 նըմ՝ միւզթարիպ օլմուշ տըր , վէ նէ՞ տէյէյիմ .
 էյ փէտէր , պէնի պու սա'աթտան գուրթար . լա-
- 28 քին պու սա'աթա պունուն իչիւն կէլտիմ : Էյ
 փէտէր , քէնտի իսմինի թա'ղիլ էյլէ . օլ վաղըթ
 սէմատան՝ Հէմ թա'ղիլ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա՝
- 29 զիլ էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ պիւր սէտա կէլտի . Հա-
 ղըր պուլընուպ իչիտէն խալգ տախի՝ կէօք կիւր-
 լէտի՝ տէյիպ , պաշգալարը՝ Անա պիւր մէլէք սէյ-
- 30 լէտի՝ տէտիլէր : ցիսուսս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէ-
 նիմ իչիւն տէյիլ , անճագ սիղին իչիւն կէլտի :
- 31 Շիմտի պու տիւնեսանըն հիւքմիւ օլույօր . շիմտի
 պու տիւնեսանըն ըէ'իսի խարիճէ աթըլաճագ տըր :
- 32 Վէ պէն եերտէն եիւքսէյէ գալարըրլարըլմտա ,
 33 ճիւմլէյի քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի : Վէ պու-
 նու՝ նէ տիւրլիւ էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի իմա իչիւն
- 34 սէջլէտի : խալգ անա ճէվապէն՝ Պիլ շէրի'աթ-
 տան՝ Մէսիհին իլ էլ էպէտ պագի օլաճաղընը ի-

- շիթ տիբ , վէ սէն նա^օւրլ իսն իւլ ինսան եիւքսե.
 Եւ գալարըլմագ կերէք տիր՝ տէրսին . պու իպն
 35 իւլ ինսան քի^օմ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ՝
 Տահա պիր ազ վագըթ նուր սիղին իլէ տիր . նուր
 սիղտէ պուլունտըգճա եիւրիւյնիւզ , օլմայա քի
 զուլմէթ սիղի իհաթէ էտէ . զէրա զուլմէթտէ կէ.
 36 զէն նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ : Նուր սիղտէ պու-
 լունտըգճա նուրա իմանէտինիզ , թա քի էհլ ի նուր
 օլսարնըզ՝ տէտի : Յիսուս պու շէյլէրի սէջլէտիք-
 տէն սօնկրա , կիտիպ անլէրտէն իսթիֆա էյլէտի :
 37 Վէ հեր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար
 'ալամէթլէր կէօթէրմիշ իտի իսէ տէ , եինէ անա
 38 իման էթմէզլէր իտի . թա քի իշա'եա փէյլամնէ-
 ըին՝ եա Բապպ , խապէրիմիզէ քի^օմ ինանտը , վէ
 Բապպըն պողուսը քիմէ^օ աշիքէար օլտու՝ տէյիւ
 39 սէջլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա : Պունուն ի.
 40 չիւն իման էտէմէտիլէր . զէրա իշա'եա եինէ՝ Ան-
 լէրին կէօզլէրինի ա'մա վէ գալպինի զալիզ էթտի ,
 օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ՝ գալպէն Ֆէհմ
 իլէ տէօնէլէր , պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ
 41 տէտի : Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հագգընտա խա-
 պէր վէրտիյի զէման իշա'եա պու շէյլէրի սէջլէ-
 42 տի : Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր բու'հաստան չօգ
 քիմնէլէր անա իման էթտիլէր , անճագ ճէմա'աթ-
 տան իսրաճ օլունմամագ իչիւն , Ֆէրիսիլէր սէպէ-
 43 պինտէն իգրար էթմէզլէր իտի : Զիրա ինսանըն
 'իզգէթինի Ալլահըն 'իզգէթինտէն զիյատէ սէվ-
 տիլէր :
 44 Վէ Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՝ Պանա իման
 էտէն պանա տէյիլ՝ ամմա պէնի իրսալ էտէնէ իման

- 45 էթմիշ օլուր : Վէ պէնի կէօրէն պէնի իրսալ էտէ-
 46 նի կէօրմիւշ օլուր : Պանա հէր իման էտէնին զուլ-
 մէթտէ գալմամսը իչիւն , պէն տիւնեայա նուր
 47 կէլտիւմ : Վէ էյէր պիր քիմնէ սէօղլէրիմի իշիտիպ
 տէ ինանմազստ , պէն սնը հիւքմ էթմէմ . զիրա
 տիւնեայը հիւքմ էթմէք իչիւն տէյիլ , ամմա տիւն-
 48 եոյը իսկլաւ էթմէք իչիւն կէլտիւմ : Պէնի թահգիր
 էտիպ՝ սէօղլէրիմի գապուլ էթմէյէնի հիւքմ էտէն
 վար տըր . պէնիմ սէօյլէտիյիմ քէլամ սնը եէվմ
 49 իւլ տիւրտէ հիւքմ էտէճէք տիր : Զիրա պէն
 քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմէտիմ . լաքին պէնի իրսալ
 էտէն փէտէր նէ տէյէճէյիմի վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի
 50 պանա քէնտիսի էմր էյլէտի : Պէն տախի տնըն էմ-
 րինին հոյաթ ը էպէտիյէ օլտըղընը պիլիլիմ . պու-
 նուն իչիւն հէր նէ սէօյլէրսէմ , փէտէրին պանա
 տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ :

ՊԱՊ 13

- 1 Յըսէ պոյրամընտան էվվէլ , Յիսուս պու տիւնեա-
 տան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իչիւն՝ քէնտի սա-
 'աթընըն կէլտիյինի պիլմէքլէ , տիւնեատա օլան
 քէնտինինքլէրի սէվմիշ օլարագ , անլէրի նիհայէ-
 թէտէք սէվտի :
 2 Վէ ադշամ թա'ամը օլունճա , (շէյթան հալա
 Սիմ'օն օղլու իսխարիօթի Եհնուտտնըն գալպինէ
 3 սնը էլէ վէրմէտինի իլգա էթմիշ օլարագ ,) Յիսուս
 փէտէրին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսիլմ էթ-
 տիյինի , վէ Ալլահտան կէլմիշ վէ Ալլահա կիթ-
 4 մէք իւզըն օլտըղընը պիլմէքլէ , Ադշամ թա'ամըն-

- տան գալղղայ էլպիսէսինի պիր Թարաֆա գոյարադ ,
 5 պիր փէշքիր ալըպ գուշանտը : Պա'տէհու լէյէնէ
 սու գոյուպ' շայիրտէրին այագլարընը երգգամաղա,
 վէ գուշանմըշ օլաըղը փէշքիր իլէ սիլմէյէ պաշ
 6 լատը : Իմտի Սիմ'օն Պետրոսս կէլտիքտէ , օ անա'
 Եա Բապպ , պէնիմ այագլարըմը սէ'ն մի երգգա.
 7 յաճագ օրն' տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն' Պէնիմ
 էթտիյիմի սէն շիմտի պիլմէզօին , ամմա սօնկրա
 8 անկկայաճագսըն' տէտի : Պետրոս անա' Պէնիմ ա.
 յագլարըմը էպէտէն երգգամայաճագսըն' տէտի :
 Յիսուս անա ճէվապէն' Էյէր սէնի երգգամաղսամ,
 9 պէնիմ իլէ նասիպին եօգ աըր' տէտի , Սիմ'օն
 Պետրոս անա' Եա Բապպ . եալընըղ այագլարըմը
 տէյիլ , ամմա էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի եւյի'
 10 տէտի : Յիսուս անա' Երգգանմըշ քիմնէ այագլա-
 րընըն երգգանմաւընտան զայրի պիր շէյէ միւհթաճ'
 տէյիլ տիր , շիւնքի քիւլլէյէն փաք տըր . սիզ
 տախի փաք սընըղ , լաքին ճիւլլէնիզ տէյիլ տէտի .
 11 Զիրա քէնտինի էլէ վէրէճէք քիմնէյի պիլիւր իտի .
 անըն իչիւն' ճիւլլէնիզ փաք տէյիլ սինիզ' տէտի :
 12 Վէ անլէրին այագլարընը երգգայըպ' էլպիսէսինի ալ
 տըզտան սօնկրա , էինէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ
 տէտի քի' Սիզէ նէ էթտիյիմի անկլա'յօրմըսընը :
 13 Սիզ պանա' Մու'ալլիմ վէ Բապպ Թէսմիյէ էտեր-
 14 սինիզ , վէ էյի տէրսինիզ . զիրա էօյէ իմ , Իմտի
 պէն Բապպ վէ Մու'ալլիմինիզ օլաըղըմ հալաէ'
 այագլարընըղը երգգատըմ իսէ , պիրի պիրինիզին
 15 այագլարընը երգգամագ սիզէ կերէք տիր : Զիրա
 սիզէ պիր էօրնէք վէրտիմ քի' սիզ տախի պէնիմ
 16 սիզէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ , Հագիգաթէն ,

- հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ դուլ էֆէնտիսին-
տէն վէ իրսալ օլունան իրսալ էտէնտէն պէօյիւք
17 տէյիլ տիր : Պսւնլարը պիտիքտէն սօնկրա իճրա
18 էյլէտիյինիզ հոլտէ նէ՝ միւպարէք սինիզ, ճիւմ-
լէնիզին հազգընտա սէօյլէմէյօրըմ՝ պէն ինթիխապ
էթտիքլէրիմի պիլէրիմ՝ լաքին՝ Պէնիմ իլէ էքմէք
էէյէն էօքչէսինի իւզէրիմէ գալարըտը՝ տէյիւ մու-
19 հարէր օլան քէլամ՝ իթմամ օլունա : Վադը՝ օլ-
մողտան էվիլէլ շիմտի սիզէ սէօյլէրիմ, թա քի վա-
20 դը՝ օլտըղը զէմոն պէն իտիյիմէ ինանառնըզ, Հա-
զիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Պէնիմ
իրսալ էտէճէյիմ քիմնէյի գապուլ էտէն պէնի
գապուլ էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն
պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր :
21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրունինտէն
միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հազիգաթէն,
հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ սիզտէն պիրի պէնի
22 էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ շա-
յիրալէր, քիմին հազգընտա սէօյլէտիյինէ շիւպհէ
23 էտէրէք, պիրի պիրինէ պագալօրլար իտի : Վէ շա-
յիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի քիմնէ Յիսու-
24 սըն էանընտա օթուրոյօր իտի : Վէ Սիմ՝օն Պետ-
րոս՝ հազգընտա սէօյլէտիյի քիմնէնին քիմ իտիյի-
նի սու՛ալ էթսին՝ տէյիւ անա իշարէթ էթտի :
25 Օլ տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ անա՝
26 եա Բապպ, քի՞մ տիր՝ տէտի : Յիսուս ճէվապէն՝
Պէն լօգմայը պաթըրըպ քիմէ վէրիրսէմ՝ օ տըր՝ տէ-
տի . վէ լօգմայը պաթըրըպ՝ Սիմ՝օն օղլու իսխարիօ-
27 թի եհհուտայա վէրտի : Վէ պու լօգմատան սօնկ-
բա շէլթան անըն տէրունինէ կիրտի . Յիսուս տա-

- 28 Ի՛նչ տես՝ Էտեճէյինի սերի՛նն էյլէ՛ տէտի : Ամնա
պունու անա նէ իչիւն սէջլէտիյինի սօֆրատա
- 29 օթուրանլարըն հիչ պիրի անկլամատը . Զիրա պա՛.
ղլարը՝ քիսէ Եէհուտատա օլտըղը իչիւն , Յիսուս
անա՝ Պայրամտա պիղէ լաղըմ՝ օլան շէյլէրի սա.
թըն ալ , Եախօտ ֆուգարսյա պիր շէյ վէր՝ տէ.
- 30 Եօր զանն էթալիլէր : Օլ տախի լօգմայը ալտըղը
կիպի տըշարը չըգտը , վէ կէճէ իտի :
- 31 Վէ օ չըգարդատան սօնկրա , Յիսուս տէտի քի՛
Շիմտի իպի իւլ ինսան թա՛ղիղ օլունուպ՝ Ալլա՛հ
- 32 տախի անտէ թա՛ղիղ օլունտու : Էյէր Ալլա՛հ ան.
տէ թա՛ղիղ օլունտու իսէ , Ալլա՛հ տախի անը
քէնտինտէ թա՛ղիղ էտիպ՝ թէզ անը թա՛ղիղ էյ-
- 33 լէյէճէք տիր : Էյ չօճուգլար , տահա պիր ալ վա.
գըթ սիզին իլէ իմ . պէնի տրայաճաղսընըղ , վէ
Եէհուտիլէրէ՝ Պէնիմ կիթալիյիմ եէրէ սիղ կէէ.
մէզսինիլ՝ տէտիյիմ կիպի , շիմտի սիղէ տախի սէյ.
- 34 լէրիմ , Սիղէ եէնի պիր էմը վէրիւրիմ քի պիրի պի.
րինիղի սէվէսինիղ . պէն սիղի սէվալիյիմ կիպի՝ սիղ
- 35 տէ պիրի պիրինիղի սէվէսինիղ , շէր քէս՝ պէնիմ
շայիրտլէրիմ՝ օլտըղընըղ պիրի պիրինիղէ օլան մու.
- 36 հապպէթինիզտէն անկլայաճաղ տըր : Սիմ՝օն Պէտ,
րոս անա՝ Եա Բապպ , նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտիք
Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտեճէյիմ եէրէ
սէն շիմտի արտըմճա կէլէմէզսին , ամմա սօնկրա
- 37 արտըմճա կէլէճէք սին՝ տէտի : Պէտրոս անա՝ Եա
Բապպ , նի՞չիւն շիմտի սէնին արտընճա կէլէմէմ .
- 38 սէնին իչիւն ճանըմը ֆէտա էտէրիմ՝ տէտի : Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ իչիւն ճանընը՝ մը ֆէ-
տա էտէրսին , հագիգաթէն , հագիգաթէն սանա

տէրիմ՝ քի, Պէնի սէն իւշ քէրրէ ինքեար էթմէ-
յինճէ, խօրօս էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Պալպինիզ միւղթարիպ օլմաօրն . Ալլահա իման
- 2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ : Փէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէսքէնէր վար տըր . օլմասայտը ,
սիգէ աէր իտիմ : Սիգէ եէր հազըրլամաղա կիտիյօ-
- 3 ըրմ : Վէ պէն կիտիպ սիգէ եէր հազըրլամաղըմ
հալտէ՝ եինէ կելիպ սիգի քէնտի եանըմա ալըրըմ .
թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տախի օլասը-
- 4 նըղ : Վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիբսինիզ, վէ
թարիգի տախի պիլիբսինիզ :
- 5 Թօմա անա՝ եա Բապպ, սէնին նէրէյէ կիտէճէ-
յինի պիլմէյիզ, վէ թարիգի պիլմէյէ նա՞սըլ միւզ-
- 6 թէտիր օլուրըզ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ Թարիգ վէ
հազիգաթ վէ հայաթ պէն իմ . պէն վասըթա օլ-
- 7 մատըգճա, Փէտէրէ քիմսէ կելէմէզ : Էյէր պէնի
թանըսայըտընըզ, Փէտէրիմի տախի թանըմըշ օլուր
իտինիզ . վէ պունտան պէյլէ անը թանըրսընըզ ,
վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտի :
- 8 Ֆիլիպպօս անա՝ եա Բապպ, Փէտէրի պիգէ կէօս-
- 9 թէր , վէ պիգէ քիֆօյէթ էտէր՝ տէտի : Յիսուս
անա տէտի քի՝ Էյ Ֆիլիպպօս , պունճա միւտտէթ
պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի թանը՞մատըն մը . պէ-
նի կէօրմիւշ օլան՝ Փէտէրի կէօրմիւշ օլուր , վէ
սէն նա՞սըլ՝ Պիգէ Փէտէրի կէօսթէր՝ տէյօրսըն :
- 10 Ինանմա՞ղ մը սըն քի՝ պէն Փէտէրտէ իմ, վէ Փէ-
տէր պէնտէ տիր . պէն սիգէ սէյլէտիյիմ սէօղէրի

- քէնտիլիյիմտէն սէօյլեմէյօրըմ. ամմա պէնտէ թէ.
մէք քիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամէլլէրի իշլէյօր:
- 11 Պանա ինանընըլ քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, փէտէր
տախի պէնտէ տիր վէ իլլա հէման օլ 'ամէլլէր իշլէն
- 12 պանա ինանընըլ. Հաղիգաթէն, հաղիգաթէն սիգէ
տէրիմ քի՝ պանա իման էտէն պէնիմ իծրա էթ.
տիլիմ 'ամէլլէրի քէնտիսի տախի իծրա էտիպ,
անլէրտէն պէօլիւյիւնիւ պիլէ իծրա էտէճէք տիր.
- 13 չիւնքի պէն փէտէրիմէ կիտիյօրըմ, վէ պէնիմ իս.
միմ իլէ հէր նէ տիլէրսէնիլ, անը իծրա էտէրիմ:
- 14 Թա քի փէտէր Օղըլտա թա՝գիլ օլընա: Պէնիմ
իմիմ իլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիլ, պէն իծրա
- 15 էտէրիմ. Էյէր պէնի սէվէրսէնիլ, պէնիմ էմրլէրի.
- 16 մի հըֆլ էտիսիլ: վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ.
օլ տախի իլ էլ էպէտ սիլին իլէ թէմէքքիւն էթ.
- 17 մէք իւզրէ՝ սիլէ տիկէր պիր թէսէլլէ էտիճի, Եւզ
հաղիգաթ Բուհընը վէրէճէք տիր. պունու տա.
խի տիւնեա կէօրմէտիյի վէ թանըմատըղը էճլտէն
գապուլ էտէմէլ. ամմա սիլ անը թանըրսընըլ,
զիրա էանընըլտա թէմէքքիւն էտէր, վէ տէրունի.
- 18 նիլտէ օլաճագ տըր: Սիլի եէթիմ պրագմամ. սիլէ
- 19 կէլլէրիմ: Պիր աղ միւտտէթ սօնկրա տիւնեա պէնի
արթըլ կէօրմէլ, ամմա սիլ պէնի կէօրիւրսիւ
նիւլ. չիւնքի պէն հոյաթտա իմ, սիլ տախի հա.
- 20 յաթտա օլաճագսընըլ: Օլ կիւնտէ պէն փէտէ.
րիմտէ, վէ սիլ պէնտէ, պէն տախի սիլտէ օլըր.
- 21 զըմը անկլայաճագսընըլ: Հէր քիմ քի էմրլէրիմ
քէնտիստէ պուլունուպ՝ անլէրի հըֆլ էտէրսէ,
պէնի սէվէն օ տըր. վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմ թա.
րաֆընտան սէվիլէճէք տիր. պէն տախի անը սէվիպ՝
քէնտիմի անա իղհար էտէճէյիմ:

- 22 Իսխարիօթի օլմայան Եէհուտա աճա՝ Եա Բապպ,
նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնարնի տիւնեայա իզհար էթ-
- 23 Վէյիպ տէ , պիղէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի : Յի-
սուս աճա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյէր պիր քիմնէ
պէնի սէվէրսէ , քէլամըմը հըֆղ էտէր , Փէտէրիմ
տախի անը սէվէճէք տիր , վէ աճա կէլիպ էանընտա
- 24 Թէմէքքիւն էտէճէյիղ : Պէնի սէվմէյէն՝ քէլամըմը
հըֆղ էթմէղ . վէ իշիթտիյինիղ քէլամ՝ պէնիմ
տէյիլ , աճապ պէնի իրտալ էտէն Փէտէրին տիր :
- 25 Եանընըզտա պուլունուր իքէն՝ պու շէյլէրի սիզէ
- 26 սէյլէտիմ : Լաքին Թէսէլլի էտիճի՝ Էա՛նի Փէտէ-
րին պէնիմ՝ իսմիմ իլէ կէօնտէրէճէյի Բուհ իւլ
Գուտս սիզէ հէր շէյի Թա՛լիմ էտիպ՝ սիզէ սէյլէ-
- 27 տիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իիթար էտէճէք տիր : Սիզէ
սէլամէթ պրապըրմ , սիզէ պէնիմ սէլամէթիմի վէ-
րիրիմ . պէն սիզէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէր-
մէմ . գալպինիղ խալֆ ու իղթիրապտա օլմասըն :
- 28 Պէն սիզէ խիթապէն՝ կիտէրիմ վէ սիզէ կէլիրիմ՝ տէ-
տիյիմ սէօղիւ իշիթտինիղ . էյէր պէնի սէվսէ իտի-
նիղ , Փէտէրէ կիտիյօրմ՝ [տէտիյիմ] իշիւն մէս-
րուր օլուր իտինիղ . զիրա Փէտէրիմ պէնտէն պէօ-
- 29 յիւք տիր : Վէ վաղը՝ օլտըղը զէման ինտնասընըզ
տէյիւ , վուգու՝ պուլմազտան էվվէլ սիզէ շիմտի
- 30 սէյլէտիմ : Արթըգ սիզին իլէ չօգ սէյլէշմէմ .
զիրա պու տիւնեանըն րէ՛իսի կէլիյօր , վէ պէնտէ
- 31 աճն հիչ պիր շէյի Էօգ տըր . Աճապ Փէտէրի
սէվտիյիմի , վէ Փէտէրին պաճա էմր էթտիյի կիպի
իճրա էթտիյիմի տիւնեա աճկլայա . գալզընըզ ,
պուրատան կիտէլիմ :

ՊԱՊ 15

- 1 Պէն հագիգի ասմա իմ , վէ փետերիմ պաղպան
 2 տըր : Պէնտէ մէյվէ վերմէյէն հէր չըպուղը գալտը
 3 վերմէսի իշիւն փաքլէր : Սիղէ սեյլէտիյիմ սեօղ
 4 իլէ սիղ հալա փաք սընըղ : Պէնտէ գալընըղ , պէն
 տախի սիղտէ քալայլ : չըպուգ ուսմատա գալմատըգ-
 ճա , քէնտիլէյինտէն մէյվէ վերէմէղ , քէզալիք ժիղ
 տախի էյէր պէնտէ գալմաղստնըղ՝ Ֆէյլէ վերէմէղ
 5 սինիղ : Պէն ասմա իմ , սիղ չըպուգլար սընըղ . հէր
 քիմ պէնտէ գալըր՝ պէն տախի անտէ գալըրոսմ ,
 6 մաղընըղ : Եյէր պիւր քիմնէ պէնտէ գալմաղսա ,
 չըպուգ կիպի տըշարը ալթըլըպ գուրուր . վէ անլէրի
 7 տէվչիրիպ՝ ալթէշէ ալթարլար , վէ եանար : Եյէր
 պէնտէ գալըրսանըղ , վէ սեօղլէրիմ սիղտէ գալըր-
 սա , իսթէտիյինիղի տիլէյէճէքսինիղ , վէ սիղէ օլա-
 8 ճագ տըր : Փէտէրիմ պուճուճ իլէ , եա'նի սիղին
 չօգ մէյվէ վերմէնիղ իլէ թա'ղիղ օլուճուր . պէյ-
 9 լէճէ պանա շայիրտլէր օլաճագսընըղ :
 10 Փէտէր պէնի սեվտիյի կիպի , պէն տախի սիղի
 սէվտիմ . պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալընըղ : Պէն
 փէտէրիմին էմրլէրինի հըֆղ էտիպ՝ անըն մուհապ-
 պէթիմտէ գալտըղըմ միսիլիւ , սիղ տախի էմրլէ-
 11 ըրիմ հըֆղ էթտիյինիղ թագադիրտէ , մուհապպէ-
 թիմտէ գալաճագսընըղ : Պէնիմ սիւրուրըմ սիղտէ
 գալմասը՝ վէ սիղին սիւրուրընըղ միւքէմմէլ օլմատը
 12 իշիւն , պու շէյլէրի սիղէ սեյլէտիմ : Պէնիմ էմրիմ

- պուռ տըր քի՝ պէն սիզի սեւտիյիմ միսիլիւ պիրի
 13 պիրինիզի սեւէսինիզ : Պիր տաւմին քէնտի տօսթ-
 լարընըն եօլընա ճանընը ֆէտա էթմէսինտէն զէյա-
 14 տէ , պիր քիմսէտէ մօւհապպէթ եօգ տըր : Էյէր
 սիզէ էմը էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէր-
 15 սէնիզ՝ տօսթլարըմ սլուրսընը : Արթըգ սիզէ գուլ
 թէսմիյէ էթմէմ , զիրա գուլ էֆէնտիսինին նէ
 էթտիյինի պիլմէզ . տամա սիզէ տօսթ թէսմիյէ
 էթտիմ , զիրա ֆէտէրիմտէն իշիթտիյիմ շէյլէրին
 16 ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիրտիմ : Սիզ պէնի ինթիխապ
 էթմէտինիզ , աճադ պէն սիզի ինթիխապ էթտիմ ,
 վէ կիտիպ մէյվէ հուսուլա կէթիրմէնիզ՝ վէ մէյվէ-
 նիզ պագի գալմասը իշիւն սիզի թա'եին էթտիմ .
 թա քի պէնիմ իսմիմ իլէ ֆէտէրտէն հէր նէ տի-
 17 լէյէճէք օլուրսանըզ՝ սիզէ վէրէ : Սիզէ , պիրի պի-
 րինիզի սեւէսինիզ՝ աէյիւ պու շէյլէրի էմը էտէրիմ :
 18 Էյէր տիւնեա սիզէ պուզզ էտէրսէ , սիզտէն
 էվվէլ պանա պուզզ էթտիյինի պիլմիշ օլուրըզ :
 19 Էյէր տիւնեատան օլուրսընըզ , տիւնեա քէնտի-
 նին օլանը սէվէր իտի . լաքին սիզ տիւնեատան
 օլմայըպ , աճադ պէն սիզի տիւնեատան ինթիխապ
 20 էթտիյիմ էճլտէն՝ տիւնեա սիզէ պուզզ էտէր : Սիզէ՝
 Գուլ էֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տէտի-
 յիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ . պանա թէ'ատ-
 տի էթտիքլէրի թագտիրտէ , սիզէ տախի թէ'ատ-
 տի էտէրլէր . պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էթտիլէր
 իսէ , սիզին քէլամընըզ տախի հըֆզ էտէրլէր :
 21 Լաքին պու շէյլէրին ճիւմլէսինի , պէնի իրսալ է-
 տէնի պիլմէտիքլէրինտէն , սիզէ պէնիմ իսմիմ իշիւն
 22 էտէճէքլէր : Էյէր պէն կէլիպ աճէրէ սէյլէմէմիշ

- օլսայւտըմ, կիւնասչարը օլմազ իտի . ամմա շիմտի
 23 կիւնասչարը իչիւն պէհանէլէրի եօզ տըր : Պանա
 պուղղ էտէն՝ փէտէրիմէ տախի պուղղ էտէր :
 24 Էյէր արայւրընտա պաշգա պիր քիմսէնին իճրա
 էթմէտիյի 'ամէլլէրի էթմիշ օլմասայարմ, կիւնաս
 լարը օլմազ իտի . լաքին շիմտի հէմ կէօրաիւլէր
 վէ հէմ տախի պանա վէ փէտէրիմէ պուղղ էթաի.
 25 Էր : Ամմա շէրի'աթլարընտա՝ Պանա պիլա սէպէպ
 պուղղ էթաիլէր՝ տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ
 26 իթմամ օլունմադ իչիւն պէօյլէ օլա : Ֆադաթ
 փէտէր թարաֆընտան պէնիմ իրաալ էտէճէյիմ
 թէսէլլի էտիճի , եա'նի փէտէրտէն խուրուճ էտէն
 հադիգաթ Բուհու կէլտիյի զէման , պէնիմ հադ .
 27 գըմաա օ շէհատէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզ տախի
 շէհատէթ էտէրսինիզ . զիրա իպթիտատէն պերու
 պէնիմ իլէ պէրապէր սինիզ :

ՊԱՊ 16

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ՝ թա քի սիւրչմէյէսի.
 2 Նիզ , Սիզի ճէմա'աթտան իխրաճ էտէճէքլէր . պէլլի
 սիզի հէր գաթլ էտէն քիմէսնէ Ալլահա 'իպատէթ
 3 արզ էտիյօրըմ զանն էտէճէյի վազըթ կէլիր : Վէ
 պու շէյլէրի փէտէրի վէ պէնի թանըմաադլարը իչիւն
 4 էտէճէքլէր տիր : Լաքին վազթը կէլտիյինտէ , պէ-
 նիմ անլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմի թէղէքքիւր էթմէ-
 նիզ իչիւն պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ . ամմա սի.
 զին իլէ պէրապէր պուլունտըղըմ իչիւն պուլնլարը
 սիզէ իպթիտատէն սէօյլէմէտիմ :
 5 Ֆադաթ շիմտի պէնի իրաալ էտէնէ կիտիյօրըմ ,
 վէ սիզտէն հիչ պիրի պանա՝ Նէ'բէյէ կիտիյօրըմ :

- 6 տէյիւ սու՛տլ էթմէզ, Ֆադաթ պու շէյլերի սիզէ
սէջլէտիյիմ իչին զալպինիզի քէտէր տօլտըրմըշ
- 7 տըր, Լաքին պէն սիզէ հազզը սէջլէյօրըմ. պէնիմ
կիթմէքլիյիմ սիզէ խայրը տըր. զիրա պէն կիթ-
մէյինճէ՝ սիզէ թէսէլլի էտիճի կէլմէզ. ամմա կիթ-
- 8 տիյիմ հալտէ՝ անը սիզէ կէսնտէրիյիմ, Վէ օ կէլ-
տիյինտէ, տիւննայը կիւնաս վէ սալաս վէ հիւքմ
- 9 խուսուսլարընտա իլղամ էտէճէք տիր, կիւնաս
խուսուսընտա իլլամ էտէճէք տիր, չիւնքի պանա ի-
- 10 ման էթմէզլէր. Վէ սալաս խուսուսընտա իլլամ
էտէճէք տիր, զիրա փէտէրիմէ կիտիյօրըմ, վէ պէնի
- 11 արթըզ կէօրմէզսինիզ. Վէ հիւքմ խուսուսընտա
իլլամ էտէճէք տիր, չիւնքի պու տիւննանըն ըէ՛իսի
- 12 մահքիւմ օլմուշ տըր, Սիզէ սէջլէյէճէյիմ տահա
ջօզ շէյլէր վտը, Լաքին շիմտի թէհամմիւլ էտէ-
- 13 մէզսինիզ, Ամմա օլ հազէգաթ Բուհու կէլտիյի
զէման, սիզի ճիւմլէ հազիգաթա իրշատ էտէճէք
տիր. զիրա քէնտիլիյինտէն սէջլէմէյիպ, իշէթ-
- տիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սէջլէյէճէք, վէ վուդու՛
պուլաճագ նէսնէլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր:
- 14 Օ պէնի թա՛ղիզ էտէճէք, չիւնքի պէնիմքինտէն
- 15 ալըպ՝ սիզէ իսպար էտէճէք տիր, փէտէրին հէր նէ-
սի վար իսէ՝ պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն՝ Պէնիմ
քինտէն ալըպ՝ սիզէ իսպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ:
- 16 Պիր ազ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ,
վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրէ-
ճէքսինիզ. զիրա պէն փէտէրէ կիտիյօրըմ:
- 17 Պուռուռն իւզէրինէ շայիրտլէրինտէն պա՛ղլըւրը պի-
րի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօնկրա
պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ՝ Պիր ազ միւտտէթ

- սօնկրա պէնի կէօրեճէքսինիդ, վէ՝ Զիրա պէն փէ.
- 18 տէրէ կիտիօրում՝ տէտիյի նէ՞ տիր՝ տէտիէր : 'Ա.
ճէպա պու Պիր աղ միւտտէթ՝ տէտիյի նէ՞ օլա.
- 19 նէ սէօյլէտիյինի անկլամայօրըղ՝ տէտիլէր : Վէ
Յիսուս քէնտիսինէ սու՛ալ էթմէք իսթէտիլէրինի
պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր աղ միւտ.
տէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիդ, վէ եինէ պիր աղ
միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրեճէքսինիդ՝ տէտիյիմ
հազգընտա՛մը պիրի պիրինիզէ սու՛ալ էտիյօրսընըղ.
- 20 Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ սիզ
աղայրպ ֆիղան էտէճէքսինիդ, ամմա տիւնեա
մէսրուր օլաճագ տըր. սիզ մահզու՛ն օլաճագսընըղ
լաքին հիւզնիւնիդ մէսէրրէթէ թէհալվիւլ էտէ.
- 21 ճէք տիր : Պիր գարը վազ՝ը համլ էտէճէյի զէման
մահզու՛ն օլուր, զիրա վազթը կէլմիշ տիր, լաքին
չօճուղը տօղըրտըղը զէման, տիւնեայա տտէմ
տօղտըղը իչիւն, արթըգ մէսէրրէթտէն տէրտինի
- 22 խաթըրնա կէթիրմէզ, Ֆիլ վազը՝ սիզ տախի շիմ.
տի մահզու՛ն սընըղ, լաքին սիզի թէքրար կէօրեճէ.
յիմ. վէ գալպինիդ մէսրուր օլաճագ, վէ մէսէրրէթի.
- 23 նիզի սիզտէն քիմսէ րէֆ՝ էտէմէզ : Վէ օլ կիւնտէ
պէնտէն հիչ պիր շէյ րիճա էթմէյէճէքսինիդ. հա.
զիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Պէնիմ
իսմիմ իլէ փէտէրտէն հէր նէ թալէպ էտէճէք օ.
- 24 լուրսանըզ, սիզէ վէրէճէք տիր, Շիմտիյէտէք պէ.
նիմ իսմիմ իլէ պիր շէյ թալէպ էթմէտինիդ. թա.
լէպ էյլէյինիդ. ալաճագսընըղ, քի սիւրուրնըղ միւ.
- 25 քէմմէլ օլա : Պու շէյլէրի սիզէ թէմսիլաթ իլէ
սէօյլէտիմ. լաքին սիզէ արթըգ թէմսիլաթ իլէ
սէօյլէմէյիպ՝ անճագ փէտէր հազգընտա սիզէ ալի.

- 26 քեարէ խապեր վերեճելիմ վազըթ կելիյօր : ՕԼ
կիւնտէ պէնիմ իոմիմ իլէ թալէպ էտէճէքօինիլ .
վէ սիզէ՝ փէտերէ սիզին իչիւն ըիճա էտէճէլիմ՝
- 27 տէմէմ . Զիրա պէնի սէվիպ՝ Ալլահտան խուրուճ
էթտիյիմէ ինանտըղընըլ իչիւն , փէտեր քէնտիսի
28 սիզի սէվէր , փէտէրաէն խուրուճ էտիպ տիւնեա-
յա կէլաիմ . էինէ տիւնեայը թէրք իլէ փէտերէ
կիտիյօրըմ :
- 29 Շայիրալէրի տնա՝ իշթէ շիմտի աշխէարէ սէյ-
30 լէյօրսըն , վէ հիչ թէմնիլ սէյլէմէյօրսըն , Շիմտի
պիզ՝ հէր պիւր շէյի պիլտիյինի , վէ պիւր քիմնէնին
ստնա սու՝ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմաարըղընը
տնկլաաթը . պու սէպէպէ մէպնի Ալլահտան խու-
31 բուճ էթտիյինէ ինանըրըլ տէտիլէր : Յիսուս տն-
32 լէրէ ճէվապէն՝ Շիմտի ինանըյօր մը սընըլ . իշթէ հէր
պիլրինիլ քէնտի մահալինէ տաղըլարազ , պէնի
էալընըլ պրադաճաղընըլ վազըթ կելիյօր , վէ հաթ-
թա կէլմիշ տիւր . Փազաթ էալընըլ տէյիլ իմ ,
33 զիրա փէտեր պէնիմ իլէ պէրապէր տիւր : Պէնտէ
սէլոմէթինիլ օլսուն իչիւն՝ պու շէյլէրի սիզէ սէյ-
լէտիմ . տիւնեատա միւզպազանըլ օլսաճազ , լաքին
ճէսարէթլէնինիլ . պէն տիւնեայա զալիպ օլտում :

- 4 Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէ , սէմայա տօղրու-
նազար էտերէք տէտի քի՝ էյ փէտեր , սա՝աթ
կէլմիշ տիւր . Յղընը թա՝ղիլ էյլէ , թա քի Օշ-
2 լըն տալի սէնի թա՝ղիլ էյլէյէ . Նիթէքիմ՝ անա
քեաֆէ ի պէշէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին :

- Թա քի տնա վերտոյին ճիւղէ քիմսէլէրէ հայտթ ք
 3 էպետիյէ վերէ Վէ հայտթ ք էպետիյէ՝ սէն եա-
 ւընը հագգ Ալէսհը վէ իրող էյլէտիյին Յիսուս
 4 Քրիստոսը պիւժէ տիր , Պէն սէնի եէր իւղէրինտէ
 Թա՛ղիլ էյլէտիւմ իճրա էթմէք իչիւն պանա վէր-
 5 տիրին իչի թէմամ էյլէտիւմ , Վէ շիմտի , էյ փե-
 տէր , տիւնեա մէվճուտ օլմաղտան էվվէլ սէնին
 նէզտինտէ մալէք օլտըղըմ 'իզգէթ իլէ սէն պէնի
 6 նէզտինտէ Թա՛ղիլ էյլէ , Սէնին իսմին տիւնեա-
 տան պանա վերտոյին տաւմէրէ պէյան էյլէտիւմ ,
 անլէր սէնին իտիլէր , անլէրի պանա վերտին . վէ
 7 սէնին քէլամընը հըֆըլ էյլէտիլէր , Պանա վերտի-
 յին շէյլէրին ճիւղէսինին սէնին Թարաֆընտան օլ-
 8 տըղընը շիմտի պիլտիլէր . Ջիրա պանա վերտիյին
 քէլամըրը անլէրէ վէրտիւմ , անլէր տախի գապուլ
 էտէրէք , սէնտէն խուրուճ էթտիյիմի եազինէն պի-
 9 լիպ՝ պէնի սէն իրսալ էթտիյինէ ինանտըլար , Պէն
 անլէր իչիւն ըրճա էտէրիւմ . տիւնեա իչիւն տէյիլ ,
 անճագ պանա վերտիյին քիմսէլէր իչիւն ըրճա է
 10 տէրիւմ , զիրա անլէր սէնին տիրլէր , Վէ պէնիմ
 քիլէրին քեաֆֆէսի սէնին՝ վէ սէնինքիլէրին քեաֆ-
 ֆէսի պէնիւմ տիր , պէն տախի անլէրտէ Թա՛ղիլ
 11 օլուտըմ , Վէ տըթըգ տիւնեաաա տէյիլ իմ ,
 վէ պուլար տիւնեաաա օլուպ , պէն տախի սանա
 կէլիյօրըմ . էյ Գուտաուա փէտէր , պանա վերտի-
 յին քիմսէլէրի սէնին իսմին իլէ հըֆըլ էյլէ , Թա
 12 քի պիլիւմ կիպի պիր օլալար , Տիւնեաաա անլէր
 իլէ պէրապէր պուլանտըգճա , անլէրի սէնին իսմին
 իլէ հըֆըլ էտէր իտիւմ . պանա վերտիյին քիմսէ-
 լէրի հըֆըլ էլլէտիւմ , վէ անլէրտէն , իպնի հէլաք-

- տան մատա, հիւ պիտի հէլաք օլմատը, թա քի
 13 քիթապ իթմամ օլունա : Ամնա շիմաի սանա կէ.
 ջիյօրըմ վէ պու շէյլէրի տիւնեատա սէյյէրիմ
 14 պուլալար : Պէն անլէրէ սէնին քէլամընը վէրտիմ,
 վէ պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլլիւ՝ անլէր.
 տախի տիւնեատան օլմատըղարընտան, տիւնեա
 15 անլէրէ պուզզ էթտի. Անլէրի տիւնեատան գալ-
 արմազըղընը տէյիլ, անճագ անլէրի շէրիրտէն
 16 Տըֆը էթմէքիյինի բիճա էտէրիմ : Պէն տիւնեա-
 տան օլմատըղըմ միսիլլիւ՝ անլէր տախի տիւնեա-
 17 տան տէյիլ տիրլէր : Անլէրի հագիգաթըն իլէ
 թագտիս էյլէ. սէնին քէլամըն հագիգաթ տըր :
 18 Սէն պէնի տիւնեայա իրսալ էթտիյին կիպի, պէն
 19 տախի անլէրի տիւնեայա իրսալ էթտիմ : Վէ պէն
 քէնտիմի անլէր իչիւն թագտիս էտէրիմ, թա քի
 անլէր տախի հագիգաթ վաղթաղըյլէ թագտիս
 20 օլունալար : Վէ եալընըղ անլէր իչիւն տէյիլ,
 անճագ անլէրին քէլամիյլէ պանա իման էտէ.
 21 Ճէք օլանլար իչիւն տախի բիճա էտէրիմ, թա քի
 ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն, էյ ֆէտէր, պէնտէ,
 վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ միսիլլիւ, անլէր տախի
 պիզտէ պիր օլալար. թա քի պէնի սէն իրսալ էյ-
 22 լէտիյինէ տիւնեա ինանա : Պանա վէրտիյին 'իզ-
 զէթի անլէրէ վէրտիմ. թա քի պիզիմ պիր օլտը-
 23 ղըմըղ կիպի՝ անլէր տախի պիր օլալար. Պէն անլէր-
 տէ վէ սէն պէնտէ, թա քի պիր օլմագըղգտա
 քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիյինի,
 վէ պէնի սէվտիյին միսիլլիւ անլէրի տախի սէվտի-
 24 յինի տիւնեա անկլայա : Էյ ֆէտէր, պանա վէր-

- տիյին քիմսէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ՝ հէրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ՝ . թա քի պանա վէրտիյին ճէլալիմի միւշահէտէ էտէլէր . զէրա պէնի տիւնեանըն թէ՛ սիսինտէն էվվէլ սէվ .
- 25 տին : Էյ 'տաիլ ֆէտէր , տիւնեա սէնի թանըմա . ալ , տմմա պէն սէնի թանըտըմ , պուշլար տախի
- 26 պէնի սէն իրսալ էթտիյինի տնկլաալլար : Վէ սէ . նին իամինի տնկլէ հէմ պիլտիրաիմ , վէ հէմ տէ պիլտիրէճէյիմ . թա քի պանա օլաւ մուհապպէ . թին տնկլտէ օլա , պէն տախի տնկլտէ օլայլմ :

ՊԱՊ 18

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօնկրա , շա . յիրալլէրի իլէ պէրապէր Գէտրօն տէրէսինին էօթէ թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պուլուն . մաղլէ , շայիրտլէրի իլէ պէրապէր իչինէ կիրտի :
- 2 Վէ տնը էլէ վէրէն Եէհուտա տախի օլ մահալի պիլլիր իտի . զէրա Յիսուս շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օրատա չօգ տէֆ'ա իճթիմա՝ էթմիշ իտի :
- 3 Իմաի Եէհուտա պիր պէօլլաք 'տաէր վէ պաշ քեհահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր թարաֆընտան մէ՛մուր . լար ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մաշալլէր վէ սիլաշլար իլէ
- 4 օրայա կէլտի : Վէ Յիսուս քէնտի հադգընտա վու . դու՝ պուլաճադ շէյլէրին ճիւմլէսինի պիլմէրլէ , չօ
- 5 գըպ տնկլէ՝ Քիմի՞ արայօրսընը՝ տէտի : Անլէր տախի տնա՝ Նաղարէթլի Յիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վէրմէրլէ , Յիսուս տնկլէ՝ Պէն իմ՝ տէտի . վէ տնը էլէ վէրէն Եէհուտա տախի տնկլէր իլէ պէրապէր

- 6 տուրույօր իտի : Վէ անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէտիյի ան-
 7 տէ , անլէր կէրի չէքիլիպ եւրէ տիւշտիւլէր : Պա-
 տէհու անլէրէ՝ Գիմի՞ արայօրսընը՝ տէյիւ թէք-
 8 Յիսուսը՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվլապէն՝ Սիղէ Պէն
 իմ՝ տէտիմ : իմտի էյէր պէնի արայօր իսէնիզ ,
 9 պունլարը սայլ վէրինիզ կիթսինլէր՝ տէտի . Թա քի՝
 Պանա վէրտիյին քիմսէլէրտէն հիչ պիրինի դայ՝
 էթմէտիմ՝ տէյիւ սէյլէտիյի քէլամ իթմամ օլու-
 10 նա : Օլ վագըթ Սիմ՝օն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլ-
 մաղլէ , անը չէքիպ քեահին ի ա՛ղամըն պնտէսինէ
 վուրարագ , սաղ գուլաղընը քէսիպ տիւշիւրտիւ .
 11 օլ պէնտէնին իսմի տախի Մալխօս իտի : Վէ Յի-
 սուս Պետրոսա՝ Գըլըճընը գընընա դօ . փէտէրին
 պանա վէրտիյի քեասէյի ի՞նչմէյէճէք մի իմ՝ տէտի :
 12 Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պին պուլը վէ Եէհու-
 տիլէրին մէ՛մուրլարը Յիսուսը թուլթուպ պաղա-
 13 տըլար : Վէ անը էվլէլա Հաննայա կէօթիւրտիւ-
 լէր , զիրա մէրգոււմ օ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ
 14 օլան Գայաֆանըն գայն փէտէրի իտի : Պու Գայա-
 ֆա տախի՝ Գաֆմ իչիւն պիր տտէմին հէլոք օլմա-
 սը խայրը տըր՝ տէյիւ Եէհուտիլէրէ նասիհատ
 15 վէրմիշ օլան քիմսէ իտի : Վէ Սիմ՝օն Պետրոս իլէ
 տիկէր պիր շայիրտ Յիսուսըն արտը սըրա կիտի-
 յօրլար իտի . վէ օլ շայիրտ քեահին ի ա՛ղամըն
 պիլտիյի օլուպ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեահին ի
 16 ա՛ղամըն հավլըսընա կիրտի : Լաքին Պետրոս գա-
 փու եանընտա տըշարըտա տուրմաղլէ , քեահին ի
 ա՛ղամըն պիլտիյի օլան տիկէր շայիրտ չըգըպ՝ գա-
 փուճըյա սէյլէյէրէք , Պետրոսը իչէրիյէ ալտը :

- 17 Վէ գափուծը գրը Պետրոսա՝ Սէն տախի պու
տակմին շայիրալէրինտէն տէյի՞լ մի սին՝ տէտիքտէ,
18 օլ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ հավա սօղուգ
օլտըզընտան՝ խըտմէթքեարլար իլէ մէ՞մուրլար ալթէ
եազմըլ օլմաղլէ, տուրուպ ըսընըյօրլար իտի Պեմ-
րոս տախի տնլէր իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընը-
19 յօր իտի : Վէ քեահին ի ա՛ղամ Յիսուսա՝ շայիրտ-
20 լէրի իլէ թա՛լիմինէ տա՛իր սու՛ալ էթմէքլէ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ Պէն տիւնեայա 'ալէնէն սէջլէտիմ՝
պէն տա՛իմա սինազօղտա վէ Եհհուտիլէրին հէր
թարաֆտան ճէմ՝ օլտըզլարը հէյքէլտէ թա՛լիմ
21 էտիպ՝ կրպլտէ հիշ պիր շէյ սէյլէմէտիմ՝ Նի՛չիւն
պանա սու՛ալ էտիյօրսըն : իշիթմիշ օլտնլարտան՝
քէնտիլէրինէ նէ սէջլէտիյիմի սու՛ալ էյլէ՝ իշթէ
անլէր պէնիմ սէջլէտիյիմ շէյլէրի պիլիբլէր՝ տէտի :
22 Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիյինտէ , օրատա տուրան
մէ՞մուրլարտան պիրի Յիսուսա պիր սիլլէ վըւրուպ՝
Քեահին ի ա՛ղամա պէյլէ՞մի ճէվապ վէրիբսին՝ տէ-
23 տի : Յիսուս անա ճէվապէն՝ Էյէր սէյլէտիյիմ
Ֆէնա իուէ , Ֆէնալըզնա շէհատէթ էյլէ . ամա
էյէր էյի իուէ , պանա նի՛չիւն վըւրույօրսըն՝ տէտի
24 Վէ Հաննա տնը պաղլը օլարադ , քեահին ի ա՛ղամ
25 Գայաֆայա կէօնտէրմիշ իտի : Վէ Սիմ՝օն Պետ-
րոս տուրուպ ըսընմաղտա իքէն , անա՝ Սէն տէ ա-
նըն շայիրալէրինտէն տէյի՞լ մի սին՝ տէտիլէր . օ
26 տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթտի : Քեահին ի
ա՛ղամլին պէնտէլէրինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի
գուլաղընը քէստիյի քիմսէնին ագրուպտընտան պի-
րի՝ Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պէրապէր կէ՞օր-
27 մէտիմ մի՝ տէտի : Պուհուհն իւզէրինէ Պետրոս եի-

- նէ ինքեար էթտի . վէ տէր 'ադապ խօրօսէօթտիւ :
- 28 ՕԼ վազըթ Յիսուսը Գոյափտինն եաննտան
հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւէր , վէ վազըթ
սապահ իտի . վէ անէր նափաք օլմամալարը վէ
ֆըսնը հէմէլէրի իչիւն հիւքիւմէթ գօնաղընա կիր-
- 29 մէտիէր : Պինա'էն 'ալէյ՝՝ Փիլաթօս անէլէրին եա-
նընա չըգըպ՝ Պու ատէմին 'ալէյ՝՝հինտէ նէ՞ շիքեա-
- 30 յէթինիլ վար՝ տէտի : Անէր տախի անա ճէվա-
պէն՝ էյէր պու քիմնէ միւճըրիմ՝ օլմաալարը , անը
- 31 ասնա թէսլիմ էթմէլ իտիք՝ տէտիէր : ՕԼ վազըթ
Փիլաթօս անէլէրէ՝ Անը սիլ ալըպ՝ քէնտի շէրի'ա.
թընըլա կէօրէ հիւքմ էտինիլ՝ տէտի . լաքին Եէ-
հուտիէր անա՝ Քիմնէյի գաթլ էթմէլիյիմիլէ
- 32 բուխսաթ եօգ ալը՝ տէտիէր . Թա քի Յիսուսըն
նէ տիւրլիւ էօլիւմ իլէ վէֆաթ էտէճէյինի իմա
էթմէր իւզըէ սէյլէտիյի քէլամ իթմամ օլուհա :
- 33 Վէ Փիլաթօս թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կիր-
տի , վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ Եէհուտիէրին
- 34 մէյիյի սէ՞ն մի սին՝ տէտի : Յիսուս անա ճէվապէն՝
Պուսու սէն քէնտիլիյինտէ՞ն մի սէյլէյօրսըն ,
եօգսա պէնիմ՝ հազգըմտա սանա պաշգալարը՞ մը
- 35 սէյլէտի՝ տէտի : Փիլաթօս ճէվապէն՝ Պէն Եէհու-
տի՞ մի իմ . սէնի քէնտի միլլէթին վէ պաշ քետ-
հինէր պանա թէսլիմ էթտիէր . նէ՞ եափտըն՝ տէ-
- 36 տի : Յիսուս ճէվապէն՝ Պէնիմ մէլէքիւթիւմ՝ պու
տիւնեատան տէյիլ տիր . էյէր պէնիմ մէլէքիւ-
թիւմ պու տիւնեատան օլալարը , պէնիմ խըտ-
մէթճիլէրիմ՝ Եէհուտիէրէ թէսլիմ օլուհամամաղըլըմ՝
իչիւն միւճահէտէ էտէրէր իտի . ամմա շիմտի պէ-
նիմ մէլէքիւթիւմ պուրտտան տէյիլ տիր՝ տէտի :

- 37 ՕԼ վազըթ ֆիլաթօս անա՝ Եջլէ Իսէ պիր մէլժօք
մի սին՝ տէտի : Յիսուս ճէվապէն՝ Սէջլէտիյին կի-
պի տիր , չիւնքի պէն մէլիք իմ . պէն պունոււն
իչիւն , եա՛նի հագիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն
տօղտում , վէ պունոււն իչիւն տիւնեպյա կէլտիմ .
հագիգաթտան օլան հէր քիմնէ պէնիմ սէօղիւմիւ
38 տինկլէր՝ տէտի : ֆիլաթօս անա՝ Հագիգաթ նէ՞
տիր՝ տէտի . վէ պունու սէջլէտիքտէն սօնկրա եի-
նէ Եէհուտիլէրին եանընա չըգըպ , անլէրէ՝ Պէն ան .
39 տէ հիչ պիր ճիւրմ՝ պուլմիյօրըմ . Ամնա ֆըստա
սիզին իչիւն պիր քիմնէ սալը վէրմէքլիյիմ սիզտէ
'տաէթ տիր . իմաի սիզէ Եէհուտիլէրին մէլիյինի
40 սալը վէրմէքլիյիմի իւթէ՞ր մի սինիզ՝ տէտի : ՕԼ վա-
զըթ էինէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պունու տէյիլ՝ ան-
ճադ Պարապպասը՝ տէտիլէր : Պարապպաս Իսէ պիր
հարամի իտի :

ՊԱՊ 49

- 1 ՕԼ զէման ֆիլաթօս Յիսուսը ալըպ գամչը իլէ
2 տէօյտիւ : 'Աքբէրլէր տախի տիքէնլէրաէն պիր թաճ
էօրիւպ՝ անըն պաշընա վազ՝ էթտիլէր , վէ անա եր-
3 զավանի պիր լիպաս կիյտիրիպ՝ Սէլամըն 'ալէյք ,
էյ Եէհուտիլէրին մէլիյի , տէյէրէք անա սիլլէ վու-
4 րսւրլար իտի : ֆիլաթօս թէքրար տըշարը չըգըպ՝
անլէրէ՝ իշթէ անտէ պիր ճիւրմ՝ պուլմաօղըմը պիւ-
մէնիզ իչիւն անը սիզէ տըշարըյա չըգարըյօրըմ՝
5 տէտի : ՕԼ վազըթ Յիսուս տիքէն թաճը վէ էրզա-
վանի լիպասը կիյնմիշ օլարադ՝ տըշարըյա չըգարը-
6 տա , ֆիլաթօս անլէրէ՝ իշթէ օԼ տաէմ՝ տէտի : Պաշ

- քեահինէր իւէ մէ՞մուրլար տախի անը կէօրտիւքէ-
րինտէ՝ Սալպ էյլէ , սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըրլար
ըտը , փիլաթօս անլէրէ՝ Անը սիղ ալըպ սալպ էյլէյի-
նիլ . զիրա պէն անտէ ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝ տէտի :
7 Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիղիմ շէրի՛աթըմըլ
վար , վէ շէրի՛աթըմըլ միւճիպինճէ գաթլի վաճիպ
տիր . զիրա քէնտիսինի իպնուլլահ մազամընտա
8 Թուլթաու՝ տէտիլէր : Փիլաթօս պու սէօղիւ իշիթ-
9 տիյինտէ՝ տահա ղէյատէ գօրգարագ , Թէքրար հիւ-
քիւմէթ դօնաղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՞րէտէն
սին՝ տէտի . Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէ-
10 սիյլէ , փիլաթօս անա խիթապէն՝ Պանա սէյլէմէ՞ղ-
մի սին . պիլմէ՞ղ մի սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտ-
րէթիմ վար , վէ սէնի սալը վէրմէյէ տախի գուտրէ-
11 Թիմ վար՝ տէտի : Յիսուս՝ Եյէր սանա եօղարըտան
վէրիլմիշ օլմասայըար , պէնիմ իւղէրիմէ հիշ պիւր
գուտրէթին օլմաղ իտի . պու սէպէպտէն՝ պէնի սա-
նա Թէսլիմ էտէնին կիւնահը տահա պէյիլք տիր՝
12 տէյիւ ճէվապ վէրտի : Պունտան սօնկրա փիլաթօս
անը սալը վէրմէյէ վէսիլէ արար իտի իսէ տէ , Եէ-
հուտիլէր՝ Եյէր պունու սալը վէրիրսէն , Գայսէրին
տօթըր տէյիւ սին . քէնտիսինի մէլէք 'ատտ էտէն
հէր քիմէսնէ Գայսէրէ մուխալիֆ սէյլէր՝ տէյիւ
13 պաղըրըրլար ըտը : Փիլաթօս տախի պու սէօղիւ Խ-
շիթտիքտէ՝ Յիսուսը արշարըյա չըգարըպ , 'իպրա-
նիճէ Գապպաթա տէնիլէն Թաշ տէօղէմէ նամ մա-
14 հալտէ մէհքէմէտէ օթուրտու , վէ Ֆրահն Թէտա-
րիք կիւնիւ օլուպ՝ սա՛աթ ալթըր րատտէլէրինտէ
15 իտի . Եէհուտիլէրէ՝ Իշթէ մէլիյինիլ՝ տէտի : Ամ-
մա անլէր՝ Գալտըր , գալտըր , անը սալպ էյլէ՝ տէ-

- յիւ պաղըրտըլար . փիլաթոս անէրէ՝ Մէլիյինիզի
 սուլպ էտէյիմ մի՝ տէտի . պաշ քեաճինէր՝ Գայ-
 սէրտէն պաշգա մէլիյիմիզ եօգ աըր՝ տէյիւ ճէվապ
 16 վերտիլէր . ՕԼ վազըթ անը՝ սուլպ օլունմադ իւզրէ
 անէրէ թէյլիմ էթտի . անէր տախի ցիսուսը պ-
 ըպ կէօթիւրտիւէր :
 17 Քէնտիսի տախի խաչընը թաշըյարագ , Դպրա-
 նիճէ Գօլգօթա տէնիլէն Գաֆա եերի նամ մա-
 18 ճալէ չըգաը : Վէ անը , վէ անըն իլէ պերապէր
 տիկէր իքի քիմսէ , պիրի պիր եանընտա վէ պիրի
 օլ պիր եանընտա վէ ցիսուս քէնտիսի օրթտաա
 19 օլարագ , օրաաա խաչա կերտիլէր : Վէ փիլաթոս
 պիր եաֆթա եազըպ՝ խաչըն իւզէրինէ գօտու . եա-
 զըր տախի ԵԷՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷԼԻՅԻ ՆԱԱԶԱ-
 20 ՐԷԹԼԻ ՅԻՈՒՈՒՍ իտի : Վէ ցիսուսըն խաչա կէ-
 րիւտիյի մաճալ շէճրէ եազըն , վէ պու եաֆթա
 տախի իպրտնիճէ վէ Եունանիճէ վէ Լաթինճէ եա-
 զըլը օլմաղլէ , Եէճուտիլէրտէն նիչէլէրի անը օգու-
 21 տըլար : ՕԼ վազըթ Եէճուտիլէրին պաշ քեաճինէրի
 փիլաթոսա՝ Եէճուտիլէրին մէլիյի տէյիլ , ամմա
 քէնտիսի պէն Եէճուտիլէրին մէլիյի իմ տէտի՝ տէ-
 22 յիւ եաղ՝ տէտիլէր : փիլաթոս՝ Նէ եազտըմ իսէ ,
 եազտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վերտի :
 23 Վէ լապէրլէր ցիսուսը խաչա կերտիքտէն սօնկ-
 րա , անըն էլպիսէօինի սըլպ՝ ճէր պիր լապէրէ պիր
 ճիսսէ օլմադ իւզրէ տէօրթ ճիսսէ էթտիլէր . էնթա-
 րիյի տախի արուսը , ֆադաթ էնթարի տիքիշօիլ ,
 պաշտան պաշա պիւս պիւթ իւն տօգուսա օլմասըյէ ,
 24 Պիրի պիրինէ՝ Անը եըրթմայալըմ , ամմա քիմին օլա-
 ճազընա գուր՝ա տթալըմ՝ տէտիլէր . թա քի՝ Լըլի-

- 25 օգնի պէյնէրինսէ թագսիմ էտիպ՝ էնթարիմ իւզէ-
 րինէ գսւր'ա յոթաւըլար՝ տէյիւ մուհարրէր օլան իթ-
 մամ օլունաւ . 'ապէրլէր տախի պու շէյլէրի էթտիլէր :
- 26 վէ Գիսուսըն խաչը եանընտա վալիտէսի իլէ վա-
 լիտէսինին հէմշիրէսի , Գլէօփասըն Վէլճէ-ի Մէրէէմ
- 27 վէ Մէճտէլի Մէրէէմ տուրույօրլար իտի : Իմտի
 Գիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շայիրտի եանընտա
 տուրուր կէօրմէքլէ , քէնտի վալիտէսինէ՝ էյ խա-
- 28 թուն , իշթէ օղլըն՝ տէյիպ , Սօկրա շայիրտէ
 տախի՝ իշթէ վալիտէն՝ տէտի . վէ օլ վագըթտան
 սօնկրա պու շայիրտ անը քէնտի խանէսինէ գա-
 պուլ էթտի :
- 29 Պա'տէհու Գիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ օլ-
 տըղընր պիլմէքլէ , մուհարրէր օլանըն իթմամը ի-
- 30 չիւն Սուսատըմ՝ տէտի : վէ օրատա սիրքէ իլէ տօ-
 լու պիր գապ պուլունմաղլէ , անլէր սիրքէ իլէ պիր
 սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուֆայա թագարագ ,
- 31 անըն աղղընա սուստըլար : Գիսուս տախի սիրքէյի
 ալարըլ կիպի , թէմամ օլտու՝ տէտի . վէ պաշընը
 էյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի :
- 32 Իմտի թէտարէք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտլէրին
 սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամասը իչիւն ,
 (չիւնքի օլ սէպթ պէցիւք կիւն իտի .) Եհհուտի-
 լէր՝ անլէրին ինճիքլէրի գըրըլըպ , գալարըլմասընը
- 33 Փիլաթօստան բիճա էթտիլէր : Պուսուս իւզէրինէ
 'ապէրլէր կէլիպ՝ անըն իլէ պերապէր սալպ օլունան
- 34 էվլէլէի վէ տիկէրինին ինճիքլէրինի գըրմալըլար : Ամ-
 մա Գիսուսա կէլտիքլէրինտէ , անըն վէֆաթ էթմիշ
 օլտըղընր կէօրմէլէրիլէ , ինճիքլէրինի գըրմալըլար :
- 35 Լաքին 'ապէրլէրտէն պիրի անըն եանընը մըղըագ

- իլէ տէլտի . վէ տէր'ազապ գան իլէ սու չըգտը :
- 35 Վէ պուհու կէօրէն սիղին իման էթմէնիզ իչիւն շէ-
հատէթ էթտի , վէ անըն շէհատէթի հազգ տըր ,
- 36 վէ քէնտիսի տախի հազգ սէօլէտիյինի պիլիը : Զի-
րա պու շէյլէր' Անտէն պիր քէմիք գըրըլմայաճագ'
տէյիւ մուհարրէր օլանըն իթմամը իչիւն վտղը' օլ-
- 37 տու : Վէ եինէ պաշգա պիր եէրտէ , Տէլտիքլէրի
քիմէյէ նազար էտէճէքլէր' տէյիւ մուհարրէր տիր :
- 38 Պա'տէհու Յիսուսըն շայիրտի օլուպ' Եէհուտի-
լէրին գօրդուսընտան քէնտինի խաֆի թուլտան Ա-
րիմաթիալը Եուսուֆ Յիսուսըն ճէսէտինի գալտըր .
մաղա ֆիլաթօստան բուխաթ թալէպ էյլէտի . ֆի-
լաթօս տախի բուխաթ վէրմէքլէ , կէլիպ Յիսուսըն
- 39 ճէսէտինի գալտըրտը : Վէ մուգատտէմա Յիսուսա
կէճէլէյին կէլմիշ օլան' Նիգօտիմօս տախի կէլիպ'
եիւզ լիտրա գատար միւրր ի սաֆի իլէ 'ուտ աղաճը
- 40 Թէրքիպի կէթիրտի : Օլ վագըթ Յիսուսըն ճէսէ-
տինի ալապ' Եէհուտիլէրին տէֆն էթմէք խուսու-
սընտա 'ատէթլէրի իւզրէ , անը պահարար իլէ պէ-
- 41 բապէր քէթէն պէզլէրինէ սարտըլար : Վէ սալպ
օլուհարըր մահալտէ պիր պաղչէ , վէ պաղչէտէ' ի-
չինէ տահա պիր քիմէ գօնուլմամըլ պիր եէնի
- 42 գապր պուլունարըլնտան , Եէհուտիլէրին թէտա-
րիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիլլէ , գապր տախի եա-
դըն օլտըղը իչիւն Յիսուսը օրայա գօտուլար :

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , սապահլայըն
տահա գարանըգ իքէն , Մէճտէլի Մէրեէմ գապրայ

- 1 կելիպ՝ թաշը դապրտան գալարըըմբշ կեօրմեքէ ,
 2 Գօշուպ Սիմ'օն Պետրոսս վէ Յիսուսն սէվտիյի
 օլ պիր շայիրտէ կելիպ, անլէրէ՝ Բապպը գապրտան
 գալարըմբշլար , վէ անը ներէյէ գօտըգլարընը պիւ-
 3 մէյիզ՝ տէտի : Օլ վագըթ Պետրոս իլէ օլ պիր շա-
 4 յիրտ չըգըպ գապրտ կիթտիլէր , Իքիսի տախի պե-
 րապէր գօշույօրլար իտի , Փագաթ օլ պիր շայիրտ
 Պետրոստան չափուգ իլէրի գօշտըղընտան՝ էվիլէլճէ
 5 գապրտ վարտը : Վէ էյիլիպ քէթէն պէղլէրինի պիր
 թարաֆա գօնուլմուշ կեօրտիւ իսէ տէ , իլէրի կիր-
 6 մէտի : Սիմ'օն Պետրոս տախի անըն արտը սըրալէլիպ
 գապրտ կիրտի , վէ քէթէն պէղլէրի գօնուլմուշ ,
 7 Վէ անըն պաշընտա օլան մէնտիլի քէթէն պէղլէրի
 իլէ պերապէր գօնուլմայըպ՝ անճագ ոյրըճա պիր
 8 մահալտէ տիւրիւլիւ օլարագ կեօրտիւ : Օլ զէման՝
 գապրտ էվիլէլճէ կելէն օլ պիր շայիրտ տախի կիրիպ
 9 կեօրտիւ վէ ինանտը : Զիրա՝ Անա էմվաթտան գը-
 յամ էթմէք կերէք տիր՝ տէյիւ մուհարբեր օլանը
 10 տահա պիլմէղլէր իտի : Պա՛տէհու պու շայիրտլէր
 թէքրար քէնտի եերլէրինէ կիթտիլէր :
 11 Ամմա Մէրեհէմ՝ գապրըն էանընտա տըշարտա
 տուրուպ աղլայօր իտի . վէ աղլար իքէն , պագմագ
 12 իչիւն գապրտ էյիլիպ՝ Յիսուսն ճէսէտիսին գօ-
 նուլմուշ օլտըղը մահալտէ , պիրի պաշ թարաֆըն-
 տա վէ տիկէրի սյագ թարաֆընտա օթուլմուշ
 13 պէյաղ էլպիսէլի իքի մէլէք կեօրտիւ : Վէ պուն-
 ւար անա՝ Էյ խաթուն , նի՞չիւն աղլայօրսըն՝ տէ-
 մէլէրի իւզէրինէ , Բապպըմը գալարտըգլարը վէ ա-
 նը ներէյէ գօտըգլարընը պիլմէտիյիմ իչիւն՝ տէ-
 14 տի : Պունու սէյլէտիքտէ՝ արգասընա տէօնիւպ

- Յիսուսը տուրուր կեօրտիւ իսէ տէ , Յիսուս իտի-
- 15 յինի պիլմէտի : Յիսուս անա՝ Էյ խաթուէ , նի՞
չիւն աղւոյօրսըն , քիմի՞ արոյօրսըն՝ տէտի . օլ
տախի պաղչէվան տըր զանն էտէրէք , անա՝ Էֆէն-
տիմ , անը սէն գալտըրաըն իսէ , ներէյէ գօաղղը-
նը պանա սէջլէ , պէն տախի անը գալտըրոյըմ՝
- 16 տէտի : Յիսուս անա՝ Էյ Մէրեէմ՝ տէմէսի իւղէ-
րինէ , տէօնիւպ անա՝ Բապպունի (Եա՛նի Մա՛ալ-
- 17 լիմ) տէտի : Յիսուս անա խիթապէն՝ Պանա տօ-
գունմա . զիրա տահա փէտէրիմին նէզաինէ 'ուրուճ
էթմէտիմ . լաքին պիրատէրլէրիմին Եանընա վարըպ
անլէրէ սէջլէ . Պէնիմ փէտէրիմ վէ սիզին փէտէրի-
նիղէ , վէ պէնիմ Ալլահըմ՝ վէ սիզին Ալլահընըզա
- 18 'ուրուճ էտէրիմ՝ տէտի : Մէճտէլի Մէրեէմ կէլիպ՝
չայիրտլէրէ Բապպը կեօրտիւյիւնիւ , վէ քէնտիսինէ
պու շէյլէրի սէջլէտիյինի նազլ էյլէտի :
- 19 Վէ հէման օլ կիւնտէ , Եա՛նի հաֆթանըն պի-
րինճի կիւնիւնտէ ազշամ օլտըգտա , շայիրտլէրին
ճէմ՝ օլտըղլարը մահալին գափուլարը տախի Եէհու-
տիլէրին գօրգուսընտոն գափալը օլտըղը հալտէ ,
Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝ Սէլմըն
- 20 'ալէյբիւմ՝ տէտի : Վէ պունու սէջլէտիքտէն սօնկ-
րա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ Եանընը կէօթէրտի . օլ
վադըթ շայիրտլէր Բապպը կեօրմէքլէ մէսրուր օլ
- 21 տըլար : Վէ Յիսուս Եինէ անլէրէ՝ Սէլամըն 'ալէյ-
բիւմ . փէտէր պէնի իրսալ էյլէտիյի կիպի , պէն
- 22 տախի սիզի իրսալ էտէրիմ՝ տէտի : Վէ պունու
սէջլէտիքտէ , նէֆիս էտիպ անլէրէ՝ Բուհիւլ Գուտ-
- 23 օր ալընըզ . Քիմլէրին կիւնահլարընը 'աֆվ էտէր-
սինիզ՝ անլէրէ 'աֆվ օլունմուշ օլուր , վէ քիմլէրին-

քինի թէ՛ զգի՞ քէ տէրսէնի՞ թէ՛ զգի՞ օլունմուշ օլուն տէտի :

24 Ամա օն իքիլէրտէն պիրի օլունպ՝ իքիլ տէնիլէն թօմա՝ Յիսուսըն կէլտիյի զէմանն անլէր իլէ պէրա-

25 պէր տէլիլ իտի : Վէ տիկէր շայիրտլէր անա՝ Բապպը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ , անլէրէ՝ Անըն էլէրինտէ մըխլարըն հաէրինի կէօրիւպ՝ փարմաղըմը մըխլարըն էտէրինէ գօմաղ իտէմ՝, էլիմի ատիսի եանընա սօգմաղ իտէմ՝, տալա ինտնմամ՝ տէտի :

26 Վէ սէքիլ կիւնտէն սօնկրա էինէ շայիրտլէր իչէրիտէ օլունպ , թօմա տաիսի անլէր իլէ պէրապէր իտի վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալտէ , Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ , Սէլամըն 'ա-

27 էլլէրիւմ՝ տէտի : Անտէն սօնկրա թօմայա՝ փարմաղընը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պադ , վէ էլլինի ուզատըպ եանըմա սօգ , վէ իմանսըղ օլմա ,

28 անճագ միւմին օլ տէտի : թօմա անա ճէվապէն՝

29 Բապպըմ վէ Ալլահըմ՝ տէտի : Յիսուս անա՝ [էյ թօմա ,] պէնի կէօրտիւյիւն իչիւն իման էթտին , կէօրմէքսիղին իման էտէնլէր նէ՝ միւպարէք տիր՝ տէտի :

30 Յիսուս շայիրտլէրինին էսնիւնտէ պաշդա չօգ 'ալամէթլէր իճրա էթտի իտէ տէ , պու քիթապտա

31 մահարէր տէլիլ տիր : Անճագ Յիսուսըն Մէսիհ Իպնուլահ իտիյինէ իման էթմէնիլ , վէ իման էտէրէք անըն իմի իլէ հայաթա մալիք օլմանըղ իչիւն պունլար թահրիր գըլընմըշ տըր :

ՊԱՊ 21

- 1 Պատէհոս Յիսուս Թեպերկէ տէնիպինն քէնա.
ընտա քէնտիսինի շայիրտէրինէ պէ Թէքրար իզ.
- 2 հար էյլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի, Ես.
նի Սիմ'օն Պետրոս իլէ Խբիզ տէնիլէն Թօմա, վէ
ձէլլէտէ վազը՝ Գանա լէհրինտէն օլտն Նաթանա.
յէլ, վէ Զէպէտի օղուլարը իլէ անըն շայիրտէ.
րինտէն տիկէր իքի քիշի պիրլէքտէ պուլունապ՝
- 3 Սիմ'օն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըգ ավընա կիտէճէյիմ՝
տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէնին իլէ պէրապէր կի.
տէրիզ՝ տէյերէք, չըգըպ տէր 'ազուպ գայըղա պին.
- 4 տիլէր, վէ օլ կէճէ պիր շէյ Թուլթամարլար, վէ
սուպահ օլտըգտա՝ Յիսուս տէնիզ քէնարընտա տու.
րույօր իտի. ամմա շայիրտէր Յիսուս իտիյինի
- 5 պիլմէտիլէր, Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Զօճուգլար, պիր
էէյէճէյինիզ վա'ր մը՝ տէտի. անա խայր՝ տէյիւ
- 6 ճէվապ վէրտիլէր, Օլ տախի անլէրէ՝ Աղը գայըղըն
սաղ Թարաֆընա աթընըզ վէ պուլուրսընըզ՝ տէ.
մէսիլլէ, աթարլար վէ պալըգլարըն քէսրէթինտէն
- 7 նաշի անը չէքէմէտիլէր, Օլ վազըթ Յիսուսըն
սէվտիյի շայիրտ Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի
Սիմ'օն Պետրոս տախի Բապպ իտիյինի իշիթաիք.
տէ, չըփլադ օլտըղը իչիւն 'ապասընը գուշանըպ՝
- 8 տէնիզէ աթըլտը, Տիկէր շայիրտէր իսէ գարատան
ուզադ օլմայըպ՝ անճադ իքի էիւզ արըն գատար
աչըգտա պուլունմալարըյլէ, աղը պալըգլարը իլէ
- 9 չէքէրէք, գայըգ իլէ կէլտիլէր, վէ գարայա չըգ.
տըգլարընտա, հաղըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնտէ

- 10 գօնուլմնւչ պալըդ վէ էքմէք կէօրտիւլէր : Յիսուս
անլէրէ՝ Շիմաի թուլթաղընը պալըդլարտան կէ-
- 11 թիբինիդ՝ տէտի : Սիմ'օն Պետրոս գայըղա կիրիպ՝
եիւզ էլլի իւչ 'տատ պէօյիւք պալըդ իւէ տօլու
աղը գարայա չէքտի, վէ պու գատար չօդ իքէն աղ
- 12 երթըլմաուր : Յիսուս անլէրէ՝ Կէլինիդ, թա'ամ
էտինիդ՝ տէտի . վէ շայիրտլէրտէն հիչ պիրի՝ Սէն
քի'մ սին՝ տէյիւ անա սու'ալ էթմէյէ ճէսարէթ
- 13 էտէմէտի . զիրա Բապպ իտիյինի պիլտիլէր : Օլ վա-
գըթ Յիսուս կէլիպ՝ էքմէյի վէ քէզալիք պալըղը
- 14 տախի տըպ անլէրէ վէրտի : Յիսուս էմվաթտան
գըյամ էթտիքտէն ոօնկրա՝ պու իւչիւնծիւ տէֆ'ա
օլարագ շայիրտլէրինէ կէօրիւնտիւ :
- 15 Վէ անլէր թա'ամ էթտիքտէն սօնկրա , Յիսուս
Սիմ'օն Պետրոս խիթապէն՝ Էյ Սիմ'օն իպն ի
Եռնուս, պէնի Պունլարտան զիյաաէ սէվէ'օր մի սին՝
տէտի . անա Պէլի , եա Բապպ , սէնի սէվտիյիմի
սէն պիլիբսին՝ տէտի . անա՝ Գուզուլարըմը օթլաթ՝
- 16 տէտի : Եինէ անա իքինծի տէֆ'ա , Էյ Սիմ'օն
իպն ի Եռնուս, պէնի սէվէ'օր մի սին՝ տէտի . անա՝
Պէլի , եա Բապպ , սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիբսին՝
- 17 տէտի . անա՝ Գօյունլարըմը րա'ի էթ՝ տէտի : Անա
իւչիւնծիւ տէֆ'ա , Էյ Սիմ'օն իպն ի Եռնուս . պէ-
նի սէվէ'օր մի սին՝ տէտիքտէ , Պետրոս քէնտիսինէ
իւչիւնծիւ տէֆ'ա օլարագ՝ Պէնի սէվէ'օր մի սին՝ տէ-
տիյի իչիւն մահզուն օլուպ , անա՝ Եա Բապպ , սէն
հէր շէյի պիլիբսին , սէնի սէվտիյիմի սէն պիլիբսին՝
- 18 տէտի . Յիսուս անա՝ Գօյունլարըմը օթլաթ : Հա-
գիգաթէն , հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ սէն
կէնճ իքէն , քէնտի քէնտինէ գուշանըպ՝ իսթէտի-

- յին եւրէ կիտէր իտին . ամեն ինթիյար օլտըղն
ղէման էլէրինի ուղատաճադսն տէ սէնի պաշգա-
սը գուշատըպ' իսթմէտիյի . եւրէ կէօթիւրէճէք
19 տիր' տէտի , վէնէ տիւրլիւ էօլիւմ' իլէ Ալլաճը
Թա'ղիլ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք իշիւն պուռու
սէյլէտի . վէ պուռու տէտիքտէն սօնկրաւ անա' Ար-
20 աըմ' սըրաւ կէլ' տէտի , վէ Պետրոս տէօնիւպ , օլ
տըղամ' Թա'ամընտա Յիսուսն կէօքսիւնէ տիւլէ-
րէք' Եա Րապպ , սէնի էլէ վէրէճէք քի'մ' տիր' տէ-
յէն , անըն սէվտիյի շայիրտին տրդատաւն կէլտիյի-
21 նի կէօրաիւ : Պետրոս մերգումը կէօրիւնճէ , Յի-
սուսա' Եա Րապպ , պու տախի նէ' օլաճադ' տէտի :
22 Յիսուս անա' Պէն կէլինճէյէտէք պուռուն գալմադը-
նը իսթէրսէմ' , սէնին նէ' վաղիֆէն . սէն տրտըմ'
23 սըրաւ կէլ' տէտի , իմտի օլ շայիրա վէֆաթ էթմէ-
յէճէք տիր' քէլամը պիրատէրլէր տրատընտա շայլ'
օլտու իսէ տէ , Ֆադաթ Յիսուս անա' Պու վէֆաթ
էթմէյէճէք տիր' տէմէյիպ , անճադ' Պէն կէլինճէ-
յէտէք անըն գալմադընը իսթէրսէմ' , սէնին նէ' վա-
ղիֆէն' տէմիշ իտի :
24 Պու շէյլէր հագղընտա շէհատէթ էտիպ' պու շէյ-
լէրի Թահրիր էտէն հէման պու շայիրտ տիր , վէ տ-
25 նըն շէհատէթի հագղ օլտըղնը պիլիւրիզ : վէ Յի-
սուսն իճրա էյլէտիյի տահա նիլէ շէյլէր վար քի'
էյէր պիրէր պիրէր Թահրիր օլունաճադ օլտա , Թահ-
րիր օլունտն քիթապլար տիւնեպա պիլէ սըղմաղ
ղանն էտէրիմ' : Ամին :

ԱՄՍԱԼ Ի ԲՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ թէօֆիլոս, Յիսուս ինթիխապ էյլէտիյի րէ-
սուլէրէ Բուհլ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ վասիյէթ
- 2 էյլէտիքտէն սոնկրա 'Ուրուճ կիւնիւնէ գատար
կերէք իճրասընա վէ կերէք թա'լիմինէ միւպաշէրէթ
էթտիյի նէսնէրին ճիւմէսի հադգընտա, էվվէլքի
- 3 քիթապը թասնիֆ էյլէտիմ՝ Օլ տաիի էլէմ չէք-
տիքտէն սոնկրա, գըրգ կիւն անլէրէ զահիր օլտրադ,
վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլիգ նէսնէլէր սէյ-
լէյերէք պերահին ի քէսիրէ իլէ քէնտինի անլէրէ
- 4 տիրի կէսթէրտի, վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտըգտա՝ Եէ-
րուշալիմտէն այրըմայըպ՝ Փէտերին պէնտէն իշիթ-
- 5 տիյինիզ վա'աընա միւնթազըր օլունըլ, Ձիրա Եու-
հաննա սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ՝ չօգ
կիւն կէչմէքսիզին, Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ
օլունաճագ սընըլ՝ տէյերէք, անլէրէ թէնպիհ էյլէ-
- 6 տի, վէ անլէր ճէմ' օլտըգլարը հալտէ, անա՝ Եա
Բապպ, իորայէլէ մէլէքիւթիւ պո'ւ վադըթտա մը
- 7 ի'ատէ էտէճէքսին՝ տէյիւ սու'ալ էթտիլէր, Օլ տա-
իի անլէրէ՝ Փէտերին քէնտի թասթը հիւքմիւնէ
վազ՝ էյլէտիյի էզմինէ վէ էվգաթը պիլմէք սիղէ
- 8 'ա'իտ տէյիլ տիր, Լաքին իւզէրինիզ Բուհ իւլ
Գուտս կէլտիյինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէրէք, Եէ-

- րուշալիմսէ վէ պիւթիւն Եհնուտիյէտէ վէ Սամա-
րիատա վէ միւնթէհաի զէմինէ գատար պանա շա-
- 9 Տիտ օլաճագորնը՝ տէտի : Վէ պու շէյլէրի սէղլէ-
տիքտէ , անէր նազար էթմէքտէ իքէն՝ 'ուրուճ էյ-
լէտի , վէ պիր պուլութ անը կէօղլէրի էօնիւնտէն
- 10 սէթր էթտի : Վէ օ կիթմէքտէ , անէր տախի սէ-
մայա տօղրու տիգգաթլէ նազար էթմէքտէ իքէն ,
իշթէ Եանլարընտա պէյազ էլպիսէլի իքի քիմսէ
- 11 տուրուպ՝ էյ ճէլլիլէ ատէմլէր , նի՞չիւն սէմայա
պագըպ տուրույօրսընը . Եանընըտան սէմայա 'ու-
րուճ էտէն պու Յիսուս՝ նաօրլ սէմայա չըգարըր-
նը կէօրտիւնիւղ իսէ , օ վէճհլէ կէլէճէք տիր՝
տէտիլէր :
- 12 Օլ զէման , անլէր Եերուշալիմէ Եէվմ՝ ի սէպթ Եօլ-
ճրլըղը գատար Եագըն օլան Ձէյթունըգ տէնիլէն
- 13 տաղտան Եերուշալիմէ 'տվտէթ էթտիլէր : Վէ տա-
իլլ օլտըգլարընտա՝ Պետրոս վէ Եա'գուպ վէ Եու-
հաննա վէ Անտրաս , վէ Ֆիլիպպօս վէ Թօմա վէ
Պարթօլէմասօս վէ Մաթթա վէ Հալֆա օղլու Եա՝
գուպ վէ Սիմ'օն Էլ Դայուր վէ Եա'գուպըն Գառ-
աւէ Եհնուտանըն իգամէթ էթտիքլէրի Ֆէվգանի
- 14 օտայա չըգարլար : Պուշլարըն ճիւմլէսի գարըլար վէ
Յիսուսըն վալիտէսի Մէրէէմ վէ անըն գարնտաշ-
լարր իլէ տու'ա վէ նիյաղա պիլ իթթ իֆագ միւտա-
վէմէթ էտէրլէր իտի :
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հազըր պուլունտն ճէմա'աթ
Թագրիպէն Եիւղ Եիրմի քիշի օլտըղը հալտէ , Պետ-
րոս շայիրտէրին օրթասընտա սյաղա գալգըպ տէ-
- 16 տի քի՝ էյ պիրատէրլէր , Բուհիւ Գուտա Տաու-
տըն աղղը իլէ Յիսուսը թութանլարա գըլաղըղ

- օլտն Ե՛հնուտանն Տագգընտա մոլգատտէմա պու-
 յուրտողը պու քէլումնն իթմում օլունմասը կերէք
 17 իտի . Զիրա օ պիզտէն մա'տուտ օլուպ' պու խըտ-
 18 մէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իտի : Իմտի պու
 քիմնէ խապասէթ իւճրէթիյէ պիր թարլա էտին-
 տի , վէ պաշ աշաղը տիւշմէյիլէ , օրթառնտան
 փաթլայարագ պիւթիւն պաղըրսագլորը տէօքիւլ-
 19 տիւ . Պու տտիի Եէրուշալիմ էհալիսինին ճիւմէ-
 սինէ մա'լիւմ օլտու , շէօյլէ քի օլ թարլա ան-
 լէրին լիսաննճա Հագալ-տամա , եա'նի Գան թար-
 20 լասը թէսմիյէ օլունտու : Զիրա Մէզամիր քիթա-
 պընտա՝ Անն մէսքէնի վիրան օլուպ' անտէ քիմնէ
 սաքին օլմասըն . վէ տախի՝ Մոնսէպինի պիր զայ-
 21 ըիսի ալըն՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Պու էճլտէն
 Բապպ Յիսուսըն արամըզա կիրիպ չըգտողը պիւ-
 22 թիւն միւտտէթտէ , Եա'նի Եուհաննանն վաֆ-
 թիզինտէն պաշայրպ' պիզիմ արամըզտան 'ուրուճ
 էթտիյի կիւնէ տէկին , պիզիմ իլէ րէֆագաթ էթ-
 միշ օլան պու տտէմէրտէն պիրի պիզիմ իլէ պէ-
 23 րապէր գըյամընա շահիտ օլտա կերէք տիր : Վէ
 իքի քիլի՝ եա'նի Եուսթօս լագըզլը վէ Պարսապա
 տէնիլէն Եուսուֆը վէ Մաթթիասը իհզար իլէ՝
 24 Տու'ա էտէրէք , Էյ ճիւմէնին գուլուպընա 'արիֆ
 օլան Բապպ , Եհնուտանն քէնտի մահալինէ կիթ-
 մէք իւզըէ տիւշտիւյիւ պու խըտմէթ վէ րէսալէթին
 25 նասիպինի ալմագ իշիւն , Պու իքի քիմնէտէն հան-
 կըսըն ինթիխապ էյլէտիյինի պէյան էյլէ՝ տէտի-
 26 լէր : Վէ գուր'ալարընը վէրտիքլէրինտէ գուր'ա
 Մաթթիասա իսապէթ էթմէքլէ , մէրգում օն պիր
 րէսուլլէր իլէ մա'տուտ օլտու :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ 'իյտ իւլ խամնին կիւնիւ կէլտիքտէ , ճիւմ
լէսի պիլ իթթիֆադ պիր եէրտէ հաղըր օլարգլարը
- 2 հալտէ , Անարզըն ումնտան շիտտէթլէ էօէն ըիւզ
կէար -է-է կիպի պիր օէտա կէլիպ , օթուրարգլարը
- 3 խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու : Վէ միւնգաստէմ
աթէշ Խէլէրէ կիպի տիլէր անէրէ զասիւր օլուպ
- 4 հէր պիրինին իւզէրինէ գօնմարըլէ , ձիւմէսի
րուհ իւլ Գուտա իլէ մէմըւ օլարագ , րուհըն
քէնտիլէրինի նութգ էթտիրտիյինէ կէօրէ ախէր
- 5 լիսանլար թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլաալըար : Վէ
սէմա թասթընտա պուլըւնան հէր իւմմէթտէն կէլ
միշ միւթթադի Եհհուտիլէր Եհրուշալիմէ տաքին
- 6 իտիլէր . Վէ պու սէտանըն վուգուլընտա ճիւմ
հուր թէճէմմիւմ էտէրէք , հայրէթէ տիւշտիլէր .
չիւնքի հէր պիրի քէնտի լիսանըն անլէրին թէքէլ
- 7 լիւմ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր : Վէ ճիւմէսի շա-
շուպ թէ'աճճիւպ էտէրէք , պիրի պիրինէ' իշթէ
պու սէյլէյէնլէրին ճիւմէսի ձէլլի տէյի^օլ մի .
- 8 իմտի նա^օրը հէր պիրիմիլ քէնտի անա լիսանը-
- 9 մըղը իշիտիյօրըղ . Պիզ փարթի վէ Մատի վէ
'Էլլամի վէ Արամ ի նէհրէյն իլէ Եհհուտիյէ վէ
- 10 Գափատօգիյա վէ փօնթօս վէ Ասիյա Վէ
Ֆիրճիյա վէ Փամֆիլիյա վէ Մըրըր վէ Գիրինէ
թարաֆընտա օլան Լիպիյէնին սէմլէրինին էհալի-
սի իլէ' կէրէք Եհհուտի կէրէք միւհթէտի միւսաֆիր
- 11 Բօմալըլար , Գիրիտիլէր վէ 'Արապլար Ալլահըն
պէյիւք իշլէրինի քէնտի լիսանլարըմըղտա պուն .

- լաւրն թէքելլեւմ էթտիքլերինն իշտիյօրըզ՝ տէ-
 42 տիլէր : Վէ ճիւմլէտի միւթէհալիր օլուպ շիւպհէ
 էտէրէք , պիրի պիրինէ՝ Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլէր ի-
 43 տի : Տիկէրլէր իսթիհզա էտէրէք՝ Եէնն շէրապ իլէ
 մէմլու տըրլար՝ տէրլէր իտի :
 44 Իմտի Պէտրոս օն պիրլէր իլէ պէրապէր այագտա
 տուրուպ , պիւլէնտ ալաղ իլէ անլէրէ խիթապէն
 տէտի քի՝ Էյ Եհնուտի աաէմլէր վէ ճիւմլէ Լէրու-
 շաղիմտէ սաքին օլանլար , պու սիզէ մա՛լիւմ օլսուն ,
 45 վէ սէօղլէրիմի տինկլէյինիղ : Զիրա սիզլն զանն
 էթտիյինիղ կիպի պունլար սէրսօշ տէյիլ տիրլէր .
 46 չիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա՛աթը տըր . Անճագ
 պու վագը՛ա Եօէլ փէյղամպէրին վասըթասըյլէ
 47 պոյուրըլան շէյ աիր . Եա՛նի՝ Ալլահ պոյուրուր
 քի՝ Սօն կիւնլէրտէ Բուհըմտան ճէմի՛ի պէշէր իւ-
 ղէրինէ տէօքէճէյիմ , վէ օղուլարընըզ վէ գըզլարը-
 նըզ իլհամ իլէ սէօյլէյէրէք , կէնճլէրինիղ վահի վէ
 48 իխթիյարըլարընըզ բոյա կէօրէճէքլէր աիր : Վէ օլ
 կիւնլէրտէ պէն գուլարըմ իւղէրինէ վէ ճարիյէլէ-
 րիմ իւղէրինէ տախի Բուհըմտան տէօքէճէյիմ , վէ
 49 անլէր իլհամ իլէ սէօյլէյէճէք աիր . Վէ Եօգարըտա
 սէմատա ՛աճայիպաթ , վէ աշաղըտա զէմինտէ ՛ալա-
 մաթ՝ Եա՛նի գան վէ աթէշ վէ թիւթիւն տիւմանը
 20 վէրէճէյիմ . Բապպըն ՛ազիմ վէ բուշէն կիւնիւ կէլ-
 մէզտէն էվվէլ՝ կիւնէշ զուլմէթէ վէ այ գանա
 21 թահսիլ օլունաճագ տըր : Վէ հէր քիմ Բապպըն
 իամինէ տու՛ա էտէրսէ , խէլաս պուլտճագ տըր :
 22 Էյ պէնի իսրայէլ , պու սէօղլէրի տինկլէյինիղ .
 Նազարէթլի Յիսուսը՝ Եա՛նի Ալլահն պէյնինիդտէ
 անն վասըթասըյլէ իճրա գըլտըղը , վէ սիզլն

- պիտիյինիզ գաւտեթլու 'ամէլէր վէ միւ՛ճիգէլէ
վէ 'ալամէթէր իլէ Ալլահ թարաֆընտան սիգէ
23 թաստիզ օլունմըզ գաթը, Ալլահըն միւրատ ր մու.
գատտերի վէ 'իմ է եղէլիսի միւճիպինճէ թէսլիմ
օլունարագ ալտընըզ, վէ էշրար եէտիյլէ Խաւ միթ.
24 լայարագ գաթլ էթտինիզ, Ալլահ տախի էօլում
ազրըլարընը հալլ էտերէք, անը իգամէ էյլետի,
չիւնքի անըն վասըթասըյլէ զապթ օլունմասը միւմ.
25 քին տէյիլ իտի, Զիրա Տաուտ անըն հագգընտա
Խալէր Էէրէրէ, Էօնիւմտէ Բապպը տա"իմա կէօրիւք
իտիմ, զիրա սարսըլմամագլըզմ իչիւն սաղըմտա
26 տըր, Պու սէպէպտէն գալպիմ մէսրուր՝ վէ լիտա.
նըմ շատման օլտու, վէ հէմ տախի թէնիմ իւ.
27 միտ իւզըէ սաքին օլաճագ տըր. Զիրա ճանըմը հա.
վիյէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մուգատտէսինի չիւրիւք.
28 լիւք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն, Պանա հայաթ
թարիգլէրինի պիլտիրիպ՝ տիտարըն իլէ պլնի փիւր
29 սիւրուր էտէճէքսին՝ տէյիւ պույուրուր, Էյ պի.
րատերլէր, րէ՛իս իւլ ապա օլան Տաուտ հագգըն.
տա սիղէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէք ճա՛իզ տիր քի՛
հէմ վէֆաթ էտիպ՝ վէ հէմ տախի տէֆն օլունտու,
գապըռ տախի սյու կիւնէտէկին եանըմըզտա տըր,
30 իմտի փէյզամպէր օլուպ, վէ ճէսէտ ճիհէթէյլէ
քէնտի սուլպընըն մէյվէսինտէն թախթընտա օ.
թուրմագ իչիւն՝ Ալլահըն ֆրիստոսը իգամէ էտէճէ.
յինէ գառէմ իլէ քէնտիսինէ եէմին էթտիյինի պի.
31 լէրէք, Էվվէլտէն կէօրմէսիյլէ՝ ճանը հալիյէտէ
թէրք օլունմայըպ, ճէսէտի տախի չիւրիւքլէք
կէօրմէտի՝ տէյիւ ֆրիստոսըն գըյամը հագգընտա
32 սէօյլէտի, Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիրտի,

- 33 պունա տախի պիղ ճիւմէմիղ շահիտ իղ, Իմտի Աւ-
լաճըն սաղ էլի իլէ թէրֆի' օլունուպ' փէտէր թա-
րաֆընտսն վա'տ օլունմուշ րուհ իւլ Գուտսը աւ-
մաղէ, սիղն շիմտի պու կէօրիւպ իշիթաիյինիղի
- 34 տէօքտիւ : Զիրա Տաուտ սէմավաթա 'ուրուճ էթ-
- 35 մէտի , ամմա քէնտիսի , րապպ րապպըմա' թա պէն
սէնին տիւշմէնլէրինի ալապլարընա պասամագ դօ-
յունճույատէկին , սաղըմտա օթուր տէյիւ պոյուր-
- 36 տու' տէտի . Պինա'էն 'ալէյճ ճէմի' ի պէյթ ի խորա-
յէլ պիլսին քի' սալպ էյլէտիյինիղ պու Յիսուսը
Ալլաճ հէմ րապպ վէ հէմ Մէսիճ գըլմըշ տըր :
- 37 Վէ պունու իշիթաիքլէրինտէ գալպլէրի միւնքէ-
սիր օլուպ' Պետրոս իլէ աիկէր րէսուլլէրէ' էյ պի-
ւսի օլուպ' Պետրոս իլէ աիկէր րէսուլլէրէ' էյ պի-
- 38 րատէլլէր , Նէ^օ եափալըմ' տէտիլէր : Վէ Պետրոս
անլէրէ' թէվպէ էտինիղ, վէ հէր պիրինիղ կիւնաճ-
լարըն 'աֆվը իշիւն Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ վաֆ-
թիղ օլունսըն . վէ րուհ իւլ Գուտս 'աթիյէսինի
- 39 ալաճադսընը : Զիրա վա'տ սիղէ վէ էվլատընըա
վէ ճիւմէ ուզագտա օլանլարա , եա'նի Ալլաճըմըղ
րապպըն տա'վէթ էտէճէյի հէր քիմէյէ տիր' տէ-
- 40 աի : Վէ նիչէ դայրի սէօղլէր իլէ շէհատէթ վէնա-
սիհաթ էտէրէք , Պու 'ադսի նէսլտէն գուրթուլը-
- 41 նըղ' տէտի : Վէ անըն քէլամընը ճա'ն ու տիլտէն
գապուլ էտէնլէր վաֆթիղ օլունուպ , օլ կիւն
թագրիպէն իւշ պին նուֆուս դամմ' օլունուս :
- 42 Վէ րէսուլլէրին թա'լիմինէ վէ միւշարէքէթինէ վէ
էքմէք փարէլէմէսինէ վէ սու'ալարա միւտալէմէթ
էտէրլէր իտի :
- 43 Վէ հէր քէսէ խալֆ կէլիպ' րէսուլլէրին վա'րը-
թասըյլէ չօգ միւ'ճիղէլէր իլէ 'ալամէթլէր իճրա

- 44 գըլընըր ըտը : Վէ իման էտենլերին ճիւմէսի պիր
էերտէ օլուպ՝ անլերին ճէմի՝ ի շէտսը պէյլերինտէ
45 միւշթերէք իտի : Վէ էմլաք իյէ էմլալլերինի սա.
թըպ՝ ճիւմէսինէ հէր պիրինին իճթիյաճընա կէօրէ
46 թէվզի՝ էտերլէր իտի : Հէր կիւն տախի պիլ իթթի.
Ֆադ հէյքէլէ միւտալէմէթ էտերէք , վէ խանէլլերին-
տէ էքմէք փարէլէյերէք , մէսերրէթլէ վէ խուլուս ի
47 գալպլէ թա՛ամ էտիպ , Ալլահա համո էթմէքտէ՝
վէ ճիւմլէ գալմըն ՚ինտինտէ մազհարը ըւթֆ օլ.
մազտա իտիլէր . Բապպ տախի հէր կիւն խէլաս
պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Պետրոս իլէ Եուհաննա պիրլիքտէ տու՛ա վադ.
թը օլան սա՛աթ տօգուղտա հէյքէլէ չըգմագտա
2 իքէն , Հէյքէլին կիւզէլ տէնիլէն գափուսը եա-
նընա , հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագա տիլէմէք
իւզրէ , կիւն պէ կիւն գոյա կէլտիլլէրի անտան
տօղմա թօփալ պիր ստէմ կէթիւրիւլմէքտէ իտի
3 Պու քիմնէ Պետրոս իլէ Եուհաննայը հէյքէլէ կի-
րէրլէր իքէն կէօրիւպ՝ պիր սատագա տիլէտի :
4 Պետրոս տախի Եուհաննա իլէ անա նազար էաիպ՝
5 Պիզէ պադ՝ տէտի : Օլ տախի անլէրտէն պիր շէյ
6 ալմագ իւմիտիյլէ անլէրէ տիգգաթ էթտի : Վէ
Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն եօգ աըր ,
լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրիւրիմ . Նազարէթլի
Յիսուս Քրիստոսըն իսմիլլէ գալդ վէ եիւրիւ՝ տէ-
7 յիպ , Անը սաղ էլինտէն թութուպ գալտըրաը ,
վէ տէր՛ագապ թապանլարըյլէ թօփուլարը

- 8 քէսպի գուզվէթ էթմէրէ՝ Սըչրայըպ այագ իւզէրի տուրտու վէ եիւրիւտիւ , վէ եիւրիւյիւպ սըչրայարագ վէ Ալլահա համա էսէրէք՝ անէր իլէ պէ .
- 9 բապէր հէյթէլէ կիրտի : Վէ պիւթիւն գալմ անըն եիւրիւյիւպ Ալլահա համա էթտիյինի կէօրաիւլէր :
- 10 Վէ անըն՝ հէյթէլին կիւզէլ գափուսընտա սատա-
գա իչիւն օթուրան քիմնէ օլտըզընր պիլէրէք , ա-
նա վագը՝ օլան շէյտէն տօլայը թէ՛ աճճիւպ վէ հայ-
րէթ իլէ մէմլու օլտուլար :
- 11 Վէ [շիֆա պուլան թօփալ] Պետրոս իլէ Եուհան-
նատան այրըմատըզը հալտէ , ճիւմլէ գալմ հայ-
րէթ իլէ Սուլէյմանըն էյվանը տէնիլէն իւհալէ ետն .
- 12 լարընա սէյիրտէրէք՝ ճէմ՝ օլտուլար : Օլ վագըթ
Պետրոս պուսու կէօրաիւքտէ , գալմա ճէվապէն
տէտի քի՝ Էյ պէնի Իսրայէլ , պուսու նի՞չիւն թէ-
՛աճճիւպ էտիյօրսընըզ , եախօտ պիզիմ քէնտի գուզ-
վէթիմիզ եա թագվամըզ իլէ պուսու եիւրիւթ-
միւշ իզ կիպի՝ պիզէ նի՞չիւն կէօզ տիքիյօրսընըզ :
- 13 Էճտատըմըզըն Ալլահը՝ Է՛նէ Ապրահամ վէ Իսհագ
վէ Ես՝գուպըն Ալլահը քէնտի Օղլու Յիսուսըթա՛-
զիզ էյլէտի , քի սիզ անը էլէ վէրտինիզ , վէ Փի-
լաթօս անը սալը վէրմէյէ գարար վէրմիշ իքէն ,
- 14 անըն հուզուրընտա անը ինքեար էթտինիզ . Սիզ
իսէ Մուգատտէս վէ Հագգ օլանը ինքեար պիրլէ ,
քէնտինիզէ պիր գաթիլ առէմին պողըշլանմասընը
- 15 թալէպ էթտինիզ , Վէ Իէ՛իս իւլ հայաթը գաթլ
էթտինիզ . ամմա Ալլահ անը էմվաթտան գըյամ
- 16 էթտիրտի , քի պիզ տախի անա շահիա իզ , Վէ
անըն իսմինէ օլան իման վառըթասըյլէ՝ իսմի պու-
կէօրիւպ պիլտիյինիզ քիմնէյի գուզվէթլէնտիրտի .

- վէ անըն վասըթառըյլէ օլան իման ճիւմէնիզին
 17 հուզուրընտա անա պու սըհհաթը վէրտի : վէ
 շիմտի , էյ պիրատերէր . պիլիրիմ քի հիւքմտարա .
 րընըզ կիպի սիզ տախի պիլմէյերէք իշէտինիզ :
 18 Ամմա Ալլահ ճիւմէ փէյղամպերէրինին ազղը իէ
 Մէսիհին էլէմ չէքմէսի խուսուսընտա մուգատեմճէ
 իսպար էթտիյի շէյլէրի պու մինվալ իւզլէ իթ .
 19 մամ էյլէտի : իմտի կիւնահլարընըզ մահվ օլուն .
 20 մասը իշիւն թէվպէ էտիպ բիւճու՝ էտինիզ . թա
 քի Բապպըն հուզուրընտան ֆերահպախշ վազըթ .
 լար կէլիպ , օ սիզէ ագտեմճէ թէպշիր օլունմուշ
 21 օլան Յիսուս Գրիստուսը կէօնտերէ . Գի անը՝ Ալ
 լահըն էղէլտէն պերու մուգատտէս փէյղամպերէ
 րինին ազղը իլէ հադգլարընտա պույուրուրըն ճիւմ
 լէ շէյլէրին իսլահ օլունաճազլարը վազըթլարա
 22 տէկին՝ սէմա գապուլ էթմէք կէրէք տիր : [Զիրա]
 Մուսա էճտաաբմըզա՝ Ալլահընըզ Բապպ պիրա
 տերէրինիզտէն սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպեր
 զուհուր էթտիրէճէք տիր . անը , սիզէ սէյլէյէճէյի
 23 ճիւմէ շէյլէր խուսուսընտա , տինկլէյէսինիզ , վէ
 օլ փէյղամպերի տինկլէմէյէն հէր քիմնէ գալմին
 24 արասընտան մահվ օլունաճազ տըր՝ տէտի : վէ
 Սամուէլ իլէ անտէն ոսնկրա սէյլէյէն փէյղամպեր
 լէրին ճիւմէսի տախի պու կիւնլէրի [ագտեմճէ]
 25 թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր : Սիզ փէյղամպերլէրին վէ
 Ալլահըն Ապրահամա՝ Զէմինին ճիւմէ գապիլէլէրի
 սէնին նէսլին իլէ միւպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյերէք ,
 էճտաաբմըզ իլէ էյլէտիյի 'ահտըն օղուլարը սընըզ :
 26 Ալլահ քէնտի Օղու [Յիսուսը] գըյամ էթտիրիպ
 սիզին հէր պիրինիզի շէրլէրինիզտէն տէօնտերէրէք :

միւսպարէքլէմէք իշիւն անը եվկէլ սիգէ իրսաւ էյ-
լէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ անլէր գալմա սէօյլէր իքէն , քեահինլէր վէ
հէյքէլին սերտարը իլէ սատուգիլէր՝ իւզէրլէրինէ կէ-
- 2 լիպ , Գալմա թա'լիմ՝ էթտիքլէրի վէ Յիսուս վասը-
թասըյլէ էմվաթտան գըյամ՝ էթմէյի թէպչիր էյ-
- 3 լէտիքլէրի իշիւն կիւճէնէրէք , Անլէրէ թէսալլու-
էտիպ՝ ազամ օլտըղը իշիւն էրթէսի կիւնէտէկին
- 4 հապսա գօտուլար . Ամմա քէլամը իշիտէնլէրտէն
նիշէլէրի իման էտիպ՝ օլ ատէմլէրին մըգտարը
թագրիպէն պէշ պին օլտու :
- 5 Վէ վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւնիւ անլէրին
- 6 ըէ՛խլէրիյլէ իխթիյարլարը վէ 'ուլէմասը , Վէ քեա-
հին ի ա'զամ Հաննա իլէ Գոյյաֆա վէ Եուհաննա
վէ Իսքէնտէր , վէ քեահին ի ա'զամ ագրապասըն-
տան օլանլարըն ճիւմլէսի Եէրուշալիմտէ ճէմ՝ օլըւպ ,
- 7 Անլէրի օրթայա իհզար էտէրէք՝ Պուճու նէ՞ գուտ-
րէթ վէ նէ՞ իսմ իլէ էթտինիլ՝ տէյիւ սու՛ալ էթ-
- 8 տիլէր : Օլ գէման Պեարոս Բուհ իւլ Գուտոս իլէ
մէմլու օլըւպ , անլէրէ՝ էյ գալմըն ըէ՛խլէրիյլէ Իս-
- 9 րայէլին իխթիյարլարը , Պիղ , պու կիւն պիր 'ալիլ
ատէմէ վուգու՝ պուլան իհասն խուսուսընտա , նէ՞
վէճհլէ շիֆա պուլտըղընա տա՛իր թէֆթիշ օլըւ-
- 10 նույօր իտէք , Ճիւմլէնիգէ վէ ճիւմլէ գալմ՝ ը Իսրա-
յէլէ մա'լիւմ օլտուն քի , Նազարէթլի Յիսուս
Քրիստոսըն՝ եա'նի սիլին սալպ էթտիյինիլ վէ Աւ-
լահըն գըյամ էթտիրտիյի զաթըն իսմիյլէ պու

- 11 ասէմ հուզութեանդ սաղ տուրույօր : Սիւ մի
մարար թարափնտան թահգիր օլունուպ՝ քեօլե
- 12 թաղ օլմուշ օլան թաշ պու տըր . վէ շայրի պիւ
զաթտա խելաս եօգ տըր . չիւնքի թահթ էս սէ
մատա , պէյն էն նաս վերիլէն պաշգա պիր իսմ
եօգ տըր քի՝ անըն իլէ խելաս պուլա պիլէլիմ՝ տէ
- 13 տի : վէ անլէր Պետրոս իլէ Եուհաննանըն ճեա
րէթիւն կէօրիւպ , անլէրին օգուամարշ վէ իսմի
ասէմ օլտըզլարընը անկլամաղլէ թէ՛ աճծիւպ էթ
տիլէր , վէ Յիսուս իլէ պերապեր պուլունմուշ օլ
- 14 տըզլարընը պիլտիլէր : վէ շիֆա պուլմուշ տտէմն
անլէր իլէ պերապեր տուրտըղընը կէօրմէլէրիլէ ,
- 15 ի՛թիրազ էտէճէք պիր շէյլէրի գալմասը . վէ միլ
լէթ մէճլիսինտէն չըգմալարընը էմր էթտիլքտէն
- 16 սօնկրա , պէյնլէրինտէ միւշափէրէ էտէրէք , Պու
տտէմլէրէ նէ՞ եափալըմ , զիրա պուշլարըն վաղ
թասըլլէ պիր միւ՛ճիզէ ի պահիրէ իճրա օլունտըղ
Եերուշալիմտէ սաքին օլանլարըն ճիւմլէսինէ մա՛լիւմ
- 17 տիր , պիւլ տախի ինքեար էտէմէյիզ . Ֆազաթ
գալմա՛ արասընտա զիյատէ շայր՝ օլմամասը իչիւն ,
պունտան պէօլլէ պու իսմ՝ իլէ պիր ատէմէ սէղլէ
մէմէլէրի իչիւն , անլէրի շէտիտէն թէհտիտ էտէլիմ՝
- 18 տէտիլէր : վէ անլէրի չաղըրըպ՝ Յիսուսըն իսմիլլէ
ասլա սէօլլէմէմէլէրինի վէ թա՛լիմ էթմէմէլէրինի
- 19 թէնպիհ էթտիլէր : Ամմա Պետրոս իլէ Եուհաննա
անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահտան զիյատէ սիղի տինկ
լէմէք ՚իւտ Ալլահ հա՞գգ մը տըր , սիզ հիւքմ
- 20 էտինիզ . Զիրա պիւլ կէօրիւպ իշիթտիյիմիզ շէյ
լէրի սէղլէմէմէլէ՛միւզթէտիր տէյիլ իզ՝ տէտիլէր :
- 21 վէ անլէր խալգըն սէպէպինտէն անլէրի թէքտիլ

- էթմէյէ վէտիլէ պուլամտըդլարընտան , եինէ ան-
լէրի թէհտիտ էտիպ՝ սալը վէրտիլէր , չիւնքի վա-
դը՝ օլան շէյ իչիւն հէր քէս Ալլահը թէմհիտ էտիյօր
22 իտի : Զիրա իւզէրինտէ շիֆա միւ՝ ճիզէսի իճրա օլու-
նան տաէմ՝ դըրգ եաշընը թէճաւուզ էթմիշ իտի :
23 Անլէր տաիի սալը վէրիլտիքտէ , բէֆիզլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քէահինլէր իլէ իսթիյարլա-
րըն քէնտիլէրէ սէյլէտիքլէրինի նազլ էթտիլէր :
24 Անլէր տաիի պունու իշիթտիքլէրինտէ , պիլ իթ-
թիֆազ Ալլահա բէֆ՝ ի ալազ իլէ՝ Եա Բապպ ,
սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլու-
նան ճէմի՝ ի շէյլէրի խալգ էյլէյէն Ալլահ սէն սին .
25 Սէն գուլըն Տաուաըն ազզը իլէ՝ Նի՞չիւն թա՛իֆէ-
լէր վէլվէլէ էտիպ՝ գաւմլէր պաթըլ շէյլէր թէսաւ
26 վուր էթտիլէր . Զէմինին մէլիքլէրի հաղըր տու-
րուպ , բէ՛իլէր պիրլիքտէ Բապպըն 'ալէյհինտէ վէ
անըն Մէսիհի 'ալէյհինտէ իճթիմա՝ էթտիլէր՝ տէյիւ
27 պոյուրտն : Զիրա 'հազիզաթէն շէրօտէս վէ փօն-
թօսլու փիլաթօս , թա՛իֆէլէր վէ իսրայէլ գաւմ
28 լէրի իլէ . Սէնին էլինին վէ թէտպիրինին վազը՝
օլմաղա թագաւոր էյլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինին
իճրաւը իչիւն , մէս շէթտիյին մուգատտէս Օղըն
29 Յիսուսըն իւզէրինէ իճթիմա՝ էթտիլէր : Վէ շիմ-
տի , եա Բապպ , անլէրին թէհտիտլէրինէ նաղար դըլ ,
վէ շիֆա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղըն՝ Յիսուսըն իսմի
իլէ 'ալամէթլէր վէ միւ՝ ճիզէլէր իճրա էթմէք իչիւն
30 էլինի ուղատարագ , Սէնին քէլամընը քէմուլ ի
ճէսարէթլէ սէյլէմէքլիյի պու գուլարընա իհսան

* Պապէլ : հազիզաթէն պու շէհրտէ

- 31 էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր տու'ա էթտիքտէ , ճէմ' օլտըզլարը եէր սարալլըպ , ճիւմլէսի րուհ իւլ Գուտտ իլէ մէմլու օլարադ՝ Ալլահն քէլամընը ճէ. սարէթ իլէ սէջլէրլէր իտի :
- 32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմս'աթը եէք տիլ վէ եէք ճան օլարադ , պիրի քէնտի էմվալընտան օլան պիր շէյի՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէլ իտի . լաքին ճիւմլէ
- 33 շէյլէրի պէյնլէրինտէ միւշթէրէք իտի : Բէսուլլէր տախի Բապպ Յիսուսըն գըյամէթինէ քէմալ ի գուվլէթ իլէ շէհատէթ էտէրլէր , վէ ճիւմլէսինին
- 34 իւզէրինտէ լութֆը 'ազիմ վար իտի : Վէ իչլէրին. տէ միւշթամ ալիր քիմնէ պուլունմաղ ըտը . չին. քի թարլա վէ եա խանէ սահիպի օլանլարին ճիւմլէսի Գլէրէնի սաթըպ՝ սաթըսն շէյլէրին ազչէ.
- 35 սինի կէթիրէրէք , Բէսուլլէրին այագլարընա գօտուլար , վէ հեր քէսէ քէնտի իշթիյաճընա կէօրէ
- 36 թէվզի՝ օլունուր իտի : Վէ Բէսուլլէր թարաֆըն. տան Պարնապաս (թէրճիւմէսի՝ թէսէլլի օլլու) լա. գըսլըյէ թէլգիպ օլունան Եուսս իսմինտէ Գըպ.
- 37 ըըսը պիր Լավիլինին պիր թարլասը օլուպ , Անը սաթտը , վէ ազչէսինի կէթիրիպ Բէսուլլէրին այագլարընա գօտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին Հանանիա իսմինտէ պիր ստէմ գէվճէսի
- 2 Սաֆիրա իլէ պիր միւլէք սաթըպ , Զէվճէսինին տա. խի խապէրի օլտըղը հալտէ , պահասընտան պիր միգտարընը ալը գօյուպ՝ պիր միգտարընը տախի կէթիրէրէք , Բէսուլլէրին այագլարընա վաղ՝ էյլէտի :

- 3 Վէ Պետրոս՝ ԵՅ Հանանիա, Նի^օչիւն շէյթան՝ Բուհ
իւլ Գուտտա ետլան սէյլէմէք, վէ թարլանն պա-
հասընտան ալը գոմագ իշիւն սէնին գալպինի սօլ-
4 տուրտու : Գալտըղը զէման սանա գալմա^օզ մը ըտը,
սաթըլտըգտա տաթի սէնին հիւքմիւնտէ տէյի^օլ
մի իտի . Նի^օչիւն պու շէյի գալպինէ գօտուն . ա-
տէմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա ետլան սէյլէտին՝
5 տէտի : Վէ Հանանիա պու քէլտմը իշիթտիքտէ,
տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի . վէ պու շէյլէրի
իշիտէնլէրին ճիւմլէսինէ խալֆ ը 'աղիմ' կէլտի :
6 Վէ կէնճլէր գալգըպ անը քէֆինլէտիլէր վէ սըշա-
7 ըը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր : Վէ սրասը թագրի-
պէն իւչ սա'տթ կէշտիքտէ, զէվճէսի վագը՝ օլանը
8 պիլմէյերէք իշերի կէլմէքլէ, Պետրոս մերգոււմլէ
խիթապէն՝ Պանա սէյլէ, թարլայը պո^օլ գատա-
րա մը սաթտընը՝ տէտի . օլ տաթի՝ Պէլի, պու
9 գատարա՝ տէտի : Ամմա Պետրոս անա՝ Նի^օչիւն
սիգ Բապպըն Բուհընը թէճրիւպէ էթմէյէ իթթի-
ֆագ էթտիհիզ . իշթէ սէնին գօճանը տէֆն էտէն-
լէրին պագլարը գափուէնն էօնիւնտէ տիւր, սէնի
10 տէ սըշարը չըգարտճագլար տըր՝ տէտի : Մէրգու-
մէ տաթի տէր 'ագապ անըն սյաղլարը եանընտա
տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի . վէ կէնճլէր իշերի
կէլիպ անը ֆէվթ օլմուշ պուլտուլար, վէ սըշարը
11 չըգարըպ գօճապընն եանընա տէֆն էթտիլէր : Վէ
պիլթիւն քիլիսէ իլէ պուլնու իշիտէնլէրին ճիւմլէսի
իւգէրինէ խալֆ ը 'աղիմ' կէլտի :
12 Վէ բէսուլլէրին էլլէրի իլէ գալմտա չօգ 'ալու-
մէթլէր վէ միւճիգէլէր իճրա օլլունույօր իտի . վէ
ճիւմլէսի պիլ իթթիֆագ Սուլէյմանն էյվանընտա

- 13 պուլունուպ, Սա'իրէրտէն պիր քիմէ տնէր իկ
պիրլէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տէ , գովմ
- 14 անլէրի թա'ղիմ էտէր իտի : Վէ Բապպա իման է.
տէն էրքէքլէրին վէ գարըլարըն 'ատէտի կիթտիքճէ
- 15 թէքէսսիւր էթմէքտէ իտի , Շէջլէ քի խասթալարը
մէյտանլարա չըգարըպ , Պետրոս կէլէր իքէն պարի
կէօլկէսի անլէրին պիրի իւզէրինէ տիւշսիւն տէյիւ
տէօշէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ գօրլար իտիւ
- 16 Վէ էթրաֆտա օլան շէհրէրտէն վաֆիր խալդ տա.
խի խասթալարը վէ նափաք բուհլարտան մո'ւազ
զապ օլանլարը կէթիրէրէք , Եէրուշալիմէ ճէմ' օ
լուպ՝ ճիւմլէսի շիֆա պուլուր իտի :
- 17 Ամմա քեահին ի ա'ղամ իլէ ճիւմլէ պերապեր օ
լանլար՝ եա'նի սատուգիլէր Փըրգաաը շայրէթ իլէ
- 18 մէմլու օլարադ՝ գալգըպ , Բէսուլլէրին իւզէրինէ էլ
ուզատըպ՝ անլէրի հապսխանէ ի 'սւմոլմիյէ իլգա
- 19 էթտիլէր , Լաքին Բապպըն մէլէյի կէճէլէյին զըն
- 20 տանըն գափուսընը աչըպ անլէրի չըգարաւադ՝ իր
տինիզ վէ հէյքէլտէ տուրուպ գովմն պու հոյաթըն
- 21 ճիւմլէ սէօզլէրինի սէջլէյինիզ՝ տէտի , Անլէր տա.
խի պուռնու իշիթտիքտէ , 'ալ էս սապահ հէյքէլէ
կիրիպ՝ թա'լիմ էտէրլէր իտի . ամմա քեահին ի
ա'ղամ վէ անըն իլէ պերապեր օլանլար կէլիպ՝ միւ
լէթ մէճիսինի վէ պէնի Խարայէլէն ճիւմլէ իիթի
յարլարընը ճէմ' էտէրէք , անլէրի ճէլպ իչիւն
- 22 հապսխանէյէ ադէմ կէօնտէրտիլէր : Ամմա մէ'մուր
լէր վարտըգտա անլէրի հապսխանէտէ պուլմամաղլէ ,
- 23 տէօնիւպ՝ Վազը'ա հապսխանէյի քէմալ ի իճի
մամ իլէ գափալը , վէ պէքճիլէրի գափուլարըն էօ
նիւնտէ տուրուր պուլտուգ . ամմա աչտըղմըզ զէ

- ման իջերիտե քիմսէյի պուլմատըգ՝ տէյիւ խապեր
- 24 վերտիլէր : Գեահին ի ա՛ղամ վէ հէյ քէլին սերտարը
վէ պաշ քեահինլէր տախի պու սեօզլէրի իշիթ-
տիքլէրինտե , պու նէ օլաճագ՝ տէյիւ անլէրտէն
- 25 տօլայը շիւպհետէ գալտըլտար : Վէ պիր քիմսէ կէ-
լիպ՝ իշիթէ օլ հապսա գօտըղընըղ առէմլէր հէյ-
քէլտէ տուրուպ գալմա թա՛լիմ էտիյօրլար՝ աե-
- 26 յիւ անլէրէ խապեր վէրտի : Օլ զէման սերտար՝
մէ՛մուրլար իլէ կիտիպ՝ անլէրի ճէպր էթմէքսիզին
կէթիրտի , զիրա թաշլանըրըղ տէյիւ գալմառան
- 27 գօրգարլար իտի : Վէ անլէրի կէթիրիպ՝ միլլէթ
մէճիլսինէ իհզար իլէ , քեահին ի ա՛ղամ անլէրէ
- 28 սու՛ալ էտիպ՝ Սիզէ պու իամ իլէ թա՛լիմ էթմէ-
մէյի էքիտէն թէնպիհ էթմէտիք մի . վէ իշիթէ
Եերուշալիմի թա՛լիմինիզ իլէ տօլաըրտընըղ , վէ օլ
առէմին գանընը պիլիմ իւզլէրիմիզէ կէթիրմէք իս-
թէրսինիզ՝ տէտի :
- 29 Վէ Պետրոս իլէ րէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմլէր-
տէն զիյառտէ Ալլահա իթա՛աթ էթմէք կէրէք տիր :
- 30 Էճտատըմըզըն Ալլահը սիզին ազաճա ասըպ ի՛տամ
- 31 էլլէտիյինիզ Յիսուսը գըյամ էթտիրտի : Խարայէ-
լէ թէվալէյի վէ կիւնահլարըն յաֆվընը վէրմէք իչիւն
Ալլահ անը րէ՛իս վէ խէլազքեար օլմագըղա քէնտի
- 32 սաղ էլի իլէ թէրֆի՛ էլլէտի : Պիզ տախի պու
նէսնէլէր խուսուսընտա անըն շահիտլէրի իզ , վէ
Ալլահըն քէնտինէ իթա՛աթ էտէնլէրէ վէրտիյի
- 33 րուհ իլ Գուտս տախի շահիտ րի՛ տէտիլէր : Վէ
պուսու իշիթտիքլէրինտէ , զայէթլէ հիտտէթլէնիպ
անլէրին գաթլի իչիւն մէշվէրէթ էտէրլէր իքէն ,
- 34 Պիւթիւն գալմըն ինտինտէ միւ՛թէպեր օլան շէ-

- րի'աթ մու'ալլիմի կամալէէլ նամ պիր ֆէրիսի միւ-
լէթ մէճլիսինտէ գալղըպ' ըեսուլլէրին պիր ազ վա.
դըթ տըշարը չըգարըլմալարընը էմր էյլէտիքտէն
- 35 սօնկրա , Անլէրէ տէտի քի' էյ պէնի Խորսյէլ ,
պու քիմէլէրէ էտէճէյինիզ մու'ամէլէ խուսսուսըն.
- 36 տա քէնտինիզի սագընընըզ : Զիրա պու կիւնլէր.
տէն ագտէմ' թէվտաս գալղըպ' քէնտիսինի պիր
շէյ կէսթէրէրէք , անա թագրիպէն տէօրթ եիւզ
նէֆէր թապի' օլտու . քէնտիսի գաթլ օլունուպ
անա թապի' օլունլարըն ճիւմլէսի տաղըլըպ էօգ
- 37 Տիւքմիւնտէ օլտուլար : Վէ պու ատէմտէն օօնկրա
թաշրիր ի նուֆուս կիւնլէրինտէ , ճէլիլի Նէհու-
տա գալղըպ , քէնտինէ վաֆիր խալզ ճէլպ էթտի
իսէ տէ , օ աախի Տէլուք օլտու . վէ անա թապի'
- 38 օլունլարըն ճիւմլէսի թար ու մար օլտուլար : Վէ
շիմտի սիզէ տէրիմ' քի' պու ատէմլէրտէն վազ կէ-
չիպ անլէրի պրագընըզ . զիրա էյէր պու թէտպիր
էախօտ պու իշ ինստնտան իսէ , իպթալ օլունուր .
- 39 Ամնո էյէր Ալլահտան իսէ , անը իպթալ էթմէյէ
գատիր օլմաղսընըզ . օլմայա քի Ալլահա գաղը
- 40 մուհարիպ տախի պուլուհասընըզ : Վէ անա գա.
'իլ օլարագ' ըեսուլլէրի չաղըրըպ տարպ էթտիքտէն
սօնկրա , Յիսուսըն իսմիյլէ սէյլէմէմէյի թէնպիհ
- 41 էտիպ' անլէրի սալը վէրտիլէր : Անլէր տախի , անըն
իսմի իչիւն հագարէթ կէօրմէյէ լայըգ'սայըլտըզլա-
րընտան տօլայը մէսրուր օլարագ , միլէթ մէճլիսի-
- 42 նին հուզուրընտան չըգալըլար : Վէ հէր կիւն հէյ-
քէլտէ վէ էվլէրտէ թա'լիմ' էտիպ' Յիսուս Քրիս-
տոսը թէպշիր էթմէքտէն ֆարիզ օլմաղլար իսի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ շայիրտլէր թէքէսսիւր էթմէք-
լէ, Եռնանիճէ թէքէլլիւմ էտէնլէր թարաֆըն-
տան, քէնտի տուլ գարըլարընըն ի'անէ ի եէվմի.
յէտէ իճմալ օլունտըգլարը իչիւն, 'իպրանիլէր 'ա-
- 2 լէյճինէ գիլ ու գալ վադը' օլտու: Վէ օն իքիլէր'
շայիրտլէրին ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ' Ալլահըն
քէլամընը թէրը իլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէմիզ
- 3 միւնասիպ տէյիլ տիր: Անըն իչիւն, էյ պիրատէր-
լէր, սիզտէն հազգլարընտա հիւան ի շէհատէթ օ-
լունան վէ րուհ իւլ Գուտս վէ չիքմէթ իլէ մէմլու
պուլունան եէտի ատէմ ինթիխապ էտինիզ, պիզ
- 4 տախի անլէրի պու իշէ թա'նին էտէլիմ: Պիզ իսէ
տու'ա իլէ քէլամըն խըտմէթ ինէ տէվամ էտէճէ-
- 5 յիզ' տէտիլէր: Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'ա-
թըն 'ինտինտէ միւսթաւհսէն օլուպ' իման վէ րուհ
իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլան իսթէֆանոս նամ պիր
ատէմ իլէ Ֆիլիպպոս վէ Փրօքօրոս վէ Նիգանօր վէ
թիմօն վէ Փարմէնաս իլէ Անթաքիսլը միւսթէտի
- 6 Նիգօլաօսը ինթիխապ էտիպ, Անլէրի բէսուլլէրէ իհ-
զար էթտիլէր. անլէր տախի տու'ա էտիպ' էլլէրինի
- 7 իւզէրլէրինէ վազ' էյլէտիլէր: Վէ Ալլահըն քէլա-
մը թէրազըլ էտիպ շայիրտլէրին 'ատէտի Երու-
շաղիմտէ զպլէթլէ թէքէսսիւր էտէրէք, քէաճին-
լէրտէն վաֆիր խալզ տախի իմանա իթա'աթ է-
տէրլէր իտի:
- 8 Վէ իսթէֆանոս իման վէ գուտրէթ իլէ մէմլու օլա-
րազ, պէյն էլ գալմ 'ազիմ միւճիղլէր վէ 'ա-

- 9 լամեթէր իճրա էտեր իտի : Վէ Լիպերթինէր լէ
Գիրինէլէր վէ Իսթէնտերիյէլէր «Իսթէնտէն»
լէն սինաղոզտան վէ Գիրեգիալը վէ Ասիալըլարտայ
պա՛ղըլարը գալգըպ՝ Իսթէֆանօս իլէ միւպահէսէ
10 էտերլէր իտի : Վէ վասըթասըյլէ սեյլէտիյի Տիբ-
11 մէթ վէ բուհա մուգալէմէթ էտէմէտիլէր : ՕԼ զէ-
ման՝ Պիզ պուհուհն Մուսայա վէ Ալլահա քիւֆըլէր
սեյլէտիյինի իշիթտիք՝ տէմէք իշիւն պա՛ղը տտէմ-
12 լէրի այյարթտըլար : Վէ գալմ իլէ իսթիյարլարը
վէ 'ուլէմայը թահրիք էտիպ , իւզէրինէ հիւճում
իլէ անը թուլթուպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւրտիւ-
13 լէր : Վէ էալան շահիտլէր իհզար էտէրէք , անլէր
տախի՝ Պու տտէմ պու մուգատտէս մահալէ վէ
շէրի՛աթա դարը քիւֆըլէր սեյլէմէքտէն ֆարիզ
14 սըմաղ : Զիրա պուհուհն՝ ՕԼ Նազարէթլի Յիսուս
պու էէրի էրգըպ , Մուսանըն պիղէ թէպլմ էթ-
տիյի այիյլէրի թաղէրի էտէճէք տիր՝ տէտիյինի
15 պիզ իշիթտիք՝ տէտիլէր : Վէ մէճլիստէ օթուրան-
լարըն ճիւմլէսի անա տիգգաթլէ պաղըպ՝ անըն
էիւզիւնիւ մէլէք էիւզիւ կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

- 1 ՕԼ զէման քիւհին ի ա՛ղամ՝ Պու շէյլէր ֆիլ վա-
2 դը՝ պէշլէ՞ մի տիր՝ տէտի : ՕԼ տախի տէտի քի-
էյ պիւրատերլէր վէ փէտէրլէր , տինկէյինիզ . փէ-
տէրիմիզ Ապրահամ Հարանտա սաքին օլմազտան
էվվէԼ , Արամ ի նէհրէյնտէ իքէն , Ալլահ զ զուԼ
3 ճէլալ անա կէօրիւնիւպ՝ Տիյարընտան վէ ազրա-
պանըն էանընտան չըգ , վէ սանա կէօթէրէճէյիմ

- 4 տիյարա կէլ՝ տէտի : Օլ զէման ֆիլտոնիլերին տի-
յարընտան չըգըպ՝ Հարանտա սաքին օլտու . օրու-
տան տախի , փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սօնկրա ,
անը պու շիմտի սաքին օլտըղընըղ տիյարա նաղլ
5 էյլէտի : Վէ անտէ ոյադ պասաճագ գառար պիլէ
անու միրաս վերմէյիպ՝ էվլատը օլմատըղը հալտէ
անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն սօնկրա զիւրրի-
6 յէթինէ թէմլիքէն վերմէյէ վա'տ էյլէտի : Վէ Ալ-
լահ պու թարղ իւղլէ սէջլէտի , էա'նի՝ Անըն
զիւրրիյէթի տիյարը զուրպէթտէ միւսաֆիր օլուպ ,
անը տէօրթ եիւզ սէնէ էսիր վէ ճէֆաեապ էտէ-
7 ճէքլէր տիր : Վէ Ալլահ՝ Շօլ էսիրի օլաճագլարը
թա'իֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ , վէ անտէն սօնկ-
րա չըգըպ՝ պու մահալտէ պանա 'իպատէթ էտէ-
8 ճէքլէր տիր՝ տէտի : Վէ անա 'ահտը խիթանը
վէլտի . օլ տախի իսհագը թէվլիտ էյլէյիպ՝ պէջ-
լէճէ անը սէքիզինճի կիւնտէ խաթն էյլէտի . իս-
հագ Եա'գուպը վէ Եա'գուպ օն իքի բու'էսա իւլ տ-
9 պոյը Բէվլէտ էյլէտի : Վէ բու'էսա իւլ տպա Եուսու-
ֆէ հոսէտ էտիպ՝ անը Մըսըրու սաթտըլար . լաքին
10 Ալլահ անըն իլէ օլուպ , Անը ճիւմլէ մուղայագալա-
րընտան խէլաս էտէրէք , անա Մըսըր մէլիյի Ֆիր'օ-
նըն հուզըրընտա լութֆ վէ հիքմէթ իհսան էթմէք-
լէ , օլ տախի անը Մըսըր վէ ճիւմլէ քէնտիխանէսի
11 իւզէրինէ նազըր նասպ էթտի : Վէ պիւթիւն Մըսըր
իլէ ֆէն'ան տիյարը իւզէրինէ գըթլըգ վէ 'ազիմ
մուզայագա կէլմէքլէ , էճտատըմըզ զախիւրէ պուլա-
12 մուղլար խտի : Վէ Եա'գուպ Մըսըրուտա պուղտոյ վար
խալիյինի իշիթտիքտէ , պիրինճի տէֆ'ա էճտատըմը-
13 զը կէօնտէրտի : Վէ իքինճի տէֆ'ատա՝ Եուսուֆ

- քէնտինի գարնտաշարընա պիտիբտի . վէ Երուսա-
- 14 Ֆըն նէսէպի Ֆիր'օնա մա'լիւմ օլտու , վէ Երուսաֆ
կէօնտէրիպ՝ քէնտի փէտէրի Եա'գուպ իլէ ճիւմէ
թէ'ալլուգաթընը , եէթմիշ պէշ քիշի օլտարագ ,
- 15 տա'վէթ էյլէտի : վէ Եա'գուպ Մըսըրա էնտի ,
վէ քէնտիսի վէ հէմ տէ էճտատըմըզ վէֆաթ էթ.
- 16 տիէր . վէ Շէքիմէ կէօթիւրիւլիւպ Ապրահամըն
Շէքիմին փէրէրէ Համօրըն օղուլլարընտան ագգէ
գըյմէթիլլէ սաթըն ալմըշ իտիյի գապրա վազ'
- 17 օղունտուլար : Ամմա Ալլահըն Ապրահամա եէմին
18 էթտիյի վա'տըն զէմանը եագլաշտըգտա , Երուսա-
- Ֆը պիլմէյէն զայրի պիր մէլիք զուհուր էտին
ճէյէտէկին , գալմ Մըսըրտա արթըպ չօղալար :
- 19 Օլ տախի պիղիմ միլլէթիմիզ 'ալէյհինէ հիլէ գուլ
լանըպ մա'սուվարընը եաշաթմամագ իչիւն սնէրի
տըշարը աթտըրմագ տէրէճէսինէ գառտար էճտա-
- 20 տըմըզա ճէֆա էյլէտի : վէ օլ վագըթտա Մուսա
թէվլէլլիւտ էտիպ Ալլահըն նազարընտա կիւզէլ
իտի , վէ իւչ այ փէտէրինին խանէօինտէ պէսլէն-
- 21 տիքտէն սօնկրա , Տըշարը աթըլտըղընտա , սնը
Ֆիր'օնըն գըզը ալլպ՝ քէնտինէ օղուլ օլմագ իչիւն
- 22 պէսլէտի : վէ Մուսա Մըսըրուլարըն հէր 'իլմինտէ
թէրպիյէ օղունուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլտէ սահիպ ի
- 23 իգթիտար իտի : վէ գըրգ եաշընը թէքմիլ էթ-
տիքտէ , գարնտաշարը օլան պէնի Խըրայէլի զիյա-
- 24 ըէթ էթմէքլիք գալպինէ կէլտի : վէ պիրինին
զուլմ չէքտիյինի կէօրմէքլէ , աա հիմայէթ
էտէրէք , Մըսըրուլը գաթլ էտիպ մագլումըն ին-
- 25 թիգամընը ալտը : վէ Ալլահ սնէրէ քէնտի էլի իլէ
իւլլաս իհօան էտէճէյինի գարնտաշարը ֆէհմ

- էտերլէր զանն էտէր իտի իսէ տէ , ֆէհմ էթմէ-
- 26 աիլէր : Վէ էրթէսի կիւն անլէրէ՝ նիզա էտերլէր
իքէն զահիր օլուպ , էյ ատէմլէր , սիվ գարն-
տաշլար սընըզ , նի՞չիւն պիրի պիրինիզէ զուլմ է-
տիյօրսընըզ՝ տէյէրէք անլէրի պարըշտըրմազա
- 27 զայրէթ էթտի իսէ տէ , Գօնշըսընա զուլմ էտէն
անը բէտտ էտիպ՝ Սէնի պիզիմ իւզէրիմիզէ քի՞մ
- 28 բէ՛իս վէ գատը նասպ էթտի . Տիւն Մըսըրլըյը
գաթլ էթտիյին կիպի՝ պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք
- 29 իսթէրսին՝ տէտի : Վէ պու սէօզ իւզէրինէ Մուսա
ֆիրար էտէրէք , Միտեսն տիյարընտա միւսաֆէ-
րէթէն իգամէթլէ՝ օրատա իքի օղըւլ թէ՛լլիտ էյ-
- 30 լէտի : Վէ գըրգ սէնէ թէ՛մամ օլտըգտա , թուր ի
Սինա պէրրիյէսինտէ չալը աթէշի՝ ալէվլինտէ անա
- 31 Բապպըն յէլէյի կէօրիւնտիւ : Վէ Մուսա անը կէօր-
տիւյիւնտէ , կէօրիւնիւշիւնէ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք ,
- 32 նազար գըլմնգ իւզրէ եագլաշըր իքէն , անա՝ Պէն
սէնին էճտատընըն Ալլահը , Ապրահամըն Ալլահը վէ
իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը իմ՝ տէ-
յիւ Բապպըն սէտասը կէլտի . վէ Մուսա լէրզան
օլմաղէ , նազար գըլմազա ճէսարէթ էտէմէտի :
- 33 Վէ Բապպ անա՝ Այադլարընտան այագ գապընը
չըգար . գիրա տուրտըղըն եէր մուգատտէս թօփ-
- 34 Բադ տըր : Թահգիգէն պէն Մըսըրտա օլան գալմը-
մըն ճէֆասընը կէօրիւպ՝ անլէրին աշընը իշիթտիմ ,
վէ անլէրի խէլաս էթմէք իշիւն նիւղուլ էյլէտիմ ,
վէ շիմտի կէլ , սէնի Մըսըրա կէօնտէրէյիմ՝ տէտի :
- 35 Սէնի քի՞մ բէ՛իս վէ գատը նասպ էթտի՝ տէյէրէք
ինքեար էթտիլէրի պու Մուսայը , Ալլահ Տէման անը
չալըտա անա կէօրիւնէն մէլէյին եէտի իլէ բէ՛իս վէ-

- 36 գուրթարըճը իրաւ էյլէտի : Պու տտէմ՝ անլէրի
 իւրաճ էտիպ՝ Մըսըր տէյարը իլէ Պասըրը Աճմէրտէ
 վէ գըրդ սէնէ պէրրիյէտէ միւ՝ ճիղէլէր վէ՝ ալաւթիթ.
- 37 լէր իճրա էյլէտի : Պէնի Իսրայէլէ խիթապէն՝ Աւ
 լաճընը Ռապպ պիրատէրլէրինիզտէն , պէնիմ կի.
 պի պիր փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէր տիր , անը
- 38 տինկլէյէսինիվ տէյէն պու Մուսա տըր : Թուր ի
 Սինատա քէնտիսինէ սէյլէյէն մէլէր իլէ վէ էճտա
 տըմըլ իլէ պէրապէր պէրրիյէտէ օլան ճէմա՝ տթտ
 օլարադ , պիղէ թէսլիմ էթմէք իւզըէ հայտթ քէ.
- 39 լամլարը ալմըլ օլան զաթ պու տըր : Էճտատըմըլ
 անա միւթի՝ օլմագ իսթէմէյիպ՝ ըէտա էթտիլէր ,
- 40 վէ գալլէրիլէ Մըսըրա կէրի տէօնիւպ՝ Հարունա՝
 Պիղէ էօնիւմիւղճէ կիտէճէր իլաճար եափ . գիրա
 շու պիղի Մըսըր տէյարընաան իւրաճ էտէն Մու.
- 41 սայա նէ վագը՝ օլտըղընը պիլմէյիվ տէտիլէր : Վէ
 օլ կիւնլէրտէ պիր պուզաղը եափտըլար , վէ պու
 փութա գուրպան թագտիմ էտիպ էլլէրինին ա՝.
- 42 մալը իլէ մէսըուր օլուրլար իտի : Վէ Ալաճ ըիւ.
 ճու՝ էաէրէք անլէրի ճիւնուտ էս սէմայա իպա.
 տէթ էթմէյէ թէսլիմ էյլէտի , նիթէքիմ փէյղամ
 պէրլէրին քիթապընտա՝ Էյ պէյթ ի Իսրայէլ , պէր.
 ըիյէտէ գըրդ սէնէ պանա զէպիճէլէր վէ գուրպան.
- 43 լար թագտիմ էթտինիվ մի : Վէ Մօլթիւն չատը.
 ընը վէ իլաճընըլ ըմփանըն եըլտըղընը , սէճտէ
 գըլմագ իչիւն շօլ եափտըղընը սուրէթլէրի թա.
 շըտընըլ . պէն տախի սիղի Պապէլտէն էօթ էյէ նաղլ
- 44 էտէճէյիմ՝ տէյիւ եաղըլմըլ տըր : Շէհատէթ մէս.
 քէնի պէրրիյէտէ էճտատըմըլ պէյնինտէ իտի . նի.
 թէքիմ Մուսայա սէյլէյէն՝ Անը կէօրտիւյիւն նիւ

- մունէյէ կէօրէ եափաթըն՝ տէյիւ էմր էյլէմիշ՝ իտի .
- 45 քի էճառաւորմը անը սըրա իլէ դապուլ էտիպ
Եէշէու՝ իլէ պերապեր , էճառաւորմընն էօնիւնտէն
Ալլահըն՝ Տաուաըն կիւնլէրինէ գատար թարտ
էթաիյի թա՛իֆէլէրին միւլքիւ իշնէ կէթիւրտի :
- 46 Օլ տաիի Ալլահըն հուզուրնտա մազհարը լութֆ
օլուպ , Եա՛գուպըն Ալլահընա պիւր իգամէթկէտհ
47 պուլմադ իսթէտի իսէ տէ , Սիւէյյամն անա պիւր
48 խանէ պինա էյլէտի : Լաքին Միւթա՛ալ էլ իլէ
եափըմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմադ . նիթէքիմ՝
- 49 փէյղամպէր՝ Բապպ պույուրուր քի՝ Սէմա թախ-
թըմ՝ զէմին տաիի աշաղլարմա պասամադ տըր .
պանա նաթըլ խանէ պինա էտէճէքսինիզ , վէ եա՛
- 50 բահաթըմըն մահալի նէ՞րէսի տիր . Պունլարըն ճիւմ՝
- 51 լէսինի պէնիմ էլիմ՝ եա՞փմատը մը՝ տէտի : Էյ
պոյնու սերթ , վէ գալպի իլէ գուլազլարը խիթան-
սըզ օլանլար , սիզ տաիի էճառաւորմը կիպի տա՛իմա
Բուհ իւլ Գուտուս մուխալէֆէթ էաիյօրսընը :
- 52 Էճառաւորմը փէյղամպէրլէրին հա՞նկըսընա թէ՛ատ-
տի էթմէտի . վէ անլէր օլ Սալիհին զուհուրը հազ-
գընտա մուգատտէմա խապեր վէրէնլէրի գաթլ
էթտիլէր . սիզ տաիի շիմտի անըն խա՛նլէրի վէ
- 53 գաթիլլէրի օլտընըզ , Սիզ շէրի՛աթը մէլա՛իքէ թէր-
թիպաթը իւզլէ տլտընըզ , վէ հըֆզ էթմէտինիզ :
- 54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիլէ , գալպլէրին-
տէ զայէթլէ հիտտէթլէնիպ՝ տիշլէրինի գըճըրտաթ-
55 տըլար . Օ իսէ Բուհ իւլ Գուտուս իլէ մէմլու օլա-
րադ , սէմայա տօղրու կէօզ տիքիպ՝ Ալլահըն ճէ-
լալինի վէ Յիսուսը Ալլահըն սաղընտա տուրուր
կէօրտիւ . վէ՛ իշթէ պէն սէմալաթը ալըմըշ վէ

- Իսկն իւլ ինսանը Ալլահին սաղընտա տուրուր կէօ.
- 56 րիւյօրըմ՝ տէտի : Անլէր տախի պիւլէնտ ավաղ
իլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգատըլար , վէ ճիւմ.
- 57 լէսի պիրտէն անըն իւգէրինէ հիւճումլէ , Անը շէհր-
տէն տըշարը չըգարըպ րէճմ էթտիլէր . վէ շահա-
լէր տախի քէնտի էլպիսէլէրինի Սաուլ նամ պիր
- 58 նէվճիվանըն պյաղլարը եանընա գոյարագ , Իսթէ-
ֆանօս՝ Եա Բապպ Յիսուս , րուհըմը գապուլ
էլլէ՝ տէյերէք տու՝ա էթմէքտէ օլտըղը հալտէ ,
- 59 անը րէճմ էտէրլէր իտի : Վէ տիղ չէօքիւպ պիւ-
լէնտ ավաղ իլէ՝ Եա Բապպ , պու կիւնաճը անլէրէ
սայմա՝ տէյիւ Ֆէրեատ էթտի . վէ պունու սէօյլէ-
տիյի կիպի ույգուլա վարտը . Սաուլ տախի անըն
գաթլինէ րիզա վէրմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ վագըթ , Եերուշալիմտէ օլան քիլիսէ
'ալէյհինտէ 'աղիմ թէ'ատտի վուգու՝ պուլմաղլէ ,
րէսուլլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի Եէհուտիյէ իլէ Սա-
- 2 մարիանըն տիյարընա տաղըլտըլար : Վէ պա'ղը
միւթթագի ատէմլէր Իսթէֆանօսը գալտըրըպ՝ իւ-
- 3 գէրինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր : Լաքին Սաուլ
խանէլէրէ կիրիպ , էրքէք վէ գարըլարը սիւրիւքլէ-
յէրէք՝ հապսա իլգա էթմէքլէ , քիլիսէյի խարապ
էթմէքտէ իտի :
- 4 Վէ տաղըլան քիմնէլէր քէլամը թէպշիր էտէ.
- 5 րէք հէր թարաֆտան կէչէրլէր իտի : Ֆիլիպպօս
տախի Սամարիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ անլէրէ
- 6 Քրիստոսը վա'ղ էտէր իտի : Վէ խալգ Ֆիլիպպօ-

- սըն «հօւլէրէնէ իշխտիպ՝ իճրա էյլէտիյի 'ալամէթ-
 7 ւերի կեօրմէլէրիյէ, պիւ իթթիֆագ անըն սեզյէ-
 7 տիքլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր իտի : Զիրա նափաք
 բուհլար պիւլէնտ ափաղ իլէ պաղըրարագ՝ զապթ
 էթտիքլէրի չօգ քիմնէլէրտէն չըգըպ, չօգ քէօթ-
 8 բիւմ վէ թօփաւ քիմնէլէր տախի շիֆա պուլուր-
 8 լար իտի : Վէ օլ շէհրտէ՝ 'ազիմ մէսէրրէթ օլ-
 9 աու : Վէ էօթէտէն պէրու օլ շէհրտէ՝ Պէն պէօ-
 յիւք պիր զաթ ըմ՝ տէյերէք սիհրպաղըգ էտիպ,
 Սամարիա էհալիսինի միւթէհալլիւր էթմիշ օլան
 10 Սիմ'օն նամ պիր քիմնէ պուլունուր իտի : Վէ
 պէզյիւք քիւլիւք ճիւմլէսի՝ Պու ատէմ Ալլահըն
 'ազիմ գուվլէթի տիր՝ տէյերէք անա գուլագ վէ-
 11 բիրլէր իտի : Վէ պունա գուլագ վէրմէլէրինին սէ-
 պէպի խալլի ղէմանտան պէրու սիհրլէր իլէ անլէրի
 12 թէհալլիւրտէ պրագմասը իտի : Լաքին մէլէքիւթ
 Ուլլահը վէ Յիսուս ֆրիստոսըն իսմինէ միւթէ'ալ-
 ւիգ շէյլէրի թէպշեր էտէն Ֆիլիպպօսա ինանտըգ-
 13 թիզ օլունուրլար իտի : Սիմ'օն քէնտիսի տախի
 ինանտը, վէ վաֆթիզ օլունուպ՝ Ֆիլիպպօսա միւ-
 րաղիմէթ էտէրէք, իճրա օլունան 'ալամէթլէր իլէ
 միւ՝ճիղէլէրի կեօրմէքտէ միւթէհալլիւր օլուր իտի :
 14 Եհրուշափմտէ պուլունան բէսուլլէր Սամարիալը-
 ւարըն՝ Ալլահըն քէլամընը գապուլ էթտիյինի իշխթ-
 մէլէրիյէ, անլէրէ Պետրոս իլէ Եուհաննայը կէօն-
 15 տէրտիլէր : Անլէր տախի էնիպ Բուհ իւլ Գուստա
 նա'իլ օլալար տէյիւ անլէր իշխն տու'ա էթտիլէր :
 16 (Զիրա անլէրին հիշ պիրինին իւզէրինէ նազիլ օլմա-
 յըպ՝ անճագ Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ օլուն-

- 17 մուշար իտի) ՕԼ զէման իւզերէրինէ էլլէրինի գօ-
 մալարըյէ րուհ իւլ Գուսսա նա'իլ օլտուար :
 18 Սիմ'օն տախի րէսուլլէրին էլլէրինին գօնուլմասըյէ
 րուհ իւլ Գուսսըն վէրիտիյինի կէօրտիւքտէ ,
 19 Պու գուտրէթի պանա տախի վէրինիզ , թա քի էլ-
 լէրիմի քիմին իւզէրինէ գօյաճագ օլուր իսէմ ,
 րուհ իւլ Գուսսա նա'իլ օլա' տէյրէք անլէրէ
 20 ագչէ 'արզ էյլէտի : Լաքին Պետրոս անա' Ագչէն
 սէնին իլէ հէլաք օլոււն , զիրա Ալլահըն 'աթիյէտի
 21 ագչէ իլէ թահսիլ օլոււուր զանն էթտին , Պու
 շէյտէ սէնին հիսսէն եա նասիպին եօգ տըր . զիրա
 22 գալպին 'ինտ Ալլահ տօղրու տէյիլ տիր : Խմտի
 պու շիրրէթինտէն թէվպէ էտիպ' Ալլահա նիյազ
 էյլէ , օլա քի գալպինին միւլահազասը ասնա 'աֆվ
 23 օլոււնա : Զիրա սէնի էօտ աճըլըղընտա վէ նահագգ-
 24 լըղըն պէնտինտէ կէօրիւյօրըմ' տէտի : Սիմ'օն
 տախի ճէվապէն' Սէյլէտիյինիզ շէյլէրին պիրի իւ-
 ղէրիմէ կէլմէօին տէյիւ պէնիմ իշիւն սիզ Բապպու
 25 նիյազ էյլէյինիզ' տէտի : Անլէր տախի շէհատէթ-
 լէրինի իֆա պիրլէ' Բապպըն քէլամընը սէյլէտիք-
 տէն սօնկրա , Սամարիալըւարըն նիչէ քէյլէրինտէ
 պէշարէթի թէպշիր էտէրէք' Եերուշալիմէ 'ալտէթ
 էթտիլէր :
 26 Վէ Բապպըն Մէլէյի Ֆիլիպպօսա սէյլէյիպ տէ-
 տի քի' Գալզ , ճէնուպէ' եա'նի Եերուշալիմտէն
 27 Ղազըլպա էնէն եօլա կիթ . օրասը չէօլ տիր : ՕԼ
 տախի գալգըպ կիթտի . վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէսի
 Բանտաքէնին քիւպէրասընտան պիրի օլուպ' ճիւմիէ
 խազինէսի իւզէրինէ նազըր օլան Հապէշի պիր խա-
 տըմ' Եերուշալիմէ 'իպատէթ էթմէյէ կէլմիշ իտի :

- 28 Վէ Էսնա ի 'ափտէթ ինտէ 'արապասընտա օթուրուպ'
 29 իշա'ես փէյղամպերին խեւալըն օգույօր իտի : Վէ
 րուհ Ֆիլիպպոսա խիթապէն' Եագլաշըպ պու 'արա-
 30 պոյա եափըշ' տէտի : Ֆիլիպպոս տախի եանընա
 սէյիրտիպ' իշա'ես փէյղամպերին խեւալըն օգու-
 տըղըն իշիթմէքէ : Օգուտըղըն անկլա'յօր մը սըն'
 31 տէտի : Օլ տախի' Պիր քիմսէ պանա տէլալէթ էթ-
 մէտիքճէ , նա'սըլ գատիր օլսյըմ' տէյէրէք , Ֆի-
 լիպպոսա' չըղըպ եանընտա օթուրմասընը ըիճա էթ-
 32 տի : Վէ քիթապտա օգուտըղը ֆաալ շու իտիքի ,
 Գոյուս կիպի պօղաղլանմաղա կէօթիւրիւլտիւ , վէ
 գուզու' գըրգան քիմսէնին էօնիւնտէ սիւքիւթ էյ-
 33 լէտիյի միսիլլիւ , պէջլէճէ աղընը աշմաղ . Հալի
 թէվաղու'ինտէ անըն հագգը ըէֆ' օլուստու , վէ
 անըն նէսլինի քի'մ պէյան էտէճէք տիր , զիրա
 34 հոյաթը եէրտէն ըէֆ' օլուսուր : Վէ խատըմ' ճէ-
 վապ էտիպ Ֆիլիպպոսա' Սանա ըէճա էտէրիմ' փէյ-
 ղամպէր պուսու քի'մին հագգընտա սէջլէյօր . քէն-
 35 տիսի' հագգընտա մը' եօգսա տիկէր պիր քիմսէ
 հագգընտա մը տէտի : Ֆիլիպպոս տախի աղ-
 ղընը աշըպ , պու քէլամտան պաշլալարագ' անա
 36 Յիսուսը թէպշիր էյլէտի : Վէ եօլտա կիտէրլէր ի-
 քէն' պիր սուլա կէլտիլէր . խատըմ' տախի' իշթէ
 սու , վաֆթիլ օլուսմաղըղմա նէ' մանի' վար'
 37 տէտի : [Ֆիլիպպոս տախի' էյէր պիւթիւն գալ-
 պինտէն իման էտէրսէն , ճա'իլ օլուր' տէտի . վէ
 օ ճէվապէն' Յիսուս Բրիստոսըն իպն Ուլահ իտիլինէ
 38 իման էտէրիմ' տէտի :] Վէ 'արապանըն տուրմա-
 սընը էմր էտիպ' Ֆիլիպպոս իլէ խատըմ' իքսի պիր-
 տէն սուլա էնտիլէր , վէ անը վաֆթիլ էյլէտի :
 39 Վէ սուտան չըգտըղլարընտա , Բապպըն Բուհու

Ֆիլիպպոսը անսրզըն կեթիւրտիւ , վէ խառմ' անը
արթըգ կէօրմէտի . վէ սէվինէրէք քէնտի եօլնա
40 կիթտի : Ֆիլիպպոս իսէ Աշտօտտա պուլունուպ'
միւրուր էտէրէք , Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ գաաար
ճիւմլէ շէհրէրտէ պէշարէթի թէպշիւր էտէր իտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Լաքին ՍաուԼ Բապպըն շայիրալէրի իւզէրինէ տա.
հա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վաւարաագ , քեա.
- 2 հին ի ա'ղամըն ետնընա կիտիպ , Անտէն Տըմըշգաա
օլան սինաղօղլարա մէթուպլէր տիլէտի , թա քի'
էյէր պու թարիգտէն պա'ղը քիմնէլէր պուլաճագ
օլուր իսէ , կերէք էրքէք՝ կերէք գարը , անլէրի
- 3 պաղլը օլարագ Երուշալիմէ կէթիւրէ : Վէ էնաի
րահտէ վագը՝ օլտու քի՝ Տըմըշգաա եագլաշարղըն.
տա , էթրաֆընա սէմատան անսրզըն պիր նուր
- 4 լէմ'ան էթտի : Վէ եերէ տիւշիւպ , քէնտիսինէ՝
Էյ ՍաուԼ , ՍաուԼ , պանա նի՞չիւն թէ'ատտի էտի.
- 5 յօրսըն՝ տէյիւ պիր սէտա իշիթտի : Օլ տաիի՝
Էյ էֆէնտի , սէն քի՞մ սին՝ տէտի . վէ Բապպ՝
Պէն սէնին թէ'ատտի էթտիյին Յիսուս իմ՝ իւ.
կէնտէրէլէրէ գարը տէփմէք ոանա կիւճ տիր՝ տէ.
- 6 տի : Օլ տաիի թիթրէյիպ միւթէհպլիր օլարագ ,
Եա Բապպ , նէ՞ իսթէրսին քի պէն ետփայլմ՝ տէ.
- 7 տի : Բապպ տաիի անա՝ Գալղ շէհրէ կիր , վէ նէ
եափմագլըղըն կերէք իտիյի սանա սէցլէնլէճէք
տիր՝ տէտի : Վէ անըն իլէ պէրուպէր եօլա կիտէն
աաթմլէր սէտայը իշիտիպ՝ ամմա քիմնէյի կէօրմէ,
յէրէք , նութղարը թութուլմնշ աուրոյօրլար

- 8 իտի : Վէ Սառլ եւրտէն գալգրպ կեօղէրի աշըւ
մըշ օլաըղը հալտէ պիր քիմնէյի կեօրեմէտի . վէ
անը էլինաէն թութարագ՝ Տըմըշղըն իչինէ կեօ-
- 9 թիւրտիւէր : Վէ իւշ կիւն կեօրմէյիպ՝ նէ եէտի
նէ իչտի :
- 10 Վէ Տըմըշղտա Հանանիա իսմինտէ պիր շայիրտ
պուլունուպ , պունա Բապպ րույատա՝ էյ Հանա-
նիա , տէտիքտէ , օլ տախի՝ Լէպպէյք , եա Բապպ՝
- 11 տէտի . Վէ Բապպ անա՝ Գալգ , Տօղրու տէնիլէն
սօգաղա վար , վէ Եէհուտանըն խանէսինտէ թար-
սույը Սառլ նամ՝ քիմնէյի պուլ , զիրա իշթէ
- 12 օ աոււ՝ա էտիյօր . Վէ րույատա Հանանիա իսմին-
տէ պիր ատէմին իչէրի կէլտիյինի , վէ կեօղէրի
կեօրմէտի իչիւն իւզէրինէ էլինի գօաըղընը կեօր-
- 13 միւշ տիր՝ տէտի : Վէ Հանանիա ճէվապէն՝ Եա
Բապպ , պու ատէմին հագգընտա Եէրուշալիմտէ
օլան սէնին մուգատտէսլէրինէ նէ գատար քէօ-
- 14 թիւլիւքէր էթաիյինի չօգ քիմնէլէրտէն իշիթտիմ՝
- 15 Վէ սէնին իսմինէ աոււ՝ա էտէնլէրին ճիւմէսինի
պաղլամաղա պաշ քեաշինլէր թարաֆընտան պու-
- 16 րատա տախի հիւքմիւ վար՝ տէտի : Վէ Բապպ
անա՝ կիթ , զիրա օ՝ միլէլ վէ միւլուքըն վէ պէնի
Իսրայէլին հուգուրընտա իսմիմի թաշըմագ իչիւն ,
- 17 պանա ինթիտապ օլունմուշ պիր գապ տրը : Զիրա
պէնիմ իսմիմ իչիւն նէլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի
- 18 պէն քէնտիսինէ կեօթէրէճէյիմ՝ տէտի : Իսմի
Հանանիա կիտիպ օլ էվէ կիրտի , վէ էլլէրինի անըն
իւզէրինէ գօյուպ՝ էյ Սառլ գարնաաշ , Բապպ՝
եա՝նի կէլտիյին եօլտա սանա կեօրիւնէն Յիսուս՝
կեօղէրին կեօրսիւն վէ Բուհ իւլ Գուտա իլէ մէմ-

- 18 լու օլսաքն՝ տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի : Վէ տէր հալ անըն կէօզլէրինտէն սանքի փուլլար տիւ շիւպ՝ անիտէ կէօրիւր օլտու , վէ դապդպ վաֆ-
- 19 թիզ օլունտու : Վէ թա՛ամ էտիպ քէսպ ի գուվ վէթ էյլէտի . վէ [Սաուլ] Տըմբշգտա օլան շայիրտ- լէր իլէ պիր գաչ կիւն գալար :
- 20 Վէ տէր 'ագապ սինաղօղլարտա Յիսուսը՝ իպն
- 21 Ուլլաճ տըր տէյիւ վա՛զ էտէր իտի : Վէ իշիտէն- լէրին ճիւմլէսի միւթէհայյիր օլուպ՝ Եէրուշալէմտէ պու իսմէ տու՛ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու տէ- յի՞լ մի , հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլա- րաք՝ պաշ քեահինլէրէ կէօթիւրմէք իշիւն կէ՞լ
- 22 մէտի մի՝ տէրլէր իտի : Ամմա Սաուլ կիթտիքճէ քէսպ ի գուվ վէթ էտիպ , Տըմբշգտա սաքին օլան Եէհուսիլէրի , Մէսիճ պու տըր՝ տէյիւ իսպաթ
- 23 էտէրէք , հայրէթտէ պրաղլըր իտի : Վէ պիր նիչէ էյամ միւրուրինտէ Եէհուսիլէր անըն գաթլի
- 24 իշիւն միւշավէրէ էթտիլէր : Ամմա անլէրին սու ի գաւտլէրի Սաուլա մա՛լիւմ՝ օլտու . վէ անը գաթլ էթմէք իշիւն գափուլարը կէճէ կիւնտիւզ պէքլէր-
- 25 լէր իտի իսէ տէ , Շայիրտլէր անը կէճէլէյին ալպ , զէնպիլ իշինտէ , հիսարտան աշաղը սարգըտարաք էնտիրտիլէր :
- 26 Վէ Սաուլ Եէրուշալէմէ կէլտիյի զէման շայիրտ- լէր իլէ պիրլէշմէյէ զայրէթ էթտի իսէ տէ , ճիւմ- լէսի անըն շայիրտ օլտըղընա ի՛թիմատ էթմէտիք-
- 27 լէրինտէն , անտէն գօրգաւրլար իտի : Ամմա Պար- նապաս անը ալպ՝ ըէսուլլէրին եանընա կէթիւրէրէք , տնըն էսնա ի րահտէ նասըլ Բապպը կէօրտիլիւ- նիւ , վէ Բապպըն անա սէջլէտիյինի , վէ Տըմբշգտա

- Յիսուսըն իսմի իլէ նաորլ ճէսուրանէ սէջլէմիշ օլ-
- 28 տըղընը՝ անլէրէ հիքեայէ էլլէտի : Վէ Եէրուշալէմոէ
- 29 անլէր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի : Վէ Բապպ Յի-
- սուսըն իսմի իլէ ճէսարէթ պուլուպ , Երուսանճէ
- թէքէլլիւմ էտէնլէր իլէ սէջլէշիպ մուպոհէսէ է-
- տէր իտի . անլէր իսէ անըն գաթլիկնէ ճէհտ էտէր-
- 30 լէր իտի . Լաքին գարնտաշլար պուշա վազըֆ օլ-
- մաղլէ՝ անը Գայսէրիէյէ էհտիրիպ Թարսուսա կէօն-
- տէրտիլէր :
- 31 Օլ զէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եէհուտիէտէ վէ
- ճէլիլաէ վէ Սամարիտա սէլամէթ պուլուպ քէսպ ի
- 'իմարէթլէ , Բապպըն գորգուսընտա վէ Բուհ Իւլ
- Գուսսըն թէսլիէսինսէ սիւլուք էտէրէք թէքէս-
- սիւր էթմէքտէ իտիլէր :
- 32 Վէ վազը՝ օլտու քի Պետրոս հէր Թարաֆտան
- կէչէր իքէն , Լիտատա սաքին օլան մուգատտէս-
- 33 լէրին էանընա տախի էնտի . Վէ օրատա սէքիլ
- եըլտան պէրու եաթագտա գալմըշ Էնէա իսմինսէ
- 34 պիր քէօթրիւմ տտէմ պուլուպ , Պետրոս անա՝
- Էյ Էնէա , Յիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրի-
- յօր . գալլգ , քէնտին իշիւն տէօշէլինի եափ՝ տէ-
- 35 տիքտէ , տէր հալ գալլգտը : Վէ Լիտատա վէ
- Սարօնտա սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝
- Բապպա տէօնտիլէր :
- 36 Վէ Եաֆատա Թապիթա (թէրճիւմէսի ճէյրան
- տէմէք տիր ,) նամընտա , Նիսատան պիր շալիրտ
- վար բտը . մէրգումէ իշլէտիյի էյի 'սամլէր վէ սա-
- 37 տագալար իլէ մէմլու իտի . Վէ վազը՝ օլտու քի
- օլ կիւնլէրտէ պու խաթուն խասթա օլուպ վէֆաթ
- էլլէտի , վէ անը եըյգատըգտան սօնկրա՝ ֆէվգ անի

- 38 պիր օտայա գօտուլար : Վէ Լիտտա Եւաֆայա Դա.
րիպ պուլունմաղէ , շայիրալէր Պետրոսն օրատա
օլաղղընը իշիթմէլէրիյլէ , եանլարընա կէլմէքտէ թէ.
էխիւրէր էթմէմէսինի բիճա իշիւն անըն թարաֆը.
- 39 նա իբի տտէմ կէօնտէրալիլէր , Վէ Պետրոս գալ.
գըպ անլէր իլէ պերապէր կէլտի . վէ վաթըլ օլաղ.
ղընաա , անը ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար . վէ
ճիւմլէ տուլ գարըլար եանընա կէլիպ աղլայարագ ,
ճէյրան անլէր իլէ պերապէր իքէն , եափաղըղ էն.
Թարիլէր իլէ լիպասլարըն քեաֆֆէսինի կէօթէ.
- 40 բիրլէր իտի : Վէ Պետրոս ճիւմլէսինի տըշարը չը.
գարըպ՝ տիղ չէօքէրէք տուլա էյլէտի , վէ ճէսէտէ
տէօնիւպ՝ Եյ Թապիթա , գալգ՝ տէտի . օլ տախի
կէօղլէրինի աչըպ Պետրոսը կէօրիւնճէ՝ գալգըպ օ.
- 41 Թուրտու : Օլ տախի մէրգումմէյէ էլինի վէրիպ՝
գալտըրար . վէ մուգատտէպէր իլէ տուլ գարըլա.
- 42 ըր չաղըրըպ՝ անը հայէն թաղտիմ էյլէտի : Վէ
պու վազը՝ա պիւթիւն Եւաֆատա մա՛լիւմ օլուպ ,
- 43 նիչէ քիմէլէր Բապպա իման էթտիլէր : Վէ վա.
գը՝ օլտու քի՝ Պետրոս Եւաֆատա Սիմ'օն նամընտա
պիր տապպաղըն եանընտա պիր նիչէ էյամ մէք
էյլէտի :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ Գայսէրիյէտէ , իթալիալը տէնիլէն թապուր.
- 2 տան եիւզ պաշը օլաղադ , Միւթթագի վէ պիւ.
թիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար , վէ գալմա
չօգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահտա տա՛լիմա տուլա էտէր
- 3 Գօրնիլիօս իսմինտէ պիր ատէմ պուլունուպ , Մէր.

գում կիւնտիւզ սա'աթ առգուզ ըստտէլէրինտէ
 ըոյստաւ Ալլահն պիր մէլէյինին, էյ Գօրնիլիօս՝
 տէյէրէք, իչէրի անըն եանընա կէտիյինի 'այտնէն
 4 կէօրաիւ: ՕԼ տախի տնա կէօզ տիքիպ զիյաստէ-
 սիյլէ գօրգարագ, էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի
 իւզէրինէ, Ֆէլէ+ անա՝ Տու'ալարըն վէ սոտագա-
 լարըն թէզքէտր իչիւն Ալլահն հուզուրընա չըգ-
 5 տըլար: Վէ շիմտի Ետֆայա ատէմէր կէօնտէրիպ,
 6 Պետրոս լագըպլը Սիմ'օնը տա'վէթ էյլէ: ՕԼ տա-
 խի Սիմ'օն նամընտտ պիր տապպազըն եանընտտ
 միւսաֆիր օլըպ, անըն խանէսի տախի տէնիզ
 քէնտրընտտ տըր, [վէ նէ եափմազլըղըն կէրէք ի-
 7 տիյինի օ սանա սէյլէյէճէք տիր՝] տէտի: Վէ
 [Գօրնիլիօսա] սէյլէյէն մէլէք մուֆարագաթ էթ-
 տիքտէ, խըտմէթքետրլարընտան իքի քիշի վէ մա'ի-
 յէթինտէ պուլունտնլարտան միւթթագի պիր'աս.
 8 քէր չաղըրըպ, Անլէրէ հէր շէյի պէյան իլէ՝ ան-
 լէրի Եաֆայա կէօնտէրտի:
 9 Վէ էրթէսի կիւն անլէր եօլտա կիտէրէք շէհրէ
 եաղլաշմագտա իքէն, Պետրոս սա'աթ ալթը ըստ-
 տէլէրինտէ աու'ա էթմէք իւզրէ տամա չըգտը:
 10 Վէ զիյատէսիյլէ աճըգմըշ օլմաղլէ՝ թա'ամ էթ-
 մէք իսթէյիպ, անլէր տախի հաղըր էթմէքտէ իքէն,
 11 քէնտինէ հալ ը վէճտ վագը՝ օլտու. Վէ սէմանըն
 աչըլաղընը վէ պէյիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ
 տէօրթ ուճընտան պաղլը օլարագ, քէնտինէ սօղ-
 12 ըու կէլէրէք՝ եէրէ էնտիրիլտիյինի կէօրաիւ: Վէ
 իչինտէ զէմինին հէր թիւրիւ չարփա իլէ վահշի
 հայվանաթ վէ հաշէրաթը վէ հալա գուշարը վար
 13 իտի: Վէ անա՝ էյ Պետրոս, գալգ, պօղաղլա վէ

- 14 եէ՛ տէյիւ պիր սէտտ կէլտի , Լաքին Պետրոս՝ Հա-
շա՛ , ետ Բապպ , չիւնքի հիչ պիր վազըթ հարամ՝
- 15 ետ նափաք պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի , Վէ Թէք-
րար իքինճի տէֆ՝ա անա՛ Ալլահըն Թաթհիր էյլէ՛
տիյի շէյլէրի սէն հարամ սալմա՛ տէյիւ պիր սէ-
- 16 տա Կէլէ՛ : Վէ պու իւչ քերրէ վադը՛ օլուպ , օլ
17 դապ եինէ սէմայա րէֆ՛ օլունտու , Վէ Պետրոս
օլ կէօրտիւյիւ րույա նէ՞ օլա՛ տէյիւ քէնտի տէ-
րունինտէ շիւպհէ էտէր իքէն , իշթէ Գօրնիլիօս
Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն առէմլէր Սիմ՝օնն
խանէսինին խապէրինի ալմըշ օլարադ , գափու էօ-
- 18 նիւնտէ տուրտուլար . Վէ չաղըրպ՝ Պետրոս լա-
զըպլը Սիմ՝օն պո՞ւրտատ մը միւսաֆիր տիր՝ տէ-
- 19 յիւ սու՛ալ էթտիլէր : Վէ Պետրոս րույատան տօ-
լայը Թէֆէքքիւր էտէր իքէն , Բուհ անա՛ իշթէ
- 20 սէնի իւչ առէմ՝ արայօր . Սէն տէ գալըրպ աշաղը
էն , վէ պիլա Թէրէտտիւտ անլէր իլէ պէրապէր
- 21 կիթ զիրա անլէրի պէն կէօնտէրտիմ՝ տէտի , Վէ
Պետրոս [Գօրնիլիօս Թարաֆընտան քէնտինէ կէօն-
տէրիլէն] առէմլէրին եանընա էնիպ՝ իշթէ արատը-
ղընըլ քիմնէ պէն իմ . կէլմէնիղին սէպէպի նէ՞
- 22 տիր՝ տէտի : Անլէր տախի Եիւզ պաշը Գօրնիլիօս
սալէհ վէ Ալլահտան գօրգար վէ հազգընտա պիւ-
թիւն Եէհուտի միլլէթի Թարաֆընտան հիւնն ի
շէհատէթ օլունմուշ պիր առէմ՝ , սէնի խանէսինէ
տա՛վէթ էտիպ՝ սէնին սէզլէյէճէյինի տինկէմէսի
պիր մուգատտէս մէլէք վասըթասըյլէ քէնտիսինէ
- 23 վահի օլունտու՛ տէտիլէր : Օլ վազըթ անլէրի իչէ-
րի տա՛վէթ էտիպ ալը գօտու վէ էրթէսի կիւն
Պետրոս անլէր իլէ պէրապէր չըզըպ՝ Եաֆալը գարն-

- տառաւորտան պա՛ղըլարը տախի անա րէֆագաթ
- 24 էտէրէք , Զերտէսի կիւն Գայսերիյէյէ կիրտի-
լէր . Գօրնիլիօս տախի ագրապա վէ տատըգասը-
նը տա՛վէթ էթմիշ օլարադ՝ անլէրէ միւնթաղիրի .
- 25 տի : Վէ Պետրոս իչէրի կիրտիքտէ , Գօրնիլիօս անը
իսթիգպալ էտիպ այագլարընա տիւշէրէք՝ սէճտէ
- 26 էյլէտի : Պետրոս իսէ՝ Գալզ , պէն քէնտիմ՝ տախի
27 ինսան իմ՝ տէյերէք անը գալարըտը : Վէ տնըն իլէ
սէյլէշէրէք իչէրի կիրտիքտէ , ճէմ՝ օլմնշ չօգ
- 28 քիմնէլէրի պաւլմաղլէ . Անլէրէ՝ Պիր Եհհուտի ա-
տէմէ սա՛իր միլլէթտէն պիրի իլէ իսթիլաթ էթմէք՝
եախօտ եանընա կէլմէք ճա՛իզ օլմատըղընը պիրի-
սինիզ . ամմա Ալլահ պանա պիր ատէմէ հարամ
եա նափաք տէյէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր :
- 29 Պինա՛էն ալէյ՝ տա՛վէթ օլունտըղմտա տախի մու-
խալէֆէթ էթմէքսիզին կէլտիմ . իմտի պէնի նէ՞
սէպէպէ մէպնի շաղըրտըղընըզը սու՛ալ էտէրիմ՝
- 30 տէտի : Գօրնիլիօս տախի՝ Պունսան տէօրթ կիւն
մուգատտէմ՝ հէման պու սա՛աթա տէկին օրուճ
թուլթմագտա օլուպ՝ սա՛աթ տօգուզտա խանէմտէ
տու՛ա էտէր իքէն , իշթէ էօնիւմտէ փաւրադ էլպի-
- 31 սէլի պիր աաէմ տուրուպ , Էյ Գօրնիլիօս , տու՛ան
միւսթէճապ օլուպ՝ սատագալարըն Ալլահն հու-
- 32 զուրընտա զիքը օլունտըլար : իմտի Եաֆայա կէօն-
տէրիպ , տէնիզ քէնարընտա տապպաղ Սիմ՛օնըն
խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս լագըպլը Սիմ-
՛օնը տա՛վէթ էյլէ . օ կէլտիյինտէ սանա սէյլէյէ-
- 33 ճէք տիր՝ տէտի : Պունուն իւզէրինէ ֆիլ հալ սա-
նա կէօնտէրտիմ , սէն տէ կէլտիյինէ էյի էյլէտին .
վէ շիմտի ճիւմէմիզ Ալլահ թարաֆընտան սանա

- էմր օլունան շէյլէրին ճիւմլէսին տինկէմէք իւզլէ՝
Ալլահն հուզուրնտա հազըր իզ տէտի :
- 34 Վէ Պետրոս աղղընը աչըպ տէտի քի՝ Հազիգա.
- 35 Թէն՝ ինտ Ալլահ բի՛այէթ ի խաթր օլմայըպ , Ան.
ճագ հէր յիլէթտէ անտէն գորգուպ սալահ իշէ.
յէն քիմսէ անա մագպուլ օլտըղընը անկալյորըմ :
- 36 Սիլ Յիսուս Բրիտտորն վասըթասըյլէ (Օ ճիւմլէ.
նին Բապպը տըր) սէլամէթ թէպշիր էտէրէք , պէնի
- 37 Իսրայէլէ կէօնտէրտիյի քէլամը , Եա՛նի Եուհան.
նանըն վա՛ղ էթտիյի վաֆթիգտէն սօնկրա , ձէլիւ
տէն պաշլայըպ՝ պիւթիւն Եէհուտիյէտէ Նազա.
րէթի Յիսուս հագգընտա օլան վուգուլ՝աթը պի.
- 38 Ըրսինիզ . Շէոյլէ քի Ալլահ անը Բուհ իւլ Գուտա
վէ գուվլէթ իլէ մէսհ էթտի , օլ տախի հէր թա.
րաֆտան կէշէրէք՝ էյիլիք էտիպ շէյթանըն մուսալ.
լաթ օլտըղը քիմսէլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրի
- 39 Խտի . զիրա Ալլահ անըն իլէ Խտի : Պիւլ տախի Եէ.
հուտիլէրին տիյարը իլէ Եէրուշալիմտէ անըն իճրա
էթտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինէ շահիտ իզ . վէ աղա.
- 40 ճա տըպ դաթլ էթտիլէրի պու զաթը՝ Ալլահ
- 41 իւշիւնճիւ կիւնտէ իհէա էտիպ , Պիւթիւն գալմա
տէյիլ , անճագ Ալլահ թարաֆընտան մուգատտէմա
թա՛նին օլունան շահիտէրէ աշիքեար կէօթէրտի.
վէ էմլաթտան գըյամ էթտիլքտէն սօնկրա՝ պիզ
- 42 տախի անըն իլէ պէրապէր եէտիք վէ իշտիք : Վէ
տիրիլէր վէ Եօլիւլէրին՝ Ալլահ թարաֆընտան թա՛.
նին օլունմուշ Հաքիմի քէնտիսի իտիյինի գալմա
վա՛ղ էտիպ շէհատէթ էթմէքլիյիմիզի պիլէ էմր
- 43 Էթտի : ձիւմլէ փէյղամպէրլէր պու զաթա շէհա.
տէթ էտէրլէր քի՝ անա իման էտէնլէրին ճիւմլէսի

տնն իմի վաղթաբայէ կիւնահարնն 'աֆվնա
նա'իլ օլուր :

- 44 Պետրոս պու շէյլէմէքտէ իքէն , քէլա-
մը իշիտէնէրին ճիւմէսի իւզերինէ Րուհ իւլ Գուտս
45 նազիլ օլաու : Վէ Պետրոս իլէ պերապէր կէլմիշ
օլուպ' էհլ ի խիթանտան օլան միւմինէր Րուհ իւլ
Գուտս մէվհիպէսի թա'իֆէլէրին իւզերինէ տախի
46 տէօքիւտիյինտէն հայրան օլաուլար : Զիրա անլէ-
րին լիսանէր սէյլէյիպ' Ալլահը թա'զիմ էթտիք-
47 լէրինի իշիտիլէր իտի . Օլ զէման Պետրոս ճէվա-
պէն' Րուհ իւլ Գուտսա պիզիմ կիպի նա'իլ օլան
պու քիմնէլէր վաֆթիլ օլունմումալարը իշիւն ,
պիր քիմնէ սույը մէն' էտէ պիլի' մի' տէյէրէք ,
48 Րապպլն իսմինէ վաֆթիլ օլունմումալարնը էմը էթ-
տի . օլ զէման' պիր գուշ կիւն գումասնը բիճա
էյլէտիլէր :

ՊԱՊ 41

- 1 Վէ Եհնէստիյէտէ պուլունան բէսուլլէր իլէ պի-
րաւերէր' թա'իֆէլէրին տախի Ալլահն քէլամնը
2 գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր : Վէ Պետրոս
Եհրուշալիմէ չըգտըլ վագըթ էհլ ի խիթանտան
3 օլանլար' Սէն մախթուն օլմայան տաէմէր Եաննա
կիրիպ' անլէր իլէ պերապէր թա'ամ էթտին' տէ-
4 յիւ ի'թիրաղ էտէրէր իտի : Պետրոս տախի ան-
5 լէրէ սըրասըյէ հիքեպէ էթմէյէ պաշլայլպ , Պէն
Եաֆա շէհրինտէ պուլունարադ տու'ա էթմէքտէ
իքէն , հալ բ վէճտաէ պիր բույա , Եա'նի պէյիլիք
չարշաֆ կիպի պիր գուպ տէօրթ ուճրնտան թսըլը

- օլորագ, սեմատան էնտիրիւի պանա կէլտիլինի
 6 կէօրտիւմ, վէ անա տիգգաթլէ պաղըպ թէէմ
 միւլ էթմէքտէ իքէն, զէմինին հէր Բէ-րէ- չար.
 փա վէ վաճի հայվանաթ իլէ հաշէքաթընը վէ հա
 7 վա գուշաբընը կէօրտիւմ, վէ պանա՝ էյ Պետ.
 բոս, գալգ պօղաղլա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէտա
 8 իշիթտիւմ, Ամմա պէն՝ Հաշա, եա Բապպ, զիրա
 հիշ պիր վաղըթ հարամ ետ նափաթ պիր շէյ աղ.
 9 զմմա կիրմէտի՝ տէտիւմ, վէ օլ սէտա սեմատան
 իքինճի տէֆա՝ Ալլահըն թաթհիր էյլէտիլի շէյ-
 լէրի ոէն հարամ սայմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէր.
 10 տի, Պու իւշ տէֆա վաղը՝ օլուպ՝ եինէ ճիւմլէ.
 11 սի սեմայա շէքիլտի, վէ իշթէ օլ անտէ՝ Գայսէ-
 ռիյէտէն պանա կէօնտէրիլիշ իւշ ատէմ պուլնի.
 12 տըղըմ խանէնին էօնիւնտէ տուրուլար, վէ Բուհ
 պանա՝ Պիլա թէրէտտիւտ անլէր իլէ պէրապէր
 կիթ՝ տէտի. վէ պու ալթը գարնտաշ տախի պէ.
 նիմ իլէ պէրապէր կիտիպ՝ օլ ատէմին խանէսինէ
 13 կիրտիք, Օլ տախի մէլէյի նասըլ կէօրաիլիւնիւ
 վէ անըն քէնտի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ
 խիթապէն՝ Եաֆայա [ատէմլէր] կէօնտէրիպ Պետ.
 14 բոս լաղըպլը Սիմ'օնը տա՝վէթ էյլէ. Օլ տախի
 սէնին վէ պիւթիւն խանէնին խէլտսընա վասըթա
 օլաճագ սէօզլէր սէջլէյէճէք տիր՝ տէտիլինի պի.
 15 զէ նաղլ էթտի, Պէն տախի սէջլէմէյէ պաշա.
 տըղըմտա, Բուհ իւլ Գուտա իպթիտատէ պիզլիմ
 իւզէրիմիզէ նաղիլ օլտըղը կիպի, անլէրին իւզէրի-
 16 նէ տախի նաղիլ օլտա: Օլ վաղըթ Բապպըն՝ Եու-
 հաննա սու իլէ վաֆթիղ էթտի, սիղ իսէ Բուհ
 իւլ Գուտա իլէ վաֆթիղ օլունաճագ սընըլ՝ տէ-

17 ախյի քէլամը խաթըրմա կէթիրտիմ՝ իմտի Ալլահ
պիլէ վէրտիյի աչի մէվճիպէյի Բապպ Յիսուս
Քրիստոսա իման էթմէլէրի ի զէրինէ անլէրէ տա-
խի վէրտի իսէ, պէն քիմ իտիմ քի՝ Ալլահա
18 մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի, Անլէր տախի
պուսու իշիտինճէ սիւքիւթ էթտիլէր, վէ՝ Էջլէ
իսէ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվպէյի թա'իֆէլէրէ
տախի իհասն էթմիշ տիր՝ տէյիւ Ալլահը թէմճիտ
էյլէտիլէր :

19 Վէ իսթէֆանոս վազը'ասը իւզէրինէ զուհուր
էտէն մուզպազա սէպէպիյէ թար ու մոր օլան-
լար, քէլամը Եհհուտիլէրտէն մա'տա հիշ պիր քիմ-
սէյէ սէջլէմէյէրէք. Յինիգիյէյէ վէ Գըպրըտա վէ

20 Անթաքիայա գատար կէշտիլէր, Վէ անլէրտէն
պա'ղըւտը Գըպրըլը վէ Գիրինէլի օլտըգ, Ան-
թաքիայա վիւսուլլէրինտէ *Եռնանիճէ թէքէլլիւմ
էտէնլէրէ՝ խիթապ էտէրէք, Բապպ Յիսուսը թէպ-

21 շիր էտէրլէր իտի, Վէ Բապպըն էլի անլէր իլէ օլ-
մաղլէ, խայլի քիմնէ իման էտիպ՝ Բապպա տէօն-

22 տիւ, Վէ պուսլարըն խապէրի Եհրուշալիմ քիլի-
սէսինին սէմ'ինէ վասըլ օլտըգտա, Պարնապտը
Անթաքիայա գատար կէշմէք իւզրէ՝ կէօնտէրտիլէր :

23 Օլ տախի վասըլ օլուպ, Ալլահըն լութֆընը կէր-
տիւքտէ մէսրուր օլտու, վէ ճիւմէսինէ՝ Բապպա
արզու ի գալպ իլէ սատըգ գալտլար՝ տէյիւ նասի-

24 հաթ էթտի Զիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւլ Գուտս
իլէ վէ իման իլէ մէմլու պիր ատէմ իտի. վէ վա-

25 ֆիր խալգ Բապպա միւնզամմ օլտու, Օլ զէման

* Պուշու՛ Եռնանիլէրէ

- Պարնապաս Սառլու արամադ իւզրէ , Թաբուտա
 չըգըպ' անը պուլարագ Անթաքիայա կէթիւտի :
 26 Վէ վագը' օլտու քի անլէր թէմամ պիր սէնէ
 զարֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ' օլուպ' վաֆիր խալգա
 թա'լիմ էթտիլէր . վէ շալիրալէրին Բիրսթիան
 թէմիյէ օլունմուլարը էվիէլա Անթաքիատա օլտու :
 27 Վէ օլ կիւնլէրտէ' Եերուշալիմտէն Անթաքիա .
 28 յա իլճամլէ սէջլէյէնլէր էնիպ' Անլէրտէն Աղա-
 պօս նոմընտա օլտն պիրի գալգըպ' պիւթիւն տիւն .
 Էատա պիր պէյիւք գըլթլըգ օլաճաղընը Բուճըն
 գուվիէթիյլէ պէյան էթտի պու տախի Գլտու .
 29 աիօս [Գայսէրին] կիւնլէրինտէ վագը' օլտու , վէ
 շալիրալէր հէր պիրի իգթիտարընա կէօրէ Եէհու .
 տիյէտէ մուգիմ պիրտալէրլէրէ ի'անէ կէօնտէրմէ .
 30 յէ գարար վէրտիլէր . վէ պունու Պարնապաս վէ
 Սառլ Էէտիյլէ իիթիյարլարա կէօնտէրէրէր , իճ-
 րա տախի էթտիլէր :

ՊԱՊ 42

- 1 Վէ օլ ղէման Հերտէս մէլիք քիլիսէտէն պա' .
 2 զըլարընա զուլմ' էթմէք իչիւն էլ ուզատըպ' Եու-
 հաննանըն գարնտաշը Եա'գուպը գըլլըճլէ գաթլ
 3 էթտի : վէ Եէհուալիլէրին պու շէյտէն խօշնուտ
 օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութաու .
 4 (վէ ֆէթիւր կիւնլէրի իտի .) վէ անը թութ-
 տըգտա , ֆըստան սօնկրա խալգըն էօնիւնէ չը-
 գարմագ նիյէթիյլէ . անը պէքլէմէք իչիւն պէհէրի
 տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թագըմ'
 5 'ապէրէ թէսլիմէն' մահպէսէ իլգա էթտի : Պու

- սուրբԹիւ Պետրոս մահապատէ մահճոռւղ իտի , վէ
անըն իշիւն քիլիսէտէն Սլլահա 'ալ էտ տէվտմ
6 տու'ա օլունույօր իտի : Վէ Հէրօտէս անը իհզար
էտէճէք օլտըղընտա , օլ կէճէ Պետրոս իքի զինճիր
իլէ պաղլը օլտադ , իքի 'տսքէրին արասընտա ու.
յույուպ' պէքճիլէր տախի գափունըն էօնիւնտէ
7 հապսխանէյի պէյլէմէքտէ իքէն , իշթէ րապպըն
պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ' օլ խանէտէ պիր
նուր զիյա էթտի . վէ Պետրոսըն եանընա վուրա-
րագ անը ույանտըրըպ , Թէզ գալգ' տէմէսիյլէ , էլ
8 լէրինտէն զինճիրլէր տիւշտիւ : Վէ մէլէք անա'
Գուշազընը դուշան , վէ չարըգլարընը կիյ' տէտի .
օլ տախի պէօյլէ էթտիքտէն սօնկրա , էինէ անա'
9 Էօվապընը կիյիպ արտըմ սըրա կէլ' տէտի : Օլ
տախի չըգըպ արտը սըրա կիթտի . վէ մէլէյին վա-
սըթտաըյլէ վազը' օլան շէյ հագիգի օլտըղընը պիլ
10 մէյիպ' բոյա կէօրիյօրըմ զանն էտէր իտի : Վէ
պիրինճի վէ իքինճի գարաղօլը կէչիպ շէհրէ չըգըլան
տէմիր գափուլա կէլտիլէր , պու տախի քէնտիլի-
յինտէն անլէրէ աչըլմաղլէ , չըգըպ սօգաղըն պիրինի
11 կէչտիքլէրի կիպի , մէլէք անտէն պրըլտը : Վէ Պետ-
րոս քէնտինէ կէլիպ' րապպ քէնտի մէլէյինի իրօտլ
էտիպ , պէնի Հէրօտէսին էլինտէն վէ Եհնուտի գալմը
նըն մէ'մուլ էթտիքլէրինին ճիւմէսինտէն գուր-
12 Թարտըղընը շիմտի եագլինէն պիլիրիմ' տէտի : Վէ
Թէֆէքքիւր էտիպ' Մարգօս լազըպլը Եուհաննա.
նըն վալիտէսի Մէրեհմին խանէսինէ կէլտի . օրտաա
տախի վաֆիր քիմօլէր ճէմ' օլուպ' տու'ա էտէր-
13 լէր իտի : [Պետրոս] հալլը գափուսընը չալտըգտա ,
Բօտա իսմինտէ պիր խատիմէ գուլագ վէրմէյէ կէ-

- 14 Վէլայ՝ Պետրոսըն սէսինի թանձմաղէ, սիւրուրընտան
 գափուը աշմայըպ իչէրի սէյրաւերէք, Պետրոսըն
 գափու էօնիւնտէ տուրաղընը խապէր վէրտի,
 15 Վէ անլէր մերգուճէյէ՝ Չըլտըմըշ սըն՝ տէտիլէր,
 օ իւէ՝ Պէշլէ տիր՝ տէյիւ թէէքիտ էթտիքտէ,
 16 անլէր տախի՝ Անըն մէլէյի տիր՝ տէտիլէր, Պետրոս
 իսէ պիր տիւղիւյէ գափուը չալմագտա օլուպ՝ աշ
 տըգլարընտա անը կէօրիւպ հայրան գալտըրա,
 17 Օ իսէ էլի իլէ՝ Սիւքիւթ էտինիզ՝ տէյիւ իշարէթ
 էտէրէք, Բապպըն քէնտիսինի մահպէտտէն նէ վէճհ.
 լէ չըգարտըղընը անլէրէ նազլ էտիպ՝ Պու շէյլէրի
 Ես'գուպա վէ պիրատէրլէրէ ինպար էտինիզ՝ տէ.
 տիքաէն ոօնկրա, չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթտի,
 18 Վէ կիւնտիւղ օլարգտա, Պետրոս նէ օլտու՝ տէ.
 յիւ 'աօքէրլէր պէյնինտէ պիր չօգ իղթիրապ վաղը՝
 19 օլտու, Հէրօտէս տախի անը տրայըպ պուլամտաղ-
 ղընտան պէքճիլէրին պա'տ էլ իսթինթազ գաթլ
 օլունմալարընը էմր էյլէտի. պա'տէհու Եէհուտի.
 յէտէն Գալսէրիյէյէ էնիպ՝ օրա-իգամէթ էյլէտի,
 20 Վէ Հէրօտէս Սուր իլէ Սայաա էհալիսինէ զա.
 զապլանմըշ օլմաղէ, պուշար քէնտի տիյարըրը
 մէլիյին Խէյ-ը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլտը-
 ղընտան, պիլ իթթիֆազ անըն հուղուրընա կէլպ,
 մէլիյին մապլանճիսի օլան Պլաթթօր իգնա՝ էտէրէք՝
 21 սուլճ թալէպ էթտիլէր, Վէ պիր մու'պլէն կիւն-
 տէ՝ Հէրօտէս էլպիսէ ի միւլիւքէտնէսինի կիյիպ
 քիւրսիւտէ օթուրարազ, անլէրէ պիր նութգ իրաա
 22 էյլէտի, խալգ տախի՝ Իլահ սէսի տիր վէ ինսան
 23 Ե-ի տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա էտէր իտի, Վէ
 մէճտի Ալլահա վէրմէտիյի իչիւն տէր 'ազապ Բապ-

- պրն մէկէյի տնը վուրտու , վէ տնը գուրթլար եէ .
 2) մէսիյէ թէսլիմ ի լուհ էթտի : վէ Ալլահն քէլա .
 մը իսէ թէրագգը վէ իզտիյատ պուլուր իտի :
 2) վէ Պարնապաս իլէ Սաուլ խըտմէթի թէքմիլ
 էթտիքտէն սոնկրա , Մարգոս լաղըպը Եուհան-
 նայը տտիի պէրտպէր ալարագ , Եէրուշալիմտէն
 'ալտէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ Անթաքիատէ պուլունան քիլիստէ պա'ղը
 իհնամ իլէ տէջլէյէնէր վէ մու'ալլիմէր , Եա'նի
 Պարնապաս իլէ 'նիքէր տէնիլէն Սիմ'ոն վէ Գիրի-
 նէլի Լուգիս հէմ'րէ'իս էր ըուպ' Հէրոստէն իլէ
 պահէմփէրվէրտէ ոլան Մանան վէ Սաուլ վար ի-
 2 տի : վէ տնէր իապպա 'իպտտէթ էտիպ' օրուճ
 թուլթարգլարը սըրուտա , Բուհ իւլ Գուտա' Տա'վէթ
 էթտիյիմ իշ իշիւն Պարնապաս իլէ Սաուլը պտնա
 3 թախսիս էտինիլ տէտի : Օլ զէման օրուճ թու-
 թուպ վէ տու'ա էտիպ' էլլէրինի աշլէրին իւղէրինէ
 վաղ' էթտիքտէն սոնկրա կէոնտէրտիլէր :
 4 իմտի պունլար Բուհ իւլ Գուտա թարաֆընտան
 իրտալ ոլունմաղէ' Սէլէվիյէյէ էնիպ օրտտան
 5 կէմի իլէ Գըպըրուտ կէչտիլէր : վէ Սալամինայա
 վիւսուլլէրինտէ Եէհուտիլէրին սինաղօղլարընտա
 Ալլահն քէլամընը վա'ղ էտէրլէր իտի Եուհաննա
 6 տտիի աշլէրին խըտմէթինտէ իտի : վէ Փաֆոսա
 գատար ատտաան կէչիպ' Պարեհաուլ' իամինտէ սիհր-
 պազ վէ քեազիպ փէյղամպէր պիր Եէհու-
 7 տի պուլտուլար : Մէրգուլմ' 'ազիլ պիր զաթ ոլան

- Սէրդիօս փափլօս վարինին ետնընտա պուլունուր ի տի պու զաթ Պարնապաս իլէ Սառւը տա՛վէթ էտիպ՝ Ալլահըն քէլամընը տինկլէմէյէ արզու էթ.
- 8 տի Ամմա էլիմմա՝ եա՛նի սիհրպաղ. (չիւնքի իսմի պէօյլէ թէրծիւմէ օլունուր) վալիլի իմանտան տէօն. տէրմէյէ չալըշարագ , անլէրէ գարշը տուրմաղէ ,
- 9 Սառւլ՝ եա՛նի փափլօս Բուհ իւլ դուտա իլէ մէմլու
- 10 օլուպ՝ անա տիդգաթլէ նազար էտէրէք՝ Հէր հիլէ վէ հէր շիրրէթլէ մէմլու օլան շէյթան օղու , հէր սալահըն տիւշմէնի , Բապպըն տօզրու եօլարընը իֆօստ էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէ՞ղ մի սին :
- 11 Վէ շիմտի իշլթէ Բապպըն էլի սէնին իւզէրինտէ օլուպ՝ պիր միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէրէք , քէօր օլաճաղսըն՝ տէտիլի կիպի , իւզէրինէ տուման վէ գարանլըգ տիւշմէքլէ , տօլաշըպ էլինտէն թութա.
- 12 Ճագ տտէմ՝ արար իտի : Օլ զէման վալի վագը՝ օլանը կէօրտիւքտէ , Բապպըն թա՛լիմինէ թէ՛աճ. ճիւպ էտէրէք՝ իման էյլէտի :
- 13 Վէ փափլօս բէֆիգլէրի իլէ Փաֆօստան հարէ. քէթ էտիպ՝ Փամֆիլիտա քեա՛ին փէրդայա կէլտիլէր . ամմա Եուհաննա տնլէրտէն սյրըլըպ՝ Եէրու.
- 14 շալիմէ 'ալտէթ էթտի : Անլէր տախի փէրդատան կէչիպ՝ ֆիսիտիտա վագը՝ Անթաքիայէ վառը օլտուլար , վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղ կիրիպ օթուր.
- 15 տուլար : Վէ թէվրաթ իլէ փէյղամպէրլէր օգուն. տըգտան սօնկրա , սինաղօղ բէ՛իսլէրի տնլէրէ կէօն. տէրիպ՝ Էյ պիրատէրլէր , էյէր գափմա նասիհատմամիզ պիր քէլամընըզ վար իսէ , սէյլէյինիզ՝
- 16 տէտիլէր : Օլ վագըթ փափլօս գալգըպ՝ էլի իլէ իշարէթ էտէրէք տէաի քի՝ Էյ պէնի իսրայէլ վէ

- 17 Ալլահտան գորգանլար , տինկլէյինիզ . Պու իսրու-
յէլ գաւմընըն Ալլահը հճտաւորմըզը ինթ իխապ էյ-
լէտի , վէ գաւմը Մըսըր տիյարընտա զուրպէթտէ
իքէն՝ թէրֆի՝ էտիպ , անլէրի օրատան պազու-ի՝ ա-
- 18 լիսիլէ չըգարտը : Վէ անլէրի թագրիպէն գըրգ-
սէնէ միււտտէթ պէրրիյէտէ պէսլէտիքտէն սօնկրա ,
- 19 ֆէն՝ան տիյարընտա եէտի թա՛իֆէ հէլլաք էտէրէք ,
- 20 եէրէրինի անլէրէ միրաս օլմագ իւզըէ վէրտի : Պա՛-
տէհու թագրիպէն տէօրթ եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ
- 21 փէյլամպէրէ տէկին հաքիմէր վէրտի : Անտէն սօնկ-
րա մէլէք թալէպ էթտիքլէրինտէ , Ալլահ անլէրէ
գըրգ սէնէ Պէնեամին սըպթընտան Գիս օղլու Սա-
- 22 ուլը վէրտի : Վէ անը ՝ազլ էթտիքտէ , անլէրէ մէ-
լէք օլմագ իւզըէ , Տաուտը զուհուրա կէթիրիպ՝
անըն հազգընտա շէհատէթ տտիի էտէրէք , Տա-
ուտ իպն ի Եէսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆըզ
պիր ատէմ՝ պուլտում . Ճէմի՝ ի իրատէթիմի իճրա է-
- 23 տէճէք տիր՝ տէտի : Պունուն նէսլինտէն Ալլահ վա՛-
տա կէօրէ իսրայէլէ պիր խէլապէտար՝ եա՛նի Յի-
- 24 սուը զուհուրա կէթիրտի : Վէ անըն իճրա ի մէ-
մուրիյէթէ միւպուշէրէթինտէն էվլէլ՝ Եուհաննա
քէաֆֆէ ի իսրայէլ գաւմընա թէվպէ վաֆթիզինի
- 25 վա՛զ էթմիշ իաի : Վէ Եուհաննա մէմուրիյէթինի
իթմամ էթմէք իւզըէ իքէն , տէտի քի՛ Պէնի քի՛մ
զանն էտէրսինիզ . պէն Մէ՛նէ տէյիլ իմ . լաքին
իշթէ պէնտէն սօնկրա՝ պէն այագ գապլարընը չը-
- 26 դարմաղա լայըզ օլմատըղըմ զաթ կէլիյօր : Էյ պի-
րատէրլէր , նէսլ ի պէնի Ապրահամ իլէ արանըպտա
Ալլահտան գորգանլար , պու խէլասըն խապէրի սիզէ
- 27 իրապ օլունմուշ աշը : Զիրա Եէրուշալիմ էհայիսի

- իւէ ըէ'իսէրի տնը վէ հէմտէ հէր սէպթտէ օդունան
 փէյլամպէրլէրին քէլամլարընը պիլմէտիքլէրի իչին, 28
 իւզէրինէ հիւքմ էթմէքլէ իթմամ էթտիլէր. վէ
 գաթլէ հիչ պիր սէպէպ պուլմատըղլարը հալտէ,
 Փիլաթօստան անըն գաթլինի թալէպ էթտիլէր, 29
 Անըն հազգընտա մուհարրէր օլան շէյլէրին ճիւմ
 լէսինի իթմամ էթտիլքտէն սօնկրա, անը աղաճտան
 30 էնտիրիպ գապրա գօտուլար: Ամմա Ալլահանը էմ.
 31 վաթտան իհնա էյլէտի. Օլ տախի քէնտիսի իլէ
 պերապէր ճէլիլտէն Եէրուշալիմէ չըգանլարա նիլէ
 կիւնլէր կէօրիւնիւպ՝ անլէր տախի գալմ իչին ա.
 32 նըն շահիտլէրի տիր: Վէ պիլզ էճտատըմըղա օլան
 33 վա'տը սիզէ թէպշիր էաիյօրըղ. Շէյլէ քի Ալլահ
 Յիսուսը իհնա էթմէքլէ, անը պիլզ տնլէրին էվլա.
 տընա իթմամ էթմիշ տիր. նիթէքլիմ իքինճի Մէզ-
 մուրտա տախի՝ Սէն օղլըմ սըն, սէնի պսւ կին
 34 թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր: Վէ ա.
 նը էմլաթտան իհնա էտիպ՝ արթըզ չիւրիւմէքլիյէ
 ըիւճու՝ էթմէյէճէյինէ տա'իր Տաուտա օլան 'ազիլ
 35 վէ էմին վա'ղլարը սիզէ վէրէճէյիմ՝ տէմիշ տիր: Ա.
 նըն իչին զայրի Մէվլա-բաա տախի՝ Մուգաուտէթի-
 նի չիւրիւմէքլէք կէօրմէյէ պրազմայաճագսըն՝ տէ-
 36 տի: Զիրա Տաուտ քէնտի 'ասրինտէ Ալլահըն իրա.
 տէթինէ իըտմէթ էթմիշ օլարադ, ույգույա վա-
 րըպ էճտատընա մունզամմ օլմասըյէ չիւրիւմէքլէք
 37 կէօրտիւ: Ամմա Ալլահըն իհնա էթտիլի զաթ չիւ-
 38 ըիւմէքլէք կէօրմէտի: Իմնի, էյ պիրատէրլէր, սի-
 ղէ մա'իւմ օլտուն քի կիւնահլար 'աֆվը սիզէ
 39 պունոււն վասըթտսըյէ վա'զ օլունուր. վէ Մու-
 սունըն շէրի'աթը վասըթտսըյէ թէպրիյէ օլունա.

- մտադրենը ճիւղէ շէյլերտէն՝ հէր իման էտէն պու-
- 40 նուն վասըթասըյէ թէպըիյէ օլունուր : իմտի սա-
- 41 զընընը , օլմայա քի փէյզամպէրլէրտէ՝ էյ թահգիր
էտիճիլէր , պազընը , վէ թէ՛աճճիւպ էտիպ թէլէֆ
օլունը . զիրա սիզին կիւնլէրինիզտէ պիր իշ իշէ-
րիմ , էյլէ պիր իշ քի էյէր պիրի սիզէ նագլ է-
տէրսէ , ինանմոյաճագսընը՝ տէյիւ պույուրլան
քէլամ իւզէրինիզէ կէլէ :
- 42 Վէ [Եէհուտիլէրին սինաղօղնտան] չըգտըզլա-
րընտա , [թա՛իֆէլէր] պու սէօզլէրին կէլէճէք սէպթ
- 43 քէնտիլէրէ սէօյլէնիլմէսինի բիճա էթտիլէր : Վէ
ճէմա՛աթ տաղըլարգտա , Եէհուտիլէր իլէ միւթ-
թագի միւհթէտիլէրտէն նիշէլէրի փավլօս իլէ Պար-
նապասըն աբաը սըրա կիթտիլէր . պունլար տախի
անլէրէ սէօյլէյիպ , Ալլահըն լւթֆընտա սապիթ
- 44 օլմուրըր իշիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի : Վէ էր
թէսի սէպթ կիւնիւնտէ թագրիպէն պիւթիւն շէհր
էհա՛ւթ Ալլահըն քէլամընը տինկլէմէյէ ճէմ՝ օլտու .
- 45 Վէ Եէհուտիլէր խալգը կէօրտիւքտէ , հատէտ իլէ
տօլմաղլէ , փավլօսըն սէօյլէտիյի շէյլէրէ ի՛թի-
րալ վէ քիւֆը էտէրէք , մուխալէֆէթ էտէրլէր իտի :
- 46 Օլ վագըթ փավլօս իլէ Պարնապաս ճէսուրանէ
սէօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէլամընը էվվէլա սիզէ սէօյ-
լէմէք , վաճիպ իտի . ֆագաթ սիզ անը բէտտ է-
տիպ՝ քէնտինիզի հայաթը էպէտիյէյէ լայըզ կէօր-
մէտիյինիզ հալտէ , իշթէ թա՛իֆէլէրէ թէվէճճիւհ
- 47 էտէրիզ : Զիրա Բապպ պիլլէ պէյլէ , էա՛նի Զէմի-
նին նիհայէթինէ գատար պա՛իս ի խէլաս օլասըն՝
տէյիւ սէնի թա՛իֆէլէրէ նուր օլմազ իւզըն նասպ
- 48 էթտիմ՝ տէյիւ էմը էթմիշ տիր՝ տէտիլէր : Վէ

- Թա'իֆէլէր պունու իշխութիւնէ , մէսրուր օլուպ
 Բապպըն քէլամընը Թա'ղիզ էթաիլէր . վէ հայաթը
 էպէտիյէյէ Թա'նին օլունանլար իմանա կէլաի .
 49 Էր : Վէ Բապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյար .
 50 տա միւնթէշիր օլմագտա իտի : Ամմա Եէհաւաիլէր
 միւթթագի վէ միւ'թէպէր գարըլար իլէ շէհրին
 քիւպէրաւընը Թա'հրէք էտիպ' Փապլու իլէ Պար-
 նապաս 'ալէյհինէ Թէ'աաաի չըգարարուգ , անլէրի
 51 քէնտի սինօրլարընտան Թարա էթաիլէր : Պաւնլար
 տաիի սյոգլարընըն Թօղընը անլէրէ գարըը սիւ
 52 քիպ Գօնէսյա կէլաիլէր : Շայիրալէր իսէ սիւրուր
 վէ Բուհ իւլ Գօւտա իլէ մէմլու օլուրլար իտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ վաղը' օլտու քի' Գօնէաաա անլէր պիրլիքտէ
 Եէհաւաիլէրին սինաղղընա կիրիպ' շէօյլէ սէօյլէտի-
 ւէր քի կէրէք Եէհաւաիլէր վէ կէրէք Եաւնանիլէրաէն
 2 վաֆիր խալգ իմանա կէլաի : Ամմա միւ'մին օլմայան
 Եէհաւաիլէր Թա'իֆէլէրին դալպլէրին զարնաալար
 3 'ալէյհինէ Թա'հրէք էտիպ' իֆօաա էթաիլէր . Անլէր
 իսէ քէնտի 'ինայէթինին քէլամընա շէհաաէթ էտէն'
 վէ անլէրին էլլէրիլլէ 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիգաթ
 իճրաւընը իհասն էտէն Բապպա միւթէվէք քիլէն ճէ-
 սուրաւնէ սէօյլէյէրէք , օրաաա խայլի վէման մէք
 4 էթաիլէր : Ամմա շէհրին ճիւմհուրը իքի ֆըրգա
 օլուպ' պա'զըլարը Եէհաւաիլէրին վէ տիկէրլէրի բէ-
 5 սա լլէրին Թարաֆաարը օլաալար : Վէ Թա'իֆէլէր
 վէ Եէհաւաիլէր իլէ բէ'իսլէրի անլէրի Թա'հրէք էտիպ
 6 Թաշլամագ իշիւն հիւճում էթմէք իւզըն իքէն , Ան-

- էր խապեր ալըպ Լիգաճնիանն շէհրէրի օլան
 Լիսթրա վէ Տերպէ վէ էթրաֆ սէմթլէրէ ֆիրաբ իլէ ,
 7 Օրատա պէշարէթի թէպշիր էտերլէր իտի ,
 8 Վէ Լիսթրատա՝ այագլարը գուվլէթսիզ , սնա-
 տան տօղմա սագաթ վէ հիշ պիր վագըթ եիւրիւ-
 9 մէմիշ պիր առէմ՝ օթուրույօր իտի : Պու քիմնէ
 փավլօսն սէօյլէտիյինի տինկլէտիյինտէ , օլ տա-
 խի սնա տիգգաթլէ նաղար էտիպ՝ շիֆա պուլմագ
 իչիւն իմանը օլարղընը կէօրէրէք , պիւլէնտ ավազ
 10 իլէ՝ Գալգ այագլարն իւղէրինէ տուր՝ տէմէսի իւ-
 11 ղէրինէ սըչրայըպ եիւրիւտիւ : Վէ խալգ փավլօսն
 իծրա էյլէտիյի շէյի կէօրիւնճէ , ըէֆ՝ ի ավազ իլէ ,
 Լիգաճնիյէ լիսանը իւզըէ՝ Իլաշլար ինսան սուրէ-
 12 թինտէ նիւզուլ էթտիլէր՝ տէյերէք , Պաճնապասա
 Չէֆա , փավլօսա տախի՝ քէլամնա միւթէգատտիմ
 13 օլարղընտան՝ Հերմէս թէամիյէ էթտիլէր : Վէ շէհ-
 րին էօնիւնտէ օլան Չէֆա քաշինի գա-
 փուլարն էօնիւնէ պուզալար իլէ չիչէքտէն եափըլ-
 մըշ թաճլար կէթիրիպ՝ խալգ իլէ պերապեր գուր-
 14 պան էթմէք իսթէտի իսէ տէ , Պարնապաս իլէ
 փավլօս րէտուլէր պուշու իշիթմէլէրիլլէ՝ լիպապա-
 րընը եըթարադ , խալգըն արասընա աթըլըպ նիտա
 15 էտէրէք , Էյ առէմլէր , պու շէյլէրի նի՞չիւն էտի-
 յօրսընըզ . պիզ տախի տիգին իլէ հէմհալ առէմլէր
 օլուպ , սիզէ թէպշիր էտերիզ քի պու պաթըլ շէյ-
 16 լէրտէն վազ կէչիպ՝ սէմա իլէ զէմինին վէ տէնիզին
 վէ աշլէրտէ պուլուճան ճիւմլէ շէյլէրին խալգի օ-
 17 լան հալլ Ս. Լլահա բիւճու՝ էտէսինիզ Վէ Օ՝ կէչ-
 միշ տէվլէրտէ ճիւմլէ իւմմէթլէրի քէնտի եօլու-
 17 բընա սիւլուք էթմէյէ պրագաը իսէ տէ , Պուշուճն

- լա պերապեր քերէմ էտերէք, սեմատան պիղէ եաղ-
մուր իլէ մահսուլաար մէվսիմէր իհասն էթմէքէ՝
գալպլէրիմիղի թա'ամ վէ սիւրուր իլէ տօլտուլա-
րադ, քէնտինի շէհատէթսիզ պրադմատը՝ տէտի
18 լէր՝ Վէ պու սէօզլէր իլէ քէնտիլէրինէ գուլպան
էթմէքտէն խալզը կիւճ իլէ մէն՝ էթտիլէր :
- 19 Ամնա Անթաքիա վէ Գօնեատան Եհնուտիլէր
կէիպ՝ խալզը գանտըրարադ Փապլուսը թաշաաը-
լար, վէ Ֆէվթ օլմուշ զանն էտերէք՝ անը շէհտէն
20 տըշարը սիւրիւքլէտիլէր : Օ իսէ, շալիրալէր տնքի
հաթէ էթմիշ օլաըզը հալտէ, գալգըզ շէհէ կիր-
տի վէ էրթէսի կիւն Պարնապաս իլէ պերապեր
Տերպէյէ 'աղիմէթ էյլէտի :
- 21 Օլ շէհտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝ նի-
շէ քիմնէլէրի շալիրտ էթտիքտէն սօնկրա, Լիթրա
22 վէ Գօնեա վէ Անթաքիայա 'ապտէթ էտիպ, իման-
տա սապիթ օլմալարը իչիւն նասիհատ վէրէրէք,
վէ՝ Պիզէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուղայագալար
իլէ կիրմէք կերէք տիր՝ տէյերէք, շալիրալէրին
23 գալպլէրինի գուլվէթլէնտիրիլէր իտի . Վէ անլէր
իչիւն հէր պիր քիլիսէյէ իսթիյարլար նասպ էտէ-
րէք՝ օրուճ թուլթուպ տու'ա էթտիքտէն սօնկրա,
անլէրի իման էթտիքլէրի Բապպա ըսմարլատըլար :
- 24 Վէ Փիսիտիատան կէչիպ Ֆամֆիլիայա կէտիլէր .
25 Վէ Պէրզատա քէլամը սէյլէտիքտէն սօնկրա Ան-
26 տալէայա էնիպ, Օրատան իթմամ էթմիշ օլաըզ-
լարը իշ իչիւն, Ալլահն լութֆընա ըսմարլատըզ-
լարը մահալէ՝ եա'նի Անթաքիայա պահրէն կէտի-
27 լէր . Վէ վասըլ օլաըզլարընտա՝ քիլիսէյի ճէմ՝ է-
տիպ՝ վատըթալարըյլէ Ալլահն իճրա էթտիլի

Ճիւմէ շէյլերի , վէ թա'ի Դէլերէ իման գափուսընը
28 աշտըընը հիքեայէ էթտիլէր : Վէ օրատաւ շայիրտ-
լէր իլէ խայլի միւտտէթ իգամէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Եէհուտիյէտէն պա'ղը քիմնէլէր էնիպ , էյէր
Մուտանըն ոյինի իւզրէ խաթն օրւնմազանըզ խէ-
լաս պուլամազանըզ՝ տէյիւ պիրտտէրլէրէ թա'լիմ
- 2 էտէրլէր իաի , իմաի փափլօս վէ Պարնապաւսըն ան-
լէր իլէ չօգ միւնաղա'ա վէ միւպաճէսէլէրի օլմադ-
լէ , պու մէսէլէտէն տօլայը՝ փափլօս վէ Պարնապաւս
իլէ քէնտիլէրտէն տիկէր պա'ղը քիմնէլէրին Եէրու-
շալիմէ՝ բէսուլլէր վէ իխթիյարլարըն նէզտինէ չըդ-
- 3 մալարընա գարար վէրտիլէր : Անլէր տախի քիլիսէ
թարաֆընտան թէշէի' օլւնմաղլէ , Ֆինիգիա վէ
Սամարիտտան կէչիպ' թա'ի ֆէլէրին իմանա կէլտիք-
լէրինի իֆատէ էտէրէք , ճիւմէ պիրտտէրլէրէ 'ա-
- 4 ղիմ մէսէրլէթ վէրիլէր իտի : Վէ Եէրուշալիմէ վա-
սըլ օլտըգլարընտա , քիլիսէ վէ բէսուլլէր վէ իխ-
թիյարլար թարաֆընտան գապուլ օլւնուպ' Աւ-
լաճըն քէնտի վասըթալարըրյլէ իճրա էթտիյի շէյ-
- 5 լէրին ճիւմէտինի նազլ էթտիլէր : Վէ Ֆէրիսիլէր
ֆըրգաւսընտան իմանա կէլմիշ պա'ղը քիմնէլէր գալ-
գըպ' Անլէրի խաթն էթմէք վէ Մուտանըն շէրի'ա-
թընը հըֆղ էթմէլէրինի թէնպիճ էթմէք լազըմ'
աըր՝ տէտիլէր :
- 6 Պուռուռն իւզլէրինէ բէսուլլէր իլէ իխթիյարլար
պու մէսէլէնին միւզաքէրէսի գըմընտա ճէմ' օլ-
- 7 տուլար : Վէ չօգ միւպաճէսէտէն սօնկրա , Պէտ-

- րոս գաղգըպ անլերէ խիթապէն՝ էյ պիրատերէր, Ալլահ արամըզտան եվկէլքի կիւնլերտէ, թա՛խֆէլէր պէշտրէթին քէլամընը պէնիմ ազղըմտան իշի տիպ իման կէթիրմէլէրի իշիւն, պէնի ինթիխապ
- 8 էյլէտիյինի պիլիրսինիզ, վէ գալսլէրի 'սորիֆ օլան Ալլահ Բուհ իւլ Գուսուը պիզէ վէրտիյի կիպի՝ անլերէ տախի վէրմէլէ, անլերէ շէհատէթ էյլէլիպ,
- 9 Գալսլէրինի իման իյէ փաքէյէրէք, պիզիմ իյէ անլերի թէֆրիզ էթմէտի. Հալ պէօյլէ իքէն, նի՛շիւն շալիրտէրին պօյնուշա կէրէք էճտատըմըզն՝ կէրէք պիզիմ թէհամիւլ էտէմէտիյիմիզ պիր պօյուն. տըրըզ գօմաղլէ, Ալլահը թէճրիւպէ էտէրսինիզ,
- 11 Լաքին յանլէր միսիլիւ, պիզիմ տախի Բապպ Յիտու [Քրիստոսըն] 'ինայէթիյլէ խէլաւ պուլաճա. զըմըզա ինանըրըզ՝ տէտի :
- 12 Օլ զէման պիւթիւն ճէմա՛թ սիւքիւթ էտիպ՝ Պարնապաւ իլէ փալլօլն քէնտի վասըթալարըլէ թա՛խֆէլէր արասընտա Ալլահըն իճրա էյլէտիյի ճիւմէ 'ալամէթլէրի վէ միւ՛ճիզէլէրի հիքէյէ էթտիքէրինի տինկլէր իտի : Անլէր տախի քէլամը թէմամ էթտիքտէն սօնկրա, Եա՛գուպ ճէվապէն՝
- 14 էյ պիրատերլէր, պէնի տինկլէլինիզ, Ալլահըն թա՛խֆէլէր արասընտան քէնտի իսմի իշիւն պիր գալի՝ տլմագ իւզլէ, եվկէլտէն անլերի նասըլ զի.
- 15 Եարէթ էթտիյինի Սիմ՛օն հիքէյէ էյլէտի : Պուշա տախի փէյղամպէրլէրին քէլամլարը մութապըզ
- 16 տըր .նիթէքիմ՝ Պուշտան սօնկրա տէսնիւպ՝ Տաուտըն տիւշիւշ մէսքէնինի թէքրոր պինա, վէ երգըլմըշ եէրլէրինի թա՛միր էտիպ՝ անը թէքրոր
- 17 գուրաճաղըմ. Թա քի ատէմլէրին պաղիլէրի իլէ

- իսմիմ իւզերէրինտէ տնըտըղը թա'իֆէլէրին ճիւմ-
 լէսի Բապպը արայալար՝ տէյիւ պունլարըն ճիւմլէ-
 սինի իճրա էտէն Բապպըն պույուրաըղը մուհարրէր
 48 տիր : Քէնտի իշլէրինին ճիւմլէսի էզլտէն պերու
 49 Ալլահա մա'լիւմ տիր : Պու էճլտէն պէն միւնա-
 սիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Ալլահա իման էտէն թա'իֆէ-
 20 լէրէ էզլէթ վէրմէյիպ՝ Անճագ փութլարըն քերա-
 հէթլէրինտէն վէ զինստան վէ պօղուլմուշ նէսնէ-
 տէն վէ գանտան իճթինապ էթսինլէր՝ տէյիւ մէք.
 21 Թուպ եազալըմ՝ Զիրա էզմինէ ի գաւթիմէտէն պէ-
 րու , Մուսա հէր սէպթ կիւնիւ սինաղօղլարտա օ-
 գունմադտա օլուպ , հէր շէհրտէ անը վազ՝ էտէն-
 լէն վար տըր՝ տէտի :
 22 Օլ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ րէսուլլէր վէ իիւ-
 թիյարլարա , քէնտիլէրինտէն պա'ղը ատէմլէր ,
 եա'նի պիրատէրլէր տրաւընտա միւթէպէր օլան
 Պարսապա լազըպլը Եէհուտա իլէ Սիլասը ինթի-
 խապ էտիպ Փափլօս վէ Պարնապա իլէ պերապէր
 Անթաքիայա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ :
 23 Վէ անլէրին եէտիլլէ տթի իւզ զիքր վէճհլէ պիւ
 մէքթուպ կէօնտէրտիլլէր :
 Բէսուլլէր վէ իիւթիյարլար վէ պիրատէրլէր թա-
 րաֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Գիլիգիատա
 թա'իֆէլէրտէն օլան պիրատէրլէրէ սէլամ՝ օլունուր ,
 24 Պիզ քէնտիլէրինէ էմր էթմէմիշ իքէն թարաֆը-
 մըզտան պա'ղը քիմսէլլէր չըզըպ՝ խաթն օլունմագ
 վէ շէրի'աթը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր տէմլէրիյ-
 լէ նէֆսլէրինիզի իզլալ էտէրէք , սիզի միւզթա-
 25 րիպ գըւմիշ օլաըզլարըն իշլթաիյիմիզտէն , Պիզ
 պիւ իթթիֆադ ճէմ՝ օլուպ՝ ատէմլէր ինթիխապ

- 26 Էտերէք, Ճանլարընը Րապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն իսմի իշիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվկիւլ-լիւլէրիմիզ Պարնապաս վէ փաւլօս իլէ պերապէր
- 27 Կէօնտէրմէյի թէնսիպ էտերէք. Եէհուտա իլէ Սիլասը կէօնտէրտիք. անլէր տախի հէման պու շէյ-
- 28 լէրի շիֆասէն իսպար էտէճէքլէր աիր, Զիրա սի. զին իւզէրինիզէ պու լազըմ շէյլէրտէն մա'սա եիւք եիւքլէթմէմէք Րուհ իւլ Գուստա վէ պիզէ
- 29 միւնասիպ կէօրիւնտիւ, Եա'նի փութ գուրպանըն. տան վէ գանտան վէ պօղըլմուշտան վէ զինատան իճթինապ էտէսինիզ, վէ պու շէյլէրտէն սագընտը. զընըզ հալտէ էյի էթմիշ օլուրսընըզ. 'աֆիյէթ. տէ օլունըզ,
- 30 Անլէր եօլա չըգարըլտըգտան սօնկրա Անթաքի. այա կէլտիլէր. վէ ճէմա'աթը ճէմ' էտիպ' մէքթու
- 31 պը թէսլիմ' էթտիլէր, Վէ անլէր տախի օգուտըգտա, թէսէլլիսինտէն տօլայը մէսրուր օլտուլար,
- 32 Վէ Եէհուտա իլէ Սիլաս քէնտիլէրի տախի իհա. մա մալիք օլտըգլարընտան' չօգ քէլամ իլէ պիրա. տէրլէրէ նասիհաթ վէրիպ' թագվիյէթ վէրաիլէր,
- 33 Վէ պիր միւնտէթ էյլէնտիքտէն սօնկրա, պիրա. տէրլէր թարաֆընտան սէլամէթլէ բէսուլլէրէ իր-
- 34 սալ օլունտուլար իսէ տէ, Սիլասա օրատա գալ-
- 35 մագ միւնասիպ կէօրիւնտիւ, Վէ փաւլօս իլէ Պարնապաս սա'իր նիչէ քիմնէլէր իլէ պերապէր Անթաքիատա իգամէթ էտիպ, Րապպըն քէլամընը թա'լիմ ու թէպշիր էտէրլէր իտի,
- 36 Վէ պիր գաշ կիւն սօնկրա փաւլօս Պարնապատա իիթապէն' Տէօնիւպ Րապպըն քէլամընը վա'զ էթ. աիյիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատէրլէրի զէյարէթ

էտէրէք, նէ հալտէ պուլնտըգլարրնը Եօրէլէ՛ տէ-
 37 տի : Վէ Պարնապաս Մարգօս տէնիլէն Եուհաննա-
 38 յը պերապէր ալմագ իսթէտի իսէ տէ , Փաւլօս
 փամֆիլիտաս քէնտիլէրտէն այրըլպ՝ քէնտիլէր իլէ
 պիրիքտէ իշէ կիթմէյէն քիմնէյի պերապէր ալմա-
 39 ղը լայըգ կէօրմէտի : Պուլնտան տօլսյը միւննազա՛ա
 վուգու՝ պուլտու շէօյլէ քի պիրի պիրինտէն այրը-
 լտըլար . վէ Պարնապաս Մարգօսը Էանընա ալըպ՝
 40 կէմի իլէ Գըպրըսա կիթտի , Փաւլօս տտիի Սիլասը
 ինթիխապ էտիպ , պիրատէրլէր Թարաֆընտան Ալ-
 41 լահնէ 'ինսյէթինէ հաւալէ օլունտըգտան սօնկրա ,
 'Ազիմէթ էտիպ՝ Սիւրիա իլէ Գիլիգիսյը տօլաշա-
 րագ , քիլիսէլէրէ Թագվիյէթ վէրիւր իտի :

ՊԱՊ 16

1 Վէ Տէրպէ իլէ Լիսթրալլա վաալըլ օլուպ՝ իշթէ
 օրատա Թիմօթէօս իսմինտէ պիր շայիրտ վար իտի .
 մերգուժ միւ՛մին պիր Եէհուտի դարընըն օղլը օ-
 2 լուպ՝ փէտէրի իսէ Եուլնանի իտի , Պու տաիի Լիսթ-
 րա իլէ Գօնէատա օլան պիրատէրլէրին հիւսն ի շէ-
 3 հատէթինէ մազհար օլմաղլէ , Փաւլօս պուլնու՛ն
 քէնտիսի իլէ պերապէր չըգմոսընը իսթէյէրէք , օլ
 մահալլէրտէ պուլլունան Եէհուտիլէր սէպէպինտէն ,
 անը ալըպ խաթն էյլէտի . զիրա փէտէրի Եուլնանի
 4 իտիյինի ճիւմլէտի պիլիլըլէր իտի : Վէ շէհըլէրտէն
 կէլէրլէր իքէն , Եէրուշալիմտէ օլան րէսալլէր իլէ
 իսթիյարլար Թարաֆընտան դարար վէրիլէն դա-
 նուլարը հըֆղ էթմէլէրի իշիւն՝ անլէրէ Թէսլիւր
 5 էտէրլէր իտի : Իմտի քիլիսէլէր իմանտա քէսպ ի

իմարեթ պիրլէ կիւն պէ կիւն 'ատէտի թէղայիւս
էթմէքաէ իտի :

- 6 Վէ Զիրճիատան վէ Ղալաթիա տիյարընտոն
կէչիպ՝ Ասիատա քէլամը սէջլէմէլէրի Բուհ իւլ
7 Գուտա թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ , Միսիա
ճիվարընա կէչիպ՝ Պիթինիայա տօղրու կիթմէյէ
8 Ճէհտ էթտիլէր իսէ տէ , 'Բուհ անլէրէ իզն վէրմէ-
9 տիյինտէն , Միսիայը կէչիպ՝ Թրօտաա էնտիլէր : Վէ
կէճէլէյին փազլօս բույաղընտա՝ Մազէտօնիայա
կէչիպ պիղէ եարաըմ՝ էյլէ՝ տէյիւ քէնտինէ եալվա-
րաա Մազէտօնիայը պիր տտէմի էօնիւնտէ տուրուր
10 կէօրտիւ : Վէ պու բույայը կէօրտիւքաէ , Բապպ
պիղի անլէրէ պէշարէթի թէպշիբ էթմէյէ տա՝վէթ
էթմիշ իտիյինի անկլայարագ , տէր հալ Մազէտօ-
նիայա չըգմաղա սայ՝ էյլէտիբ :
- 11 Պէջլէճէ պիղ Թրօտատան աչըլըպ՝ տօղրու Սա-
մթրագիյէ կիթտիբ , վէ էրթէսի կիւն Նէափօլի-
12 սէ , Օրատան տախի Մազէտօնիա սէմթինին պաշ
շէհրի , վէ մուհաճիրին մահալի օլան Ֆիլիփիյէ
էւրբէ , վէ պու շէհրտէ պիր գաշ կիւն մէքս էլլէ-
13 տիբ , Վէ սէպթ կիւնիւնտէ , շէհրտէն տըշարը բը-
մաղըն քէնարընա , 'տաէթ իւղրէ տու՝ա էթտիբէ-
րի մահալէ չըգըպ օթուրտըգ , վէ ճէմ՝ օլմուշ գա-
14 ըլլարա սէջլէտիբ : Վէ Թիաթիբալը էրղալանի
սաթան , վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Ղիտիա նամ
պիր դարը տինկէյօր իտի . Բապպ տախի փազլօըն
սէջլէտիյի շէյլէրէ տիգդաթ էթմէք իւղրէ , մէր-
15 դումէնին գալպինի աշար , Վէ քէնտիսիյէ խանէ-
սի խալգը վաֆթիղ օլունտըգտա , էյէր պէնի Բապ-
պալալա՝ Յիսուսըն Բուհու :

պա միւ՛մինէ՛ 'ատտ էթտինիզ իսէ , էվիմէ կիրիպ
իգամէթ էտինիզ՝ տէյիւ բիճա էթտի , վէ իպրամ՝
էտէրէք պիղի կէօթիւրտիւ :

- 16 վէ վագը՝ օլտու քի պիզ տու՝այա կիտէր իքէն ,
քէնտիսինտէ ֆալճը պիր բուհ օլան՝ վէ ֆալ աչ-
մաարյլէ աղալարընա չօգ քեսար կէթիրէն պիր ճա-
17 բիյէ պիպէ բասթ կէլտի Մէզպուրէ փալլօս իլէ
պիղիմ՝ արտըմըզա տիւշիւպ նիտա իլէ՝ Պու ատէմ-
լէր Ալլա՛հ ը միւթա՛ալն գուլլարը օլուպ՝ պիզէ խէ-
18 լաւ թարիդինի վա՛ղ էտիյօրլար՝ տէր իտի , վէ
նիչէ կիւնէր պու եօլտա հարէքէթ էթմիշ օլմաղ-
լէ , փալլօս միւքէտտէր օլարագ , տէօնիւպ օլ բու-
հա՛ Յիսուս Քրիստոսըն իոմիլյէ սանա էմը էտէրիմ՝ ,
19 անտէն չըգ՝ աէտիքտէ , օլ սա՛աթ չըգտը՝ Մէզ-
պուրէնին աղալարը տախի քեսարլարընն իւմիւտի
քէսիլտիլինի կէօրտիւքտէ , փալլօս իլէ Սիւսաը
թուլթուպ՝ մէյտանա բու՛էսանըն հուզուրընա սիւ-
20 բիւքէյէրէք , Անլէրի վապիթլէրէ իհզար իլէ՝ Պու
ատէմլէր Եէհօուտի իքէն , շէհրիմիզի ալթ իւսթ է-
21 տիյօրլար , վէ Բօմալը օլտըղըմըզ հալտէ , պիզէ
գապուլ վէ իճրա էթմէսի ճա՛իզ օլմայան պինլէր
22 վա՛ղ էտիյօրլար՝ տէտիլէր , վէ խալգ իւղէրլէրինէ
հիւճում էյլէմէքլէ , զապիթլէր անլէրին լիպալա-
րընը ճէպրէն սոյտըգտան սօնկրա՝ տէյմէլէրինի
23 էմը էթտիլէր , վէ անլէրի տարպ իլէ մէճրուհ էթ-
տիքտէն սօնկրա , մահպէսէ իլգա էտիպ՝ անլէրի
տիգգաթլէ հըֆզ էթմէսինի հապտիսանէ միւտիրինէ
24 թէնպիհ էթտիլէր , Օլ տախի պէյլլէ պիր թէնպիհ
ալմաղլէ , անլէրի իչ զընտանա իլգա էտիպ՝ պագ-
լարընը թօմրուզա վաւրաու :

- 25 Վէ կէճէ եարըսընտա փափլօս իլէ Սիլաս տո՛ւա
էտիպ՝ Ալլա՛հա համա էթմէքտէ , մահպուտար սա
- 26 Խի անլէրի տինկէմէքտէ իքէն , հա՛կեմահ 'աղիմ
պիր հարէքէթ Ի արզ վըւգու՝ պուլարագ , զըն
տանըն թէմէլլէրի սարսըլըպ՝ տէր հալ ճիւմէ դա
փուլար աչըլըպ հէր քէտին պաղլարը չէօղիւլաիւ :
- 27 Վէ հապիսանէ միւտիրի ույանըպ՝ մահպէսին գա
փուլարընը աչըգ կէօրմէքլէ , մահպուտար ֆիրար
էթտի զաննըյլէ գըլըճ չէքիպ՝ քէնտի քէնտինի
- 28 Էօլտիւրէճէք օլտու : Ամմա փափլօս պիւլէնտ ավաղ
իչէ չաղըրըպ՝ ֆէնտինէ պիր զարար էթմէ , զիրա
- 29 ճիւմէմիզ պուրատա իզ՝ տէտի : Օլ տախի ըլըգ
իսթէյիպ իչէրի դօշտու , վէ լէրզան օլուպ՝ փափլօս
- 30 իլէ Սիլասըն պաղլարընա դափանար : Վէ անլէրի
աըշարը չըգարըպ՝ էյ էֆէնտիլէր , նէ՞ ետփմալը-
- 31 յըմ քի խէլա՞ պուլայըմ՝ տէտի : Անլէր տախի՝
Բապպ Յիսուս ֆրիստոսս իման կէթիր , վէ քէն
տին վէ էհլի պէյթին խէլաս պուլաճագսընը տէ
- 32 տի : Վէ անա վէ խանէսինտէ պուլընանլարըն ճիւմ
33 լէսինէ Բապպըն քէլամընը սէջլէտիլէր : Օլ տախի
անլէրի կէճէնին հէման օլ սա՛տթընտա աըլպ՝ եա
րալարընը եըյդատը . վէ քէնտիսիյլէ ճէմի՝ ի թէ՛ալ-
- 34 լիւգաթը տէր 'ադապ վաֆթիզ օլունաուլար : Վէ
անլէրի խանէսինէ չըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու , վէ
Ալլահա իման կէթիրէրէք պիւթիւն էհլի պէյթի
- 35 իլէ մէսրուր օլտու : Վէ սապահ օլարգտա՞ զա
պիթլէր չաուշարը կէօնտէրիպ : Օլ ատէմլէրի սալը
- 36 վըր՝ տէտիլէր : Վէ հապիսանէ միւտիրի պու սէօզ
լէրի փափլօսա նագլ էտիպ՝ Զապիթլէր սալը վէ
ըիլմէնիզ իչիւն Խաղէր կէօնտէրտիլէր , անըն իչիւն

- 37 շիմտի չըգըպ սէլամէթլէ կիտինիզ՝ տէտի : Փաւլօս
խսէ անլէրէ՝ Պիզ Բօմալը տտէմլէր իքէն , պիզի
պիլա մուհաքէմէ 'ալէնէն տէջիւպ զընտանա իլգա
էթտիլէր . շիմտի տէ պիզի կիզլի՞ մի չըգարըյօր .
լար էօլլէ օլմազ , տմմա քէնտիլէրի կէլիպ պիզի
38 չըգարընլար՝ տէտի : Վէ չաուչլար պու սէօզլէրի
զսպիթլէրէ իխպար էթտիլէր . անլէր տախի Բօմա .
39 լը օլաբզլարընը իշիթմէքլէ՝ գօրգտուլար , Վէ կէ-
լիպ իլթիֆաթ էտէրէք՝ անլէրի տըշարըյա չըգա-
րըպ . շէհրտէն 'աղիմէթլէրինի ըիճա էթտիլէր :
40 Վէ անլէր զընտանտան չըգըպ՝ Լիտիանըն Խաւէ-
կիրտիլէր . վէ պիրտտէրլէր իլէ կէօրիւշիւպ՝ անլէ-
րէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօնկրա կիթտիլէր :

- 1 Վէ Աֆիփօլիս իլէ Ափօլլօնիտտան կէչիպ Ուլա-
նիյէ կէլտիլէր . օրատա տախի Եէհուտիլէրին սի-
2 նաղօղը վար իտի : Վէ Փաւլօս 'ատէթի իւզըէ
հանլարընա վարըպ՝ Մէսիհին ելէմ չէքմէսի վէ էս .
3 վաթտան գըյամ էթմէսի լաղըմ իտի . շէմ տա-
խի պէնիմ սիզլէ թէպշիր էթտիյիմ Յիսուս՝ Մէսիհ
տիր տէյիւ թէֆտիր ու պէյան էտէրէք , քիթապ-
լարտան իւշ սէպթ կիւնիւ անլէր իլէ միւպահէսէ
4 էտէր իտի : Վէ անլէրտէն պա'զըլարը վէ միւթ .
թադի Եռնանիլէրտէն պիր պէջիւք ճէմա'աթ վէ
միւթէպէր գարըլարտան նիչէլէրի տախի ի'թիգատ
էտիպ՝ Փաւլօս վէ Ուլաս իլէ միւթթէհիտ օլտու-
5 լար : Ամմա իմանա կէլմէյէն Եէհուտիլէր հասէտ
էտիպ , քէնտիլէրիլէ պէրապէր այադ թազըմըն .

- տան պա՛զը եարամազ քիմեյէրի թօփլայըպ՝ շէհի վէլվէյէ վէրտիլէր , վէ Եասօնըն խոնէտինէ հիւ ճումլէ՛ խալզըն հուզուրընա կէթիլիլվէյէրինի թա.
- 6 Էպ կէթտիլէր , Ամմա անլէրի պուլմաադգլարընտա՛ն Եասօնը վէ պիրատէրլէրտէն պա՛զըսընը շէհրին հաքիմլէրինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնեայը Ֆէսատու վէ.
- 7 րէն օլ ատէմլէր պուրայա տախի կէլտիլէր . Եա. սօն տախի անլէրի գապուլ Էթտի վէ անլէրին ճիւմլէսի՝ Յիսուս իսմինտէ տիկէր պիր փատիլա՛յ վար տըր՝ տէյերէք , Գայսէրին ֆէրմանլըրընա մու. խալէֆէթ Էտիյօրլար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իսի .
- 8 Վէ պու շէյէրի իշիտէն գալապալըզը վէ շէհրին
- 9 հաքիմլէրինի միւզթարիպ Էթտիլէր , Վէ անլէր Եասօն իլէ սա՛րիլէրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլէրի
- 10 սալը վէրտիլէր , Պիրատէրլէր տախի տէր հալ կէ. ճէլէյին փապլօս իլէ Սիւլա՛ը Պէրիյէյէ կէօնտէրտի. լէր . պուլլար տախի օրայա վասըլ օլըպ՝ Եէհու.
- 11 տիլէրին սինաղօղընա կիթտիլէր , Անլէր իսէ Սէ. լանիքտէ պուլլունանլարտան էշլէֆ օլմալէրիլլէ , քէ. լամը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ Էտիպ՝ պու շէյէր պէօյլէ՞ մի տիր՝ տէյիւ հէր կիւն Գիթապլարը թէ.
- 12 Թէպպիւ՝ Էտէրլէր իտի , Պուլնուլն իւզէրինէ անլէր. տէն չօդ քիմեյէր վէ միւ՛լթէպէր Եուլնանի գաբըլար. տան վէ էրքէքլէրտէն նիչէլէրի իմանա կէլտիլէր .
- 13 Վէ Սէլանիք Եէհուտիլէրի փապլօսըն Պէրիյէտէ Ալլահըն քէլամընը թէպշիր Էթտիլլինի պիլտիլէրին. տէ , օրայա տախի կէլիպ խալզը թա՛հիք Էթտիլէր .
- 14 Օլ զէման՝ պիրատէրլէր փապլօսը տէնիպ թաթա. ֆընա կիթմէք իւզրէ՛ տէր ՝ադապ Եօլա չըգաթաթ. լար . ամմա Սիւլաս իլէ Թիմօթէօս օրատա գալըր.

- 15 լար : Վէ փա՛լլօսա րէֆագաթ էտէնէր անը Աթի-
նայա տէկին կէթիրիպ . Սիլաս իլէ Թիմօթէօսա՝ պիր
ան էվիլէ ետննա կէլմէլէրի խուսուսընտա էմր ա-
լըպ կիթտիլէր :
- 16 Վէ փա՛վլօս Աթինատա անլէրէ միւնթազըր իքէն ,
շէհրէ փուլթլար իլէ մէմլու կէօրիւպ՝ րուհու տէ .
- 17 րունինտէ հիտտէթլէնմէքլէ , Սինաղօղտա Եէհու-
տիլէր վէ միւթթազիլէր իլէ վէ հէր կիւն չարշուտա
թէսատիւֆ էթտիյի քիմնէլէր իլէ միւպահէսէ էտէր
- 18 իտի : Վէ Էփիգուրօպլ վէ Իսթօիգի ֆիլօսօֆլար-
տան պա՛ղըսը անըն իլէ միւպահէսէ էտիպ , պա՛ղը-
լարը՝ Պու լաֆղէն նէ՞ տէմէք իսթէյօր , վէ պա՛ղը-
լարը՝ Ղարիպ իլահլար վա՛իզի օլմնյը տըր՝ տէրլէր
իտի . զիրա անլէրէ Յիսուսը վէ գըյաթթի թէպ .
- 19 շիր էտէր իտի : Վէ անը ալըպ՝ Արիօփաղօսա կէօ-
թիւրտիւքտէ՝ Սէնին տէղյէտիյին պու էէնի թա՛լիմ՝
- 20 նէ օլտըղընը անկլամամըղ միւմքի՞ն մի տիր . Զիրա
սէն գուլաղլարըմըղա զարիպ շէյլէր իրատ էտի-
յօրսըն . պու էճլտէն անլէրին նէ օլտըղընը անկ-
- 21 լամագ իսթէրիզ՝ տէտիլէր : Զիրա Աթինալըլարըն
քէաֆֆէսի վէ օրատա իգամէթ էտէն էճնէպիլէր
էէնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինկլէմէքտէն զայրի
շէյէ վագըթ սարֆ էթմէզլէր իտի :
- 22 Օլ վագըթ փա՛վլօս Արիօփաղօս օրթասընտա տու-
րուպ տէտի քի՝ Էյ Աթինալը աաթմէր՝ , սիզի հէր
վէճհէ զիյատէսիյլէ էհլ ի 'իպատէթ կէօրիւյօրըմ՝ .
- 23 Զիրա տօլալըպ սիզին մա՛պուտլարընըղա նաղար է-
տէր իքէն , իւզէրինտէ՝ Նամա՛լիւմ իլահա՝ տէյիւ
էաղըլմըչ պիր մէղպահ պուլտում՝ . իմտի պէն սիզին
թանըմայարագ 'իպատէթ էթտիյինիզի , սիզէ հէման

- 24 անը վա՛ղ էտիյօրըմ՝ Տիւնեայը վէ անտէ օլան
քեաֆֆէ ի մէվճուտաթը խաղգ էտէն Ալլահ. քէնտիսի
սէմա իլէ գէմինին Բապար օլմաղլէ , էլ իլէ ետիլըրը
- 25 հէյքէլլէրտէ սաքին օլմաղլայ , Անա պիր շէյէ միւհ.
թաճ կիպի ինսան էլի իլէ խըտմէթ օլունմաղ , շիւնքի
ճիւմլէյէ հայաթ վէ նէֆէս վէ հէր շէյի իհսան էտէն
- 26 Օ տըր . Վէ նէվ՛ ի պէշէրին ճիւմլէ միլլէթլէրինի
պիւթիւն ըու ի գէմինտէ սաքին օլմաղլարը իչիւն ,
պիր գանտան խաղգ էտիպ՝ մուգատտէմճէ մու՛ալլէն
վազըթլարը վէ մէսքէնլէրինին հուտուտլարընըթահ.
- 27 տիտ էյլէտի , թա քի հէր նէ գատար Ալլահ հէր
պիրիմիզտէն ուզադ տէյիլ իսէ տէ , անը տրայաղար ,
- 28 պիւքի լէմա իլէ անը պուլուրլար , Զիրա անըն իլէ՝
եաշարըզ վէ հարէքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ ,
նիթէքիմ՝ սիզին շա՛իրլէրինիզտէն պա՛ղըլարը՝ Զիրա
- 29 պիզ տէ անըն նէսլի իզ՝ տէյիւ սէօյլէմիշ տիր , իմտի
պիզ Ալլահըն նէսլի օլտըղմըզ թադտիրտէ , Ուլու.
հիյէթի ինսան սէնտա՛թը վէ հիւնէրի իլէ օյաւմուշ
օյան ալթուհ եա կիւմիւշ եա թաշա պէնկզէր զանն
- 30 էթմէմէլի իզ , Վէ Ալլահ իշպու. ճէհալէթ գէման.
լարընտան իղմուզ էթտի իսէ տէ , շիմտի հէր եէրտէ
ատէմլէրին ճիւմլէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէնպիհ
- 31 էտիյօր , Զիրա քէնտիսի թա՛սին էթտիյի տտէմին
վասըթասըյլէ տիւնեայը՝ յատալէթ իւզըէ հիւքմ՝
էթմէք իչիւն՝ պիր կիւն թախսիս էթմիշ օլուպ ,
անը տա էմվաթտան գըյամ՝ էթտիրմէսիյլէ ճիւմ.
լէնին իման էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի :
- 32 Վէ էմվաթտան գըյամը իշիթտիլլէրինտէ պա՛.
ղըլարը իսթիհզա էտիպ՝ պա՛ղըլարը տախի՛ Պու.
խուսուստա սէնի թէքըար տինկլէրիզ՝ տէտիլէր :

33 Վէ պէօյէճէ փալլօս արալարընտան չըգար :
 34 Ամնա պա'ղը ատէմէր անըն իլէ միւթթէհիա օ-
 լուպ իմանա կէլտիլէր - վէ պունլարըն արաւընտա
 Արիփաղօսը Տիօնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա
 պիր գարը վէ անլէր իլէ սա'իրլէր տախի վար իտի :

ՊԱՊ 18

1 Պա'տէհու փալլօս Աթինատան մուֆարադաթլէ
 2 Գորընթօսա կէլտի, վէ Գլաուտիօս Գալէրէն պիլ
 ճիւմլէ Եհհուտիլէրին Բօմատան չըգմալարը իշիւն
 սուտըր էտէն էմրի սէպէպիլլէ՝ Իթալիստան հէ-
 նուզ կէլմիշ օլան 'տն ասըլ Փօնթօսը Ագուիլա
 նամ՝ պիր Եհհուտի իլէ ղէվճէսի Փրիսգիլլայը պու-
 3 լուպ՝ անլէրին Եանընա կիթտի : վէ սէնա'աթլարը
 պիր օլմաղլէ , Եանլարընտա գալըպ իշլէր իտի . ղի-
 4 րա սէնա'աթլարը չատըրծըլըգ իտի : վէ հէր սէպթ
 կիւնիւ սինաղօղտո միւպաւհէսէ էտիպ՝ Եհհուտի-
 5 լէրի վէ Եուլանիլլէրի իլգամ էտէր իտի : վէ Սի-
 լաս իլէ Թիմթէօս Մազէտօնիատան էնտիքլէրին-
 տէ , փալլօս բուհընըն թէշվիգիլլէ , Եհհուտիլէրէ
 Յիսուսըն Մէսիհ իտիյինէ գալի'էն շէհատէթ էտէր
 6 իտի : վէ անլէր մուգալլէմէթլէ քիւֆր էթմէլէրիյ-
 լէ , քէնտիսի էլպիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանը-
 նըզ պաշընըզ իւզէրինէ օլսուն . պէն փաք իմ շիմ-
 7 տէն սօնկրա թա'իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի : վէ օ-
 բատան չըգըպ՝ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Եուսթօս
 նամ՝ պիր քիմնէնին խանէսինէ կէլտի . օլ խանէ
 8 սինաղօղա միւթթատըլ իտի : վէ սինաղօղ ղէ'իսի
 Գրիսփօս քէտֆէէ ի էհլի պէյթիլլէ Բապպա ի-

- ման էթ տի . Գորբնթօուլուարտան տախի նիլէ քիմ .
սէլէր իշտիպ իման էտէրէք՝ վաֆթիզ օլունտուլար :
- 9 Վէ Բապպ կէճէ բուլատա ֆաւլլօսա՝ Գօրգմա , լա .
- 10 քին սէյլէ վէ սիւքիւթ էթմէ . Զիրա պէն սէնին
իլէ իմ , պիր քիմնէ տախի բէնճիտէ էթմէք իլինն՝
սանա հիւճոււմ էթմէյէճէք տիր , չիւնքի պու շէհր .
- 11 տէ պէնիմ գաւմըմ՝ չօգ տըր՝ տէտի : Վէ արա-
լարընտա Ալլահն քէլամընը թա՛լիմ էտէրէք , պիր
սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի :
- 12 Վէ Ղալլիօն Ախայես վալլիսի իքէն , Եէհուտիլէր
պիւլ իթթիֆադ ֆաւլլօսըն՝ ալէյհինէ գաղբայ՝ տըր
- 13 մահքէմէյէ ճէլպ իլէ՝ Պու քիմնէ շէրի՛տթըն խիլաֆը
վէճհէ Ալլահա իպատէթ էթմէյէ տտէմլէրի՛թէշ .
- 14 վիգ էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ ֆաւլլօս աղզընը ալմադ
իւզըրէ իքէն , Ղալլիօն Եէհուտիլէրէ՝ էյ Եէհուտի-
լէր , էյէր մէսէլէ պիր հագգարզլըգ ետիստ պիր ֆէնա
իշ օլա իտի , սիղէ հագգ իւզըրէ թէհամմիւլ էտէր
- 15 իտիմ : Ամմա մէսէլէ սէօզ եա իսմլէր եա շէրիտ-
թընըզա տա՛իր իտէ , սիզ քէնալինիզ կէօրիւնիւզ .
զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ օլմագ իսթէմէմ՝
- 16 տէյէրէք , Անլէրի մահքէմէտէն թարտ էյլէտի :
- 17 Օլ վագըթ ճիւմլէ Եոււնանիլէր սինաղօզ լէ՛իսի
Սօթմէնէսի թուլուպ՝ մահքէմէնին էօնիւնտէ
տէյէրլէր իտի . Ղալլիօն իսէ պու շէյլէրին հիւ
պիրինի վաղիֆէ էտինմէտի :
- 18 Փաւլլօս տախի խայլի վագըթ տահա էյլէնիպ՝
պա՛տէհուլ պիրատէրլէր իլէ վէտա՝ էտէրէք նէզըր
օլարղը ճիհէթլէ Քէնխրիատա պաշընը թրաշ էթ-
տիքտէն սօնկրա , ֆրիսգիլլա վէ Ագուիլաս քէնտի-
սիյլէ պէրապէր օլարագ , պահրէն Սիւրիսպա աղի-

- 19 մէթ էյլէտի : Վէ Էֆսուսա վասըլ օլտըգտա , ան-
 լէրի օրատա պրագտը . քէնտիսի տախի սինաղօղա
 20 կիրիպ՝ Եէհուտիլէր իլէ միւպահէսէ էթտի : Վէ
 Էանլարընտա պիր միւտտէթ տահա մէքս էթմէսինի
 21 ըիճա էթտիլէր իսէ տէ , ըազի օլմայըպ Անճագ՝ կէլէ-
 ճէք պսպրամը մոսթլագա Եէրուշալիմտէ էթմէլի իմ ,
 ամմա Ալլահըն իրատէթիլէ Էինէ սիգէ տէօնէրիմ՝
 տէյերէք , անլէր իլէ վէտա՝ Էտիպ Էֆսուստան պահ-
 22 ըն չըգտը : Վէ Գոյսէրէյէյէ վասըլ օլտըգտա ,
 Եէրուշալիմ չըգըպ՝ քիլիսէյի սէլամլատըգտան սօնկ-
 23 ըա՝ Անթաքիայա էնտի : Վէ պիր միւտտէթ մէքս
 էթտիքտէն սօնկրա , չըգըպ Ղալաթիա էյալէթի
 իլէ Ֆրիճիպը սըրա իլէ տօլաշարագ , ճիւմլէ շայիրտ-
 լէրէ թագվիլէթ վէրիբ իտի :
 24 Վէ Էհլի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-
 փօլլօս իսմինտէ՝ 'ան ասըլ իգքէնտէրիլի պիր Եէ-
 25 հուտի Էֆսուսա կէլտի : Պու առէմ՝ Բապպըն
 թարիգինտէ թա'լիմ օլունմուշ , վէ ըուհճա
 զայրէթլի օլմասըյլէ , Բապպա միւթա'ալլիգ շէյ-
 լէրի սէյլէյիպ՝ տիգգաթլէ թա'լիմ Էտէր իտի ,
 Ֆագաթ Էալընըզ Եուհաննանըն վաֆթիգինի պիլիբ
 26 իտի : Վէ սինաղօղտա ճէսարէթլէ սէյլէմէյէ պաշ-
 լատըղընտա Ագուիլաս իլէ Փրիսգիլլա տախի անը
 իլիթմէլէրիլէ Էանլարընա ալըպ՝ Ալլահըն թարի-
 գինի անա տահա զիյատէ թաուրիհ էթտիլէր :
 27 Մէրգուլմ Ախայէայա կէչմէքլիլի միւրատ էթմէք-
 լէ , պիրատէրլէր աշ թէրղիպ Էտէրէք , շայիրտլէրէ
 անը գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտա Էազտըլար .
 օլ տախի վասըլ օլտըգտա՝ 'ինայէթլէ իման է-
 28 տէնլէրէ չօգ Էարտըմ էյլէտի : Զիրա քիթապլար-

տան Յիսուսըն Մէսիճ իտիյինի պէյան էտէրէք,
Եէհուտիւէրի 'ալէնէն վէ էքիտէն իսքեաթ էտէր
իտի :

ՊԱՊ 49

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ափօլլօս Գօրընթօստա իքէն
փալլօս էօգարը սէմթլէրի աօլաշարագ Էֆսուտո
- 2 կէլիպ , պիրգաշ շայիրտ պուլտրգտա անլէրէ՝ իման
էթտիյինիքաէ Բուճ իւլ Գուտսա նա՛իլ օլաընը՛լ
մը՝ տէտի : անլէր տախի անա՝ Բուճ իւլ Գուտս
- 3 մէվճուտ իտիյինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտիլէր : Ու
տախի անլէրէ՝ Էյլէ իսէ նէյէ՞ վաֆթիղ օլունար.
նըզ՝ տէտիքտէ , անլէր Եուճաննանըն վաֆթիղիլնէ
- 4 տէմլէրի իւղէրինէ , փալլօս՝ Եուճաննա գալմա՝
Պէնտէն սօնկրա կէլէնէ , էա՛նի Գրիստոս Յիսուսա
իման էտինիզ՝ տէյէրէք , թէվպէ վաֆթիղիլնէ վաֆ.
- 5 թիղ էյլէտի՝ տէտի : Անլէր տախի պուճու իշիթ.
տիքտէ , Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիղ օլըն.
- 6 տուլար : Վէ փալլօս իւղէրլէրինէ էլլէրինի գօտրգ-
տա , Բուճ իւլ Գուտս անլէրին իւղէրինէ կէլլէրէ
լիսանլար թէքէլլիւմ էտէրէք իլճամ իլէ սէյլէր.
- 7 լէր իտի : Վէ ճիւմլէսի թագրիպէն օն իքի ատէմ
- 8 իտի : Վէ սինաղօղա կիրիպ՝ իւլ սյ միւտտէթ մէ.
լէքիւթ Ուլլասա միւթա՛ալլիղ շէյլէրտէն ճէու-
րանէ պահս էտէրէք , ատէմլէրի իլղամ էտէր իտի :
- 9 Վէ պա՛ղջ քիմնէլէր ՚ինատ վէ մուխալէֆէթ էտէ-
րէք , իալղըն հուգուրընտա պու թարիգ հազըն.
տա քէօթիւ սէյլէտիլլէրլինտէ , անլէրտէն չէքիլ-
տի , վէ շայիրտլէրի այըրըպ հէր կիւն թիրանօս

- նամ պիր քիմնէնին մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ է-
 10 տէր իտի : Պաւ տախի իքի սէնէ տէվամ էթմէքլէ,
 Ասիատա միւթէմէքքինյէրին քեաֆէսի . կերէք
 Եհնուտիլէր կերէք Եուհանիլէր . Բապպ [Յիսուսըն]
 11 քէլամընը իշիթտիլէր : Վէ Ալւահ փալլօսըն եւ-
 տիլլէ ֆէվդ էլ 'առէ միւ'ծիղէլէր իծրաէտէր իտի .
 12 Շէօլլէ քի անըն ճէսէտինտէն խաթալարա մէն-
 տիլլէր եախօտ իէշիթիմալար կէօթիլլիւլմէքլէ, ան-
 լէր մարաղլարընտան շիֆա պուլուպ՝ շէրիր ըուհ-
 լար տախի չըգար իտի :
 13 Վէ տօլաշմագտա օլան Էֆսուհըն Եհնուտիլէր-
 տէն պա'գըլարը շէրիր ըուհլու քիմնէլէրին իւզէ-
 րինէ Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուամաղա միւճասէ-
 րէթ էտիպ, փալլօսըն վա'գ էթտիլլի Յիսուս իլէ
 14 իւզէրինիզէ գասէմ օգուրըզ՝ տէրլէր իտի : Վէ
 պուհուլ էտէնլէր պաշ քեահին իսքէվա նամընտա
 15 պիր եհնուտինին եէտի օղլու իտի : Վէ օլ շէրիր
 ըուհ ճէվապէն՝ Յիսուսըն թանըրըմ, փալլօսը տա
 16 պիլիրիմ, լաքին սիզ քիմլէ'ր սինիզ՝ տէտի : Վէ
 շէրիր ըուհլու ատէմ անլէրին իւզէրինէ սըչրայըպ՝
 անլէրէ թէսալլուլթ էտէրէք, զալիպ կէլմէսիլլէ, օլ
 խանէտէն 'իւրեան վէ մէծըուհ օլարագ ֆիրար էթ-
 17 տիլլէր : Պու տախի Էֆսուստա միւթէմէքքին ճիւմ-
 լէ Եհնուտիլէր իլէ Եուհանիլէրէ մա'լիւմ օլուպ,
 ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշմէքլէ՝ Բապպ Յիսուսըն
 18 իսմի թա'ղիմ օլուհուր իտի : Վէ իման էթմիշ օ-
 լան նիչէ քիմնէլէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի ի'թիւրաֆ
 19 իլէ հիքեայէ էտէրլէր իտի : Վէ սիհրպաղըգ է-
 տէնլէրտէն վաֆիր քիմնէլէր քիթապլարընը ճէմ՝
 էտիպ, վէ ճիւմլէնին էօնիւնտէ եագըպ անլէրին

- պահասընը հիսապ էթտիքտէ՝ էլլի պին Դէհէ՛կիւ.
- 20 միւշ պուլտուլար : Պու մինվալ իւզըէ Բապպըն
քէլամը զիյատէսիյլէ թերագգը էտիպ գուվլէթլէ.
նիր իտի :
- 21 Վէ պու շէյլէր թէմում՝ օլտըգտա , փապլու Մա.
գէտօնիա իլէ Ախպէայը տօլաշտըգտան սօնկրա ,
Եէրուշալիմէ՝ աղիմէթ էթմէյի բուհընտա թաօմիմ
էտէրէք՝ Օրայա վարտըգտան սօնկրա Բօմայը տա.
- 22 խի կէօմէքլիյիմ կէրէք տիր՝ տէյիպ , քէնտինէ
խըտմէթ էտէնլէրտէն իքի քիշի , եա՛նի թիմօթէօ
իլէ էրաթօսը Մազէտօնիայա իրսալ էտիպ՝ քէն.
տիսի պիր միւտտէթ Ասիատա մէքօ էթտի :
- 23 Վէ օլ էսնատէ պու թարիգ խուօուսընտա խպ.
- 24 լի վէվէլէ վագը՝ օլտու : Զիրա Տիմիթրիօս իամինտէ
պիր գույումձը , կիւմիւշտէն Արտէմիս Կուօնի
հէյքէլ ըտմլէրինի եափմաղլէ , էհլի սէնա՛աթա
- 25 խայլի քեար էթտիրիր իտի : Մէրգում՝ անլէր իլէ
պու միսիլլիւ շէյլէրի եափանլարը ճէմ՝ էտիպ՝ էյ
ատէմլէր , պու սէնա՛աթըն պիլիմ՝ սէպէպ ի տէվ.
- 26 լէթիսիզ օլտըզըն պիլիւրսինիզ : Վէ պու փապլուսըն՝
էլ իլէ եափըլան էւհլուր իլահ տէյիլ տիր՝ տէ.
յէրէք , եալընըզ էֆսուստա տէյիլ , ամմա հէման
պիւթիւն Ասիատա վաֆիր խալզը իգնա՛ էտէրէք ,
- 27 իզլալ էթտիյինի կէօրիւպիշտիյօրսընըզ : Վէ եա.
լընըզ պու էսնաֆըմըզ հագարէթէ տիւշար օլմազ
թէհլիքէսինտէ օլմայըպ , անճագ իլահ՝ ըաղիմէ օ.
լան Արթէմիսին հէյքէլի տախի լա շէյ իթիպար
օլունուպ՝ պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա՛պու.
տէսի պուլունանըն՝ աղամէթի տախի միւնհէտիմ՝
- 28 օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ պունու իշիթտիքլէրին.

- տէ՝ փիւր զազապ օլարադ , Էֆսուսյըլարըն Արթէ-
 29 միսի պէոյիւք տիր տէյիւ պողրըշարլար : Պիւթիւն
 շէհր տախի տաղտաղա իլէ մէմլը օլուպ՝ Փավլօ.
 սըն եօլտաշլարը օլան Մագետօնիալը Ղայօս իլէ
 Արիսթարիսօը գափըպ՝ Ճիւմլէսի պիրանէն սէյրան-
 30 կեահա գօշտուլար : Վէ Փավլօս խալլըն արաաընա
 կիրմէք իսթէտի իսէ տէ , շոյիրտլէր անը պրադ-
 31 մատըլար : Հէմ՝ տախի Ասիա բու՛հտաքնտան պա՛-
 զըլարը տօսթլարը օլաղը ճիհէթլէ անա խապէր
 կեօնտէրիպ՝ սէյրանկեահա քէնտիսինի կէսթէրմէ-
 32 մէսինի բիճա Լթտիլէր : Իմտի Ճիւմհուր գարմա-
 գարըշ օլուպ՝ էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տօլլը ճէմ՝
 օլադգլարընը պիլմէյերէք , քիմի պոռնու վէ քիմի
 33 շուռու պողրըրըր իտի : Վէ Եհհուտիլէրին սէվգ
 էթտիքլէրի իսքէնտէրի խալլըն արաաընտան իլէրի
 սիւրաթիւլէր : Իսքէնտէր տախի էլի իլէ իշարէթ է-
 տիպ ճիւմհուրէ ճէվապ Լթմէք իսթէտի իսէ տէ ,
 34 Եհհուտի օլաղընը անկլաադղլարընտա , ճիւմլէսի
 պիր ալաղ իլէ՝ Էֆսուսյըլարըն Արթէմիսի պէոյիւք
 տիր տէյիւ իքի սա՛ւթ գատար պողրըշարլար :
 35 Ամմա շէհրէն քեաթիպի խալլը թէսքին էտիպ՝ Էյ
 Էֆսուսլը ատէմլէր , գա՞նդի ատէմ՝ վար արը քի
 Էֆսուսլըլարըն շէհրինին իւհ ը՝ ադիմէ օլան Ար-
 թէմիսին վէ Զէֆա թարաֆընտան նաղիլ օլան սա-
 36 նէմին հէյքէլ խաաիմի օլաղընը պիլմէյէ : Իմտի
 պոռնլար ի՛թիրաղ գապուլ էթմէզ շէյլէր օլմաղ-
 լէ , սիւքիւնէթ իւզըէ օլուպ՝ թէտպիրոիզ հարէ-
 37 քէթ էթմէմէնիզ լազըմ տըր : Զիրա պու ատէմ-
 լէրի կէթիրտինիզ , ամմա հէյքէլ սոյուճըլար եա-
 խօտ իլահնըղա քիւֆը էտիճիլէր աէյիլլէր տիր :

- 38 ՎԷՆՏՈՒՆԸ էյեր Տիմիթրիոս վէ անքն իլէ պէրապէս
պուլունան է՛լ ի սենա'աթըն պիր քիմաէ իլէ գիր
տա'վալարը վար իսէ , մուհաքէմէ կիւնլէրի օլու-
յօր , հաքիմլէր տախի վար տըր , պիրի պիրի իլէ
39 մուրաֆա'ա օլսունլար : ՎԷ էյեր մաթլուպընը
մէվատը քա'իրէյէ տաիր իսէ , ճէմի'յէթ ի մէշ
40 բու'էտէ ֆաալ օլունուր : Զիրա պու կիւնքի վա-
գը'աւտան տօլայը իթիլլալ թէօհմէթիլլէ միւթ.
թէհիմ' պուլունմագ թէհիլքէսինաէ իլ . չիւնքի
պու գարըշըգըգ իշիւն պէյան էտէ պիլէճէք սէպէ
պիմիլ քօգ տըր' տէտի վէ պու շէյլէրի սէղլէ
տիքտէն սօնկրա' ճէմա'աթը տաղըթալ :

ՊԱՊ 20

- 1 ՎԷ ՎԷՎԷՆ տաքին օլաղգտան սօնկրա' փալա
շայիրայէրի չաղըրըպ վէտա' էտէրէք , Մադէտօ.
2 նիպա' կիթմէք իւղրէ չըդտը , ՎԷ օլ սէմթէրի
տօլաշըպ' անլէրէ չօգ քէլամ' իլէ նաասիհաթ վէր-
3 տիքտէն սօնկրա , Եսունանի'աթանա կէլտի : ՎԷ իւշ
սյ մէքս էթտիքտէն սօնկրա , պահրէն Սիւրիայա
կէչէճէյի սըլաւա , Եհհուտիլէր անքն 'ալէյհիւն
պիր հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիլլէ , Մադէտօնիա իւ-
4 գէրինաէն 'ավտէթ էթմէյէ գարար վէրտի : ՎԷ
'Պէրիալը Սօփաթրօս վէ Սէլանիլլէրտէն Արիւ-
թարիօս իլէ Սէգունտօս վէ Տէրպէլի Ղայօս վէ
թիմօթէօս , վէ Ասիալը Թիլիգօս իլէ Թրօֆիմօս
5 Ասիայա գատար անա բէֆագաթ էթտիլէր : Պուն-

* Պա'ւլուր ֆիրրօս օղլու Սօփաթրօս

- լար իւրի կիտիպ՝ պիղի թրօսստա պէքէտիւէր :
- 6 Պիղ տախի ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօնկրա , ֆի-
լիփիտէն պահրէն չըգըպ պէշ կիւնտէ ետնլա-
րնա թրօսստ վարըպ , օրատա ետի կիւն էյլէնաիք :
- 7 Վէ հաֆթանն պիրինծի կիւնիւ , [շայիրալէր]
էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ՝ օլտըգլարընտա , փավլօս
էրթէտի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ , անլէրէ վա՛ղ էտէ-
- 8 րէք , քէլամը կէճէ ետրըսընտէք ուզաթտը : Վէ
օլ ճէմ՝ *օլտըգլարը ֆէվզանի օտատա փէք չօգ
- 9 գանտիլլէր վար իտի : Վէ էվթիխօս իսմինտէ պիր
նէվճիվան փէնճէրէտէ օթուրուպ տէրին ուլգուլա
տալմըշ իտի , վէ փավլօս վա՛ղընը ուզաթտըղընտա
անն ուլգուսը զալէպէ էթմէքլէ , իւչիւնծիւ թա-
պադատան աշաղը տիւշիւպ մէյթէն գալտըրըլտը :
- 10 Փավլօս տախի էնիպ՝ իւզէրինէ տիւշտիւ , վէ անա
սարըլըպ՝ Վէլվէլէ էթմէյինիզ , զիրա ճանը տէրու-
- 11 նինտէ տիր՝ տէտի : Վէ եինէ եօգարը չըգըպ էք-
մէք փարէլէյէրէք եէտիլէր , վէ սահար վագթընա
տէկին չօգ քէլամ էթտիքտէն սօնկրա՝ պէղլէճէ
- 12 չըգտը : Վէ օլ նէվճիվանը սաղ կէթիրիպ զիյա-
- 13 տէսիլլէ միւթէսէլլի օլտուլար : Պիղ տախի կէմի-
յէ պինէրէք՝ փավլօսը Ասօստոն ալմագ իւզրէ
օրոյա կիթտիք , զիրա քէնտիսի եայա կիտէճէկին-
- 14 տէն՝ պէղլէ ըսմարլամըշ իտի : Վէ Ասօստա պիղէ
միւլագաթ էթտիքտէ անը կէմիյէ ալըպ՝ Միտիլլէյէ
- 15 կէտիք : Վէ օրատան աշըլըպ՝ էրթէտի կիւն Սա-
գըղ ոտաարնն գարշըսընա եէթիշիպ , տահա էր-
թէտի կիւն Սամօսա վասըլ օլտրագ , թրօղլիօնտա

* Պ-չէլլը օլտըղըմըզ

- 46 կեճէլէյիպ՝ երթէսի կիւն Մէլիտոսս կելտիք : Չի
րա Փովլոս 'կյա իւլ խամսին կիւնիւ միւմքին օլ
աղղը թաղտիրտէ Եէրուշալիմտէ պուլունմաղ իւղը
իսթի՛ճալ էյլէտիյինտէն , Ասիատա վաղըթ կէշը
մէմէք իչիւն , Էֆսուսըն Էօնիւնտէն պահրէն կէշ
47 մէյէ գարար վէրմիշ իտի , Վէ Մէլիտոսստան Էֆ
սուսա Խապէր կէօնտէրիպ՝ քիլիսէնին իսթիյարա
48 ընը աա՛վէթ էյլէտի , Վէ Եանընա կելտիքէրին
տէ , անլէրէ տէտի քի՝ Ասիայա կելտիյիմին իւլ
կիւնիւնտէն պէրու ճէմի՛ի վաղըթ նէ վէճճէ սիլի
49 իլէ պուլունուպ քէմալ ի թէվաղու՝ Վէ չօգ՝ կէօլ
Եաշարըլէ վէ Եէհուտիլէրին հիլէլէրի սէպէպին
տէն պանա վաղը՝ օլան թէճրիւպէլէր իլէ Բապպ
20 Խըմմէթ էթտիյիմի , Վէ կերէք Եէհուտիլէրէ վէ
կերէք Եոնանիլէրէ՝ Ալլահա օլան թէվլէ վէ Բապ
պըմը Յիսուս Քրիստոս օլան իման հաղղընա
21 շէհատէթ էտէրէք , Պա՛իտէլի շէյլէրտէն սիգէ խա
պէր վէրիպ 'ալէնէն վէ խանէ պէ խանէ սիգի թալլմ
էթմէքտէն տալա շէքինմէտիյիմի քէնտինիլ պիլի
22 սինիլ , Վէ շիմաի իշթէ պէն ըուհտա պաղղը օլա
րաղ , Եէրուշալիմէ կիտիյօրըմ , վէ պանա օրտա
23 վաղը՝ օլաճաղ շէյլէրի պիլմէմ . Պազաթ Բուհիւլ
Գուտս հէր շէհրտէ պանա շէհատէթ էտիպ՝ Սէնի
պէնտլէր վէ մուղայաղալար պէքիյօր՝ տէյիւ պու
24 յուրըր , Լաքին հիչ պիրինի սալմամ , ճանըմը տա
խի քէնտիմէ դըլմէթլի թուլթմամ . թա քի սէֆէ
րիմի վէ Ալլահն 'ինայէթինին պէշարէթինէ շէհա
տէթ էթմէք իչիւն Բապպ Յիսուստան ալաղըմ
25 Խըմմէթի սիւրուր իլէ իթմամ էտէյիմ , Վէ շիմ
տի իշթէ սիլ՝ քի պէն աբանըտա մէլէքիլմ Ուէ

- լահը վա՛ղ էտերէք տօլաշտըմ, ճիւմէնիդ եիւզիւ-
- 26 միւ արթըզ կէօրմէյեճէյինիզի պիլիւրիմ, Պու էճը-
տէն պէն ճիւմէնին գանընտան պերի օլտըղըմ սի-
- 27 ղէ պու կիւն շէհաաէթ էտերիմ, Զիրա սիզէ Աւ-
լահըն քեաֆֆէ ի իրաաէթինի խապէր վերմէքտէն
- 28 չէքինմէտիմ, իմտի քէնտինիզէ, վէ Սլլահըն քէն-
տի գանը իլէ իշթիրա էթտիյի քիլիսէսինի կիւթ-
մէք իշիւն, Բուհ իւլ Գուտորն սիզի իւզէրինէնա-
- 29 յետ օլունըղ, Զիրա պէն պիլիւրիմ քի՛ պէն մու-
ֆարագաթ էյլէտիքտէն սօնկրա, արանըզա ազղըն
գուրալար կիրիպ՝ սիւրիւյիւ էսիրկէմէյեճէք տիր:
- 30 Վէ քէնտի արանըզտան տախի, շայիրտլէրի քէն-
տի արգալարը սըրա չէքմէք իշիւն, Փասիտ շէյ-
լէր սէջլէյէն աաէմէր զուհուր էտէճէք տիր:
- 31 Պու էճըտէն ույանըզ տուրընըղ, վէ իւշ սէնէ կէ-
ճէ կիւնտիւղ հէր պիրինիզէ կէօղ եաշը իլէ նասի-
հաթ վերմէքտէն ֆարիզ օլմատըղըմ տէր խաթըր
- 32 էտինիզ, Վէ շիմտի, էյ պիրաաէրլէր, սիզի Ալլա-
հա վէ անըն ինայէթինին քէլամընա ըմարլարըմ,
օլ քի սիզի պինա էտիպ ճիւմէն մուգաաաաէսլէր
իլէ պերապէր սիզէ միրաա վերմէյէ գաաիր տիր:
- 33 Հիշ պիր քիմնէնին կիւմիւշիւնէ եա ալթուռննա
- 34 եա էսվապընա թամա՛ էթմէտիմ, Գէնտի իշթի-
յաճաթըմա վէ պէնիմ իլէ պերապէր օլանլարա
պու էլլէրին խըաաէթ էթտիյինի քէնտինիզ պիլիւր-
- 35 սինիզ, Պէջլէ էմէք վէրիպ՝ գա՛իֆլէրէ իմաաա
էթմէք, վէ Բապպ Յիսուսըն՝ Վէրմէք ալմագտան
զէյաաաէ միւպարէք տիր՝ տէտիյի քէլամը տէր խա-
թըր էթմէք կերէք իտիյինի սիզէ հէր վէճհէ կէօս-

- 36 Թէրտիմ : Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝
տիզ չէօքիւպ ճիւմլէսի իլէ պերապէր տու'ա էյլէ.
37 տի : Վէ ճիւմլէսիտէն պիր չօգ աղլայըշ վազը՝
օլուպ՝ փափլօսըն պօյնուենա սարըլուպ անը էօփտիւ.
38 Էր , Վէ խուսուսա՝ Եիւզիւմիւ արթըգ կէօրմէյէ.
Ճէքսիհիզ՝ տէտիյի սէօղտէն տօլայը զիյաւտէսիլէ
միւքէտտէր օլտուլար . պա'տէհու անը կէմիյէ գա.
տար Թէշէի՝ էթտիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի անլէրտէն մուֆարագաթը.
մըզտան սօնկրա աչըլուպ , տօղրու Գօս աւտարնա՝
վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա , օրատան տաիի փա.
2 Թարսյա կէլտիք : Վի Ֆիհիգիյէյէ կիտէճէք պի.
3 կէմի պուլմաղլէ , պիհիպ աչըլարգ : Վէ Գըպըն՝
կէօրիւնիւպ , անը սօլտա պրագարագ , Սիւրիա
Թարաֆընա կիտիպ , կէմի էիւքիւնիւ Սուրտագօ.
4 շալտաճագ օլտըղընտան՝ օրայա չըգտըգ : Վէ շա-
յիրտէրի պուլուպ՝ օրատա եէտի կիւն գալարգ .
պուլնար տաիի Բուհըն վասըթասըյլէ փափլուսա՝
5 Եէրուշալիմէ չըգմա՝ տէրլէր իտի : Պիզ իսէ օլ
կիւնլէրի կէշիրտիքտէն սօնկրա , չըգըպ էօլա ըե-
վան օլտըղըմըզտա , ճիւմլէսի գարըլար վէ չօճուգ-
լար իլէ պերապէր շէհըն տըշարըսընա տէկին պի.
ղի Թէշէի՝ էտիպ , տէնիզ սահիլէնտէ տիզ չէօքէ-
6 ըէք տու'ա էյլէտիք : Վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վէտա՝
էթտիքտէն սօնկրա՝ պիզ կէմիյէ պիւնտիք , անլէր
7 տէ քէնտի մահալլէրինն 'ափտէթ էթտիլէր : Վէ
պիզ տէնիզ սէֆէրինի Թէքմիւ էտէրէք , Սուրտան

փթօլէմսիոէ վասըլ օլտըղըմըգտտ , պիրատերէրի
 սէլամլայըպ՝ պիր կիւն անլէրին եանլարնտտ դալ-
 8 տըգ : Վէ պիզ [Փավլօսըն բէֆիգլէրի] երթէի
 կիւն չըգըպ՝ Գայսերիյէյէ կէլտիք . վէ եէտիլէրտէն
 օլան Միւպէշշիր Ֆիլիպպօսըն խանէսինէ կիրիպ՝
 9 եանընտա գալտըգ : Պաւսըն տտիի իլհամ իլէ
 10 սէջլէյէն տէօրթ պագիրէ գըղը վար իտի : Վէ
 պիզ օրատա խայլի վազըթ մէքս էտեր իքէն , Եէ-
 հուտիյէտէն Աղապօս իսմինտէ պիր փէյղամպեր
 11 էնիպ՝ Եանըմըզա կէլտի . վէ Փավլօսըն գուշաղընը
 ալըպ քէնտի էլլէրիյէ այաղլարընը պաղըսյարադ ,
 Բուհ իւլ Գուտտ՝ Պաւ գուշաղըն սահիպի ոլան տ-
 տէմի Եէհուտիլէր Եէրուշալիմտէ պէջլէ պաղըսյըպ՝
 12 Թափէլէր էլինէ թէսլիմ՝ էտէճէքլէր տիր՝ տէյիւ
 պուլուրուր՝ տէտի : Վէ պաւ շէյլէրի իշիթտիյի-
 միզտէ , պիզ վէ եէրիլէր Եէրուշալիմէ անըն չըգ-
 13 մամաընը ըիճա էլլէտիք : Ամմա Փավլօս ճէվապէն՝
 Աղլայըպ գալպիմի գըրարադ , նէ՞ էտիյօրսընը .
 զիրա պէն Եէրուշալիմտէ եալընը պաղըանմոյա
 տէյիլ , տմմա Բապպ Յիսուսըն իսմի իշիւն էօլմէ-
 14 յէ տտիի հազըր իմ՝ տէտի : Վէ քէնտիսի դան-
 մատըղընտա , պիզ՝ Բապպըն միւրատըր օլուոն՝ տէ-
 15 յէրէք սիւքիւթ էթտիք : Վէ պաւ կիւնլէրտէն
 16 ոսնկրա հազըրլանըպ Եէրուշալիմէ չըգալըգ : Վէ
 Գայսերիյէտէն պա՛ղը շայիրալէր պիզիմ իլէ պէ-
 րապեր կէլիպ՝ պէլէ եանընտա միւսաֆիր օլաճաղը-
 մըզ Մընասոն նա՛մ էսքի շայիրտ վէ Գըպըրըլը պիր
 տտէմէ կէօթիւրտիւլէր :
 17 Վէ Եէրուշալիմէ վասըլ օլտըղըմըգտտ , պիրա-
 18 տէրլէր պիզի սիւրուր իլէ գապոււլ էթտիլէր : Վէ

- էրթէսի կիւն փափլօս պիղիմ՝ իլէ պերասպեր իս՝
գուպըն եանընա կիթտի , ճէմի՝ ի իեթ իյարար տա .
- 19 խի հազըր իտիլէր : Վէ սնկէրէ սէլամ վէրտիքան
սնկրա , քէնտի խըտմէթի վտարթասըլէ Ալահն
թա՛իֆէլէր արասընտա իճրա էթտիյի շէյլէրի պի-
- 20 ըէր պիրէր հիքեպէ էյլէտի : Անլէր տախի իշիթ-
տիքլէրինտէ , Բապպա համտ էտիպ՝ սնա տէտիլէր
քի՝ էյ պիրատէր , իմանա կէլմիշ օլան նէ գա-
տար պին Եէհուտիլէր մէվճուա օլտըղընը կէօրւ-
յօրսըն . ճիւմլէսի տէ շէրի՛աթըն զայրէթինի չէ-
- 24 քէրլէր : Լաքին սէնին հազգընտա թա՛իֆէլէրին
արասընտա օլան ճիւմլէ Եէհուտիլէրէ՝ Էվլատընըզ
խաթն էյլէմէյինիզ՝ վէ պինլէր իւզըն հարէքէթ
էթմէյինիզ՝ տէյլէրէք , Մուսատան իրթիտտ
էթմէլէրինի սէնին թա՛լիմ էթտիյինի իշիթմիշ
- 22 լէր տիր : Իմաի նա՛սըլ օլաճագ . սէնին կէլտի-
յինի իշիտէճէքլէրինտէն էլպէթթէ խալգ ճէմ՝ օլա-
- 23 ճագ տըր : Պու էճլտէն սանա շու տէյէճէյիմիզի
իճրա էյլէ . Եանըմըզտա նէզըրի օլան տէօրթ տաճմ՝
- 24 վար . Պու տտէմլէրի տրպ՝ սնկէր իլէ պերասպեր
քէնտիլի թաթհիւր էտէրէք , պաշլարընը թրաշ էթ-
մէլէրի իշիւն մասրաֆլարընը կէօր , ճիւմլէսի տախի՝
սէնին հազգընտա իշիթտիքլէրի շէյլէրին տալը օլ-
մայըպ՝ քէնտին տախի շէրի՛աթը հըֆզ էտէրէք
- 25 հարէքէթ էթտիյինի անկէպաճագլար տըր : Ամմա
իմանա կէլմիշ թա՛իֆէլէր խուսուսընտա , պիղմէք-
թուպ կէօնտէրէրէք պէյլէ պիր շէյ հըֆզ էթմէ-
յիպ , անճագ փութ գուրպանլարընտան վէ գան-
տան վէ պօղուլմուշ նէսնէտէն վէ զինատան իճթի-
- 26 նապ էթմէլէրինի թէնսիպ էթտիք : Օլ գէման

Փափօս օլ ատէմէրի ալըպ' էրթէսի կիւն անէր
իլէ պերապեր թաթհիր օլունտըգտան սոնկրա ,
պունլարըն հէր պիրի իչիւն գուրպան թագտիմ
օլունաճաղը վագթա տէկին էյամ ը թաթհիրինին
իքմայինի խապեր վէրէրէք հէյքէլէ կիրտի :

- 27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւզրէ ի-
քէն , Ասիալը Եէհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօրմէք-
լէ , պիւթիւն խալգը թահրիք էտիպ' իւզէրինէ էլ
- 28 ուզատարագ' էյ ըիճալը խորայէլ , եարտըմ էտի-
նիզ . հէր եէրտէ գալմ վէ շէրի'աթ վէ պու մա-
հալին 'ալէյհինտէ ճիւմէյէ թա'լիմ էտէն ատէմ
պու տըր . հաթթա հէյքէլին իչինէ պիլէ Եունա-
նիլէր կէթիրիպ' պու մուգատտէս մահալի նափաք
- 29 էյլտի' տէյիւ պաղըրըրլար իտի , (Զիրա պունտան
էվվէլ շէհրտէ անըն իլէ պերապեր Էֆուսլը թրօ-
ֆիմօսը կէօրմիւշ օլմալարըյլէ , Փափօս անը հէյ-
- 30 քէլին իչինէ կէթիրտի զանն էթտիլէր) Վէ պիւ-
թիւն շէհր թահրիք օլունարագ , խալգ գօշու-
շուպ' Փափօսը թութարագ , հէյքէլտէն տըշարը
- 31 չէքտիլէրի կիպի' գափուլար գափանտը : Ան-
լէր տախի գաթլինէ գատտ էթմէքտէ իքէն , ալա-
յըն պին պաշըսընա' պիւթիւն Եերուշալիմ ալթ
- 32 իւսթ օլտու' տէյիւ խապեր եէթիշտի , Օլ տախի
ֆիլ հալ 'ասքերլէր իլէ եիւզ պաշըլար ալըպ' իւ-
զերլէրինէ գօշտու , վէ անլէր պին պաշը իլէ 'աս-
քէրի կէօրտիւքտէ , Փափօսը տէօյմէքտէն Ֆարիզ
- 33 օլտուլար , Օլ զէման պին պաշը եազլաշպ անը
թութտու , վէ իքի զինճիր իլէ պաղլանմասըն էմր
էտիպ' քի'մ իտիյինի վէ նէ^օ եափմըշ օլտըղընը
- 34 տու'ալ էյլէտի : Վէ գալապալըգտա պա'ղըսը շէջ-

- լէ վէ պա՛գըսը պէօյլէ պաղըրմալարըյլէ , կիւրիւ-
թիւտէն հազիգաթ ը հալէ վադըֆ օլամաւորըն-
տան , տնըն գալ՛այա կէօթիւրիւլմէսինի էմր էթ.
- 35 տի . վէ ներտիպանէ կելտիյինտէ՝ վադը՝ օլտու քի
գալապալըղըն ճէպրինտէն տօլայը 'ապէրլէր տնը
- 36 կէօթիւրտիւլէր : Զիրա մէճմու՝ ի գալմ՝ Անը գալ-
տըր՝ տէյիւ պաղըրարագ , արտը սըրա կելլրլէր խոի :
- 37 վէ փալլօս գալ՛անըն իչինէ կէօթիւրիւլմէք իւզըն
իքէն , պին պաշըյա խիթապէն՝ Սանա պիր շյ
- 38 սէօյլէմէքլիյիմէ բուխսաթ վա՞ր մը՝ տէտի : Օլ տա-
խի՝ Եռնանիճէ պիլի՞ր մի սին . սէն պունտան մու-
գատտէմ՝ ֆէսատ չըգարըպ՝ պերրիյէյէ տէօրթ պին
նէֆէր հայտուտ կէօթիւրէն Մը՞ըրլը տէյի՞լ մի
- 39 սին՝ տէտի : վէ փալլօս՝ Պէն Գիլիգիանըն մէշհօր
շէհրի օլան թարսուտ էհալիսինտէն Եէհուտի իմ .
վէ սանտ րիճա էտէրիմ՝ գալմաւ սէօյլէմէքլիյիմէ
- 40 իզն վէր՝ տէտի : Օլ տախի իզն վէրտիքտէն սօնկրտ,
փալլօս ներտիպանտէ տուրարագ՝ գալմաւ էլ իէ
իշարէթ էթտի . վէ 'ազիմ՝ սիւքիւթ օլտըգտա ,
'իպրանիճէ իրատ ը նութգ էտէրէք ,

ՊԱՊ 22

- 1 Եյ պիրատերլէր վէ փէտերլէր , շիմտի սիզէ էտէ-
ճէյիմ՝ իսպաթ ը պերա՞թիմի տինկլէյինիզ՝ տէտի :
- 2 Աշլէր քէնտիլէրէ 'իպրանիճէ իրատ ը նութգ էթ .
տիյինի իշիթ տիքլէրինտէ , տահա զիյատէ սիւքիւթ
- 3 էթտիլէր : Օլ տախի տէտի քի՝ Պէն Գիլիգիատա
վադը՝ թարսուտաւ տօղմու՛շ՝ վէ ֆազաթ պու շէհ-
տէ կամալիէլին այագլարնտա փերվէրտէ օլմու՛շ

Ե՛հՏուտի պիր ատեմ իմ, վէ էճտատըն շէրի'աթըն-
 տա թէտգիգ իւզըէ թէրպիյէ օլունուպ' պու կիւն
 սիզին ճիւմլէնիզին օլտըզը միտիլլիւ, Ալա՜հ իշիւն
 4 զայուր իտիմ: Վէ էըքէքլէր իլէ գարըւարը պաղլայըպ
 հապլարա թէսլիմ էտէրէք պու թարիգէ էօլիւմ
 5 տէրէճէսինէ գատար թէ'ատտի էյլէտիմ. Նիճէ քի
 քեա՜հին ի ա'զում իլէ իւթիյարլարըն պիւթիւն
 հէյ'էթի հազգըմտա շէհատէթ էտէրլէր, չիւնքի
 անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէքթուպլար տախի ալա-
 րադ, Տըմըշգտա պուլունանլարը տախի թէքտիր օդ
 6 լունմալարը իշիւն' պաղլը օլտրադ Եէրուշալիմէ կէ-
 թիրմէք իւզըէ, օլ թարաֆա կիտիյօր իտիմ, Վէ
 վազը' օլտու քի պէն Եօլտա կիտէր իքէն Տըմըշգա
 եազլաշարղըմտա, էօյլէ վազթընտա անսըզըն էթ-
 րաֆըմա սէմատան 'ազիմ պիրնուր լէմ'ան էյլէտի ?
 7 Վէ եէրէ տիւշտիւմ, վէ պանա' Էյ Սաոււ, Սա-
 ոււ, պանա նի'չիւն թէ'ատտի էտիյօրըն' տէյէն
 8 պիր սէտա իշիթտիմ: Պէն տախի ճէվապէն' Էֆէն-
 տի, սէն քի'մ սին' տէտիմ. օլ տախի պանա' Պէն
 սէնին թէ'ատտի էյլէտիյին Նազարէթլի Յիսուս
 9 իմ' տէտի: Ամմա պէնիմ իլէ պերապէր օլանլաք
 նուրը կէօրիւպ զիյատէսիյլէ գօրգտուլար իսէ տէ,
 10 պանա սէօյլէյէնին սէտասընը իշիթմէտիլէր: Պէն
 տախի' Էա Բապպ, նէ' եափայըմ' տէտիմ. Բապպ
 տախի պանա' Գալլգ. Տըմըշգա կիթ, վէ օրատա
 եափմազլըզըն իշիւն թա'նին օլունան նէսնէլէրին
 11 ճիւմլէսի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր' տէտի: Վէ օլ
 նուրըն զիյասը սէպէպիյլէ կէօրէմէզ օլտըղըմտան,
 պերապէրիմճէ օլանլար էլիմտէն թութարադ, Տը-
 12 մըշգա կիրտիմ: Վէ օրադ սաքին օլան ճիւմլէ Եէ-

- հուտիւրտէն հիւսն ի շէհատէթէ նա'իւ օլմուշ վէ
 շէրի'աթ իւզրէ միւթթագի Հանանիա նամընտա
 13 պիր ատէմ' կէլիպ եանըմտա տուրարագ , պոնն'
 14 Սաուլ պիրատեր , կէօզլէրին կէօրսիւն' տէտի : Վէ
 պէն օլ սա'աթտա անա պագտըմ' . օլ տախի' իճ.
 տատըմըզն Ալլահ' քէնտի իրատէթինի պիլմէք վէ
 օլ Սալիհի կէօրմէք վէ անըն աղզընտան սէս ի.
 15 շիթմէք իշիւն սէնի ինթիխապ էլլէտի : Զիրա կէօ-
 րիւպ իշիթտիլին շէլլէր հագգընտա ճիւմէ ատէմ'
 16 լէրէ անըն շահիտի օլաճագսըն : Վէ շիմտի նի' շիւն
 թէէթիւրէր էտիյօրսըն . գալգ , վաֆթիդ օլ , վէ
 [Բապպըն] իսմինէ տու'ա էտէրէք կիւնահլարընտան
 17 երյգան' տէտի : Վէ վագը' օլտու քի պէն իէրու-
 շալիմէ 'ափտէթ էտիպ հէյքէլտէ տու'ա էտէր ի-
 18 քէն , հալ ը վէճտտէ օլարագ' անը կէօրտիւմ . Օլ
 տախի պանն' Զապուգ օլ , վէ 'ալ էլ 'աճէլէ իէ-
 րուշալիմտէն չըգ , գիրա պէնիմ' հագգըմտա շէհա-
 19 տէթինի գապուլ էթմէյէճէքլէր տիր' տէտի : Պէն
 տախի' իս Բապպ , պէն սանա միւ'մին օլան քիմէս-
 նէլէրի հապս էտիպ , սինաղօղլարտա տէյմէքտէ
 20 օլտըզըմը , Վէ սէնին շէհիտին իթթէֆանսըն գա-
 նը տէօքիւլիւր իքէն , օրատա հագըր պուրընուպ'
 անըն գաթլինէ բաղի օլարագ , անը էօլտիւրէնէլին
 լիպապլարընը պէքլէմէքտէ օլտըզըմը քէնտիլէրի էյի
 21 պիլլըրլէր' տէտիմ' իսէ տէ , Պանա հէլ-պէն' կիթ ,
 զիրա պէն սէնի ուզագ մահալլէ թա'իֆէլէրէ իրաւ
 էտէճէյիմ' տէտի :
 22 Վէ պու աէօզէ գատար անը տինկէյիպ , պիւ-
 լէնտ ափաղ իլէ' Պու միսիլլիւ ատէմի եէր էիւ-
 զիւնտէն գալտըր , զիրա եաշամասը ճա'իղ տէյիլ

- 23 տիր՝ տէտիլէր : Իմտի անէր պաղըըշարագ, լիպաս-
լարընը աթըրպ հաւայա թօզ սաչտըգլարը սըրատա ,
- 24 Պին պաշը նէ սէպէպտէն տօլայը 'ալէյհինէ պէյլէ
պաղըըշտըգլարընը տնկլամագ իչիւն՝ Գամջը իլէ
իսթինթագ օլունսըն՝ տէյերէք գալ'անըն իչինէ
- 25 կէօթիւրիւլմէսինի էմր էյլէտի : Վէ անը գայըշլար
իլէ կէրիպ պաղլատըգլարընտա , փավլօս օրատա
տուրան եիւզ պաշըյա՝ Բօմալը վէ զայրի մահքիւմ
պիր ատէմի տէյմէք սիզէ ճալ'օ մի տիր՝ տէտի :
- 26 Եիւզ պաշը տախի պուշու իշիթտիքտէ , կիտիպ՝
հէ էտէճէյինէ [տիգգաթ էյլէ] , զիրա պու ատէմ
Բօմալը տըր՝ տէյիւ պին պաշըյա խապեր վէրտի :
- 27 Պին պաշը տախի փւլօւն կուննա կէլիպ , անա՝
լլէն Բօմալը՝ մը սըն , պանա սէյլէ՝ տէտիքտէ ,
- 28 Եվկէթ տէտի : Վէ պին պաշը ճէվսպէն՝ Պէն պու
հիմայէթ իմթիյազընը քիւլլի ազէէ իլէ էտինտիմ՝
տէտի . ֆագաթ փավլօս՝ Պէն հէման օ հալ'է տօղ-
- 29 տըմ՝ տէտի : Պունուս իւզէրինէ անը իսթինթագ
էտէճէք օլան քիմսէլէր տէր 'ագապ անըն էտնրնտան
չէքիտիլէր . վէ պին պաշը անըն Բօմալը օլտըղնա
սկէաճ օլտըղնտա՝ անը պաղլատըղը իչիւն գօրգտու :
- 30 Վէ էրթէտի կիւն Եէհուտիլէր թարաֆընտան
նէ իչիւն իթթէհամ օլունտըղընըն հագիգաթընը
պիլմէք իսթէմէքլէ , անը [պաղլատընտան] չէօզիւպ՝
պաշ քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսինին
կէլմէսինի էմր էտէրէք , փավլօսը էնաիրիպ՝ հու-
զուրլարընա իհզար էյլէտի :

1 Վէ փավլօս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նաղար

- էտիպ՝ Էյ պիրատերէր, պէն պու կիւնէ տէկին
Ալլահն հուզուրընտա քիւլլէն զամիր ի խալիսի-
- 2 Է հարաքէթ էյլէտիմ՝ տէտի : Բեահին ի ա'ղամ
Հանանիա տախի անըն եանընտա սուրանլարա՝ աղ-
- 3 զընա վուրմալարընը էմր էթտի : Օլ զէման Փավլոս
անա՝ Էյ պատանալը տիվար, սէնի Ալլահ վուրա-
ճագ տըր . սէն շէրի'աթ միւճիպինճէ պէնի մուհա-
քէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն , խիւաֆը շէր՝ օլա-
րագ , պանա վուրմալարընը՝ մը էմր էտիյօրըն՝
- 4 տէտի : Վէ եանընտա սուրանլար՝ Ալլահն քեա-
հին ի ա'զամընա՝ մը շէթմ էտէրսին՝ տէմէլէրիյլէ ,
- 5 Փավլոս՝ Էյ պիրատերէր , անըն քեահին ի ա'ղամ
իտիյինի պիւմէյօրըտըմ . զիրա՝ Գավմընըն րէ'իսինէ
քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ տէյիւ մուհարրէր տիր՝ տէ-
- 6 տի : Վէ Փավլոս անլէրին պիր գըսմը սատուգիլէր
վէ տիկէրի Ֆէրիսիլէր օլտըղընը պիւմէքլէ , մէճիլաէ՝
Էյ պիրատերէր , պէն Ֆէրիսի օղլու Ֆէրիսի իմ ,
գըյամէթ իւլ էմվաթըն իւմիտինտէն սօլայը մու-
- 7 հաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէյիւ նիտա էթտի : Վէ
պունու սէօյլէտիյինտէ՝ Ֆէրիսիլէր իլէ սատուգի-
լէրին արասընտա միւնազա՝ա զուհուր էտիպ՝ ծիւժ-
- 8 հուր իքի ֆըրգա օլտու : Զիրա սատուգիլէր՝ դը-
յամէթ վէ մէլէք վէ բուհ եօգ տըր՝ տէրլէր . ֆա-
- 9 դաթ Ֆէրիսիլէր իքիսինի տէ իգըտըր էտէրլէր : Վէ
պէօյիւք կիւրիւլթիւ վուգու՝ պուլուպ՝ Ֆէրիսիլէր
թարաֆընըն 'ուլէմասը գալգըպ՝ Պուս տաէմտէ պիր
քէօթիւլիւք պուլմայօրըզ . ամմա էյէր պիր բուհ
եա պիր մէլէք անա սէօյլէտի իսէ , [Ալլահա գարըն
մուհարրիպ պուլուլմայսըմ՝] տէյէրէք միւնազա՝ա
- 10 էտէրլէր իտի : Վէ չօգ վէլլէլէ վուգու՝ընտա Փավ-

լօս անլէր թարտփընտան փարէլէնիր տէյիւ պին
պաշը խավֆ էթմէսիյլէ , 'ասքէրէ' էնիպ անլէրին
իլլէրինտէն անը գափըպ' գալ'այա կէթիրմէլէրինի
էմը էթտի :

- 11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն էանընտա տու-
րուպ' էյ փավլօս , ճէսուէր օլ , զիրա Եէրուշալիմ
տէ պէնիմ հադգըմտա շէհատէթ էթտիյին կիպի ,
Բօմատա տախի էջլէ շէհատէթ էթմէլիսին' տէտի :
- 12 Վէ կիւնաիւզ օլարգտա' Եէհուտիլէրտէն պա'ղըսը
իթթիֆադ էտէրէք , փավլօսը էօլտիւրմէյինճէ պիր
շէյ եէյիպ իշմէյէճէյիզ' տէյիւ քէնտիլէրինի լա'նէթ
- 13 ալ թընա գօտուլար : Վէ պու անտ իլէ իթթիֆադ
- 14 էտէնլէր գըրդ քիշիտէն զիյատէ իտի : Վէ պուշլար
պաշ քեահինլէրին վէ իսթիյարլարըն էանընա կի-
տիպ' փավլօսը էօլտիւրմէյինճէ հիչ պիր շէյ թաթ-
մոյաճաղըզ' տէյիւ քէնտի քէնտիմիզի 'աղիմ'
- 15 լա'նէթ ալ թընա գօտուզ . Վէ շիմաի սիզ միլէթ
մէճլիսի իլէ պերապէր անըն հադգընտա օլսն շէյ-
լէրի զիյատէ տիգգաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհա-
նէսիյէ եարըն էանընըզա աշաղը կէթիրսին' տէյիւ
պին պաշըյա խապէր վէրինիզ . պիզ տախի օ վա-
սըլ օլմազտան էվվէլ' անը էօլտիւրմէյէ հաղըր ըզ'
- 16 տէտիլէր : Ամմա փավլօսըն հէմշիրէ զատէսի պու
հիլէյի իշիթմէքլէ , վարըպ գալ'այա կիրէրէք փավ-
- 17 լօսա խապէր վէրտի . փավլօս տախի էիւզ պաշը-
լարըն պիրինի էանընա չաղըրըպ' Պու ճիվանը պին
պաշըյա կէօթիւր , զիրա անա պիր իֆատէսի վար
- 18 աըր' տէտի : Օլ տախի անը ալըպ պին պաշըյա
կէօթիւրէրէք' Մահպուա փավլօս պէնի չաղըրըպ'
պու ճիվանըն սանա իֆատէսի օլարըը իչիւն , եա-

- 19 նընա կեթիրմէքիյիմի րիճա էյլէտի՝ տէտի : Պին
պաշը տախի անը էլինտէն թաւթուպ թէնհա պիր
մահալէ չէքիլիպ՝ Պանա իֆատէ էտէճէյիննէ՝ տիր՝
- 20 տէյիւ սու՛ալ էյլէտի : Օլ տախի՝ Եհհուտիէր
Փապլուրն հազգընտա տահա տիգգալմլէ պիր շէյ
թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիլէ , անը եարըն միլլէթ
մէճլիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ սանա րիճա էթմէյէ
- 21 իթթիֆադ էթտիլէր . Ամա սէն անլէրէ բաղի օլ
մույասըն . զիրա պուշլարտան՝ անը էօլտիւրմէյիննէ
եէյիպ իչմէմէյէ քէնտիլէրինի լա՛նէթ ալթընագօ .
մուշ գըրգտան զիյատէ տտէմ՝ անը փուսուտա
պէքլիյօրլար . վէ շիմտի հազըր պուլունարադ , սէ .
- 22 նին էմրինէ միւնթաղըր տըրլար՝ տէտի : Խմտի պին
պաշը օլ ճիվանէ՝ Պու շէյլէրի պոնա պէյան էթ-
տիյինի քիմսէյէ ռեյլէմէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիք .
տէն սօնկրա , անը սալը վէրտի :
- 23 Վէ եիւզ պաշըլարտան իքի քիշի չաղըրըպ՝
կէճէ ոա՛աթ իւչտէ Գսյսէրիյէյէ կիթմէք իւզըն ,
իքի եիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի
- 24 եիւզ մըզըրալը հազըրլըյընըզ . Վէ Փապլուր պին-
տիրիպ սէլամէթլէ վալի Ֆէլիքսէ կէօթիւրմէլէրի
իչլան , հայվանլար տախի թէտարիք էտինիզ՝ տէ-
- 25 տի : Վէ պէր վէճհ ի աթի պիր մէթթուպ եաղար :
- 26 Գլուուտիօս Լիսիաս՝ տէվլէթլու վալի Ֆէլիքսէ սէ-
- 27 լամ էտէր : Պու տտէմ՝ Եհհուտիլէր թարաֆըն-
տան թութուլուպ՝ էօլտիւրիւլմէք իւզըն իքէն , Բօ-
մալը օլտըղընը էյրէնտիյիմտէ , 'ապէր իլէ եէթի-
- 28 շիպ անը գուրթարտամ : Վէ անըն հազգընտա էթ-
տիքլէրի շիքեսյէթին սէպէպինի անկլամագ մագ-
սէտիլէ անը անլէրին միլլէթ մէճլիսինէ էնտիրտի-

- 29 յիմաէ, Գաթլէ եւս զինճիրէ միւսթաճադգ պիր ճիւրմի օլմայըպ՝ անճադ քէնտի շէրի'աթլարնա միւթա'ալլիգ մէսէլէրտէն տօլայը անտէն շիքեա-
- 30 յէթ օլունարղընը անկլատըմ՝ Վէ Եէհաւիլէրին պու աոտէմէ հիլէ թէրթիպ էտէճէքլէրի պոնա իսպար օլունմաղլէ, անը տէր հալ սոնա կէօնտէրտիմ, վէ միւստա'իլէրէ տախի անըն 'ալէյհինտէ օլան նէսնէլէրի սէնին հուլուրընտա իֆատէ էթմէլէրինի էմր էթտիմ, 'Աֆիյէթտէ օլունըզ,
- 31 Օլ վագըթ 'ապէրլէր քէնտիլէրէ էմր օլունարղը վէճհ իւզրէ, փալլօրը ալըպ կէճէլէյին Անթիփաթ-
- 32 ըիսէ կէօթիւրտիւքտէն սօնկրա, էրթէսի կիւն ա-նըն իլէ պերտպէր կիթմէք իչիւն, սուվարիլէրի պը-
- 33 բաղըպ՝ գալ'այա 'ալտէթ էթտիլէր: Պունլար տախի Գայսէրիյէյէ վասըլ օլուպ՝ մէքթուպը վալիյէ թէպիմ՝ իլէ փալլօրը տախի անա թագտիմ էթ-
- 34 ալիլէր: Վալի տախի Ֆեթհալը օգուլուպ գոնղը Եյալէթտէն օլտըղընը սու'ալ էթտի. վէ Գիլիգիա-
- 35 տան օլտըղընը անկլամագլէ, Միւստա'իլէրին տախի կէլտիքտէ սէնի տինկլէրիմ՝ տէյիպ, Հէրօտէսին սէրայընտա հըֆը օլունմասընը էմր էթտի:

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա՝ քեահին ի ալամ Հանանիա իսթիյարլար վէ թէրթուլլօս Զաֆէրա պիր խաթիպ րէֆագաթընտա պուլունարուգ՝ էնտի. վէ պունլար փալլօսըն 'ալէյհինտէ վալիյէ շիքեայէթ
- 2 էթտիլէր: Օլ տախի չաղըլլարգտա, թէրթուլլօս իթիթիհամէ պաշտըպ՝ Եյ տէվլէթլու Ֆէլիքս, պիղ

- սէնին վարդապետն չօգ սէլամէթէ նա'իւ օլտըղմը
 հալտէ , վէ սէնին թէտպիրիննէ պու միլլէթին ու .
 3 մուրը թանդիմ օլընտըղընտան , Հէր զէման վէ մէ .
 քեանտա քէմուլի թէշէքքիւր իլէ գապուէ էտէ .
 4 ըիլ , Լաթին սէնի զիյատէ թա'ճիլ էթմէմէքիյիմ
 իչիւն , ըիճա էտէրիմ' պիղի լուծֆէն պիր ալ .
 5 տինկէյէսին , Զիրա պիլ պու ատէմին էհլ ի ֆէ .
 սաւտ , վէ տիւնեատա օլան ճիւմլէ Եէհուտիւր ա .
 6 րաօընտա սէպէպ ի իսթիւալ , վէ Նասրանի ֆըր .
 7 գասընըն պիր ըէ'իսի օլտըղընը պուլտուգ . վէ հաթ .
 թա հէյքէլի պիլէ նափաք էթմէյէ չալըշաղընտա ,
 անը թուլթուգ վէ քէնտի շէրի'աթմըմը միւճի .
 8 պինճէ մուհաքէմէ էթմէք իսթէտիք իսէ տէ , Պին
 սաշը Լիսիաս եէթիշիպ' ճէպր ի 'ազիմլէ էլիմիզէն
 9 ալարադ , Միւտտա'իլէրինին սէնին թարաֆընա
 կէլմէլէրինի էմր էթտի . սէն տախի իսթինթադ
 էթմէքլէ' անը իթթիհամ' էթտիյիմիլ շէյլէրին
 10 ճիւմլէսինէ վազըֆ օլա պիլիւրին' տէտի . Եէհուտի-
 ւէր տախի' Պու շէյլէր պէոյլէ տիր' տէյէրէք մու .
 վաֆֆադաթ էթտիլէր :
 11 Փազլու տախի , վալինին Սէոյլէ' տէյիւ քէնտի .
 սինէ իշարէթ էյլէմէսինին իւզէրինէ , իրաւ ը ճէ .
 վապ էտէրէք տէտի քի' Զօգ սէնէտէն պէրու սէ .
 նին պու միլլէթին հաքիմի օլտըղընը պիլտիյիմտէն ,
 պանա միւթա'ալլիգ շէյլէրէ քէմուլ ի խօշնուտիլլէ
 12 իսպաթ ը պէրաէթ էտէրիմ . Զիւնքի պէն 'իպա-
 տէթ էթմէք իչիւն Եէրուշալիմէ չըգալըտան պէրու
 օն իքի կիւնտէն զիյատէ օլմաւորընա վազըֆ օլա
 13 պիլիւրին , վէ պէնի նէ հէյքէլտէ , նէ սինաղդ-
 ւարտա , նէ տէ շէհրտէ պիր քիմսէ իլէ միւպահէսէ

- էթմէքտէ Եսիսոտ խալգը պաշըմա թօփլամագտաւ
- 13 պուլտուլար : Վէ շիմտի պէնի իթթիհամ էթտիք-
լէրի շէյլէրին իսպաթընա գատիր տէյիլլէր տիր :
- 14 Ամմա սանա պուռնու իգրար էտերիմ քի՝ պուռնու-
րըն ֆըրգա տէտիքլէրի թարիգ միւճիպինճէ , թէվ-
րաթ իլէ ֆէյղամպէրլէրտէ մուհարրէր օլան շէյլէ-
րին ճիւմլէսինէ իման էտէրէք , էճտատըմըն Ալլա-
- 15 ճընա 'իպատէթ էտերիմ . Վէ քէնտիլէրին տախի
միւնթաղըր օլտըգլարը միսիլլիւ , կէրէք սալիճլէրին
վէ կէրէք ֆատըգլարըն էմվաթտան գըյում էտէ-
- 16 ճէքլէրինի Ալլահտան իւմիտ էտերիմ : Պուռնա պի-
նա՝էն հէր վաղըթ Ալլահըն վէ ինսանըն գըթընտա
զամիր ի խալիսէ մալլէք օլմագլըղա ճէհտ իտերիմ :
- 17 Վէ խայլի սէնէ միւրուրընաէն սոնկրա՝ միլլէթիմէ
սատագա վէ Ալլահ՝ թագտիմէլէր թագտիմ էթմէք
- 18 իչիւն կէլտիմ . Վէ պու սըրտտա պա՝ղը Ասիալը
Եէհուտիլէր պէնի հէյքէլտէ քէսրէթ ի խալգ եա-
խօտ վէլվէլէ իլէ օլմայըպ՝ ամմա թաթհիր օլուն-
- 19 մուշ պուլտուլար : Վէ պուռնլար՝ 'ալէյհիմտէ պիր
տէյէճէքլէրի օլտայըտը , հուզուրընա կէլպ շիքեա-
- 20 յէթ էթմէլի իտիլէր : Եսիսոտ պու հաղըր պու-
լունանլար՝ պէնիմ արալարընտա տուրուպ՝ Պէն
պու կիւն սիզին թարաֆընըզտան գըյամէթ իւլ
էմվաթտան տօլայը մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝ տէ-
- 21 յիւ հիտա էթտիյիմ պու պիր սէտաաան զայրի ,
միլլէթ մէճլիսի հուզուրընտա իքէն , պէնտէ նէ
- 22 գապահաթ պուլտըգլարընը սէյլէսինլէր : Վէ Ֆէ-
լէքս [պու շէյլէրի իշիթտիյինտէ] պու թարիգ հագ-
գընտա մա'լիւմաթ ք քեոմիլէսի օլտըղընտան , Պին
պաշը Լիսիսա էնտիյի գէման տա'վանըղը թահգիգ

- էտերիմ՝ տէյիպ, անլերի վագթ ը տիրէ թա՛լիզ
 23 էյլէտի: Վէ փափօսը թա՛հթ ը մուհաֆազասնո
 ալպ՝ անա միւսա՛տտէ վէրմէքլէ, տնըն տօսթլա-
 րնտան քէնտինէ խըտմէթ էթմէք ետխօտ ետնընա
 կէլմէքտէն քիմնէյի մէն՝ էթմէմէսինի եիւզ պաղը-
 յա թէնպիհ էթտի:
 24 Վէ պիր գաչ կիւն սօնկրա Ֆէլիքս Եհհուտի
 պուլունան զէվճէսի Տրուսիլա իլէ կէլիպ՝ փափօսը
 կէթիրտէրէք, անը ֆրիստոսա օլան իմոն խուսու-
 25 սընտո տինկլէտի: Օլ տախի սալահ վէ զապթ ը
 նէֆա վէ կէլէճէք ճէզատան պահս էտէր իքէն, Ֆէ-
 լիքս զէյատէսիլէ գօրգուպ՝ Շիմտիլիք կիթ, վագ-
 թըմ՝ օլուրսա սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ ճէ-
 26 վապ վէրտի: Պունունլէ պերապէր փափօսըն թա-
 րաֆրնտան, [սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտինէ ազ-
 չէ վէրիլիւր մէ՛մուլիլէ՝ անը չօգ տէֆ՝ա կէթիրտիպ
 27 անըն իլէ սէջլէչիւր իտի: Լաքին իքի սէնէ թէմամ
 օլարգտա՝ Ֆէլիքսին եերինէ փօրգիօս Ֆէսթօսնապ
 օլունուպ, Ֆէլիքս՝ Եհհուտիլէրին խաթրընը խօշ
 էթմէք մագսէտիլլէ՝ փափօսը մահպուս պրոգտը:

ՊԱՊ 25

- 1 Իմտի Ֆէսթօս վիլպցէթէ վաարը օլուպ, իւչ կիւն
 2 սօնկրա Գայսէրիլէտէն Եերուշալիմէ չըգտը. Վէ
 քեահին ի ա՛ղամ իլէ Եհհուտիլէրին միւ՛թէպէրանը
 փափօսըն՝ ալէյհինտէ շիքեայէթ էտիպ՝ ըրճա էտէ-
 3 ըէք, Եերուշալիմէ անըն ճէլլի իչիւն միւսա՛տտէ
 թալէպ էյլէտիլէր. քէնտիլէր իսէ անը էսնա ի
 րահտէ էօլտիւրմէք իչիւն տուզադ գուրայօրլար

- 4 իտի : Լաբին Ծեսթօս ճեվապէն՝ փավլօս Գոյսե-
րիյէտէ թասթ ք մոհհափտղատա պուռուհնայ , քէն-
տիսի տախի հազընլարտա օրայա կիտէճէյինի պե-
5 յան էտէրէք՝ Արանըգտան միւգթէտիր օլանլար
պէնիմ իլէ պէրապէր էնիպ , օլ ատէմտէ պիր գա-
պահաթ վար իսէ , անը իթթիհամ էթսինլէր՝ տե-
6 տի : Վէ էանլարընտա օն կիւնտէն զիյատէ էյլէն-
տիքտէն սօնկրա Գոյսերիյէյէ էնտի . վէ էրթէսի
կիւն մէհքէմէտէ օթուրուպ՝ փավլօսըն կէթիրիլ-
7 մէսինի էմր էյլէտի : Օլ տախի կէլտիյինտէ , Եե-
րուշալիմտէն էնէն Եէհուտիլէր էթրափընտա տու-
րուպ՝ փավլօսըն 'ալէյհինտէ իսպաթընա գատիր
օլմատըգլարը չօգ վէ աղըր շիքեայէթլէր էթտիլէր
8 իսէ տէ , 'Օլ տախի՝ Պէն նէ Եէհուտիլէրին շէրի-
'աթընա վէ նէ հէյքէլէ վէ նէ տէ Գոյսերէ գարըը
պիր ծիւրմտէ պուռուհնտըմ՝ տէյիւ ճեվապ վէրտի .
9 Լաբին Ծեսթօս Եէհուտիլէրին խաթրընը խօշ էթ-
մէք մագսէտիլլէ , փավլօսա ճեվապ վէրիպ՝ Սէն
Եէրուշալիմէ չըգըպ՝ պու շէյլէր իչիւն պէնիմ հու-
զըրըմտա օրատա մոհհաքէմէ օլմագ իսթէ՞ր միսին՝
10 տէտի : փավլօս տախի՝ Պէն Գոյսերին մահքէմէ-
սինտէ տուրույօրըմ , պուրատա մոհհաքէմէ օլուհ-
մագլըղըմ կերէք տիր . սէնին տախի փէք էյի պիլ-
տիյին կիպի՝ Եէհուտիլէրէ հիչ պիր հագգսըզլըգ
11 էթմէտիմ : Զիրա էյէր հագգսըզլըգ վէ գաթլէ
միւսթահագգ պիր շէյ իշլէմիշ իսէմ , էօլմէքտէն
իմթինա՝ էթմէմ . ամմա էյէր պուհնլարըն՝ 'ալէյ-
հիմտէ շիքեայէթ էթտիլէրի շէյլէրին ասլը հօգ

*Պաւլոս փավլօս

- իսէ, հիչ պիր քիմսէ պէնի անլերէ թէսլիմ՝ էտէ.
 12 մէզ . Գայսէրէ րէֆ'ի տա՛վա էտէրիմ՝ տէտի : Ու
 զէման Ծէսթօս մէճլիս իլէ միւզաքէրէ էթտիքտէն
 սօնկրա , Գայսէրէ րէֆ' ի տա՛վա էթտին , Գայսէ.
 րէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :
 13 Վէ պիր գաչ կիւն միւրուրնտէն սօնկրա ,
 Ծէսթօսը թէպրիք էթմէք իւզըէ՝ Աղբիփիսս մէ.
 14 լիք իլէ Պէրնիգէ Գայսէրիյէյէ վասըլ օլտու . Վէ
 օրատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնաիքլէրինտէ , Ծէս.
 թօս փավլօսըն մատտէսինի մէլիյէ իֆատէ էտիպ
 տէտի քի՝ Ծէլիքսին մաչպուս պրագաղը պիր ոտմ՝
 15 վար տըր . Պոււ ատէմին հագգընտա՝ պէն Եէրու.
 շալիմտէ իքէն , Եէհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի
 իլէ իիթիյարլարը անտէն տօլայը պանա՝ արղը
 շիքէայէթ էտիպ՝ անըն՝ 'ալէյհինտէ հիւքմ՝ թալէպ
 16 էթտիլէր : Պէն տաիի միւտտա՛ի 'ալէյհ՝ միւտ.
 տա՛իլէր իլէ բու պէ բու պուլլունուպ՝ շիքէայէթ.
 լէրինտէն իսպաթը պէրա՛էթ էթմէյէ միւսա՛ատէ
 օլմայընճա , պիր քիմսէյի գաթլէ թէսլիմ՝ էթմէք
 Բօմալըլարըն՝ 'ատէթի տէյիլ աիր՝ տէյիւ անլերէ
 17 ճէվապ վէրտիմ : Պոււնուն իւզլէրինէ անլէր պուրա
 յա պէնիլէ վասըլ օլտըգլարընտա , պիլա թէէի.
 իիւր էրթէսի կիւն մաչքէմէտէ օթուրուպ՝ օլ
 18 ատէմին կէթիլիլմէսինի էմը էթտիմ : Վէ միւտ.
 տա՛իլէրի հուզուրտա անըն հագգընտա պէնիմ՝
 19 գըլյաս էթտիլիմ՝ պիր շիքէայէթ էթմէտիլէր : Պա.
 գաթ քէնտի տիյանէթլէրինէ վէ փավլօսըն՝ Տէրի
 տիլը՝ տէտիյի Յիսուս նամընտա միւթէվէֆֆա պիլ
 քիմսէյէ տա՛իր անըն՝ 'ալէյհինտէ պա՛ղը մէտէլէրի
 20 վար իտի : Վէ պէն պու մէսէլէնին հալլընտա թէ.

- բեռտիւն եթտիյիմտէն , քէնտիտինէ՝ Եւրուշալիմէ
կիտիպ պու շէյլերտէն տօլայը օրատա մուհաքէմէ
- 21 օլմագ իսթէօր մի սին՝ տէտիմ՝ Վէ Լաքին Փավլօս
Ավթօթօսըն հիւքմիւնէ պրագըլմագ իւղրէ , բէֆ՝ ի
տա՛վա եթտիյիմտէ , պէն անը Գայսէրէ կէօնտէ-
րինճէյէտէկին հըֆղ օլունմասընը էմը եթտիմ :
- 22 Վէ Աղրիփփաս Ֆէսթօսա՝ Պէն քէնտիմ տախի
պու տատէվի տինկլէմէյէ արզու էախյօրըմ՝ տէտիք-
տէ , Եարըն անը տինկլէրսին՝ տէտի :
- 23 Էթէսի կիւն Աղրիփփաս իլէ Պէրնիգէ քէմալ ի
իհթիշումէ կէլիպ՝ պին պաշըլար վէ շէհրին բիճալը
քիպարը իլէ պերապեր տիվանխանէյէ կիրտիքտէն
սօնկրա , Ֆէսթօսըն էմրի իւղէրինէ Փավլօս կէթի-
- 24 բիլտի : Վէ Ֆէսթօս տէտի քի՝ Էյ մէլիք Աղրիփ-
փաս , վէ պիլիմ իլէ հաղըր պուլունան ճիւմէ բի-
ճալ , պունու կէօրիւյօրսընը , Եէհուտիլէրին
պիւթիւն ճիւմհուրը Եւրուշալիմտէ վէ պուրատա
եանըմա կէլիպ , պունուն հագգընտա՝ Արթըգ սաղ
գալմար ճա՛իլ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըրլար
- 25 իտի . Լաքին պէն անըն գաթլէ միւսթահագգ պիր
շէյ եթմէտիյինի անկլայըպ , քէնտիտի տախի Ավ-
թօթօսա բէֆ՝ ի տա՛վա եթտիյիմտէն՝ անը կէօն-
- 26 տէրմէյէ հիւքմ էթտիմ՝ Ամմա անըն հագգընտա
էֆէնտիմիլգէ եաղաճագ պիր թահգիգ օլունմուշ
շէյիմ օլմատըղընտան , անը սիղին հուզուրընըղա
վէ պախուսուս , Էյ մէլիք Աղրիփփաս , սէնին հու-
զուրընա կէթիրտիմ , թա քի իսթինթագ օլուն-
- 27 տըղտան սօնկրա , պիր եաղաճաղըմ օլա : Զիրա
պիր մահպուս կէօնտէրիպ՝ 'ալէյհինտէ օլան շի-
քէայէթլէրի տախի պէյան էթմէմէք պանա նա-
մագուլ կէօրիւնիւր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Աղբիփառ փառաւորս՝ Գէնտին իշխեն սէպլէ.
մէյէ սանա իղն վար՝ տէտիքտէ, փառաւոր էլինի ու.
- 2 զատըպ՝ իսպաթ ը պերա՛նթ էյլէյերէք, էյ մէլք
Աղբիփառ, Եհհուտիլէր թարաֆընտուն շիքեայէթ
օլունտըղմ շէյլէրին ճիւմլէսի հաղղընտա, պու
կիւն սէնին հուղուրընտա իսպաթ ը պերա՛նթ էտէ.
ճէյիմաւն քէնտիմի պաթիթեար 'ատա էտէրիմ:
- 3 Խուսուսա քի Եհհուտիլէրին ճէմի՝ ի ալինէրի իլէ մէ.
սէլէլէրինէ վաղըֆ սըն. պու սէպէպաւէն պէնի սապր
- 4 իլէ տինկլէմէնիպի բիճա էտէրիմ: Իպթ իտաւն Եհ.
բուշալիմտէ միլլէ թիմին տրաւընտա սէպալլէ թիմաւն
պերու նասըլ եաշատըղմը Եհհուտիլէրին ճիւմլէսի
- 5 պիլիլէր: Ձիւնքի, (շէհատէթ էթմէք իսթէրլէր
իսէ,) տինիմիղին էն տիգգաթլը ֆըրգասընտ կէօրէ
ֆէրիսի եաշատըղմը էվլէլաւէն պերու պիլիլէր:
- 6 Վէ պէն շիմտի Ալլահ թարաֆընտան էճտաւարըղա
վէրիլիպ, օն իքի սըպլթըմըղըն տաթի կէճէ կիւն.
տիւզ տէվամ՝ իւղրէ 'իպատէթ էտէրէք, նա՛իլ օլ
մաղա իւմիտ էթմէքտէ օլտըղլարը վա՛տըն իւմիւ.
տի իշխեն մուհաքէմէ օլունմաղ իւղրէ տուրույօ.
- 7 ըմ. Պէն օլ իւմիտ իշխեն Եհհուտիլէր թարաֆըն.
տան շիքեայէթ օլունույօրըմ, էյ մէլք Աղբիփ-
- 8 փառ: Ալլահըն էմվաթը իհեա էյլէմէսի նիշէն
- 9 'ինտինիգտէ ինանըմաղ շէյ 'ատա օլունուր: Վա՛
ղը՛ա պէն քէնտիմ՝ Նաղարէթլի Յիսուսըն իսթինէ
մուխալիֆ փէք չօղ շէյլէր էթմէք պանա վաճիպ ի.
- 10 տիլի զաննընտա իտիմ: Պունու տաթի Եհրուշա՞

լիմսէ ի ճրա ետիպ՝ պաշ քեահինլերտէն թալսիյէ
 ուլարագ , մուգատտէսլերտէն նիշէլէրինի մահպէս-
 լերտէ հապս ետիպ՝ գաթլ օլունարգլարընտա պէն
 41 տաիի ըէյ վերտիմ՝ Վէ ճիւմէ սինաղօղլարտա շօգ
 տէֆ՝ա անլէրի թա՛ղիպ ետիպ՝ քիւֆր էթմէյէ իճ-
 պար էտէր իտիմ՝ վէ 'ալէյհէրինէ զայէթլէ հիտ-
 տէթլէնէրէք՝ թա եճնէպի շէհրլէրէ տաիի թէ՛տա-
 42 տի էտէր իտիմ՝ Վէ պու սըրատա պաշ քեահին-
 լէր թարաֆընտան լէրէլէն թալսիյէ վէ մէ՛մուրի-
 43 յէթլէ Տըմըշգա տաիի կիտէր իքէն , էյ մէլէք ,
 էսնա ի րահտէ էյլէ վագթը՝ սէմատան պէնիմ վէ
 եօլտաշլարըմըն էթրաֆընտա կիւնէշին զիյաորընտան
 44 'աղիմ՝ պիր նուր լէմ՝ան էթմիշ կէօրտիւմ՝ Վէ
 ճիւմէմիզ եէրէ տիւշիւպ՝ 'իպրանի լիսանընտա ,
 էյ Սաուլ , Սաուլ , պանա նի՞շիւն թէ՛ատտի է-
 տիյօրսըն . սանա իւկէնտէրէլէրէ գարշը տէփմէք
 կիւճ տիր՝ տէյիւ պանա տէյէն պիր սէտա իշիթ-
 45 տիմ՝ Պէն տաիի՝ էֆէնտի , սէն քի՛մ սին՝ տէտի-
 յիմտէ , Պէն սէնին թէ՛ատտի էթտիյին Յիսուս
 46 իմ՝ Լաքին գալգ , սյագ իւզէրի տուր . զիրա կէօր-
 տիւյիւն վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ շէյլէրէ սէնի մէ՛-
 մուր վէ շահա թա՛նին էթմէք իշիւն , սանա կէօ-
 47 ղիւնիւպ՝ Սէնի պու գալմտսն վէ թա՛իֆէլէրտէն
 48 գուրթարաճաղըմ՝ Վէ պանա իման էթմէլէրիյլէ ,
 կիւնահլարըն 'աֆվընա վէ մուգատտէսլէր աըասըն-
 տա նասիպէնա՛իլ օլմալարը իշիւն , կէօզլէրինի ա-
 չըպ զուլմէթտէն նուրա , վէ շէյթանըն թէսալլիւ-
 թիւնտէն Ալլահա ըիւճու՝ էթտիրմէք իւզրէ՛ սէնի
 49 շիմտի անլէրէ իրսալ էտէրիմ՝ տէտի : Պինա՛էն 'ա-
 լէյհ , էյ մէլէք Աղըիփփաս , սէմալի բույպյա ի-

- 20 Թա՛աթարդ օլմաւորմ. Գազաթ Թէվպէ էտիպ Սէլահա րիւճու՝ իլէ Թէվպէյէ լայրգ 'ամէլէր իշէ մէլէրի իշիւն՝ էվվէլա Տըմէշգըն վէ ա-՛դէհ-ն Ե. բուշալմիւն էհալիսինէ վէ պիւթիւն Եհհուտիլէ
- 21 տիյարընա վէ Թա՛րֆէլէրէ վա՛ղ էթտիմ, Պու մէ պէպլէրտէն Եհհուտիլէր պէնի հէքէլտէ ԹուԹուպ՝
- 22 դաթիւմէ ապ՝ էթտիլէր, Նիհայէթ Ալլահն 'ալ նընա մաղհար օլարագ պու կիւնէ տէկին պագի իմ, վէ քիւշիւյէ վէ պէյիյէ շէհատէթ էտէրէք, փէյղամպէրլէրին վէ Մուսանըն վազը՝ օլաճաղըն
- 23 խապէր էթտիլէրի շէյլէրտէն, Եա՛նի Մէսիհին էլէմ շէքէճէյի, վէ էմվաթտան էն էվվէլ գըյամ էտիպ՝ գաւվա վէ Թա՛րֆէլէրէ նուր Թէպլըր էտէ ճէյինտէն մա՛տա հիշ պիր շէյ սէյլէտիլիմ եօգ տըր՝ տէտի :
- 24 Վէ իսպաթը պէրա՛էթլէ պու շէյլէրի սէյլէտիլինտէ, Ֆէսթօս պիւլէնտ ալազ իլէ՝ Էյ Փալլօս, չըլարըրյօրսըն, չօգ օգուճաղլըգ սէնի տէլիլիէ
- 25 տիւշար էտիյօր՝ տէտի, Օլ տախի, Էյ տէվլէթլու Ֆէսթօս, չըլարըրմայօրըմ, աճմա հազիգաթ վէ
- 26 ազը սէլիմ սէօզլէրի սէյլէյօրըմ, Զիրա մէլըք պու շէյլէրէ վազըֆ օլմաղլէ, հուղուրընտա ճէսուրանէ սէյլէյօրըմ, չիւնքի պու շէյ պիր քէօշէտէ վազը՝ օլմաւորընտան, գըյաս էտէրիմ քի պու շէյլէրին
- 27 հիշ պիրի պիլէ անա կիզլի տէյիլ տիր, Էյ մէլըք Աղըրիփփաս, փէյղամպէրլէրէ ինանը՝ումըսըն. ինան.
- 28 տըղընը պիլիլիմ՝ տէտի, Վէ Աղըրիփփաս փալլօսա՝ Պէնի խրիսթիան օլմաղա ճիւզի իգնա՛ էտի.
- 29 յօրսըն՝ տէտի, Փալլօս տախի՝ Գեաշքի Ալլահ վէրէյիտի, ճիւզի վէ քիւլլէ եալընըզ սէն տէ.

յիլ՝ պէլքի պու կիւն պենի տինկլէյէնէրին ճիւմ
լէսի տախի, շու պէնտլերտէն մա'տա, հէման պե-
նիմ՝ օլադղըմ կիպի օլալըտըլար՝ տէտի :

- 30 Վէ [պունու սէջլէտիյի կիպի.] մէլք իլէ վալի
վէ Պէնիքէ վէ աշէր իլէ պէրապէր օթուրանլար
31 գալգալըլար : Վէ պիր թարաֆա չէքիտիքլէրինտէ
պիրի պիրի իլէ՝ Պու ատէմ գաթլէ եա պէնտլէրէ
միւսթաճադգ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր՝ տէյիւ սէջ-
32 լէշիրլէր իտի : Աղրիփփա տախի Ֆէսթօսա՝ Պու
ատէմ Գայսէրէ բէֆ՝ ի տա'վա եթմէմիշ օլալըտը ,
սալը վէրիլէ պիլի իտի՝ տէտի :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ պաճրէն իթալիայա կիթմէմիզ մուգարրէր օլ-
ադգաա, ֆաւլլօսը վէ տիկէր պա'զը մաճպուսլարը
Ավղօթօս թապուրննն Եուլիօս նամ պիր եիւզ
2 պաշըսընա թէսլիմ՝ էթտիլէր : Վէ Ասիա թարաֆ-
լարնտան կիթմէք իւզրէ, պիր իտրէմիթլի կե-
միյէ պինիպ, Սէլանիքտէն օլան Մադէտօնիալը
Արիթարիօս պիլիմ իլէ պէրապէր օլարագ, ա-
3 չըլլա՝ Էրթէսի կիւն Սայտայա վաւըլ օլադգ վէ
Եուլիօս ֆաւլլօսա ինսանիլէթլէ մու'ամէլէ էտէ-
րէք, իսթիրաճաթ իչիւն տօթլարննն եանընա
4 կիթմէսինէ բուխաաթ վէրտի : Վէ օրատան աչը-
լլա՝ բիւզկէար մուխալիֆ օլմաղլէ, Գըպըրըն ալթ
5 թարաֆընտան կէշիպ Գիլիգիա վէ ֆաթիլիլա տէ-
նիզինին օրթասընտան միւրուր էտէրէք, Լիգիատա
6 վազը՝ Միրայա կէլտիք : Վէ եիւզ պաշը օրատա
իթալիայա կիտէճէք իսքէնտէրիլէլի պիր կէմի

- 7 պուլուպ, պիղի անա պինտիրտի : Վէ պիր չոգ կիւնլեր աղբը աղբը կիտիպ կիւճ իլէ Գնիտօսըն գուրպինէ եթիշտիյիմիզտէ, բիւզկետար պիղի պրագմատըղընտան Գիրիտին ալթ թարաֆընտան
- 8 Սալմօնա էօնիւնտէն կիտէրէք, Անը կիւճ իլէ կէչիպ, կիւզէլ լիմանլար տէնիլէն պիր մաճալէ կէլտիք. պունուս գուրպինտէ Լոսայա նամ պիլ շէճը վար իտի :
- 9 Վէ խայլի զէման միւրուր էթտիքտէն սօնկրա, օրուճ վազթը հալա կէչմիշ օլտըղընտան, արթըդ տէնիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղէ,
- 10 Փաւլօս անլէրէ նասիհաթ էտիպ, Էյա տէմէթ, պու տէնիզ սէֆէրինին եալընըզ եիւքէ վէ կէ միյէ տէյիլ, պէլքի քէնտի ճանլարմըզա տաթի մէշագգաթլը վէ չօգ զարարլը օլաճաղընը կէօ.
- 11 Բիւյօրմ տէտի : Ամմա եիւզ պաշը կէմինին ըէ'խի իլէ սահիպինէ Փաւլօսըն սէօզլէրինտէն զի.
- 12 Եատէ ի'թիմատ էթտի : Վէ օլ լիման գըշա մագ իչիւն միւնասիպ օլմատըղընտան, էքսէրիսի' Գիրիտին ճէնուպա վէ զարպ ի շիմալա պագան Ֆինիգս լիմանընա գըշլամագ իչիւն վաուլօլա պիլ լիւրիզ' տէյիւ օրատան տաթի աջըմագլըղա ըէյ
- 13 վէրտիլէր : Վէ պիր ետվաշ լօտօսէսիպ' մագսէտ լէրինէ երտիլէր զանըլլէ, գալգըպ Գիրիտին
- 14 գըլըսընտան կէչիյօրլար իտի : Ամմա պիր ագ տան սօնկրա անա գարշը Էյլըօգլիտօն տէնիլէն
- 15 պիր շէտիտ բիւզկետար զուհուր էթմէքլէ, կէմի պիրտէն գափըլպ' օրսայա կիտէմէտիյինտէն, անը քէնտի հալինէ պրագըպ' սիւրիւքլէնիյօր իտիք
- 16 Վէ Գլաուտա նամ պիր քիւչիւք ատանըն ալթընա

- սըղընարագ, սանտալը կիւճ իլէ զապթ էթմէյէ
 17 միւգթէտիր օլուպ իշէրի ալտըգտան սօնկրա, Զա.
 րէլէր գուլլանարագ՝ կէմէյի ալթընտան գուշաթ-
 տըլար. վէ Երզնա տիւշմէք գօրգուսըյլէ եէլքէնի
 18 էնտիրիպ էօյլէ սիւրիւքէնիլէր իտի: Վէ շիտ-
 տէթլի ֆուրթուհատա պուլընտըղմըգտան, էրթէ.
 19 սի կիւն եիւքիւ տէնիզէ աթտըլար: Վէ իւշիւնճիւ
 կիւնտէ քէնտի էլլէրիմիզ իլէ կէմինին թազըմ.
 20 լարընը աթտըգ: Վէ նիշէ կիւնլէր կիւնէշ եախօտ
 ելտտըլար կէօրիւնմէյիպ՝ շէտիտ ֆուրթուհա տա-
 խի իւզէրիմիզէ պասմաղլէ, արթըգ նէճաթ պուլ-
 21 մամըղըն իւմիւտի քիւլլի'էն գաթ՝ օլընտու: Վէ
 չօգտան պերու աճ գալմըշ օլմալարըյլէ, փազլօս
 օրթալարընտա տուրուպ՝ Եյ ատէմլէր, ֆիլ վա-
 գը՝ պէնիմ սէօյլէտիյիմի տինկլէյէրէք, Գիրիտտէն
 աշըմայըպ՝ պու մէշագգաթ վէ զարարտան սալիմ
 22 օլմագըղընըզ կէրէք իտի: Ամմա շիմտի սիղէ նա.
 սիհաթ վէրիւրիմ քի՝ միւսթէրիհ օլընըզ, զիրա
 սիզտէն հիշ պիրի թէլէֆ օլմայըպ՝ անճագ կէմի Բէ-
 23 լէֆ օլաճագ տըր: Զիրա սահիպիմ վէ մա'պուտըմ
 օլան Ալլահըն մէլէյի պու կէճէ եանըմտա տու-
 24 րուպ՝ Եյ փազլօս, գօրգմա, Գսյսէրին հուզըւ-
 րընտա տուրմագըղըն լազըմ տըր. վէ իշթէ Ալլահ
 սէնին իլէ պերապէր կէմիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի
 25 սանա պաղըշլամըշ տըր՝ տէտի: Պուհուհ իշիւն,
 էյ ատէմլէր, միւսթէրիհ օլընըզ, զիրա հէման
 պանա սէօյլէնիլտիյի վէճ հուզրէ վագը՝ օլաճագընա
 26 պէն Ալլահա ի'թիմատ էտէրիմ. Անճագ պիր ա.
 տայա տիւշմէմիզ լազըմ տըր՝ տէտի:
 27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլաըգտա՝ Ատրիտ

- տէնիգինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իբէն , կէճէնին եա,
 ըսորնտա կէմիճիլէր պիր գարայա եագլաշտրգլ.
 28 ընըր զանն էթտիլէր : Վէ իռքէնտիլ տթըպ էիրմի
 գուլաճ պուլտուլար . վէ պիր աղ իլէրի վարըպ վէ
 29 թէքրար տթըպ օն պէշ գուլաճ պուլտուլար : Վէ
 գայալըղա տիւշմէք գորգուսըլէ , գըշտան տէօթ
 լէնկէր տթըպ կիւնտիւղ օլմասընը արգու էթտիլէր :
 30 Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գաշմագ մագսէտիլէն
 պաշտան լէնկէրլէր տթմագ պէշանէսիլէ սանտալ
 31 տէնիզէ էնտիրտիքլէրինտէ , փափլօս եիւղ պաղշա
 վէ 'ապքէրլէրէ' էյէր պուլար կէմիտէ գալմաղսա ,
 32 սիզ նէճաթ պուլամաղսընըլ տէտի : Օլ զէման 'աս.
 քէրլէր սանտալըն իփլէրինի քէսիպ' աըն պրագթ
 33 լար : Վէ սապաճ օլմագ իւզրէ իբէն՝ փափլօս ճիւմ
 լէսինէ թա'ամ էթմէլէրինի բիճա էտէրէք , Պու
 կիւն օն տէօթ կիւն տիր , պէքլէյիպ՝ Նիշ պիր շի
 34 եէմէյէրէք , աճ գալտընըլ . Պու էճլտէն թա'ամ
 էյլէմէնիդի բիճա էտէրիմ , զիրա պու սիզին նէճա.
 թընըլ իշիւն տիր . չիւնքի պիրինիզին պաղընտան
 35 պիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր՝ տէտի : Վէ պէրլէ
 տէյէրէք էքմէք ալըպ քեաֆֆէսինին էօնիւտէ
 Ալաշա շիւքր էթտի , վէ փարէլէյիպ եէմէյէ պուշ
 36 լատը : Վէ ճիւմէսի միւսթէրիճ օլըպ՝ քէլտլէ
 37 թա'ամ էթտիլէր : Վէ պիզ կէմիտէ ճիւմէմիզ
 38 իքի եիւղ եէթմիշ ալթը քիշի իտիք : Վէ թա.
 'ամտան տոյտըղլարընտա , պուլտալը տէնիզէ ա.
 թարագ , կէմիլի թախֆիֆ էթտիլէր :
 39 Վէ կիւնտիւղ օլտըդտա՝ օլ եէրի թանըմալըպ
 ֆագաթ սաշիլի օլան պիր քէօթէղ կէօթմէլէրի
 լէ , էյէր միւմքին օլուրսա՝ կէմիլի օրայա սէվզ էթ.

- 40 մէյի միւրաւ եթտիւր : Վէ լենկերէրի քեսիպ տենիզէ պրապտըլար . վէ տիւմէնլերին պաղլարընը չէօղիւպ եէլքէնի ըիւղկեարա գալտըրարագ , սա-
- 41 հիլէ սօղրու կիտիյօրլար իտի : Վէ իքի թարաֆտան տենիզին գալուշտըղ պիր մահայէ տիւշիւպ՝ կէմի- յի օթուրթաուլար . վէ պաշը սափլանարագ , գը մլտանմաղ գալըպ՝ գըչ իսէ տալգալարըն շիտտէ-
- 42 թինտէն տաղըլըյօր իտի : Վէ մահպուսլարտան պիրի եիւղիւպ ֆիրար էթմէմէսի իչիւն , 'ապքերէր տնլերի գաթլ էթմէյէ մէշլէրէթ էթտիւր իսէ տէ ,
- 43 Նիւղ պաշը փալլօսը գուրթարմագ իսթէմէքէ , տնլերի պու նիյէթտէն մէն՝ իլէ , եիւղմէք պիլէն- լերին էվիլէա տթըլըպ գարայա չըգմալարընը ,
- 44 Պագիլերի տախի՝ քիմի թաթալար , քիմի տէ կէ- մինին պա՛ղը փարչալար իւղէրինտէ չըգմալարընը էմր էթտի . վէ պու վէճճէ ճիւմէսի սալիմէն գա- րայա չըգալըլար :

- 1 Վէ սալիմէն չըգտըգլարընտա , օլ տտանըն իսմի
- 2 Մալթա իտիյի ի տնկլատըլար : Վէ պարպարլար պիզէ ֆէվգ էլ 'ատէ միւրիւվիլէթ կէօսթէրտիլեր . շէյլէ քի եաղան եաղմուր վէ սօղուգ սէպէպինտէն
- 3 աթէշ ետղըպ ճիւմէմիզի գապուլ էթտիլեր : Վէ փալլօս չօգ չալը տէվչիրիպ՝ աթէշ իւղէրինէ գօ- տըղընտա , սըճագտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝ տնըն
- 4 էլինէ եափըլտը , Վէ պարպարլար ճանալարը տնըն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլերինտէ , պիրի պի- րինէ՝ Պու աաէմ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը տըր քի

- տէնիզտէն գուրթուլտու իսէ տէ , 'ատալէթ անը
 5 Էաշամաղա պրագմատը՝ տերէր իտի : Օլ տախի
 ճանաւարը աթէշէ 'իլքիպ' պիր զարար կէօրմէթի
 6 Անլէր անըն շիշէճէյինէ վէ եախօտ անսրըն էօիւ
 աիւշէճէյինէ պէքլէտիլէր իսէ տէ , պիր չօգ պէք-
 լէտիքտէն սօնկրա՝ անա պիր զարար օլմատընը
 կէօրտիւքլէրինտէ , զաննլարընտան տէօնիւպ' իսէ
 7 արը՝ տէտիլէր : Վէ ատանըն պէօյիւյիւ պուլունան
 ֆօպլիօս նամ քիմէսնէնին օլ ճիվարլարտա չիֆթ
 լէքլէրի պուլընմաղէ՝ պիղի գապուլ Էտիպ իւչ կիւն
 8 յիւրիւվիլէթլէ յիւսաֆիր էյլէտի : Վէ վազը օլտու
 քի ֆօպլիօսըն փէտէրի հիւմմա իլէ գանլը իսհայէ
 թուլթուլարմագ՝ Էաթմագտա իքէն , ֆապլօս եանը-
 նա վարըպ' տու'ա Էտէրէք , էլլէրինի անըն իւզէ
 9 րինէ վազ՝ իլէ անա շիֆա վէրտի : Վէ պու վազը-
 'անըն իւզէրինէ տատտա պուլընան սա'իր խաթթա
 10 լար տախի կէլիպ շիֆա պուլըլար ըտը : Անլէր տա-
 խի պիղէ զիյատէսիլլէ իքրամ էթտիլէր , վէ կիտէ-
 ճէյիմիզ վազըթ լէվազըմաթըմըզը թէտարիք էթ-
 տիլէր :
- 11 Վէ իւչ այ սօնկրա՝ օլ ատատա գըշտմըշ վէ
 'ալամէթի Տիօսքուրի օլան Իսքէնտէրիլլէլ պիր կէ-
 12 յի իլէ աչըլտըգ : Վէ Սիւրագուսայա վասըլ օլուպ'
 13 իւչ կիւն գալտըգ : Օրատան տախի տօլաշարապ-
 թէճիուլմա վասըլ օլուպ' պիր կիւն սօնկրա լտօս
 14 Էամէքլէ , իքինճի կիւն ֆուլթիօլիլլէ կէլտիք : Վէ
 օրատա պա'զը պիրատէրլէր պուլտըգ . անլէր տախի
 Էանլարընտա եէտի կիւն գալմագըլըմըզը րիճա
 15 Էթտիլէր . վէ պէօյլէճէ Բօմայա կէլտիք : Օրատան
 աախի պիրատէրլէր խապէրիմիղի ալտըգալընտա ,

պիղի իսթիգպալ իչիւն թա Ափիիօս պաղարնա
վէ իւչ խանլարա տէկին չըգաըլար . վէ փաւլօս
անլէրի կէօրտիյիւնտէ , Ալլահա շիւքը էտիպ'
քէսպ ի ճէսարէթ էյլէտի :

16 Վէ Բօմայա կէտիյիմիզտէ , եիւզ պաշը մահ-
պօւլարը սերտարա թէսլիմ էթտի , փաւլօսա իսէ
քէնտիւնի հըֆլ էտէն 'ապէր իլէ ոյրըճա իգամէթ

17 էթմէյէ բուխսաթ վէրիտի : Վէ վազը' օլտու քի
իւչ կիւն սօնկրա , փաւլօս Եէհուտիլէրին միւ'թէ-
պերանընը տա'վէթ էյլէտի . վէ անլէր ճէմ' օլտըգ-
աա , անլէրէ' էյ պիրատէրլէր , պէն գաւմա եախօտ
էճաաաըմըզն ոյինլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթ-
մէմիշ օլտըղըմ' հալտէ , Եերուշալիմտէն Բօմալըա-

18 րն էլլէրինէ մահպուսէն թէսլիմ' օլտնտըմ' : Պուշ-
լար տախի պէնի իսթինթազ էտիպ' պէնտէ գաթ-
լէ միւսթահազգ հիչ պիր սէպէպ պուլընմաաըղընա

19 մէպնի սալը վէրմէք իսթէտիլէր : Լաքին Եէհուտի-
լէր մուխալէֆէթ էթտիքլէրինտէ , հեր նէ գաաար
միլլէթիմին 'ալէյհինտէ շիքետիէթ էտէճէք պիր շէ-
յիմ' եօղ իտի իսէ տէ , Կայսերէ րէֆ' ի տա'վա

20 էթմէյէ մէճպուր օլտըմ' : Իմաի պու սէպէպէ
մէպնի կէօրիւշիւպ' սէցլէշմէք մէրամըյլէ սիղի
տա'վէթ էթտիմ' . զիրա խորայէլին իւմիտի իչիւն

21 պու զինճիր իլէ պաղլը իմ' տէտի : Անլէր տա-
խի անա' Պիզ սէնին հազգընտա նէ Եէհուտի-
յէտէն մէթուպ ալտըգ , նէ տէ պիրատէրլէրտէն
պիրի կէիպ' սէնին հազգընտա պիր քէօթիւ նէսնէ

22 իխպար էթմիշ եա սէօյլէմիշ տիր : Լաքին նէ էֆ-
քեաարտա օլտըղընը սէնաէն իշիթմէք իսթէրիզ . զի-
րա հեր եերտէ պու ֆըրգայա մուխալէֆէթ էտիլ-

- 23 տիյի մա'լիւմիւզ տիր' տէտիւէր : Վէ անա պի
կիւն թա'նին էտիպ' չօգ քիմսէլէր եանընա մէքէ.
նինէ կէլտիւէր , վէ սապաճտան ագշամա գառադ
Մուսանըն թէվլաթը իլէ փէյղամպէրէրտէն Յիսու.
սա միւթա'ալլիգ նէանէլէր հադգընտա անէրի էլ
ղամ էտիպ , մէլէքիւթ Ուլլաշա տա'իր շէհատէթ
- 24 էտէրէք' անը պէյան էտէր իտի : Վէ սէրյէնիլէն
շէյլէրէ պա'գըլարը ինանըպ պա'գըլարը ինանմար.
- 25 լար : Վէ պիրի պիրի իլէ իթթիֆադ էթմէյիպ' տա.
ղըլմադ իւզլէ իքէն , փալլուս պիր սէօղ սէղլէտիպ
եա'նի Բուհ իւլ Գուտս իշա'եա փէյղամպէրին վա.
- 26 որթաորըյէ էճտաորմըզա խիթապէն' Պու գալմա
կիթ , վէ տէ քի' իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիլ , սմ.
մա անկլամոյաճադսընըզ , վէ պադարադ պադա.
- 27 ճադսընըզ , ամմա կէօրմէյէճէքսինիլ , Զիրա պա.
գալմէն գալպի զալիլ օլուպ' գուլագլարը իլէ աղը.
ճա իշիտիւրէր , վէ կէօղլէրինի տախի գափաաղլար
օլմոյա քի կէօղլէրի իլէ կէօրիւպ' վէ գուլագլարը
իլէ իշիտէրէք , գալպէն Ֆէհմ իլէ րիւճու' էտէլէր
պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ' տէյերէք էի
- 28 պույուրտու : իմաի սիղէ մա'լիւմ օլուան քի' Աւ
լաշըն խէլաորթա'իֆէլէրէ իրսալ օլուտու . անէր
- 29 տախի տինկէյէճէքլէր տիր : Վէ պու շէյլէրի սէյ.
լէտիքտէն սոնկրա' Եէհուտիւէր պիրի պիրի իլէ չօ
միւպահէսէ էտէրէք կիթտիլէր :
- 30 Վէ փալլուս իոթիճար էթ տիյի խանէտէ թէմամ
իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք , եանընա կէլէնլէրին
- 31 ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ' Մէլէքիւթ Ուլլաշը
վա'ղ էտէրէք , Բապպ Յիսուս Քրիստոսա միւթա.
'ալլիգ նէանէլէրի պիլա մանի' վէ քէմալը ճէսարէթ.
լէ թա'լիմ' էտէր իտի :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՐՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ I

- 1 Փավլոս Յիսուս Քրիստոսըն զուլը , բեսուլ օլմագ
2 իւզրէ տա՛վէթ՝ վէ Ալլահըն պէշարէթինէ թախ-
3 սիս օլունմուշ օլուպ , Օլ պէշարէթի քի ճէսէտ ճի-
4 հէթիյէ Տաուտ նէպինտէն օլուպ՝ գուտսիյէթ
բուհը ճիհէթիյէ էմվաթտան պիլ գըյամ , գուվ-
վէթլէ իպնուլլահ պէյան օլունան քէնտի Օղլու
4 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս հագգընտա , Ալլահ
մուգատտէս քիթապլարտա փէյղամպէրլերի վաար-
5 թաարյէ մուգատտէմա վա՛տ էյլէմիշ տիր . Արա-
լարընտա Յիսուս Քրիստոսըն տա՛վէթ օլունանլարը
6 պուլընսաղընըզ ճէմի՛ ի միլլէթլէր միյանէսինտէ իս-
մի իչիւն իմանա իթա՛ւթ օլունմագ իւզրէ , անըն
7 թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ բէսալէթ ալըզ . Սիզ
Ալլահըն Բոմատա պուլընան պիլ ճիւմլէ սէվիւլ-
լիլէրինէ վէ մուգատտէս օլմագ իւզրէ տա՛վէթ օլու-
նանլարա՝ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոս թարաֆընտան ՚ինայէթ վէ սէլամէթ օլ-
սուն ,
8 Էվվէլա ճիւմլէնիզ իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն
վաարթաարյէ Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ քի իմս-
նընըզ պիլթիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ տըր .

- 9 Զիրա Օղլենըն պեշարեթինտե բուհըմ իլէ խրտմէթ
 10 էթտիյիմ Ալլահ պաննա շահիտ տիր քի՝ Ալլահն
 իրատեթիլլէ 'ազըպէթ թարաֆընըղա կէմէքլիթմ
 միւ'հասէր օլա տէյիւ տա'իմա տու'ալարբմա նի.
 յաղ էտիպ' սիզի ֆէրաղաթ էթմէյէրէք եատէտէ.
 11 րիմ: Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իշթիյազըմ վար յթա
 քի սէպաթընըղ իչիւն սիզի պիր մէվհիպէ ի բուհա.
 12 նիյէյէ նա'իլ էտէյիմ, Եա'նի սիզին վէ պէնիմ
 օլուպ եէքտիկէրիմիլտե պուլունան իմանլէ սիզին փէ
 13 պէրապէր միւթէսէլլի օլայըմ: Լաքին, էյ պիրա.
 տէրէր, շիմտիյէտէք մէն՝ օլունտըմ իսէ տէ, սա.
 'իր թա'իֆէլէրին աբասընտա օլտըղը կիպի, սիզն
 աբանըղտա տախի պիր մահսուլըմ օլմազ իւզը՝
 թարաֆընըղա կէմէյէ տէֆ'աթլէ միւրաա էյլէտի.
 14 յիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ: Պէն Եունանիլէրէ վէ
 պարպարլարա, 'ալիմէրէ վէ ճահիլէրէ պործըմ
 15 իմ, ֆէզալիք էլիմտէն կէլտիյի գատար սիզէ՝ եա'նի
 բամատա պուլունանլարա տախի պեշարեթի թէպլիթ
 16 էթմէք իչիւն հազըր իմ: Զիւնքի [ֆրիտտորն] պէ.
 շարէթինտէն տօլտյը ութանմամ, զիրա հէր իման
 կէթիւրէնէ, էվվէլա Եէհուաիյէ հէմ տէ Եունանի.
 17 յէ խէլաս իչիւն Ալլահն գուվվէթի տիր: Զիրա
 անըն վասըթաթըյէ իմանտան օլան Ալլահն իհէր
 էյէրէյի սալահ իման իչիւն միւնքէշիֆ տիր, նի.
 թէքիմ՝ Սալիհ իման իլէ եաշայաճազ տըր՝ տէյիւ
 մուհարրէր տիր:
 18 Զիրա Ալլահն զազապը՝ հագիգաթը հագգաթը
 լըդ իլէ թէվգիֆ էտէն ատէմլէրին հէր ֆըսդը վէ
 հագգաթըղըղը իւզէրինէ սէմատէն միւնքէշիֆ օլըմ:
 19 Զիրա Ալլահն հագգընտա պիլէնմէսի միւմքին օ-

- լան շէյլէր անլէրտէ զահիր տիր . չիւնքի Ալլահ
 20 անլէրէ իղհար էյլէմիշ տիր : Զիրա անըն սըֆաթ ք
 զայրի մէշհուտէսի , եա'նի դուտրէթ ի էպէտիյէսի
 վէ Ուլուհիյէթի , խըլգաթ ք 'ալէմտէն պէրու մէս-
 նու'աթը իլէ տէրք օլունմալարըյլէ աշքեարէ կէօ-
 րիւնիւր , շէյլէ քի անլէր մա'զուր օլամազլար :
 21 Զիւնքի Ալլահը պիտիքլէրի հալտէ , Ալլահա վա-
 ճիպ օլան մէճտ ու շիւքրիւ էթմէյիպ , անճադ քէն-
 տի էֆքեարլէրինտէ պէթալէթէ տիւշար օլարադ՝
 22 Ֆէհմիդ գալպլէրի դարարադ : 'Ալիմ' իզ' տէրլէր
 23 իքէն ահմադ օլտուլար . վէ զէվալտէն միւնէզզէհ
 օլան Ալլահըն ճէլալինի զէվալ պուլան ինսան վէ
 գուշար վէ չարփա վէ հաշէրաթ սուրէթինին միւ-
 24 շապէհէթինէ թէպտիլ էթտիլէր : Պու էճտէն Ալ-
 լահ տախի անլէրի՝ գալպլէրինին շէհվէթլէրիյլէ ճէ-
 սէտլէրինի պէյնլէրինտէ րէզիլ էթմէք իշիւն՝ նա-
 25 փաքլիյէ թէպլիմ' էյլէտի . Անլէր քի Ալլահըն հա-
 գիգտթընը եալանա թէպտիլ էտէրէք , մախլուգա
 խալիգտէն զիյատէ իհթիրամ վէ 'իպատէթ էթտի-
 26 լէր . Օ իլ էլ էպէտ միւպարէք տիր : Ային : Պու
 սէպէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ հավէյլէրէ թէս-
 լիմ' էյլէտի . զիրա անլէրին նիսասը տախի թապի'ի
 օլան իսթիմալը թապի'աթա մուխալիֆ օլանա
 27 թէպտիլ էթտիլէր : Քէզալլէք էրքէքլէր տախի նի-
 սանըն թապի'ի օլան իսթիմալըն թէրքլէ՝ քէնտի
 շէհվէթլէրինտէ պիրի պիրի իլէ գըզըշըպ' էրքէք էր-
 քէք իլէ ֆահշիյաթ իշէյէրէք , նէֆալէրինտէ քէն-
 տի զէլալէթլէրինէ լայըդ օլան ճէզայա նա'իլ օլտը-
 28 լար , վէ մա'րիֆէթլէրինտէ Ալլահըն պուլունմասը-
 նը մադպուլ թուլթմատըզլարընտան , Ալլահ տախի

- ԼՍՅԸԳ օլմնոյան շէյլէրի իշլէմէք իւզըէ՝ անլէրինա.
- 29 մադպուլ զիհնէ թէսլեմ էյլէտի . Շէյլէ քի անլէր
հէր տիւրլիւ հադգսըզըդտան , զինա վէ քէօթիւ.
լիւք վէ թամա՝ վէ շէրարեթտէն տօլու , վէ հաստ
վէ դաթլ վէ նիզա՝ վէ հիլէ վէ քէմլիք իլէ մէնլու
- 30 օլուպ՝ Ղամմաղ , զըյպէթ էտիճի , Ալլահա պուզը
էտիճի , շէթմ էտիճի , մաղըուր , միւֆթէիլի ,
- 31 միւճիտ ի շէրր , վալիակէնէ իթա՝աթսըզ , Ֆէհմ.
սիզ , նազըլ 'ահտ էտէնլէր , մէվէտէթսիզ , միւ.
սալէհէ գապուլ էթմէյէնլէր , մէրհամէթսիզ օթ.
- 32 բադ , Պու միսիլլիւ շէյլէրի իշլէյէնլէրին էօիլմէ
միւսթահադգ օլտըզլարը հադգընտա օլան հիւքմ
Ուլլահը պիտիքլէրի հալտէ , պու շէյլէրի քէնտի.
լէր իշլէտիքտէն պաշգա , պէյլէ էտէնլէրէ տաիլի
րիզա վէրիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Պինաէն 'ալէյհ , էյ հիւքմ էտէն ատէմ , հէր
քիմ իսէն , մաղուր օլամազըն . չիւքի զայրիլէ
հիւքմ էթտիլին շէյտէ քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ
էթմիշ օլուրսըն . զիրա սէն քի հիւքմ էտիլօրսըն
- 2 հէման օլ շէյլէրի իշլէրսին , Ամմա պու միսիլլէ
շէյլէրի իշլէյէնլէրին 'ալէյհինէ Ալլահըն հիւք
- 3 հադիգաթ իւզըէ իտիլինի պիլիլիզ , էյ պու մի.
սիլլիւ շէյլէրի իշլէյէնլէր 'ալէյհինտէ հիւքմ էտիպ
տէ հէման օ շէյլէրի իշլէյէն ատէմ , զանն էտէթ
մի սին քի սէն Ալլահըն հիւքմիւնտէն գուրթուա.
- 4 ճադսըն , վէ էախօտ Ալլահըն լութիլ սանա մու.
ճիպ ի թէվլէ օլտըզընը պիլմէյէրէք՝ անըն քէմալ ի

լուծֆ վէ սապր վէ թէհամմիւլինի թահգիօր մի
 5 էտերսին : Վէ լաքին սէնին 'ինատուն վէ թէվպե
 էթմէզ դաղպին իլէ զազապըն վէ Ալլահըն 'ատա-
 լէթիլ հիւքմիւ զուհուրընն կիւնիւ իչիւն քէնտինէ
 6 զազապ ճէմ' էտերսին . Զիրա օ հէր քէօէ 'ամէլ-
 7 լերինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէճէք , Ես'նի էյի 'ամէլ-
 լերտէ սապր ու տէվամ իլէ մէճա ու 'իզգէթ վէ
 լայէմուլլըղա թալիպ օլանլարա հայաթ ր էպէտի-
 8 յէ վէրէճէք . Ամմա միւնաղա'ա էտիպ' հագիդաթա
 իթա'աթ էթմէյերէք , հագգսըզլըղա միւլթի' օլան-
 9 լարա խըշմ' ու զազապ օլաճագ տըր . Շէրր իշլէյէն
 հէր պիր ատէմէ , էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ Եու-
 10 նանիյէ , մէշադգաթ վէ միւզայագա . Ամմա խայր
 իշլէյէն հէր քիմնէյէ , էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ
 Եունանիյէ , մէճա ու 'իզգէթ վէ սէլամէթ օլաճագ
 11 տըր : Զիւնքի 'ինտ Ալլահ րի'այէթ ի խաթր Եօգ
 12 տըր : Զիրա պիլա շէրի'աթ կիւնահ իշլէյէնլէր պի-
 լա շէրի'աթ տախի հէլաք օլաճագլար , վէ շէրի'աթ
 13 թահթընտա կիւնահ իշլէյէնլէր . Ալլահըն Յիսուս
 Քրիստոս վասթաթալլէ պէշարէթիմէ կէօրէ ատէմ-
 լերին սըրրլարընա հիւքմ' էտէճէյի կիւնտէ , շէրի-
 'աթ վասթաթալլէ հիւքմ' օլունաճագլար տըր :
 14 Զիրա շէրի'աթը իշլէյէնլէր 'ինտ Ալլահ սալիհ տէ-
 յիլլէր , անճագ շէրի'աթը իճրա էտէնլէր թէպրիր
 15 օլունաճագլար տըր : Զիւնքի շէրի'աթը օլմայան
 թա'իֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ միւճիպինճէ 'ա-
 մէլ էթտիքլէրի թագսիրտէ , անլերին շէրի'աթը
 օլմամաղլէ , քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ շէրի'աթ օլա-
 16 բագ , Զամիրլէրինին շէհատէթի վէ էֆքէարլարը-
 նըն կեահ թա'ղիւր կեահ ի'թիզարլէ շէրի'աթըն

էտերինի քէնտի գալլլէրինտէ մուհարրէր կէօթէ.
րիրէր :

- 17 Իշթէ սէն Եէհուտի թէոմիյէ օլունուպ՝ շէրի'ա.
Թա իսթինատ էտէրէք՝ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէր.
18 սին . Վէ շէրի'աթլէ Թա'լիմ օլունարղընտան իրա.
տէթինի տախի պիլիպ՝ մոլսթէլիֆ շէյլէրի թէմ.
19 Եիզ էտէրսին . Վէ՝ Քէօրլէրին գըլլաղուզը , վէ գա.
20 րանլըգտա օլանլարըն նուրը , Ճահիլլէրին մու'ալ.
լիմի վէ էթֆալըն խօճատը պէն իմ , վէ շէրի'աթ.
տա օլան 'իլմ՝ վէ հաղիգաթըն սուրէթի պէնտէ
21 տիբ՝ ի'թիգատընտա սըն , Իմտի , էյ զայրիյէ Թա
լիմ էտէն , քէնտինէ Թա'լիմ էթմէ'օլ մի սին .
էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա'զ էտէն , սըրգաթ էտէ'ր
22 մի սին . Էյ՝ Զինա էթմէ՝ տէյէն , քէնտին զինա
էտէ'ր մի սին . էյ փութլարտան նէֆրէթ էտէն ,
ումուրը ը մուգատտէսէյէ նագը ը հիւրմէթ էտէ'ր
23 մի սին . Սէն շէրի'աթ իլէ իֆթիխար էտէն , շէրի-
'աթը թէճալուզ էթմէքլէ Ալլահը Թահգի'ր մի
24 էտէրսին , Զիրա մուհարրէր օլտըզը իւլլէ՝ Սիլին
սէպէպինիզտէն Թա'իֆէլէրին արասընտա Ալլահըն
իսմինէ քիւֆըր օլունուր :
- 25 Իմտի էյէր շէրի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէրսէն ,
խիթան ֆա'իտէ էտէր , ամմա էյէր շէրի'աթը միւր
թէճալիլ իսէն , խիթանըն խիթանսըզլըզ օլմուշ
26 օլուր : Իմտի էյէր մախթուն օլմայան ատէմ շէրի-
'աթըն ահքեամընը հըֆը էտէրսէ , անըն խիթան.
27 սըզլըզ խիթան 'ատտ օլունմա'զ մը . Վէ Թապի'ի
օլան խիթանսըզլըզ շէրի'աթը իճրա էթտիյի Թադ-
տիրտէ , քիթապ վէ խիթանըն վար իքէն շէրի'աթը
թէճալուզ էտէր իսէն՝ սէնի հիւքմ էթմէ'օլ մի :

- 28 Զիրա զահիրէն Եէհո-րի օլան՝ Եէհուտի տէյիւ
տիր . վէ զահիրէն ճէտտտէ օլան Իէթան խիթան
29 տէյիւ տիր . Անճադ . Եէհուտի պաթընէն օլան
տըր . վէ խիթան տախի բէամէն օլմայըլ՝ բուհ իլէ
օլան գալպ խիթանը տըր , վէ անըն մէտհի ինսան-
տան տէյիւ , անճադ Ալլահտան տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի Եէհուտինին Փաղիլէթի նէ՞ տիր , եախօտ
2 խիթանըն Փախտէսի նէ՞ տիր : Հէր վէճիլէ չօգ տըր .
խուսուսա քի Ալլահըն քէլամլարը անլէրէ էմանէթ
3 օլունտու : Զիրա էյէր պա'ղըլարը իման էթմէտի
լէր իսէ , նէ՞ օլուր . անլէրին իման էթմէմէ
լէրի Ալլահըն սատաղաթընը իպթա՞լ մը էտէճէք
4 տիր : Հաշա . լաքին Ալլահ հազգ օլուպ՝ հէր տ-
տէմ եալանճը օլունն , նիթէքիմ՝ Սէօղլէրինտէ
'առիլ , վէ մուհաքէմէնտէ զալիպ օլասըն՝ տէյիւ
5 մէսթուր տըր : Վէ լաքին էյէր պիղիմ հազգսըղ .
լըղմըղ Ալլահըն 'ատալէթինի իզհար էտէրսէ , նէ՞
տէյէլիմ . ճէզա վէրէն Ալլահ հազգսըղ մը տըր .
6 (ինսանճա սէօյլէյօրըմ .) Հաշա . պէօյլէ օլսա՝ Ալ-
7 լահ 'ալէմէ նա՞սըլ հիւքմ էտէճէք տիր , Զիրա է-
յէր հազգիթաթ Ուլլահ պէնիմ եալանըմ վտարթա .
սըյլէ քէնտի 'իզղէթի իչիւն իզտիյատ պուլտու
իսէ , արթըգ պէն նի՞չիւն կիւնահքեար կիպի
8 հիւքմ օլունույօրըմ . Վէ՛ Շէրը իշլէյէլիմ՝ քի
խայր կէլէ՛ նի՞չիւն տէմէյէլիմ . նիճէ քի պէօյլէ
տէմիշիղ տէյիւ պա'ղըլար թարաֆընտան զէմմ
օլունույօրըղ . պունլարըն հիւքմիւ հազգ տըր :

- 9 Իմտի նէ՞ Դէյէլէմ. Փաղկէթիմիդ վա՞ր մը.
ասլա եօգ տըր. զիրա հէմ Եէհուաիլէրի հէմ տէ
Եուէնանիլէրի՝ ձիւմլէսի կիւնաս ալթընտա տըր՝
10 տէյիւ պալատէ իթթիհամ էյլէտիք. Նիթէքիմ՝
11 Պիր սալիհ եօգ, պիր պիլէ եօգ տըր. Յէհմ էտէն
12 եօգ, Ալլահը արալան եօգ տըր. ձիւմլէսի զէլա.
լէթէ տիւշիւպ ճէմի՛էն Փասիտ օլտուլար. Խայր
13 իշլէյէն եօգ տըր, պիր քիշի պիլէ եօգ տըր, Պտ.
ղաղլարը աչըգ գապը տըր. տիլէրի իլէ հիլէ էտիպ՝
տուտագլարը ալթընտա սաղըր երլանլար զէհի
14 վար տըր. Աղըղլարը լա՛նէթ վէ մէրարէթ իլէ տօ.
15 լու տըր. Ս.յագլարը գան տէօքմէյէ սէրի՛ տիր.
16 Թարիգլէրինտէ խարապէյէթ վէ մէշագգաթ պուլու.
17 Նուպ, Սէլամէթ Թարիգինի պիլմէտիլէր. (18)Կէօզ
լէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսը եօգ տըր՝ տէյիւ
19 մէթուր տըր, Լաքին պիլիւրիգ քի շէրի՛աթ հէր
պոլլուրաղընը շէրի՛աթ Թահթընտա պուլընան.
լարա պուլլուրուր, Թա քի հէր աղըզ գափանըզ՝
ճիւմլէ՛ ալէմ՝ Ալլահըն հուզուրընտա սուշու օլա՝
20 Զիրա անըն հուզուրընտա ա՛մալ Ի շէրի՛աթ վաար-
թասըյլէ հիւ պիր պէշէր Թէպրիւր օլունմաղ. չիւնքի
շէրի՛աթ վասըթասըյլէ կիւնահը պիլմէք օլուր,
21 Լաքին շիմտի շէրի՛աթտան վէ փէյլամպէրլէր.
22 տէն շէհատէթ օլունարադ, Ալլահըն Թէպրիւրի՛
հա՛նի Յիսուս Քրիստոս օլան իման վասըթասըյլէ
Ալլահըն Թէպրիւրի՛ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի իշիւն
վէ ճիւմլէսի իւզէրինէ պիլա շէրի՛աթ իզհար օլուն.
23 սոււ. չիւնքի Փարգ եօգ տըր, Զիրա ճիւմլէսի կիւ-
նահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն իզգէթինտէն մահըում գալ-
24 մալարըյլէ, Քրիստոս Յիսուսա օլան Փիտիյէ-

նին վասըթասըյլէ անըն լուծֆընտան մէճճանէն
 25 թէպրիր օլունուրլար . Գի Ալլահն թէհամիւլիւ
 վագթընտա սապըգաւ իշէնիւմիշ կիւնահարտան
 սորֆ քնազար էթմէսիյլէ , քէնտի 'ատալէթինի
 26 պէյան իշիւն , Եա'նի շիմտիքի գէմանտէ քէնտի
 'ատալէթինի պէյան իշիւն , Ալլահ անը գանընա
 օլան իմանըն վասըթասըյլէ քէֆարէթ տէյիւ իզ-
 հար էյլէտի . թա քի քէնտիսի 'ատիլ օլունպ' Յի-
 27 սուսա իման կէթիրէնի թէպրիր էտէ , Իմտի իֆ-
 թիւար նէ'րէտէ տիր . իպթալ օլունտու . հա'նիլը
 գա'իտէ վասըթասըյլէ . գա'իտէ ի ս'մա'լ վասը-
 թասըյլէ մի . խայր . անճագ գա'իտէ ի իման վա-
 28 օլթասըյլէ : Իմտի գարար գըլարըլ քի' ատէմ'
 ա'մալ ի շէրի'աթ օլմագսըզըն իման վասըթասըյլէ
 29 թէպրիր օլունուր : Վէ եաթօտ Ալլահ եալընըլ
 Եէհուտիլէրի'ն Ալլահը մը , վէ թա'իֆէլէրին տա-
 խի տէյի'լ մի տիր . պէլի . քէզալիք թա'իֆէլէրին
 30 տիր , Զիւնքի խիթանը իման իլէ , վէ խիթանսըզ-
 լըզը իման վասըթասըյլէ թէպրիր էտէն Ալլահ պիր
 31 տիր , Իմտի իման վասըթասըյլէ շէրի'աթը իպթալ
 էտէ'ր մի իզ . հաշա , անճագ շէրի'աթը սապիթ
 գըլարըլ :

ՊԱՊ 4

1 Իմտի փէտէրիմիզ Ապրահամ ճէսէա ճիհէթիլէ
 2 նէ' պուլտու' տէյիլիմ' Զիրա էյեր Ապրահամ ա'
 մալ իլէ թէպրիր օլունտու իսէ , ֆաթրը օլուր
 3 լաքին 'ինտ Ալլահ տէյիլ տիր , Զիրա քիթապնէ'
 պույուրուր . վէ Ապրահամ Ալլահ իման էթտի ,

- 4 վէ պու անա սալահ 'ատտ օլունտու : Ամա ելէ.
յէնէ իւճրէթ 'ինայէթ թարիգիլէ տէյիլ, ան.
- 5 ճագ պօրճ թարիգիլէ սայըլըր : Լաքին իշէմէյիպ'
ֆագաթ ֆաարգը թէպրիւր էտէնէ իման կէթիւրէնին
- 6 իմանը քէնտիսինէ սալահ 'ատտ օլունտու : Նիթէ.
քիմ Տաուտ տախի' Ալլահըն պիլա 'ամէլ սալի
'ատտ էյլէտիլի ատէմին միւպարէքլէյինի զիքը է.
- 7 տէրէք, Նէ' միւպարէք տիր շու ատէմէր քի' 'իս.
եանլարը 'աֆիլ օլունմուշ վէ կիւնասլարը սէթը օ.
- 8 լունմուշ տըր . Նէ' միւպարէք տիր շու ատէմ' քի
9 Բապպ անա կիւնահ սայմազ' տէտի : Խմտի պու միւ.
պարէքլէք խիթա'ն իւզէրինէ մի, վէ եախօտ քէզա.
լէք խիթանսըղլըգ իւզէրինէ' մի օլուր . զիրա Ապրա.
- 10 Համա իման սալահ 'ատտ օլունտու' տէրիլ : Էյլէ
խսէ նէ' վէճճլէ 'ատտ օլունտու . մախթու'ն մը, վէ
եախօտ զայրի մախթու'ն օլտըղը հալտէ մի . մախ.
թու'ն տէյիլ, ֆագաթ զայրի մախթու'ն օլտըղը
- 11 հալտէ 'ատտ օլունտու : Վէ զայրի մախթու'ն օլտը.
ղը հալտէ օլան իմանընըն սալահը միւհըիւ օլմագ
իւղը' խիթան իշարէթինի ալտը . թա քի անլէրէ
քէզալէք սալահ 'ատտ օլունմագ իւզըն, զայրի
մախթու'ն օլուպ տա' իման էտէնլէրին ճիւմէսի.
- 12 Նին փէտէրի օլա . վէ եալընըղ մախթու'ն օլանլը.
րա տէյիլ, անճագ փէտէրիմիլ Ապրահամըն զայրի
մախթու'ն օլտըղը հալտէ օլան իմանընըն իզլէրինտէ
- 3 սիւլուք էտէնլէրէ տախի փիր ի խիթան օլա : Զիրա
Ապրահամա եախօտ նէպինէ տիւնեանըն վտրիսի օլ.
մագլըգ վա'տը' շէրի'աթ վաարթաարյլէ տէյիլ, ան.
- 14 ճագ իման սալահը վաարթաարյլէ վէրիւտի : Զիրա
էյէր էհլ ի շէրի'աթ օլանլար վաարիսլէր իսէ, իման

- 15 ֆա'տէսիզ վէ վա'տ լաղվ օլմոռչ օլուր : Զիրա
 շէրի'աթ մաւճիւզ ի զազապ տըր , չիւնքի շէրի'աթ
 պուլունմատըղը եւերտէ թէճափուզ տախի եօգ տըր :
 16 Պուռա պինա'էն լու'թֆ իլէ օլմադ իւզըէ իմանտան
 տըր , թա քի վա'տ պիւ'թիւն նէսլէ՝ եալընը շէ-
 րի'աթտան օլանլարա տէյիլ , տնճադ Ապրահամըն
 17 իմանընտան օլանլարա տախի սապիթ օլա . վէ՝
 Սէնի չօգ թա'իֆէլէրէ փէտէր թա'եին էյլէտիմ՝
 տէյիւ մէսթուր օլտըղը իւզըէ , օ քէնտինին իման
 կէթիրտիյի , եա'նի էմլաթը իհեա էտէն վէ մէվ-
 ճուտ օլմոյան շէյլէրի մէվճուտ կիպի չաղըրան Աւ-
 լահըն հուզըրընտա , ճիւմլէմիզլին փէտէրի տիր :
 18 Օլ տախի՝ Սէնին նէսլին պէյլէ օլաճադ տըր՝ տէ-
 յիւ պուլուրըլան քէլամա կէօրէ չօգ միլլէթլէրին
 փէտէրի օլաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւմիտ
 19 իլէ իման էյլէտի : վէ իմանտա զա'իֆլէնմէյիպ՝
 թազրիպէն եիւզ եաշընտոն իքէն քէնտի ճէսէտի-
 նին արթըզ մէվթա կիպի պուլունտըղընա , Սարա-
 նըն տախի բահմինին մէվթա կիպի օլալընա տիգ-
 20 գաթ էթմէտի . վէ ի'թիգատօըղըզլէ Ալահըն
 վա'տընտա շիւպհէ էթմէյիպ՝ խուսուտա Ալահա
 21 համա էտէրէք , իմանտա գուլվիլէթլէնիպ՝ վա'տ
 էթաիյինին իճրասընա տախի գատիր խտիյինէ թէ-
 22 եադդիւն էթտի : Պու էճլտէն անա սալահ 'ատա
 օլունտու :
 23 վէ անա 'ատա օլունտըղը եալընը անըն իչիւն
 24 եաղըլմատը , Լաքին պիզիմ՝ իչիւն տախի , եա'նի
 Բապպըմը Յիսուսը էմլաթտան իհեա էտէնէ ի-
 25 ման էտէնէր իչիւն 'ատա օլունաճադ տըր : Օլ
 տախի խաթալարըմը իչիւն էլէ վէրիլիպ՝ պիզիմ՝
 թէպրիրիմիզ իչիւն իհեա օլունտու :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմոսի պիղ իման իլէ թէպրիր օլունմուշ օլմաղէ,
Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասըթասըյլէ 'ինտ
- 2 Ալլահ սէլամէթէ մալիբ իղ : Անըն վասըթասըյլէ
տախի իման իլէ պու սապիթ օլարղըմըզ 'ինայէթէ
վիսուլէ նա'իլ օլուպ' Ալլահըն ճէլպիլին իւմիտիյ
- 3 Լէ իֆթիխար էտէրիզ : Վէ եալընըզ պու տէյիլ
անճադ մէշադգաթլարտա տախի իֆթիխար էտէ
րիզ , զիրա պիլիրիզ քի մէշադգաթտան սապրզ
- 4 Վէ սապրտան թէճրիւպէ , վէ թէճրիւպէտէն տա.
- 5 Խի իւմիտ հասըլ օլուր : Իւմիտ իսէ խէճիլ էթ.
մէզ . զիրա պիղէ վէրիլէն Բուհ իւլ Գուտսըն վա.
սըթասըյլէ Ալլահըն մուհապպէթի գալլէրիմիլէ
- 6 տէօքիւլմիւշ տիբ : Զիւնքի պիղ տահա զա'իֆ
հալտէ իբէն , Գրիստոս' վադթընտա Փասըզլար ի.
- 7 չիւն Փէտա ի ճան էթտի : Զիրա սալիհ լիմնէ ի.
չիւն Փէտա ի ճան էտէն նատիր պուլունուր . Լաքին
քէրիմ պիբ առէմ իչիւն պէլքի պիբ քիմնէ Ֆիտա
- 8 ի ճան էթմէյէ ճէսաթէթ էտէր : Ամմա պիղ տահա
կիւնահաքետարլար իբէն Գրիստոսըն պիղիմ իչիւն
Փէտա ի ճան էթմէսիլէ , Ալլահ պիղէ օլան քէնտի
- 9 մուհապպէթինի իղհար էտէր : Իմտի անըն գանըյլէ
չիմտի թէպրիր օլունտըղըմըզ թագաիրտէ , նէ'
գատար զիյատէ անըն վասըթասըյլէ զաղաստան
- 10 խէլաս պուլաճաղըզ , Զիրա էյէր տիւշմէն իբէն Օղը-
նըն էօլիւմիւ վասըթասըյլէ Ալլահ իլէ սուլճ օլտուգ
խէ , սուլճ օլտրգտան սօնկրա նէ' գատար զիյատէ
- 11 անըն հայաթըյլէ խէլաս պուլաճաղըզ : Վէ եա-
լընըզ պու տէյիլ , Փագաթ չիմտի սէպէպ ի սուլ

- հրմբղ ոլան Բաղարմբղ Յիսուս Քրիստոսըն վասը-
թասըյլէ Ալլահն իլէ իՖիթիսար էտերիլ :
- 12 Իմտի նիճէ քի պիր տտէմին վասըթասըյլէ
տիւնեայա կիւնաս , վէ կիւնասըն վասըթասըյլէ
էօլիւմ կիրտի իսէ , պու վէճճլէ տախի՝ ճիւմլէսի
կիւնաս իշլէտիքլէրինտէն , էօլիւմ ճլմի՝ ի նասա կէչ-
- 13 տի : Զիրա շէրի՝աթատէք տիւնեատա կիւնաս վար
իտի , Ֆազաթ շէրի՝աթ հօգ իքէն կիւնաս 'ատտ
14 օլունմաղ . վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմունէ-
սի օլան Ատէմին թէճափուղընա միւշապիճ կիւնաս
իշլէմէյէնլէրին իւղէրինէ տախի՝ Ատէմտէն Մու-
սայա վարընճայատէք էօլիւմ սալթանաթ էթտի :
- 15 Լաքին մա'սիյէթ նասըլ իսէ՝ մէվճիպէ պէօլէ տէ-
յիլ տիր . զիրա էյէր պիրինին մա'սիյէթ իյլէ նիչէլէր
Ֆէվթ օլտուլար իսէ , տահա զիյատէ Ալլահըն 'ի-
նայէթի վէ պիր տտէմին՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթիյլէ օլան 'աթիյէ չօղլար իւղէրինէ թէ-
- 16 զայյիւտ էթտի : վէ 'աթիյէ՝ կիւնաս էտէն պիր
Ֆէրտին սէպէպի իլէ օլան լաֆլայա միւմասիլ տէ-
յիլ տիր . զիրա հիւքմ պիր մա'սիյէթտէն մահքիւ-
միյէթ իչիւն օլտու , ամմա մէվճիպէ չօգ մա'սի-
- 17 յէթլէրտէն թէպրիր իչիւն օլտու : Զիրա էյէր պիր
րինին մա'սիյէթինտէն նաշի էօլիւմ պիրինին սէ-
պէպիյլէ սալթանաթ էթտի իսէ , նէ գատար զի-
յատէ 'ինայէթ վէ սալահ 'աթիյէսինին Ֆէյղինի
սլանլար պիրինին՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոսըն վասը-
թասըյլէ հայաթտա սալթանաթ էտէճէքլէր տիր :
- 18 Իմտի պու թադտիրտէ պիրինին մա'սիյէթի սէպէ-
պիյլէ հէտ՝ ճիւմլէ՝ տտէմլէր 'ալէյհինէ նասըլ
հիւքմ օլունտու իսէ , պէօլէճէ պիրինին սալահ

- վասըթասըյլէ տախի Ֆէկէդէ ճիւղէ ատէմէրէ
 19 Թէպրեր ի հայաթ օլտու : Զիրա պիր ատէմին ի
 Թա'աթսըղլը սէպէպիյլէ չօգլար կիւնաճքեար
 օլտըղ կիպի , պիրինին իթա'աթը իլէ տախի չօգլար
 20 սալիճ օլաճադլար տըր : Վէ մա'սիյէթին իղտիյա
 տը իչիւն շէրի'աթ տույա կիրտի . լաքին կիւնաճըն
 իզտիյատ պուլտըղ եէրտէ 'ինայէթ զիյատէթիլէ
 21 իզտիյատ պուլտու . Թա քի կիւնաճ էօլիւմ իլէ
 սալթանաթ էթտիյի միսիլլիւ , 'ինայէթ տախի ,
 Բապըմըզ Զիսուս Գրիստոս վասըթա օլարադ , տա
 լաճ իլէ էպէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . 'ինայէթին իղտիյատը իչիւն
 2 կիւնաճատ տէվում էտէլիմ մի : Հաշա . պիզ
 կիւնաճա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտըղմըզ հաշ
 3 տէ՛ արթըզ սնտէ նա'սըլ էաշայա պիլիւրիզ , Պիզ
 տէն Գրիստոս Զիսուսա վաֆթիզ օլունտըղմըզ անըն
 էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլունտըզլարընը պիլմէ՞զ մի սի .
 4 Նիզ , Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիզիւն վասըթասըլէ
 անըն իլէ պերապէր տէֆն օլունտըզ , Թա քի Գրիս
 տոս Բֆէտէրին ճէլալիլլէ էմվաթտան իճեա Նա
 լունտըղը կիպի , քէզալլէ պիզ տախի հայաթը
 5 ճէտիտէտէ եիւրիւյէլիմ : Զիրա էյէր էօլիւմիւնիւն
 միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտ օլ
 տըզ իսէ , գըյամէթի Բալադէհէթինտէ տախի օլա
 6 ճաղըզ . Զիրա արթըզ կիւնաճա գուլլըզ էլթմէ
 մէք իւղըն , կիւնաճ ճէսէտի իպթալ օլունմասը ի
 չիւն՝ պիզիմ էսքի ատէմիմիզ անըն իլէ պերապէր

- 7 սալլ օլունտըղընը պիլիբիզ : Զիւնքի կէնհա էօլ-
միւշ օլան տտէմ կիւնահտան թէպրիյէ օլունմուշ
8 օլուր : Վէ էյէր փրիստոս իլէ պերապէր էօլտիւք
իսէ , տնըն իլէ պերապէր եաշայաճաղըմըզա տա-
9 խի ինտնրըզ : Զիւնքի փրիստոս էմվաթտան իհեա
օլունտըգտան սօնկրա , թէքրար էօլմէյէճէյինի ,
վէ արթըգ էօլիւմ անա մուսալլաթ օլմայաճա-
10 ղընը պիլիբիզ : Զիրա պունուն էօլմէսի պիր քէր-
րէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլուպ՝ եաշամասը տա-
11 խի Ալլահ իչիւն եաշամագ տըր : Քէզալլէք սիզ
տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլիւ , ամմա Րապ-
պըմըզ փրիստոս Յիսուստա Ալլահա տիրի 'ատտ էյ-
12 լէյինիզ : Պինա'էն 'ալէյհ Փանի ճէսէտլէրինիզտէ
շէհէթլէրինճէ տնա իթա'աթ էթմէնիզ իչիւն՝ կիւ-
13 նահ սալթանաթ էթմէսին : Ա'զանըզ տախի հադգ-
սըզլըզն ալէթլէրի օլարագ կիւնահա թէսլիմ էթ-
մէյինիզ , ամմա քէնտիլէրինիզի էմվաթտան հայաթ
պուլանլար կիպի Ալլահա , վէ ա'զանըզ սալահ
14 ալէթլէրի օլարագ՝ Ալլահա թէսլիմ էտինիզ : Զիրա
շէրի'աթ թահթընտա օլմայըպ՝ 'ինայէթ թահթըն-
տա պուլունտըղընըզտան , կիւնահ իւզէրինիզէ մու-
սալլաթ օլմայաճագ տըր :
15 Իմաի նէ՞ րէյէլի' : շէրի'աթ թահթընտա օլմա-
յըպ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլունտըղըմըզ իչիւն
16 կիւնահ իլլէյէլի'մ մի . հա՛շա : Պիլմէ'զմիսինիզ
քի՝ քէնտիլիզի իթա'աթ իչիւն հէր քիմէ դուլ
օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտէրսէնիզ , իթա'աթ էթ-
տիյինիզ քիմնէյէ , եա մուճիպ ի մէվթ օլան կիւ-
նահա՝ վէ եախստ մուճիպ ի սալահ օլան իթա'աթա
17 դուլ սընըզ : Ամմա Ալլահա շիւքր օլուն քի կիւ-

- նաճըն գուլարը իտինիզ իսէ տէ, սիգէ թէսլիմ՝
 օլունան թալիմին սուրէթինէ գուլպուն իթա՛ւթ
 18 էլէտինիզ. վէ կիւնաճտան ազատ օլտըգտան
 19 սոնկրա, սալաճա գուլ օլտընըղ: թէնինիզն զա-
 'իֆլիյի սէպէպինտէն ինսանճա սէյլէյօրըմ՝. զիրա
 ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նափաքիք վէ 'իսեանա
 գուլ օլմագ իւզըէ՝ թէսլիմ էթմիշ օլտըղընը
 վէճճէ, շիմոի տախի ա'զանըզը թէգաոտիւս իչիւն
 20 սալաճա գուլ օլմագ իւզըէ թէսլիմ էտինիզ, Զիրա
 կիւնաճըն գուլարը պուլունտըղընըզ զէման սալաճ-
 21 տան ազատ իտինիզ, Ամմա շիմոի ութանտըղընըզ
 նէսնէլէրտէն օլ զէման նէ՞ սէմէրէ կէօրտինիւրը
 22 զիրա անլէրին նիթէճիսի էօլիւմ տիր, Լաբին շիմ-
 աի կիւնաճտան ազատ օլուպ՝ Ալլաճա գուլ օլտը-
 զընըզ հալէ, սէմէրէնիզ վար, էա՛նի թէգաոտ
 տիւս, վէ նէթիճէսի տախի հայաթ ը էպէտիյէ
 23 տիր, Զիրա կիւնաճըն լէրտէյէ իւճրէթ էօլիւմ
 տիր. ամմա Ալլաճըն մէվհիպէսի Բապըմըզ Քրիս-
 տոս Յիսուս վաորթաօրյլէ հայաթ ը էպէտիյէ տիր:

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ պիրատերէր, տտէմէ 'եօմըր օլտըգճա՝ շէրի-
 'աթ հիւքիւմէթէ թախիյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ. (է-
 2 ըի՛աթը պիլէնլէրէ սէյլէյօրըմ.) Զիրա զէվճէ՝ զէվ-
 ճի հայաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ միւճիպինճէ անա
 պաղլը տըր. ամմա էյէր զէվճի վէֆաթ էտէրսէ,
 զէվճի հադգընտա օլան շէրի՛աթտան ազատ օլուր
 3 իմոի զէվճի սաղ օլտըգճա, տիկէր պիր էրէ վա-
 րըրսա, անա զանիյէ տէնիլիր. ամմա զէվճի վէ-

- 3 ֆաթ էտէրսէ , օլ շէրի'աթտան ազատ օլուպ' հաթ-
 4 թա տիկեր պիր էրէ վարըրսա պիլէ՝ զանիյէ օլ-
 մազ , Պէգյէճէ , էյ պիրստէրլէրիմ , սիզ տախի ,
 Ալլահա սէմերէ կէթիրմէմիզ իչիւն պիր զսյրիյէ՝
 ետ'նի էմլաթտան գըյամ էտէնէ վարմագ իւզրէ ,
 5 Գըրիստոըն ճէսէտի վասըթասըյլէ շէրի'աթա էօլ-
 միւշ օլաընըլ : Զիրա պիզ ճիւմանի իքէն , շէրի'աթ
 վասըթասըյլէ վուգու'ա կէլէն կիւնաշլարըն հէվէս-
 6 լէրի էօլիւմէ սէմերէ կէթիրմէք իւզրէ ա'ղամըզտա
 'ամիլ իտի : Շիմտի իսէ պիզի զապթ էտէնէ էօլ-
 մէքլէ՝ շէրի'աթտան ազատ օլտուգ , թա քի հարֆ
 էսքիլիյինտէ տէյիլ , անճագ բուհ էէնիլիյինտէ
 խըտմէթ էտէլիմ :
 7 Իմտի նէ՞ տէյիլիմ . շէրի'աթ կիւնա'օ մը տըր .
 հաշա . վէ լաքին շէրի'աթ վասըթա օլմասայըտը ,
 կիւնաշը պիլմէզ իտիմ , զիրա էյէր շէրի'աթ՝ թա-
 մա՝ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլմասայըտը , թամա'ը պիլ-
 8 մէզ իտիմ : Ամմա կիւնաշ էմրին վասըթասըյլէ
 ֆուրսաթ պուլուպ' պէնտէ հեր նէվ՝ թամա՝ հու-
 սուլէ կէթիրտի . զիրա շէրի'աթ եօգ իքէն , կիւնաշ
 9 մէյիթ տիր : Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի'աթսըզ
 տիրի իտիմ . վէ լաքին էմր կէլաիքտէ կիւնաշ տի-
 10 ըիլտի , պէն տախի էօլտիւմ . Վէ օլ մուճիպի հա-
 յաթ օլան էմր պանա մուճիպ ի մէվթ պուլուն-
 11 տու : Զիրա կիւնաշ էմրին վասըթասըյլէ ֆուրսաթ
 պուլուպ' պէնի իղլալ էտէրէք , անըն վասըթա .
 12 սըյլէ պէնի էօլտիւրտիւ : Իմտի շէրի'աթ մուգատ-
 տէս՝ վէ էմր մուգատտէս վէ հագգ վէ էյի տիր :
 13 Էջլէ իսէ էյի օլան նէսնէ պանա մուճիպ ի մէ՞վթ
 մի օլտու . հաշա . անճագ մուճիպի մէվ օլան կիւնաշ

- տըր . Թա քի օԼ էյի նէանէնին վասըթաւըյէ
 պանա էօյիւմ հուսուլէ կէթիւմէքլէ՝ կիւնաճ իտի-
 յի աշխէար օլա , շէջլէ քի կիւնաճ էմրին վա-
 14 սըթասըյլէ հատտէն զիյատէ գապիհ օլա : Զիրա
 շէրի'աթըն ըուհանի օլաղընը պիլիբիզ , ֆադաթ
 պէն կիւնաճ ալթընտա սաթըլմըշ ճիւմանի իմ :
 15 Զիրա իշէտիյիմի թանըմամ , չիւնքի իսթէտիյիմի
 իշէմէյօրըմ , ամմա պուզղ էթտիյիմ նէանէյի իշ-
 16 լէյօրըմ : Լաքին էյէր իսթէմէտիյիմի իշէյօրսամ ,
 17 շէրի'աթըն էյի իտիյինի թաուաիգ էտիյօրըմ : Խմտի
 աըր իշէյէն սըթըգ պէն տէյիլ իմ , ամմա տէրու-
 18 նիմտէ սաքին օլան կիւնաճ տըր : Զիրա պէնտէ՝
 եա'նի թէնիմտէ էյի շէյ սաքին օլմաաղընը պիլի-
 բիմ . զիրա իսթէմէք պէնտէ հաղըր իսէ տէ , էյի
 19 շէյի իճրա էթմէքլիյի պուլմայօրըմ : Զիրա իսթէ-
 տիյիմ էյիլիյի իշէմէյիպ , իսթէմէտիյիմ քէօթիւ-
 20 լիւյի իճրա էտիյօրըմ : Վէ էյէր պէն իսթէմէտի-
 յիմ շէյի իշէյօրսամ , ալթըգ աըր իճրա էտէն
 պէն տէյիլ իմ , անճադ պէնտէ սաքին օլան կիւնաճ
 21 տըր : Խմտի պէն քէնտիմտէ պու գանուընը պուլըյօ-
 ըմ , եա'նի էյիլիք էթմէյի իսթէր իքէն՝ քէօթիւ-
 22 լիւք պէնտէ հաղըր տըր : Զիրա պաթընի տտէմէ
 կէօրէ Ալաճըն շէրի'աթընտան հաղըգ էտէրիմ .
 23 Ամմա ա'զամտա պուլուընուպ 'ադըմըն գանուընը իլէ
 ճէնքլէշէրէք , պէնի ա'զամտա օլան կիւնաճըն գա-
 նուընա էսիւր էտէն պիր զայրի գանուըն կէօրիյօ-
 24 ըմ : Պէն նէ՝ պիչարէ ատէմ իմ , պու էօյիւմին
 25 ճէսէտիյիտէն պէնի քի՞մ խէլաո էտէճէք տիր : Բապ-
 պըմըզ Յիսուս ֆրիստուըն վասըթասըյլէ Ալաճա
 շիւքըր էտէրիմ . վէլ հասըլ պէն քէնտիմ 'ադլ իլէ

Ալլահն շէրի'աթընա , վէ ֆագաթ թէն իլէ կիւ-
նահըն գանուներնա գաւլուգ էտիյօրըմ' :

ՊԱՊ 8

- 1 Իմոի ֆրիստոս Յիսուստա օլուպ' թէնճէ տէյիլ ,
[անճագ բուհճա] սիւլուք էտէնլէր 'տէյհինտէ
- 2 շիմտի հիշ պիր հիւքմ եօգ տըր : Չիւնքի ֆրիս-
տոս Յիսուստա օլան հայաթ բուհընըն գանու-
նը պէնի կիւնահ վէ էօլիւմ գանուներնտան ազաստ
- 3 էյլէտի : Չիրա շէրի'աթ թէն սէպէպիյլէ 'աճիզ
օլտըզը հայտէ' իճրա էտէմէտիյինի Ալլահ քէն-
տի Օղլընը կիւնահըն թէն միւշապէհէթինտէ վէ
կիւնահ իշիւն իրսալ էտիպ , կիւնահ 'ալէյհինտէ
- 4 թէնտէ հիւքմ էտէրէք էճրա էյլէտի . Թա քի շէ-
րի'աթըն ահքեամը պիզտէ , եա'նի թէնճէ տէյիլ ,
անճագ բուհճա սիւլուք էտէնլէրտէ իթմում օլունա :
- 5 Չիրա ճիսմանի օլանլար ումուրը ճիսմանիյէյէ' վէ
բուհանի օլանլար ումուրը բուհանիյէյէ սարֆը
- 6 էֆքեար էտէրլէր : Չիրա էֆքեարը ճիսմանիյէ էօ-
լիւմ տիր , ամմա էֆքեարը բուհանիյէ հայաթ վէ
- 7 սէլամէթ տիր : Չիւնքի էֆքեարը ճիսմանիյէ Ալ-
լահ 'ատապէթ տիր , զիրա Ալլահն շէրի'աթընա
- 8 իթա'աթ էթմէզ , վէ հէմաէ էտէմէզ : Իմոի ճիս-
մանի օլանլար Ալլահ մագպուլ օլամալ . Լաքին
- 9 սիզ' Ալլահն բուհը սիզտէ սաքին օլտըզը թագ-
տիրտէ , ճիսմանի օլմայրպ' անճագ բուհանի սինիլ .
վէ էյէր պիր քիմէտէ ֆրիստոսըն բուհըն եօգ ի-
- 10 սէ , օլ քիմէտէ անըն տէյիլ տիր : Վէ էյէր ֆրիս-
տոս սիզտէ իսէ , ֆիլ վադը' ճէսէտ կիւնահ սէպէ-

- պինտէն մէյիթ տէր , ամմա բուհ սալահ սեպէպին .
- 41 տէն հոյաթ տըր : Վէ էյէր Յիսուսը էմվաթտան
իհեա էտէնին Րուհը սիզտէ սաքին իսէ , Քրիստոս
տը էմվաթտան իհեա էտէն՝ սիզտէ սաքին օղն
քէնտի Րուհը վասըթասըյլէ սիզին ֆանի ճէստա
լէրինիզի տախի տիրիլտէճէք տիր :
- 42 Իմտի , էյ պիրատէրլէր , պու սուրէթտէ թէնճէ
- 43 Եաշամադ իչիւն թէնէ պօրճու տէյիլ իզ : Զիրա
էյէր թէնճէ Եաշար իսէնիզ , էօլէճէքսինիզ . ամմա
էյէր Րուհ իլէ ամալի ճիւմանիէյի ի՛տամ էտէր .
- 44 սէնիզ , Եաշայաճագսընըզ : Զիրա Ալլահըն Րուհը
քիմլէրէ տէլալէթ էտէրսէ , Ալլահըն օղուլլարըն .
- 45 Լէր տիր : Զիրա սիզ թէքրար մուճիպ ի խալֆ օղն
էսիրիք Րուհընը ալմատընըզ , անճագ օղուլլէր
Րուհընը ալտընըզ , քի անըն իլէ Ապպա , փէտէր
- 46 տէյիլ նիտա էտէրիզ : Օլ Րուհ քէնտիսի պիզիմ
էվլատ Ուլլահ օլտըղըմըզ Րուհըմըզ իլէ պէրա .
- 47 պէր շէհատէթ էտէր : Վէ էյէր էվլատ իսէք ,
քէզալիք վարիսլէր իզ , Ալլահըն վարիսլէրի վէ
Քրիստոսըն միբաս շէրիքլէրի իզ , թա քի անըն իլէ
պէրապէր էլէմ շէքտիյիմիզ սուրէթտէ , պէրապէր
տախի ճէլալէ նա՛իլ օլալմ :
- 48 Զիրա հիտապ էտէրիմ քի՝ շիմտիքի ղէմանընէ
լէմլէրի պիզիմ իչիւն միւնքէշիֆ օլաճագ ճէլալէ
- 49 գըյասէն պիր շէյ տէյիլ տիր : Զիւնքի մախլուգ
քէմալի հասրէթլէ Ալլահըն օղուլլարընըն միւն .
- 20 քէշիֆ օլմասընա միւնթաղըր տիր : Զիրա մախլուգ
քէնտի իրատէթիյլէ տէյիլ , անճագ քէնտիսինի թա .
պի՛ էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլլըզ թապի՛
- 21 օլտու , Պու իւմիտ իլէ քի մախլուգ տախի պիզ

- զաթ ֆէստտըն գուլըղընտան գուրթուլուպ եվատ
 22 Ուլաճըն հիւրըիյէթ ի ճէլիէսինէ նա'իլ օլա. Զիւնքի
 քեաֆֆէ ի մոխլուգ շիմտիյէ տեկին պիրլիքտէ աճ
 23 իլէ աղըը չէքտիյինի պիրլիքիւ Վէ եալընըլ պու-
 տէյիլ, անճադ պիլ Բուճըն իլք մէյվէսինէ մալիք
 օլանլար պիլէ օղուլըգ՝ եա'նի ճէսէտիմիղին խէ-
 լտսընա միւնթաղըր օլարադ, քէնտիմիլ տախի
 24 տէրունիմիղտէ աճ չէքէրիլ, Զիրա իւմիտ իլէ խէլաւ
 պուլըգ. լաքին կէօրիւնէն իւմիտ իւմիտտէյիլ տիր,
 զիրա պիր քիմնէ կէօրաիւլիւ շէյէ տաճա նէ՞ իչիւն
 25 իւմիտ էտէր, Լաքին էյէր կէօրմէտիյիմիլ շէյէ
 26 իւմիտ էտէրսէք, սապը իլէ պէքէրիլ, Վէ քէզալէք
 Բուճ տախի զա'ֆլարըմըզա մու'ավէնէթ էտէր.
 զիրա վաճիպ օլաըլը կիպի նասըլ տու'ա էտէճէյի.
 միղի պիլմէյօրըլ. տմմա Բուճ քէնտիսի քէլամ իլէ
 պէյան օլուճմաղ աճյէրլէ պիղիմ իչիւն շէֆա'աթ
 27 էտէր, Վէ գալպէրի թէֆթիշ էտէն տախի մուգատ-
 տէսլէր իչիւն Ալաճըն էրադէթէնէ կէօրէ շէֆա'աթ
 էթաիյինտէն՝ Բուճըն միւրոտը նէ իտիյինի պիրլի:
 28 Վէ թագտիրի իւղըէ տա'վէթ օլուճուպ՝ Ալա-
 ճը սէվէնէրին խալընա ճիւմլէ շէյէրին պէրապէր
 29 իշէտիյի'ի պիրլիքիւ, Զիրա էզէլտէն պիլտիյիքիմ-
 սէլէրի քէնտի Օղլընըն սուրէթինէ միւշտպիճ օլ-
 մաղա թագտիր էյլէտի, թա քի չօդ պիրաւտէրլէր
 30 արտսընտա օ իլք օլա: Վէ թագտիր էթաիյիքիմ-
 սէլէրի տա'վէթ էյլէտի. վէ տա'վէթ էթաիյի քիմ-
 սէլէրի թէպրիր էյլէտի. վէ տախի թէպրիր էթաիյի
 31 քիմնէլէրի թա'ղիլ էյլէտի, իմտի պու շէյլէրէ նէ՞
 տէյէլիմ. Ալաճ պիղիմ իլէ օլաըլը թագտիրտէ՝
 32 'ալէյիմիղտէ քիմ՝ օլա պիրլի, Գէնտի Օղլընը էսիր-

- կէմէյիպ, անը պիղիմ՝ ճիւղէմիզ իչիւն թէպիմ՝
 էյլէյէն՝ անըն իլէ պերապեր հեր շէյի տախի պիղէ
 33 նա՞սըլ իհսան էթմէյէճէք տիր : Ալլահըն միւնթա.
 խապլարընը քի՞մ իթթիհամ էտէճէք տիր . թէպ.
 34 ըրի էտէն Ալլահ տըր , 'Ալէհյէբինտէ հիւքմ էտէն
 քի՞մ տիր . վէֆաթ էտիպ՝ խուսուսա գըյում է.
 տէն , վէ Ալլահըն սաղընտա օլուպ՝ պիղիմ իչիւն
 35 շէֆա'աթ էտէն տախի ֆրիստա տըր : Պիղի ֆրիս.
 տաքն մուհապպէթինտէն քի՞մ այըրաճագ տըր .
 էլէ՞մ մի , մուզայագա՞մ մը , թէ'ատտի՞ մի , աճ.
 լը՞գ մը , չըփլագլը՞գ մը , մուխաթարա՞մ մը , գըլը՞ճ
 36 մը . Նիթէքիմ՝ Աէնին իչիւն հեր կիւն գաթլ օ.
 լունըրըզ . պօղապլանաճագ գոյունլար հիսապընտա
 37 իզ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Ամմա պունլարըն ճիւմ.
 լէսինտէ պիղի սէվէնին վասըթասըյլէ պիլ քիւլլիյէ
 38 զալիպ օլուրըզ : Զիրա թահգիգ պիլլիրիմ քի՞ նէ
 էօլիւմ , նէ 'էօմիւր , նէ մէլա'իքէ , նէ բու'էսա ,
 նէ գուվվէթլէր , նէ հաղըր՝ նէ կէլէճէք շէյէր :
 39 Նէ եիւքսէքլիք , նէ տէրինլիք , նէ ախէր պիր մոխ.
 լուգ Բապպըմըզ ֆրիստա Յիսուստա օլան Ալլահըն
 մուհապպէթինտէն պիղի այըրմաղա գաաիր օլմա.
 յաճագ տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Վիքրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիմ , եալան սէյ-
 լէմէմ , (պանա զամիրիմ տախի Բուհ իւլ Գուսս
 2 իլէ շահիտ տիր ,) ֆի 'ազիմ հիւզնիւմ վէ գալ
 3 պիմտէ լա եէնգաթի՝ տէրտիմ վար տըր : Զիրա
 պիրատէրլէրիմ , եա'նի թէն ճիհէթիլէ աղրա-

- պամբն եերինէ պէն քէնտիմ՝ Գրիստոստան մահ-
 4 բում՝ օլսյըմ՝ տէյիւ արղու էտէր իտիմ՝ Անէր
 իսրայէլի օլուպ՝ օղուլլըդ վէ ճէլալ վէ 'ահտէր վէ
 վաղ՝ Ը չէրի'աթ վէ 'իպատէթ վէ վա'տէր անլէրին
 5 տիր . Ապա տախի տնլէրին օլուպ՝ Գրիստոս տախի
 թէն ճիհէթիյլէ անլէրտէն տիր . Ճիւմլէնին իւղէ-
 6 ընէ 0 իւ էլ էպէտ Ալլահ Ը միւպարէք տիր :
 Ամին : Ամնա Ալլահն քէլտմը եերէ տիւշտիւ՝
 տէմէք տէյիւ տիր . զիրա պէնի իսրայէլտէն օլան-
 7 լարն ճիւմլէտի իսրայէլ տէյիւ տիր : Հէմ տէ
 Ապրահամ նէսլի օլտըգլարը իչիւն ճիւմլէտի էվլատ
 տէյիւ , Ֆազաթ՝ Սանա իսհագտան նէսլ 'ատտ
 8 օլունաճագ տըր՝ Խէնէլէ : Եա'նի թէն ճիհէթիյլէ
 էվլատ օլանլար էվլատ Ուլլահ օլմայըպ , անճագ
 9 վա'տ ճիհէթիյլէ օլան էվլատ նէսլ սայըլըր : Զիրա
 վա'տն քէլամը պու իտի , Եա'նի՝ Պու վագըթաա
 կէլէճէյիմ , վէ Սարայա պիր օղուլ օլաճագ տըր :
 10 Վէ Եալընըզ պու տէյիւ , ամնա Ռիպա տախի
 պիր զաթ Եա'նի փէտէրիմիզ իսհագտան համիլէ
 11 օլտըղը հալտէ , Զօճալէր տահա տօղմաղտան վէ
 պիր խոյր Եա շէրը իշլէմէզտէն էվլէլ՝ Ալլահն քէն-
 տի ինթիխապըյլէ թագտիրինին ('ամէլլէրտէն օլ-
 մայըպ , տնճագ աա'վէթ էտէնտէն .) սապիթ օլմաուր
 12 իչիւն , Մէրգումէյէ՝ Պէօյիւյիւ քիւչիւյիւնէ դուլ-
 13 լըդ էտէճէք տիր՝ պույուրըլար : 'Իթէքիմ՝ Եա'-
 դուպը սէվտիմ , 'Էսափա իսէ պուղզ էթտիմ՝ տէ-
 յիւ մուհարրէր տիր :
 14 Իմաի նէ՞ տէյէլիմ . Ալլահաա հագգսըղըզ վա՞ր
 15 մը տըր . հաշա . Զիւն քի Մուսոյա խիթապէն՝
 Մէրհամէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմ , վէ

- շէֆգաթ էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ՝ տէյիւ
 16 պոչուրաու : Պու թաղտիրտէ՝ իսթէյէնին եաթու
 գօշանըն եէտինտէ տէյիւ , անճաղ մերհամէթ էտէն
 17 Ալլահըն եէտինտէ տիր : Զիրա Զիր՝օնա ֆիթալ՝
 Սէնի հէման պուհուէն իչիւն , ետ՝նի սէնտէ գուտ.
 րէթիմի իզհար էթմէք , վէ իսմիմ պիւթիւն զէմինտէ
 ի՛լան օլուհմաղ իչիւն իգոմէ էյլէտիմ՝ տէյիւ պու.
 18 յուրուր : Պինա՛էն 'ալէյհ իսթէտիյինէ մերհամէթ
 19 էտէր , վէ իսթէտիյինի փէթլէնտիրիր : իմտի պու.
 նա տէյէճէքսին քի՝ Տահա նի՞չիւն դապահաթ
 պուլուր . զիրա անըն միւրաաղնա քի՛մ մաւապլէ.
 20 մէթ էթմիշ տիր : Վէ լաքին , էյ առէմ՝ , սէն
 քի՛մ սին քի Ալլահա ի՛թիրաղ էաւքսին . մա.
 նու՝ սանի՛ինէ՝ Պէնի նի՞չիւն պէոյլէ ետփաղն՝ տէ.
 21 յէ պիլը՛ մի : Պիր խոմուրտան պիր դապ շէրաֆէթ
 իչիւն , տիկէր պիրինի տախի մէզէլլէթ իչիւն ետփ.
 մաղա՝ չէօմլէքճինին պալլըդ իւզէրինէ գուտրէիի
 22 եօ՞գ մը : իմտի էյէր Ալլահ զաղապընը կէօղմէր.
 մէք վէ գուտրէթինի պիւտիրմէք միւրաաղլէ , հէ.
 լաքա հաղըր օլան զապապ դապլարընա չօգ սապը
 23 իլէ թէհամիւլ էթտի , Վէ Մուգաուտէմա 'իղ.
 զէթէ թէհիյէ էյլէտիյի մերհամէթ դապլարը .
 24 Ետ՝նի պիլ եալընըլ Եհհուտիլէրտէն տէյիւ , ամ.
 մա թա՛րֆէլէրտէն տախի տա՛վէթ էթտիյի քիմէ.
 լէր հադգընաա զընա ի 'իղղէթինի պիւտիրմէք իս.
 25 թէտի իսէ՛ նէ Դէյէլէ՛մ . Նիթէքիմ՝ Էթիւղ Չօլա՛տա՝
 Գալմըմ՝ օլմայանա՝ դալմըմ , վէ մահպուպ օլմա.
 26 յանա մահպուպ տէյէճէյիմ . Վէ վազը՝ օլա քի
 Սիզ դալմըմ տէյիւ սինիզ՝ տէնիլտիյի մահալտէ .
 օրաաա հաչյ օլան Ալլահըն օղուլլարը թէմիյէ օղու.

- 27 նաճագլար տըր՝ տէյիւ պույուրուր : Վէ իշա'եա
 Խորայէլին հագգընտա նիտա էտէր քի՝ Էյէր պե-
 նի Խորայէլին 'ատէտի տէնիզին գումու գատար
 օլտա , աճաֆ պագըյյէսի խէլտա պուլաճագ տըր .
- 28 Զիրա ատայէթ իւզըէ էմր ի իխթիսար իլէ թէք-
 միլ էտէճէք տիր . չիւնքի Րապպ էէր իւզէրինտէ
- 29 մուխթասար էմրի իճրա էտէճէք տիր : Վէ տախի
 իշա'եա մուգատտէմա պույուրաբըզ կիպի՝ Էյէր
 իրապպ իւլ ճիւնուտ պիզէ նէսլ պրազմասայըտը ,
 Սատում կիպի օլուպ Ղամօրայա պէնկզէմիշ օլուր
 իտիք :
- 30 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . սալաճը թա'գիպ էթմէյէն
 թա'իֆէլէր սալաճա , էա'նի իմանտան օլան սալա-
- 31 հա նա'իլ օլտուլար . Վէ լաքին Խորայէլ սալաճ
 դա'իտէսինի թա'գիպ էտէր իքէն , սալաճ գա'իտէ-
- 32 սինէ նա'իլ օլմատը . Նի՞չիւն . զիրա իման իլէ տէ-
 յիլ , կէջա ա'մալ ի շէրի'աթլէ աբաբ . չիւնքի օլ
- 33 թէօքէզ թաշընա չարփաբըտը . Նիթէքիմ՝ իշթէ
 Սիօնտա պիր թէօքէզ թաշը վէ պիր սիւրչմէ գա-
 յատը գօրըմ , վէ անա հէր իման էտէն խէճիլ օլ-
 մայաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր :

- 1 Եյ պիրատէրլէր , պէնիմ գալպիմին տըզուսը , վէ
 Խորայէլ իչիւն Ալլահա նիյազըմ խէլաս պուլմա-
- 2 լարը տըր : Զիրա հագգըլարընտա շէհատէթ էտէ-
 րիմ քի՝ անլէրտէ Ալլահ զայրէթի վար , լաքին
- 3 'իլմ ճիհէթիյլէ տէյիլ տիր : Զիւնքի աշլէր Ալլա-
 հըն էսհաբ էյէլէնէ սալաճը պիլմէյիպ՝ քէնտիլէրի-

- նին սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհտ էթմէլէրիլէ,
 4 Ալլահըն սալահըն միւթի՝ օլմատըլար : Զիրա հէր
 իման էտէնէ մոճիպ ի սալահ օլմագ իւզըն շէրիւ.
 Թըն նիհայէթի ֆրիստու տըր :
- 5 Զիւնքի Մուսա շէրի'աթտան օլան սալահ հագ.
 գընտու՝ Պու շէյլէրի իճրա էտէն ատէմ պուշլար իլէ
 6 եաշայաճագ տըր՝ տէյիւ թահրիւր էտէր : Ամն
 իմանտան օլան սալահ՝ ֆէնտին գալլինտէ տէմ.
 յէսին քի՝ Սեմայա քի՞մ չըգաճագ տըր , (եա'նի
 7 ֆրիստուր էնտիրմէք իչիւն .) Եախօտ՝ Հափլէյէ
 քի՞մ էնէճէք տիր , (եա'նի ֆրիստուր էմվաթտան
 8 չըգարմագ իչիւն ,) տէյիւ պուլուրուր : Ամն էն՝
 տէյօր . ֆէլամ (եա'նի վա'ղ էթտիյիսիլ իման
 քէլամը) սանա եագըն տըր , ազգընտա վէ գալլին.
 9 տէ տիր . Շէյլէ քի Յիսուսըն Բապպ իտիյինի աղ.
 զըն իլէ իգրար էտիպ՝ Ալլահանը էմվաթտան իհէա
 էթտիյինէ գալլին իլէ ինանըրսան , խէլաս պուլա.
 10 ճագսըն : Զիւնքի սալահ իչիւն գալպ իլէ իման ,
 11 վէ խէլաս իչիւն աղըզ իլէ իգրար գըլընըր : Զիրա
 քիթուպ՝ Անա հէր քիմ իման էտէրսէ խէճիլ օլմ.
 12 յաճագ տըր՝ պուլուրուր : Զիւնքի Եէհուտի իլէ
 Եուճանինին Ֆարգը եօգ տըր . զիրա ճիւմէնին
 Բապպը քէնտիսի օլուպ՝ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին
 13 ճիւմէսինէ զանի տիր : Զիրա հէր քիմ Բապպըն
 իսմինէ տու'ա էտէրսէ՝ խէլաս պուլաճագ տըր :
 14 Իմտի իման էթմէտիքլէրի զաթա նա՞սըլ տու'ա
 էտէճէքլէր . վէ հագգընտա իշիթմէտիքլէրի զաթա
 նա՞սըլ իման էյլէյէճէքլէր . վէ վա'ղ էտէն եօգ ի-
 15 քէն՝ նա՞սըլ իշիտէճէքլէր . վէ իրսալ օլունմա-
 տըգճա՝ նա՞սըլ վա'ղ էտէճէքլէր , նիթէքիմ՝ Սէլա-

- մէթ թէպէր էտէնլէրին , հէման խայրը շէյլէր
 թէպէր էտէնլէրին ոյսագլարը նէ կիւզէլ տիր' տէ-
 46 յիւ մուհարրէր տիր : Լաքին պէշարէթէ ճիւմլէսի
 իթա'աթի էթմէտի . զիրա իշա'եա' Եա Բապպ , պի-
 47 զիմ' ինպարմըզա քի՞մ' ինանտը' տէր , իմտի իման'
 իշիթմէքտէն , վէ իշիթմէք Ալլահն քէլամը վասը-
 48 թառըյլէ օլուր : Լաքին' իշի՞թմէտիլէր մի' տէրիմ .
 պէլի' Անլէրին սէտառը պիւթիւն զէմինէ վէ քէ-
 լումլէրի տիւննեանն միւնթէհասընա գատար չըդ-
 49 աը : Եինէ' իսրայէլ պի՞լմէտի մի' տէրիմ . էվվէ-
 լա Մուսա' Պէն սիդի գալմ' օլմայտն իլէ զայրէ-
 թէ թէշվիգ' վէ Ֆէհմիզ թա'իֆէ իլէ զաղապա
 20 թահրիգ էտէճէյիմ' տէյիւ սէոյլէտի : Ամմա իշա' .
 եա' Պէնի արամայանլար թարաֆընտան պէն պու-
 լունարմ . պէնի թալէպ էթմէյէնլէրէ զահիր օլտոււմ'
 21 տէյիւ ճէսուրանէ պույուրուր : Վէ իսրայէլ հագ-
 գընտա' Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի 'ասի վէ միւ'թէ-
 ըիզ պիր գալմա սւզաթտըմ' տէյիւ պույուրուր :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի' Ալլահ քէնտի գալմընը ըէ՞տտ էթտի մի'
 տէյօրմ . հաշա . զիրա պէն քէնտիմ' տտիսի Ապրա-
 համ նէսիլնտէն , Պէնեամին սըպթընտան պիր իսրա-
 2 յէլլի իմ' : Ալլահ էվվէլտէն պիլտիյի քէնտի գալմընը
 ըէտտ էթմէտի . եօգսա Էլիյա ֆէթրաւընա ֆիթապըն
 նէ տէտիյինի պի՞լմէյօր մը ոընըզ . նիճէ քի Ալլահա
 3 իսրայէլին 'ալէյհինտէ շիքէայէթ էտէրէք' Եա Բապպ ,
 սէնին փէյղամպլէրլէրինի գաթլ էտիպ' մէզպահա-
 ընը երգաըլար . վէ պէն եալընըզ գալտըմ' , պէ-

- նիմ՝ ճանըմա տախի գաստ էտիյօրլար՝ [տէր:]
 4 Լաքին ճէվապ ը իլահի անա. նէ՞ տէր. Պո'ալ սա.
 նէմէ տիզ չէօքմէմիշ եէտի պին առէմ քէնտիմ
 5 Իչիւն ալը գօտըմ: Քէզալէք հալ ը հազըրտա տա.
 խի 'ինայէթ ինթիխապը իւզըէ պիր պաղըձէ մէ.
 6 ճուտ ալը: Վէ էյեր 'ինայէթ իլէ իսէ, ալթըզ
 'ամէլլէրտէն տէյիլ տիր. եօգսա 'ինայէթ ալթըզ
 'ինայէթ օլմազ. վէ էյեր 'ամէլլէրտէն իսէ, ալ-
 թըզ 'ինայէթ տէյիլ տիր. եօգսա 'ամէլ ալթըզ
 7 'ամէլ օլմազ: Էջլէ իսէ նէ՞ տիր. Իսրայէլ ալթ.
 ալըզ շէյէ նա'իլ օլմատը, ամմա ինթիխապ օլու-
 նանլար նա'իլ օլտու, վէ պազիլէրի թա պաւ կիւ-
 8 նէտէք քէօրլէնտիլէր. Նիթէքիմ մուհարրէր տիչ
 քի՝ Ալլահ անլէրէ զոֆլէթ բուհը, կէօրմէզ կէօզ.
 9 Էր վէ իչիթմէզ գուլազար վէրտի: Տաուտ տախի՝
 Անլէրին սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուզազ վէ քէ-
 10 մէնտ վէ թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա. Կէօլէ-
 րի կէօրմէմէք իչիւն գարարսըն, վէ պէլլէրինի
 11 տա'իմա պիւք՝ տէր: Իմտի՝ Եանըլմալարը տիւշմէք
 իչիւն մի օլտու՝ տէյօրլմ. հաշա. անճաղ քէն-
 տիլէրի զայրէթլէնտիրմէք իւզըէ քէնտի մա'սիյէթ-
 12 լէրիլլէ խէլաս թա'իֆէլէրէ կէլտի: Վէ էյեր անլէ-
 րին մա'սիյէթի 'տլէմին զընաւը, վէ էքսիլմէլէրի
 թա'իֆէլէրին զընաւը օլտու իսէ, անլէրին թէմա-
 13 միյէթի նէ՝ գատար զիյատէ օլաճագ ալը: Զիրա
 սիզ թա'իֆէլէրէ սէջլէյօրլմ, պէն թա'իֆէլէրին
 րէտուլլը օլաղըմ միւնտտէպէթլէ՝ իըտմէթիմի միւ-
 14 շէրրէֆ թութարլմ. Պէլքի պիր վէճճէ էնսապը-
 մը զայրէթլէնտիրիպ՝ անլէրտէն պա'զըլարընը խէ-
 15 լաս էպէյիմ: Զիրա էյեր բէտտ օլունմալարը միւ-

- 16 Վէ էյէր թուրֆանտա մուգատտէս իսէ , խամուր
 տալիս Ժաֆարի . Դէ . վէ էյէր քեօք մուգատտէս
 17 իսէ , տալլար տախի էջլէ տիր : Վէ էյէր օլ տալ-
 լարըն պա'զըսը գօփարըլըպ տա , սէն եապանի զէյ-
 թուենտան օլտըղըն հալտէ տնլէրին արուօընա աշ-
 լանարագ , զէյթուեն աղաճընըն քեօքիւնէ վէ սե-
 միզլէյինէ հիսսէտար օլտուեն իսէ , տալլար իւզէ-
 18 ռինէ թէֆախիսիւր էթմէ . Ամմա էյէր թէֆախիսիւր
 էտէր իսէն , ալէ քէ քեօքիւ տէյիլ , ֆազաթ
 19 քեօք սէնի համիլ տիր : Իմտի Պէնիմ աշլանմագ-
 լըղմ' իշիւն օլ տալլար գօփարըլար' տէյէճէքսին :
 20 Փէք էյի . անլէր իմանսըղլըգ սէպէպլինտէն գօփա-
 րըլտըլար , ամմա սէն իման իլէ սապիթ սին . թէ-
 21 քէպպիւր էթմէ , անճագ խավֆ էյլէ : Զիրա էյէր
 Ալլահ թապի'ի տալլարը էսիրկէմէտի իսէ , ափըն
 22 սէնի տախի էսիրկէմէսին : Իմտի Ալլահըն քերէմինէ
 վէ շիտտէթինէ պագ . տիւշէնլէր իւզէրինէ շիտ-
 տէթ , ամմա սէնին իւզէրինէ քերէմ , էյէր օլ քե-
 րէմտէ սապիթ գալըրսան , եօգսա սէն տախի քե-
 23 սիլէճէքսին : Վէ անլէր տախի իմանսըղլըգ տա գալ-
 մասըգլարը թագաիրտէ' աշլանաճագ տըր , զիրա
 24 Ալլահ անլէրի եինէ աշլամաղա գատիր տիր : Զիրա
 սէն էյէր 'ան ասըլ եապանի օլան զէյթուեն աղա-
 ճընտան քէսիլիպ թապի'աթա մուխալիֆ օլարագ ,
 էյի զէյթուեն աղաճընա աշլանտըն իսէ , նէ գա-
 տար զիյատէ պու թապի'ի օլանլար քէնտիլէրին
 25 զէյթուեն աղաճընա աշլանսա կերէք տիր : Զիրա ,
 էյ պիրատէրլէր , քէնտինիզի 'ագիլ կէօրմէմէնիզ

- իչիւն շու սրբոր, ետ'նի թա'իֆէլէրին թէմամիյեթի
 կէլինճէյէտէկին Իսրայէլէ պիր մէրթէպէ քէօրթէք
 վուգու' պուլտըղը մէճճուլնըզ օլմասընը Իսթէմէմ:
 26 Շէօյլէ քի պիւթիւն Իսրայէլ խէլաս ալալաճագ
 տըր, նիթէքիմ՝ Սիօնտան խէլադքետար կէլիպ Ետ'.
 27 գուպտան Փըսգը տէֆ' էտէճէք տիր, վէ կիւնաւ
 լէրինի տէֆ' էթաիյիմ զէման, թարաֆքմանան լէ.
 րէ օլան 'աճա պու տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր,
 28 վադը'ա պէշարէթէ նիւպէթլէ անլէր սիզին սէպէպի.
 նիզէ տիւշմէն տիր. լաքին ինթիսապա նիւպէթլէ
 29 էճաաաա օէպէպլինէ սէվկիւլիւ տիրլէր: Զիրա Ալա.
 Տըն մէվճիպէլէրի վէ տա'վէթի նէտամէթտէն միւ.
 30 պէրրաա՝ տըր: Զիրա սիզ պիր զէման Ալաճա
 իման էթմէտիյինիզ Տալտէ, շիմտի անլէրին իման.
 սըղըղը սէպէպլինտէն մէրհամէթէ նա'իլ օլաղընըզ
 31 միսիլու, ֆէզալէք շիմտի անլէր իման էթմէտիլէր,
 թա քի մազհար օլաղընըզ մէրհամէթլէ քէնտիլէր
 32 տախի մէրհամէթէ նա'իլ օլալար: Զիրա Ալաճ
 ճիւմլէսինէ մէրհամէթ էթմէք իւզըէ ճիւմլէսինի
 իմանսըղըզ ալթընա գափատը:
 33 Էյ Ալաճըն զընա վէ հիքմէթ վէ 'իլմինին տէ.
 րինիլի. անըն հիւքմլէրի թէֆաճհիւստէն, վէ
 թարիգլէրի թէֆթիշտէն նէ՝ գաաաա պա'իտ տիր:
 34 Զիրա Բապպըն ֆիքրինէ 'արիֆ քի'մ, ետխօտ անըն
 35 միւսթէշարը քի'մ օլտու: Ետխօտ անա քի'մ
 էվկէլ վէրտի քի՝ քէնտինէ միւքետաֆաթ վէրիլէ:
 36 Զիրա ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ անըն վաաթթա.
 սըյլէ, վէ անըն իչիւն օլուպ, անա իլ էլ էպէտ
 մէճա օլալան: Ամին:

- 1 Իմտի, էյ պիրատերէրէր, սիղէ Ալլահն ըստ ինչի-
րի իչիւն ետալարբորմ քի՝ 'իպտաէթ ի ըուհանիյէ-
նիզ օլարագ ճէսէտէրինիզի տիրի, մուգատտէս,
վէ Ալլահա մագպուլ պիր գուրպան թագտիմ է-
- 2 տէսինիզ, վէ պու 'ալէմին կիտիչինէ ույմայընըզ,
ամմա Ալլահն խայրլը վէ մագպուլ վէ քեամիլ ի-
րատէթի նէ օլարընը թէճրիւպէ էթմէք իչիւն 'ազ-
- 3 լընըզն թէճտիտիլլէ թէպէտաիւլ էտինիզ, Զի-
րա պանա վէրիլէն 'ինայէթէ արանըզտա պու լունան
հէր պիր առէմէ տէրիմ քի՝ +էն-է-էն լայըզընտան
զիյատէ ի'թիպար էթմէսին, ամմա Ալլահն հէր
քէսէ թէվիլէ՝ էթաիլի իմանըն միգտարընա կէօրէ՝
- 4 թամ 'ազլ իւզլէ ի'թիպար էթմին, Զիրա պիր ճէ-
սէտաէ չօգ ա'ղտմըզ պուլունուպ, վէ լաքին ա'զա-
նըն ճիւմէսինին իչի հէման պիր օլմատըզը միսիլիւ,
- 5 ֆէլլալէք պիղ չօգ էքէն ֆրիստառա պիր ճէսէտ,
վէ հէր պիրիմիզ պիրի պիրիմիզին ա'զատընտան իզ,
- 6 Ամմա պիղէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ, էնվա՝ ի մէվ-
հիպէլէրիմիզ օլմաղլէ, էյէր ինճամլէ սէշլէմէքլիք
- 7 իսէ, իմանըն մըգտարընա կէօրէ, էյէր չէմմասլըգ
իսէ, չէմմասլըգտա, էյէր մու'ալլիմ իսէ, թա'լիմ
- 8 տէ, էյէր նասիհատ վէրէն իսէ, նասիհատէ օլ-
տան, էյէր թէվիլէ՝ էտէն իսէ, ստաէլիքլէ, վէ ըի'տաէթ
էտէն՝ զայրէթլէ, վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան ու կէօ-
- 9 նիւլտէն էի-էն: Մուհապպէթ ըի'առըզ օլտուն քէմ-
- 10 լիքտէն իբրահէտիպ՝ խայրա ետալընըզ: Գարնտաշ
մուհապպէթինտէ պիրի պիրինիղէ մէվէտաէթլու օ-

- լուպ՝ հիւրմէթ էթմէքտէ պիրի պիրինիգէ թէգատ.
- 11 տիւմ էտինիլ : Իճթիհատտէ թէքետտիւ էթմէթի.
նիլ . բուհատ հէրարէթլի օլունըլ . Բապպա գուլ.
- 12 լըգ էտինիլ , Խմիտտէ մէսրուր օլուպ՝ մուլպա.
գատա ապպլը օլունըլ . տուտտա տէվում էտինիլ .
- 13 Մուգատտէպլերին իհթիյաճաթընա մուալէնէթ.
14 էտիպ՝ միհմաննիւվաղլըլա մուգալլէտ օլունըլ . Սի.
զէ թէտտտի էտէնէրէ խայր տուտ էտինիլ . խայր
- 15 տուա էյլէյինիլ , վէ պէտտուտ էթմէյինիլ . Մէ.
բուրլար իլէ մէսրուր օլուպ՝ աղլայանլար իլէ աղա.
- 16 Ելնըլ . Եէքտիկէրինիլ հազգընտա հէմէֆքետ օլու.
նըլ . էիւճէ նէսնէլէրէ սարֆ ր էֆքետ Էթմէյիպ՝ ա.
ճագ միւթէվաղլլար իլէ հէմիտհ օլունըլ . քէնտի.
- 17 նիվիտալ կէօրմէյինիլ . Հիշ պիր քիմէկէ քէմիլէ
մուգապիլ քէմիլէ Էթմէյիպ՝ ճիւմլէ տտէմէրին հու.
զուրընտա ումուր ը հասանէյէ իթինա էյլէյինիլ .
- 18 Միւմքին ի մերթէպէ էլինիլտէն կէլտիյի գատտ.
- 19 Ճիւմլէ տտէմլէր իլէ սուլհ իւզլէ օլունըլ . Եյ սէվ.
կիւլիւլէր , նէֆտինիլ իչիւն ինթիգամ ալմայրըլ .
ֆագաթ զազէպէ մահալ վէրինիլ . զիրա Բապպ
ինթիգամ պէնիմ տիր , ճէզայր պէն վէրերիմ տէ.
- 20 Եիւ պուլուրաղը մուհարբէր տիր . Պինտէն ալէհ
էյեր տիւլմէնին աճ իսէ , տնը իթում էյլէ . էյեր
տուսամըշ իսէ , տնա սու վէր . զիրա պունու էթ.
մէքլէ՝ տնըն պաշընա աթէշ գօրլարը երզմըշ օլուր.
- 21 սըն : Շէրրէ մաղլուպ օլմա , տմա խայր իլէ շէրրէ
շալիպ օլ :

ՊԱՊ 13

- 1 Հէր քէս թասթընտա պուլունտըը հիւքիւմաթա
միւնգաստ օլտուն , զիրա Ալլահ թարաֆընտան օլ-
մատթ պիր հիւքիւմէթ եօգ տըր . վէ [հիւքիւ-
մաթ ք] մէվճուտէ Ալլահ թարաֆընտան թէրթիպ
- 2 օլունմըշ տըր : Պինա'էն 'ալէյհի հիւքիւմէթէ մու-
խալէֆէթ էտէն' Ալլահըն թէրթիպինէ մուգապէ-
մէթ էթմիշ օլուր . վէ մուգապէմէթ էտէնլէր քէն-
տի 'ալէյհիւքինէ հիւքմ' տա'վէթ էտէճէքլէր :
- 3 Զիրա սահիպ ի հիւքիւմէթ օլանլար էյի 'ամէլլէր
իչիւն տէյիլ , անճադ քէօթիւ աւէլլէր իչիւն
գօրգու տըրլար . հիւքիւմէթտէն խապֆ էթմէմէք
խթէ'օ մի սին , էյի շէյ իշլէ , վէ անլն թարաֆըն-
- 4 տան սէնին իչիւն մէտհ օլաճադ տըր . Զիւնքի սէ-
նին էյիլլին իչիւն Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր
տըր . լաքին էյէր քէօթիւ շէյ իշլէրտէն , խապֆ
էյլէ . չիւնքի գըլըճը պիհուտէ եւրէ թաշըմայօր ,
զիրա Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր օլուպ' քէօ-
թիւլիւք իշլէյէն իւգէրինէ զտղապ էհրաւ իչիւն
- 5 ինթիգամ ալըճը տըր : Պու էճլտէն եալընըզ զա-
ղապ սէպէպիյլէ տէյիլ , անճադ զամիր սէպէպիյլէ
- 6 տախի թապի' օլմագ լազըմ տըր : Պու սէպէպտէն
վէրկի տախի վէրիւսինիլ . զիրա հէման պու շէյէ
մուգայէտ օլարագ , Ալլահ թարաֆընտան մէ'մուր
- 7 տըրլար : Իմտի ճիւմլէյէ հազգլարընը , եա'նի վէր-
կի հազգը օլանա վէրկի , կէօմըիւք հազգը օլանա
կէօմըիւք , գօրգու հազգը օլանա գօրգու , հիւր-
- 8 մէթ հազգը օլանա հիւրմէթ էտու էյլէյինիլ , Եէք-

- տիկերին/իզի սեվմեքտէն մա'տա քիմէյէ պիր վեճէ
 լէ պօրճլու օլմայընըղ . զիրա տիկերինի սեվէն քիմէ
 9 շերի'աթը իթմամ էթմիշ օըւր : Զիրա՝ Զինաէթ.
 մէյէսին , Գաթլ էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէ.
 սին , Եալան շէհասէթ էթմէյէսին , Թամա՝ էթ.
 մէյէսին , վէ զպրի նէ էմր վար իսէ , Հիւլէ-
 պու՝ եա'նի Գօնշընը քէնտին կիպի սեվէսին՝ քէ.
 10 լամը ճամի՝ տիր : Մուհասպպէթ գօնշըյա քէմիք
 էթմէղ . իմտի մուհասպպէթ շերի'աթըն թէմամի.
 յէթի տիր :
 11 Վէ վադէթը պիլերէք , եա'նի շիմտի պիլիմ
 ույգուտան սւյանմամըղըն սա'աթը օլտըղընը զիւ-
 րէս , պուռու էրֆէլ , զիրա խէլաս պիլէ շիմի
 ինանսըղըմըղ վազըթսա օլտըղընտան եազընտըր :
 12 Կէճէ կէչտի , կիւնտիւղ եազլաշտը . իմտի զու-
 մէթ 'ամէլլէրինի ոթուռուպ՝ նուր սիլաշլաբը
 13 գուշանալըմ : Կիւնտիւղիւն կէզէր կիպի հիւնն ի
 հարէքէթլէ կէզէլիմ , լէօ'պիյաթ վէ սերխօլըգտա ,
 վէ ֆահշիյաթ վէ շէնի'աթտա վէ տախի նիլա՝ ու
 14 հասէտաէ օլմայըպ , Անճադ Բապպ Յիսուս փիւս
 տոսը կիյինիպ՝ շէհվաթ իշիւն ճէսէտին գայտընտա
 օլմայընըղ :

ՊԱՊ 14

- 1 Իմանտա զա'իֆ օլանը շիւքուքը հիւբի՝ էթմէք
 2 մագսէտիյլէ օլմայարադ գապուլ էտինիզ : Պիլի
 հէր շէյի եէյէ պիլիբիմ'իթիգատընտա տըր . լըբին
 3 զա'իֆ օլան սէպղէվաթ եէր : Եէյէն եէմէէիթ
 թահգիր էթմէսին . վէ եէմէյէն եէյէնի հիւբի՝

- էթմէսին, զիրա Ալլահ անը գապուլ էթմիշ տիր :
- 4 Սէն քի՞մ սին քի՛ զայրինին խրամէթքեարընը
 հիւքմ էտէրսին . օ քէնտի էֆէնտիսինին նազա-
 րընտա գա՛իմ օլուր վէ եախօտ տիւշեր . վէ լաքին
 գա՛իմ օլաճագ տըր, զիրա Ալլահ անը գա՛իմ էթ-
- 5 մէյէ գատիր տիր : Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւն-
 տէն միւրէճճահ թութար, վէ քիմի հէր կիւնիւ
 Դաւաթ թութար . հէր քէս քէնտի զիհնտէ գան-
- 6 մըշ օլտուն : Կիւնէ ի՛թիպար էտէն՝ Բապպ իչիւն
 ի՛թիպար էտէր, վէ կիւնէ ի՛թիպար էթմէյէն՝
 Բապպ իչիւն ի՛թիպար էթմէզ . եէյէն՝ Բապպ իչիւն
 եէր, զիրա Ալլահա շիւքըր էտէր . եէմէյէն տախի
- 7 Բապպ իչիւն եէմէյիպ՝ Ալլահա շիւքըր էտէր : Զիրա
 պիզտէն քիմսէ քէնտիսի իչիւն եաշամաղ, վէքիմ-
- 8 սէ քէնտիսի իչիւն էօլմէզ, Զիրա եաշատըզմըզ
 հալտէ՝ Բապպ իչիւն եաշարըզ, վէ էօլտիւյիւմիւզ
 հալտէ՝ Բապպ իչիւն էօլիւրիւզ . իմտի եաշար իսէք
- 9 տէ՝ էօլիւր իսէք տէ՝ Բապպըն իզ : Զիւնքի Քրիս-
 տոս պունտուն իչիւն, եա՛նի էօլիւլէր վէ տիրիւլէր
 իւզէրինէ սալթանաթ էթմէք իչիւն էօլտիւ, վէ
- 10 [գըյամ էտիպ] եինէ եաշատը : Լաքին սէն նի՞չիւն
 գարնտաշընը հիւքմ էտէրսին, եախօտ սէն նի՞չիւն
 գարնտաշընը թահգիր էտէրսին . զիրա ճիւմլէմիզ
- 11 Քրիստոսըն մահքէմէսինէ իհլար օլունաճաղըզ : Զի-
 րա՝ Հայաթըմ հագգը իչիւն հէր քէս պանա տիզ
 չէօքիւպ, հէր տիլ Ալլահա համտ էտէճէք տիր
- 12 տէյիւ Բապպըն պոյուրտըզը մուհարրէր տիր : Պի-
 նա՛էն լալէյս պիզտէն հէր պիրի քէնտիսի իչիւն
- 13 Ալլահա հիսապ վէրէճէք տիր : Պու թադտիրտէ
 արթըզ պիրի պիրիմիզի հիւքմ էթմէյէլիմ, անճագ

- տաճառ զիյատէ գարնտաշա թէօքեզ եա սիւրբէ
 14 սէպէպի գօմամաղա գարար վէրինիլ : Պիլիւրիմ վէ
 Բապպ Յիսուստա միւթէեազգին օլտում քի՝ հիւ
 պիր շէյ քէնտի զաթընտա նափաք տէյիլ տիր ,
 Փագաթ պիր շէյի նափաք 'ատտ էտէն քիմսէյէ'
 15 օլ շէյ անա նափաք տըր : Ամմա էյէր գարնտաշն
 թա'ամ' սէպէպիյլէ միւքէտաէր օլտըր իսէ , արթը
 սէն մուհապպէթ իւզքէ սիւլուք էթմէյօրսըն . սէ
 նին թա'ամընլէ՝ ուղըւրընա ֆրիստոսըն էօլտիյիլ
 16 քիմէսնէյի սէն հէլըք էթմէ : Իմտի սիզին խայրը
 17 նըզ թագպիհ օլտնմասըն , Ջիրա մէլէքիւթ Ուլլա՝
 էքլ ու շուրպ օլմայըպ , անճագ սալաճ վէ սէլամէթ
 18 վէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ սիւրուր տըր : Ջիրա պու
 լար իլէ ֆրիստոսս խըտմէթ էտէն քիմսէ 'ինտ Ալ
 լաճ մագպուլ՝ վէ 'ինտ էն նաս միւսթաճսէն տիր :
 19 Պինա'էն 'ալէյճ սէլամէթէ վէ եէքտիկէրիմիզին 'ի
 20 մարէթինէ պա'իս օլան շէյլէրէ սոյ' էտէլիմ , Թա
 'ամ' սէպէպիյլէ Ալլահըն իշինի թախրիպ էթմէ .
 վագը'ա հէր շէյ թաճիր տիր , Փագաթ թէօքեզ
 21 վէրէրէք եէյէն ատէմէ քէօթիւ տիր : Էթ եէմէ
 մէք վէ շէրապ իշմէմէք վէ պիրատէրինէ թէօքեզ
 եախօտ սիւրչմէ եախօտ զա'իֆլիյէ սէպէպ օլան իւ
 22 տէ պալլաճմաճ էյի տիր : Իմանըն վա'օր մը , անը
 Ալլահըն հուզըւրընտա քէնտինտէ հըֆզ էյլէ . նէ՛
 միւպարէք տիր օլ քիմսէ քի թաճսին էթտիյի շէյ
 23 տէ քէնտի 'ալէյճինէ հիւքմ էթմէզ , Լաքին շիպ
 հէ էտէն քիմսէ եէտիյի թագտիրտէ՝ իման իլէ եէ
 մէտիյի իշիւն մաճքիւմ տիր . զիրա իմանտան օլ
 մայան հէր շէյ կիւնաճ տըր :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ պիղ քի գուզվէթլի իզ, քէնտի խօշնուտի ի
 նէփսիմիզի տրամայրս, զա'իֆ օլանլարն զա'իֆ-
 2 լարննա թէհամմիւլ էթմէյէ պօրճլու իզ, Պիզտէն
 հէր պիրի գօնշըսընը քէսպ ի 'իմարէթ էթմէսի պա-
 3 պընտա խայրը իչիւն խօշնուտ էթսին, Զիրա՝ Սա-
 նա սիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմէ տիւշ-
 տիւ՝ տէյիւ մուհարրէր օլտըզը իւզըէ, Գրիստոս
 4 տախի նէֆսինի խօշնուտ էթմէտի, Զիրա մուգատ-
 տէմա մուհարրէր օլան շէյլէր պիզիմ թա'լիմիմիզ
 իչիւն մուհարրէր իտի, թա քի սապր իլէ վէ ֆի-
 թապլարն թէսիյէսիյլէ իւմիտէ մալիք օլալըմ:
 5 Վէ սապր վէ թէսլիյէ մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզէ
 Գրիստոս Յիսուսա կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆ-
 6 քէար օլմագլըզը իհսան էյլէյէ, Թաքի եէք տիւ ու
 կէք զէպան օլարագ՝ Բապալըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն
 7 փէտէրի Ալլահը թէմճիտ էտէսինիզ, Պու էճլտէն
 Գրիստոս տախի Ալլահըն 'իզզէթի իչիւն պիղի գա-
 պուլ էյլէտիյի միսիլլիւ, սիզ տախի պիրի պիրի-
 նիզի գապուլ էտինիզ:
 8 Իմտի տէրիմ քի՝ Յիսուս Գրիստոս, էճտատա
 օլան վա'տլարը սապիթ գըլմագ իւզըէ Ալլահըն
 հադիգաթը իչիւն, պիր խաւիմ ի խիթան օլտու:
 9 Թա'իֆէլէր տախի Ալլահա՝ մէրհամէթի իչիւն համտ
 էտէլէր, Նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն թա'իֆէլէր
 արաքնտա սանա համտ էտիպ՝ սէնին խովնէ թէզ-
 10 միր էտէճէյիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր, Վէ եինէ՝
 էյ թա'իֆէլէր, անըն գալմը իլէ պէրապէր մէսըուր

- 41 օլունը՝ պույուրուր, վէ եինէ՝ էյ ճիւմէ թա՛ի.
 ֆէլէր, Բապպա թէսպիհ էտինիզ, վէ, էյ ճէմի՛ի
- 42 ազվամ, անա սէնա էյլէյինիզ : վէ եինէ իշա՛.
 եա՝ Եհսսէտէն պիր քեօք հասըլ օլուպ՝ թա՛իֆէլէ.
 րէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն զուհուր էտէճէք տիր.
 վէ թա՛իֆէլէրին իւմիտի անտէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ
- 43 պույուրուր : վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթ իլլէ
 իւմիտաէ իզտիյատ պուլմանըլ իչիւն՝ իւմիտին մէն.
 պա՛ը օլան Ալլահ սիդի ինանմագտա քէմալի ժիւ.
 րուր վէ սէլամէթ իլէ մէմու գըլսըն :
- 44 Էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սի.
 զին հագգընըզտա միւթէեագգին օլտու՛մ քի՛ սիզ
 խայր իլէ մէմուլ վէ հէր 'իլմ իլէ տօլու օլուպ,
 պիրի պիրինիզէ նասիհաթ էթմէյէ դատիր սինիզ :
- 45 Ամմա, էյ պիրատէրլէր, թա՛իֆէլէր իչիւն Յիսուս
 Քրիստոսըն խատիմի օլուպ՝ թա՛իֆէլէր թաղտիմէսի
 Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ թագտիս օլունա.
 րագ մագպուլ օլմասը իչիւն Ալլահըն պէշարէ.
 թինտէ իճրա ի քէհանէթ էթմէքլիյիմ խուսու.
- 46 սլնտա՝ Ալլահ թարաֆընտուն պանա իհսան օլու.
 նան լինայէթ սէպէպիլլէ, իիթար էտէր կիպի՛ սի.
 զէ պա՛գը խուսուսլարտա պիր ազ ճէսարէթէ
- 47 եազտըմ : իմաի Ալլահա միւթա՛ալլիզ օլան շէյ.
 լէրտէ Քրիստոս Յիսուս իլէ իֆթիխարըմ վար :
- 48 Զիրա թա՛իֆէլէրին իթա՛աթը իչիւն, ա՛լամէթ-
 լէր վէ միւ՛ճիզլէրին գուվլէթի վէ Բուհուլլահըն
 գուտրէթիլլէ գավլէն վէ ֆի՛լէն Քրիստոսըն պէ-
 նիմ վասըթամ իլէ իշլէմէտիլի պիր շէյի սէյլէ-
- 49 մէյէ ճէսարէթ էթմէմ. Պու վէճէլէ Քրիստոսըն
 պէշարէթինի Երուշալէմտէն տօլաշարագ՝ իլլէրի-

- 20 գօնա գատար թէմամէն թէպշիր էյլէտիմ : Վէ տիւերին թէմէլի իւզէրինէ պինա էթմէմէք իշխան , շու վէճճիէ զայրէթ էթտիմ քի՝ թէպշիր ի պէշարէթիմ՝ Բրիստոսըն իսմի զէքր օլունտըղ մահալտէ
- 21 օլմայպ , Անճագ՝ Անըն հագգընաա խապերի օլմահալտէ իւզէրինէ , վէ իշիթմիշ օլմայանլար անկալյաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարէր օլտըղ իւզրէ
- 22 օլմահ , Պու էճլտէն տախի թարաֆընըա կէլ
- 23 մէքաէն տէֆ'աթլէ մէն՝ օլունտում իսէ տէ , Շիմտի պու սէմթլէրտէ արթըգ պանա եէր գալմայըպ , չօգ սէնէտէն պերու սիղէ կէլմէյէ արզուքէշ օլտը
- 24 զըմտոն , խափանիսյա կիտէճէյիմ զէման [սիղէ կէլիրիմ . զիրա] կէչէր իքէն էվվէլա սիղին իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիր միգատար սիղէ տօյտըգաան սօնկրա , թարաֆընըգտան օրսյա տօղրու կէօնտէրիլմէք իւ
- 25 միտինտէ իմ : Շիմտի իսէ մուգատտէսլէրէ խըտ
- 26 մէթ էթմէք իւզրէ Եէրուշալիմէ կիտիյօրըմ : Զիրա Մագէտօնիալը վէ Ախայէալըլարա Եէրուշալիմտէ օլման մուգատտէսլէրին ֆուգարասընա պիր ի'աննէ
- 27 էթմէքլէք խօշ կէօրիւնտիւ : Խօշ կէօրիւնտիւ , վէ հէմ տախի անլէրէ պօրճլու տըրլար . զիրա թա'իֆէլէր պունլարըն բուհանի շէյլէրինէ հիսսէտար օլտըգլարը հասէպիյլէ , ճիսմանի շէյլէրտէ տախի անլէրէ խըտմէթ էյլէմէյէ պօրճլու տըր
- 28 լար : Խմտի պունու թէքմիլ էտիպ՝ անլէրէ պու մէյվէյի *թէսլիմ էթտիքտէն՝ սօնկրա , եանը
- 29 նըզտան Կէլէլէ : Խափանիսյա կիտէճէյիմ : Վէ պի-

- լիւրիմ քի՛ սիզէ կէլտիլիմտէ , Գրիստոսն պէշարէ .
 Թինին քէմալ ի պերեքէթիլէ կէլէճէյիմ :
- 30 Էյ պիրատերլէր , Բապարմըզ Յիսուս Գրիստոս
 իլէ վէ Բուհն մուհապպէթիլէ սիզէ Խալվարըրմ
- 31 քի՛ Եհհուտիլէտէ պուլունան զայր ի միւմին քիմ .
 սէլերտէն խէլաս պուլուպ՝ Եհրուշալիմ իչինն զան
 խըտմէթիմ մուգատտէսլէրէ մագպուլ զլուն տէ .
 յիւ պէնիմ իչինն վէ պէնիմ իլէ պերապէր Ալա .
- 32 հա տուա՛ տէթմէքտէ ճէհա էտէսինիլ , Թո քի
 Ալահն իրատէթիլէ Թարաֆընըլա սիւրուր իլէ
 կէլիպ՝ սիզին իլէ պերապէր միւսթէքիհ զլայմ :
- 33 Վէ մէնպա՛ր սէլամէթ զան Ալահ ճիւմլէնիլ իլէ
 զլուն : Ամին :

ՊԱՊ 46

- 1 Քէնիւրիա քիլիսէսինտէ խատիմէ զլան հէմլիլէ .
- 2 միլ Ֆիպէյի սիզէ Թալիլէ էտէրիմ , Թո քի
 մուգատտէսլէրէ լայըզ զլաըզ սուրէթլէ ոնը Բապպ .
 տա գապուլ էտիպ՝ հէր հանկը մապահատիմ սի .
 զէ միւհթաճ զլուրսա , ոնա ետրտըմ էտէսինիլ .
 զիրա քէնտիսի տէ նիչէլէրէ վէ պանա տախի մուա .
 վէնէթ էթմիշ տիր :
- 3 Քրիստոս Յիսուստա էմէքտաշլարըմ զլան Փրիպլիլ
- 4 լա վէ Ագուլլատա սէլամ էտինիլ . Անլէր ճանըմ
 իչինն քէնտի պոյունլարընը գոտուլար . անլէրէ
 եպլընըզ պէն տէյիլ , անճագ Թա՛իֆէլէրին ճիւմ
- 5 Լէ քիլիսէլէրի տախի միւթէշէքիւր տիրլէր : Վէ
 անլէրին խանէսինտէ զլան քիլիսէյէ , վէ Ախայա-
 նըն Քրիստոս իչինն իլք մէյվէսի զլան սէվլիլիլիմ

- 6 Էփէնէթօսս սէլամ էտինիզ : Պիզիմ իչիւն չօգ
 7 էմէք չէքմիշ օլան Մէրեէմէ սէլամ էտինիզ : Ագ-
 րապամտան վէ հապս ըէֆիգլէրիմ օլուպ , ըսուլ-
 լէրին պէյնինտէ միւ'թէպէր՝ վէ հէմ տէ պէնտէն
 էվվէլ Քրիստոստա պուլունան Անտրօնիգօս վէ Եու-
 8 նիպս սէլամ էտինիզ : Բապպտոս սէվկիւլիւմ
 9 օլան Ամփլիասա սէլամ էտինիզ : Քրիստոստա էմէք-
 տաշմըգ Ուրպանօսս , վէ սէվկիւլիւմ իսթախիսէ
 10 սէլամ էտինիզ : Քրիստոստա միւսթահսէն Ափէլ-
 լէսէ սէլամ էտինիզ . Արիսթօպուլըսըն խանէսին-
 11 տէն օլանլարա սէլամ էտինիզ : Ագրապամտան օլան
 Հէրօտիօնս սէլամ էտինիզ . Նարգիսօսըն խանէսին-
 տէն պուլունուպ՝ Բապպտոս օլանլարա սէլամ էտի-
 12 նիզ : Բապպտա էմէք չէքէն Թրիֆէնայա վէ Թրիֆօ-
 սայտ սէլամ էտինիզ . Բապպտա չօգ էմէք չէքմիշ
 13 օլան սէվկիւլիւմ Փերսիսէ սէլամ էտինիզ : Բապպտա
 միւնթէխապ օլան Բուֆօսս՝ վէ պէնիմ վալիտէմ օլան
 14 անըն վալիտէսինէ սէլամ էտինիզ : Ասինգրիթօս վէ
 Ֆլէղօն վէ Հերմաս վէ Փատրօպաս վէ Հերմիսէ , վէ
 անլէր իլէ պերապէր օլան պիրատերլէրէ սէլամ էտի-
 15 նիզ : Ֆիլթօղօս իլէ Եուլիս վէ Նիրէաս իլէ անըն հէմ-
 շիրէսինէ վէ Օլիմփասս , վէ անլէր իլէ պերապէր պու-
 16 լունան Ճիւմլէ մուգաստէսլէրէ սէլամ էտինիզ : Պի-
 ըի պիրինիզէ մուգաստէս թաղպիլ իլէ սէլամ էտի-
 նիզ . Քրիստոսըն * քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտերլէր :
 17 Եյ պիրատերլէր , սիզէ ըրճա էտերիմ քի՝ էյ-
 ընտիյինիզ թա'լիմէ մուղայիր Փըրգա վէ Թէօքէզ-
 լէրէ սէպէպ օլանլարա տիգգաթ էտիպ՝ անլէրտէն

* Պա'լլու'ն՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

- 18 Իճթինապ էտէսինիլ : Զիրա պու մագուլէ քիմէ.
 Լէր Բապպըմըզ [Յիսուս] Քրիստոստ տէյիլ, տնճադ
 քէնտի գարնլարընա խըամէթ էտիպ՝ խօշ սեօղէր
 զէ յէտհիյէլէր իլէ սաֆաէրուշլարըն գալպէրինի
- 19 Իլլալ էտէրլէր : Զիրա սիզէն իթա'աթընըզ ճիւմ.
 Էյէ շայը՝ օլտու. պուշուշն իչիւն սիզին հազգը.
 Նըզտա մէսրուր ըմ. տմմա իսթէրիմ քի սիզ խոյր
 իչիւն 'ազիլ, զէ շէրր իչիւն տատէտիլ օլտաընը :
- 20 Վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլտն Ալլահ՝ շէյիմանը ոյագ.
 Լարընըզըն ալթընտա սէրի'էն էզէճէք տիր. Բապ.
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ օլ-
 տուն : [Ամին] :
- 21 Էմէքատըզմ թիմօթէօս զէ ագրապոմտուն օլտն
 Լուգիօս զէ Եսասն զէ Սօսիփաթրօս սիզէ ոէլամ
- 22 էտէրլէր : Պէն թէրթիօս քի պու րէսալէյի եազ.
 23 աըմ՝ սիզէ Բապպտա սէլամ էտէրիմ : Պէնիմ զէ
 պիւթիւն քիլիսէնին միհմանտարը օլտն Պայօս սիզէ
 սէլամ էտէր. շէհր էմինի Էրասթօս զէ Գուարթօս
- 24 պիւրատէր սիզէ սէլամ էտէրլէր : Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիլ իլէ օլտուն : Ամին :
- 25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ զէ Յիսուս Քրիստոս
 վա'ղը միւճիպինճէ, զէ էղմինէ ի էզէլիյէտէն պէ-
 բու խաֆի թութուլապ՝ շիմտի իզհար օլտնան :
- 26 Վէ էզէլի զէ էպէտի օլտն Ալլահըն էմրի միւճի-
 պինճէ՝ փէյղամպէր քիթապլարը վառըթասըյլէ ի-
 մանա իթա'աթ իչիւն ճէմի՝ ի միլէլէ պիլտիբիլէն
 աըրըն քէշֆ օլունմասընա կէօրէ սիզի սապիթ գլէ :
- 27 մաղա գատիր օլտն Եալընըզ 'ալիմ Ալլահա Յիսուս
 Քրիստոսըն վառըթասըյլէ իլ էլ էպէտ համա օլ-
 տուն : Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԴՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրաւեթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն Րէսուլը
օլմագ իւզըէ տա'վէթ օլունան Փաւլոս վէ պիրա-
- 2 տէր Սոսթէնէս՝ Ալլահըն Գօրընթօստա օլան քիլի-
սէսինէ , եա'նի Գրիստոս Յիսուստա թազտիս օլու-
նուպ՝ մոլգատտէսլէր օլմագ իւզըէ տա'վէթ օլու-
նան քիմսէլէր իլէ , տնլէրին վէ պիզիմ Բապպըմըզ
օլան Յիսուս Գրիստոսըն իօմինէ հէր եէրտէ տու'ու
- 3 էտէնլէրին ճիւմլէոինէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան 'ինսյէթ վէ սէլա-
մէթ օլաւն :
- 4 Գրիստոս Յիսուստա սիլէ իհսան օլունան Ալլա-
հըն 'ինսյէթի իլիւն սիլին հազդընըտա տա'իմա
- 5 Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ , Քի Գրիստոսըն շէհա-
- 6 տէթի սիլտէ թէսպիթ օլունաըզը կիպի , Անըն իլէ
հէր խոսուստա , հէր քէլամտա վէ հէր 'իլմտէ զա-
- 7 նի օլաւնըզ , Շէզլէ քի Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստո-
սըն զոհոլըրնա միւնթազիւր օլարագ , հիչ պիր
- 8 մէվհիպէտէ նօգատնըզ եօգ տըր . Օլ տախի Բապպ-
պըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն կիւնլւնտէ պիլաւ թէօհ-

- մէթ օլմագ իւղըէ , սիզի իլա նիհայէ սապիթ 9 զը
 9 լաճագ տըր : Սիզի քէնտի 0 լը Բապպըմը 3ի-
 սուս Գրիստոսըն միւշարէթէթինէ տա'վէթ էտէն
 Ալլահ սատրգ տըր :
- 40 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ Բապպըմը 3իսուս Գրի-
 տոսըն իսմիլէ բիճա էտէրիմ քի ճիւմլէնիզին սէօ.
 զիւ պիր օլտուն , վէ արանըզտա իսթիլաֆաթ օլ-
 մայրպ' քեամիլէն հէմէֆքեար վէ հէմիէյ պուլունա.
- 41 սընըզ : Զիրա , պիրատէրլէրիմ , Գլօէնին խանէսի
 թարաֆընտան սիզին հագգընըզաա պանա խապէր
 վէրիլտի քի' պէյնինիզտէ միւնապա'ալար վար տըր :
- 42 Պունու տէմէք իսթէրիմ քի' սիզտէն հէր պիթ'
 Պէն Փապլօսըն , վէ Պէն Ափօլլօսըն , վէ Պէն Բէֆա.
- 43 սըն , վէ Պէն Գրիստոսըն իմ' տէր : Գրիստոս միւն.
 գասի'մ մի օլտու . սիզին իչիւն Փապլօս'ա մը սալ
 օլունտու , Էօգաս Փապլօսըն իսմինէ մի վաֆթիզ
- 44 օլունտընըզ : Սիզտէն' Գրիստոս իլէ Ղայոստան
 մա'տա քիմսէյի վաֆթիզ էթմէտիյիմ իչիւն Ալլա-
- 45 հա շիւքը էտէրիմ . Բի պիր քիմսէ պէնիմ հագ-
 գըմա' Բէնտի իսմինէ վաֆթիզ էթտի' տէմէսին :
- 46 Վէ իսթէֆանասըն խանէսի խալգընը տախի վաֆ-
 թիզ էթտիմ . պունտան պաշգաա պիր քիմսէյի վաֆ-
 թիզ էտիպ էթմէտիյիմի պիւլէմ :
- 47 Զիրա Գրիստոս պէնի վաֆթիզ էթմէք իչիւն
 տէյիլ , անճագ թէպչիր ի պէշարէթ իչիւն իրալ
 էյլէտի . պու տախի Գրիստոսըն խալգ պիհուտէ օլ-
- 48 մամագ իչիւն' քէլամ հիքմէթիլէ օլմատը : Զիրա
 խաչա տա'իր օլան քէլամ էհլի հէլաք օլանլարա ու-
 ֆահէթ տիր . լաքին պիզ էհլ ի խէլաա օլանլարա
- 49 գուվէթ Ուլլահ տըր : Զիրա հիւքէմանըն հիքմէ-

- թինի իֆնս , վէ ֆէհիմլերին ֆէհմինի իպթալ է-
 20 տէճէյիմ տէյիւ մուհարրէր տիր : Նէօրէտէ հա-
 քիյմ , նէօրէտէ քեաթիպ , պու 'ալէմին միւպա-
 հիսի նէօրէտէ տիր : Ալլահ տիւննաննն հիքմէթինի
 21 սէֆահէթէ թահվիլ էթմէտի մի : Զիրա Ալլահն
 հիքմէթիննէ տիւննա +էնդէ հիքմէթի վասթմասթյէ
 Ալլահ պիլմէտիյի սէպէպտէն՝ վա'ղըն սէֆահէթի
 վասթմասթյէ Ալլահ իման էտէնլերի խէլաս էյլէ-
 22 մէյի միւնասիպ կէօրտիւ : Զիւնքի Եհհուտիլէր 'ա-
 լամէթ թալէպ էտէրլէր , վէ Եոլնանիլէր հիքմէթ
 23 արարլար , Ֆադաթ պիզ սալպ օլունմուշ ֆրիստոսը ,
 եա'նի Եհհուտիլէրէ թէօքէզ վէ Եոլնանիլէրէ սէ-
 24 ֆահէթ , լաքին տա'վէթ օլունտն հէմ Եհհուտիլէրէ
 հէմ տէ Եոլնանիլէրէ գուվվէթ Ուլլահ վէ հիքմէթ
 25 Ուլլահ օլան ֆրիստոսը վա'զ էտէրիզ : Զիրա Ալլա-
 հն սէֆիհ օլան նէսնէսի ինսանլարտան հաքիյմ տիր .
 վէ Ալլահն զա'իֆ օլան նէսնէսի ինսանլարտան
 26 գալի տիր : Էյ պիրատէրլէր , տա'վէթինիլէ պազը-
 նըզ , թէնհասէպիննէ չօգ հաքիմլէր , չօգ գուվվէթ-
 27 իլէր , չօգ ասթլգատէլէր Գուլէթ օլունմուշ . լաքին
 Ալլահ հիւքէմոյը խէճիլ էթմէք իչիւն՝ տիւննաննն
 սէֆիհ շէյլէրինի ինթիսապ էթտի , վէ Ալլահ գուվ-
 վէթիլ շէյլէրի խէճիլ էթմէք իչիւն տիւննաննն զա'իֆ
 28 շէյլէրինի ինթիսապ էթտի , վէ Ալլահ մէվճուտ
 օլան շէյլէրի իպթալ էթմէք իչիւն՝ տիւննաննն էտնա
 շէյլէրինի վէ թահգիր օլունտն վէ լա շէյ հիւքմիւնտէ
 29 օլան շէյլէրի ինթիսապ էթտի . թա քի Ալլահն
 հուզուրլնտա հիչ պիր պէշէր թէֆաթիւր էթմէյէ :
 30 վէ սիզ անտէն ֆրիստոս Յիսուստա սընըզ , օլ քի
 պիզիմ իչիւն Ալլահ թարաֆընտան հիքմէթ վէ սա-

- 31 լա՛հ վէ թագաւիս վէ ֆիտիյէ օլտու . թա քի մու-
հարրէր օլտըղը վէճհէ , իֆթիխար էտէն քիմէ
Բապպ իլէ իֆթիխար էթօին :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պէն տախի , էյ պիրատէրէր , սիղէ կէլի-
յիմտէ , Ալլահըն շէհատէթինի քէլամ եախտ
հիքմէթ ֆաղիլէթիյլէ իկպար էթմէք իչիւն կէլմ-
2 տիմ : Ձերա արանըզտա Յիսուս ֆրիստոտան , պէ-
լի մապրւպ օլտնտան շալլիր պիր շէյ պիլմէմէյէ
3 դարար գըլտլմ : Վէ պէն զա'իֆլիք վէ գօրգուտա
4 վէ չօք թիթրէմէ իլէ եանընըզտա պուլունտըմ : Վէ
քէլամըմ վէ վա'ղըմ [ինսան] հիքմէթինին իզնա'
էտիճի սէօղէրիյլէ տէյիլ , ահճադ Բուհըն վէ գուա-
5 բէթին պուրհանըյլէ իտի . թա քի իմանընըզ ինսան
հիքմէթիյլէ տէյիլ , ահճադ Ալլահըն գուտրէթիյլէ
6 օլա : Լաքին քեամիլլէրին արասընտա հիքմէթ սէյ-
լէրիլ . վէ լաքին պու 'ալէմին հիքմէթինի եախտ
պու 'ալէմին զէվալ պուլուր բէ'իպէրինին հէփհէփ
7 տէյիլ , Ահճադ Ալլահըն մախֆի օլան հիքմէթինի
եա'նի Ալլահըն 'իզզէթիմիզ իչիւն էզէլտէն թադ-
8 տիբ էյլէտիյինի սըրր իլէ սէյլէրիլ . Անը տախի
պու 'ալէմին բէ'իպէրինին հիչ պիրի պիլմէտի . զի-
րա էյէր պիլտէլէր իտի : Բապպ իւլ ճէլալի սալլ
9 էթմէզլէր իտի : Յադաթ մուհարրէր օլտըղը կիպի
կէօզ կէօրմէտիյի վէ գուլադ իչիթմէտիյի վէ ա-
տէմին ֆիքրինէ կէլմէտիյի' եա'նի Ալլահըն քէնտի-
10 նի սէվէնլէրէ հազըրլատըղը շէյլէրի Ալլահ քէնտի
Բուհըն վասըթասըյլէ պիզէ քէշֆ էյլէտի . զիրա

- րուհ հէր շէյի, Ալլահըն մեզատտ ք 'ամիգէսինի
 11 պիլէ թէֆթիշ էտէր: Զիւնքի ինսանըն ումուրընը
 ինսանտո օլան քէնտի րուհընտան զայրի հաօնկը
 տտեմ պիլի: Քէզալիք Ալլահըն ումուրընը Ալլա-
 12 հըն րուհընտան մա'տա հիչ քիմնէ պիլմէզ: Պիզ
 իսէ տիւնէանըն րուհընա տէյիլ, անճազ Ալլահ-
 տան օլան րուհա մալիք օլտուզ, թա քի Ալլահ
 թարաֆընտան պիզէ իհսան օլունան շէյլէրի պիլէ-
 13 լիմ: Պու շէյլէրի տախի րուհանի շէյլէրի րուհանի
 շէյլէր իլէ մուզայէսէ էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանի-
 յէնին թա'լիմ էթաիյի սէօզլէր իլէ տէյիլ, ան-
 ճազ րուհ [իւլ Գուտտըն] թա'լիմ էթաիյի սէօզլէ-
 14 իլէ սէօյլէրիզ: Լաքին ինսան ի թապի'ի Ալլահըն
 րուհընըն շէյլէրինի դապուլ էթմէզ. զիրա պուն-
 լարըն թէմէիզի րուհանի օլտըղընտան՝ քէնտինէ սէ-
 ֆահէթ տիրլէր, վէ իտրաքընա իգթիտարը եօզ
 15 տըր: Ամմա րուհանի քիմնէ հէր շէյի թէմէիզ է-
 տէր իսէ տէ, քէնտիսի հիչ պիրի թարաֆընտան
 16 թէմէիզ օլունմազ: Զիրա Բապպըն ֆիքրինի քիմ
 պիլտի քի անա թա'լիմ էտէ, ամմա պիզ Քրիս-
 տոսըն ֆիքրինէ մալիք իզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ րուհանիլէրէ
 կիպի սէօյլէյէմէտիմ, անճազ ճիսմանիլէրէ կիպի,
 2 Քրիստոստա չօճուզլարա կիպի սէօյլէրի: Սիզէ թա-
 'ամ տէյիլ, անճազ սիւա վէրտիմ. զիրա տահա
 լիէհմէթ-էնէ գատիր տէյիլ լիտինիզ, վէ շիմտի պի-
 3 լէ տահա գատիր տէյիլ սինիզ: Զիւնքի տահա ճիս-

- մանի սինիզ . զերա արանըդտա հասէտ վէ նիզա՛
 վէ թէֆրիգէլէր պուլունարըը հայտէ , ճիսմանի տէ .
 յի՞Ն մի սինիզ , վէ ինսունճա սիւլուք է՞թմէյօր մը
 4 սընըզ : Զիրա պիրի՞ Պէն փալլօսըն իմ՝ , վէ տիկէ .
 ըի՞ Պէն Ափօլլօսըն իմ՝ տէտիյինտէ ճիսմանի տէ .
 5 յի՞Ն մի սինիզ : Իմտի փալլօս քի՞մ վէ Ափօլլօս
 քի՞մ տիր , անճադ Բապզըն հէր պիրինէ իհսան
 էթտիյինէ կէօրէ , իման էթմէնիզէ վասըթա օլան
 6 խատէմէ տիր : Պէն տիքտիմ , Ափօլլօս սուլատը ,
 7 լաքին Ալլահ թէնպիթ էյլէտի . Շէօյլէ քի տիքին
 պիր շէյ տէյիլ , վէ սուլայան տախի պիր շէյ տէ .
 8 յիլ տիր , տմմա պէօյիւտէն Ալլահ տըր : Տիքէն
 վէ սուլայան տախի պիր տիր , լաքին հէր պիրի
 քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի ալանադ
 9 տըր : Զիրա պիզ Ալլահ իլէ էմէքտաշ օլուպ՝ սիզ
 10 Ալլահըն թարլասը , Ալլահըն պինասը սընըզ : Ալ
 լահ թարաֆընտան պանա իհսան օլունան ինայէ .
 թէ կէօրէ մի՛մարը հաղըզ կիպի թէմէլ պրազտըմ՝ ,
 իւզէրինէ տիկէր քիման տախի պինա եափար . ֆա .
 գաթ հէր քէս նասըլ պինա եափտըղընա տիգգաթ
 11 էթսին : Զիրա պրաղըլան թէմէլտէն՝ եա՛նի Յիսուս
 ֆրիստոստան մո՛տա պիր Բէ՛ճէլ պրազմաղա հիլ
 12 պիր քիմանէ միւզթէտիր օլմազ : Վէ լաքին էյէր
 պիր քիմանէ պու թէմէլ իւզէրինէ ալթուռ , կիւ-
 միւշ , զիգըյմէթ թաշլար , աղաճ , օթ , գամըլ՝
 13 պինա էտէրսէ , Հէր քէսին իշի աշիքետօր օլանադ ,
 զիրա օլ կիւռ անը պէյան էտէճէք տիր . չիւնքի
 աթէշ իլէ միւնքէշիֆ օլուր , վէ հէր պիրինին իշի
 նէ մագուլէ օլտըղըն աթէշ իմթիհան էտէճէք տիր՝
 14 էյէր պիր քիմանէն պինա էտթիյի իշ գալըրսա :

- 15 Էճրինի ուղաճագ . Էյէր պիր քիմենին իշի եանար
 իսէ՝ միւթէզարրիր օլաճագ . տմմա քէնտիսի ա-
- 16 Թէշտէն կէշէր կիպի գուրթուլաճագ տըր : Սիզ
 Ալլահըն հէյքէլի օլուպ՝ տերունինիզտէ Ալլահըն
- 17 Բուհը միւթէմէքքին օլտըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ : Է-
 յէր պիր քիմսէ Ալլահըն հէյքէլինի պօզարսու ,
 Ալլահ անը պօզաճագ տըր . զիրա Ալլահըն հէյ-
 քէլի մուգաստտէս տիր , օլ հէյտէլ տախի սիզ սինիզ :
- 18 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն . է-
 յէր արանըզտա պիր քիմսէ պու 'ալէմտէ քէնտինի
 հաքիյմ 'ատտ էտէրսէ . հաքիյմ օլմագ իշիւն սէֆիհ
- 19 օլտուն : Զիրա տիւնեանըն հիքմէթի Ալլահըն 'ին-
 տինտէ սէֆահէթ տիր . նիթէքիմ՝ Հիւքէմայը քէն-
- 20 տի հիլէլէրինտէ թութան օ տըր . Վէ եինէ՝ Բապպ
 հիւքէմանըն էֆքետըր պաթըլ օլտըղընը պիլիր՝ տէ-
- 21 յիւ մուհարրէր տիր : Վէլ հասըլ պիր քիմսէ ին-
- 22 սան իլէ իֆթիխար էթմէսին . Զիրա հէր շէյ սիզլին
 տիր , կերէք Փափլուս , կերէք Ափօլլուս , կերէք Քէ-
 ֆաս , կերէք տիւնեա , կերէք հայաթ , կերէք մէ-
 մաթ , կերէք հազըր շէյլէր , կերէք օլաճագ շէյլէր ,
- 23 ճիւմլէսի սիզլին տիր . Սիզ տէ ֆրիստուսըն սընըզ ,
 ֆրիստուս տախի Ալլահըն տըր :

- 1 Հէր քէս պիզի ֆրիստուսըն խատէմէսի վէ Ալլահըն
 էսրարընըն քէթիլտալարը մագամընտա թութ-
- 2 սուն : Իմտի քէթիլտալարտան մաթլուպ օլան
- 3 շէյ սատըզ պուլունմալարը տըր : Ամմա սիզլին թա-
 րաֆընըզտան եախօտ ինսան հիւքմիւ իլէ հիւքմ

- օլունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւչիւք շէյ տիքի
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ էթմէք :
- 4 Զիրա քէնտի հագգըմտա զամիրիմ պիր շէյ կէօօ.
Թէրմէզ իսէ տէ , եինէ պունուն իլէ քէնտիմի
սալիհ 'ատտ էթմէմ . անճագ պէնի հիւքմ էտէն
- 5 Րապպ տըր : Իմտի վագթընտան էվվէլ , եանի
Րապպ կէլմէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ էթմէ.
յինիլ . օլ տախի զուլմէթին կիզլի շէյլէրինի այտըն.
լըզա չըգարըպ՝ գալպլէրին միւրաալարընը աշիքնար
էտէճէք տիր . օլ զէման հէր քէսին մէտհի Ալլա
տան օլաճագ տըր :
- 6 Լաքին , էյ պիրատէրլէր , պէն պու շէյլէրի փ-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ափօլլօսա թէմնիլէն նագլ
էյլէտիմ , շու մագսէտ իլէ քի հիչ պիրինիլ պիրի-
նին Թարաֆտարը օլարագ , աիկէրինին 'ալէյնիէ
Թէքէպպիւր էթմէմէք իչիւն՝ մուհարրէր օլանտան
ֆաղա թէֆէքքիւր էթմէմէքլիյի պիզտէն էյրէնէ .
- 7 սինիլ : Զիրա սէնի միւլթազ էտէն քի՞մ տիր . վէ
սէնտէ ալմատըղըն նէ՞ շէյ վար . վէ էյէր ալտըն
իսէ , նի՞չիւն ալմամըշ կիպի Թէֆաիւր էտէրսին :
- 8 Արթըգ տօյտընըզ , զէնկին օլտընըզ , պիզ պու-
լունմագսըզն սալթանաթ սիւրտիւնիւլ . վէ քէտը-
քի սալթանաթ սիւրէ իտինիլ քի պիզ տախի սի-
- 9 զին իլէ պերապեր սալթանաթ սիւրէյիտիք : Զիրա
զանն էտէրիմ քի՞ Ալլահ՝ գաթլէ մահքիւմ օլան-
լար միսիլլիւ պիզ բէսուլլէրի մուախիւր օլարագ
իրա՞ն էյլէտի . չիւնքի տիւնեայա վէ մէլա՛իքէյէ վէ
- 10 նասա թէմաշա իչիւն օլտուգ : Պիզ ֆրիստոս իչիւն
սէֆիհ իզ , սիզ իսէ ֆրիստոստա 'ագիլ սինիլ . պիզ
զա՛իֆ իզ , սիզ գուլվէթլի սինիլ . սիզ միւքէրէմ

- 11 սինիզ, պիղ մուհադգեր իղ : Պու սա'աթա տէկին
 աճլդ վէ սուաղղլդ չէքիպ' չըպլտդ գալըրըղ,
 տարպ օլունըրըղ, վէ մէքեան ը իգամէթիմիղ եօգ
 12 տըր . Գէնտի էլլէրիմիղ իլէ տախի իշէյէրէք էմէք
 չէքէրիղ . շէթմ' օլունաղղըմըղտա խոյը տու'ա
 էտէրիղ . թէ'ատտի կէօրտիւյիւմիղտէ թէհամմիւլ
 13 էտէրիղ . Թագպիհ օլունաղղըմըղտա , եալվարըրըղ .
 շիմտիյէտէք տիւնեանըն սիւփրիւնթիւսիւ վէ ճիւմ
 14 լէնին մէնֆուրը օլտուգ : Պուն'լարը սիղէ խէճիլ
 էթմէք իշիւն եաղմոյօրըմ, անճագ սէվկիւլիւ էվ
 15 լատըմ կիպի փղէ նասիհաթ էտէրիմ : Զիրա էյէր
 Գրիստոտա օն պին միւ'ալլիմինիղ օլտա պիլէ , չօգ
 փէտէրինիղ եօգ տըր . զիրա Քրիստոս Յիսուստա
 պէշարէթ վաորթաղլէ պէն սիղէ թէվլիտ էթ
 16 տիմ : Իմտի պանա մուգթէտի օլմանըղ սիղտէն ըիւ
 17 ճա էտէրիմ : Պու էճլտէն պէնիմ սէվկիւլիւ վէ
 Բապտա սաաղգ օլան օղլըմ թիմօթէօը սիղէ
 կէօնտէրտիմ . օլ տախի' հէր եէրտէ հէր քիլիսէ
 տէ թա'լիմ էթտիյիմ իւղըէ' Քրիստոստա օլան
 18 թարիգլէրիմի սիղէ իխթար էտէճէք տիր : Պա'ղը
 քիմսէլէր թէքէպպիւր էթտիլէր' կէոյա քի սիղէ
 19 կէլմէյէճէյիմ : Լաբին էյէր Բապպ միւրատ էտէր
 սէ , սիղէ թէղ կէլէճէյիմ, վէ թէքէպպիւր էտէն
 լէրին սէօղիւնիւ տէյիլ, անճագ գուվվէթինի պի
 20 լէճէյիմ : Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սէօղ իլէ տէյիլ,
 21 անճագ գուվվէթ իլէ տիր : Նա'սըլ իսթէրսինիղ .
 սիղէ տէյնէ'ք իլէ մի , եօգսա մուհաղպէթ վէ հիլմ
 բուհը իլէ մի կէլէյիմ :

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր Թարաֆտա իշխտիլեյօր քի տրանըզտա զինա վար , պեջլէ զինա քի Թա'իֆէլէրտէ պիլէ [զէր] օլունմայօր , հաթթա պիր տտէմ քէնտի փէտէրի .
- 2 նին զէվճէսինի տլըր : Վէ սիզ պու Ֆի'լի իրթի . քեապ էտէնին իչինիզտէն տէֆ' օլունմասը իչին զամ չէքմէտիքտէն պաշգա , Թէքէպպիւր պիլէ էթ .
- 3 տինիզ : Զիրա պէն ճէսէտճէ զա'իպ , ամմա բուհնա հազըր օլարագ , շիմտի հազըր կիպի հիւքմ էթ .
- 4 տիմ քի' Սիզ Թէճէմմիւ' էյլէտիյինիզտէ , պէնիմ բուհըմ տտիի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուտ . բէթիյլէ պէրապէր հազըր պուլունարագ , պու Ֆի' .
- 5 լի պէջլէճէ իրթիքեապ էտէնի , Թէնինին հէլաքը իչին Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իամիյլէ շէ . Թանա Թէսլիմ էտէսինիզ , Թա քի Բապպ Յիսու .
- 6 սըն կիւնիւնտէ բուհը խէլաս պուլա : Դու Թէֆա . խիւրընըզ էյի տէյիլ տիր . պիր ազ մայա պիւթիւն
- 7 խամուրը մայալատըղընը պիլմէ'զ մի սինիզ : Սիզ մա . յասըզ օլտըղընըզ միսիլիւ ճէտիտ խամուր օլմագ իւզրէ' եպի մայէյի տէֆ' էտինիզ . չիւնքի Ֆըսհըմըզ օլան փրիստոս պիղիմ իչին զէպհ օլունտու :
- 8 Պաւ սուրէթլէ եպի մայա իլէ տէյիլ , վէ շէր վէ քէօթիւլիւք մայասը իլէ տէյիլ , անճագ խուլուս
- 9 վէ հագիգաթ Ֆէթիլի իլէ պպրամ էտէլիմ : Զի . նաքեարլար իլէ իսթիլաթ էթմէյէսինիզ' տէյիլ
- 10 սիլէ մէքթուպտա եազտըմ' Վէ եինէ պու տիւն . եանըն զինաքեարլարը եա Թամա'քեարլարը եա զա . սիպլէրի իլէ եախօտ փութփէրէսթէրի իլէ տէյիլ ,

- չիւնքի էոյլէ օլտո՛ պու տիւնեատան չըգմանըլ
- 11 Լազմ կէլիւր : Ամմա շիմտի էյէր պիրատէր անը-
լան պիր քիմնէ զինաքետր եա թամաքետր եա
փուլփէրէսթ եա շէթթամ եա պէքրի եա դասիպ
օլուրսա , իսթիլաթ էթմէտիքտէն մա՛տա պէոյլէ
քիմնէ իլէ պերապեր թա՛ամ պիլէ էթմէյէսինիլ
- 12 տէյիւ եազտըմ : Զիրա խարիճտէ օլանլարը տախի
հիւքմ էթմէք նէ՞ վազիֆէմ տիր . սիլ տախիլտէ
- 13 պուլունանլարը հիւքմ է՞թմէյօր մը սընըլ : Ամմա
խարիճտէ օլանլարը Ալա՛հ հիւքմ էտէր . իմտի
օլ քէօթիւ քիմնէյի քէնտի արանըլտան տէֆ
էտինիլ :

ՊԱՊ 6

- 1 Սիլտէն պիր քիմնէնին տիկերի իլէ պիր տա՛վասը
օլուրսա , մուգատտէսլէրին հուզուրընտա օլմայըպ,
հազարըլարըն հուզուրընտա մուհաքէմէյէ ճէսա .
- 2 րէթ էտէ՞ր մի : Մուգատտէսլէր տիւնեայը հիւքմ
էտէճէքլէրինի պիլմէ՞զմիսինիլ . վէ էյէր տիւնեա
սիլին թարաֆընըլտան հիւքմ օլունուրսա , էն քիւ-
չիւք տա՛վալարըն ֆատընաւայըգ տէյիլ՞մի սինիլ :
- 3 Մէլա՛լքէյի հիւքմ էտէճէյիմիլի պիլմէ՞զմի սինիլ .
- 4 գա՛նտէ գալըր տիւնեէվի շէյլէր : Իմտի էյէր տիւն-
եէվի շէյլէրէ միւթա՛ալլիգ մուհաքէմէլէրինիլ վար
խէ , քիլիսէտէ ի՛թիպարը օլմայանլարը հաքիմ
- 5 նասպ էտինիլ : Սիլի խէճիլ էթմէք իչիւն սէոյլէ-
յօրըմ . սիլտէ 'արիֆ քիմնէ՛ պիր պիլէ եօ՞գ մը
տըր քի՛ պիրատէրլէրինին արասընտա հիւքմ էթ-
- 6 մէյէ միւգթէտիր օլա : Լաքին պիրատէր պիրատէր

- իլէ՝ պու տախի զայր ի միւ՛մինէրին հուղուրնս
 7 մուհաքէմէ օլուր : Խմտի եէքտիկերինիզ իլէ տա՛.
 վալարընրզ պուլունմասը սիզէ հէր վէճհէ գուսուր
 տըր . պունու էթմէտէն իսէ նի՞չիւն հադգսըղըտ
 թէհամիւլ էթմէզսինիզ , պունտան իսէ նի՞չիւն
 8 զատր կէօրմէյէ գա՛իլ օլմազսընըզ : Լաքին սիզ
 հադգսըղըզ վէ զատր հէման պիրատերէրինիզէ
 9 էտէրսինիզ : Պիրմէ՞զ մի սինիզ քի հադգսըղ օլանտր
 մէէքիւթ Ուլասը թէվէրրիւս էթմէյէճէքէր տիր .
 ալտանմայընըզ , նէ գասպէզէնէր , նէ փութփէ-
 ըսթէր , նէ զինաքեսարլար , նէ մուխէննէպէր ,
 10 նէ լութիլէր , նէ խըրսըզլար , նէ թամասքեսարլար ,
 նէ պէքրիլէր , նէ շէթթամլար , նէ զասիպլէր մէ-
 11 լէքիւթ Ուլասը թէվէրրիւս էտէճէքէր տիր : Պա՛-
 զըլարընըզ տախի պէցլէ իտինիզ . լաքին Բապզ
 Յիսուսըն իսմիյէ վէ Ալլահըմըզն Բուհը իլէ
 եըյգանտընըզ , թադտիս օլունտընըզ , հէմ տախի
 թէպրիր օլունտընըզ :
 12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ , հէր շէյ նաֆի՛
 տէյիլ տիր . պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ , պէն
 13 հիչ պիր շէյին հիւքմի ալթընա կիրմէմ : Թա-
 'ամլար գարըն իչիւն , գարըն տախի թա'ամլար ի-
 չիւն տիր . ամմա Ալլահ պունու տա՛ անէրի տէ
 իֆնա էտէճէք տիր . Ֆադաթ ճէսէտ զինա իչիւն
 օլմայըպ՝ անճադ Բապզ իչիւն տիր , վէ Բապզ ճէ-
 14 սէտ իչիւն տիր : Վէ Ալլահ Բապզը իհնա էլլէ-
 տիյի կիպի , պիզի տախի քէնտի գուտրէթիլէ
 15 իհնա էտէճէք տիր : Ճէսէտլէրինիզ Քրիստոսըն
 ա՛ղասը օլտըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ . իմտի Քրիստո-
 սըն ա՛ղասընը ալըպ՝ Ֆահիշէ՞ ա՛ղասը մը էտէ-

- 16 յիմ. հաշտ : Ֆահիշէյէ միւլտարգ օլտն տնըն իլէ
 եէք վիւճուտ օլտըղընը պիլմէ՞զ մի սինիզ . չիւնքի՝
 իքիսի եէք վիւճուտ օլտճագլար տէյիւ քէնապ պու-
 17 յուրուր : Լաքին Բապպա միւլտարգ օլտն Անն
 18 էլէ պիր բուհ օլուր : Զինտտան գաչընըզ . տտէմին
 իրթիքեապ էթտիլի հէր կիւնահ ճէսէտինտէն խա-
 բիճ տիր , աամա ղինայը իրթիքեապ էտէն քէնտի
 19 ճէսէտի 'ալէյհինէ կիւնահ էտէր : Պիլմէ՞զ մի սինիզ
 քի ճէսէտինիզ՝ Ալահ թարաֆընտան սիզէ իհսան
 օլունուպ տա տէրունինիզաէ պուլունտն բուհ իւլ
 Գուտտըն հէյքէլի տիր . սիզ տաիսի քէնտինիզին
 20 տէյիլ սինիզ . Զիրա պահա իլէ իշթիրա օլունտը-
 նըզ . պու սէպէպտէն Ալահա միւթա'ալլիզ օլտն
 ճէսէտինիզ վէ բուհընըզ իլէ Ալահը թա'զիզ էյ-
 լէյինիզ :

ՊԱՊ 7

- 1 Ալէ պանա եազտըղընըզ մէվատտա կէլինճէ՝ էր ի-
 2 չիւն գարըյա տօգուճամմագլըզ էյի տիր : Պու-
 նունլէ պերապէր Ֆահիշյաթտան լէֆայէ էլէն հէր
 տտէմին քէնտի ղէվճէսի՝ վէ հէր գարընըն քէնտի
 3 ղէվճի օլտուն : Զէվճ ղէվճէսի , վէ ղէվճէ տաիսի
 ղէվճի հազգընտա օլտն վէճիպէսինի իֆա էթսին :
 4 Զէվճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըպ՝
 անճագ ղէվճին հիւքմիւնտէ տիր . քէզալիք ղէվճին
 ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ օլմայըպ՝ անճագ ղէվ-
 5 ճէնին հիւքմիւնտէ տիր : Պիրի պիրինիզի մահրուճ
 էթմէյինիզ , մէյէր քի օրուճ վէ տու'ա իլէ մէշղուլ
 օլմագ իշիւն , թարաֆէյնին բիզասըյլէ մուվագգա-
 թէն օլա . պա'տէհու 'ատէմ ի ինզիպաթընըզ սէ-

- պէսպիշէ շէյթաննն սիգէ իղվա էթմէմէսի իլին
 6 Թէքրար պիր եէրէ կէլինիլ : Պուշուա տախի էէ
 Թարիգիլէ տէյիլ , անճադ միւռա'տաէ Թարիգիլէ
 7 սէօլէրիմ : Զիրա ճիւղէ տաէմէրին պէնիմ կիպի
 օլմալարընը իսթէրիմ , լաքին քիմինին պիր առ-
 րէթ , քիմինին տիկէր սուրէթլէ , հէր պիրինին Ա-
 լահ Թարաֆընտան քէնտինէ մախուս մէվճիպլար
 8 վար աըր : Ամնու միւթէհհիլ օլմայանլարա վէ
 տուլ գարըլարա տէրիմ քի' պէնիմ կիպի դայմա-
 9 լարը խայրը աըր : Վէ լաքին էյէր քէնտի նէֆ-
 լէրինին զապթընա մուգթէտիր տէյիլէր իսէ , թէ
 էհհիլ էթսինլէր . զիրա թէհհիլ էթմէք ետն
 10 մագտան էվլա աըր : Լաքին միւթէհհիլ օլանլա-
 րա պէն տէյիլ , անճադ Բապպ' զէվճէնին զէվճին
 11 տէն սյըրլմամսընը էմր էաէր . (վէ լաքին սյըրլ-
 տըղը Թագտիրտէ զէվճսիզ գալըն , եախտ զէվճի
 իլէ պարըշըն .) զէվճ աախի զէվճէյի թէրք էթմէ-
 12 սին : Ղայրի քիմէլէրէ իսէ , Բապպ տէյիլ պէն
 տէրիմ քի' էյէր պիր պիրատէրին զայր ի միւ'մին
 զէվճէսի օլտըղը հալտէ , օլ տախի քէնտիսիլէ պէ-
 րապէր սաքին օլմաղա բաղի իսէ , անը թէրք էթ-
 13 մէսին : Պիր դարընըն տախի զայր ի միւ'մին զէվճի
 օլտըղը հալտէ' օլ տախի քէնտիսիլէ պէրապէր ա-
 14 քին օլմաղա բաղի իսէ , անը թէրք էթմէսին : Զի-
 րա զայր ի միւ'մին զէվճ զէվճէսիլէ Թագտիս օլու-
 նուր , վէ զայր ի միւ'մին զէվճէ զէվճիլէ Թագտիս
 օլունուր . եօգսա չօճուգլարընըղ նափաք օլուր է-
 15 տի , ամմա շիմտի մուգառտէս տիրլէր : Լաքին է-
 յէր զայր ի միւ'մին օլան սյըրլըրսա , սյըրլըն . պու-
 միսիլլէ քէյֆիյաթտա պիրատէր եախտ հէմլէրէ

- էսիր տէյիլ տիր . անճագ Ալլահ պիղի սէլամէթ տէ
- 16 պուլունմագըղա տա'վէթ էյլէտի : Զիրա , էյ զէվճէ ,
նէ՞ պիլիրսին՝ պէլքի զէվճինի խէլաս էտէճէքսին .
եախօտ , էյ զէվճ , նէ՞ պիլիրսին՝ պէլքի զէվճէնի
- 17 խէլաս էտէճէքսին : Ֆագաթ Ալլահ հէր պիրինէ
նասըլ գըսմէթ էթտի իսէ՝ եա'նի Բապպ հէր պի-
րինի նէ հալտէ տա'վէթ էթտի իսէ , օլ հալտէ սիւ-
լուք էթսին . վէ պիլ ճիւմլէ քիլիսէլէրտէ պէօյլէճէ
թէնպիհ էտէրիմ :
- 18 Պիր քիմնէ մախթուն օլարագ տա'վէթ օլունտու
իսէ , խիթաննըղ օլմասըն . պիր քիմնէ զայր իմախ-
թուն տա'վէթ օլունտու իսէ , խաթն օլունմասըն :
- 19 Խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր , վէ խիթաննըղլը պիր
շէյ տէյիլ տիր , անճագ Ալլահն էվափիրինին հըֆ-
- 20 զը Լաֆ տիր : Հէր քէս նէ հալտէ տա'վէթ օլուն-
- 21 տու իսէ՝ օլ հալտէ գալսըն : Գուլ օլարագ տա'-
վէթ օլունտըն իսէ , զամ՝ չէքմէ . լաքին էյէր ազատ
- 22 օլա պիլիր իսէն , անը թէրճիհ էյլէ : Զիրա Բապպ-
տու տա'վէթ օլունան գուլ՝ Բապպըն ազատըսը տըր .
քէղալէք հիւրր օլարագ տա'վէթ օլունան Գրիստու-
- 23 սըն գուլը տըր : Պահա իլէ իշթիրա օլունտընըղ ,
- 24 ինսանա գուլ օլմայընըղ : Էյ պիրտալէրէր , հէր
քէս նէ հալտէ տա'վէթ օլունտու իսէ , Ալլահն
հուգուրընտա օլ հալտէ գալսըն :
- 25 Լաքին պաքիրէլէր խուսուսընտա Բապպ թարա-
ֆընտան պանա էմր եօգ տըր . տամա պէն սատըգ
օլմագըղա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմնէ կի-
- 26 պի րէյ վէրիրիմ : Իմտի զանն էտէրիմ քի՝ զարու-
րէթ ի հազըրէ սէպէպինտէն պու էյի տիր . եա'նի
- 27 ատէմէ պէօյլէ գալմագ խայրը տըր : Զէվճէյէ պաղ-

- ը^օ մը ուրն , չէօզիւլմէյի թալէպ էթմէ : ղէվճէտն
- 28 չէօզիւլմի^օւչ մի սին , ղէվճէ թալէպ էթմէ : Ամա
թէէհհիւլ էտէրսէն տէ , կիւնաս էթմէզին . պա.
քիրէ տախի թէէհհիւլ էթմէ՝ կիւնաս էթմէլ . ւ.
քին պու քիմնէլէր ճէսէտճէ մուզլայագա չէքէճէք .
- 29 լէր տիր , պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ : Էյ պիրատէր .
լէր , պունու տէրիմ քի՝ վագըթ գըսալմէլ տըր .
գալըր քի ղէվճէսի օլանլար ղէվճէսի եօգ կիպի .
- 30 Վէ աղլայանլար աղլամաղ կիպի , վէ սէվինէնլէր սէ .
վինմէղ կիպի , վէ սալթըն աղանլար մալիք օլմաղ
- 31 կիպի , Վէ պու տիւնեսայը իսթի՛մալ էտէնլէր իֆ .
րաթլէ իսթի՛մալ էթմէղ կիպի օլունլար , ղիւս
- 32 պու տիւնեսանըն հէյ՝էթի զա՛իլ օյուր : Պէն իսէ էն .
տիշէսիղ օլմանըղը իսթէրիմ . միւթէէհհիլ օլմայան
քիմնէ րապպը խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ րապպա միւ .
- 33 թա՛ալլիղ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր . Ամա
միւթէէհհիլ օլան քիմնէ ղէվճէսինի խօշնուտ էթ .
մէք իչիւն՝ ումուրը տիւնեսէվիյէ հագգընտա էն .
- 34 տիշէ էտէր : Զէվճէ իլէ պարիբէնին ֆարգը վար .
ղոյր ի մէնքուհէ ճէսէտճէ վէ րուհճա մուզատտէ
օլմագ իչիւն՝ րապպա միւթա՛ալլիղ շէյլէր հագ .
գընտա էնտիշէ էտէր , աման մէնքուհէ ղէվճէնի
խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ ումուրը տիւնեսէվիյէ հագ .
- 35 գընտա էնտիշէ էտէր : Պունու տախի իւզէրինիլէ
քէմէնտ աթմագ իչիւն տէյիլ , տնճագ սիզին
ֆա՛տէնիղ իչիւն հէմ լայըգը վէճհէ ղայլէսիղ
- 36 րապպա միւլաղէմէթինիղ իչիւն սէյլէյօրլմ : Ամ .
մա էյեր պիր քիմնէ քէնտի գըղը հագգընտա ,
վագթը կէշմիշ օլտըղընտան Դէիտհըն Դէն՝ էիմէիլէ
նալայըգ մու՛ամէլէ էթտիյինի ղանն էտէր իսէ՛

պէօյլէ իճապ էթտիյի հալտէ իսթէտիյինի էթսին ,
 37 կիւնահ էթմէղ . թէզէվիւնճ էթսինլէր : Վէ լաքին
 մէճպսւրիյէթ թահթընտա օլմայարագ՝ իւրտէթի
 քէնտի հիւքմիւնտէ պուլունուպ , գալպի սապիթ
 օլուն քիմնէ քէնտի գըզընը ալը գօմաղը գալպինտէ
 38 թասմիմ էթմիշ իսէ , էյի էտէր : Վէլ հասըլ թէգ
 վիճ էտէն էյի էտէր , ամմա թէզվիճ էթմէյէն տա-
 հա էյի էտէր :

39 Զէվճէ , զէվճիւնին 'էօմրիւ օլտըգճա , [չէրի'աթ
 միւճիպինճէ] անա պտղլը տըր . ամմա էյէր զէվճի
 վէֆաթ էտէրսէ , իսթէտիյի քիմնէյէ թէզվիճ օ-
 լունմաղըղա մէ'գուն տըր , ֆագաթ Բապպտա օլ-
 40 սուն : Լաքին պէօյլէ գալտըղը հալտէ , պէնիմ՝ րէ-
 յիմէ կէօրէ , տահա միւպարէք տիր . վէ զանն է-
 տէրիմ՝ քի պէնտէ Ալլահըն Բուհը վար տըր :

ՊԱՊ 8

1 Վէ փութլարա զէպհ օլունան նէսնէլէր խուսու-
 սընտա , ճիւմլէմիզին 'իլմի օլտըղընը պիլիբիզ . 'իլմ'
 քիպը էթտիրիւ , ամմա մուհապպէթ ի'մար էտէր :
 2 Վէ էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ պիլիբիմ՝ զանն է-
 տէրսէ , վաճիպ օլուն 'իլմ' իլէ տահա հիշ պիր շէյ
 3 պիլմէզ : Ամմա էյէր պիր քիմսէ Ալլահը սէվէրսէ ,
 4 օլ քիմսէ անըն 'ինտինտէ մա'րուֆ տըր : Իմտի
 փութլարա զէպհ օլունան նէսնէլէրին էքլի պահսը-
 նա կէլինճէ , տիւնեատա փութըն պիր շէյ օլմա-
 տըղընը , վէ պիր Ալլահտան պաշգա Ալլահ օլմատը-
 5 ղըն պիլիբիզ : Զիրա կէրէք կէօքտէ՝ կէրէք եէրտէ
 էլահ թէսմիյէ օլունանլար վար իսէ տէ , (նիթէքիմ

- 6 չօգ իւահար վէ չօգ ըստպար վար տըր) Պիղճէ պիր
Ալլահ՝ էա'նի փէտէր վար տըր քի ճէմի' ի քիա'նիաթ
անտէն օլուպ . պիղ տախի *անըն իլէ՝ իզ , վէ պիր
Բապպ Յիսուս Քրիստոս վար տըր քի անըն վար
Թասըյլէ ճէմի' ի մախլուգաթ վիւճուտէ կէլիպ , պիղ
7 տախի անըն վասըթասըյլէ իզ : Ամմա պու 'իլմ'
ճիւմէ տտէմէրտէ պուլունմայրպ , պա'գըլարը ըմ-
տիյէտէք փութը պիր շէյ ի'թիպար իլէ՝ փութա
զէպճ օլունմուշ տէյիւ եէրլէր , վէ վամիրլէրի ըս-
8 'իֆ օլմաղլէ մուրտար օլուր : Լաքին թա'ամ պի-
ղի Ալլահա մադպուլ գըլմաղ . զիրա եէտիյիմիզ
Հալտէ ֆաղիլէթիմիզ օլմաղ , վէ եէմէտիյիմիզ Հալ-
9 տէ էքսիքիլիմիզ օլմաղ . Անճուգ պու սէրպէթիլ-
յինիղին զա'իֆլէրէ թէօքէզ սէպէպի օլմամասընա
10 տիգգաթ էտինիզ , Զիրա պիր քիմսէ սէնին կիպի
սահիպի 'իլմի փութիտնէտէ սօֆրատա օթուրուր
կէօրտիյիւ Հալտէ , օլ զա'իֆ օլանըն զամիրի փութ-
լարա զէպճ օլունան նէսնէլէրի եէմէյէ ճէսարէթ-
11 լէնմէ՞զ մի . Վէ պէջլէճէ եօլընա Քրիստոսըն էօլ-
տիւյիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին սէպէպիլլէ
12 Տէլաք օլուր : Պէջլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյիլտէ
կիւնահ էտիպ' անլէրին զա'իֆ զամիրինի եարալա-
յարագ , Քրիստոսա դարշը կիւնահ էտէրսինիզ՝
13 Պինա'էն 'ալէյի Հէյր թա'ամ պիրատէրիմէ թէօ-
քէզ օլուրսա , պիրատէրիմէ թէօքէզ օլմայալմ'
տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ եէմէյէճէյիմ' :

*Եւթո անըն իլիւն

ՊԱՊ 9

- 1 Պէն բէսուլ տէյի՞լ մի իմ. պէն աղտոտ ուէյի՞լ մի
 իմ. պէն Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսը կէօրմէ-
 տիմ մի. Բապպտա սիզ պէնիմ էսէրիմ տէյի՞լ մի
 2 սինիզ: Էյէր զայրիւէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլլէթ-
 թէ սիզին իչիւն բէսուլ իմ. զիրա Բապպտա սիզ
 3 բէսալէթիմին միւհրիւ սինիզ: Պէնի թէֆթիշ է-
 4 տէնլէրէ ճէվապըմ պու տըր. Եէյիպ իչմէյէ սէլա-
 5 հիյէթիմիզ էօ֊գ մը տըր: Սա՛իր բէսուլէր վէ Բապ-
 պըն գարնտաշլարը վէ Քէֆաս կիպի՝ հէմշիրէ օ-
 6 թիմիզ էօ֊գ մը տըր: Եօգսա իշ իչլէմէմէյէ էա-
 լընըզ պէնիմ իլէ Պարնապասը՞ն մը սէլահիյէթի
 7 էօգ տըր: Մասրաֆը քէնտիսինտէն օլտուգ քի՞մ
 'աքէրլէք էտէր. քի՞մ պաղ տիքէր տէ անընմահ-
 ուլընտան եէմէզ. Էաթօտ քի՞մ սիւրիւ կիւտէր
 8 տէ սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եէմէզ: Պու սէյլէ-
 տիյիմ ինսա՞ն սէօզիւ մի տիր, Եօգսա պուշլարը
 9 շէրի'աթ տախի սէյլէմէ՞զ մի: Զիրա՛ Խարման
 տէյլէն էօքիւզիւն աղզընը պաղլամոյտսըն՝ տէյիւ
 Մուսանըն շէրի'աթընտա մուհարրէր տիր. Ալլահ
 10 էօքիւզլէրի՞մ մի գայրըրը: Եօգսա հէր վէճճլէ պի-
 ղի՞մ իչիւն մի սէյլէր. պէլի՛ պիզիմ իչիւն էաղըլ-
 մըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնին իւմիտ իլէ սիւր-
 մէսի վէ խարման տէյլէնին քէնտի իւմիտինտէն
 հիսսէտար օլմուգ իւմիտիլլէ տէյմէսի կէրէք տիր:
 11 Էյէր պիզ սիզէ րուհանի շէյլէրի էքտիք իսէ, սի-
 զին ճիւսմանի նէսնէլէրինիլի պիչէճէյիմիզ պէյիլ՞ւք

- 42 շէյ մի օլուր : Եւթեր տիկեր քիմսէլէր իւզերինից
 օլան պու սէլահիյէթտէն հիսսէտար օլտուլար իտ,
 պիզ տահա զիյատէ օլմալ տէյի^օ մի իլ . պիզ
 իտէ ֆրիստոսըն պէշարէթինէ պիր վէճհէ սէպէթ
 մուամնա'աթ օլմամազ իչիւն պու սէլահիյէթ ի օ.
 Թի'մալ էթմէյի'պ' հէր շէյէ թէհամիլէ էտէրիլ :
- 43 Պիլմէ'լմիսինիզ քի' հէյքէլէ միւթա'ալլիզ ումուր.
 տա խրտմէթ էսէնդէր հէյքէլտէն եէրէր , վէ մէզ
 պահըն խրտմէթինտէ պուլունանլար մէզպահտան
- 44 հիսսէտար օլուրլար : Պու սուրէթլէ տախի րապ
 պէշարէթի վա'ղ էտէնլէրին' պէշարէթտէն թէ'այ.
- 45 յիւշ էթմէլէրինի թա'նին էլլէտի : Պէն իտէ պու
 շէյլէրին հիչ պիրինի իսթի'մալ էթմէտիւմ . վէ պու.
 նա պէցլէ մու'ամլէ օլունսըն' տէյիւ պու շէյլէրի
 եազմաւորմ . զիրա պիր քիմսէ իֆթիխարմը իպ.
 թալ էթմէտէն իտ , էօլմէք պէնիւմ իչիւն էվա
- 46 ալը : Զիրա պէշարէթի թէպշիր էթտիյիւմ հալմէ'
 պանա սէպէպի իֆթիխար տէյիլ տիր , չիւնքի
 թահթ ը մէճպուրէյէթտէ իւմ . պէլէ' էյէր պէշարէ.
- 47 թի թէպշիր էթմէզսէմ , վայ պանա : Զիրա էյէր
 պունու իսթէյէրէք էտէրսէմ , էճրիւմ վար . վէ լա.
 քին էյէր իսթէմէյէրէք էտէրսէմ , եինն վէքէտէ.
- 48 թի պանա էմանէթ օլունմուշ տըր : իւտի էճրիւմ
 նէ' տիր . պէշարէթի վա'ղ էթտիյիմտէ , պէշա.
 րէթտէ օլան հիւքիւմէթիւմի ոու ի իսթի'մալ էթմէ.
 մէք իչիւն' ֆրիստոսըն պէշարէթինի մէճաննէն
- 49 Թէպշիր էթմէք տիր : Զիրա ծիւմլէնին հիւքմիւն.
 տէն ազատ իքէն' տահա զիյատէ քիմսէլէր գազան.
- 20 մազ իչիւն քէնտիմի ծիւմլէսինէ գուլ էթտիւմ : Վէ
 Եհհուտիլէրի գազանմազ իչիւն' Եհհուտիլէրէ Եհ.

- հոռտի կիպի օլտում. շէրի'աթ թահթընտա օլան-
 արը գազանմագ իչիւն 'շէրի'աթ թահթընտա օ-
 21 լանլարա շէրի'աթ թահթընտա կիպի օլտում. 'ինտ
 Ալլահ քէնտիմ' շէրի'աթսըզ օլմայըպ' անճագ
 Քիրատսըն շէրի'աթը թահթընտա օլարագ, շէրի-
 'աթսըզլարը գազանմագ իչիւն, շէրի'աթսըզլարա
 22 շէրի'աթսըզ կիպի օլտում: Զա'իֆլէրի գազանմագ
 իչիւն զա'իֆլէրէ զա'իֆ կիպի օլտում. հէր պիր
 վէճհլէ պա'զըլարընը խէլաս էթմէք իչիւն ճիւմլէյէ
 23 հէր շէյ օլտում: Պսենու տախի պէշարէթ իչիւն
 24 էտէրիմ', թա քի անա միւշթէրիք օլայըմ': Պիլմէ'զ
 մի սինիզ քի' մէյտանտա սէյիրտէնլէրին ճիւմլէսի
 սէյիրտիր իսէ տէ, միւստպագաթ նիշանընը պիր
 քիմէս ալըր. պէոյլէ սէյիրտինիզ քի նա'իլ օլասը-
 25 նըզ: Վէ հէր փէհլիվան հէր խուսուտա նէֆսինի
 զապթ էտէր. անլէր պիր ֆանի թաճ ալմագ ի-
 չիւն, պիզ իոէ ֆանի օլմայան պիր Լաճ իչիւն էտէ-
 26 րիլ: Իմսի պէն պէոյլէ սէյիրտիրիմ', թէրէտտիւտ
 էտէր կիպի տէյիլ. պէոյլէ եումրուզ վուրուրմ',
 27 հաւալը տէոյեր կիպի տէյիլ. Ամմա ճէսէտիմէ ճէ-
 ֆա վէրիպ' անը գուլլըզա չէքէրիմ', թա քի սա'իր-
 լէրէ վա'զ էթտիքտէն սօնկրա՝ քէնտիմ' մէրտուտ
 օլմայայըմ':

Եյ պիրատէրլէր, պու շէյլէրտէն պիխապէր օլ-
 մանըզը իսթէմէմ, եա'նի էճտատըմըզն ճիւմլէսի

Պա'շէ'նթա՝ շէրի'աթ թահթընտա տէյիլ իքէն՝

Դա'իլ պո'լանտա

- պուլուծըն ալթընտա խաիլէր , ճիւղէսի տէնիլ
 2 տէն կէշտիլէր , վէ ճիւղէսի պուլուծտա վէ տէ
 3 նիզտէ Մուսայա վաֆթիլ ոլտուլար : վէ ճիւմ
 4 լէսի հէման պիր բուհանի եէյէճէք եէյիպ , ճիւմ
 լէսի հէման պիր բուհանի իչէճէք իշտիլէր . զիրա
 բէֆադաթ էտէն բուհանի գայտատան իշէրլէր խաի ,
 5 օլ գայտ տախի ֆրիստուս խաի : Լաքին Ալլահան
 լէրին էքսէրինտէն բազի օլմատը . զիրա պերրիյետէ
 6 եէրէ սէրիլիպ գալտըլար : Պու շէյլէր պիզէ 'իպրէթ
 իշիւն ոլտուլար , թա քի տնիլէրին թամա' էթտիլ
 լէրի միսիլիւ քէօթիւ շէյլէրէ թամա' էթմէյէլիմ .
 7 վէ տնիլէրին պա'ղըլարը օլարղը կիպի փաթ փէրէսթ
 օլմայտաընըլ . նիթէքիմ' Գաւլմ' եէմէյէ վէ իշմէյէ
 օլթուրուպ օյնամաղա գալգալըլար' տէյիւ մուհար
 8 բէր տիր : վէ զինա էթմէյէլիմ , նիթէքիմ' տնիլէր
 տէն պա'ղըլարը զինա էթմէյէրիյլէ պիր կիւնտէ
 9 եիրմի իւշ պին տիւշտիւ : վէ ֆրիստուս թէճրիւ
 պէ էթմէյէլիմ , նիթէքիմ' տնիլէրտէն պա'ղըլարը
 տախի թէճրիւպէ էթմէյէրիլէ' ելլանլարտան թէ
 10 լէֆ ոլտուլար : վէ սէյլէնմէյի'իլ . նիթէքիմ' տն
 լէրտէն պա'ղըլարը տախի սէյլէնմէյէրիլլէ միւհլէք
 11 եէտիլլէ թէլլէֆ ոլտուլար : վէ պուշլարըն ճիւմ
 լէսի 'իպրէթ իշիւն տնիլէրէ վուգու' պուլուր խաի ,
 վէ պիզէ քի 'ասըրլէրին նիհայէթինէ վաթըլ օլ
 12 տուգ' նասիհատ Օլմագ իւղլէ Էաղըլուր : իմոթի
 տուրոյորըմ զանն էտէն տիւշմէքտէն սագընթն :
 13 Սիզէ պէշէրէ միւթա'ալլիգ օլան թէճրիւպէտէն
 զայրի պիր շէյ իսապէթ էթմէտի . ամմա Ալլահ
 սաաթգ օլուպ' սիզի իգթիտարընըլտան զիյատէ
 թէճրիւպէյէ պրադմայաճագ , տնճագ թէհամմիլէ

միւգթէտիր օլմանըդ իչիւն՝ թէճրիւպէ իլէ պէրա-
պէր իւշլաս չարէսի տախի վէրէճէք տիր :

- 11 Պուռուն իչիւն , էյ սէվիւլիւլիւլէրիմ , փութփէ-
12 րէսթիքտէն գաջընըդ : 'Ագիլէրէ -եօյլէր կիպի սեօյ-
16 լէրիմ . սեօյլէտիյիմի սիզ հիւքմ էտինիզ : Միւ-
պարէքլէտիյիմիզ պէրէքէթ քեասէսի Քրիստոսըն
գանընըն միւշարէքէթի տէյի^օ մի տիր . փարէլէ-
տիյիմիզ էքմէք Քրիստոսըն ճէսէտինին միւշարէքէ-
17 թի տէյի^օ մի տիր : Զիւնքի պիզ չօգ օլարագ , պիր
էքմէք , պիր ճէսէտ իզ . զիրա ճիւլէմիզ պիր էք-
18 մէքտէն հիսսէտար իզ : Թէն ճիհէթիլէ օլան իս-
րպէլէ տիգգաթ էտինիզ . զէպիհէլէրի եէյէնլէր
19 մէղպահա միւշթէրիք տէյիլլէ^օր մի տիր : Իմտի նէ^օ
տէյիլիմ . փութ պիր շէյ մի , եսիստ փութա
զէպհ օլունսն գուրպան պիր շէյ մի տիր .
20 Լաքին թա'իֆէլէր զէպհ էթտիքլէրի շէյլէրի Ալ-
լահա տէյիլ , անճագ ճիննլէրէ զէպհ էտէրլէր . վէ
իսթէմէմ քի սիզ ճիննլէրէ միւշթէրիք օլասընըդ .
21 Բապպըն քեասէսի իլէ ճիննլէրին քեասէսինի իչէ-
մէղսինիզ . Բապպըն սօֆրասը իլէ ճիննլէրին սօֆ-
22 րասընտան հիսսէտար օլամագսընըդ : Բապպը զսյ-
րէթէ թահրի^օք մի էտէլիմ . անտէն գաւվէթլի^օ
մի իզ :
23 Պանա հէր շէյ հէլլալ իսէ տէ , հէր շէյ նաֆի'
տէյիլ տիր . պանա հէր շէյ հէլլալ իսէ տէ , հէր
24 շէյ իմար էթմէզ : Պիր քիմսէ քէնտինին տէյիլ ,
անճագ հէր քէս տիկէրին Չէֆ-Պէշն արասըն :
25 Գասապ տիւքքէանընտա հէր նէ քի սաթլլըրա ,
զամիր իչիւն պիր շէյ թէֆթիշ էթմէյերէք եէյի-
26 նիզ . Զիրա զէմին իլէ անտէ օլան քեաֆֆէ ի մէվ-

- 27 ճուտաթ Բապպըն տըր : Ղայր ի յիւ՛մինէրտէն պի-
րի սիզի տա՛վէթ էթտիյի հալտէ , սիզ տախի կիթ-
մէք իսթէրսէնիզ , էօնիւնիւզէ հէր նէ գօնուլըստ ,
զամիր իչիւն պիր շէյ թէֆթիշ էթմէյերէք եէյի-
28 նիզ : Վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՝ Պու էի փութա
զէպհ օլունմուշ տըր՝ տէրսէ , օլ խապէր վէրէն ի-
չիւն վէ զամիր իչիւն եէմէյինիզ . (զիրա զէմին իլէ
անտէ օլան քէտֆէ ի մէվճուտաթ Բապպըն տըր) :
29 Տէտիյիմ զաֆր սէնին օլմայըպ՝ անճադ օլ պիրինին
զամիրի տիր . զիրա պէնիմ սէրպէսթլէյիմ նի՞չիւն
30 զայրինին զամիրիլէ հիւքմ օլունա : Էյեր պէն
*ի՛նայէթլէ հիսսէտար օլըրսամ , նի՛չիւն
շիւքր էթտիյիմ շէյտէն էօթիւրիւ թագպիհ օլը-
31 նայըմ : Վէլ հաաըլ կէրէք եէր իսէնիզ , վէ կէրէք
իչէր իսէնիզ , վէ հէր նէ էտէր իսէնիզ , հէր շէյի
32 Ալլահն իզզէթի իչիւն էյլէյինիզ : Նէ Եէհուտի-
լէրէ վէ նէ Եուսանիլէրէ վէ նէ տէ Ալլահն քի-
33 լիսէսինէ թէօքէզէ սէպէպ օլմայընըզ : Նիթէրիմ
պէն տախի քէնտի մէնֆա՛աթըմը տէյիլ , անճադ
նիչէլէրին մէնֆա՛աթընը արայարագ , հէր շէյտէ
ճիւմլէյի խօշնուտ էտէրիմ , թա քի խէլասա նա-
՝իլ օլալար :

ՊԱՊ 11

- 1 Պէն Գրիստոս միւգթէտի օլտըղըմ միսիլիւ՛՝ օիզ
2 տախի պանա միւգթէտի օլընըզ : Իմտի , էյ պի-
րատերլէր , պէնի հէր շէյտէ խաթընըզ կէթիրիպ՝

*Եսիօր շիւքրանիլէթլէ

սիգէ թէսլիմ էթտիյիմ վէճճէ թա'լիմաթը հըֆզ
 3 էթտիյինիզ իչիւն սիգի մէտճ էտէրիմ : Լաքին հէր
 ատէմին պաշը ֆրիստոս , վէ նիսանըն պաշը ատէմ
 4 լուպ' ֆրիստոսըն պաշը տախի Ալլահ իտիյի մա' .
 լիւմիւնիւզ օլմասընը իսթէրիմ : Պաշը էօրթիւսիւ
 5 օլարագ տու'ա էտէն եա իլհամէ սէյլէյէն ատէմ
 6 քէնտի պաշընը թահգիր էթմիշ օլուր : Վէ նիսա-
 տան պաշը էօրթիւսիւզ օլարագ տու'ա էտէն եա
 իլհամէ սէյլէյէն հէր պիրի քէնտի պաշընը թահ-
 7 գիր էթմիշ օլուր , զիրա հէման թրաշ օլմուշ կիպի
 8 օլուր : Զիրա էյէր նիսա էօրթիւնմէզսէ , սաշը տա-
 խի քէսիլթին . ամմա էյէր նիսանըն սաշընըն քէ-
 սիլմէսի եա թրաշ օլմասը անա 'սյըպ իսէ , էօր-
 9 թիւնսիւն : Զիրա ատէմ Ալլահըն սուրէթի վէ
 'իզգէթի օլմազլէ' պաշընը էօրթմէմէ կէրէք տիր .
 10 նիսա իսէ ատէմին 'իզգէթի տիր : Զիւնքի ատէմ
 նիսատան տէյիլ , անճագ նիսա ատէմտէն տիր :
 11 Վէ տախի ատէմ նիսա իչիւն տէյիլ , անճագ նիսա
 ատէմ իչիւն խալզ օլունտու : Պու էճլաէն նիսա-
 12 նըն պաշընտա մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ
 13 'ալմէթի օլմագ իճապ էտէր : Ֆագաթ Բապպտոյ
 նիսա ատէմսիզ , ատէմ տախի նիսասըզ տէյիլ
 14 տիր : Զիրա նիսա ատէմտէն օլարզը միսիլիւ , ա-
 տէմ տախի նիսանըն վասըթասըյլէ տիր . լաքին
 15 քիւլիլ շէյ Ալլահտան տըր : Քէնտի քէնտինիզտէ
 հիւքմ վէրինիզ . նիսանըն էօրթիւսիւզ օլարագ
 16 Ալլահա տու'ա էթմէսի լայը'գ մը տըր : Ըտէմին
 ուզուն սաշը օլմասը անա 'սյըպ օլարզընը թապի-
 17 'աթ պիլէ սիգէ էյրէթմէ'զ մի : Վէ լաքին նիսա-
 նըն ուզուն սաշը օլմասը քէնտինէ շէրէֆ տիր . զիրա

- 16 սաչ անա նիգապ իշիւն վերիմիշ տիր : Ամմա էյեր
պիր քիմնէ միւնազա'ա էթմէք իսթէրսէ , նէ պի-
ղիմ' նէ տէ Ալլահնէ քիլիսէլէրինին պէոյլէ 'առե-
թի վար տըր :
- 17 Լաքին շունու թէնպիհ էտեր իքէն օչի մէտ
էթմէմ , չիւնքի թէճէմմիւ'ինիլտէն Փա'խտէ տէյիլ
- 18 անճադ զարար հասըլ օլույօր : Զիրա էվէլա , սիլ
քիլիսէտէ ճէմ' օլտըղնըզա'ա , պէյնինիլտէ իիլթի-
լաֆաթ օլտըղնը իշիտիյօրմ , վէ պիր մէրթէպէ
- 19 ինանըրմ : Զիրա պէյնինիլտէ ֆըրգալարըն տախի
պուլունմասը լաղըմ տըր , թա քի պէյնինիլտէ միւս-
- 20 թահսէն օլանլար զահիր օլալար : Իմաի պիր եերէ
իճթիմա'ինիլ 'աշա ի Բապպանիյի եէմէք իշիւն
- 21 տէյիլ տիր . Զիրա հէր պիրինիլ թա'ամ էսնաըն-
տա քէնտի թա'ամընը էվէլէճէ ոլըր , վէ պիրի աճ
- 22 գալըր , տիկերի տախի սերիսօշ օլուր : Եէմէք վէ
իչմէք իշիւն խանէլէրինիլ եօգ մը տըր . եօգա
Ալլահնէ քիլիսէսինի թահգիր էտիպ' միւհթաճ օ-
լանլարը խէճի՞լ մի էտէրսինիլ . սիլէ նէ՞ տէյե-
յիմ , պու խուսուստա սիլի մէտհ էտէյիմ' մի .
- 23 մէտհ էթմէմ : Զիրա պէն սիլէ թէյիլիմ էթտիյիմ
Բապպ թարաֆընտան ոլտըմ , եա'նի Բապպ Յի-
- 24 սուս էլէ վերիլտիյի կէճէտէ էքմէք ալըպ , Շիւքը
էթտիքտէն սանկրա փարէլէտի . վէ՞ Ալլանըլ եէյինիլ
պու սիլիլն իշիւն փարէլէնէն ճէսէտիմ տիր , պու-
- 25 նու պէնիմ զիքրիմ իշիւն էյլէյինիլ՝ տէտի : Քէզալիք
ազշամ թա'ամընտան սօնկրա քեասէյի տախի ոլըր
Պու քեասէ պէնիմ գանըմ իլէ օլան 'աշտ ի ճէ-
տիտ տիր , անը հէր իշտիյինիլտէ պէնիմ զիքրիմ
- 26 իշիւն էյլէյինիլ : Զիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէքտէն

- եէյիպ՝ պու քեառէտէն իշտիյինիզաէ , Բապպըն էօ-
լիւմիւնիւ քէնառիսի կէլինճէյէտէք ի'լան էտէրսի-
27 նիզ : Պինա'էն 'ալէյհ : Հէր քիմ՝ քի զայր ի լայրդ
թարղ իլէ պու էքմէքաւն եէրսէ , ետիսօ Բապպըն
քեառէսինտէն իշէրսէ , Բապպըն ճէսէտինէ վէ գա-
28 նընա սալչլսւ օլուր : Խմտի տտէմ՝ քէնտինի իմթի-
հան էթսին , վէ պու վէճճլէ օլ էքմէքաւն եէսին ,
29 վէ օլ քեառէտէն իշսին : Զիրա զայր ի լայրդ թարղ
իլէ եէյիպ իշէն՝ Բապպըն ճէսէտինի թէմեիզ էթ-
մէտիյինտէն , քէնտի 'ալէյհինէ հիւքմ եէյիպ իշ-
30 միշ օլուր : Պու սէպէպտէն տրանըզտա խայլի վա'իֆ
վէ 'ալիլ քիմէլէր պուլուհուպ՝ նիշէլէր տախի ու-
31 յուրլար : Զիրա էյէր քէնտի քէնտիմիզի հիւքմ
32 էթսէ իտիք , մահքիւմ օլմազ իտիք , Ամմա հիւքմ
օլունտըղմըղ հալտէ , տիւնեա իլէ պէրապէր 'ա-
լէյհիմիզէ հիւքմ օլունմամազ իշիւն՝ Բապպ թա-
33 րաֆընտան թէ'տիպ օլունըրըղ : Վէլ հասըլ , էյ
պիրատէրլէրիմ , թա'ամ իշիւն ճէմ՝ օլտըղընըզտա՝
34 պիրի պիրի՝ իզի պէքլէյինիլ . Վէ էյէր պիր քիմսէ
աճ օլտա՝ խանէտէ եէսին , քի հիւքմ իշիւն ճէմ՝
35 օլմուշ օլմայաաընըղ : Ումուր ը սա'իրէյի իսէ կէլ-
տիյիմտէ թէրթիպ էտէրիմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Էյ պիրատէրլէր , ըուհանի Ֆէհէպէլէր հազգընտա
2 պիրապէր օլմանըղ իթէմէմ : Պիլիրսինիզ քի թա-
'իֆէլէր իքէն , կէօթիւրիւլտիւյիւնիւզ կիպի զայր ի
3 նաթըղ փութլարա ճէլպ օլունուր իտինիլ : Անըն
իշիւն սիզէ պիլտիրիրիմ քի՝ պիր քիմսէ Ալլահըն

- Բուհը իլէ սեօյլէյերէք Յիսուս մէլուն տըր՝ ալէ-
 մէզ . վէ պիր քիմնէ Բուհ իւլ Գուսուս իլէ օլմայըն .
 4 ճա , Յիսուս Բուպպ տըր՝ տէյէմէզ : Մէվաճիպ ի
 մուխթէլիֆէ տախի վար իսէ տէ , Բուհ պիր տիր :
 5 Վէ խըամաթ ը մուխթէլիֆէ վար իսէ տէ , Բուպպ
 6 պիր տիր . Վէ ա՛մալը մուխթէլիֆէ վար իսէ տէ ,
 ճիւմլէտէ՝ ճիւմլէնին 'ամիլի հէման Ալլահ տըր :
 7 Լաքին հէր քէսէ Բուհըն իզհարը մէնֆու'աթ իշին
 8 իհասն օլունուր : Քիմինէ Բուհըն վտարթատըլէ
 հիքմէթ քէլամը , վէ քիմինէ հէման օլ Բուհա կէ-
 9 ըէ 'իմ՝ քէլամը , Տիկերինէ տախի հէման օլ Բուհ
 իլէ իման , վէ ախէրինէ հէման օլ Բուհ իլէ շիֆա-
 10 պախը մէվճիպլէր . Վէ զայրիսինէ իճրա ի միւ՝
 ճիզաթ , վէ տիկերինէ իլճամլէ սեօյլէմէքլիք , ախէ-
 րինէ տախի Բուհարըն թէմելիլ , վէ զայրիսինէ
 էլինէ ի մուխթէլիֆէ , վէ տիկերինէ լիսանլէր
 11 թէրճիւմէսի պախը օլունուր : Վէ պուհարըն ճիւմ-
 լէսինի հէման օլ Բուհ ը վահիտ քէնտի միւրատը-
 նա կէօրէ հէր պիր քիմնէյէ մախսուսէն թէվլի՝
 էտէրէք՝ ճիւմլէսինին 'ամիլի տիր :
 12 Զիրա ճէսէտ պիր վէ ա՛ղատը չօդ օլունալ՝ պու
 պիր ճէսէտին ճիւմլէ ա՛ղատը տախի չօդ իսէ տէ ,
 էինէ պիր ճէսէտ օլտըղը միսիլլիւ , Քրիստոս տախի
 13 պէգլլէ տիր : Զիւնքի պիղ , կէրէք Եհնուտի կէրէք
 Եուաննի , կէրէք գուլ , կէրէք հիւր՝ ճիւմլէմիղ
 պիր Բուհ իլէ պիր ճէսէտ օլմագ իւզըն վաֆթիղ
 օլունտըգ , ճիւմլէմիղ տախի պիր Բուհասն իշիլլի-
 14 տիր : Զիւնքի ճէսէտ տախի պիր 'ալ լ տէյիլ , ա՛ն .
 15 ճագ չօդ ա՛ղա տըր : Եյէր պագ՝ Պէն էլ օլմատը-
 ղըմ իշին ճէսէտտէն ալիլ իմ՝ տէրսէ , ա՛նըն

- 16 իշխան ճեսէտտէն տէյի՞Լ մի տիր : Վէ էյեր գու-
 լագ՝ Պէն կեօզ օլմատըղըմ իշխան ճեսէտտէն տէ-
 յիլ իմ՝ տերսէ , պունուն իշխան ճեսէտտէն տէյի՞Լ
 17 մի տիր : Էյեր պիւթիւն ճեսէտ կեօզ օլալըտը ,
 սէմ՝ նէ՞րէտէ օլուր իտի . վէ էյեր քեաֆֆէսի սէմ՝
 18 օլալըտը , շէմմ՝ նէ՞րէտէ օլուր իտի : Շիմտի իսէ
 Ալլահ տալանըն հէր պիրինի իսթէտիյի վէճՅէ ճէ-
 19 սէտտէ գօտու : Վէ էյեր ճիւմլէսի պիր՝ ազվ օլ-
 20 ալըտը , ճէսէտ նէ՞րէտէ օլուր իտի : Ամմա շիմտի
 21 ա՛ղա ջօգ իսէ տէ , ճէսէտ պիր տիր : Վէ կեօզ
 էլէ՝ Սանա միւհթաճ տէյիլ իմ՝ եսիստ եինէ պաշ
 պազլարա՝ Սիղէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյէմէզ :
 22 Ամմա ճէսէտին զիյատէ զա՛իֆ աւտտ օլունան ա՛-
 23 զաոր էն զիյատէ լազըմ՝ տըր : Վէ ճէսէտին ազ
 շէրէֆիլ՝ աւտտ էթտիյիմիզ ա՛ղասընա տաճա զիյա-
 տէ շէրաֆէթ վէրիւրիզ . վէ կիւզէլ օլմայան ա՛ղա-
 24 մըղըն տաճա զիյատէ կիւզէլլիլի օլուր : Ամմա կիւ-
 ղէլ ա՛ղամըզ իշխան իսթիյաճ եօգ տըր . լաքին
 Ալլահ նօգսանը օլանա տաճա զիյատէ շէրաֆէթ
 վէրէրէք՝ ճէսէտի իմթիզաճ իւզրէ թէրթիպ էյլէ-
 25 տի . թա քի ճէսէտտէ իսթիլաֆ օլմայըպ՝ ա՛ղա
 իթթիֆագ իւզրէ պիրի պիրինէ հիմմէթ էտէլէր :
 26 Վէ ա՛ղատան պիրի էլէմ չէքտիյի հալտէ , ա՛ղա-
 նըն ճիւմլէսի պերապեր էլէմ չէքեր . վէ ա՛ղատան
 պիրի միւշէրրէֆ օլաղըր հալտէ , ա՛ղանըն ճիւմլէսի
 27 պերապեր ֆէրաճլանըր : Իմտի սիզ ֆրիստոսըն ճէ-
 28 սէտի վէ ալըր ալըր ա՛ղասը սընըզ . Ալլահ տաիսի
 քիլիստէ էվլէլա ըհսուլէր , սանի՛էն իլհամմա-
 լիք օլանլար , սալիսէն մու՛ալլիմէր , անտէն սօնկրա
 միւ՛ճիղէլէր , անտէն սօնկրա շիֆապաիշ մէվհիպէ-

- էր, վէ մու'ազնաթ, վէ իտարաթ, վէ էլսինի
 29 մուխթէլիֆէ թա'սին էլլէտի: Ճիւմէսի բէտու'ւ մը,
 ճիւմէսի իլՏամա մալի'ք մի, ճիւմէսի մու'ալլի'ք
 30 մի, ճիւմէսի միւ'ճիզաթ սաՏիպի'ք մի, ճիւմէսի շի-
 ֆապալալ մէվՏիպէլէր սաՏիպի'ք մի տիր, ճիւմէսի
 լիսանլար սէջլէ'ք մի, ճիւմէսի թէրճիւմէ էտէ'ք
 31 մի: Իմաի էֆղալ մէվՏիպէլէրէ րադիպ ուռնըղ. վէ
 էինէ սիղէ տաՏա ա'լա պիր եօլ կէօթէրէյիմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Էյեր ինսան վէ մէլա'իքէ լիսանլէրիլլէ սէջլէրսէմ,
 մուՏապպէթիմ օլմատըգճա թընին էտէն պոգըր,
 2 եախօտ շամաթա էտէն զիլ օլմուշ օյուրըմ: Վէ
 էյեր պէնտէ իլՏամ օլուպ տո' ճիւմէ էսար վէ
 ճիւմէ 'իլմի պիլսէմ', վէ էյեր տաղլարը եէրինտէն
 նազլ էթմէյէ միւգթէտիր օլան իման ք քեամիլիմ
 օլսա, մուՏապպէթիմ օլմատըգճա պիր շէյ տէյիլ
 3 իմ: Վէ էյեր ճէմի' ի էմլալիմի թէսատաիւգ էթ-
 սէմ', վէ էյեր ճէսէտիմի եանմաղա թէսլիմ էլլէ-
 սէմ', մուՏապպէթիմ օլմատըգճա պանա պիր ֆա'ի-
 4 տէ էթմէղ: ՄուՏապպէթ թէէննի էտիպ' լուլթ
 իլլէ մու'ամէլէ էտէր. մուՏապպէթ Տասէտ էթմէղ,
 մուՏապպէթ թէֆալիւր էթմէղ, թէքէպիւր էթ-
 5 մէղ, Պէտ մու'ամէլէ էթմէղ. քէնտի ֆա'իտէսինի
 տրամազ, Տիտտէթլէնմէղ, սու ի զանն էթմէղ,
 6 Հագգսըլլըգտան Տազղ էթմէյիպ' Տագիգաթ իլլէ
 7 մաՏղուղ օլուր. Հէր շէյէ թէՏամիւլ էտէր, Տէր
 շէյէ ինանըր, Տէր շէյի իւմիտ էտէր, Տէր շէյէ
 8 սապը էտէր: ՄուՏապպէթ սոլա զէվալ պուլմաղ:

իշամամթ իսէ իպթալ օլունաճագլար , լիսանլար
 իսէ նիհայէթ պուլաճագ , 'իլմ իսէ իպթալ օլու-
 9 նաճագ տըր : Զիրա ճիւղի պիլիբիդ վէ իլհամլէ
 10 ճիւղի սեյլէրիդ . Ամմա քեամիլ օլան կէլտիյին-
 տէ , օլ վագըթ պուլ ճիւղի օլան իպթալ օլունա-
 11 ճագ տըր : Պէն չօճուգ իքէն չօճուգ կիպի սեյլէր ,
 չօճուգ կիպի թէֆէքքիւր էտէր , չօճուգ կիպի գը-
 յաս էտէր իտիմ . ամմա ատէմ օլտըգտա չօճու-
 12 զա մախսուս շէյլէրի թէրք էթտիմ : Զիրա շիմտի
 պիլնէտէն րէմզ իլէ , ամմա օլ զէման եիւզ եիւ-
 զէ կէօրիւրիւզ . շիմտի պիլ ճիւղի պիլիբիմ , ամ-
 մա օլ զէման մա'րուֆ օլտըղըմ միսիլլիւ 'արիֆ
 13 օլաճաղըմ : Շիմտի իսէ շու իւջ' եա'նի իման , իւ-
 միտ , մուհապպէթ պագի գալըր , վէ լաքին պուն-
 լարըն պէյիւյիւ մուհապպէթ տիբ :

ՊԱՊ 14

4 Մուհապպէթէ սոյ' էտինիլ , վէ բուհանի Ֆէ-
 ղէրէրէ , խուսուսու իլհամլէ սեյլէմէքլիյէ զայրէթ
 2 էտինիլ : Զիրա լիսան ը զուր' սեյլէյէն քիմնէ
 ատէմլէրէ տէյիլ , անճագ Ալլահա սեյլէր . չիւն-
 քի քիմնէ անկլամաղ , վագը'ա Բուհ իլէ էսրար
 3 սեյլէր . Ամմա իլհամլէ սեյլէյէն 'իմարէթ վէ նա-
 4 սիհաթ վէ թէսէլլի իչիւն ատէմլէրէ սեյլէր : Լի-
 սան սեյլէյէն քէնտինի ի'մար էտէր , ամմա իլ-
 5 համլէ սեյլէյէն քիլիսէյի ի'մար էտէր : Վէ իս-
 թէրիմ քի' սիլ ճիւմլէնիլ լիսանլար սեյլէյէսի-
 նիլ , ֆագաթ տահա զիյատէ իլհամլէ սեյլէյէ-
 սինիլ . զիրա իլհամլէ սեյլէյէն լիսանլէր սեյլէ-

յէնտէն պէօյիւք տիր , մէյեր քիլիսէնին քէսպի
'իմարէթի իչիւն թէրճիւմէ էտէ :

- 6 Վէ շիմոի , էյ պիրատերլէր , էյեր լիսանլը
սէյլէյերէք եանընդա կէլիրսէմ , սիզէ եա վահի ,
եաթօտ 'իւմ , եա իլհամ , եա թա'լիւմ իլէ սէյլէ-
- 7 մէտիքճէ , սիզէ նէ՞ ֆա'լտէ էթմիշ օլուրմ : Վէ
սէտա վերէն ճանսըղ շէյլէր պիլէ , կերէք տիւտիւք
վէ կերէք թանպուր օլուռն , սէտալարընտա ֆարդ
կէօթէրմէտիքճէ , տիւտիւք իլէ եա թանպուր իլէ
- 8 չալընսն շէյ նա'սըլ անկաշըլըր : Զիրա պօրուտա-
խի էյեր նամա'լիւմ սէտա վերիրսէ , ճէնկէ քի'մ
- 9 հաղըրլանաճադ տըր : Քէզալէք սիզ տախի լիսան
իլէ 'այան պիր սէօղ սէյլէմէզսէնիզ , սէյլէնիլէն
նա'սըլ անկաշըլըր . զիրա հաժայա սէյլէմիշ օլուր-
- 10 սընըղ : Վազը'ա տիւնեատա պու գատար միւթէ-
նէվիլէ' սէտալար վար , վէ անլէրտէն հիշ պիրի մա'.
- 11 նասըղ տէյիլ տիր : Պու պէյլէ իքէն' էյեր սէտա-
նըն գուվլէթինի պիլմէզսէմ , պէն սէյլէյէնէ պար-
- 12 պար' սէյլէյէն տախի պանա պարպար օլուր : Պէօյ-
լէճէ սիզ տախի բուհանի Ֆէհէպէլէրէ բաղիպ օլուր-
ղընըղ ճիհէթլէ' քիլիսէնին 'իմարէթի իչիւն իզտի-
- 13 յատ պուլմանըղը թալէպ էտինիզ : Պու էճլտէն
լիսան սէյլէյէն թէրճիւմէ էթմէսի իչիւն տու'ա
- 14 էթսին : Զիրա էյեր պիր լիսան ը շա'էպ իլէ տու'ա
էտէրսէմ , բուհըմ տու'ա էտէր , տմմա զիհնիւմ
- 15 սէմէրէսիզ գալըր : Իմոի նէ՞ օլուր . բուհ իլէ
տու'ա էտէյիւմ , վէ զիհն իլէ տախի տու'ա էտէ-
յիւմ . բուհ իլէ թէզմիր էտէյիւմ , վէ զիհն իլէ տա-
- 16 խի թէզմիր էտէյիւմ , Եօգսա էյեր բուհ իլէ պերէ-
քէթ օգուրսան , ճահիլ մազամընտա տուրան սէ-

նին նէ տէախյինի պիլմէտիյի էճլտէն՝ սէնին 'արդ ը
 17 թէշէք քիւրիւնէ՝ Ամին նա^օսըլ տէյէ պիլիւր : Վա-
 րը'ա սէն էյի թէշէք քիւր էտիյօրսըն , լաքին տի-
 18 կէրի քէսպ ի 'իմարէթ էթմէղ : Ալլահըմա շիւքը
 էտէրիմ՝ քի՝ ճիւմլէնիզտէն զիյատէ լիսանլար սէջ-
 19 լերիմ : Ֆադաթ զարէպ լիսանտա օն պին սէօղ սէջ-
 լէ'սէ'սէն իսէ , տիկէրլէրէ տախի թա'լիմ էթմէք
 իւզը՝ զիհնիմ իլէ քիլիսէտէ պէշ սէօղ սէջլէմէ-
 մի թէրճիհ էտէրիմ :

20 Էյ պիրատէրլէր , 'ազլ ճիհէթիյլէ չօճուգ օլ-
 մայրպ , անճագ շէրր ճիհէթիյլէ մա'սոււմ օլունըղ ,
 21 ամմա 'ագըլ ճիհէթիյլէ քեամիլ օլունըղ : Շէրի-
 'աթտա մուհարրէր տիր քի՝ Պու գազմա զարիպ
 լիսանլար իլէ վէ զարիպ տուտագլար իլէ սէջլէյէ-
 ճէք իսէմ աէ , եինէ պէնի աինկլէմէյէճէք տիր՝
 22 տէյիւ Բուպպ պույուրուր : Հալ պու քի՝ լիսանլար
 միւ'մինլէրէ տէյիլ , անճագ զայր ի միւ'մինլէրէ 'ալա-
 մէթ իչիւն օլուպ , իլհամլէ սէջլէմէքլիք իսէ՝ զայր ի
 միւ'մինլէր իչիւն տէյիլ , անճագ միւ'մինլէր իչիւն
 23 տիր : Իմտի պիւթիւն քիլիսէ պիր եէրէ ճէմ՝ օլ-
 տըղը զէման , ճիւմլէսի լիսանլար սէջլէրսէ , վէ
 ճահլլէր եախօտ զայր ի միւ'մինլէր իչէրիյէ կիրէրսէ՝
 24 Զըտըրմըշընըղ՝ տէ'մէյէճէքլէր մի : Վէ լաքին էյէր
 ճիւմլէսի իլհամլէ սէջլէր իքէն՝ իչէրիյէ զայր ի միւ'-
 մին եախօտ ճահիլ կիրէրսէ , ճիւմլէսիստէն իլզամ ,
 25 ճիւմլէսիստէն թէճէսսիւս օլունուր . Վէ պու վէճհ-
 լէ գալպինին կիզլի շէյլէրի զահիր օլմաղլէ , Ֆիլ հա-
 գիգէ Ալլահ արանըղտա տըր՝ տէյիւ իգրար էտէ-
 րէք , եիւզիւ իւզէրի տիւշիւպ՝ Ալլահա սէճտէ գը-
 լաճագ տըր :

- 26 Վէլ հասըլ", էյ պիրատերլեր, հալ նէ° տիր, ճէմ' օլաղընըզ զէման սիզտէն հէր պիրինին մէղ մուրը վար, թա'լիմի վար, լիսանը վար, վահի վար, թէրծիւմէսի վար. հէր շէյ 'իմարեթ իլիւն
- 27 օլոււն, վէ պիր քիմսէ լիսան սեյլէրսէ, իքի վէ նիհայէթ իւշ քիշի օլուպ' սըլա իլէ սեյլէսինլէ,
- 28 վէ պիր քիմսէ տախի թէրծիւմէ էթսին, Ամա թէրծիւման եօզ իսէ, քիլիսէտէ սիւքուլէ էթսին,
- 29 վէ քէնտի քէնտիսինն վէ Ալլահա սեյլէսին, իշ համլէ սեյլէյէնլէրտէն իքի ետ իւշ քիշի սեյլէ-
- 30 սին, վէ տիկերլէրի թէմեիզ էթսինլէր, վէ օթու- ռանլարտան տիկեր պիրինն վահի կէլէճէք օլուրա,
- 31 էվվէլքիսի սիւքուլէ էթսին, Զիրա ճիւմլէսինին թա'ալլիւմ վէ թէսէլլիսի իշիւն ճիւմլէնիզ պիրեր
- 32 պիրեր իլհամլէ սեյլէյէ պիլերսինիզ, վէ իլհամլէ սեյլէյէնլէրին ռուհլարը իլհամլէ սեյլէյէնլէրէ միւ-
- 33 թի' տիր, Զիրա Ալլահ թէշվիշէ պա'իս օլմայըզ մուգատտէսլէրին պիլ ճիւմլէ քիլիսէլէրինտէ օլու- ղը կիպի, պա'իս ի սէլամէթ տիր,
- 34 Քիլիսէլէրտէ նիսանըզ սիւքուլէ էթսինլէր. զի- ռա քէլամ էթմէյէ ռուխսաթլարը օլմայըզ, ան- ճազ շէրի'աթլն տախի պույուրսաղը իւզըէ' միւ-
- 35 թի' օլմայը տըրլար, Ամա պիր շէյ էյթրէնմէք իս- թէտիքլէրինտէ, խանէտէ քէնտի զէվճլէրինէ սու- 'ալ էթսինլէր. զիրա քիլիսէտէ քէլամ էթմէք նի-
- 36 սայա 'այըզ տըր, Ալլահն քէլամը սիզտէ°ն մի
- 37 չըգալ. եսիստ եալընըզ սիզէ° մի եէթիշտի էյթը պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի իլհամա մալըք ետ ռուհանի զանն էտէրսէ, սիզէ եաղաղըմ շէյլէրին' րապըն թէնպիշլէրի օլաղընը թահգիզէն պիլլին,

38 Ամնա էյէր պիր քիմնէ պիլմէզսէ՝ պիլմէսին : (39) Իմ
տի , էյ պիրատէրէր , իլհամլէ սէյլէմէյէ զայրէթ
40 Էտիպ՝ լիսան սէյլէմէյի տէ մէն՝ էթմէյինիլ , Հէր
շէյ հիւան ի հարէքէթ վէ ինթիլամ իւզրէ օլտուն :

ՊԱՊ 15

1 Էյ պիրատէրէր , սիղէ թէպշիր էթտիյիմ , սիղին
տախի գապուլ էտիպ՝ տնտէ դա՛իմ պուլունտըղը-
2 նըլ պէշարէթի իշար էտէրիմ . Պունսուն վասթա-
սըյլէ տախի , էյէր պիհուտէ եէրէ ինտնմատընըլ
իսէ , սիղէ թէպշիր էթտիյիմ վէճհլէ քէլամը միւհ-
քէմ թութտըղընըլ հալտէ խէլա՝ պուլուր սընըլ :
3 Զիրա էվիլէ էմրտէ պէնիմ գապուլ էթտիյիմի սի-
ղէ թէպիմ էյլէտիմ , Էա՛նի ֆիթապլարտա մու-
հարրէր օլտըղը իւզրէ՝ Քրիստոս կիւնահլտըմըլ
4 իչիւն էօլտիւ . Վէ տէֆն օլունուպ , ֆիթապլարտա
մուհարրէր օլտըղը իւզրէ , իւչիւնծիւ կիւնտէ գը-
5 յամ էթտի , Վէ ֆէֆասա , վէ սօնկրա օն իքիլէրէ
6 կէօրիւնտիւ . Պա՛տէհու հէման տէֆ՝ա ի վահիտէ-
տէ պէշ էիւզտէն զիյատէ պիրատէրէրէ կէօրիւն-
տիւ . պունլարըն էքսէրիսի տախի շիմտիյէ դատար
7 պէր հայաթ օլուպ՝ պա՛ղըլտըրը ուլուտուլար : Պուն-
տան սօնկրա Եա՛գուպա , սօնկրա ճիւմլէ րէսուլ-
8 էրէ կէօրիւնտիւ . Վէ ճիւմլէսինտէն սօնկրա պէն
9 սըզըթ կիպի օլանա տախի կէօրիւնտիւ : Զիրա
պէն րէսուլէրին էն էտնասը իմ , հաթթա րէսուլ
թէսմիյէ օլունմուղա լայըգ տէյիլ իմ , չիւնքի Աւ-
10 լահըն քիլիսէսինէ թէ՛ատտի էյլէտիմ : Ամնա հէր
նէ իսէմ , Ալլահըն ինայէթիլէ իմ . վէ անըն պա-

- նա իղհար էյլէտէյի 'ինայէթ պիհուտէ օլմաթը .
լաքին տնլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատէ չալըշարժ ,
Փազաթ պէն տէյիլ , տնճագ պէնիմ իլէ օլան
- 11 Ալլահըն 'ինայէթի տիր : Վէլ հասըլ կերէք պէն
կերէք տնլէր պէշլէ վա'ղ էտէրիղ , սիղ տախի
պէշլէ ինտնարնըղ :
- 12 Վէ լաքին Քրիստոս էմվլաթտան գըյամ էթ .
տի տէյիլ վա'ղ օլունուր իսէ , սիղտէն պա'ղըշարժ
Գըյամէթ իւլ էմվլաթ եօգ ալը՝ նա'սըլ տէր .
- 13 Լէր : Վէ էյէր գըյամէթ իւլ էմվլաթ եօգ ի
14 սէ , Քրիստոս տախի գըյամ էթմէմիշ տիր : Վէ
էյէր Քրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ , հէմ պի-
զիմ մէվ'իզէմիղ պիհուտէ՝ հէմ տէ սիղին իմա .
- 15 նընըղ պիհուտէ տիր , Պիղ տախի Ալլահ հագ-
գընտա եալան շահիտ պուլունմըշ օլուրըղ . զիրո
Քրիստոսը իհէա էթտի՝ տէյիլ Ալլահ հագգընտա
շէհատէթ էթտիք . հալ պուլ քի՝ էմվլաթ հագի-
գաթէն գըյամ էթմէղլէր իսէ , տնը իհէա էթմէմիշ
- 16 տիր : Զիրա էմվլաթ գըյամ էթմէղլէրսէ , Քրիս-
17 տոս տախի գըյամ էթմէմիշ տիր : Վէ էյէր
Քրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ , սիղին իմննըղ
պաթըլ օլուպ՝ սիղ տահա կիւնտհարընըզտա պ-
- 18 նըղ . Հէմ Քրիստոստա ույուլանլար տախի հէլք
19 օլմուշ տըր : էյէր Քրիստոստա եալընըղ պուլ էթմի
իշիւն իւմիտ էթմիշ իսէք , ատէմլէրին ճիւմլէսին-
տէն սէֆիլ իղ :
- 20 Փազաթ շիմտի Քրիստոս էմվլաթտան գըյամ
էտիպ՝ ույգուլա վարանլարն թուրֆանտապը օլ-
- 21 տու : Զիրա մատէմ քի էօլիւմ ինտան վասըթա-
սըյլէ օլտու , գըյամէթ իւլ էմվլաթ տախի ինտան

- 22 վասրթասըյլէ օլուր : Զիրա Ատէմոէ ճիւմլէսի
էօլիւքլէրի միսիլիւ , Գրիստոստա տախի ճիւմլէ-
- 23 սի իհէա օլունաճագ տըր : Լաքին հէր քէս քէնտի
սըրասընտա , Գրիստոս թուրֆանտա օլաւ-է , սօնկ-
րա անըն զուհուրընտա Գրիստոսա միւթա'այլիք
- 24 օլանլար պուլունուր . Պա'տէհու' հէր ըի'ասէթ վէ
հէր հիւքիւմէթ վէ գուտրէթի իպթալ էյլէմիշ օ-
լարագ , Փէտէր Ալլահա մէլէքիւթիւ թէպլիմ էթ-
- 25 տիքտէն սօնկրա նիհայլէթ օլաճագ տըր : Զիրա
պիլ ճիւմլէ տիւշմէնլէրինի քէնտի ոյազլարը պլթը-
նա գօյունճոյատէք սալթանաթ էթսէ կէրէք տիր :
- 26 Իպթալ օլունաճագ սօն տիւշմէն էօլլամ տիր :
- 27 Զիրա' հէր շէյի անըն ալազլարը պլթընա միւթի'
գըլտը . Լաքին' շէր շէյ միւթի' գըլընմըշ տըր' տէ-
տիլինտէ , հէր շէյի անա միւթի' գըլան միւթէս-
- 28 նա օլտըղը աշիքէար տըր : Վէ հէր շէյ անա միւթի'
օլտըգտա , օլ զէման Ալլահ քիւլ ֆիլ քիւլ օլա'
տէյիւ Օղուլ տախի պիղ զաթ' հէր շէյի անա միւթի'
- 29 գըլանա թապի' օլաճագ տըր : Եօգսա էյէր մութ-
լագա էմվաթ գըյամ էթմէզ իսէ , էմվաթ իչիւն
վաֆթիզ օլանլար նէ° էտէճէրլէր . նէյէ° էմվաթ
- 30 իչիւն վաֆթիզ օլուրլար : Պիզ տախի նի'չիւն հէր
- 31 սա'աթ մուխաթարայա կիրիֆթար օլուրլը : Բապպը-
մըզ Գրիստոս Յիսուստա սիզին հագգընըզտա օլան
իֆթիլարըմ հագգըր իչիւն հէր կիւն էօլիւյօրըմ :
- 32 Էյէր պէն Էֆսուստա ինսանճա վիւհուշ իլէ ճէնք-
լէշտիմ իսէ , էմվաթ գըյամ էթմէտիլի թագտիր-
տէ պսնա նէ° ֆա'իտէ օլուր . Եէյէլիմ վէ իչէլիմ ,
- 33 զիրա ետըրն էօլիւրիւզ : Ալտանմայընըզ . մու'աշէ-
րէթի գապիհէ ախլագը համիտէյի իֆսատ էտէր :

- 34 Սաղիճանէ ուշանընըզ վէ կիւնաճ էթմէյինիզ . զիրա
պա՛ղըւարտա Ալլահն հագգընտա մա՛լիւմաթ եօգ
տըր . սիզի ութանտըրմագ իշիւն սէօյլէրիմ :
- 35 Ամմա պիր քիմնէ՝ էմվաթ նա՞սըլ գըյամ է .
տէրէր , վէ նէ՞ ճինա ճէսէտ իլէ կէլիլէր՝ տէյէճէք
- 36 տիր : Էյ 'ազըւըզ , սէնին էքաիյին շէյ էօլմէյին .
- 37 Ճէ տիրիլմէզ . Վէ պիր շէյի էքաիյինտէ՝ օլաճագ
ճէսէտի էքմէյիպ , ա՛նճագ պուզտպ օլսուն վէ եա .
խօտ պաշգա տիրլիւ օլսուն , չըփլագ տանէյի է .
- 38 Իէրֆն : Վէ Ալլահ ա՛նա իսթէտիյի կիպի պիր ճէ .
սէտ , վէ թօխումարըն հէր պիրինէ քէնտինէ մախ .
- 39 սուա պիր ճէսէտ վէրիիր : Հէր թէն պիր նէվ՝ ի թէն
տէյիլ տիր . ա՛նճագ ինսան թէնի պաշգա , վէ
պէհիսէ թէնի պաշգա , վէ պալըզ Բէնէ պաշգա , վէ
- 40 գուշ Բէնէ պաշգա տըր : Վէ սէմավի ճէսէտլէր վէ
զէմինի ճէսէտլէր վար . լաքին սէմավիլէրին շէրէֆի
պաշգա , վէ զէմինիլէրին շէրէֆի պաշգա տըր :
- 41 Կիւնէշին շէրէֆի պաշգա , վէ ալըն շէրէֆի պաշ-
գա , վէ եըւորըւարըն շէրէֆի պաշգա տըր . զիրա շէ-
րէֆ ճիհէթիլլէ եըւարը եըւորըտան ֆարգլ տըր :
- 42 Գըյամէթ իւլ էմվաթ տախի պէօյլէ տիր . ֆէ-
սատտա էքիլիր , ֆէսատտան միւպէրրա օլարագ
- 43 գըյամ էտէր . Զիլլէթտէ էքիլիր , շէրէֆտէ գէ-
յամ էտէր . զա՛ֆտա էքիլիր , գուվվէթտէ գըյամ
- 44 էտէր . Ճէսէտ ի հայվանի էքիլիր , ճէսէտ ի բու-
հանի գըյամ էտէր . ճէսէտ ի հայվանի վար , ճէ-
- 45 սէտ ի բուհանի տախի վար տըր : Պէօյլէ տախի
մուհարրէր տիր քի՝ Պիրինճի ինսան , եա՛նի Ատէմ
հայաթա մալիք զաթ օլտու , սոնկրաքի Ատէմ
- 46 հայաթ վէրէն բուհ օլտու : Լաքին բուհանի տէ-

- յիւ, անճաղ հայ վանի մոլորատուեմ օլուպ' բուհա-
 47 նի անտէն սօնկրա օլտու : Պիրինճի ինսան եէրտէն
 Թիւրապի խի , իքինճի ինսան սէմատան օլան
 48 Բապպ տըր : Թիւրապի նիճէ իսէ , Թիւրապիէր
 տախի էօյլէ տիր . վէ սէմավի նիճէ իսէ , սէմավի-
 49 լէր տախի էօյլէ տիր : Վէ Թիւրապինին սուրէթի-
 նի կիյինտիյիմիզ միսիլիւ , սէմավինին սուրէթինի
 50 տախի կիյինէճէյիզ : Պուշու տախի տէրիմ , էյ
 պիրատէրլէր . Թէն վէ դան մէլէքիւթ Ուլասը Թէ-
 վէրրիւս էտէմէզ . վէ ֆէսատ 'ատէմ ի ֆէսատը Թէ-
 վէրրիւս էտէմէզ :
- 51 Իշթէ սիզէ պիր սըրը սէօյլէրիմ . ճիւմլէմիզ ու-
 յումայաճաղըզ , ամմա ճիւմլէմիզ սուր ը ախիրտէ ,
 52 Պիր անտէ , Թարֆէթ ուլ 'այնտէ Թէպէտտիւլ
 էտէճէյիզ . չիւնքի սուր չալընաճագ տըր , վէ էմ-
 վաթ պիլա ֆէսատ իհեա օլունուպ , պիզ տախի
 53 Թէպէտտիւլ էտէճէյիզ . Զիրա պու ֆասիտ օլան'
 'ատէմ ի ֆէսատը կիյմէք , վէ պու ֆանի օլան'
 54 լայէմութըզ կիյմէք կէրէք տիր : Վէ պու ֆասիտ
 օլան' 'ատէմ ի ֆէսատը կիյտիքտէն սօնկրա , վէ
 պու ֆանի օլան' լայէմութըզ կիյտիքտէն սօնկրա ,
 օլ զէման' Էօլիւմ' զալէպէտէն զարգ օլտու' տէ-
 յիւ մոհարրէր օլան քէլամ վուզու' պուլաճագ
 55 տըր : Էյ էօլիւմ , սէնին տիքէնին նէ՞րէտէ . էյ
 56 հավիյէ , սէնին զալէպէն նէ՞րէտէ տիր : Էօլիւմին
 տիքէնի կիւնաս , վէ կիւնասըն գուվլէթի շէրի'աթ
 57 տըր : Լաքին Բապպըմըզ Զիսուս ֆրիստուրն վասը-
 Թասըյլէ պիզէ զալէպէյի իհսան էտէն Ալասա
 58 շիւքը օլուն : Իմտի , էյ սէվիւլիւ պիրատէրլէրիմ ,
 էմէյինիզ Բապպտա պիհոտէ օլմատըզնը պիլէրէք ,

միւհքեմ վէ սոպիթ գատեմ պուլունուպ տա՛խմ
Բապպըն իշինտէ իզտիյատ իւզըն օլունըլ :

ՊԱՊ 16

- 1 Մուգատտէսլէր իշիւն օլան ի'անէ թօփլանմար
խուսուսընտա՝ Ղալաթիա քիլիսէլէրինէ թերթիպ
- 2 էթտիյիմ կիպի , սիզ տախի պէզլէ էյլէյինիզ , Հէր
հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն հէր պիրի
նա՛իլ օլտըղը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ էտիպ՝ եա-
նընտա ալը գօսուն , թա քի վասըլ օլտըղմտա՝
- 3 օլ զէման թօփլամաղլըգ օլմայա , վէ կէլաիյիմտէ
թէնսիպ էյլէյէճէյինիզ տաէմլէր քիմլէր իսէ , իհ-
սանընըղը Եէրուշալիմէ կէօթիւրմէք իշիւն մէքթուպ :
- 4 լար իլէ անյէրի կէօնտէրիրիմ , Պէնիմ տախի կիթ-
մէքլիյիմ միւնասիպ կէօրիւլուր իսէ , պէնիմ իլէ
- 5 պէրապէր կիտէճէքլէր տիր : վէ Մադէտօնիատան
կէչտիքտէն սօնկրա՝ թարաֆընըղա կէլէճէյիմ :
- 6 չիւնքի Մադէտօնիատան կէչէճէյիմ . վէ օլուր քի
եանընըղտա մէքս էտէրիմ , վէ պէլլէր տէ գըըը կէ-
չիւրիրիմ , թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլուրտամ ,
- 7 պէնի սիզ եօլա չըգարասընըլ : Զիրա պու տէֆա
եօլ իւզէրի սիլին իլէ կէօրիւլմէք իսթէմէյիպ ,
Բապպ իզն վէրիրսէ , եանընըղտա պիր միւտտէթ
- 8 էյլէնմէք իւմիւտիտէ իմ : Լաքին 'իյտ իլ խամ-
- 9 սինէտէք էֆտուստա գալաճաղըմ : Զիրա պանա
պէցիւք վէ քեարլը պիր գափու աչըլըպ , միւխա-
լէֆէթ էտէնլէր տախի չօգ տըր :
- 10 վէ էյէր թիմնթէօս կէլէճէք օլուրտա , եանը-
նըղտա պիւլա խալֆ պուլունմասընա տիգգաթ է-

- տինիզ . զիրա օլ տախի պէնիմ կիպի Բապպըն Ի-
 11 շիլէ մէշղուլ տրը : Իմտի անը քիմնէ թահգիր
 էթմէսին , լաքին եանըմա կէլմէսի իշիւն սէլամէթլէ
 եօլա չըգարընըզ . զիրա պիրատէրլէր իլէ անը պէք-
 12 լէյօրլմ : Ափօլլօս պիրատէր հագգընտա իսէ , պի-
 րատէրլէր իլէ պերապէր նէգտինիզ կէլմէսինի քէն-
 տիսինտէն չօգ րիճա էթտիմ իսէ տէ , շիմտի կէլ-
 մէքլիյի գաթի'էն իսթէմէյօր , վէ լաքին միւնա-
 սիպ վազթը օլտըգտա կէլէճէք տիր :
- 13 Ույանըգ տուընըզ . իմանտա սապիթ օլունըզ .
 մէրտանէ հարէքէթ էտինիզ . միւհքէմ օլունըզ :
- 14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլունսուն :
- 15 Էյ պիրատէրլէր , իսթէֆանասըն խանէսի Ախսյ-
 եանըն թուրֆանտասը օլուպ' մուգատտէսլէրին
 իրտմէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մալիւմիւնիւլ
 16 իքէն , սիզէ րիճա էտէրիմ քի' քէնտինիզ տախի
 պու կիպի քիմսէլէրէ վէ պերապէր իշլէյիպ էմէք
 17 չէքէնլէրին ճիւմլէսինէ միւթի' օլասընըզ : Իսթէ-
 ֆանաս վէ Ֆօրթոււնաթօս վէ Ախսյիգօրն վասըլ
 օլմուրընտան մէսրուր օլտուլմ . զիրա սիզին նօգ-
 18 սանընըզ անլէր թէմամ էթտիլէր' Զիւնքի պէնիմ'
 րուհըմը վէ սիզինքինի տէ միւսթէրիհ գըլտըլուր .
- 19 Իմտի պէզլլէ քիմսէլէրէ րի'այէթ էյլէյինիզ : Ասիա
 քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ էտէրլէր . Ագուիլաս վէ
 Փրիսգիլլա իլէ խանէլէրինտէ պուլունան քիլիսէ
 20 սիզէ Բապպտա չօգ սէլամ էտէրլէր : Ճիւմլէ պի-
 րատէրլէր սիզէ սէլամ էտէրլէր . թագպիլ ի մու-
 գատտէս իլէ պիրի պիրինիզէ սէլամ էտինիզ :
- 21 Պէն ֆալլօսըն խաթթը տէսթի իլէ սէլամ :
- 22 Էյիւր պիր քիմնէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը սէվ-

- մէջսէ , Բապպըմըզն կէտիյինտէ մէջ'ուն օլուն ,
 23 Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ
 24 օլուն : Մուհապպէթիմ Գրիստոս Յիսուստա ճիւմ
 լէնիզ իլէ օլուն : Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ I

- 1 Ալլահն իրատէթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն Րէ-
 սուլը փազլօս վէ թիմօթէօս պիրատեր Ալլահն
 Գօրընթօստա օլան քիլիսէսինէ , վէ պիւթիւն Ա-
 2 խայեատա պուլունան ճէմի'ի մուգատտէսլէրէ . փե-
 տէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն
 Թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն ,
 3 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն փետէրի Ալլահ
 շէֆգաթլարըն փետէրի վէ ճիւմլէ թէսէլլինին
 4 մէնպա'ը օլան Ալլահ միւպարէք օլուն . Օլ տալի
 Ալլահ Թարաֆընտան պիզիմ թէսլիյէ օլունար-
 ղըմըզ թէսէլլի իլէ հէր պիր մուգայագտա պու-
 լունան քիմնէլէրի թէսլիյէ էտէ պիլմէմիզ իլին

- պիղի հէր պիր մոլզայագամըզտա թէսլիյէ էտէր :
- 5 Զիրա Գրիստոսըն էլէմէրի պիղատ իղտիյատ պուլ-
տըզլարը միսիլիւ՝ թէսէլլիմիզ տախի Գրիստոսըն
- 6 վասըթասըյլէ իզտիյատ պուլըւր : Վէ էյէր մու-
զայագա չէքէր իսէք , հէման պիղիմ չէքտիյիմիզ
օլ էլէմէրին թէհամմիւրիյլէ հուսուլա կէլէն սիզին
թէսէլլինիզ վէ խէլասընըզ իչիւն տիր . վէ միւթէսէլ-
լի օլուր իսէք , սիզին թէսէլլինիզ վէ խէլասընըզ
- 7 իչիւն տիր . Վէ էլէմէրէ միւշթէրիք օլտըզընըզ մի-
սիլիւ , թէսէլլիյէ տախի Գրիստոսըն օլտըզընըզ պիլ-
8 մէքլէ՝ սիզին իչիւն իւմիտիմիզ գալի տիր : Զիրա ,
էյ պիրատէրլէր , պիղէ Ասիատա վազը՝ օլան մուզա-
յագատան , ետ'նի հատտէն զիյատէ թագաթըն
ֆէվզինտէ՝ հաթթա ետշամագտան պիլէ մէյուս օլ-
մագ տէրլէճէսինտէ սըզըլընջ օլտըզըմըզտան պիխա-
- 9 պէր պուլուսմանըզը իսթէմէյիվ , Լաքին քէնտինէֆ-
սիմիլատէ էօլիւմ ի'լամընը ալտըզ , թա քի քէն-
տիմիլէ տէյիլ , անճագ էմվաթը իհէա էտէն Ալ-
- 10 լահա ի'թիմատ էտէլիմ : Օ պիղի օլ գատսար պէօ-
յիւք պիր էօլիւմտէն գուրթարտը վէ գուրթարըր ,
վէ պուստան պէօյլէ տախի պիղի գուրթարաճագ
- 11 տըր՝ տէյիլ անա միւթէվէքքիլ իզ , Սիլ տախի
պիղիմ իչիւն տու'ատա մու'ավէնէթ էտէրսինիզ ,
թա քի նիչէ քիմնէլէր վէսիլէսիլէ պիղէ օլան իհ-
սան իւզէրինէ՝ նիչէլէր թարաֆընտան պիղիմ ի-
չիւն էտա ի շիւքը օլունտ :
- 12 Զիրա իֆթիխարըմըզ պու տըր , ետ'նի զամի-
րիմիզ շէհատէթ էտէր քի՝ հիքմէթ ի ճիամանիյէ
իլէ տէյիլ , անճագ Ալլահըն 'ինսպէթիլէ տիւն-
եատա վէ պախուսուս սիզին հագգընըզտա սատէ-

- լիքէ ՚ինտ Ալլահ օլան խուլուս իլէ հարէքէթ էյ.
 13 Լէտիք : Զիրա օգուտըղընըղ եախօտ թահգիգէն
 պիտիլինիգտեն՝ վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ
 գատար տախի թահգիգէն պիլէճէյինիգտեն ղայրի
 14 պիր շէյ եաղմայօրըղ . Նիթէքիմ՝ Իապպ Յիսուսն
 կիւնիւնտէ պիղիմ՝ Իաճէպ ի Եֆէսուրըղ օլաճաղը-
 նըղ միսիլիւ , պիղ տախի սիղին՝ միւճիպ ի Իֆթի-
 խարընըղ օլաղըմըղը պա՛ղը մէրթէպէ գապուլ
 էթտինիղ :
 15 Վէ պու ի՛թիմատ իլէ , իբինճի տէֆ՝ա պիր
 նի՛մէթէ նա՛իլ օլմանըղ իչիւն , էվլէլա թարաֆը .
 16 նըղա վարմագ , Վէ սիղտեն Մագէտօնիայա կէչ-
 մէք , վէ եինէ Մագէտօնիատան թարաֆընըղ
 կէլմէք , վէ Եէհուտիյէյէ կիթմէք իւզըն սիլին
 թարաֆընըղտան եօլա չըգտորըմագ միւրատընտ
 17 իտիմ՝ իմտի պու նիյէթիմտէ՝ Իաճէպա խիֆֆէ՛թլէ
 մի հարէքէթ էթտիմ՝ , եօգսա պէնիմ՝ թարաֆըմ-
 տան էվլէթ՝ էվլէթ , խայր՝ խայր օլմագ իլին՝
 18 թարիգ ի ճիսմանիյլէ մի նիյէթ էթտիմ՝ : Ամմա
 Ալլահ սատըգ աըր քի՛ պիղիմ՝ սիղէ օլան քէլա-
 19 մըմըղ էվլէթ վէ խայր օլմատը , Զիրա պիլիմ՝
 եա՛նի պէնիմ՝ իլէ Սիլվանօս վէ Թիմօթէօս վատը
 թատըյլէ արանըղտա վա՛ղ օլընան իպնուլլահ Յի-
 սուս Քրիստոս էվլէթ վէ խայր օլմայըպ՝ անճագ
 20 Էլէլէն անտէ էվլէթ օլտու , Զիրա Ալլահն պիլ
 ճիւմլէ վա՛տլէրի վատըթամըղլէ Ալլահն ճէլլի
 21 իչիւն անտէ էվլէթ վէ ումին տիր : Վէ պիլի սի-
 ղին իլէ պէրապէր Քրիստոստա ստպիթ էտիպ՝
 22 պիղի մէսճ էտէն Ալլահ տըր . Վէ քէղալէք պիլի
 միւհրլէտի , վէ փէյ օլմագ իւզըն , գալպէրիսիլէ

- 21 Բուհը վերտի . Պէն իսէ Ալլահը ճանըմ իւզերինէ
շահիտ թուծարըմ քի սիղի էսիրկէմէք իչիւն տա-
22 Հա Գօրընթօսա կէլմէտիմ . Տէյիլ քի սիղին իմա-
նընըզա թէսայլիւթ էտէրիզ , ֆազաթ սիղին սիւ-
րուրընըզա մուլմէնէթ էտէրիզ . զիրա սիզ իման
իլէ գա'իմ սինիզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին պիր տահա եանընըզա հիւզն իլէ կէլմէմէյէ
2 քէնտիմտէ գարար վերտիմ : Զիրա էյէր պէն սիղի
մահզուէն էտէր իսէմ , պէնիմ թարաֆըմտան մահ-
զուէն օլտն քիմսէտէն զայրի պէնի մէսրուր էտէճէք
3 քի'մ տիր : Վէ հէման պուշու սիղէ եազտըմ , թա
քի կէլիպ պոնա մուճիպ ի սիւրուր օլաճազ քիմ
սէլէր թարաֆընտան մահզուէն օլմայայըմ , չիւնքի
պէնիմ սիւրուրըմ ճիւմլէնիզի սիւրուրը տըր' տէ-
4 յիւ սիղին ճիւմլէնիզէ ի'թիմատըմ վար տըր : Զի-
րա մահզուէն օլմանըզ իչիւն տէյիլ , աճազ պէնիմ
սիղէ օլտն փէք զիյատէ մուհապէթիմի պիլմէնիզ
իչիւն՝ չօզ մուզայազա վէ իզթիրապ ի գալպտէն
վէ չօզ կէօզ եաշլարըլլէ սիղէ եազտըմ :
5 Վէ էյէր պիր քիմսէ սէպէպ ի հիւզն օլտու ի-
սէ , պոնա տէյիլ , աճազ պա'զը մէրթէպէ (քի
զիյատէ սըգլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմլէնիզէ սէպէպ ի
6 հիւզն օլտու : Պէօյլէ քիմսէյէ էքսէր թարաֆըն-
7 տան օլտն պու թէքտիր քեաֆի տիր . Շէօյլէ քի
պիլ'աքս պու միսիլիւ քիմսէնին իֆրաթը հիւզն-
տէ միւսթէղազ օլմամասը իչիւն , աճը 'աֆվ էյ-
8 լէյիպ թէսլիյէ էթմէնիզ սէզա տըր : Պու էճտէն

- անա իսպաթ և մուհապպէթ էթմէնիզի սիզտէն իի.
 9 ճա էտէրիմ: Զիրա հէր շէյտէ միւթի՝ օլուպ օւ
 մատըղընըղը պիլմէք իւզըէ տախի սիզի թէճրիւպէ
 10 իշիւն ետաղտմ: Վէ հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆիլ է.
 տէրսէնիզ, պէն տախի էտէրիմ. զիրա պէն տախի
 պիր շէյ 'աֆիլ էթմիշ իսէմ, Գրիստոս թարաֆըն.
 11 տան սիզին իշիւն 'աֆիլ էթմիմ, թա քի շէյթան
 թարաֆընտան զատր չէքմէյէլիմ, չիւնքի անըն
 զարաղլարընտան պիսապէր տէյիլ իզ,
 12 Գրիստոսըն պէշարէթի իշիւն թրօասա պիլ վիւ-
 սուլ պանա Բապպ թարաֆընտան զափու ալըլը.
 13 զընտա, Պիրատէրիմ թիթօը պուլմատըղմտան
 բուհըմտա բահաթըմ օլմամաղէ, անլէր իլէ վէտա՝
 էտիպ՝ Մագէտօնիայա կիթտիմ:
 14 Ամմա պիզի տա՛իմա Գրիստոստա միւզաֆֆէր
 էտիպ՝ հէր եէրտէ պիզիմ վատըթամըղէ անը պիւ
 մէք բա՛իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա շիւքր օւ
 15 սուն: Զիրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէլք
 օլան քիմէլէր հագգընտա ինտ Ալլահ Գրիստոսըն
 16 խօշ բա՛իհասը իզ. Պուշլարա էօլիւմ իշիւն էօլիւմ
 բա՛իհասը, վէ անլէրէ հայաթ իշիւն հայաթ բա՛ի-
 հասը իզ. վէ պու ումուրա քի՞մ միւսթա՛իտ տիր:
 17 Զիրա նիշէլէր միսիլիւ, Ալլահըն քէլամընը թահ-
 րիֆ էտէնլէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուստան վէ
 Ալլահ թարաֆընտան կիպի, վէ Ալլահըն հուզու-
 րընտա Գրիստոստա սէյլէրիզ:

ՊԱՊ 3

1 Քէնտիմիզի եինէ թալսիյէ՞ էթմէյէ մի պաշլայօ

րըզ . եօգստ պա՛ղըլարը կիպի թարաֆընըզա թավ-
 սիյէնամէլէրէ , եախօտ թարաֆընըզտան թավսիյէ-
 2 լէրէ՞ մի միւհթաճ իզ : Գալպէրիմիզտէ եաղըլմըշ ,
 քեաֆֆէ ի նասըն թանըյըպ օգուտըզը մէքթուպը-
 3 մըզ սիզ սինիզ . Չիւնքի պիզիմ խըտմէթիմիզ վա-
 սըթասըյլէ սիզին՝ միւրէքքէպ իլէ տէյիլ , անճագ
 հայյ օլան Ալլահն Ռուհը իլէ , թաշ լէվհալարընա
 տէյիլ , անճագ գալպին էթ լէվհալարընա եաղըլ-
 մըշ օլան Քրիստոսըն մէքթուպը օլտըզընըզ աշի-
 4 քեար տըր : Քրիստոսըն վասըթասըյլէ տախի Աւ-
 5 լահա պէօյլէ ի՛թիմատըմըզ վար տըր : Վէ լաքին
 պիզ զաթ քէնտիլիյիմիզտէն կիպի պիր շէյ քէնտի-
 միզ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւսթա՛հա օլմայըպ՝ իս-
 6 թի՛տատըմըզ Ալլահտան տըր : Օլ տախի պիզի
 ՚հաշը ճէտիտին , եա՛նի հարֆըն տէյիլ , անճագ
 ռուհն խատէմէսի օլմա միւսթա՛հա գըլտը . զիրա
 7 հարֆ էօլտիւրիւր , ամմա ռուհ իհեա էտէր : Վէ
 էյէր հարֆըլար իլէ թաշըար իւզէրինէ հաքք օլու-
 նան էօլիւմ խըտմէթի պէնի իսրայէլ Մուստըն
 եիւզիւնէ , անըն զէվալ պուլըւր ճէլալի սէպէպին-
 տէն , նազար գըլամատըգըլարը տէրէճէտէ ճէլալ
 8 իլէ օլաու իսէ , Ռուհն խըտմէթի տահա զիյատէ
 9 ճէլալ իլէ օլմամուսընա՞սըլ օլուր : Չիրա մահքիւ-
 միյէթ խըտմէթի ճէլալ իլէ օլտըզը թագտիրտէ ,
 տահա զիյատէ սալահ խըտմէթի ճէլալտա իզտի-
 10 յատ պուլահագ տըր : Չիրա մազհարը ճէլալ օլան
 պիլէ պու խուսուստա , եա՛նի ճէլալը ֆա՛իզէ նիս-
 11 պէթլէ ճէլիլ տէյիլ իտի : Չիւնքի զէվալ պուլա-
 ճագ Նիսն ճէլալ իլէ օլտու իսէ , պազի գալան
 12 նէ՞ գատար զիյատէ ճէլալ իլէ օլուր : Իմտի պէօյլէ

- իւմիտիմիզ վար իբէն , չօք իարազ ք ճէտարեթ է .
 13 տերիզ : Վէ պէնի իսրայել զէվալ պուլաճագ նէս .
 նէնին նիհայեթինէ նազար գըմամալարը իչին ,
 Մուսա քէնտի եիւզինէ նիգապ գօտըզը կիպիեթ .
 14 մէյիզ : Ամմա անլէրին զիհնլէրի քէօրլէնմիշ իտի .
 յինտէն , 'ահտ իւլ 'աթիգին գրա'աթընտա օլ
 նիգապ պու կիւնէ գատար քէֆ' օլունմամըշ տու .
 րույօր . օլ տախի ֆրիտոտա իպթալ օլունուր :
 15 Վէ լաքին' թա պու կիւնէ տէկին Մուսանըն քիթ-
 ազ գըրա'աթընտա' նիգապ անլէրին գալլի իւզէրին .
 16 տէ պագի տիր : Ամմա րապպա րիւճու' էթտիքէ-
 17 րինտէ նիգապ գաւարըրըլաճագ տըր : Իմտի րապպ
 րուհ տըր , վէ րապպըն րուհը հէր նէրէտէ իտ ,
 18 հիւրրիյէթ օրատա տըր : Պիզիմ' ճիւմլէմիզ իտ
 րապպըն ճէլալինի պինէտէ կիպի նիգապալըզ եիւզ
 իլէ սէյր էտէրէք , քէէննէհու րապպըն րուհը թա-
 րաֆընտան հէման օլ սուրէթէ ճէլալտէն ճէլալէ
 թէպտիլ օլունուրըզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճլտէն իշպու խըտմէթ պիղտէ իբէն , մէր-
 համէթէ նա'իլ օլտըզըմըզա նաղարէն օսանմայարագ ,
 2 լաքին պա'իս ի րէզալէթ օլան կիզլի շէյլէրի րէտա
 էտէրէք , հիլէ իլէ հարէքէթ էթմէյիպ , վէ Ալլա-
 հըն քէլումընը թահրիֆ էթմէյիպ , անճագ հագըզ
 իզհար էթմէքլէ' քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու-
 ղուրընտա հէր պիր ատէմին զամիրինէ թափսիյէն
 3 տերիզ : Վէ էյէր պիղիմ' պէշարէթիմիզ մէսթուր
 օլտա պիլէ , հէլաք օլանլար հագըզնտա մէսթուր

- 4 արը . Չիւնքի անլէրտէ , Ալլահըն սուրէթի օլուն
 Քրիստոսըն ճէլալի պէշարէթինին նուրը անլէրէ զի-
 յա վէրմէմէտի իչիւն , պու տիւննա իլահը իման-
- 5 արղլարըն զիհնինի քէօր էթտի : Ջիրա քէնտիմիզի
 տէյիլ , անճադ Բապպ Քրիստոս Յիսուսը վա'զ է-
 տէրիզ . վէ Յիսուս իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ
- 6 'ադ էտէրիլ : Ջիրա զուլմէթտէն նուր լէմ'ան էյ-
 լէմէսինի էմր էտէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս Քրիս-
 տոսըն եիւզիւնտէ ճէլալ Ուլլահը պիլմէքլէք նուրը-
 նը վէրմէք իչիւն , գալպիւրիմիզտէ լէմ'ան էյլէտի :
- 7 Լաքին գուլվէթին Փաղիլէթի պիզտէն օլմայըպ' Ալ-
 լահտան օլմասը իչիւն , պու խաղինէյէ թօփրադ
- 8 գալպար իչինտէ մալէք իզ : Հէր շէյտէ մուզայա-
 գատա իզ , լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ . միւզթա-
- 9 ըիպ իզ , լաքին մէյուս տէյիլ իզ . թէ'ատտի կէօ-
 ըիւրիւզ , տմմա մէթրուք տէյիլ իզ . եէրէ վուրու-
- 10 լըրըզ , տմմա հէլաք օլմուշ տէյիլ իզ . [Բապպ] Յի-
 սուսըն մէմաթընը տա'իմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ .
 թա քի Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզ-
- 11 հար օլունա : Ջիրա պիզ քի հայաթտա իզ , Յիսու-
 սըն հայաթը տախի պիզիմ Փանի թէնիմիզտէ իզհաք
 օլունմադ իւզրէ , Յիսուս իչիւն հէր վազըթ էօլիւ-
- 12 յէ թէյիլիմ օլունուրըզ : Իմտի պիզտէ էօլիւմ ,
- 13 սիզտէ իսէ հայաթ 'ամիլ տիր : Լաքին' իման էթ-
 տիմ , անըն իչիւն սէօյլէտիմ' տէյիլ մուհարրէր
 օլաղը իւզրէ , հէման օլ իման ըուհընա մալէք օլ-
 աղըըմըզտան' պիզ տախի իման էտէր վէ անըն ի-
- 14 չիւն սէօյլէրիզ : Չիւնքի Բապպ Յիսուսը իհէաէտէն
 պիզի տախի Յիսուսըն վասըթաթըյլէ իհէա էտիպ'
 սիզին իլէ պէրապէր իհզար էտէճէյինի պիլէրիզ :

- 15 Զիրա հէր չէյ սիզին իշիւն տիր , թա քի ՚իսայէթ
 թէքեսսիւր եթմէքլէ՝ էքսէրին 'տրզ ք թէչէքքիթի
 սէպէպիլլէ Ալլահն 'իզզէթի իշիւն իզտիլլատ պուլա :
- 16 Պունուն իշիւն օտանմարզ . լաքին էյէր պիլլմ
 զասիրի ատէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ , պու :
- 17 Թընի օլան կիւն պէ կիւն թէճախ օլանուր : Զիրա
 պիզիմ պիր տն իշիւն օլան խաֆիֆ մուզայլազամիզ
 պիզէ զայէթ իւլ զայէ 'տգիմ վէ էպէտի պիր ճէլլ
- 18 Հուսուլէ կէթիրիր . Յտտէմ քի կէօրիւնէն չէյէ-
 րէ տէյիլ , անճազ կէօրիւնէյէնլէրէ նազար գը-
 լարը . զիրա կէօրիւնէնլէր մուլազգաթ՝ վէ կէ-
 րիւնէյէնլէր մուէպպէտ տիր :

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա պիլլիրիզ քի էյէր քիւլպէ օլան իշպու զէ-
 մինի խանէմիզ պօղուլուր իսէ . Ալլահ թարաֆըն
 տան էպէտի պիր պինամիզ . Եա՛նի սէմաֆաթտո
- 2 Էլ իլէ Եափըմամը խանէմիզ վար տըք : Ֆիլ վա-
 դը՝ պուստա սէմատան օլան մէքէնիմիզի կիլինմը
- 3 իշթիլլազըյէ տ՛ չէքէքիլ . Պաքի կիլինիլ օլապ՝
- 4 չըփլազ պուլունմայալմ՝ : Զիրա պիլ քի պու քիւլ
 պէտէ իզ՝ Եիւք տլթընտա օլարագ տ՛ չէքիլ-
 բըզ . չիւքի սոյունմագ տէյիլ , անճազ ֆանի օ-
 լանըն հայաթա միւսթէղազ օլմասը իշիւն կիլին :
- 5 մէք իսթէրիլ : Ալէ պիլլի հէման պու չէյէ թէհնմէ
 էտիպ՝ հէմ տէ պիլլէ Բուհն փէյինի վէրէն՝ Ալլահ
- 6 տըր : Պունուն իշիւն տա՛րմա ի՛թիմատ Էտէր , վէ
 պիլիրիզ քի՝ թէնտէ հազըր իքէն Բապպտոն զա՛րպ
- 7 իլ : Զիրա կէօրիւնէնլէր իլէ տէյիլ , անճազ իման

8 ինչ օրւոսք էտէրիդ : Իմաի ի'թիմաւ էտէրիդ վէ
 թէնտէն զա'իւզ վէ Բապարն եանընտա հազար պու-
 9 լունմազը տա'հա գիյտտէ արգու էտէրիդ : Պու էճլտէն
 տախի կէրէք հազար՝ կէրէք զա'իւզ իսէք , սնըն 'ին-
 10 տիտէ մադպուլ օլմազա զայրէթ էտէրիդ : Զիրա
 ֆրիստոսըն մահքէմէսինտէ ճիւմլէմիդին իզհար օ-
 լունմասը զաղըմ տըր , թա քի հէր պիւրի'իզ քէնտի
 ա'մալինէ կէօրէ՝ կէրէք խալը օլուն , կէրէք շէրը
 օլուն , ճէսէտտէ օլարագ էթտիյի շէյլէրին 'իվա-
 զընը ալա :

11 Պունա պինտ'էն պիդ Բապար դօրդուսընը պիլէ-
 րէք , տտէմլէրի դանտըրըրը , վէ Ալլահն 'ինտին-
 տէ իզհար օլունմըշ ըզ , վէ ումարըմ քի սիզին զա-
 12 միրլէրինիզտէ տախի իզհար օլունմաշ ըզ : Զիրա
 քէնտիմիզի եինէ սիզէ թափօլյէ էթմէյօրը . ֆա-
 դաթ դալպտէ տէյիլ , սնճագ զահրատէ իֆթիխար
 էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթինիզ օլմագ իւզրէ , պի-
 զիմ հազգըմիզտա սիզէ իֆթիխար իչլան պիր ֆուր-
 13 սաթ վէրիյօրը , Զիրա էյէր տիվանէ օլմաշ իսէք ,
 Ալլահ իչլան տիր , վէ էյէր 'ազըմը թամ իսէ ,
 14 սիզին իչլան տիր : Զիւնքի ֆրիստոսըն մուհապպէ-
 թի պիլի մէճպսըր էտէր . չիւնքի էյէր պիրի ճիւմլէ
 իչլան էօլտիւ իսէ , պունտան թահգիզ էտէրիզ քի
 15 ճիւմլէոի էօլտիւ : Վէ 0 ճիւմլէնին եօլնա էօլ-
 տիւ , թա քի եաշպանլար աթթը քէնտիլէրի ի-
 չլան տէյիլ , սնճագ քէնտիլէրին եօլնա էօլն վէ
 16 դըլամ էտէն իչլան եաշպալար : Շէյլէ քի պուն-
 տան պէօլլէ պիզ հիչ պիր քիմսէյի թէն ճիհէթիյ-
 լէ թանըմայըպ , հաթթա ֆրիստոսըր թէն ճիհէ-
 թիլլէ թանըտըզ իսէ տէ՝ շիմտի արթըզ թանըմա-

- 17 յըզ : Իմտի էյեր պիր քիմսէ Գրիստոստա իսէ, եէ.
նի մախլուգ տըր . եպի շէյէր կէշտի , իշթէ հէր
18 շէյ եէնի օլտու : Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսիլէ
պիզի Զիտուս Գրիստոսըն վասթաթասըյէ տու՛
էտէն վէ պիզէ միւսալէհէնին խըտմէթինի վէրէն
19 Ալլահ թարաֆընտան տըր . Եա՛նի Ալլահ տիւն.
եայը , սուչլարընը ոայմայըպ , քէնտիսիլէ Գրիս-
տոստա սուլ՛ իթմէքտէ օլտարագ՝ միւսալէհէնին
20 քէլամընը պիղէ թէսլիմ՝ էթտի : Իմտի Գրիստոսըն
թարաֆընտան էլչիլիք էտէրէք , Ալլահ պիզիմ վա-
սըթամըզէ բիճա էտէր կիպի , Ալլահ իլէ տուլ՛ օլ-
21 մանըզը Գրիստոս թարաֆընտան էալվարըրըզ , Զի-
րա պիզ անտէ Ալլահըն սալէհէրի օլալըմ՝ ա՛ն-
յիւ կիւնահ պիլմէյէնի պիզիմ իչիւն կիւնահքեպը
՝ատտ էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի պիզ աւըն էլէ պերապէր իլէմէքտէ իքէն,
՛ինայէթ Ուլլահը պիհուտէ գապուլ էթմիշ օլմա
2 մանըզը տախի բիճա էտէրիլ : (Զիրա՝ Սէնի մաշ-
պուլ վազըթտա իսթիճապէթ էթտիմ , վէ սոնա
խէլաս կիւնիւնտէ իմատտ էյլէտիմ՝ տէյիւ պուլու-
րուր . իշթէ շիմտի մագպուլ վազըթ՝ , իշթէ շիմ-
3 տի իւլլաս կիւնիւ տիր :) Վէ պու խըտմէթ թէլ-
պիս օլունմամասը իչիւն՝ հիշ պիր շէյտէ պիր կէօ-
4 նէ թէօքէլ վէրմէյիլ . Յագաթ հէր շէյտէ շի-
սապր իլէ , սըզլէթլէրտէ , զարուրէթլէրտէ , մու-
5 ղայագալարաս , Տարպլարաս , մահպէսլէրտէ , ին-
թիլալլարաս , զահմէթլէր վէ ույգուսուղլըթ իլէ :

- 6 եկեմքսիղլեքտէ, փաբլիք վէ 'իլմ' վէ թէննի-իլէ,
լուծֆ իլէ, իսկ իւլ Գաւտս իլէ, ըր'աւրլ մու-
- 7 հապպէթ իլէ, Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահն գուվ-
վէթիլէ, սաղտան վէ ուլտան սալահ սիլահլարըյ-
- 8 լէ, 'իզգէթ վէ զիլլէթ իլէ, պէտնամի վէ նիքնամի
9 իլէ, տօղրու իքէն մուզիլէր կիպի, Մա'լիւմ իքէն
նամա'լիւմ կիպի, վէֆաթ էտէնլէր կիպի' աւմա իշ-
թէ եաշայօրըզ, թէ'տիպ օլունուպ տա' էօլտիւ-
- 10 բիւլմէյէն քիմնէլէր, Մահդուն օլուպ տա' տա'իմա
մէրուր քիմնէլէր, ֆուգարա օլուպ' վէ լաքին նի-
չէլէրի զէնկին էտէն քիմնէլէր, հիշ պիր շէյի ու-
մայըպ տա հեր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ'
քէնտիմիզի Ալլահն խաւտէմէսի կիպի կէօթէրի-
- 11 բիլ, էյ Գօրընթօյըլար, աղըմըզ սիզէ աշըմըշ,
12 գալլիմիզ տախի վասի' օլմուշ տրը: Պիզտէ սը-
ղըմըշ օլմայըպ, անճագ քէնտի տէրունիիզտէ սը-
13 գըմըշ սընըզ: (էվլասարմա կիպի սէջլէրիմ,) պու-
նա մուգապիլ սիզ տախի վասի' օլունըզ,
- 14 Ղայր ի միւ'մին իլէ նահէմվար պիր պոյունտրըղա
կիրմէյինիզ. զերա ֆըսգ իլէ սալահն նէ° իշթիրագը
վար, վէ զուլմէթ իլէ նուրըն նէ° միւշարէքէթի
15 վար. վէ Պէլի'ալ իլէ ֆրիստուրն նէ° մուվաֆա-
գաթը' եախօտ զայր ի միւ'մին իլէ միւ'մինն նէ°
- 16 հիսսէսի վար. վէ փուլթար իլէ Ալլահն հէյքէլի-
նին նէ° միւնասէպէթի վար. զերա սիզ հայյ օլան
Ալլահն հէյքէլի սինիզ. նիթէքիմ' Ալլահ' Անլէրտէ
սաքին օլուպ ալալարընտա կէզէճէյիմ, վէ պէն ան-
լէրին Ալլահն օլաճաղըմ, անլէր տախի գալմըմ'
17 օլաճագ տըր' տէյիւ պույուրտու: Պունուն իչիւն
Բապպ' Անլէրին արասընտան չըզըպ, միւֆարագաթ

էտինիզ, նախաք շէյէ տօգունմայրնը՝ տէյիւ պու.
 18 յուրուր . Վէ եիւէ հէր շէյէ գատիր Բապպ՝ Պէն
 տախի սիզի գապուլ էտիպ՝ սեզէ փէտէր օլաճաղմ,
 սիզ տախի պանա օղուլար վէ գըզար օլաճագ
 սընը՝ տէյիւ պույուրուր :

ՊԱՊ 7

1 Իմաի, էյ սէվկիւլիւէր, պու վա'տլէրիմիզ վար
 իքէն, քէնտիմիզի ճէսէտին վէ ռուհըն հէր Կէ՛
 մուրտարըղընտան թաթ հիր էտէրէք, Ալլահ Գօր
 գուսըյլէ գուտօխէթի իքմալ էտէլիմ :

2 Պիզի գապուլ էտինիզ. քիմնէյէ հազգսըղըզ
 էթմէտիք. քիմնէյի իֆսատ էթմէտիք, քիմնէյէ

3 զատր էթմէտիք : 'Աւէյհինիզտէ հիւքմ՝ իչիւն սեյ-
 լէմէյօրըմ, զերա սիզին իլէ պերապէր էօլմէք վէ
 պերապէր եաշամագ իւզըէ գալըլէրիմիզտէ սինիզ՝

4 տէյիւ մուգատտէմա սեյյլէտիմ, Հազգընըղտա ճէ-
 սարէթիմ չօգ տըր. սիզին իչիւն իֆթիխարըմ չօգ
 տըր. թէսէլլի իլէ մէմլու իմ, ճիւմէ մուղայագա :

5 մըզտա սիւրուրըմ զսյէթլէ ֆէրալլուն տըր : Զիւն-
 քի Մազէտօնիպպա կէլտիյիմիզտէ, վիւճուտիմիզ
 հիչ պիր բահալթ պուլմատը. տըշարըտան զալղա-
 լար՝ իչէրիտէն գօրգուլար օլարագ, հէր թարաֆ-

6 տան մուղայագա չէքէր իտիք : Վէ լաքին միւթէ-
 վա'զըլէրի թէսլիյէ էտէն Ալլահ Թիթօսըն վիւսու-

7 լըյլէ պիզի միւթէսէլլի գըլտը : Վէ եալընըղ անըն
 վիւսուլըյլէ տէյիւ, անճագ անըն սիզտէն տօլայը
 միւթէսէլլի օլտըղը թէսլիյէ իլէ տախի Գօրգու
 Գէթ . չիւնքի պիզի իշթիյագընըզ վէ ֆիզանընըզ :

- վէ պէնիմ իչիւն օլան զայրէթինիզի իսպար էյլէ-
 8 մէսիյլէ պէն զիյատէ մէսրուր օլտուամ : Զիրա էյէր
 սիզի մէքթուպ իլէ մահզուն էթտիմ իսէ , հէր նէ
 գատար փէշիման օլտուամ իսէ տէ՝ շէմէ փէշիման
 տէյիլ իմ . զիրա կէօրիւրիւմ քի օլ մէքթուպ ազ
 պիր միւտտէթ իչիւն իսէ տէ՝ սիզի մահզուն էյլէ-
 9 տի : Ֆագաթ շիմաի մահզուն օլտըղընըլ իչիւն
 տէյիլ , անճագ մահզուն օլմանըլ մուճիպ ի թէվ-
 պէ օլտըղը իչիւն մէսրուր իմ . զիրա Ալլահըն էր-
 10 պիր վէճճլէ պիր զարար կէօրմէյէսինիլ : Զիւնքի
 Ալլահըն էր-տէթիէ կէօրէ օլան հիւզն՝ մուճիպ ի
 խէլաս օլան վէ փէշիման օլունմայաճագ թէվպէ հա-
 սըլ էտէր . տմմա տիւնեանըն հիւզնիւ էօրիւմ հա-
 11 սըլ էտէր : Զիրա իշթէ հէման պու՝ Ալլահըն էր-
 տէթիէ կէօրէ մահզուն օլմանըլ սիզտէ նէ գատար
 ճէհտ , նէ գատար ի'թիզար , նէ գատար զազապ ,
 նէ գատար խավթ , նէ գատար իշթիյագ , նէ գա-
 տար զայրէթ , նէ գատար ինթիգամ հասըլ էթ-
 12 տի : հէր վէճճլէ քէնտինիզի պու խուսուստա փաք
 կէօթէրտինիլ : Իմաի սիզէ եազըլըմ՝ օլ հագդ-
 սըղըդ իշլէյէն իչիւն , ետխօտ օլ հագդսըղըդ կէօ-
 13 րէն իչիւն օլմայըպ , Ալլահըն հուզուրընտա պիզիմ
 սիզտէն տօլայը հիմմէթիմիզին սիզէ իզհար օլուն-
 նիզտէն տօլայը միւլթէսէլլի օլտուգ . վէ թիթօսըն
 մէսէրրէթի իւզէրինէ տահա զիյատէ մէսրուր օլ-
 14 տուգ . չիւնքի անըն բուհը ճիւմէնիլ վասըթասըյլէ
 իթիւրահաթ էյլէտի : Զիրա անտ սիզին իչիւն պիր
 վէճճլէ իթիւրահաթ էթտիմ իսէ , մահճուպ օլմատըմ :

Ֆառքաթ սիզէ հէր շէյի տողրու սէօյլէ տիյիմիզ մի-
սիլլիւ , պիզիմ թիթօսըն նէզտինտէ էթտիյիմիզ
15 իթիթիսար տախի տողրու պուլունտու : Վէ օ՝ ճիւմ-
լէնիդին իթա'տթընը , եա'նի քէնտինի նաալլ գօր-
գու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիյինիզ խաթ-
ընա էթթիրտիյինտէ , սիզէ օլան մուհապպէթի իլ
16 տիյատ պուլլայօր : Իմտի հէր շէյտէ սիզէ ի'թիմա-
տլմ օլտըղը իչիւն մէսրուր քմ :

ՊԱՊ 8

- 1 Իմտի , էյ պիրատերլէր , Ալլահըն Մազէտօնիպ
քիլիսէլէրինէ իհասն էթտիյի 'ինայէթի սիզէ իֆա-
- 2 տէ էտէրիզ . Չիւնքի 'ազիմ մուզայագա թէճրիւ-
պէսինտէ քէսրէթ ի մէսէրրէթլէրի պուլունտու շիւ-
տէթ ի ֆազրլէրի զառի ճէօմէրտլիքէրինին թէզայ-
- 3 յիւտինէ պա'իս օլտու : Ջիրա շէհատէթ էտէրիմ
քի գուտրէթլէրինճէ , վէ գուտրէթլէրինտէն զիյա-
- 4 տէ հիւսն ի իրատէթլէ օլտադ , Չօգ նիյազլաթ
իլէ պու իհասնլարը վէ մուգատտէթըր իչիւն օլան
խաթմէթին իլթիրաքընը գապուլ էթմէմիլի բիճա
- 5 էթտիլէր : Վէ մէ'մուլ էթտիյիմիզ տէրէճէտէ տէ-
յիլ , խնճագ քէնտի քէնտիլէրինի էվիլլա Բապպու
վէ հէմ տէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պիզէ տախի թէն-
- 6 լիմ էթտիլէր . Հաթթա տգտէմճէ պաշլամըշ օլտը-
ղը միսիլլիւ պու իհասնը տախի սիզտէ իքմալ էթ-
- 7 մէսինի թիթօստան բիճա էթտիք : Լաթին հէր
խուսուստա , իմանտա վէ քէլամտա վէ 'իլմտէ վէ
հէր նէվ ' ճէհատէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մուհապ-
պէթտէ իզտիյատ պուլտըղընը միսիլլիւ պու

- 8 նայեթտէ տախի իզտիյատ իւզրէ օլտսընըդ : Էմր
էտէր կիպի տէյիլ, անճադ զայրիլէրին ճէհտի սէ-
պէպիլյէ վէ սիզին խուլուս և մուհապպէթինիզի
- 9 Թէճրիւպէ էթմէք իւզրէ սէջլէյօրըմ : Զիրա Բապ-
պըմըզ Զիսուս Գրիստօսըն 'ինայէթինի պիլիբսինիզ,
քի զէնկին իքէն սիզին իչիւն ֆադիր օլտու, թա
քի սիզ անըն ֆադիրիլի իլէ զէնկին օլտսընըդ :
- 10 Վէ պու խուսուստա բէյիմի վէրիյօրըմ. զիրա պու
սիզէ ֆա'իտէլի տիր քի կէչէն սէնէտէն պերու եա-
լընըզ իճրասընա տէյիլ, անճադ միւրատ էթմէյէ
- 11 տախի ագտէմճէ պաշլամը սընըզ : Շիմտի իսէ իճ-
րասընը իքմուլ էտինիզ, շէյլէ քի միւրատ էթմէք-
լիյէ շէվգ պուլունտըզ միսիլիւ, էլտէ օլտըզնա
- 12 կէօրէ իքմալ տախի օլա : Զիրա էյէր էվվէլա
շէվգ վար իսէ՝ պիր տտէմին էլինտէ օլմատըզնա
կէօրէ տէյիլ, անճադ օլտըզնա կէօրէ վէրֆէ-
մադպուլ տըր : Զիրա Դաւա' զայրիլէրէ րահաթ,
- 13 վէ սիզէ սըգլէթ օլմասը տէյիլ, անճադ միւսապաթ
14 Թարիգիլէ, Շիմտիքի վազըթտա սիզին ֆազլանըզ
անլէրին նօգսանը, անլէրին ֆազլասը տախի ղիբ
- 15 Էֆլէ սիզին նօգսանընըզ իչիւն օլմասը տըր . թա
քի՝ Զօգ Դէվլէրէնէ արթմատը, վէ ազ Դէվլէրէնէ
էքսիլմէտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլտըզ իւզրէ միւ-
- 16 սապաթ օլա : Լաքին սիզին իչիւն պու ճէհտի թի-
թօըն գալլինէ իլա էտէն Ալլահա շիւքր օլտուն .
- 17 Զիրա րիճայը գապուլ էյլէտիլինտէն մա'տա՝ զիյա-
տէ զայրէթի հասէպիլյէ քէնտի իրատէթիլյէ թա-
- 18 րաֆընըզ 'աղիմէթ էթտի : Վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր
արասընտա պէշարէթտէ մէմտուհ, վէ պունտան
ֆազլա Բապպըն 'իզլէթի վէ սիզին շէվգընըզ իչիւն

- խըտմէթ էյլէտիյիմիզ իհասնը կէօթիւրմէք իւզրէն
 19 Քիլիսէլէր թարաֆընտան պիղէ եօլտաշ ինթիխապ
 օյունան պիրատէրի անըն իլէ պէրապէր կէօնտէր.
 20 տիք : վէ պու պապտէ իհթիրազ էտէրիզ քի՝
 խըտմէթ էթտիյիմիզ պու Ֆազըլ հազգընտա պիր
 21 քիմնէ պիղի թէվպիլի էթմէյէ : Չիւնքի եալընը
 Բապպըն հուզուրընտա տէյիլ, անճադ ինտան հու-
 զուրընտա տախի ումուրը հտտէնէ գալտինտէ իգ՝
 22 վէ չօգ տէֆ'ա չօգ ումուրտա պիթ թէճրիւպէ
 զայրէթլի պուլտրղըմիզ, վէ շիմտի տախի սիգէ օլան
 զէյատէ ի'թիմատընտան նաշի՝ տահա զէյատէ
 զայրէթլի պուլունան պիրատէրիմիզի անէր իլէ պէ.
 23 րապէր կէօնտէրտիք : թիթօս հազգընտա իտէ, պէ-
 նիմ շէրիքիմ վէ սիզին իչիւն էմէքտաշըմ տըր.
 պիրատէրլէրիմիզ իտէ քիլիսէլէրին միւրսէլլէրի վէ
 24 Քրիստոսըն շանը տըրլար : իմաի սիզին մուհապպէ-
 թինիզին, վէ պիզիմ սիզին հազգընըզտա օլան իֆ-
 թիխարըմըզըն պուրհտնընը անլէրէ վէ քիլիսէլլէրին
 հուզուրընտա պէյան էտինիզ :

ՊԱՊ 9

- 1 Չիրա մուգատտէպէր իչիւն օլաճադ *ի'անէ խու-
 տուսընտա սիգէ եազմազըզըմա հաճէթ եօգ տըր :
 2 Չիւնքի շէվգընըզ պիլիքիմ. վէ պու պապտէ՝ Ա-
 խալեա կէչէն սէնէտէն պէրու հազըր տըր՝ տէյիւ
 Մադէտօնիալըլարա սիզին իչիւն իֆթիխար էտի-
 յօրըմ. վէ թարաֆընըզտան օլան զայրէթ էքտէ-
 3 րինի թէշվիզ էյլէմիշ տիր : Լաքին պիլիմ՝ հազ-

* Եւն. խըտմէթ

գընըզտա օլան ի ֆթիխարըմըդ պու խուսուստա պի-
հուտե օլմայըպ, տէտիյիմ կիպի հաղըր պուլուն.
4 մանըղ իչիւն պիրատէրլէրի կեօնտէրտիմ. Օլմայա
քի Մագէտօնիալըլար պէնիմ իլէ պէրապէր կէլիպ
տէ սիգի հաղըրլանմամըչ պուլտըգլարը՝ Թագտիր-
տէ, պիղ (տէմէյէլիմ սիղ) պու ի'թիմստ իլէ օ-
5 լան ի ֆթիխարտա մահճուպ օլալըմ: Իմաի պիրա-
տէրլէրէ րիճա էթմէյի մուգթաղի կէօրտիւմ քի
էվիլէ նէղաինիգէ կիտիպ՝ սիգին մուգատտէմա
իխպար օլունան պէրէքէթինիղի թէհիյէ էյլէյէլէր,
չէյլէ քի Թամա՝ սուրէթիյլէ տէյիլ՝ անճագ պէ-
6 րէքէթ սուրէթիյլէ հաղըր օլտուն: Շունու Դէրէմ
քի Դըլլէթլէ էքէն Գըլլէթլէ պիչէր, վէ պէրէ-
7 քէթլէ էքէն պէրէքէթլէ պիչէր: Հէր քէս հիւզն
վէ եա մէճպուրիյէթլէ տէյիլ, անճագ գալպինին
նիյէթինէ կէօրէ Վէրէն. զիրա Ալլահ ճան ու կէօ-
8 նիւլտէն վէրէնի սէվէր: Վէ Ալլահ սիղէ հէր Ինա-
յէթի թէղէրտ էթմէյէ գաաիր տիր. Թա քի հէր
վաղըթտա հէր շէյտէ քէմուլ ի իքթիֆտնըղ օլուպ՝
9 հէր 'ամէլ ի խոյրտա իզտիյատ պուլտաւընըղ: Նի-
թէքիմ՝ Թէվիլէ՝ էտիպ ֆուգարայա վլէրտի, սալա-
հը իլ էլ էպէտ պագի տիր՝ տէյիլ մուհարրէր տիր:
10 Վէ էքինճիյէ Թօխուլմ՝ վէ Թա՝տա՝ իչիւն էքմէք իհ-
սան էտէն՝ սիգէ Թօխուլմ իհսան վէ Թէքսիր էտիպ՝
11 սալահընըղը մահաուլթընը թէղէրտ էյլէյէ. Թա քի
պիղիմ վաղըթամըղլէ Ալլահա շիւքրի մուճիպ օլան
հէր ճէօմէրտլէք իչիւն հէր շէյտէ զանի օլաւընըղ:
12 Զիրա պու խըտմէթին իտարէսի եալընըղ մուգատ-
տէպլէրին նօգսանլարընը թէմամլամայըպ, անճագ Ալ-
լահա նիչէ շիւքրլէրին իզտիյատընը մուճիպ օլուր:

- 13 Զիւնքի պու խըտմէթին թէճրիւպէսի վասըթա-
 ուր յէ . ֆրիստոսըն պէշարէթինէ օլտն իգարընը-
 զըն իթա'աթը վէ քէնտիւրէ վէ ճիւմէյէ օլտն ս-
 խաւէթ ի իշթիբաքընը իչիւն Ալլահա համտ էտէր-
 14 լէր . վէ քէնտիւրէ տախի սիզտէ օլտն Ալլահըն
 զայէթ 'աղիմ իհասընտան տօլայը սիզէ իշթիյադ
 15 էտէրէք , սիզին իչիւն տու'ա էտէրէր : իմտի Ալ-
 լահա թա'րիֆի նագապիւ 'աթիյէսի իչիւն շիւքը
 օլտուն :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն ֆաւլու քի արտնըտա միւթէվաղը ,
 ամմա զա'իպ իքէն սիզէ միւթէճասիւր իմ , ֆրիս-
 տոսըն հիւմ ու լէթաֆէթիյէ սիզէ քէնտիմ ըիճա
 2 էտէրիմ . Նիյազ էտէրիմ քի էանընըտա պու-
 լունտըղմտա . պիզէ թէնճէ կէզէր նագարըյէ պա-
 գան պա'ղը քիմսէլէր հագգընտա իճթիսար էթմէք
 նիյէթինտէ օլտըղմտ ի'թիմատ իլէ ճէսուր պուլուն .
 3 մայայըմ : Զիրա թէնտէ օլտարդ կէզէր իսէք տէ :
 4 թէնճէ ճէնը էթմէյօրըղ , ցիւնքի ճէնկիմիզին սի-
 լահարը ճիսմանի օլմայըպ' հիսարլար երգմագ իչիւն
 5 Ալլահըն 'ալնըյէ գուվիէթլի տիր . վէ թէսալ-
 վարաթը վէ Ալլահը պիւմէքլէք 'ալէյհինէ գալգընն
 հէր եիւքսէք շէյի երգարագ , ճէմի' ի էքքեարը
 6 ֆրիստոսըն իթա'աթընա էսիր էտէրիզ . Սիզին ի-
 թա'աթընը տախի թէմամ օլտըղնտա , հէր ի-
 թա'աթընըղտան ինթիգամ ալմաղա հաղըր իզ-
 7 Սուրէթ ի զահիւրէյէ՞ մի պագարընըղ . էլէր պիթ
 քիմսէ ֆրիստոսըն իմ՝ տէյերէք քէնտինէ ի'թիմատ

նըյլէ հաղըր շէյլէր իչիւն իթթիխար էթմէյերէր,
 46 Պէշարէթի սիզտէն էթթէ օյան եէրլէրտէ վա'ղ էթ-
 47 մէք իւմիտինտէ իզ: Լաքին իթթիխար էտէն՝ Բապպ
 48 իյէ իթթիխար էթսին: Չիրա քէնտի քէնտին
 թափսիյէ էտէն տէյիլ, անճադ Բապպըն թափսիյէ
 էթտիլի քիմսէ միւսթաճսէն տիր:

ՊԱՊ ԿԻ

1 Քեաշքի 'ադըւտըղըղմա պիր ազ թէհամիւլ
 էտէ իտինիզ: Վէ եինէ պանա թէհամիւլ էտինիզ,
 2 Չիրա սիզին իչիւն Ալլահըն զայրէթի իլէ զայրէթքէ
 իմ: չիւնքի սիզի պիր էրէ՝ եա'նի Քրիստոսա փաք
 3 պոքիքէ 'աքղ էթմէք իչիւն նիշանլաւում: Ամա
 Գօրգարմ քի՝ երլան քէնտի հիլէսիյէ Հափլը
 ալտաթտըղ միսիլիւ, պի'այնիճի սիզին զիհնիլ
 տախի Քրիստոսա օյան խալլուստան իֆսաո օ:
 4 լաւնաճադ տըք: Չիրա էյէր պիրի կէքիպ' պիղիմ'
 վա'ղ էթմէտիյիմիզ տիկէր պիր Յիսուս վա'ղ էտէ-
 ճէք օլուրսա, ետիստ ալմատըղընըզ տիկէր պիր
 րուհ, վէ եա գապուլ էթմէտիյինիզ տիկէր պիր
 պէշարէթ ալաճադ իսէնիզ: պէօյէ փէէյէ էյի թէ-
 5 համիւլ էտէր իտինիզ: Չիրա էն մէշուր րէսուլ
 էրտէն հիչ պիր նօգսանըմ՝ եօդ տըք՝ զանն էտէ-
 6 րիւ: Վէ քէլամտա ճահիլ իսէմ տէ՝ 'իլմտէ տէ-
 յիլ իմ: Վէ լաքին հէք շէյտէ հէք վէճէլէ սիզէ
 7 պէյան օլունադդ: Ալլահըն պէշարէթինի սիզէ պի-
 լա 'իվաղըն թէպչիր էթտիլիմտէ՝ եիւճէլէնմէնիզ
 իչիւն քէնտիլի ալչադլաթտըղմա կիւնա՞ջ մը
 8 էթտիմ: Աիղին խլամէթինիզ իչիւն սա'իր քիլէտէ

- 9 լերտէն 'իւլիւֆէ ալարագ տնէրի տոյտում. վէ
 օիզին ետնընդատա իքէն, միւհթամ օլտում իսէ
 տէ՝ քիմսէյէ ողղլէթ վերմէտիմ՝ զիրա Մագէտօ-
 նիտտան կէլէն պիրտտէրլէր նօգստանըմ թէմամլու-
 10 տըլար վէ հէր շէյտէ սիզէ պար օլմագտան քէն-
 տիմի հըֆզ էթտիմ վէ էտէճէյիմ: Քրիտոսըն
 հագիգտթը պէնտէ տիր քի՝ Ախայէտ աէմլէրինտէ
 պու իֆթիխարըմտան պէն մահրում՝ գալմայտմա-
 11 ղըմ: Նի՞շէւն, սիզի սէվմէտիյի՞մ՝ իշիւն մի տիր.
 12 Ալուհ պիլիւր: Ամմա ֆուրտթ ալոյյանիտըն ֆուր-
 տթընը քէտմէք իշիւն, վէ իֆթիխար էթտիրլէրի
 շէյտէ պիզիմ կիպի պուլլանմալարը իշիւն՝ էթմէքտէ
 13 օլտըղըմ շէյի հէման էտէճէյիմ: Զիրա պու մա-
 գուլէ քիմսէլէր քէտգիպ րէսուլլէր օլուպ՝ Քրիտ-
 տոսըն րէսուլլէրի սուրէթիննէ կիրէն հիլէպուզ 'ա-
 14 մէլէ տիր: Պաւ աա 'աճայիպ տէյիլ. զիրա շէյթան
 15 քէնտիսի նուր մէլէյի սուրէթիննէ կիրէր: Խմաի
 անըն խըտմէթճիլէրի տախի աալահ խըտմէթճիլէրի
 սուրէթիննէ կիրէրլէր իսէ, պէոյիւք պիր շէյ տէյիլ
 տիր անլէրին 'ազրպէթի տախի 'ամէլլէրիննէ կէօրէ
 16 օլտագ տըր: Թէքրաք տէրիմ, պէնի քիմսէ 'ա-
 գըլըրզ գունն էթմէսին, վէ հիշ օլմագ իսէ հէ-
 ման 'ազըլըրզ կիպի պէնի գապուլ էտինիզ, թա-
 17 քի պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ: Պու
 սէոյլէտիյիմի րապպա կէօրէ տէյիլ, անճագ պու
 իֆթիխար ճէսարէթիլլէ 'ազըլըրզլըգտան կիպի
 18 սէոյլէյօրըմ: Մատէմ քի նիշէ քիմսէլէր թէն ճի-
 հէթիլլէ իֆթիխար էտէրլէր, պէն տախի իֆթի-
 19 խար էտէճէյիմ: Զիրա սիզ 'ազըլլը օլմաղլէ, 'ա-
 գըլըրզարա խօշնուտի իլէ թէհամիլլ էտէրինիզ:

- 20 Զիրա էյեր պիր քիմսե սիզի էսիր էտէրսէ, պիր քիմսէ մալինիզի ետէրսէ, պիր քիմսէ Իլաէն պիր էյալըրսա, պիր քիմսէ թէքէպպիւր էտէրսէ, պիր քիմսէ երւզիւնիզէ վուրուրսա, թէհամմիւլ է.
- 21 տէրսինիլ: Թա'եիպ թարիգիլէ սեյպէյօրըմ, կէցաքի պիզ զա'իֆ իտիք. սամա պիր քիմսէնին իձթիւսար էթաիյի շէյտէ ('ազըւըզըդ իլէ սէյլէրիմ) պէն
- 22 տախի իձթիւսար էտէրիմ: Անէր 'իպրանի՞ մի տիր, պէն տախի. 'իպրայէլի՞ մի տիր, պէն տախի. Ապրա.
- 23 համ նէսլէնտէ՞ն մի տիր, պէն տախի. Գրիստսոն խըտմէթճիլէրի՞ մի տիր, ('ազլը եօգ կիպի սէյլէրիմ) պէն տահա ղիյատէ. էմէքտէ զիյատէսիլէ, տարպլարտա հատտէն զիյատէ, մահպէսէրտէ զիյատէսիյլէ, էօյլւմ Բէհլէթէրինտէ տէֆ'աթլէ ալալաթլէ. Ենհուտիլէր թարաֆընտան պէշ քէրբէ գըրգտան պի.
- 24 րէր էքսիք Դէհլէթէրինտէ տէֆ'աթլէ իւշ տէֆ'աթլէ. յիւշտիւմ, պիր տէֆ'ա թաշանտըմ, իւշ տէֆ'ա կէմի իլէ գարայա տիւշտիւմ, պիր կիւն պիր կէճէ էն.
- 26 կինտէ գալտըմ: Չօգ տէֆ'ա եօլճուլըգտա, ըմմագլար թէհլէքէլէրինտէ, հարամիլէր թէհլէքէլէրինտէ, միլլէթիմ թարաֆընտան թէհլէքէլէրտէ, թա'իֆէթ թարաֆընտան թէհլէքէլէրտէ, շէհրտէ թէհլէքէլէրտէ, չէօլտէ թէհլէքէլէրտէ, տէնիզտէ թէհլէքէլէրտէ, քեազիպ պիրատէրէր արասընտա թէհլէքէլէրտէ պուլունտըմ: Էմէք վէ զահմէթտէ, չօգ տէֆ'ա ուլդուսըզըգտա, աճլըգ վէ սուսըզըգտա, չօգ տէֆ'ա եէմէքսիլլէքտէ, սօզուգտա վէ չօգլաթլէ.
- 28 տա պուլունտըմ: Խարիճի շէյլէրտէն մա'տայ հէր կիւն իւզէրիմէ թէրաքիւմ էտէն ճիւմլէ քիլիսլէն.
- 29 րին էնտիշէսի տիր: Քիմ զա'իֆլէնիւր տէ պէն

զա՛իֆլէնմէմ. քի՞մ սիւրչէր տէ պէնիմ եիւրէյիմ
 30 եանմազ : Իֆթիխար էթմէք լազըմ կէլսէ , զա՛իֆ-
 31 լէյիմ ումուրըյլէ Իֆթիխար էտէրիմ : Իլ էլ էպէտ
 միւպարէք՝ վէ Բապարմըզ Յիսուս Գրիստոսն փէտէ-
 32 ըի օլան Ալլահ եալան սէօյլէմէտիյիմի պիլիւր : Տը-
 մըշգրտա Արիթաս մէլիյին վալիսի պէնի թուլմադ
 գասաըյլէ Տըմըշգրուարըն շէհրինի թասթը մուհա-
 33 ֆազայա ալաը . Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր զէմպիլ
 իլէ հիսարտան աշաղը էնաիրիլիպ , էլլէրինտէն գուր-
 թուլտըմ :

ՊԱՊ 12

1 Վազը՛տ Իֆթիխար էթմէք պանա ֆա՛իտէ էթ-
 մէզ . իմտի Բապարն ըույալարընա վէ վասիլէրինէ
 2 կէլէյիմ : Գրիստոստա պիր տտէմ պիլիւրիմ . պու
 ատէմ , (ճէսէտտէ՞ մի՛ պիլմէմ , եօգսա ճէսէտտէն
 խարի՞ճ մի՛ պիլմէմ , Ալլահ պիլիւր ,) օն տէօրթ սէնէ
 մուգատտէմ անսըզըն իւչիւնճիւ կէօյլէ ալընտը :
 3 Վէ պէօյլէ պիր ատէմի պիլիւրիմ , (ճէսէտտէ՞ մի՛
 ճէսէտտէն խարի՞ճ մի՛ , պիլմէմ , Ալլահ պիլիւր ,)
 4 Անսըզըն ճէննէթէ ալընըպ՝ թա՛պիր օլուսմազ վէ
 սէօյլէմէսի տտէմէ ճա՛իզ օլմայան սէօզլէր իշիթտի :
 5 Պէօյլէ պիր քիմնէ հազգընտա Իֆթիխար էտէճէ-
 յիմ , ամմա քէնտի հազգըմտա զա՛ֆլարըմտան
 6 Ղարի պիր շէյ իշիւն Իֆթիխար էթմէյէճէյիմ : Զի-
 բա Իֆթիխար էթմէք իսթէյէճէք օլուր իսէմ տէ՞
 աղըլըզ օլմայաճաղըմ , չիւնքի հազիգաթը սէօյ-
 լէյէճէյիմ . լաքին պիր քիմնէ՛ պէնի կէօրտիւյին-
 տէն եա պէնտէն իշիթտիյի շէյտէն զիյատէ պանա

- ի՛թիպար էթմեսին՝ տէյիւ իծթինապ էտէրիմ ,
 7 վէ վաճիւրին քէսրէթինտէն նաշի թէքէպ .
 պիւր էթմէքէյիմ իչիւն . թէնիմտէ պիր տիքէն՝
 եա՛նի պէնի թա՛ծիզ էթմէք իչիւն պիր շէյիման
 մէլէյի վէրիլտի , թաքի թէքէպպիւր էթմէյէ .
 8 յիմ : Պուռուռն պէնտէն տէֆ՛ի հազգընտա Րապպա
 9 իւչ տէֆ՛ա ըիծա էթտիմ իսէ տէ , Պանա՛ Պէնիմ
 ինայէթիմ սանա քեաֆի տիր , զիրա գուվվէթիմ
 զա՛իֆիքտէ թէքմիլ օլուր՝ տէտի : Պէնա՛էն իպէյ
 խօշ խաթր իլէ զա՛ֆարըմաան տօլայը իֆթի .
 խար էթմէյի թէքծիհ էտէրիմ , թաքի ֆրիստսըն
 10 գուվվէթի պէնիմ իւզէրիմտէ սաքին օլա : Պու
 էճլտէն ֆրիստոս իչիւն զա՛ֆարա , սիթէմլէրէ ,
 զարուրէթլէրէ . թէ՛ատտիյէ վէ մուզայադալարա
 ըաղի իմ . չիւնքի զա՛իֆ օլտըզմ գէման գուվվէթ .
 11 լի իմ : [իֆթիխար էթմէքլէ] իագըւրզ օլտում .
 պէնի սիզ մէճպուր էթտինիզ . զիրա հիչ պիր շէյ
 տէյիլ իսէմ տէ , էն մէշուր ըեսուլէրտէն պիր
 նօգասնըմ օլմաաղը իչիւն՝ պէն թարաֆընըտան
 12 թավիյէ օլունմաղը իտիմ : վազը՛ա իալամէթլէր ,
 միւ՛ճիգէլէր վէ գուվվէթլի իշլէր իլէ արանըլա
 ըէտուլ իալամէթլէրի քէմալի սապր իլէ իճրա օ .
 13 լունտու : Ձիրա սիզ սա՛իր քելիսէլէրտէն նէ՛թու .
 սուսաա աշաղը գալալընզ , իլա քի՛ պէն քէնտիմ
 սիզէ սըգլէթ վէքմէտիմ . պու հազգսըզլըզ պանա
 իաֆվ էտինիզ :
 14 Իշթէ իւչիւնճիւ քերրէ եանընըա կէլմէյէ հա .
 զըր իմ , վէ սիզէ սըգլէթ վէքմէյէճէյիմ , զիրա
 սիզտէ օլտնը տէյիլ , անճագ սիզի արարըմ . չիւն
 քի էվլաաըն վալիտէյն իչիւն տէյիլ , ամմա վալի-

տէյնին եկլատ իչիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ է-
 15 տեր, Վէ էյերչի պէն սիզի զիյատէ սէվտիքճէ ազ
 սէվիլիյօր իսէմ տէ, ճանլարընըզ իչիւն ճան ու կէօ-
 նիւլտէն սարֆ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլունա.
 ճաղըմ' :

16 Լաքին ֆարզ էտէլիմ քի պէն սիզէ սըզլէթ
 վերմէտիմ, անճազ ֆէննպաղ օլմաղլէ սիզի հիլէ
 17 իլէ թութտուլմ, Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէլէրին
 պիրի վասըթասըյլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞մի էթտիմ:
 18 Թիթօսա ըիճա էթտիմ, վէ անըն իլէ պերապէր օլ
 պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'աճապա թիթօս
 սիզտէն իսթիֆատէ էթտի՞մի. պիղ հէման պիր
 բուհտա, հէման պիր թարիզտէ սիւլուք է՞թմէ-
 տիք մի :

19 Եինէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմմէ՞թ մի էտիյօրըլ՝
 զանն էտէրսինիլ. Ալլահըն հուզուրընտա ֆրիս-
 աոստա սէօյլէյօրըլ. վէ ճիւմլէ պու շէյլէր, էյ
 սէվիլիւլէր, սիզին 'իմարէթինիլ իչիւն տիր :

20 Զիրա դօրգարըմ' քի կէլտիյիմտէ, սիզի իսթէտի-
 յիմ հալտէ պուլմայաճաղըմ', պէն տախի սիզէ իս-
 թէմէտիյինիլ հալտէ պուլունաճաղըմ', վէ նիզտ'-
 լար վէ հասէտլէր վէ զազապ վէ միւնազտ'ա վէ
 զըյպէթ վէ զամմաղլըզ վէ թէքէպպիւր վէ իսթի-
 21 լալ պալաճաճաթ. Վէ էինէ կէլտիյիմտէ, Ալլահըմ'
 պէնի եանընըզտա թէզլիլ էտէճէք, վէ մուգատտէ-
 մա կիւնահ էթմիլ օլուպ' էթտիքլէրի նափաքլիք
 վէ զինա վէ ֆիւճուրտէն թէվպէ էթմէմիլ չօգ
 քիմսէլէր իչիւն մահզուն օլաճաղըմ' :

- 1 Թարափընըդա կելէճէյիմ պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա
աւր . իքի եա իւչ շահիտին աղղը իլէ հեր սեզ
2 սապիթ գըլընաճագ տըր : Էվվէլա սեյլէտիմ, վէ
իքինճի տէֆ'ա հաղըր իւլէ՝ փէշին սեյլէյօրըմ, վէ
ղա'իպ օլարագ՝ պէն մուգատտէմա կիւնաճ էտէնլէ-
րէ վէ սա'իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմաի եաղարըմ քի
3 Թէքար կելտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ . Չիւնքի
Քրիստոսըն պէնտէ սեյլէմէսինին պիր պուրհանը
արայօրընը . օլ տախի սիզին իչիւն զա'իֆ օլմա .
4 յըպ՝ անճագ արանըդտա գուվվէթլի տիր , Չիւնքի
ղա'իֆլիքլէ սալպ օլունտու իսէ տէ , Ալլահ^{ըն}
գուտրէթիլլէ եաշայօր . քէզալիք պիզ տախի անտէ
զա'իֆ իսէք տէ , եինէ Ալլահ^{ըն} գուտրէթիլլէ սի-
5 ղին իչիւն անըն իլէ պերապեր եաշայաճաղղը : Խման .
տա՞ մը սընըզ՝ տէյիւ քէնտինիլի թէճրիւպէ էսի-
նիլ . քէնտինիլի իմթիհան էյլէյինիլ . եօգսա քէն-
տինիլի՝ եա'նի Յիսուս Քրիստոս սիզտէ պուլունտը-
ղընը պիլմէ՞լ մի սինիլ , մէյեր քի մէրտուտ պու
6 լունմըշ օլասընըզ : Ամմա ումարըմ քի պիլիմ
7 մէրտուտ օլմատըղըմըզ պիլէճէքսինիլ : Վէ պիր
քէմլիք էթմէմէնիլ իչիւն Ալլահ^{ըն} նիյաղ էտէրիմ .
նիյաղը՝ տախի պիլիմ մագպուլ կէօրիւնմէմիլ ի-
չիւն տէյիլ , անճագ պիլ մէրտուտ կիպի օլագ
8 պիլէ , սիզին խայր իչլէմէնիլ իչիւն տիր : Ջիրա
հագիգաթա մուղայիք պիր շէյ էտէմէյիպ , անճագ
9 հագիգաթա իչիւն էտէ պիլիլիլ : Ջիրա պիլ զա'իֆ
օլուպ՝ սիլ իսէ գուվվէթլի օլտըղընըզ զէման մէս .

րուր իղ . վէ նիյազըմըղ տախի սիղին քէմալինիղ
10 իչիւն տիր , Պու սէպէպտէն զա'իպ իքէն պու շէյ-
լէրի եազըյօրըմ , թա քի հազըր իքէն Բապպըն
խարապիյէթ իչիւն տէյիլ , ոնճագ 'իմարէթ իչիւն
պանա վերտիյի հիւքիւմէթէ կէօրէ շիտաեթլէ մու-
'ամէլէ էթմէյէյիմ :

11 Նիհայէթ . էյ պիրատէրլէր , սաղ օլտսընըղ .
քեամիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆքէտար օլտպ' սէ-
լամէթ իւզրէ օլտսըղ . վէ մէնպա' ը մուհապպէթ
վէ սէլամէթ օլտն Ալլահ սիղին իլէ պերապէր օլա-
12 ճագ ալըր : Թագպիլ ի մուգատտէս իլէ եէքտիկէ-
13 ըինիզի սէլամլայընըղ : Ճիւմլէ մուգատտէսլէր սիզէ
14 սէլամ էտէր , Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի
վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուտսըն
միւշարէքէթի ճիւմլէնիղ իլէ օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՀԱԼԱԹԻՍԼԸԼԱՐԱ

ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փաւլօս , ինսան թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան
վասըթասըյլէ տէյիլ , անճագ Յիսուս Գրիստոսըն
վէ անը էմվաթտան իհեա էտէն Փէտէր Ալլահըն
2 թարաֆընտան ըէսուլ օլտրագ , վէ պէնիմ իլէ պէ-

- բապեր պուլունան ճիւղէ պիրատերէրէր Ղալաթիւս
 3 քիլիսէրէրինէ . փետեր Ալլահ թարաֆընտան , վէ
 փետերիմիդ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ , պուհա-
 զըր եարամող տիւնեատան պիղի խէլաս էթմէք
 իւզրէ , կիւնահլարըմըզ իչիւն քէնտինի թէպիմ
 էթմիշ օլտն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս թարա-
 4 Ֆընտան Սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
 5 Ալլահ էպէտ իւլ ապատ համտ օլտուն : Ամին :
 6 Սիլի Քրիստոսըն 'ինայէթինէ տա'վէթ էտէնտէն
 զայրի պիր պէշարէթէ պէջլէ սէրի'էն ինթիգալ
 7 էթմիլիսիզէ թէ'աճճիւպ էտէրիմ : Պու տաթի
 պաշգա տէյիլ տիր , անճագ սիղի միւղթարիպ է-
 տէն վէ Քրիստոսըն պէշարէթինի թահրիֆ էթմէք
 8 իսթէյէն պիր թագըմ քիմնէլէր վար տըր : Լաթին
 էյէր պիղ եախօտ սէմատէն պիր մէլէք պլիլէ պիղիմ
 սիզէ թէպշիր էթմիլիսիզ պէշարէթտէն զայրիսինի
 9 սիզէ թէպշիր էտէրսէ , մէլ'ուն օլտուն : Մուգատ-
 տէմա տէտիլիմիզ կիպի , շիմաի տախի եինէ տէ-
 րիմ քի' էյէր պիր քիմնէ գապուլ էթմիլիսիզտէն
 զայրի պիր պէշարէթ սիզէ թէպշիր էտէրսէ , մէլ'ուն
 10 օլտուն : Զիրա շիմաի տտէմլէրի'ուն մի , եօգաս Ալ-
 Լահըն մը բիղասընը արարըմ , եախօտ տտէմլէրի'
 խօշնուտ էթմէք արզուսընտա մի իմ . զիրա էյէր ար-
 թըզ տտէմլէրի խօշնուտ էթմէ իտիմ , Քրիստոսըն
 գուլը օլմազ ըտըմ :
 11 Էյ պիրատերէրէր , թարաֆըմտան սիզէ թէպշիր
 օլտուն պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմատըզընը
 12 իշ'ար էտէրիմ , Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալ-
 տըմ , նէ տէ թա'լիմ օլտնտըմ , անճագ Յիսուս
 13 Քրիստոսըն վահէի իլէ ալլա : Զիրա պէնիմ պիր

զէման տիշանէթ ի Եհնուտիյէտէ օլտն հարէքեա-
 թըմը՝ ետ'նի Ալլահըն քիլիսէսինէ հատտէն զիյատէ
 14 թէ'ատտի վէ անը խարապ էթմէքտէ օլտըղըմը . վէ
 էճտաղըմըն բիվայաթընա զիյատէսիյլէ զշարէթքէշ
 օլտրադ , միլէթիմտէ պուլունան չօդ ագրանըմտան
 զիյատէ տիշանէթ ի Եհնուտիյէտէ թերագղը էյ-
 15 լէտիյիմի իշիթմիշ սինիզ , Լաքին պէնի վալիտէմին
 բահմինտէն պրըրըպ՝ քէնտի 'ինայէթ ի վասըթասըյ-
 16 լէ տա'վէթ էտէն Ալլահ , Թա'ֆէլէր արասընտա
 թէպշիր էթմէքիյիմ իշիւն , քէնտի Օղլընը պանա
 քէշֆ էթմէյի միւնասիպ կէօրտիւյիւ վաղըթտա՝
 17 տէր հալ թէնէ վէ գանա ասնըշմատըմ : Շէմ տախի
 Եերուշալիմէ , պէնտէն էվվէլ ըսուլ օլանլարըն
 եանընա չըգմայըպ , ֆադաթ Արապիսթանա կիթ-
 18 տիմ , վէ եինէ Տըմըշգա 'ավտէթ էթտիմ : Պա'տէ-
 հու իւչ սէնէ սօնկրա , Պետրոս իլէ կէօրիւշմէք
 իւղըէ , Եերուշալիմէ չըգըպ՝ եանընտա օն պէշ կիւն
 19 մէքս էյլէտիմ , վէ Լաքին ըսուլլէրտէն Բապպըն
 գարնասաշը Ետ'գուպտան զայրիսինի կէօրմէտիմ :
 20 վէ սիղէ եաղմագտա օլտըղըմ շէյլէր խուսուսընտա ,
 եալան սէօյլէմէտիյիմ Ալլահըն հուզուընտա 'այն
 21 տըր , Պա'տէհու Սիւրիա իլէ Գիլիգիս սէմթլէրինէ
 22 կէլտիմ , վէ Քրիստոստա օլան Եհնուտիյէ քիլի-
 23 սէլէրինէ շախսէն մա'րուֆ տէյիլ իտիմ . Անճագ՝
 Պիղէ պիր զէման թէ'ատտի էտէն մուգաստտէմա
 խարապ էթտիյի իմանը շիմտի թէպշիր էտիյօր՝
 24 տէյիլ խապէր ալարագ , Հաղգըմտա Ալլահա համտ
 էտէրլէր իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօնկրա թիթօը տասի պէ-
րապէր ալըպ՝ Պարնապաս իլէ եինէ Եէրուշալմէ
2 չըգտըմ, Վէ վահի միւճիպինճէ չըգտըմ, վէ տն-
լէրէ թա'իֆէլէր պէյնինտէ վա'ղ էթմէքտէ օլը-
ղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ. Լաքին պօշ եէ.
րէ սէյիրթմէյէյիմ, եա սէյիրթմիշ օլմայայըմ
տէյիւ սահիպ ի ի'թիպար օլանլարա թէնհաճէ պէ.
3 Եան էյլէրիմ: Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլու-
նան թիթօս Եուռնանի իքէն, խաթն օլունմաղա
4 մէճպուր օլմատը: Պու իսէ պիզի էսիր էթմէք իւղ-
րէ, Քրիստոս Յիսուստա օլան հիւրիյէթիմիպի
թէճէսսիւս էթմէյէ խաֆի'էն սիվիշէրէք իչէրի կի-
5 րէն քեռզիպ պիրատէրլէր սէպէպինտէն իտի: Լա-
քին հազիգաթ ը պէշարէթին սիղտէ սապիթ գալ-
մաար իչիւն, իթա'աթ եօլը իլէ անլէրի պիր սա'աթ
6 պիլէ տինկլէմէտիք: Լաքին սահիպ ի ի'թիպար
'ատտ օլունանլար հեր նէ իտիլէր իսէ՝ պէնճէ ֆարգ
եօգ տըր. (Ալլահ ինսան խաթըննա պագմաղ.)
զիրա սահիպ ի ի'թիպար օլանլար պանա զիյատէ
7 պիր շէյ իֆատէ էթմէտիլէր: Լաքին պիլ 'աքս
խիթան րէսալէթինտէ Պետրոսըն վասըթաթլէ
'ամիլ օլան զաթ թա'իֆէլէրտէ տախի պէնիմ վա-
8 սըթամ իլէ 'ամիլ օլտրղընտան, Մախթուլարա
օլան պէշարէթին Պետրոսա իհալէ օլունտըղը միսիլ-
լիւ, զայր ի մախթուլարա օլան պէշարէթին պանա
իհալէ օլունտըղըն կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն
'ինայէթի անկլամալարըյլէ, պիզ թա'իֆէլէրէ,

- քէնտիւէր իսէ մախթունլարա կիթմէք իւզրէ ,
 9 իմատ ի'թիպար օլունան Եւագուպ վէ ֆէֆաւ վէ
 Եուհաննա պանա վէ Պարնապասա միւշարէքէթ
 10 իչիւն սաղ էլլէրինի վէրտիւէր : Անճագ ֆուգարա-
 յը խաթրտա թութմամըզը Էթէրէրէր . պէն տախի
 11 հէման պունուն իճրասընա հիմմէթ էլլէտիմ : Ամմա
 Պետրոս Անթաքիայա կէլտիյի զէման , թա'զիրէ
 միւսթահագ օլտըզընտան՝ միւսվաճէհէթէն տնա
 12 մուգավէմէթ էթտիմ : Զիրա Եւագուպ թարաֆըն-
 տան պա'զը քիմէլէր կէլմէզտէն ագտէմ , թա'ի-
 ֆէլէր իլէ պերապէր թա'ամ էտէր իտի , լաքին
 անլէր կէլտիլլէրինտէ՝ էհլ ի խիթան օլանլարտան
 13 գօրգարագ , կէրի չէքիլիպ պրըլտը : Վէ սա'իր Եե-
 հուտիւէր տախի անըն իլէ պերապէր ըի'ա էթտիլլէր ,
 հաթթա անլէրին ըի'ալէրինէ Պարնապաս տախի
 14 ալտանտը : Լաքին պէշարէթին հագիգաթընա կէօ-
 րէ տօղու հարէքէթ էթմէտիլլէրինի կէօրտիւլիւմ
 տէ , ճիւմլէսինին հուզուրընտա Պետրոսա տէտիմ
 քի՝ Էյէր սէն Եէհուտի իքէն , Եէհուտի կիպի
 տէյիլ , անճագ թա'իֆէ կիպի եաշար իսէն , թա'ի-
 ֆէլէրի Եէհուտի կիպի հարէքէթ էթմէյէ նա'սըլ
 15 իճպար էտէրոին : Պիզ 'ան ասըլ Եէհուտի օլուպ'
 16 թա'իֆէլէրտէն կիւննա հքեար օլմայարագ , ինսան շէ-
 րի'աթ ամէլլէրիլլէ տէյիլ , անճագ Յիսուս ֆրիստոս-
 տա օլան իմանը վասըթասըլլէ թէպրիր օլունաճաղը-
 նը պիլտիյիմիզտէն , պիզ տախի շէրի'աթ 'ամէլլէրիլլէ
 տէյիլ , անճագ ֆրիստոսա օլան իմանլէ թէպրիր
 օլունմագ իւզրէ , Յիսուս ֆրիստոսա իման կէթիր-
 տիք . զիրա շէրի'աթ 'ամէլլէրիլլէ հիչ պիր պէշըր
 17 թէպրիր օլունմաղ : Վէ էյէր ֆրիստոսըն վասըթա-

սըյլէ թէպրիր օլունմագ իսթէր իքէն , պիղ քէն .
 տիմիղ տախի կիւնաճքեար պուլունուր իսէր ,
 18 Գրիստոս կիւնաճ խատիմի մի տիր . հաշա . Ձիւս
 էյէր երգտըղմ շէյլէրի թէքրար պինա էտերսէմ ,
 19 քէնտիմի գապահաթլը կէօսթէրիրիմ : Ձիւսքի պէն
 Ալլահա եաշամագ իւզրէ , շէրի'աթ վասըթասըյլէ
 20 շէրի'աթա էօլտիւմ . Գրիստոս իլէ պերապեր սալլ
 օլունտըմ . վէ արթըգ պէն եաշամայօրմ . ան .
 ճագ Գրիստոս պէնտէ եաշայօր . շիմտի իսէ թէն .
 տէ եաշատըգճա պէնի սէվէն վէ քէնտիսինի պէնիմ
 իչիւն թէսլիմ էտէն իպնուլլահա օլան իման իլէ
 21 եաշարմ : Ալլահն 'ինայէթինի իպթալ էթիմէմ .
 զիրա էյէր սալահ շէրի'աթ վասըթասըյլէ օլա ,
 Գրիստոս պիհուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Եյ 'ագըսըղ Ղալաթիալըլար , Յիսուս Գրիստոս
 արանըղտա սալլ օլունմուշ կիպի կէօգլէրինիլին
 էօնիւնտէ րէսմ օլունմուշ իքէն , սիզի [հագիգա-
 թա իթա'աթ էթմէքտէն] քի՞մ իղլալ էթտի :
- 2 Սիզտէն եալընըղ պունու անկամագ իսթէրիմ .
 Բուհը շէրի'աթ 'ամէլէրիլէ մի , եօգսա իմա՞ն
- 3 իսթիմա'ը իլէ մի ալտընըղ : Պու գատար 'ագըսըղ
 մը սընըղ , Բուհ իլէ պաշամըշ իքէն , շիմտի թէն
- 4 իլէ մի խիթամ պուլուրսընըղ : Պու գատար շէյ-
 լէրի պիհուտէ եէրէ՞ մի չէքտինիլ , էյէր Ֆիլ
- 5 վագը՝ պիհուտէ եէրէ իսէ : Իմտի սիզէ Բուհը
 իհսան էտիպ՝ արանըղտա միւ՛ճիզէլէր իճրա էտէն :

- շերի'աթ 'ամէլէրի⁶ իլէ մի , եօգսա իմա⁶ն իսթի-
 6 մա'ը իլէ մի երէր : Նիթէքիմ՝ Ապրահամ՝ Ալահա
 իման էթտի , վէ անա սալաճ 'ատտ օլունտու :
 7 Հալ պէջլէ իքէն՝ իմանտան օլանլարըն Ապրահա-
 8 մըն էվլատը օլտըգլարընը պիլինիդ : Վէ թա'իֆէ-
 լէրի իման իլէ Ալահըն թէպրիր էտէճէյինի ֆի-
 թապ էվլէլա պիլտիյինտէն , Ապրահամա՝ ճէմի' ի
 միլէլ սէնտէ միւպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյիւ մու-
 9 գատտէմա թէպլիր էյլէտի : իմտի էհլ ի իման
 օլանլար միւ'մին Ապրահամ իլէ պէրապէր միւպա-
 10 րէքլէնիրլէր : Զիւնքի էհլ ի ա'մալը շերի'աթ օլան-
 լարըն ծիւմլէսի լա'նէթ ալթընտա տըրլար . զիրա՝
 Շերի'աթ քիթապընտա պիլ ծիւմլէ մուհարրէր օլան
 շէյլէրի իծրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն քիմ-
 11 սէ մէլ'ուն օլուն՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Վէ
 'ինտ Ալահ հիչ պիր քիմնէնին շերի'աթ իլէ թէպ-
 րիր օլանմատըղը տէրքետը տըր , չիւնքի՝ Սալիհ
 12 իման իլէ եաշայաճագ տըր : Շերի'աթ իսէ իման
 թարիգիլէ օլմայըպ , անճագ՝ էլ-ֆիլ իծրա էտէն
 13 ատէմ՝ անլէր իլէ եաշայաճագ տըր : Բրիստոս պի-
 ղիմ իլիւն մէլ'ուն օլուպ՝ պիլի շերի'աթըն լա'նէ-
 թինտէն խէլաս էյլէտի . (զիրա՝ Աղաճ իւզէրինտէ
 հէր ասըլան մէլ'ուն տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր .)
 14 Թա քի Ապրահամա մէլ'ուն օլան պէրէքէթ ֆիսուս
 Բրիստոսա թա'իֆէլէրէ վասըլ օլուպ՝ իման վա-
 15 ղըթասըլլէ Բուհըն վա'տընա նա'իլ օլալըմ՝ էյ
 պիրտտէրլէր , ինսանճա սէջլէյօրըմ . թաասըղ
 օլունմուշ 'ահտը վէլէվ ինսանըն պիլէ օլու , պիր
 քիմնէ իպթալ եախօտ իւզէրինէ 'իլալէ էթմէդ :
 16 իմտի վա'տլէր Ապրահամա վէ անըն նէսլինէ օլուն-

- տըլար . քեարէթ իշխան Կեօյէր կիպի՝ վէ անն
 նէսլէրինէ տէմէյիպի՝ անճադ ֆերտ իշխան Կեօյէր
 կիպի՝ վէ սէնին նէսլինէ Դեյօր . պու տախի ֆրիս .
- 17 տոս տըր : Լաքին տերիմ՝ քի՝ տէօրթ եւիզ օթուզ
 սէնէ սօնկրա վէրիլէն շերի՝աթ , վա՛տը իպթալ էթ .
 մէք իւզրէ , Ալլահ թարաֆընտան ֆրիստոստ էէ
 վէլտէն թասադգ օլունմուշ օլան 'ահաը նէսի էտէ .
- 18 մէզ : Զիրա էյէր միրոս շերի՝աթտան իսէ , աբ .
 թըգ վա՛տտէն տէյիլ տիր . հալ պու քի Ալլահ
 անը Ապրահամա վա՛տ թարիգիլէ իհսան էյէտի
- 19 Էյլէ իսէ շերի՝աթ նէ՞ իշխան տիր . հազգընտ
 վա՛տ օլունան նէսլ զուհուր էտինճէյէտէք , թէ
 ճափուզաթ սէպէպինտէն 'իլավէ օլունուպի՝ մէլքէ
 րին վասըթասըյլէ պիր միյանճընն էէտիլէ թէր .
- 20 թիպ օլունտու : Լաքին միյանճը պիր Բ-ֆ իշխան
- 21 օլմալ , ֆադաթ Ալլահ պիր տիր : Իմտի շերի՝աթ
 Ալլահըն վա՛տլէրինէ մուխալֆ մի տիր . հալ .
 զիրա էյէր հայաթ վէրմէյէ միւգթէտիր օլան շէ
 րի՝աթ վէրիլմիշ օլտա իտի , հազիգաթէն ոսլահ
- 22 շերի՝աթտան օլուր իտի : Լաքին վա՛տ Յիսուս
 ֆրիստոս օլան իման իլէ միւ՛միլլէրէ իթա օլուն .
 մասը իշխան , ֆիթապ ճիւմէսինի կիւնահ ալթըն
- 23 գափատը : վէ իման կէլմէզտէն էվլէլ՝ միւնքէշիֆ
 օլաճադ իման իշխան շերի՝աթ ալթընտա գափանմը
- 24 օլարագ , մահֆուզ գալտըգ : Էյ հասըլ շերի՝աթ
 ֆրիստոս Էթիէրֆէ իշխան պիղիմ միւ՛էտապիլմիլ
 օլտու , թա քի իմանտան թէպրիր օլունալմ :
- 25 Լաքին իման կէլմիշ օլտըգտան սօնկրտ տըրթգ
- 26 մու՛էտապիլ ալթընտա տէյիլ իլ : Զիրա ֆրիստոս
 Յիսուստա օլան իմանըն վասըթասըյլէ , ճիւմէնիլ

- 27 Ալլահըն էվլաաը սընըզ : Զիրա սիզին ճիւմէնիզ քի Քըստոսս վաֆթիզ օլունտընըզ , Քըրիստոսը կի-
- 28 յինմիշ սինիզ : Նէ Եէհուաի , նէ աէ Եունանի վար , նէ գուլ , նէ աէ հիւրը վար , նէ երբէք նէ աէ տիշի վար , չիւնքի ճիւմէնիզ Քըրիստոս Յիսուս-
- 29 տա պիր սինիզ : Վէ էյէր սիզ Քըրիստոսըն իսէնիզ , պու էճլտէն Ապրահամըն նէսլի վէ վա'տ միւճի- պինճէ վարիսլէր սինիզ :

ՊԱՊ 4

- 1 Լաքին տէրիմ՝ քի՝ վարիս սապի օլտըգճա , հէր շէյին սահիպի իսէ աէ , գուլտան հիշ պիր ֆարգը
- 2 օլմայըպ , Փէտէրինին թա'նին էթտիյի վագթատէ- կին , վասիլէր վէ քէթիիւտալար ալթընտա աըր :
- 3 Քէզալիք պիզ տախի սապի պուլունտըղըմըզ վագթթ , տիւնէանըն երբէանը ալթընտա գուլլըգտա իտիք :
- 4 Լաքին վագթըն թէմամիյէթի օլունճա , Ալլահ քէնտի Սղլընը գարբտան տօղմուշ վէ շէրի'աթ
- 5 թահթընա կիրմիշ օլարագ՝ իրսալ էյլէտի , թա քի թէպէննիյէ նա'իլ օլմամըզ իչիւն , շէրի'աթ
- 6 թահթընտա օլանլարը խէլաս էտէ : Վէ օղուլար օլտըղընըլտան Ալլահ որիզին գալպլէրինիզէ քէնտի Սղլընըն՝ Ապպա , Փէտէր՝ նիտա էտէն բուհընը իր-
- 7 սալ էյլէտի : Իմաի արթըգ գուլ տէյիլ , անճագ օղուլ սըն . վէ էյէր օղուլ իսէն , Քըրիստոսըն վա-
- 8 սթթաուրյլէ տախի Ալլահըն վարիսի սին : Լաքին օլ ղէման Ալլահը պիլմէզ իքէն՝ ղաթէն իլահ օլ-
- 9 մայանլարա գուլլըգ էտէր իտինիզ : Շիմտի իսէ սիզ Ալլահը պիլմիշ , վէ պախուսուս Ալլահ թարաֆըն-

- տան պիլինմիշ իբէն՝ նա՞յրը շօլ զա՛րիք վէ ֆո-
գիր էրքեանա թէքրար գուլըգ էթմէք իսթէյերէք ,
10 անլէրէ ըիւճու՝ էտէրսինիզ : Կիւնէր վէ այլար վէ
11 վազըթլար վէ սէնէլէրէ ըր՛այէթ էտէրսինիզ : Սի-
զին իչիւն գօրգարըմ՝ քի ուղըռնըղտա չէքսիլիմ
էմէք պիհուտէ կիտէճէք տիր :
- 12 Էյ պիրատերլէր , սիզէ ըիճա էտէրիմ , պէնիմ
կիպի օլունըզ , զիրա պէն տախի սիզին կիպի օլ
տոււմ . սիզ պանա պիր վէճճլէ դատր էթմէտինիզ :
13 Մա՛յիւմինիզ տիր քի իւք տէֆ՛ա սիզէ թէն զա-
14 ՛իֆլէյի իլէ պէշարէթի թէպլէր էյլէտիմ : Սիզ տոսի
թէնիմտէ օլան թէճրիւպէսի թաճգիր վէ անտէն
իքրաճ էթմէյիպ՝ պիլաքս պէնի Ալլահըն պիր մէլէ-
յի կիպի , վէ Գրիստոս Յիսուս կիպի գապուլ էթ-
15 տինիզ : Իմտի սիզին միւպարէքլէյինիզ նէ՞ խի .
զիրա սիզին իչիւն շէհաաէթ էտէրիմ՝ քի միւմքին
օլապլար , կէօլլէրինիզի չըգարըպ պանա վէրիր իտի-
16 նիզ : Իմտի սիզէ հադիգաթը սէզլէտիյիմ իչիւն՝
17 տիւշմէնինի՞ղ մի օլտոււմ : Սիզին զայրէթինիզի
չէքիօլըար իսէ տէ , խայր իչիւն օլմայըպ՝ անճադ
սիզ քէնտիլէրին զայրէթինի չէքէսինիզ տէյիւ՝
18 սիզի թէֆրիգ էթմէք իսթէրլէր : Ամմա էյի շէյէ
զայրէթէշ օլմագ , էալլընըգ էանընըղտա պուլըն-
տըղըմ վազըթ տէյիւ , անճադ հէր վազըթ էյի
19 տիր : Էյ չօճուգլարըմ , Գրիստոս սիզաէ սուրէթ
փեզիր օլունճայատկին , սիզին իչիւն եինէ աղլը
20 չէքմէքտէ օլարագ , Շիմտի էանընըղտա պուլըն-
մագ վէ սէսիմի տէյիշտիրմէք իսթէր իտիմ , վէրա
սիզին հադգընըղտա շիւպհէտէ իմ :
21 Էյ շէրի՛աթ թաճթընտա օլմագ իսթէյէնլէր :

- դանա սէօյլէյինիլ , շէրի'աթը տինկլէմէ՞ղ մի սի-
- 22 նիլ : Զիրա Ապրահամն իբի օղլու վար իտի , պի-
րի ճարիյէտէն վէ տիկէրի հիւրրէտէն՝ տէյիւ մու-
- 23 հարրէր տիր : Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ թէն ճի-
հէթիյլէ , հիւրրէտէն օլան իսէ՞ վա'ա իլէ սօղտու :
- 24 Վէ պու շէյլէր բէմլ թարիգիյլէ թէֆսիր օղու-
նուր , զիրա պունլար շօլ իբի 'ահա տլր քի պիրի
թուր ի Սինատան օղուպ՝ օլ տախի գուլլըդ իշին
- 25 սօղուրան Հաճար տլր : Զիրա Հաճար 'Արապիս-
թանտո պուլունան թուր ի Սինա օղուպ՝ շիմտիքի
Եէրուշուիմէ միւշապիհ տիր , վէ քէնտի էվլատը
- 26 իլէ պէրապէր գուլլըդ էտիյօր : Ամնա ճիւմլէմիզին
վալէտէտի օլան Եօգարըքի Եէրուշուիմ հիւրրէ տիր :
- 27 Զիրա՝ Լյ սէն սօղուրմայան 'ադիր , շատ օլ ,
էյ աղըր չէքմէմիշ օլան , պիւլէնտ սվաղ իլէ նի-
տա էյլէ . զիրա մէթրուքէնին էվլատը գէվճի օլա-
նըն էվլատընտան զիյատէ օլաճագ տլր՝ տէյիւ
մուհարրէր տիր :
- 28 Իմտի պիլ , էյ պիրատէրլէր , իսհագ միսիլլիւ
- 29 վա'տ էվլատը իլ : Լաքին օլ զէման թէն ճիհէթիյլէ
սօղան՝ բուհ ճիհէթիյլէ սօղանա թէ'ատտի էթտիյի
- 30 միսիլլիւ , շիմտի տախի պէօյլէ տիր : Լաքին ֆիթապ
նէ՞ պույուրուր . ճարիյէ իլէ օղլընը իխրաճ էյլէ ,
զիրա ճարիյէնին օղլու հիւրրէնին օղլու իլէ պէրա-
- 31 պէր միրաա տլմայաճագ տլր : Վէլհասըլ , պիրա-
տէրլէր , պիլ ճարիյէնին տէյիլ , անճագ հիւրրէ-
նին էվլատը իլ :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Բրիստոսըն պիգէ իհասն էթտիյի հիւրի-
յէթտէ սապիթ գատէմ՝ օլունըզ, վէ թէքար
գուլըզ պօյունտըրըղնա կիրիֆթար օլմայընը:
- 2 Իշթէ պէն փալլօս սիգէ սէջլէրիմ՝ քի՝ էյէր խաթն
օլունուրսանըզ, Բրիստոս սիգէ պիր ֆա՛խտէ էթ-
- 3 մէզ: Վէ հէր պիր խաթն օլունան տտէմէ՛ պիւ-
թիւն շէրի՛աթը իծրա էթմէյէ պօրծլը օլտըղնա
- 4 եինէ շէհատէթ էտէրիմ: Սիզ քի շէրի՛աթ իէ
թէպրիր օլունմադտա սընըզ, Բրիստոստան պըլը-
- 5 լըպ՝ ինայէթտէն տիւշտիւնիւզ: Զիրա պիզ իման
վաքըթասըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Բուհ էլէ միւն-
- 6 թազիւր իզ: Զիւնքի Բրիստոս Յիսուստա նէ խի-
թան, նէ տէ խիթանսըզլըզ պիր շէյէ էարար,
տնճադ մոհհապպէթլէ՛ ամիլ օլան իման լըլմ՝ Գըլ:
- 7 Էյի սէյիրտիյօր իտինիզ. տիզի հագիգաթա իթա-
- 8 աթ էթմէքտէն քի՞մ՝ մէն՝ էյլէտի: Պու թահրէք
սիգի տա՛վէթ էտէն թարաֆընտան տէյիլ տիր:
- 9 Պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալար: (10) Ղայ-
րի ֆիքրտէ պուլունմոմանըզ իչիւն հազգընըտա
Բապպտա ի՛թիմտըմ՝ վար. ամմա սիգէ իզթիրտա
վէրէն հէր քիմ՝ իսէ, ճեղասընը չէքէճէք տիր:
- 11 Լտրին, էյ պիրատէրլէր, էյէր պէն տահա խիթան
վա՛ղ էտիյօրսամ, նի՞չիւն հալա թէ՛ատտի կէօ-
րիւյօրըմ. օլ թազտիրտէ խաչըն թէօքէզի իպ՛մալ
- 12 օլունտու: Քէաշքի սիգի իֆսատ էտէնլէր քիւլէ-
էն միւնգաթի՛ օլայըտը:
- 13 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, հիւրրիյէթէ տա՛վէթ

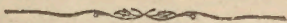
օլունտընդ . անճագ պու հիւրրիյէթ թէնէ ֆուր-
 օաթ իչիւն օլմասըն , լաքին մուհապպէթ իլէ պիրի
 14 պիրինիլէ խըտմէթ էտինիլ : Չիւնքի պիւթիւն շէ-
 րի'աթ պիր քէլամտա իթմամ օլունուր' եա'նի
 15 Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին : Վէ լաքին էյէր
 պիրի պիրինիլի ըսըրպ եէյէճէք օլուրսանըլ , սագը-
 նընըլ քի պիրի պիրինիլատէն թէլէֆ օլմայասընըլ :
 16 Ֆագաթ տէրիմ' քի' Բուհ իլէ սիւլուք էտինիլ , վէ
 թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլունմայաճագսընըլ :
 17 Ձիրա թէն րուհա գարշը , րուհ տախի թէնէ գարշը
 արղու էտէր . պուլնտր տախի պիրի պիրինէ մուխալիֆ
 տիր , շէյլէ քի սիլ հէման իսթէտիյինիլ շէյլէրի
 18 եափամազսընըլ : Ամմա էյէր Բուհ իլէ տէլալէթ
 օլունուր իսէնիլ , շէրի'աթ թահթընտա տէյիլ
 19 սինիլ : Վէ թէնին 'ամէլլէրի աշիքեսար օլուպ' ան-
 լէր տախի զինա վէ ֆահշ վէ նափաքլէք վէ ֆիւ-
 20 ճուր , վէ փութփէրէսթլէք վէ սիհր վէ 'ատապլէթ
 վէ նիզա'լար վէ գըղգանճլըգ վէ զազապ վէ միւնա-
 21 զա'ա վէ իսթիլաֆ վէ ֆըրգալար , վէ հասէտ վէ
 դաթլ վէ սերխօշլըգլար վէ լէօ'պիյաթ վէ պուլն-
 լարըն էմնալի քի էվվէլտէն սիլգէ սէյլէտիյիմ' վէճհ
 իւզըն , շիմտի տախի սէյլէրիմ' քի' պէյլէ շէյլէրի
 իշէյէնլէր մէլէրիւթ Ուլլահը թէվէրրիւս էթմէյէ-
 22 ճէքէր տիր : Լաքին Բուհըն մէյվէսի մուհապպէթ
 վէ սիւրուր վէ սէլամէթ վէ թէէննի վէ լութֆ վէ
 խայրխահլըգ վէ սըտգ վէ հիլմ' վէ զապթ ի նէֆս
 23 տիր . Պու մագուլէ շէյլէրի գարշը շէրի'աթ եօգ
 24 տըր : Վէ ֆրիստոսըն օլսն քիմսէլէր թէնի անըն
 25 հէվէսլէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ սալպ էթտիլէր : Էյէր
 Բուհ իլէ եաշար իսէք , Բուհ իլէ տախի սիւլուք

26 Էտէլիմ: Պիրի պիրիմիդէ թաճրիք էտիպ՝ պիրի պիրիմիդէ հոսէտ էտէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա՛լլ
օլմայալըմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Եյ պիրատէրլէր, էյէր պիր ատէմ զաֆլիէն պիր
խաթատա թութուլուրա, սիզ քի բուհանի սի-
նիզ, պէջլէ քիմնէյի հիլմ բուհը իլէ իսլահ էտի-
նիզ, վէ պուհնուլէ պերապէր քէնտինի սաղըն:
- 2 Եէն տախի իզվայէ տիւշէյէսին: Պիրի պիրիմիդին
աղըրըզլարընը թաշըյընըզ, վէ պէջլէճէ ֆիրատ-
- 3 սըն շէրի'աթընը իթմամ էյլէյինիզ. Չիրա էյէր
պիր քիմնէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտինի պիր
- 4 շէյ զանն էտէրսէ, քէնտինի ալտատըր: Ամա
հէր քէս քէնտի 'ամէլինի միւվազէնէ էթսին, վէ
օլ զէման զայրիսի իչիւն տէյիլ, եալընըզ քէնտի
- 5 իչիւն իֆթիխարը օլաճագ, Չիրա հէր քէս քէնտի
էիւքիւնիլ թաշըյաճագ տըր:
- 6 Քէլամոա թալիմ օլունան քիմնէ մու'ալլիմինի
- 7 հէր կէօնէ նի'մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին: Ալ-
տամայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլունմազ. զիրա ա-
տէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման անը պիչէճէք տիր:
- 8 Չիւնքի քէնտի թէնի իչիւն էքէն թէնտէն ֆէսաթ
պիչէճէք. վէ բուհ իչիւն էքէն՝ բուհտան հայրթը
հպէտիյէ պիչէճէք տիր: Լաքին խայր իշէմէքտէն
օսանմայալըմ. զիրա բէխազէթտէ պուլունմատըրը-
- 10 մըզ թագտիրտէ, մէվսիմինտէ պիչէճէյիզ: Հալ
պէջլէ իքէն, վազթըմըզ օլտըգճա, հէր քէնտի
խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլէք էտէլիմ:

- 11 Պագրնըզ, քէնտի ետիմ իլէ սիզէ նասըլ ետ-
- 12 զըլար քազտըմ: Թէն ճիհէթիլէ կիւզէլ կէօրիւն-
մէք իսթէյէնըր խաթն օլունմանըզ իպրամ է-
տէրլէր, պու տախի անճագ ֆրիստոսըն խաչը իչիւն
- 13 Թէ'տտտի կէօրմէմէլէրի իչիւն տիր: Զիրա խաթն
օլունանլար քէնտիլէր պիլէ շէրի'տթը հըֆզ էթմէ-
յիպ' տնճագ սիզին Թէնինիզ իլէ իֆթիխար էթ-
մէլէրի իչիւն, սիզին խաթն օլունմանըզ իսթէյօր-
- 14 լար: Լաքին հաշա քի պէն Բապպըմըզ Յիսուս
ֆրիստոսըն խաչընտան զայրի շէյ իլէ իֆթիխար
էտէյիմ. անըն վասըթասըյլէ տիւնեա պունոս,
- 15 պէն տախի տիւնեպա սալպ օլունտըմ: Զիրա
ֆրիստոս Յիսուստա նէ իիթան, նէ տէ իիթան-
օղղըզ պիր շէյէ ետրար. անճագ եէնի մախլուզ
- 16 օլմագ Լաշէ' Դըր: Վէ պու գանուլն իւզէ սիւլուք
էտէնլէրին քեաֆֆէսի իւզէրինէ վէ Ալլահըն իս-
րայէլի իւզէրինէ սէլամէթ վէ մէրհամէթ օլուն:
- 17 Պունտան պէյլէ քիմնէ պանա զահմէթ վէրմէսին.
զիրտ պէն ճէսէտիմտէ Բապպ Յիսուսըն պէրէլէրի-
- 18 նի Թաշըյօրըմ: Էյ պիրատէրլէր, Բապպըմըզ Յի-
սուս ֆրիստոսըն 'ինայէթի սիզին ըուհընըզ իլէ
օլուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԷՅՍՈՒՍԼԸԼԱՐԱ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիյէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսալլ
Փաւլոս , Էֆսուստա պուլունան մուգառաթէսլէրէ ,
- 2 վէ Գրիստոս Յիսուստա պուլունան միւ'մինլէրէ . փե-
տերիմիլ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն թա-
րաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Միւպարէք օլտուն Բապպըմըլ Յիսուս Գրիստո-
սըն փէտերի Ալլահ , քի պիզի սէմավիյաթտա
Գրիստոսըն վասըթասըլլէ քեռաֆֆէ ի պերէքէթը
4 բուհանիյէյէ նա'իլ էյլէտի . Նիթէքիմ քէնտի
հուզըւրընտա մուհապպէթտէ մուգառաթս վէ է-
քէսիլ օլմամըլ իչիւն , տիւնեանըն թէ'սիւն .
- 5 տէն էվվէլ պիզի անտէ ինթիխապ էյլէտի . Վէ
Սէվկիւլիւսիւնտէ պիզի մաղհար էյլէտիյի 'իզգէթ ի
6 'ինայէթիւնին մէտհի իչիւն , ֆէնտի իրատէթիւնին
բիզաընտ կէօրէ , քէնտիւնէ Յիսուս Գրիստոսըն
վասըթասըլլէ պիզի թէպէննիյէ թադտիլ էյլէտի :
- 7 Անտէ տախի պիզ գանընըն վասըթասըլլէ ֆիտի-
8 յէյէ , Ես'նի պիզէ քէմալ ի հիքմէթ վէ ֆէհմ
իլէ թէգէիտ էյլէտիյի 'ինայէթիւնին ղընաընտ
կէօրէ , կիւնահլարըն մաղֆիրէթիւնէ մալէք իլ :

- 9 Վէ եղէլտէն պերու քէնտիտինտէ թասմիմ էյլէ-
տիյի Տիւան ի րիզասընա կէօրէ քէնտի իրատէթի-
10 նին սըրրընը , Նա'նի թէմամիյէթ ի եվգաթ թէտ-
պիրինտէ հէր շէյի , կէրէք սէմսվաթտա կէրէք
րու ի զէմինտէ պուլունան շէյլէրի Գրիստոստա
11 պիրէ ճէմ' էտէճէյինի պիզէ պիլտիրտի : Անըն
վասըթասըյլէ հէր շէյի քէնտի իրատէթինին
թէտպիրինէ կէօրէ իճրա էտէնին միւրատը միւ-
ճիպինճէ թագտիր օլունմաղլէ , վէրասէթէ նա-
12 'իլ օլտըդ , թա քի պիզ Գրիստոսա եվվէլ իւմիտ
էտէնլէր անըն ճէլալինին մէտհի իչիւն օլալըմ :
13 Վէ անա , սիզ տախի հագիգաթըն քէլամը օլան
իւլասընըըն պէշարէթինի իշիտիպ է-
վէ անա իման էթմէքլէ , վա'տ օլունան րուհ
14 իւլ Գուտս իլէ միւհըլէնտինիզ : Պու տախի
միւլքիւմիզին ֆիտիյէ օլունմասընատէք , անըն
ճէլալինին մէտհի իչիւն վէրասէթիմիզին փէյի տիր ,
15 Պու էճլտէն , պէն տախի րապպ Յիսուսա օլան
իմանընըը վէ ճիւմլէ մուգատտէսլէրէ օլան մու-
16 հապպէթինիզի իշիթմէքլէ , Սիզին իչիւն շիւքր
էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէյէրէք , սիզի տու'ա-
17 լարըմտա զիքր էտէրիմ . թա քի րապպըմըզ Յի-
սուս Գրիստոսըն Ալլահը , ճէլալին ֆէտէրի , անը
պիլմէք խուսուլընտա սիզէ հիքմէթ վէ վահի րու-
18 հընը իհասն պուլուրմասըյլէ , Գալպինիզին կէօզ-
լէրի թէնվիր օլունա , շէօյլէ քի անըն տա'վէթի-
նին իւմիտի նէ' , վէ մուգատտէսլէրտէ անըն միրա-
19 սընըն ճէլալինին զընասը նէ' , Վէ անըն գուտրէ-
թինին գուվլէթի իճրասընա կէօրէ , պիզ միւ'մին-
լէր հագըընտա գուտրէթի ֆա'իգէսինին 'աղամէ-

- 20 Թի նէ՝ օլտըղընը պիլէսինիզ : Պոռնու տախի փրիս.
տոստա , անը էմվաթտան իհեա էթմէքլէ , իծրո
21 էտիպ , Անը հէր րի՛սասէթ վէ հիւքիւմէթ վէ գուտ-
րէթ վէ սալթանաթըն վէ եալմըղ պու տիւնեու-
տա տէյիլ , անճագ ախրէթտէ տախի մէվսում
օլան հէր իսմին մաֆէվգինտէ , սէմալիյաթտա
22 քէնտի սաղընտա օթուրթտու . վէ հէր շէյի անըն
ոյագլարը ալթընա միւթի՝ գըլարագ , անը հէր
23 խուսուստա քիլիսէյէ րէ՛իս նաոպ էյլէտի : Պու
տախի անըն ճէսէտի օլուպ՝ ճիւմլէյի հէր շէյտէ
իւմալ էտէնին քէմալիյէթի տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիզի՝ խաթա վէ կիւնաշլարտա էօլիւշ
2 իքէն Աււահ Դէրէւնի . Անլէրաէ սիզ պիր զէման
պու տիւնեանըն րէվիշինէ կէօրէ հաւա հիւքիւմէ-
թինին րէ՛իսինէ , եա՛նի իթա՛աթսըղըղըն օղուլա-
րընտա շիմաի ՛աւիլ օլան րուհա կէօրէ հարէթ
3 էտերիտինիզ՝ Պոռնլարըն արասընտա պիլիմ՝ ճիւմլէ-
միզ տախի պիր զէմոն թէնիմիզին շէհլէթլէրինտէ
սիւլլուք էտիպ՝ թէն վէ էֆքեարըն միւրատլըրըն իճա
րա էտէրէք , սա՛իրլէր կիպի պիթ թապի՝ էհլ ի զա-
4 զապ իտիք : Լաքին Աււահ մէրհամէթտէ զանի օլ
մաղէ , պիզէ կէօթէրտիյի քէնտի ՛աղիմ մուհապ-
5 պէթինտէն նաշի , Պիզ խաթալարտա էօլիւ պուլնի-
տըղըմըզ հալտէ , պիզի փրիստոս իլէ պերապէր տի-
րիլթտի . (ինոյէթ իլէ իսէլա սպուլմուշսընը ,)
6 վէ Դէն անըն իլէ պերապէր իհեա էտիպ՝ սէմա-
վիյաթտա փրիստոս Յիսուս իլէ օթուրթտու :

- 7 թա քի Գրիստոս Յիսուստա պիղէ Եպրազ եյլէրէն
 Լուծի իլէ քէնտի 'ինայէթինն ֆապիլէթի զը-
 8 նաւընը կէլէճէք 'ասիրլէրտէ իզհար էտէ : Զիրա
 իման վասըթա օլարագ 'ինայէթլէ խէլաս պուլտը-
 նըլ . պու տախի սիզտէն օլմայըպ Ալլահն 'աթի-
 9 յէսի տիր . 'Ամէլլէրտէն տէյիլ տիր . թա քի
 10 քիմնէ իֆթիխար էթմէյէ : Զիրա պիղ անլէրտէ
 'իւլուք էյլէմէմիզ իւզըէ՝ Ալլահն մուգտտտէմա
 թէհիյէ էյլէտիյի ա'մալը հասանէ իչիւն Գրիս-
 տոս Յիսուստա խալզ օլունմուշ օլարագ , անըն
 'ամէլի իզ :
 11 իմտի խաթըրընզա կէթիրինիզ քի՝ սիզ պիր
 վագըթ թէնճէ թա'իֆէլէր օլուպ՝ վէ թէնտէ էլ իլէ
 իճրա գըլընարագ , մախթուն 'ատտ օլունան թա-
 րաֆընտան զայրի մախթուն 'ատտ օլունուր իտի-
 12 նիզ . Օլ զէման Գրիստոսըլ օլուպ՝ իսրայէլ միլ-
 լէթինէ էճնէպի , վէ վա'տըն 'աստլէրինտէն զարիպ
 պուլունարագ , պիր իւմիտէ մալիք օլմայըպ՝ տիւնէա-
 13 տա Ալլահնըլ իտինիզ : Շիմտի իտէ Գրիստոս Յի-
 սուստա՝ սիզ քի պիր վագըթ պա'իտ իտինիզ ,
 14 Գրիստոսըն գանը իլէ գարիպ օլաընըլ : Զիրա պի-
 զիմ սէլամէթ իմիզ օ տըր , չիւնքի օ իքիսինի պիր
 15 էյլէյիպ . քէնտի թէնիլլէ օրթա տիվարը՝ եա'նի
 'ատապէթի երգմաղլէ , նիզամաթ իլէ էվամիրին
 շէրի'աթընը նէսիս էյլէտի . թա քի սէլամէթ հու-
 սուլ կէթիլէրէք , իքիսինի քէնտինտէ պիր ինսանը
 16 ճէտիտ խալզ էտէ . վէ քէնտի խաչը իլէ 'ատա-
 վէթի հէլաք էթմիշ օլարագ , անըն վասըթասըյլէ
 իքիսինի պիր ճէսէտտէ Ալլահ իլէ պարըշտըրա ,
 17 վէ կէլիպ՝ սիզ պա'իտ օլանլարա վէ հէմտէ գարիպ

- 18 օլանլարա սէլամէթի թէպչիր էյլէտի : Զիրա իքի-
միզին պիր բուհտա փետերէ թէգարբուպը անըն
19 վասըթասըյլէ տիր : Պինա'էն 'ալէյհ Կունտան
պէյլէ՝ զարիպ վէ միւսաֆիր օլմայըպ , աննապ մու-
գատտէպէրին միլլէթասաշլարը վէ Ալլահն էհէ ի
20 պէյթինտէն սինիլ . Սիլ բէսուլլէրին վէ փէյղամ-
պէրլէրին թէմէլի իւզէրինէ պինա օլունտընը ,
պունտուն տա քէօշէ թաշը պիզ զաթ Յիսուս Գրիս-
21 տոս քէնտիսի տիր , Գի պիւթիւն պինա անտէ
թէրքիպ օլունմաղլէ , Բապպտա մուգատտէս պիբ
22 Տէյքէլ օլմադ իւզլէ պէյիւմէքտէ տիր , վէ ան-
տէ սիզ տախի Բուհ իլէ Ալլահն մէսքէնի օլմադ
իւզլէ , պէրապէր պինա օլունըյօրսընըլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէպէպտէն պէն փալլօս սիզ թա'իֆէլէր իչիւն
2 Գրիստոս Յիսուսըն մահպուսը օլարադ , Ալլահն
պանա սիզին իչիւն իհալէ օլունմուշ օլան 'ինայէ-
3 թինին իտարէսինի , Ես'նի պանա պու սըրըր Է-
համ իլէ պիլտիրտիյինի պիլա շիւպհէ իշիթմիշի-
նիլ , նիթէքիմ էվլէլա մուսթասարճա եազըմ՝
4 Անը օգույուպ՝ Գրիստոսըն սըրըր խուսուսընտա
5 պէնիմ վուգուֆըմը անկլայա պիլիրսինիլ : Պու սըր-
տախի , ես'նի թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթասըյլէ
Գրիստոստա միրաս շէրիքի վէ Տէմճէստ վէ վա-
6 տընա հիսսէտար օլմալարը , Շիմաի անըն մուգատ-
տէս բէսուլլէրինէ վէ փէյղամպէրլէրինէ Բուհ իլէ
քէշֆ օլունտըղը միսիլլիւ ա'սարը սա'իրէտէ պէնի
7 ատէմէ պիլտիրիլմէտի : Պէն տախի Ալլահն գուտ-

- բերթնին ֆիլի իւզրէ , պանա վերիլէն մէվճիպէ ի
 'ինայէթի միւճիպինճէ օլ պէւրէթին խաւթի օլ
 8 տում . Պէն ճիւմլէ մուգաւտտէպլերին էն էտնաւը
 պուլունարղըմ հալտէ , պու 'ինայէթ' եա'նի թա'ի-
 ֆէլէր արասընտա ֆրիստոսըն 'ազլլ էրմէյէն զը-
 9 նասընը թէպշիր էտիպ , Հէր շէյի [Յիսուս ֆրիս-
 տոսըն վասըթասըյլէ] խալղ էտէն Ալլահըն նէգ-
 աինտէ , էզէլտէն մէքթում օլան սըրրըն նիզամը
 նէ օլտըղը հազգընտա՝ ճիւմլէյի թէնվիր էթմէք-
 10 լէք պանա իհասն օլունտու : Շէյլէ քի Ալլահըն
 հիքմէթ ի միւթէնէվվի'էսի շիմտի քիլիսէնին վա-
 սըթասըյլէ սէմավիյաթտա օլան ըի'ասէթլէր վէ
 11 հիւքիւմէթլէրէ Բապպըմըղ ֆրիստոս Յիսուստա
 էթալի թագաիր ի էզէլի միւճիպինճէ պիլտիրիլէ .
 12 Պիզիմ տախի անըն վասըթասըյլէ քէնտիսինէ իման
 էտէրէք ի'թիմատ իւզրէ ճէսարէթ վէ թէգաւրու-
 պըմըղ վար ալըր :
 13 Պու էճլտէն ըիճա էտէրիմ քի սիղէ միւճիպ ի
 'իզգէթ օլարագ պէնիմ եօլընըզա չէքտիյիմ մուգա-
 յագալար սէպէպինտէն ֆիւթաւր կէթիրմէյէսի-
 14 նիզ : Պու սէպէպտէն , Դէրիմ , Բապպըմըղ Յիսուս
 ֆրիստոսըն փէտէրինին՝ եա'նի սէմավաթտա վէ ըու ի
 զէմինտէ պուլունան հէր պիր գապիլէնին անըն
 15 իսթիլէ միւսէմմա օլտըղը փէթէրինին հուզուընտա
 16 տիղ իւզէրինտէ նիյալ էտէրիմ քի՝ ֆէնտի ճէլալի-
 նին զընասընա կէօրէ քէնտի Բուհը վասըթասըյլէ
 տէրունի ատէմաէ գուվվէթ իլէ միւ'էյյէտ օլմագ-
 17 լըղը , Վէ իման վասըթասըյլէ ֆրիստոսըն գալլ-
 18 լէրինիղտէ սաքին օլմագլըղընը իհասն էտէ . Հէմ
 տախի սիղ մուհապէթտէ քէօքլէնմիշ վէ թէմէլ-

- լէնմիշ օլարագ, Ալլահըն պիլ ճիւմէ քէտալէթիւն
մէմլու օլմանըզ իչիւն, ճիւմէ մուգ ատտէպէր իլէ
պէրապէր 'արզ վէ թուլ վէ 'ումգ վէ իրթիֆա'նէ
19 օլարզընը ֆէհմ էթմէյէ, Եա'նի ֆրիստոսըն 'ազըն
մաֆէվգինտէ օլան մուհապպէթինի անկլամաղա
20 միւզթէտիր օլարընը: Վէ պիզտէ 'ամիլ օլան
գուտրէթէ կէօրէ հէր խուսուստա տիլէտիյիմիլ
եա տիւշիւնտիւյիւմիւզտէն զայէթ գիյաւէ իճրա
21 էթմէյէ գատիր օլանա, ֆրիստոս Յիսուսըն վաթ-
թասըյլէ քիլիսէտէ ճիւմէ տէհըլէրտէ էպէտ իւլ
ապատ համո օլուսն: Ամին:

ՊԱՊ 4

- 1 Իտի պէն րապպ իչիւն մահպուս օլան սիզէ բիճա
էտէրիմ քի տա'վէթ օլունարզընը տա'վէթէ լոյր
2 օլարզը վէճհ իւզրէ՝ քէմալ ի թէվազը՝ վէ հիւմ վէ
սապր իլէ սիւլուք էյլէյիպ՝ պիրի պիրինիզէ մու-
3 հապպէթ իլէ թէհամմիւլ էտէսինիլ. Վէ սէլամէթին
պէնտիյլէ րուհըն մուճիպ օլարզը իթթիհատը ճըֆը
4 էթմէյէ ճէհտ էտէսինիլ. Տա'վէթինիզէն պիր իւ-
միտինէ տախի տա'վէթ օլունարզընը միսիլլէ:
5 Ճէսէտ պիր, վէ բուհ պիր, րապպ պիր, իման
6 պիր, վաֆթիլ պիր, Ճիւմէնին իւզէրինտէ վէ
ճիւմէսի իլէ վէ ճիւմէնիզտէ օլարագ, ճիւմէնին
7 Ալլահը վէ Փէտէրի պիր տիր: Ամմա հէր պիրիմիզէ
ֆրիստոսըն 'աթիյէսինին էօլշիւսիւնէ կէօրէ 'ինա.
8 յէթ իհսան օլունտու: Պունա պինա'էն՝ Եիւքտէյէ
'ուրուճ էտիպ՝ էսարէթի էսիր էթտի, վէ տտէմիլ-
9 րէ 'աթիյէլէր վէրտի՝ տէյիւ պույուրուր: Իմտի

- պուլ 'ուրուճ նէ՞ տէմէք տիր, մէյեր քի էվվէլա
 եերին աշաղբքի մահալլերինէ նիւղուլ էթմիշ օլա:
- 10 Օլ նիւղուլ էտէն, վէ հեր շէյի մէմու գըլմագ
 իւզրէ, ճէմի'ի սէմուլաթտան եօգարը 'ուրուճ է-
- 11 տէն հէման պիր տիր: Քէնտիօի մուգատտէսլէրին
 իքմալի մագսէտիյլէ խրտմէթին իֆասը վէ ֆրիս-
- 12 տուրն ճէսէտի 'իմարէթի իչիւն, Պա'ղըսընը րէ-
 սուլ, պա'ղըսընը փէյդամպէր, պա'ղըսընը միւպէշ-
- շիւր, պա'ղըսընը տախի չօպան վէ մու'ալլիմ օլմագ
- 13 իւզրէ թա'եին էյլէտի, թա քի ճիւմէմիդ իման
 վէ իպնուլլահը պիլմէքլիք իթթիհատընա, քես-
- միլ տտէմ օլմագ իւզրէ Մէսիհին քէմալինին գա-
- 14 մէթի էօլչիւսիւնէ վասըլ օլալմ. Շէյլէ քի պուն-
 տան պէօյլէ տտէմլէրին հիլէլէրի վէ մէքր իլէ իզլալ
- էտիճի տէսիտէլէրիյլէ թա'լիմին հեր պիր ըիւզկես-
- ընտան չալգանան վէ էօթէ պերի սիւրիւքէնէն
- 15 չօճուգլար օլմայըպ, Անճագ մուհապպէթ իլէ հա-
 գիդաթա թապի' օլարագ, հեր վէճհլէ անտէ նիւմա
- 16 պուլլալմ, Էս'նէ պաշ օլան ֆրիտտուտա քի անտէն
 պիւթիւն վիւճուտ հեր եարտըմ էտէն իրթիպաթ
- վտարթասըյլէ թէրքիպ վէ թէշքիլ օլունարագ,
 հեր գըսմընըն միդտարը 'ամէլինէ կէօրէ, ճէսէտ
- մուհապպէթլէ քէսպ ի 'իմարէթի իչիւն նիւմա
 պուլուր:
- 17 Իմաի պունու տէյիպ Բապպտա շէհատէթլէ
 'ուսիհաթ էտէրիմ քի սիզ, արթըգ սա'իր թա'իֆէ-
- լէր քէնտի ֆիքրլէրինին պութլանընտա սիւլուք
- 18 էթտիքլէրի կիպի, սիւլուք էթմէյէսինիզ: Չիւնքի
 գալլէրինին ղըլզէթիյլէ տէրուլէրինտէ պուլունան
 ճէհալէթ սէպէպինտէն, ղուլմէթ անլէրին ղիհնլէ-

- րինի գափլամբշ օլարագ, Ալլահն հայաթընտան
 49 զարիպ պուլունմուշ օլտուլար. վէ հեր հիսի
 զա'իպ էտերէք, թամա' իլէ հեր կեօնէ նափաթլիլի
 իշլէմէք իւզըէ, քէնաիլէրինի ֆըսգ ու ֆիւճուրէ
 20 թէսլիմ' էթաիլէր: Սիզ իսէ Գրիստոսը պէշլէ էջ-
 21 րէնմէտինիզ. Մատէմ' քի հագիգաթ Յիսուստա
 պուլունտըզը վէճհլէ' իշիտիպ անըն թարաֆընտան
 22 թա'լիմ' օլունտընրզ. Էվվէլքի հարէքէթինիլէ
 կէօրէ իզլալ էտէն շէհվէթլէրինճէ ֆէսստ պուլան
 23 էզքի տտէմի թէրք էտիպ' Սգլընըզըն րուհը իլէ
 24 թէճէտտիւտ էտերէք, Սալահտա վէ հագիգաթա
 'ա'իտ գուտսիյէթտէ, Ալլահն էրադէթինի կէօրէ
 25 իսալգ օլունան եէնի տտէմի կիյինէսինիզ, Պու
 էճլտէն էալանը թէրք էտիպ' սիզ հեր պիրինիզ
 գօնը'ը իլէ հագգը սէշլէյինիզ. չիւնքի պիրի
 26 պիրիմիզին ա'զասը. իզ, Ղազապ էթաիլինիլտէ
 կիւնահ իշլէմէյինիզ. զազապընըզըն իւզէրինէ կիւ-
 27 նէշ պաթմասըն: Շէյթանա տախի մահալ վէրմէ-
 28 յինիզ: Սըրգաթ էտէն արթըզ սըրգաթ էթմէսին.
 պիլ'աքս միւհթաճ օլանը հիսսէտար էթմէյէ միւզ-
 թէտիր օլմագ իւզրէ, էլլէրի իլէ էյի իշ իշլէյէրէք
 29 էմէք չէքսին: Աղընըզտան պիր ֆէնա սէօզ ալա
 չըգմասըն, ֆագաթ իշիտէնլէրէ նի'մէթ վէսմէք
 իւզրէ, մուգթաղի օլան 'իմարէթ իշիւն խալըլը
 30 նէ իսէ' աւը Էթլէյինիլ: վէ Ալլահն Բուհ իւլ
 Գուտսընը մահգոււն էթմէյինիզ, քի անըն իլէ սիզ
 31 ֆիտիյէ կիւնիւ իշիւն միւհթլէնտինիզ, Հէր աճը-
 լըզ վէ խըշմ' վէ զազապ վէ պաղըրըշ վէ քիւֆը
 հեր քէօթիւլէլք իլէ պերապէր սիզտէն տէֆ' օլուն-
 32 սըն: վէ պիրի պիրինիզէ հալիմ' վէ շէֆիգ օլուպ

Ալլահ տախի Գրիստոս վասըթասըյլէ սիզի 'աֆվ
էյլէտիյի կիպի , եէք տիկէրինիզի 'աֆվ էտինիզ :

ՊԱՊ 5

- 1 Իմոտի սէվկիւլիւ էվլատ կիպի , Ալլահա միւգթէ-
- 2 տի օլլանըլ . Վէ մուհապպէթլէ սիւլուք էյլէյի-
- նիլ , նիթէքիմ Գրիստոս տախի պիզի սէվիպ' քէն-
- տինի պիզիմ' իչիւն խօշ րա'իհա օլմագ իւզրէ , Ալ-
- 3 լահա թագտիմէ վէ զէպիհէ թէսլիմ էյլէտի , Լա-
- քին մուգատտէյլէրէ վաճիպ օլտըղը իւզրէ , զին-
- վէ հէր կէօնա նափաքիք ետխօտ թամա'քեարլըզն
- 4 իսմի պիլէ արանըզաա անկըմապն , վէ պու նա-
- սէզա շէյլէր' եա'նի 'արսըղլըզ վէ սէֆասէթ քէլամը
- եախօտ հէզլ պուլունմայրպ , անճագ պիթ թէրծիհ
- 5 շիւքը 'ալ օլլանաըն : Մա'լիւմինիզ տիր քի հիչ
- պիր զինաքետըր եախօտ նափաք եախօտ թամա'-
- քեարլն (քի պու փուլթիէրէսթ տիր ,) Գրիստոսըն
- վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ միրասըր եօգ տըր :
- 6 Սիզի պիր քիմսէ պիհուտէ սէօզլէր իլէ ալտաթ-
- մասըն . զիրա պու շէյլէր սէպէպինտէն էհլի 'իսեան
- 7 իւզէրինէ Ալլահըն զազապը կէլիւր : Իմոտի անլէրին
- 8 շէրիքլէրի օլմայընըլ . Զիրա պիր զէման դուլմէթ
- իտինիզ , շիմաի իսէ Բապպտա նուր օլտրագ , էհլ ի
- 9 նուր կիպի սիւլուք էյլէյինիզ . Զիրա Բուհըն
- մէյլէսի հէր էյիլէք վէ սապահ վէ հադիգաթաան
- 10 'իպարէթ տիր : Բապպա մուգպուլ օլան նէ իտիյի-
- 11 նի թէճրիւպէ էտինիզ : Զուլմէթին սէմէրէսիզ
- 'ամէլլէրինէ միւշթերիք օլմայըպ' պիթ թէրծիհ թա-
- 12 զիր էտինիզ : Զիրա անլէրտէն կիզիլ իչէնիլէն

- 43 շէյլէրի սեղլէմէք պիլէ 'այրպ տըր : Ամմա թաղիք
օլունան հէր շէյ նուր վասըթասըյլէ զասիբ օլըր
- 44 զիրա իղհար օլունան հէր շէյ նուր տըր : Պուն
պինա'էն' էյ ուղթուտա օբան , ույան , վէ էմվաթ
տան գըյամ էյլէ , վէ ֆըրիստոս սանա զէյա վէրէ-
ճէք տիր' տէրիւ պույուրուր :
- 45 Իմտի 'աղըըղըլար կիպի տէյիլ , անճադ 'աղը-
լըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ պու-
- 46 գընըղ . վէ վագթը սաթըն ալընըղ , զիրա պու-
- 47 կիւնլէր ֆէնա տըր : Պու էճլտէն ֆէհմիղ օլմո-
յըպ' անճադ Բապպըն իրատէթի նէ օլտըղընը
- 48 ֆէհմ էտինիղ , վէ պա'իս ի ֆիւճուր օլտն շէրապ
իլէ սէրիսօլ օլմայընըղ , անճադ Բուհ իլէ մէմու օլտ-
- 49 րագ , Պիրի պիրինիղ իլէ մէզաւմիր վէ իւսհի վէ
բուհանի թէսպիհէր իլէ թէքէլլիւմ' վէ գալպէրի-
նիղտէ Բապպա թէքէննիւմ' վէ թէզմիր էտէրէք ,
- 20 Տա'իմա հէր շէյ իշիւն ֆէտէր Ալահա Բապպընըղ
Յիսուս ֆըրիստոսն իսմիյլէ շիւքր էտինիղ :
- 21 Պիրի պիրինիղէ Ալահա գօրգուսըյլէ միւթի'
22 օլունըղ : էյ զէվճէլէր , քէնտի զէվճէլէրինիղ Բապ-
23 պա Գա'ի' օլտը կիպի միւթի' օլունըղ . Զիրա զէվճ
զէվճէնին պաշը տըր , նիթէքիմ ֆըրիստոս քիլիսէս
- 24 նին պաշը վէ վիւճուտին խէլապէտարը տըր : Իմտի
քիլիսէ ֆըրիստոսա միւթի' օլտըղը միսիլիւ , զէվճ
ճէլէր տախի հէր շէյտէ քէնտի զէվճէլէրինիղ Գա'ի'
- 25 օլունըլար : էյ զէվճէլէր , քէնտի զէվճէլէրինիղ քէ-
վինիղ , նիթէքիմ ֆըրիստոս տախի քիլիսէյի սէվ-
- 26 տի , վէ անըն էօլընա քէնտինի թէսլիմ էյլէտի ,
թա քի սու իլէ եըյդամագտա քէլամ' իլէ անը
- 27 թաթհիր էյլէյիպ թադտիս էտէ . վէ լէքէ էա

- պիւրիւշիւք վէ պու միտիլիւ շէյտէն 'արի օլա-
 րադ , մնգատտէս վէ լէքէսիզ օլմագ իւզքէ , քի-
 28 լիսէի քէնտինէ 'իզգէթլի իհզար էտէ : Քէզալիք
 զէվճէր զէվճէրինի քէնտի վիւճուտէրի կիպի սէվ-
 մէյէ պօրճոււ տըրլաք . քէնտի զէվճէսինի սէվէն
 29 քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր : Զիրա պիր քիմնէ
 հիշ պիր վադըթ քէնտի վիւճուտինէ պուզղ էթ-
 մէտի , անճագ Րապպ քիլիսէյի Էյլուրէլ միտիլիւ
 30 անը պէսլէր վէ գայըրըր : Զիրա պիզ անըն թէ-
 նինտէն վէ քէմիքլէրինտէն օլարադ , վիւճուտինին
 31 տ'զասը իզ : Պու սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ
 վալիտէսինի թէրք էտիպ , զէվճէսինէ միւլասըգ օ-
 32 լարագ՝ իքիսի եէք վիւճուտ օլաճագ տըր : Պու սըրր
 պէյիւք տիր . լաքին պէն Քրիստոս վէ քիլիսէ հագ-
 33 զընտա սէյլէյօրըմ : Խմտի սիզտէն հէր պիրի քէն-
 տի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի կիպի սէվսին .
 զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ էթսին :

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ եվէտա , քէնտի վալիտէյնինիզէ Րապպտա միւ-
 2 թի՝ օլանըզ . զիրա պու հագգ տըր : Փէտէրինէ վէ
 վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ . (վա՛տ իլէ պիրինճի էմր
 3 պու տըր .) Թա քի սանա խայր կէլիպ՝ եէր իւզէ-
 4 ընտէ 'եօմրիւն ուզուշ օլա : Սիզ տալի , էյ փէ-
 տէրլէր , էվէատընըզ իզգապ էթմէյիպ՝ անճագ
 Րապպըն թէրպիյէ վէ նատիհաթընտա սնլէրի փէր-
 5 վէրտէ էտինիզ : Սիզ տէ , էյ գուլար , թէն ճի-
 հէթիլլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա , Քրիստոսա
 Զ-Զէ՝ Եւ-Է կիպի , գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ գալ-

- 6 պինիզին սատելլիս իլէ միւթի՝ օլունըզ . կէօղէ կէ-
րւանմէք իչիւն օլան խըտմէթ իլէ , ինսանը խօշնուտ
էտէր կիպի տէյիլ , անճագ ֆրիստուրն գուլարը
կիպի Ալասըն իրաւէթինի ճանտան իճրա էյլէյէ-
7 բէք , Ատէմլէրէ տէյիլ՝ անճագ Բապպա կիպի , նի-
8 յէթ ի սալիհէ իլէ գուլլըզ էտինիզ : Զիրա պիլը-
սինիզ քի՝ հէր քէս հէր նէ խայր իշէր իսէ , կէ-
բէք գուլ օլտուն կէրէք ազատ օլտուն , հէման պու-
9 նու Բապպըն թարաֆընտան ալաճագ տըր : Վէ
սիզ , էյ էֆէնտիլէր , սիվին տախի Էֆէնտինիզ
սէմասա պուլունուպ , անըն Կինտինտէ խաթը
սպյմոգ օլմատըղընը պիլէրէք , թէհատի թէրըլէ՝
անլէրէ հէման պու մինվալ իւղրէ մաւամլէ էյլէ
յինիզ :
- 10 Էլ հասըլ , էյ պիրատէրլէրիմ , Բապպ իլէ վէ անըն
11 գուտրէթինին գուվվէթիյէ գուվվէթլէնինիզ , Շէյ-
թանըն տէսիսէլէրինէ գարշը տուրմուղա միւզթէ-
տիր օլմանը իչիւն Ալասըն պիլ ճիւմլէ սիլասլարընը
12 գաւշանընը : Զիրա պիզիմ ճէնկիմիզ գան վէ թէն
իլէ օլմայըպ , անճագ բի՛ասէթլէր վէ հիւքիւմթլէր
վէ պու 'ալէմին գուլմէթինին հիւքմտարլարը վէ
13 սէմավիյաթտա օլան շէրիբ բուհլար իլէ տիր : Պոս
սէպէպտէն շէրր կիւնիւնտէ մուգամլէմէթ էթմլէյէ
վէ հէր շէյի թէքմիլ էթտիքտէն սոնկրա , սապլթ
գատէմ օլմաղա միւզթէտիր օլմանը իչիւն՝ Ալա-
14 հըն ճիւմլէ սիլասլարընը իւզէրինիզէ ալընըզ : Իմտի
պէլնիզի հագիգաթ իլէ գուշաաղպ վէ սալահ զըր-
15 հընը կիյինիպ՝ սապիթ գատէմ օլունըզ . Վէ ա-
շաղլարընը սէլամէթ պէշարէթինին թէտարլընի
16 կիյինինիզ . Վէ քէաֆֆէսինին իւզէրինէ անընէ

- էրերին ճիւղէ գրգռն օգլարընը սէջիւնտիւրմէյէ
գատիր օլաճաղընը իման գալգանընը ալընը :
- 17 Վէ խէլարն միղֆերինի , վէ Րուհըն սէյֆինի , եա-
- 18 նի Ալլահըն քէլամընը ալարագ , Հէր զէման հէր
տու'ա վէ նիյաղ իլէ Րուհտա տու'ա էտինիզ , վէ
հէման պուճա ճիւղէ մուգատտէսէր իչիւն քէմալ ի
- 19 միւտավէմէթլէ նիյաղա ույանըգ տուրընըգ : Վէ
պէնիմ իչիւն նիյաղ էդէնիզ քի , եօլընտա զինճիր-
պէնտ օլարագ , էլչիլէք էթտիյիմ պէշարէթին սըր-
ընը ճէսարէթլէ պիւտիրմէք իչիւն աղըմըն աչըւ-
- 20 մասընա պանա քէլամ վէրիլէ , Թա քի սէջլէմէք-
լիյիմ վաճիպ օլտըղը իւղրէ , անտէ ճէսարէթլէ-
նէյիմ :
- 21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզէ
տախի մու'լիւմ օլմագ իւղրէ , ճիւղէսինի սիզէ
սէվկիւլիւ պիրատէր վէ Րապպտա սատըգ խըտմէթ-
- 22 ճի Թիխիգօս իֆատէ էտէճէք տիր . Վէ մէրգումը
հէման պուճուն իչիւն Թարաֆընըզա կէօնտէրտիմ
քի հազգըմըղտա խապէրինիզ օլտուն , վէ գալպի-
նիլիլ Թէօլիյէ էյլէսին :
- 23 Փէտէր Ալլահ վէ Րապպ Յիսուս Քրիստոսըն
Թարաֆընտան պիրատէրլէրէ սէլամէթ , վէ իման
- 24 իլէ մուհապպէթ օլտուն : Րապպըմը Յիսուս Քրիս-
տոսը խալիսանէ սէվէնլէրին ճիւղէսինէ 'ինսյէթ
օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ՐԵՍՈՒԼՐՆ

ՖԻԼԻՓՓԻԼԻԷՐԻ

ՐԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլարը Փավլոս վէ Թիմոթէ.
օս Ֆիլիփիտէ Գրիստոս Յիսուստա օլան ճիւղէ
մուգատէսլէր վէ էփիսոփօսլար իլէ շամմապարս,
- 2 Սիղէ փետերիմիլ Ալլահ վէ Րապպ Յիսուս Գրիս-
տոսըն Թարաֆընաան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն:
- 3 Սիղին իւք կիւնտէն շիմտիլէտէ կին պէշարէթէ
- 4 օլան միւշարէքէթ ինիղտէն տօլայը՝ Տա'իմա ճիւղէ.
նիլ իչիւն հէր պիր նիյաղըմտա սիւրուր իլէ նիյաղ
- 5 էտէրէք, Սիղի հէր զիքը էթտիյիմտէ, Ալլահըմ
6 շիւքըր էտէրիմ, վէ հէմոն շունա, էա'նի սիղտէ
պիր էյի իշէ պաշլամըշ օլան՝ Յիսուս Գրիստոսըն
կիւնիւնէտէք տնը Թէքմիլ էտէճէյինէ էմին իմ.
- 7 Նիթէքիմ ճիւղէնիլ հազգընտա պու էֆքէարտէ
պուլունմադ պանա լայըգ տըր. չիւնքի կէրէք պէնտ-
լէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի վիզայէ վէ իսպաթ
էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ պէրտպէր 'ինայէթէ միւշ-
թէրիք օլարղընըլ էճլտէն, սիղի գալպիմտէ ճըֆը
- 8 էտէրիմ. Զիրա սիղին ճիւղէնիլէ Յիսուս Գրիստո-
սըն տէրունի մուհապպէթիլլէ նասըլ միւշթագ

- 9 օլարդըմա Ալլահ շահախամ տիր : Վէ պու տու-
 'այր էտերիմ քի' սիզ Ալլահն համա ու սէնասը
 իչլան , Յիսուս Քրիստոսըն վասթատարյէ օլան
 10 սալահ մէյվէլէրինտէն մէմլու օլարագ , Քրիստոսըն
 կիւնիւնէտէք , խալիս վէ դուսուրսըզ պուլունմու-
 11 նըզ իչլան , Մուխթէլէֆ շէյլէրի թէմէիզ էթմէք
 իւզրէ' մուհապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հեր ֆէհմտէ
 կիթաիքճէ իզախյատ պուլա :
- 12 Լաքին , էյ պիրատերլէր , իսթերիմ քի պէնիմ
 աշվալիմ պէշարէթին թէրագգի էթմէսինէ տահա
 13 ղիյատէ սէպէպ օլարդընր պիէսինիզ . Շէյլէ քի
 Քրիստոս իչլան օլան պէնտլէրիմ պիւթիւն սէրույ-
 տա վէ սա'իր մահալլէրին ճիւմլէսինտէ զահիր օլ-
 14 տու . Վէ Բապպտա օլան պիրատերլէրտէն նիչէլէրի
 պէնտլէրիմտէն եիւրէքլէնիպ' տահա ղիյատէ ճէ-
 սարէթլէնէք , քէլամը պիլա խավֆ սէյլէմէքտէ
 15 պուլունըյօրլար : Վաղը'ա պա'ղը քիմսէլէր հէման
 հաստ վէ նիզա' , վէ պա'ղըսը իսէ հիւսն ի բիզա
 16 իլէ Քրիստոսը վա'ղ էտերլէր : Անլէր Քրիստոսը
 խալիսանէ տէյիլ , անճագ պէնտլէրիմէ սըզլէթ
 17 'իլավէ էտէճէքլէր զաննըյլէ միւնազա'տան , Պուն-
 լար իսէ պէշարէթին վիգպէսի իչլան թա'նին օ-
 լունտըզմը պիլէրէք , մուհապպէթտէն վա'ղ է-
 18 տերլէր : Շէր նէ իսէ' վէ նէ վէճհ իլէ օլուրսա'
 օլտուն , կերէք սուրէթէն , կերէք հագիգաթէն
 Քրիստոս թէպշիր օլունույօր , վէ պունա սէվինիրիմ ,
 19 հէմ տախի սէվինէճէյիմ , Ջիրա տու'անըզ վէ Յի-
 սուս Քրիստոսըն բուհընըն մու'ավէնէթիյլէ պունուն
 20 պունա խէլաս սէպէպի օլաճաղընր պիլիրիմ . Նիճէ
 քի հիչ պիր շէյտէ խէճիլ օլմայաճաղըմա , Փագաթ

- հէր վազըթ օլաղըը կիպի , շիմտի տախի , 'էօմր վա-
սըթասըյլէ օլսուն , էօլիւմ վասըթասըյլէ օլսուն ,
ճէսէտիմտէ քէմալի ճէսարէթլէ Քրիստոսա թա'
զիմ էտիլէճէյինէ իշթիյադլէ միւնթազիը վէ իւ .
- 21 միտվար իմ' Զիրա պանա եաշամադ Քրիստոս' վէ
22 էօլմէք քեար տըր : Վէ թէնտէ եաշամադ ֆիլ
վադը' պանա իշին սէմէրէսի իսէ տէ , եինէ հան .
- 23 կըսընը ինթիյար էտէճէյիմի պիլմէմ' Զիրա իքի
թարաֆտան սըգըլըրըմ' ինթիգալ էտիպ Քրիստոս
իլէ պերապեր պուլունմադ արզուսընտա իմ' , քի
24 պու զպլէթ զիյատէ էվլա տըր . Վէ լաքին սիզին
25 իշիւն թէնտէ գալմադ էլզէմ տիր : Վէ պունա
դանմըլ օլարադ , պիլիքիմ' քի' սիզին իմանտաթէ-
րադգինիզ վէ սիւրուընըզ իշիւն , ճիւմէնիզ իլէ
26 պիլիքտէ տուրուպ գալաճաղըմ' , թա քի թէքրաթ
եանընըզա կէլմէքիլիմ' սէպէպիյլէ , Քրիստոս Յիւ
տուստա պէնիմ' իշիւն իֆթիխաընըզ իզտիյատ
պուլա :
- 27 Անճադ Քրիստոսըն պէշարէթինէ լայրգ օլաղը
վէճհ իւզրէ հարէքէթ էալինիզ , թա քի կէլպ սիզի
կէօրսէմ' տէ , զա'իպտէ օլամ' տա , պիր բուհաա
օապիթ գալըպ' պէշարէթէ օլսն իմոն իշիւն կէօ .
Նիւլ պիլիլի իլէ միւճահէտէ էտէրէք , միւլսալէ-
ֆէթ էտէնլէրտէն պիր խուսուստա խալֆ էթմէ-
28 տիյինիզի հագգընըզտա իշիտէյիմ' : Պու իսէ անլէրէ
հէլաք վէ սիզէ խէլաս 'ալսամէթի տիր . պու տախի
29 Ալլահտան տըր : Զիւնքի եալընըզ Քրիստոսա իման
կէթիքմէք տէյիլ , անճադ անըն իշիւն էլէմ' էք-
30 մէք տախի սիզէ իհսան օլունտու . Մատէմ' քի
սիզ պէնտէ կէօրմիւշ իտիյինիզ , վէ շիմտի հագ-

գլմտա իշխութիւնիդ հեման օլ ճիհատտէ պուլու-
նըյօրսընըդ :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի էյեր Գրիստոստա պիր թէսէլլի , պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի , պիր Բուհ միւշարէքէթի ,
2 վէ շէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ , Հէմէֆքեար
վէ եէքաիլ վէ հեման մուհապպէթինիդ պիր օլուպ'
3 պիր շէյ թէֆէքքիւր էթմէքլէ , Հիշ պիր շէյ միւ-
նազա'ու եա պաթըլ իֆթիխար իւզըէ օլմոյըպ' ան-
հագ թէվազը' իլէ պիրի պիրինիդի քէնտի նէֆսի-
նիզտէն էֆզալ թուլթարագ , սիւրուրըմը իթմամ'
4 էտէսինիդ : Հէր պիրինիդ ումուրը զաթիյէսինէ
տէյիլ , անճագ ախէրլէրին ումուրընա տախի պագ-
5 սըն : Գրիստոս Զիսուստա պուլուան էֆքեար հէ-
6 ման սիզտէ տախի պուլուանըն . Օլ քի Ալլահ սու-
րէթինտէ պուլուանըղը հալտէ , Ալլահա միւսափի օլ-
7 մոյը շիքեար սոյմատը . Լաքին քէնտինի խալի
էտիպ' գուլ սուրէթինի ալարագ ինսան միւշապէ-
8 հէթինտէ օլտու . վէ շէքլտէ ինսան կիպի պուլու-
նուպ' էօլիւմէ , հաթթա խաշ էօլիւմիւնէ միւթի'
9 օլմաղա թէնէզզիւլ էյլէտի : Պու էճտէն տախի
Ալլահ անը զոյէթլէ թէրֆի' էտիպ' անա հէր իսմ-
10 տէն ա'լա պիր իսմ' ի'թա էյլէտի : Թա քի սէմա-
տա վէրու ի զէմինտէ վէ եէր ալթընտա պուլուան-
լարըն քեաֆֆէսի Զիսուսըն իսմինէ տիդ չէօքիւպ'
11 Փէտէր Ալլահըն մէճտի իշիւն Զիսուս Գրիստոս
12 Բապպ իտիյինի հէր լիսան իգրար էտէ : Պուան
նազարէն , էյ սէվկիւլիւլէրիմ , հէր վագըթ ի'թա .

- 'աթ էթտիյինիզ միսիլիւ , եալընը հաղըր պու-
 լընտըղըմտա տէյիլ , անճագ տահա զիյատէ շիմոի
 զա'իպտէ օլտըղըմտա , քէնտի խէլաւընը զօրդու
 13 վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիլ : Զիրա սիզտէ
 կերէք ի'թէմէքլիյի , վէ կերէք իշլէմէքլիյի ըիզա-
 14 սընա կէօրէ իշլէյէն' Ալլահ տըր : Հէր շէյի գիլ
 ու գալ վէ միւճատէլէ օլմագըղըն իճրա էյլէյի-
 15 նիլ . թա քի հոյաթ քէլամընը դալի թուլթարդ
 տրալարընտա տիւնետտա նուրլար կիպի զիյատար
 օլտըղընը 'աքի վէ ֆատիտ նէսլին օրթատընտա
 'այըպսըլ վէ սաֆաէրուսն օլարագ , Ալլահն գու-
 16 սուրըլ էվլատը օլաւընը . Շէջլէ քի պէնիմ տու-
 խի պօշընա սայ' էթմէտիյիմէ վէ պիհուտէ եէթ
 էմէք չէքմէտիյիմէ Քրիստոսըն կիւնիւնտէ իֆ-
 17 թիխարըմ օլա : Լաքին իմանընըղըն գուրպըր
 վէ խըտմէթի իւզէրինէ քէնտիմ թագտիմ օլընուր
 իսէմ տէ , սէվինիպ' ճիւմլէնիլ իլէ պէրապէր մե-
 18 ռուր օլըրըմ' : Քէզալիք սիլ տուխի սէվինիպ պէ-
 նիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օլընըլ :
 19 Իմտի ահվալինիլի պիլիպ' պէնիմ տուխի ֆե-
 ռահանմագըղըմ իշիւն թարաֆընըղա թիմօթէօղ
 'ան գարիպ կէօնտէրէճէյիմի Բապպ Յիսուստա իւ-
 20 միտ էտէրիմ : Զիրա սիլըն ահվալինիլէ խալիսանէ
 մոնգալէտ օլաճագ պալէս եէք տիլ պիր քիմնէմ
 21 եօգ տըր . Զիւնքի ճիւմլէսի Յիսուս Քրիստոսըն
 ումուրընը տէյիլ , անճագ քէնտի ումուրլարընը
 22 արայօրլար : Լաքին սնըն թէճրիւպէսինի , եա'նի
 օղուլ փէտէրէ էթտիյի կիպի , պէշարէթ իշիւն
 պէնիմ իլէ պէրապէր խըտմէթ էթտիյինի պիլիթի-
 23 նիլ : Իմտի հալիմին նէ օլաճագընը թահգիլ էթ-

- տիցիմ կիպի՝ պիլա թէ՛ երեսիւր անը՝ կէօնտերմէյի
 24 իւմիա էտերիմ : Տագաթ քէնտիմ տախի 'տն գա-
 ռիպ կէլէճէյիմէ Բապպա ի'թիմատըմ վար տըր :
 25 Ամնա պիրատերիմ վէ էմէքտաշըմ վէ սիլահատաշըմ
 հէմ տախի սիղին միւրսէլինիզ վէ իհթիյաճըմա
 խըտմէթ էթմիշօլան էփաֆրօտիթօսը սիղէ կէօնտեր-
 26 մէյի լաղըմ 'ատտ էթտիմ : Զիրա օ սիղին *ճիւմ-
 լէնիղէ հատէթ չէքմէքտէ օլուպ' անըն խապթա
 օլտղընը իշիթաիյինիզ իչիւն ղէյատէսիյլէ միւ-
 27 քէտտէր օլտու : Վազը'ա էօլիւմ տէրէճէսինէ
 խաթթա օլտու , լաքին Ալլահ անա , վէ եալընըզ
 անա տէյիլ , անճադ քէտէր իւղէրինէ քէտէր օլ-
 28 մատըն տէյիւ պանա տախի մէրհամէթ էյլէտի : Պու
 սէպէպտէն սիղ անը կէօրմէքլէ եինէ մէսրուր օլ-
 մանըզ իչիւն , վէ պէնիմ հիւզնիւմ տախի տահա
 խաֆիֆ օլմասը իչիւն , տահա ղէյատէ 'աճէլէ իլէ
 29 կէօնտերտիմ : Սիզ տախի անը Բապպա քէմալ ի
 սիւրուր իլէ գապուլ էտիպ' պէօլէ քիմէլէրի իհ-
 30 թիրամէ շայան 'ատտ էտինիզ : Զիրա պանա օ-
 լան խըտմէթինիղին նօգասնըն իքմալ էթմէք իւղ-
 րէ , նէֆօինի մոլխաթարայա գօյարադ , ֆրիստտըն
 իշի իչիւն էօլիւմ տէրէճէսինէ եազըն կէլտի :

ՊԱՊ 3

- 1 ԵԼ հաուլ , էյ պիրատէրլէրիմ , Բապպա մէսրուր
 օլունըզ . սիղէ եինէ պու շէյլէրի եազմադ պանա
 ղահմէթ օլմայըպ' սիղէ մոլճիպ ի էմնիյէթ տիր :
 2 Քէլպէրտէն իհթիրազ էտինիզ , շէրիր 'ամէլտէն
 *Պւլլէ՝ ճիւմլէնիղի կէօրմէյէ

- ինթիրազ էտինիզ, խիթան ի քիազիպտէն ինթի-
 3 րազ էտինիզ, Զիրա էհլի խիթան պիզ իզ, քի
 Ալլահա ըուհ իլէ 'իպտէթ էտիպ' Գրիստոս Յի-
 սուստա իֆթիխար էտէրէք՝ թէնէ ի'թիմաստ էթ.
 4 մէյիլ: Վազը'ա թէնէ ի'թիմաստ էթմէյէ սէպէպիմ
 վար. էյէր ախէր պիր քիմսէ թէնճէ ի'թիմաստ
 սէպէպիմ վար զանընտա պուլունուրսա, պէնիմ
 5 տահա զէյատէ վար. Սէքիզինճի կիւնտէ խաթիմ
 օլունարմ, իսրայէլ նէպինտէն, Պէնէամին սըզ-
 թընտան, 'իպրանիլէրտէն Գօզըւլ 'իպրանի օլարաֆ
 6 շէրի'աթ ճիհէթինտէն Ֆէրիսի իտիմ. Ղայրէթ
 խուսուրնտա իսէ, քիլիսէյէ թէ'ատտի էթմէքտէ
 օլուպ' շէրի'աթտան օլան սալահտա գուսուրըզ
 7 իտիմ: Լաքին պանա քեար օլան շէյլէրի Գրիստոս
 8 իչիւն զարար 'ատտ էթտիմ: Ֆիլ վազը' պէն Գրիստոս
 Յիսուս Բապպըմը պիլմէքիլին Ֆազիլէթի իչիւն հէր
 շէյի տախի զարար եէրինէ 'ատտ էտէրիմ. վէ տնըն
 իչիւն հէր շէյի զոյ' էթմիշ օլուպ' անլէրի լա շէյիւք-
 9 միւնտէ 'ատտ էտէրիմ, թա քի Գրիստոսը գազանըզ
 շէրի'աթտան օլան քէնտի սալահմա տէյիլ, տն.
 ճազ Գրիստոս օլան իման վասթթասըյէ' եա'նի
 իման թարիգիլէ Ալլահ թարաֆընտան օլան սա-
 10 լահ մալիք օլտրազ, անտէ պուլունայըմ. վէ
 պէն տնը վէ անըն գըյամէթինին գուլվէթինի վէ
 էօլիմիւնէ միւշապիհ գըլընարազ էլէմլէրինին միւ-
 11 շարէքէթինի պիլմէքլէ, Պիր վէճիլէ գըյամէթ իւլ
 12 էմվլոթա վասըլ օլայըմ: Տէյիլ քի արթըզ նաիլ
 օլտում, եախօտ հալա քեամիլ օլտում, Ֆազաթ
 Գրիստոս Յիսուս պէնի նէ իչիւն թութուս իսէ:
 13 անը թութամազըղա սոյ' էտէրիմ: Էյ պիրատէր-

- 14 Լէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ 'ատտ էթմէյօրըմ',
 Լտքին պիր շէյ վար, եա'նի արգատա գալան շէյ-
 Լէրի ունուտուպ' իլէրիտէ օլան շէյլէրէ ուզանա-
 15 րագ, Ալլահըն Բրիստոս Յիսուստա օլան 'ալի տա'-
 վէթինին միւսապագաթ նիշտնը իշին մէնղիլէ
 16 տօղրու սէյիրտիրիմ: Իմտի պիզ, պիլ ճիւմէ
 քեամիլ օլանլար, պու էֆքեարտէ օլալըմ. վէ
 էյէր պիր շէյին հագգընտա զայրի էֆքեարտա պու-
 17 լունուրսանըզ, Ալլահ սիզէ պունու տախի քէշֆ
 էտէճէք տիր: Ֆագաթ վասըլ օլտըղըմըզ տէրէճէ-
 18 տէ հէման պիր գանուն իւղրէ հարէքէթ էտէլիմ,
 հէման պիր էֆքեարտա օլալըմ: Եյ պիրատէրլէր,
 պանա միւզթէտի օլունըզ, վէ պիզիմ սիզէ էօր-
 նէք օլտըղըմըզ կիպի, պէօյլէ սիւլուք էտէնլէրէ
 19 տիրգաթլէ նազար էտինիլ: Զիրա չօգ սիւլուք
 էտէնլէր վար տըր քի' հագգլարընտա չօգ քէրրէ
 սիզէ սէօյլէտիմ, վէ շիմտի տախի աղլայարագ սէօյ-
 20 լէրիմ քի Բրիստոսըն խաչընըն տիւշմէնլէրի տիրլէր.
 Անլէրին 'ազըպէթի հէլաք, վէ իւհլարը գարըն-
 21 լարը տըր, վէ 'իզզէթլէրի 'այըպլարընտա տըր,
 էֆքեարլարը տախի ումուր ի տիւնեէվիյէյէ տիր:
 Ամնա պիզիմ վաթանըմըզ սէմատէ օլուպ' օրատան
 տախի Խէլադքետը Բուպպ Յիսուս Բրիստոսա միւն-
 22 Թաղիր իզ: Օլ տախի պիզիմ էտնա ճէսէտիմիզի,
 քեաֆֆէ ի մէվճուտաթը քէնտինէ Թապի' էթմէյէ
 'իւզթէտիր օլտըղը գուվլէթ իլէ, քէնտի միւշէր-
 րէֆ ճէսէտինէ միւշապիճ օլմագ իւղրէ, Թէպտիլ
 էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իման, էյ սեվկիւլիւ վէ ըաղպէթլու պիրատերլէ-
րիմ, սիւրու-ըմ վէ թաճըմ, պու վէճճ իւղլէ
րապպտա սապիթ գալընըղ, էյ սեվկիւլիւլէր :
- 2 Բապպտա հէմէֆքետր օլմալարընը էվօտիպա ըիճա
- 3 Էտերիմ վէ Սինթիսէյէ ըիճա Էտերիմ : Քէվալէք
էյ խալիս ըէֆիգ, սանա տախի ըիճա Էտերիմ քի
Գլէմէս, վէ իսմէրի հոյաթ քիթապընտա մէվճուս
պուլթանան սա'իր Էմէքտաշարըմ իլէ պերապէր պէ-
շարէթտէ պէնիմ իլէ ճէհտ Էթմիշ օլան մէրգուճէ :
- 4 Լէրէ մու'ավէնէթ Էտէսին : Բապպտա տա'իմս մէս-
րուր օլունըղ. Եինէ տէյօրըմ՝ մէսրուր օլունըղ :
- 5 Սիդին լէթաֆէթինիղ քեաֆֆէ ի նաս 'ինտինտէ
- 6 մա'լիմ օլսուն. Բապպ Էագըն տըր : Հիշ պիր շէյ
իշիւն Էնտիշէ Էթմէյերէք, խուսուսա հէր շէյտէ
տու'ա վէ նիյաղ իլէ ըիճալարընըղ թէշէքքիւր իլէ
- 7 պերապէր Ալլահա պիլտիրիլին : Ալէ Ալլահն հէր
'ադըլտան Եիւճէ օլան սէլամէթի գալլէրինիղ իլէ
ֆիքրլէրինիղի Քրիստոս Յիսուստա մահֆուղ էյէյէ-
- 8 ճէք տիր, Էլ հասըլ, էյ պիրատերլէր, հէր նէ քի
հագգ, վէ սիւ'թէպէր, վէ 'առիլանէ, վէ փաք,
վէ մէրղուպ, վէ միւսթահսէն իսէ, Էա'նի էյէր
պիր ֆաղիլէթ, վէ էյէր պիր մէտճ վար իսէ :
- 9 Հէման պու շէյլէրի թէֆէքքիւր Էտինիղ : Օլ
թա'լիմ օլունուպ գապուլ Էթտիյինիղ, վէ իշի-
տիպ՝ պէնտէ կէօրտիւլիւնիւղ շէյլէրի իճրա Էտի-
նիղ, վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլան Ալլահ սիդին իլէ
օլաճագ տըր :

- 40 'Ազըպէթ հազգըմտա օլան հիմնէթինիդ թէ-
 ճէտտիւտ էթաիյինէ րապպտա զիյատէսիյլէ մէս-
 րուր օլտու՛մ . վազը'ա հիմնէթ էտէր իտինիդ ,
 41 լաքին ֆուրսաթընըզ եօգ իտի : Պէօյլէ սէօյլէմէք-
 լիյիմ զարուրէթ ճիհէթինտէն տէյիլ տիր , զիրա
 պէն պուլունտըզմ հալտէ գանա'աթ էթմէյի էօյ-
 42 ընտիմ : Եօգսուլլըզ չէքմէյի տէ պիլիրիմ , պօլ-
 լուգտա պուլունմայը տա պիլիրիմ . հէր խուսուտա
 ճիւմէ շէյլէրտէ , թօգ օլմաղա տա , աճ օլմաղա
 տա , իզտիյատ պուլմաղա տա , մուհթաճ օլմաղա
 43 տա թէրպիյէ օլունտու՛մ : Պանա գուվիլէթ վէրէն
 44 [Քրիստոս] իլէ հէր շէյէ միւգթէտիր իմ : Վէ լա-
 քին մուզայագամտա պանա միւշարէքէթ էյլէտի-
 45 յինիզէ էյի էթտինիդ : Էյ Ֆիլիփիլիէր , պէշա-
 ըթին իպթիտասընտա Մագէտօնիտասն չըգտըզմ
 զէման , ալմագ վէ վէրմէք խուսուսընտա սիզտէն
 զայրի հիշ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէքէթ էթ-
 46 մէտիյի սիզին տախի մա'իւմինիդ տիր : Զիրա
 Սէլանիքտէ պաւանալըզմ էւգընտա տախի , հա-
 ճէթիմ իչիւն պիր իքի տէֆ'ա կէօնտէրտինիդ :
 47 Պէն 'աթիյէ թալէպինտէ տէյիլիմ , ամմա սիզին
 հասպընըզ իչիւն իզտիյատ պուլան սէմէրէյի թա-
 48 լէպ էտիյօրմ : Լաքին հէր շէյիմ վար վէ պօլ-
 լուգտա իմ . էփաֆրօտիթօսըն վասըթասըյլէ թա-
 րաֆընըզտան Ֆէլէն Է Սլահա խօշ վէ մագպուլ
 գուրպան վէ խօշ րա'իհա օլան շէյլէրի տլմըշ օլուպ
 49 մէմլու իմ : Վէ Սլահըմ քէնտի զընասընա կէօ-
 ըէ , 'իզզէթ իլէ Քրիստոս Յիսուստա սիզին հէր պիր
 20 իճթիյաճընըզ իրմալ էտէճէք տիր : Փէտէրիմիդ
 Սլահա էպէտ իւլ տպտտ համտ օլտուն : Ամին :

- 21 Գրիստոս Յիսուսոյ հէր պիր մոլգատտէսէ սէ-
լամ էտինիզ . եանրմտա օլան պիրատերէր սիգե
22 սէլամ էտերէր : Ճիւմէ մոլգատտէսէր վէ պա-
խուսուս Գայսէրին սերայընտան օլանլար սիգէ սէ-
23 լամ էտերէր : Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ի-
նայէթի սիգին ճիւմէնիզ իլէ օլուուն : Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԼԵՐԷ

ՐԷՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահն իրատէթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն ղէսուլլ
Փավլօս վէ Թիմօթէօս պիրատեր , Գօլօսսիտէ պու-
լունան մոլգատտէսէրէ վէ Գրիստոս միւ'մին պի-
2 ղատերէրէ . Սիղէ , Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Գրիստոսըն Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէ-
լամէթ օլուուն :
3 Տա'իմա սիգին իչին տու'ա էտիպ սիգին Գրի-
ստոս Յիսուսա օլան իմանընըզ վէ ճիւմէ մոլգատ-
տէսէրէ օլան մոլհապպէթինիգէ իշիթմիզ օլարտա :
4 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն Փէտէրի Ալլահ
5 Սէմափաթտա սիգին իչին մահֆուզ օլան իւմիտ-
տէն տօլայը շիւքը էտերիզ . օլ է-ֆէր հագընտա
տախի պէշարէթին հագիգաթ քէլամը իլէ էվէլտէն

6 իշխութիւնիդ : Պու. պէտքէն տախի պիւթիւն տիւն
 եայա օլտըզը միսիւլիւ, սիզէ տէ վասըլ օլուպ
 անը իշխութիւնիդ վէ Ալլահըն 'ինսյէթինէ հագի-
 գաթ իւզըէ վագըֆ օլտըզընըզ կիւնտէն պէրու
 սիզտէ մէյվէտար օլտըզը կիպի, ահի Գաթի *մէյվէ-
 7 տար տըր : " Նիթէքիմ սէվկիւլիւ խըտմէթ ըէֆի-
 գիմիզ վէ սիզին իշիւն Բերիստուրն խատըմի սատըզը
 8 Էփաֆրաստան էյրէնտինիզ : Քէնտիսի տախի սի-
 զին Բուհտա օլան մուհապպէթինիդի պիզէ իսպար
 էթաի :

9 Պու. էճլաէն պիզ տախի իշխութիւնիդ կիւն-
 տէն պէրու, սիզին իշիւն Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք,
 տու'ա վէ Նիյազ էտէրիզ քի քէմալ ի հիքմէթ վէ
 րուհանի Ֆէհմ իլէ անըն իրատէթինի պիլմէքլէքտէ
 10 միւքէմմէլ օլտընըզ . վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյ-
 վէտար' վէ Ալլահը պիլմէքլէքտէ թէրազգի էթմէք-
 տէ օլտրագ, Բապպա լայըզը վէճճիլէ հէր խուսու-
 11 տա անըն բիզասը իւզըէ սիւլուք էտէսինիզ . վէ
 անըն գուարէթ ի ճէլիլէսինէ կէօրէ սիւրուր իլէ
 քէմալ ի սապր վէ թէհամմիւլտէ ճիւմիլէ գուլվէթ
 12 իլէ գուլվէթլէնիպ, Պիզի նուրտա օլան մուգատ-
 տէսլէրին նատիպինէ հիսսէտար օլաղա լայըզ գըլտն
 13 Փէտէրէ շիւքը էտէսինիզ . Օլ քի պիզի գուլմէթ
 թէսալիւթինտէն խէլաս էտիպ՝ քէնտի սէվկիւլիւ
 14 Օղլընըն մէլէքիւթինէ նագլ էյլէտի . Անտէ տախի
 գանընըն վասըթասըյլէ Ֆիտիյէյէ, Էա'նէ կիւնահ-
 15 լարըն 'աֆվընա մալիք իզ : Քէնտիսի տախի կէօ-
 րիւնմէզ օլան Ալլահըն սուրէթի, վէ քէաֆֆէ ի
 *Պագըն մէյվէտար օլուպ իզտիյատ պուլուր :

- 16 մասխաւագածնն իւքի տիր : Զիրա սէմաւաթտա վէ
 դէմին իւղէրինտէ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյն շէյ-
 լերին ճիւմէսի , կերէք թախթլար , կերէք սողթա-
 նաթլար , կերէք բի'ասէթլէր , կերէք հիւքիւմէթ-
 լէր , ոննն եէտիյլէ խալդ օլունտու : Ճէմի' ի քես-
 'ինաթ ոննն վաւթթաթլլէ վէ ոննն իչիւն խալդ
 17 օլունմըշ տըր : Օլ տախի քեսաֆֆէսինտէն էվվէլ
 18 տիր , վէ քեսաֆֆէսի ոննն իլէ գա'իւմ տիր : Վէ
 էմվաթտան քըյմ երէնլէրն իւքի օլունպ' իպթիտա
 օլարադ , ճէսէտին' եա'նի քիլիսէնին պաշը օ տըր
 թա քի հէր խուսուստա թէգատտիւմ էտէն օ օլա :
 19 Զիրա ճիւմլէ քէմալիյէթ ոնտէ սաքին օլմաթը
 20 Վէ խաչըննն գանը իլէ սուլհ էտէրէք , ոննն վա-
 սթթաթլլէ կերէք զէմին իւղէրինտէ' կերէք սէմա-
 վաթտա պուլունանլարնն ճիւմլէսինի քէնտիսի իլէ
 պարըշարմասը ֆէրէրէ խօշ կէօրիւնտիւ :
 21 Վէ սիզի , պիր զէման շէրիր 'ամէյլէր իլէ էֆ-
 22 քեսարտա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն , Շիմտի քէն-
 տի պէշէրիյէթի ճէսէտինտէ էօլիւմ վաւթթաթլլէ
 պարըշարմաթը , թա քի սիզի քէնտի հուղուրնա
 մուգատտէս վէ լէքէթիլ վէ գուուուրադ իհզար
 23 էտէ , Մէյէր քի իմանտա միւթէ'էտտի վէ մէթին
 օլունպ' իշիթտիլինիլ վէ զիր ի սէմատա քեսաֆֆէի
 մախլուգա վա'ղ օլունտն վէ պէն ֆաւլուս խաւթը
 պուլունաթըլմ պէշարէթին իւմիտինտէն գըմլտա-
 24 մաթըշ օլաթընըլ : Շիմտի սիզին իչիւն օլան էլէմ-
 լէրիմտէ մէսրուր օլարադ , ֆրիստաթըն մուգադա-
 լարննն նօգսանընը' ճէսէտի օլան քի'իսէ իչիւն
 25 քէնտի թէնիմտէ թէքմիլ էտիյօրըմ . Պունա տա-
 խի պէն սիզին իչիւն Ալլահ թաքաֆընտան պանա

- վերիւն խտարէյէ կէօրէ խատըմ օլտում, թա քի
 26 Ալլահն քէլամընը, ետ'նի տէհրէրտէն վէ 'աօիր-
 լէրտէն պերու մոխֆի պուլունմուշ իսէ տէ, շիմտի
 անըն մուգատտէպէրինէ իզհար օլունան սըրըր թէ-
 27 մամէն վա'ղ էտէյիմ. Ալլահ անլէրէ թա'իֆէլէր
 արասընտա պու սըրըրն ճէլալինին զընաօր նէ օլ-
 տըղընը պիլաիրմէյի միւրատ էյլէտի. պու տախի
 տէրունլէրինիպտէ ճէլալ իւմիտի օլան ֆրիտոտու
 28 տըր: Պիզ տախի հէր քիմսէյի ֆրիտոտու Յիսուս-
 տա քիամիլ իհզար էթմէք իչիւն, հէր քիմսէյէ
 նասիհաթ վէրէրէք, վէ հէր քիմսէյէ քէմալ ի
 հիքմէթլէ թա'լիմ էտէրէք անը վա'ղ էտէրիզ.
 29 Պունուէն իչիւն պէն տախի տէրունիմտէ գուվվէթ-
 լէ իշլէյէն անըն թէ'էսիրաթընա կէօրէ ճէհտ էտէ-
 րէք չալըշըրմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Զիրա սիզին իլէ Լաօտիգիատա պուլունանլար վէ
 եիւզիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիշ օլանլարըն ճիւմլէսի
 իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլտըղընը պիլմէնիզի իս-
 2 թէրիմ. Թա քի անլէրին գալպլէրի միւթէսէլլի
 օլուպ' վէ մուհապպէթտէ միւթթէհիտ, վէ քէմալ ի
 ֆէհմին ճէմի' ի զընասընա, ետ'նի փէտէր Ալլահ
 վէ ֆրիտոտըն սըրըրնը պիլմէքիլէ շա'էլ օլալար.
 3 Անտէ հիքմէթլին վէ 'իլմին ճիւմլէ խաղինէլէրի
 4 մահֆուզ տըր: Պունուէն իսէ՝ քիմսէ սիզի իղֆալ
 էտիճի սէօզլէր իլէ իղլալ էթմէմէսի իչիւն սէջլէ-
 5 յօրմ: Զիրա թէնճէ զտ'իպտէ իսէմտէ, բուհա
 էանընըլտա պուլունարագ, հիւնն ի նիլտմընըզ

- վէ Գրիստոսս օլան իմանընդըն սեպաթընը կէօրիւզ
 6 շատ օլույօրըմ' իմսի Բապպ Գրիստոս Զիսուպ
 նասըլ գապուլ էթտինիզ իսէ, անտէ պէօյլէ սիւ
 7 լուք էտիպ, վէ անտէ քէօքլէնմիշ վէ ի'մար օ-
 լունմուշ, վէ թա'լիմ օլունտըղընը իւզըէ իմանտա
 սապիթ գըլընմըշ օլարագ, շիւքը իլէ պունտա
 8 թէրագգը իւզըէ օլունըզ: Սագընընըզ, պիր քիմէ
 սիզի Գրիստոսս կէօրէ օլմայարագ, ինսան բիվպէ-
 թինէ կէօրէ վէ տիւնեանըն էրքեանընա կէօրէ Ֆի-
 լէսօֆըզ վէ պաթըլ հիլէ իլէ էսիր սիւլմէսին:
 9 Զիրա Ուլուհէյէթին ճէմի'ի քէմալէյէթի ճէսէտճէ
 10 անտէ սաքին տիր. վէ օ հէր ըի'ասէթ վէ հիւքիւ-
 մէթին պաշը օլուպ' սիզ անտէ միւքէմէլ սինիլ
 11 Հէմ տախի անտէ' թէնէ միւթա'ալլիգ կիւնհալլ-
 րըն վիւճուտինտէն Գրիստոսըն խիթանը իլէ սոյու-
 նուպ' էլ իլէ օլմալըշ խիթան իլէ տախի խաթն օլուն-
 12 տընըզ: վէ անըն իլէ պէրապէր վաֆթիզտէ կէօմիւ-
 լիւպ' պունտա տախի անը էմվաթտուն իհէա էտէն
 Ալլահն գուտրէթինէ օլան իման վասըթասըլէ անըն
 13 իլէ պէրապէր իհէա օլունտընըզ: վէ սիզի, խա-
 թալարտա վէ թէնինիզին խիթ անսըլըզընտա էօլ-
 միւշ իքէն, ճիւմլէ խաթալարըմըզ 'աֆվ էտէրէք'
 14 պէրապէրինճէ իհէա էյլէտի. վէ պիզէ գալլը
 օլուպ' պիզէ միւխալիֆ օլան նիզամաթ խաթթընը
 ըէսիտ էյլէյիպ' խաշա տախի միլլայարագ, անը
 15 օրթատան գալտըրտը. վէ ըի'ասէթլէր իլէ հիւքիւ-
 մէթլէրի սոյուպ, անլէրէ անըն վասըթասըլէ միւ-
 զաֆֆէր օլարագ, անլէրի աշիքէարէ թէշհիր էյ-
 լէտի:
 16 իմտի եէմէք եա իշմէք եա պոյրամ եա այ պաշը

եա սէպթ կիւնէրի խուսուօրնտտ քիմսէ որդի հիւքմ
 47 էթմէսին. Զիւնքի պուշլար կէլէճէք շէյլէրին կէօլ-
 48 կէօի օլուպ' ճիւմ' իսէ Գրիստոսըն տըր : Գրիմսէ
 թէվաղը' իլէ վէ տիյանէթ ի մէլա'իքէ իլէ կէօրմէ-
 տիյի շէյլէրէ միւտտիլէ էթմէք իսթէյերէք , սիղի
 49 էճրինիզտէն մահրում գօմասըն : Պու Դօգու-լէ քէնտի
 թէնէ թապի' օլան 'ազը իլէ պիհոտէ եերէ թէ-
 քէպպիւր էտիպ' Պաշա իրթիպաթ էթմէզ . պիւ-
 թիւն ճէսէտ իսէ ղյնագլար վէ բրպաթլար վասը-
 թասըյլէ անտէն մու'ավէնէթ ալըպ թէքքիպ օլու-
 նարագ Ալլահ թարաֆընտան օլան պէյիւմէքիք
 20 իլէ պէյիւր : Իմտի էյեր Գրիստոս իլէ պէրապէր
 տիւննանըն էրքեանընա էօլտիւնիւզ իսէ , նի'չիւն
 21 տիւննատա եաշայանլար կիպի' Եսփըշմա , թաթ-
 22 մա , տօգոււնմա' պույուրան գտնուշլարա , (Պուն-
 լարըն քեաֆֆէսի իսէ պիլ իսթիմալ զէվալ պու-
 լուր ,) ինսան էվամիր վէ թա'լիմաթընա կէօրէ
 23 իսթիսալ էտէրսինիզ : Վազը'ա պու շէյլէրին 'իպա-
 տէթ ի նաֆիլէ վէ թէվաղը' վէ ճէսէտէ շէֆգաթ-
 սըզըգ իլէ հիքմէթ սուրէթի վար իսէ տէ , շայանը
 ի'թիպար օլմայըպ , աճաֆ նէֆսի իգնա' էտէր :

ՊԱՊ 3

1 Իմտի էյեր Գրիստոս իլէ պէրապէր գըյամ էթտի-
 նիզ իսէ , եօգարտա օլան' եա'նի Գրիստոս Ալլահըն
 սաղընտա օթուրտըղը եերին շէյլէրինի թալէպ է-
 2 տինիզ : Եեր իւղէրինտէքի շէյլէրէ տէյիլ , եօգար-
 3 տա օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքեար էտինիզ : Զիրա
 էօլտիւնիւզ , վէ հոյաթընըզ Գրիստոս իլէ պէրապէր

- 4 Ալլահատ մահճող տըր : Հայաթըմըզ օլան ֆրիս-
տուս իզհար օլունտըղը զէման , սիզ տախի անըն
իէ պերասպեր 'իզզէթ իէ իզհար օլունահաճաղ օրնըզ :
- 5 Պինտէն 'ալէյհ պու զէմինի ա'զանըզ , է-ա'ն զինա
վէ նափաքիք վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօթիւ շէհ-
վէթ վէ փութ փերէսթիք օլան թամաքեարըղը
- 6 էօլտիւրիւնիւզ . Ձիւնքի անլերին սէպէպինտէն
հէլի 'իսեան իւզերինէ Ալլահըն զազապը կէլի :
- 7 Սիզ տախի պու շէյլերտէ էաշար իքէն , պիւ վա-
զըթ անլերին արտաքնտա սիւլուք էտեր իսինիզ :
- 8 Լաքին շիմաի սիզ տախի ճիւմլէսինի , է-ա'ն զապ
զապ վէ խըշմ վէ քէօթիւրիւք վէ քիւֆիւ վէ աղջ-
նըզտան էտէպէ մուզայիր սէօզլէրի տէֆ 'էտինիլ :
- 9 Պիրի պիրինիզէ էալան սէջլէմէյինիզ , շիւնքի էքի
10 տտէմի 'ամէլլէրիլէ պերասպեր սոյունուպ 'ալիքի-
նին սուրէթինէ կէօրէ 'պիլմէքլէքտէ թէճախ օ-
լունմագտա օլան էէնի տտէմի կէյինմիշ սինիլ :
- 11 Քի պունտա նէ Եունանի , նէ Եէհուտի , նէ խի-
թան , նէ խիթանըղըզ , նէ պարպար , նէ իազու-
թի , նէ գուլ , նէ տզաա պուլունուպ , անճագ
- 12 քիւլ վէ ֆիւլ քիւլ ֆրիստուս տըր : Իմաի Ալլահըն
մուգատտէս վէ սէվկիւլի . միւնթախապլարը կիպի
շէֆգաթ վէ մերհամէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվաթ :
- 13 վէ չիւմ վէ սապր կիյինինիզ : Վէ պիրի պիրինիզէ
թէհամմիւլ էտիպ 'էյեր պիր քիմսէնին ալտերինին
'ալէյհինէ պիր իշթիքեասը վար իսէ , ֆրիստուս սի-
զէ պաղըշլատըղը միսիլլիւ , սիզ տախի պէջլէճէ
- 14 դէրէ դէրէվէ պաղըշլատընըզ : Պունլարըն ճիւմլէսի իւ-
զերինէ տախի քէմալիյէթին իրթիպաթը օլան մու-
- 15 հապպէթի կէյինիւ : Վէ Սլահըն սէլամէթի գալը :

լերինիղտէ հիւքիւմէթ սիւրսիւն, չիւնքի անա
տուխի եւեք վիւճուտտէ տա՛վէթ օլոււտընըզ .

16 վէ միւթէշէքքիւր օլոււնըզ : Քրիստոսըն քէլամը սիղ-
տէ զընա իւզըէ հէր հիքմէթ իլէ սաքին օլոււն . վէ
պիրի պիրինիղէ թա՛լիմ ունասիհամ էտիպ՝ մէզմուր
վէ իլահի վէ բուհանի աղնիյէլէր իլէ, Ալլահա
գուլլէրինիղտէ լւթֆ իլէ թէզտաննի էյլէյինիզ :

17 Վէ կերէք գազէն՝ կերէք ֆի՛լէն հէր նէ էտէր-
սէնիզ, ճիւմէսինի Ռապպ Յիսուսըն իսմի իլէ վէ
անըն վասըթասըյլէ Փէտէր Ալլահա թէշէքքիւր
էտէրէք էյլէյինիզ :

18 Էյ գէվճէլէր, Րապպտա լըյըգ օլտըղը վէճհ

19 իւզըէ գէվճէրինիղէ միւթի՝ օլոււնըզ : Էյ գէվճէլէր,
գէվճէլէրինիղէ սէվինիզ վէ անլէրէ աճը մու՛ւամէ-

20 լէ էթմէյինիզ : Էյ էվլատ, վալիտէյնինիղէ հէր
խուսուստա իթա՛ւթ էտինիզ, զիրապու շէյ Րապ-

21 պա մագպուլ աըր : Էյ փէտէրլէր, էվլատընըզ
իզղապ էթմէյինիզ, օլմայա քի անլէրէ ֆիւթուր

22 կէլին : Էյ գուլար, հէր խուսուստա թէն ճիհէ-
թիյլէ էֆէնտինիզ պուլոււնանլարա, կէօպէ կէօ-

րիւնմէք իչիւն օլան խըտմէթ իլէ ինսանը խօշուտ
էտէնլէր կիպի տէյիլ, անճագ Ալլահտան գօրգա-

23 բագ սաֆտէրոււնըզ իլէ իթա՛ւթ էտինիզ : Վէ
միրաա էճրինի Րապպտան ալաճաղընըզ պիլէրէք,

հէր նէ քի եափար իսէնիզ, ինսան իչիւն տէյիլ,
անճագ Րապպ իչիւն կիպի ճանտան եափընըզ . Զիրա

24 Րապպ Քրիստոսա գուլլըգ էտէրսինիզ : Ամմա
հագգսըղըգ էտէն՝ էթտիյի հագգսըղըգա կէօրէ

25 ալաճագ աըր . վէ ըի՛սյէթ ի խաթըր եօգ աըր :

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ էֆէնտիլէր, սէմավաթտա սիզին տախի պիր
 էֆէնտինիզ վար իտիյինի պիլէրէք, գուլարընըզ
 հազգ վէ ինսաֆ իւզըէ մու'ամէլէ էտինիզ :
- 2 Տու'ատա տէվամ էտիպ' անտէ շիւքը իլէ ույանըզ
- 3 տուրընըզ : Վէ պիզիմ իչիւն տախի տու'ա էյլէյի-
 նիզ, թա քի սէպէպինտէն զինճիրպէնտ օլտըղը՝
 Գրիստոսըն սըրընը սէյլէմէք իւզըէ, Ալլահ պի-
- 4 զէ քէլամըն գափուսընը աչա . Վէ սէյլէմէք պանա
 նասըլ վաճիպ իսէ ' անը պէյլէ իզհար էտէյիմ :
- 5 Վազթը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օլանլար իլէ
- 6 'ազըլանէ հարէքէթ էտինիզ : Հէր քէսէ վաճիպ օլ-
 տըղը իւզըէ ճէվապ վէրմէյի պիլէնիզ իչիւն, սեօ-
 զիւնիւզ թուզ իլէ թէրպիյէ օլունմուշ կիպի,
 տա'իմա լութֆ իլէ օլուն :
- 7 Ասվալիմին քեաֆֆէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրա-
 տէր վէ սատըզ խըտմէթճի վէ Բապպտա խըտմէթ
- 8 րէֆիգիմիզ օլան Թիխիգօս պիլաիրէճէք տիր . Մէր-
 գումը տէ սիզտէն օլան սատըզ վէ սէվկիւլիւ պի-
 րատէր Օնէսիմօս իլէ պէրապէր սիզէ հէման պունուն
 իչիւն, եա'նի ահվալէնիզի էյրէնիպ' գալլէրինի.
- 9 զի միւթէսէլլի էթմէք իչիւն կէօնտէրտիմ . Անէր
 պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմէսինի սիզէ պիլաիրէ-
- 10 ճէք տիր : Պէնիմ իլէ պէրապէր մահպուս օլան
 Արիսթարխօս վէ Պարնապասըն եէկէնի, եա'նի
 հազգընտա թէնպիհ ալտըղընը Մարգօս (սիզէ կէ-
- 11 ալիյի թագտիրտէ' անը գապուլ էտինիզ,) Վէ
 Եոսթօս տէնիլէն Եեշու' սիզէ սէլամ էտէրլէր :

- պունլար է՛հլ ի խիթանտան տըրլար վէ Ալլահըն մէ-
 12 լէ քիւթիւ իչիւն եալընըզ պունլար էմէքտաշ պու-
 լունուպ՝ պանա թէսէլլի օլտուլար : Սիղտէն
 պիրի Գըրիստուսըն գուլլէ էփաֆրաս սիղէ սէ-
 13 լամ էտէր, վէ Ալլահըն ճիւմէ միւրատընտա
 քեւմիլ վէ թէմում տուրասընըզ տէյիւ տու'ա
 14 իլէ տա'իմա սիղին իչիւն ճէհտ էտէր : Զիրա սիղին
 իչիւն վէ Լաստիգիատա վէ Լյէրափօլիստէ օլան-
 15 լար իչիւն անըն չօգ զայրէթի օլտըղլնա շէհտտէթ
 էմէրիմ : Սէվկիւլիւ թապիպ Լուգա վէ Տէմուս
 16 լունան քիլիսէյէ սէլամ էտինիզ : Պու րէսալէ սիղ-
 տէ գրա'աթ օլընտըգտան սօնկրա՝ Լաստիգիա քի-
 լիսէսինտէ տախի գրա'աթ էթտիրիպ, սիզ տախի
 17 Լաստիգիատան էլէնէ գրա'աթ էտինիզ : Վէ Ար-
 խիփօսա՝ Բապպտա ալտըղըն խըտմէթէ տիգգաթ
 էթ, քի անը իթմում էտէսին՝ տէյիւ սէյլէյինիզ :
 18 Պէն Փաւլօսըն խաթթը տէսթը իլէ սէլամ : Պէնտ-
 լէրիմի տէր խաթթը էտինիզ : 'Իւայէթ սիղին իլէ
 օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԷՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԵՍԱԼԷՒԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փաւլոս վէ Սիլվանոս վէ Թիմոթէոս փետեր Ալա՛ս վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսոս օլան Սէլանիքիքի՛ն քիլիսէսի՛ն . սիգէ փետերիմիզ Ալա՛ս վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան 'իւնայէթ վէ սէլա՛ մէթ օլսուն :
- 2 Տուալարըմըլտա սիզի զիքր էտերէք , ծիւմէ՛նիզ հազգընտա Ալլահա տա՛իմա շիւքր էտերիզ :
- 3 Վէ իմանընդըն իշնի վէ մուհապպէթ ինիզին եմէ՛ . յինի , վէ Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոս օլան իւ՛միտիսիզին սապրընը , փետերիմիզ օլան Ալլահն հուզընտա ֆերաղաթ էթմէյերէք զիքր էտէ՛ .
- 4 Բիզ : Ձիւնքի , էյ Ալլահն սէվկիւլէլէրի օլան
- 5 պիրտտերէր , սիզին ինթիսապընըլ պիլիբիղ . Ձիւրա պէշարէթ իմիզ սիգէ եալընըլ քէլամ իլէ տէյիլ . ա՛նճազ գուվլէթ իլէ վէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ վէ ի'թիգատ ւ քեամիլ իլէ կէլտի . նիթէքիմ՝ աբա՛նըլտա սիզին իչիւն նասըլ օլաըլըմըլ պիլիբիսիլ :
- 6 Սիզ տա՛ի չօդ մուզայադա աբասընտա Բուհ իւլ Գուտս սիւրուրը իլէ քէլամը գապուլ էթմիլ

օլարագ, պիղէ վէ Բապպա միւգթէտի օլարնրդ.
 7 Շէջլէ քի սիզ Մագէտոնիատա վէ Ախայեատա
 8 ճիւմէ միւ՝ մինլէրէ նիւմոնէ օլարնրդ : Զիրա Բապ-
 պըն քէլամը սիզին թարաֆընըզտան ետընըզ Մա-
 գէտոնիա իլէ Ախայեատա շայը՝ օլմայըպ, անճագ
 հէր եէրտէ տաիի Ալլահա օլան իմանընըզ շայը՝
 9 օլմայըլէ՝ պիր շէյ սէջլէմէմիղէ հաճէթ գալմա-
 տը : Զիւնքի հազգըմըզաա արանըզա կէլմէմիղ
 նասըլ օլարընը, վէ սիզլն հայլ վէ հազգ օլան
 Ալլահա 'իպատէթ էթմէք, վէ պիզի կէլէճէք զա-
 10 զապտան խէլաա էտէն, վէ քէնտինին էմվլթտան
 իհէա էթտիյի Օղլու Յիսուսը սէմատան պէքլէմէք
 իւզրէ, փուլթլարտան Ալլահա նասըլ ըիւճու՝ էթ-
 տիյինիզի քէնտիլէր իսպար էտիյօրլար :

ՊԱՊ 2

1 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ սիզին արանըզա
 2 կէլմէմիզ պիհաւտէ օլմայըպ, Անճագ մա՝ լիւմիւնիւզ
 օլարըզ իւզրէ, Ֆիլիփիիտէ մուգատտէմա էզիյէթ
 չէքիպ շէթմ օլունարգ իսէ տէ, Ալլահըն պէշարէ-
 թինի 'ազիմ միւխալէֆէթ իչինտէ սիզէ սէջլէմէյէ
 Ալլահըմըզա Դ-Բէվէ++էլէն ճէսարէթ քէսպ էթտի-
 3 յիմիզի քէնտինիզ պիլիւսինիզ : Զիրա պիզիմ վա՝ զ
 ու նասիհատըմըզ զէլալտան եա նափաքլիքտէն
 4 եա հիլէ իլէ օլմայըպ, Անճագ պէշարէթին պէշէ
 էմանէթ օլունմասընա Ալլահըն պիզի ըյըզ կէօր-
 տիւլիւ վէճհ իւզրէ, վէ տտէմլէրէ տէյիլ, անճագ
 գալլէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մագպուլ
 5 օլմագ իւզլէ սէջլէրիզ : Զիրա մա՝ լիւմիւնիւզ օլ-

- տըղը իւզրէ , պիզ միւտահանէ սեօզէրի իլէ վէ եւ .
խօտ թամա՝ պէհանէսիլլէ ուլլա մու՛ամէլէ էթմէտք .
- 6 Ալլահ շահիտ տիր : Վէ ֆրիստոսըն ըեսուլլէրի օլ-
տըղըմըզտան եիւք օլա պիլիւր իքէն , կերէք սիզմէն՝
կերէք զայրիլէրտէն օլտուն , ինսան թարաֆընսան
- 7 'իզզէթ աբամատըզ , Անճագ տայէ քէնտի էվա-
տընը գայըրտըղը կիպի աբանըզտա հալիմ օլտուգ :
- 8 Պու վէճճլէ սիզէ միւշթագ օլտըղըմըզտան , սիզի
եսուլընը Ալլահըն պէշարէթինէ տէյիլ , անճագ
պիզէ սէվկիւլիւ օլտըղընըզտան , ճանլարըմըզա պի-
- 9 լէ հիսսէտար էթմէյէ բաղի իտիք : Զիրա , էյ պի-
րատէրլէր , պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթ-
ընըզտա տըր , չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլ-
մամագ իւզրէ կէճէ կիւնտիւզ իշտէ իշլէյիլ՝ Ալ-
- 10 լահըն պէշարէթինի սիզէ վա՛զ էթտիք : Սիզ միւ-
մինլէր աբասընտա նասըլ գուտսիյէթ վէ սալա՛
իլէ վէ պիլա 'այիպ մու՛ամէլէ էթտիյիմիզէ սիզ
- 11 շահիտ սինիզ , վէ Ալլահ շահիտ տիր : Կիթէթիմ
սիզի քէնտի մէլէքիւթինէ վէ 'իզզէթինէ տա՛վէթ
էտէն Ալլահա լայլըզ օլտըղը վէճճ իւզրէ հարէքէթ
- 12 էթմէնիզ իչիւն սիզտէն հէր պիրինէ , ֆէտէր քէն-
տի էվլատընա էթրիյէ միսիլլիւ , նասիհատ վէ թէ .
սէլլի վէրիպ՝ թէնպիհ էթտիյիմիզի պիլիւրսինիզ :
- 13 Պու սէպէպտէն պիզ տախի , թարաֆըմըզտան ի-
շիթտիյինիզ քէլամ Ուլլահը ալտըղընըզտա ինսան
քէլամը կիպի տէյիլ , անճագ՝ հագիդաթտա պէց-
լէ օլտըղը իւզրէ , Ալլահըն քէլամը կէն (քի սիզ
միւ՛մինլէրտէ տախի իշլէմէքտէ տիր ,) գապուլ էթ-
տիյինիզ Ալլահա ֆէրազաթ էթմէյէրէք շիւք քէտէ-
- 14 ըիլ : Զիրա սիզ , էյ պիրատէրլէր , Եէհուտիյէտէ

- Քրիստոս Յիսուստա օլան Ալլահն քիլիսէլէրինէ
միւզթէտի օլտընըզ . չիւնքի տնէրին Յէհուտիլէր
թարաֆընտան չէքալիքլէրի շէյլէրի սիզ տախի քէնտի
15 միլէթտաշլարընըզտան չէքտինիզ : Անլէր Բապպ Յի-
սուսը վէ [քէնտի] փէյղամպէրլէրինի գաթլ էտիպ
պիզլի տախի գովտուլար, վէ Ալլահա մազպուլ օլմայըպ
16 ճիւմլէ տտէմլէրէ մուխալիֆ օլտրագ, Թա'իֆէլէրէ'
իէլտա պուլմուլարը իչիւն սէզլէմէքտէն պիզլի մէն' է-
տէրլէր, Թաքի քէնտի կիւնտաշլարընն էօլշէյինի հէր
զէման մէմլու էտէլէր, լաքին անլէրին իւզէրինէ
նիհայէթ տէրէճէտէ զազապ եէթիշմիշ տիր :
- 17 Պիզ իսէ, էյ պիրատէրլէր, պիր ազ վազըթ
գալպէն տէյիլ' տնճագ տիտար իլէ սիզտէն մաշ-
րուս պուլունտըղմըզ հալտէ, չօգ իշթիյագլէ եիւ-
18 զիւնիւզիւ կէօրմէյէ զիյատէ զայրէթ էթտիք : Պու
էճլտէն պիզ, խուսուսա պէն փաւլօս, պիր իքի
տէֆ'ա Թարաֆընըզա կէլմէք իսթէտիք իսէ տէ ,
19 շէյթան պիզլի մէն' էյլէտի : Ջիրա իւմիտիմիզ եա-
խօտ սիւրուրըմըզ ետխօտ իֆթիխար Թաճըմըզ
քի՞մ տիր . Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս զուհուր
էթտիքտէ տնըն հուզուրընտա հէման սիզ տէյիլ
20 մի սինիզ : Ջիրա պիզիմ 'իզզէթիմիզ վէ սիւրու-
րըմըզ սիզ սինիզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլտէն արթըզ թէհամիւլ էտէմէյիպ' Ա-
թինատա եալընըզ պրագըլմազլըղըմըզ միւնասիպ
2 կէօրտիւք . վէ Ալլահն խատըմը վէ Քրիստոսըն
պէշարէթինտէ էմէքտաշըմըզ օլան պիրատէրիմիզ

- Թիմոթէօսը զէօնտերտիք , Թաքի սիգի սապիթ՝
 վէ իմանընդատան տօլայը միւթէսէլլի գըլմասըյէ ,
- 3 Պու մուզայագալարտա քիմսէ գըմըլտանմասն .
 զիրա պունուն իչիւն թա'նին օլունտըղմըզ քէն .
- 4 տինիզ պիլիրսինիզ : Զիւնքի եանընդտա իքէն
 տախի մուզայագա չէքէճէյիմիզի սիզէ մուզատէ-
 մա իսպար էյլէտիք , նիթէքիմ մա'լիւմիւնիւզ օլ-
- 5 աըզը իւզըէ վուգու' պուլմուշ տըր : Պու սէպէպ-
 տէն պէն տախի տըթըզ թէհամիւլ էտէմէյէրէք ,
 իզվա էտիճի սիզի իզվա էթմէսիյլէ , էմէյիմիզ պի-
 հուտէ չըգմասըն տէյիւ իմանընը խուսուսընտա
- 6 խապէր ալմագ իչիւն կէօնտերտիմ : Լաքին շիմի
 Թիմոթէօս թարաֆընըզտան պիզէ վասըլ օլուպ
 իման վէ մուհապպէթիսիզի , վէ պիզիմ սիզի կէօր-
 մէյէ միւշթագ պուլունտըղմըզ միսիլլիւ , սիգէն
 տախի պիզէ օլան իշթիյագընըզ , վէ պիզի տա'մա
 խայր իլէ զիքր էթաիյինիզի պիզէ միւժտէ էյլէտի :
- 7 Պու սէպէպտէն , էյ պիրատէրլէր , պիզիմ ճիւմէ
 մուզայագա վէ զարուրէթիմիզտէ իմանընըտան
- 8 տօլայը հագգընըզտա միւթէսէլլի օլտուգ : Զիրա
 սիզ Բապպտա սապիթի գալտըղմըզ թագաիրտէ՝
- 9 շիմի պիզ սաղ գալըրըզ : Զիրա սիզին իչիւն Ալ-
 լահըմըզն հուզուրնտա հագգընըզտա մէսրուր օլ-
 տըղմըզ մէսէրրէթէ միւգապիլ Ալլահա նէ՞ շիքր
- 10 'արզ էտէ պիլիրիզ : Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ
 իմանընըզն նօգասընը իքմալ էթմէք իչիւն , կէճէ
 վէ կիւնտիւզ զիյատէսիյլէ ն'յոզ էյլէմէքտէ իզ :
- 11 Փէտէրիմիզ Ալլահ քէնտիսի վէ Բապըմըզ Յիսուս
 Գրիստոս թարաֆընըզա կէլէ+է-լէ եօլմըզա տասն
- 12 էտէ : Վէ պիզիմ սիզէ մուհապպէթիմիզ օլտըզ

միտիլիւ, Բապպ ս'ղին տախի պիրի պիրինիզէ վէ
 13 երա էլէյէ, Թա քի փետերմիզ Ալլահն հու-
 զուրնտա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս ծիւմէ
 մուգատտէսէրիլէ զուհուր էթաիքտէ դուտի-
 յէթտէ պիլա 'այըպ օլմադ իւզրէ, գալպէրինիզի
 սապիթ դլլա :

ՊԱՊ 4

1 Եւ հաաըլ, էյ պիրատերլէր, սիզէ Բապպ Յիսուս
 իլէ րիճա վէ նասիհաթ էտերիզ քի՝ նէ վէճէլէ
 հարէքէթ էթմնիլ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանըզ
 վաճիպ օլտըզը հագգընտա պիզտէն ալտըզընըզա
 2 Էօրէ տահա զիյատէ թէրագգը էտէսինիլ : Զիրա
 Բապպ Յիսուս լարաֆընտան սիզէ նէ թէնպիհէր
 3 վերտիյմիպի պիլիրսինիլ : Զիրա Ալլահն իրատէ-
 թի պու, է-նի թէգատտիւսիւնիլ տիր քի՝ զինա-
 4 տան իճթինապ պիրլէ, Սիզտէն հէր պիրի քէնտի
 'ճէսէտինէ Ալլահը պիլմէյէն թա'իֆէլէր կիպի հէվա ի
 5 չէհէթ իլէ տէյիլ, Անճագ դուտսիյէթ իլէ վէ
 6 'իֆֆէթ իլէ մալիք օլմազլըզը պիլսին : Պիրի պու
 մատտէտէ պիրատերի հագգընտա հատաը թէճա-
 վլզ էտիպ զատըր էթմէսին. զիրա սիզէ էվլէլտէն
 'սէյլէյի' չէհատէթ էթտիյիմիլ իւզրէ, պուլլա-
 7 ըն ծիւմէսի իչիւն Բապպ միւնթագիմ տիր : Զի-
 8 րա Ալլահ պիլի նափաքլիյէ տէյիլ, անճագ դուտ-
 'սիյէթէ տա'վէթ էլլէտի : Պու էճլտէն թահգիր
 էտէն քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պիզէ քէնտի

* Եւն. գապընտ

- Բուճ իւլ Գուտաւնը վէրէն Ալլահը թահգիր էտէր :
- 9 Մէվէտտէթ ի ախապէյէ խուսուսընտա սէսիգէ
եաղմագլըղմ իճապ էթմէզ . զիրա պիրի պիրինիգ
սէվմէքլէյի Ալլահ թարաֆընտան քէնաինիզ էջ-
- 10 րէնմիշ սինիզ : Զիւնքի պունու սիզ պիւթիւն Մու-
գէտօնխատա օլան ճիւմէ պիրատերլէրէ կէօթէ-
րէյօրընըզ . լաքին , էյ պիրատերլէր , սիգէ րիճա
էտէրիզ քի պուստա տահա զէյաաէ թէրագ-
- 11 գը էտէսինիզ : Վէ սիգէ թէնպիճ էթտիյիմիգէ
կէօրէ ասուտէ հալ իւզրէ եաշպրպ՝ քէնտի ումու-
րընըզէ մէշղուլ օլարագ , քէնտի էլէրինիզէ իշ-
- 12 լէմէյէ զայրէթ էտէսինիզ , թա քի խարիճաէ օլան .
լարա հիւան ի հարէքէթլէ մուամէլէ էտիպ՝ պիր
շէյէ միւհթաճ օլմոյասընըզ :
- 13 Էյ պիրատերլէր , ույույանլար հազգընտա պի-
խապէր օլմանըզը իսթէմէմ , թա քի իւմիտլէրի
- 14 օլմոյան սաիրլէր կիպի մահզուն օլմոյասընըզ : Զի-
րա էյէր Յիսուսըն էօլիւպ գըյամ էթտիյինէ իման
էտէրսէք , հաքէզա Յիսուստա ույույանլարը տաթի
- 15 Ալլահ անըն իլէ պէրապէր կէթիրէճէք տիր : Զիրա
պիզ Բապպըն զուհուրընտաէկին հոյաթտա պագի
գալանլար՝ ույույանլարա թէգատտիւմ էթմէյէ
ճէյիմիգէ սիգէ Բապպըն քէլումը իլէ իիպար էտէ-
- 16 րիլ : Զիրա Բապպ պիզլաթ պիր նիտա ի էմր իլէ
պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալլահըն սուրը իլէ սէ-
մատան նիւզուլ էտէճէք տիր , վէ Գրիստոտա վէ-
ֆաթ էթմիշ օլանլար էվլէլա գըյամ էտէճէքլէր
- 17 տիր : Անաէն պիզ հոյաթտա պագի գալանլար անլէր
իլէ պէրապէր Բապպըն իսթիգալ իշիւն պուլլաթ-
լարտա հապայա րէֆ՝ օլունաճաղըզ , վէ պէյլէ-

ճէ տա'իմա Բապպ իլէ պերապեր պուլունաճաղըզ :
 18 Իմտի պու սէօզէր իլէ պերի պերինիզի թէպլէյէ
 էտինիլ :

ՊԱՊ 5

1 Լաբին , էյ պիրատերլէր , էզմինէ վէ էվգաթա
 2 տա'իր սիգէ եազմագլըղըմ իճապ էթմէզ : Զիրա
 քէնտինիզ Բապպըն կիւնիւնիւն կէճէլէյին խըրսըզ
 3 կիպի կէլտիյինի էյի պիլիբսինիզ : Զիւնքի Սէլա-
 մէթ վէ էմնիլէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ , օլ վազըթ
 համիլէ գարըյա աղըր կէլտիյի կիպի , նապէաճ իւ-
 ղէրլէրինէ հէլաք եէթիլէճէք վէ գուրթուլմայաճագ-
 4 ար տըր : Սիզ իսէ , էյ պիրատերլէր , գարանլըգտա
 տէյիլ սինիզ քի՝ օլ կիւն խըրսըզ կիպի իւզէրի-
 5 նիլէ կէլտին : Զիրա սիգին ճիւմլէնիզ էհլ ի նուր
 վէ էհլ ի նիհար ոընըզ . կէճէտէն եախօտ գարան-
 6 լըգտան տէյիլ իզ : Հալ պէօլլէ իքէն՝ սա'իրլէր
 կիպի ուլումայալըմ , անճագ ույանըգ տուրուպ՝
 7 այըզ օլալըմ : Զիրա ույույանլար կէճէլէյին ու-
 յուրլար , վէ սէրխօշ օլանլար կէճէլէյին սէրխօշ
 8 օլուրլար : Ամա պիզ էհլ ի նիհար օլանլար , իման
 վէ մուհապպէթ գըրհընը վէ խէլաս իւմիտի օլան
 9 միզֆէրի կիլմիշ օլարագ , այըզ օլալըմ : Զիրա
 Ալլահ պիզի դադապ իչիւն տէյիլ , անճագ պիզիմ
 եօլըմըզա էօլէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վա-
 10 արթալլէ խէլասա նա'իլ օլմագ իչիւն թա'եին
 էյլէտի . թա քի կերէք ույանըգ՝ կերէք ուլուր
 պուլունուր իսէք , անըն իլէ պերապեր հայաթտա
 11 օլալըմ : Պու էճլտէն էտէ կէլտիյինիզ կիպի :

պիրի պիրինիզի թէպէտ էսիպ , եեքտիկերնիդի
ի'մար էյլէյինիզ .

- 12 Էյ պիրատերէր , արանըզտա չալըշնյարը . վե
րապպատա իւղէրինիզէ մէ'մուր օլուպ սիզէ նասի.
13 Հաթ վերնէրի թանըյըպ Անէրէ իշլէրի իշլեն
մուհապպէթ իւզրէ զեյաւտեսիյէ ի'թիպար էթմէ.
նիզի բիճա էտերիզ : Պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէ.
14 Մէթտէ օլունըզ : Վէ , էյ պիրատերէր , սիզէ բի.
ճա էտերիզ քի' նիզամըզ քիմսէլէրէ նասիհաթ
վերէրէք' երւրէքսիզլէրի ճէսարէթլէնտիւրիպ զա-
'իֆլէրէ տեսթ կիր օլարապ , ճիւմլէ հազգընտա միւ.
15 Թէէննի օլաւընըզ : Սազընընըզ' քիմսէ քիմսէլէ
քէմլիյէ մուգապիլ քէմլէք էթմէսին . պիլ'աքո տա.
'իմա կերէք պիրի պիրինիզէ' կերէք ճիւմլէյէ էյիլիք
16 էթմէյէ սայ' էտինիզ : Տա'իմա մէսրուր օլունըզ .
17 Ֆերազաթ էթմէյէրէք տու'ա էտինիզ : (18) Հեր
շէյտէ շիւքր էտինիզ , զերա Քրիստոս Յիսուստա
19 հազգընըզտա Ալլահըն իրաւէթի պուտըր : Բուհը
20 սէյիւնտիւրմէյինիզ : Իլհամաթը թահգիր էթմէյի-
21 նիզ : Հեր շէյի թէճրիւպէ էտիպ' էյի օլանը թու-
22 թընըզ : Հեր նէվ' շէրրտէն իճթինապ էտինիզ :
23 Վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլան Ալլահ քէնախի սիզի
թէմամէն թազտիս էյիլէյէ . վէ բուհընըզ վէ ճա-
նընըզ վէ ճէսէտինիզ քէսմիլէն Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն զուհուրընա պիլա գուսուր մահ-
24 Ֆուզ գըլընա : Սիզի տա'վէթ էտէն սաալըզ օլուպ
իճրա տախի էտէճէք տիր :
25 Էյ պիրատերէր , պիզիմ' իշլեն տու'ա էտինիզ :
26 Ճիւմլէ պիրատերէրէ մուգատտէս թազպիլ իլէ
27 սէլամ էտինիզ : Սիզէ Բապպ հազգը իշլեն անտ

վերերիմ քի՛ պու բեսալէ ճիւմէ մուգատտէս պի-
 28 բատերէրէ գրո՛ւթ օլունա : Բապպըմը ցիսուս
 քրիստոսն ինայէթի սիղին իլէ օլուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԷԼԱՆԻՔԼԻԼԵՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փավլոս վէ Սիլվանոս՝ վէ Թիմոթէոս՝ փետերիմիզ
 Ալւահ վէ Բապպ ցիսուս քրիստոստա օլան Սէլանիք-
 2 լիէր քիլիսէսինէ . Սիզէ փետերիմիզ Ալւահ վէ
 Բապպ ցիսուս քրիստոս Թարաֆընտան ինայէթ վէ
 սէլամէթ օլուն :

3 Եւ պիրատերէր, լայըգ օլտրղը իւզրէ , տա՛իմա
 սիզին իչին Ալւահա չիւքր էթմէյէ պօրճլու իզ ,
 չիւնքի իմանընըզ զէյատէսիյլէ արթըպ՝ ճիւմէ-
 նիգտէն հէր պիրինին եէքտիկերինէ օլան մուհապ-

4 պէթի թէզլոյլուտ էթմէքտէ տիր . Շէջլէ քի պիզ
 քէնտիմիզ , թէհամմիւլ էթտիյինիզ ճիւմէ թէ-
 'տատի վէ մուզայազալարընըզտա օլան սապրընըզ
 վէ իմանընըզտան տօլայը , Ալւահըն քիլիսէլէրինտէ
 5 սիղին իլէ իֆթիսար էտէրիզ : Պու տախի եօլն-

- տա եղիյէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ու-
 լահա նա'իւ օլաճաղընըզա Ալլահըն 'ատիւ հիւք-
 6 միւնիւն տէլիւ տիր : Զիւնքի Ալլահըն 'ինտիստէ
 'ատալէթէ մութապըզ տըր քի' սիզի թաղիիք
 7 էտէնէրէ մուզայագա երբ : Վէ սիզ մուզայագա
 չէքէնէրէ պիզիմ' իլէ պէրապէր , Բապպ Յիսուս
 քէնտի գուվիլէթինին մէլա'իքէսիյլէ սէմատան զու-
 8 հուր էտիպ' Ալլահը պիլմէյէնէրտէն վէ Բապպըմըզ
 Յիսուս Քրիստոսըն պէշարէթինէ իթա'աթ էթմէ-
 յէնէրտէն աթէշ 'ալէվի իլէ ինթիգամ' ալաճաղը
 9 վաղըթտա րահաթ իհասան էտէ : Պուշուր օլ կիւն-
 տէ Բապպըն քէնտի մուզատտէյլէրինտէ մու'աղ-
 զէզ վէ ճէմի' ի միւ'մինէրտէ , (չիւնքի սիզէ օլան
 շէհատէթիմիղէ իման օլունտու ,) հայրէթպաիշ
 10 օլմագ իւզըէ կէլաիյինտէ , Անըն հուզուրընտան վէ
 գուվիլէթինին ճէլալինտէն էպէտի հէլաք հիւքմիւ-
 11 նիւ չէքէճէքլէր տիր : Պուշա նազարէն տախի
 տա'իմա տու'ա էտէրիղ քի' Ալլահըմըզ սիզի պու
 տա'վէթէ լայըզ գըլա , վէ խայր իչիւն քէմալ ի
 բիզաբըն վէ իմանըն 'ամէլինի գուվիլէթլէ իքմալ
 12 էյլէյէ . թա քի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 իմի սիզտէ , սիզ տախի Ալլահըմըզ վէ Բապպ Յի-
 սուս Քրիստոսըն 'ինայէթինէ կէօրէ տնտէ թա'
 զիլ օլունասընըզ :

ՊԱՊ 2

- 1 Ե պիրատերլէր , սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն զուհուրը , վէ պիզիմ' անըն էտնընտա ճէմ'
 2 օլմագլըղըմըզ խուսուսընտա Բիճա էտէրիղ քի Քրիս-

- տասն կիւնիւ թէգարրուպ էթմիշ տիր՝ տէյիւ ,
կերէք բուհ՝ կերէք սէօզ՝ կերէք կէօյա թարաֆը-
մըզտան մէքթուպ վազըթասըյլէ 'ազընըզ թէզճէ
3 սարըմասն , վէ միւզլթարիպ օլմայասընըզ : Պիր
քիմսէ սիզի պիր վէճհլէ ալտաթմասըն , զիրա էվվէլա
իրթիտատ կէլիպ՝ կիւնաս տաէմի , շօլ էհլ ի հէ-
4 լաքըն իզհար օլունմասը կերէք տիր . Օլ քի մու-
խայէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ էախօտ մա'պուտ իս-
միյլէ միւսէմմա օլանըն իւզէրինէ եիւճէլէնիր ,
հաթթա քէնտինի իլահ կէօթէրէրէք [իլահ կիպի]
5 Ալլահըն հէյ քէլինտէ օթուրուր : Տահա էանընըզտա
իքէն , պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմի խաթրա
6 կէթիրմէ՞զ մի սինիզ : Շիմտի տախի քէնտի վազ-
թընտա իզհար օլունմասը իչիւն անը մէն՝ էտէն
7 շէյի պիլէրսինիզ : Ձիրա 'իսէան սըրըր հալա իշլէ-
մէքտէ տիր , ֆազաթ շիմտի մանի՝ օլան օրթա-
8 տան գալգընճայատէք մէն՝ էտէր . Օլ զէման օլ
'ասը զահիր օլաճադ տըր . անը տախի 'րապպ քէն-
տի ազգընըն նէֆէսիյլէ թէլէֆ էտիպ , քէնտի կէ-
9 լէլինին թէճէլլիսիյլէ հէլաք էտէճէք տիր : Անըն
զուհուրը իսէ շէյթանըն իշլէմէսինէ կէօրէ ճիւմլէ
գուզվէթ վէ 'ալամէթ վէ սախթէ միւճիզէլէր իլէ ,
10 վէ հէլաք օլմագտա օլանլարտա հագգ սըզլըզն հէր
հիլէսիյլէ օլաճադ տըր . չիւնքի անլէր խէլաս պու-
մալարը իչիւն հագիգաթ մուհապպէթինի գապու-
11 լէթմէտիլէր : Վէ պու սէպէպտէն քիզպէ ինանմա-
լարը իչիւն՝ Ալլահ անլէրէ վէլալէթ ի միւճէսիրէ
12 կէօնտէրէճէք տիր . թա քի հագիգաթա ինանմա-

- յըպ հազարըզըզա ըիզա վերենյերին ճիւմէսի մահ-
քիւմ օլալար :
- 13 Պիզ աախի , էյ Բապպըն սեվկիւլիւլէրի պիրա-
սէրէր , Ալլահա տա՛խմա սիզին իչիւն շիւքր էթմէ-
յէ պօրծլը իզ , չիւնքի Ալլահ սիզի իպթիսատէն
Բուհըն թադտիսի վէ հազիգաթա օլան իման իլէ
- 14 իւլլա իչիւն ինթիսապ էտիպ՝ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսըն իղզէթիւնէ նա՛խ օլմագըզընըզ իչիւն ,
պուսնա տախի պիզլիմ՝ պէշարէթ իմիզին վաալթա-
սըյլէ սիզի տա՛վէթ էյլէտի :
- 15 Պինա՛ն տլէյհ , էյ պիրատերլէր , սապիմ գա-
տէմ օլուպ՝ քէլա՛ր եախօտ մէքթուպըմըզ վաալ-
թաալլէ էյրէնտիլինիզ թա՛լիմաթը հըքիզ էտի-
- 16 նիզ : Վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս քէնսիսի ,
վէ պիզի սեվիպ պիզէ ինայէթ իլէ էպէտի թէսլիլի
- 17 վէ էյի իւմիտ վըրէն փտտերիմիզ Ալլահ Գաալլէ-
րինիզի միւթէսէլլի , վէ սիզի հէր էյի քէլամ վէ
՛ամէլտէ սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէլ հասըլ , էյ պիրատերլէր , պիզիմ իչիւն տա՛ն
էտինիզ քի՛ Բապպըն քէլամը տրանըղտա օլալըզ
- 2 կիպի իլէրիլէյիպ շէրէք պուլա . Պիզ աախի հազգ-
սըզ վէ քէօթիւ տտէմէրտէն գուրթ ուլալըմ . զիրա
- 3 ճիւմէսի իման սահիպի տէյիլ տիր : Լաքին Բապպ
սաալըզ օլուպ՝ սիզի սապիթ գըլալապ , շէրիրտէն
սիյանէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզէ թէնպիհ էթտի-
յիմիզ շէյլէրին իճրաքընաա պուլընտըզընըզ վէ
պուլընտաղընըզա Բապպտա ի՛թիմատըմըզ վաալ

- 5 արր : Վէ Բապպ սիզին գաղպէրինիզի ԱլլաՏըն մու-
հապպիթինէ վէ Գրիստորն սապրնա իհաա էտէ :
- 6 էյ պիրատերլեր , սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
տորն իսմիլէ թէնպիհ էտերիզ , քի պիզտէն ալ-
տըզ թա'լիմէ կէօրէ տէյիլ , անճագ նիզամըզ
սիւլուք էտէն հէր պիրատերտէն իճթինապ էտէսի-
- 7 նիզ : Զիրա պիզէ նասըլ միւզթէտի օլմագըզընըզ
վաճիպ իտիլինի քէնաինիզ պիլիրսինիզ , չիւնքի
որանըզտա նիզամըզ հարէքէթտէ պուլունմաաըզ :
- 8 Վէ պիր քիմէնին էքմէյինի մէճճանէն եէմէտիք .
անճագ սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամագ իչիւն էմէք
վէ զասմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւզ իշ իշէր ի-
- 9 տիք : Պու տախի հիւքիւմէթիմիզ օլմաաըզընտան
սէյիլ , անճագ պիզէ միւզթէտի օլասընըզ տէյիւ
քէնտիմիզի սիզէ էօրնէք կէօթէրմէմիզ իչիւն օլ-
- 10 տու : Զիրա եանընըզտա իքէն տախի' էյէր պիր
քիմէն իշ իշէմէք իսթէմէզսէ , եէմէք տախի եէ-
- 11 մէսին' տէյիւ սիզէ թէնպիհ էտէր իտիք : Զիրա
սիզտէ պա'զը քիմնէլէր նիզամըզ հարէքէթ էտիպ'
պիր իշ իշէմէյէրէք , տխէրինին իչինէ գարըշըր
- 12 օլաըզընը իշիտիյօրրզ : Պու մագուլէ քիմնէլէրէ
Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստա թարաֆընտան թէն-
պիհ վէ ըիճա էտէրիզ քի' ուսլուճա իշէյէրէք :
- 13 քէնտի էքմէքլէրինի եէյէլէր : Սիզ տախի , էյ պի-
- 14 րատերլեր , էյիլիք էթմէքտէն օսանմայաաընըզ : Վէ
էյէր պիր քիմնէ պու ըէսալէնին վաօթմաըլլէ օ-
լան քէլամըմըզա իթա'աթ էթմէզսէ , իէճիլ օլմա-
ալ իչիւն անա նիշտն գոյուպ անըն իլէ իլթիլաթ
- 15 էթմէյինիզ : Լաքին տիւշմէն մագամընտա թուլթ-
մայընըզ , անճագ պիրատէր կիպի անա նասիհաթ

- 16 Էտինիդ : Վէ մէնպա՝ ը սէլամէթ օլան Բապպ քէն.
տիսի սիգէ տա՛իմա հէր իսուսուստա սէլամէթ իհ
սան էլլէսին : Բապպ ճիւմլէնիդ իլէ օլսուն :
- 17 Պէն փափլօսըն խաթթ ը աէսթի իլէ սէլամ.
պու տախի հէր մէքթուպտա նիշան տըր . պէջլէ
- 18 Եազարըմ : Բապպըմըլ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինպէ-
թի ճիւմլէնիդ իլէ օլսուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԷՕՍՍԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Խէլասքետըմըլ Ալլահն վէ իւմիտիիլ օլտն
[Բապպ] Յիսուս Քրիստոսըն Էմրի իւզրէ Յիսուս
Քրիստոսըն բէսուլլ փափլօս , իմանտա Էօզ օղլըմ
- 2 Թիմօթէօսա . փէտերիմիլ Ալլահ վէ Բապպըմըլ
Քրիստոս Յիսուս թարաֆընտան առա 'ինպէթ վէ
մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլսուն :
- 3 Պէն Մազէտօնիպա կիթմէք իւզրէ իքէն , պո՛-
զը քիմնէլէրին զայրի թա՛լիմ Էյրէթմէլէրինի ,
վէ մասալլարա , վէ իմանտան օլարագ Ալլահա մօգ-
պու օլան 'իմարէթէ տէյիլ , անճագ միւճատէլէ-

3 Եւ վէսիլէն օլան տիւքէնմէզ նէսէպ սիւսիլէլէ-
 րինէ տիգգաթ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էտէսին՝
 4 տէյիւ Սէնին Էֆսուստա մէքս էթմէքլիյինի ըիծա
 5 էթ տիյիմ կիպի . շէմթի ետէրէմ : Թէնպիհին նէթիճէ-
 սի գալպի փաքտէն վէ զսմիր ի խալիստէն վէ ըի'ա-
 6 սըզ իմանտան օլան մուհասպպէթ տիր . Պա'զըւարը
 պուշտարտան սափըպ՝ պիհուտէ սէօզլէրէ մա'իլ օլ-
 7 տուլար : Վէ շէրի'աթ մու'ալլիմէլի օլմադ իս-
 թէրլէր իսէ տէ՝ նէ՝ սէզլէտիքլէրի , նէ տէ իտ-
 8 տի'ա էթտիքլէրի շէյլէրի տնկլարլար : Շէրի'աթըն
 էյի օլտըզընը պիլիւրիզ , մէյէր քի պիր տտէմ՝ անը
 9 շէրէն իսթի'մալ էտէ . Լաքին պուշու պիլմէլի տիր
 քի՝ շէրի'աթ սալիհ իչիւն օլմայըպ՝ պիլ'տքս 'տսը-
 լէր , վէ իթա'աթսըզլար , վէ Ֆաճիրլէր , վէ կիւնահ-
 քէարլար , վէ խապիսլէր , վէ Ֆասըզլար , վէ պա-
 10 պոյը վէ տնայը տարպ էտէնլէր , Վէ գաթիլլէր ,
 վէ զինաքէարլար , վէ լութիլէր , վէ ինսան սորիգ-
 լէրի , վէ եալանճըլար , վէ հանիսլէր , վէ սահիհ
 թա'լիմէ միւխալիֆ օլան զսյրի հէր պիր շէյ իչիւն
 11 գօնուլմուշ տըր : Պու տախի միւպարէք Ալլահըն
 պանա էմանէթ օլունան պէշարէթ ի ճէլիլէսինէ
 12 մութապըգ տըր : Վէ պէնի գուզվէթլէնտիրէն Բապ-
 պըմըզ ֆրիստոս Յիսուսա միւթէշէքքիր իմ , չիւնքի
 մուգատտէմա քիւֆր էտիճի վէ թէ'ատտի էտիճի
 վէ շէթմ էտիճի իքէն , պէնի սատըգ սայըպ խըտ-
 13 մէթէ թա'եին էյիւտի . Ամմա մէրհամէթէ նա'իլ
 օլտում , զիրա իմանսըզլըգտա իքէն պիլմէլէրէք իշ-
 14 լէտիմ : Վէ ֆրիստոս Յիսուսա օլան իման վէ
 մուհասպպէթ իլէ Բապպըմըզըն 'ինայէթի զայէթէ
 15 իղտիյատ պուլտու : Պու քէլամ՝ սատըգ վէ հէր

- վէճճէ դապուլէ շայան տըր քի՝ Քրիստոս Յիսուս
տիւնեայո կիւնաճքեարլարը խէլաս էթմէք իշիւն
16 կէլտի . պուշլարըն պիրինճիսի պլն իմ՝ Լաքին պու-
նուն իշիւն ըաճմէթէ նա՞իլ օլտոււմ, թա քի Յի-
սուս Քրիստոս հայաթը քէպէտիյէ իշիւն քէնտինէ
իման կէթիրէճէք օլանլարա էօրնէք օլմադ իւղրէ,
քէմալ ի սապընը իպթիտա պէնտէ իղճար էտէ:
17 Իմտի եղէի վէ էպէտի Փատիշասա՝ զէվալ պուլ-
մազ վէ կէօղէ կէօրիւնմէզ եալընըզ [՝ալիմ՝] Այլա-
հա էպէտ իւլ ապուտ ՚իզզէթ վէ համտ օլուն:
Ամին:
18 Սանա, էյ օզլըմ թիմնթէօս, սէնին հազզըն-
տա սէպգաթ էտէն իլհամաթա կէօրէ շու թէնպիճի
թալիյէ էտէրիմ, թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատա
19 իգտամ էյլէյէսին . վէ իմանը վէ զամիր ի խալիսի
հըֆզ էտէսին . պունու իսէ պա՛ղըլար րէտա էթմիշ
օլմալարըլլէ իման խուսուսընտա զարգ օլտուլար .
20 Հիմէնօս վէ իսքէնտէր պունլարտան օլուպ, քիւֆր
էթմէմէյի էյրէնմէլէրի իշիւն՝ անլէրի շէլմանա
թէպիմ էթտիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր շէյտէն էվէլ րիճա էտէրիմ քի՝ ճէ-
մի՝ ի նաս իշիւն, փատիշաշլար իլէ պիլ ճիւմլէ ման-
սըպտա պուլունանլար իշիւն նիյազլար վէ տու՛ալար
2 վէ րիճալար վէ շիւքրէր ՚արզ օլունա, թա քի
քէմալ ի թադվա վէ վադար իլէ տուտէ վէ ըա-
3 հաթ իմրար քէօմիւր էտէլիմ: Զիրա ճիւմլէ
ատէմլէրին խէլասընը վէ հազիգաթը պիլէքլիլէ

4 կէլմէլէրինի իսթէյէն խէլադքեարըմըզ Ալլահն 'ին-
 5 տինտէ պու էյի վէ մադպուլ տըր : Զիւհքի պիր
 Ալլահ վար , Ալլահ իլէ ինսան պէյնինաէ տախի
 պիր Միյանճը վար , պու տախի ինսան օլն ֆրիս-
 տու Յիսուս տըր՝ քի վազթ ը մախսուսընտա շէ-
 6 հատէթ օլմադ իւզըէ քէնտիսինի ճիւմէնին եօլը-
 նա Ֆիտիյէ վէրտի : Պէն տախի օլ շէհ-ադէ իշիւն
 վա'իզ վէ ըտուլ , (Քրիստոստա հազդ սեօյլէյօ-
 7 ըրմ , ետլան սեօյլէմէյօրըմ ,) իման վէ հազիգաթ-
 տա թա'իֆէյերին մու'ալլիմի օլմադ իւզըէ նասպ
 8 օլունտըմ : իմտի էրլէր պիլա ղաղապ վէ պիլա իշ-
 թիպահ փաք էլլէր գալտըրարագ՝ հէր եէրտէ տու'ա
 9 էթմէլէրինի իսթէրիմ : Քէզալիք նիսա տախի հի-
 ճապ վէ էտէպ իւզըէ միւնտսիպ գըյաֆէթ կիյի-
 նիպ , սաչ էօրմէլէրի եա ալթուն եա ինճուլէր եա-
 10 խօտ աղըր պահալը էլպիսէ իլէ տէյիլ , Անճագ
 էհլ ի թագվա օլմազըզը իգրար էտէն նիսայա
 շոյէպթէ օլտըզը կիպի՝ էյի 'ամէլլէր իլէ քէնտիլէ-
 11 ըրին թէզէին էթսինլէր : Գարը քէմալ ի ընգը-
 12 յատլէ սիւքիւթ էտէրէք էօրէնսին : Ամմա գա-
 ըրնըն թա'իլմ էթմէսինէ՝ եախօտ էրին իւզէրինէ
 հիւքիւմէթ սիւրմէսինէ իզն վէրմէմ , անճագ սիւ-
 13 քիւթ իւզըէ օլուն : Զիրա էվվէլա Ատէմ , սօնկրա
 14 Հավվա խալզ օլունտու : Վէ Ատէմ ալտանմտը ,
 անճագ գարը ալտանըպ թէճավուզա կիրիֆթար
 15 օլտու : Ամմա էտէպ իւզըէ իման վէ մուհապպէթ
 վէ գուտսիյէթ տէ միւտապէմէթ էթտիքլէրի հալտէ ,
 էվլաա թէվլիտիլէ խէլաս պուլաճագ տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Շուքելամ սատրդ տրը , եա'նի էյեր պիր քիմե
 էփիսգօփօլըղա րաղիպ օլուր իսէ , կիւզէլ պիր իշ
 2 արղուսընտա օլուր : իմտի վաճիպ տիր քի էփի-
 գօփօս գուսուրսըզ , վէ պիր գէվճէնին գէվճի , վէ
 այըզ , 'ագիլ , էհլի 'ըրզ , միհմաննիւվազ վէ թա'
 3 լիմէ միւսթա'իտ օլա , վէ շէրապա մէլլալ վէ եա
 վուրուճը [վէ գապիհ գազանճ թալիպի] օլմայըպ ,
 անճագ լաթիֆ՝ վէ նիզա՝ վէ ագչէ սէվմէքտէն
 4 պերի օլա . ֆէմալ ի վագար իլէ էվլատընը իթա-
 'աթտա թուլթարագ՝ քէնտի խանէսինէ հիւսն ի
 5 նազարէթ էտէ . (ֆէնտի խանէսինէ նազարէթ էթ-
 մէլի պիլմէյէն քիմսէ Ալթահէն քիլիսէսինի նա'ըլ
 6 իտարէ էտէ պիլի .) թէքէպպիւր էտիպ շէլթանըն
 մահ. քիւմիլէթինէ տիւշմէսի իչիւն տինէ եէնի
 7 կէլիշ օլմայա : վէ սիթէմէ վէ շէլթանըն տուզա-
 ղընա տիւշմէսի իչիւն վաճիպ տիր քի խարիճտէ
 օլանլարտան հիւսն ի շէհատէթէ մազհար օլա :
 8 ֆէղալիք շամնալար էհլի վագար օլալար , վէ
 իքի սէօզիւ , չօգ շէրապա մէլլալ , գապիհ գազանճ
 9 թալիպի օլմայարագ , իմանըն սըրրինը փաք զամիր
 10 իլէ հըֆզ էտէլէր : Պուշլար տախի էվվէլա թէհ-
 րիւպէ օլունսունլար , պա'տէհու գուսուրսըզ պու-
 լունտըզլարը թագտիրտէ շամնալըղը իճրա'էթսին-
 11 լէր : ֆէղալիք գարըլարը էհլ ի վագար օլուպ՝ իֆ-
 թիրաճը օլմայարագ , այըզ վէ հէր շէյաէ սատրդ
 12 օլալար : Շամնալար պիրէր գէվճէնին գէվճի օլուպ ,
 էվլատըննա վէ քէնտի խանէլէրինէ հիւսն ի նա-

13 զարեթ էտէլէր : Զիրա շամնայըղը էյիճէ իճրա է-
տէնէր քէնտիլէր ինէ էյի մէրթէպէ վէ Գրիստոս
Յիսուսա օլան իմանտա չօդ ճէսարէթ քէպ էտէր-
լէր :

14 Թարաֆընա ետգընտա կէլմէք իւմիտինտէ իքէն՝
15 սանա պու շէյլէրի ետգըյօրըմ, Թա քի թէ'էխ-
խուր էթտիյիմ թադտիրտէ պէյթ Ուլլահտա եա՝-
նի հալլ Ալլահըն քիլիսէսինտէ (քի հագիգաթըն
'իմատը վէ էսասը տըր,) նէ սուրէթլէ հարէքէթ
16 էթմէք վաճիպ իտիյինի պիլէսին : Վէ թադվանըն
սըրըր պէօյիւք օլտըղը միւսէլլէմ տիր . Ալլահ թէն-
տէ իզհար՝ վէ Բուհ իլէ թաստըգ օլունուպ, մէ-
լա'իքէյէ կէօրիւնտիւ, վէ թա'իֆէլէր արասընտա
վա'զ օլունուպ, տիւնեատա անա իման կէթիրի-
լէրէք՝ ճէլալ իլէ 'ուրուճ էյլէտի :

ՊԱՊ 4

1 Լաքին Բուհ աշիքեարէ սէյլէր քի՝ էզմինէ ի ա-
խիրէտէ պա'ղը քիմնէլէր՝ զամիրլէրի տաղլանմըշ
2 օլան եալանճըլարըն միւրա'իլիյի իլէ իմանտան իր-
3 Թիտատ էտիպ՝ իզլալ էտիճի Բուհլարա վէ ճիննէր
4 Թա'լիմաթընա տիգգաթ էտէճէլլէր, Օլ է-լանճըլար
քի էվլէնմէքտէն մէն', վէ միւ'մինէր վէ հագիգա-
թը պիլէնլէրին թէշէքքիւր իլէ իսթի'մալի իչիւն՝
Ալլահըն խալգ էթտիյի թա'ամլարտան իճթինապ
5 էթմէյի Բէնպէհ էտէրլէր : Զիւնքի Ալլահըն հէր պիր
միսլուգը էյի տիր, վէ թէշէքքիւր իլէ ալընտըղը
Թադտիրտէ րէտտ օլունաճագ հիչ պիր շէյ եօգ
6 տըր : Զիրա Ալլահըն քէլամը իլէ վէ տու'ա իլէ

- 6 Թագտիս օլունուր : Պիրատերլերէ պու շէյլերի ին-
թար էթմէքլէ , իմանըն վէ թապի՝ օլտըղըն էյի
թա՛ւիմին սեօպլերի իլէ փերվերտե օլունուպ , Յի-
սուս ֆրիստոսըն էյի պիր խատըմը օլուրօն :
- 7 Ամմա գապիճ վէ գօճա գարը մասալարընտան իճ .
թինապ էաիպ՝ քէնտինի թագվայա իտման էյլէ :
- 8 Զիրա թէն իտմանը աղ շէյէ ֆա՛խտէլի օլուպ՝
թագվա իսէ հեր շէյէ ֆա՛խտէլի տիր . չիւնքի ան-
տէ շիմաիքի վէ կէլէճէք հայաթըն վա՛տը վար :
- 9 Պու քէլամ սատըգ վէ հեր վէճճլէ գապուլա շա .
- 10 յան տըր : Զիրա պունա պինա՛են ճիւմլէ տտէմլէ-
րին , խուսուսա միւ՛մլնլերին խէլապքտարը օլան հայ
Ալլահա իւմիտ էթտիյիմիգտէն՝ հէմ էմէք չէքեր
- 11 վէ հէմ տէ թահգիր օլունըրըզ : Պու շէյլերի թէն .
պիճ վէ թա՛ւիմ էյլէ :
- 12 Հիչ քիմնէ կէնճլէյինի թահգիր էթմէսին . լա-
քին քէլամ վէ աթվար վէ մուհապպէթ [վէ ռուճ]
- 13 վէ իման վէ իֆֆէթտէ միւ՛մլնլերէ էօրնէք օլ : Պէն
կէյինճէյտէք՝ օգումաղա վէ նոսիհաթա վէ թա՛-
- 14 լիմէ մուգալէտ օլ : Սէնին իւզերինէ իթիյարը-
րըն էլ գօմապըյլէ պերապէր իլհամ վտարթաթըմլէ
վէրիմիշ վէ սէնտէ պուլունան մէվճիպէյի իհմալ
- 15 էթմէ : Թէրագգը էթմէքլէյին ճիւմլէյէ զահեր օլ-
մագ իւզըէ , պու շէյլերի միւթալա՛ա էյլէ , պու
- 16 շէյլերտէ մէշղուլ օլ : Քէնտինէ վէ թա՛ւիմէ տիգ-
գաթ էյլէյիպ՝ անլերտէ տէվամ էյլէ . զիրա պունու
էթմէքլէ՝ հէմ քէնտինի հէմ տէ սէնի տինկէյէն .
լերի խէլաս էտէճէք սին :

- 1 Ինքնաբեր թա՛ղիր եթա՛յ, ամա փետերէ կիպի,
 2 կենճէրէ պիրատերէրէ կիպի նասիհատ ելլէ: Ին-
 3 թիյար գարըլարա վալիտէրէ կիպի, կենճ գարը-
 4 րա հեմշիրէրէ կիպի՝ քեմալի իֆֆէթլէ նա-իհա-
 5 ելէ: Տուլ գարըլարա, եա՛նի ֆիլ հագիգէ տուլ
 6 օլանլարա իքրամ էլլէ: Վէ էյէր պիր տուլ գարը-
 7 նըն էվաար եա թօրունլարը վար իսէ, էվլէլա ան-
 8 լէր քենտի էՏԼ ի պէյթլէրինէ հիւրմէթ կէօթէր-
 9 մէյի վէ վալիտէյնլէրինէ միւքեաֆատ իֆտսընը
 10 էգյրէնսինլէր: զիրա պու խուսուսա ինտ Ալլահ էյի
 11 վէ մագպուլ տըր: Լաքին ֆիլ հագիգէ տուլ վէ
 12 եալընը գալընը օլան գարը Ալլահա միւթէվէքքիլէ
 13 օլուպ՝ կեճէ կիւնտիւղ տուա՛յ վէ նիյազա տէվամ
 14 էտէր: Ամմա էՏԼ ի զէվգ օլան՝ հայաթտա իքէն
 15 էօլմիւշ տիր: Իմաի գուսուրսըղ օլմալարը իչիւն
 16 պու շէյլէրի թէնպիհ էլլէ: Ամմա էյէր պիր քիմնէ
 17 թէ՛ալլիւգաթընը, խուսուսա էՏԼ ի պէյթինի գա-
 18 յըրմազա, իմանը ինքեար էթմիշ օլուպ՝ Ղըյը ի
 19 միւմինտէն պէտթէր տիր: Տուլ գարը ալթմըշ
 20 եաշընտան աշաղը օլմայարագ՝ պիր զէվճին զէվճէսի
 21 պուլունմուշ օլուպ, Ա՛մալ ի հասանէ խուսուսըն-
 22 տա հիւսն ի շէհաաէթէ մաղհար օլմուշ, մէսէլա
 23 էվլատփէրվէր վէ միւսաֆիր գապուլ էթմիշ վէ մու-
 24 գատտէսլէրին պաղլարընը եըյգամըշ վէ մուզոյա-
 25 գատա օլանլարա իմաատ վէ հէր էյի ամէլտէ տէ-
 26 վամ էթմիշ օլտըղը թագտիրտէ՝ գայտ օլունսըն:
 27 Լաքին կենճ տուլլարը րէտտ էլլէ, զիրա ֆրիս-

- տոսա խիլաֆէն՝ ղէվգէ թէսլմ՝ օլտրգլարնտա
 12 Թէգէվիւնճ էթմէք իսթէյիպ, Էվիէլքի իմանը թէք
 13 Էթտիքէրի իչիւն հիւքմէ տիւշար օլուրլար, վէ
 պունուն իլէ պերապէր էվէրի տօլաշարազ թէնպէլ
 օլմաղա ալըշըրլար, վէ եալնըզ թէնպէլ տէյիլ
 անճազ կէվէգէ վէ ախէրինին ումուրըյլէ մէշղուլ
 14 օլարազ, նասէզա շէյլէրի սէօյլէրլէր : Իմտի իսթէ-
 րիմ՝ քի կէնճ օլանլար թէզվիճ օլունուպ վէ էվստ
 կէթիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մուգալէտ օլարազ,
 մուխալիֆ օլանա սիթէմ իչիւն պիր ֆուրսաթ վէր.
 15 մէսինլէր : Զիրա հալա պա՛ղըլարը սափրպէյլթանա
 16 թապի՝ օլտուլար : Էյէր պիր միւ՛մին ետ պիր միւ՛.
 մինէին տուլարը վար իսէ՛ անլէրէ ի՛անէ էյլէսին,
 վէ քիլիսէյէ պար օլմասն, թա քի ֆիլ հադիգէ
 տուլ օլանլարա ի՛անէ էտէ :
 17 Մէ՛մուրիյէթլէրինին հիւնն ի իճրասընտա պու-
 լունան իխթիյարլար, խուսուսա քէլամաա վէ թա՛-
 լիմտէ էմէք չէքէնլէր իքի գաթ իքրամա լայլզ՝ 'ատա
 18 օլունսունլար : Զիրա ֆիթապ՝ խարման տէյէն էն.
 քիւզիւն ազգընը պաղլամայասն, վէ՛ իշ՛ի քէնտի՛
 իւճրէթինէ միւսթահազգ տըր՝ տէյիւ պուլուրլու
 19 իքի եա իւչ շահիտ օլմատըգճա՝ իխթիյար 'ալյ-
 20 հինտէ շիքեայէթ գապուլ էթմէ : Գապահաթլը-
 լարը ծիւմլէնին էօնիւնտէ թա՛ղիր էյլէ, թա քի
 21 սա՛իրլէր տախի խալֆ էտէլէր : Ալլահն վէ Բապ
 օլտուս ֆրիտտսն վէ միւնթախապ մէլա՛րքէնին
 հուզուրնտա թէնպիհ էտէրիմ՝ քի՛ պիր շէյ խաթը
 իչիւն էթմէյէրէք, պու շէյլէրի պիղարազանէ
 22 հըֆզ էտէսին : Պիր քիմնէնին իւզէրինէ 'աճէլէ
 իլէ էլ գօմայըպ՝ ախէրլէրին կիւնահլարնա միւշ-

- 23 Թերիք օլմա , քէնտինի փաք սաղլա : Արթըգ էա-
լընըլ սու իշմէյիպ' մի'աէն իշիւն վէ քէորէթ իւղ-
րէ վուգու' պուլան զա'ֆլարըն իշիւն պիր աղ
24 շերապ իսթի'մալ էյլէ : Պա'զը առէմլերին կիւնաս-
լարը զաշիր օլուպ' էօնլերինճէ հիւքմէ կիտեր ,
25 պա'զըլարընըն իսէ արալարընճա կէլիր : Քէզալիք
ա'ւլըւրէն էյի 'ամէլլերի տախի զաշիր օլուպ ,
ախէր թարզ օլանլարըն իսթիֆասը զայր ի միւմքին
աիր :

ՊԱՊ 6

- 1 Պոյունտըրըգ ալթընտա պուլունան պիլ ճիւմլէ գուլ-
լար քէնտի էֆէնտիլերինի ճիւմլէ իճթիրամէ միւս-
թահազգ 'ատա էթսինլեր , թա քի Ալլահըն իս-
2 մինէ վէ թա'լիմինէ քիւֆր օլունմայա : Վէ միւ'մին
էֆէնտիլերի օլանլար պիրատեր օլարըլարը իշիւն
ալէրէ թահգիր էթմեսինլեր , անճազ միւ'մին վէ
սէվկիւլիւ վէ էյիլիք էրֆէլէյէ հիսսէտար օլարըլա-
րը իշիւն գուլլըգ էթսինլեր . պու շէյլերի թա'լիմ'
3 վէ նառիճաթ էյլէ : Պիր քիմնէ պաշգա տիւրլիւ
թա'լիմ' էտիպ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն քէ-
լիմաթը սահիճէսինէ վէ թազվայա կէօրէ օլան
4 թա'լիմէ գա'իլ օլմազ իսէ , Ս միւթէքէպպիր օլա-
րազ , պիր շէյ պիլմէյիպ' անճազ միւպահէսէ վէ
մու'արազա ի քէլամ' իլէ մա'լուլ օլմուշ տըր .
պունլարտան տախի հասէտ վէ նիզա' վէ քիւֆր-
5 լեր վէ սու ի զանն , Վէ 'ազըլ ֆառիտ վէ հազի-
գաթտան պա'իտ վէ թազվայը քէար զանն էտէն
առէմլերին պոշ միւպահէսէլերի հասըլ օլուր . պու

- 6 մագուէն քիմնէրտէն իճթինապ էյլէ : Լաքին դա.
նաւաթ իլէ օլան թագվա պէօյլաք քեար ալը :
- 7 Զիրա տիւնեպա պիր շէյ կէթիրմէտիք, վէ սնտէն
պիր շէյ կէօթիւրէմէյէճէյիմիզ աշիքեար ալը :
- 8 Իմաի եէյէճէյիմիզ վէ էօրթիւնէճէյիմիզ վար
9 իքէն, պունլարա գանաւաթ էտէլիմ : Ամմա վէն.
կին օլմագ գոստորնտա պունլունլար իղվալա վէ
տունլաղա վէ չօգ սէֆիճ վէ մուզիւր շէճվէթէրէ
տիւշէրէր . անլէր տաիի տտէմլէրի ճէլաքէ վէ խա.
- 10 րապիյէթէ դարգ էտէրէր : Զիրա մալիքէթիլ
ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին ապլ օլուպ' պա'զը քիմ.
սէլէր անա հարիս օլմաղլէ իմնտան սափալ չօգ
էլէմլէրէ միւպթէլա օլտունլար :
- 11 Լաքին, էյ Ալլաճ տտէմի, սէն պու շէյլէրտէն
Ֆիրաք էտիպ' սալաճ վէ թագվա վէ իմնա վէ մու.
- 12 հապպէթ վէ սապր վէ հիլմէ սոյ' էթ : Իմնըն էյի
ճիհատընտա ճաճիս օլ . չօգ շահիւլէր էօնիւնտէ
էյի իգրար վէրմիշ օլարապ, տա'վէթ օլունարըն
էյի իգրար վէրմիշ օլարապ, տա'վէթ օլունարըն
- 13 հայաթ ը էպէտիյէյի թուլ : Ճիւմլէյէ հայաթ
վէրէն Ալլահըն հուզուրընտա վէ Փօթօյլ փիլա.
թօյլն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէհատէթ էտէն
Քրիստոս Յիսուսըն հուզուրընտա սանա թէնպիճ
- 14 էտէրիմ քի' Պու էմրի րապպըմիզ Յիսուս Քրիս.
տոյլն թէճէլիսինէ տէկին լէքէսիզ վէ գունարըն
- 15 ճըֆլ էտէսին . Պունու տաիի Միւպարէք վէ Գա.
տիր ի վաճիտ վէ Մէլէք իւլ միւլուք վէ րապիլիւլ
- 16 էրպապ, Լաեմուլթըղա էալընըլ մալիք, վէ թէ.
գարբուպ օլունմաղ նուրտա սաքին օլան զաթ
վազթ ը մախուսընտա իգհար էտէճէք տիր . ա.
տէմլէրին հիչ պիրի անը կէօրմէմիշ վէ կէօրմէլէ .

- անա 'իղգէթ վէ գուտրէթ ի էպէտիյէ օլսուն : Ային :
- 17 Պու տիւնետաա ղէնկին օլսնլարա թէնպիհ էյ-
լէ քի՝ միւթէքէպպիւր օլմարպ, պագասը ղէնկին-
իյէ աէյիլ, անճագ թէմէթթիւ՝ իչիւն ղէնա իւզ-
րէ պիգէ հէր շէյի իհասն էտէն հալլ Ալլահա թէ-
18 վէքքիւլ էթսինէր. էյիլիք էտէրէք ա՛մսլ ք հա-
սանէտէ ղա՛նի օլուպ՝ ճէօմէրտ վէ էլի աչըգ օլսուն-
19 լար. վէ հայաթ ք էպէտիյէյէ նա՛նի օլմագ իւզ-
րէ, տիւրէթ իչիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ թէ-
հիլէ էթսինէր :
- 20 էյ թիմթէօս, էմանէթի հըֆլ էտիպ՝ նափաք
վէ պաթըլ լաֆլարտան վէ քիզպէն 'իլմ թէմի-
յէ օլսունան շէյին միւ'արագալարընտան իծթինապ
21 էյլէ. քի պունա պա՛ղը քիմէլէր ղահիպ օլմաղլէ
իմնտան սափաըլար : 'լնայէթ սէնին իլէ օլսուն :
Ային :

ՓԱՎԼՕՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԵՕՍԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Քրիստոս Յիսուսաա օլան հայաթըն վա՛տընա
կէօրէ Ալլահըն իրատէթիլէ Յիսուս քրիստոսըն
րէսուլը Փափլօս՝ սէվկիւլիւ օղլմ թիմթէօսա ,

- 2 Փետեր Ալաճ վէ Րապպըմըզ Բրիտոս Զիսուս թա-
րաֆընտան առաւ 'ի նայէթ վէ մերհամէթ վէ սէլա-
մէթ օլտուն :
- 3 Կէճէ կիւնտիւզ տու'ալարմտա սէնի պէր տէ-
4 վամ զիբը հտէրէք , վէ կեօզ եաշլարընը խաթ-
ըրմտա թութարագ , փիւր սիւրուր օլմագըղըմ
իշիւն , սէնի կէօրմէք արգուսընտա պուլունուպ ,
5 Էվէլա պէջիւք վալիտէն Լօստէ վէ վալիտէն Էլ-
նիքէտէ սաքին օլուպ , սէնտէ տախի պուլունտըղ-
նա ի'թիմատ էթտիյիմ օլ բի'ասըղ իմանը խաթ-
ըրմա կէթիրտիյիմտէ , էճտատըմտան էօյէն'դիթ
Կէօրէ զամիր ի փաք իլէ 'իպատէթ էթտիյիմ Ալա-
6 ճա շիւքը հտէրիմ : Պու սէպէպտէն սանա իիթաթ
հտէրիմ քի' իւղէրինէ էլլէրիմին գօնուլմասըլէ
սէնտէ օլան մէվհիպէ ի իւահիյէի թէշլիք հտէսին :
- 7 Զիւրա Ալաճ պիզէ գօրգագըզ բուհընը տէյիլ ,
անճագ գուվիլէթ վէ մուհապպէթ վէ թամ 'ալ-
8 բահըն վէրտի : Պինա'էն 'ալէյ Րապպըմըզն շէհա-
տէթինտէն վէ պէն մահպուսընտան տօլսյը ութան
մա . Ֆազաթ պէշարէթ իշիւն մէշագգաթտա Ա-
9 լահըն գուվիլէթինէ կէօրէ հիսսէտար օլ . Օ պիլի
խէլաս հտիպ' մուգատտէս տա'վէթ իլէ տա'վէթ
էյլէտի . պու տախի 'ամէլլէրիմիլէ կէօրէ տէյիլ ,
անճագ քէնտինին թագտիրինէ կէօրէ վէ էզմինէ
էզէլիյտէն Բրիտոս Զիսուստա պիզէ իհան օլ-
10 նուպ . Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպլմալ հտիպ' պէշա-
րէթին վառըթասըլլէ հայաթ վէ լաեմուլթըզ գու-
հուրա կէթիւրմիշ օլան խէլասքէարըմըզ Զիսուս
Բրիտոսըն գուհուրըլլէ պէյան օլունան 'ինայէթէ
11 կէօրէ օլտու . Պէն տախի պու ղէլ-բիթի վա'իլի

- վէրէսուլը վէ թա'իֆէլէրին միւ'ալլիմի նասպ օլուն-
 12 տըմ : Պու սէպէպտէն պու մէշագգաթլարը տախի
 չէքիյօրըմ . վէ լսքին ութանմամ , զիրա քիմէ
 իման էթալիյիմի պիլիւրիմ , վէ էմանէթիմի օլ կիւ-
 նէ գատար Տըֆզա գատիր իտիյինէ ի'թիմատ էտէ-
 13 ըիմ : Պէնտէն իշիթաիյին քէլիմաթ ը սահիհէնին
 սուրէթ ի ապիլյէսինի Բրիստոս . Յիսուստա օլան
 14 իման վէ մուհապպէթ իլէ Տըֆզ էյլէ : Պիզտէ սա-
 քին օլան Բուհ իւլ Գուստըն վասըթասըյլէ օլ
 15 էյի էմանէթի Տըֆզ էյլէ : Ասիատա օլանլարն
 ճիւմէսի , Ֆիդէլլօս վէ Հէրմօգինէս տրալարընտա
 օլարագ , պէնտէն եիւզ չէվիրտիքէրինի պիլիւրսին :
 16 Բապպ Օնէսիֆօրօրն խանէսինէ մէրհամէթ էտէ .
 զիրա պէնի չօգ տէֆ'ա միւսթէրին էյլէտի , վէ
 17 զինճիրիմտէն ութանմայըպ' Պիլ'աքս Բօմիյա վիւսու-
 18 ինտէ պէնի չօգ զայրէթլէ տրայըպ պուլտու . Բապպ
 անա օլ կիւնտէ Բապպ թարաֆընտան մէրհամէթ
 պուլմաորնը իհսան էյլէյէ . վէ Էֆսուստա պանն
 գատար խըտմէթ էթալիյինի փէք էյի պիլիւրսին :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի սէն , օղլըմ , Բրիստոս Յիսուստա օլան
 2 ինպէթտէ քէսպ ի գուվվէթ էտիպ , Չօգ շահիտ-
 լէրին հուզուրընտա պէնտէն իշիթաիյին չէյլէրի
 սասըգ վէ զայրիլէրէ թա'իմէ միւսթա'իտ օլան
 3 տտէմէրէ էմանէթ էյլէ : Իմտի սէն Յիսուս Բրիս-
 տոորն էյի 'ասքէրի կիպի մէշագգաթաթ էհամմիւլ
 4 էյլէ : Ասքէրիք էտէն պիր քիմանէ տէր'ասքէրինի
 խօշնուտ էթմէք իշիւն , պու 'եօմրիւն ումուրընա

- 5 գարըշմող : Վէ հէմ տախի էյեր պիր քիմնէ կիւր
 րէշիրսէ , գանուն իւղըէ կիւրէշմէյինճէ թաճաճա .
 6 իւլ օլմաղ : Էմէք չէքէն չիֆթճի եվլէլա մաստալ
 7 տան հիսսէտոր օլմաղ կերէք տիր : Սէղլէ տիյիմ
 շէյլէրի անկլա . վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ ֆէհմ
 8 իհասան էյլէսին : Պէշարէթ իմէ կէօրէ հաուտ նէ .
 լինտէն օլարագ էմվաթտան իհէա օլուանն Յիսու
 9 Քրիստոսը թէղէք քիւր էյլէ : Պէն տախի պու շի-
 շարէին . եօլընտա միւճրիմ կիպի զինճիրպէնտ օ ,
 լունճայա գատար մէշաղգաթ չէքէրիմ , ֆաղաթ
 10 Ալլահըն քէլամը պաղլը տէյիլ տիր . Պուճուճ իլլին
 միւնթէխապլարըն ուղուրընա հէր շէյէ թէհամիւլ
 էտէրիմ , թա քի անլէր տախի Քրիստոս Յիսուսա
 11 էպէտի 'իղղէթլէ օլան խէլասա նա'իլ օլալար : Պու
 քէլամ սատըգ տըր քի' Էյէր անըն իլէ պէրապէր
 12 էօլտիւք իսէ , պէրապէր տախի էաշայաճաղըլ . Էյէր
 թէհամիւլ էտէրսէք , պէրապէր տախի սալթա .
 նաթ էտէճէյիլ . էյէր ինքէտըր էտէրսէք , օլ տախի
 13 պիղը ինքէտըր էտէճէք տիր : Էյէր պիղ իման էթ .
 մէզսէք , օ սատըգ դալըր , քէնտի քէնտինի ին .
 14 քէտըր էտէմէլ : Պու խուսուսաթը իխթար էյլէ , վէ
 պիր շէյէ ֆա'իտէլի օլմայըպ , իշիտէնլէրին խարա-
 պընա սէպէպ օլան քէլամ մու'արաղասընը էթմէ-
 մէլէրինի Բապպըն հուզըւրընտա թէնպիհ էյլէ :
 15 Հագիդաթ քէլամընը սողըու թաֆսիլ էտէրէք ,
 քէնտինի Ալլահա մաղպուլ , խէճիլ օլմաղ պիր իճի
 16 տէյիլ իհզար էթմէյէ ճէհա էյլէ : Ամա նափաթ
 վէ պաթըլ լաֆղլարտան իճթինապ էյլէ , զի
 17 անլէր կիտէ կիտէ ֆըղա սէպէպ օլուր . Վէ
 լէրին սէօղլէ գանգըրինա կիպի եէր , քի Հիմէնայոս

- 18 վէ Ծիրիթօս անլերտէն օլուպ՝ Գըյամէթ հալա
վուգու՝ պուլմուշ տըր՝ տէյերէք հագիգաթտան
սափաըսար, վէ պա՛ղը քիմնէլէրին իմանըն իֆսատ
19 էտերլէր : Եինէ Ալլահն միւհքէմ էսասը գա՛իմ
օլուպ՝ միւհրիւ պու տըր քի՝ Բապպ քէնտինին,
քիլէրինի պիլիւր . վէ Գըիստուրն իսմինի զիքը էտէն
հէր քիմնէ հագգարղըգտան իծթինապ էյլէսին :
20 Լաքին պէօյիւք պիր խանէտէ հալընըղ ալթուշ վէ
կիւմիւշ գապլար պուլունմայըպ՝ աղաճ վէ թօփադ-
տան տախի պուլունուր . պա՛սըղը շէրէֆ, պա՛ղըսը
21 իսէ շէրէֆսիլլէք իչիւն տիր : Իմտի էյեր պիր քիմ-
սէ քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքլէրուէ, շէրէֆ ի-
չիւն վէ սահիպինին իսթի՛մալինէ նաֆի՛ վէ մու-
գատտէս վէ հէր էյի իշէ հագըր պիր գապ օլաճագ
22 տըր : Սէն տախի կէնճլէք շէհվէթլէրինտէն Ֆիրար
էյլէ, Լաքին փաք գալպտէն Բապպա տու՛ա էտէն-
լէր իլէ պերապէր՝ սուլահ վէ իման վէ մուհապպէթ
23 վէ սէլամէթէ սայ՝ էյլէ : Ամմա սէֆիհանէ վէ նա-
մա՛գուլ միւհատէլէլէրտէն իծթինապ էյլէ . չիւնքի
միւհաղա՛ա հուսուլու կէթիրտիլինի պիլիւսին :
24 Բապպըն գուլը իսէ միւհաղա՛ա էթմէմէլի տիր,
անճագ ճիւմլէյէ հալիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛իտ
25 վէ զուլմէ սապըլը, Մուգապէմէթ էտէնլէրէ հիլմլէ
նասիհաթ էտիճի օլմագ կէրէք տիր . օլաքի հագի-
գաթը ֆէհմ էթմէք իչիւն, Ալլահ անլէրէ թէվպէ
26 վէրէ, Վէ շէյթան թարաֆընտան անըն իրատէթի
իճրասը իչիւն էսիր թուլթուլմուշ օլանլար անըն
տուլաղընտան այըլալար :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ մա'լիւմիւն օլա քի' տխիր կիւնլէրտէ ֆէնա
 2 վազըթլար կէլէճէք տիր : Զիրա տաէ'դէր քէնոփ
 նէֆսինի սէվիճի , մալիէրէսթ , միւֆթէխիր , մառ
 բուր , քիւֆրպաղ , վալիտէյնէ իթա'աթօղլ , նոն
 3 քէօր , խապիս , Մէվէտտէթսիզ , միւսուլէճէ գա
 պուլ էթմէզ , իֆթիրաճը , զապթ ը նէֆս էթմէզ
 4 ազղըն , սալաճը սէվմէզ , իա'ին , պիվէրվա , միւ
 թէքէպպիր վէ Ալլաճը սէվմէքտէն զիյատէ զէվզ ա
 5 սէֆա սէվէր , Տինտարըգ սուրէթինի կէօսթէրիպ
 տէ գուվլէթինի ինքեար էտէր օլաճազլար աբը
 6 պունլարտան իճթինապ էյլէ : Զիրա խանէլէրէ կի
 բիպ' կիւնաճլար իլէ եիւքլէնմիշ էնվա'ի շէճլէթ
 7 լէրէ թապի' օլարոգ , Տա'իմա էջրէնմէքտէ օլապ'
 ճազիլ գարըլարը էսիր էտէն քիմնէլէր պունլար
 8 տան աբը : Ամա Եաննիս վէ Եամպրիս Մուսայ
 մուգապէմէթ էթտիքլէրի միսիլլիւ , պէջլէճէ ճա
 գիգաթա մուգապէմէթ էտէր , վէ 'ազըլլարը ֆա
 սիտ վէ իման խուսուսընտա մէրտուտ քիմնէլէր
 9 տիր : Լաքին տաճա իլէրի կիթմէյէճէքլէր տիր
 զիրա անլէրին 'ազըլլարը զաճիր օլարդը միսիլլիւ
 պունլարընքի տալի ճիւմլէյէ զահէր օլաճապ աբը
 10 Ամա սէն պէնիմ' թա'լիվիմ , էթվարըմ , նիլէ
 թիմ , իմանըմ , սապըմ , մուհապպէթիմ , թէ
 11 ճամիւլիմի պիլիպ , Վէ Անթաքիատա վէ Գօն
 եատա վէ Լիւսարատա պանա վազը' օլան թէ
 'ատտիլէրէ վէ էլէմլէրէ , նէ տիւրիւ թէ'ատտիւ

- էր չէքտիյիմէ վագըՖ օլտուն , վէ Բապպ պէնի
- 12 ճիւմէսինտէն խէլաս էյլէտի : Վէ Գրիստոս Յի-
սուստա թագվա իւզըէ իմրար Ը 'եօմը էթմէք իս-
թէյէնէրին ճիւմէսի տախի թէ'ատտի կէօրէճէք
- 13 տիր . Լաքին շէրիր վէ միւզէվվիր ատէմէր , ալ-
տատարագ վէ ալտանարագ , կիթտիքճէ պէտթէր
- 14 օլաճագ տըր : Սէն իսէ էջրէնտիյին վէ ի'թիգատ
էթաիյին շէյլէրտէ , քիմտէն էջրէնտիյինի պիլէ-
- 15 ռէք , սապիթ օլ : Գիւթիւպ ի մուգատտէսէյի տա-
խի թըֆուլիյէթտէն պէրու պիլիրսին . վէ պունլար
սէնի Գրիստոս Յիսուստա օլտն իմանըն վասըթա-
պըյէ խէլաս իչիւն 'ալիմ' էթմէյէ գատիր տիր :
- 16 Պիւթիւն Գիթոպ իլճամ Ը իլաճի օլուպ' թա'լիմ'
վէ թա'ղիր վէ իսլաճ իչիւն' վէ սալաճ խուսուսըն-
- 17 տա օլտն թէ'տիպ իչիւն ֆա'իտիլի տիր . թա քի
Ալաճ ատէմի քեամիլ վէ հէր էյի իշ իչիւն միւ-
հէյա պուլունա :

ՊԱՊ 4

- 1 Խմտի պէն Ալաճըն' վէ քէնտի թէճէլլի վէ մէլէ.
քիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ' էտէճէք
օլտն Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն հուզուրընտա թէն-
- 2 պիճ էտէրիմ . քէլամը վա'զ էյլէ , վագըթլը'
վագըթսըզ իդտամ' էյլէ , քէմալ ի թէ'էննի վէ
թա'լիմ' իէ թա'ղիր վէ թէքտիր վէ նասիհաթ էյ-
- 3 լէ : Զիրա վագըթ կէլիր քի' թա'լիմ' ի սահիհէ
թէհամիլլէ էթմէյիպ , անճագ գուլագլարը կիճի-
շէրէք , քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի
- 4 իչիւն մու'ալլիմէր ճէմ' էտէճէքլէր . Վէ գու-

5 և ազատընը հազարաթիւն չէ վերիպ՝ մասալարա
 6 տուր , մէջադատման թէ համարիւլ էյլէ , միւսպէշնը
 7 իշնի իճրա էյլէ , խըտմէթիճի իթմամ էյլէ : Զիրա
 8 պէն արթըգ Գորգուս Կէթ թագաւոր օլունմագ իւզ
 9 ըէ օլուպ՝ ինթիգալիմին վազթը կէլմիշ տիր : Էյի
 10 ճիհատը պիթիրտիմ , սէֆերի թէմամ էտիպ՝ ի
 11 մանը հըֆըգ էթտիմ : Արթըգ պէնիմ իշնի սալա
 12 թաճը հազըր տըր . տնը օլ հաթիմ ի 'տաիլ Բապ
 13 օլ կիւնտէ պանա , վէ էալընըզ պանա տէյիլ
 14 պէլքի թէճէլլիսինի սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ տաիլ
 15 իթա էտէճէք տիր :
 16 Եանըմա թէզ կէլմէյէ սոյ՝ էյլէ : (10) Զիրա
 17 Տէմա պու տիւնէայը սէվմէքլէ պէնի թէրք էտիպ՝
 18 Սէլանիյէ կիթտի . Գրիգէս Ղալաթիայա , վէ թի
 19 թա Տալմաթիայա Կէթիւէր . Եանըմա էալընըզ
 20 Լուգա պուլընուր . Մարգօսը ալըպ՝ քէնտին իլէ
 21 պէրապէր կէթիր . Զիրա խըտմէթ իշնի պանա ֆա
 22 ղիտէլի տիր : Վէ թիսիգօսը Էֆսուսա կէտնտէրաիմ
 23 Թրօստա Գարգօսըն էանընտա պրագալըզմ էալ
 24 մալըգ իլէ քիթապլարը , պախուսուս թիրշէլէրի
 25 կէլալիյնտէ կէթիր : Պազըրճը իգքէնտէր պանա
 26 չօգ քէթիւլիւք էթտի . Բապպ տնա 'ամլէլէրինէ
 27 կէօրէ միւճաղաթ էտէ : Անտէն սէն տաիլ սազն
 28 զիրա պիգիմ սէօզլէրիմիգէ զիյատէսիյլէ մուգալէ
 29 մէթ էթտի : Էվլէլքի ճէվապըմա պէնիմ իլէ պէ
 30 բապէր քիմնէ տուրմալըզ ճիւմլէսի պէնի թէրք
 31 էյլէտիլէր . (պու 'տլէյհէրինէ սոյըմադն) Լաքին
 32 Բապպ էանըմա տուրմալ պէնի գուվլէթէնտիր
 33 տի , թա քի պէնիմ վալըթամլէ վաճ թէմամէն

- իֆտ օլունուպ՝ ճիւմլէ թա'իֆէլէր իշիտէ. պէն տաւ.
- 18 խի արալան աղզընտան գուրթուլարմ՝ վէ Բապպ
պէնի հէր պիր քէօթիւ իշտէն գուրթարըպ՝ քէնտի
սէմովի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա'իլ էտէճէք
տիր : Անա էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն : Ամին :
- 19 Փրիսգա իլէ Ագուիլտա վէ Օնէսիֆօրօսըն էհլի
20 պէյթինէ սէլամ էյլէ . Էրասթօս Գօրընթօստա
գալըպ՝ թրօֆիմօսը տախի Մէրթօտա խասթա
21 պրագտըմ՝ Գրշտան էվվէլ կէլմէյէ սոյ՝ էյլէ : Էվ-
պուլօս վէ Փուտիս վէ Լինօս վէ Գլավտիս վէ ճիւմլէ
22 պիրատէրլէր սանա սէլամ էտէրլէր : Բապպ Յիսուս
Քրիստոս րուհըն իլէ պէրապէր օլա : 'Ինսյէթ սիզին
իլէ օլսուն : Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ԲԷՍՈՒԼՐՆ

Թ Ի Թ Օ Ս Ա

ԲԷՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Փավլօս Ալլահըն գուլը , վէ քիղպտէն միւնէզպէհ
օլան Ալլահըն էզմինէ ի էզէլէյէտէն վա'տ էտիպ ,
2 Լաքին Խէլապհարըմըվ Ալլահըն էմրի իւզրէ , պա-
նա էմանէթ էյլէտիյի վա'ղ վասըթատըյիլէ վագթ ը
մախսուսընտա՝ քէնտի քէլամը իլէ իզհար էթտիյի

- 3 հայաթ ը էպէտիյէ իւմիտինէ մէսնի , Ալլահն
միւնթէխապլարընըն իմանը , վէ թադ վայա մութա,
պըզ օլան հադիգաթը պիլմէքլէք իւզրէ , Յիսուս
- 4 Բրիստսըն բէսուլը օլարադ , Միւշթէրիք օլարդը-
մըզ իման հասէպինճէ էօզ օղլըմ թիթօսա , ֓է-
տէր Ալլահ վէ խէլադքէարըմըզ Բապպ Յիսուս
Բրիստս թարաֆընտան աւա 'իւայէթ , (րահմէթ)
վէ սէլամէթ օլսուս :
- 5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթատէ պրագտըմ , թա
քի էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիպ' սանա ըս-
մարլատըղըմ' կիպի հէր շէհրտէ իսթիյարլար թա'.
- 6 Ենի էտէսին . Պիր քիմնէ գուսուրսըզ , վէ պիրգէվ
ճէնին գէվճի , վէ Ֆիւճիւրտէն տօլայը թէշէքի
օլունմամըշ , վէ իթա'աթսրզ օլմայան միւմին
- 7 Էվլատը պուլտիսաըզ հալտէ' աւըթա'էն էյէ . Ձիրտ
վաճիպ աիր քի' էփիսգօփօս Ալլահն քէթիւտա.
սը կիպի գուսուրսըզ օլա . խօտրէյ , դազապնոք ,
շէրապա մէյյալ , վուրուճը , գապիհ գազանճ թա.
- 8 լիպի տէյիլ . Անճադ միհմաննիւվազ վէ էյիլէք սէվէն,
վէ 'ազիլ վէ սալիհ վէ մուգաատէս վէ փէրհիզքէար ,
- 9 Թա'լիմէ կէօրէ օլան սատըզ քէլամը գալի թու-
թար օլա , թա քի սահիհ թա'լիմ իլէ նասիհաթ
վէրմէյէ վէ մուխալէֆէթ էտէնլէրի թա'զիր էթմէ.
- 10 յէ միւզթէտիր օլա : Ձիրա նիլէ իթա'աթսրզ ,
լաֆզէն վէ իզլալ էտիճի քիմնէլէր , խուսուսա Եճի
- 11 խիթան օլանլար վար . Պունլարըն աղըղլարընը գա-
փամազ կէրէք տիր . պունլար գապիհ գազանճ սէ-
պէպինտէն' ճա'իզ օլմայան շէյլէրի էյրէտէրէք :
- 12 պիւթիւն խանէլէր խարապ էտէրլէր : Անլէրտէն
պիրի , քէնտիլէրինին տսրլ փէյղամգլերի օլարադ :

կիրթիւնէր տա՛խմա եալանճը, քեթիւ ճանապար,
 13 էքիւլ տիր՝ տէտի : Պու շէհատէթ հազգ տըր .
 14 պունա պինա՛էն իմոնլարը սահիհ օյուպ՝ Եհհուտի
 մասուլարընա վէ հազիդաթտան սափան ատէմէ-
 րին թէնպիհլէրինէ տիգդաթ էթմէմէլէրի իչիւն ,
 15 անլէրի շիտտէթլէ թա՛ղիւր էյլէ : Փաք քիմսէլէրէ
 հէր շէյ փաք իսէ տէ , նափաք վէ զայր ի միւ՛մին-
 լէրէ պիւր շէյ փաք օլմատըգտան պաշգա՛ հէմ՝ 'ա-
 գըլարը վէ հէմ տէ զսմիրլէրի նափաք օլմուշ տըր :
 16 Ալուհը պիւրիբը՝ տէյիւ իգրար էտէրլէր իքէն՝ անը
 'ամէլլէրիյլէ ինքեար էտէրլէր , վէ մէքուհ վէ ի-
 թա՛աթսըզ վէ հէր էյի 'ամէլ խուսուսընտա մէր-
 տուտ տըրլար :

ՊԱՊ 2

1 Սէն իսէ սահիհ թա՛լիմէ լայըգ օլան շէյլէրի սէյ-
 2 լէ . իթիլյարլար տըրգ , էհլ ի վազար , 'ադիլ ի
 իման վէ մուհապպէթ վէ սապրտա սէլիմ՝ օլալար :
 3 Քէզալիք իթիլյար գարըլար գուասիյէթէ լայըգ
 օլան հարէքէթտէ պուլընուպ՝ իֆթիրաճը եախօտ
 չոգ շէրապա միւպթէլա օլմոյարապ , էյիլիք միւ-
 4 'ալլիմէլէրի օլալար . թա քի Ալուհըն քէլամընա
 քիւֆը օլընմամապ իչիւն , կէնճ գարըլարը զէվճ-
 5 լէրինի վէ էվլատլարընը սէվմէք , Վէ 'ադիլ , վէ
 'իֆֆէթլի , վէ խանէլէրինէ մուգալլէտ , էհլ ի խայր ,
 քէնտի զէվճլէրինէ միւթի՝ օլմոգ խուսուսընտա
 6 թէրպիյէ էտէլէր : Քէզալիք նէվճիվանյարա՝ 'ադիլ
 7 օլմալարը իչիւն նաաիհաթ վէր : Վէ հէր խուսուս-
 տա քէնտինի էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք վէ թա՛լիմտէ

- խուլուս վէ վադար վէ սահիճ վէ եօզիւրսիւզ քէ-
 8 լամ իպրազ էյլէ. Թա քի մուխալէֆէթ էտէն՝
 հազգընըզա սէջլէյէճէք պիր քէօթիւ շէյ պուլա-
 9 մայարագ մահճուպ օլա : Գուլլարա նաւհաթ էյլէքի
 քէնտի էֆէնտիլէրինէ միւթի՝ օլարագ հէր շէյաճ
 40 անլէրի խօշուտ էտէլէր. Շէյլէ քի դարշը սէջլէ-
 մէյիպ վէ սըրդաթ էթմէյիպ, անճագ հէր վէճճլէ
 սատագաթ քէ քեամիլէ կէօթէրմէլէրիլէ խէլաս.
 քեարըմըզ Ալլահճըն թա՛լլմինի հէր շէյատէ թէգէին
 41 էտէլէր : Զիրա Ալլահճըն պա՛լիս ի խէլաս օլան ինտ.
 42 յէթի ճիւմլէ տտէմլէրէ զահիր օլուպ՝ Ծըսգ վէ
 տիւննա շէհվէթլէրինի րէտա էթմէքլէրիմիզ, վէ
 պու տիւննատա՝ ազըլնէ վէ սալլհանէ վէ թագվա
 43 իւզրէ էաշամագըղըմըզ, Վէ օլ միւպարէք իւմի-
 տէ վէ՝ աղիմ՝ Ալլահճըն, վէ պիզէ հէր տիւրլիւ իս.
 էանտան խէլաս էթմէք, վէ քէնտինէ էյի՝ ամէլէրէ
 զայրէթքէշ վէ խասս գալմ՝ թագտիս էթմէք իւզրէ,
 44 քէնտինի պիղիմ՝ իչիւն վէրէն խէլասքեարըմըզ Յի-
 սուս ֆրիսաոսըն ճէլլիլինի թէճէլլիսինէ միւնթաղը
 45 օլմաղըղըմըզ իչիւն պիզի թէրպիյէ էտէր : Պու
 շէյլէրի սէօյլէյիպ նասիհաթ էյլէ, վէ քէմալ ի
 թէ՛քրտ իլէ թա՛ղիր էյլէ. քիմնէ սէնի թահգիր
 էթմէսին :

ՊԱՊ 3

- 1 Անլէրէ ինթար էյլէ քի՝ սալթանաթ վէ հիւ-
 քիւմէթլէրէ թագի օլուպ իթա՛աթ էթսինլէր, վէ
 2 հէր էյի իշէ հազըր պուլունսունլար. Գիմնէյէ սէպպ
 էթմէյէլէր, էհլ ի նիզա՝ օլմայըպ լաթիֆ օլալը :

- ճիւղէ տտեմէրէ քեմալ ի հիւմ կեօթերէրէ :
- 3 Զիրա պիր վազըթ պիզ տախի 'ազըլըզ , իթա-
'աթըզ վէ զէլալէթտէ իտիք , վէ էնվա' ի շէհվէթ
վէ զէվդէրէ էօիր օլուպ' շէրր վէ հասէտտէ եա-
շար իտիք . մէքրուհ իտիք , վէ պիրի պիրիմիզէ
- 4 պուզզ էտէր իտիք : Լաքին խէլապքեարըմըզ Աւ-
լահըն լութֆը վէ ինսանա օլան մուհապպէթի զա-
- 5 հիր օլտըզը զէման , իճրա էթտիյիմիզ սալաւ 'ա-
մէլլէրինտէն օլմայարազ , անճադ քէնտի մէրհա-
մէթինէ կէօրէ , վէլաւէթ ի սանիյէ եըյգամասը ,
- 6 վէ Ֆիսուս ֆըիստոսըն վասըթտաըլլէ իւզէրի-
միզէ զընա իէ տէքքտիյիւ Բուհ իւլ Գուտսըն
- 7 թէճտիտիյլէ պիզի խէլաս էյլէտի . թա քի անըն
'ինայէթիյլէ թէպրիր օլունարազ , հայաթը էպէ-
- 8 տիյէ իւմիտի միւճիպինճէ վարիպէր օլալըմ' : Պու-
քէլամ սատրգ տըր , վէ իսթէրիմ քի' Ալլահա
իման էտէնլէր էյի 'ամէլլէր իճրասընա մուգալլէտ
պուլունմալարը իչիւն , պու շէյլէրի սապիթ էտէ-
սին . էյի վէ տտեմէրէ Փա'իտէյի շէյլէր պուշլար
- 9 տըր : Ամա սէֆիհանէ միւպահէտէլէրտէն վէ նէսէպ
սիլիլլէրինտէն վէ նիզա'լար վէ շէրի'աթ միւճա-
տէլլէրինտէն իճթինապ էյլէ . զիրա անլէր Փա'ի-
- 10 տէսիզ վէ պաթըլ տըր : Էհլ ի պիտ'աթ օլան
պիր տտեմտէն , պիրինճի վէ իքինճինասիհաթտան
- 11 սօնկրա , իճթինապ էյլէ : Զիրա պիլիրսին քի պու-
մազուլէ քիմնէ զէլալէթէ տիւշար օլուպ' քէնտին-
տէն մահքիւմ օլարազ կիւնաս իշլէր :
- 12 Արթիմասը եախօտ թիխիզօսը սանա կէօնտէր-
տիյիմ զէման , Նիգօփօլիսէ եանըմա կէլմէյէ զայ-
րէթ էյլէ , զիրա օրատա գըշը կէշիրմէյէ գարար

- 13 վերտիմ: Երպայր շերի'աթտան օլան Ձինսոր վե
Ափօլըսը պիր իՏթիյաճլարը օլմայարագ, իՏթի-
14 մամլէ եօլա չըգար: Վէ պիգի'թիլէր տախի մէյվե-
սիլ պուլունմամագ իւզրէ, հէվա'իճ ի զարուրիէ
իչին էյի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմագլըզը էջրէնսին-
15 լէր: Պէնիմ իլէ պերապեր օլանլարըն ճիւմլէսի սանա
սէլամ էտէրլէր. պիգի իմանտա սէվէնլէրէ սէլամ
էլլէ: 'Ինայէթ ճիւմլէնիլ իլէ օլտուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՖԻԼԻՄՈՆԱ

ԲԵՍԱԼԷՍԻ

- 1 ՔԻՐԵՍՏՈՍ Յիսուս իչին մահպուս փաղոս վե
թիմթէօս պիրատեր՝ սէվկիլիւմիլզ վէ էմէքտա-
2 շըմըլ Ֆիլիմոնա, Վէ սէվկիլիւ Ափֆիոյա, վե
սիլաճտաշըմըլ Արիփփօսս վէ սէնին խանէնտէ
3 պուլունան քիլիսէյէ. Սիլէ ֓էտէրիմիլ Ալաս վե
Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'Ինայէթ վե
սէլամէթ օլտուն:
4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմլէ մուգատտէս-
լէրէ օլան մուճապգէթինի վէ իմանընը իշիտիր իքէն՝
5 Տա'իմա Ալասըմա շիւքը էտէրէք, տուալարըմտա
6 զիքը էտէրիմ քի' իմանընըն միւշարէքէթի Քրիստոս

Յիսուս իչիւն սիղտէ օլան հէր էյիլիյի պիլմէքիք-
 7 տէ 'ամիլ օլա . Զիրա , էյ պիրատէր , մուգատէս-
 էրին գալպլէրի սէնին վասըթանլէ միւթէրիհ օլ-
 տըղլնտան , սէնին մուհապպէթինտէն տօլայը չօգ
 8 մէսէրրէթ վէ թէէլլիմիզ վար : Պաւ էճլտէն լա-
 յըգ օլանը սանա էմր էթմէյէ ֆրիստոստո չօգ
 9 ճէսարէթիմ վար իսէ տէ , Եինէ պէն պու մազուլէ
 պիր քիմսէ , եա'նի իթիյար Փալլօս վէ շիմտի
 իսէ Յիսուս ֆրիստոս իչիւն մահպուս օլարագ , մու-
 հապպէթէ պինա'էն բիճա էթմէյի թէրճիհ էտէրիմ :
 10 Մահպուսիյէթիմտէ թէվլիտ էյլէտիյիմ օղլմ
 11 Օնէսիմսն իչիւն սանա բիճա էտէրիմ : Մէրգուսն
 պիր վազըթ սանա Փա'իտէսի եօգ իտի իսէ տէ ,
 շիմտի սանա վէ հէմ տէ պանա Փա'իտէլի օլարագ ,
 12 անը կէրի կէօնտէրտիմ : Իմտի սէն անը պէնիմ
 13 ճիյէրիմ կիպի գապուլ էյլէ : Պէշարէթ իչիւն օ-
 լան մահպուսիյէթտէ' պանա սէնին եէրինտէ խըտ-
 մէթ էթմէք իւզըէ , պէն անը եանըմտա ալը գօ-
 14 մագ իսթէտիմ իսէ տէ , Սէնին բէյին օլմատըգճա
 պիր շէյ ետփմագ իսթէմէտիմ , թա քի սէնին
 15 խայրըն զարուրի օլմայըպ' բիզա իլէ օլա : Զիրա
 պէլքի պիր միւտտէթ այրըմասը պուսուն իչիւն ,
 16 եա'նի արթըգ անը գուլ կիպի տէյիլ' Անճագ գու-
 լա Փա'իգ օլարագ , խուսուսա պանա վէ նէ գա-
 տար զիյատէ սանա հէմ թէնտէ հէմ տախի Բապպ-
 տա սէվկիլիւ պիր պիրատէր կիպի անը իլ էլ էպէտ
 17 գապուլ էթմիլ օլասըն : Իմտի էյէր պէնի շէրիք
 'ատտ էտէր իսէն , անը պէնիմ կիպի գապուլ էյլէ :
 18 Վէ էյէր սանա պիր հագգսըղլըգ էթտի , եախօտ
 19 պօրճը վար իսէ , անը պանա մահպուս էյլէ : Պէն

- Փաւլոս քենտի էլիմ իլէ եազարմ. պէն էտտ էտե-
րիմ. սոնա զաթըն իչլւն պոնա պօրճըլ սըն՝ տե-
20 մէյէյիմ: Պէլլի էյ պիրատէր, իտպպտա սէնտէն
ֆա'իտէմէնտ օլայլմ. գալլիմի ֆրիստոտտ միւս-
21 թէրիչ էյլէ: Սէնին իթա'աթընա ի'թիմատ իլէ,
տէտիյիմտէն զիյատէ տաիի էաէճէյինի պիլէրէք,
22 սանա եազարմ: Հէմ տաիի պոնա պիր գօնազ
հազըրլա, զիբա սիզէն տու'ալարընըլ վաարթա-
23 սըյլէ սիզէ պաղըշլանաճաղըմը ումարմ: Քրիստոս
24 Յիսուստա հապս րէֆիգիմ օլան Էփաֆրաս, վէ
էմէքտաշլարմ Մարգոս վէ Արիսթարխոս վէ Տե-
25 մոս վէ Լուգոս սէլամ էտէր: Բապպըմըլ Յիսուս
Քրիստոսըն 'ինայէթի բուհընըլ իլէ ալսաւն: Ամին:

[ՓԱՎԼՈՍ ՐԷՍՈՒԼՐՆ]

ԴՊՐԱՆԻԼԵՐԷ

ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլոհ զէման ի գատիմտէ, նիչէ գըթ'ալար վէ նի-
չէ թարղլարտտ, փէյղամպերլէր վաարթասըյլէ էճ-
տատա սէջլէմիշ օլարադ, պու աիիր կիւնլրտէ
2 տաիի Հէր չէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ՝ 'ալէմիյնի

1 տախի վտարթատըյլէ խաղէ էյլէտիյի Օղլու իլէ պի-
 3 զէ սէյլէտի : Պու տախի անըն ճէլալինին զիյատը
 վէ ճէվճէրինին ըէսմ' ի զաթիսի օլուպ' ճէմի' ի
 մէվճուտաթը քէնտի զուտրէթինին քէլամըյլէ
 վիգայէ էտէրէք , քէնտիսի վտարթատըյլէ կիւնաճ-
 4 ւորըմըզըն թաթհիւրի թէտարիքինի էթտիքտէն
 սօնկրա , 'ալի մահալլէրաէ 'ազամէթին սաղընտա ճիւ-
 5 լուս էտիպ , Վարիս օլտըզը իսմ' մէլա'իքէ իսմինտէն
 նէ գատար էֆիլալ իսէ , Ղ-Բէ տախի օլ գատար
 6 տ'գամ' օլտու : Զիրա մէլէքէրին հա՞նկըսընա պիք
 զէման տէմիշ տիր քի' Սէն Օղլըմ սըն , պէն սէնի
 պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ . վէ էինէ' Պէն ^{անտ}
 7 փէսէր օլաճաղըմ , օլ տախի պանա Օղլու օլաճալ-
 8 տըր : Վէ էինէ' իլք Օղլու տիւննայա իտխալ
 էթտիյի վազըթ տէր քի' Վէ Ալլահըն ճիւմէ
 9 մէլա'իքէսի անա սէճտէ էթտինլէր : Վէ մէլէքէր
 հագգընտա պույուրուր քի' Քէնտի մէլա'իքէսինի
 10 բուհ' վէ խոտէմէսինի աթէշ 'ալէվի էտէր : Լաքին
 Օղլա' Եա Ալլահ , սէնին թախթըն էպէտ իւլ ա-
 պատ տըր , սէնին մէլէքիւթինին 'ասասը իսթի-
 11 գամէթ 'ասասը տըր . Սալահը սէվիպ' Ֆըսգատան
 իքրահ էթտին . պու սէպէպտէն , Եա Ալլահ , Ալլա-
 հըն սէնի շէրիքէրինտէն զիյատէ շապըգ Եաղը իլէ
 12 մէսճ էյլէտի : Հէմ , Եա Բապպ , իպթիտատէ զէ-
 մինին թէմէլինի սէն գուրտըն , վէ սէմալաթ էլլէ-
 13 ընին իշի տիր . Պունլար զէվալ պուլուր , ամմա
 սէն պաղի սին . ճիւմէսի լիպա կիպի Էքքիյիպ ,
 անլէրի գաֆթան կիպի տիւրէճէքսին , վէ թէղայ-
 14 յուր էտէճէքլէր տիր . Լաքին սէն հէման օ զաթ
 սըն . սէնէլէրին տախի նիհայէթ պուլմազ' տէյիւ

- 13 պուրուրուր : Վէ մէլէքէրին հա՞նկըսընա պիր զէ-
ման՝ Սէնին տիւշմէնէրինի սյազլարփընն աթընա
պաստմագ գոլնծալատէք , սէն սաղըմտա օթուր՝
14 տէմիշ տիր : Անլէրին ճիւմէտի՝ խէլասա վարիս
օլաճագ քիմնէլէրէ խըտմէթ իչիւն իրաալ օլունան,
խատիմ րուհլար տէյիլլէ՞ր մի :

ՊԱՌ 2

- 1 Պաւ սէպէպտէն՝ իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պիր վէճհէ
Ֆէվթ եթմէմէքլէյիմիզ իչիւն սնլէրէ տահա զի-
2 յատէ տիգգաթ եթմէլէյիլ : Զիրա էյէր մէլա՛իքէ
վասըթասըյլէ սէյլէնիլէն քէլամ սապիթ օլապ ,
հէր պիր թէճափուզ վէ իթա՛աթսըզլըզ ճէլաի
3 սէզասընը պուլտու իսէ , խպթիտա Բապպըն վասը-
թասըյլէ պույուրուլըպ՝ իշիտէնլէր թարաֆընտան
4 պիղէ թասսըզ օլունարուգ , Ալլահ տախի քէնտի
իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր , վէ միւ՛ճիզէլէր ,
վէ էնվա՛ի գուզվաթ , վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մէվ-
հիպէլէրի իլէ շէհատէթ էյլէտիյի պէյլէ 'աղիմ
խէլասը իհմալ եթաիյիմիզ թագաիրտէ , պիզ նա՞-
սըլ նէճաթ պուլաճաղըզ :
5 Զիրա հագգընտա սէյլէտիյիմիզ շօլ կէլէճէք
6 'ալէմի մէլա՛իքէ հիւքմիւ ալթընա գոմատը : Ամա
պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ՝ ինսան նէ՞
տիր քի տնը զէքը էտէսին , ետխտ ինսան օղու-
7 նէ՞ տիր քի տնը զիյարէթ էտէսին . Անը մէլա՛ի-
քէտէն պիր աղ էանա գըլըպ՝ ճէլալ ու 'իզէթ
իլէ թէթվիճ էյլէտին , վէ տնը սէնին էլլէրինին
8 իշլէրի իւզէրինէ նասպ էթտին . Ճիւմէ մէվ-

- ճուտաթը անըն աշագլարը արթընա գօտըն՝ տէտի .
 չի'նքի ճիւմէ մէվճուտաթը անըն հիւքմիւ արթը-
 նա գօմասըյլէ , հիւքմիւ արթընա գօնուլմամըչ
 պիր շէյ պրագմատը . շիմտի իսէ տաճա ճիւմէ մէվ-
 ճուտաթը անըն հիւքմիւ արթընտա կէօրմէյօրըզ .
 9 Լաքին մէլա'իքէտէն պիր ազ էտնա գըլընմըչ Յի-
 սուսը Ալահըն 'ինայէթիյլէ ճիւմէ իչիւն էօլիւմ
 թաթմագ իւզրէ , էլէմ ի մէվթ սէպէպինտէն , ճէ-
 լալ ու 'իզգէթ իլէ թէթվիճ օլունմուչ կէօրիւյօ-
 10 րըզ : Զիրա հէր շէյ քէնտի իչիւն վէ հէր շէյ
 քէնտի եէտիյլէ օլանա , չօգ օղուլար ճէլաէ կէ-
 թիրտիյինտէ , անլէրին խէլաւընըն ՚է'իսինի էլէմ-
 լէր վասըթասըյլէ քէմալէ իսալ էթմէք լայրգ իտի :
 11 Զիրա կէրէք թագտիս էտէն՝ կէրէք թագտիս
 օլունանլարըն ճիւմէտի պիր զաթտան տըր . պու
 սէպէպտէն անլէրէ պիրատէր տէմէյէ հիճուպ էթ-
 12 մէյիպ , տէր քի՝ Սէնին իսմինի պիրատէրլէրիմէ
 իխպար էտիպ՝ քիլիսէնին օրթասընտա սանա թէս-
 13 պիհ էտէճէյիմ՝ վէ եինէ՝ Պէն անա թէվէքքիւլ
 էտէճէյիմ՝ վէ եինէ՝ իշթէ պէն , վէ Ալահըն պանա
 14 վէրտիյի էվլատ : իմտի էվլատ թէնտէն վէ գան-
 տան միւշթէրիք պուլունտըզլօրընտան՝ , քէնտիսի
 տախի պի'այնիհի հէման պու շէյլէրէ հիստէտար
 օլտու , թա քի էօլիւմ վասըթասըյլէ էօլիւմիւն
 գուվէթիլէ մալիք օլանը՝ եա'նի շէյթանը իպ-
 15 թալ էտիպ , Պիւթիւն 'էօմրլէրինտէ էօլիւմ գօր-
 գուսը սէպէպիյլէ գուլլըղա միւպթէլա օլանլարը
 16 ազատ էտէ : Զիրա մէլա'իքէյէ աղա տէսթ-
 կիր օլմազ , անճագ նէսլ ի Ապրահամա տէսթ-
 17 կիր օլուր : Պու էճլտէն գալմըն կիւնաշլարընա

քեֆարէթ եթմէք իշիւն, Ալլահա միւթա'ալիք
 շէյլէրտէ քէնտիսի րահիմ վէ սատրգ քեահին ի
 ա'ղամ օլմագ իւզրէ, հէր շէյտէ պիրատէրլէրինէ
 18 միւշապիհ օլմագ լազըմ' կէլտի: Զիրա քէնտիսի
 թէճըիւպէյէ տիւշար օլտրուգ, էլէմ' չէքմիշ օլտը-
 զընտան' թէճըիւպէ չէքմէքտէ օլտնլարա եարտըմ'
 էթմէյէ գաաիր աիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Պինա'էն 'ալէյհ, էյ սէմալի տա'վէթին հիսսէտար-
 լարը օլան մուգատտէս պիրատէրլէր, իգրարըմըլն
 իհսուլը վէ քեահին ի ա'ղամը քրիստոս ֆիսուսա
- 2 նազար էտինիլ. Օլ քի քէնտիսի նասպ էտէնէ,
 Մուսա անըն պիւթիւն խանէսինտէ սատրգ պուլուն.
- 3 տըզը կիպի սատրգ տըր: Զիրա խանէյի պինա է-
 տէնին' խանէտէն նէ գատար զիյատէ ի'թիպարը
 վար իտէ, պու զաթ Մուսատան օլ գատար զիյա-
- 4 տէ 'իզզէթէ լայըգ 'ատտ օլունտու: Զիրա հէր
 խանէ պիր քիմնէ թարաֆընտան պինա օլունուր.
- 5 լաքին հէր շէյի պինա էտէն' Ալլահ տըր: Վէ
 Մուսա անըն պիւթիւն խանէսինտէ, սեջլէնիկճէք
 շէյլէրէ շէհատէթ իշիւն խըտմէթքեար մագամընտա
 սատրգ պուլունտու իսէ տէ, քրիստոս Օղուլ սը-
- 6 վէ ճէսարէթի վէ իւմիտին իֆիթ իխարընը նիհայէ-
 թէ գատար գալի թութտըղըմըզ հալտէ, անըն
 խանէսի պիլ իլ:
- 7 Պու էճլտէն րուհ իւլ Գուտսըն սեջլէտիյի
 իւզրէ, էյէր պու կիւն անըն սէտատընը իշիտիր-

- 8 սէնիզ . Պէրրիյէտէ թէճրիւպէ կիւնիւնտէ Աււահ
 իղզապ էթտիքլէրինտէ օլաղղը կիպի , գալլլէրինիզի
 9 փէքլէնտիրմէյինիզ . Օրատա էճտատընըզ պէնի
 թէճրիւպէ վէ իմթիհան էյլէյիպ , էֆ'ալմը գըրդ
 10 սէնէ կէօրտիւլէր : Պու էճլտէն օլ նէսլտէն պիզար
 օլարագ , տէտիմ' քի' Տա'իմն գալլլէրինտէ ղէլա-
 լէթէ տիւշէրլէր , թարիզլէրիմի տաիի պիլմէտիլէր .
 11 Հաթթա ղազապըմտա' Բահաթըմա կիրմէյէճէք-
 12 լէր' տէյիւ եէմին էթտիմ' : Պագընըզ , էյ պիրատէր-
 լէր , քի սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահտան իրթի-
 տատ էթմէքտէ իմանսըզ վէ քէօթիւ գալլ
 13 պուլունմասըն . Ամնա սիզտէն պիրի կիւնահըն իզլա-
 լլէյէ փէքլէնմէմէոի իշիւն' Պու կիւն տէնիլտիքճէ ,
 14 հէր կիւն պիրի պիրինիզէ նասիհաթ էտինիզ : Զիրա
 պետա'էթ ի ի'թիմատը նիհայէթէ տէկին միւհէմ'
 թութտըղմըզ թագտիրտէ' Քրիստոսըն շէրիքլէրի
 15 օլմուշ օլտուգ . Նիթէքիմ' Պու կիւն էյէր անըն
 սէատսընը իշիտիրսէնիզ , իղզապ էթտիքլէրինտէ
 օլաղղը կիպի' գալլլէրինիզի փէքլէնտիրմէյինիզ :
 16 Զիրա պա'ղըլարը իշիթմիշ օլարագ իղզապ էթտի-
 լէր , լաքին պուշլար Մուսանըն վասըթասըյէ Մը-
 սըլտան խուրուճ էտէնլէրին ճիւմլէսի տէյիլ իտի :
 17 Վէ գըրդ սէնէ քիմլէրտէ'ն պիզար օլտու . կիւնահ
 էտիպ' ճէսէտլէրի պէրրիյէտէ տիւշէնլէրտէն' տէ-
 18 յի'լ մի իտի : Վէ քէնտի րահաթընա կիրմէյէճէք-
 լէր տէյիւ , իթա'աթ էթմէյէնլէրտէն ղսյրի քիմլէ-
 19 րի'ն հագղընտա եէմին էթտի : Վէ կէօրիւյօրըզ
 քի' իմանսըզ լըզ սէպէպինտէն կիրէմէտիլէր :

- 1 Իմտի խավֆ էտելիմ, օլմայա քի ունըն ըսհաթը-
նա կիրմէյէ վա'տ պագի գալմըշ հքէն, սիգաֆն
- 2 պիրի մահրում գալմըշ պուլունա : Զիրա անլէե
օլունտըք կիպի՝ պէշարէթ պիգէ տախի թէպշիր
օլունտու, լաքին իշիթտիքլերի քէլամ իշտանյերտե
իման իլէ իմթիգաճ էթմէտիյինտէն, անլէե ֆա'ի-
- 3 աէ էթմէտի : Զիրա պիգ քի իման էթմիշ իգ, բա-
հաթա կիրերիգ, նիթէքիմ՝ Բահաթըմա կիրմէյէ-
ճէքլէր տիր՝ տէյէէք, զազապըմտա եէմին էթտիմ՝
տէյիւ պոյուլմուշ տըր . վազը'ա տիւնեանըն
թէ'էտիսինտէն պերու իշէր խիթամ պուլմուշ իտի :
- 4 Զիրա պիր եէրտե եէտինճի Կէն հագգընտա պէյլէ
սէյլէտի, եա'նի՝ վլէ եէտինճի կիւնտէ Ալահ
քէնտինին ճիւմլէ իշլէրինտէն իսթիրահաթ էթտի :
- 5 վլէ թէքրար պուրատա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր
- 6 տիր՝ Դէր : Իմտի պա'ղըլարըն անա կիրմէյէրի էմի
միւսպէթ օլուպ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ պէ-
շարէթ թէպշիր օլունտնլար իմանտըլըգ տան աթըլը
- 7 կիրմէտիքլէրի էճտէն, Թէքրար պիր կիւն թա'էրն
էտիպ՝ պու գատար վազըթտան սոնկրա Տաուտըն
վասըթտալլէ Պու կիւն՝ տէյօր, նիթէքիմ՝ Պու
կիւն էյէր անըն սէտաւըն իշտիրուէնիգ, գալլէրի-
- 8 նիգի փէքլէնտիրմէյինիլ՝ աէնիլմիշ տիր : Զիրա էյէր
Եէշու՝ անլէրի ըսհաթա եէթիշտիրմիշ օլայըտը,
պուլունտան սոնկրա զայրի պիր կիւն հագգընտա սէյ-
- 9 լէմէգ իտի : Եյլէ իսէ Ալահըն գալմը իշիւն պիր
- 10 Բահաթը պագի տիր : Զիրա Ալահ քէնտի իշլէրին-
- Եւան . սէպլթ ըսհաթը

- տէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի , անըն բահաթը-
նա կիրէն տախի քէնտի իշլէրինտէն իսթիրահաթ
- 41 էթմիշ տիր : իմաի օլ բահաթա կիրմէյէ ճէհա է-
տէլիմ , օլմայա քի պիր քիմնէ հէման օլ իմանսըզ-
- 42 լըղըն նիւմնէնէսի իւզրէ աիւշէ . Զիրա Ալլահըն
քէլամը հոյս վէ միւհէսիր տիր , վէ հէր իքի աղըզլը
գըլըճտան քէսքին տիր , վէ ճան իլէ բուհ վէ օյ-
նազլար իլէ իլիյին թագսիմինէ գատար նաֆըզ
տըր , վէ գալպին էֆքեար վէ նիյէթլէրինի թէմնիզ
- 43 էտէր : Վէ անըն հուզուրընտը զահիր օլմայան պիր
մախլուդ եօգ տըր , ֆագաթ հէր շէյ պիզիմ հիսապ
վէրէճէյիմիզ Զաթըն նազարընտա 'իւրեան վէ ա-
ջըգ տըր :
- 44 իմաի պիզիմ սէմովաթա կէշմիշ պէոյիւք Քեա-
հին ի ա'զամըմըզ իպնուլահ Յիսուս վար իքէն ,
- 45 իգրարը գափի թութալըմ : Զիրա Քեահին ի ա'զա-
մըմըզ զա'ֆլարըմըզ հէմտէրտ օլմազա զայր ի
միւզթէսիր տէյիլ տիր . անճագ կիւնահատան պէրի
օլուպ՝ հէր խուսուստա պէլէ' կիպի թէճրիւպէ օ-
- 46 լունըշ տըր : Պունա պինա'էն մէրհամէթէ նա'իլ
օլմագ , վէ վագթընտա իսթիմատ իշիւն 'ինայէթ
պալմագ իւզրէ , 'ինայէթին թախթընա ճէտարէթ-
լէ թէգարբուպ էտէլիմ :

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա հէր քեահին ի ա'զամ ինսանլարտան ալը-
նարագ , կիւնահար իշիւն թագտիմէ վէ զէպիհէլէր
թագտիմ էթմէք իւզրէ , Ալլահա միւթա'ալլիգ
- 2 ումուրա ինսանլար իշիւն թա'եին օլունուր . Վէ

- ճէհալէթ վէ դէլալէթ տէ օլանլարա շէֆգաթլը՝ օլ
մաղա գատիր օլուր . չիւնքի քէնտիտի տախի զա'ֆ
3 իլէ իհաթէ օլունմուշ տըր : Վէ պու սէպէպ-
տէն գալմ' իչիւն էթտիյի կիպի , քէնտիտի իլիւն
տախի կիւնահարտան տօլայը գուրպան թաղտիմ'
4 էթմէսի վաճիպ տիր . Վէ պու շէրէֆի պիր քիմնէ
քէնտիլիյինտէն ումուղ , անճագ Ալլահ թարաֆըն .
տան Հարուն կիպի տա'վէթ օլունտն զաթ -ւլը :
5 ֆէզալէք ֆրիստոս տախի ֆեահին ի ա'զամ օլմագ
'իղղէթինի քէնտի քէնտինէ ալմատը , անճագ՝ Սէն
Օղլըմ սըն , պէն սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ'
6 տէյէն տնա 'իպէի լէրտի . Նիթէքիմ զայրի պիր
էերտէ տախի՝ Սէն Մէլֆիսատըգ թերթիպի իւղրէ
իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ պույուրուր :
7 Օլ տախի ճէսէտտէ պուլունտըղը դէման , քէնտինի
էօլիւմտէն խէլտա էթմէյէ գատիր օլանա 'աղիմ'
ֆէրեստ վէ կէօզ էաշլարըյլէ նիյաղ վէ բիճալը
'արղ էտիպ' թագվասը սէպէպինտէն միւսթէճագ
8 օլարագ , Հէր նէ գատար Օղըւլ պուլունտու իսէ
9 տէ , չէքտիյի էլէմէրտէն իթա'աթ էզրէնտի . Վէ
քէմալէ վասըլ օլմասըյլէ քէնտինէ իթա'աթ է-
տէնլէրին ճիւմլէսի իչիւն էպէտի խէլտա սէպէպ
10 օլտու . Վէ Ալլահ թարաֆընտան Մէլֆիսատըգ
թերթիպի իւղրէ ֆեահին ի ա'զամ թէսմիյէ օլուն .
11 տու : Պունուն Հագդընտա տախի սէօյլէյէճէք չոգ
սէօղիւմիւզ վար իսէ տէ , գուլագլարընը աղըր-
12 լաշմըշ օլտըղընտան թէֆսիրի միւշքիլ տիր : Չիրա
վագթա նազարէն մու'ալլիմ օլմանըղ լաղըմ իքէն
պիր քիմնէնին սիզէ Ալլահըն քէլամլարընն պէտա-
'էթ ի էրքեանը նէ օլտըղընը թէքրար թա'լիմ էթ-

մէտինէ միւհթաճ սընըզ. վէ գուվվէթլի թա'ամա
տէյիլ, անճադ. սիւտէ միւհթաճ օլանլար օլտընըզ :
13 Զիրա հեր սիւտ Եէյէն' չօճուգ օլտըզը իչիւն սալաճ
14 քէլամը հադգընտա պիխապէր տիր : Ամմա գուվ-
վէթլի թա'ամ' հաստէլէրի 'ատէթ սէպէպինտէն
էյիյի վէ քէօթիւյիւ թէմեիզ էթմէյէ թա'լիմ օ-
լունմուշ օլան քեամիլլէրէ մախսուս տըր :

ՊԱՊ 6

1 Պու էճլտէն ֆրիստոս հադգընտա օլան մէպտէ ի
քէլամտան սարֆը նազար էտիպ' քէմալէ տօղրու-
լիլըլիլէյիլիմ. վէ թէքրար էօլիւ 'ամէլլէրտէն թէվ-
2 պէ, վէ Ալլահա իման, Վէ վաֆթիզէր թա'լիմի,
վէ էլլէր գօմասը, վէ գըյամէթ իւլ էմվաթ,
3 վէ հիւքմի էպէտիտէն թէմէլ պրադմայալըմ : Վէ
4 Ալլահ իզն վէրիրսէ, պունու էտէճէյիզ : Զիրա պիր
քէրրէ նուրա նո'իլ օլանլար վէ սէմափի 'աթիյէյի
թաթանլար վէ րուհ իւլ գուտսա հիսսէտար օլան-
5 լար, Վէ Ալլահըն էյի քէլամընը վէ կէլէճէք 'ալէ-
6 մին գուվվէթլէրինի թաթմըշ օլանլար' իրթիտատ
էթաթիլլէրի թագաիրտէ, պէ թէքրար թէվպէ իչիւն
թէճաիտ օլունմալարը զայր ի միւմքին տիր . չիւնքի
քէնտիլլէրինէ իպիսուլլահը թէքրար սալպ էտիպ'
7 ըիւսվայը 'ալէմ' էտէրլէր : Զիրա թօփրադ չօգ
տէֆ'ա իւզէրինէ կէլէն եաղմուրը իչիպ' քիմլէր ի-
չիւն թիմար օլունուրսա, անլէրէ ֆա'իտէլի նէպա-
թաթ հուսուլէ կէթիրտիյինտէ' Ալլահ թարաֆըն-
8 տան պէրէքէթէ նո'իլ օլուր : Ամմա աիքէն վէ
չալըլար հուսուլէ կէթիրէն մէքտուտ վէ լա'նէթէ

- 9 եագըն օլուպ՝ 'ազըպէթի եանմագըգ տըր : Լաքին,
էյ սէվիւլիւլէր , պէջլէ սէյլէր իսէք տէ , սիզին
հազգընըգտա տահա խաղըր վէ միւճիպ ի խելա
- 10 օլան շէյլէրէ ի'թիմատըմըղ վառ : Զիրա Ալլահ 'ա.
տալէթսիլ տէյիլ տիր քի էմէյնիզի վէ մուգատ.
տէսլէրէ էթտիյինիզ վէ էթմէքտէ պուլունտըղնըղ
խըամէթլէ իսմինէ կէօթէրտիյինիզ մուհապպէթի
ուշուտա :
- 11 Ամնա թէքետսիւլ էթմէյիպ՝ իման վէ սապը վա.
սըթասըլլէ վա'տլարա վարիս օլանլարա միւգթէ.
- 12 տի օլմանըղ իչիւն , Սիզին հէր պիրինիզ իսմտին
իսթիքմալը խուսուօընտա նիհայէթէտէկին հէման
- 13 պու ճէհտի իպրազ էթմէնիզի սրգու էտերիզ : Զի-
րա Ալլահ Ապրահամա վա'տ էթտիյինտէ , հազգը
իչիւն եէմին էտէճէք քէնտինտէն պէջիւք պիր զսթ
պուլունմատըղընտան , քէնտի զսթը հազգը իչիւն
- 14 եէմին էտիպ , Հազիգաթէն սէնի զէյառտէսիլլէ թէքսիբ
րէքէթլէյէճէյիմ , վէ սէնի զէյառտէսիլլէ թէքսիբ
- 15 էտէճէյիմ՝ տէտի : Օլ տախի պու վէճճլէ սապը
- 16 էթտիքտէն քէնտիլէրտէն պէօյիւյիւն հազգը իչիւն
եէմին էտերէր , վէ ինտլէրինտէ իսպաթ իչիւն հէր
- 17 միւնաղա'տնըն նիհայէթի եէմին տիր : Պու ճիհէթլէ
Ալլահ վա'տըն վարիսլէրինէ քէնտի թէտպիրինին
թէղայիւրի զոյր ի միւմքին իտիյինի տահա զէ-
յատէ կէօթէրմէք միւրատընտա օլարագ , պիր
- 18 եէմին 'իլավէ էյլէտի , թա քի տնէրտէ Ալլահըն
քիզպ էթմէսի մուհալ օլան՝ թէղայիւր էթմէզ
իքի շէյին վասըթասըլլէ պիզ , էօնիւմիւզէ վաղ՝
օլունան իսմիտէ նա'իլ օլմագ իչիւն , իլթիճա է-

19 տէնէր գաղի թէնէլիկէ մալիք օլարմ: Պու ի-ֆի-
տախի ճոնըմըլա միւհքէմ վէ սապիթ լէնկեր մա-
գամընտա թութարըզ. օլ տախի փերտէնին իչ
20 թարաֆընա, Եա'նի Յիսուս Մէլքիսատըզ թեր-
թիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ ֆեահին ի ա'ղամ օլա-
րազ, պիղիմ իչիւն միւրչիտ օլմազ իւզրէ կիրտիյի
մահալէ կիրէր:

ՊԱՊ 7

1 Զիրա պու Մէլքիսատըզ Սալիմ մէլիյի օլուպ' Ալ-
լա՛ ը միւթա'սլըն քեահինի օլարազ, Ապրահամը,
մէլքէրէրին գաթլընտան 'ափաէթ էտէր իքէն, իս-
2 թիգպալ էտիպ անա խոյր տու'տ էլլէտի. Ապրա-
համ տախի անա քեաֆֆէ ի էշեատան 'իւշը վէրտի.
անըն ի-ֆի-ն թերծիւմէ-ի էվվէլա մէլքի սատա-
գաթ' վէ սանի'էն մէլք ի սէլամէթ մա'նասընտա'
3 մէլք ի Սալիմ տախի օլարազ, Պապասըզ վէ ա-
նասըզ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնէրինին իպթիտասը
վէ 'եօմրիւնիւն նիհայէթի օլմայըպ' անճազ Իպնուլ-
լահա միւշապիհ օլարազ, 'ալ էտ տէվամ քեա-
հին գալըր:

4 Վէ պագընըզ, պու նէ գատար պէյիւք պիր
քիմսէ իտի քի' անա րէ'իս իւլ տպա օլան Ապրա-
5 համ տախի զանայիմտէն 'իւշը վէրտի. Վէ պէնի
լափիտէն օլարազ, քէհանէթի ալանլար գափմտան
Եա'նի քէնտի գարնտաշլարընտան, հէր նէ գա-
տար անէր Ապրահամըն սուլպընտան կէլաիլէր
իսէ տէ, շէրի'աթ միւծիպինճէ 'իւշը սլմաղա թէն-
6 պիհ վար տըր: Ամմա պուշլարըն նէսլինտէն օլմա-

յոն քիմնէ Ապրահամտան 'իւշը ուղղ' վա'տարա
 7 մագհար օլունա խայր տու'ա էյլէտի : Լաքին պիւ
 իսթիլաֆ խայր տու'ա պէօյիւքտէն քիււչիւյէ օլուր
 8 Վէ պուրատու էօլէճէք առէմէր 'իւշը ուղղ
 ամմա օրատու հայաթտա օլտրղընա շէհատէթ 8.
 9 լունան զաթ -ււր : Վէ 'իւշը ալան Լափի տաթի
 Ապրահամ վասթաթարյէ 'իւշը վէրտի' տէնիլէ
 10 ճա'իղ տիր : Զիրա Մէլքիսատըգ՝ փէտէրինի իս
 թիգպալ էթտիլի դէման , քէնտիսի տահա անըն
 սուլպընտա իտի :

11 Իմտի էյէր քէհանէթ ի Լափիլէ վասթաթարյէ
 քէմուլ օլա իտի , չիւնքի պունա մէպնի խալգա շէ
 րի'աթ տաթի վերիլիշ իտի , աթթըգ Հարուն թէր
 թիպինճէ տէնիլէյիպ Մէլքիսատըգ թէրթիպինճէ
 տաթի պիր քէահինին զուհուր էթմէսի նէ⁸ լաղմ
 12 իտի : Զիւնքի քէհանէթ թէպտիլ օլունաթը թադ
 տիրտէ , պիլ իգթիզա շէրի'աթըն թէպտիլի տաթի
 13 վագը' օլուր : Զիրա հագգընտա պու նէսնէլին
 զիքր օլունաթը զաթ՝ հիչ պիր քիմնէսինին մէղպա
 հա միւլաղէմէթ էթմէմիշ օլաթը տիկէր պիր սըպթ
 14 տան իտի : Զիւնքի րապարըզըն Եհուտատաննէ
 շէթ էթտիլի զահիր տիր . պու սըպթ հագգընտա
 իտէ Մուսա քէհանէթ ճիհէթինտէն պիր շէյ սէյ
 15 լէմէտի : Վէ Մէլքիսատըգ միւշապէհէթինճէ օլ
 րագ , էմր ի ճիսմանիտէն 'իպարէթ օլան շէրի'աթա
 16 կէօրէ տէյիլ , Անճագ գէվալ պուլմաղ հայաթըն
 գուվլէթինէ կէօրէ օլան զայրի պիր քէահին զու
 հուր էթտիլի հալտէ , տահա զիյատէ ալիքտար
 17 ալըր : Զիրա՝ Սէն Մէլքիսատըգ թէրթիպի իւղէ
 իլ էլ էպէտ քէահին սին՝ տէյիլ շէհատէթ էտէր :

18 Զիրա շէրի'աթ հիշ պիր շէյի թէքմիլ էթմէմէ'իլէ
սէպգաթ էտէն էմք զա'իֆ վէ ֆա'իտէսիզ օլտըղըն-
19 տան' լաղվ օլունուպ, Անըն եերինէ էֆզալ պիր
իւմիտ տախիլ օլաու. պունուն վասըթասըյլէ Աւ-
լահա թէգարրուպ էտերիզ :

20 Վէ եէմին օլմագըղըն' Էհհանէթի օլմատըղը ճի-

21 հէթէ, (Զիւնքի անլէր պիլա եէմին, լաքին պու-
Յեւ... եէմին իլէ օլուպ' քէնտինէ Բապպ' Սէն Մէլ-
քիսատըգ թերթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին
սին' տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմազ' տէ-
յէնին թարաֆընտան քեահին նասպ օլունտու.)

22 Յիտու օլ գատար էֆզալ պիր 'ահալըն քէֆիլի
օլաու :

23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի'
օլտըղընտան, քեահին նասպ օլունանլար չօգ իտի.

24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն ին-

25 թիգալ էթմէզ քէհանէթէ մալիք տիր : Պու էճլ-
տէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա թէգարրուպ է-
տէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ տախի գատիր
տիր. չիւնքի անլէր իչիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա-
'իմա պեր հայաթ տըր :

26 Զիրա պու միսիլիւլ' եա'նի մուգատտէս վէ
սուչըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարտան միւ-

27 թէֆերրիգ, վէ կէօքտէն միւրթէֆի', Վէ օլ քէհէ-
նէ ի 'ուղմա կիպի էվվէլա քէնտիսինին, պա'տէհու
գալմըն կիւնահլարը իչիւն հէր կիւն գուրպանլար
թագտիւմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմայան ֆեահին ի
ա'ղամ պիղէ մուգթաղի իտի. զիրա քէնտինի թագ-
տիւմ էթմէքլէ' պունու պիր տէֆ'ատա իճրա էյլէ-

28 տի Զիրա շէրի'աթ զա'ֆա միւպթէլա օլան տաէմ-

լէրի քէհէնէ ի 'ազմա, լաքին շէրի'աթտան սօն-
րա օլան եէմին քէլումը իլ էլ էպէտ միւքէմմէլ
օլան Օղլու նասպ էտէր,

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ սէոյլէտիյիմիզ շէյլէրին խիւլտատը պուտըր
քի սէմալաթտա 'ազամէթ թախթընըն ոաղընտա
օթուրան պէոյլէ պիր քեահին ի ա'զամըմըզ վադ
- 2 տըր. Պու տախի Մադտիսին, վէ ինսանըն տէյլլ
անճադ Բապպըն գուրտըղը հագիգի մէպէնին խա-
- 3 տըմը տըր: Զիրա հէր քեահին ի ա'զամ թադտի-
մէլէր իլէ գուրպանլար թադտիմ էթմէք իչիւն նասպ
օլընտըղընտան, պուռուռ տախի թադտիմ էտէճէք
- 4 պիր շէյի օլմասը լաղըմ կէլիւր: Զիրա էյէր եէր
իւզէրինտէ սլաա իտի, շէրի'աթ միւճիպինճէ թագ-
տիմէլէրի թադտիմ էտէն քեահինլէր պուլունտըգճա
- 5 քեահին օլմազ իտի: (Անլէր իսէ սէմատաքի շէյլէ-
րին նիւմունէ վէ զըլլընա կէօրէ խըտմէթ էտէրէր-
նիթէքիմ Մուսայա մէպէնի ինշա էտէճէյի վազըթ
վահի օլընտու, գիրա անա՝ Պադ, ճիւմէսինի ոա-
նա տաղտա կէօսթէրիլէն րէսմէ կէօրէ էտփոսըն՝
- 6 տէտի:) Լաքին շիմաի նէ գատտըր էֆզալ վա'տըր
իլէ սապիթ գըլլըմըլ օլան էֆզալ պիր 'ահտըն մի-
յանճըսը օլմուշ իսէ, օլ գատտըր ա'լա պիր մէ-
մուրիյէթէ նա'իլ օլտու:
- 7 Զիրա էյէր օլ էվլէլքիսի գուսուրըզ օլտըլտըր
- 8 իքինճիսի իչիւն մահալ տրանըմազ իտի: Զիւնքի
անլէրէ 'իթապ իլէ տէր քի՝ իշթէ պէյթ ի իսրայէլ
իլէ վէ պէյթ ի Նէհուտա իլէ 'ահալ ճէտիտ 'ադա

- Քտեճէյիմ կիւնլէր կէլէր՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր :
- 9 Պու տախի անլէրի Մըսըր ախյարընտան չըգարմագ
իչիւն էճտասլարընըն էլլէրինաէն եափըշարղըմ
կիւնտէ անլէր իլէ էթախյիմ 'ահտ կիպի օլմայա-
ճագ տըր : չիւնքի անլէր 'ահտըմնա տէվամ էթմէ-
տիլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթ 'ի նաղար էթտիմ :
- 10 տէյիւ Բապպ պույուրուր : Զիրա օլ կիւնլէրտէն
սօնկրա, պէյթ ի իսրայէլ իլէ 'ագտ էտէճէյիմ
'ահտ պու տըր, է- 'նէ շէրի 'աթըմը զիհնլէրինէ իլգա
էտիպ՝ գալպլէրի իւզէրինէ եազաճաղըմ, վէ պէն
անլէրէ Ալլահ օլաճաղըմ, անլէր տախի պանա գալմ :
- 11 օլաճագ տըր : Վէ հէր քէս քէնտի գօնշըսընա,
վէ հէր քէս քէնտի գարնտաշընա՝ Բապպը պիլ
տէլէրէք թա'լիմ էթմէյէճէք տիր : զիրա քիւչիւք,
պէցիւք, անլէրին ճիւմլէսի պէնի պիլէճէք տիր :
- 12 Զիրա հագգաղըղըլարընա զաֆուր օլաճաղըմ, վէ
անլէրին կիւնահլարըյլէ ֆըսգլարընը արթըգ խաթ-
ըմա կէթիւրմէյէճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր :
- 13 Ճէտիտ տէմէսիլէ էվլէլքիյի 'աթիգ գըլմըշ,
վէ 'աթիգ վէ փիր օլանըն զէվալը եագըն տըր :

ՊԱՊ 9

- 1 Իմտի օլ էվլէլքի 'ահրըն ֆէրա'իլ ի 'իպատէթ վէ
- 2 զէմիի Մագտիսի վար իտի : Զիրա պիրինճի մես-
քէն ինչա օլունուպ՝ պունտա շէմ'տան վէ սօֆրա
վէ հուզուր էքմէքլէրի պուլունարագ, պունա Գուտս
- 3 Թէսմիյէ օլունուր : Վէ իրինճի փէրտէնին արտըն-
տա, Գուտս իւլ ագտաթ Թէսմիյէ օլունան մէսքէն
- 4 պուլունուպ՝ Անտէ ալթուրն պուխուրտան վէ հէր

Թարաֆը ալթուն գափը թապութ ըլ 'աճտ վար
 իտի . պունտա տախի մէննի հափի օլտն ալթուն
 տէսթի , վէ Հարունն ֆիլիսթինմիշ օլտն 'աստաղ վէ
 5 'աճտն լէվճալարը պուլունուր իտի . վէ իւսթիւն .
 տէ քէֆարէթկեսա հէ օկէ էտէն ճէլիւ փէրուպի-
 լէր վար իտի . պու շէյլէրին հազգընա իտէ շիմի
 թափսիլէն սէջլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր :

6 վէ պունլար պէջլէ թէրթիպ օլունմուշ իքէն ,
 խըմմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեսաճինլէր հէր

7 զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իտի : Յագաթ
 իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քէրրէ եալնըզ քեսաճին ի
 ա'զամ իրէր . ամմա գան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէզ
 իտի . վէ օլ գաւ տախի քէնտի իչիւն վէ գալվին

8 խաթալարը իչիւն թագաթիմ էտէր իտի . Բուճ իւլ
 Գոււաս պու վէճճլէ պէյան էտէր քի' էվլէլքի մէս .
 քէն աուրտըգճա , Մագաթիսին եօլը տաճա իզճար

9 օլունմամըշ տըր : Պու տախի օլ զէման իչիւն պիր
 միսալ իտի . չիւն քի տնտէ 'իպատէթ էտէնի զամիր-
 ճէ քէմալէ իսալ էթմէյէ գատիր օլմայան թագաթի-

10 մէլէր վէ զէպիհէլէր թագաթիմ օլունուր իտի : վէ
 պունլար եալնըզ մէ'քիւլաթ վէ մէշլուպաթ վէ
 տիւրիւ տիւրիւ եըյգանմալտր վէ թէնէ միւթա .

'ալլիգ աճքեամա տա'իր իսլաճ վազթը օլունճըյա

11 գատար օլտն պիրլէրտէն 'իպարէթ իտի : Ամմա կէ-
 լէճէք նի'մէթլէրին քեսաճին ի ա'զամը օլտն փրիս-
 տոս զուհուր էտիպ' էլ իլէ եալիւրմամըշ ա'զամ վէ
 էքմէլ' եա'նի պու խիլգաթտան օլմայան մէսքէն .

12 տէն իւլէրէտ , էքքէճլէր վէ պուզաղըլար գանը իլէ
 տէյիլ , անճագ քէնտի գանը իլէ ֆիտիլէ ի էպէ-
 տիլէ թէտարիք էտիպ' Մագաթիսէ պիր քէրրէ տա-

- 13 խիլ օլտուռ : Զիրա էյեր պուզալար վէ էրքէճէրին գա-
նը վէ տանա քիւլիւ նափաք օլանլար իւզէրինէ
սէրփիլինճէ , թէնին փաքիլի ճիհէթիյլէ թադտիս
- 14 էաէրսէ , Բուհ ի էզէլի վասըթասըյլէ զաթընը լէ-
քէսիզ օլարագ Ալլահա թադտիմ' էթմիշ օլան
Քրիստոսըն գանը՝ զամիրինիզի , հալլ օլան Ալլահա
իպատէթ էթմէնիզ իչիւն , էօլիւ 'ամէլլէրտէն նէ'
գատար զիյատէ փաքլէյէճէք տիր :
- 15 Պու սէպէպտէն եէնի 'ահտըն հի-+ֆ- ալթընտա օլան
թէճափուզաթըն ֆիտիյէսի իչիւն էօլիւմ' վուգու'
պուլմուշ օլարագ , տա'վէթ օլունսնլար էպէտի
- 16 միրասըն վա'տընա նա'իլ օլալար : Զիրա վասիյէթ
պուլունսըղը եէրտէ , վասիյէթ էտէնին էօլիւմիւ-
- 17 նիւն վուգու'ը լազըմ' տըր : Վասիյէթ էտէն սաղ
գալարդաւս լա-իյէթին հիւքմիւ օլմասըղընտան' վա-
- 18 սիյէթ մէվթա իւզէրինէ սապիթ օլուր : Պու սէ-
պէպտէն էվվէլլէրսի տալսի գան օլմագսըղըն թագ-
- 19 տիս օլունմատը . Զիրա Մուսա պիւթիւն գալմա
շէրի'աթ միւճիպինճէ ճիւմլէ էվամիրի սէյլէտիք-
տէն ոսնկրա , պուզաղուլարըն վէ էրքէճէրին գա-
նընը տըպ' սու իլէ վէ գըրմըզը էափաղը իլէ վէ
զուֆա օթը իլէ հէմ' նէֆա ի քիթապա վէ հէմ'
- 20 տալի ճիւմլէ գալմա սէրփիպ , Պուէ' Ալլահըն սիզէ
- 21 էմը էթտիյի 'ահտըն գանը տըր' տէտի : Քէզալիք
օլ գանտան մէսքէնէ վէ պիլ ճիւմլէ 'իպատէթ է-
- 22 տէվաթընա սէրփտի : Վէ շէրի'աթ միւճիպինճէ
սալքի հէր շէյ գան վասըթասըյլէ փաքլէնիր , վէ
գան տէօքիւլմէյինճէ մաղֆիրէթ օլմաղ :
- 23 Իմտի սէմալաթտա պուլունան նէսնէլէրին նիւ-

- մունէլէրինն պունլար վասըթասըյլէ , ֆադաթ սէ.
մալի նէսնէլէրին պունլարասն Լֆզալ զէպիճէլէր
24 իլէ փաբլէնմէսի իճապ էտէր : Զիրա ֆրիստոս էլ
իլէ եափըմըշ օլուպ՝ հազիզինին շէպիճի օլսն մադ-
տիսէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիզիմ իչիւն Ալլահըն
հուզըւընա քէնտինի իհզար էթմէք իւզրէ , ասըլ
25 սէմոյէ կիրտի : Լաքին քեսահին ի ա'ղամըն հէր սէնէ
ախէրին գանըյլէ Մագտիսէ կիրտիյի կիպի , պու-
նուն քէնտի քէնտինի չօգ տէֆ'ա թագտիմ էթ-
26 մէսի իհալ էթմէզ . Զիւնքի տիւննանըն թէ'սիսին-
տէն պերու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ շէքմէսի լազըմ
կէլիր իտի . շիմաի իսէ 'ասըլլարըն խիթամընտա
քէնտիսի զէպիճէ օլմաղէ , կիւնահըն տէֆ'ի իչիւն
27 պիր քէրրէ զահիր օլմուշ տըր : Վէ տտէմլէրէ պիր
քէրրէ էօլմէք վէ պա'տէհու հիւքմ' թագտիր օլուն
28 տըզը միսիլլիւ , ֆէզալլիք ֆրիստոս չօգ քիմէլէրին
կիւնահըլլարընը գալարըմագ իչիւն , պիր քէրրէ թագ-
տիմ օլունմուշ օլուպ , քէնտինէ միւնթաղիր օլսն .
լարա խէլաս իչիւն՝ կիւնահսըզ օլարագ իքինճի
տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 10

- 1 Զիրա շէրի'աթ կէլէճէք նի'մէթլէրին սուրէթ ի
ապիյէսինէ տէյիլ , անճագ պու շէյլէրին կէօլէ-
սինէ մալլիք օլաղը հալտէ , սէնէ պէ սէնէ միւտա-
վէմէթ իւզրէ թագտիմ օլունան հէման օլ զէպի-
հէլէր իլէ թէգարըուպ էտէնլէրի քէմալէ իսալ
2 էթմէյէ ասլա գատիր տէյիլ տիր . Եօգտա իպա-
տէթ էտէնլէր պիր քէրրէ փաբլէնմիշ օլարագ ,

- արթըգ կիւնահ խոստուարնտա զամիր թարաֆըն-
 տան թա'ղիլէրի օլմատըղը իչիւն , թագտիմ օլուն-
 3 մալարը թէրք էտիլմէ'ղ մի իտի : Լաքին պունլար
 4 իէ սենէ պէ սենէ կիւնահլարըն զիքրի օլուր : Զի-
 րա պուղտար վէ էրքէճլէրին գանընըն կիւնահլար
 5 տէֆ' էթմէսի զսյր ի միւմքին տիր : Պու էճլտէն
 տիւնեայա կիրէր էքէն պույուրուր քի' Զէպիհէ վէ
 թագտիմէ իսթէմէտին , լաքին պանա պիր ճէսէտ
 6 թէհիլլէ էթտին : Մուհրապարտան վէ կիւնահ
 7 գուրպանլարընտան խօշնուտ օլմատըն : Օլ զէման
 քիթապըն թումորընտա հագգըմտա մուհարրէր
 օլտըղը իւղրէ , Եա Ալլահ , սէնին իրատէթինի իճ-
 րա էթմէք իչիւն իշթէ պէն կէլիյօրըմ' տէտիմ :
 8 Պալտտէ , շէրի'աթ միւճիպինճէ թագտիմ օլու-
 նանլար հագգընտա' Զէպիհէ վէ թագտիմէ վէ մուհ-
 րապարտ վէ կիւնահ գուրպանլարը իսթէմէտին ,
 վէ ալլէրէ'ն խօշնուտ օլմատըն' տէտիքտէն սօնկրա ,
 9 Եա Ալլահ , սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն
 կէլիյօրըմ' տէմէսիլլէ էվլէլքիյի գալտըրըր , թա
 10 քի սօնկրաքիյի սապիթ էտէ : Պաւ իրատէթլէ պիղ
 Յիսուս Բրիստոսըն ճէսէտինին պիր քէրրէ թագ-
 տիմի վասըթասըյլէ թագտիս օլունտըգ :
 11 Վէ հէր պիր քէահին կիւն պէ կիւն խըտմէթ
 էտէրէք տուրուպ , կիւնահլար տէֆ' էթմէյէ ապա
 միւգթէտիր օլմայտն հէման օլ զէպիհէլէրի տէֆ-
 12 'աթլէ թագտիմ' էտէր . Լաքին պու զաթ կիւնահ-
 լար իչիւն պիր զէպիհէ թագտիմ էթմիշ օլուպ ,
 իլ էլ էպէտ Ալլահըն սաղընտա օթուրմուշ տըր :
 13 Վէ պունտան պէջլէ տիւշմէնլէրինին քէնտի պագ-
 լարը ալթընա պասամագ գօնուլմասընա միւնթա-

- 14 զիր տիր : Զիրա թագաւս օլաւնանլարը պիտ գուր-
պան իլէ իլ ել էպէտ քէմալէ իսալ էթմիշ տիր :
- 15 Վէ Բուհ իւլ Գուտս տախի շահիտիմիլ տիր :
- 16 Զիրա՝ Օլ կիւնլէրտէն սօնիրա անլէր իլէ 'ագա
էաէճէյիմ 'ահա պու տըր' (տէյիւ Բապպ պույու-
րուր ,) եա'նի շէրի'աթըմք գալպլէրինէ գոյուպ
զիհնլէրի իւզէրինէ եազաճաղըմ' տէյիւ մուգաւ :
- 17 տէմա սէջլէտիքտէն սօնիրա , Վէ տնլէրին կիւ-
նահլարընը վէ Ֆըսգլարընը արթըգ թէզէք քիւր էթ :
- 18 մէյէճէյիմ՝ Խէր : Իմտի պուլնլարըն 'աֆվը պուլու-
տըղը թագաիրտէ , արթըգ կիւնահ իչլան գուր-
պանա հաճէթ եօգ տըր :
- 19 Իմտի , էյ պիրատէրլէր , Յիսուսըն դանըվէ՝
փէրտէտէն , եա'նի քէնաի թէնինտէն պիզիմ իլէն
հաղըլլատըղը օլ թարիգ ի ճէտիտ վէ հոյյ իւզըն :
- 20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիլ վէ պէյթ Ու-
լահ իւզէրինտէ Քեահին ի ա'զամըմըզ վար էքէն :
- 21 Գալպլէրիմիլ զամիր ի Ֆասիտտէն փաքլէնիմիլ , վէ
ճէսէտիմիլ փաք սու իլէ եըյգանմըշ օլարագ ,
- 22 Գալպ ի միւսթագիմ վէ իման ը միւքէմէլ իլէ
- 23 թէգարրուպ էտէլիմ : Իւմիտիմիլին իգրարընը
միւհքէմ թուլթալըմ , զիրա վա'տ էտէն սատըգ
- 24 տըր : Վէ մուհապպէթ վէ ա'մալ ը հասանէյէ
թէշվիք էթմէք իչլան պիր պիրիմիլին միւլահաղա
- 25 էտէլիմ : Վէ պա'ղըլարըն 'ատէթ իւզըն թէճէմ
միւ' էթմէմիլին թէրք էթմէյիպ , պախուսուս կիւ-
նիւն թէգարրուպ էթտիյինի կէօրտիւքճէ , Խէր
պիւրիլէ նասիհաթ էտէլիմ :
- 26 Զիրա հագիգաթը պիլմէքլիյէ նա'իլ օլտըգտան
սօնկրա գաստէն կիւնահ էտէրսէք , արթըգ կիւ-

- 27 նտհլտր իչիւն զէպիհէ գալմաղ . Անճագ հիւքմ
 իչիւն տէհէթլիւ պիր ինթիզար իլէ միւխարէֆէթ
 էտէնլէրի թէլէֆ էտէճէք օլտն ւթէշ զազապը Գ-
- 28 ԼԵՐ : Մուսանըն շէրի'ւթընը թահգիր էթմիշ օլան
 տտէմ իքի եա իւշ քիմսէնին շէհատէթիյլէ պիլտ
- 29 մերհամէթ էօլիւր . Իպնուլլահը պայագ ոլթընա ալ-
 մըշ, վէ վասըթասըյլէ թագտիս օլունտըղը 'ահտ
 գանընը նափաք սայմըշ, վէ 'ինայէթ Բուհընա
 շէթմ էթմիշ օլան քիմսէ նէ՞ գատար աահա շէ-
 տիտ պիր 'ազապա միւսթահագգ սայըլաճագ տըր՝
- 30 զանն էտէրսինիզ : Զիրա՝ ինթիգամ պէնիմ տիր ,
 ճէզայը պէն վէրիբիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր .
 վէ թէքրար՝ Բապպ քէնտի գալմընը հիւքմ էտէճէք
- 31 տիր՝ տէյէնի պիլիբիզ : Հայյ Ալլահըն եէտինէ
 տիւշմէք գօրգուլու պիր շէյ տիր :
- 32 Իմաի էվլէլքի կիւնլէրի , եա'նի թէնվիր օլուն-
 տըգտան սօնկրա շէտիտ էլէմլէրէ կիրիֆթար օլուպ՝
- 33 Պա'ղէն սիթէմլէր վէ մուզայագալար իլէ թամաշա ի
 'ալէմ՝ օլտրագ , պա'ղէն պու միսիլլիւ հալտէ պու-
 լունանլարա շէրիք օլտըղընըզ վագթը խաթըրընըզա
- 34 կէթիբինիզ : Զիւնքի մահպուսիյէթիմտէ պանա հէմ-
 տէրտ օլուպ՝ սէմավաթտա ա'լա վէ պագի պիր մա-
 լինիզ մէվճուտ օլտըղընը պիլէրէք , էմվալինիզին
 եազմա օլունմասընա սիւրուր իլէ բազի օլտընըզ :
- 35 Իմաի միւքեաֆաթը 'ազիմէսի օլան պու ի'թիմա-
- 36 տընըզը թէրք էթմէյինիզ : Զիրա սապը էթմէնիզ
 լազըմ տըր , թա քի Ալլահըն իրատէթիինի իճրա
- 37 էտիպ՝ վա'տէ նա'իլ օլասընըզ : Զիւնքի պիր ազա-
 ճըգ վագըթտան սօնկրա , կէլէճէք օլան կէլիր վէ
- 38 թէ'էիսիւր էթմէզ : Վէ՝ Սալիհ իման իլէ եաշայա-

ճագ տըր . հէմ տէ՛ Էյէր պիրի կերի չէքիլըր իսէ,
 39 ճանրմ անտէն խոշուտ օլմազ : Լաքին պիզ հէլաք
 իշիւն կերի չէքիլմէքիլքտէն տէյիլ , անճագ ճան
 իւէլասը իշիւն իմանտան իզ :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրէ թէեազգիւն
- 2 վէ կէօրիւնմէյէն նէանէլէրէ տէլիլ տիր : Զիրա միւ .
 թէգատտիմիյն պունոււն իլէ հիւան ի շէհատէթէ
 մազհար օլտուլար :
- 3 Իման իլէ ֆէհմ էտէրիզ քի Ալլահըն քէլաթ
 իլէ ալէմիյն թէ՛սիս օլունտու , շէօյլէ քի կէօրիւ .
 նէն շէյլէր վահիր օլանտան վիւճուտէ կէլմէտի :
- 4 Իման իլէ Հապիլ Ալլահա Գայէնին Բաթիմ էր .
 Դէնքէն էֆզալ պիր գուրպան թադտիմ էյլէտի ,
 վէ անըն վասթաթաթլէ սալիհ իտիյինէ շէհատէթ
 օլունտու . չիւնքի անըն թադտիմէլէրի հազգընտա
 Ալլահ շէհատէթ էյլէտի . վէ էօլմիւշ իքէն անըն
 վասթաթաթլէ տահա սէօյլէյօր :
- 5 Իման իլէ Հանօք էօլիւմ կէօրմէմէք իւզրէ՛նազլ
 օլունտու , վէ Ալլահ անը նազլ էթմիշ օլտըրն .
 տան պուլունմազ իտի . զիրա նազլ օլունմազտան
 էվլէլ Ալլահա մազպուլ տըր՝ տէյիւ հազգընտա
- 6 շէհատէթ օլունտու : Լաքին պիլա իման մազպուլ
 օլմազ զայր ի միւմքին տիր . զիրա Ալլահա թէգաթ
 բուպ էտէնին , անըն մէվճուտ իտիյինէ՝ վէ քէնտի .
 նի թալէպ էտէնլէրէ միւքեաֆաթ էտիճի իտիյինէ
 իման էթմէսի կերէք տիր :
- 7 Իման իլէ Նուհ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր

հազգընտա լահի իլէ խապէր տըմաղլէ , խտվճ էտիպ
քէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ ին-
շա էյլէտի . վէ անըն վասթասըյլէ տիւնեա 'ալէյ-
հինէ հիւքմ' էյլէյիպ' իմանա կէօրէ օլան սալահըն
վարիսի օլտու :

8 Ապրահամ վարիս օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ
տա'վէթ օլունտըղընտա , իման իլէ իթա'աթ էյլէ-
տի . վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ

9 կիթտի : Վա'տ օլունան տիյարտա ղուրպէթտէ
կիպի իման իլէ միւսաֆիր օլարագ , հէման օլ վա'-
տըն միրաս շէրիքէրի օլան իսհագ վէ Եա'գուպ

10 իլէ չատըրլարտա սաքին օլտու : Զիրա թէմէլլի
շէհրէ միւնթագիր իտի , քի պունուն Մի'մար վէ
Պանիսի Ալլահ տըր :

11 իման իլէ Սարա քէնտիսի տախի համիլէ գալ-
մագ իչիւն գուվլէթ պուլտու , վէ վա'տ էտէնի
սատըգ 'ատտ էյլէտիյինտէն սիննի կէչմիշ իքէն

12 տօղուրտու : Պու էճլտէն տախի էօլմիւշ հիւք-
միւնտէ պուլունան պիր զաթտան , քէսրէթ ճիհէ-
թիլլէ կէցիւն երլարղլարը գատար , վէ տէնիզ քե-
նարընտա օլան սոյըլմագ գում գատար զիւրիյէթ
օլտու :

13 Պունլարըն ճիւմլէսի վա'տլէրէ նա'իլ օլմամըշ
օլուպ , ֆագաթ անլէրի ուզադտան կէօրիւպ' [ի'թի-
գատ] վէ պիլ մէմնունիլէ գապուլ էտէրէք , ղէմին
իւզէրինտէ ղարիպ վէ միւսաֆիր օլտըգլարընը իդ-

14 ըար իլէ , իմանտա վէֆաթ էթտիլէր : Զիրա պէց-
լէ շէյլէրի սէյլէյէնլէր պիր վաթան արատըգլարը-

15 նը կէօսթէրիլէր : Վազը'ա էյէր չըգտըգլարը եէրի
թէգէքքիւր էթսէլէր իտի , 'ապտէթ էթմէյէ վա-

16 գըթլարը օլուր իտի : Ալէ լաքին շիմոի տ'լուսնա
եա'նի սէմովիլէ բաղիպ օլուրլար . պու էճլաէն
Ալլահ անլէրին Ալլահը տէնիլմէքտէն հիճապ էթ-
մէղ . զիրա անլէրէ պիր շէհր հաղըրլատը :

17 Իման իլէ Ապրահամ թէճրիւպէ օլունտըգտա
Իսհազը թագաթիմ էյլէտի , վէ վա'տլէրի ալմը

18 օլան՝ Սէնին նէսլին Խահագ իլէ եատ օլունտադ
տըր՝ տէյիւ հազզընտա պույուրըրլաղը իպն ի վա-

19 հիտինի թագաթիմ էյլէտի : Զիրա Ալլահ ալ էմ
վաթտան տախի իհեա էթմէյէ գատիր տիր՝ տէյիւ
տիւշիւնտիւ , վէ օրատան տախի անը թէմսիլէն
ալտը :

20 Իման իլէ Խահագ կէլէճէք շէյլէր հազզընտա

21 Եա'գուպա վէ Դսավա խայր տու'ա էյլէտի : Իման
իլէ Եա'գուպ վէֆաթ էտէրքէն , Եուսուֆըն օլու-
լարընըն հէր պիրինէ խայր տու'ա էյլէտի . վէ քէն-
տի աէյնէյինին ուճընա քաշանլո սէճտէ էյլէտի :

22 Իման իլէ Եուսուֆ վէֆաթ էտէրքէն պէնի Խարա-
յէլին խուրուճընը զիքը էթտի , վէ քէնտի քէմիթ-
լէրի հազզընտա վասիյէթ էյլէտի :

23 Մուսա թէվէլլիւտ էթտիքտէ վալիտէյնի չոճու-
ղըն կիւզէլ խալիյինի կէօրմէլէրիլէ , մէլիյին ֆէրմա-
նընտան գօրգամյըպ՝ Իման իլէ իւշ այ անը սագ-

24 լատըլար : Մուսա քէմալէ վասըլ օլտըգտա , Իման
իլէ Ֆիր'օնըն գըղընըն օղու թէսմիյի օլունմաղլըգ-

25 տուն իմթինա՝ էյլէտի . Զիւնքի կիւնաճըն ֆանի
սէֆուսընը սիւրմէքտէն իսէ , Ալլահըն գաւլմը իլէ

26 պէրապէր էգիյէթ չէքմէքլիյի թէրճիճ էյլէտի . վէ
Քիրստոսըն սիթէմինի Մըսըն խաղինէլէրինտէն
ա'զամ զընա 'ատտ էյլէտի . զիրա միւքեաֆաթա

- 27 միւնթաղիւր իտի : Իման իլէ մէլիյին զաղապընտան
զօրգմայրպ՝ Մըսըր տիյարընը թէրք էյլէտի , չիւն-
քի օլ կէօրիւնմէյէն զաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ
- 28 էթտի : Իման իլէ ֆըսհը վէ գան սէրփմէսինի իծրա
էյլէտի , թա քի իւք տօղանլարը հէլաք էտէն ան-
լէրէ տօգուլմայա :
- 29 Իման իլէ պահը ի Ահմէրսէն գարտտան ֆէւէր
կիպի կէչտիլէր . Մըսրիլէր տախի պուշա գալգըշ-
տըզլարընտա զարգ օլտուլար :
- 30 Իման իլէ Էրիհանըն սուրլարը էթրաֆը եէտի
- 31 կիւն տօլաշըլտըգտան սօնկրա եըզըլտը : Իման իլէ
ֆաշիշէ Բահայ ճասուսլարը սէլամէն գապուլ էթ-
միշ օլտըղընտան , Իմանսըզլար իլէ պէրապէր հէլաք
օլմատը :
- 32 Վէ տահա նէ՞ սէցլէյէյիմ . զիրա ճիտ'օն վէ
Պարագ վէ Շիմշօն վէ Եէֆթաս վէ Տաուտ վէ Սա-
մուէլ վէ փէյղամպէրլէրտէն պահա էտէճէք օլուր-
- 33 սամ , պանա վազըթ եէթիշմէզ . Անլէր քի իման
վաթըթասըյլէ մէմալիք ֆէթհ էթտիլէր , սալահ
իշէտիլէր , վա'տլէրէ նա'իլ օլտուլար , արսլանլարըն
- 34 աղըզլարընը գափատըլար , Աթէշին շիտտէթինի
սէյիւնտիւրտիւլէր , գըլըճ աղընտան գուրթուլ-
տըլար , զա'իֆլիքտէն գուլվէթլէնտիլէր , ճէնքտէ
գուլվէթլի օլտուլար , էճնէպիլէրին օրտուլարընը
- 35 միւնհէգիմ էթտիլէր . Նիսվան քէնտի էօլիւլէրինի
դըյամ էթմիշ ալտըլար . պա'ղըլար իսէ էֆզալ
դըյամէթէ նա'իլ օլմագ իւզրէ՝ նէճաթը գապուլ
- 36 էթմէյիպ՝ իշքէնճէ չէքաիլէր . Պաշգալարը իթիհ-
զա վէ տուրպլար վէ հէմ տախի պէնտլէր վէ մահ-
պուսիլէթ թէճըլուպէլէրինէ տիւշար օլտուլար :

- 37 Թաշլանտըլար, տէ՛թէրէ իլէ պիչիտիլէր, թէ՛ճ
 րիւպէ օլունտըլար, գըլըճ իլէ գաթլ օլունտրադ
 էօլուլէր, հօդսուլլըգ վէ մազպադա վէ ճէֆայա
 տիւշար օլտրադ, գոյուն փսթլարը վէ քէչի տէ.
 38 րիէրի կիյինէրէք տօլաշտըլար. (Տիւնեա անլրէ
 լայրգ տէյիլ իաի.) վէ չէօլէրտէ վէ տաղարտա
 վէ մազարալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ ավարէ
 կէզտիլէր :
 39 վէ պունլարըն ճիւմէսի իման վտարթարյլէ
 հիւն ի չէհատէթէ մայիք օլտուլար իտ տէ, վա՛տէ
 40 նա՛իլ օլմատըլար. Զիրա Ալլահ պիգիմ հադգըմդ.
 տա էֆլլ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր, թա
 քի անլէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլմայա.
 լար :

ՊԼՊ 12

- 1 Իմտի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըգ պուլլթ
 կիպի ալմըշ օլմաղլէ. հէր աղըրլըգ վէ ռի՛ն գոլլ-
 ճա իհաթէ էտէն կիւնահը թէլք էտիպ, էօնիւ-
 միւզէ գօնըլան հարըշտա, իմանը պէտ՝ վէ թէֆիլ
 էտէն ցիսուսա նազար էտէրէք՝ սապր իլէ գօշալմ՝
 2 Օլ քի էօնիւնէ գօնըլան սիւրուր իչիւն հադարէթի
 պիր շէյ 'ատտ էթմէյէրէք, խաշա թէհամմիլ էյ-
 լէտիքտէն սօնկրա՝ Ալլահըն թախթընըն սաղընտա
 օթուրտու :
 3 Իմտի ճանլարընըղ 'աճիզ վէ հօրըն օլմամար
 իչիւն, կիւնահ քետրլար թարաֆընտան քէնտի 'ա-
 լէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլլիւ մուխալէ-
 ֆէթէ թէհամմիլ էտէնի թէֆէքքիւր էտինիլ :

- 4 Կիւնասոս գարշը ճիհատ էտերէք, գանս ԿէօԳէտ
տերէճէսինէ գատար տոհոս մուգավէմէթ էթմէ-
- 5 տիւիզ : Վէ՛ ԷՅ ՕՀՂԵՄ՝, Բապպըն Եօ՛տիպինի
Թաչգիր էթմէ, վէ անըն թարաֆընտան թէքտիր
- 6 Օլունաըղընտա 'աճիզ գալմա . Զիրա Բապպ սէվ-
տիյինի թէ՛տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիյի հէր
օղու տարպ էտէր՝ տէյերէք, օղուլարա Կէօլէր
կիպի սիղէ վէրիլէն նասիհաթը ունութտընը :
- 7 Էյեր թէ՛տիպէ թէհամմիւլ էտէրսէնիզ, Ալուհ
սիղէ օղուլարա կիպի մու'ամէլէ էտէր . զիրա
հա՞նկը օղուլ վար քի փէտէրի անը թէ՛տիպ էթ-
- 8 մէղ : Ամմա էյեր ճիւմլէնին հիսսէտար օլտըղը թէ՛-
տիպտէն մաչուլմ իսէնիզ, օլ թագատրտէ օղուլ
- 9 Օլմայըպ՝ հարամլատէ սինիզ : Հէմ տաիի ճէսէ-
տիմիլէն փէտէրիլէրի պիղիմ միւ'էտտիպիմիզ օլտըգ-
լարը հալտէ անլէրէ հիւրմէթ էտէր իտիք . նէ՛ գա-
տար զիյատէ պէր հայաթ օլմագ իւզրէ բուհարըն
- 10 Փէտէրինէ իթա'աթ էթմէյի իզ : Զիրա պուշլար
քէնտիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիյիւնէ կէօրէ պիր ազ
վագըթ թէ՛տիպ էտէրլէր իտի . լաքին Ալուհ գուտ-
սիյէթինէ հիսսէտար օլալըմ՝ տէյիւ մէնֆա'աթ
- 11 իչիւն էտէր : Վագըլ'ա հիչ պիր թէ՛տիպ քէնտի
վագթընտա մուճիպ ի սիւրուր տէյիլ, անճագ
մուճիպ ի հիւզն կէօրիւնիւր . ամմա սոնկրա, անըն
իլէ իէրպիյէ օլունմուշ օլանլարա սալահըն սէլա-
մէթ սէմէրէսինի հուսուլէ կէթիրիր :
- 12 Պու էճլտէն զա'իֆ էլլէրի վէ թագաթսըզ
- 13 տիղլէրի գուվվէթլէնտիրինիզ : Վէ պապլարընըզ
իչիւն տօղրու եօլլար եափընըզ . թա քի թօփալ
- 14 օլան սափմայըպ՝ անճագ շիֆա պուլա : Ճիւմլէ իլէ

- սէլամէթ իւզրէ պուլունմագլըղա վէ գուտսիյէթէ սայ՝ էտինիզ , չիւնքի պու օլմագսըզըն հիչ պիր
- 15 քիմնէ Բապպը կէօրմէյէճէք տիր : Վէ տիգգաթ էտինիզ , օլմայա քի պիր քիմնէ Ալլահն ինայէթինտէն մահրում գալա . օլմայա քի պիր անը քէօք Ֆիլիսթէնէրէք իզլիւրապ վէրէ , վէ նիչէթ
- 16 անըն վասթասըյլէ իֆսատ օլունա . Օլմայա քի պիր քիմնէ զինաքէար՝ վէ եախօտ պիր թամմ պէտէլինէ պիւքուրիյէթ հազգընը սաթան Ղասլ
- 17 կիպի պիթապ վա օլա . Զիրա պիլիւրսինիզ քի պամէ հու պերէքէթէ վարիս օլմագ իսթէտի իտէ տէրէտտ օլունտու . չիւնքի կէօզ եաշլարը իէ արատը իտէ տէ , թէպտիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմատը :
- 18 Զիրա սիզ տօգունըլըր վէ աթէշ իլէ եանար պիր տաղա , վէ տիւմանա , վէ զուլմէթէ , վէ գասըրղա-
- 19 յա , Վէ սուր սէտասընա , վէ իշիտէն քիմնէթարթը քէնտիլէրէ քէլամըն սէօյլէնիլմէտի իլին եաղվարտըլարը սէօյլէրին սէտասընա թէգարրուպ
- 20 էթմէտինիզ : Զիրա՝ Էյէր տաղա ճանափար պիլէ տօգունսա , ընճմ օլունտուն [եախօտ օգ իլէ վուրուլըն] տէյիւ պուպուրըլան էմրէ թէհամմիլ է-
- 21 տէմէտիլէր : Վէ միւշահէտէ օլունան՝ օլ տէրէճէ հէյպէթլիւ իտի քի Մուսա՝ Ղայէթլէ գօրգար վէ
- 22 թիթրէրիմ՝ տէտի : Լաքին սիզ Սիօն տաղընա , վէ հայյ Ալլահն շէհրի օլան սէմափի Եերուշալիմէ , վէ
- 23 նիչէ պինէրճէ մէլա՝իքէյէ , վէ սէմավաթտո գայտ օլունմուշ իլք տօղմուշլարըն ճէմա՝աթը իտիլմէ վէ քիլիսէսինէ , վէ ճիւմէնին Հաքիմի օլան Ալլահա , վէ քէմուլէ վասըլ օլմուշ սալիչէրին ըուհլարընա ,

21 Վէ 'ահտը ճէտիտին Միշանճըսը Յիսուսա, վէ Հա-
պիլին Գառնտան էֆզալ շէյլէր սեյլէյէնի սերփմէք-
լէք գանընա թէգարրուպ էթտինիզ :

25 Սագընընդ' սեյլէյէնի րէտտ էթմէյէսինիզ . զի-
րա աշէր եէր իւզէրինտէ իլհամլէ սեյլէյէնի րէտտ
էթտիքլէրի հալտէ գուրթուլմատըլար իսէ, նէ'
գատար զիյատէ պիզ սէմալլաթտան սեյլէյէնտէն

26 Եիւզ շէվիւրտիյիմիզ հալտէ Գուրթուլմատըլար . Քի
անըն սէտատը օլ զէման զէմինի սարստը . Հիմտի
իսէ՝ Պէն պիր տէֆ'ա տահա ետլընըզ զէմինի տէ-
յիլ, անճագ սէմայը տաիի սարստըրմ' տէյէրէք

27 վա'տ պուլուրտու : Վէ պու Պիր տէֆ'ա տահա՝
ԴէԴէյէ սարսըլմազ շէյլէրին պագի գալմատը իշիւն,
մէսնու'աթ կիպի սարսըլըր շէյլէրին թէզէրինէ տէ-

28 լալէթ էտէր : Պու էճլտէն սարսըլմազ պիր մէլէ-
քիւթ ալմըշ օլարագ, օլ 'ինայէթէ նա'իլ օլարմ
քի անըն վասըթտալլէ Ալլահա մագպուլ թարզ
իւզլէ հիւրմէթ վէ թագվա իլէ 'իպատէթ էտէլիմ .

29 Զիւնքի Ալլահըմըզ իֆնա էտէր աթէշ տիր :

1 Մէվէտտէթ ի ախավիյէ տա'իմի օլտուն : (2) Միհ-
մաննիւվազլըզը ունուլթմայընըզ . զիրա պու եօլ
իլէ պա'զը քիմէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գապուլ

3 էթտիլէր : Մահպուլարը՝ աշէր իլէ հապս օլուն-
մուշ կիպի, վէ ճէֆաքետար օլանլարը, քէնտինիզ
տաիի ճէսէտտէ պուլունանլար կիպի, թէզէքքիւր

4 էտինիզ : Թէզէվվիւճ հէր վէճհլէ միւլթէպէր տիր,
վէ եաթագ լէքէսիզ տիր . լաքին զէնփարէ վէ զի-

- 5 նաքեարլարը Ալեհճ հիւքմ էտեճէք տիր : Էթվա-
րընըզ ագչէ սեվմէքլիքտէն պերի օլտուն . եւ տինիզտէ
պուլունան շէլլէրէ գանա'տթ էտինիզ . զիրա քէն
տիտի' Անի տալա պրագմամ, վէ սէնի տալա թէքք
- 6 էթմէմ' տէմիշ տիր : Շէօյլէ քի ճէտարէթլէ' Բապպ
պանա միւ'ին տիր, գօրգմէյաճաղըմ'. ինսան պանա
7 նէ* ետփաճագ ալըր' տէյէլիմ' : Սիգէ Ալլահն քէ-
լամընը սեյլէմիշ օլան միւրշիտլերինիգի տեր խաթր
էտիպ, էթվալլարը' ըն նէթիճէսինէ տիգ գաթ էթ-
8 մէքլէ' իմանլարընա իգթիտա էտինիզ : Յիսուս
Քրիստոս տիւն վէ պու կիւն վէ իլ էլ Լպէտ Տէման
օ ալըր :
- 9 Թա'իմաթ ը միւխթէլիֆէ վէ զարիպէ իլէ էօթէ
պերի սուրիւքլէնմէյինիզ . զիրա թալիպ օլմուշ օլան-
լարըն իսթիթատէ էթմէտիքլէրի թա'ամլար իլէ տէ-
յիլ, 'անճագ 'ինայէթ իլէ գալպին սապիթ գըլէն-
- 10 մաաը էյի տիր : Պիր մէզպահըմըզ վար ալըր քի
մէքլէնէ խըտմէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյէ սէլա-
- 11 Տիյէթլէրի եօգ ալըր : Զիրա Քեահին ի ա'ղամըն
եէտիլլէ Մագաթիսէ կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւ-
րիւլմիւշ օլան հայվանլարըն ճէսէտլէրի օրտունըն
- 12 խարիճնտէ իհրագ օլունուր : Պու էճլտէն Յիսուս
տաթի քէնտի գանը իլէ գաթմը թագաթիս էթմէք
- 13 իչիւն, գափունըն խարիճնտէ էլէմ շէքտի : Իմտի
ունըն սիթէմինի իւզլէրիմիզէ ալարագ, օրտունըն
- 14 խարիճնէ անըն եանընա չըգալըմ' Զիրա պուրտա
պագի գալըր շէհրիմիզ եօգ ալըր, յաքին կէլէճէք.
- 15 օլանը ալալօրըզ : Իմտի անըն վաաթմաաթլէ Ալա-
հա տա'իմա թէսպիհաթ գուրպանը, եա'նի անըն
իսմինի իգրար էտէն տուտագլարըն սէմէքէսինի

- 16 Թագաւմ էտելիմ : Վէ էյիլիք էթմէյի վէ ֆուրայա
ի'ոնէ էյլէմէյի ունութմայընը . զիրա Ալլահ պու
17 միսիլլիւ գուրպտնլարտան րազի տիր : Միւրշիտէ-
րինիզի տինկէյիպ' անլերէ իթա'աթ էտինիզ . զիրա
տնլէր հիսապ վերէճէք քիմսէլէր միսիլլիւ ճանլարը-
նըզ իչիւն ույանըգ տուրուրլար , թա քի պունու
18 ահ վահ իլէ տէյիլ , (զիրա օ սիզէ ֆա'իտէսիզ օ-
լուր ,) անճագ սիւրուր իլէ էտէլէր : Պիզիմ իչիւն
տու'ա էյլէյինիզ . զիրա հէր խուսուստա հիւսն ի
մու'ամէլէ էթմէք մագսէտինտէ պուլունարագ , զա-
միր ի սալիհիմիզ օլտըզընա ի'թիմատըմըզ վար :
19 խուսուսա պունու էթմէնիզի բիճա էտէրիմ , թա
քի եանընըզա պիր ան էվլէլ ի'ատէ օլունայըմ :
20 Վէ մէնպա'ը սէլամէթ օլան Ալլահ քի էպէտի
'ահտըն գունըյլէ գոյունլարըն 'ազիմ Զօպանը օլան
21 Բապպըմըզ Յիսուսը էմլաթտան իհեա էյլէտի , քէն-
տի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իչիւն , սիզի հէր
էյի 'ամէլտէ քեամիլ գըլըպ , քէնտի հուզուրընտա
մագպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս ֆրիստոըն վասը-
թասըյլէ իճրա էյլէյէ . անա էպէտ իւլ ապատ
մէճտ օլուն : Ամին :
- 22 Վէ , էյ պիրատէրլէր , սիզէ եալվարըրմ' պու
նասիհաթ քէլամընա թէհամմիլ էտինիզ , զիրա
23 սիզէ մուխթասարճա եաղտըմ : Թիմօթէօս պիրա-
տէրին սալը վէրիլտիյի մա'իւմիւնիւզ օլուն . 'ան
գարիպ կէլտիյի թագտիրաէ' անըն իլէ պերապէր սի-
24 զի կէօրէճէյիմ , ճիւմլէ միւրշիտէրինիզ վէ ճէմի'ի
մուգատտէսլէրէ սէլամ էտինիզ . իթալիատան օ-
25 լանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր : 'իւնայէթ ճիւմլէնիզ
իլէ օլուն : Ամին :

ԵԱ՛ԳՈՒՊ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՊՈՒՄՈՒՄԻ ՐԵՍԱԼԻՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահն վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն գուլը Եա՛-
գուպ փերաքենտէլիքատ պուլունան օն իքի որպթա
սէլամ էտէր :
- 2 Եյ պիրատէրլէրիմ, էնվա՛ ի թէճրիւպլէրէ տիւ-
չար օլտըղընըզ զէման՝ անը քիւլլի՛էն սիւրուր 'ատտ
- 3 էյլէյինիզ . Չիւնքի իմանընըզն իմթիհանը սապր
- 4 հուսուլա կէթիրտիյինի պիլիրսինիզ . Ամա պիր
շէյտէ նօգսանընըզ օլմայարազ , քեամիլ վէ թամ
օլմանըզ իչիւն՝ սապըն 'ամէլէ քէմալ իւղրէ օւ-
սուն :
- 5 Վէ էյէր սիզտէն պիրինին հիքմէթտէ նօգսանը
վար իսէ , թա՛եիպ էթմէյէրէք՝ ճիւմէյէ զընա իլէ
իհսան էտէն Ալլահտան տիլէսին , վէ անա վէրիլէ-
- 6 ճէք տիր : Յազաթ սալա շիւպհէ էթմէյէրէք ,
իման իլէ տիլէսին . զերա շիւպհէ էտէն քիմէ
րիւզկետար իլէ սիւրիւլիւպ՝ չալդանան տէնիզ տալ
- 7 զասընա պէնկզէր : Պու մազուլէ տտէմ Բապպ թա-
րաֆընտան պիր շէյ ալաճաղը զանընտա պուլն-
- 8 մասըն : Իքի Ֆիքրլէ տտէմ՝ ճիւմլէ եօլլարընտա սէ-
պաթսըզ տըր :
- 9 Հազիր օլան պիրատէր քէնտի բիֆաթըլլէ ,
- 10 Զէնկին օլան իսէ քէնտի հադիբլիյի իլէ իֆթիւար

- էթօին, զիրա օթըն չէչէյի կիպի կէչէճէք տիր :
- 41 Զիւնքի կիւնէշ շէտիտ հերարէթլէ տօղընճա, օթը
գուրուտըր, վէ չիչէյի տեգըիւլիւպ՝ շէքլինին կիւ-
զէլլէյի զայ՝ օլուր . քեզալիք զէնկին տախի քէնտի
թարիգլէրինտէ սօլաճադ տըր :
- 42 Նէ միւպարէք տիր թէճըիւպէյէ թէհամմիւլ
էտէն տտէմ, զիրա թէճըիւպէտէ մագպուլ պուլուն-
տըղը հալտէ, Ռապպըն քէնտինի սէվէնյէրէ վա՛տ
- 43 էյլէտիյի հայաթ թաճընը ալաճադ տըր : Հիշ պիր
քիմնէ իղվայա տիւշար օլաղընտա, Ալլահ թորա-
ֆընտան իղվա օլունըյօրըմ՝ տէմէսին . զիրա Ալ-
լահ քէօթիւ շէյլէր իլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ
- 44 քէնտիսի պիրինի իղվա էտէր : Լաքին հէր քէն
քէնտի շէհվէթինաէն ճէզպ օլունուպ ալտանմա-
- 45 սըյլէ իղվայա տիւշէր : Պա՛տէհու շէհվէթ համի-
լէ օլուպ՝ կիւնահ տօղուրուր, վէ կիւնահ քէմա-
- 46 լընը պուլտըգտա, էօլիւմ տօղուրուր : Էյ սէվկիւ-
- 47 լիւ պիրատերլէրիմ, ալտանմայընը : Հէր 'աթիյէ ի
հաաանէ վէ հէր մէվհիպէ ի թամմէ եօգարըաան
օլուպ՝ էպ իւլ էնվարտաան նիւզուլ էտէր . անտէ
թէզայիւր եախստ զըլլ քթէպէտտիւլ եօգ տըր .
- 48 Օլ տախի միւրատընա կէօրէ, քէնտի մախլուգա-
թընըն պիր նէվ՝ ի թուրֆանտասը օլմամը իչիւն,
պիղի հագիզաթ քէլամը իլէ թէվլիտ էյլէտի :
- 49 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրատերլէրիմ, հէր ատէմ
իշիթմէքլիքտէ սէրի՛, սէյլէմէքլիքտէ պաթի, զա-
- 20 զապտա պաթի օլտուն : Զիրա աաէմին զազապը Ալ-
- 21 լահըն սալահընը իճրա էթմէզ : Պու էճլտէն հէր
նափաքլիյի վէ շէրին քէսրէթինի թէրք էտիպ՝
տէրունինգտէ էքիլմիշ վէ ճանընըղը խէլաս էթ-

- մէյէ գատիր օլան՝ քէլամը հիւմ՝ իլէ գապուլ էտիւնիլ :
- 22 Լաքին՝ քէնտի քէնտինիզի ալտատարադ՝ քէլա. մլն եալընը սամի'լէրի օլմայըպ՝ անըն՝ 'ամիլլէրի
- 23 օլունըզ : Զիրա էյէր պիր քիմնէ քէլամըն սամի'րի օլուպ տա 'ամիլի տէյիլ իսէ , պլինէտէ քէնտի ապըլ եիւզիւնէ նազար էտէն տտէմէ պէնզէր :
- 24 Զիւնքի քէնտի քէնտինէ նազար էտիպ կիթտիք. տէն սօնկրա , տէր'ազապ նէ շէքլ իտիյինի ունուծ.
- 25 տու : Լաքին՝ հիւրիյէթին շէրի'տթ ը քէտմիլէ. սինէ տիգգաթ էտիպ՝ միւտալէմէթ էտէն քիմնէ իշիտիր ունուտըր օլմայըպ , աննագ 'ամէլին 'ամիլի օլմաղէ , քէնտի 'ամէլինտէ միւպարէք օլմագ
- 26 տըր : Էյէր [արանըզտա] պիր քիմնէ քէնտինի տինտար զանն էտէր տէ , քէնտի տիլէնի զապթ էթմէյիպ՝ քէնտի գալպինի ալտատըրսա , պունուն
- 27 տիյանէթի պաթըլ տըր : Փէտէր Ալլահըն՝ 'ինտին. տէ փաք վէ լէքէսիլ տիյանէթ պու տըր , եա'նի եէթիմլէր իլէ տուլ գարըլտըր մուզայագալարընտա զէյարէթ էյլէյիպ՝ քէնտի նէֆսինի տիւնեատան լէքէսիլ հըֆզ էթմէք տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիրատերլէրիմ՝ , զուլ ճէլալ րապպմըզ Յի. սուս ֆրիստոսըն իմանընը խաթրա րի'այէթէն թուծ.
- 2 մայընըզ : Զիրա էյէր ճէմա'աթընըզա ալթ ուն եիւ. զիւքիւ վէ միւզէյյէն էլպիսէլի պիր տտէմ կիրիպ տէ , քիրլի էլպիսէլի պիր Ֆազիր տախի կիրէ.
- 3 ճէք օլուրսա , Վէ սիզ միւզէյյէն էլպիսէյի կիլին. միշ օլանա րի'այէթ էտէրէք , Սէն պուրատա 'իզ.

զէթլէ օթուր՝ տէյիպ տէ օլ Ֆադիրէ՝ Սէն օրատա
 տուր , ետխօտ՝ Շուրատա պասամաղմըն եանընտա
 4 օթուր՝ տէյէճէք օլուրսանըլ , Վէյնինիլտէ թէֆրիգ
 էթմէ՞զմի սինիլ , վէ քէօթիւ էֆքետարլը հաքիմլէր օլ
 5 մա՞զմը սընըլ : Տինկլէյինիլ , էյ սէվկիւլիւ պիրատէր-
 լէրիմ , Ալլահ պու տիւնեանըն ֆադիրլէրինի իման-
 տա զէնկին՝ վէ քէնտինի սէվէնլէրէ վա՛տ էթտիյի
 մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճագ օյանլարը ինթի-
 6 խապ էթմէտի մի : Սիլ իսէ ֆադիրի թա՛չգիր
 էթտինիլ . սիլէ մուսալլաթ օլանլար զէնկինլէր
 տէյի՞լ մի տիր , վէ սիլի մահքէմէլէրէ չէքէնլէր
 7 անլէր տէյի՞լ մի տիր : Թէսմիյէ օլունարղընըլ
 իսմի շէրիֆէ քիւֆր էտէն տլլէր տէյիլէ՞ր մի :
 8 իմտի էյէր ֆիթապա կէօրէ՝ Գոնչընը քէնտին կիպի
 սէվէսին տէյիւ պույուրըլան միւլիւքեանէ շէրի՛ա-
 9 թը իճրա էտէր իսէնիլ , էյի էտէրսինիլ . Ամմա
 էյէր խաթրա ըի՛սյէթ էթմէքտէ պուլունու րսանըլ ,
 կիւնահ իշլէյիպ՝ շէրի՛աթ թարաֆընտան գապա-
 10 հաթլը կիպի թա՛ղիր օլունուրսընըլ : Զիրա հէր
 քիմ պիւթիւն շէրի՛աթը հըֆզ էտիպ՝ պիր շէյտէ
 խաթա էտէճէք օլուրսա , ճիւմլէսինէ սուլլու օլմուշ
 11 օլուր : Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝
 Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի . իմտի էյէր զինա էթ-
 մէյիպ տէ՛ գաթլ էտէրսէն , շէրի՛աթտան թէճա-
 12 վուզ էթմիշ օլուրսըն : Հիւրրիյէթ շէրի՛աթը միւ-
 ճիպինճէ մուհաքէմէ օլունաճագ քի՛սէլէր կիպի
 13 սէյլէյինիլ վէ իշլէյինիլ : Զիրա մէրհամէթ էթ-
 մէմիշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ՝ օլաճագ տըր .
 վէ մէրհամէթ հիւքմ՝ յալէյհինէ իֆթիխար էտէր :
 14 Էյ պիրատէրլէրիմ , էյէր պիր քիմսէ՛ իմանըմ

- վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազսա, նէ՞ Փա՛խտէ
 15 օլուր. օլ իման տնը գուրթարա պիլի՞ր մի: Վէ
 էյէր պիր պիրատեր եա հէմէիւրէ չըվղազ, վէ եէվ
 16 մի թէ՛ ալլուէ միւհթաճ օլտըղը հալտէ, Սիլաէն
 պիրի անլէրէ՝ Սէլլամէթլէ կիտինիլ, ըսընմըշ քէ
 տըմնուշ օլաւընըզ՝ տէյիպ տէ անլէրէ ճէսէսէ իզ.
 թիլա էտէն շէյլէրի վէրմէզսէնիզ, նէ՞ Փա՛խտէ օ.
 17 ըւր: Պէշլէճէ իման տախի 'ամէլլէրի օլմատըգճա,
 18 զաթընտա էօլիւ տիր: Լաքին պիրի տէյէճէք տիմ
 քի՝ Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ 'ամէլլէրիմ
 վար. աէն պանտ իմանընը 'ամէլլէրին օլմագաղըն
 կէօսթէր, պէն տախի սանա իմանըմը 'ամէլլէրիմ.
 19 տէն կէօսթէրէյիմ: Սէն՝ Ալլա՛հ վա՛հտ խոյիլնէ
 ինանըրսըն, էյի էտըրօին. շէյթանլար տախի ի.
 20 նանըրլար վէ թիթըրլէր: Ամն, էյ պաթըլ ա.
 տէմ, իմանըն պիլա 'ամէլ էօլիւ իտիյինի պիլք
 21 իսթէ՞ր մի սին: Փէտէրիմիլ Ապրահամ՝ օղլա իս-
 հազը մէզպահ իւզէրինտէ թագտիմ էթտիյինտէ
 22 'ամէլլէր իլէ թէպրիր օլ՞ւնմատը մը: Իման 'ամէլ-
 լէրիլլէ պէրապէր իլլէտիյինի, վէ իման 'ամէլլէր
 23 իլէ իբմալ օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սըն: Վէ՛
 Ապրահամ Ալլա՛հ ինանտը, վէ անա սալահ 'ատտ
 օլունտու՝ տէյիւ պուլուրան քէլամ իթմամ օլու-
 24 նուպ, իտլիլ Ուլլահ թէսմիյէ օլունտու: Իմաի
 առէմ եալընըզ իման իլէ տէյիլ, անճագ 'ամէլ-
 լէր իլէ թէպրիր օլունտըղընը կէ՞օրմէյօր մը սընըլ:
 25 Գէղալիք Փահիլէ Սահապ տախի ճառուպարը գա-
 պուլ էտիպ՝ զայրի եօլտան կէօնտէրտիյինտէ, 'ա-
 26 մէլլէր իլէ թէպրիր օլ՞ւնմատը մը: Զիրա ճէսէտ՝
 բուհ օլմատըգճա էօլիւ օլտըղը միտիլիւ, իման տա-
 խի 'ամէլ օլմատըգճա էօլիւ տիր:

- 1 Եւ պիտաւորէրիմ, չօղբնրդ մոռ'ալլիմ օլմայընրդ .
 չիւ՛քի տահա պեօյիւք ճէգոյա տիւշար օլաճաղը-
 2 մըզը պիլիւսինիդ : Զիրա ճիւմլէմիդ չօգ քերրէ խա-
 թա էտերիդ . էյէր պիր քիմնէ քէլամտա խաթա
 էթմէզսէ , օլ քիմնէ քետմիլ առէմ օլուպ' պիւ-
 թիւն ճէսէտինին զապթընա տախի միւզթէտիր
 3 տիր : Իշթէ աթլարըն պիզէ իթա'աթ էթմէլէրի
 իչիւն , աղըզլարընա կէմ վուրուպ' պիւթիւն ճէսէտ-
 4 էրինի չէվիւրիւրիդ : Իշթէ կէմիլէր աախի օլ գատար
 պեօյիւք օլուպ' շէտիտ ըիւզկեարլար իլէ սիւրիւքլէ-
 նիր իքէն , փէք քիւչիւք պիր տիւմէն վասթաթաթ-
 լէ՝ տիւմէնճինին կէօնլիւ իսթէտիյի թարաֆա չէվ-
 5 իլիւր : Հաքէզա տիլ տախի քիւչիւք պիր 'աղվ իսէ
 տէ , զայլթ պեօյիւք սէյլէր . իշթէ ճիւ'զի աթէշ
 6 նէ գատար օտուն թուլթուշտուրըր : Տիլ տախի ա-
 թէշ վէ 'ալէմ ի ֆէսատ տըր . տիլ ա'զամրգտա
 պէյլէ էէր թուլթմուշ տըր.քի՝ պիւթիւն ճէսէտինա-
 փաք էտէր , վէ տա'իրէ ի քէա'ինաթը 'ալէվլէնտի-
 րիպ' քէնտիսի տախի ճէհէնէմմէն 'ալէվլէնիր :
 7 Զիրա հէր նէվ' ի վիւհուշ իլէ թիւյյուր վէ հաշէ-
 րաթ իլէ տէնիզտէ պուլուհանլար նէվ' ի պէշէր վասթ-
 թաթըյլէ զապթ օլուհուր , վէ զապթ օլուհմուշ տըր :
 8 Ամմա հիչ պիր առէմ՝ տիլին զապթընա միւզթէտիր
 տէյիլ տիր . մէն' օլուհմազ պիր շէրր օլուպ' միւհ-
 9 լէք զէհր իլէ տօլու տըր : Անըն իլէ ֆէտէր Ալլահա
 համտ էտերիդ . վէ անըն իլէ տախի Ալլահըն միւ-
 շապէհէթինէ կէօրէ խալգ օլուհմուշ ինսանա պէտ-
 10 տու'ա էտէրիդ : Հէման պիր աղըզտան խայր տու'ա

- վէ պէտ տու'ա չըգար . էյ պիրատէրլէրիմ, պու շէյ .
- 41 Լէր պէօյլէ օլմամալը տըր : շիչ պիր փուշար հէ .
ման պիր կէսզտէն թաթլը վէ աճը սու չըգարը՞ր
- 42 մը : էյ պիրատէրլէրիմ, ինճիր աղաճը զէյթուն՝
վէ եա ասմա ինճ/ր հուսուլա կէթիրէ պիրլ՞ր մի .
քէզալիք հիչ պիր փուշար թուզլու վէ թաթլը սու .
- 43 վէրէսէզ : Արանըզտա հիքմէթ վէ մա'լիւմաթ սա .
հիպի քիմ իսէ , հիւսն ի հարէքէթ իյլէ քէնտի 'ա .
- 44 մէլէրինի հիքմէթ հիլմինտէ կէօթէրսին : Ամն
էյեր գալլիերինիզտէ աճը հասէտ վէ միւնազա'տ
վար իսէ , հազիգաթըն 'աղէյ հինէ թէֆախիր էտիպ՝
- 45 եալան սէյլէմէյէսինիզ : Պու հիքմէթ եօգարըտան
նալիլ օլմայըպ , անճագ տիւնէն վի վէ նէֆասնի վէ
- 46 շէյթանի տիր : Զիրա հասէտ վէ միւնազա'ա նէ .
րէտէ իսէ , նիզամըզլըզ վէ հեր քէօթիւ շէյ օրա .
- 47 տա պուլունուր : Ամնա եօգարըտան օլան հիքմէթ
էվվէլա փաք տըր , սօնկրա միւսլիհ , լաթիֆ , հա .
լիմ , մերհամէթ վէ էյի մէյվէլէր իլէ մէմլու , պի
- 48 զարազ վէ պի բի'ա տըր : Վէ սալահն սէմէրէսի
սուլհ էտիճիլէր իշիւն սէլամէթ իլէ էքիլիր :

ՊԱՊ 4

- 4 Արանըզտա ճէնքէր վէ զալլալար նէ՞րէտէն օլուր .
պուրատան , եա'նէ ա'լանըզտա մաւհարէպէ էտէն
- 2 շէհլէթլէրինիզտէն տէյի՞ , մի տիր : Թամա' էտէր .
սինիզ վէ մալիք օլմազընըզ . գաթլ էտէրսինիզ
վէ հասէտ էտէրսինիզ , վէ նա'իլ օլմազընըզ .
զալլա վէ ճէնք էտէրսինիզ , վէ մալիք օլմազըզ .
- 3 նըզ , չիւնքի թալէպ էթմէզլինիզ . Թալէպ էտէր .

- սինիզ, վէ ալամաղսնըզ, զերա շէհվէթլէրինիզէ
սարֆ եթմէք իւզրէ, ֆէնա եօլտա թալէպ էտեր-
- 4 սինիզ : Էյ զանի վէ զանիյէյէր, տիւնեայա օյան
մուհապէթ Ալլահա 'ատապէթ օլտրզնը պիլմէ՞զ
մի սինիզ . իմտի հէր քիմ մուհիպպ ի տիւնեա օլ-
- 5 մագ իսթէրսէ, Ալլահա 'ատու օլմուշ օլուր : Պիզ-
տէ սաքին օյան բուհ հասէտէ միւշթագ տըր՝ պու-
յուրան ֆիթապ պիհուտէ՞ մի սէօյլէր զանն էտեր-
- 6 սինիզ : Լաքին տոհա պէջիւք 'ինայէթ վերիր .
պու էճլտէն պույուրըր քի՝ Ալլահ միւթէքէպպիր-
լէրէ մուգապէմէթ էտեր, լաքին միւթէվաղը'լարա
- 7 'ինայէթ իհաան էտեր : իմտի Ալլահա միւթի՝ օյու-
նըզ . շէյթանա մուգապէմէթ էտինիզ, օլ տախի
- 8 սիզտէն ֆիրար էտէճէք տիր : Ալլահա թէգարրուպ
էտինիզ, օլ տախի սիզէ թէգարրուպ էտէճէք տիր .
էյ կիւնահքեարլար, էլէրինիզի փաքլէյինիզ . վէ էյ
իքի ֆիքրլիէր, գալպլէրինիզի թաթհիր էտինիզ .
- 9 Միւքէտաէր վէ հազին օլուպ աղլւլընըզ . սիզին
կիւլլէշիւնիւզ հիւզնէ, վէ մէսէրլէթինիզ զամա
- 10 թէհապվիւլ էթսին : Բապպըն հուզուրընտա թէվա-
ղը՝ էտինիզ, օլ տախի սիզի թէրֆի՝ էտէճէք տիր :
- 11 Էյ պիրատերլէր, պիրի պիրինիզի զէմմ՝ էթմէ-
յինիզ . պիրատերինի զէմմ՝ էտէն վէ պիրատերինի
հիւքմ՝ էտէն՝ շէրի'աթը զէմմ՝ էտէր վէ շէրի'աթը
հիւքմ՝ էտէր . իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ՝ էտէր-
իւն, շէրի'աթ իլէ 'ամիլ տէյիլ սին, անճագ հա-
- 12 քիմ սին : Խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլան
՝Վաղը՝ը շէրի'աթ՝ պիր տիր . սէն քիմ՝ սին քի՝ ա-
խէրի հիւքմ՝ էտէսին :

Պապըն Վաղը՝ը շէրի'աթ վէ Հաքիմ

- 43 Շիմոն կելինիզ, էյ սիզ քի՝ Պու կիւն ետխօտ
եարբն ֆիլան շէհրէ վարալամ, վէ օրտատա պիր երլ
մէքս էտէլիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեար էտէլիմ՝
- 44 տէյօրսընըզ. (Հաւ պու քի՝ եարբն նէ վուգու՝ պու.
լաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա 'էօմիւնիւզ նէ՞ տիր.
թասհգիգան պիր ազ վազըթ կէօրիւնիւզ՝ պա՛տէ.
- 45 հու նապէտիտ օլուր պիր պուխար տըր ՝) Անըն եէ.
րինէ՝ Բապպ իսթէր տէ սաղ գալըրսազ, պունու.
- 46 եա շունու էտէլիմ՝ տէմէլի սինիզ: Շիմոն իսէ
քէնտի թէքէպպիւրինիզ սէպէպիյլէ թէֆասիւր է.
տէրսինիզ. պու միսիլլիւ թէֆասիւր քեաֆֆէթէն
- 47 քէօթիւ տիր: Իմոն հէր քիմ խայր իշլէմէլի պի.
լիպ տէ իճրա էթմէզսէ, անա էլէ՛Վէ՛տի կիւնաճ
տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմոն կելինիզ, էյ զէնկինլէր, իւզէրինիզէ կէլէ.
2 ճէք պէլալար իշիւն ֆիզան էտիպ աղւայընըզ: Մա.
լինիզ չիւրիւմիւշ վէ էօվապընըզ կիւվէ եէմիշ
- 3 տիր. Ալթուն իլէ կիւմիւշինիզ փապլանմըշ տըր,
վէ անլէրին փասը տախի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ ի.
շիւն օլուպ թէնլէրինիզէ աթէշ կիպի եէյէճէք տիր.
- 4 էյամ ը ախիրէ իշիւն խաղինէ երզտընըզ: Խշթ
թարլալարընըզ պիշէն 'ամէլէնին՝ թարաֆընըզտան
ալը դօնուլան իւճրէթի ֆէրեստ էախյօր, վէ օրագ.
ճըլարըն ֆէրեստըր Բապպ իւլ ճիւնուտըն սէմիինէ
- 5 վասըլ օլտու: Զէմին իւզլէրինտէ զէվզ ու սէֆա
իլէ եաշատընըզ, գալպլէրինիզէ զէպհ կիւնիւնտէ
- 6 օլտըզ կիպի պէսլէտինիզ: Սալիհ 'ալէյհինէ հիւքմ

էտիպ՝ անը գաթլ էթտինիլ, Է օ սիղէ մուգա-
վէմէթ էթմէղ :

7 Իմտի, էյ պիրատերլէր, Բապպըն զուհուրընա
տէկին սապր էտինիլ. իշթէ չիֆթճի ետրին գըյ-
մէթլի մահսուլընա միւնթապիր օլուպ, անըն իչիւն
թա իլք վէ սօն եաղմուրա նա'իլ օլունճայատէք

8 սապր էտէր : Սիղ տախի սապր էտիպ՝ գալպլէրինի-
ղի սապիթ գըլընըլ. զիրա Բապպըն զուհուրը եագըն

9 տըր : Էյ պիրատերլէր, Տիւքմ թահթընա տիւշմէ-
մէնիլ իչիւն եէք տիկէրինիլաէն շիքեայէթ էթմէյի-
նիլ. իշթէ Հաքիմ գափուներն էօնիւնտէ տուրու-

10 յօր : Էյ պիրատերլէրիմ, Բապպըն իսմիյլէ սէյ-
լէյէն փէյլամպերլէրի մէշագգաթ չէքմէքլէք վէ

11 սապր խուսուսընտա էօրնէք թուլթընըլ : իշթէ
սապր էտէնլէրէ միւպարէք տէրիլ. Էյուպըն սապ-
րընը իշիթտինիլ, վէ Բապպըն Բեթիէ եթիյէ 'ազը-
պէթի կէօրտիւնիւլ, չիւնքի՝ Բապպ քէսիր իւր
րահմէ վէ րա'ուֆ տըր :

12 Իմտի Տէր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատերլէրիմ,
Տիւքմ ալթընա տիւշմէմէնիլ իչիւն՝ նէ սէմա, նէ
զէմին հագգը իչիւն, նէ տէ պիր զոյրի եէմին իլէ
եէմին էթմէյինիլ. անճագ սիղին էվվէթ Դեթիյէնիլ
էվվէթ օլտուն, վէ սիղին խայր Դեթիյէնիլ խայր օլ-
տուն :

13 Արանըլտա պիր քիմսէ մէշագգաթտա՞ մը տըր,
տու'ա էթսին. պիր քիմսէնին գալպի շէ՞ն մի տիր,

14 թէզմիր էյլէսին : Արանըլտա պիր քիմսէ խասթա՞
մը տըր, քիլիսէնին իթիյարլարընը տա'վէթ էթ-
սին, վէ Բապպըն իսմիյլէ անը եաղ իլէ մէսճէտէ-

15 րէք՝ անըն իչիւն տու'ա էթսինլէր. վէ իման իլէ

- օլան տու'ա խասթայը գուրթարըր, Բապպ տախի
անը պյաղա գալորրաճագ տըր. վէ էյէր կիւնաճ
իշէմիշ օլա տախի, անա 'աֆվ օլւնաճագ տըր:
- 16 Պիրի պիրինիզէ խաթալարընըզը իգրար, վէ պի-
րի պիրինիզ իշիւն տու'ա էյլէինիզ, թա քի չիֆա
պուլասընըզ. ոսրիճին հարարէթլի տու'ասընըն չօգ
- 17 Թէ'սիրի վար: Էյիյա պիզիմ' իլէ հէմ'ալ պիր ա-
տէմ' իքէն, եաղմուր եաղմամասը իշիւն տու'ա էյ-
լէտի, վէ զէմին իւզէրինէ իւշ սէնէ ալթը պ
- 18 Վիւտտէթ եաղմուր եաղմատը: Վէ Թէքրար տու'ա
էյլէտի, վէ կեօք եաղմուր վէրիպ, եէր տախի մաճ-
սուլընը եէթ իշտիրտի:
- 19 Էյ պիրատէրիէր, էյէր արընըզտան պիրի հագի-
գաթտուն զէլալէթէ տիւշէր տէ' պիր քիմնէ անը
- 20 Ի'ատէ էտէրսէ, Պիլսին քի կիւնաճքեարըր քէնտի
զէլալէթ էօլընտան ի'ատէ էտէն քիմնէ էօլիւմոն
ճան գուրթարըզ' պիր խալլի կիւնաճ սէթըր էթմիշ
զլուր:

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսըն ըեսույը Պետրոս՝ փետէր Աւ-
լասըն 'իլմ' ի Էգէլիսի միւճիպինճէ, Բուհըն թագ-
տիսիյլէ իթա'աթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսըն գա-
2 նընըն սէրփիլմէսի իչիւն ինթիխապ օլունուպ, փօն-
թօս վէ Ղալթիա վէ Գափփատօգիա վէ Ասիա վէ
Պիթանիատա փէրաքէնտէ պուլունտն զարիպլէրէ .
սիղէ 'ինույլթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա :
- 3 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փետէրի Աւլաս
միւպարէք օլուն, քի պիզի՝ մէրհամէթ ի քէսիրէ-
սինէ կէօրէ Յիսուս Քրիստոսըն Էմվաթտան գըյամ
4 էթմէսիյլէ տիրի պիր իւմիտ իչիւն, Աւիիր զէմանտէ
ինքիշաֆէ հազըր օլան խէլասանա'իլ օլմագ իւզըրէ,
Աւլասըն գուվէթէյլէ իման վասըթտաըյլէ հըֆզ
5 օլունանլարա՝ Ես'նի *սիղէ սէմալաթտա մահֆուզ
օլան զէվալ պուլմագ, լէքէսիզ վէ սօլմագ միրաս
6 իչիւն եէնիտէն թէվլիտ էյլէտի : Վէ պունտա մէս-
րուր օլուրսընըզ . վագը'ա հալին իգթիզասընտան

*Պա'ղուս պիզէ

- պիր աղ վագըթ հնվա՝ ի թէճրիւպէլէր սէպէպիլյէ
 7 մահզուէն պուլուէնըսընդ, թա քի իմանընդ իմթի-
 չանը՝ աթէշ իլէ գալլ օլունմուշ իսէ տէ՝ եինէ ֆա-
 նի օլան ալթունտան զիյատէ գըյմլթի օլարագ,
 8 Գիսուս ֆրիստոսըն թէճէլլիսինտէ մէտճ վէ 'իզգէթ
 8 վէ ճէլալ իչիւն պուլունա . Անը տախի կէօրմէմիշ
 իքէն սէվէրսինիզ . Հէմ տախի շիմաի կէօրմէզ իքէն
 9 պիլէ անա ինանարագ , իմանընդըն նէթ իճէսի օլան
 ճանլարընդըն խէլաուէնա նա'իլ օլմաղէ , թա'րիֆէ
 կէլէզ վէ մու'ազգէզ պիր սիւրուր իլէ մէսրուր օ-
 10 լուրսընդ : Պու խէլասըն խուսուսընտա տախի սիզէ
 օլաճագ 'ինայէթին հագգընտա վաճի իլէ սէյլէյէն
 փէյղամպէրլէր թէֆթիշ վէ թէֆաճհուս էթտիլէր-
 11 Տէրուշլէրինտէ պուլունան ֆրիստոսըն րուհը ֆրիս-
 տոսըն էլէմ չէքմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ
 օլմասընա էվլէլտէն շէհատէթ էթմէսիլէ , նէյէ՞
 վէ՝ նա'սըլ վաղթա տէլալէթ էթտիլինի թէֆթիշ
 12 էտէրլէր իտի . Վէ օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ
 անճագ պիզէ թէպլիզ էթտիլէրին անլէրէ պէյան
 օլունտու . պու շէյլէր իսէ սէմատէն իրսալ օլու-
 նան րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ սիզէ պէշա-
 րէթի թէպշիր էտէնլէրին եէտիլլէ շիմաի սիզէ իի-
 պար օլունմուշ տըր . պու շէյլէրէ տախի նազար
 էթմէյի մէլէքլէր արղու էտէրլէր :
 13 Իմաի զիհնինիզին պէյինի գուշաաղպ այըզ տու-
 րարագ , Յիսուս ֆրիստոսըն թէճէլլիսինտէ սիզէ
 իհսան օլունաճագ 'ինայէթէ քեամիլէն իւմիտ է-
 14 տինիզ , ճէհալէթինիզ վագթընտա օլան շէհվաթ
 սապըգայա ույմայարագ , անճագ իթա'աթլը էվ
 15 լատ միսիլլէ , Սիզի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլ

տըղը կիպի, սիղ տախի քեաֆֆէ ի հարեքեաթը-
 16 նըղտա մուգատտէս օլունըղ. Զիւնքի՛ Մուգատ-
 տէս օլունըղ, զիրա պէն գուտտուս իմ՝ տէյիւ
 17 մուհարրէր տիր: Վէ էյեր հէր քէսին 'ամէլինէ
 կեօրէ խաթրա ըի'այէթ էթմէյերէք՝ հիւքմ էտէնէ
 փէտէր թէսմիյէ էտէր իսէնիզ, էյամ ը զուրպէթի-
 18 նիզի խափի իլէ կէչիրինիզ. Վէ պիլինիզ քի՛ էճ-
 տատտան դալմա պաթըլ մէսլէքտէն, ֆանի կիւ-
 19 միւշ վէ ալթուն իլէ տէյիլ, Անճագ գուսուրսըղ
 վէ լէքէսիզ գուզընըն, եա'նի ֆրիստոսըն զեգըյ-
 20 մէթ դանը ֆիտիյէսիյլէ խելաս պուլտընըղ. Օլ քի
 տիւնեանըն թէ՛ սիսինտէն ագաէմ Ալլահ մա'լիւմ
 իտի իսէ տէ, իմանընըղ վէ իւմիտինիզ Ալլահա օլ-
 21 սուն տէյիւ, էզմինէ ի ախիրէտէ սիլին իչիւն, Եա'նի
 անը էմլաթտան իհեա էտէն վէ անա 'իզգէթ վէրէն
 Ալլահ անըն վասըթասըյլէ իման կէթիրէնլէր ի-
 22 չիւն պէյան օլունտու: Բի'ասըղ մէվէտտէթ ի ա-
 խափիյէ իչիւն՝ Բուհըն վասըթասըյլէ հագիգաթա
 միւթի՛ օլտրագ, ճանլարընըղ փաքլէմիշ օլուպ'
 պիրի պիրինիզէ գալպ ի փաքտէն զիյատէսիյլէ մու-
 23 հապպէթ էտինիզ: Զիւնքի ֆանի թօխումտան տէ-
 յիլ, անճագ ֆանի օլմայանտան Ալլահըն հալլ վէ
 [իլ էլ էպէտ] պագի օլան քէլամը վասըթասըյլէ
 24 եէնիտէն թէվլէլլիւտ էթտինիզ: Զիրա հէր թէն
 օթ կիպի, վէ ատէմին ճիւմլէ շէրէֆի օթըն չիչէյի
 կիպի տիր. օթ գուրուր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւր.
 25 Լաքին Բապպըն քէլամը իլ էպէտ պագի տիր, վէ
 սիզէ թէպշիր օլունան քէլամ պու տըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմո՛ւի հէր տիւրլիւ շէրրի, հէր տիւրլիւ հիւէ վէ
 րի՛տէր իւէ հառէտլէրի վէ հէր տիւրլիւ զըյպէթի
 2 Թէրք էտիպ, շէնուզ տօղմուշ մա՛սումշար կիպի
 3 Խալիս, բուհանի սիւտէ արղուքէշ օլունըզ, Թաքի
 րապպըն լաթիֆ օլտըզընը Թաթարըզը թապտիր.
 4 տէ՛, առնն վասըթասըյլէ *պէօյիւյէսինիզ. Անա
 եա՛նի ինսան Թարաֆընտան մէրտուտ իսէ տէ՛ ինտ
 Ալլահ միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ օլան տիրի Թա.
 5 Հա թէգարրուպ էտիպ, Սիգ տախի տիրի Թալաթ
 կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝ Ալլահա Յիսուս ֆրիս.
 տոսըն վասըթասըյլէ մապպուլ օլան զէպա՛իհի բու-
 հանիյէյի Թապտիմ իչիւն պիր քէհանէթ ի մու.
 6 գատտէսէ օլմագ իւզըէ պինա օլունուրընըզ. Պի-
 նա՛էն 'ալէյհ' իշթէ Սիսուտա պիր քէօշէ թաշ.
 միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ պիր Թաշ վազ՝ էտէրիմ՝
 վէ անա իման էտէն ապա իսէճիլ օլմայաճագ տըր՝
 7 տէյիւ քիթապտա պուլունուր : Իմաի սիզ միւմին.
 լէրէ պու զիգըյմէթ տիր. ամմո իթա՛աթսըլլար՝
 Խափըճըլտընն բէտտ էթտիքլէրի Թաշ քէօշէ թաշ.
 8 օլտու, վէ ինսանիյըպ քէլամ խուսուսընտա սիւ-
 չէնլէրէ թէօքէզ Թաշը վէ սիւրյմէք գայտաթ տըր.
 9 պունա տախի Թապտիր օլունտըլար : Լաքին սիգ
 պիր նէսլ ի միւնթէխապ վէ քէհանէթ ի միւլիւ.
 քեանն վէ իւմմէթ ի մուգատտէսէ վէ խասս պիթ
 գալմ սընըզ. Թաքի սիգի զուլէթտէն քէնտի

*Պա՛ղլու՛ իսէլաա իչիւն պէօյիւյէսինիզ

- նուրը 'աճիպինէ ատ՝վէթ ետէնին ֆեզա'իլինի իւ-
- 10 պար ետէսինիլ : Սիլ պիր զէման գալմ' տէյիլ ի-
տինիլ, ամմա շիմաի Ալլահն գալմ'ը սընըլ . մեր-
համէթէ նա'իլ օլմա'ը շիտինիլ, շիմաի իսէ մեր-
համէթէ նա'իլ օլտընըլ :
- 11 Էյ սէվկիլէլէր , սիզէ բիճա ետէրիմ քի դա-
րիպլէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի՝ ճանա գարչը մուհա-
րէպէ ետէն շէհլաթը նէֆսանիյէտէն իճթինապ
- 12 ետէսինիլ . վէ թա'իֆէլէրին արասընտա հիւան ի
հարէքէթտէ պուլունտընըլ , թա քի սիզի 'ամիլ ի
շէրր տէյիլ զէմմ' էթտիքլէրի եէրտէ , ա'մալ ի հա-
սէնէնիլի միւշահէտէ էթմէլէրիյէ զիյարէթ կիւ-
- 13 նիւնտէ Ալլահն թէմճիտ ետէլէր : Իմաի Բապպ իշիւն
թանգիմաթը պէշէրիյէնին հէր պիրինէ , կերէք
- 14 փատիշահա՝ ճիւմէյէ ֆա'իգ օլտըղընտան , կերէք
վալիլէրէ , 'ամիլ ի շէրր օլանլարըն միւճազաթը վէ
'ամիլ ի խայր օլանլարըն մէտհի իշիւն անըն թարա-
ֆընտան իրսալ օլունանլար պուլունտըզլարընտան
- 15 իթա'աթ ետինիլ : Զիրա Ալլահն իրատէթի պու-
- 16 տըր քի հիւրըլէր կիպի , Ամմա հիւրիյէթինիլի
շէրրէ էօրթիւ թուլթմայըլ , անճագ Ալլահն գուլ-
լարը կիպի օլարագ , ճահիլ ատէմլէրին ճէհալէթինի
- 17 խայր իշէմէքլիլէր իոքեաթ ետէսինիլ : Ճիւմէյէ
հիւրմէթ ետինիլ , պիրատէրլէրի սէվինիլ . Ալլահ-
տան գօրգընըլ , փատիշահա հիւրմէթ ետինիլ :
- 18 Էյ խըտմէթքեարլար , էֆէնտիլէրինիլի քէմալ ի
խալֆ իլէ՝ եսլընըլ էյի վէ հալիմ' օլանլարա տէյիլ ,
անճագ պէտիսույ օլանլարա տախի միւլթի՝ օլունըլ :
- 19 Զիրա պիր քիմսէնին նահագգ եէրէ էլէմ՝ չէքէր
իքէն՝ Ալլահ հուղուրընտա օլան զամիր սէպէպին-

- տէն մէշադգաթա թէհամմիւլ էթմէսի ֆաղիլէթ
- 20 տիր : Զիրա գապահաթ իշէյիպ՝ տարպ օլունտըընը հալտէ սապր էտէրսէնիզ , նէ՞ շէրէֆինիզ օլուր . վէ լաքին խալր իշէյէրէք էլէմ չէքտիյինիդտէ սապր էտէրսէնիզ , Ալլահն 'ինտինտէ պու ֆաղիլէթ
- 21 տիր : Զիրա պունա տա'վէթ օլունտընը . չիւնքի ֆրիստոս տախի սիզին իչիւն էլէմ չէքիպ՝ էտէրլէրինէ իգթիֆա էթմէնիզ իչիւն սիզէ էօրնէք պրագտը . ֆէնտիսի կիւնահ իշէմէտի , վէ լիստընտա
- 22 հիլէ պուլունմատը . Շէթմ՝ օլունտըընտա պիլ մուգապէլէ շէթմ՝ էթմէզ իտի . էլէմ չէքէր իքէն թէհտիտ էթմէյիպ , անճագ հագգ իւզլէ հիւքմ
- 23 էտէնէ քէնտինի հէվալէ էտէր իտի . Ալ էքէնտի քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմըը աղաճ իւզլէնտէ հիւքլէնտի , թա քի պիլ կիւնահլարանիսպէթլէ ֆէվթ օլմուշ իքէն սալահա եաշայալմ . անն
- 24 պէրէսի իլէ շիֆա պուլտընը : Զիրա էօլը շաշըմըզ գօյունլար կիպի իտինիզ , լաքին շիմտի ճանլարընըզն Զօպաննա վէ Նազըրընա տէօնտիւնիւզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզալիք , էյ ղէվճէլէր , քէնտի ղէվճէլէրինիլէ միւթի՝ օլունըզ , թա քի պա'ղըլարը քէլամա ի՛ .
- 2 Թիգատ էթմէզլէր իսէ տէ , Սիզին իապֆ իլէ օլան 'իֆֆէթլի հարէքեաթընըզ կէօրմէլէրիլէ՝ ղէվճէլէրինին հարէքեաթը վասըթասըլլէ պիլա քէլամ գա .
- 3 ղանըլար . Ալ է սիզին ղիյնէթինիզ զահրտէ օլան սաշ էօրմէք վէ սլթուն թազընմագ եա էսվապ կի .
- 4 յինմէքտէն 'իպարէթ օլմայըպ , Մախֆի օլան պա .

- թընի ինտանտա հալիմ վէ սէլիմ բուհըն ֆէսատ-
 տան միւպէրրա օլան ղէյնէթէն Դէն 'իպարէթ օլա .
 պուռնուն տախի 'ինտ Ալլահ գըյմէթի չօգ տըր :
 5 Զիրա վէման ի գաւտիմտէ Ալլահա միւթէվէքքիլէ
 օլան մուգատտէս նիսվան տախի՝ քէնտի ղէվճէրի-
 նէ միւթի՝ օլարագ , քէնտիլէրինի պէյլէ թէվէին
 6 էտէրլէր իտի . Նիթէքիմ Սարա Ապրահամա՝ Էֆէն-
 տի տէյէրէք՝ անա իթա՝աթ էտէր իտի . սիզ տա-
 խի խոյր իչէյէրէք , հիչ պիր գօրգուտան խավֆ
 էթմէտիյինիզ հալտէ , անըն էվլատը օլուրընըզ :
 7 Քէլալէք , էյ ղէվճէր , սիզ տախի ղէվճէլէրինիզի
 տահա զա՝իֆ զարֆ մագամընտա թուլտարագ , ան-
 լէր իլէ պէրապէր 'ագըլանէ կէչինիպ , հոյաթ 'ինա-
 յէթինէ միրաս շէրիքէլէրի պուլունտըզլարը միւ-
 նասիպէթլէ՝ անլէրէ լքրամ էտինիզ , թա քի տու-
 'ալարընըզա մանի՝ օլմոյա :
 8 Նիհայէթ իւլ էմր , ճիւմլէնիզ հէմէֆքէտար , հէմ-
 տէրա , գարնտաշ սէվիճի , շէֆիզ վէ լաթիֆ օլու-
 9 նըզ : Քէմլիյէ քէմլիք , ետիստ շէթմէ շէթմ իլէ
 մուգապէլէ էթմէյէրէք , պիլաքս խոյր տու՝ա էտի-
 նիզ , չիւնքի պուռնուն իչիւն՝ ետ՝նի պէրէքէթի թէ-
 վէրիւս էթմէք իչիւն տա՝վէթ օլունտըզընըզ պի-
 10 լիւրինիզ : Զիրա հոյաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր
 կէօրմէք իաթ էյէն քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն
 վէ տուտագլարընը հիլէ սէյլէմէքտէն զապթ էթ-
 11 սին . Քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլէք էթ-
 12 սին . սէլտմէթի տրայըպ՝ անա սոյ՝ էթսին , Զիրա
 Բապըն կէօզլէրի սալիհլէր իւղէրինէ , վէ գուլագ-
 լարը անլէրին նիյազընա , տամա Բապըն վէճհի
 13 քէօթիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր : Վէ խոյրա

- միւգթէտի օլորդընըզ հալտէ , քի՞մ սիղէ եղիյէթ
 14 էտէճէք տիր : Վէ լաքին էյէր սալահ իչիւն էլէմ
 շէքէրսէնիզ , նէ միւպարէք սինիզ , վէ անէրին խալ-
 15 ֆընտան խալֆէտիպ միւզթարիպ օլմայասընըզ : Լա-
 քին քէնտի գալպէրինիզտէ Բապպ Ալլահը թադ-
 տիս էյլէյինիզ , վէ զամիրինիզ փաք օլարագ , տե-
 րունինիզտէ օլան իւմիտին սէպէպինի Տէր պիր թա-
 լիպ օլանա հիլլէ վէ խալֆլէ ճէվապ վէրմէքիյէ
 16 հազըր պուլընտսընըզ . թա քի 'ամիլի շէրր տէյիւ
 սիզի գէմմ էթտիքիլերի խուսուստա ֆրիստոտու օ-
 լան հիւսն ի հարէքեաթընըզ պիւհճան էտէնլը
 17 խէծիւ օլալար : Զիրա Ալլահըն իրատէթի պէյլէ
 թա'ալլիւգ էտէր իտէ , էյիլիք էտէր իքէն էլէմ չէք-
 մէք՝ քէթթիլիւք էտէր իքէն էլէ' շէ'թէ'թէ'ն էլլա
 18 տըր : Զիրա ֆրիստուս տախի պիզի Ալլահա թէ-
 գարրուպ էթտիրմէք իւզրէ եա'նի սալիհ՝ ֆադըզ-
 քարըն եօլընա կիւնահ իչիւն պիր քէրրէ էլէմ չէք-
 տի , վէ ճէսէտճէ իմաթէ օլունտու իտէ տէ , բուհ-
 19 ճա իչեա օլունտու : Պունուն իլէ տախի կիտիլ
 զլնտանտա օլան բուհյարա վա'զ էյլէտի . պունար
 տախի պիր վագըթ էյամ ը Դուհտա , սէֆինէ ին-
 շա օլունմագտա իքէն , Ալլահըն սապըր պէքլէտիլի
 20 վագըթտա 'ադը օլմուշար իտի : ՕԼ «էֆիէթէ տա-
 խի պիր գա'ջ եա'նի սէքիզ ճան սուտան գուրթուլ-
 21 տըլար : Պունա միւշապէհէթէն , վաֆթիզ (քի
 լէվս ի ճէսէտին տէֆ'ի տէյիլ , անճագ էյի զամի-
 րին Ալլահա օլան իգարըր տըր ,) Յիսուս ֆրիստու-
 սըն գըլամէթի վաքըթասըյլէ պիզի շիմօի խէլա
 22 էտէր . ՕԼ քի սէմայա կիթմիշ օլուպ , մէլա'իքէ
 վէ հիւքիւմէթլէր վէ գուարէթլէր քէնտիսինէ միւն-
 գատ օլարագ Ալլահըն ադընտա տըր :

ՊԱՊ 4

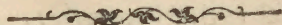
- 1 Իմտի Բրիստոս պիղիմ իչիւն ճէսէտտէ էլէմ չէք-
միշ օլմաղլէ, սիզ տախի հէման օլ նիյէթ իլէ սի-
լահլանընը. (զիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահ-
- 2 տան ֆերաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ
գալաղընը միւտտէթի արթըզ ինսան շէհլէթլէ-
րի միւճիպինճէ տէյիլ, անճագ Ալլահըն իրատէ-
- 3 թի միւճիպինճէ կէչիւրէսինիզ, Զիրա 'եօմրիւմիզին
կէչմիշ զէմանը քեաֆի տիր քի՝ թա'իֆէլէրին միւ-
րատընը ֆի'լէ կէթիրմէքլէ, շէնի'տթ վէ շէհվաթ,
վէ մէյիսօրլըզ վէ լէօ'պիյաթ վէ պէքրիլիք վէ հարամ
- 4 օլան փուլթփէրէսթլիքլէրտէ սիւլըք էթտիք: Վէ
անլէր իլէ պերապէր ֆիւճուրըն հէման օլ իֆրա-
թընա սէյիրթմէտիյինիզտէ, պուշու զարիպ կէօ-
- 5 ռէքէք սէպպ էտէրլէր. Անլէր տիրի իլէ էօլիւ օլան-
լարը մուհաքէմէ էթմէյէ հազըր օլանա հիսապ վէ-
- 6 ռէճէքլէր տիր: Զիրա պու մագսէտ իւզըն, եա'նի
տտէմլէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ օլունուպ՝ Ալլահ
կէօրէ բուհճա եաշայալար՝ տէյիլ էօլիւլէրէ տախի
պէշարէթ թէպչիր օլունտու:
- 7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եազլաշմըշ տըր.
- 8 իմտի 'ադիլ օլուպ՝ տու'այա պըզ տուրընը: Վէ
հէր շէյտէն էվիլէ եէք տիկէրինն օլան մուհապէ-
թինիզ քէմալի կէրմի իլէ օլուն. զիրա մուհապ-
- 9 պէթ չօգ կիւնահլար սէթր էտէր: Սէջլէնմէյէրէք
եէք տիկէրինիզ հազընտա միհմաննիւվազ օլու-
- 10 նըզ: Հէր պիրինիզ Ալլահըն նի'մէթ ի միւթէնէվ-
վի'էսինին սատըզ քէթիլտալարը կիպի, հէր նէ

19 Փոսորդ վէ կիւնահքեար ներէտէ պուլունուր : Իմ տի Ալլահըն իրատէթի իւզըէ ելէմ չէքէնէր խայր իշէմէքլէ՝ քէնտի ճանլարընը աւ խալիգ ի սատըք տէյիւ էմանէթ էթսինէր :

ՊԱՊ 5

- 1 Արանըզտա պուլունան իթիյարլարա , պէն քի տնէր կիպի իթիյար , վէ Բրիտտորն էլէմլէրինին շահիտի , վէ վահիր օլաճագ ճէլալին հիսսէտարը
- 2 Իմ , Բիճա էտէրիմ՝ Ալլահըն սիզին արանըզտա պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ . վէ աւ յէճ պուրիյէթտէն տէյիւ , անճագ հիւսն ի իրատէթլէ , հէմ գապիհ գազանճ իշիւն տէյիւ , Փագաթ ճան
- 3 ա տիլտէն նազարէթ էտէրէք , Վէ *ճէմա'աթլա-րա մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիւ , անճագ սիւ-
- 4 ըիւյէ էօրնէք օլունըզ : Վէ Պաշ Զօպան զուհուր էթտիյի զէման , ճէլալին սօլմազ թաճընա նա'իւ օլաճագընըզ :
- 5 Քէզալիք սիզ , էյ կէնճէր , իթիյարլարա միւթի օլունըզ . վէ ճիւմլէնիզ պիրի պիրինիզէ ինգընտա իւզըէ օլուպ թէվազը՝ գուշանընըզ , զիրա Ալլահ միւթէքէպպիրլէրէ մուգալէմէթ էտիպ՝ միւթէվա-
- 6 զըլէրէ 'ինայէթ իհսան էտէր : Իմտի Ալլահըն եէտ ի գուտրէթինին ալթընտա միւթէվազը՝ օլունըզ , թա
- 7 քի սիզի վագթընտա թէրֆի՝ էտէ : Ճիւմլէ էնտի-չէնիզի անըն իւզէրինէ պրագընըզ , զէրա օ սիզի գայրըրը :

- 8 Այլք վէ ուշանըգ տուրնըզ , չիւնքի խոսմինիզ
 չէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արուան կիպի քիմի եռւ .
- 9 տայլմ տէյիւ արայարագ աօլաշբր : Պուշա տաթի
 իմանտա գավի օլարագ՝ գարշը տուրնըզ , չիւնքի
 տիւնեատա օլան սիզին պիրատերլէրինիզէն հէման
 օլ էլէմէրի չէքմէքտէ իտիյինի պիլերսինիզ :
- 10 Լաքին Քրիստոս Յիսուստա պիզի քէնտի 'իզգէթ ի
 էպէտիյէսինէ տա՛վէթ էտէն վէ ճէմի՝ ի 'իւսայիւ .
 թըն մէնպա՛ը օլան Ալլա՛հ սիզ պիր միւտտէթ
 էլէմ՝ չէքտիյինիզտէն սօնկրա , քէնտիսի սիզի
 քեամիլ վէ սապիթ վէ գավի վէ միւ՛էսսէս զըլա :
- 11 Անա էպէտ իւլ ապատ 'իզգէթ վէ գուարէթ օլ
 սուն : Ամին :
- 12 Զաննըմա կէօրէ սատըգ պիրատեր օլտն Սիվա-
 նօսըն վասըթապըյլէ սիզէ մուխթասարճէ թաճըր-
 . լէ նասիհաթ էտէրէք , չէհատէթ էթաիմ քի՝ պու
 գա՛իմ պուլուշտըզընըզ հալ Ալլա՛հըն սահիհ 'իւսա .
- 13 Եթի տիր : Պապէյտէ պուլուշան սիզին իլէ պերա-
 պեր միւնթէխապէ իւլէ՛տէ վէ Օղլըմ Մարգօս սիզէ
- 14 սէլամ էտէրլէր : Պիրի պիրինիզէ թագպիլ ի մու-
 հապպէթ իլէ սէլամ էտինիզ . սիզ քի Քրիստոս
 Յիսուստա սընըզ՝ ճիւմէնիզէ սէլամէթ օլտն :
 Ամին :

ՊԵՏՐՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՅԻՍՈՒՅ՝ Քրիստոսըն գուլը վէ բէսուլը Սիմ'օն Պետրոս՝ Ալլահըմըզըն վէ Խէլափեար Յիսուս Քրիստոսըն Էզս-ր Էյլէ-րէյի սալահ վասըթասըյլէ պիզիմ իլէ պերապեր հէման օլ գըյմէթլի իմանա նա'իլ
- 2 օլանլարա . Սիզէ Ալլահը վէ Բապըմըզ Յիսուսը պիլմէքլիքլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ իղտիյատ պուլա :
- 3 Մատէմ քի աւըն գուտրէթ ի իլահիյէսի՝ հա-յաթա վէ թագվայա միւթա'տլլիգ պիլ ճիւմլէ շէյ-լէրի , պիզի 'իզգէթ վէ ֆազլիլէթ իլէ տա'վէթ է-տէնի պիլմէքլիքլէ , պիպէ իհսան էյլէմիշ օլուպ ,
- 4 Անլէր իլէ տախի պիզէ պէ զայէթ 'ազիմ վէ գըյ-մէթլի վա'տլար վէրիլմիշ տիր , թա քի պունլարըն վասըթասըյլէ տիւնեատա շէհվէթտէն նէշէթ էտէն ֆէսուտտան գուրթուլմուշ օլուպ՝ թապի'աթ ը իլա-
- 5 հիյէյէ հիսսէտար օլաւընըզ : Սիզ տախի հէման պու շէյէ զայրէթ ի քեամիլէ կէօսթէրէրէք իմանը-
- 6 նըզա ֆազլիլէթ , վէ ֆազլիլէթէ 'իլմ' , վէ 'իլմէ զապթ ի նէֆս , վէ զապթ ի նէֆսէ սապր , վէ սապ
- 7 րա թագվա , վէ թագվայա մէվէտտէթ ի ախալի-

- յէ, վէ մէվէտտեթ ի ախալիյէյէ մուհապպէթ զամմ
- 8 էտինիլ : Զիրա պու շէյլէր սիզտէ պուլունուպ
քէսպի իզաիյատ էթտիքճէ, ռէշէ Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսը պիմէքլիք խոսուսընտա միւթէ.
- 9 քեսսիլ վէ սէմէրէսիզ պրագմաղլար : Լաքին քիմ
տէ պու շէյլէր եօգ իսէ, օլ քիմնէ քէօր օլուպ
ուզադտան կէօրմէյէրէք, քէնտի էսքի կիւնասլա.
- 10 րընտուն թաթճիրինի ունութմուշ տըր : Պու էճլ
տէն, էյ պիրատէրլէր, տա՛վէթ վէ ինթիսապընըջ
սապիթ գըլմաղա տահա պէյատէ ճէհտ էտինիլ .
չիւնքի պունու ետփմաղլէ աղլա տիւշմէյէճէքսինիլ :
- 11 Զիրա պու վէճՅլէ Բապպ վէ խէլասքետըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսըն էպէտի մէլէքիւթ ինէ կլըմէքլիյի-
նիլ վիւս'աթլէ իհսան օլունաճագ տըր :
- 12 Պու էճտէն, էյէրչի պու շէյլէրի պիլիպ հազըր
պուլունան հագիգաթտա սապիթ օլմուշ իսէնիլ
տէ, անլէրի տա'իմա խաթրընըզա կէթիրմէյի իհ-
- 13 մալ էթմէյէճէյիմ' Վէ պէն պու մէսքէնտէ գալ-
տըգճա, սիզի իխթար էտէրէք՝ ույանտըմայը լա-
- 14 յըգ 'ատտ էտէրիմ' Զիրա պիլիբիմ քի' Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի
կիպի' մէսքէնիմի թէրք էթմէքլիյիմ գառիոպ տիր :
- 15 Իմտի ինթիգալըմտուն սօնկրա տա'իմա պու շէյլէրի
16 տէր խաթր էթմէնիլ իչիւն ճէհտ էտէճէյիմ' Զի-
րա պիլ սախթէ մասալլարա թապի' օլմուշ տէյիլ,
պէլքի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ազամէթ ինի
րէյ էլ 'այն միւշասէտէ էթմիշ օլարագ, անըն
- 17 գուտրէթինի վէ զուհուրընր սիզէ պիլտիրտիք : Զի-
րա ճէլալը աղամ թարաֆընտան պէօլլէ, եա'նի
Պէնիմ սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, պէն անտէն

- րազի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտիյինտէ , փէտէր Ալլահ թարաֆընտան 'իզզէթ վէ ճէլալ ախլ էյլէ-
 18 տի : Վէ սէմատան կէլէն պու սէտայը պիզ անըն իլէ պերապէր մուգատտէն տաղտա պուլունտըղմըղ
 19 հալտէ իշիթտիք : Վէ պիզտէ տահա սապիթ օլան նիւպիւվէթ քէլամը վար տըր քի՝ սիզ տախի կիւն աղարըպ սապահ երտըզը գալպէրինիզտէ տօղուն , ճայատէք , դարանըզ եէրտէ զիյատար չըրալ կիպի՝ անա տիգգաթ էյլէմէնիզ իլէ էյի էտէրսինիզ :
 20 Էվվէլա պիլիւսինիզ քի՝ ֆիթապլն հիչ պիր նիւպիւվէթ քէլալ թապիր ի մախսուտտան օլմազ :
 21 Զիրա հիչ պիր վազըթ պիր նիւպիւվէթ ինսան իրատէթիլէ կէլմէտի , անճագ Ալլահըն մուգատտէն տաէմլէրի Բուհ իւլ Գուտս թարաֆընտան թէշվիգ օլունարագ սէզլէտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին գալմ արասընտա քեազիպ փէյզամպէրլէր տախի պուլունտու . նիթէքիմ սիզտէ տախի միւհ-
 լիք պիտ'աթլէր խաֆի'էն իտխալ էտէն վէ քէնտի-
 լերինի իշիթիրա էյլէյէն Բտպպը ինքեար էտիպ , քէնտի իւզէրլէրինէ հէլաք ը 'աճիլի կէթիրէն քեա-
 2 զիպ մու'ալլիմլէր պուլունաճագ տըր : Վէ պունլա-
 ըն հէլաք եօլլարընա չօդ քիմսէլէր թապի՝ օլուպ , անլէրին սէպէպիլէ թարիգ ի հադիգաթա քիւֆր
 3 օլունաճագ տըր : Վէ թամա'տան նաշի տիւզմէ սէօզլէր իլէ սիզի թիճարէթ իշիւն գուլլանաճագ-
 լար տըր . անլէրին ճէզատը դատիմաին պերու թէ-
 4 'էխիւր էթմէզ վէ հէլաքլէրի ույուգլամազ : Զիրա

- էյէր Ալւս հիւնահ իշէյէն մէլա'իքէյի էսիրկէմե-
 յիպ' անճադ հիւքմ' իշիւն մահֆուզ օլարադ,
 զուլմէթ պէնտլէրի իէ ճէհէննէմէ իլգա վէ թէրք
 5 էյլէտի իսէ, վէ էյէր գառիմ տիւնետար էսիրկէ-
 մէյիպ' պիլ'աքս Փառըզլարըն տիւնետար իւղէրինէ
 թուֆան կէթիլիպ' սալահ վա'իլի հուհը սէքիլն-
 6 ճի օլարադ էէտէ քիւէ էէէ մասուն գըլտը իսէ, վէ
 էյէր սօնկրա Փըրդ իճրասընտա պաւլունտճադ օլան-
 լարա 'իպրէթ իշիւն, Սատում վէ Ղամօրա շէհլէ-
 7 րինի քիւլ էտիպ' խարապ օլմալարընը հիւքմ' կթ-
 մէսիլլէ պէրապէր սալիհ օլան Լուլթը ֆաճիլէրին
 հարէքետթը շէնի'էսինտէն տէրտիմէնտ օլարը
 8 հալտէ խէլաս էյլէտի իսէ, (Չիւնքի օլ սալիհ պէյն-
 լէրինտէ սաքին օլմաղլէ, կէօրիւպ իշիտէրէք' կիւն-
 տէն կիւնէ քէնտի սալիհ ճանընը անլէրին ա'մալը
 9 գապիհէլէրիլլէ թա'զիպ էյլէր իտի,) Բապպ միւթ-
 թազիլէրի թէճրիւպէտէն խէլաս էյլէմէք վէ հադգ-
 սըզլարը վէ պախուսուս նափաքիլլէ իշթիհա իէ
 թէնէ թապի' օլուպ' հիւքիւմէթի թահգիլը էտէն-
 լէրի հիւքմ' ի 'աղապ թահթընտա բուզ ի ճէգա ի-
 10 շիւն մուհաֆազա էթմէյի պիլիը: Պուշլար փէր-
 վաղը վէ խօտրէյ օլարադ' շիւրէֆայա սէպպ էթ-
 11 մէքտէն գօրգմաղլար: Հալ պու քի մէլէքլէր գուվ
 վէթ վէ գուարէթտէ անլէրտէն ա'զամ իքէն, Բապ-
 պըն հուզըլընտա անլէրին 'ալէյհինէ սէպպ էտէրէք
 12 հիւքմ' էթմէզլէր: Լաքին պուշլար թապի'աթըմէ
 սէյտ ու իթլաֆ իշիւն սօղմուշ օլան խարաքըզ
 հայվանլար կիպի, պիլմտիլէրի շէյլէրէ սէպպ է-
 13 տէրէք, հադգսըզլըղըն էճրինի ալմաղլէ, քէնտի
 ֆէսաալարընտա ֆէնայա վարաճադլար տըր. պուն-

- լար կիւնտիւղիւն ղէվգ ու սեփայր խօշ 'ատտ է-
տերլէր, վէ սիգին իլէ եէյիպ իչերլէր իքէն՝ քէնտի
հիլէլէրի իլէ թէյեղիւզ էտերէք լէքէ վէ 'այլւս
11 տըրլար. վէ կիւնաստան ֆերաղաթ էթմէլ, վէ
զինս իլէ տօլու կէոզլէրի օլուս՝ սապիթ օլմայան
ճանլարը իղլալ էտերլէր. վէ գալպլէրի թամա'ա
13 իտման օլունան է՛՛՛ ի լա'նէթ տիրլէր. թարիգ ի
միւթադիմի թէրք իլէ հադգ'ըզլըղն իւճրէթինի
սէվէն Պա'ուր օզլու Պալ'ամ' եօլնա զահիպ օլա-
16 րադ ղէլայէթէ տիւշտիւլէր : Օլ տախի ֆըսգը իչիւն
թա'վիր օլունուս, տիլիդ մէրքէպ ինսան սէսիլէ
սէյլէյէրէք՝ փէյղամպերին համագաթընը մէն՝ էթ-
17 տի : Պուշլար սուսըզ փունարլար, վէ շէտիտ բիւզ-
կեար իլէ սիւրիւքլէնէն պուլութլար օլարագ, գոլու
գարանլըդ իլ էլ էպէտ անլէր իչիւն սաղլանըլմըշ
18 տըր : Զիրա պիւթլանըն մաղրուրանէ սէօզլէրինի
սէյլէմէլէրիլէ՝ ղէլայէթտէ սիւլուք էտէնլէրտէն
հէնուզ գուրթուլմուշ օլան քիմնէլէրի շէհլաթը
19 նէֆուանիլէտէ շէնի'աթ իլէ իղլալ էտերլէր : Վէ
անլէրէ հիւրըիլէթ վա'տ էտէր իքէն քէնտիլէր ֆէ-
սաաըն գուլարը պուլունըրլար. զիրա պիր քիմնէ
20 քէնտինէ զալիպ կէլէնին գուլը օլուր : Զիրա էյեր
Բապպ վէ խէլասքեար Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք-
լիքլէ տիւնեանըն նափաքլիքլէրինտէն գուրթուրդ-
տան սօնկրա, պէ թէքրար օլ շէյլէր իլէ թու-
թուլարագ մաղլուս օլուրլարսա, սօնկրաքի հալլէրի
21 էվվէլքինտէն պէտթէր օլուր : Զիրա անլէր իչիւն
սալահ թարիգինի պիլմէմէքլիք, անը պիլտիքտէն
սօնկրա քէնտիլէրէ թէսլիմ օլունան էմը ի մուգատ-
22 տէստէն եիւզ չէվիլմէքտէն էվլա օլուր իտի : Լաքին՝

Քէօփէք քէնտի դայ էթտիյի շէյէ, վէ երյգանմըշ
լընդիր չամուրտա եուվարլանմաղա տէօնտիւ՝ տէ-
յիւ մէսէլ ի սահիհին ֆէհվաքնճա անլէրին հադ-
գընտա վադը՝ օլտու :

ՊԱՊ 3

- 1 Ե, սէվկիւլիւլէր, շիմտի պու իքինճի րէսալէյի տի-
ղէ եազըպ՝ իքիտինտէ սիզին սաֆի զիհնինգի ին-
- 2 Թար Թարիգիյլէ ույանտըրըրմ, ֆի մուգատտէս
փէյդամպէրլէր Թարաֆընտան մուգատտէմա Թէպ-
լիզ օլունան քէլիմաթը վէ պիզիմ, եա՛նի Բապպ վէ
իտէլաքէարըն րէսուլլէրինին թէնպիհնին տէրիսաթըր
- 3 Էտէսինիլ, Էվվէլ Էմրտէ մա՛լիւմիւնիւզ օլուն քի՝
սօն կիւնլէրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւլուք Էտէն
- 4 միւսթէհզիլէր կէլիպ, Անըն զուհուրընըն վա՛րը
նէ՛րէտէ տիր, զիրա Էճտատըն ույուտըգլարը վա-
գըլթտան պէրու, հէր շէյ խիլգաթըն իպթիտաթըն-
տան պէրու օլորըր կիպի զալըյօր՝ տէյէճէքլէր տիր :
- 5 Զիրա անլէր պունտան գաստէն պիսապէր տուրը-
յօրլար քի սէմավաթ իպթիտատէն օլուպ՝ զէմին
Ալլահն քէլամը իլէ սուտան վէ սու իլէ գա՛լմ
- 6 տիր . Պունլար իլէ օլ վազըլթտա պուլունան տիւնեա
7 սույուն Թուղեանըյլէ հէլար օլտու : Շիմտիքի սէ-
մավաթ վէ զէմին իսէ հէման օլ քէլամ իլէ մահ-
ֆուգ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆաթըգ առէմլէրին հէլաքը
կիւնիւնէտէք աթէշ իչիւն սադլանըմըշ տըրլար :
- 8 Վէ լաքին, Էյ սէվկիւլիւլէր, շու պիր շէյտէն,
եա՛նի Բապպըն ինտինտէ պիր կիւն պին երլ կիպի
վէ պին երլ պիր կիւն կիպի օլորըրնտան պիսապէր

- 9 օլմայտառնըդ : Բապպ՝ պա՛ղըլարըն թէ՛ Լիսիւր եթ-
միշ տիր զանն եթտիբերի կիպի վա՛տընտա թէ՛ Լի-
սիւր եթմէդ . լաքին պիր քիմնէնին հէլլաք օլմաաը-
նը տէյիլ, անճագ ճիւմլէնին թէվպէյէ կէլմէսինի
- 10 խթէմէսիյլէ, հագգըմըզտա թէ՛ էննի էյլէր : Վէ
լաքին Բապպըն կիւնիւ [կէճէտէ] խըրաըզ կիպի կէ-
լէճէք, անտէ տախի սէմաւլաթ կիւրիւլթիւ իլէ զա-
՛իլ օլարագ, 'անաաըր եանմաղլէ հալլ օլունաճագ
տըր, վէ զէմին իլէ անտէ պուլունան մէանու՛աթ
- 11 միւհթէրիգ օլաճագ տըր : Իմտի պունլարըն ճիւմ-
լէտի հալլ օլունաճաղընտան՝ սիլ Ալլահըն կիւնիւ-
նիւն վիւրուտինէ միւնթագիր օլարագ Իթի՛ճալ
էտիպ՝ մուգատտէս հարէքէթլէրտէ վէ թագվատա
- 12 նասըլ քիմնէլէր օլմանըզ կերէք տիր . Օլ Կէն քի
անտէ սէմաւլաթ թուլթուլապ՝ հալլ օլունաճագ,
13 վէ 'անաաըր եանըպ էրիյէճէք տիր : Լաքին անըն
վա՛տը իւզընէ՝ սալահըն սաքին օլաճաղը եէնի սէմա-
վաթ վէ եէնի զէմինէ միւնթաղիր իլ :
- 14 Պու էճլաէն, էյ սէվկիւլիւլէր, պու շէյլէրէ
միւնթաղիր օլաըլընըզ հալտէ, անըն 'ինտինտէ սէ-
լամէթ իլէ լէքէսիլ վէ գուսուրսըզ պուլումանըզա
- 15 ճէհտ էյլէյինիլ : Վէ Բապպըմըզըն թէ՛ էննիսինի
խէլաս 'աոտ էտինիլ . նիթէքիմ սէվկիւլիւլ պիրա-
տերիմիլ Փավլոս տախի քէնտինէ իհան պուլու-
- 16 բըլան հիքմէթէ կէօրէ, Պիլճիւմլէ բէսալէլէրինտէ
պու շէյլէրտէն պահս եթտիյի միսիլիւ, սիզէ տա-
խի եազմըշ տըր . պունլարտա պա՛ղը կիւճ անկա-
շըլըր շէյլէր օլմաղլէ, ճահիլ վէ սէպաթսըզ քիմ-
սէլէր սա՛իր քիթապլար հագգընտա Էթթէլլէնէ կիպի՝
քէնտի հէլաքլէրի իչիւն պունլարըն մա՛նաաընը տա-

- 17 Խի թէղէիր էտէրէր : Իմտի սիգ , էյ սէվկիւլիւ-
լէր , ա—ն— էվլէլտէն պիլմէքլէ սագընընըլ , օլ-
մայա քի ֆասըգլարըն հիլէսինէ թուլթուլարո֊
18 քէնտի սէպաթընըգտուն տիւշէսինիլ : Ամնա Բապ
վէ Խէլապքեարըմըլ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթին-
տէ վէ 'իլմինտէ նիւմա պուլունըլ : Անա հէմ շիմ-
տի հէմ տէ եէվմ իւլ էպէտէտէք համա օլուն :
Ամին :

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՕԼ իպթիտատէն մէվճուտ օլուն , օլ իշիթմիշ ,
օլ կեօղլերիմիլ իլէ կեօրմիւշ օլաըղմըլ , օլ միւ-
շասհետէ էտիպ էլլէրիմիլին լէմա էթտիյի Հոյաթ
2 Քէլամընա տա'իր Խաղէր վերէր . (վէ հոյաթ իղ-
հար օլունտու , պիլ տախի աշ կեօրտիւք , վէ շէ-
հատէթ էտերէք ֆէտերին նէղտինտէ պուլունմուշ
օլուպ' պիլլէ իղհար օլունան օլ էպէտի հոյաթը
3 սիլլէ իսպար էտերիլ .) ՈԼ կեօրտիւլիւմիլ վէ
իշիթտիյիմիլլէ սիլլէ իսպար էտերիլ , թա քի սի-
լլէն տախի պիլլիմ իլէ իշիթիւրաքընըլ օլուն . վէ

- 4 պիզիմ իշթիրաբըմըլ տախի փետեր իլէ վէ Օղլու
 5 Յիսուս Գրիստոս իլէ տիր : Վէ սիզին սիւրուրընըլ
 6 միւքէմէլ օլմասը իչիւն պունլորը սիզէ եազարըլ :
 7 Վէ անտէն իշիտիպ սիզէ վէրաիյիմիլ խապեր
 8 պու տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր , վէ անտէ ճիչ պիր
 9 Ղուլմէթ եօգ տըր : Էյէր անըն իլէ իշթիրաբըմըլ
 10 վար տըր՝ տէյիպ տէ Ղուլմէթտէ սիւլուք էտեր
 11 իսէք , եալան սէյլէյիպ՝ հազիգաթըն իծրասընտա
 12 պուլունմայըլ : Ամմա էյէր անըն նուրտա օլտըղը
 13 կիպի՝ նուրտա սիւլուք էտեր իսէք , պիրի պիրիմիլ
 14 իլէ իշթիրաբըմըլ օլուր , վէ անըն Օղլու Յիսուս
 15 Գրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան թաթհիր
 16 էտեր : Էյէր՝ կիւնահըմըլ եօգ տըր՝ տէրսէք ,
 17 քէնտիմիզի ալտատըրըլ , հազիգաթ տախի պիզտէ
 18 տէյիլ տիր : Էյէր կիւնահլարըմըղը իգրար էտեր-
 19 սէք , կիւնահլարըմըղը 'աֆլ էտիպ՝ պիզի հէր հազգ-
 20 սըղըգտան թաթհիր էյլէմէք իչիւն Օ սատըգ վէ
 21 'ատիլ տիր : Էյէր՝ կիւնահ իշլէմէմիշ իզ՝ տէր
 22 իսէք , անը թէքզիպ էտերիլ , վէ անըն քէլամը
 23 պիզտէ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ չօծուգլարըմ , կիւնահ իշլէմէմէնիլ իչիւն սի-
 2 զէ պու շէյլէրի եաղըյօրըմ , վէ էյէր պիր քիմսէ
 3 կիւնահ իշլէյէճէք օլուրսա , փետերին նէզտինտէ
 4 շէֆի'իմիլ սալիճ Յիսուս Գրիստոս վար տըր : Օլ
 5 տախի կիւնահլարըմըլ՝ վէ եալընըլ պիզիմքիլէրէ
 6 տէյիլ , անճազ պիւթիւն տիւնեանըն իւնահլարընա
 7 տախի քէֆարէթ տիր :

- 3 Վէ տնը պիտիյիմիզի եմրէրինի հըֆը էթտի.
 4 յիմիզտէն պիւրիզ : Անը պիւրիմ տէյիպ տէ
 եմրէրինի հըֆը էթմէյէն քիմսէ քեռզիպ տիր,
 5 վէ հագիգաթ տնտէ տէյիլ տիր : Լաքին հէր քիմ
 քի անըն քէլամընը հըֆը էտէրսէ , Ֆիլ հագիզէ
 պու քիմսէտէ Ալլահ մուհագպէթի քէմալ պոււ-
 մուշ տըր . անտէ պոււլընտըղմըղը պոււնուս իէ
 6 պիւրիզ : Անտէ գալըրմ տէյէն քիմսէ տնըն
 սիւլուք էյէտիյի միսիլիւ քէնտիսի տալի էյլէ
 սիւլուք էթմէք կէրէք տիր :
 7 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ կէնի պիր էմր տէյիլ,
 անճագ իպթիտատէն սիզտէ օլան էմր ի գատիմ
 եաղըյօրմ . իչպու էմր ի գատիմ իպթիտատէն
 8 իլթիտիյինիզ քէլամ տըր : Եննէ սիզէ կէնի պիր
 էմր եաղըյօրմ . օլ տալի անտէ հէմ սիզտէ
 հագգ տըր . զիրա զուլմէթ կէչմէքտէ վէ նուր ի
 9 հագիզի հալա զիյա վէրմէքտէ տիր : Նուրտա իմ
 տէյիպ տէ պիրատէրինէ պուզը էտէն չիմտիյէ գա-
 10 տա զուլմէթտէ տիր : Պիրատէրինի սէվէն՝ նուր-
 տա գալըր , վէ անտէ սիւրչմէ սէպէպի եօգ տըր :
 11 Լաքին պիրատէրինէ պուզը էտէն՝ զուլմէթտէ տիր,
 վէ զուլմէթտէ կէզիպ՝ նէրէյէ կիթտիյինի պիւլէզ,
 չիւնքի զուլմէթ անըն կէօզէրինի քէօր էթմիշ տիր :
 12 Էյ չօճուգլտը , սիզէ եաղըյօրմ , չիւնքի անըն
 13 իսմի իչիւն կիւնահլարընը յաֆիլ օլունտու : Էյ
 փէտէրլէր , սիզէ եաղըյօրմ , չիւնքի իպթիտատէն
 օլանը պիտիինիզ : Էյ նէվճիվանլար , սիզէ եաղը-
 յօրմ , չիւնքի շէրիբէ զալիպ օլտընը : Էյ սըպ-
 էան , սիզէ եաղըյօրմ , չիւնքի փէտէրի պիտիինիզ :
 14 Էյ փէտէրլէր , սիզէ եաղտըմ , չիւնքի իպթիտա-

- տէն օլանը պիլտինիզ : Էյ նէվճիվանլար , սիզէ
 եազտըմ , չիւնքի գուվվէթլի սինիզ , վէ Ալլահն
 քէլամը սիզտէ գալըր , վէ շէրիրէ զալիպ օլտը-
 15 նըզ : Տիւնեայը վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի
 սէվվէյինիզ . էյէր պիր քիմսէ տիւնեայը սէվլէր-
 16 սէ , անտէ փէտէրէ մուհապպէթ եօգ տըր : Զի-
 րա տիւնեատա օլան հէր շէյ , եա'նի թէն շէհ-
 վէթի վէ կէօղ շէհվէթի վէ 'եօմբիւն թէքէպպիւրիւ ,
 17 փէտէրտէն տէյիւ , անճագ տիւնեատան տըր : Վէ
 տիւնեա վէ անըն շէհվէթի զա'իւ օլուր . լաքին Ալ-
 լահն իրատէթիւնի իճրա էտէն իւ էլ էպէտ գալըր :
 18 Էյ չօճուգլար , ախիր զէման տըր . վէ Տէճճալ
 կէլըր' տէյիւ իշիթտիյինիզ միսիլլիւ , շիմաի տախի
 չօգ տէճճալար կէլմիշ տիրլէր . պու սէպէպտէն տիսիր
 19 զէման օլտըղընը անկկայօրըզ : Պիզտէն չըգտըլար իսէ
 տէ , պիզտէն տէյիլէր իտի . զիրա էյէր պիզտէն օլտա-
 լար իտի , պիզիմ իլէ գալմըշ օլուրլար իտի . ամմա Ղէ-
 20 ֆուրը ճիւվէնին պիզտէն օլմատըգլարը աշիքեար
 օլմագ իչիւն օլտու : Սիզին իսէ Մուգատտէս թարա-
 ֆընտան մէսհինիզ օլմաղլէ , հէր շէյի պիլիրինիզ :
 21 Հագիգաթը պիլմէտիյինիզ իչիւն սիզէ եազմատըմ ,
 անճագ անը պիլտիյինիզ վէ հիչ պիր քիզպ հագի-
 22 գաթտան օլմատըղը իչիւն եազմ : Յիսուսըն Մէսիհ
 իտիյինի ինքեար էտէնտէն զայրի քէզզապ քի'մ
 տիր . փէտէրի վէ Օղու ինքեար էտէն' տէճճալ օ
 23 տըր : Օղու հէր ինքեար էտէն' փէտէրէ տախիմա-
 լիք տէյիւ տիր . [Օղու իդրար էտէն' փէտէրէ տա-
 24 խի մալիք տիր :] Իմաի իպթիտատէն իշիթտիյի-
 նիզ շէյ սիզտէ գալըն . էյէր իպթիտատէն իշիթ-
 տիյինիզ շէյ սիզտէ գալըրսա , սիզ տախի Օղու-

- 25 տա վէ փետերտէ գալաճագ սընըղ : Վէ քէնտինին
 պիղէ էթտիյի վա'տ պու տըր , եա'նի հայաթը
 26 եպտիյէ տիր : Սիղի իղլալ էտէնէր հազգընտա պու
 27 շէյէրի սիղէ եաղտըմ : Վէ սիղ անըն թարափընտան
 ալտըղընը մէս հիղտէ գալըր , վէ պիր քիմէնին
 թա'լիմ էթմէսինէ իճիտաճընըղ եօգ տըր , անճագ
 մատէմ քի օլ մէս հիղէ հէր շէյ հազգընտա թա'
 լիմ էտէր , վէ հազգ օլուպ եալան տէյիլ տիր . վէ
 նիճէ քի սիղէ թա'լիմ էթտի իսէ՝ անտէ գալընըղ :
 28 Վէ շիմտի , էյ չօճուգլար , անտէ գալընըղ , թա
 քի օ իղհար օլունտըղը զէման ճէսարէթիմիղ օլուն ,
 29 վէ զուհուրինտէ անտէն իսէճիլ օլմայալըմ : Էյէր ա-
 նըն սալի հ օլտըղընը պիլիւսէնիղ , հէր սալահը իշէյէն
 քիմէնին անտէն թէվէլլիւտ էթտիյինի պիլիւսինիղ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պագընըղ՝ փետեր պիղէ նէ կէօնէ մուհապլէթ իհ-
 սան էթմիշ տիր քի՝ էվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օլու-
 նալըմ . պունուն իշիւն տինեա պիղի թանըմաղ ,
 2 չիւնքի անը թանըմատը : Էյ սէվկիւլէւէր , շիմտի
 էվլատ Ուլլահ ըղ , վէ նէ օլաճաղըմըղ առհա իլ-
 հար օլունմատը իսէ տէ , օ իղհար օլունտըղընտա
 անա միւշապի հ օլաճաղըմըղը պիլիւսիղ , զիրա անը
 հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէյիղ :
 3 Վէ հէր քիմին անտէ պէյլէ իւմիտի վար իսէ ,
 անըն փաք օլտըղը միսիլլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-
 4 լէր : շէր քիմ կիւնահ իշէրսէ , շէրի'աթը տալի
 թէճափուղ էթմիշ օլուր , վէ կիւնահ շէրի'աթը
 5 թէճափուղ էթմէք տիր : Վէ պիլիւսինիղ քի՝ օ

- պիղիմ՝ կիւնասլարըմըղը ըէֆ՝ էթմէք իչիւն իղհար
 6 օլւնտու . վէ անտէ կիւնաս եօգ տըր : Հէր քիմ
 անտէ գալըրսա , կիւնաս իշլէմէղ . հէր կիւնաս
 իշլէյէն քիմնէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլմիշ տիր :
 7 Էյ շօճուգլար , սիղէ քիմնէ տլտաթմասըն . սալաս
 իշլէյէն անըն սալի՜հ օլտըղը միսիլլիւ սալի՜հ տիր :
 8 Կիւնաս իշլէյէն շէյթանտան տըր . զիրա շէյթան
 իպթիտատէն պերու կիւնաս իշլէր . իպնուլլաս
 պունուռն իչիւն , եա՛նի շէյթանըն իշլէրինի իպթալ
 9 էթմէք իչիւն իղհար օլւնտու : Ալլահտան հէր
 թէվէլլիւտ էթմիշ օլան՝ կիւնաս իշլէմէղ . չիւնքի
 անըն թօխուլը անտէ գալըր , վէ Ալլահտան թէ-
 վէլլիւտ էթմիշ օլտըղը էճլտէն կիւնաս իշլէյէմէղ :
 10 Էվլատ Ուլլահ իլէ շէյթանըն էվլատը պու վէճհէ
 զա՛հիր օլուր . սալաս իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի
 պիրատերինի սէվմէյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիր :
 11 Զիրա իպթիտատէն իշլիթտիյինիլ թէնպի՜հ պու
 12 տըր քի՛ պիրի պիրիմիղի սէվէլլիմ : Շէրիրտէն օլա-
 րագ՝ քէնտի գարնտաշընը գաթլ էտէն Գային
 կիպի օլմայալըմ՝ . վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ
 էթտի . քէնտի ա՛մալը քէօթիւ վէ գարնտաշընըն
 13 ա՛մալը սալի՜հ օլտըղը իչիւն Գաթլ էթտի : Էյ պիրա-
 տերլէրիմ , տիւնեա սիղէ պուղղ էտէրսէ , թէ՛աճ-
 14 ճիւպ էթմէյինիլ : Էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ
 էթտիյիմիղի պիրատերլէրի սէվտիյիմիղտէն պիլի-
 րիղ . պիրատերինի սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր :
 15 Քէնտի պիրատերինէ հէր պուղղ էտէն՝ գաթիլ
 տիր . վէ հիչ պիր գաթիլին տէրունինտէ հայաթը
 16 էպէտիյէ պուլունմատըղընը պիլիբսինիլ : Մուհապ-
 պէթի պունտան , եա՛նի Գիւրուք քէնտի ճանընը

- Եօլմըգա ֆէտա էթախիյնտէն պիտիք . պիղիմ տա-
 խի պիրատէրէր Եօլմա ճանլարըմըը ֆէտա էթ-
 17 մէմիլ կէրէք տիր : Ամմա հէր քիմ տիւննէվի մա-
 'իշէթէ մալիք օլտըղը հալտէ՝ պիրատէրիւնին միւհ-
 թաճ օլտըղընը կէօրիւր աէ , շէֆգաթընը անտէն
 տիրիղ էտէրսէ , Ալլահ մուհապպէթի անտէ նա՞ .
 18 որլ գալըր : Եյ չօճուգլարըմ , լաֆպէն եալիւանէն
 տէլիլ , անճագ ֆի'լէն վէ հագիգաթէն սէվէլիմ :
 19 Պուշուշլէ տախի հագիգաթտէն օլտըղըմըը պիլի-
 բիլ , վէ անըն հուզուրընտա գալպլէրիմիլի թէ'մին
 20 էտէրիլ : Ձիրա էյէր գալպլէրիմիլ պիլի թա'ղիբ
 էտէրսէ , Ալլահ գալպիմիլտէն պէցիւք օլուպ' հէր
 21 շէ'է 'ալիմ' տիր : Եյ սէվիւլիւլէր , էյէր գալպիմիլ
 պիլի թա'ղիբ էթմէզսէ , Ալլահըն հուզուրընտաճէ-
 22 ժարէթիմիլ վար . վէ հէր նէ տիւրսէք , անտէն
 սալըրզ . չիւնքի անըն էմրլէրինի հըֆղ էտէրիլ , վէ
 անըն 'ինտինտէ մագպուլ օլան շէյլէրի իշլէրիլ :
 23 վէ անըն էմրի պու տըր քի՝ Օղլու Յիսուս ֆրիս-
 տաօըն իամինէ ինտնալմ , վէ պիգէ էմր էթախի
 24 կիպի պիրի պիրիմիլի սէվէլիմ : վէ անըն էմրլէրինի
 հըֆղ էտէն անտէ , օլ տախի պուշտա գալըր . վէ
 անըն պիգտէ գալտըղընը պուշտան , եա'նի պիլի վէր-
 տիյի Րուհտան , պիլիբիլ :

ՊԱՊ 4

- 1 Եյ սէվիւլիւլէր , հէր պիր րուհա ինանմայընը .
 լաֆին րուհարըն Ալլահ թարաֆընտան օլուպ օլմա-
 տըղընը թէճըրիւպէ էտինիլ . զիրա տիւնեաաա չօգ
 2 քեազիպ փէյղամպլէրէր խուրուճ էթմիշ տիր : Ալ-

- լահճնն Բուհընը պունուն իւն պիւնիզ . Յիսուս Քրիս-
տոսըն թէնտէ կէլմիշ իտիյինի իգրար էտէն հէր
- 3 Բուհ Ալլահտան տըր . Վէ Յիսուս Քրիստոսըն
թէնտէ կէլմիշ իտիյինի իգրար էթմէյէն հէր Բուհ
Ալլահտան տէյիլ տիր . վէ Տէճճալըն բահը պու-
տըր , քի անըն կէլէճէյինի իշիթտինիզ , վէ էլ ան
- 4 պիւն տիւնեատա տըր : Էյ չօծուգլար , սիզ Ալ-
լահտան սընըզ վէ անլէրէ զալիպ օլարնըզ , զիրա
սիզտէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէյիլէք տիր :
- 5 Անլէր տիւնեատան տըրլար . պու սէպէպտէն տիւն-
եատան պահս էտէրլէր . տիւնեա տախի անլէրի
- 6 տինկլէր : Պիզ Ալլահտան իզ . Ալլահը պիւն պիզի
տինկլէր , Ալլահտան օլմայան պիզի տինկլէմէզ .
հագիգաթ Բուհընը վէ զէլալէթ Բուհընը պունտան
պիւրիզ :
- 7 Էյ սէվիլիւլիւլէր , պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ , զի-
րա մուհապպէթ Ալլահտան տըր . վէ հէր մուհապ-
պէթ էտէն՝ Ալլահտան թէվէլիւտ էթմիշ տիր ,
- 8 վէ Ալլահը պիւր . Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը
- 9 պիւմէմիշ տիր , զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր : Ալ-
լահըն պիզէ օլան մուհապպէթի պունունլէ , եա՛նի
Ալլահըն քէնտի իպն ի վահիտինի , անըն վասը-
թասըյլէ հայաթա մուլիք օլմամըզ իչիւն , տիւն-
- 10 էպա կէօնտէրմէսիյլէ իզհար օլունտու : Մուհապ-
պէթ պունտա տըր , տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվ-
տիք , անճադ օ պիզի սէվտի , վէ քէնտի Օշլընը
կիւնահարըմըզ իչիւն քէֆտէթ օլմագ իւզրէ
- 11 կէօնտէրտի : Էյ սէվիլիւլիւլէր , Ալլահ պիզի պէյ-
լէ սէվտի իսէ , պիլիմ տախի պիրի պիրիմիզի սէվ-
- 12 մէմիզ կէրէք տիր : Ալլահը տալա պիր քիմսէ կէօր-

- մէմիշ տիր . պիրի պիրիմիզի սեվտիյիմիզ թագ-
տիրտէ՝ Ալլահ պիզտէ գալըր , վէ անըն մուհապ-
13 պէթի պիզտէ քէմալ պուլմուշ օլուր : Անտէ գալ-
աըզըմըզը վէ անըն պիզտէ գալտըզընը պուշուն իլէ ,
եա'նի պիզէ քէնտի Րուհընտան վերմիշ օլտըզըն-
14 տան պիլերիզ : Վէ պիզ կէօրտիւք , վէ շէհատէթ
էտէրիզ քի՝ Փէտէր Օղու աիւնեանըն խէլաս .
15 քեարը օլմագ իւզըրէ կէօնտէրտի : Հէր քիմ քի
Յիսուսըն իպնուլլահ իտիյինի իգրար էտէրսէ , Ալ-
16 լահ անտէ՝ օլ տախի Ալլահտա գալըր : Պիզ տա-
խի Ալլահըն պիզէ օլան մուհապպէթինի պիլտիք վէ
ինանտըգ . Ալլահ մուհապպէթ տիր , վէ մուհապ-
պէթտէ գալան՝ Ալլահտա , Ալլահ տախի անտէ
17 գալըր : Մուհապպէթ պիզտէ շուշուն իլէ քէմալ
պուլմուշ տըր քի՝ ըսուզ ի ճէզատա ճէսարէթիմիզ
օլա . զիրա օ նիճէ իսէ , պիզ տախի պու տիւն-
18 ետտա պէջլէ իզ : Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ
տըր , անճադ մուհապպէթ ի քեամիլէ գօրգույը
տէֆ՝ էտէր . զիրա գօրգուտա 'աղապ վտր , վէ գօր-
գան քիման մուհապպէթտէ քէմալ պուլմամըշ
19 տըր : Պիզ անը սէվէրիզ , չիւնքի էվլէլա օ պիլի
20 սէվտի : Պիր քիման Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ տէ ,
քէնտի պիրատէրինէ պուզզ էտէրսէ , քեազիպ
տիր . զիրա կէօրտիւյիւ պիրատէրինի սէվէլէն
քիման՝ կէօրմէտիյի Ալլահը նա'սըլ սէվէպիլըր :
21 Վէ անըն թարաֆընտան շու էմրիմիզ վար տըր
քի՝ Ալլահը սէվէն քէնտի պիրատէրինի տախի սէվէ :

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Մեսիհ խոյիքնէ ինանըր-
սա, Ալլահտան թէվէլլիւտ էթմիշ տիր. վէ հէր
քիմ քի թէվլիտ էտէնի սէվէրսէ, անտէն միւթէ-
- 2 վէլլիտ օլանը տախի սէվէր: Էվլտա Ուլլահը սէվ-
տիյիմիզի պուշտան, եա'նի Ալլահը սէվլիպ անըն
- 3 էմրէրինի հըֆղ էթտիյիմիզտէն պիլիրիզ: Զիրա
Ալլահ մուհապպէթի պու տըր քի էմրէրինի հըֆղ
էտէլլիմ. անըն էմրէրի տախի աղըր տէյիլ տիր:
- 4 Զիրա Ալլահտան հէր միւթէվէլլիտ օլան՝ տիւնեա-
յա զալիպ օլուր, վէ տիւնեայը մաղլուպ էտէն
- 5 զալէպէ իմանըմըզ տըր: Յիսուսըն իպնուլլահ
խոյիքնէ ինանան քիմսէտէն զայրի՝ տիւնեայը մաղ-
լուպ էտէն քիմ տիր:
- 6 Սու վէ գան իլէ, եալընըզ սու իլէ տէյիլ,
անճադ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր, եա'-
նի Յիսուս Քրիստոս տըր, վէ շէհատէթ էտէն Բուհ
- 7 տըր, զիրա Բուհ հագիգաթ տըր: Զիրա [սէմա-
տա շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր, Փէտէր, Քէլամ
- 8 վէ Բուհ իւլ Գուտա. վէ պու իւչ պիր տիր. Վէ
ղէմինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր, Բուհ վէ
սու վէ գան. իւչիւ տախի պիրտէ միւթթէֆիգ
- 9 տիրէր: Էյէր ինսան շէհատէթինի գապուլ էտէր-
սէք, Ալլահըն շէհատէթի տահա պէօյիւք տիր.
Ղերա Ալլահըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէրտիյի
- 10 շէհատէթ պու տըր: Իպնուլլահա իման էտէն քէն-
տի տէրուէնիստէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր. Ալ-
լահա իման էթմէյէն անը թէքզիպ էթմիշ օլուր.

- զերա Ալաճըն քէնտի Օղլու հագգընտա վերտիյի
- 41 շէհատէթէ ինանմամըշ տըր : Վէ շէհատէթ շու
տըր քի Ալաճ պիզէ հայաթ ը էպէտիյէ իհսան
էթմիշ տիր , վէ պու հայաթ տնըն Օղլընտա տըր :
- 42 Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր . Իպնու-
լահա մալիք օլմայան՝ հայաթա մալիք տէյիլ տիր :
- 43 Պու շէյլէրի սիզ Իպնուլահաճըն իսմինէ իման
էտէնլէրէ եազտըմ՝ քի՝ հայաթ ը էպէտիյէյէ մա-
լիք օլտըղընըզ պիլէսինիզ , [վէ Իպնուլահաճըն իս-
44 մինէ իման էտէսինիզ :] Վէ տնըն 'ինտիհաէ մա-
լիք օլտըղըմըզ Ճէսարէթ պու տըր քի՝ պիր շէյ
տնըն իրատէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ ,
- 45 պիզի տինկէր : Մտթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տինկ-
լէտիյինի պիլիքուէք , տնըն թտրաֆընտան տիլէտի-
յիմիզ մաթլուպլարը ալմուգաա օլտըղըմըզ պիլի-
քիզ :
- 46 Էյէր պիր քիմնէ պիրատէրինին պա'իս ի մէվթ
օլմայան պիր կիւնահ իշլէմէքտէ օլտըղընը կէօ-
րիւրսէ , տիլէսին , վէ անա՝ եա'նի պա'իս ի մէվթ
օլմայան կիւնահը իշլէյէնլէրէ հայաթ վէրէճէք
տիր . պա'իս ի մէվթ օլան կիւնահ վար տըր , տնըն
- 47 իշլին ըիճա էթսին՝ տէմէյօրըմ : Հէր հագգսըզլըզ
կիւնահ տըր , վէ պա'իս ի մէվթ օլմայան կիւնահ
վար տըր :
- 48 Ալաճտան հէր պիր միւթէվէլլիտ օլանըն կիւ-
նահ իշլէմէյէճէյինի պիլիքիզ . ֆագաթ Ալաճտան
թէվէլլիտ էտէն քիմնէ քէնտի նէֆսինի հըֆզ
- 49 էտէր վէ շէրիբ անա սօգունմուզ : Պիլիքիզ քի՝ Աէ
լահտան իզ , պիւթիւն տիւնեա սաթի շէրիբին
- 20 զապլընտա տըր : Հէմ պիլիքիզ քի՝ Իպնուլահ

կէտի , վէ Հագգը պիլմէմիլ իչիւն պիզէ իտրաք
վէրտի . վէ պիլ Հագգ ոլանտա՝ ետ'նի անըն Օշ-
լու Յիսուս Գրիստոստա իզ . Հագգ Ալլահ վէ Հա-
21 յաթը եպէտիյէ պու տըր : Էյ չօճուգլար , քէն-
տինիզի փուլարտան հըֆըլ էտինիզ : [Ամին :]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍՈՒԼԷՍԻ

- 1 Պէն իսթիյարտան , Հագգաթտա սէվտիյիմ ,
- 2 վէ եալընը պէնիմ տէյիլ , անճագ Հագգաթը
պիլէնլէրին ճիւմլէսինին՝ պիզտէ գալըպ իլ էլ է-
պէտ պիզիմ իլէ պուլունաճագ Հագգաթտա սէպէպին-
տէն սէվտիքլէրի միւնթէխապ խաթուն իլէ էվա-
- 3 տընա . Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ Փէտէրին
Օշլու Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան Հա-
գիգաթ վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մէրհամէթ
վէ սէլամէթ սիզին իլէ ոլտուն :
- 4 Փէտէրտէն ալտըղըմըլ էմրէ կէօրէ սէնին էվա-
տընտան Հագգաթտա սիւլուք էտէնլէր պուլտըղըմ-
- 5 տա զիյատէսիյլէ մէսրուր ոլտում : Վէ շիմտի , էյ
խաթուն , սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի տէյիլ ,
անճագ իպթիտատէն մալիք ոլտըղըմըլ եալարաֆ ,
սանա րիճա էտէրիմ քի պիրի պիրիմիզի սէվլէիմ :
- 6 Վէ մուհապպէթտէ անըն էմրլէրինէ կէօրէ սիւլուք էթ-
մէքլիյիմիլ տիր . էմր պու տըր քի՝ իպթիտատէն

- պէրու իշխութիւնիդէ կէօրէ անտէ սիւրւք էտէօր-
 7 նիդ : Զիւրա տիւննայա ցիսուս ֆրիստոսն թէնտէ
 կէտիւնի իգրար էթմէյէն չօգ իզլալ էտիճիլէր կէլ-
 8 տի . մուղիլլ վէ տէճճալ պուտըր : Էմէյիմիդի զայ'
 էթմէյիպ , անճագ էճրի թամմէ նա'իլ օլմամըզ
 9 իշիւն քէնտիւնիդէ տիգգաթ էտիւնիդ : Հէր թէճափուզ
 էտիպ տէ ֆրիստոսն թա'լիմիւնտէ գալմայան քիմ
 սէ Ալլահա մալիք տէյիլ տիր . ֆրիստոսն թա'լի-
 միւնտէ գալան քիմսէ հէմ փէտէրէ հէմ տաիի Օղ-
 10 լա մալիք տիր : Էյէր եանընըզա պիր քիմսէ կէլի
 տէ , պու թա'լիմի կէթիրմէղստէ , անը էվէ գապուլ
 11 էթմէյիպ' տնա սէլամ տաիի վէրմէյիւնիդ : Զիւր
 անա սէլամ վէրէն անըն քէօթիւ 'ամէլլէրիւնէ շէ-
 րիք օլմուշ օլուր :
 12 . Սիգէ եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ տէ ,
 քեաղըտ վէ միւրէքքէպ իլէ Էազմէ իսթէմէտիմ'
 լաքին սիւրուրըմըզ միւքէմմէլ օլմասը իշիւն եանը-
 նըզա կէլիպ' շիֆասէն սէօյլէմէյէ իւմիտիմ վար :
 13 Սէնին մունթէխապ հէմիւրէնին էվլատը սանա սէ-
 լամ էտէրլէր : [Ամին :

ԵՌԻՂԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՐԷՍԱԼԻՍԻ

- 1 Պէն իսթիյարտան հադիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
 2 կիւլիւ Ղայոսա . Էյ սէվկիւլիւմ , ճանըն սա'ատէթի
 հալտէ օլտըղը կիպի սէնին հէր շէյտէ սա'ատէթի

- հային վէ 'աֆիյէթտէ պուլունմողղըն իշիւն տու'ա
- 3 ետէրիմ: Զիրա պա'ղը պիրատերլէր կէլիպ' հադի-
գաթտա սիւլուք էթմէքտէ օլտըղըն կիպի, սէնտէ
պուլունան հադիգաթտա շէհատէթ էթտիքլէրինտէ
- 4 զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտոււմ: Պուշտան' եա'նի
էվատըմըն հադիգաթտա սիւլուք էթտիքլէրինի ի-
շիթմէքտէն զիյատէ պէօյիւք սիւրուրմ' եօգ տըր:
- 5 Էյ սէվկիւլիւմ, պիրատերլէրէ վէ զարիպլէրէ հէր
- 6 նէ ետէր իսէն' սասըգանէ ետէրսին: Անլէր քիլի-
սէնին հուղուրընտա մուհապպէթինէ շէհատէթ
էթտիլէր. տնլէրի տախի Ալլահըն բիզասը իւղըն'
- 7 կէօնտէրտիյին հալտէ, էյի էթմիշ օլուրըն: Զիրա
թա'իֆէլէրտէն պիր շէյ ալմսյարագ, անըն իսմի
- 8 իշիւն եօլա բէվան օլտուլար: Իմտի պիզ պէօյլէ
քիմնէլէրի գապուլ էթմէյէ պօրճլը իզ, թա քի
հադիգաթտա էմէքտաշ օլալըմ:
- 9 Քիլիսէյէ եաղտըմ իսէ տէ, արալարընտա պի-
րինճի օլմագ սէվտասընտա օլան Տիօթրէֆէս պիզի
- 10 գապուլ էթմէզ: Պու սէպէպտէն կէլտիյիմ թագ-
տիրտէ, էթտիյի 'ամէլլէրինի' եա'նի 'ալէյհիմիզտէ
քէօթիւ սէօղլէր իլէ էթտիյի իթալէ ի շիսանը,
վէ պուշունլէ իթիֆա էթմէյէրէք, պիրատերլէրի
քէնտիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա'տա, իսթէյէն-
լէրի մէն' իլէ քիլիսէտէն իսրաճ էթտիյինի խաթրա
- 11 կէթիրէճէյիմ: Էյ սէվկիւլիւմ, շէրրէ տէյիլ, ան-
ճագ խայրա միւզթէտի օլ. 'ամիլ ի խայր Ալլահ-
տան տըր, ամմա 'ամիլ ի շէրր Ալլահը կէօրմէմիշ
- 12 տիր: Տիմիթրիօս ճիւմլէնին վէ ասըլ հադիգաթըն
տախի հիւսնի շէհատէթինէ մագհար տըր. պիզ
տախի շէհատէթ ետէրիզ, վէ շէհատէթիմիզ հադգ
օլտըղընը պիլիւսինիզ:

- 13 Եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իտի իտէ տէ , սա-
նա միւրէքքէպ վէ գալէմ իլէ եազմոգ իթէմէմ :
14 Լաքին սէնին իլէ 'սոն գարիպ կէօրիւշիւպ շիֆաշէն
15 սէյլէմէք իւմիտինտէ իմ : Սանա սէլամէթ օլոուն .
տօթլար սանա սէլամ էտէրլէր . տօթլարա ֆի-
րատէ ֆիրատէ սէլամ էլլէ :

ԵԷՀՈՒՏԱ ՐԷՍՈՒԼՈՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍՈՒԼՏԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլը վէ Եա'գուպըն գարն-
տաշը Եէհուտա, Փէտէր Ալլահատա թագաթիս վէ Յի-
սուս Քրիստոստա մահֆուղ գըլընան տա'վէթլիլէ-
2 րէ . Սիգէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ
իզտիյատ իւզըն օլոուն :
3 Էյ սէվիւրիւլէր , միւշթերէք օլան խէլասըն
իսուսուրնտա սիգէ եազմագ իւզըն զայրէթ ի քեա-
միլէտէ օլարագ , մուդատտէօլէրէ պիր տէֆ'ա թէս-
լիմ օլունմուշ օլան իման իչիւն միւճահէտէ էտէ-
սինիլ տէյիւ նասիհաթ էտէրէք եազմագլըլմը
4 լազլմ կէօրտիւմ : Զիրա պու հիւքմ իչիւն գա-
տիմտէն թագաթիր օլունմուշ պա'զը ֆասըգ քիմե-
լէր խաֆի'էն կիրիպ' Ալլահըմըլըն 'ինայէթինի
ֆիւճուրա թէպտիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան
[Ալլահը] վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը ինքեար

- 5 Ետերէր : Վէ հէր նէ գատար մա'լիւմիւնիւզ իսէ տէ , սիգէ իսթար էթմէք իսթէրիմ քի՝ Բապպ գաւմը Մըսըր տիյարընտան գուրթարտըգտան սօնկրա , երնէ իման էթմէյէնլէրի հէլաք էյլէտի :
- 6 Հէմ քէնտիւրին ըր'ասէթինի հըֆզ էթմէյիպ՝ մէ քեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի եէվմ ի 'ադիմին հիւքմիւ իչիւն էպէտի պէնտլէր իլէ զուլմէթ
- 7 ալթընտա հըֆզ էյլէտի . Նիճէ քի Սատում վէ Ղամօրա վէ էթրաֆլարընտա պուլունուպ անլէրին էմաուլի իւզըն իրթիքեապ ը զինա էտէրէք , ճէսէտ ի տիէր ուրտընա տիւշէն շէհըլէր էպէտի աթէշին 'ազապընա տիւշար օլմուշ օլարադ , 'իպրէթ ի 'ալէմ
- 8 օլտուլար : Հաքէզա պու խուլեա սահիպլէրի տախի ճէսէտի մուրտար էտէրլէր , վէ հիւքիւմէթի թահ-
- 9 գիր էտիպ՝ շուրէֆայա սէպպ էտէրլէր : Ամմա պաշ մէլէք Միխայէլ շէյթանա մուխալէֆէթ էտիպ՝ Մուսանըն ճէսէտինէ տա'իր միւճատէլէ էտէր իքէն , 'ալէյհինտէ սէպպ իլէ հիւքմ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ , անճադ՝ Սէնի Բապպ թա'գիր էթօին՝
- 10 տէտի : Պունլար իսէ պիլմէտիքլէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրլէր , վէ լաքին զայր ի նաթըգ հոյվանաթ միսիլիւ պիթ թապի՝ անկլատըգլարը շէյլէրտէ ֆա-
- 11 սիտ օլուրլար : Վայ անլէրէ , զիւրա Գայինին մէսլէքինտէ սիւլուք էթտիլէր , վէ իւճրէթ իչիւն Պալ- 'ամին զէլալէթի արտը սըրա գօշտուլար , վէ Գօրա- հըն էթտիյի կէպ մուխալէֆէթտէ հէլաք օլտուլար :
- 12 Պունլար սիպին մուհապպէթ զիյաֆէթլէրինիլտէ լէքէլէր օլուպ՝ սիզին իլէ եէյիպ իչէրէք , նէֆալէրի- նի գօրգուսըզ պէսլէրլէր . ըիւզկեարլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն սուսուզ պուլուլթլար , չըպլադ

- վէ յէյվէսիզ , իբի քերրէ գուրումնւ , քեօթսէն
 13 գօփարըմբւ աղաճլար տըրլար . փեօփիւք կիպի
 քէնտի 'այրպլարընը չըգարոն շիտտէթլի տէնիզ
 տալլալարը տըրլար . ափարէ եըտըղլար տըր , քի
 զուլէթ ի շէտիտէ անլէր իչիւն իլ էլ էպէտ Տըֆլ
 օլունմուշ աըր :
- 14 Վէ պունլարըն հազգընտա Ատէմտէն եէտինծի
 օլան Հանօք տախի վաճի իլէ սեյլէյիպ տէտի քի'
 իշթէ Բապպ ճիւմէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմէ
 Ֆասըգլարը իրթիքեապ էթտիքլէրի ճէյի' ի աճալը
- 15 Ֆասըգանէլէրի իչիւն , Վէ Ֆասըգ կիւնաՏքետը-
 լարըն քէնտի 'ալէյհիտէ սեյլէտիքլէրի ճիւմէ
 սերթ շէյլէրտէն տօլպը իլզամ էթմէք իչիւն' ճ
- 16 պինլէրճէ մուգատտէսլէրիլէ կէլտի : Պունլար մը-
 'րըտանըմար , քէնտի հալլէրինտէն թէշէքի
 էտիճիլէր , քէնտի շէհլէթլէրինէ կէօրէ սիւլք
 էտիպ' աղզլարը պէյլիւք սեյլէյերէք , քետր իչիւն
- 17 թէմէլլուգ էտէրլէր : Լաքին սիզ , էյ սէվիլիւ-
 լէր , Բապպըմբլ Յիտուս Քրիստոսըն բէսուլլէրի
 թարաֆընտան մուգատտէմա Բիլէ թէպիլը օլու-
- 18 նան քէլիմաթը , էա'նի' Աիիը զէմանաէ քէնտի
 Ֆըպլարընըն շէհլէթլէրինճէ սիւլք էտէն միւս
 թէհլիլէր օլաճազլար տըր' տէտիքլէրին խաթըր-
- նըզա կէթիլինիզ :
- 19 Պունլար հէլ ի իթիզալ , վէ նէֆտանի վէ Բու-
- 20 հա մալիք օլմայան քիմսէլէր տիր : Սիզ իսէ , էյ
 սէվիլիւլէր , քէնտիլէրինիզի ագտէս իմանըմը
 իւզէրինէ պինա էտիպ' Բուհ իւլ Գուտս իլէ տու'ա
- 21 էտէրէք , փէնտիլէրինիզի ԱլաՏըն մուհապպէթին-
 տէ Տըֆլ էտիպ' հայաթը էպէտիլէ իչիւն Բապ-

- պըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն մերհամէթինէ միւթէ-
 22 րագգիպ օլունըզ : վէ պիթ թէֆրիգ պա'զըլորը-
 23 նա մերհամէթ էտինիզ , Պա'զըլարընը իսէ աթէշ-
 տէն գափարագ գօրգու իլէ գուրթարընըզ . վէ
 թէն իլէ լէքէլէնմիշ լիպաստան պիլէ իքրահ էտինիզ :
 24 վէ սիզի լէքէսիզ սագլամաղա վէ քէնտի ճէ-
 լալինին հուզուրընտա շատըզ իլէ գուսուրսըզ իհզար
 25 էթմէյէ գատիր օլանա՝ իէլասքեարըմըզ եալընըզ
 ['ալիմ'] Ալլահա 'հէմ' շիմտի հէմ տէ էպէտ իւլ
 ապատ 'իզզէթ վէ 'ազսմէթ , գուտրէթ վէ հիւ-
 քիւմէթ օլուն : Ամին :

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ I

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն վահէի տիր եա'նի՝ 'ան գարիպ
 մութլագա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի քէնտի գուլ-
 լարընա կէօսթէրմէք իւզրէ , Ալլահըն անա վէր-
 տիյի վէ քէնտի մէլէյի վասըթասըյլէ կէօնտէրիպ՝
 գուլը Եուհաննայա պէյան էյլէտիյի վահէ տիր :
 2 Օլ տաիի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Գրիստո-
 սըն շէհատէթինէ հէման ճիւմլէ կէօրտիւյիւ շէյ-
 3 լէրէ շէհատէթ էյլէտի : Նէ միւկարէք տիր պու-
 նիւպիւվլէթին սէօզլէրինի օգույան , վէ տինկլէյիպ

*Պա'զըլար՝ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասըթա-
 սըյլէ էզէլտէն հէմ

իչինտէ եաղըմբշ օլան շէյէրի հըֆշ էտէնլէր . զե-
րա վաղըթ եադըն տըր :

4 Եւսհաննա՝ Ասիատա պուլունան եէտի քիլիսէ-
լէրէ . մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճադ թարա-
ֆընտան , վէ Անըն թախթը էօնիւնտէ պուլունան

5 եէտի րուհ թարաֆընտան , վէ շահիտ ի սաարգ
օլուպ՝ էմլաթտան էըյաֆէրէնլէրէն իլքի վէ միւլուքը
զէմինին րէ՛իսի օլան Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան
սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն . պիղի սէվիպ՝
քէնտի գանը իլէ կիւնասլարըմլըտան եըյոպայտ-

6 րագ , վէ Փէտէրի Ալլահա միւլուք վէ քէհէնէ
նասպ էտէնէ էպէտ իւլ ապատ իղղէթ վէ գուտ-
րէթ օլուն : Ամին :

7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէլիյօր , վէ հէր կէօղ ,
վէ՛անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր . վէ
անըն սէպէպինտէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօ-

8 յիւնէճէքլէր տիր : Պէլի . Ամին : Մէվճուտ օլան վէ
օլմուշ վէ օլաճադ վէ հէր շէյէ գատիր ՚Բապպ պու-
լուրըր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա [Խպթիտա վէ ինթի-
հա] պէն իմ :

9 Պէն Եւսհաննա , քի սիղին պիրատէրինիզ վէ
Յիսուս Քրիստոսըն մուղայագաթը վէ մէլէքիւթիւ-
թիւ վէ սապընտա շէրիքինիզ իմ , Ալլահնէն քէլու-
մը վէ Յիսուս Քրիստոսըն շէհատէթի իչիւն փաթ-

10 մօս տէնիլէն տաւտա պուլունտըմ . վէ Բապպըն
կիւնիւնտէ իւղէրիմէ րուհ կէլիպ արտըմտան պօրու-

11 ՚է՛ի կիպի [Ալֆա վէ Օմէղա՝ Էվվէլ վէ Ախիր պէն
իմ , վէ] կէօրտիւյիւնիւ պիր քիլթապա եաղըպ

- [Ասիատա օլան] եկտի քիլիոէյէ , ետ'նի Էֆսուսա
վէ Իլլիբէ վէ Փէրզամէյէ վէ Թէաթիբէյէ վէ Սար-
տիսէ վէ Ֆիլատելֆիայա վէ Լատիքիայա կէօնտէր՝
12 տէյիւ պէօյիւք պիր սէտա իշիթտիմ : Վէ պանա
սէօյէյէն սէս քիֆնէ Էֆսուսէ կէօրմէք իջիւն տէօն-
տիւմ , վէ տէօնտիւյիւմտէ , եկտի ուլթուսն շէմ՝
13 տան՝ Վէ եկտի շէմ՝տաննն օրթասսնտա Իպն իւլ
ինսանա պէնկզէր , վէ տյաղընա գատար պիր էսվապ
կիյինմիշ , վէ կէօրսիւնէ պիր ուլթուսն գուշագ գու-
14 շանմըշ օլան պիր զաթ կէօրտիւմ : Վէ պաշը իլէ
սաշլարը պէյաղ ետփաղը միսիլլիւ , գար կիպի պէ-
յաղ իտի , վէ կէօզլէրի աթէշ 'տլէվի կիպի իտի :
15 Այաղլարը տախի ֆուրուստա գըզարմըշ խասս փի-
րինճէ պէնկզէր օլարադ , սէսի տախի չօգ սուլարըն
16 սէսի կիպի իտի . Վէ սաղ էլինտէ եկտի երլարը
պուլունուպ՝ ազզընտան իքի աղըլը քէսքին պիր
գըլըճ չըգար իտի , չէհրէսի տախի դուվլէթիլէ զի-
17 յա վէրէն կիւնէշ կիպի իտի : Վէ ոնը կէօրտիւ-
յիւմտէ , սյաղլարընա էօլիւ կիպի տիւշտիւմ : Օլ
տախի սաղ էլինի իւզէրիմէ վազ՝ իլէ տէտի քի՝
18 Գօրգամ , պէն Էվվէլ վէ Ախիւր Վէ հայկ օլան իմ .
վէ էօլմիւշ իտիմ , վէ իշթէ էպէտ իւլ ապատ
հայկ իմ . [Ամին] . վէ հապլէյէ իլէ մէվթին անախ-
19 թարլարը պէնտէ տիր : Կէօրտիւյիւն վէ հա-
զըր օլան վէ պունտան ոօնկրա վուգու՝ պուլաճագ
20 շէյլէրի , Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եկտի երլար-
զըն սըրըրընը վէ եկտի ուլթուսն շէմտ'անը եաղ . օլ
եկտի երլարը եկտի քիլիսէնին մէլէքլէրի օլուպ՝
[կէօրտիւյիւն] եկտի շէմ՝տան տախի եկտի քիլի-
սէ տիր :

Պ Ա Պ 2

- 1 Էֆսուսոս օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ, Եւտի երւտրզը սաղ էլինտէ թութուպ՝ եւտի ալթուն շէմ'տանըն օրթասընտա կէզէն զաթ պէյլէ պու-
- 2 յուրուր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ էմէյինի վէ սապ-րընը վէ շէրիլլէրէ թէհամմիւլ էտէմէտիյինի վէ բուսուլ տէյիլ էքէն՝ Բուսուլ ըղ տէյէնլէրի թէճ-
- 3 ըլւպէ էտիպ՝ տնլէրի եալանճը պուլտըղընը, վէ սապր էտէրէք թէհամմիւլ էթտիյինի վէ իսմիմ
- 4 իշիւն [էմէք չէքէրէք] կէվլէմէտիյինի պիլիւրիմ, Պուճիւմէ իլէ 'ալէյիտէ տէյէճէյիմ վար . չիւքի
- 5 էվլէլքի մուհասպպէթինի թէրք էթտին : Իմտի նէ-րէտէն տիւշմիւշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիւր, վէ թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլքի 'ամէլլէրի իշլէ . եօգսա թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա թէզ կէլիւր վէ շէմ'.
- 6 տանընը եէրինտէն գալտըրըրըմ : Լաքին սէնտէ պու վար քի՝ Նիգօլավիլէրին 'ամէլլէրինտէն իքրահ է-տէրսին, պէն տաիի անլէրտէն իքրահ էտէրիմ :
- 7 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտի-յինի իշլթսին . Ղալիպ օլանա Ալլահըն ճէննէթի օրթասընտա օլան հայաթ աղաճընտան եէմէքլիյի իհասն էտէճէյիմ :
- 8 Վէ իզմիրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ, Էօլմիւշ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան՝ օլ էվվէլ վէ Ա-
- 9 իւր պէյլէ պուլուրույօր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուզայագանը վէ Փազըրըն (ամմա զէնկին սին) վէ Եհհուտէ տէյիլ, անճագ շէյթանըն ճէմա'աթը էքէն, Եհհուտի իզ, տէյէնլէրին քիւֆըրիւնիւ պի-

- 40 լիրիմ: Չէքէճէյին շէյլէրին պիրինտէն դօրդմա .
 իշթէ թէճրիւպէ օլունմանըղ իչին՝ շէյթան սիդ-
 տէն Պա'ւլաւէն հապսա իլգա էտէճէք, վէ օն կիւն
 գատար մուզայագանըղ օլաճագ տըր . էօլիւմէ տէ-
 կին սատըգ օլ, պէն տախի սանա հայաթ թաճընը
- 41 վէրիրիմ: Գուլաղը օլան քիմէ Բուհըն քիլիսէլէրէ
 սէյլէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ օլան՝ իքինճի էօ-
 լիւմտէն զիյան չէքմէյէճէք տիր :
- 42 Վէ փերղամէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ,
 իքի ազըղը քէսքին գըլըճըն սահիպի պէյլէ պու-
- 43 յուրուր . Սէնին 'ամէլէրինի վէ սէնին նէրէտէ,
 եա'նի շէյթանըն թախթը պուլունտըղը եէրտէ սա-
 քին օլտըղընը պիրիրիմ . վէ իոմիմի գալի թուլթար-
 սըն, վէ արսնըղտա շէյթանըն սաքին օլտըղը եէր-
 տէ օլ սատըգ շէհիտիմ օլան Անթիփաս գաթլ օ-
 լունտըղը կիւնլէրտէ պիլէ, պանա օլան իմանընը
- 44 ինքեար էթմէտին : Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիտէ պիր
 ալ տէյէճէյիմ վար . չիւնքի օրատա, եանընտա
 փութ գուրպանընտան եէմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի
 իչին՝ պէնի իսրայէլին էօնիւնտէ թէօքէզ գօմագ-
 լըղը Պալագա էօյրէտէն Պալ'ամըն թա'լիմինի թու-
- 45 թանլար վար : Հաքէզա սէնին եանընտա տախի
 պէնիմ իքրաս էթտիյիմ Նիգօլալիլէր թա'լիմինի
- 46 թուլթանլար վար : *Թէվպէ էյլէ . եօգսա սանա
 թէզ կէլիպ աղըմըն գըլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք է-
- 47 տէրիմ: Գուլաղը օլան քիմէ Բուհըն քիլիսէլէրէ
 սէյլէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ օլանա մահֆուզ
 մէնտէն եէմէլիլի իհսան էտիպ՝ անա պիր պէյաղ

*Պա'ւլաւէն՝ իմաի թէվպէ

Թաշ վերեճէյիմ, օլ Թաշըն իւզերինտէ տախի անը
ալանտան մա'տա քիմնէնին պիլմէտիյի պիր իսմ ի
ճէտիտ եազըլը աըր :

- 18 Վէ Թիաթիրէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյիսէն
եազ, Կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ' պաղ-
լարը խասս փիրինճէ պէնկղէր օլան Իպնուլլահ պէջ-
19 լէ պոյուրուր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհապէ-
Թինի վէ խըտմէթինի վէ իմանընը վէ սապըրնը հէմ
սօնկրաքի 'ամէլլէրին եվիլէքիլէրտէն զիյատէ օլու-
20 ղընը պիլիրիմ : Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհինտէ [պիր
ազ] տէյեճէյիմ վար . չիւնքի Նէպիյէ իմ' տէյէն
գարը Եէզապէլ զինա էթմէյի վէ փութ գուրպ-
նընտան եէմէյի Թա'լիմ էտէրէք , գուլարըմը իզ-
21 լալ էթմէսինէ պրազըրսըն : Վէ պէն անա քէնտի
ղինտընտան Թէվպէ իչիւն միւհլէթ վերտիմ իսէ
22 տէ, Թէվպէ էթմէտի : Իշթէ անը պիր եաթաղա ,
վէ անըն իլէ զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն
Թէվպէ էթմէտիլլէրի Թագտիրտէ' պէյիւք մու-
23 ղայագայա իլգա , Վէ էվլատընը մէվթ իլէ գաթլ
էտէճէյիմ . վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր պէյրէքլէր իլէ
գալպէրի Թէֆթիշ էտէն պէն իտիյիմի պիլէճէք-
լէր . վէ հէր պիրինիզէ ա'մալընըզա կէօրէ վերեճէ-
24 յիմ : Եւմա սիզ Թիաթիրէտէ պուլունտան սա'իլլէրէ
հէման պու Թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէ շէթա-
նըն 'ամագը 'ատտ էթտիլլէրի շէյլէրի պիլմէյէնլէրէ
տէրիմ քի' իւզերինիզէ ղաթրի եիւք գօմայաճա-
25 ղըմ, Մէյէր քի մալիք օլտըղընըլ շէյի Թա պէն
26 կէլինճէյէտէկին գապիլ ԹուԹասընըլ : Վէ ղալիպ
օլուպ' 'ամէլլէրիմի նիհայէթէտէկին հըֆղ էտէն քիմ'
սէյէ' պէն ֆէտէրիմ Թարաֆընտան ալտըղըմ կիպի

27 միլէթէր իւզերինէ հիւքիւմէթ վերէճէյիմ. Օւ
տախի տնէրէ տէմիր 'տաս իլէ 'հիւքիւմէթ էտէ-
ճէք," անէր տախի չէօմլէքճի գապլերի կիպի փարէ-
28 լէնէճէք տիր : Վէ քնա սապահ երլաղընը վերէ-
29 ճէյիմ : Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլերէ
սէյլէտէյինի իշիթսին :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Սարտիստէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ ,
Ալլահըն եէտի Բուհընա վէ եէտի երլաղա մալիք
օլան պէյլէ պուլուրուր . Սէնին 'ամէլլերինի' եա'նի
տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն' էօլիւ օլաղընը
2 պիլերիմ : Ույանըգ օլ , վէ պագըլլէ գալըպ էօմլէք
իւզրէ օլան շէյլերի գուվվէթլէնտիր . զիրա սէնին 'ա-
մէլլերինի Ալլահըն հուզուրընտա միւքէմմէլ պուլ-
3 մատըմ : Իմտի նաթըլ ալտըղընը վէ իշիթտէյինի
խաթընա կէթիր , վէ հըֆըգ էտերէք' թէվպէ էյ-
լէ . ույանըգ օլմատըղըն թագտիրտէ սէնին իւզէ-
րինէ խըսըզ կիպի կէլէճէյիմ , վէ իւզերինէ հան-
4 կը սա'սթտա կէլէճէյիմի պիլէմէյէճէքսին : Ֆա-
գաթ Սարտիստէ պիլէ էլպիսէլերինի քիրլէթմէմիշ
պիր գաչ քիմնէլերին պուլունուպ , պուլար պէ-
նիմ իլէ պերապեր պէյաղ էլպիսէ իլէ կէզէճէքէր ,
5 չիւնքի լայըգ տըրլար : Ղալիպ օլան քիմնէ պէյաղ
էլպիսէյի լապիս օլաճադ տըր , պէն տախի իսմինի
հոյաթ քիթապընտան ապլա մահվ էթմէյէճէյիմ ,
վէ անըն իսմինի փէտերիմին վէ մէլա'իքէսինին հու-

Եւ. կիւտէճէք ,

- 6 զուրընտա իգրար էտէճէյիմ : Գուլաղը օլան քիմ սէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :
- 7 Վէ Ֆիլատէֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ , Գուտտուս Վէ հագգ , վէ Տաուտըն անաթ . թարընա մալքը օլուպ՝ աշարղընը քիմսէ դափայա մազ , վէ դափատըղընը քիմսէ աշամազ օլան զաթ
- 8 պէօյլէ պույուրուր . Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիւրիմ . իշիթէ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին դափայամայաճաղը պիր աջգ գափու գօտոււմ , զիւրա պիր ազ գուվ վէթին օլարագ քէլամբմը հըֆզ էյլէտին , վէ իս .
- 9 միմի ինքեար էթմէտին : Իշիթէ Եհհադէ տէյլլ իքէն՝ անճադ քիզպէն Եհհուտի իզ՝ տէյէրէք , շէ . թանըն ճէմա՝աթընտան օլանլարը կէթիւրէճէյիմ . իշիթէ անլէրի կէթիւրիպ այազլարընըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլարըրարագ՝ անլէրէ սէնի սէփտիյիմի պիւ .
- 10 տիրէճէյիմ : Սապըրմըն քէլամբընը հըֆզ էյլէտիյին սէպէպտէն՝ պէն տաիի սէնի զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարը թէճրիւպէ իշիւն պիւթիւն տիւն . հանըն իւզէրինէ կէլմէք իւզըն օլան թէճրիւպէ
- 11 սա՝աթընտան հըֆզ էտէրիմ : Իշիթէ թէզ կէլիւրիմ . սէնտէ պուլոււնանը գազիլ թուլթ , օլմայա քի
- 12 պիրի թաճընը ալա : Ղալիպ օլան քիմսէյի Ալա-հըմըն հէյքէլինտէ 'իմաւ հափաճաղըմ՝ , վէ տըլթը տըլարը չըգմայաճադ տըր . վէ անըն իւզէրինէ Ալա-հըմըն իամինի , վէ Ալա-հըմ թարաֆընտան սէմատան նիւզուլ էտէն Ալա-հըմըն շէհրի՝ եէնի Եէրուշաղիմին իամինի , վէ պէնիմ եէնի իամիմի եա-
- 13 զաճաղըմ : Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին :
- 14 Վէ Լաօտիգիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ

- եազ , Օլ Ամին՝ օլ սատրգ վէ հագգ Շահիտ , Աւ-
 լահն խըլգաթընըն իպթիտասը պէջլէ պոչուրուր .
 15 Սէնին 'ամէլլէրինի պիլիրիմ քի՝ նէ սօղուգ նէ տէ
 սըճագ սըն . քեաշքի եա սօղուգ եա սըճագ օլա
 16 իտին , իմտի եա սօղուգ եա սըճագ օլմայըպ՝ ըլըգ
 օլտըղըն իչիւն սէնի աղղըմտան իսթիֆրաղ էտէ-
 17 ճէյիմ : Զէնկին իմ՝ վէ մալտար օլտում վէ պիր
 շէյէ միւհթաճ տէյիլ իմ՝ տէյիպ սէն պիչարէ վէ
 սէֆիլ վէ ֆուգիր վէ քէօր վէ չըփլագ օլտըղընը
 18 պիլմէտիյին էճլտէն , Սանա նասիհաթ էտէրիմ քի
 զէնկին օլմագ իչիւն աթէշտէ գալ օլունմոշ ալ-
 թուն , վէ կիյինիպ չըփլագըղընըն 'այըպը կէօրիւն-
 մէմէսի իչիւն՝ պէյաղ էլպիսէ պէնտէն սաթուն ա-
 լասըն , վէ կէօրմէն իչիւն կէօղլէրինէ իլաճ գոյա-
 19 սըն : Պէն պիլ ճիւմլէ սէվտիյիմ քիմսէլէրի թա'ղիր
 վէ թէ'տիպ էտէրիմ . իմտի զայրէթլի օլուպ՝ թէվպէ
 20 էյլէ : Իշթէ գափուտա տուրուպ չալըյօրըմ . էյէր
 պիր քիմսէ սէսիմի իշիտիր տէ գափույը աչար իսէ ,
 անըն եանընա կիրէրիմ , վէ պէն անըն իլէ՝ օլ տա-
 21 խի պէնիմ իլէ ագշամ թա'ամը էտէճէյիլ : Ղա-
 լիպ օլանա պէնիմ իլէ թախթըմաա օթուրմագըղը
 իհսան էտէճէյիմ , նիթէքիմ պէն տախի զալիպ օ-
 լուպ՝ փէտէրիմ իլէ անըն թախթընտա օթուր-
 22 տում : Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհն քիլիսէլէրէ
 սէյլէտիյինի իշիթսին :

- 4 Պու շէյլէրտէն սօնկրա կէօրտիւմ քի սէմատա ա-
 չըլմը պիր գափու վար խաի , վէ պօրու սէտասը

Կիպի պէնիմ իլէ օկոյէշտիյինի իշիթմիշ օլտրղըմ՝
 էվվէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ , վէ պունտան սոնկ-
 րա վաղը՝ օլաճագ շէյլէրի սանա կէօթէրէյիմ՝
 2 տէտի : Վէ տէր 'ազապ իւզէրիմէ Բուհ կէլտի ,
 վէ իշիթէ օկմատա գուրուլմուշ պիր թախթ վէ թախ.
 3 Թըն իւզէրինտէ պիր օթուրան վար իտի : Վէ օլ
 օթուրան կէօրինիւշտէ եէշիմ՝ վէ գըրմըղը 'ազիգ
 թաշընա պէնկզէր իտի . վէ թախթըն էթրաֆընտա
 կէօրինիւշտէ զիւմրուտէ պէնկզէր դավլը դուզահ
 4 վար իտի : Վէ թախթըն էթրաֆընտա եիրմի տէօրթ
 թախթ պուլունուպ՝ օլ թախթլարըն իւզէրինտէ
 տախի պէյաղ էլլիսէյի լապիս՝ վէ պաշլարընտա
 ալթուն թաճլարը օլտն եիրմի տէօրթ իլսիյար
 5 օթուրմուշ [կէօրտիւմ] : Վէ թախթտան շիմէր-
 լէր վէ կիւրիւլթիւլէր վէ սէտալար չըգոյօր իտի ,
 վէ թախթըն էօնիւնտէ՝ Ալլահըն եէտի Բուհը օ-
 լան՝ եանըպ 'ալէվլէնէն եէտի գանաիլ վար իտի :
 6 Վէ թախթըն էօնիւնտէ պիլուրա պէնկզէր սիրէ-
 տէն պիր տէնիզ օլուպ՝ թախթըն օրթասընտա վէ
 թախթըն էթրաֆընտա էօնիւ վէ արգատը կէօզլէր
 7 իլէ տօլու տէօրթ զիրուհ վար իտի : Վէ պիրինճի
 զիրուհ արսլանա պէնկզէր , վէ իքինճի զիրուհ պու-
 ղաղույա պէնկզէր , վէ իշիւնճիւ զիրուհըն եիւզիւ
 ինսան էիւլէ- կիպի , վէ տէօրտիւնճիւ զիրուհ օւ-
 8 չան գարթալա պէնկզէր իտի : Վէ տէօրթ զիրու-
 հըն հէր պիրինին էթրաֆընտա ալթըշար գանատը
 պուլունուպ՝ իշ թարաֆտան կէօզլէր իլէ տօլու ի-
 տիլէր , վէ կէճէ կիւնտիւզ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք
 Գուտտուս , Գուտտուս , Գուտտուս , մէվճուտ օլ-
 մուշ վէ օլան վէ օլաճագ , վէ հէր շէյէ գատիբ

- 9 Բապպ Ալլահ՝ տերէր իտի : Վէ զերուհար թախ-
թըն իւզերինտէ օթուրանն վէ իւ էլ էպէտ հայկ օ-
լանա համա վէ 'իզգէթ վէ շիւքը 'արդ էթտիք-
10 լէրինտէ՝ Օլ էիրմի տէօրթ իխթիյար թախթըն
իւզերինտէ օթուրանըն հուզուրընտա եէրէ գափա-
նըպ, իւ էլ էպէտ հայկ օլանա սէճտէ գըլարլար ,
11 վէ թաճլարընը թախթըն էօնիւնէ պրաղըպ՝ Եա
Բապպ, համա ու 'իզգէթ վէ գուտրէթ ալմաղըղա
լայըգ սըն , զիրա հէր շէյի սէն խալգ էյլէտին , վէ
սէնին իրատէթին իլէ մէվճուտ տըր , վէ խալգ օ-
լունտըլար՝ տերէր իտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէ իչէրիտի
վէ արգասը եաղըմըշ վէ եէտի միւհըր իլէ միւհը-
2 լէնմիշ պիր քիթապ կէօրտիւմ՝ Վէ՝ քիթապը ա-
չըպ միւհըրլէրինի չէօղմէյէ լայըգ քի՞մ տիր՝ տէյիւ
պիւլէնտ ալաղ իլէ նիտա էտէն պիր գուվլէթլի
3 մէլէք կէօրտիւմ՝ Վէ կէրէք սէմատա վէ կէրէք
զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա՝ քիթապը աչմաղա եա-
խօտ անա նաղար գըլմաղա քիմնէ միւզթէտիր տէ-
4 յիւ իտի : Վէ քիթապը աչմաղա [վէ օգուճաղա]
եախօտ անա նաղար գըլմաղա քիմնէ լայըգ պուլուն-
մատըղը իչիւն՝ պէն զիյատէսիլլէ աղըպօր իտիմ :
5 Վէ իխթիյարլարտան պիրի պանա տէտի քի՞ Աղ-
լամա , իշթէ Տաուտըն ասլը օլուպ Եէհուտա սըպ-
թընտան օլան Արսլան՝ քիթապը աչըպ եէտի միւհ-
6 ըիւնիւ չէօղմէյէ զաֆէրեապ օլտու : Վէ թախթ
իլէ տէօրթ զերուհըն օրթասընտա վէ իխթիյարլա-

րըն օրթաարնտա եէտի պոչնուզա, վէ Ալլահն
 պիւթիւն ղէմինէ իրաւ օլունան եէտի Բուհը օլան
 եէտի կէզէ մայիք օլարագ, քէ'էննէհու ղէպհ օ-
 7 լունմուշ պիր Գուզու տուրույօր կէօրտիւմ: Օլ
 տախի կէլիպ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէն
 8 քիթապը ալար: Վէ քիթապը ալարը կիպի, օլ
 տէօրթ ղիրուհ վէ հեր պիրինին եէտինտէ պիր թան-
 պուր վէ մուգատտէպէրին տու'ալարը օլան պու-
 խուր իլէ տօլու ալթուն թապար պուլունան օլ եիրմի
 տէօրթ իսթիյար Գուզունըն հուզուրնտա եէրէ
 9 գափանտըլար: Վէ պիր եէնի թէսպիհ թէրէնիւմ
 էտէրէք՝ ֆիթապը ալպ միւհրէրինի աշմաղա լըյը
 սըն, չիւնքի ղէպհ օլունտըն, վէ գանըն իլէ պիրի
 Ալլահա հեր գապիլէ վէ լիսան վէ գալմ վէ միլէթ
 10 իշինտէն իշթիրա էլլէտին, վէ պիզէ Ալլահըմըն
 հուզուրնտա միւլուք վէ քէհէնէ էլլէտին, պիզ
 տախի ղէմին իւղէրինտէ սալթանաթ էտէճէյիլ
 11 տէրէր իտի: Վէ կէօրտիւմ, վէ թախթ իլէ ղի-
 բուհար վէ իսթիյարլարըն էթրաֆընտա չօք մի-
 լէքէրին սէսինի իշթտիմ. անլէրին միգտարը տու-
 խի օն պին քէրրէ օն պինլէր վէ պինլէրճէ պին-
 12 լէր օլուպ՝ պիւլէնտ ալաղ իլէ՝ Զէպհ օլունմուշ օ-
 լան Գուզու գուտրէթ վէ ղընա վէ հիքմէթ վէ
 գուվիլէթ վէ 'իզզէթ վէ համտ վէ պէրէքէթի
 13 ալմագըղա լըյըգ տըր՝ տէրէր իտի: Վէ սէմատա
 վէ ղէմինտէ վէ ղէմին ալթընտա պուլունան հեր պիր
 մախլուգըն, վէ տէնիզտէ օլանլարըն, վէ անլէրտէ
 պուլունան քեաֆֆէ ի մէվճուտաթըն՝ թախթտա
 օթուրան իլէ Գուզույա պէրէքէթ վէ 'իզզէթ վէ
 համտ վէ գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ մախուս

11 տրը՝ տէտիքլէրինի իշիթտիմ։ Օլ տէօրթ զիրուհ տախի՝ Ամին տէտիլէր, վէ [օլ եիրմի տէօրթ] իւթիյար եէրէ գափանըպ (էպէտ իւլ տպատ հայլ օլանա) սէճտէ գըլտըլտըր։

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Գուզու միւհըլէրտէն պիրինի աչտըղընտա՝ կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհըարտան պիրինին կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի պիր սէս իլէ՝ կէլ տէ
- 2 պադ՝ տէտիյինի իշիթտիմ։ Վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյադ աթ վար իտի, վէ անա ռաքիպ օլանըն պիր եայը օլուպ՝ անա պիր թաճ վէրիլտի, վէ զալէպէ էտէրէք վէ զալէպէ էթմէք իւզըն չըգտը կիթտի։
- 3 Վէ իքինճի միւհըլէրտա, իքինճի զի-
- 4 ռուհըն՝ կէլ [վէ պադ՝] տէտիյինի իշիթտիմ։ Վէ պաշգա պիր ալ աթ չըգտը. վէ անա ռաքիպ օլան քիմսէ ադէլէրին պիրի պիրինի գաթլ էթմէլէրի իչիւն, զէմինտէն տապիշի գալտըրմաղա մէ՛մուր օլաու, վէ անա պիր պէօյիւք գըլըճ վէրիլտի։
- 5 Վէ իւչիւնճիւ միւհըլէրտա, իւչիւնճիւ զիրուհըն՝ կէլ տէ պադ՝ տէտիյինի իշիթտիմ. վէ կէօրտիւմ քի պիր սիյահ աթ, վէ անա ռա-
- 6 քիպ օլանըն էլինտէ պիր միզան վար իտի։ Վէ՝ Պիր էօլչէք պուղտայ պիր տինարա, վէ իւչ էօլչէք արփա պիր տինարա օլոււն. վէ զէյթուն եաղը իլէ շէրապա զարար էթմէյեսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհ արասընտան պիր սէս իշիթտիմ։
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհըլէրտա՝ կէլ

- տե պառ՝ տէյիւ տէօրտիւնճիւ զիրուհնն սէսինի
 8 իշխութիւմ: Վէ կէօրտիւմ քի պիր սարը աթ վար
 իտի, վէ անս րաքիպ օլանըն տար Էօլիւմ իտի,
 վէ Հավիյէ անըն արտը սըրա կիտիյօր իտի, վէ գը-
 լըճ իլէ վէ գըթլըգ իլէ վէ էօլիւմ իլէ վէ եէրին
 վուհուշը իլէ էօլտիւրմէք իչիւն՝ անլէրէ զէմինին
 պիր րուպ'ը իւզէրինէ գուտրէթ վէրիլտի:
 9 Վէ պէշէնճի միւհըրիւ աշտըղընտա՝ Ալլահըն
 քէլամը վէ քէնտիլէրտէ պուլունան շէհատէթ իչիւն
 գաթլ օլունմուշլարըն ճանլարընը մէզպահնն ալ-
 10 թընտա կէօրտիւմ: Վէ պիւլէնտ ավաղ իլէ Ֆէր-
 հատ էտիպ՝ Էյ Գուտտուս վէ Հադգ րապղ, նե՞
 վազթա գատար հիւքմ էթմէզսին, վէ զէմին իւ-
 զէրինտէ սաքին օլանլարտա՞ն գանըմըզըն ինթիգա-
 11 մընը ալմաղսըն՝ տէրլէր իտի: Վէ անլէրին հէր
 պիւրինէ պէյաղ խիլ'աթ վէրիլիպ՝ քէնտիլէրի կիպի
 գաթլ օլունաճադ օլան րէֆիգլէրի վէ պիրատէրէ-
 րինին՝ ադէ-դէ տաթի թէմում օլունճայատէկին տահա
 պիր միւտտէթ իսթիբաշաթ էթսինլէր՝ տէնիլտի:
 12 Վէ ալթընճը միւհըրիւ աշտըղընտա՝ կէօրտիւմ
 քի պիր պէջիւք զէլզէլէ օլուպ, կիւնէշ պիր գըլ
 չուվալ կիպի օիյաշ օլաքադ, *այ տաթի՝ գան կիպի
 13 օլտու. Վէ սէմանըն երլտըղլարը, շէտիտ րիւզ-
 կեարտան ասլանան ինճիր աղաճը քէնտի խամ
 ինճիրլէրինի տէօքտիւյիւ կիպի, եէրէ տիւշտիւլէր:
 14 Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թումար կիպի չէքիլտի,
 հէր տաղ վէ աստա տաթի եէրլէրինտէն հարէքէթ
 15 էյլէտի: Վէ միւլուք ք զէմին վէ քիւպէրա վէ զէն-

*Պաղաւտ՝ այ տաթի քիւլլիյէն

- կինէր վէ պինպաշըլար վէ էսհապ և գուտրէթ վէ
 հեր գուլ վէ հեր հիւրը մաղարալարտա վէ տաղ-
 16 լարըն գոյալարընտա կիզլէնիպ, Տաղարա վէ գա-
 յալարա՝ իւզէրիմիզէ տիւշիւպ պիզի թախթաա
 օթուրանըն հուզուրընտան վէ Գուզուընըն զաղա-
 17 պընտան կիզլէյինիզ . Զիրա անըն զաղապընըն 'ա-
 զիմ կիւնիւ կէլտի, վէ քի՞մ տուրա պիլիբ՝ տէր-
 լէր իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն ոօնկրա դարա իւզէրինէ վէ
 տէնիզ իւզէրինէ վէ պիր աղաճ իւզէրինէ ըիւղ-
 կեսը էսմէմէսի իշիւն, զէմինին տէօրթ քէօշէսին-
 տէ տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ ըիւզկիէարլարընը
 2 թուլթմադտա օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ : Վէ
 հայ Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլարապ՝ շարգ
 թարաֆընտան չըգմադտա օլան զայրի պիր մէլէք
 կէօրտիւմ . պու տախի դարայա վէ տէնիզէ զէյան
 վէրմէյէ մէ՛մուր պուլունան օլ տէօրթ մէլէյէ պիւ-
 3 լէնտ ավազ իլէ չաղըրարապ, Թա պիզ Ալլահը-
 մըզըն գուլլարընըն ալընլարը իւզէրինէ միւհր վու-
 բունճոյատէկին սիզ գարայա վէ տէնիզէ վէ տ-
 4 զաճլարա զէյան վէրմէյինիզ՝ տէտի : Վէ միւհրլէ-
 նէն քիմնէլէրին միգտարընը իշիթտիւմ . պէնի իս-
 բայէլին ճիւմլէ սըպլթլարընտան եիւզ գըրգ տէօրթ
 5 պին քիմսէ միւհրլէնտի . Եա՛նի Եէհուտա սըպ-
 թընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի . Բաու-
 պէն սըպլթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի .
 Ճաա սըպլթընտան օն իքի պին քիմսէ միւհրլէնտի :

- 6 Աւէր սրպթընտան օն իբի պին քիմնէ միւհրլէնտի .
 Նէֆթալիմ՝ սրպթընտան օն իբի պին քիմնէ միւհր-
 լէնտի . Մոնաոսս սրպթընտան օն իբի պին քիմնէ
 7 միւհրլէնտի . Սիմ'օն սրպթընտան օն իբի պին
 քիմնէ միւհրլէնտի . Լավի սրպթընտան օն իբի պին
 քիմնէ միւհրլէնտի . Իսաքար սրպթընտան օն իբի
 8 պին քիմնէ միւհրլէնտի . Չէպուլօն սրպթընտան օն
 իբի պին քիմնէ միւհրլէնտի . Եռսուֆ սրպթըն-
 տան օն իբի պին քիմնէ միւհրլէնտի . Պէնեամին
 սրպթընտան օն իբի պին քիմնէ միւհրլէնտի :
- 9 Պու շէյլերտէն սօնկրա կէօրտիւմ՝ քի ճիւմէ
 միլլէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գավմլար վէ լիսանլար-
 տան օլարագ քիմնէնին սայամարղը պիր պէոյիւք
 ճէմաւաթ պէյաղ խիլ'աթլարը լապիս , վէ էլլէրին-
 տէ խուրմա տալլարը պուլունտրղը հայտէ՝ թախ-
 թըն էօնիւնտէ վէ Գուզուներն հուզուրընտա տու-
 10 բուպ , Պիւլէնտ ավազ իլէ՝ Խէլաս թախթտա օ-
 թուրան Ալահըմըզա վէ Գուզուլյա մախսուս տըր՝
 11 տէյիւ նիտա էտէյօրլար իտի : Վէ ճէմի'ի մէլա'ի-
 քէ թախթըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէօրթ զիւու-
 հըն էթրաֆընտա տուրլյօրլար իտի , վէ թախթըն
 էօնիւնտէ եիւզ իւսթիւ գափանարագ , Ալահա
 12 սէճաէ գըլլպ' Ամին . պէրէքէթ վէ համտ վէ հիքօ
 մէթ վէ շիւքը վէ 'իզզէթ վէ գուտրէթ վէ գուվ-
 վէթ էպէա իւլ ապատ Ալահըմըզա մախսուս տըր .
 13 Ամին՝ տէտիլէր : Վէ իխթիյարլարտան պիրի պա-
 նա խիթապէն՝ Պէյաղ խիլ'աթլարը լապիս պու-
 քիմնէլէր քիմլէ՞ր տիր , վէ նէ՞րէտէն կէտիլէր՝
 14 տէտի : Պէն տախի անա՝ Էյ էֆէնտիմ՝ , ոէն պի-
 լիբսին՝ տէտիմ . վէ պանա տէտի քի՝ Պուսլար օլ

պէջիւք մուղայագատան կէլէնէր տիր, վէ խիւ-
 'աթլարընը երյգայըպ' Գուզունըն գանընտա պե-
 15 յազ էթտիլէր: Պու սէպէպաէն Ալլահըն թախթը
 էօնիւնտէ տիրէր, վէ հէյքէլինտէ կէճէ կիւնտիւզ
 անա 'իպատէթ էտէրէր. թախթտա օթուրանըն
 մէսքէնի աախի իւզէրլէրինտէ սայէպան օլաճագ
 16 տըր. Արթըզ նէ աճըգաճագլար, նէ տէ սուսայա-
 ճագլար տըր. անլէրի նէ կիւնէշ նէ տէ պիր նէվ'ի
 47 հէրարէթ վուրաճագ տըր. Զիրա թախթըն օրթա-
 սընտա օլան Գուզու անլէրի կիւտիւպ' անլէրի տի-
 րի աու փունարլարընա կէօթիւրէճէք տիր. Ալլահ
 աախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ եաշընր սիլէճէք տիր:

ՊԱՊ 8

4 Վէ եէտինճի միւհրիւ աշտըղընտա ռէմատա եա-
 րըմ' աա'աթ գատար սիւքիւթ վագը' օլաու:
 2 Վէ Ալլահըն հուզուրընտա տուրան եէտիմէլէ-
 յի կէօրտիւմ, վէ տնլէրէ եէտի պօրու վէրիլտի:
 3 Վէ էլինտէ պիր ալթուն պուխուրտան օլարագ
 տիկէր պիր մէլէք կէլիպ' մէզպահըն եանընտա տուր-
 տու. վէ ճիւմէ մուգատտէսլէրին տու'ալէրի իլէ
 պէրապէր թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզ-
 պահըն իւզէրլինտէ 'արզ էթմէք իւզըն անա չօգ
 4 պուխուր վէրիլտի: Վէ պուխուրըն տիւմանը մու-
 գատտէսլէրին տու'ալէրի իլէ պէրապէր մէլէյին է-
 5 լինտէն Ալլահըն հուզուրընա չըգտը: Վէ մէլէք
 պուխուրտանը ալըպ' անը մէզպահըն աթէշինտէն
 տօլտուրարագ, զէմին իւզէրլինէ աթար, վէ սէտա-
 լար վէ կիւրիւլթիւլէր վէ շիմէքլէր վէ զէլզէ

- 6 վուգու՝ պուլտու : Վէ էլէրինտէ եէտի պօրու պուլտանն եէտի մէլէք պօրու չալմաղա հազըլլանտըլար :
- 7 Վէ պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , գտն իլէ մախլուլթ սօլու վէ աթէշ օլուպ՝ ղէմինէ աթըլտը . վէ աղաճլարըն սիւլսիւ եանըպ՝ եէշիլ օթըն քեաֆֆէտի եանտը :
- 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա , քէ'եննէ . հու աթէշտէ եանան պէշիւք պիր տաղ տէնիլէ :
- 9 աթըլըպ՝ տէնիլին սիւլսիւ գտն քէսիլտի . Վէ տէ . նիլտէքի զիրուհ մախլուգաթըն սիւլսիւ էօլուպ՝ կէմիլէրին տախի սիւլսիւ թէլէֆ օլտու :
- 10 Վէ իւզինճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա , սէմա . տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէշիւք պիր երտըլ տիւշիւպ՝ ըրմազլարըն սիւլսիւ իւղէրինէ վէ սու :
- 11 փուշարլարընն իւղէրինէ տիւշտիւ : Վէ օլ երլտըլըն ատընա ֆէլին տէնիլիր . վէ սուլարըն սիւլսիւ փէլին օլուպ՝ օլ սուլար աճը օլտըլարը իլին , անլէրին սէպէպիլլէ չօգ ատէմ էօլտիւ :
- 12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա , կիւնէշին սիւլսիւ վէ սյըն սիւլսիւ վէ երտըլարըն սիւլսիւ վուրուլտու , շէշլէ քի անլէրին սիւլսիւ գարարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւղին սիւլսիւնն սյտընլըղը օլմայա :
- 13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր իմէլէյին սէմա օրթաընտա ուշուպ , պիւլէնտ ափաղ իլէ՝ Օլ չալաճաֆ օլան իւշ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտալարը սէպէպինտէն՝ վա՛յ , վա՛յ , վա՛յ եէր իւղէրինտէ սաքին օլանլարա՝ տէտիլինի իշիթտիւմ :

*Պա'ղըն՝ ղէմինն սիւլսիւ եանտը , վէ աղաճլարըն
 †Պա'ղըն՝ գարթալըն

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրու չալարդատա , պիր երւ-
տըզըն սէմոտտան զէմին իւղէրինէ տիւշմիւշ իտիյի-
նի կէօրտիւմ , անա տախի հաւիյէնին գույուսընըն
- 2 անախթարը վէրիլտի : Վէ հաւիյէնին գույուսընը
աչտըգտա , գույուտտան պէօյիւք քիւլխան թիւթիւ-
նիւ կիպի պիր տիւման չըգտը . վէ գույուսըն տիւ-
- 3 մանընտան կիւնէշ վէ հաւա գարարտը : Վէ օլ
տիւմանտան զէմին իւղէրինէ չէքիրկէլէր չըգըպ ,
անլէրէ զէմինին 'ագրէպլէրինտէ օլան գուտրէթ
- 4 կիպի գուտրէթ վէրիլտի : Վէ անլէրէ էմր օլունտու
քի' եերին օթընա վէ հիչ պիր եէշիլլիյէ վէ հիչ
պիր աղաճա տէյիլ , անճագ ալընլարը իւղէրինտէ
Ալլահըն միւհրիւ պուլունմայան ատէմլէրէ զէյան
- 5 վէրէլէր : Վէ անլէրի գաթլ էթմէլէրինէ տէյիլ ,
անճագ պէշ այ գատար թա'ղիպ էթմէլէրինէ էմր
օլունտու , վէ էթտիքլէրի 'աղապ 'ագրէպին պիր
առէմի սօգտըզընտա հասըլ օլան 'աղապ կիպի
- 6 իտի : Վէ օլ կիւնլէրաէ ատէմլէր էօլիւմիւ արա-
յաճագլար , ամմա պուլմայաճագլար տըր . վէ էօլ-
մէյի արզըւ էտէճէքլէր , ամմա էօլիւմ անլէրաէն
- 7 դաչաճագ տըր : Վէ չէքիրկէլէրին չէքի ճէնկէ հա-
ղըրլանմըշ աթլարա պէնկզէր օլուպ' պաշլարընտա
'ալթունա պէնկզէր" թաճլար կիպի պիր շէյ պու-
- 8 լունուպ' եիւզլէրի առէմ եիւզլէրի կիպի իտի . Վէ
սաշլարըն նիսա սաչը կիպի օլուպ' տիշլէրի արսլան

* Պա'ղլու' ալթուն

- 9 Դէպի կիպի իտի . Վէ տէմիր զըրիս կիպի զըրիւարը
վար իտի . վէ գանատլարընըն սէտաուը ճէնկէ գօ-
շար պիր խալլի աթ 'արապալարընըն կիւրիւթիւսիւ
10 կիպի իտի : Վէ 'ազըէպլէրէ պէնկղէր գույուրգլա-
րը վէ գույուրգլարընտա տիքէնլէրի պուռուռուպ'
ատէմլէրէ պէշ այ զարար վէրմէյէ գուտրէթլէրի
11 վար իտի : Վէ պուռնար իւզէրինէ փատիշաճ վար
աւըր , եա'նի հապիլէնին մէլէյի , անըն իսմի տաթի
'իպրանիճէ լպատտօն վէ Եռնանիճէ լպօլէօն տըր :
12 Պիրինճի վայ կէչտի . իշթէ պուռնտան սօնկրա իքի
վայ տաճա կէլիր :
- 13 Վէ ալթընճը մէլէք պօրու չալտրգտա , էլինտէ
14 պօրու օլան ալթընճը մէլէյէ խիթապէն' Օլ պէօ-
յիւք Գրաթ ըրմաղընտա պաղըր օլան տէօրթ մէ-
լէյի չէօզլ տէյիւ Ալլաճըն հուզուրընտա օլան ալ-
թուռ մէզպաճըն տէօրթ պույնուղընտան կէլէն պիր
15 սէս իշիթտիմ : Վէ ատէմլէրին սիւլիւնիւ էօլ-
տիւրմէք իւզրէ , սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
իչիւն հազըրլանմըշ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօ-
16 զիւլաիւլէր : Վէ սուվարի 'ապքէրին միգտարը իքի
տէֆ'ա օն պին քէրրէ օն պին օլարագ , անլէրին
17 միգտարընը իշիթտիմ : Վէ բույատա աթլարը վէ
իւզէրլէրինէ բաքիպ օլանլարը պէօյլէ կէօրտիւմ քի
աթէշ վէ մօր եապութ վէ քիւքիւրտ քէնլէրի
զըրիւարը վար իտի , վէ աթլարըն պաշլարը արալան
պաշլարը կիպի օլուպ , աղղլարընտան աթէշ վէ
18 տիւման վէ քիւքիւրտ չըգայօր իտի : Պու իւչտէն'
եա'նի անլէրին աղղլարընտան չըգտն աթէշ վէ
տիւման վէ քիւքիւրտտէն ատէմլէրին սիւլիւ հէ-
19 լար օլտու : Զիրա անլէրին գուտրէթի աղղլարըն

- տա փէ գույրուգլարընտա տըր , չիւնքի գույրուգ-
լարը երւանա պէնդէյիպ , պաշարը վար տըր , փէ
20 պուշլար իլէ զարար էտէրլէր : Վէ պագի գալան
ատէմլէր , քի պու պէլալարտան հէլաք օլմատըլար ,
ճիննլէրէ , փէ կէօրմէյէ փէ իշիթմէյէ փէ եիւրիւմէ-
յէ միւգթէտիր օլմայան սլթուն փէ կիւմիւշ փէ պա-
գըր փէ թաշ փէ աղաճտան օլան փութլարա սէճտէ
էթմէմէլէրի իշիւն՝ էլլէրինին 'ամէլլէրինտէն թէվ-
21 պէ էթմէտիլէր : Հէմ տէ քէնտի գաթլ փէ սիհր փէ
ղինա փէ սըրգաթլարընտան թէվպէ էթմէտիլէր :

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պուլութ կիյինմիշ փէ պաշընտա գավսը գու-
ղահ օլուպ՝ փէ եիւզիւ կիւնէշ կիպի , այագլարը
տախի աթէշ տիրէքլէրի կիպի օլարագ , սէմատուն
նազիլ օլմագտա օլան տիկեր գուվիլէթլի պիր մէլէք
2 կէօրտիւմ՝ Վէ էլինտէ աշըգ պիրքիւշիւքքիթապ
թութարագ՝ սաղ ալաղընը տէնիզ իւզէրինէ , սօ-
3 լընը տախի գարա իւզէրինէ գոյուպ՝ Արսլանըն կէօ-
միւրտէնմէսի կիպի պիւլէնտ ավսզ իլէ նիտա էյ-
լէտի . փէ նիտա էյլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւրիւլ-
4 թիւսիւ քէնտի սէտալարըյլէ սէյլէտիլէր : Վէ
եէտի կիւրիւլթիւլէր [քէնտի սէտալարըյլէ] սէյլէ-
տիքտէ , պէն եաղաճագ օլտում . փէ [պանա՝] Եէտի
կիւրիւլ թիւնիւն սէյլէտիքլէրինի միւհրլէ , փէ ան-
լէրի եաղմա՝ տէյէրէք սէմատուն պիր սէս իշիթտիւմ :
5 Վէ տէնիզ իւզէրինտէ փէ գարա իւզէրինտէ տուր-
մագտա կէօրտիւլիւմ օլ մէլէք *էլինի սէմայա գալ-

*Պա'ււււ՝ սաղ էլինի

- 6 տըրըպ՝ Սէմայը վէ անտէ օլան շէյլէրի , վէ գէմինի
վէ անտէ օլան շէյլէրի , վէ տէնիզի վէ անտէ օլան
շէյլէրի խալգ էտէն վէ էպէտ իւլ ապատ հայկ օ-
լանըն հազգը իշիւն եէմին էթտի քի աըթըզ վա-
7 գըթ օլմայաճագ տըր . Լաքին եէտինճի մէլէյին
սալթը կիւնլէրինտէ , եա'նի պօրուսընը չալաճաղը
վագըթտա , Ալլահըն սըրըր՝ քէնտի գուլլարը օլան
փէյլամպէրլէրէ թէպշիր էյլէտիյի իւզրէ իթմամ
օլունաճագ տըր :
- 8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիյիմ սէս եինէ պանա
խիթապէն՝ կիթ , տէնիզ վէ գարա իւզէրինտէ
տուրան մէլէյին էլինտէ օլան օլ աչըզ քիւչիւք
9 քիթապը ալ տէտի : Վէ մէլէյին նէղտինէ կիտիպ
անա՝ Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ .
օլ տախի պանա՝ Ալ վէ եէ , վէ սէնին գարննտա
աճըլըզ հասըլ էտէճէք իսէ տէ , աղղընտա պալ
10 կիպի թաթըլ օլաճագ տըր՝ տէտի : Վէ օլ քիւ-
չիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն ալըպ եէտիմ , վէ
աղղըմտա պալ կիպի թաթըլ իտի իսէ տէ , անը
11 եէտիքտէն սօնկրա գարնըմտա աճըլըզ օլտու : Վէ
պանա՝ Նինէ չօգ գալմլար վէ միլէթլէր վէ լիսան-
լար վէ մէլէքլէր հազգընտա փէյլամպէրլէք էթ-
մէքլէյին կէրէք տիր՝ աէտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պանա 'ասայա պէնգէր պիր գամըշ վէրիտի .
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալգ , վէ Ալլահըն
հէյթէլինի վէ մէղպահը վէ իշինտէ սէճտէ էտէնէ-
2 րի էօլը : Վէ հէյթէլին խարիճինտէ օլան հալլըպը

- պրագըրպ՝ անը էօլչմէ, զիրա օ՛ թա՛իֆէլէրէ վերիւ-
միշ տիր. անլէր տախի մոլգատտէս շէհրի գըրգ-
- 3 իքի այ. փայիմալ էտէճէքլէր տիր: Պէն տախի իքի
շահիտիմէ Գաթէն վէրէճէյիմ, անլէր տախի չուլ
կիլինմիշ օլտըգլարը հալտէ՝ պին իքի եիւզ ալթմիշ
- 4 կիւն փէյղամպերլիք էտէճէքլէր տիր: Զէմինին Բապ-
պը հուզուրընտա օլ տուրան իքի ղէյթուէն աղաճը
- 5 վէ իքի շէմ՝տան պուշլար տըր: Վէ էյէր անլէրէ
պիր քիմնէ զարար վէրմէք իսթէրսէ, անլէրին աղ-
զընտան ալթէշ չըգըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէլէֆ էտէր.
- 6 վէ էյէր անլէրէ պիր քիմնէ զարար վէրմէք իսթէր-
սէ, պէյլէճէ գաթլ օլուշմասը լաղըմ տըր: Պուշ-
լարըն քէնտի փէյղամպերլիքլէրի էյամընտա եաղ-
մուր եաղմամասը իչիւն՝ կէյիւ գափամաղա գուտ-
- րէթի վար, վէ սուլարըն իւզէրինէ՝ անլէրի գանա
թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իսթէտիքլէրի վագըթ ղէ-
մինի հէր նէվ՛ի պէլայա ուղըալթմաղա գուտրէթ-
- 7 լէրի վար իտի: Վէ քէնտի շէհատէթլէրինի իթ-
մում էթտիքլէրի ղէման, հափիյէտէն չըգան ճանա-
վար անլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ զալիպ կէլէրէք,
- 8 անլէրի գաթլ էտէճէք տիր: Վէ ճէսէտլէրի բու-
հանիճէ Սատում վէ Մըսըր տէնիլիպ՝ Բապպըմըղըն
տախի սալպ օլուշտըղը պէյիւք շէհրին մէյտանըն-
- 9 տա Եաթմափլար Դըր: Վէ գափմար վէ գապիլէլէր
վէ լիսանլար վէ միլլէթլէրտէն պա՛ղը քիմնէլէր ճէ-
սէտլէրինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր էտիպ՝ ճէսէտ-
- լէրինին գապրա գօնուլմասընա բուխսաթ վէրմէյէ-
- 10 ճէքլէր տիր: Վէ պու իքի փէյղամպեր ղէմին իւ-
զէրինտէ սաքին օլանլարը թա՛ղիպ էթտիքլէրի ի-
չիւն, ղէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլար անլէրտէն

տօլայր շատ ու մեքուր օլուպ՝ պիրի պիրինէ
հետիւնէր տախի կէօնտէրէճէքէր տիր :

11 Վէ օլ իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնկրա , տէ-
րունէրինէ Ալլահ թարաֆընտուն հայաթ բուհը
կիրմէքէ այաղա գալգալար . վէ անլէրի կեօրնէ .

12 Էրին իւղէրինէ պէօյիւք խալֆ տիւշտիւ : Վէ՝
Պուրպա 'ուրուճ էտինիզ՝ տէյիւ սէմաւան պիր
պէօյիւք սէս իշիտիպ , պիր պուլութ իւէ սէմայա
ուրուճ էթտիլէր , տիւշմէնլէրի տախի անլէրի

13 կեօրտիւլէր : Վէ օլ սա'աթտա պէօյիւք պիր
զէլլէլէ վուգու՝ պուլուպ՝ շէհրին օնտա պիրի էր-
բըլար , վէ զէլլէլէտէ ետի պին նուֆուս թէլլֆ
օլարագ , պագիլէրի տախի խալֆ էտիպ սէմանըն

14 Ալլահընա համա էթտիլէր : Իքինճի վայ կէշի .
իշթէ իւչիւնճիւ վայ թէզ կէլիր :

15 Վէ եէտինճի մէլէք պօրու չալարգտա՝ Տիւնեա-
նըն մէմալէքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու ,
վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէք տիր՝
տէյերէք , սէմաւա պէօյիւք սէտալար վուգու՝ պուլ-

16 տու : Վէ Ալլահըն հուգուրընտա քէնտի թախթ-
լարը իւղէրինտէ օթուրան օլ էիրմի տէօրթ իի-
թիյար էիւզ իւսթիւ գափանտըլար , վէ Ալլահա

17 սէճտէ գըլպ տէտիլէր քի՝ Եա մէվճուտ օլան վէ
օլմուշ [վէ օլաճագ] վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Աւ-
լահ , սանա շիւքը էտէրիզ քի՝ գուտրէթ ի 'աղի-

18 մէնի ալըպ սալթանաթ էթտին : Վէ թա'իֆէլէր
ղազապա կէլիպ՝ սէնին զազապըն տախի կէլտի , վէ
էօիւլէրին հիւքմ օլունաճաղը Էւթըն , վէ սէնին
գուլլարըն փէյղամպէրլէրէ վէ մուգատտէսլէրէ վէ
սէնին իսմինտէն գօրգան քիւչիւքլէրէ վէ պէօյիւք-

լերէ եճրինի վերմէնին , վէ զէմինի խարապ էտէն-
լերի խարապ էթմէնին վազթը Կէլթ :

- 19 Վէ սէմատա Ալլահն հէյթէլի աչըլըպ , հէյթէ-
լինտէ անըն թապուլթ րլ 'ահտը կէորիւնտիւ , վէ
շիմէքլէր վէ սէտալէր վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ
զէլզէլէ վէ պէօյիւք տօլու վագը' օլտու :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ սէմատա պէօյիւք պիր 'ալամէթ կէորիւնտիւ ,
պու տախի կիւնէշ կիյինմիշ , այ տախի այագլա-
րը ալթընտա վէ օն իքի երտըլտան պիր թաճ
- 2 պաշընտա օլտըղը հալտէ պիր գարը իտի : Վէ հա-
միլէ օլմաղլէ' աղըր չէքիպ տօղուրմագ իւզըէ զի-
յատէսիյլէ եզիյէթտէ օլարագ ֆէրետտ էտէր իտի :
- 3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալամէթ կէորիւնտիւ ,
վէ իշթէ եէտի պաշը վէ օն պույնուղը վէ պաշ-
լարը իւզէրինտէ եէտի թաճ պուլունան պիր պէօ-
- 4 յիւք գըզըլ էթտէր վար իտի : Վէ անըն գույ-
րուղը' սէմա երտըզլարընըն սիւլսիւնիւ սիւրիւքլէ-
յիպ' անլէրի զէմինէ աթտը . վէ էթտէր , տօ-
ղուրմագ իւզըէ օլան գարընըն տօղուրտըղը կիպի
չօճուղընը եուլթմագ իչիւն էօնիւնտէ տուրույօր
- 5 իտի : Վէ մերգումէ պիլ ճիւմլէ թա'իֆէլէրէ տէմիր
'ասա իլէ *հիւքիւմէթ էտէճէք' պիր երքէք չօճուգ
տօղուրտու . վէ չօճուղը Ալլահն վէ թախթընըն
- 6 հուզուրընա ալընրպ' Գարը տախի Ալլահ թարա-
ֆընտան պէրըիյէտէ հազըրլանմըշ մահալէ ֆիրար

էյլէտի , քի օրատա պին իբի եիւզ ալթմըշ կիւն
անը պէսլէյէլէր :

- 7 Վէ սէմատա ճէնք վադը՝ օլուպ՝ Միխայէլ վէ
մէլա՝իքէսի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէր . էժտէր
վէ մէլա՝իքէսի տախի ճէնք էթտիլէր իսէ տէ ,
8 Նէ զալէպէ էտէ պիլտիլէր վէ նէ տէ որթըդ սէմա-
9 տա մէքեանլէրի պուլունտու : Վէ իպլիս վէ շէյ-
թան թէմալյէ օլունան օլ պէոյիւք էժտէր օլ
գատիմ երլան քի պիւթիւն տիւնեայը իզլալ էտէր ,
գէմինէ աթըլտը , մէլա՝իքէսի տախի անըն իլէ պէ-
10 ռապէր աթըլտըլտը : Վէ սէմատա պիր պէոյիւք
սէտա իշիթտիմ քի՝ Շիմտի Ալլահմըզըն իշլաղ
վէ գուտրէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւ-
քիւմէթի վուգու՝ա կէլտի . զէրա պիրատէրլէրիմիզ
, 'ալէյհինտէ կէճէ կիւնտիւզ Ալլահմըզըն հուզու-
րընտա շիքէայէթ էթմէքտէ օլան շիքէայէթճի ա-
11 շաղը աթըլտը : Անլէր տախի՝ Գուզունըն գանը իլէ
վէ քէնտի շէհատէթլէրինին քէլամը իլէ անա զա-
լիպ օլուպ՝ ճանլարընը *էօլիւմտէն պիլէ էսիրկէմ-
12 տիլէր" : Պու սէպէպտէն , էյ սէմալաթ վէ անտէ
սաքին օլանլար , մէսրուր օլունըլ . վայ սիգէ քի
գէմինտէ վէ տէնիզտէ [սաքին սինիզ] , չիւնքի իպ-
լիս ազ վադթը օլտըզընը պիլէրէք , 'աղիմ՝ հիտ-
տէթլէ էանընըզա էնտի՝ տէտի :
- 13 Վէ էժտէր քէնտինին գէմինէ աթըլտըզընը
կէօրտիւքտէ , օլ էրքէք չօճուզը տօղուրան գարը-
14 յա թէ'ատտի էյլէտի : Վէ գարըյա պէրրիյտէ
գէման վէ գէմանլար վէ նըսֆը գէման քէնտի պէս .

*Երան . էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր :

լէնէճէյի մահալէ , երւանքն էօնիւնտէն ուչմագ
 15 իչիւն պիր պէօյիւք գարթալըն իքի գանատը վէ-
 16 սու չըգարտը : Վէ զէմին գարըյա եարտըմ էթտի ,
 17 աղղընտան չըգարտըը ըրմաղը եութտու : Վէ էթ-
 տէր գարըյա զապապլանըպ , Ալլահն էմրլէրինի
 Տըֆղ էթմէքտէ վէ Յիսուս [Բրիստոսըն] շէհատէ-
 թինի թութմագտա օլան պագըյէ ի զիւրրիյէթի
 իլէ մուհարէպէ էթմէք իչիւն չըգար :

ՊԱՊ 13

1 Վէ տէնիղին գումը իւզէրինտէ տուրտում , վէ
 եէտի պաշը վէ օն պույնուզը վէ պույնուզարընըն
 իւզէրինտէ օն թաճը վէ պաշարընըն իւզէրինտէ
 2 քիւֆր իսմլէրի պուլունարագ , տէնիղտէն չըգան
 պիր ճանավոր կէօրտիւմ : Վէ օլ կէօրտիւյիւմ
 ճանավար գափլանա պէնզէյիպ՝ այագլարը այընըն
 այալալը կիպի , վէ աղղը արսլան աղղը կիպի իտի .
 վէ էթտէր անա քէնտի գուվվէթինի վէ թախ-
 3 թընը վէ 'ազիմ հիւքիւմէթ վէրտի : Վէ անըն
 պաշարընտան պիրինի , կէօյա էօլէճէք տէրէճէտէ
 մէճրուհ [կէօրտիւմ] , վէ անըն միւհլիք եարասը
 4 էյի օլտու : Վէ պիւթիւն զէմին ճանավորըն ուր-
 տընտան թէ'աճճիւպ էյլէյիպ՝ ճանավորա հիւքիւ-
 մէթ վէրէն էթտէրէ սէճտէ գըլարըսը . վէ ճանա-
 վարա տախի սէճտէ գըլարագ , ճանավորա պէն-
 զէր քի՞մ վար , վէ անըն իլէ քի՞մ մուհարէպէ

- 5 Ետե պիլը՝ տետիլէր : Վէ անա պեօյիւք սեօղէր
վէ քիւֆը սեօյլէյէն պիւր աղըզ վէրիւպ՝ անա գըրգ
իքի այ Էթէրէյնէ եափմաղա գուտրէթ վէրիւթի :
- 6 Վէ Ալլահ՝ա գարշը քիւֆը իլէ , եա՛նի անըն իս-
մինէ վէ մեպքէնինէ վէ սեմատա սաքին օլանլարա
- 7 քիւֆը էթմէք իչիւն աղընը աշտը : Վէ մուգատ-
տեսլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ անլէրէ զալիպ կէլմէյէ
անա Էթէրէյ վէրիւթի . վէ անա՝ հէր գապիլէ ՝վէ
լիսան վէ միլէթ իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրիւթի :
- 8 Վէ զէպհ օլունմուշ Գուզունըն հայաթ քիթապն-
տա իսմէրի տիւնեանըն թէ՛ էսիսինտին պէրու մու-
հարէր օլմայարապ՝ զէմինտէ սաքին օլանլարն
- 9 ճիւմէսի անա սեճտէ գըլաճագլար տըր : Գուլաղը
10 օլան իշիթսին : Էսիւրիլէյէ կէօթիւրէն՝ էսիւրիլէյէ կի-
տէր . գըլըճ իլէ գաթլ էտէն՝ գըլըճ իլէ գաթլ
օլունմապ կէրէք տիր . մուգատտեսլէրին սապըր վի
իմանը պունտա տըր :
- 11 Վէ զէմինտէն չըգան պիւր զսյրի ճանափար կէօ-
տիւմ , վէ գուզու կիպի իքի պույնուղը օլուպ՝ էթ .
- 12 տէր կիպի սեօյլէր իտի : Վէ էվվէլքի ճանափա-
րըն հուզուրընտա անըն պիւթիւն հիւքիւմէթինի
իճրա էտէր , վէ զէմինի վէ անտէ սաքին օլանլարը՝
միւհլէք եարասը էյի օլմուշ օլան էվվէլքի ճանա-
- 13 վարա սեճտէ գըլաղըրը իտի : Վէ պեօյիւք ՝ալու-
մէթլէր իճրա էտիպ՝ հաթթա ստէմլէրին էօնիւնտէ
- 14 սեմատան զէմինէ աթէշ պիլէ էնտիրիւր իտի : Վէ
ճանափարըն էօնիւնտէ իճրա էթմէք իչիւն եէտինէ
վէրիլէն ՝ալամէթլէր իլէ բու ի զէմինտէ սաքին օ-
լանլարը իղլալ էտիպ , բու ի զէմինտէ սաքին օ-

*Պ՝-պըճ՝ վէ գափմ վէ

- լանլարա՝ իւղէրինտէ գըլըճ եարասը օլուպ տա սաղ
գալան ճանավարըն սուրէթինի եափմալարընը թէն-
- 15 պի՛հ էտէր իտի : Վէ անա՝ ճանավարըն սուրէթինէ
րու՛հ վէրմէյէ գոտրէթ վէրիտի , թա քի ճանավա-
րըն սուրէթի թէքէլլիւմ էտէ վէ ճանավարըն սու-
- 16 րէթինէ սէճտէ էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիւրէ : Վէ
քիւչիւք իլէ պէջիւքլէր , վէ զէնկին իլէ ֆագիւրլէր ,
վէ հիւրը իլէ գուլլարըն ճիւմէսինէ սաղ էլլէրի
եախօտ ալընլարը իւղէրինէ տամլա գապուլ էթտի-
- 17 րիւր իտի : Վէ տամլայա եախօտ ճանավարըն իսմի-
նէ եախօտ իսմինին 'ատէտինէ մալէք օլան քիմնէ-
տէն զայրինին պէյ' ու շիրա էտէմէմէսինէ սէպէպ
- 18 օլուր իտի : Հիքմէթ պուշտա տըր . 'ադլա՝ մալէք
օլան քիմնէ ճանավարըն 'ատէտինի հիսապ էթսին ,
զիրա ինսան 'ատէտի օլարադ՝ անըն 'ատէտի ալթը
էիւզ ալթմըշ ալթը տըր :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզու Սիօն տաղը իւղէրինտէ
տուրուպ , անըն իլէ պերապէր *անըն ֆէտէրինին
իսմի ալընլարընտա եազըլմըշ օլան էիւզ գըրդ տէօրթ
- 2 պին քիմնէ վար իտի : Վէ չօդ սուլար սէտասը կի-
պի վէ պէջիւք կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի սէմա-
տան պիր սէտա իշիթտիւմ . վէ քէնտի թանպուր-
լարընը չալան թանպուրճըլարըն սէտասընը իշիթ-
- 3 տիւմ : Վէ պուշտա թախթըն էօնիւնտէ վէ տէօրթ
զիրուհըն վէ իթիյարլարըն էօնիւնտէ [կէջա] պիր

*Պաշտա՝ անըն վէ

եւնի թէսպիհ թէրէնիւմ էտիյորլար իտի : օլ
 թէսպիհի տախի զէմինտէն իշթիրա օլունան օլ
 եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմէտէն զայրի քիմէ
 4 էյորէնմէյէ գատիր տէյիլ իտի : Պունլար նիսա իէ
 նափաթ օլմամըշ օլարագ , թասիր տիրէր . պունլար
 Գուզունըն հէր կիթտիյի եէրէ արտընճա կիտէնէր
 տիր . պունլար ատէմէր արապընտան Ալլահա վէ
 Գուզույա թուրֆանտա օլմագ իւզրէ իշթիրա օլու
 5 նանլար տըր : Վէ պունլարըն աղզընտա հիլէ պու
 լունմատը , չիւնքի (Ալլահըն թախթը էօնիւնէ)
 գուսուրսըզ տըրլար :

6 Վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա , ետ'նի
 հէր միլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ գալմա պէշա
 րէթ ի էպէտիյէյի թէպըլրէ մէ'մուր օլարագ , սէմա
 օրթապընտա ուչան տիկէր պիր մէլէք կէօրաիւմ
 7 Վէ պիւլէնտ ալազ իլէ՝ Ալլահտան խալիֆ էտիլիլ ,
 վէ անա համտ էյլէյինիլ , զէրա հիւքմիւնիւն սա
 'աթը կէլտի . վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիլի վէ
 սուլարըն փուշարլարընը խալգ էտէնէ սէճտէ գը
 լընըլ տէր իտի :

8 Վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ'
 Երէբլտը , օլ պէյիւք (շէհր) Պապէլ Երգըտը ,
 չիւնքի քէնտի զինասընըն աղզընըզ շէրապընտան

9 Ճիւմէ միլէթլէրէ իչիրտի՝ տէտի : Վէ անլէրին
 արտընճա պիր իւչիւնճիւ մէլէք կէլիպ պիւլէնտ ա
 վազ իլէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ճանապարա վէ սու
 րէթինէ սէճտէ գըլըպ տամղալը քէնտի անը իւզէ
 10 րինէ եա էլի իւզէրինէ գապուլ էտէրսէ , Օլ քիմէ
 Ալլահըն զազապընըն քեասէսինէ տօլտուրլըն
 իւրշմընըն սաֆի շէրապընտան իչէճէք . վէ մուգաա

- տէն մէլա'իքէնին հուզուրընտա վէ Գուզունըն
հուզուրընտա ամէշ վէ քիւքիւրտ իլէ թա'ղիպ օ-
- 11 լունածագ արը : Վէ անլէրին 'աղապընըն տիւմանը
իլ էլ էպէտ եօգարը չըգար . վէ ճանապարտ վէ
անըն սուրէթինէ ոէճտէ գըլանլարըն վէ անըն իս-
մինին տամղասընը հէր պիր դապուլ էտէնին կէճէ
- 12 կիւնտիւզ րահաթը օլմազ : Մուգատտէսլէրին սապ-
րը պունտա տըր . Ալահըն էմրէրինի վէ Յիսուսա
- 13 օլան իմա'ը հըֆը էտէնլէր [պունտա տըր] : Վէ
սէմատուն պիր սէտա իշիթտիմ' , օլ տախի [պանա]
տէտի քի' եազ , պունտան պէյլէ նէ միւպարէք
տիր օլ էմլաթ քի' րոպպտա վէֆաթ էտէրլէր .
րուհ' Պէլի , թա' քի' անլէր քէնտի չէքտիքլէրի է-
մէքլէրտէն իսթիրահաթ էտէլէր , վէ 'ամէլլէրի
արտարընճա կիտէր' տէյօր :
- 14 Վէ կէօրտիւմ քի' պիր պէյազ պուլութ վար
իտի , վէ իւզէրինտէ պաշընտա ալթուն թաճ վէ
էլինտէ պիր քէպքին օրազ պուլունարագ , իպն իւլ
- 15 ինսանա պէնզէր պիր զաթ օթուրույօր իտի : Վէ
հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ' պուլութ իւ-
զէրինտէ օթուրանա պիւլէնտ ավաղ իլէ , Օրաղընը
սալըպ պիշ , զիրա զէմինին պիշինի եէթ իշմիշ օլ-
մաղլէ , [սանա] պիշէճէք վազըթ կէլտի' տէյիւ նի-
- 16 տա էյլէտի : Վէ պուլութ իւզէրինտէ օթուրան'
զէմին իւզէրինէ օրաղընը սալտը վէ զէմին պիշիլտի :
- 17 Վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլան հէյքէլտէն
չըգըպ , անըն տախի պիր քէպքին օրաղը վար իտի :
- 18 Վէ ամէշ իւզէրինէ գուտրէթի օլան տիկէր պիր
մէլէք մէվպահտան չըգըպ , օլ քէպքին օրաղը օլա-
նա' քէպքին օրաղընը սալըպ զէմինին պաղընըն սալ-

- գումարընը քէս, զերա իւզիւմէրի եէթիշտի՝ տէ.
 19 յիւ 'ազիմ' սէտա իլէ նիտա էյլէտի: Վէ ու մէ.
 լէք քէնտի օրաղընը զէմինէ սալլազ զէմինին պաղը-
 նը քէսէրէք, է-ւէ-է- Ալլահն զազապընն պէս.
 20 յիւք մա'սէրէսինէ աթար: Վէ մա'սէրէ շէհրին
 խարիճինտէ պասըլլազ՝ մա'սէրէտէն պին ալթը եիւզ
 օգ աթըմը մէսաֆէէտէք աթըլարըն կէմլէրինէ եէ.
 Թիշի տէրէճէտէ գան չըգտը:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սէմատա զայրի պէջիւք վէ 'աճիպ պիր 'տ.
 լամէթ, է-ւէ եէտի սօն պէլալարը թութան եէտի
 մէլէք կէօրտիւմ, չիւնքի պ- պէլ-է- էլէ Ալլահն
 2 զազապը իթմամ օլունուր: Վէ կէջա աթէշ իլէ
 գարըշմըշ սիրչէտէն պիր տէնիլ, չէմ ճտնալարա
 վէ սուրէթինէ վէ [տամղասընա վէ] իսմինին 'տէ-
 տինէ զալիպ կէլէնլէրի, եէտլէրինտէ Ալլահն թան.
 պուրլարը օլարագ, սիրչէ տէնիլինին իւզէրինտէ
 3 տըրուր կէօրտիւմ: Վէ Ալլահն գուլը Մուս-
 նըն թէսպիհինի վէ Գուզուընն թէսպիհինի թէրէն-
 նիւմ էտիպ, էա հեր շէյէ գատիր օլան Բապ
 Ալլահ, իշլէրին պէջիւք վէ 'աճիպ տիր. էյ մու-
 գատտէպլէրին փատիշահ, Թարիգլէրին միւթա-
 4 գիմ վէ հագգ տըլար: էա Բապ, սէնտէն քիճ
 գօրգմայըլ իսմինէ համտ էթմէյէ, զերա եալընը
 սէն գուտտուս սըն. չիւնքի հագգ հիւքմլէրին իւ-
 հար օլունտըլարընտան, պիլ ճիւմլէ միլլէթլէ
 կէլիպ սէնին հուզուընտա սէճտէ գըլաճաղլար տըր-
 տէրլէր իտի:

- 5 Պա՛տէհու կէօրտիւմ՝ քի ումատա շէհատէթ.
 6 մէսքէնինին հէյ.քէլի աչըլտը : Վէ օլ եէտի պէլպը
 թուլթան եէտի մէլէք փաք վէ փարլաք քէթէն կի-
 յինմիշ , վէ կէօքալէրինէ ալթուն գուշաղլար գու-
 7 շանմըշ օլարաք , հէյ.քէլտէն չըգարլար : Վէ տէօրթ
 զիրուհտան պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտ իւլ ապատ
 հայյ օլան Ալլահըն իըշմը իլէ տօլու եէտի ալթուն
 8 թաս վէրտի : Վէ հէյ.քէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուտ-
 ըթինտէն տիւման իլէ մէմլու օլուպ , եէտի մէլէ-
 յին եէտի պէլտը իթմամ՝ օլունճոյատէք հէյ.քէլէ
 պիր քիմանէ կիրէմէտի :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյ.քէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝ կիտի-
 նիզ , վէ Ալլահըն իըշմընն *թասլարընը զէմինէ
 պօշալտընը՝ տէյիւ պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիմ :
 2 Վէ էվլէլքիսի կիտիպ քէնտի թասընը գարա
 իւզէրինէ պօշալթարգտա , ճանապարհն տամղասը
 իլէ տամղալանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն ա-
 տէմլէրտէ փէք ֆէնա չըպան չըգար :
 3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թասընը տէնիզէ պօշալթ-
 տըգտա , Դէնիլ էօլլենիւն գանը կիպի Գան օլտու .
 վէ տէնիզ իշինտէ եաշայանլարըն ճիւմլէսի էօլտիւ :
 4 Վէ իւչիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը ըրմաղլա-
 րա՝ վէ սու փուշարլարընա պօշալթտըգտա՝ գան
 5 օլտուլար : Վէ սուլար մէլէյինին՝ Եա մէվճուտ օ-
 լան վէ օլմուշ վէ գուտտուս [Բապպ] , պու շէյլէրի
 6 հիւքմ՝ էթտիյինտէ՝ ատիւ սին . Զիրա անլէր մու-

*Պ-՝ՀԸ՝Ը՝ եէտի թասլարընը

գատտեւէրին վէ փեյղամպերէրին դանընը տեօք-
տիւէր . սէն տախի անէրէ գան իշիրտին , չիւնքի
7 միւսթահադգ տըրլար՝ տէտիյինի իշիթ տիմ : Վէ
մէզպահատան [տիկէրինին] Պէլի , ե ա հեր շէյէ գա-
տիր Բապպ Ալլահ , սէնին հիւքմէրին հադգ վէ
'ատլ տըր՝ տէտիյինի իշիթ տիմ :

8 Վէ տէօրտիւնծիւ մէլէք քէնտի թատընը կիւնէշ
իւղէրինէ պօշալթտըգտա , անա առեմէրի աթէշ

9 իլէ եազմաղա գուտրէթ վէրիլտի : Վէ տտեմէր
պիր շէտիտ հերարէթ իլէ եանտըլար , վէ պու պե-
լալարն իւղէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահն իս-
մինէ քիւֆր էթտիլէր , վէ անա համա էյլէմէք ի-
չիւն թէվպէ էթմէտիլէր :

10 Վէ պէշինծի մէլէք քէնտի թատընը ճանաւարն
թախթը իւղէրինէ պօշալթտըգտա , անըն փատի-
շահըղը գարանըգ օլտու , վէ աղըր սէպէպինտէն

11 տիլէրինի չիյնէյիպ , քէնտի աղըրտըր վէ չըպան-
լարըր սէպէպինտէն սէմանըն Ալլահնա քիւֆր էթ-
տիլէր , վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէ-
տիլէր :

12 Վէ ալթընծը մէլէք քէնտի թատընը պէջիւք
Ֆրաթըրմադ իւղէրինէ պօշալթտըգտա՝ անըն սու-
յու չէքիլտի , թա քի շարգտան օլան միւլուքըն

13 եօլը միւհէլլա օլա : Վէ էթտէրին աղընտան
վէ ճանաւարն աղընտան վէ քեաղիպ փեյղամպէ-
րին աղընտան գուրպաղըրաք միսիլլիւ իւշ նափաք

14 բուհնըն լէֆուլնը կէօրտիւմ . Զիրա պուշլար 'ալու-
մէթլէր կէօսթէրէն ճինն բուհլարըր օլուպ [գէմինին
վէ] պիւթիւն տիւնեանըն միւլուքիւնիւ հեր շէյէ
գատիր Ալլահն օլ պէջիւք կիւնիւնիւն մուհարէ-

- պէսինէ ճէմ' եթմէք իչիւն , անլերին ետննա կի-
- 15 տերլէր : (Իշթէ խըրսըզ կիպի կէլիւրիմ . նէ միւ-
պարէք տիր ուշանըգ տուրուպ , չըփլագ կէզմէմէսի
վէ 'սյըպը կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի էսվապընը
- 16 Տըֆըզ էտէն քիմսէ :) Վէ անլերի 'Իպրանիճէ Ար-
մաճէտտօն տէնիլէն մահալէ ճէմ' էթտիլէր :
- 17 Վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թասընը հավայո
պօշալթտըգտա , Թէմամ' օլտու՝ տէլերէք սէմանըն
հէլքէլինտէն՝ Թախթտան պիր պէյիւք սէտա կէլ-
- 18 տի : Վէ սէտալէր վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ շիմ-
շէքլէր վուգու՝ պուլտու , վէ շիտտէթճէ վէ 'աղա-
մէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օլսըտտան
պէրու միսլի վուգու՝ պուլմամըշ պէյիւք պիր զէլ-
- 19 զէլէ օլուպ , Պէյիւք շէհր իւչէ միւնշագգ օլտու ,
վէ Թա'իֆէլէրին շէհրլէրի երգըտը , վէ պէյիւք
Պապէլ Ալլահըն հուզուրընտա զէքր օլունտու , Թա-
քի շիտտէթ ի զաղապընըն շէրապընըն քէասէսի
- 20 անա վէրիլէ : Վէ հէր ատա գաչտը , վէ տաղլար
- 21 պուլունմաղ օլտուլար : Վէ սէմատտան ատէմլէր իւ-
ղէրինէ պիր Թալանթ աղըրըղընտա իրի տօլու եաղ-
տը . ատէմլէր տախի տօլունըն պէլասը սէպէպինտէն
Ալլահա քիւֆր էթտիլէր . զիրա անըն պէլասը զա-
յէթ պէյիւք իտի :

- 1 Վէ եէտի Թասը Թութան եէտի մէլէքտէն պիրի
- 2 կէլիպ , պոնա խիթապէն՝ Կէլ , չօգ սուլար իւզէ-
րինտէ օթուրան , վէ միւլուքը զէմին անըն իլէ
ղինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն զինասընըն

շէրապը իւէ մէսթ օլտըզլարը պէջիւք ֆաշիշէ 'ա-
 լէյհնտէ օլան հիւքմիւ սանա կէօթէրէյիմ' տէ-
 3 յէրէք, Ռուհատ պէնի պէրրիյէյէ կէօթիւրտիւ-
 վէ եւտի պաշը իւէ օն պույնուզը օլարագ, իւզէրի
 քիւֆը իսմէրի իւէ տօլու պիր գըրմըզը ճանաւարա
 4 ըաքիւ օլան պիր գարը կէօրտիւմ: Վէ օլ գարը
 երզավանի վէ գըրմըզը խիւ'աթ կիյինմիշ իտի, վէ
 ալթուռ վէ միւճէվճէրաթ վէ ինճուլէր իւէ տօնանմըշ
 օլարագ' էլինտէ մէքրուհաթ իւէ վէ զինասըննա-
 փաքլիքլէրի իւէ տօլու պիր ալթուռն քեասսի օ-
 5 լուպ, Աշը իւզէրինտէ՝ Սըրը, Պէջիւք Պապէլյ
 զէմինին ֆաշիշէրինին վէ մէքրուհաթընն անաթը,
 6 տէյիւ պիր իսմ եազըը իտի: Վէ օլ գարըյը մու-
 զատաէպլէրին գանը իւէ վէ Յիտուսըն շէհիտէրինին
 'գանը իւէ մէսթ օլմագտա կէօրտիւմ. վէ անը կէօ-
 տիւյիւմտէ, զէյատէսիյլէ թէ'աճճիւպ էթտիմ:
 7 Վէ մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի'չիւն թէ'աճճիւպ
 էթտին. գարընն վէ անը կէօթիւրէն եւտի պաշը
 վէ օն պույնուզը ճանաւարըն սըրընը պէն սանա
 8 սէջլէյէճէյիմ: Կէօրտիւյիւն ճանաւար մէվճուտ
 իտի, վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հալիյէտէն չը-
 գաճագ վէ հէլաքէ կիտէճէք տիր. վէ զէմինին սե-
 քէնէսինտէն օլուպ' իսմէրի տիւնեանըն թէ'սի-
 սինտէն պէրու հայաթ քիթապընտա եաղըմըշ օլ-
 մայան քիմնէլէր օլ ճանաւարըն մէվճուտ օլմուշ
 վէ մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ, եինէ հազըր օլմագտա
 իտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ՝ թէ'աճճիւպ էտէճէքլէր
 9 տիր: Հիքմէթէ վագըֆ օլան 'աղլ պունտա լաւ'
 տըր. եւտի պաշ օլ գարընն իւզէրլէրինտէ օթուր-
 10 տըզը եւտի տաղ տըր. Վէ եւտի մէլէք տիր

- պոռնկարըն պեշի տիւշմիւշ վէ պիրի մէվճուտ տըր ,
 վէ օլ պիրի տաճա կեմէտի , վէ կէլտիյի զէման
- 41 աղ միւտտէթ գալմասը կերէք տիր : Վէ օլ մէվ-
 ճուտ օլմուշ օլան վէ մէվճուտ օլմայան ճանապար
 քէնտիսի տախի սէքիդինճի տիր , վէ եէտիտէն օլուպ՝
- 42 հէլաքէ կիտէր : Վէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ օն
 մէլիք օլուպ՝ տաճա սալթանաթը ելէ ալմատըլար
 խէտէ , ճանապար իլէ պերապէր պիր սա'աթ գա-
- 43 տար միւլուք կիպի հիւքիւմէթ ելէ ալըրպար : Պոռն-
 լարըն միւրատը պիր օլուպ՝ գուվիթ վէ հիւքիւ-
- 44 մէթլէրինի ճանապարա թէսլիմ էտէրլէր : Պոռնլար
 Գուզու իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ Գուզու անլէրէ զա-
 լիպ կէլէճէք տիր . զիրա Օ՝ Բապպ իւլ էրպապ վէ
 Մէլիք իւլ միւլուք տըր . վէ անըն իլէ պերապէր
 օլանլար տախի տա'վէթլի վէ միւնթէխապ վէ սատըգ-
- 45 տըրլար : Վէ պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն
 վէ Փահիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրտըղը սուլար՝ ագ-
 վամ իլէ ճէմա'աթլար վէ միլլէթլէր վէ լիսանլար
- 46 տըր : Վէ ճանապար իւզէրինտէ կէօրտիւյիւն օն
 պույնուզ , Փահիշէյէ պուզգ էտիպ՝ անը փերիշան
 վէ չըփլագ էտէճէք , վէ անըն էթինի եէյիպ՝ անը
- 47 աթէշլէ իհրագ էտէճէքլէր տիր : Զիրա Ալլահըն
 սէօզլէրի իթմամ օլունճայա գատար , Ալլահ քէն-
 տի միւրատընը իճրա էթմէլէրի վէ միւրատըլարը
 պիր օլուպ սալթանաթլարընը ճանապարա թէսլիմ
- 48 էթմէլէրինի գալպլէրինէ իլգա էյլէտի : Վէ օլ
 կէօրտիւյիւն գարը միւլուք ը զէմին իւզէրինէ սալ-
 թանաթ էտէն օլ պէօյիւք շէհր տիր :

- 1 Վէ պու շէյէրտէն ոօնկրա 'ազիմ' հիւքիւմէթ
սահիպի օլարագ 'սէմատան նազիլ օլմագտա պիր
*մէլէք կէօրտիւմ'. զէմին տախի անըն ճէլալի կէ
2 միւնէվվէր օլտու : Վէ [գուվվէթլէ] վէ 'ազիմ' սէտա
իլէ նիտա էտէրէք տէտի քի' Երգըւտը , պէզիւք
Պապէլ երգըւտը , վէ ճիւնէրին մէքեանը վէ հէր
նափաք բուհըն մահֆէզի վէ հէր նափաք վէ մէք-
3 բուհ գուշըն գաֆէսի օլտու : Չիւնքի անըն զինա-
սընըն աղղընլըղ շէրապընտան ճիւմլէ միլլէթլէր էլ-
տիլէր , վէ միւլուք ը զէմին անըն իլէ զինա էթ-
տիլէր , վէ թիւճճար ը զէմին անըն ֆէրթ ի լէզա-
4 'իզինտէն զէնկին օլտուլար : Վէ սէմատան տիկեր
պիր սէտա իշիթտիմ , օլ տախի տէտի քի' Եւ
գաւմըմ , անըն իշինտէն չըգընըզ , թա քի կիւնահ-
լարընա շէրէք վէ անըն պէլալարընա կիրիֆթար
5 օլմայասընըզ : Չիրա կիւնահլարը սէմայա գատար
էէթիշիպ' Ալլահ հագգսըզըզլարընը թէզէքքիւր
6 էյլէտի : Անըն [սիզէ] էթտիշի միսիլլիւ , սիզ տա-
խի անա միւգապէլէ էտինիզ , վէ 'ամէլլէրինէ կէօ-
րէ անա իքի գաթընը էտա էյլէյիպ' տօլտըրտըղ
7 քեասէյի անա իքի գաթ տօլտըրտընըզ : Քէնտի
քէնտինի հէր նէ գատար 'իզզէթլէտի վէ զէվգ
էթտի իսէ , անա օլ գատար 'աղապ վէ հիւզն վէ-
րինիզ . զիրա քէնտի գալպինտէ' Պէն մէլիքէ օլ-
րագ օթուրըյօրըմ , վէ տուլ տէյիլ իմ , վէ ապա
8 հիւզն կէօրմէյէճէյիմ' տէյօր : Պու սէպէպտէն անըն

*Պա'ւըւը' տիկեր մէլէք

- պէլալարը , եա'նի էօլիւմ վէ հիւզն վէ աճորդ պիր
կիւն իշինտէ կէլէճէք , օլ տախի աթէշլէ իհրագ
օլունաճագ տըր , զիրա անը հիւքմ էտէն Բապպ
- 9 Ալլահ գուտրէթլի տիր : Աէ անըն իլէ զինա էտիպ
զէվգ էտէն միւլուք ք զէմին եանմասընըն տիւմա-
նընը կէօրտիւքլէրինտէ , իւզէրինէ աղլայրպ տէօ-
- 10 յիւնէճէքլէր տիր : Աէ անըն 'ազապընըն գօրգու-
սընտան ուզագտա տուրուպ' Ապ , վայ "անա , էյ
պէցիւք շէհր Պապէլ , էյ գուվլէթլի շէհր , չիւնքի
'ալէյհինէ օլան հիւքմ պիր սա'աթտա կէլտի' տէ-
- 11 յէճէքլէր տիր : Աէ թիւճճար ք զէմին անըն իւզէ-
րինէ աղլայրպ հաղին օլուրլար , չիւնքի էմթը'ալա-
- 12 լընը , Եա'նի տլթուն վէ կիւմիւշ վէ միւճէվճէ-
րաթ վէ ինճու վէ զարիֆ գումաշ վէ երզաւանի
վէ իփէք վէ գըրմըղը մաթա'ընը , վէ հէր կէօնէ
պուխուր աղաճը վէ հէր կէօնէ ֆիլ տիշի գապլար
վէ հէր կէօնէ փէք գըյմէթլի աղաճ վէ պագըր վէ
- 13 տէմիր վէ մէրմէրտէն օլան գապլար , Աէ տարչին
վէ պուխուրլար վէ 'խօշ րա'իհալը եաղ վէ քիւն-
լիւք վէ շէրապ վէ զէյթուն եաղը վէ խասս ուն վէ
պուղտայ վէ սըղըրլար վէ գօյունլար վէ աթլար վէ
'արապալար վէ ճէսէտլէր վէ ինսան ճանլարընը քիւմ-
- 14 սէ սաթըն ալմազ : Աէ նէֆօինին արղու էթտի-
յի մէյվլէր էլինտէն կիթտի , վէ էշեա ի նէֆիսէ
վէ զարիֆէնին ճիւմլէսի էլինտէն կիթտի , վէ ան-
- 15 լէրի արթըգ պուլամայաճագսըն : Պու շէյլէրին
թաճիրլէրի քի անըն սէպէպիյլէ զէնկին օլտուլար ,
անըն 'ազապընըն գօրգուսընտան ուզագտա տու-
րուպ աղլայարագ վէ հաղին օլարագ տէյէճէքլէր
- 'Ա-ՂԷՆ՝ պահարաթ վէ խօշ

- 16 քի՛ վայ , վայ զարիֆ գումաշ վէ երզնաւանի վէ
գըրմըզը ելպիսէ կիյինիպ՝ ալթուն վէ միւճէվճէ-
րաթ վէ ինճու իլէ տօնանմըշ օլտն օլ պէջիւք
շէհրէ . չիւնքի պու գատար զէնկինլիք պիր սա-
- 17 'աթտա խարապ օլտու : Վէ հէր կէմի ըէ'նսի վէ
կէմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէմիճիլէր վէ տէ-
նիդտէ պիլ ճիւմլէ իշ կէօրէնլէր ուզագտա տուրուպ ,
- 18 Անըն եանմասընն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ ,
ֆիդան էտիպ՝ Պու պէջիւք շէհրէ պէնկզէր հա՞նկը
- 19 շէհր վար տըր՝ տէրլէր իտի : Վէ պաշարը իւզէրի-
նէ թօփրագ սաչըպ՝ աղւայարագ վէ հազին օլա-
րագ , ֆէրետտ իլէ՝ Վայ , վայ օլ պէջիւք շէհրէ
քի զիգըլմէթ էմթը'ասը վասըթասըլլէ տէնիդտէ
ճիւմլէ կէմի սա՛հիպլէրի զէնկին օլտուլար . չիւնքի
- 20 պիր սա'աթտա խարապ օլտու : Էյ սէմա , վէ էյ
մուգատտէս րէսուլլէր վէ փէյղամպէրլէր , անտէն
տօլայը մէսրուր օլունըզ , զիրա Ալլահ անտէն ին-
թիգամընըզ ալտը՝ տէրլէր իտի :
- 21 Վէ պիր գուվէթլի մէլէք պիր պէջիւք տէյիր-
մէն թաշը կիպի պիր թաշ գալտըրըպ՝ տէնիդէ ա-
թարագ , տէտի քի՛ Օլ պէջիւք շէհր Պապէլ
պէյլէ շիտտէթլէ տթըլըպ՝ արթըգ հիչ պուլունմա-
- 22 յաճագ տըր : Վէ սէնտէ թանպուրճըլտր վէ խա-
նէնտէլէր վէ նէյղէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէտասը
արթըգ իշիտիլմէյէճէք տիր , վէ սէնտէ արթըգ
հիչ պիր սէնա'աթըն պիր ուսթատը պուլունմայըպ՝
սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր .
- 23 Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ զիյասը կէօրիւնմէյէ-
ճէք , վէ սէնտէ արթըգ կիւվէյի վէ կիլին սէսի
իշիտիլմէյէճէք տիր , չիւնքի սէնին թաճիլլէրին

- զէմինն քիւպերաւը իտիւէր . զիրա սէնին սիհրլէ-
 21 րին իլէ ճիւմլէ միլլէթլէր իզլալ օլունտուլար : Վէ
 փէյլամպէրլէր իլէ մուգատտէսլէրին վէ զէմին իւ-
 զէրինտէ պիլ ճիւմլէ գաթլ օլունանլարըն գանը
 անըն իչինտէ պուլունտու :

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա , Հալլէլուեա . խէլաս
 վէ համտ վէ 'իզզէթ վէ գուտրէթ (Բապպ) Ալլահը-
 2 մըզա մախսուս տըր . Զիւնքի անըն հիւքմլէրի հագգ
 վէ 'ատլ տըր , զիրա քէնտի զինասը իլէ զէմինի
 իֆաստ էտէն պէօյիւք ֆասհիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ
 էյլէյիպ' քէնտի գուլլարընըն գանընըն ինթիգա-
 մընը *անտէն ալտը' տէյիւ սէմատա խայլի ճէ-
 3 մա'աթըն 'ազիմ' սէսինի իշիթտիմ : Վէ իքինճի
 տէֆ'ա Հալլէլուեա' տէտիլէր . վէ անըն տիւմանը
 4 էպէտ իւլ ապատ եօգտը չըգտը : Վէ եիրմի
 տէօրթ իիթիյար իլէ տէօրթ զիրուհ էէրէ գափա-
 նըպ' թախթտա օթուրան Ալլահա սէճտէ գըլարագ'
 5 Ամին . հալլէլուեա' տէտիլէր : Վէ թախթտան ,
 էյ պիլ ճիւմլէ գուլլարը վէ անտէն գօրգանլար ,
 քիւչիւքլէր վէ պէօյիւքլէր , Ալլահմըզա համտ ու
 6 սէնա էյլէյինիզ' տէյիւ պիր սէս չըգտը : Վէ խայ-
 լի ճէմա'աթըն սէտասը , վէ չօդ սուլարըն սէտասը,
 վէ գուվլէթլի կէօք կիւրիւլթիւլէրինին սէտասը
 կիպի' Հալլէլուեա , զիրա հէր շէյէ գատիր Բապպ
 7 Ալլահ սալթանաթ էտիյօր : Շատ ու մէսրուր օլուպ'
 անա համտ էտէլիմ . զիրա Գուլունըն տիւյիւնիւ

* Եւսն. ետտինտէն

- կէլաի, անըն դէվճէտի տաիի հաղըրլանտը՝ տէյիւ
 8 «Երուր իշիթտիմ՝ Վէ փաք վէ փարլաք զարիֆ
 դումաշ կիյինմէքլէք անա իհասան օլունտու, չիւնքի
 զարիֆ գումաշ մուգատտէսլէրին սալահը տըր :
- 9 Վէ պանա տէտի քի՝ Եսաղ, նէ միւպարէք տիր
 Գուզընըն տիւյիւնիւնիւն զիյաֆէթինէ տա՛վէթ
 օլընմուշ քիմսէլէր. հէմ պանա տէտի քի՝ Պուն-
- 10 Լար Ալլահըն հադգ սէօղլէրի տիր : Վէ անա
 սէճտէ գըլմագ իչիւն անըն սյազլարընա գափան-
 տըրըմտա, պանա՝ Սադըն էթմէ, պէն սէնին վէ
 շէհատէթ ի Դսայը թուլթմագտու օլան սէնին պի-
 րատէրլէրինին խըտմէթ րէֆիդի իմ՝ Ալլահա սէճ-
 տէ էյլէ՝ տէտի. զիրա շէհատէթ ի Դսա նիւպուվ-
 վէթին րուհը տըր :
- 11 Վէ սէմայը աշըլմըշ կէօրտիւմ՝ վէ իշթէ պիր
 պէյաղ աթ վար իտի, վէ անըն իւզէրինէ րաքիպ
 օլանա՝ Սատրգ վէ Հադգ տէնիլէր. վէ 'ատալէթլէ
- 12 հիւքմ վէ հարպ էտէր. Վէ կէօղլէրի աթէշ 'ա-
 լէվի կիպի օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ չօգ թաճլը
 պուլունարագ, քէնտիսինտէն մա'տա քիմսէնին
- 13 պիլմէտիյի մուհարրէր պիր իսիլ վար իտի : Վէ
 գանա պոյանմըշ պիր լիպաս կիյինմիշ օլուպ, ֆէ-
 լամ Ուլլահ իսիլլէ միւսէմմա տըր :
- 14 Վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյաղ աթ-
 լարա րաքիպ վէ պէյաղ վէ փաք զարիֆ գումաշ
 լապիս օլարագ, անըն տրտընճա կիտիյօրլար իտի :
- 15 Վէ անըն ողղընտան թա'իֆէլէրի վուրմագ իչիւն
 պիր քէպին գըլմ չըգայօր իտի. քէնտիսի տաիի
 անէրէ տէմիր 'ատա իլէ 'հիւքիւմէթ էտիպ," հէք

- չէյէ գատիր Ալլահն խըշմ ու զազապը շէրապընըն
- 16 մա'սէրէսինտէ պասաճադ տըր : Վէ լիպասը իւզէ-
րինտէ վէ պոռտու իւզէրինտէ Մէլիֆ իիլ Միի-
ԼՈՒԲ Վէ ՐԱՊՊ իիլ ԷՐՊԱՊ տէյիւ մուհարրէր
իւմի վար իտի :
- 17 Վէ կիւնէշտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ .
օլ տախի պիւլէնտ ավաղ իլէ նիտա էտէրէք սէ-
մանըն օրթասընտա ուչան ճիւմլէ գուշարա , կէ-
լինիլ , 'ազիմ' Ալլահն զիյաֆէթինէ ճէմ' օլունըզ
- 18 Թա քի միւլուքըն էթինի վէ պին պաշըլարըն էթի-
նի վէ գուվլէթիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ իւ-
զէրլէրինէ ըաքիպ օլանլարըն էթինի վէ հիւրը իլէ
գուլ վէ քիւշիւք իլէ պէյիւք , ճիւմլէսինին էթի-
նի եէյէսինիլ տէտի :
- 19 Վէ ճանավար իլէ միւլուքը զէմին վէ անլէրին
ճիւնուտլարընըն աթա ըաքիպ օլան իլէ վէ անըն
ճիւնուտը իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ' օլտըզլա-
- 20 ընը կէօրտիւմ : Վէ օլ ճանավար վէ անըն էօ-
նիւնտէ 'ալամէթլէր իճրա էտիպ' անլէրին վասը-
թասըյլէ ճանավարըն տամղասընը գապուլ էտէն-
լէրի վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի իզլալ
էտէն քեսազիպ փէյղամպէր անըն իլէ պէրապէր
թուլթուլու . իքիսի տէ քիւքիւրա իլէ էանան
- 21 աթէշ կէօրիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլար : Վէ պա-
գըյյէսի աթա ըաքիպ օլանըն ազընտան չըգան
գըլըճ իլէ գաթլ օլունտուլար , վէ անլէրին էթին-
տէն պիլ ճիւմլէ գուշար տօյտուլար :

- 1 Վէ ելինտէ հովիտներն անախթարը վէ պիր պէօ-
 յիւք զինճիր պուլունարագ՝ ումաստան նիւզուլ էտէն
- 2 պիր մէլէք կեօրտիւմ : Վէ էթտերի՝ օլ գատիմ
 երւանը, քի իպլիս վէ Շէյթան տըր, թուրուպ
- 3 անը պին սէնէ միւտտէթ իչիւն պաղլատը, վէ
 անը հովիտէյէ աթըպ վէ գափայըպ՝ իւզերինի միւհը-
 լէտի, թա քի արթըգ պին սէնէ թէմամ օլմայըն-
 ճա թա՛իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ. վէ անտէն սօնկրա
 պիր ազ վազըթ իչիւն չէօղիւլսէ կերէք տիր :
- 4 Վէ թախթլար կեօրտիւմ, վէ իւզերլերինտէ
 օթուրտուլար, վէ անլերէ հիւքմ սէլա՛հլէթի վէ-
 րիլտի, վէ ճանավարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ
 էթմէյիպ՝ ալընլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինտէ տամ
 զսյը գապուլ էթմէյերէք, Յիսուսըն շէհատէթի վէ
 Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունտն քիմնէլերին
 ճանլարընը կեօրտիւմ, պուլնլար եաշայըպ՝ ֆրիստոս
 իլէ պերապեր օլ պին սէնէ միւտտէթ սալթանաթ
- 5 էթտիլէր : Լաքին էմվաթըն պազըյէսի օլ պին
 սէնէ թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտիլէր. պիրինճի
- 6 գըյամէթ պուլ տըր : Պիրինճի գըյամէթտէ հիսսէ-
 սի օլտն քիմնէ մուպարէք վէ մուգատտէս տիր
 պուլնլարըն իւզերինէ իքինճի էօլիւմիւն հիւքիւմէթի
 եօղ տըր, անճագ անլէր Ալլահըն վէ ֆրիստոսըն
 քէա՛հլէրի օլուպ՝ անըն իլէ պերապեր պին սէնէ
 սալթանաթ էտէճէլէր տիր :
- 7 Վէ պին սէնէ թէմամ օլտըգտա՝ շէյթան քէն-
- 8 տի զընտանընտան սալը վէրիլիպ, Զէմինին տէօրթ

քեօշէսինտէ օլան թա'իֆէլէրի, է-նէ ճուճ վէ
Մաճուճը, (քի միգտարը տէնիզ գումմու կիպի
տիր,) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ' էթմէյէ չը-

9 դաճագ տըր: Վէ բու ի զէմինէ չըգըպ մուգատ-
տէսլէրին օրտուսընը վէ մահպուպ շէհրի իհաթէ
էթտիլէր. վէ Ալլահ թարաֆընտան սէմատան ա-

10 թէշ էնիպ անլէրի թէլէֆ էթտի: Վէ անլէրի իզ-
լալ էտէն իպլիս' ճանավար իլէ քեազիպ փէյղամ-
պէրին պուլունտըգլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւնէ
աթըլտը, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ ապատ
թա'ղիպ օլունաճագլար տըր:

11 Վէ պիր պէյիւք պէյազ թախթ վէ իւղէրինտէ
օթուրանը կէօրտիւմ. անըն հուղուրընտան զէմին
իլէ սէմա ֆիրար էտիպ' անլէրէ պիր մահալ պու-

12 լունմատը: Վէ էմվաթը, քիւչիւքլէրի վէ պէյիւք-
լէրի, Ալլահըն հուղուրընտա տուրուր կէօրտիւմ.
վէ քիթապլար աչըլտը, վէ Հայաթ Գիւլալ օլան
տիկէր պիր քիթապ աչըլըպ' էմվաթ քիթապլար-
տա մուհարրէր օլան շէյլէր իւզէրինէ 'ամէլլէրինէ

13 կէօրէ հիւքմ' օլունտուլար: Վէ տէնիզ քէնտի
տէրուինտէ պուլունան էմվաթը թէսլիմ էթտի,
էօլիւմ վէ հապիյէ տախի քէնտիլէրտէ պուլունան
էմվաթը թէսլիմ էյլէտիլէր. վէ հէր քէս ա'մալընա

14 կէօրէ հիւքմ' օլունտալ: Վէ էօլիւմ իլէ հապիյէ
աթէշ կէօլիւնէ աթըլտըլար. իքինճի էօլիւմ պու-

15 տըր: Վէ հէր քիմ քի հայաթ քիթապընտա գայտ
օլունմուշ պուլունմատը իոէ, աթէշ կէօլիւնէ ա-
թըլտը:

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ եէնի պիր սեմա իլէ եէնի պիր զեմին կէօր-տիւմ, չիւնքի եվկէլքի սեմա իլէ եվկէլքի զեմին
- 2 կէչտի իտի, վէ արթըգ տէնիզ ևօգ իար: Վէ [պէն Եուհաննա] մուգատտէս շէհրի, եա'նի եէնի Եերուշալիմի, զեվճի իչիւն միւղէյլէն պիր կէլին կիպի հաղըրլանմըշ օլարագ, Ալլահ թարաֆընտան սէ-
- 3 մատան էնմէքտէ կէօրտիւմ: Վէ սեմատան պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիմ քի՝ իշթէ Ալլահըն մէս-քէնի ինսան իլէ օլուպ՝ 0 անլէր իլէ սաքին օլա-ճագ տըր, վէ անլէր անըն գալմը օլուպ՝ Ալլահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլարագ, անլէր իլէ պէ-
- 4 բապէր օլաճագ տըր: Վէ [Ալլահ] անլէրին կէօղլէրինտէն պիլ ճիւմլէ կէօղ ևաշարընը սիլէճէք, վէ Եօլիւմ արթըգ օլմայաճագ, վէ արթըգ հիւզն վէ ֆերեատ վէ աղըր պուլունմայաճագ տըր. զերաէվ-
- 5 վէլքի շէյլէր կէչտի տեր իտի: Վէ թախթատ օթուրան՝ իշթէ հէր շէյի եէնի եափարըմ՝ տէտի, վէ պանա տէտի քի՝ Եաղ, զերա պու սէօլէր հադդ
- 6 վէ սատըգ տըր: Վէ պանա տէտի քի՝ թէմում օլտու. Ալֆա վէ Օմէզա, իպթիտա վէ ինթիհա պէն իմ. պէն սուսայան քիմնէյէ հոյաթ սուլունըն
- 7 փուշարընտան մէճճանէն վէրէճէյիմ: Ղալիպ օլան ճիւմլէ շէյլէրի թէվլէրրիւս էտէճէք, վէ պէն անըն Ալլահը օլաճաղըմ, օլ տախի պէնիմ օղլըմ
- 8 օլաճագ տըր: Լաքին գօրգադ վէ իմանսըզ վէ մէքրուհ վէ գաթիլ վէ զինաքեար վէ սիհրպազ վէ փութփերէսթ վէ պիլ ճիւմլէ քեազիպ օլանլարըն

հիսսէսի տթէշ վէ քիւքիւրտ իլէ եանան կէօլիւն
իչինտէ օլաճագ տըր . իքինճի էօլիւմ՝ պու տըր :

- 9 վէ եէտի սօն պէլալար իլէ տօլու եէտի թատը
թուլթան եէտի մէլէքտէն պիրի եանըմա կէլիպ ,
պանա խիթապէն՝ կէլ , սանա Գուզուհն զէվճէսի
10 օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի : վէ բուհտա
պէնի պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա կէօթիւրիւպ ,
օլ [պէօյիւք] շէհրի , եա՛նի մուգատտէս Եերուշա-
լիմի Ալլահ թարաֆընտան սէմատան նիւզուլ էթ-
11 մէքտէ պանա կէօսթէրտի : վէ իւզէրինտէ Ալլա-
հն ճէլալի պուլունուպ՝ նուրը փէք գըյմէթլի
թաշա , եա՛նի պիլուր կիպի բուշէն եէշիմ թաշը-
12 նա պէնզէր իտի : վէ անըն պէօյիւք վէ եիւքսէք
պիր սուրը՝ վէ օն իքի գափուսը , վէ գափուլար
իւզէրինտէ օն իքի մէլէք վէ եազըլը իսմէր վար
իտի , պուշար տոխի պէնի իսրայէլին օն իքի սըպ-
13 թընըն իսմէրի իտի : Շարգ թարաֆընտան իւչ
գափու , վէ շիմալ թարաֆընտան իւչ գափու ,
վէ ճէնուպ թարաֆընտան իւչ գափու , վէ զարպ
14 թարաֆընտան իւչ գափու վար իտի : վէ շէհրին
սուրընըն օն իքի թէմէլի օլուպ՝ անէրտէ Գուզու-
15 նըն օն իքի բէսուլընըն * իսմէրի վար իտի : վէ
պանա խիթապ էտէնին էլինտէ՝ շէհրի վէ գափու-
լարընը վէ սուրընը էօլլմէք իչին՝ պիր ալթուն գա-
16 մըշ վար բար : վէ շէհր միւրէպպա՝ օլուպ՝ թուլը
՝արզընա միւսապի տիր . վէ Բէլէ+ շէհրի օլ գամըշ
իլէ էօլչաիւքտէ , օն իքի պին օգ աթըմը կէլտի :
17 թուլը վէ ՝արզը վէ իրթիֆա՝ը միւսապի տիր : վէ
անըն սուրընըն էօլչաիւքտէ՝ ինսան էօլչիւսիւ , եա՛-

* Վա՛ղըն՝ օն իքի իսմէրի

- նի մէլէյին եօլէ-սիյլէ եիւզ գըրգ տէօրթ զըրա՝
 18 կէլաի : Վէ սուրընըն պինասը եէշիմտէն օլուպ՝
 շէհր փաք սիրչայէ պէնզէր խալիս ալթուն իտի :
 19 Վէ շէհրին սուրընըն թէմէլլէրի էնվա՝ ի զիբըյմէթ
 թաշտար իլէ միւզէյլէն օլուպ՝ պիրինճի թէմէլ եէ-
 շիմ՝ իքինճիսի կէզք եագութ , իւշիւնճիւսիւ պալ-
 20 զամի , տէօրտիւնճիւսիւ զիւմրիւտ , Պէշինճիսի 'ա-
 գիգ , ալթընճըսը գըրմըզը 'ագիգ , եէտինճիսի զէ-
 պերճէտ , սէքիզինճիսի պէզասի , տօգուզընճըսը
 սարը եագութ , օնուճըսը սարըճա զիւմրիւտ , օն
 պիրինճիսի մար եագութ , օն իքինճիսի ճէպէլլէ-
 21 գում իտի : Վէ օն իքի գափուլարը օն իքի ինճու
 իտի , հէր պիր գափու պիր ինճուտէն 'իպարէթ
 իտի . շէհրին մէյտանը տախի շէֆֆաֆ սիրչայէ
 22 պէնզէր խալիս ալթուն իտի : Վէ իշինտէ հէյ-
 քէլ կէօրմէտիմ . զիրա հէր շէյէ գատիր Բապ
 23 Ալլահ վէ Գուզու անըն հէյքէլի տիր : Վէ շէհրին
 քէնտիսինէ զիյա վէրմէլլէրի իշիւն կիւնէշէ եա սյա
 իհթիյաճը եօգ տըր . զիրա Ալլահըն ճէլալի անը
 թէնվիւր էտէր , վէ գանտիլի տախի Գուզու տըր :
 24 Վէ [խէլաս պուլան] թա'իֆէլլէր անըն նուրը իլէ
 կէզէճէքլէր , միւլուքը զէմին տախի շան ու շէօհ-
 25 րէթլէրինի անըն իշինէ կէթիրէճէքլէր տիր : Վէ
 գափուլարը կիւնտիւզիւն ապլա գափանմայաճագ-
 26 լար . շիւնքի օրատա կէճէ օլմայաճագ տըր : Վէ
 թա'իֆէլլէրին շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իշինէ
 27 կէթիրէճէքլէր տիր : Վէ անըն իշինէ նափաք պիր
 շէյ ետէն , եախօտ մէքրուհաթ վէ քիզպի իրթի-
 քեապ էտէն ապլա կիրմէյիպ՝ անճագ Գուզուընըն
 հայաթ քիթապընա գայտ օլունանլար իէրէէէր
 տիր :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պանա պիլուր կիպի պերրագ օլարագ, Աւ-
լահըն վէ Գուղունըն թախթընտան ագար հայաթ
- 2 սուլունըն [փաք] ըրմաղընը կեօթերտի: Օլ շէհըն
մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընտա օն իքի
մահաուլ վերիւր վէ հէր այ մէյվէսինի կէթիրիւր հա-
յաթ աղաճը վար իտի. վէ օլ աղաճըն եսփրագլա-
- 3 ըր թա'իֆէլէրին շիֆասը իչիւն տիր: Վէ արթըգ
հիչ պիր լա'նէթ օլմոյաճագ տըր. վէ Աւլահըն վէ
Գուղունըն թախթը անտէ օլուպ' գուլարը տախի
- 4 տնա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր: Վէ անըն տիտա-
ընը կէօրէճէքլէր, իսմի տախի անլէրին ալընլարը
- 5 իւղէրինտէ օլաճագ տըր: Վէ օրատա կէճէ օլմա-
յաճագ տըր. վէ գանտիլէ եա կիւնէշ զիյասընա
իհթիյաճլարը եօգ տըր. զիրա անլէրի Բապպ Աւլահ
թէնվիր էտէր, վէ էպէտ իւլ ապատ սուլթանաթ
էտէճէքլէր տիր:
- 6 Վէ պանա տէտի քի՝ Պու սէօզլէր սատըգ վէ
հագգ տըր. վէ մուգատտէն փէյղամպերլէրին Աւ-
լահը Բապպ՝ 'ան գարիպ մուլթլագա վուգու' պու-
լաճագ շէյլէրի գուլարընա կեօթերմէք իչիւն՝ քէն-
- 7 տի մէլէյինի իրսալ էյլէտի: Իշթէ թէղ կէլիրիմ.
նէ միւպարէք տիր պու քիթապըն նիւպուվվէթ
սէօզլէրինի հըֆղ էտէն քիմսէ:
- 8 Վէ պէն Եուհաննա պու շէյլէրի կէօրէն վէ ի-
շիտէն իմ, վէ կէօրիւպ իշիթտիյիմտէ՝ պանա պու
շէյլէրի կեօթերէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իչիւն
- 9 այագլարընա գափանտըմ: Օլ տախի պանա տէտի

- քի՝ Սաղըն էթմէ, զիրա պէն սէնին վէ պիրատեր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն
սէօղլէրինի հըֆլ էտէնլէրին խըտմէթ րէֆիգի իմ.
- 10 Ալլահա սէճտէ էյլէ : Վէ պանա տէտի քի՝ Պու
քիթապըն նիւպուվվէթինին սէօղլէրինի միւհըրէմէ,
- 11 զիրա վաղթը եաղըն աըր : Հաղգսըզլըզ էտէն եի-
նէ հաղգսըզլըզ էթմին, վէ մուրտար օլան եինէ
մուրտար օլուռն, վէ սալիհ օլան եինէ սալիհ օլ-
սուռն, վէ մուգատտէս օլան եինէ մուգատտէս օլ-
- 12 սուռն : Իշթէ թէզ կէլերիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի
'ամէլինէ կէօրէ վէրմէք իչիւն միւքեաֆաթըմ' եա-
- 13 նըմտա աըր : Ալֆա վէ Օմէղա, Իպթիտա վէ Ին-
- 14 թիհա, Իվիւլ վէ Ախիր պէն իմ : Նէ միւպարէք
տիր անըն էգամիրինի իճրա էտէնլէր քի հայաթ
աղաճընա հաղգլարը օլուպ՝ գափուլարաւան շէհրէ
- 15 կիրէլէր : Ամմա քէօփէքլէր վէ սիհըպաղլար վէ զի-
նաքեարլար վէ գաթիլլէր վէ փութփէրէսթլէր վէ
քիզպի սէվիպ իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խա-
րիճ աիրլէր :
- 16 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրտէ շէ-
հատէթ էթմէք իչիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
պէն Տաուտըն Ասլը վէ նէսլի օլուպ՝ օլ բուշէն սա-
- 17 պահ եըլարը իմ : Վէ Բուհ վէ կէլին՝ կէլ տէր-
լէր . վէ իշիտէն՝ կէլ տէսին . վէ սուսայտն կէլին,
վէ իսթէյէն՝ հայաթ սուլուռտուն մէճճաւնէն ալըն :
- 18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվվէթ սէօղ-
լէրինի իշիտէն հէր պիր քիմնէյէ շէհատէթ էտէ-
րիմ քի՝ Էյէր պիր քիմնէ պուռլարա զամմ' էտէրսէ,
Ալլահ օլ քիմնէյէ պու քիթապտա մուհարրէր օ-
- 19 լան՝ պէլլարը զամմ' էտէճէք տիր : Վէ էյէր պիր

քիմնէ պու նիւպուվվէթին քիթապընըն սէօղլէրին-
տէն իիւրաճ էտէրսէ , Ալլահ անըն նասիպինի հա-
յաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհրտէն վէ
պու քիթապտա մուհարրէր օլան շէյլէրտէն իիւրաճ
20 էտէճէք տիր : Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն՝ Պէլի ,
թէզ կէլիւրիմ՝ տէյօր : Ամին , եա Բապպ Յիսուս ,
21 կէլ : Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմ-
լէնիզ իլէ օլտուն : Ամին :

